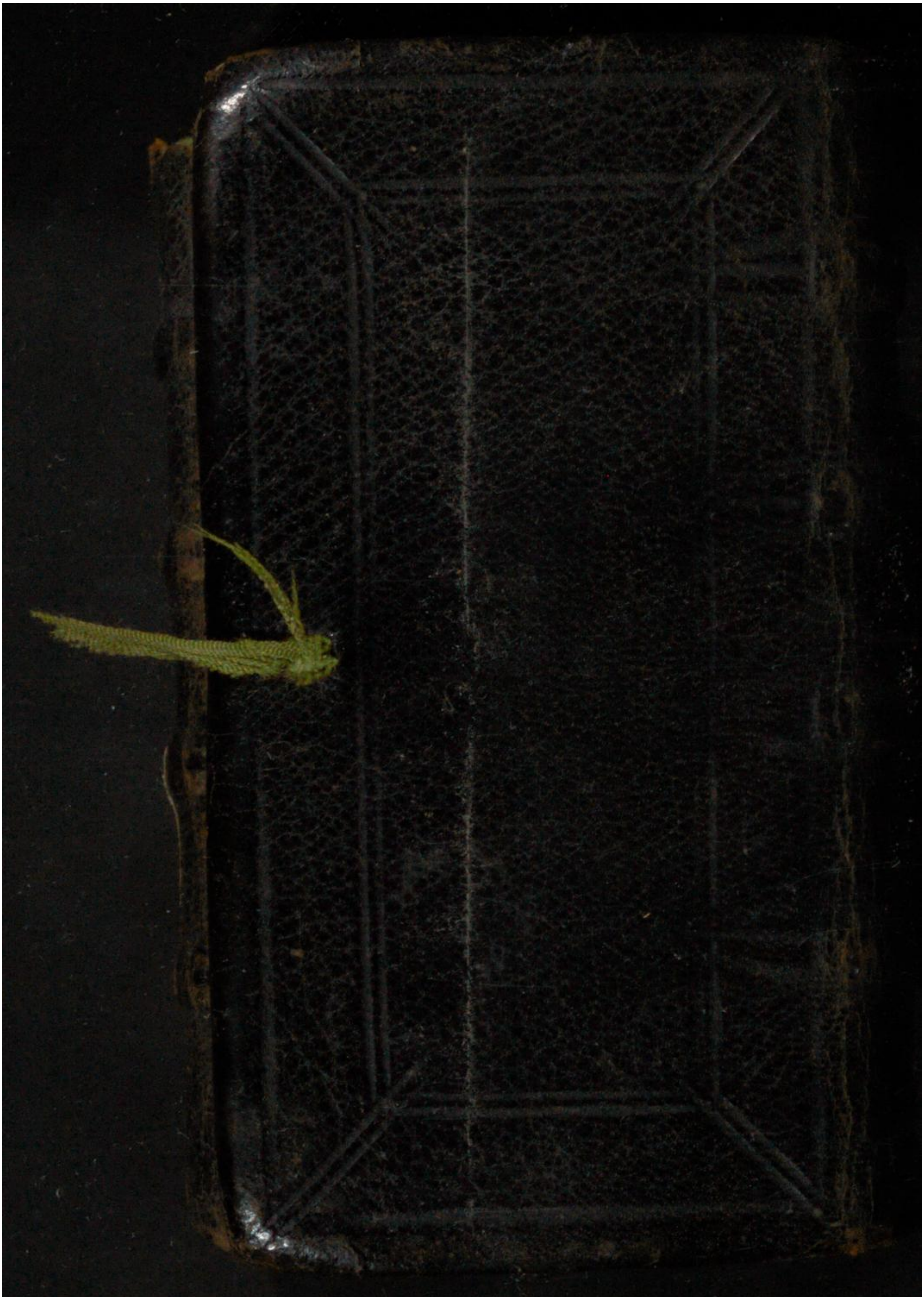
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

224
A 27
2
NIETPLAKKEN
(BOEKBAND NR
1769 G 28)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חמשה חומשי
תורה

נדפס עם רב העיון על ידי
בני פר"נקיסקוס רפל"נגיוס
ז"ל בשנת ש"ע לפ"ק פה העיר
המהוללה

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage.

לידה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בראשית

א ברא אלהים את השמים ואת הארץ : והארץ א
היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח
אלהים מרחפת על פני המים: ויאמר אלהים
יהי אור ויהי אור : וירא אלהים את האור
כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך :
ה ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה
ויהי ערב ויהי בקר יום אחד : פ ויאמר
אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין
מים למים: ויעש אלהים את הרקיע ויבדל בין
המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר
מעל לרקיע ויהי כן : ויקרא אלהים לרקיע
שמים ויהי ערב ויהי בקר יום שני :
פ ויאמר אלהים יקוו המים מתחת
ט השמים אל מקום אחד ותראה היבשה ויהי כן:
ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים
קרא ימים וירא אלהים כי טוב : ויאמר
אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע
עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ
ויהי כן : ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע
למינהו ועץ עשה פרי אשר זרעו בו למינהו
וירא אלהים כי טוב: ויהי ערב ויהי בקר יום
שלישי : פ ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע
יד השמים להבדיל בין היום ובין הלילה והיו
לאתת ולמועדים ולימים ושנים : והיו
למאורת ברקיע השמים להאיר על הארץ
ויהי כן : ויעש אלהים את שני המארת
הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום ואת
המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים:
ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על

 הארץ:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הארץ : ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין
האור ובין החשך וירא אלהים כי טוב : ויהי
ערב ויהי בקר יום רביעי : ויאמר אלהים כ
ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על
הארץ על פני רקיע השמים : ויברא אלהים
את התנינם הגדלים ואת כל נפש החיה
הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת כל
עוף כנף למינהו וירא אלהים כי טוב : ויברך
אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את המים
בימים והעוף ירב בארץ : ויהי ערב ויהי בקר
יום חמישי : פ ויאמר אלהים תוצא
הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וחיתו
ארץ למינה ויהי כן : ויעש אלהים את חית כה
הארץ למינה ואת הבהמה למינה ואת כל רמש
האדמה למינהו וירא אלהים כי טוב : ויאמר
אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו
בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ
ובכל הרמש הרמש על הארץ : ויברא אלהים
את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו
זכר ונקבה ברא אתם : ויברך אתם אלהים
ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את הארץ
וכבשה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל
חיה הרמשת על הארץ : ויאמר אלהים הנה
נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר על פני
כל הארץ ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע
לכם יהיה לאכלה : ולכל חית הארץ ולכל עוף ל
השמים ולכל רומש על הארץ אשר בו נפש
חיה את כל ירק עשב לאכלה ויהי כן : וירא
אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד ויהי
ערב ויהי בקר יום הששי :

ב פ ויכלו השמים והארץ וכל צבאם : א
ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה
וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה :
ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו כי
בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות :
פ אלה תולדות השמים והארץ בהבראם
ביום עשות יהוה אלהים ארץ ושמים : וכל ה
שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה
טרם יצמח כי לא המטיר יהוה אלהים על
הארץ ואדם אין לעבד את האדמה : ואד יעלה
מן הארץ והשקה את כל פני האדמה : וייצר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהוה אלהים את האדם עפר מן האדמה ויפח
באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה :
ויטע יהוה אלהים גן בעדן מקדם וישם שם את
האדם אשר יצר: ויצמח יהוה אלהים מן האדמה
כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים
ט בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע : ונהר יצא
מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה
לארבעה ראשים : שם האחד פישון הוא
הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הזהב:
וזהב הארץ ההוא טוב שם הבדלח ואבן השהם:
ושם הנהר השני גיחון הוא הסובב את כל ארץ
כוש : ושם הנהר השלישי חדקל הוא ההלך
קדמת אשור והנהר הרביעי הוא פרת :
טו ויקח יהוה אלהים את האדם וינחהו בגן עדן
לעבדה ולשמרה : ויצו יהוה אלהים על האדם
לאמר מכל עץ הגן אכל תאכל : ומעץ הדעת
טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות
תמות : ויאמר יהוה אלהים לא טוב היות
האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו : ויצר יהוה
אלהים מן האדמה כל חית השדה ואת כל עוף
השמים ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וכל
כ אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו: ויקרא
האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים ולכל
חית השדה ולאדם לא מצא עזר כנגדו: ויפל
יהוה אלהים תרדמה על האדם ויישן ויקח אחת
מצלעתיו ויסגר בשר תחתנה: ויבן יהוה
אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה
ויבאה אל האדם: ויאמר האדם זאת הפעם עצם
מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש
לקחה זאת: על כן יעזב איש את אביו ואת אמו
כה ודבק באשתו והיו לבשר אחד : ויהיו שניהם
ערומים האדם ואשתו ולא יתבששו :
א והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר ג
עשה יהוה אלהים ויאמר אל האשה אף כי אמר
אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן : ותאמר האשה
אל הנחש מפרי עץ הגן נאכל: ומפרי העץ אשר
בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו
בו פן תמתון: ויאמר הנחש על האשה לא מות
ה תמתון : כי יודע אלהים כי ביום אכלכם ממנו
ונפקחו עיניכם והייתם כאלהים יודעי טוב ורע :
ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאוה הוא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לעינים ונחמד העץ להשכיל ותקח מפריו ותאכל
ותתן גם לאישה עמה ויאכל : ותפקחנה עיני
שניהם וידעו כי עירמם הם ויתפרו עלה תאנה
ויעשו להם חגרת : וישמעו את קול יהוה
אלהים מתהלך בגן לרוח היום ויתחבא האדם
ואשתו מפני יהוה אלהים בתוך עץ הגן : ויקרא
יהוה אלהים אל האדם ויאמר לו איכה : ויאמר י
את קלך שמעתי בגן ואירא כי עירם אנכי
ואחבא : ויאמר מי הגיד לך כי עירם אתה המן
העץ אשר צויתיך לבלתי אכל ממנו אכלת :
ויאמר האדם האשה אשר נתתה עמדי הוא נתנה
לי מן העץ ואכל : ויאמר יהוה אלהים לאשה
מה זאת עשית ותאמר האשה הנחש השיאני
ואכל : ויאמר יהוה אלהים אל הנחש כי עשית
זאת ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה
על גחנך תלך ועפר תאכל כל ימי חייך : ואיבה טו
אשית בינך ובין האשה ובין זרעך ובין זרעה
הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב : ס
אל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרנך
בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך והוא
ימשל בך : ס ולאדם אמר כי שמעת לקול
אשתך ותאכל מן העץ אשר צויתיך לאמר לא
תאכל ממנו ארורה האדמה בעבורך בעצבון
תאכלנה כל ימי חייך : וקוץ ודרדר תצמיח לך
ואכלת את עשב השדה : בזעת אפיך תאכל לחם
עד שובך אל האדמה כי ממנה לקחת כי עפר
אתה ואל עפר תשוב : ויקרא האדם שם אשתו כ
חוה כי הוא היתה אם כל חי : ויעש יהוה אלהים
לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם : פ ויאמר
יהוה אלהים הן האדם היה כאחד ממנו לדעת
טוב ורע ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ
החיים ואכל וחי לעלם : וישלחהו יהוה אלהים
מגן עדן לעבד את האדמה אשר לקח משם :
ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן את
הכרבים ואת להט החרב המתהפכת לשמר את
דרך עץ החיים :

ד ס והאדם ידע את חוה אשתו ותהר ותלד א
את קין ותאמר קניתי איש את יהוה : ותסף
ללדת את אחיו את הבל ויהי הבל רעה צאן וקין
היה עבד אדמה : ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי
האדמה מנחה ליהוה : והבל הביא גם הוא

מבכרות

מבכרות צאנו ומחלבהן וישע יהוה אל הבל ואל
ה מנחתו: ואל קין ואל מנחתו לא שעה ויחר
לקין מאד ויפלו פניו: ויאמר יהוה אל קין למה
חרה לך ולמה נפלו פניך: הלוא אם תיטיב
שאת ואם לא תיטיב לפתח חטאת רבץ ואליך
תשוקתו ואתה תמשל בו: ויאמר קין אל
הבל אחיו ויהי בהיותם בשדה ויקם
קין אל הבל אחיו ויהרגהו: ויאמר יהוה אל קין
אי הבל אחיך ויאמר לא ידעתי השמר אחי אנכי:
ט ויאמר מה עשית קול דמי אחיך צעקים אלי מן
האדמה: ועתה ארור אתה מן האדמה אשר
פצתה את פיה לקחת את דמי אחיך מידך:
כי תעבד את האדמה לא תסף תת כחה לך נע
ונד תהיה בארץ: ויאמר קין אל יהוה גדול
עוני מנשא: הן גרשת אתי היום מעל פני
האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונד בארץ והיה
טו כל מצאי יהרגני: ויאמר לו יהוה לכן כל הרג
קין שבעתים יקם וישם יהוה לקין אות לבלתי
הכות אתו כל מצאו: ויצא קין מלפני יהוה
וישב בארץ נוד קדמת עדן: וידע קין את
אשתו ותהר ותלד את חנוך ויהי בנה עיר ויקרא
שם העיר כשם בנו חנוך: ויולד לחנוך את
עירד ועירד ילד את מחויאל ומחייאל ילד את
מתושאל ומתושאל ילד את למך: ויקח לו למך
כ שתי נשים שם האחת עדה ושם השנית צלה:
ותלד עדה את יבל הוא היה אבי ישב אהל
ומקנה: ושם אחיו יובל הוא היה אבי כל תפש
כנור ועוגב: וצלה גם היא ילדה את תובל
קין לטש כל חרש נחשת וברזל ואחות תובל
קין נעמה: ויאמר למך לנשיו עדה וצלה שמען
קולי נשי למך האזנה אמרתי כי איש הרגתי
לפצעי וילד לחברתי: כי שבעתים יקם קין
כה ולמך שבעים ושבעה: וידע אדם עוד את
אשתו ותלד בן ותקרא את שמו שת כי שת לי
אלהים זרע אחר תחת הבל כי הרגו קין: ולשת
גם הוא ילד בן ויקרא את שמו אנוש אז הוחל
לקרא בשם יהוה: ס
א זה ספר תולדת אדם ביום ברא אלהים אדם ה
בדמות אלהים עשה אתו: זכר ונקבה בראם ויברך
אתם ויקרא את שמם אדם ביום הבראם:
ויחי אדם שלשים ומאת שנה ויולד בדמותו
כצלמו: א 4

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כצלמו ויקרא את שמו שת׃ ויהיו ימי אדם
אחרי הולידו את שת שמנה מאת שנה ויולד
בנים ובנות׃ ויהיו כל ימי אדם אשר חי תשע ה
מאות שנה ושלשים שנה וימת׃ ויחי שת
חמש שנים ומאת שנה ויולד את אנוש׃ ויחי
שת אחרי הולידו את אנוש שבע שנים ושמנה
מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ויהיו כל ימי
שת שתים עשרה שנה ותשע מאות שנה וימת׃
ויחי אנוש תשעים שנה ויולד את קינן׃ ויחי ט
אנוש אחרי הולידו את קינן חמש עשרה שנה
ושמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ויהיו
כל ימי אנוש חמש שנים ותשע מאות שנה
וימת׃ ס ויחי קינן שבעים שנה ויולד את
מהללאל׃ ויחי קינן אחרי הולידו את מהללאל
ארבעים שנה ושמנה מאות שנה ויולד בנים
ובנות׃ ויהיו כל ימי קינן עשר שנים ותשע
מאות שנה וימת׃ ויחי מהללאל חמש טו
שנים וששים שנה ויולד את ירד׃ ויחי
מהללאל אחרי הולידו את ירד שלשים שנה
ושמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ויהיו כל
ימי מהללאל חמש ותשעים שנה ושמנה מאות
שנה וימת׃ ויחי ירד שתים וששים שנה
ומאת שנה ויולד את חנוך׃ ויחי ירד אחרי
הולידו את חנוך שמנה מאות שנה ויולד בנים
ובנות׃ ויהיו כל ימי ירד שתים וששים שנה כ
ותשע מאות שנה וימת׃ ויחי חנוך חמש
וששים שנה ויולד את מתושלח׃ ויתהלך
חנוך את האלהים אחרי הולידו את מתושלח
שלש מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ויהי
כל ימי חנוך חמש וששים שנה ושלש מאות
שנה׃ ויתהלך חנוך את האלהים ואיננו כי
לקח אתו אלהים׃ ויחי מתושלח שבע ושמנים כה
שנה ומאת שנה ויולד את למך׃ ויחי מתושלח
אחרי הולידו את למך שתים ושמונים שנה
ושבע מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ויהיו
כל ימי מתושלח תשע וששים שנה ותשע מאות
שנה וימת׃ ויחי למך שתים ושמנים שנה
ומאת שנה ויולד בן׃ ויקרא את שמו נח לאמר
זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו מן האדמה
אשר אררה יהוה׃ ויחי למך אחרי הולידו את ל
נח חמש ותשעים שנה וחמש מאות שנה
ויולד

ויולד בנים ובנות : ויהי כל ימי למך שבע
ושבעים שנה ושבע מאות שנה וימת : ויהי
נח בן חמש מאות שנה ויולד נח את שם את חם
ואת יפת :

א ויהי כי החל האדם לרב על פני האדמה
ובנות ילדו להם : ויראו בני האלהים את
בנות האדם כי טבת הנה ויקחו להם נשים מכל
אשר בחרו : ויאמר יהוה לא ידון רוחי באדם
לעלם בשגם הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים
שנה : הנפלים היו בארץ בימים ההם וגם
אחרי כן אשר יבאו בני האלהים אל בנות האדם
וילדו להם המה הגברים אשר מעולם אנשי
ה השם : פ וירא יהוה כי רבה רעת האדם
בארץ וכל יצר מחשבת לבו רק רע כל היום :
וינחם יהוה כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל
לבו : ויאמר יהוה אמחה את האדם אשר בראתי
מעל פני האדמה מאדם עד בהמה עד רמש ועד
עוף השמים כי נחמתי כי עשיתם : ונח מצא
חן בעיני יהוה :

פ פ פ

אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים
היה בדרתיו את האלהים התהלך
ט נח : ויולד נח שלשה בנים את שם את חם
ואת יפת : ותשחת הארץ לפני האלהים ותמלא
הארץ חמס : וירא אלהים את הארץ והנה
נשחתה כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ :
ס ויאמר אלהים לנח קץ כל בשר בא לפני
כי מלאה הארץ חמס מפניהם והנני משחיתם
את הארץ : עשה לך תבת עצי גפר קנים תעשה
את התבה וכפרת אתה מבית ומחוץ בכפר :
טו וזה אשר תעשה אתה שלש מאות אמה ארך
התבה חמשים אמה רחבה ושלשים אמה
קומתה : צהר תעשה לתבה ואל אמה תכלנה
מלמעלה ופתח התבה בצדה תשים תחתים
שנים ושלשים תעשה : ואני הנני מביא את
המבול מים על הארץ לשחת כל בשר אשר בו
רוח חיים מתחת השמים כל אשר בארץ יגוע :
והקמתי את בריתי אתך ובאת אל התבה אתה
ובניך ואשתך ונשי בניך אתך : ומכל החי מכל
בשר שנים מכל תביא אל התבה להחית אתך זכר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כ ונקבה יהיו: מהעוף למינהו ומן הבהמה למינה
מכל רמש האדמה למינהו שנים מכל יבאו אליך
להחיות: ואתה קח לך מכל מאכל אשר יאכל
ואספת אליך והיה לך ולהם לאכלה: ויעש נח
ככל אשר צוה אתו אלהים כן עשה:
א ויאמר יהוה לנח בא אתה וכל ביתך ז
אל התבה כי אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה:
מכל הבהמה הטהורה תקח לך שבעה שבעה
איש ואשתו ומן הבהמה אשר לא טהרה הוא
שנים איש ואשתו: גם מעוף השמים
שבעה שבעה זכר ונקבה לחיות זרע על פני כל
הארץ: כי לימים עוד שבעה אנכי ממטיר
על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה ומחיתי
את כל היקום אשר עשיתי מעל פני האדמה:
ה ויעש נח ככל אשר צוהו יהוה: ונח בן שש
מאות שנה והמבול היה מים על הארץ: ויבא
נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו אל התבה
מפני מי המבול: מן הבהמה הטהורה ומן
הבהמה אשר איננה טהרה ומן העוף וכל אשר
רמש על האדמה: שנים שנים באו אל נח אל
התבה זכר ונקבה כאשר צוה אלהים את נח:
י ויהי לשבעת הימים ומי המבול היו על הארץ:
בשנת שש מאות שנה לחיי נח בחדש השני
בשבעה עשר יום לחדש ביום הזה נבקעו
כל מעינות תהום רבה וארבת השמים נפתחו:
ויהי הגשם על הארץ ארבעים יום וארבעים
לילה: בעצם היום הזה בא נח ושם וחם
ויפת בני נח ואשת נח ושלשת נשי בניו אתם
אל התבה: המה וכל החיה למינה וכל
הבהמה למינה וכל הרמש הרמש על הארץ
למינהו וכל העוף למינהו כל צפור כל כנף:
טו ויבאו אל נח אל התבה שנים שנים מכל
הבשר אשר בו רוח חיים: והבאים זכר
ונקבה מכל בשר באו כאשר צוה אתו אלהים
ויסגר יהוה בעדו: ויהי המבול ארבעים יום
על הארץ וירבו המים וישאו את התבה ותרם
מעל הארץ: ויגברו המים וירבו מאד על הארץ
ותלך התבה על פני המים: והמים גברו מאד
מאד על הארץ ויכסו כל ההרים הגבהים אשר
כ תחת כל השמים: חמש עשרה אמה
מלמעלה גברו המים ויכסו ההרים: ויגוע
כל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כל בשר הרמש על הארץ בעוף ובבהמה ובחיה
ובכל השרץ השרץ על הארץ וכל האדם : כל
אשר נשמת רוח חיים באפיו מכל אשר בחרבה
מתו : וימח את כל היקום אשר על פני האדמה
מאדם עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים
וימחו מן הארץ וישאר אך נח ואשר אתו בתבה :
ויגברו המים על הארץ חמשים ומאת יום :
א ויזכר אלהים את נח ואת כל החיה ח
ואת כל הבהמה אשר אתו בתבה ויעבר אלהים
רוח על הארץ וישכו המים : ויסכרו מעינת
תהום וארבת השמים ויכלא הגשם מן השמים :
וישבו המים מעל הארץ הלוך ושוב ויחסרו
המים מקצה חמשים ומאת יום : ותנח
התבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום
ה לחדש על הרי אררט : והמים היו הלוך וחסור
עד החדש העשירי בעשירי באחד לחדש נראו
ראשי ההרים : ויהי מקץ ארבעים יום
ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה : וישלח
את הערב ויצא יצוא ושוב עד יבשת המים מעל
הארץ : וישלח את היונה מאתו לראות הקלו
המים מעל פני האדמה : ולא מצאה היונה
מנוח לכף רגלה ותשב אליו אל התבה כי מים
על פני כל הארץ וישלח ידו ויקחה ויבא אתה
י אליו אל התבה : ויחל עוד שבעת ימים
אחרים ויסף שלח את היונה מן התבה : ותבא
אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף
בפיה וידע נח כי קלו המים מעל הארץ : וייחל
עוד שבעת ימים אחרים וישלח את היונה
ולא יספה שוב אליו עוד : ויהי באחת ושש
מאות שנה בראשון באחד לחדש חרבו המים
מעל הארץ ויסר נח את מכסה התבה וירא
והנה חרבו פני האדמה : ובחדש השני
בשבעה ועשרים יום לחדש יבשה הארץ :
טו ס וידבר אלהים אל נח לאמר : צא מן
התבה אתה ואשתך ובניך ונשי בניך אתך :
כל החיה אשר אתך מכל בשר בעוף ובבהמה
ובכל הרמש הרמש על הארץ הוצא אתך
ושרצו בארץ ופרו ורבו על הארץ : ויצא
נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו : כל החיה
כל הרמש וכל העוף כל רומש על הארץ
ט למשפחתיהם יצאו מן התבה : ויבן נח מזבח
ליהוה

ליהוה ויקח מכל הבהמה הטהרה ומכל העוף
הטהור ויעל עלת במזבח ׃ וירח יהוה את ריח
הניחח ויאמר יהוה אל לבו לא אסף לקלל עוד
את האדמה בעבור האדם כי יצר לב האדם רע
מנעריו ולא אסף עוד להכות את כל חי כאשר
עשיתי ׃

ט עד כל ימי הארץ זרע וקציר וקר וחם א
וקיץ וחרף ויום ולילה לא ישבתו׃ ויברך אלהים
את נח ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו ומלאו את
הארץ ׃ ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית
הארץ ועל כל עוף השמים בכל אשר תרמש
האדמה ובכל דגי הים בידכם נתנו ׃ כל רמש
אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה כירק עשב נתתי
לכם את כל ׃ אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו ׃
ואך את דמכם לנפשתיכם אדרש מיד כל חיה ה
אדרשנו ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש את
נפש האדם ׃ שפך דם האדם באדם דמו ישפך
כי בצלם אלהים עשה את האדם ׃ ואתם
פרו ורבו שרצו בארץ ורבו בה ׃ ס ויאמר
אלהים אל נח ואל בניו אתו לאמר ׃ ואני הנני
מקים את בריתי אתכם ואת זרעכם אחריכם ׃
ואת כל נפש החיה אשר אתכם בעוף בבהמה
ובכל חית הארץ אתכם מכל יצאי התבה לכל חית
הארץ ׃ והקמתי את בריתי אתכם ולא יכרת
כל בשר עוד ממי המבול ולא יהיה עוד מבול
לשחת הארץ ׃ ויאמר אלהים זאת אות הברית
אשר אני נתן ביני וביניכם ובין כל נפש חיה
אשר אתכם לדרת עולם ׃ את קשתי נתתי
בענן והיתה לאות ברית ביני ובין הארץ׃ והיה טו
בענני ענן על הארץ ונראתה הקשת בענן ׃
וזכרתי את בריתי אשר ביני וביניכם ובין כל
נפש חיה בכל בשר ולא יהיה עוד המים למבול
לשחת כל בשר ׃ והיתה הקשת בענן וראיתיה
לזכר ברית עולם בין אלהים ובין כל נפש חיה
בכל בשר אשר על הארץ׃ ויאמר אלהים אל נח
זאת אות הברית אשר הקימתי ביני ובין כל בשר
אשר על הארץ ׃ פ ויהיו בני נח היצאים
מן התבה שם וחם ויפת וחם הוא אבי כנען ׃
שלשה אלה בני נח ומאלה נפצה כל הארץ ׃ פ
ויחל נח איש האדמה ויטע כרם ׃ וישת מן
היין וישכר ויתגל בתוך אהלה ׃ וירא חם אבי

כנען את ערות אביו ויגד לשני אחיו בחוץ׃
ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על שכם
שניהם וילכו אחרנית ויכסו את ערות אביהם
כא ופניהם אחרנית וערות אביהם לא ראו׃ וייקץ
נח מיינו וידע את אשר עשה לו בנו הקטן׃
ויאמר ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו׃
ויאמר ברוך יהוה אלהי שם ויהי כנען עבד למו׃
יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם ויהי כנען
ל עבד למו׃ ויחי נח אחר המבול שלש מאות
שנה וחמשים שנה׃ ויהיו כל ימי נח תשע
מאות שנה וחמשים שנה וימת׃ פ
א ואלה תולדת בני נח שם חם ויפת
ויולדו להם בנים אחר המבול׃ בני יפת גמר
ומגוג ומדי ויון ותבל ומשך ותירס׃ ובני גמר
אשכנז וריפת ותגרמה׃ ובני יון אלישה
ח ותרשיש כתים ודדנים׃ מאלה נפרדו איי
הגוים בארצתם איש ללשנו למשפחתם בגויהם׃
ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען׃ ובני כוש
סבא וחוילה וסבתה ורעמה וסבתכא ובני רעמה
שבא ודדן׃ וכוש ילד את נמרד הוא החל
להיות גבר בארץ׃ הוא היה גבר ציד לפני יהוה
ט על כן יאמר כנמרד גבור ציד לפני יהוה׃ ותהי
ראשית ממלכתו בבל וארך ואכד וכלנה בארץ
שנער׃ מן הארץ ההוא יצא אשור ויבן את
נינוה ואת רחבת עיר ואת כלח׃ ואת רסן בין
נינוה ובין כלח הוא העיר הגדלה׃ ומצרים
ילד את לודים ואת ענמים ואת להבים ואת
נפתחים׃ ואת פתרסים ואת כסלחים אשר
טו יצאו משם פלשתים ואת כפתרים׃ ס וכנען
ילד את צידן בכרו ואת חת׃ ואת היבוסי ואת
האמרי ואת הגרגשי׃ ואת החוי ואת הערקי
ואת הסיני׃ ואת הארודי ואת הצמרי ואת
החמתי ואחר נפצו משפחות הכנעני׃ ויהי
גבול הכנעני מצידן באכה גררה עד עזה באכה
כ סדמה ועמרה ואדמה וצבים עד לשע׃ אלה בני
חם למשפחתם ללשנתם בארצתם בגויהם׃ ס
ולשם ילד גם הוא אבי כל בני עבר אחי יפת
הגדול׃ בני שם עילם ואשור וארפכשד ולוד
וארם׃ ובני ארם עוץ וחול וגתר ומש׃
וארפכשד ילד את שלח ושלח ילד את עבר׃
כה ולעבר ילד שני בנים שם האחד פלג כי בימיו
נפלגה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נפלגה הארץ ושם אחיו יקטן ׃ ויקטן ילד את
אלמודד ואת שלף ואת חצרמות ואת ירח ׃ ואת
הדורם ואת אוזל ואת דקלה ׃ ואת עובל ואת
אבימאל ואת שבא ׃ ואת אופר ואת חוילה ואת
יובב כל אלה בני יקטן ׃ ויהי מושבם ממשא ל
באכה ספרה הר הקדם׃ אלה בני שם למשפחתם
ללשנתם בארצתם לגויהם ׃ אלה משפחת בני
נח לתולדתם בגויהם ומאלה נפרדו הגוים בארץ
אחר המבול׃

יא פ ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים א
אחדים ׃ ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה
בארץ שנער וישבו שם ׃ ויאמרו איש אל
רעהו הבה נלבנה לבנים ונשרפה לשרפה ותהי
להם הלבנה לאבן והחמר היה להם לחמר ׃
ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים
ונעשה לנו שם פן נפוץ על פני כל הארץ׃ וירד
יהוה לראת את העיר ואת המגדל אשר בנו בני ה
האדם ׃ ויאמר יהוה הן עם אחד ושפה אחת
לכלם וזה החלם לעשות ועתה לא יבצר מהם
כל אשר יזמו לעשות ׃ הבה נרדה ונבלה שם
שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו׃ ויפץ
יהוה אתם משם על פני כל הארץ ויחדלו לבנת
העיר ׃ על כן קרא שמה בבל כי שם בלל יהוה
שפת כל הארץ ומשם הפיצם יהוה על פני כל
הארץ ׃ פ אלה תולדת שם שם בן מאת שנה י
ויולד את ארפכשד שנתים אחר המבול ׃ ויחי
שם אחרי הולידו את ארפכשד חמש מאות שנה
ויולד בנים ובנות ׃ ס וארפכשד חי חמש
ושלשים שנה ויולד את שלח ׃ ויחי ארפכשד
אחרי הולידו את שלח שלש שנים וארבע מאות
שנה ויולד בנים ובנות ׃ ס ושלח חי שלשים
שנה ויולד את עבר׃ ויחי שלח אחרי הולידו את
עבר שלש שנים וארבע מאות שנה ויולד בנים טו
ובנות ׃ ס ויחי עבר ארבע ושלשים שנה
ויולד את פלג ׃ ויחי עבר אחרי הולידו את פלג
שלשים שנה וארבע מאות שנה ויולד בנים
ובנות ׃ ס ויחי פלג שלשים שנה ויולד את
רעו׃ ויחי פלג אחרי הולידו את רעו תשע
שנים ומאתים שנה ויולד בנים ובנות ׃
ס ויחי רעו שתים ושלשים שנה ויולד את כ
שרוג ׃ ויחי רעו אחרי הולידו את שרוג שבע
שנים

שנים ומאתים שנה ויולד בנים ובנות :
ס ויחי שרוג שלשים שנה ויולד את נחור:
ויחי שרוג אחרי הולידו את נחור מאתים שנה
ה ויולד בנים ובנות : ס ויחי נחור תשע
ועשרים שנה ויולד את תרח: ויחי נחור אחרי
הולידו את תרח תשע עשרה שנה ומאת שנה
ויולד בנים ובנות: ס ויחי תרח שבעים שנה
ויולד את אברם את נחור ואת הרן : ואלה
תולדת תרח תרח הוליד את אברם את נחור ואת
הרן והרן הוליד את לוט : וימת הרן על פני
תרח אביו בארץ מולדתו באור כשדים: ויקח
אברם ונחור להם נשים שם אשת אברם שרי
ושם אשת נחור מלכה בת הרן אבי מלכה ואבי
ל יסכה : ותהי שרי עקרה אין לה ולד : ויקח
תרח את אברם בנו ואת לוט בן הרן בן בנו ואת
שרי כלתו אשת אברם בנו ויצאו אתם מאור
כשדים ללכת ארצה כנען ויבאו עד חרן וישבו
שם : ויהיו ימי תרח חמש שנים ומאתים
שנה וימת תרח בחרן:

פ פ פ

א **ויאמר** יהוה אל אברם לך לך מארצך יב
וממולדתך ומבית אביך אל הארץ
אשר אראך : ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה
שמך והיה ברכה : ואברכה מברכיך ומקללך
אאר ונברכו בך כל משפחת האדמה : וילך
אברם כאשר דבר אליו יהוה וילך אתו לוט
ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה בצאתו
ה מחרן : ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן
אחיו ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש
אשר עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען ויבאו
ארצה כנען: ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם
עד אלון מורה והכנעני אז בארץ : וירא יהוה
אל אברם ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת ויבן
שם מזבח ליהוה הנראה אליו : ויעתק משם
ההרה מקדם לבית אל ויט אהלה בית אל מים
והעי מקדם ויבן שם מזבח ליהוה ויקרא בשם
יהוה : ויסע אברם הלוך ונסוע הנגבה:
פ ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה לגור
שם כי כבד הרעב בארץ : ויהי כאשר הקריב
לבוא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לבוא מצרימה ויאמר אל שרי אשתו הנה נא
ידעתי כי אשה יפת מראה את : והיה כי יראו
אתך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אתי
ואתך יחיו : אמרי נא אחתי את למען ייטב לי
בעבורך וחיתה נפשי בגללך : ויהי כבוא אברם
מצרימה ויראו המצרים את האשה כי יפה הוא
מאד : ויראו אתה שרי פרעה ויהללו אתה אל ט
פרעה ותקח האשה בית פרעה : ולאברם
היטיב בעבורה ויהי לו צאן ובקר וחמרים
ועבדים ושפחת ואתנת וגמלים : וינגע יהוה
את פרעה נגעים גדלים ואת ביתו על דבר שרי
אשת אברם : ויקרא פרעה לאברם ויאמר מה
זאת עשית לי למה לא הגדת לי כי אשתך הוא:
למה אמרת אחתי הוא ואקח אתה לי לאשה
ועתה הנה אשתך קח ולך : ויצו עליו פרעה כ
אנשים וישלחו אתו ואת אשתו ואת כל אשר לו:
יג ויעל אברם ממצרים הוא ואשתו וכל אשר א
לו ולוט עמו הנגבה: ואברם כבד מאד במקנה
בכסף ובזהב : וילך למסעיו מנגב ועד בית אל
עד המקום אשר היה שם אהלה בתחלה בין בית
אל ובין העי : אל מקום המזבח אשר עשה שם
בראשנה ויקרא שם אברם בשם יהוה : וגם ה
ללוט ההלך את אברם היה צאן ובקר ואהלים :
ולא נשא אתם הארץ לשבת יחדו כי היה רכושם
רב ולא יכלו לשבת יחדו : ויהי ריב בין רעי
מקנה אברם ובין רעי מקנה לוט והכנעני
והפרזי אז ישב בארץ : ויאמר אברם אל לוט אל
נא תהי מריבה ביני וביניך ובין רעי ובין רעיך
כי אנשים אחים אנחנו : הלא כל הארץ לפניך
הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה ואם הימין
ואשמאילה : וישא לוט את עיניו וירא את כל י
ככר הירדן כי כלה משקה לפני שחת יהוה את
סדם ואת עמרה כגן יהוה כארץ מצרים באכה
צער : ויבחר לו לוט את כל ככר הירדן ויסע
לוט מקדם ויפרדו איש מעל אחיו : אברם ישב
בארץ כנען ולוט ישב בערי הככר ויאהל עד
סדם : ואנשי סדם רעים וחטאים ליהוה מאד :
ויהוה אמר אל אברם אחרי הפרד לוט מעמו שא
נא עיניך וראה מן המקום אשר אתה שם צפנה
ונגבה וקדמה וימה : כי את כל הארץ אשר
אתה ראה לך אתננה ולזרעך עד עולם : ושמתי טז

את זרעך כעפר הארץ אשר אם יוכל איש למנות
את עפר הארץ גם זרעך ימנה ׃ קום התהלך
בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה ׃ ויאהל
אברם ויבא וישב באלני ממרא אשר בחברון
ויבן שם מזבח ליהוה ׃
יד פ ויהי בימי אמרפל מלך שנער אריוך
מלך אלסר כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך
גוים ׃ עשו מלחמה את ברע מלך סדם ואת
ברשע מלך עמרה שנאב מלך אדמה ושמאבר
מלך צביים ומלך בלע היא צער ׃ כל אלה
חברו אל עמק השדים הוא ים המלח ׃
שתים עשרה שנה עבדו את כדרלעמר ושלש
עשרה שנה מרדו ׃ ובארבע עשרה שנה בא ה
כדרלעמר והמלכים אשר אתו ויכו את רפאים
בעשתרת קרנים ואת הזוזים בהם ואת האימים
בשוה קריתים ׃ ואת החרי בהררם שעיר עד
איל פארן אשר על המדבר ׃ וישבו ויבאו אל
עין משפט הוא קדש ויכו את כל שדה העמלקי
וגם את האמרי הישב בחצצן תמר ׃ ויצא מלך
סדם ומלך עמרה ומלך אדמה ומלך צבים ומלך
בלע הוא צער ויערכו אתם מלחמה בעמק
השדים ׃ את כדר לעמר מלך עילם ותדעל מלך
גוים ואמרפל מלך שנער ואריוך מלך אלסר
ארבעה מלכים את החמשה ׃ ועמק השדים י
בארת בארת חמר וינסו מלך סדם ועמרה ויפלו
שמה והנשארים הרה נסו ׃ ויקחו את כל רכש
סדם ועמרה ואת כל אכלם וילכו ׃ ויקחו את
לוט ואת רכשו בן אחי אברם וילכו והוא ישב
בסדם ׃ ויבא הפליט ויגד לאברם העברי והוא
שכן באלני ממרא האמרי אחי אשכל ואחי ענר
והם בעלי ברית אברם ׃ וישמע אברם כי נשבה
אחיו וירק את חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר
ושלש מאות וירדף עד דן ׃ ויחלק עליהם לילה טו
הוא ועבדיו ויכם וירדפם עד חובה אשר משמאל
לדמשק ׃ וישב את כל הרכש וגם את לוט אחיו
ורכשו השיב וגם את הנשים ואת העם ׃ ויצא
מלך סדם לקראתו אחרי שובו מהכות את כדר
לעמר ואת המלכים אשר אתו אל עמק שוה הוא
עמק המלך ׃ ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם
ויין והוא כהן לאל עליון ׃ ויברכהו ויאמר ברוך ב
אברם לאל עליון קנה שמים וארץ ׃ וברוך אל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עליון אשר מגן צריך בידך ויתן לו מעשר מכל׃
ויאמר מלך סדם אל אברם תן לי הנפש והרכש
קח לך׃ ויאמר אברם אל מלך סדם הרמתי ידי
אל יהוה אל עליון קנה שמים וארץ׃ אם
מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך ולא
תאמר אני העשרתי את אברם׃ בלעדי רק אשר
אכלו הנערים וחלק האנשים אשר הלכו אתי ענר
אשכל וממרא הם יקחו חלקם׃

טו ס אחר הדברים האלה היה דבר יהוה א
אל אברם במחזה לאמר אל תירא אברם אנכי מגן
לך שכרך הרבה מאד׃ ויאמר אברם אדני יהוה
מה תתן לי ואנכי הולך ערירי ובן משק ביתי
הוא דמשק אליעזר׃ ויאמר אברם הן לי לא
נתתה זרע והנה בן ביתי יורש אתי׃ והנה דבר
יהוה אליו לאמר לא יירשך זה כי אם אשר יצא
ממעיך הוא יירשך׃ ויוצא אתו החוצה ויאמר ה
הבט נא השמימה וספר הכוכבים אם תוכל לספר
אתם ויאמר לו כה יהיה זרעך׃ והאמן ביהוה
ויחשבה לו צדקה׃ ויאמר אליו אני יהוה אשר
הוצאתיך מאור כשדים לתת לך את הארץ הזאת
לרשתה׃ ויאמר אדני יהוה במה אדע כי
אירשנה׃ ויאמר אליו קחה לי עגלה משלשת
ועז משלשת ואיל משלש ותר וגוזל׃ ויקח לו
את כל אלה ויבתר אתם בתוך ויתן איש בתרו
לקראת רעהו ואת הצפר לא בתר׃ וירד העיט
על הפגרים וישב אתם אברם׃ ויהי השמש
לבוא ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה
גדלה נפלת עליו׃ ויאמר לאברם ידע תדע כי גר
יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם
ארבע מאות שנה׃ וגם את הגוי אשר יעבדו
דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול׃ ואתה טו
תבוא אל אבתיך בשלום תקבר בשיבה טובה׃
ודור רביעי ישובו הנה כי לא שלם עון האמרי
עד הנה׃ ויהי השמש באה ועלטה היה והנה
תנור עשן ולפיד אש אשר עבר בין הגזרים
האלה׃ ביום ההוא כרת יהוה את אברם ברית
לאמר לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים
עד הנהר הגדל נהר פרת׃ את הקיני ואת
הקנזי ואת הקדמני׃ ואת החתי ואת הפרזי ואת כ
הרפאים׃ ואת האמרי ואת הכנעני ואת הגרגשי
ואת היבוסי׃ ס

ושרי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

א ושרי אשת אברם לא ילדה לו ולה שפחה יו
מצרית ושמה הגר׃ ותאמר שרי אל אברם
הנה נא עצרני יהוה מלדת בא נא אל שפחתי
אולי אבנה ממנה וישמע אברם לקול שרי׃
ותקח שרי אשת אברם את הגר המצרית
שפחתה מקץ עשר שנים לשבת אברם בארץ
כנען ותתן אתה לאברם אישה לו לאשה׃ ויבא
אל הגר ותהר ותרא כי הרתה ותקל גברתה
ה בעיניה׃ ותאמר שרי אל אברם חמסי עליך
אנכי נתתי שפחתי בחיקך ותרא כי הרתה ואקל
בעיניה ישפט יהוה ביני וביניך׃ ויאמר אברם
אל שרי הנה שפחתך בידך עשי לה הטוב
בעיניך ותענה שרי ותברח מפניה׃ וימצאה
מלאך יהוה על עין המים במדבר על העין בדרך
שור׃ ויאמר הגר שפחת שרי אי מזה באת
ואנה תלכי ותאמר מפני שרי גברתי אנכי ברחת׃
ויאמר לה מלאך יהוה שובי אל גברתך והתעני
תחת ידיה׃ ויאמר לה מלאך יהוה הרבה ארבה
את זרעך ולא יספר מרב׃ ויאמר לה מלאך יהוה
הנך הרה וילדת בן וקראת שמו ישמעאל כי שמע
יהוה אל עניך׃ והוא יהיה פרא אדם ידו בכל ויד
כל בו ועל פני כל אחיו ישכן׃ ותקרא שם יהוה
הדבר אליה אתה אל ראי כי אמרה הגם הלם
ראיתי אחרי ראי׃ על כן קרא לבאר באר לחי
ראי הנה בין קדש ובין ברד׃ ותלד הגר לאברם
בן ויקרא אברם שם בנו אשר ילדה הגר
ישמעאל׃ ואברם בן שמנים שנה ושש שנים
בלדת הגר את ישמעאל לאברם׃

ס ויהי אברם בן תשעים שנה ותשע יז
שנים וירא יהוה אל אברם ויאמר אליו אני אל
שדי התהלך לפני והיה תמים׃ ואתנה בריתי
ביני ובינך וארבה אותך במאד מאד׃ ויפל אברם
על פניו וידבר אתו אלהים לאמר׃ אני הנה
בריתי אתך והיית לאב המון גוים׃ ולא יקרא
עוד את שמך אברם והיה שמך אברהם כי אב
המון גוים נתתיך׃ והפרתי אתך במאד מאד
ונתתיך לגוים ומלכים ממך יצאו׃ והקמתי את
בריתי ביני ובינך ובין זרעך אחריך לדרתם
לברית עולם להיות לך לאלהים ולזרעך אחריך׃
ונתתי לך ולזרעך אחריך את ארץ מגריך את כל
ארץ כנען לאחזת עולם והייתי להם לאלהים׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויאמר אלהים אל אברהם ואתה את בריתי תשמר
אתה וזרעך אחריך לדרתם : זאת בריתי אשר
תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריך המול
לכם כל זכר : ונמלתם את בשר ערלתכם והיה
לאות ברית ביני וביניכם : ובן שמנת ימים
ימול לכם כל זכר לדרתיכם יליד בית ומקנת כסף
מכל בן נכר אשר לא מזרעך הוא : המול ימול
יליד ביתך ומקנת כספך והיתה בריתי בבשרכם
לברית עולם : וערל זכר אשר לא ימול את בשר
ערלתו ונכרתה הנפש ההוא מעמיה את בריתי
הפר : ס ויאמר אלהים אל אברהם שרי אשתך
לא תקרא את שמה שרי כי שרה שמה : וברכתי
אתה וגם נתתי ממנה לך בן וברכתיה והיתה
לגוים מלכי עמים ממנה יהיו : ויפל אברהם
על פניו ויצחק ויאמר בלבו הלבן מאה שנה יולד
ואם שרה הבת תשעים שנה תלד : ויאמר
אברהם אל האלהים לו ישמעאל יחיה לפניך :
ויאמר אלהים אבל שרה אשתך ילדת לך בן
וקראת את שמו יצחק והקמתי את בריתי אתו
לברית עולם לזרעו אחריו : ולישמעאל שמעתיך
הנה ברכתי אתו והפריתי אתו והרביתי אתו
במאד מאד שנים עשר נשיאם יוליד ונתתיו
לגוי גדול : ואת בריתי אקים את יצחק אשר
תלד לך שרה למועד הזה בשנה האחרת : ויכל
לדבר אתו ויעל אלהים מעל אברהם : ויקח
אברהם את ישמעאל בנו ואת כל ילידי ביתו ואת
כל מקנת כספו כל זכר באנשי בית אברהם וימל
את בשר ערלתם בעצם היום הזה כאשר דבר
אתו אלהים : ואברהם בן תשעים ותשע שנה
בהמלו בשר ערלתו : וישמעאל בנו בן שלש
עשרה שנה בהמלו את בשר ערלתו : בעצם
היום הזה נמול אברהם וישמעאל בנו : וכל
אנשי ביתו יליד בית ומקנת כסף מאת בן נכר
נמלו אתו :

פ פ פ

וירא

יח אליו יהוה באלני ממרא והוא ישב
פתח האהל כחם היום : וישא עיניו
וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ
לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה : ויאמר
אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר מעל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עבדך : יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם
והשענו תחת העץ : ואקחה פת לחם וסעדו א
לבכם אחר תעברו כי על כן עברתם על עבדכם
ויאמרו כן תעשה כאשר דברת : וימהר אברהם
האהלה אל שרה ויאמר מהרי שלש סאים קמח
סלת לושי ועשי עגות : ואל הבקר רץ אברהם
ויקח בן בקר רך וטוב ויתן אל הנער וימהר
לעשות אתו : ויקח חמאה וחלב ובן הבקר אשר
עשה ויתן לפניהם והוא עמד עליהם תחת העץ
ויאכלו : ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר
הנה באהל : ויאמר שוב אשוב אליך כעת חיה י
והנה בן לשרה אשתך ושרה שמעת פתח האהל
והוא אחריו : ואברהם ושרה זקנים באים
בימים חדל להיות לשרה ארח כנשים : ותצחק
שרה בקרבה לאמר אחרי בלתי היתה לי עדנה
ואדני זקן : ויאמר יהוה אל אברהם למה זה
צחקה שרה לאמר האף אמנם אלד ואני זקנתי :
היפלא מיהוה דבר למועד אשוב אליך כעת חיה
ולשרה בן : ותכחש שרה לאמר לא צחקתי כי שו
יראה ויאמר לא כי צחקת : ויקמו משם האנשים
וישקפו על פני סדם ואברהם הלך עמם לשלחם :
ויהוה אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עשה :
ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום ונברכו בו
כל גויי הארץ : כי ידעתיו למען אשר יצוה את
בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך יהוה לעשות
צדקה ומשפט למען הביא יהוה על אברהם את
אשר דבר עליו : ויאמר יהוה זעקת סדם ועמרה פ
כי רבה וחטאתם כי כבדה מאד : ארדה נא
ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו כלה ואם לא
אדעה : ויפנו משם האנשים וילכו סדמה
ואברהם עודנו עמד לפני יהוה : ויגש אברהם
ויאמר האף תספה צדיק עם רשע : אולי יש
חמשים צדיקם בתוך העיר האף תספה ולא
תשא למקום למען חמשים הצדיקם אשר
בקרבה : חללה לך מעשת כדבר הזה להמית
צדיק עם רשע והיה כצדיק כרשע חללה לך פח
השפט כל הארץ לא יעשה משפט : ויאמר יהוה
אם אמצא בסדם חמשים צדיקם בתוך העיר
ונשאתי לכל המקום בעבורם : ויען אברהם
ויאמר הנה נא הואלתי לדבר אל אדני ואנכי
עפר ואפר : אולי יחסרון חמשים הצדיקם

חמשה התשחית בחמשה את כל העיר ויאמר לא
אשחית אם אמצא שם ארבעים וחמשה׃ ויסף
עוד לדבר אליו ויאמר אולי ימצאון שם ארבעים
ויאמר לא אעשה בעבור הארבעים׃ ויאמר אל ל
נא יחר לאדני ואדברה אולי ימצאון שם שלשים
ויאמר לא אעשה אם אמצא שם שלשים׃ ויאמר
הנה נא הואלתי לדבר אל אדני אולי ימצאון שם
עשרים ויאמר לא אשחית בעבור העשרים׃
ויאמר אל נא יחר לאדני ואדברה אך הפעם אולי
ימצאון שם עשרה ויאמר לא אשחית בעבור
העשרה׃ וילך יהוה כאשר כלה לדבר אל אברהם
ואברהם שב למקמו׃

יט ויבאו שני המלאכים סדמה בערב ולוט א
ישב בשער סדם וירא לוט ויקם לקראתם
וישתחו אפים ארצה׃ ויאמר הנה נא אדני סורו
נא אל בית עבדכם ולינו ורחצו רגליכם
והשכמתם והלכתם לדרככם ויאמרו לא כי ברחוב
נלין׃ ויפצר בם מאד ויסרו אליו ויבאו אל ביתו
ויעש להם משתה ומצות אפה ויאכלו׃ טרם
ישכבו ואנשי העיר אנשי סדם נסבו על הבית
מנער ועד זקן כל העם מקצה׃ ויקראו אל לוט ח
ויאמרו לו איה האנשים אשר באו אליך הלילה
הוציאם אלינו ונדעה אתם׃ ויצא אלהם לוט
הפתחה והדלת סגר אחריו׃ ויאמר אל נא אחי
תרעו׃ הנה נא לי שתי בנות אשר לא ידעו איש
אוציאה נא אתהן אליכם ועשו להן כטוב
בעיניכם רק לאנשים האל אל תעשו דבר כי על
כן באו בצל קרתי׃ ויאמרו גש הלאה ויאמרו
האחד בא לגור וישפט שפוט עתה נרע לך מהם
ויפצרו באיש בלוט מאד ויגשו לשבר הדלת׃
וישלחו האנשים את ידם ויביאו את לוט אליהם י
הביתה ואת הדלת סגרו׃ ואת האנשים אשר
פתח הבית הכו בסנורים מקטן ועד גדול וילאו
למצא הפתח׃ ויאמרו האנשים אל לוט עד מי
לך פה חתן ובניך ובנתיך וכל אשר לך בעיר
הוצא מן המקום׃ כי משחתים אנחנו את
המקום הזה כי גדלה צעקתם את פני יהוה
וישלחנו יהוה לשחתה׃ ויצא לוט וידבר אל
חתניו לקחי בנתיו ויאמר קומו צאו מן המקום
הזה כי משחית יהוה את העיר ויהי כמצחק
בעיני חתניו׃ וכמו השחר עלה ויאיצו המלאכים טו
בלוט.

בלוט לאמר קום קח את אשתך ואת שתי בנתיך
טז הנמצאת פן תספה בעון העיר : ויתמהמה
ויחזיקו האנשים בידו וביד אשתו וביד שתי
בנתיו בחמלת יהוה עליו ויצאהו וינחהו מחוץ
לעיר: ויהי כהוציאם אתם החוצה ויאמר המלט
על נפשך אל תביט אחריך ואל תעמד בכל הככר
ההרה המלט פן תספה : ויאמר לוט אלהם אל
נא אדני: הנה נא מצא עבדך חן בעיניך ותגדל
חסדך אשר עשית עמדי להחיות את נפשי
ואנכי לא אוכל להמלט ההרה פן תדבקני הרעה
כ ומתי : הנה נא העיר הזאת קרבה לנוס שמה
והוא מצער אמלטה נא שמה הלא מצער הוא
ותחי נפשי: ויאמר אליו הנה נשאתי פניך גם
לדבר הזה לבלתי הפכי את העיר אשר דברת :
מהר המלט שמה כי לא אוכל לעשות דבר עד
באך שמה על כן קרא שם העיר צוער : השמש
יצא על הארץ ולוט בא צערה: ויהוה המטיר על
סדם ועל עמרה גפרית ואש מאת יהוה מן
כה השמים : ויהפך את הערים האל ואת כל הככר
ואת כל ישבי הערים וצמח האדמה : ותבט
אשתו מאחריו ותהי נציב מלח : וישכם אברהם
בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני יהוה :
וישקף על פני סדם ועמרה ועל כל פני ארץ
הככר וירא והנה עלה קיטר הארץ כקיטר
הכבשן: ויהי בשחת אלהים את ערי הככר ויזכר
אלהים את אברהם וישלח את לוט מתוך ההפכה
ל בהפך את הערים אשר ישב בהן לוט : ויעל
לוט מצוער וישב בהר ושתי בנתיו עמו כי ירא
לשבת בצוער וישב במערה הוא ושתי בנתיו:
ותאמר הבכירה אל הצעירה אבינו זקן ואיש אין
בארץ לבוא עלינו כדרך כל הארץ : לכה נשקה
את אבינו יין ונשכבה עמו ונחיה מאבינו זרע :
ותשקין את אביהן יין בלילה הוא ותבא הבכירה
ותשכב את אביה ולא ידע בשכבה ובקומה: ויהי
ממחרת ותאמר הבכירה אל הצעירה הן שכבתי
אמש את אבי נשקנו יין גם הלילה ובאי שכבי
לה עמו ונחיה מאבינו זרע : ותשקין גם בלילה
ההוא את אביהן יין ותקם הצעירה ותשכב עמו
ולא ידע בשכבה ובקמה : ותהרין שתי בנות
לוט מאביהן : ותלד הבכירה בן ותקרא שמו
מואב הוא אבי מואב עד היום : והצעירה גם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הוא ילדה בן ותקרא שמו בן עמי הוא אבי בני
עמון עד היום :

כ ס ויסע משם אברהם ארצה הנגב וישב א
בין קדש ובין שור ויגר בגרר : ויאמר אברהם
אל שרה אשתו אחתי הוא וישלח אבימלך מלך
גרר ויקח את שרה : ויבא אלהים אל אבימלך
בחלום הלילה ויאמר לו הנך מת על האשה אשר
לקחת והוא בעלת בעל: ואבימלך לא קרב אליה
ויאמר אדני הגוי גם צדיק תהרג : הלא הוא
אמר לי אחתי הוא והיא גם הוא אמרה אחי הוא ח
בתם לבבי ובנקין כפי עשיתי זאת : ויאמר
אליו האלהים בחלם גם אנכי ידעתי כי בתם לבבך
עשית זאת ואחשך גם אנכי אותך מחטו לי על כן
לא נתתיך לנגע אליה: ועתה השב אשת האיש
כי נביא הוא ויתפלל בעדך וחיה ואם אינך משיב
דע כי מות תמות אתה וכל אשר לך : וישכם
אבימלך בבקר ויקרא לכל עבדיו וידבר את כל
הדברים האלה באזניהם וייראו האנשים מאד :
ויקרא אבימלך לאברהם ויאמר לו מה עשית
לנו ומה חטאתי לך כי הבאת עלי ועל ממלכתי
חטאה גדלה מעשים אשר לא יעשו עשית עמדי:
ויאמר אבימלך אל אברהם מה ראית כי עשית י
את הדבר הזה: ויאמר אברהם כי אמרתי רק אין
יראת אלהים במקום הזה והרגוני על דבר אשתי:
וגם אמנה אחתי בת אבי הוא אך לא בת אמי
ותהי לי לאשה : ויהי כאשר התעו אתי אלהים
מבית אבי ואמר לה זה חסדך אשר תעשי עמדי
אל כל המקום אשר נבוא שמה אמרי לי אחי
הוא : ויקח אבימלך צאן ובקר ועבדים ושפחת
ויתן לאברהם וישב לו את שרה אשתו : ויאמר טו
אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב בעיניך שב :
ולשרה אמר הנה נתתי אלף כסף לאחיך הנה הוא
לך כסות עינים לכל אשר אתך ואת כל ונכחת :
ויתפלל אברהם אל האלהים וירפא אלהים את
אבימלך ואת אשתו ואמהתיו וילדו : כי עצר
עצר יהוה בעד כל רחם לבית אבימלך על דבר
שרה אשת אברהם:

כא פ ויהוה פקד את שרה כאשר אמר ויעש א
יהוה לשרה כאשר דבר : ותהר ותלד שרה
לאברהם בן לזקניו למועד אשר דבר אתו אלהים:
ויקרא אברהם את שם בנו הנולד לו אשר ילדה לו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שרה יצחק׃ וימל אברהם את יצחק בנו בן
ה שמנת ימים כאשר צוה אתו אלהים׃ ואברהם
בן מאת שנה בהולד לו את יצחק בנו׃ ותאמר
שרה צחק עשה לי אלהים כל השמע יצחק לי׃
ותאמר מי מלל לאברהם היניקה בנים שרה כי
ילדתי בן לזקניו׃ ויגדל הילד ויגמל ויעש
אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק׃ ותרא
שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם
ט מצחק׃ ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת
ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם
יצחק׃ וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודת
בנו׃ ויאמר אלהים אל אברהם אל ירע בעיניך
על הנער ועל אמתך כל אשר תאמר אליך שרה
שמע בקלה כי ביצחק יקרא לך זרע׃ וגם את
בן האמה לגוי אשימנו כי זרעך הוא׃ וישכם
אברהם בבקר ויקח לחם וחמת מים ויתן אל הגר
שם על שכמה ואת הילד וישלחה ותלך ותתע
טו במדבר באר שבע׃ ויכלו המים מן החמת
ותשלך את הילד תחת אחד השיחם׃ ותלך ותשב
לה מנגד הרחק כמטחוי קשת כי אמרה אל אראה
במות הילד ותשב מנגד ותשא את קלה ותבך׃
וישמע אלהים את קול הנער ויקרא מלאך
אלהים אל הגר מן השמים ויאמר לה מה לך הגר
אל תיראי כי שמע אלהים אל קול הנער באשר
הוא שם׃ קומי שאי את הנער והחזיקי את ידך
בו כי לגוי גדול אשימנו׃ ויפקח אלהים את
עיניה ותרא באר מים ותלך ותמלא את החמת
כ מים ותשק את הנער׃ ויהי אלהים את הנער
ויגדל וישב במדבר ויהי רבה קשת׃ וישב
במדבר פארן ותקח לו אמו אשה מארץ מצרים׃
פ ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר
צבאו אל אברהם לאמר אלהים עמך בכל אשר
אתה עשה׃ ועתה השבעה לי באלהים הנה אם
תשקר לי ולניני ולנכדי כחסד אשר עשיתי עמך
תעשה עמדי ועם הארץ אשר גרתה בה׃ ויאמר
כה אברהם אנכי אשבע׃ והוכח אברהם את אבימלך
על אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך׃
ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה את הדבר הזה
וגם אתה לא הגדת לי וגם אנכי לא שמעתי בלתי
היום׃ ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך
ויכרתו שניהם ברית׃ ויצב אברהם את שבע

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כבשת הצאן לבדהן: ויאמר אבימלך אל אברהם
מה הנה שבע כבשת האלה אשר הצבת לבדנה:
ויאמר כי את שבע כבשת תקח מידי בעבור ל
תהיה לי לעדה כי חפרתי את הבאר הזאת: על
כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו
שניהם: ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך
ופיכל שר צבאו וישבו אל ארץ פלשתים: ויטע
אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם יהוה אל עולם:
ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים:

כב פ ויהי אחר הדברים האלה והאלהים א
נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני:
ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת
את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם
לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך: וישכם
אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את שני
נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם
וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים: ביום
השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את
המקום מרחק: ויאמר אברהם אל נעריו שבו ה
לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה
ונשתחוה ונשובה אליכם: ויקח אברהם את
עצי העלה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את
האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו: ויאמר
יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני
בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעלה:
ויאמר אברהם אלהים יראה לו השה לעלה בני
וילכו שניהם יחדו: ויבאו אל המקום אשר אמר
לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח ויערך
את העצים ויעקד את יצחק בנו וישם אתו על
המזבח ממעל לעצים: וישלח אברהם את ידו י
ויקח את המאכלת לשחט את בנו: ויקרא אליו
מלאך יהוה מן השמים ויאמר אברהם אברהם
ויאמר הנני: ויאמר אל תשלח ידך אל הנער
ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא
אלהים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני:
וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר
נאחז בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל
ויעלהו לעלה תחת בנו: ויקרא אברהם שם
המקום ההוא יהוה יראה אשר יאמר היום בהר
יהוה יראה: ויקרא מלאך יהוה אל אברהם שנית טו
מן השמים: ויאמר בי נשבעתי נאם יהוה כי

יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את
בנך את יחידך: כי ברך אברכך והרבה ארבה
את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת
הים וירש זרעך את שער איביו: והתברכו
בזרעך כל גויי הארץ עקב אשר שמעת בקלי:
וישב אברהם אל נעריו ויקמו וילכו יחדו אל
באר שבע וישב אברהם בבאר שבע:
כ: פ ויהי אחרי הדברים האלה ויגד לאברהם
לאמר הנה ילדה מלכה גם הוא בנים לנחור
אחיך: את עוץ בכרו ואת בוז אחיו ואת קמואל
אבי ארם: ואת כשד ואת חזו ואת פלדש ואת
ידלף ואת בתואל: ובתואל ילד את רבקה שמנה
אלה ילדה מלכה לנחור אחי אברהם: ופילגשו
ושמה ראומה ותלד גם הוא את טבח ואת גחם
ואת תחש ואת מעכה:

פ פ פ

א ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה כג
ושבע שנים שני חיי שרה: ותמת
שרה בקרית ארבע הוא חברון בארץ כנען ויבא
אברהם לספד לשרה ולבכתה: ויקם אברהם
מעל פני מתו וידבר אל בני חת לאמר: גר
ותושב אנכי עמכם תנו לי אחזת קבר עמכם
ח ואקברה מתי מלפני: ויענו בני חת את אברהם
לאמר לו: שמענו אדני נשיא אלהים אתה
בתוכנו במבחר קברינו קבור את מתך איש ממנו
את קברו לא יכלה ממך מקבר מתך: ויקם אברהם
וישתחו לעם הארץ לבני חת: וידבר אתם
לאמר אם יש את נפשכם לקבר את מתי מלפני
שמעוני ופגעו לי בעפרון בן צחר: ויתן לי את
מערת המכפלה אשר לו אשר בקצה שדהו בכסף
י מלא יתננה לי בתוככם לאחזת קבר: ועפרון
ישב בתוך בני חת ויען עפרון החתי את אברהם
באזני בני חת לכל באי שער עירו לאמר: לא
אדני שמעני השדה נתתי לך והמערה אשר בו
לך נתתיה לעיני בני עמי נתתיה לך קבר מתך:
וישתחו אברהם לפני עם הארץ: וידבר אל
עפרון באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה לו
שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את
מתי שמה: ויען עפרון את אברהם לאמר לו:
ארץ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

טז אדני שמעני ארץ ארבע מאת שקל כסף ביני
ובינך מה הוא ואת מתך קבר : וישמע אברהם
אל עפרון וישקל אברהם לעפרן את הכסף אשר
דבר באזני בני חת ארבע מאות שקל כסף עבר
לסחר : ויקם שדה עפרון אשר במכפלה אשר
לפני ממרא השדה והמערה אשר בו וכל העץ
אשר בשדה אשר בכל גבלו סביב : לאברהם
למקנה לעיני בני חת בכל באי שער עירו :
ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו אל מערת
שדה המכפלה על פני ממרא הוא חברון בארץ
כ כנען : ויקם השדה והמערה אשר בו לאברהם
לאחזת קבר מאת בני חת :

כד

א ס ואברהם זקן בא בימים ויהוה ברך
את אברהם בכל : ויאמר אברהם אל עבדו זקן
ביתו המשל בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי :
ואשביעך ביהוה אלהי השמים ואלהי הארץ אשר
לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי
יושב בקרבו : כי אל ארצי ואל מולדתי תלך
ה ולקחת אשה לבני ליצחק : ויאמר אליו העבד
אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ
הזאת ההשב אשיב את בנך אל הארץ אשר יצאת
משם : ויאמר אליו אברהם השמר לך פן תשיב
את בני שמה : יהוה אלהי השמים אשר לקחני
מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר
נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא
ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם :
ואם לא תאבה האשה ללכת אחריך ונקית
משבעתי זאת רק את בני לא תשב שמה : וישם
י העבד את ידו תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו
על הדבר הזה : ויקח העבד עשרה גמלים
מגמלי אדניו וילך וכל טוב אדניו בידו ויקם
וילך אל ארם נהרים אל עיר נחור : ויברך
הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים לעת ערב
לעת צאת השאבת : ויאמר יהוה אלהי אדני
אברהם הקרה נא לפני היום ועשה חסד עם אדני
אברהם : הנה אנכי נצב על עין המים ובנות
אנשי העיר יצאת לשאב מים : והיה הנער
אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה
שתה וגם גמליך אשקה אתה הכחת לעבדך
טו ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני : ויהי
הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יצאת אשר ילדה
לבתואל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לבתואל בן מלכה אשת נחור אחי אברהם וכדה
על שכמה : והנער טבת מראה מאד בתולה
ואיש לא ידעה ותרד העינה ותמלא כדה ותעל :
וירץ העבד לקראתה ויאמר הגמיאיני נא מעט
מים מכדך : ותאמר שתה אדני ותמהר ותרד
כדה על ידה ותשקהו : ותכל להשקתו ותאמר
גם לגמליך אשאב עד אם כלו לשתת : ותמהר
כ ותער כדה אל השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב
ותשאב לכל גמליו : והאיש משתאה לה מחריש
לדעת ההצליח יהוה דרכו אם לא : ויהי כאשר
כלו הגמלים לשתות ויקח האיש נזם זהב בקע
משקלו ושני צמידים על ידיה עשרה זהב
משקלם : ויאמר בת מי את הגידי נא לי היש
בית אביך מקום לנו ללין : ותאמר אליו בת
כה בתואל אנכי בן מלכה אשר ילדה לנחור : ותאמר
אליו גם תבן גם מספוא רב עמנו גם מקום ללון :
ויקד האיש וישתחו ליהוה : ויאמר ברוך יהוה
אלהי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו
מעם אדני אנכי בדרך נחני יהוה בית אחי אדני :
ותרץ הנער ותגד לבית אמה כדברים האלה :
ולרבקה אח ושמו לבן וירץ לבן אל האיש
ל החוצה אל העין : ויהי כראת את הנזם ואת
הצמדים על ידי אחתו וכשמעו את דברי רבקה
אחתו לאמר כה דבר אלי האיש ויבא אל האיש
והנה עמד על הגמלים על העין : ויאמר בוא
ברוך יהוה למה תעמד בחוץ ואנכי פניתי הבית
ומקום לגמלים : ויבא האיש הביתה ויפתח
הגמלים ויתן תבן ומספוא לגמלים ומים לרחץ
רגליו ורגלי האנשים אשר אתו : ויישם לפניו
לאכל ויאמר לא אכל עד אם דברתי דברי ויאמר
לה דבר : ויאמר עבד אברהם אנכי : ויהוה ברך
את אדני מאד ויגדל ויתן לו צאן ובקר וכסף וזהב
ועבדם ושפחת וגמלים וחמרים : ותלד שרה
אשת אדני בן לאדני אחרי זקנתה ויתן לו את
כל אשר לו : וישבעני אדני לאמר לא תקח אשה
לבני מבנות הכנעני אשר אנכי ישב בארצו :
אם לא אל בית אבי תלך ואל משפחתי ולקחת
אשה לבני : ואמר אל אדני אלי לא תלך האשה
מ אחרי : ויאמר אלי יהוה אשר התהלכתי לפניו
ישלח מלאכו אתך והצליח דרכך ולקחת אשה
לבני ממשפחתי ומבית אבי : אז תנקה מאלתי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כי תבוא אל משפחתי ואם לא יתנו לך והיית נ
קי מאלתי׃ ואבא היום אל העין ואמר יהוה
אלהי אדני אברהם אם ישך נא מצליח דרכי
אשר אנכי הלך עליה׃ הנה אנכי נצב על עין
המים והיה העלמה היצאת לשאב ואמרתי אליה
השקיני נא מעט מים מכדך׃ ואמרה אלי גם
אתה שתה וגם לגמליך אשאב הוא האשה אשר
הכיח יהוה לבן אדני׃ אני טרם אכלה לדבר מה
אל לבי והנה רבקה יצאת וכדה על שכמה ותרד
העינה ותשאב ואמר אליה השקיני נא׃
ותמהר ותורד כדה מעליה ותאמר שתה וגם
גמליך אשקה ואשת וגם הגמלים השקתה׃
ואשאל אתה ואמר בת מי את ותאמר בת בתואל
בן נחור אשר ילדה לו מלכה ואשם הנזם על אפה
והצמידים על ידיה׃ ואקד ואשתחוה ליהוה
ואברך את יהוה אלהי אדני אברהם אשר הנחני
בדרך אמת לקחת את בת אחי אדני לבנו׃ ועתה
אם ישכם עשים חסד ואמת את אדני הגידו לי
ואם לא הגידו לי ואפנה על ימין או על שמאל׃
ויען לבן ובתואל ויאמרו מיהוה יצא הדבר לא נ
נוכל דבר אליך רע או טוב׃ הנה רבקה לפניך
קח ולך ותהי אשה לבן אדניך כאשר דבר יהוה׃
ויהי כאשר שמע עבד אברהם את דבריהם
וישתחו ארצה ליהוה׃ ויוצא העבד כלי כסף
וכלי זהב ובגדים ויתן לרבקה ומגדנת נתן
לאחיה ולאמה׃ ויאכלו וישתו הוא והאנשים
אשר עמו וילינו ויקומו בבקר ויאמר שלחני
לאדני׃ ויאמר אחיה ואמה תשב הנער אתנו נה
ימים או עשור אחר תלך׃ ויאמר אלהם אל
תאחרו אתי ויהוה הצליח דרכי שלחוני ואלכה
לאדני׃ ויאמרו נקרא לנער ונשאלה את פיה׃
ויקראו לרבקה ויאמרו אליה התלכי עם האיש
הזה ותאמר אלך׃ וישלחו את רבקה אחתם
ואת מנקתה ואת עבד אברהם ואת אנשיו׃
ויברכו את רבקה ויאמרו לה אחתנו את היי ס
לאלפי רבבה ויירש זרעך את שער שנאיו׃ ותקם
רבקה ונערתיה ותרכבנה על הגמלים ותלכנה
אחרי האיש ויקח העבד את רבקה וילך׃ ויצחק
בא מבוא באר לחי ראי והוא יושב בארץ הנגב׃
ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו
וירא והנה גמלים באים׃ ותשא רבקה את
עיניה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

סה עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל: ותאמר
אל העבד מי האיש הלזה ההלך בשדה לקראתנו
ויאמר העבד הוא אדני ותקח הצעיף ותתכס:
ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה:
ויבאה יצחק האהלה שרה אמו ויקח את רבקה
ותהי לו לאשה ויאהבה וינחם יצחק אחרי אמו:
א פ ויסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה: כה
ותלד לו את זמרן ואת יקשן ואת מדן ואת מדין
ואת ישבק ואת שוח: ויקשן ילד את שבא ואת
דדן ובני דדן היו אשורם ולטושם ולאמים: ובני
מדין עיפה ועפר וחנך ואבידע ואלדעה כל אלה
ה בני קטורה: ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק:
ולבני הפילגשים אשר לאברהם נתן אברהם
מתנת וישלחם מעל יצחק בנו בעודנו חי קדמה
אל ארץ קדם: ואלה ימי שני חיי אברהם אשר
חי מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים: ויגוע
וימת אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל
עמיו: ויקברו אתו יצחק וישמעאל בניו אל
מערת המכפלה אל שדה עפרן בן צחר החתי
ט אשר על פני ממרא: השדה אשר קנה אברהם
מאת בני חת שמה קבר אברהם ושרה אשתו:
ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק
בניו וישב יצחק עם באר לחי ראי: פ
ואלה תלדת ישמעאל בן אברהם אשר ילדה
הגר המצרית שפחת שרה לאברהם: ואלה
שמות בני ישמעאל בשמתם לתלדתם בכר
ישמעאל נבית וקדר ואדבאל ומבשם: ומשמע
טו ודומה ומשא: חדד ותימא יטור נפיש וקדמה:
אלה הם בני ישמעאל ואלה שמתם בחצריהם
ובטירתם שנים עשר נשיאם לאמתם: ואלה
שני חיי ישמעאל מאת שנה ושלשים שנה
ושבע שנים ויגוע וימת ויאסף אל עמיו:
וישכנו מחוילה עד שור אשר על פני מצרים
באכה אשורה על פני כל אחיו נפל:

פ פ פ

כ **ואלה** תולדת יצחק בן אברהם אברהם
הוליד את יצחק: ויהי יצחק בן
ארבעים שנה בקחתו את רבקה בת בתואל
הארמי מפדן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה:
ויעתר יצחק ליהוה לנכח אשתו כי עקרה הוא

ויעתר לו יהוה ותהר רבקה אשתו : ויתרצצו
הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך
לדרש את יהוה : ויאמר יהוה לה שני גיים
בבטנך ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם
יאמץ ורב יעבד צעיר : וימלאו ימיה ללדת
והנה תומם בבטנה : ויצא הראשון ארמוני כלו כה
כאדרת שער ויקראו שמו עשו : ואחרי כן יצא
אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב
ויצחק בן ששים שנה בלדת אתם : ויגדלו
הנערים ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה
ויעקב איש תם ישב אהלים : ויאהב יצחק את
עשו כי ציד בפיו ורבקה אהבת את יעקב : ויזד
יעקב נזיד ויבא עשו מן השדה והוא עיף :
ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדם ל
האדם הזה כי עיף אנכי על כן קרא שמו אדום :
ויאמר יעקב מכרה כיום את בכרתך לי : ויאמר
עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכרה :
ויאמר יעקב השבעה לי כיום וישבע לו וימכר
את בכרתו ליעקב : ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד
עדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את
הבכרה : פ

ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון א כו
אשר היה בימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך
מלך פלשתים גררה : וירא אליו יהוה ויאמר
אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר אליך :
גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך כי לך
ולזרעך אתן את כל הארצת האל והקמתי את
השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך : והרביתי
את זרעך ככוכבי השמים ונתתי לזרעך את כל
הארצת האל והתברכו בזרעך כל גויי הארץ :
עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרתי ה
מצותי חקותי ותורתי : וישב יצחק בגרר :
וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר אחתי הוא
כי ירא לאמר אשתי פן יהרגני אנשי המקום
על רבקה כי טובת מראה הוא : ויהי כי ארכו
לו שם הימים וישקף אבימלך מלך פלשתים
בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק את רבקה
אשתו : ויקרא אבימלך ליצחק ויאמר אך הנה
אשתך הוא ואיך אמרת אחתי הוא ויאמר אליו
יצחק כי אמרתי פן אמות עליה : ויאמר י
אבימלך מה זאת עשית לנו כמעט שכב אחד

העם את אשתך והבאת עלינו אשם: ויצו
אבימלך את כל העם לאמר הנגע באיש הזה
ובאשתו מות יומת: ויזרע יצחק בארץ ההוא
וימצא בשנה ההוא מאה שערים ויברכהו יהוה:
ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד:
ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה
טו ויקנאו אתו פלשתים: וכל הבארת אשר חפרו
עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום פלשתים
וימלאום עפר: ויאמר אבימלך אל יצחק לך
מעמנו כי עצמת ממנו מאד: וילך משם יצחק
ויחן בנחל גרר וישב שם: וישב יצחק ויחפר
את בארת המים אשר חפרו בימי אברהם אביו
ויסתמום פלשתים אחרי מות אברהם ויקרא
להן שמות כשמת אשר קרא להן אביו: ויחפרו
עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים חיים:
כ ויריבו רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים
ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו עמו:
ויחפרו באר אחרת ויריבו גם עליה ויקרא שמה
שטנה: ויעתק משם ויחפר באר אחרת ולא
רבו עליה ויקרא שמה רחבות ויאמר כי עתה
הרחיב יהוה לנו ופרינו בארץ: ויעל משם באר
שבע: וירא אליו יהוה בלילה ההוא ויאמר אנכי
אלהי אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי
וברכתיך והרביתי את זרעך בעבור אברהם
כה עבדי: ויבן שם מזבח ויקרא בשם יהוה ויט
שם אהלו ויכרו שם עבדי יצחק באר: ואבימלך
הלך אליו מגרר ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו:
ויאמר אלהם יצחק מדוע באתם אלי ואתם
שנאתם אתי ותשלחוני מאתכם: ויאמרו ראו
ראינו כי היה יהוה עמך ונאמר תהי נא אלה
בינותינו בינינו ובינך ונכרתה ברית עמך: אם
תעשה עמנו רעה כאשר לא נגענוך וכאשר
עשינו עמך רק טוב ונשלחך בשלום אתה עתה
ל ברוך יהוה: ויעש להם משתה ויאכלו וישתו:
וישכימו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם
יצחק וילכו מאתו בשלום: ויהי ביום ההוא
ויבאו עבדי יצחק ויגדו לו על אדות הבאר אשר
חפרו ויאמרו לו מצאנו מים: ויקרא אתה
שבעה על כן שם העיר באר שבע עד היום הזה:
ס ויהי עשו בן ארבעים שנה ויקח אשה
את יהודית בת בארי החתי ואת בשמת בת אילן

 החתי:

החתי : ותהיין מרת רוח ליצחק ולרבקה:
כז ס ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראת א
ויקרא את עשו בנו הגדל ויאמר אליו בני ויאמר
אליו הנני : ויאמר הנה נא זקנתי לא ידעתי
יום מותי : ועתה שא נא כליך תליך וקשתך
וצא השדה וצודה לי צידה: ועשה לי מטעמים
כאשר אהבתי והביאה לי ואכלה בעבור תברכך
נפשי בטרם אמות : ורבקה שמעת בדבר יצחק ה
אל עשו בנו וילך עשו השדה לצוד ציד להביא:
ורבקה אמרה אל יעקב בנה לאמר הנה שמעתי
את אביך מדבר אל עשו אחיך לאמר : הביאה
לי ציד ועשה לי מטעמים ואכלה ואברככה לפני
יהוה לפני מותי : ועתה בני שמע בקלי לאשר
אני מצוה אתך : לך נא אל הצאן וקח לי משם
שני גדיי עזים טבים ואעשה אתם מטעמים
לאביך כאשר אהב : והבאת לאביך ואכל בעבר י
אשר יברכך לפני מותו : ויאמר יעקב אל רבקה
אמו הן עשו אחי איש שעיר ואנכי איש חלק :
אולי ימשני אבי והייתי בעיניו כמתעתע
והבאתי עלי קללה ולא ברכה : ותאמר לו אמו
עלי קללתך בני אך שמע בקלי ולך קח לי :
וילך ויקח ויבא לאמו ותעש אמו מטעמים
כאשר אהב אביו : ותקח רבקה את בגדי עשו טו
בנה הגדל החמדת אשר אתה בבית ותלבש את
יעקב בנה הקטן : ואת ערת גדיי העזים
הלבישה על ידיו ועל חלקת צואריו : ותתן את
המטעמים ואת הלחם אשר עשתה ביד יעקב
בנה : ויבא אל אביו ויאמר אבי ויאמר הנני
מי אתה בני : ויאמר יעקב אל אביו אנכי עשו
בכרך עשיתי כאשר דברת אלי קום נא שבה
ואכלה מצידי בעבור תברכני נפשך : ויאמר כ
יצחק אל בנו מה זה מהרת למצא בני ויאמר כי
הקרה יהוה אלהיך לפני: ויאמר יצחק אל יעקב
גשה נא ואמשך בני האתה זה בני עשו אם לא:
ויגש יעקב אל יצחק אביו וימשהו ויאמר הקל
קול יעקב והידים ידי עשו : ולא הכירו כי היו
ידיו כידי עשו אחיו שערת ויברכהו : ויאמר
אתה זה בני עשו ויאמר אני : ויאמר הגשה כה
לי ואכלה מציד בני למען תברכך נפשי ויגש לו
ויאכל ויבא לו יין וישת : ויאמר אליו יצחק
אביו גשה נא ושקה לי בני : ויגש וישק לו
וירח

וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח
בני כריח שדה אשר ברכו יהוה: ויתן לך
האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן
ותירש: יעבדוך עמים וישתחו לך לאמים
הוה גביר לאחיך וישתחוו לך בני אמך אורריך
ל ארור ומברכיך ברוך: ויהי כאשר כלה יצחק
לברך את יעקב ויהי אך יצא יצא יעקב מאת פני
יצחק אביו ועשו אחיו בא מצידו: ויעש גם
הוא מטעמים ויבא לאביו ויאמר לאביו יקם אבי
ויאכל מציד בנו בעבר תברכני נפשך: ויאמר
לו יצחק אביו מי אתה ויאמר אני בנך בכרך
עשו: ויחרד יצחק חרדה גדלה עד מאד ויאמר
מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי ואכל מכל בטרם
תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה: כשמע עשו
את דברי אביו ויצעק צעקה גדלה ומרה עד מאד
לה ויאמר לאביו ברכני גם אני אבי: ויאמר בא
אחיך במרמה ויקח ברכתך: ויאמר הכי קרא
שמו יעקב ויעקבני זה פעמים את בכרתי לקח
והנה עתה לקח ברכתי ויאמר הלא אצלת לי
ברכה: ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר
שמתיו לך ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים ודגן
ותירש סמכתיו ולכה אפוא מה אעשה בני:
ויאמר עשו אל אביו הברכה אחת הוא לך אבי
ברכני גם אני אבי וישא עשו קלו ויבך: ויען
יצחק אביו ויאמר אליו הנה משמני הארץ יהיה
מ מושבך ומטל השמים מעל: ועל חרבך תחיה
ואת אחיך תעבד והיה כאשר תריד ופרקת עלו
מעל צוארך: וישטם עשו את יעקב על הברכה
אשר ברכו אביו ויאמר עשו בלבו יקרבו ימי
אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי: ויגד לרבקה
את דברי עשו בנה הגדל ותשלח ותקרא ליעקב
בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיך מתנחם
לך להרגך: ועתה בני שמע בקלי וקום ברח
לך אל לבן אחי חרנה: וישבת עמו ימים
מה אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך: עד שוב
אף אחיך ממך ושכח את אשר עשית לו ושלחתי
ולקחתיך משם למה אשכל גם שניכם יום אחד
ותאמר רבקה אל יצחק קצתי בחיי מפני בנות
חת אם לקח יעקב אשה מבנות חת כאלה מבנות
הארץ למה לי חיים:

כח ויקרא יצחק אל יעקב ויברך אתו ויצוהו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויאמר לו לא תקח אשה מבנות כנען: קום
לך פדנה ארם ביתה בתואל אבי אמך וקח לך
משם אשה מבנות לבן אחי אמך: ואל שדי
יברך אתך ויפרך וירבך והיית לקהל עמים:
ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך
לרשתך את ארץ מגריך אשר נתן אלהים
לאברהם: וישלח יצחק את יעקב וילך פדנה ד
ארם אל לבן בן בתואל הארמי אחי רבקה אם
יעקב ועשו: וירא עשו כי ברך יצחק את יעקב
ושלח אתו פדנה ארם לקחת לו משם אשה
בברכו אתו ויצו עליו לאמר לא תקח אשה
מבנות כנען: וישמע יעקב אל אביו ואל אמו
וילך פדנה ארם: וירא עשו כי רעות בנות
כנען בעיני יצחק אביו: וילך עשו אל ישמעאל
ויקח את מחלת בת ישמעאל בן אברהם אחות
נביות על נשיו לו לאשה:

ס ס ס

ס **ויצא** יעקב מבאר שבע וילך חרנה:
ויפגע במקום וילן שם כי בא
השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו
וישכב במקום ההוא: ויחלם והנה סלם מצב
ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי
אלהים עלים וירדים בו: והנה יהוה נצב
עליו ויאמר אני יהוה אלהי אברהם אביך ואלהי
יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה
ולזרעך: והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה
וקדמה וצפנה ונגבה ונברכו בך כל משפחת
ט האדמה ובזרעך: והנה אנכי עמך ושמרתיך
בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת כי
לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי
לך: וייקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש יהוה
במקום הזה ואנכי לא ידעתי: ויירא ויאמר
מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים
וזה שער השמים: וישכם יעקב בבקר ויקח
את האבן אשר שם מראשתיו וישם אתה מצבה
ויצק שמן על ראשה: ויקרא את שם המקום
ההוא בית אל ואולם לוז שם העיר לראשנה:
פ וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי
ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם
לאכל ובגד ללבש: ושבתי בשלום אל בית אבי
והיה

והיה יהוה לי לאלהים : והאבן הזאת אשר
שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן לי
עשר אעשרנו לך : וישא יעקב רגליו וילך
ארצה בני קדם :

כט וירא והנה באר בשדה והנה שם א
שלשה עדרי צאן רבצים עליה כי מן הבאר
ההוא ישקו העדרים והאבן גדלה על פי הבאר:
ונאספו שמה כל העדרים וגללו את האבן מעל
פי הבאר והשקו את הצאן והשיבו את האבן על
פי הבאר למקמה : ויאמר להם יעקב אחי
מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו : ויאמר להם
הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו ידענו:
ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל ח
בתו באה עם הצאן: ויאמר הן עוד היום גדול
לא עת האסף המקנה השקו הצאן ולכו רעו :
ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים
וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקינו הצאן :
עודנו מדבר עמם ורחל באה עם הצאן אשר
לאביה כי רעה הוא : ויהי כאשר ראה יעקב
את רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו
ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר וישק
את צאן לבן אחי אמו : וישק יעקב לרחל וישא
את קלו ויבך : ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה
הוא וכי בן רבקה הוא ותרץ ותגד לאביה : ויהי
כשמע לבן את שמע יעקב בן אחתו וירץ
לקראתו ויחבק לו וינשק לו ויביאהו אל ביתו
ויספר ללבן את כל הדברים האלה : ויאמר לו
לבן אך עצמי ובשרי אתה וישב עמו חדש
ימים : ויאמר לבן ליעקב הכי אחי אתה
ועבדתני חנם הגידה לי מה משכרתך : וללבן טו
שתי בנות שם הגדלה לאה ושם הקטנה רחל:
ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת תאר ויפת
מראה : ויאהב יעקב את רחל ויאמר אעבדך
שבע שנים ברחל בתך הקטנה : ויאמר לבן
טוב תתי אתה לך מתתי אתה לאיש אחר שבה
עמדי : ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו
בעיניו כימים אחדים באהבתו אתה: ויאמר כ
יעקב אל לבן הבה את אשתי כי מלאו ימי
ואבואה אליה : ויאסף לבן את כל אנשי המקום
ויעש משתה : ויהי בערב ויקח את לאה בתו
ויבא אתה אליו ויבא אליה : ויתן לבן לה את

זלפה שפחתו ללאה בתו שפחה : ויהי בבקר
והנה הוא לאה ויאמר אל לבן מה זאת עשית
לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני :
ויאמר לבן לא יעשה כן במקומנו לתת הצעירה כה
לפני הבכירה : מלא שבע זאת ונתנה לך גם
את זאת בעבדה אשר תעבד עמדי עוד שבע
שנים אחרות : ויעש יעקב כן וימלא שבע
זאת ויתן לו את רחל בתו לו לאשה : ויתן לבן
לרחל בתו את בלהה שפחתו לה לשפחה : ויבא
גם אל רחל ויאהב גם את רחל מלאה ויעבד עמו
עוד שבע שנים אחרות : וירא יהוה כי ל
שנואה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה :
ותהר לאה ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי
אמרה כי ראה יהוה בעניי כי עתה יאהבני
אישי : ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע
יהוה כי שנואה אנכי ויתן לי גם את זה ותקרא
שמו שמעון : ותהר עוד ותלד בן ותאמר עתה
הפעם ילוה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים
על כן קרא שמו לוי : ותהר עוד ותלד בן
ותאמר הפעם אודה את יהוה על כן קראה שמו
יהודה ותעמד מלדת :

ל

ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל א
באחתה ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין
מתה אנכי : ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת
אלהים אנכי אשר מנע ממך פרי בטן : ותאמר
הנה אמתי בלהה בא אליה ותלד על ברכי ואבנה
גם אנכי ממנה : ותתן לו את בלהה שפחתה
לאשה ויבא אליה יעקב : ותהר בלהה ותלד ה
ליעקב בן : ותאמר רחל דנני אלהים וגם
שמע בקלי ויתן לי בן על כן קראה שמו דן :
ותהר עוד ותלד בלהה שפחת רחל בן שני
ליעקב : ותאמר רחל נפתולי אלהים נפתלתי
עם אחתי גם יכלתי ותקרא שמו נפתלי : ותרא
לאה כי עמדה מלדת ותקח את זלפה שפחתה
ותתן אתה ליעקב לאשה : ותלד זלפה שפחת י
לאה ליעקב בן : ותאמר לאה בגד ותקרא את
שמו גד : ותלד זלפה שפחת לאה בן שני
ליעקב : ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות
ותקרא את שמו אשר : ס וילך ראובן
בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה ויבא
אתם אל לאה אמו ותאמר רחל אל לאה תני נא

טו לי מדודאי בנך : ותאמר לה המעט קחתך את
אישי ולקחת גם את דודאי בני ותאמר רחל לכן
ישכב עמך הלילה תחת דודאי בנך: ויבא יעקב
מן השדה בערב ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי
תבוא כי שכר שכרתיך בדודאי בני וישכב עמה
בלילה הוא : וישמע אלהים אל לאה ותהר
ותלד ליעקב בן חמישי : ותאמר לאה נתן
אלהים שכרי אשר נתתי שפחתי לאישי ותקרא
שמו יששכר : ותהר עוד לאה ותלד בן ששי
כ ליעקב : ותאמר לאה זבדני אלהים אתי זבד
טוב הפעם יזבלני אישי כי ילדתי לו ששה בנים
ותקרא את שמו זבלון : ואחר ילדה בת ותקרא
את שמה דינה : ויזכר אלהים את רחל וישמע
אליה אלהים ויפתח את רחמה : ותהר ותלד
בן ותאמר אסף אלהים את חרפתי : ותקרא
כה את שמו יוסף לאמר יסף יהוה לי בן אחר: ויהי
כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב אל לבן
שלחני ואלכה אל מקומי ולארצי : תנה את
נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן ואלכה כי
אתה ידעת את עבדתי אשר עבדתיך : ויאמר
אליו לבן אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי
ויברכני יהוה בגללך : ויאמר נקבה שכרך עלי
ואתנה : ויאמר אליו אתה ידעת את אשר
ל עבדתיך ואת אשר היה מקנך אתי : כי מעט
אשר היה לך לפני ויפרץ לרב ויברך יהוה אתך
לרגלי ועתה מתי אעשה גם אנכי לביתי :
ויאמר מה אתן לך ויאמר יעקב לא תתן לי
מאומה אם תעשה לי הדבר הזה אשובה ארעה
צאנך אשמר : אעבר בכל צאנך היום הסר
משם כל שה נקד וטלוא וכל שה חום בכשבים
וטלוא ונקד בעזים והיה שכרי : וענתה בי
צדקתי ביום מחר כי תבוא על שכרי לפניך כל
אשר איננו נקד וטלוא בעזים וחום בכשבים
גנוב הוא אתי : ויאמר לבן הן לו יהי כדברך :
לה ויסר ביום ההוא את התישים העקדים והטלאים
ואת כל העזים הנקדות והטלאת כל אשר לבן בו
וכל חום בכשבים ויתן ביד בניו : וישם דרך
שלשת ימים בינו ובין יעקב ויעקב רעה את
צאן לבן הנותרת : ויקח לו יעקב מקל לבנה
לח ולוז וערמון ויפצל בהן פצלות לבנות מחשף
הלבן אשר על המקלות : ויצג את המקלות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אשר פצל ברהטים בשקתות המים אשר תבאן
הצאן לשתות לנכח הצאן ויחמנה בבאן
לשתות: ויחמו הצאן אל המקלות ותלדן הצאן
עקדים נקדים וטלאים: והכשבים הפריד יעקב מ
ויתן פני הצאן אל עקד וכל חום בצאן לבן
וישת לו עדרים לבדו ולא שתם על צאן לבן:
והיה בכל יחם הצאן המקשרות ושם יעקב את
המקלות לעיני הצאן ברהטים ליחמנה במקלות:
ובהעטיף הצאן לא ישים והיה העטפים ללבן
והקשרים ליעקב: ויפרץ האיש מאד מאד
ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים וגמלים
וחמרים:

לא וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח א
יעקב את כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה
את כל הכבד הזה: וירא יעקב את פני לבן
והנה איננו עמו כתמול שלשום: ויאמר יהוה
אל יעקב שוב אל ארץ אבותיך ולמולדתך ואהיה
עמך: וישלח יעקב ויקרא לרחל וללאה השדה
אל צאנו: ויאמר להן ראה אנכי את פני אביכן ה
כי איננו אלי כתמול שלשם ואלהי אבי היה
עמדי: ואתנה ידעתן כי בכל כחי עבדתי את
אביכן: ואביכן התל בי והחלף את משכרתי
עשרת מנים ולא נתנו אלהים להרע עמדי: אם
כה יאמר נקדים יהיה שכרך וילדו כל הצאן
נקדים ואם כה יאמר עקדים יהיה שכרך וילדו
כל הצאן עקדים: ויצל אלהים את מקנה
אביכם ויתן לי: ויהי בעת יחם הצאן ואשא י
עיני וארא בחלום והנה העתדים העלים על
הצאן עקדים נקדים וברדים: ויאמר אלי
מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר הנני: ויאמר
שא נא עיניך וראה כל העתדים העלים על הצאן
עקדים נקדים וברדים כי ראיתי את כל אשר
לבן עשה לך: אנכי האל בית אל אשר משחת
שם מצבה אשר נדרת לי שם נדר עתה קום צא
מן הארץ הזאת ושוב אל ארץ מולדתך: ותען
רחל ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה
בבית אבינו: הלוא נכריות נחשבנו לו כי
מכרנו ויאכל גם אכול את כספנו: כי כל העשר טו
אשר הציל אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו
ועתה כל אשר אמר אלהים אליך עשה: ויקם
יעקב וישא את בניו ואת נשיו על הגמלים:
וינהג

וינהג את כל מקנהו ואת כל רכשו אשר רכש
מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא אל
יצחק אביו ארצה כנען ׃ ולבן הלך לגזז את
צאנו ותגנב רחל את התרפים אשר לאביה ׃
כ ויגנב יעקב את לב לבן הארמי על בלי הגיד לו
כי ברח הוא ׃ ויברח הוא וכל אשר לו ויקם
ויעבר את הנהר וישם את פניו הר הגלעד ׃
ויגד ללבן ביום השלישי כי ברח יעקב ׃ ויקח
את אחיו עמו וירדף אחריו דרך שבעת ימים
וידבק אתו בהר הגלעד ׃ ויבא אלהים אל לבן
הארמי בחלם הלילה ויאמר לו השמר לך פן
כה תדבר עם יעקב מטוב עד רע ׃ וישג לבן את
יעקב ויעקב תקע את אהלו בהר ולבן תקע את
אחיו בהר הגלעד ׃ ויאמר לבן ליעקב מה
עשית ותגנב את לבבי ותנהג את בנותי
כשביות חרב ׃ למה נחבאת לברח ותגנב
אתי ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה ובשרים
בתף ובכנור ׃ ולא נטשתני לנשק לבני ולבנתי
עתה הסכלת עשו ׃ יש לאל ידי לעשות עמכם רע
ואלהי אביכם אמש אמר אלי לאמר השמר לך
ל מדבר עם יעקב מטוב עד רע ׃ ועתה הלך
הלכת כי נכסף נכספתה לבית אביך למה גנבת
את אלהי ׃ ויען יעקב ויאמר ללבן כי יראתי
כי אמרתי פן תגזל את בנותיך מעמי ׃ עם
אשר תמצא את אלהיך לא יחיה נגד אחינו הכר
לך מה עמדי וקח לך ולא ידע יעקב כי רחל
גנבתם ׃ ויבא לבן באהל יעקב ובאהל לאה
ובאהל שתי האמהת ולא מצא ויצא מאהל לאה
ויבא באהל רחל ׃ ורחל לקחה את התרפים
ותשמם בכר הגמל ותשב עליהם וימשש לבן
לה את כל האהל ולא מצא ׃ ותאמר אל אביה אל
יחר בעיני אדני כי לוא אוכל לקום מפניך כי
דרך נשים לי ויחפש ולא מצא את התרפים ׃
ויחר ליעקב וירב בלבן ויען יעקב ויאמר ללבן
מה פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי ׃ כי
מששת את כל כלי מה מצאת מכל כלי ביתך
שים כה נגד אחי ואחיך ויוכיחו בין שנינו ׃
זה עשרים שנה אנכי עמך רחליך ועזיך לא
שכלו ואילי צאנך לא אכלתי ׃ טרפה לא הבאתי
אליך אנכי אחטנה מידי תבקשנה גנבתי יום
מ וגנבתי לילה ׃ הייתי ביום אכלני חרב וקרח

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בלילה ותדד שנתי מעיני: זה לי עשרים שנה
בביתך עבדתיך ארבע עשרה שנה בשתי
בנתיך ושש שנים בצאנך ותחלף את משכרתי
עשרת מנים: לולי אלהי אבי אלהי אברהם
ופחד יצחק היה לי כי עתה ריקם שלחתני את
עניי ואת יגיע כפי ראה אלהים ויוכח אמש:
ויען לבן ויאמר אל יעקב הבנות בנתי והבנים
בני והצאן צאני וכל אשר אתה ראה לי הוא
ולבנתי מה אעשה לאלה היום או לבניהן אשר
ילדו: ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה והיה
לעד ביני ובינך: ויקח יעקב אבן וירימה מ
מצבה: ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים
ויקחו אבנים ויעשו גל ויאכלו שם על הגל:
ויקרא לו לבן יגר שהדותא ויעקב קרא לו גלעד:
ויאמר לבן הגל הזה עד ביני ובינך היום על כן
קרא שמו גלעד: והמצפה אשר אמר יצף יהוה
ביני ובינך כי נסתר איש מרעהו: אם תענה נ
את בנתי ואם תקח נשים על בנתי אין איש
עמנו ראה אלהים עד ביני ובינך: ויאמר לבן
ליעקב הנה הגל הזה והנה המצבה אשר יריתי
ביני ובינך: עד הגל הזה ועדה המצבה אם
אני לא אעבר אליך את הגל הזה ואם אתה לא
תעבר אלי את הגל הזה ואת המצבה הזאת
לרעה: אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו
בינינו אלהי אביהם וישבע יעקב בפחד אביו
יצחק: ויזבח יעקב זבח בהר ויקרא לאחיו
לאכל לחם ויאכלו לחם וילינו בהר: וישכם נ
לבן בבקר וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אתהם
וילך וישב לבן למקמו:

לב ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי א
אלהים: ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה
אלהים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים:

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו
אחיו ארצה שעיר שדה אדום:
ויצו אתם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה
אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה:
ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה ה
להגיד לאדני למצא חן בעיניך: וישבו
המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל
עשו וגם הלך לקראתך וארבע מאות איש עמו:
ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את העם אשר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אתו ואת הצאן ואת הבקר והגמלים לשני
מחנות : ויאמר אם יבא עשו אל המחנה
האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה :
ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק
יהוה האמר אלי שוב לארצך ולמולדתך ואיטיבה
י עמך : קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר
עשית את עבדך כי במקלי עברתי את הירדן
הזה ועתה הייתי לשני מחנות : הצילני נא
מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבוא
והכני אם על בנים : ואתה אמרת היטב איטיב
עמך ושמתי את זרעך כחול הים אשר לא יספר
מרב : וילן שם בלילה ההוא ויקח מן הבא בידו
מנחה לעשו אחיו : עזים מאתים ותישים
טו עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים : גמלים
מיניקות ובניהם שלשים פרות ארבעים ופרים
עשרה אתנת עשרים ועירם עשרה : ויתן ביד
עבדיו עדר עדר לבדו ויאמר אל עבדיו עברו
לפני ורוח תשימו בין עדר ובין עדר : ויצו
את הראשון לאמר כי יפגשך עשו אחי ושאלך
לאמר למי אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך :
ואמרת לעבדך ליעקב מנחה הוא שלוחה לאדני
לעשו והנה גם הוא אחרינו : ויצו גם את השני
גם את השלישי גם את כל ההלכים אחרי
העדרים לאמר כדבר הזה תדברון אל עשו
כ במצאכם אתו : ואמרתם גם הנה עבדך יעקב
אחרינו כי אמר אכפרה פניו במנחה ההלכת
לפני ואחרי כן אראה פניו אולי ישא פני :
ותעבר המנחה על פניו והוא לן בלילה ההוא
במחנה : ויקם בלילה הוא ויקח את שתי נשיו
ואת שתי שפחתיו ואת אחד עשר ילדיו ויעבר
את מעבר יבק : ויקחם ויעברם את הנחל ויעבר
את אשר לו : ויותר יעקב לבדו ויאבק איש
כה עמו עד עלות השחר : וירא כי לא יכל לו ויגע
בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו :
ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר לא אשלחך
כי אם ברכתני : ויאמר אליו מה שמך ויאמר
יעקב : ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם
ישראל כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל :
וישאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה
ל זה תשאל לשמי ויברך אתו שם : ויקרא יעקב
שם המקום פניאל כי ראיתי אלהים פנים אל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פנים ותנצל נפשי : ויזרח לו השמש כאשר
עבר את פנואל והוא צלע על ירכו : על כן לא
יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף
הירך עד היום הזה כי נגע בכף ירך יעקב בגיד
הנשה :

לג א וישא יעקב עיניו וירא והנה עשו בא
ועמו ארבע מאות איש ויחץ את הילדים על
לאה ועל רחל ועל שתי השפחות : וישם את
השפחות ואת ילדיהן ראשנה ואת לאה וילדיה
אחרנים ואת רחל ואת יוסף אחרנים : והוא
עבר לפניהם וישתחו ארצה שבע פעמים עד
גשתו עד אחיו : וירץ עשו לקראתו ויחבקהו
ה ויפל על צוארו וישקהו ויבכו : וישא את עיניו
וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך
ויאמר הילדים אשר חנן אלהים את עבדך :
ותגשן השפחות הנה וילדיהן ותשתחוין :
ותגש גם לאה וילדיה וישתחוו ואחר נגש יוסף
ורחל וישתחוו : ויאמר מי לך כל המחנה הזה
אשר פגשתי ויאמר למצא חן בעיני אדני :
ויאמר עשו יש לי רב אחי יהי לך אשר לך :
י ויאמר יעקב אל נא אם נא מצאתי חן בעיניך
ולקחת מנחתי מידי כי על כן ראיתי פניך כראת
פני אלהים ותרצני : קח נא את ברכתי אשר
הבאת לך כי חנני אלהים וכי יש לי כל ויפצר בו
ויקח : ויאמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך :
ויאמר אליו אדני ידע כי הילדים רכים והצאן
והבקר עלות עלי ודפקום יום אחד ומתו כל
הצאן : יעבר נא אדני לפני עבדו ואני אתנהלה
לאטי לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים
עד אשר אבא אל אדני שעירה : ויאמר עשו טו
אציגה נא עמך מן העם אשר אתי ויאמר למה
זה אמצא חן בעיני אדני : וישב ביום ההוא
עשו לדרכו שעירה : ויעקב נסע סכתה ויבן
לו בית ולמקנהו עשה סכת על כן קרא שם
המקום סכות : ס ויבא יעקב שלם עיר
שכם אשר בארץ כנען בבאו מפדן ארם ויחן את
פני העיר : ויקן את חלקת השדה אשר נטה
שם אהלו מיד בני חמור אבי שכם במאה
קשיטה : ויצב שם מזבח ויקרא לו אל אלהי כ
ישראל :
ס

לד א ותצא דינה בת לאה אשר ילדה ליעקב
לראות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לראות בבנות הארץ: וירא אתה שכם בן חמור
החוי נשיא הארץ ויקח אתה וישכב אתה
ויענה: ותדבק נפשו בדינה בת יעקב ויאהב
את הנער וידבר על לב הנער: ויאמר שכם אל
חמור אביו לאמר קח לי את הילדה הזאת לאשה:
ה ויעקב שמע כי טמא את דינה בתו ובניו היו את
מקנהו בשדה והחרש יעקב עד באם: ויצא
חמור אבי שכם אל יעקב לדבר אתו: ובני
יעקב באו מן השדה כשמעם ויתעצבו האנשים
ויחר להם מאד כי נבלה עשה בישראל לשכב
את בת יעקב וכן לא יעשה: וידבר חמור אתם
לאמר שכם בני חשקה נפשו בבתכם תנו נא
אתה לו לאשה: והתחתנו אתנו בנתיכם
י תתנו לנו ואת בנתינו תקחו לכם: ואתנו
תשבו והארץ תהיה לפניכם שבו וסחרוה
והאחזו בה: ויאמר שכם אל אביה ואל אחיה
אמצא חן בעיניכם ואשר תאמרו אלי אתן:
הרבו עלי מאד מהר ומתן ואתנה כאשר תאמרו
אלי ותנו לי את הנער לאשה: ויענו בני יעקב
את שכם ואת חמור אביו במרמה וידברו אשר
טמא את דינה אחתם: ויאמרו אליהם לא
נוכל לעשות הדבר הזה לתת את אחתינו לאיש
טו אשר לו ערלה כי חרפה הוא לנו: אך בזאת
נאות לכם אם תהיו כמנו להמל לכם כל זכר:
ונתנו את בנתינו לכם ואת בנתיכם נקח לנו
וישבנו אתכם והיינו לעם אחד: ואם לא תשמעו
אלינו להמול ולקחנו את בתנו והלכנו: וייטבו
דבריהם בעיני חמור ובעיני שכם בן חמור:
ולא אחר הנער לעשות הדבר כי חפץ בבת יעקב
כ והוא נכבד מכל בית אביו: ויבא חמור ושכם
בנו אל שער עירם וידברו אל אנשי עירם לאמר:
האנשים האלה שלמים הם אתנו וישבו בארץ
ויסחרו אתה והארץ הנה רחבת ידים לפניהם
את בנתם נקח לנו לנשים ואת בנתינו נתן להם:
אך בזאת יאתו לנו האנשים לשבת אתנו להיות
לעם אחד בהמול לנו כל זכר כאשר הם נמלים:
מקנהם וקנינם וכל בהמתם הלוא לנו הם אך
נאותה להם וישבו אתנו: וישמעו אל חמור ואל
שכם בנו כל יצאי שער עירו וימלו כל זכר כל
כה יצאי שער עירו: ויהי ביום השלישי בהיותם
כאבים ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

דינה איש חרבו ויבאו על העיר בטח ויהרגו כל
זכר : ואת חמור ואת שכם בנו הרגו לפי חרב
ויקחו את דינה מבית שכם ויצאו : בני יעקב
באו על החללים ויבזו העיר אשר טמאו אחותם:
את צאנם ואת בקרם ואת חמריהם ואת אשר
בעיר ואת אשר בשדה לקחו : ואת כל חילם
ואת כל טפם ואת נשיהם שבו ויבזו ואת כל
אשר בבית : ויאמר יעקב אל שמעון ואל לוי ל
עכרתם אתי להבאישני בישב הארץ בכנעני
ובפרזי ואני מתי מספר ונאספו עלי והכוני
ונשמדתי אני וביתי : ויאמרו הכזונה יעשה
את אחותנו :

לה פ ויאמר אלהים אל יעקב קום עלה א
בית אל ושב שם ועשה שם מזבח לאל הנראה
אליך בברחך מפני עשו אחיך : ויאמר יעקב אל
ביתו ואל כל אשר עמו הסרו את אלהי הנכר
אשר בתככם והטהרו והחליפו שמלתיכם :
ונקומה ונעלה בית אל ואעשה שם מזבח לאל
הענה אתי ביום צרתי ויהי עמדי בדרך אשר
הלכתי: ויתנו אל יעקב את כל אלהי הנכר אשר
בידם ואת הנזמים אשר באזניהם ויטמן אתם
יעקב תחת האלה אשר עם שכם : ויסעו ויהי ה
חתת אלהים על הערים אשר סביבותיהם ולא
רדפו אחרי בני יעקב : ויבא יעקב לוזה אשר
בארץ כנען הוא בית אל הוא וכל העם אשר עמו:
ויבן שם מזבח ויקרא למקום אל בית אל כי שם
נגלו אליו האלהים בברחו מפני אחיו : ותמת
דבורה מינקת רבקה ותקבר מתחת לבית אל
תחת האלון ויקרא שמו אלון בכות : פ וירא
אלהים אל יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך
אתו : ויאמר לו אלהים שמך יעקב לא יקרא
שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא
את שמו ישראל : ויאמר לו אלהים אני אל שדי
פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך ומלכים
מחלציך יצאו : ואת הארץ אשר נתתי לאברהם
וליצחק לך אתננה ולזרעך אחריך אתן את
הארץ : ויעל מעליו אלהים במקום אשר דבר
אתו : ויצב יעקב מצבה במקום אשר דבר אתו
מצבת אבן ויסך עליה נסך ויצק עליה שמן :
ויקרא יעקב את שם המקום אשר דבר אתו שם ט
אלהים בית אל : ויסעו מבית אל ויהי עוד כברת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הארץ לבוא אפרתה ותלד רחל ותקש בלדתה׃
ויהי בהקשתה בלדתה ותאמר לה המילדת אל
תיראי כי גם זה לך בן׃ ויהי בצאת נפשה כי
מתה ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא לו בנימין׃
ותמת רחל ותקבר בדרך אפרתה הוא בית לחם׃
ויצב יעקב מצבה על קברתה הוא מצבת קברת
רחל עד היום׃ ויסע ישראל ויט אהלה מהלאה
למגדל עדר׃ ויהי בשכן ישראל בארץ ההוא
וילך ראובן וישכב את בלהה פילגש אביו
וישמע ישראל

פ

ויהיו בני יעקב שנים עשר׃ בני
לאה בכור יעקב ראובן ושמעון ולוי ויהודה
ויששכר וזבלון׃ בני רחל יוסף ובנימן׃ ובני
בלהה שפחת רחל דן ונפתלי׃ ובני זלפה
שפחת לאה גד ואשר אלה בני יעקב אשר ילד
לו בפדן ארם׃ ויבא יעקב אל יצחק אביו
ממרא קרית הארבע הוא חברון אשר גר שם
אברהם ויצחק׃ ויהיו ימי יצחק מאת שנה
ושמנים שנה׃ ויגוע יצחק וימת ויאסף אל
עמיו זקן ושבע ימים ויקברו אתו עשו ויעקב
בניו׃

פ

ואלה תלדות עשו הוא אדום׃ עשו לקח לו
את נשיו מבנות כנען את עדה בת אילון החתי
ואת אהליבמה בת ענה בת צבעון החוי׃ ואת
בשמת בת ישמעאל אחות נביות׃ ותלד עדה
לעשו את אליפז ובשמת ילדה את רעואל׃
ואהליבמה ילדה את יעיש ואת יעלם ואת קרח
אלה בני עשו אשר ילדו לו בארץ כנען׃ ויקח
עשו את נשיו ואת בניו ואת בנתיו ואת כל
נפשות ביתו ואת מקנהו ואת כל בהמתו ואת כל
קנינו אשר רכש בארץ כנען וילך אל ארץ מפני
יעקב אחיו׃ כי היה רכושם רב משבת יחדו
ולא יכלה ארץ מגוריהם לשאת אתם מפני
מקניהם׃ וישב עשו בהר שעיר עשו הוא
אדום׃ ואלה תלדות עשו אבי אדום בהר
שעיר׃ אלה שמות בני עשו אליפז בן עדה
אשת עשו רעואל בן בשמת אשת עשו׃ ויהיו
בני אליפז תימן אומר צפו וגעתם וקנז׃ ותמנע
היתה פילגש לאליפז בן עשו ותלד לאליפז את
עמלק אלה בני עדה אשת עשו׃ ואלה בני
רעואל נחת וזרח שמה ומזה אלה היו בני

בשמת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בשמת אשת עשו: ואלה היו בני אהליבמה
בת ענה בת צבעון אשת עשו ותלד לעשו את
יעיש ואת יעלם ואת קרח: אלה אלופי בני
עשו בני אליפז בכור עשו אלוף תימן אלוף
אומר אלוף צפו אלוף קנז: אלוף קרח אלוף
געתם אלוף עמלק אלה אלופי אליפז בארץ אדום
אלה בני עדה: ואלה בני רעואל בן עשו אלוף
נחת אלוף זרח אלוף שמה אלוף מזה אלה אלופי
רעואל בארץ אדום אלה בני בשמת אשת עשו:
ואלה בני אהליבמה אשת עשו אלוף יעוש אלוף
יעלם אלוף קרח אלה אלופי אהליבמה בת ענה
אשת עשו: אלה בני עשו ואלה אלופיהם הוא
אדום: ס אלה בני שעיר החרי ישבי
הארץ לוטן ושובל וצבעון וענה: ודשון ואצר
ודישן אלה אלופי החרי בני שעיר בארץ אדום:
ויהיו בני לוטן חרי והימם ואחות לוטן תמנע:
ואלה בני שובל עלון ומנחת ועיבל שפו ואונם:
ואלה בני צבעון ואיה וענה הוא ענה אשר מצא
את הימם במדבר ברעתו את החמרים לצבעון
אביו: ואלה בני ענה דשן ואהליבמה בת ענה:
ואלה בני דישן חמדן ואשבן ויתרן וכרן: אלה
בני אצר בלהן וזעון ועקן: אלה בני דישן עוץ
וארן: אלה אלופי החרי אלוף לוטן אלוף שובל
אלוף צבעון אלוף ענה: אלוף דשן אלוף אצר
אלוף דישן אלה אלופי החרי לאלפיהם בארץ
שעיר: פ ואלה המלכים אשר מלכו בארץ
אדום לפני מלך מלך לבני ישראל: וימלך
באדום בלע בן בעור ושם עירו דנהבה: וימת
בלע וימלך תחתיו יובב בן זרח מבצרה: וימת
יובב וימלך תחתיו חשם מארץ התימני: וימת
חשם וימלך תחתיו הדד בן בדד המכה את מדין
בשדה מואב ושם עירו עוית: וימת הדד וימלך
תחתיו שמלה ממשרקה: וימת שמלה וימלך
תחתיו שאול מרחבות הנהר: וימת שאול
וימלך תחתיו בעל חנן בן עכבור: וימת בעל
חנן בן עכבור וימלך תחתיו הדר ושם עירו פעו
ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב:
ואלה שמות אלופי עשו למשפחתם למקמתם
בשמתם אלוף תמנע אלוף עלוה אלוף יתת:
אלוף אהליבמה אלוף אלה אלוף פינן: אלוף
קנז אלוף תימן אלוף מבצר: אלוף מגדיאל
אלוף

אלוף עירם אלה אלופי אדום למשבתם
בארץ אחזתם הוא עשו אבי אדום ׃

ס ס ס

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען׃ לז
אלה תלדות יעקב יוסף בן שבע
עשרה שנה היה רעה את אחיו בצאן והוא נער
את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ויבא
יוסף את דבתם רעה אל אביהם׃ וישראל אהב
את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה
לו כתנת פסים׃ ויראו אחיו כי אתו אהב אביהם
מכל אחיו וישנאו אתו ולא יכלו דברו לשלם׃
ויחלם יוסף חלום ויגד לאחיו ויוספו עוד שנא
אתו׃ ויאמר אליהם שמעו נא החלום הזה
אשר חלמתי׃ והנה אנחנו מאלמים אלמים
בתוך השדה והנה קמה אלמתי וגם נצבה והנה
תסבינה אלמתיכם ותשתחוין לאלמתי׃
ויאמרו לו אחיו המלך תמלך עלינו אם משול
תמשל בנו ויוספו עוד שנא אתו על חלמתיו
ועל דבריו׃ ויחלם עוד חלום אחר ויספר אתו
לאחיו ויאמר הנה חלמתי חלום עוד והנה
השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים לי׃
ויספר אל אביו ואל אחיו ויגער בו אביו ויאמר
לו מה החלום הזה אשר חלמת הבוא נבוא אני
ואמך ואחיך להשתחות לך ארצה׃ ויקנאו בו
אחיו ואביו שמר את הדבר׃ וילכו אחיו לרעות
את צאן אביהם בשכם׃ ויאמר ישראל אל
יוסף הלוא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחך
אליהם ויאמר לו הנני׃ ויאמר לו לך נא ראה
את שלום אחיך ואת שלום הצאן והשבני דבר
וישלחהו מעמק חברון ויבא שכמה׃ וימצאהו
איש והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר
מה תבקש׃ ויאמר את אחי אנכי מבקש הגידה
נא לי איפה הם רעים׃ ויאמר האיש נסעו
מזה כי שמעתי אמרים נלכה דתינה וילך יוסף
אחר אחיו וימצאם בדתן׃ ויראו אתו מרחק
ובטרם יקרב אליהם ויתנכלו אתו להמיתו׃
ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הלזה
כ בא׃ ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הברות
ואמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו
חלמתיו׃ וישמע ראובן ויצלהו מידם ויאמר לא

נכנו נפש : ויאמר אלהם ראובן אל תשפכו דם
השליכו אתו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל
תשלחו בו למען הציל אתו מידם להשיבו אל
אביו : ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו ויפשיטו
את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר
עליו : ויקחהו וישלכו אתו הברה והבור רק
אין בו מים : וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם
ויראו והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד
וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים
להוריד מצרימה : ויאמר יהודה אל אחיו מה
בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו : לכו
ונמכרנו לישמעאלים וידנו אל תהי בו כי אחינו
בשרנו הוא וישמעו אחיו : ויעברו אנשים
מדינים סחרים וימשכו ויעלו את יוסף מן
הבור וימכרו את יוסף לישמעאלים בעשרים
כסף ויביאו את יוסף מצרימה : וישב ראובן
אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו :
וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה אני ל
בא : ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שעיר
עזים ויטבלו את הכתנת בדם : וישלחו את
כתנת הפסים ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת
מצאנו הכר נא הכתנת בנך הוא אם לא : ויכירה
ויאמר כתנת בני חיה רעה אכלתהו טרף טרף
יוסף : ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק
במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים : ויקמו כל לה
בניו וכל בנתיו לנחמו וימאן להתנחם ויאמר כי
ארד אל בני אבל שאלה ויבך אתו אביו :
והמדנים מכרו אתו אל מצרים לפוטיפר סריס
פרעה שר הטבחים :
לח א ויהי בעת ההוא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד
איש עדלמי ושמו חירה : וירא שם יהודה
בת איש כנעני ושמו שוע ויקחה ויבא אליה :
ותהר ותלד בן ויקרא את שמו ער : ותהר עוד
ה ותלד בן ותקרא את שמו אונן : ותסף עוד
ותלד בן ותקרא את שמו שלה והיה בכזיב
בלדתה אתו : ויקח יהודה אשה לער בכורו
ושמה תמר : ויהי ער בכור יהודה רע בעיני
יהוה וימתהו יהוה : ויאמר יהודה לאונן בא
אל אשת אחיך ויבם אתה והקם זרע לאחיך :
וידע אונן כי לא לו יהיה הזרע אם בא אל אשת
אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו : וירע
בעיני

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בעיני יהוה אשר עשה וימת גם אתו: ויאמר
יהודה לתמר כלתו שבי אלמנה בית אביך עד
יגדל שלה בני כי אמר פן ימות גם הוא כאחיו
ותלך תמר ותשב בית אביה: וירבו הימים
ותמת בת שוע אשת יהודה וינחם יהודה ויעל
על גזזי צאנו הוא וחירה רעהו העדלמי תמנתה:
ויגד לתמר לאמר הנה חמיך עלה תמנתה לגז
צאנו: ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס
בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על
דרך תמנתה כי ראתה כי גדל שלה והוא לא
נתנה לו לאשה: ויראה יהודה ויחשבה לזונה
כי כסתה פניה: ויט אליה אל הדרך ויאמר
הבה נא אבוא אליך כי לא ידע כי כלתו הוא
ותאמר מה תתן לי כי תבוא אלי: ויאמר אנכי
אשלח גדי עזים מן הצאן ותאמר אם תתן
ערבון עד שלחך: ויאמר מה הערבון אשר
אתן לך ותאמר חתמך ופתילך ומטך אשר
בידך ויתן לה ויבא אליה ותהר לו: ותקם ותלך
ותסר צעיפה מעליה ותלבש בגדי אלמנותה:
פ וישלח יהודה את גדי העזים ביד רעהו העדלמי
לקחת הערבון מיד האשה ולא מצאה: וישאל
את אנשי מקמה לאמר איה הקדשה הוא
בעינים על הדרך ויאמרו לא היתה בזה קדשה:
וישב אל יהודה ויאמר לא מצאתיה וגם אנשי
המקום אמרו לא היתה בזה קדשה: ויאמר
יהודה תקח לה פן נהיה לבוז הנה שלחתי הגדי
הזה ואתה לא מצאתה: ויהי כמשלש חדשים
ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך וגם הנה
הרה לזנונים ויאמר יהודה הוציאוה ותשרף:
ה הוא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר לאיש
אשר אלה לו אנכי הרה ותאמר הכר נא למי
החתמת והפתילים והמטה האלה: ויכר יהודה
ויאמר צדקה ממני כי על כן לא נתתיה לשלה
בני ולא יסף עוד לדעתה: ויהי בעת לדתה
והנה תאומים בבטנה: ויהי בלדתה ויתן יד
ותקח המילדת ותקשר על ידו שני לאמר זה
יצא ראשנה: ויהי כמשיב ידו והנה יצא
אחיו ותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא שמו
פרץ: ואחר יצא אחיו אשר על ידו השני
ויקרא שמו זרח: ס
א ויוסף הורד מצרימה ויקנהו פוטיפר סריס לט

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פרעה שר הטבחים איש מצרי מיד הישמעאלים
אשר הורדהו שמה׃ ויהי יהוה את יוסף ויהי
איש מצליח ויהי בבית אדניו המצרי׃ וירא
אדניו כי יהוה אתו וכל אשר הוא עשה יהוה
מצליח בידו׃ וימצא יוסף חן בעיניו וישרת
אתו ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו׃
ויהי מאז הפקיד אתו בביתו ועל כל אשר יש לו
ויברך יהוה את בית המצרי בגלל יוסף ויהי ה
ברכת יהוה בכל אשר יש לו בבית ובשדה׃
ויעזב כל אשר לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה
כי אם הלחם אשר הוא אוכל ויהי יוסף יפה
תאר ויפה מראה׃ פ ויהי אחר הדברים
האלה ותשא אשת אדניו את עיניה אל יוסף
ותאמר שכבה עמי׃ וימאן ויאמר אל אשת
אדניו הן אדני לא ידע אתי מה בבית וכל אשר
יש לו נתן בידי׃ איננו גדול בבית הזה ממני
ולא חשך ממני מאומה כי אם אותך באשר את
אשתו ואיך אעשה הרעה הגדלה הזאת וחטאתי
לאלהים׃ ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא י
שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה׃ ויהי
כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין
איש מאנשי הבית שם בבית׃ ותתפשהו
בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה וינס
ויצא החוצה׃ ויהי כראותה כי עזב בגדו בידה
וינס החוצה׃ ותקרא לאנשי ביתה ותאמר
להם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו
בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול׃ ויהי טו
כשמעו כי הרימתי קולי ואקרא ויעזב בגדו
אצלי וינס ויצא החוצה׃ ותנח בגדו אצלה
עד בוא אדניו אל ביתו׃ ותדבר אליו כדברים
האלה לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת
לנו לצחק בי׃ ויהי כהרימי קולי ואקרא ויעזב
בגדו אצלי וינס החוצה׃ ויהי כשמע אדניו
את דברי אשתו אשר דברה אליו לאמר כדברים
האלה עשה לי עבדך ויחר אפו׃ ויקח אדני כ
יוסף אתו ויתנהו אל בית הסהר מקום אשר
אסורי המלך אסורים ויהי שם בבית הסהר׃
ויהי יהוה את יוסף ויט אליו חסד ויתן חנו
בעיני שר בית הסהר׃ ויתן שר בית הסהר
ביד יוסף את כל האסורם אשר בבית הסהר
ואת כל אשר עשים שם הוא היה עשה׃ אין
שר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עד בית הסהר ראה את כל מאומה בידו באשר
יהוה אתו ואשר הוא עשה יהוה מצליח : פ
א ויהי אחר הדברים האלה חטאו משקה מלך מ
מצרים והאפה לאדניהם למלך מצרים : ויקצף
פרעה על שני סריסיו על שר המשקים ועל שר
האופים : ויתן אתם במשמר בית שר הטבחים
אל בית הסהר מקום אשר יוסף אסור שם :
ויפקד שר הטבחים את יוסף אתם וישרת אתם
ה ויהיו ימים במשמר : ויחלמו חלום שניהם
איש חלמו בלילה אחד איש כפתרון חלמו
המשקה והאפה אשר למלך מצרים אשר
אסורים בבית הסהר : ויבא אליהם יוסף בבקר
וירא אתם והנם זעפים : וישאל את סריסי
פרעה אשר אתו במשמר בית אדניו לאמר מדוע
פניכם רעים היום : ויאמרו אליו חלום חלמנו
ופתר אין אתו ויאמר אלהם יוסף הלוא לאלהים
פתרנים ספרו נא לי : ויספר שר המשקים את
חלמו ליוסף ויאמר לו בחלומי והנה גפן לפני :
ט ובגפן שלשה שריגם והוא כפרחת עלתה נצה
הבשילו אשכלתיה ענבים : וכוס פרעה בידי
ואקח את הענבים ואשחט אתם אל כוס פרעה
ואתן את הכוס על כף פרעה : ויאמר לו יוסף
זה פתרנו שלשת השרגים שלשת ימים הם :
בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך
והשיבך על כנך ונתת כוס פרעה בידו כמשפט
הראשון אשר היית משקהו : כי אם זכרתני
אתך כאשר ייטב לך ועשית נא עמדי חסד
והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית הזה :
טו כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי
מאומה כי שמו אתי בבור : וירא שר האפים כי
טוב פתר ויאמר אל יוסף אף אני בחלומי והנה
שלשה סלי חרי על ראשי : ובסל העליון מכל
מאכל פרעה מעשה אפה והעוף אכל אתם מן
הסל מעל ראשי : ויען יוסף ויאמר זה פתרנו
שלשת הסלים שלשת ימים הם : בעוד שלשת
ימים ישא פרעה את ראשך מעליך ותלה אותך
כ על עץ ואכל העוף את בשרך מעליך : ויהי ביום
השלישי יום הלדת את פרעה ויעש משתה לכל
עבדיו וישא את ראש שר המשקים ואת ראש
שר האפים בתוך עבדיו : וישב את שר
המשקים על משקהו ויתן הכוס על כף פרעה :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואת שר האפים תלה כאשר פתר להם יוסף׃
ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו׃

פ פ פ

מא **ויהי** מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה
א עמד על היאר׃ והנה מן היאר עלת
שבע פרות יפות מראה ובריאת בשר ותרעינה
באחו׃ והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן
מן היאר רעות מראה ודקות בשר ותעמדנה
אצל הפרות על שפת היאר׃ ותאכלנה הפרות
רעות המראה ודקת הבשר את שבע הפרות
יפת המראה והבריאת וייקץ פרעה׃ ויישן
ה ויחלם שנית והנה שבע שבלים עלות בקנה
אחד בריאות וטבות׃ והנה שבע שבלים דקות
ושדופת קדים צמחות אחריהן׃ ותבלענה
השבלים הדקות את שבע השבלים הבריאות
והמלאות וייקץ פרעה והנה חלום׃ ויהי
בבקר ותפעם רוחו וישלח ויקרא את כל חרטמי
מצרים ואת כל חכמיה ויספר פרעה להם את
חלמו ואין פותר אותם לפרעה׃ וידבר שר
המשקים את פרעה לאמר את חטאי אני מזכיר
י היום׃ פרעה קצף על עבדיו ויתן אתי
במשמר בית שר הטבחים אתי ואת שר האפים׃
ונחלמה חלום בלילה אחד אני והוא איש כפתרון
חלמו חלמנו׃ ושם אתנו נער עברי עבד לשר
הטבחים ונספר לו ויפתר לנו את חלמתינו איש
כחלמו פתר׃ ויהי כאשר פתר לנו כן היה אתי
השיב על כני ואתו תלה׃ וישלח פרעה ויקרא
את יוסף ויריצהו מן הבור ויגלח ויחלף שמלתיו
ט ויבא אל פרעה׃ ויאמר פרעה אל יוסף חלום
חלמתי ופתר אין אתו ואני שמעתי עליך לאמר
תשמע חלום לפתר אתו׃ ויען יוסף את פרעה
לאמר בלעדי אלהים יענה את שלום פרעה׃
וידבר פרעה אל יוסף בחלמי הנני עמד על
שפת היאר׃ והנה מן היאר עלות שבע פרות
בריאות בשר ויפת תאר ותרעינה באחו׃ והנה
שבע פרות אחרות עלות אחריהן דלות ורעות
תאר מאד ורקות בשר לא ראיתי כהנה בכל ארץ
כ מצרים לרע׃ ותאכלנה הפרות הרקות והרעות
את שבע הפרות הראשנות הבריאת׃ ותבאנה
אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

רע כאשר בתחלה ואיקץ : וארא בחלמי והנה
שבע שבלים עלת בקנה אחד מלאת וטבות :
והנה שבע שבלים צנמות דקות שדפות קדים
צמחות אחריהם : ותבלען השבלים הדקת
את שבע השבלים הטבות ואמר אל החרטמים
ואין מגיד לי : ויאמר יוסף אל פרעה חלום ה
פרעה אחד הוא את אשר האלהים עשה הגיד
לפרעה : שבע פרת הטבת שבע שנים הנה
ושבע השבלים הטבת שבע שנים הנה חלום
אחד הוא : ושבע הפרות הרקות והרעת העלת
אחריהן שבע שנים הנה ושבע השבלים הרקות
שדפות הקדים יהיו שבע שני רעב : הוא
הדבר אשר דברתי אל פרעה אשר האלהים עשה
הראה את פרעה : הנה שבע שנים באות
שבע גדול בכל ארץ מצרים : וקמו שבע שני ל
רעב אחריהן ונשכח כל השבע בארץ מצרים
וכלה הרעב את הארץ : ולא יודע השבע בארץ
מפני הרעב ההוא אחרי כן כי כבד הוא מאד :
ועל השנות החלום אל פרעה פעמים כי נכון
הדבר מעם האלהים וממהר האלהים לעשתו :
ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתהו על
ארץ מצרים : יעשה פרעה ויפקד פקדים על
הארץ וחמש את ארץ מצרים בשבע שני
השבע : ויקבצו את כל אכל השנים הטבות ח
הבאת האלה ויצברו בר תחת יד פרעה אכל
בערים ושמרו : והיה האכל לפקדון לארץ לשבע
שני הרעב אשר תהיין בארץ מצרים ולא תכרת
הארץ ברעב : וייטב הדבר בעיני פרעה ובעיני
כל עבדיו : ויאמר פרעה אל עבדיו הנמצא כזה
איש אשר רוח אלהים בו : ויאמר פרעה אל
יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת אין
נבון וחכם כמוך : אתה תהיה על ביתי ועל פיך ט
ישק כל עמי רק הכסא אגדל ממך : ויאמר
פרעה אל יוסף ראה נתתי אתך על כל ארץ
מצרים : ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו
ויתן אתה על יד יוסף וילבש אתו בגדי שש
וישם רבד הזהב על צוארו : וירכב אתו
במרכבת המשנה אשר לו ויקראו לפניו אברך
ונתון אתו על כל ארץ מצרים : ויאמר פרעה
אל יוסף אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש את
ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים : ויקרא פרעה ה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שם יוסף צפנת פענח ויתן לו את אסנת בת
פוטי פרע כהן און לאשה ויצא יוסף על ארץ
מצרים : ויוסף בן שלשים שנה בעמדו לפני
פרעה מלך מצרים ויצא יוסף מלפני פרעה
ויעבר בכל ארץ מצרים : ותעש הארץ בשבע
שני השבע לקמצים : ויקבץ את כל אכל שבע
שנים אשר היו בארץ מצרים ויתן אכל בערים
אכל שדה העיר אשר סביבתיה נתן בתוכה :
ויצבר יוסף בר כחול הים הרבה מאד עד כי חדל
לספר כי אין מספר : וליוסף ילד שני בנים נ
בטרם תבוא שנת הרעב אשר ילדה לו אסנת
בת פוטי פרע כהן און : ויקרא יוסף את שם
הבכור מנשה כי נשני אלהים את כל עמלי ואת
כל בית אבי : ואת שם השני קרא אפרים כי
הפרני אלהים בארץ עניי : ותכלינה שבע שני
השבע אשר היה בארץ מצרים : ותחלינה
שבע שני הרעב לבוא כאשר אמר יוסף ויהי
רעב בכל הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם :
ותרעב כל ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה נה
ללחם ויאמר פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף
אשר יאמר לכם תעשו : והרעב היה על כל פני
הארץ ויפתח יוסף את כל אשר בהם וישבר
למצרים ויחזק הרעב בארץ מצרים : וכל הארץ
באו מצרימה לשבר אל יוסף כי חזק הרעב בכל
הארץ :

מב וירא יעקב כי יש שבר במצרים ויאמר יעקב א
לבניו למה תתראו : ויאמר הנה שמעתי כי יש
שבר במצרים רדו שמה ושברו לנו משם ונחיה
ולא נמות : וירדו אחי יוסף עשרה לשבר בר
ממצרים : ואת בנימין אחי יוסף לא שלח יעקב
את אחיו כי אמר פן יקראנו אסון : ויבאו בני ה
ישראל לשבר בתוך הבאים כי היה הרעב בארץ
כנען : ויוסף הוא השליט על הארץ הוא
המשביר לכל עם הארץ ויבאו אחי יוסף וישתחוו
לו אפים ארצה : וירא יוסף את אחיו ויכרם
ויתנכר אליהם וידבר אתם קשות ויאמר אליהם
מאין באתם ויאמרו מארץ כנען לשבר אכל :
ויכר יוסף את אחיו והם לא הכרהו : ויזכר יוסף
את החלמות אשר חלם להם ויאמר אלהם
מרגלים אתם לראות את ערות הארץ באתם :
ויאמרו אליו לא אדני ועבדיך באו לשבר אכל :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כלנו בני איש אחד נחנו כנים אנחנו לא היו
עבדיך מרגלים : ויאמר אלהם לא כי ערות
הארץ באתם לראות: ויאמרו שנים עשר עבדיך
אחים אנחנו בני איש אחד בארץ כנען והנה
הקטן את אבינו היום והאחד איננו : ויאמר
אלהם יוסף הוא אשר דברתי אלכם לאמר
טו מרגלים אתם: בזאת תבחנו חי פרעה אם תצאו
מזה כי אם בבוא אחיכם הקטן הנה : שלחו
מכם אחד ויקח את אחיכם ואתם האסרו ויבחנו
דבריכם האמת אתכם ואם לא חי פרעה כי
מרגלים אתם : ויאסף אתם אל משמר שלשת
ימים : ויאמר אלהם יוסף ביום השלישי זאת
עשו וחיו את האלהים אני ירא : אם כנים
אתם אחיכם אחד יאסר בבית משמרכם ואתם
כ לכו הביאו שבר רעבון בתיכם : ואת אחיכם
הקטן תביאו אלי ויאמנו דבריכם ולא תמותו
ויעשו כן : ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים
אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו
בהתחננו אלינו ולא שמענו על כן באה אלינו
הצרה הזאת : ויען ראובן אתם לאמר הלוא
אמרתי אליכם לאמר אל תחטאו בילד ולא
שמעתם וגם דמו הנה נדרש : והם לא ידעו כי
שמע יוסף כי המליץ בינתם : ויסב מעליהם
ויבך וישב אלהם וידבר אלהם ויקח מאתם את
כה שמעון ויאסר אתו לעיניהם: ויצו יוסף וימלאו
את כליהם בר ולהשיב כספיהם איש אל שקו
ולתת להם צדה לדרך ויעש להם כן: וישאו את
שברם על חמריהם וילכו משם : ויפתח האחד
את שקו לתת מספוא לחמרו במלון וירא את
כספו והנה הוא בפי אמתחתו : ויאמר אל אחיו
הושב כספי וגם הנה באמתחתי ויצא לבם
ויחרדו איש אל אחיו לאמר מה זאת עשה
אלהים לנו : ויבאו אל יעקב אביהם ארצה
ל כנען ויגידו לו את כל הקרת אתם לאמר : דבר
האיש אדני הארץ אתנו קשות ויתן אתנו
כמרגלים את הארץ : ונאמר אליו כנים אנחנו
לא היינו מרגלים : שנים עשר אנחנו אחים
בני אבינו האחד איננו והקטן היום את אבינו
בארץ כנען : ויאמר אלינו האיש אדני הארץ
בזאת אדע כי כנים אתם אחיכם האחד הניחו
אתי ואת רעבון בתיכם קחו ולכו : והביאו את

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אחיכם הקטן אלי ואדעה כי לא מרגלים אתם כי
בנים אתם את אחיכם אתן לכם ואת הארץ
תסחרו : ויהי הם מריקים שקיהם והנה איש
צרור כספו בשקו ויראו את צררות כספיהם
המה ואביהם וייראו : ויאמר אלהם יעקב אביהם
אתי שכלתם יוסף איננו ושמעון איננו ואת
בנימן תקחו עלי היו כלנה : ויאמר ראובן אל
אביו לאמר את שני בני תמית אם לא אביאנו
אליך תנה אתו על ידי ואני אשיבנו אליך :
ויאמר לא ירד בני עמכם כי אחיו מת והוא לבדו
נשאר וקראהו אסון בדרך אשר תלכו בה
והורדתם את שיבתי ביגון שאולה : והרעב
כבד בארץ :
מג ויהי כאשר כלו לאכל את השבר אשר הביאו
ממצרים ויאמר אליהם אביהם שבו שברו לנו
מעט אכל : ויאמר אליו יהודה לאמר העד העד
בנו האיש לאמר לא תראו פני בלתי אחיכם
אתכם : אם ישך משלח את אחינו אתנו נרדה
ונשברה לך אכל : ואם אינך משלח לא נרד כי
האיש אמר אלינו לא תראו פני בלתי אחיכם
אתכם : ויאמר ישראל למה הרעתם לי להגיד
לאיש העוד לכם אח : ויאמרו שאול שאל האיש
לנו ולמולדתנו לאמר העוד אביכם חי היש לכם
אח ונגד לו על פי הדברים האלה הידוע נדע כי
יאמר הורידו את אחיכם : ויאמר יהודה אל
ישראל אביו שלחה הנער אתי ונקומה ונלכה
ונחיה ולא נמות גם אנחנו גם אתה גם טפנו :
אנכי אערבנו מידי תבקשנו אם לא הביאתיו
אליך והצגתיו לפניך וחטאתי לך כל הימים :
כי לולא התמהמהנו כי עתה שבנו זה פעמים :
ויאמר אלהם ישראל אביהם אם כן אפוא זאת
עשו קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש
מנחה מעט צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים
ושקדים : וכסף משנה קחו בידכם ואת הכסף
המושב בפי אמתחתיכם תשיבו בידכם אולי
משגה הוא : ואת אחיכם קחו וקומו שובו אל
האיש : ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש
ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין ואני
כאשר שכלתי שכלתי : ויקחו האנשים את
המנחה הזאת ומשנה כסף לקחו בידם ואת
בנימן ויקמו וירדו מצרים ויעמדו לפני יוסף :

וירא יוסף אתם את בנימין ויאמר לאשר על
ביתו הבא את האנשים הביתה וטבח טבח והכן
כי אתי יאכלו האנשים בצהרים׃ ויעש האיש
כאשר אמר יוסף ויבא האיש את האנשים ביתה
יוסף׃ וייראו האנשים כי הובאו בית יוסף
ויאמרו על דבר הכסף השב באמתחתינו בתחלה
אנחנו מובאים להתגלל עלינו ולהתנפל עלינו
ולקחת אתנו לעבדים ואת חמרינו׃ ויגשו אל
האיש אשר על בית יוסף וידברו אליו פתח
הבית׃ ויאמרו בי אדני ירד ירדנו בתחלה
: לשבר אכל׃ ויהי כי באנו אל המלון ונפתחה
את אמתחתינו והנה כסף איש בפי אמתחתו
כספנו במשקלו ונשב אתו בידנו׃ וכסף אחר
הורדנו בידנו לשבר אכל לא ידענו מי שם
כספנו באמתחתינו׃ ויאמר שלום לכם אל
תיראו אלהיכם ואלהי אביכם נתן לכם מטמון
באמתחתיכם כספכם בא אלי ויוצא אלהם את
שמעון׃ ויבא האיש את האנשים ביתה יוסף
ויתן מים וירחצו רגליהם ויתן מספוא לחמריהם׃
ויכינו את המנחה עד בוא יוסף בצהרים כי
ח שמעו כי שם יאכלו לחם׃ ויבא יוסף הביתה
ויביאו לו את המנחה אשר בידם הביתה
וישתחוו לו ארצה׃ וישאל להם לשלום ויאמר
השלום אביכם הזקן אשר אמרתם העודנו חי׃
ויאמרו שלום לעבדך לאבינו עודנו חי ויקדו
וישתחו׃ וישא עיניו וירא את בנימין אחיו
בן אמו ויאמר הזה אחיכם הקטן אשר אמרתם
אלי ויאמר אלהים יחנך בני׃ וימהר יוסף כי
נכמרו רחמיו אל אחיו ויבקש לבכות ויבא
ל החדרה ויבך שמה׃ וירחץ פניו ויצא ויתאפק
ויאמר שימו לחם׃ וישימו לו לבדו ולהם
לבדם ולמצרים האכלים אתו לבדם כי לא יוכלון
המצרים לאכל את העברים לחם כי תועבה הוא
למצרים׃ וישבו לפניו הבכר כבכרתו והצעיר
כצערתו ויתמהו האנשים איש אל רעהו׃ וישא
משאת מאת פניו אלהם ותרב משאת בנימן
ממשאת כלם חמש ידות וישתו וישכרו עמו׃
א ויצו את אשר על ביתו לאמר מלא את אמתחת סד
האנשים אכל כאשר יוכלון שאת ושים כסף איש
בפי אמתחתו׃ ואת גביעי גביע הכסף תשים
בפי אמתחת הקטן ואת כסף שברו ויעש כדבר
יוסף

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יוסף אשר דבר: הבקר אור והאנשים שלחו
המה וחמריהם: הם יצאו את העיר לא הרחיקו
ויוסף אמר לאשר על ביתו קום רדף אחרי
האנשים והשגתם ואמרת אלהם למה שלמתם
רעה תחת טובה: הלוא זה אשר ישתה אדני בו
והוא נחש ינחש בו הרעתם אשר עשיתם:
וישגם וידבר אלהם את הדברים האלה: ויאמרו
אליו למה ידבר אדני כדברים האלה חלילה
לעבדיך מעשות כדבר הזה: הן כסף אשר
מצאנו בפי אמתחתינו השיבנו אליך מארץ
כנען ואיך נגנב מבית אדניך כסף או זהב: אשר
ימצא אתו מעבדיך ומת וגם אנחנו נהיה לאדני
לעבדים: ויאמר גם עתה כדבריכם כן הוא אשר
ימצא אתו יהיה לי עבד ואתם תהיו נקים:
וימהרו ויורדו איש את אמתחתו ארצה ויפתחו
איש אמתחתו: ויחפש בגדול החל ובקטן כלה
וימצא הגביע באמתחת בנימן: ויקרעו שמלתם
ויעמס איש על חמרו וישבו העירה: ויבא
יהודה ואחיו ביתה יוסף והוא עודנו שם ויפלו
לפניו ארצה: ויאמר להם יוסף מה המעשה טו
הזה אשר עשיתם הלוא ידעתם כי נחש ינחש
איש אשר כמני: ויאמר יהודה מה נאמר
לאדני מה נדבר ומה נצטדק האלהים מצא את
עון עבדיך הננו עבדים לאדני גם אנחנו גם
אשר נמצא הגביע בידו: ויאמר חלילה לי
מעשות זאת האיש אשר נמצא הגביע בידו הוא
יהיה לי עבד ואתם עלו לשלום אל אביכם:

פ פ פ

ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא
עבדך דבר באזני אדני ואל יחר אפך
בעבדך כי כמוך כפרעה: אדני שאל את עבדיו
לאמר היש לכם אב או אח: ונאמר אל אדני כ
יש לנו אב זקן וילד זקנים קטן ואחיו מת ויותר
הוא לבדו לאמו ואביו אהבו: ותאמר אל עבדיך
הורדהו אלי ואשימה עיני עליו: ונאמר אל
אדני לא יוכל הנער לעזב את אביו ועזב את אביו
ומת: ותאמר אל עבדיך אם לא ירד אחיכם
הקטן אתכם לא תספון לראות פני: ויהי כי
עלינו אל עבדך אבי ונגד לו את דברי אדני:
ויאמר אבינו שבו שברו לנו מעט אכל: ונאמר כה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לא נוכל לרדת אם יש אחינו הקטן אתנו וירדנו
כי לא נוכל לראות פני האיש ואחינו הקטן איננו
אתנו : ויאמר עבדך אבי אלינו אתם ידעתם
כי שנים ילדה לי אשתי : ויצא האחד מאתי
ואמר אך טרף טרף ולא ראיתיו עד הנה :
ולקחתם גם את זה מעם פני וקרהו אסון
והורדתם את שיבתי ברעה שאלה : ועתה
כבאי אל עבדך אבי והנער איננו אתנו ונפשו
קשורה בנפשו : והיה כראותו כי אין הנער ומת
והורידו עבדיך את שיבת עבדך אבינו ביגון
שאלה : כי עבדך ערב את הנער מעם אבי
לאמר אם לא אביאנו אליך וחטאתי לאבי כל
הימים : ועתה ישב נא עבדך תחת הנער עבד
לאדני והנער יעל עם אחיו : כי איך אעלה אל
אבי והנער איננו אתי פן אראה ברע אשר ימצא
את אבי :

ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו מה
ויקרא הוציאו כל איש מעלי ולא עמד איש אתו
בהתודע יוסף אל אחיו : ויתן את קלו בבכי
וישמעו מצרים וישמע בית פרעה : ויאמר
יוסף אל אחיו אני יוסף העוד אבי חי ולא יכלו
אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו : ויאמר יוסף
אל אחיו גשו נא אלי ויגשו ויאמר אני יוסף
אחיכם אשר מכרתם אתי מצרימה : ועתה אל
תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אתי הנה
כי למחיה שלחני אלהים לפניכם : כי זה שנתים
הרעב בקרב הארץ ועוד חמש שנים אשר אין
חריש וקציר : וישלחני אלהים לפניכם לשום
לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדלה :
ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה כי האלהים
וישימני לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו ומשל בכל
ארץ מצרים : מהרו ועלו אל אבי ואמרתם
אליו כה אמר בנך יוסף שמני אלהים לאדון לכל
מצרים רדה אלי אל תעמד : וישבת בארץ גשן
והיית קרוב אלי אתה ובניך ובני בניך וצאנך
ובקרך וכל אשר לך : וכלכלתי אתך שם כי עוד
חמש שנים רעב פן תורש אתה וביתך וכל אשר
לך : והנה עיניכם ראות ועיני אחי בנימין כי
פי המדבר אליכם : והגדתם לאבי את כל כבודי
במצרים ואת כל אשר ראיתם ומהרתם והורדתם
את אבי הנה : ויפל על צוארי בנימן אחיו
ויבך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויבך ובנימן בכה על צואריו : וינשק לכל אחיו
ויבך עלהם ואחרי כן דברו אחיו אתו : והקל
נשמע בית פרעה לאמר באו אחי יוסף וייטב
בעיני פרעה ובעיני עבדיו : ויאמר פרעה אל
יוסף אמר אל אחיך זאת עשו טענו את בעירכם
ולכו באו ארצה כנען : וקחו את אביכם ואת
בתיכם ובאו אלי ואתנה לכם את טוב ארץ
מצרים ואכלו את חלב הארץ : ואתה צויתה
זאת עשו קחו לכם מארץ מצרים עגלות לטפכם
ולנשיכם ונשאתם את אביכם ובאתם : ועינכם
אל תחס על כליכם כי טוב כל ארץ מצרים לכם
הוא : ויעשו כן בני ישראל ויתן להם יוסף
עגלות על פי פרעה ויתן להם צדה לדרך : לכלם
נתן לאיש חלפות שמלת ולבנימן נתן שלש
מאות כסף וחמש חלפת שמלת : ולאביו שלח
כזאת עשרה חמרים נשאים מטוב מצרים ועשר
אתנת נשאת בר ולחם ומזון לאביו לדרך :
וישלח את אחיו וילכו ויאמר אלהם אל תרגזו
בדרך : ויעלו ממצרים ויבאו ארץ כנען אל
יעקב אביהם : ויגדו לו לאמר עוד יוסף חי וכי
הוא משל בכל ארץ מצרים ויפג לבו כי לא
האמין להם : וידברו אליו את כל דברי יוסף
אשר דבר אלהם וירא את העגלות אשר שלח
יוסף לשאת אתו ותחי רוח יעקב אביהם :
ויאמר ישראל רב עוד יוסף בני חי אלכה
ואראנו בטרם אמות :
מו ויסע ישראל וכל אשר לו ויבא בארה
שבע ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק : ויאמר
אלהים לישראל במראת הלילה ויאמר יעקב
יעקב ויאמר הנני : ויאמר אנכי האל אלהי
אביך אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול
אשימך שם : אנכי ארד עמך מצרימה
ואנכי אעלך גם עלה ויוסף ישית ידו על עיניך :
ויקם יעקב מבאר שבע וישאו בני ישראל את
יעקב אביהם ואת טפם ואת נשיהם בעגלות
אשר שלח פרעה לשאת אתו : ויקחו את
מקניהם ואת רכושם אשר רכשו בארץ כנען
ויבאו מצרימה יעקב וכל זרעו אתו : בניו
ובני בניו אתו בנתיו ובנות בניו וכל זרעו הביא
אתו מצרימה : ס ואלה שמות בני ישראל
הבאים מצרימה יעקב ובניו בכר יעקב ראובן :

ט ובני ראובן חנוך ופלוא וחצרן וכרמי : ובני
שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאול בן
הכנענית : ובני לוי גרשון קהת ומררי: ובני
יהודה ער ואונן ושלה ופרץ וזרח וימת ער ואונן
בארץ כנען ויהיו בני פרץ חצרן וחמול : ובני
יששכר תולע ופוה ויוב ושמרן : ובני זבלון
ו סרד ואלון ויחלאל : אלה בני לאה אשר ילדה
ליעקב בפדן ארם ואת דינה בתו כל נפש בניו
ובנותיו שלשים ושלש : ובני גד צפיון וחגי
שוני ואצבן ערי וארודי ואראלי : ובני אשר
ימנה וישוה וישוי ובריעה ושרח אחתם ובני
בריעה חבר ומלכיאל: אלה בני זלפה אשר נתן
לבן ללאה בתו ותלד את אלה ליעקב שש עשרה
נפש : בני רחל אשת יעקב יוסף ובנימן :
כ ויולד ליוסף בארץ מצרים אשר ילדה לו אסנת
בת פוטי פרע כהן און את מנשה ואת אפרים :
ובני בנימן בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן אחי
וראש מפים וחפים וארד : אלה בני רחל אשר
ילד ליעקב כל נפש ארבעה עשר : ובני דן
חשים : ובני נפתלי יחצאל וגוני ויצר ושלם:
ה אלה בני בלהה אשר נתן לבן לרחל בתו ותלד
את אלה ליעקב כל נפש שבעה : כל הנפש
הבאה ליעקב מצרימה יצאי ירכו מלבד נשי בני
יעקב כל נפש ששים ושש : ובני יוסף אשר
ילד לו במצרים נפש שנים כל הנפש לבית
יעקב הבאה מצרימה שבעים : ס ואת
יהודה שלח לפניו אל יוסף להורת לפניו גשנה
ויבאו ארצה גשן : ויאסר יוסף מרכבתו ויעל
ל לקראת ישראל אביו גשנה וירא אליו ויפל על
צואריו ויבך על צואריו עוד : ויאמר ישראל
אל יוסף אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך כי
עודך חי : ויאמר יוסף אל אחיו ואל בית אביו
אעלה ואגידה לפרעה ואמרה אליו אחי ובית אבי
אשר בארץ כנען באו אלי : והאנשים רעי צאן
כי אנשי מקנה היו וצאנם ובקרם וכל אשר להם
הביאו : והיה כי יקרא לכם פרעה ואמר מה
מעשיכם: ואמרתם אנשי מקנה היו עבדיך
מנעורינו ועד עתה גם אנחנו גם אבתינו בעבור
תשבו בארץ גשן כי תועבת מצרים כל רעה צאן:
א ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר אבי ואחי מז
וצאנם ובקרם וכל אשר להם באו מארץ כנען

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והנם בארץ גשן: ומקצה אחיו לקח חמשה
אנשים ויצגם לפני פרעה: ויאמר פרעה אל
אחיו מה מעשיכם ויאמרו אל פרעה רעה צאן
עבדיך גם אנחנו גם אבותינו: ויאמרו אל
פרעה לגור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן אשר
לעבדיך כי כבד הרעב בארץ כנען ועתה ישבו נא
עבדיך בארץ גשן: ויאמר פרעה אל יוסף ד
לאמר אביך ואחיך באו אליך: ארץ מצרים
לפניך הוא במיטב הארץ הושב את אביך ואת
אחיך ישבו בארץ גשן ואם ידעת ויש בם אנשי
חיל ושמתם שרי מקנה על אשר לי: ויבא
יוסף את יעקב אביו ויעמדהו לפני פרעה ויברך
יעקב את פרעה: ויאמר פרעה אל יעקב כמה
ימי שני חייך: ויאמר יעקב אל פרעה ימי שני
מגורי שלשים ומאת שנה מעט ורעים היו ימי
שני חיי ולא השיגו את ימי שני חיי אבתי בימי
מגוריהם: ויברך יעקב את פרעה ויצא מלפני
פרעה: ויושב יוסף את אביו ואת אחיו ויתן
להם אחזה בארץ מצרים במיטב הארץ בארץ
רעמסס כאשר צוה פרעה: ויכלכל יוסף את
אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו לחם לפי
הטף: ולחם אין בכל הארץ כי כבד הרעב מאד
ותלה ארץ מצרים וארץ כנען מפני הרעב:
וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים
ובארץ כנען בשבר אשר הם שברים ויבא יוסף
את הכסף ביתה פרעה: ויתם הכסף מארץ ט
מצרים ומארץ כנען ויבאו כל מצרים אל יוסף
לאמר הבה לנו לחם ולמה נמות נגדך כי אפס
כסף: ויאמר יוסף הבו מקניכם ואתנה לכם
במקניכם אם אפס כסף: ויביאו את מקניהם
אל יוסף ויתן להם יוסף לחם בסוסים ובמקנה
הצאן ובמקנה הבקר ובחמרים וינהלם בלחם
בכל מקנהם בשנה ההוא: ותתם השנה ההוא
ויבאו אליו בשנה השנית ויאמרו לו לא נכחד
מאדני כי אם תם הכסף ומקנה הבהמה אל אדני
לא נשאר לפני אדני בלתי אם גויתנו ואדמתנו:
למה נמות לעיניך גם אנחנו גם אדמתנו קנה
אתנו ואת אדמתנו בלחם ונהיה אנחנו ואדמתנו
עבדים לפרעה ותן זרע ונחיה ולא נמות והאדמה
לא תשם: ויקן יוסף את כל אדמת מצרים כ
לפרעה כי מכרו מצרים איש שדהו כי חזק עלהם
הרעב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הרעב ותהי הארץ לפרעה׃ ואת העם העביר
אתו לערים מקצה גבול מצרים ועד קצהו׃ רק
אדמת הכהנים לא קנה כי חק לכהנים מאת
פרעה ואכלו את חקם אשר נתן להם פרעה על
כן לא מכרו את אדמתם׃ ויאמר יוסף אל העם
הן קניתי אתכם היום ואת אדמתכם לפרעה הא
לכם זרע וזרעתם את האדמה׃ והיה בתבואת
ונתתם חמישית לפרעה וארבע הידת יהיה לכם
ה לזרע השדה ולאכלכם ולאשר בבתיכם ולאכל
לטפכם׃ ויאמרו החיתנו נמצא חן בעיני אדני
והיינו עבדים לפרעה׃ וישם אתה יוסף לחק
עד היום הזה על אדמת מצרים לפרעה לחמש
רק אדמת הכהנים לבדם לא היתה לפרעה׃ וישב
ישראל בארץ מצרים בארץ גשן ויאחזו בה
ויפרו וירבו מאד׃ פ

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה
שנה ויהי ימי יעקב שני חייו
שבע שנים וארבעים ומאת שנה׃ ויקרבו
ימי ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו
אם נא מצאתי חן בעיניך שים נא ידך תחת ירכי
ל ועשית עמדי חסד ואמת אל נא תקברני
במצרים׃ ושכבתי עם אבתי ונשאתני ממצרים
וקברתני בקברתם ויאמר אנכי אעשה כדברך׃
ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו ישראל על
ראש המטה׃

מח
א פ ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה
אביך חלה ויקח את שני בניו עמו את מנשה
ואת אפרים׃ ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף
בא אליך ויתחזק ישראל וישב על המטה׃
ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוז
בארץ כנען ויברך אתי׃ ויאמר אלי הנני מפרך
והרביתך ונתתיך לקהל עמים ונתתי את הארץ
ה הזאת לזרעך אחריך אחזת עולם׃ ועתה
שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים עד באי
אליך מצרימה לי הם אפרים ומנשה כראובן
ושמעון יהיו לי׃ ומולדתך אשר הולדת אחריהם
לך יהיו על שם אחיהם יקראו בנחלתם׃ ואני
בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך
בעוד כברת ארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך
אפרת הוא בית לחם׃ וירא ישראל את בני
יוסף ויאמר מי אלה׃ ויאמר יוסף אל אביו בני

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הם אשר נתן לי אלהים בזה ויאמר קחם נא אלי
ואברכם׃ ועיני ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות י
ויגש אתם אליו וישק להם ויחבק להם׃ ויאמר
ישראל אל יוסף ראה פניך לא פללתי והנה הראה
אתי אלהים גם את זרעך׃ ויוצא יוסף אתם מעם
ברכיו וישתחו לאפיו ארצה׃ ויקח יוסף את
שניהם את אפרים בימינו משמאל ישראל ואת
מנשה בשמאלו מימין ישראל ויגש אליו׃ וישלח
ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים והוא
הצעיר ואת שמאלו על ראש מנשה שכל את ידיו
כי מנשה הבכור׃ ויברך את יוסף ויאמר האלהים טו
אשר התהלכו אבתי לפניו אברהם ויצחק האלהים
הרעה אתי מעודי עד היום הזה׃ המלאך הגאל
אתי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי
ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב הארץ׃
וירא יוסף כי ישית אביו יד ימינו על ראש
אפרים וירע בעיניו ויתמך יד אביו להסיר אתה
מעל ראש אפרים על ראש מנשה׃ ויאמר יוסף
אל אביו לא כן אבי כי זה הבכר שים ימינך על
ראשו׃ וימאן אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי
גם הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל ואולם אחיו
הקטן יגדל ממנו וזרעו יהיה מלא הגוים׃ ויברכם כ
ביום ההוא לאמור בך יברך ישראל לאמר ישמך
אלהים כאפרים וכמנשה וישם את אפרים לפני
מנשה׃ ויאמר ישראל אל יוסף הנה אנכי מת
והיה אלהים עמכם והשיב אתכם אל ארץ
אבתיכם׃ ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך
אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי ובקשתי׃

מט פ ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו א
ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית
הימים׃ הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל
ישראל אביכם׃ ראובן בכרי אתה כחי וראשית
אוני יתר שאת ויתר עז׃ פחז כמים אל תותר
כי עלית משכבי אביך אז חללת יצועי עלה׃
פ שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם׃ ה
בסדם אל תבא נפשי בקהלם אל תחד כבדי כי
באפם הרגו איש וברצנם עקרו שור׃ ארור אפם
כי עז ועברתם כי קשתה אחלקם ביעקב ואפיצם
בישראל׃ פ יהודה אתה יודוך אחיך ידך
בערף איביך ישתחוו לך בני אביך׃ גור אריה
יהודה מטרף בני עלית כרע רבץ כאריה וכלביא
מי

מי יקימנו: לא יסור שבט מיהודה ומחקק מבין
רגליו עד כי יבא שילה ולו יקהת עמים: אסרי
לגפן עירה ולשרקה בני אתנו כבס ביין לבשו
ובדם ענבים סותה: חכלילי עינים מיין ולבן
שנים מחלב: פ זבולן לחוף ימים ישכן
והוא לחוף אנית וירכתו על צידן: פ יששכר
חמר גרם רבץ בין המשפתים: וירא מנחה
כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבל
ויהי למס עבד: ס דן ידין עמו כאחד שבטי
ישראל: יהי דן נחש עלי דרך שפיפן עלי ארח
הנשך עקבי סוס ויפל רכבו אחור: לישועתך
קויתי יהוה: ס גד גדוד יגודנו והוא יגד
כ עקב: ס מאשר שמנה לחמו והוא יתן
מעדני מלך: ס נפתלי אילה שלחה הנתן
אמרי שפר: ס בן פרת יוסף בן פרת עלי
עין בנות צעדה עלי שור: וימררהו ורבו
וישטמהו בעלי חצים: ותשב באיתן קשתו
ויפזו זרעי ידיו מידי אביר יעקב משם רעה אבן
ה ישראל: מאל אביך ויעזרך ואת שדי ויברכך
ברכת שמים מעל ברכת תהום רבצת תחת ברכת
שדים ורחם: ברכת אביך גברו על ברכת הורי
עד תאות גבעת עולם תהיין לראש יוסף ולקדקד
נזיר אחיו: פ בנימין זאב יטרף בבקר
יאכל עד ולערב יחלק שלל: כל אלה שבטי
ישראל שנים עשר וזאת אשר דבר להם אביהם
ויברך אותם איש אשר כברכתו ברך אתם: ויצו
אותם ויאמר אלהם אני נאסף אל עמי קברו אתי
אל אבתי אל המערה אשר בשדה עפרון החתי:
ל במערה אשר בשדה המכפלה אשר על פני
ממרא בארץ כנען אשר קנה אברהם את השדה
מאת עפרן החתי לאחזת קבר: שמה קברו את
אברהם ואת שרה אשתו שמה קברו את יצחק
ואת רבקה אשתו ושמה קברתי את לאה: מקנה
השדה והמערה אשר בו מאת בני חת: ויכל
יעקב לצות את בניו ויאסף רגליו אל המטה
ויגוע ויאסף אל עמיו:
א ויפל יוסף על פני אביו ויבך עליו וישק לו: נ
ויצו יוסף את עבדיו את הרפאים לחנט את אביו
ויחנטו הרפאים את ישראל: וימלאו לו ארבעים
יום כי כן ימלאו ימי החנטים ויבכו אתו מצרים
שבעים יום: ויעברו ימי בכיתו וידבר יוסף אל

בית פרעה לאמר אם נא מצאתי חן בעיניכם
דברו נא באזני פרעה לאמר : אבי השביעני
לאמר הנה אנכי מת בקברי אשר כריתי לי בארץ
כנען שמה תקברני ועתה אעלה נא ואקברה את
אבי ואשובה: ויאמר פרעה עלה וקבר את אביך
כאשר השביעך : ויעל יוסף לקבר את אביו
ויעלו אתו כל עבדי פרעה זקני ביתו וכל זקני
ארץ מצרים : וכל בית יוסף ואחיו ובית אביו
רק טפם וצאנם ובקרם עזבו בארץ גשן : ויעל
עמו גם רכב גם פרשים ויהי המחנה כבד מאד :
ויבאו עד גרן האטד אשר בעבר הירדן ויספדו
שם מספד גדול וכבד מאד ויעש לאביו אבל
שבעת ימים : וירא יושב הארץ הכנעני את
האבל בגרן האטד ויאמרו אבל כבד זה למצרים
על כן קרא שמה אבל מצרים אשר בעבר הירדן:
ויעשו בניו לו כן כאשר צום: וישאו אתו בניו
ארצה כנען ויקברו אתו במערת שדה המכפלה
אשר קנה אברהם את השדה לאחזת קבר מאת
עפרן החתי על פני ממרא: וישב יוסף מצרימה
הוא ואחיו וכל העלים אתו לקבר את אביו אחרי
קברו את אביו : ויראו אחי יוסף כי מת אביהם
ויאמרו לו ישטמנו יוסף והשב ישיב לנו את כל
הרעה אשר גמלנו אתו : ויצוו אל יוסף לאמר
אביך צוה לפני מותו לאמר : כה תאמרו ליוסף
אנא שא נא פשע אחיך וחטאתם כי רעה גמלוך
ועתה שא נא לפשע עבדי אלהי אביך ויבך יוסף
בדברם אליו: וילכו גם אחיו ויפלו לפניו ויאמרו
הננו לך לעבדים : ויאמר אלהם יוסף אל תיראו
כי התחת אלהים אני : ואתם חשבתם עלי רעה
אלהים חשבה לטבה למען עשה כיום הזה
להחית עם רב : ועתה אל תיראו אנכי אכלכל
אתכם ואת טפכם וינחם אותם וידבר על לבם :
וישב יוסף במצרים הוא ובית אביו ויחי יוסף
מאה ועשר שנים: וירא יוסף לאפרים בני שלשים
גם בני מכיר בן מנשה ילדו על ברכי יוסף :
ויאמר יוסף אל אחיו אנכי מת ואלהים פקד יפקד
אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ
אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב: וישבע יוסף
את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם
והעלתם את עצמתי מזה : וימת יוסף בן מאה
ועשר שנים ויחנטו אתו ויישם בארון במצרים:

תם ספר בראשית

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ספר שמות

א **ואלה** שמות בני ישראל הבאים
מצרימה את יעקב איש וביתו באו : ראובן
שמעון לוי ויהודה : יששכר זבולן ובנימן :
ה דן ונפתלי גד ואשר : ויהי כל נפש יצאי ירך
יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים : וימת
יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא: ובני ישראל פרו
וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ
אתם : פ ויקם מלך חדש על מצרים אשר
לא ידע את יוסף : ויאמר אל עמו הנה עם בני
ט ישראל רב ועצום ממנו : הבה נתחכמה לו פן
ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא
על שנאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ : וישימו
עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם ויבן ערי
מסכנות לפרעה את פתם את רעמסס : וכאשר
יענו אתו כן ירבה וכן יפרץ ויקצו מפני בני
ישראל : ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך:
וימררו את חייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים
ובכל עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו
טו בהם בפרך: ויאמר מלך מצרים למילדת העברית
אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה :
ויאמר בילדכן את העבריות וראיתן על האבנים
אם בן הוא והמתן אתו ואם בת הוא וחיה :
ותיראן המילדת את האלהים ולא עשו כאשר
דבר אליהן מלך מצרים ותחיין את הילדים :
ויקרא מלך מצרים למילדת ויאמר להן מדוע
עשיתן הדבר הזה ותחיין את הילדים: ותאמרן
המילדת אל פרעה כי לא כנשים המצרית
העברית כי חיות הנה בטרם תבוא אלהן המילדת
כ וילדו: וייטב אלהים למילדת וירב העם ויעצמו
מאד : ויהי כי יראו המילדת את האלהים ויעש
להם בתים : ויצו פרעה לכל עמו לאמר כל הבן
הילוד היארה תשליכהו וכל הבת תחיון :
פ וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי : ב
ב ותהר האשה ותלד בן ותרא אתו כי טוב הוא
ותצפנהו שלשה ירחים : ולא יכלה עוד הצפינו
ותקח לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת
ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאר :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ותתצב אחתו מרחק לדעה מה יעשה לו : ותרד
בת פרעה לרחץ על היאר ונערתיה הלכת על יד
היאר ותרא את התבה בתוך הסוף ותשלח את
אמתה ותקחה : ותפתח ותראהו את הילד והנה
נער בכה ותחמל עליו ותאמר מילדי העברים זה :
ותאמר אחתו אל בת פרעה האלך וקראתי לך
אשה מינקת מן העברית ותינק לך את הילד :
ותאמר לה בת פרעה לכי ותלך העלמה ותקרא
את אם הילד : ותאמר לה בת פרעה היליכי את
הילד הזה והינקהו לי ואני אתן את שכרך ותקח
האשה הילד ותניקהו : ויגדל הילד ותבאהו
לבת פרעה ויהי לה לבן ותקרא שמו משה
ותאמר כי מן המים משיתהו : ויהי בימים
ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלתם
וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו : ויפן
כה וכה וירא כי אין איש ויך את המצרי ויטמנהו
בחול : ויצא ביום השני והנה שני אנשים
עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך :
ויאמר מי שמך לאיש שר ושפט עלינו הלהרגני
אתה אמר כאשר הרגת את המצרי ויירא משה
ויאמר אכן נודע הדבר : וישמע פרעה את
הדבר הזה ויבקש להרג את משה ויברח משה
מפני פרעה וישב בארץ מדין וישב על הבאר :
ולכהן מדין שבע בנות ותבאנה ותדלנה
ותמלאנה את הרהטים להשקות צאן אביהן :
ויבאו הרעים ויגרשום ויקם משה ויושען וישק
את צאנם : ותבאנה אל רעואל אביהן ויאמר
מדוע מהרתן בא היום : ותאמרן איש מצרי
הצילנו מיד הרעים וגם דלה דלה לנו וישק את
הצאן : ויאמר אל בנתיו ואיו למה זה עזבתן כ
את האיש קראן לו ויאכל לחם : ויואל משה
לשבת את האיש ויתן את צפרה בתו למשה :
ותלד בן ויקרא את שמו גרשם כי אמר גר הייתי
בארץ נכריה : ויהי בימים הרבים ההם וימת
מלך מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבודה
ויזעקו ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה :
וישמע אלהים את נאקתם ויזכר אלהים את
בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב : וירא
אלהים את בני ישראל וידע אלהים : ס
ג ומשה היה רעה את צאן יתרו חתנו כהן א
מדין וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל הר
האלהים

האלהים חרבה : וירא מלאך יהוה אליו בלבת
אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה בער באש
והסנה איננו אכל: ויאמר משה אסרה נא ואראה
את המראה הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה :
וירא יהוה כי סר לראות ויקרא אליו אלהים
מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר הנני :
ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך כי
המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא :
ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם אלהי יצחק
ואלהי יעקב ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל
האלהים : ויאמר יהוה ראה ראיתי את עני
עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני
נגשיו כי ידעתי את מכאביו : וארד להצילו
מיד מצרים ולהעלתו מן הארץ ההוא אל ארץ
טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש אל מקום
הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי :
ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי וגם
ראיתי את הלחץ אשר מצרים לחצים אתם :
ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי
בני ישראל ממצרים : ויאמר משה אל האלהים
מי אנכי כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני
ישראל ממצרים : ויאמר כי אהיה עמך וזה לך
האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם
ממצרים תעבדון את האלהים על ההר הזה :
ויאמר משה אל האלהים הנה אנכי בא אל בני
ישראל ואמרתי להם אלהי אבותיכם שלחני
אליכם ואמרו לי מה שמו מה אמר אלהם :
ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר
כה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם :
ויאמר עוד אלהים אל משה כה תאמר אל בני
ישראל יהוה אלהי אבתיכם אלהי אברהם אלהי
יצחק ואלהי יעקב שלחני אליכם זה שמי לעלם
וזה זכרי לדר דר : לך ואספת את זקני ישראל
ואמרת אלהם יהוה אלהי אבתיכם נראה אלי
אלהי אברהם יצחק ויעקב לאמר פקד פקדתי
אתכם ואת העשוי לכם במצרים : ואמר אעלה
אתכם מעני מצרים אל ארץ הכנעני והחתי
והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי אל ארץ זבת חלב
ודבש : ושמעו לקלך ובאת אתה וזקני ישראל
אל מלך מצרים ואמרתם אליו יהוה אלהי
העבריים נקרה עלינו ועתה נלכה נא דרך

שלשת ימים במדבר ונזבחה ליהוה אלהינו:
ואני ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך
ולא ביד חזקה: ושלחתי את ידי והכיתי את
מצרים בכל נפלאתי אשר אעשה בקרבו ואחרי
כן ישלח אתכם: ונתתי את חן העם הזה בעיני
מצרים והיה כי תלכון לא תלכו ריקם: ושאלה
אשה משכנתה ומגרת ביתה כלי כסף וכלי זהב
ושמלת ושמתם על בניכם ועל בנתיכם ונצלתם
את מצרים:

ד ויען משה ויאמר והן לא יאמינו לי ולא
ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליך יהוה:
ויאמר אליו יהוה מזה בידך ויאמר מטה: ויאמר
השליכהו ארצה וישליכהו ארצה ויהי לנחש וינס
משה מפניו: ויאמר יהוה אל משה שלח ידך
ואחז בזנבו וישלח ידו ויחזק בו ויהי למטה
בכפו: למען יאמינו כי נראה אליך יהוה אלהי
אבתם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב:
ויאמר יהוה לו עוד הבא נא ידך בחיקך ויבא ידו
בחיקו ויוצאה והנה ידו מצרעת כשלג: ויאמר
השב ידך אל חיקך וישב ידו אל חיקו ויוצאה
מחיקו והנה שבה כבשרו: והיה אם לא יאמינו
לך ולא ישמעו לקל האת הראשון והאמינו לקל
האת האחרון: והיה אם לא יאמינו גם לשני
האתות האלה ולא ישמעון לקלך ולקחת ממימי
היאר ושפכת היבשה והיו המים אשר תקח מן
היאר והיו לדם ביבשת: ויאמר משה אל יהוה
בי אדני לא איש דברים אנכי גם מתמול גם
משלשם גם מאז דברך אל עבדך כי כבד פה וכבד
לשון אנכי: ויאמר יהוה אליו מי שם פה לאדם
או מי ישום אלם או חרש או פקח או עור הלא
אנכי יהוה: ועתה לך ואנכי אהיה עם פיך
והוריתיך אשר תדבר: ויאמר בי אדני שלח נא
ביד תשלח: ויחר אף יהוה במשה ויאמר הלא
אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם
הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבו: ודברת ט
אליו ושמת את הדברים בפיו ואנכי אהיה עם
פיך ועם פיהו והוריתי אתכם את אשר תעשון:
ודבר הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה
ואתה תהיה לו לאלהים: ואת המטה הזה תקח
בידך אשר תעשה בו את האתת: פ וילך
משה וישב אל יתר חתנו ויאמר לו אלכה נא
ואשובה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואשובה אל אחי אשר במצרים ואראה העודם
חיים ויאמר יתרו למשה לך לשלום : ויאמר
יהוה אל משה במדין לך שב מצרים כי מתו כל
כ האנשים המבקשים את נפשך : ויקח משה את
אשתו ואת בניו וירכבם על החמר וישב ארצה
מצרים ויקח משה את מטה האלהים בידו :
ויאמר יהוה אל משה בלכתך לשוב מצרימה ראה
כל המפתים אשר שמתי בידך ועשיתם לפני
פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח את העם :
ואמרת אל פרעה כה אמר יהוה בני בכרי ישראל :
ואמר אליך שלח את בני ויעבדני ותמאן לשלחו
הנה אנכי הרג את בנך בכרך : ויהי בדרך במלון
ה ויפגשהו יהוה ויבקש המיתו : ותקח צפרה
צר ותכרת את ערלת בנה ותגע לרגליו ותאמר
כי חתן דמים אתה לי : וירף ממנו אז אמרה
חתן דמים למולת : פ ויאמר יהוה אל
אהרן לך לקראת משה המדברה וילך ויפגשהו
בהר האלהים וישק לו : ויגד משה לאהרן את
כל דברי יהוה אשר שלחו ואת כל האתת אשר
צוהו : וילך משה ואהרן ויאספו את כל זקני
ל בני ישראל : וידבר אהרן את כל הדברים אשר
דבר יהוה אל משה ויעש האתת לעיני העם :
ויאמן העם וישמעו כי פקד יהוה את בני
ישראל וכי ראה את ענים ויקדו וישתחוו :
א ואחר באו משה ואהרן ויאמרו אל פרעה כה ה
אמר יהוה אלהי ישראל שלח את עמי ויחגו לי
במדבר : ויאמר פרעה מי יהוה אשר אשמע
בקלו לשלח את ישראל לא ידעתי את יהוה וגם
את ישראל לא אשלח : ויאמרו אלהי העברים
נקרא עלינו נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר
ונזבחה ליהוה אלהינו פן יפגענו בדבר או בחרב :
ויאמר אלהם מלך מצרים למה משה ואהרן
תפריעו את העם ממעשיו לכו לסבלתיכם :
ה ויאמר פרעה הן רבים עתה עם הארץ והשבתם
אתם מסבלתם : ויצו פרעה ביום ההוא את
הנגשים בעם ואת שטריו לאמר : לא תאספון
לתת תבן לעם ללבן הלבנים כתמול שלשם הם
ילכו וקששו להם תבן : ואת מתכנת הלבנים
אשר הם עשים תמול שלשם תשימו עליהם לא
תגרעו ממנו כי נרפים הם על כן הם צעקים
לאמר נלכה נזבחה לאלהינו : תכבד העבדה על

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

האנשים ויעשו בה ואל ישעו בדברי שקר׃
ויצאו נגשי העם ושטריו ויאמרו אל העם לאמר
כה אמר פרעה אינני נתן לכם תבן׃ אתם לכו
קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי אין נגרע
מעבדתכם דבר׃ ויפץ העם בכל ארץ מצרים
לקשש קש לתבן׃ והנגשים אצים לאמר כלו
מעשיכם דבר יום ביומו כאשר בהיות התבן׃
ויכו שטרי בני ישראל אשר שמו עלהם נגשי
פרעה לאמר מדוע לא כליתם חקכם ללבן כתמול
שלשם גם תמול גם היום׃ ויבאו שטרי בני
ישראל ויצעקו אל פרעה לאמר למה תעשה כה
לעבדיך׃ תבן אין נתן לעבדיך ולבנים אמרים
לנו עשו והנה עבדיך מכים וחטאת עמך׃
ויאמר נרפים אתם נרפים על כן אתם אמרים
נלכה נזבחה ליהוה׃ ועתה לכו עבדו ותבן
לא ינתן לכם ותכן לבנים תתנו׃ ויראו שטרי
בני ישראל אתם ברע לאמר לא תגרעו מלבניכם
דבר יום ביומו׃ ויפגעו את משה ואת אהרן
נצבים לקראתם בצאתם מאת פרעה׃ ויאמרו
אלהם ירא יהוה עליכם וישפט אשר הבאשתם
את ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת חרב
בידם להרגנו׃ וישב משה אל יהוה ויאמר אדני
למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני׃ ומאז
באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל
לא הצלת את עמך׃

ו ויאמר יהוה אל משה עתה תראה אשר אעשה
לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם
מארצו׃

ס ס ס

וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני
יהוה׃ וארא אל אברהם אל יצחק
ואל יעקב באל שדי ושמי יהוה לא נודעתי להם׃
וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ
כנען את ארץ מגריהם אשר גרו בה׃ וגם אני
שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים
מעבדים אתם ואזכר את בריתי׃ לכן אמר לבני
ישראל אני יהוה והוצאתי אתכם מתחת סבלת
מצרים והצלתי אתכם מעבדתם וגאלתי אתכם
בזרוע נטויה ובשפטים גדלים׃ ולקחתי אתכם
לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם כי אני יהוה
אלהיכם

אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים׃
והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי
לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה
לכם מורשה אני יהוה׃ וידבר משה כן אל בני
ישראל ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבדה
קשה׃ פ וידבר יהוה אל משה לאמר׃
בא דבר אל פרעה מלך מצרים וישלח את בני
ישראל מארצו׃ וידבר משה לפני יהוה לאמר
הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה
ואני ערל שפתים׃ פ וידבר יהוה אל משה
ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך
מצרים להוציא את בני ישראל מארץ מצרים׃
ס אלה ראשי בית אבתם בני ראובן בכר
ישראל חנוך ופלוא חצרן וכרמי אלה משפחת
ראובן׃ ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין
וצחר ושאול בן הכנענית אלה משפחת שמעון׃
ואלה שמות בני לוי לתלדתם גרשון וקהת ומררי
ושני חיי לוי שבע ושלשים ומאת שנה׃ בני
גרשון לבני ושמעי למשפחתם׃ ובני קהת
עמרם ויצהר וחברון ועזיאל ושני חיי קהת שלש
ושלשים ומאת שנה׃ ובני מררי מחלי ומושי
אלה משפחת הלוי לתלדתם׃ ויקח עמרם את
יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את אהרן ואת
משה ושני חיי עמרם שבע ושלשים ומאת שנה׃
ובני יצהר קרח ונפג וזכרי׃ ובני עזיאל מישאל
ואלצפן וסתרי׃ ויקח אהרן את אלישבע בת
עמינדב אחות נחשון לו לאשה ותלד לו את נדב
ואת אביהוא את אלעזר ואת איתמר׃ ובני קרח
אסיר ואלקנה ואביאסף אלה משפחת הקרחי׃
ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו
לאשה ותלד לו את פינחס אלה ראשי אבות הלוים
למשפחתם׃ הוא אהרן ומשה אשר אמר יהוה
להם הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים על
צבאתם׃ הם המדברים אל פרעה מלך מצרים
להוציא את בני ישראל ממצרים הוא משה
ואהרן׃ ויהי ביום דבר יהוה אל משה בארץ
מצרים׃ ס וידבר יהוה אל משה לאמר אני
יהוה דבר אל פרעה מלך מצרים את כל אשר אני
ל דבר אליך׃ ויאמר משה לפני יהוה הן אני ערל
שפתים ואיך ישמע אלי פרעה׃
פ ויאמר יהוה אל משה ראה נתתיך אלהים ז
לפרעה

לפרעה ואהרן אחיך יהיה נביאך : אתה תדבר
את כל אשר אצוך ואהרן אחיך ידבר אל פרעה
ושלח את בני ישראל מארצו : ואני אקשה את
לב פרעה והרביתי את אתתי ואת מופתי בארץ
מצרים : ולא ישמע אלכם פרעה ונתתי את
ידי במצרים והוצאתי את צבאתי את עמי בני
ישראל מארץ מצרים בשפטים גדלים : וידעו
מצרים כי אני יהוה בנטתי את ידי על מצרים
והוצאתי את בני ישראל מתוכם : ויעש משה
ואהרן כאשר צוה יהוה אתם כן עשו : ומשה
בן שמנים שנה ואהרן בן שלש ושמנים שנה
בדברם אל פרעה : פ ויאמר יהוה אל משה
ואל אהרן לאמר : כי ידבר אלכם פרעה לאמר
תנו לכם מופת ואמרת אל אהרן קח את מטך
והשלך לפני פרעה יהי לתנין : ויבא משה
ואהרן אל פרעה ויעשו כן כאשר צוה יהוה
וישלך אהרן את מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו
ויהי לתנין: ויקרא גם פרעה לחכמים ולמכשפים
ויעשו גם הם חרטמי מצרים בלהטיהם כן :
וישליכו איש מטהו ויהיו לתנינם ויבלע מטה
אהרן את מטתם : ויחזק לב פרעה ולא שמע
אלהם כאשר דבר יהוה : ס ויאמר יהוה
אל משה כבד לב פרעה מאן לשלח העם : לך
אל פרעה בבקר הנה יצא המימה ונצבת לקראתו
על שפת היאר והמטה אשר נהפך לנחש תקח
בידך : ואמרת אליו יהוה אלהי העברים שלחני
אליך לאמר שלח את עמי ויעבדני במדבר והנה
לא שמעת עד כה : כה אמר יהוה בזאת תדע כי
אני יהוה הנה אנכי מכה במטה אשר בידי על
המים אשר ביאר ונהפכו לדם : והדגה אשר
ביאר תמות ובאש היאר ונלאו מצרים לשתות
מים מן היאר : ויאמר יהוה אל משה אמר אל
אהרן קח מטך ונטה ידך על מימי מצרים על
נהרתם על יאריהם ועל אגמיהם ועל כל מקוה
מימיהם ויהיו דם והיה דם בכל ארץ מצרים
ובעצים ובאבנים: ויעשו כן משה ואהרן כאשר כ
צוה יהוה וירם במטה ויך את המים אשר ביאר
לעיני פרעה ולעיני עבדיו ויהפכו כל המים אשר
ביאר לדם : והדגה אשר ביאר מתה ויבאש
היאר ולא יכלו מצרים לשתות מים מן היאר ויהי
הדם בכל ארץ מצרים : ויעשו כן חרטמי
מצרים

מצרים בלטיהם ויחזק לב פרעה ולא שמע
אלהים כאשר דבר יהוה : ויפן פרעה ויבא אל
ביתו ולא שת לבו גם לזאת : ויחפרו כל מצרים
סביבת היאר מים לשתות כי לא יכלו לשתת
ממימי היאר : וימלא שבעת ימים אחרי הכות
יהוה את היאר : פ ויאמר יהוה אל משה
בא אל פרעה ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח את
עמי ויעבדני : ואם מאן אתה לשלח הנה אנכי
נגף את כל גבולך בצפרדעים : ושרץ היאר
צפרדעים ועלו ובאו בביתך ובחדר משכבך
ועל מטתך ובבית עבדיך ובעמך ובתנוריך
ובמשארותיך : ובכה ובעמך ובכל עבדיך יעלו
הצפרדעים :
א ס ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן נטה ח
את ידך במטך על הנהרת על היארים ועל
האגמים והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים:
ויט אהרן את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע
ותכס את ארץ מצרים: ויעשו כן החרטמים
בלטיהם ויעלו את הצפרדעים על ארץ מצרים:
ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר העתירו אל
יהוה ויסר הצפרדעים ממני ומעמי ואשלחה את
ה העם ויזבחו ליהוה: ויאמר משה לפרעה התפאר
עלי למתי אעתיר לך ולעבדיך ולעמך להכרית
הצפרדעים ממך ומבתיך רק ביאר תשארנה :
ויאמר למחר ויאמר כדברך למען תדע כי אין
כיהוה אלהינו : וסרו הצפרדעים ממך ומבתיך
ומעבדיך ומעמך רק ביאר תשארנה : ויצא
משה ואהרן מעם פרעה ויצעק משה אל יהוה
על דבר הצפרדעים אשר שם לפרעה : ויעש
יהוה כדבר משה וימתו הצפרדעים מן הבתים
י מן החצרות ומן השדת : ויצברו אתם חמרם
חמרם ותבאש הארץ : וירא פרעה כי היתה
הרוחה והכבד את לבו ולא שמע אלהם כאשר
דבר יהוה : ס ויאמר יהוה אל משה אמר אל
אהרן נטה את מטך והך את עפר הארץ והיה
לכנם בכל ארץ מצרים : ויעשו כן ויט אהרן
את ידו במטהו ויך את עפר הארץ ותהי הכנם
באדם ובבהמה כל עפר הארץ היה כנים בכל ארץ
מצרים : ויעשו כן החרטמים בלטיהם להוציא
את הכנים ולא יכלו ותהי הכנם באדם ובבהמה :
טו ויאמרו החרטמם אל פרעה אצבע אלהים הוא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר
יהוה : ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר
והתיצב לפני פרעה הנה יוצא המימה ואמרת
אליו כה אמר יהוה שלח עמי ויעבדני : כי אם
אינך משלח את עמי הנני משליח בך ובעבדיך
ובעמך ובבתיך את הערב ומלאו בתי מצרים את
הערב וגם האדמה אשר הם עליה : והפליתי
ביום ההוא את ארץ גשן אשר עמי עמד עליה
לבלתי היות שם ערב למען תדע כי אני יהוה
בקרב הארץ : ושמתי פדת בין עמי ובין עמך
למחר יהיה האת הזה : ויעש יהוה כן ויבא
ערב כבד ביתה פרעה ובית עבדיו ובכל ארץ
מצרים תשחת הארץ מפני הערב : ויקרא
פרעה אל משה ולאהרן ויאמר לכו זבחו לאלהיכם
בארץ : ויאמר משה לא נכון לעשות כן כי
תועבת מצרים נזבח ליהוה אלהינו הן נזבח
את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלנו : דרך
שלשת ימים נלך במדבר וזבחנו ליהוה אלהינו
כאשר יאמר אלינו : ויאמר פרעה אנכי אשלח
אתכם וזבחתם ליהוה אלהיכם במדבר רק הרחק
לא תרחיקו ללכת העתירו בעדי : ויאמר משה
הנה אנכי יוצא מעמך והעתרתי אל יהוה וסר
הערב מפרעה מעבדיו ומעמו מחר רק אל יסף
פרעה התל לבלתי שלח את העם לזבח ליהוה :
ויצא משה מעם פרעה ויעתר אל יהוה : ויעש
יהוה כדבר משה ויסר הערב מפרעה מעבדיו
ומעמו לא נשאר אחד : ויכבד פרעה את לבו גם
בפעם הזאת ולא שלח את העם :
ט פ ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ודברת א
אליו כה אמר יהוה אלהי העברים שלח את עמי
ויעבדני : כי אם מאן אתה לשלח ועודך מחזיק
בם : הנה יד יהוה הויה במקנך אשר בשדה
בסוסים בחמרים בגמלים בבקר ובצאן דבר כבד
מאד : והפלה יהוה בין מקנה ישראל ובין מקנה
מצרים ולא ימות מכל לבני ישראל דבר : וישם ה
יהוה מועד לאמר מחר יעשה יהוה הדבר הזה
בארץ : ויעש יהוה את הדבר הזה ממחרת וימת
כל מקנה מצרים וממקנה בני ישראל לא מת
אחד : וישלח פרעה והנה לא מת ממקנה
ישראל עד אחד ויכבד לב פרעה ולא שלח את
העם : פ ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן
קחו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

קחו לכם מלא חפניכם פיח כבשן וזרקו משה
השמימה לעיני פרעה: והיה לאבק על כל ארץ
מצרים והיה על האדם ועל הבהמה לשחין פרח
אבעבעת בכל ארץ מצרים: ויקחו את פיח
הכבשן ויעמדו לפני פרעה ויזרק אתו משה
השמימה ויהי שחין אבעבעת פרח באדם
ובבהמה: ולא יכלו החרטמים לעמד לפני משה
מפני השחין כי היה השחין בחרטמם ובכל
מצרים: ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שמע
אלהם כאשר דבר יהוה אל משה: ס ויאמר
יהוה אל משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה
ואמרת אליו כה אמר יהוה אלהי העברים שלח
את עמי ויעבדני: כי בפעם הזאת אני שלח
את כל מגפתי אל לבך ובעבדיך ובעמך בעבור
תדע כי אין כמני בכל הארץ: כי עתה שלחתי
את ידי ואך אותך ואת עמך בדבר ותכחד מן
הארץ: ואולם בעבור זאת העמדתיך בעבור
הראתך את כחי ולמען ספר שמי בכל הארץ:
עודך מסתולל בעמי לבלתי שלחם: הנני
ממטיר כעת מחר ברד כבד מאד אשר לא היה
כמהו במצרים למן היום הוסדה ועד עתה:
ועתה שלח העז את מקנך ואת כל אשר לך
בשדה כל האדם והבהמה אשר ימצא בשדה
ולא יאסף הביתה וירד עלהם הברד ומתו:
הירא את דבר יהוה מעבדי פרעה הניס את
עבדיו ואת מקנהו אל הבתים: ואשר לא שם
לבו אל דבר יהוה ויעזב את עבדיו ואת מקנהו
בשדה: פ ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך
על השמים ויהי ברד בכל ארץ מצרים על האדם
ועל הבהמה ועל כל עשב השדה בארץ מצרים:
ויט משה את מטהו על השמים ויהוה נתן קלת
וברד ותהלך אש ארצה וימטר יהוה ברד על ארץ
מצרים: ויהי ברד ואש מתלקחת בתוך הברד
כבד מאד אשר לא היה כמהו בכל ארץ מצרים
מאז היתה לגוי: ויך הברד בכל ארץ מצרים
את כל אשר בשדה מאדם ועד בהמה ואת כל
עשב השדה הכה הברד ואת כל עץ השדה שבר:
רק בארץ גשן אשר שם בני ישראל לא היה
ברד: וישלח פרעה ויקרא למשה ולאהרן ויאמר
אלהם חטאתי הפעם יהוה הצדיק ואני ועמי
הרשעים: העתירו אל יהוה ורב מהית קלת
אלהים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אלהים וברד ואשלחה אתכם ולא תספון לעמד׃
ויאמר אליו משה כצאתי את העיר אפרש את כפי
אל יהוה הקלות יחדלון והברד לא יהיה עוד
למען תדע כי ליהוה הארץ ׃ ואתה ועבדיך
ידעתי כי טרם תיראון מפני יהוה אלהים ׃
והפשתה והשערה נכתה כי השערה אביב
והפשתה גבעל׃ והחטה והכסמת לא נכו כי
אפילת הנה ׃ ויצא משה מעם פרעה את העיר
ויפרש כפיו אל יהוה ויחדלו הקלות והברד ומטר
לא נתך ארצה ׃ וירא פרעה כי חדל המטר
והברד והקלת ויסף לחטא ויכבד לבו הוא ועבדיו׃
ויחזק לב פרעה ולא שלח את בני ישראל כאשר
דבר יהוה ביד משה ׃

פ פ פ

סוד **ויאמר** יהוה אל משה בא אל פרעה כי
אני הכבדתי את לבו ואת לב
עבדיו למען שתי אתתי אלה בקרבו ׃ ולמען
תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי
במצרים ואת אתתי אשר שמתי בם וידעתם כי
אני יהוה ׃ ויבא משה ואהרן אל פרעה ויאמרו
אליו כה אמר יהוה אלהי העברים עד מתי מאנת
לענת מפני שלח עמי ויעבדני ׃ כי אם מאן
אתה לשלח את עמי הנני מביא מחר ארבה
בגבלך ׃ וכסה את עין הארץ ולא יוכל לראת
את הארץ ואכל את יתר הפלטה הנשארת לכם
מן הברד ואכל את כל העץ הצמח לכם מן השדה׃
ומלאו בתיך ובתי כל עבדיך ובתי כל מצרים
אשר לא ראו אבתיך ואבות אבתיך מיום היותם
על האדמה עד היום הזה ויפן ויצא מעם פרעה׃
ויאמרו עבדי פרעה אליו עד מתי יהיה זה לנו
למוקש שלח את האנשים ויעבדו את יהוה
אלהיהם הטרם תדע כי אבדה מצרים ׃ ויושב
את משה ואת אהרן אל פרעה ויאמר אלהם לכו
עבדו את יהוה אלהיכם מי ומי ההולכים ׃ ויאמר
משה בנערינו ובזקנינו נלך בבנינו ובבנותנו
בצאננו ובבקרנו נלך כי חג יהוה לנו ׃ ויאמר
אלהם יהי כן יהוה עמכם כאשר אשלח אתכם
ואת טפכם ראו כי רעה נגד פניכם ׃ לא כן לכו
נא הגברים ועבדו את יהוה כי אתה אתם
מבקשים ויגרש אתם מאת פני פרעה ׃ ס

ויאמר יהוה אל משה נטה ידך על ארץ
מצרים בארבה ויעל על ארץ מצרים ויאכל את
כל עשב הארץ את כל אשר השאיר הברד׃ ויט
משה את מטהו על ארץ מצרים ויהוה נהג רוח
קדים בארץ כל היום ההוא וכל הלילה הבקר היה
ורוח הקדים נשא את הארבה׃ ויעל הארבה
על כל ארץ מצרים וינח בכל גבול מצרים כבד
מאד לפניו לא היה כן ארבה כמהו ואחריו לא
יהיה כן׃ ויכס את עין כל הארץ ותחשך הארץ
ויאכל את כל עשב הארץ ואת כל פרי העץ אשר
הותיר הברד ולא נותר כל ירק בעץ ובעשב
השדה בכל ארץ מצרים׃ וימהר פרעה לקרא
למשה ולאהרן ויאמר חטאתי ליהוה אלהיכם
ולכם׃ ועתה שא נא חטאתי אך הפעם והעתירו
ליהוה אלהיכם ויסר מעלי רק את המות הזה׃
ויצא מעם פרעה ויעתר אל יהוה׃ ויהפך יהוה
רוח ים חזק מאד וישא את הארבה ויתקעהו ימה
סוף לא נשאר ארבה אחד בכל גבול מצרים׃
ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שלח את בני ד
ישראל׃ פ ויאמר יהוה אל משה נטה ידך
על השמים ויהי חשך על ארץ מצרים וימש
חשך׃ ויט משה את ידו על השמים ויהי חשך
אפלה בכל ארץ מצרים שלשת ימים׃ לא ראו
איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו שלשת
ימים ולכל בני ישראל היה אור במושבתם׃
ויקרא פרעה אל משה ויאמר לכו עבדו את יהוה
רק צאנכם ובקרכם יצג גם טפכם ילך עמכם׃
ויאמר משה גם אתה תתן בידנו זבחים ועלת ה
ועשינו ליהוה אלהינו׃ וגם מקננו ילך עמנו
לא תשאר פרסה כי ממנו נקח לעבד את יהוה
אלהינו ואנחנו לא נדע מה נעבד את יהוה עד
באנו שמה׃ ויחזק יהוה את לב פרעה ולא
אבה לשלחם׃ ויאמר לו פרעה לך מעלי השמר
לך אל תסף ראות פני כי ביום ראתך פני תמות׃
ויאמר משה כן דברת לא אסף עוד ראות פניך׃
יא פ ויאמר יהוה אל משה עוד נגע אחד א
אביא על פרעה ועל מצרים אחרי כן ישלח אתכם
מזה כשלחו כלה גרש יגרש אתכם מזה׃ דבר
נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה
מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב׃ ויתן יהוה את
חן העם בעיני מצרים גם האיש משה גדול

מאד בארץ מצרים בעיני עבדי פרעה ובעיני
העם : ס ויאמר משה כה אמר יהוה כחצת
הלילה אני יוצא בתוך מצרים : ומת כל בכור
בארץ מצרים מבכור פרעה הישב על כסאו עד
בכור השפחה אשר אחר הרחים וכל בכור
בהמה : והיתה צעקה גדלה בכל ארץ מצרים
אשר כמהו לא נהיתה וכמהו לא תסף : ולכל
בני ישראל לא יחרץ כלב לשנו למאיש ועד
בהמה למען תדעון אשר יפלה יהוה בין מצרים
ובין ישראל : וירדו כל עבדיך אלה אלי
והשתחוו לי לאמר צא אתה וכל העם אשר
ברגליך ואחרי כן אצא ויצא מעם פרעה בחרי
אף : ס ויאמר יהוה אל משה לא ישמע
אליכם פרעה למען רבות מופתי בארץ מצרים :
ומשה ואהרן עשו את כל המפתים האלה לפני
פרעה ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שלח את
בני ישראל מארצו : ס
יב ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן בארץ
מצרים לאמר : החדש הזה לכם ראש חדשים
ראשון הוא לכם לחדשי השנה : דברו אל כל
עדת ישראל לאמר בעשר לחדש הזה ויקחו להם
איש שה לבית אבת שה לבית : ואם ימעט
הבית מהיות משה ולקח הוא ושכנו הקרב אל
ביתו במכסת נפשת איש לפי אכלו תכסו על
השה : שה תמים זכר בן שנה יהיה לכם מן
הכבשים ומן העזים תקחו : והיה לכם למשמרת
עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו אתו כל
קהל עדת ישראל בין הערבים : ולקחו מן
הדם ונתנו על שתי המזוזת ועל המשקוף על
הבתים אשר יאכלו אתו בהם : ואכלו את
הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על מררים
יאכלהו : אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל
במים כי אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו :
ולא תותירו ממנו עד בקר והנתר ממנו עד בקר
באש תשרפו : וככה תאכלו אתו מתניכם חגרים
נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אתו
בחפזון פסח הוא ליהוה : ועברתי בארץ מצרים
בלילה הזה והכיתי כל בכור בארץ מצרים מאדם
ועד בהמה ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים
אני יהוה : והיה הדם לכם לאת על הבתים
אשר אתם שם וראיתי את הדם ופסחתי עלכם
ולא

ולא יהיה בכם נגף למשחית בהכתי בארץ
מצרים׃ והיה היום הזה לכם לזכרון וחגתם
אתו חג ליהוה לדרתיכם חקת עולם תחגהו׃
שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון
תשביתו שאר מבתיכם כי כל אכל חמץ ונכרתה
הנפש ההוא מישראל מיום הראשן עד יום
השבעי׃ וביום הראשון מקרא קדש וביום
השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכה לא
יעשה בהם אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו
יעשה לכם׃ ושמרתם את המצות כי בעצם
היום הזה הוצאתי את צבאותיכם מארץ מצרים
ושמרתם את היום הזה לדרתיכם חקת עולם׃
בראשן בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו
מצת עד יום האחד ועשרים לחדש בערב׃
שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כי כל אכל
מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מעדת ישראל בגר
כ ובאזרח הארץ׃ כל מחמצת לא תאכלו בכל
מושבתיכם תאכלו מצות׃ פ ויקרא משה
לכל זקני ישראל ויאמר אלהם משכו וקחו לכם
צאן למשפחתיכם ושחטו הפסח׃ ולקחתם
אגדת אזוב וטבלתם בדם אשר בסף והגעתם אל
המשקוף ואל שתי המזוזת מן הדם אשר בסף
ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר׃ ועבר
יהוה לנגף את מצרים וראה את הדם על
המשקוף ועל שתי המזוזת ופסח יהוה על הפתח
ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף׃
ושמרתם את הדבר הזה לחק לך ולבניך עד
כה עולם׃ והיה כי תבאו אל הארץ אשר יתן יהוה
לכם כאשר דבר ושמרתם את העבדה הזאת׃
והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה העבדה הזאת
לכם׃ ואמרתם זבח פסח הוא ליהוה אשר
פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את
מצרים ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו׃
וילכו ויעשו בני ישראל כאשר צוה יהוה את
משה ואהרן כן עשו׃ ס ויהי בחצי הלילה
ויהוה הכה כל בכור בארץ מצרים מבכר פרעה
הישב על כסאו עד בכור השבי אשר בבית הבור
ל וכל בכור בהמה׃ ויקם פרעה לילה הוא וכל
עבדיו וכל מצרים ותהי צעקה גדלה במצרים כי
אין בית אשר אין שם מת׃ ויקרא למשה
ולאהרן לילה ויאמר קומו צאו מתוך עמי גם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אתם גם בני ישראל ולכו עברו את יהו
מדברכם : גם צאנכם גם בקרכם קחו כאש
דברתם ולכו וברכתם גם אתי : ותחזק מצרי
על העם למהר לשלחם מן הארץ כי אמרו כל
מתים : וישא העם את בצקו טרם יחמ
משארתם צררת בשמלתם על שכמם : וב
ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כ
כסף וכלי זהב ושמלת : ויהוה נתן את חן הע
בעיני מצרים וישאלום וינצלו את מצרים
פ ויסעו בני ישראל מרעמסס סכתה כש
מאות אלף רגלי הגברים לבד מטף : וגם ער
רב עלה אתם וצאן ובקר מקנה כבד מאד : ויאפ
את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות כ
לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה
וגם צדה לא עשו להם : ומושב בני ישרא
אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מאו
שנה : ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאו
שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות יהו
מארץ מצרים: ליל שמרים הוא ליהוה להוציא
מארץ מצרים הוא הלילה הזה ליהוה שמרים לכ
בני ישראל לדרתם : פ ויאמר יהוה א
משה ואהרן זאת חקת הפסח כל בן נכר לא יאכ
בו: וכל עבד איש מקנת כסף ומלתה אתו א
יאכל בו : תושב ושכיר לא יאכל בו : בבית
אחד יאכל לא תוציא מן הבית מן הבשר חוצה
ועצם לא תשברו בו : כל עדת ישראל יעש
אתו : וכי יגור אתך גר ועשה פסח ליהוה המו
לו כל זכר ואז יקרב לעשתו והיה כאזרח הארץ
וכל ערל לא יאכל בו : תורה אחת יהיה לאזר
ולגר הגר בתוככם : ויעשו כל בני ישרא
כאשר צוה יהוה את משה ואת אהרן כן עשו :
ס ויהי בעצם היום הזה הוציא יהוה את בני
ישראל מארץ מצרים על צבאתם :
יג פ וידבר יהוה אל משה לאמר : קדש לי
כל בכור פטר כל רחם בבני ישראל באדם
ובבהמה לי הוא : ויאמר משה אל העם זכור
את היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית
עבדים כי בחזק יד הוציא יהוה אתכם מזה ולא
יאכל חמץ : היום אתם יצאים בחדש האביב :
והיה כי יביאך יהוה אל ארץ הכנעני והחתי
והאמרי והחוי והיבוסי אשר נשבע לאבתיך לתת

לך ארץ זבת חלב ודבש ועבדת את העבדה הזאת
בחדש הזה : שבעת ימים תאכל מצת וביום
השביעי חג ליהוה : מצות יאכל את שבעת
הימים ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאר בכל
גבלך : והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור
זה עשה יהוה לי בצאתי ממצרים : והיה לך
לאות על ידך ולזכרון בין עיניך למען תהיה
תורת יהוה בפיך כי ביד חזקה הוצאך יהוה
ממצרים : ושמרת את החקה הזאת למועדה
מימים ימימה : פ והיה כי יבאך יהוה אל
ארץ הכנעני כאשר נשבע לך ולאבתיך ונתנה
לך : והעברת כל פטר רחם ליהוה וכל פטר שגר
בהמה אשר יהיה לך הזכרים ליהוה : וכל פטר
חמר תפדה בשה ואם לא תפדה וערפתו וכל
בכור אדם בבניך תפדה : והיה כי ישאלך בנך
מחר לאמר מה זאת ואמרת אליו בחזק יד
הוציאנו יהוה ממצרים מבית עבדים : ויהי
כי הקשה פרעה לשלחנו ויהרג יהוה כל בכור
בארץ מצרים מבכר אדם ועד בכור בהמה על כן
אני זבח ליהוה כל פטר רחם הזכרים וכל בכור
בני אפדה : והיה לאות על ידכה ולטוטפת בין
עיניך כי בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים :

ס ס ס

ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלהים
דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי
אמר אלהים פן ינחם העם בראתם מלחמה ושבו
מצרימה : ויסב אלהים את העם דרך המדבר
ים סוף וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים :
ויקח משה את עצמות יוסף עמו כי השבע
השביע את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים
ב אתכם והעליתם את עצמתי מזה אתכם : ויסעו
מסכת ויחנו באתם בקצה המדבר : ויהוה הלך
לפניהם יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה
בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה : לא
ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני
העם :
יד א פ וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל
בני ישראל וישבו ויחנו לפני פי החירת בין
מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכחו תחנו על
הים : ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בארץ סגר עליהם המדבר : וחזקתי את לב
פרעה ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו
וידעו מצרים כי אני יהוה ויעשו כן : ויגד
למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב פרעה
ועבדיו אל העם ויאמרו מה זאת עשינו כי
שלחנו את ישראל מעבדנו : ויאסר את רכבו
ואת עמו לקח עמו : ויקח שש מאות רכב בחור
וכל רכב מצרים ושלשם על כלו : ויחזק יהוה
את לב פרעה מלך מצרים וירדף אחרי בני
ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה : וירדפו
מצרים אחריהם וישיגו אותם חנים על הים כל
סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו על פי החירת
לפני בעל צפן : ופרעה הקריב וישאו בני
ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם
וייראו מאד ויצעקו בני ישראל אל יהוה : ויאמרו
אל משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו
למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו
ממצרים : הלא זה הדבר אשר דברנו אליך
במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה את מצרים
כי טוב לנו עבד את מצרים ממתנו במדבר :
ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו את
ישועת יהוה אשר יעשה לכם היום כי אשר
ראיתם את מצרים היום לא תספו לראתם עוד
עד עולם : יהוה ילחם לכם ואתם תחרשון :
פ ויאמר יהוה אל משה מה תצעק אלי דבר
אל בני ישראל ויסעו : ואתה הרם את מטך
ונטה את ידך על הים ובקעהו ויבאו בני ישראל
בתוך הים ביבשה : ואני הנני מחזק את לב
מצרים ויבאו אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו
ברכבו ובפרשיו : וידעו מצרים כי אני יהוה
בהכבדי בפרעה ברכבו ובפרשיו : ויסע מלאך
האלהים ההלך לפני מחנה ישראל וילך
מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד
מאחריהם : ויבא בין מחנה מצרים ובין
מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר את הלילה
ולא קרב זה אל זה כל הלילה : ויט משה את ידו
על הים ויולך יהוה את הים ברוח קדים עזה כל
הלילה וישם את הים לחרבה ויבקעו המים :
ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה והמים להם
חומה מימינם ומשמאלם : וירדפו מצרים
ויבאו אחריהם כל סוס פרעה רכבו ופרשיו אל
תוך

תוך הים : ויהי באשמרת הבקר וישקף יהוה
אל מחנה מצרים בעמוד אש וענן ויהם את
מחנה מצרים : ויסר את אפן מרכבתיו וינהגהו
בכבדת ויאמר מצרים אנוסה מפני ישראל כי
יהוה נלחם להם במצרים : פ ויאמר יהוה
אל משה נטה את ידך על הים וישבו המים על
מצרים על רכבו ועל פרשיו : ויט משה את ידו
על הים וישב הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים
נסים לקראתו וינער יהוה את מצרים בתוך הים :
וישבו המים ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל
חיל פרעה הבאים אחריהם בים לא נשאר בהם
עד אחד : ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים
והמים להם חמה מימינם ומשמאלם : ויושע
יהוה ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא
ישראל את מצרים מת על שפת הים : וירא
ישראל את היד הגדלה אשר עשה יהוה במצרים
וייראו העם את יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה
עבדו : פ

אז ישיר משה ובני ישראל את שן
השירה הזאת ליהוה ויאמרו לאמר
אשירה ליהוה כי גאה גאה סוס
ורכבו רמה בים : עזי וזמרת
יה ויהי לי לישועה זה אלי
ואנוהו אלהי אבי וארממנהו : יהוה
איש מלחמה יהוה שמו :
מרכבת פרעה וחילו ירה בים
ומבחר שלשיו טבעו בים סוף :
תהמת יכסימו ירדו במצולת כמו
אבן : ימינך יהוה נאדרי בכח
ימינך יהוה תרעץ אויב : וברב
גאונך תהרס קמיך תשלח חרנך
יאכלמו כקש : וברוח אפיך נערמו
מים נצבו כמו נד נזלים קפאו
תהמת בלב ים : אמר אויב ארדף
אשיג אחלק שלל תמלאמו נפשי
אריק חרבי תורישמו ידי : נשפת
ברוחך כסמו ים צללו כעופרת
במים אדירים : מי כמכה באלם
יהוה מי כמכה נאדר בקדש נורא
תהלת עשה פלא : נטית ימינך
תבלעמו ארץ : נחית בחסדך עם

זו גאלת נהלת בעזך אל נוה קדשך :
שמעו עמים ירגזון   חיל אחז ישבי
פלשת : אז נבהלו אלופי אדום
אילי מואב יאחזמו   רעד נמגו כל
ישבי כנען : תפל עליהם אימתה
ופחד בגדל זרועך   ידמו כאבן עד
יעבר עמך יהוה עד יעבר עם זו
קנית : תבאמו   ותטעמו בהר
נחלתך מכון לשבתך פעלת יהוה
מקדש אדני כוננו   ידיך : יהוה
ימלך לעלם ועד : כי בא סוס
פרעה ברכבו   ובפרשיו בים וישב
יהוה עלהם את מי הים ובני ישראל
הלכו ביבשה   בתוך הים :

פ ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את התף
בידה ותצאן כל הנשים אחריה בתפים ובמחלת:
ותען להם מרים שירו ליהוה כי גאה גאה סוס
ורכבו רמה בים : ס ויסע משה את ישראל
מים סוף ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים
במדבר ולא מצאו מים : ויבאו מרתה ולא יכלו
לשתת מים ממרה כי מרים הם על כן קרא שמה
מרה : וילנו העם על משה לאמר מה נשתה :
ויצעק אל יהוה ויורהו יהוה עץ וישלך אל המים
וימתקו המים שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו:
ויאמר אם שמוע תשמע לקול יהוה אלהיך
והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת
כל חקיו כל המחלה אשר שמתי במצרים לא
אשים עליך כי אני יהוה רפאך : ס ויבאו
אילמה ושם שתים עשרה עינת מים ושבעים
תמרים ויחנו שם על המים :

טז ויסעו מאילם ויבאו כל עדת בני ישראל אל
מדבר סין אשר בין אילם ובין סיני בחמשה
עשר יום לחדש השני לצאתם מארץ מצרים :
וילינו כל עדת בני ישראל על משה ועל אהרן
במדבר : ויאמרו אלהם בני ישראל מי יתן
מותנו ביד יהוה בארץ מצרים בשבתנו על סיר
הבשר באכלנו לחם לשבע כי הוצאתם אתנו אל
המדבר הזה להמית את כל הקהל הזה ברעב :
ס ויאמר יהוה אל משה הנני ממטיר לכם
לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו
למען אנסנו הילך בתורתי אם לא : והיה ביום ה
הששי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

השישי והכינו את אשר יביאו והיה משנה על
אשר ילקטו יום יום : ויאמר משה ואהרן אל
כל בני ישראל ערב וידעתם כי יהוה הוציא אתכם
מארץ מצרים : ובקר וראיתם את כבוד יהוה
בשמעו את תלנתיכם על יהוה ונחנו מה כי תלונו
עלינו : ויאמר משה בתת יהוה לכם בערב בשר
לאכל ולחם בבקר לשבע בשמע יהוה את
תלנתיכם אשר אתם מלינם עליו ונחנו מה לא
עלינו תלנתיכם כי על יהוה : ויאמר משה אל
אהרן אמר אל כל עדת בני ישראל קרבו לפני
יהוה כי שמע את תלנתיכם : ויהי כדבר אהרן
אל כל עדת בני ישראל ויפנו אל המדבר והנה
כבוד יהוה נראה בענן : פ וידבר יהוה אל
משה לאמר : שמעתי את תלונת בני ישראל
דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו בשר
ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני יהוה
אלהיכם : ויהי בערב ותעל השלו ותכס את
המחנה ובבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה :
ותעל שכבת הטל והנה על פני המדבר דק
מחספס דק ככפר על הארץ : ויראו בני ישראל
ויאמרו איש אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה
הוא ויאמר משה אלהם הוא הלחם אשר נתן
יהוה לכם לאכלה : זה הדבר אשר צוה יהוה
לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר לגלגלת מספר
נפשתיכם איש לאשר באהלו תקחו : ויעשו כן
בני ישראל וילקטו המרבה והממעיט : וימדו
בעמר ולא העדיף המרבה והממעיט לא החסיר
איש לפי אכלו לקטו : ויאמר משה אלהם איש
אל יותר ממנו עד בקר : ולא שמעו אל משה
ויותרו אנשים ממנו עד בקר וירם תולעים
ויבאש ויקצף עלהם משה : וילקטו אתו בבקר
בבקר איש כפי אכלו וחם השמש ונמס : ויהי
ביום הששי לקטו לחם משנה שני העמר לאחד
ויבאו כל נשיאי העדה ויגידו למשה : ויאמר
אלהם הוא אשר דבר יהוה שבתון שבת קדש
ליהוה מחר את אשר תאפו אפו ואת אשר
תבשלו בשלו ואת כל העדף הניחו לכם למשמרת
עד הבקר : ויניחו אתו עד הבקר כאשר צוה
משה ולא הבאיש ורמה לא היתה בו : ויאמר
משה אכלהו היום כי שבת היום ליהוה היום לא
תמצאהו בשדה : ששת ימים תלקטהו וביום

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

השביעי שבת לא יהיה בו׃ ויהי ביום השביעי
יצאו מן העם ללקט ולא מצאו׃ ס ויאמר
יהוה אל משה עד אנה מאנתם לשמר מצותי
ותורתי׃ ראו כי יהוה נתן לכם השבת על כן
הוא נתן לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש
תחתיו אל יצא איש ממקמו ביום השביעי׃
וישבתו העם ביום השבעי׃ ויקראו בית ישראל
את שמו מן והוא כזרע גד לבן וטעמו כצפיחת
בדבש׃ ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה
מלא העמר ממנו למשמרת לדרתיכם למען יראו
את הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר בהוציאי
אתכם מארץ מצרים׃ ויאמר משה אל אהרן קח
צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן והנח אתו
לפני יהוה למשמרת לדרתיכם׃ כאשר צוה יהוה
אל משה ויניחהו אהרן לפני העדת למשמרת׃
ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה עד באם
אל ארץ נושבת את המן אכלו עד באם אל קצה
ארץ כנען׃ והעמר עשרית האיפה הוא׃
יז פ ויסעו כל עדת בני ישראל ממדבר
סין למסעיהם על פי יהוה ויחנו ברפידים
ואין מים לשתת העם׃ וירב העם עם
משה ויאמרו תנו לנו מים ונשתה ויאמר
להם משה מה תריבון עמדי מה תנסון את יהוה׃
ויצמא שם העם למים וילן העם על משה ויאמר
למה זה העליתנו ממצרים להמית אתי ואת בני
ואת מקני בצמא׃ ויצעק משה אל יהוה לאמר
מה אעשה לעם הזה עוד מעט וסקלני׃ ויאמר
יהוה אל משה עבר לפני העם וקח אתך מזקני
ישראל ומטך אשר הכית בו את היאר קח בידך
והלכת׃ הנני עמד לפניך שם על הצור בחרב
והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ויעש
כן משה לעיני זקני ישראל׃ ויקרא שם המקום
מסה ומריבה על ריב בני ישראל ועל נסתם את
יהוה לאמר היש יהוה בקרבנו אם אין׃
פ ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידם׃
ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא
הלחם בעמלק מחר אנכי נצב על ראש הגבעה
ומטה האלהים בידי׃ ויעש יהושע כאשר אמר
לו משה להלחם בעמלק ומשה אהרן וחור עלו
ראש הגבעה׃ והיה כאשר ירים משה ידו וגבר
ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק׃ וידי
משה

משרת כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב
עליה ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה
אחד ויהי ידיו אמונה עד בא השמש : ויחלש
יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב: פ ויאמר
יהוה אל משה כתב זאת זכרון בספר ושים באזני
יהושע כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת
השמים : ויבן משה מזבח ויקרא שמו יהוה
נסי : ויאמר כי יד על כס יה מלחמה ליהוה
בעמלק מדר דר:

פ פ פ

א וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל יח
אשר עשה אלהים למשה ולישראל
עמו כי הוציא יהוה את ישראל ממצרים: ויקח
יתרו חתן משה את צפרה אשת משה אחר
שלוחיה : ואת שני בניה אשר שם האחד
גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה : ושם
האחד אליעזר כי אלהי אבי בעזרי ויצלני מחרב
ה פרעה : ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל
משה אל המדבר אשר הוא חנה שם הר האלהים:
ויאמר אל משה אני חתנך יתרו בא אליך ואשתך
ושני בניה עמה : ויצא משה לקראת חתנו
וישתחו וישק לו וישאלו איש לרעהו לשלום
ויבאו האהלה : ויספר משה לחתנו את כל
אשר עשה יהוה לפרעה ולמצרים על אודת
ישראל את כל התלאה אשר מצאתם בדרך ויצלם
יהוה : ויחד יתרו על כל הטובה אשר עשה
ט יהוה לישראל אשר הצילו מיד מצרים: ויאמר
יתרו ברוך יהוה אשר הציל אתכם מיד מצרים
ומיד פרעה אשר הציל את העם מתחת יד
מצרים: עתה ידעתי כי גדול יהוה מכל האלהים
כי בדבר אשר זדו עליהם : ויקח יתרו חתן
משה עלה וזבחים לאלהים ויבא אהרן וכל זקני
ישראל לאכל לחם עם חתן משה לפני האלהים :
ויהי ממחרת וישב משה לשפט את העם ויעמד
העם על משה מן הבקר עד הערב : וירא חתן
משה את כל אשר הוא עשה לעם ויאמר מה
הדבר הזה אשר אתה עשה לעם מדוע אתה
יושב לבדך וכל העם נצב עליך מן בקר עד ערב:
טו ויאמר משה לחתנו כי יבא אלי העם לדרש
אלהים : כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטתי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בין איש ובין רעהו והודעתי את חקי האלהים
ואת תורתיו: ויאמר חתן משה אליו לא טוב
הדבר אשר אתה עשה: נבל תבל גם אתה
גם העם הזה אשר עמך כי כבד ממך הדבר לא
תוכל עשהו לבדך: עתה שמע בקלי איעצך
ויהי אלהים עמך היה אתה לעם מול האלהים
והבאת אתה את הדברים אל האלהים: והזהרתה
אתהם את החקים ואת התורת והודעת להם את
הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון: ואתה
תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי
אמת שנאי בצע ושמת עלהם שרי אלפים שרי
מאות שרי חמשים ושרי עשרת: ושפטו את
העם בכל עת והיה כל הדבר הגדול יביאו אליך
וכל הדבר הקטן ישפטו הם והקל מעליך ונשאו
אתך: אם את הדבר הזה תעשה וצוך אלהים
ויכלת עמד וגם כל העם הזה על מקמו יבא
בשלום: וישמע משה לקול חתנו ויעש כל
אשר אמר: ויבחר משה אנשי חיל מכל ישראל
ויתן אתם ראשים על העם שרי אלפים שרי מאת
שרי חמשים ושרי עשרת: ושפטו את העם
בכל עת את הדבר הקשה יביאון אל משה וכל
הדבר הקטן ישפוטו הם: וישלח משה את
חתנו וילך לו אל ארצו:

יט בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ
מצרים ביום הזה באו מדבר סיני: ויסעו
מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן
שם ישראל נגד ההר: ומשה עלה אל האלהים
ויקרא אליו יהוה מן ההר לאמר כה תאמר לבית
יעקב ותגיד לבני ישראל: אתם ראיתם אשר
עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים
ואבא אתכם אלי: ועתה אם שמוע תשמעו בקלי
ושמרתם את בריתי והייתם לי סגלה מכל
העמים כי לי כל הארץ: ואתם תהיו לי ממלכת
כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל
בני ישראל: ויבא משה ויקרא לזקני העם
וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוהו
יהוה: ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר
יהוה נעשה וישב משה את דברי העם אל יהוה:
ויאמר יהוה אל משה הנה אנכי בא אליך בעב
הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם בך
יאמינו לעולם ויגד משה את דברי העם אל יהוה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויאמר יהוה אל משה לך אל העם וקדשתם היום
ומחר וכבסו שמלתם : והיו נכנים ליום
השלישי כי ביום השלישי ירד יהוה לעיני כל
העם על הר סיני : והגבלת את העם סביב לאמר
השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו כל הנגע
בהר מות יומת : לא תגע בו יד כי סקול יסקל
או ירה יירה אם בהמה אם איש לא יחיה במשך
היבל המה יעלו בהר : וירד משה מן ההר אל
העם ויקדש את העם ויכבסו שמלתם : ויאמר
אל העם היו נכנים לשלשת ימים אל תגשו אל
אשה : ויהי ביום השלישי בהית הבקר ויהי
קלת וברקים וענן כבד על ההר וקל שפר חזק
מאד ויחרד כל העם אשר במחנה : ויוצא משה
את העם לקראת האלהים מן המחנה ויתיצבו
בתחתית ההר : והר סיני עשן כלו מפני אשר
ירד עליו יהוה באש ויעל עשנו כעשן הכבשן
ויחרד כל ההר מאד : ויהי קול השפר הולך וחזק
מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול : וירד
יהוה על הר סיני אל ראש ההר ויקרא יהוה
למשה אל ראש ההר ויעל משה : ויאמר יהוה
אל משה רד העד בעם פן יהרסו אל יהוה לראות
ונפל ממנו רב : וגם הכהנים הנגשים אל יהוה
יתקדשו פן יפרץ בהם יהוה : ויאמר משה אל
יהוה לא יוכל העם לעלת אל הר סיני כי אתה
העדתה בנו לאמר הגבל את ההר וקדשתו :
ויאמר אליו יהוה לך רד ועלית אתה ואהרן עמך
והכהנים והעם אל יהרסו לעלת אל יהוה פן יפרץ
בם : וירד משה אל העם ויאמר אלהם : ס
כ וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר :
ס אנכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ
מצרים מבית עבדים : לא יהיה לך אלהים
אחרים על פני : לא תעשה לך פסל וכל תמונה
אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר
במים מתחת לארץ : לא תשתחוה להם ולא
תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא פקד עון
אבת על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי :
ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי :
ס לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי
לא ינקה יהוה את אשר ישא את שמו לשוא :
פ זכור את יום השבת לקדשו : ששת
ימים תעבד ועשית כל מלאכתך : ויום השביעי
שבת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שבת ליהוה אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה
ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר
בשעריך׃ כי ששת ימים עשה יהוה את השמים
ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום
השביעי על כן ברך יהוה את יום השבת
ויקדשהו׃ ס כבד את אביך ואת אמך למען
יארכון ימיך על האדמה אשר יהוה אלהיך נתן
לך׃ ס לא תרצח׃ ס לא תנאף׃ ס לא
תגנב׃ ס לא תענה ברעך עד שקר׃ ס לא
תחמד בית רעך לא תחמד אשת רעך ועבדו
ואמתו ושורו וחמרו וכל אשר לרעך׃ פ וכל
העם ראים את הקולת ואת הלפידם ואת קול
השפר ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו
מרחק׃ ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו
ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות׃ ויאמר
משה אל העם אל תיראו כי לבעבור נסות אתכם
בא האלהים ובעבור תהיה יראתו על פניכם
לבלתי תחטאו׃ ויעמד העם מרחק ומשה נגש
אל הערפל אשר שם האלהים׃ ס ויאמר
יהוה אל משה כה תאמר אל בני ישראל אתם
ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם׃ לא
תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם׃
מזבח אדמה תעשה לי וזבחת עליו את עלתיך
ואת שלמיך את צאנך ואת בקרך בכל המקום
אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך׃ ואם
מזבח אבנים תעשה לי לא תבנה אתהן גזית כי
חרבך הנפת עליה ותחללה׃ ולא תעלה
במעלת על מזבחי אשר לא תגלה ערותך
עליו׃

פ פ פ

כא **ואלה** המשפטים אשר תשים לפניהם׃
כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד
ובשבעת יצא לחפשי חנם׃ אם בגפו יבא
בגפו יצא אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו׃
אם אדניו יתן לו אשה וילדה לו בנים או בנות
האשה וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו׃
ואם אמר יאמר העבד אהבתי את אדני את אשתי ואת
בני לא אצא חפשי׃ והגישו אדניו אל
האלהים והגישו אל הדלת או אל המזוזה ורצע
אדניו את אזנו במרצע ועבדו לעלם׃ ס וכי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים:
אם רעה בעיני אדניה אשר לא יעדה והפדה לעם
נכרי לא ימשל למכרה בבגדו בה: ואם לבנו
ייעדנה כמשפט הבנות יעשה לה: אם אחרת
יקח לו שארה כסותה וענתה לא יגרע: ואם
שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף:
ס מכה איש ומת מות יומת: ואשר לא צדה
והאלהים אנה לידו ושמתי לך מקום אשר ינוס
שמה: ס וכי יזד איש על רעהו להרגו בערמה
מעם מזבחי תקחנו למות: ס ומכה אביו
ואמו מות יומת: ס וגנב איש ומכרו ונמצא
בידו מות יומת: ס ומקלל אביו ואמו מות
יומת: ס וכי יריבן אנשים והכה איש את
רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל למשכב:
אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה
רק שבתו יתן ורפא ירפא: ס וכי יכה איש את
עבדו או את אמתו בשבט ומת תחת ידו נקם
ינקם: אך אם יום או יומים יעמד לא יקם כי
כספו הוא: ס וכי ינצו אנשים ונגפו אשה
הרה ויצאו ילדיה ולא יהיה אסון ענוש יענש
כאשר ישית עליו בעל האשה ונתן בפללים:
ואם אסון יהיה ונתתה נפש תחת נפש: עין
תחת עין שן תחת שן יד תחת יד רגל תחת
רגל: כויה תחת כויה פצע תחת פצע חבורה
תחת חבורה: ס וכי יכה איש את עין עבדו
או את עין אמתו ושחתה לחפשי ישלחנו תחת
עינו: ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל לחפשי
ישלחנו תחת שנו: וכי יגח שור את איש או
את אשה ומת סקול יסקל השור ולא יאכל את
בשרו ובעל השור נקי: ואם שור נגח הוא
מתמל שלשם והועד בבעליו ולא ישמרנו והמית
איש או אשה השור יסקל וגם בעליו יומת:
אם כפר יושת עליו ונתן פדין נפשו בכל אשר
יושת עליו: או בן יגח או בת יגח כמשפט הזה
יעשה לו: אם עבד יגח השור או אמה כסף
שלשים שקלים יתן לאדניו והשור יסקל: ס
וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בר ולא יכסנו
ונפל שמה שור או חמור: בעל הבור ישלם
כסף ישיב לבעליו והמת יהיה לו: ס וכי יגף
שור איש את שור רעהו ומת ומכרו את השור
החי וחצו את כספו וגם את המת יחצון: או
נודע

כורע כי שור נגח הוא מתמול שלשם ולא
ישמרנו בעליו שלם ישלם שור תחת השור
והמת יהיה לו: כי יגנב איש שור או שה וטבחו
או מכרו חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע
צאן תחת השה:
כב אם במחתרת ימצא הגנב והכה ומת אין
דמים: אם זרחה השמש עליו דמים לו שלם
ישלם אם אין לו ונמכר בגנבתו: אם המצא
תמצא בידו הגנבה משור עד חמור עד שה חיים
שנים ישלם: ס כי יבער איש שדה או כרם
ושלח את בעירה ובער בשדה אחר מיטב שדהו
ומיטב כרמו ישלם: ס כי תצא אש ומצאה
קצים ונאכל גדיש או הקמה או השדה שלם
ישלם המבער את הבערה: ס כי יתן איש
אל רעהו כסף או כלים לשמר וגנב מבית האיש
אם ימצא הגנב ישלם שנים: אם לא ימצא
הגנב ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח
ידו במלאכת רעהו: על כל דבר פשע על שור
על חמור על שה על שלמה על כל אבדה אשר
יאמר כי הוא זה עד האלהים יבא דבר שניהם
אשר ירשיען אלהים ישלם שנים לרעהו: ס
יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה וכל
בהמה לשמר ומת או נשבר או נשבה אין ראה
שבעת יהוה תהיה בין שניהם אם לא שלח ידו
במלאכת רעהו ולקח בעליו ולא ישלם: ואם
גנב יגנב מעמו ישלם לבעליו: אם טרף יטרף
יבאהו עד הטרפה לא ישלם: פ וכי ישאל
איש מעם רעהו ונשבר או מת בעליו אין עמו
שלם ישלם: אם בעליו עמו לא ישלם אם
שכיר הוא בא בשכרו: ס וכי יפתה איש
בתולה אשר לא ארשה ושכב עמה מהר ימהרנה
לו לאשה: אם מאן ימאן אביה לתתה לו כסף
ישקל כמהר הבתולת: ס מכשפה לא תחיה:
כל שכב עם בהמה מות יומת: ס זבח לאלהים
יחרם בלתי ליהוה לבדו: וגר אל תונה ולא
תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים:
אלמנה ויתום לא תענון: אם ענה תענה אתו
כי אם צעק יצעק אלי שמע אשמע צעקתו:
וחרה אפי והרגתי אתכם בחרב והיו נשיכם
אלמנות ובניכם יתמים: פ אם כסף תלוה
את עמי את העני עמך לא תהיה לו כנשה לא
תשימון

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תשימון עליו נשך: אם חבל תחבל שלמת רעך
עד בא השמש תשיבנו לו: כי הוא כסותה
לבדה הוא שמלתו לערו במה ישכב והיה כי
יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני: ס אלהים
לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר: מלאתך ודמעך
לא תאחר בכור בניך תתן לי: כן תעשה לשרך
לצאנך שבעת ימים יהיה עם אמו ביום השמיני
תתנו לי: ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה
טרפה לא תאכלו לכלב תשלכון אתו: ס
כג לא תשא שמע שוא אל תשת ידך עם רשע
להית עד חמס: לא תהיה אחרי רבים לרעת
ולא תענה על רב לנטת אחרי רבים להטת: ודל
לא תהדר בריבו: ס כי תפגע שור איבך או
חמרו תעה השב תשיבנו לו: ס כי תראה
חמור שנאך רבץ תחת משאו וחדלת מעזב לו
עזב תעזב עמו: ס לא תטה משפט אבינך
בריבו: מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק אל תהרג
כי לא אצדיק רשע: ושחד לא תקח כי השחד
יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים: וגר לא
תלחץ ואתם ידעתם את נפש הגר כי גרים הייתם
בארץ מצרים: ושש שנים תזרע את ארצך
ואספת את תבואתה: והשביעת תשמטנה
ונטשתה ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל חית
השדה כן תעשה לכרמך לזיתך: ששת ימים
תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת למען ינוח
שורך וחמרך וינפש בן אמתך והגר: ובכל אשר
אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים אחרים לא
תזכירו לא ישמע על פיך: שלש רגלים תחג
לי בשנה: את חג המצות תשמר שבעת ימים
תאכל מצות כאשר צויתך למועד חדש האביב כי
בו יצאת ממצרים ולא יראו פני ריקם: וחג
הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחג
האסף בצאת השנה באספך את מעשיך מן
השדה: שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך
אל פני האדן יהוה: לא תזבח על חמץ דם
זבחי ולא ילין חלב חגי עד בקר: ראשית בכורי
אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל גדי
בחלב אמו: פ הנה אנכי שלח מלאך לפניך
לשמרך בדרך ולהביאך אל המקום אשר הכנתי:
השמר מפניו ושמע בקלו אל תמר בו כי לא ישא
לפשעכם כי שמי בקרבו: כי אם שמוע תשמע

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בקלו ועשית כל אשר אדבר ואיבתי את איבי
וצרתי את צרריך: כי ילך מלאכי לפניך והביא
אל האמרי והחתי והפרזי והכנעני החוי והיבוסי
והכחדתיו: לא תשתחוה לאלהיהם ולא תעבדם
ולא תעשה כמעשיהם כי הרס תהרסם ושבר
תשבר מצבתיהם: ועבדתם את יהוה אלהיכם
וברך את לחמך ואת מימיך והסרתי מחלה
מקרבך: ס לא תהיה משכלה ועקרה בארצך
את מספר ימיך אמלא: את אימתי אשלח לפניך
והמתי את כל העם אשר תבא בהם ונתתי את
כל איביך אליך ערף: ושלחתי את הצרעה לפניך
וגרשה את החוי את הכנעני ואת החתי מלפניך
לא אגרשנו מפניך בשנה אחת פן תהיה הארץ
שממה ורבה עליך חית השדה: מעט מעט
אגרשנו מפניך עד אשר תפרה ונחלת את הארץ
ושתי את גבלך מים סוף ועד ים פלשתים
וממדבר עד הנהר כי אתן בידכם את ישבי הארץ
וגרשתמו מפניך: לא תכרת להם ולאלהיהם
ברית: לא ישבו בארצך פן יחטיאו אתך לי כי
תעבד את אלהיהם כי יהיה לך למוקש:

כד פ ואל משה אמר עלה אל יהוה אתה ואהרן
נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחויתם
מרחק: ונגש משה לבדו אל יהוה והם לא יגשו
והעם לא יעלו עמו: ויבא משה ויספר לעם את
כל דברי יהוה ואת כל המשפטים ויען כל העם
קול אחד ויאמרו כל הדברים אשר דבר יהוה
נעשה: ויכתב משה את כל דברי יהוה וישכם
בבקר ויבן מזבח תחת ההר ושתים עשרה מצבה
לשנים עשר שבטי ישראל: וישלח את נערי
בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים
ליהוה פרים: ויקח משה חצי הדם וישם באגנת
וחצי הדם זרק על המזבח: ויקח ספר הברית
ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יהוה
נעשה ונשמע: ויקח משה את הדם ויזרק על
העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יהוה
עמכם על כל הדברים האלה: ויעל משה ואהרן
נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל: ויראו את
אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר
וכעצם השמים לטהר: ואל אצילי בני ישראל
לא שלח ידו ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו:
ס ויאמר יהוה אל משה עלה אלי ההרה
והיה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והיה שם ואתנה לך את לחת האבן והתורה
והמצוה אשר כתבתי להורתם : ויקם משה
ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלהים :
ואל הזקנים אמר שבו לנו בזה עד אשר נשוב
אליכם והנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים
יגש אלהם : ויעל משה אל ההר ויכס הענן את
ההר : וישכן כבוד יהוה על הר סיני ויכסהו
הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי
מתוך הענן : ומראה כבוד יהוה כאש אכלת
בראש ההר לעיני בני ישראל : ויבא משה בתוך
הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר ארבעים יום
וארבעים לילה :

פ פ פ

וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל
בני ישראל ויקחו לי תרומה כה:
מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי :
וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף
ונחשת : ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש
ועזים : וערת אילם מאדמים וערת תחשים
ועצי שטים : שמן למאר בשמים לשמן
המשחה ולקטרת הסמים : אבני שהם ואבני
מלאים לאפד ולחשן : ועשו לי מקדש ושכנתי
בתוכם : ככל אשר אני מראה אותך את תבנית
המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו : ס
ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה
וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו : וצפית אתו זהב
טהור מבית ומחוץ תצפנו ועשית עליו זר זהב
סביב : ויצקת לו ארבע טבעת זהב ונתתה על
ארבע פעמתיו ושתי טבעת על צלעו האחת
ושתי טבעת על צלעו השנית : ועשית בדי
עצי שטים וצפית אתם זהב : והבאת את
הבדים בטבעת על צלעת הארן לשאת את הארן
בהם : בטבעת הארן יהיו הבדים לא יסרו
ממנו : ונתת אל הארן את העדת אשר אתן
אליך : ועשית כפרת זהב טהור אמתים וחצי
ארכה ואמה וחצי רחבה : ועשית שנים כרבים
זהב מקשה תעשה אתם משני קצות הכפרת :
ועשה כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה
מזה מן הכפרת תעשו את הכרבים על שני
כ קצותיו : והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

סככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל
אחיו אל הכפרת יהיו פני הכרבים : ונתת את
הכפרת על הארן מלמעלה ואל הארן תתן את
העדת אשר אתן אליך : ונועדתי לך שם ודברתי
אתך מעל הכפרת מבין שני הכרבים אשר על
ארון העדת את כל אשר אצוה אותך אל בני
ישראל : פ ועשית שלחן עצי שטים אמתים
ארכו ואמה רחבו ואמה וחצי קמתו : וצפית
אתו זהב טהור ועשית לו זר זהב סביב : ועשית
לו מסגרת טפח סביב ועשית זר זהב למסגרתו
סביב : ועשית לו ארבע טבעת זהב ונתת את
הטבעת על ארבע הפאת אשר לארבע רגליו :
לעמת המסגרת תהיין הטבעת לבתים לבדים
לשאת את השלחן : ועשית את הבדים עצי
שטים וצפית אתם זהב ונשא בם את השלחן :
ועשית קערתיו וכפתיו וקשותיו ומנקיתיו אשר
יסך בהן זהב טהור תעשה אתם : ונתת על
השלחן לחם פנים לפני תמיד : פ ועשית מנרת
זהב טהור מקשה תיעשה המנורה ירכה וקנה
גביעיה כפתריה ופרחיה ממנה יהיו : וששה
קנים יצאים מצדיה שלשה קני מנרה מצדה
האחד ושלשה קני מנרה מצדה השני : שלשה
גבעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח ושלשה
גבעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח כן
לששת הקנים היצאים מן המנרה : ובמנרה
ארבעה גבעים משקדים כפתריה ופרחיה : וכפתר
תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים
ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה לששת
הקנים היצאים מן המנרה : כפתריהם וקנתם
ממנה יהיו כלה מקשה אחת זהב טהור : ועשית
את נרתיה שבעה והעלה את נרתיה והאיר על
עבר פניה : ומלקחיה ומחתתיה זהב טהור : ככר
זהב טהור יעשה אתה את כל הכלים האלה : וראה
ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר : ס
כו פ ואת המשכן תעשה עשר יריעת שש
משזר ותכלת וארגמן ותלעת שני כרבים מעשה
חשב תעשה אתם : ארך היריעה האחת שמנה
ועשרים באמה ורחב ארבע באמה היריעה האחת
מדה אחת לכל היריעת : חמש היריעת תהיין
חברת אשה אל אחתה וחמש יריעת חברת אשה
אל אחתה : ועשית ללאת תכלת על שפת
היריעה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הירעה האחת מקצה בחברת וכן תעשה בשפת
היריעה הקיצונה במחברת השנית: חמשים
ללאת תעשה ביריעה האחת וחמשים ללאת
תעשה בקצה היריעה אשר במחברת השנית
מקבילת הללאת אשה אל אחתה: ועשית
חמשים קרסי זהב וחברת את היריעת אשה אל
אחתה בקרסים והיה המשכן אחד: ועשית
יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה
יריעת תעשה אתם: ארך היריעה האחת
שלשים באמה ורחב ארבע באמה היריעה
האחת מדה אחת לעשתי עשרה יריעת: וחברת
את חמש היריעת לבד ואת שש היריעת לבד
וכפלת את היריעה הששית אל מול פני האהל:
ועשית חמשים ללאת על שפת היריעה האחת
הקיצנה בחברת וחמשים ללאת על שפת
היריעה החברת השנית: ועשית קרסי נחשת
חמשים והבאת את הקרסים בללאת וחברת את
האהל והיה אחד: וסרח העדף ביריעת האהל
חצי היריעה העדפת תסרח על אחרי המשכן:
והאמה מזה והאמה מזה בעדף בארך יריעת
האהל יהיה סרוח על צדי המשכן מזה ומזה
לכסתו: ועשית מכסה לאהל ערת אילם מאדמים
ומכסה ערת תחשים מלמעלה: פ ועשית
את הקרשים למשכן עצי שטים עמדים: עשר
אמות ארך הקרש ואמה וחצי האמה רחב הקרש
האחד: שתי ידות לקרש האחד משלבת אשה
אל אחתה כן תעשה לכל קרשי המשכן: ועשית
את הקרשים למשכן עשרים קרש לפאת נגבה
תימנה: וארבעים אדני כסף תעשה תחת
עשרים הקרש שני אדנים תחת הקרש האחד
לשתי ידתיו ושני אדנים תחת הקרש האחד
לשתי ידתיו: ולצלע המשכן השנית לפאת
צפון עשרים קרש: וארבעים אדניהם כסף
שני אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת
הקרש האחד: ולירכתי המשכן ימה תעשה
ששה קרשים: ושני קרשים תעשה למקצעת
המשכן בירכתים: ויהיו תאמם מלמטה ויחדו
יהיו תמים על ראשו אל הטבעת האחת כן יהיה
לשניהם לשני המקצעת יהיו: והיו שמנה
קרשים ואדניהם כסף ששה עשר אדנים שני
אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת

הקרש האחד ׃ ועשית בריחם עצי שטים
חמשה לקרשי צלע המשכן האחד ׃ וחמשה
בריחם לקרשי צלע המשכן השנית וחמשה
בריחם לקרשי צלע המשכן לירכתים ימה ׃
והבריח התיכן בתוך הקרשים מברח מן הקצה
אל הקצה ׃ ואת הקרשים תצפה זהב ואת
טבעתיהם תעשה זהב בתים לבריחם וצפית את
הבריחם זהב ׃ והקמת את המשכן כמשפטו
אשר הראית בהר ׃ ס ועשית פרכת תכלת
וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה חשב
יעשה אתה כרבים ׃ ונתתה אתה על ארבעה
עמודי שטים מצפים זהב וויהם זהב אל ארבעה
אדני כסף ׃ ונתתה את הפרכת תחת הקרסים
והבאת שמה מבית לפרכת את ארון העדות
והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש
הקדשים ׃ ונתת את הכפרת על ארון העדת
בקדש הקדשים ׃ ושמת את השלחן מחוץ
לפרכת ואת המנרה נכח השלחן על צלע
המשכן תימנה והשלחן תתן על צלע צפון ׃
ועשית מסך לפתח האהל תכלת וארגמן ותולעת
שני ושש משזר מעשה רקם ׃ ועשית למסך
חמשה עמודי שטים וצפית אתם זהב וויהם זהב
ויצקת להם חמשה אדני נחשת ׃
כז ס ועשית את המזבח עצי שטים חמש
אמות ארך וחמש אמות רחב רבוע יהיה המזבח
ושלש אמות קמתו ׃ ועשית קרנתיו אל ארבע
פנתיו ממנו תהיין קרנתיו וצפית אתו נחשת ׃
ועשית סירתיו לדשנו ויעיו ומזרקתיו ומזלגתיו
ומחתתיו לכל כליו תעשה נחשת ׃ ועשית לו
מכבר מעשה רשת נחשת ועשית על הרשת
ארבע טבעת נחשת על ארבע קצותיו ׃ ונתתה
אתה תחת כרכב המזבח מלמטה והיתה הרשת
עד חצי המזבח ׃ ועשית בדים למזבח בדי עצי
שטים וצפית אתם נחשת ׃ והובא את בדיו
בטבעת והיו הבדים על שתי צלעת המזבח
בשאת אתו ׃ נבוב לחת תעשה אתו כאשר
הראה אתך בהר כן יעשו ׃ ס ועשית את חצר
המשכן לפאת נגב תימנה קלעים לחצר שש
משזר מאה באמה ארך לפאה האחת ׃ ועמדיו
עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמדים
וחשקיהם כסף ׃ וכן לפאת צפון בארך קלעים
מאה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מאה ארך ועמדו עשרים ואדניהם עשרים נחשת
ווי העמדים וחשקיהם כסף: ורחב החצר
לפאת ים קלעים חמשים אמה עמדיהם עשרה
ואדניהם עשרה: ורחב החצר לפאת קדמה
מזרחה חמשים אמה: וחמש עשרה אמה
קלעים לכתף עמדיהם שלשה ואדניהם שלשה:
ולכתף השנית חמש עשרה קלעים עמדיהם
שלשה ואדניהם שלשה: ולשער החצר מסך
עשרים אמה תכלת וארגמן ותולעת שני ושש
משזר מעשה רקם עמדיהם ארבעה ואדניהם
ארבעה: כל עמודי החצר סביב מחשקים כסף
וויהם כסף ואדניהם נחשת: ארך החצר מאה
באמה ורחב חמשים בחמשים וקמה חמש אמות
שש משזר ואדניהם נחשת: לכל כלי המשכן
בכל עבדתו וכל יתדתיו וכל יתדת החצר
נחשת:

פ פ פ

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך
שמן זית זך כתית למאור להעלת
נר תמיד: באהל מועד מחוץ לפרכת אשר-על
העדת יערך אתו אהרן ובניו מערב עד בקר
לפני יהוה חקת עולם לדרתם מאת בני ישראל:
ס ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת כח
בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי אהרן נדב
ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן: ועשית
בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת: ואתה
תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתיו רוח חכמה
ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי: ואלה
הבגדים אשר יעשו חשן ואפוד ומעיל וכתנת
תשבץ מצנפת ואבנט ועשו בגדי קדש לאהרן
אחיך ולבניו לכהנו לי: והם יקחו את הזהב
ואת התכלת ואת הארגמן ואת תולעת השני ואת
השש: ועשו את האפד זהב תכלת וארגמן
תולעת שני ושש משזר מעשה חשב: שתי
כתפת חברת יהיה לו אל שני קצותיו וחבר:
וחשב אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה
זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר:
ולקחת את שתי אבני שהם ופתחת עליהם
שמות בני ישראל: ששה משמתם על האבן
האחת ואת שמות הששה הנותרים על האבן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

השנית כתולדתם : מעשה חרש אבן פתוחי
חתם תפתח את שתי האבנים על שמת בני
ישראל מסבת משבצות זהב תעשה אתם : ושמת
את שתי האבנים על כתפת האפד אבני זכרן
לבני ישראל ונשא אהרן את שמותם לפני יהוה
על שתי כתפיו לזכרן : ס ועשית משבצת
זהב : ושתי שרשרת זהב טהור מגבלת תעשה
אתם מעשה עבת ונתתה את שרשרת העבתת
על המשבצת : ס ועשית חשן משפט מעשה
חשב כמעשה אפד תעשנו זהב תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משזר תעשה אתו : רבוע
יהיה כפול זרת ארכו וזרת רחבו : ומלאת בו
מלאת אבן ארבעה טורים אבן טור אדם פטדה
וברקת הטור האחד : והטור השני נפך ספיר
ויהלם : והטור השלישי לשם שבו ואחלמה :
והטור הרביעי תרשיש ושהם וישפה משבצים
זהב יהיו במלואתם : והאבנים תהיין על שמת
בני ישראל שתים עשרה על שמתם פתוחי חותם
איש על שמו תהיין לשני עשר שבט : ועשית
על החשן שרשת גבלת מעשה עבת זהב טהור :
ועשית על החשן שתי טבעות זהב ונתת את
שתי הטבעות על שני קצות החשן : ונתתה
את שתי עבתת הזהב על שתי הטבעת אל קצות
החשן : ואת שתי קצות שתי העבתת תתן על
שתי המשבצות ונתתה על כתפות האפד אל מול
פניו : ועשית שתי טבעות זהב ושמת אתם
על שני קצות החשן על שפתו אשר אל עבר
האפד ביתה : ועשית שתי טבעות זהב ונתתה
אתם על שתי כתפות האפוד מלמטה ממול פניו
לעמת מחברתו ממעל לחשב האפד : וירכסו
את החשן מטבעתו אל טבעת האפוד בפתיל
תכלת להיות על חשב האפוד ולא יזח החשן מעל
האפוד : ונשא אהרן את שמות בני ישראל
בחשן המשפט על לבו בבאו אל הקדש לזכרן
לפני יהוה תמיד : ונתת על חשן המשפט את
האורים ואת התמים והיו על לב אהרן בבאו לפני
יהוה ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו
לפני יהוה תמיד : ס ועשית את מעיל האפוד
כליל תכלת : והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה
לפיו סביב מעשה ארג כפי תחרא יהיה לו לא
יקרע : ועשית על שוליו רמני תכלת וארגמן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ותולעת שני על שוליו סביב ופעמני זהב בתוכם
סביב: פעמן זהב ורמון פעמן זהב ורמון על
שולי המעיל סביב: והיה על אהרן לשרת
ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני יהוה ובצאתו
ולא ימות: ס ועשית ציץ זהב טהור ופתחת
עליו פתוחי חתם קדש ליהוה: ושמת אתו על
פתיל תכלת והיה על המצנפת אל מול פני
המצנפת יהיה: והיה על מצח אהרן ונשא
אהרן את עון הקדשים אשר יקדישו בני ישראל
לכל מתנת קדשיהם והיה על מצחו תמיד לרצון
להם לפני יהוה: ושבצת הכתנת שש ועשית
מצנפת שש ואבנט תעשה מעשה רקם: ולבני
אהרן תעשה כתנת ועשית להם אבנטים
ומגבעות תעשה להם לכבוד ולתפארת: והלבשת
אתם את אהרן אחיך ואת בניו אתו ומשחת אתם
ומלאת את ידם וקדשת אתם וכהנו לי: ועשה
להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה ממתנים ועד
ירכים יהיו: והיו על אהרן ועל בניו בבאם אל
אהל מועד או בגשתם אל המזבח לשרת בקדש
ולא ישאו עון ומתו חקת עולם לו ולזרעו אחריו:
ס וזה הדבר אשר תעשה להם לקדש אתם כט
לכהן לי לקח פר אחד בן בקר ואילם שנים
תמימם: ולחם מצות וחלת מצת בלולת בשמן
ורקיקי מצות משחים בשמן סלת חטים תעשה
אתם: ונתת אותם על סל אחד והקרבת אתם
בסל ואת הפר ואת שני האילם: ואת אהרן
ואת בניו תקריב אל פתח אהל מועד ורחצת אתם
במים: ולקחת את הבגדים והלבשת את אהרן
את הכתנת ואת מעיל האפד ואת האפד ואת
החשן ואפדת לו בחשב האפד: ושמת המצנפת
על ראשו ונתת את נזר הקדש על המצנפת:
ולקחת את שמן המשחה ויצקת על ראשו
ומשחת אתו: ואת בניו תקריב והלבשתם
כתנת: וחגרת אתם אבנט אהרן ובניו וחבשת
להם מגבעת והיתה להם כהנה לחקת עולם
ומלאת יד אהרן ויד בניו: והקרבת את הפר
לפני אהל מועד וסמך אהרן ובניו את ידיהם על
ראש הפר: ושחטת את הפר לפני יהוה פתח
אהל מועד: ולקחת מדם הפר ונתתה על קרנת
המזבח באצבעך ואת כל הדם תשפך אל יסוד
המזבח: ולקחת את כל החלב המכסה את הקרב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואת היותרת על הכבד ואת שתי הכלית ואת
החלב אשר עליהן והקטרת המזבחה : ואת בשר
הפר ואת ערו ואת פרשו תשרף באש מחוץ
למחנה חטאת הוא : ואת האיל האחד תקח
וסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל :
ושחטת את האיל ולקחת את דמו וזרקת על
המזבח סביב : ואת האיל תנתח לנתחיו ורחצת
קרבו וכרעיו ונתת על נתחיו ועל ראשו :
והקטרת את כל האיל המזבחה עלה הוא ליהוה
ריח ניחוח אשה ליהוה הוא : ולקחת את האיל
השני וסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש
האיל : ושחטת את האיל ולקחת מדמו ונתתה
על תנוך אזן אהרן ועל תנוך אזן בניו הימנית
ועל בהן ידם הימנית ועל בהן רגלם הימנית
וזרקת את הדם על המזבח סביב : ולקחת מן
הדם אשר על המזבח ומשמן המשחה והזית על
אהרן ועל בגדיו ועל בניו ועל בגדי בניו אתו
וקדש הוא ובגדיו ובניו ובגדי בניו אתו : ולקחת
מן האיל החלב והאליה ואת החלב המכסה את
הקרב ואת יתרת הכבד ואת שתי הכלית ואת
החלב אשר עליהן ואת שוק הימין כי איל מלאים
הוא : וככר לחם אחת וחלת לחם שמן אחת
ורקיק אחד מסל המצות אשר לפני יהוה :
ושמת הכל על כפי אהרן ועל כפי בניו והנפת
אתם תנופה לפני יהוה : ולקחת אתם מידם
והקטרת המזבחה על העלה לריח ניחוח לפני
יהוה אשה הוא ליהוה : ולקחת את החזה מאיל
המלאים אשר לאהרן והנפת אתו תנופה לפני
יהוה והיה לך למנה : וקדשת את חזה התנופה
ואת שוק התרומה אשר הונף ואשר הורם מאיל
המלאים מאשר לאהרן ומאשר לבניו : והיה
לאהרן ולבניו לחק עולם מאת בני ישראל כי
תרומה הוא ותרומה יהיה מאת בני ישראל
מזבחי שלמיהם תרומתם ליהוה : ובגדי
הקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו למשחה
בהם ולמלא בם את ידם : שבעת ימים ילבשם
הכהן תחתיו מבניו אשר יבא אל אהל מועד
לשרת בקדש : ואת איל המלאים תקח ובשלת
את בשרו במקם קדש : ואכל אהרן ובניו את
בשר האיל ואת הלחם אשר בסל פתח אהל
מועד : ואכלו אתם אשר כפר בהם למלא את ידם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לקדש אתם וזר לא יאכל כי קדש הם : ואם
יותר מבשר המלאים ומן הלחם עד הבקר
ושרפת את הנותר באש לא יאכל כי קדש הוא :
ועשית לאהרן ולבניו ככה ככל אשר צויתי
אתכה שבעת ימים תמלא ידם : ופר חטאת
תעשה ליום על הכפרים וחטאת על המזבח
בכפרך עליו ומשחת אתו לקדשו : שבעת ימים
תכפר על המזבח וקדשת אתו והיה המזבח קדש
קדשים כל הנגע במזבח יקדש : ס וזה אשר
תעשה על המזבח כבשים בני שנה שנים ליום
תמיד : את הכבש האחד תעשה בבקר ואת
הכבש השני תעשה בין הערבים : ועשרן
סלת בלול בשמן כתית רבע ההין ונסך רביעת
ההין יין לכבש האחד : ואת הכבש השני תעשה
בין הערבים כמנחת הבקר וכנסכה תעשה לה
לריח ניחח אשה ליהוה : עלת תמיד לדרתיכם
פתח אהל מועד לפני יהוה אשר אועד לכם שמה
לדבר אליך שם : ונעדתי שמה לבני ישראל
ונקדש בכבדי : וקדשתי את אהל מועד ואת
המזבח ואת אהרן ואת בניו אקדש לכהן לי :
ושכנתי בתוך בני ישראל והייתי להם לאלהים :
וידעו כי אני יהוה אלהיהם אשר הוצאתי אתם
מארץ מצרים לשכני בתוכם אני יהוה אלהיהם :
פ ועשית מזבח מקטר קטרת עצי שטים ל
תעשה אתו : אמה ארכו ואמה רחבו רבוע יהיה
ואמתים קמתו ממנו קרנתיו : וצפית אתו זהב
טהור את גגו ואת קירתיו סביב ואת קרנתיו
ועשית לו זר זהב סביב : ושתי טבעת זהב
תעשה לו מתחת לזרו על שתי צלעתיו תעשה
על שני צדיו והיה לבתים לבדים לשאת אתו
בהמה : ועשית את הבדים עצי שטים וצפית
אתם זהב : ונתתה אתו לפני הפרכת אשר על
ארן העדת לפני הכפרת אשר על העדת אשר
אועד לך שמה : והקטיר עליו אהרן קטרת
סמים בבקר בבקר בהיטיבו את הנרת יקטירנה :
ובהעלת אהרן את הנרת בין הערבים יקטירנה
קטרת תמיד לפני יהוה לדרתיכם : לא תעלו
עליו קטרת זרה ועלה ומנחה ונסך לא תסכו
עליו : וכפר אהרן על קרנתיו אחת בשנה מדם
חטאת הכפרים אחת בשנה יכפר עליו לדרתיכם
קדש קדשים הוא ליהוה :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פ פ פ

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ כי תשא את
ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו
איש כפר נפשו ליהוה בפקד אתם ולא יהיה בהם
נגף בפקד אתם׃ זה יתנו כל העבר על הפקדים
מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל
מחצית השקל תרומה ליהוה׃ כל העבר על
הפקדים מבן עשרים שנה ומעלה יתן תרומת
יהוה׃ העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט
ממחצית השקל לתת את תרומת יהוה לכפר על
נפשתיכם׃ ולקחת את כסף הכפרים מאת
בני ישראל ונתת אתו על עבדת אהל מועד והיה
לבני ישראל לזכרון לפני יהוה לכפר על
נפשתיכם׃ פ וידבר יהוה אל משה לאמר׃
ועשית כיור נחשת וכנו נחשת לרחצה ונתת
אתו בין אהל מועד ובין המזבח ונתת שמה
מים׃ ורחצו אהרן ובניו ממנו את ידיהם ואת
רגליהם׃ בבאם אל אהל מועד ירחצו מים ולא
ימתו או בגשתם אל המזבח לשרת להקטיר
אשה ליהוה׃ ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימתו
והיתה להם חק עולם לו ולזרעו לדרתם׃
פ וידבר יהוה אל משה לאמר׃ ואתה קח
לך בשמים ראש מר דרור חמש מאות וקנמן
בשם מחציתו חמשים ומאתים וקנה בשם
חמשים ומאתים׃ וקדה חמש מאות בשקל
הקדש ושמן זית הין׃ ועשית אתו שמן משחת
קדש רקח מרקחת מעשה רקח שמן משחת
קדש יהיה׃ ומשחת בו את אהל מועד ואת
ארון העדת׃ ואת השלחן ואת כל כליו ואת
המנרה ואת כליה ואת מזבח הקטרת׃ ואת
מזבח העלה ואת כל כליו ואת הכיר ואת כנו׃
וקדשת אתם והיו קדש קדשים כל הנגע בהם
יקדש׃ ואת אהרן ואת בניו תמשח וקדשת
אתם לכהן לי׃ ואל בני ישראל תדבר לאמר
שמן משחת קדש יהיה זה לי לדרתיכם׃ על
בשר אדם לא ייסך ובמתכנתו לא תעשו כמהו
קדש הוא קדש יהיה לכם׃ איש אשר ירקח
כמהו ואשר יתן ממנו על זר ונכרת מעמיו׃
ס ויאמר יהוה אל משה קח לך סמים נטף
ושחלת וחלבנה סמים ולבנה זכה בד בבד יהיה׃
ועשית

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עשית אתה קטרת רקח מעשה רוקח ממלח
טהור קדש׃ ושחקת ממנה הדק ונתתה ממנה
לפני העדת באהל מועד אשר אועד לך שמה
קדש קדשים תהיה לכם׃ והקטרת אשר תעשה
במתכנתה לא תעשו לכם קדש תהיה לך ליהוה׃
איש אשר יעשה כמוה להריח בה ונכרת מעמיו׃
ס וידבר יהוה אל משה לאמר׃ ראה קראתי לא
בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה׃
ואמלא אתו רוח אלהים בחכמה ובתבונה ובדעת
ובכל מלאכה׃ לחשב מחשבת לעשות בזהב
ובכסף ובנחשת׃ ובחרשת אבן למלאת
ובחרשת עץ לעשות בכל מלאכה׃ ואני הנה
נתתי אתו את אהליאב בן אחיסמך למטה דן
ובלב כל חכם לב נתתי חכמה ועשו את כל אשר
צויתך׃ את אהל מועד ואת הארן לעדת ואת
הכפרת אשר עליו ואת כל כלי האהל׃ ואת
השלחן ואת כליו ואת המנרה הטהרה ואת כל
כליה ואת מזבח הקטרת׃ ואת מזבח העלה
ואת כל כליו ואת הכיור ואת כנו׃ ואת בגדי
השרד ואת בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי
בניו לכהן׃ ואת שמן המשחה ואת קטרת
הסמים לקדש ככל אשר צויתך יעשו׃ פ ויאמר
יהוה אל משה לאמר׃ ואתה דבר אל בני ישראל
לאמר אך את שבתתי תשמרו כי אות הוא ביני
וביניכם לדרתיכם לדעת כי אני יהוה מקדשכם׃
ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם מחלליה
מות יומת כי כל העשה בה מלאכה ונכרתה
הנפש ההוא מקרב עמיה׃ ששת ימים יעשה
מלאכה וביום השביעי שבת שבתון קדש ליהוה
כל העשה מלאכה ביום השבת מות יומת׃
ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת
לדרתם ברית עולם׃ ביני ובין בני ישראל
אות הוא לעלם כי ששת ימים עשה יהוה את
השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש׃
ס ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני
שני לחת העדת לחת אבן כתבים באצבע אלהים׃
וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר לב
ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו
אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר
העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו׃
ויאמר אלהם אהרן פרקו נזמי הזהב אשר באזני

נשיכם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נשיכם בניכם ובנתיכם והביאו אלי : ויתפרק
כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם ויביאו א
אהרן : ויקח מידם ויצר אתו בחרט ויעשה
עגל מסכה ויאמרו אלה אלהיך ישראל אש
העלוך מארץ מצרים : וירא אהרן ויבן מזב
לפניו ויקרא אהרן ויאמר חג ליהוה מחר
וישכימו ממחרת ויעלו עלת ויגשו שלמים
וישב העם לאכל ושתו ויקמו לצחק : פ וידב
יהוה אל משה לך רד כי שחת עמך אשר העלית
מארץ מצרים : סרו מהר מן הדרך אשר צוית
עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו ויזבחו ל
ויאמרו אלה אלהיך ישראל אשר העלוך מאר
מצרים : ויאמר יהוה אל משה ראיתי את העם
הזה והנה עם קשה ערף הוא : ועתה הניח
לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדו
ויחל משה את פני יהוה אלהיו ויאמר למה יהו
יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ מצרים בכ
גדול וביד חזקה : למה יאמרו מצרים לאמ
ברעה הוציאם להרג אתם בהרים ולכלתם מע
פני האדמה שוב מחרון אפך והנחם על הרע
לעמך : זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדי
אשר נשבעת להם בך ותדבר אלהם ארבה אר
זרעכם ככוכבי השמים וכל הארץ הזאת אש
אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעלם : וינחם יהו
על הרעה אשר דבר לעשות לעמו : פ ויפ
וירד משה מן ההר ושני לחת העדת בידו לח
כתבים משני עבריהם מזה ומזה הם כתבים
והלחת מעשה אלהים המה והמכתב מכת
אלהים הוא חרות על הלחת : וישמע יהוש
את קול העם ברעה ויאמר אל משה קול מלחמה
במחנה : ויאמר אין קול ענות גבורה ואין ק
ענות חלושה קול ענות אנכי שמע : ויהי כאש
קרב אל המחנה וירא את העגל ומחלת ויחר א
משה וישלך מידו את הלחת וישבר אתם תחת
ההר : ויקח את העגל אשר עשו וישרף באש
ויטחן עד אשר דק ויזר על פני המים וישק את
בני ישראל : ויאמר משה אל אהרן מה עשה
לך העם הזה כי הבאת עליו חטאה גדלה : ויאמ
אהרן אל יחר אף אדני אתה ידעת את העם כי
ברע הוא : ויאמרו לי עשה לנו אלהים אשר
ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו
מארץ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו : ויאמר להם
למי זהב התפרקו ויתנו לי ואשלכהו באש ויצא
העגל הזה : וירא משה את העם כי פרע הוא
כי פרעה אהרן לשמצה בקמיהם : ויעמד משה
בשער המחנה ויאמר מי ליהוה אלי ויאספו אליו
כל בני לוי : ויאמר להם כה אמר יהוה אלהי
ישראל שימו איש חרבו על ירכו עברו ושובו
משער לשער במחנה והרגו איש את אחיו ואיש
את רעהו ואיש את קרבו : ויעשו בני לוי כדבר
משה ויפל מן העם ביום ההוא כשלשת אלפי
איש : ויאמר משה מלאו ידכם היום ליהוה כי
איש בבנו ובאחיו ולתת עליכם היום ברכה :
ויהי ממחרת ויאמר משה אל העם אתם חטאתם
חטאה גדלה ועתה אעלה אל יהוה אולי אכפרה
בעד חטאתכם : וישב משה אל יהוה ויאמר
אנא חטא העם הזה חטאה גדלה ויעשו להם
אלהי זהב : ועתה אם תשא חטאתם ואם אין
מחני נא מספרך אשר כתבת : ויאמר יהוה אל
משה מי אשר חטא לי אמחנו מספרי : ועתה
לך נחה את העם אל אשר דברתי לך הנה מלאכי
ילך לפניך וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם :
ויגף יהוה את העם על אשר עשו את העגל אשר
עשה אהרן : פ
לג וידבר יהוה אל משה לך עלה מזה אתה והעם
אשר העלית מארץ מצרים אל הארץ אשר
נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר לזרעך
אתננה : ושלחתי לפניך מלאך וגרשתי את
הכנעני האמרי והחתי והפרזי החוי והיבוסי :
אל ארץ זבת חלב ודבש כי לא אעלה בקרבך כי
עם קשה ערף אתה פן אכלך בדרך : וישמע
העם את הדבר הרע הזה ויתאבלו ולא שתו איש
עדיו עליו : ויאמר יהוה אל משה אמר אל בני
ישראל אתם עם קשה ערף רגע אחד אעלה
בקרבך וכליתיך ועתה הורד עדיך מעליך ואדעה
מה אעשה לך : ויתנצלו בני ישראל את עדים
מהר חורב : ומשה יקח את האהל ונטה לו
מחוץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא לו אהל
מועד והיה כל מבקש יהוה יצא אל אהל מועד
אשר מחוץ למחנה : והיה כצאת משה אל
האהל יקומו כל העם ונצבו איש פתח אהלו
והביטו אחרי משה עד באו האהלה : והיה
כבא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כבא משה האהלה ירד עמוד הענן ועמד פתח
האהל ודבר עם משה: וראה כל העם את עמוד
הענן עמד פתח האהל וקם כל העם והשתחו
איש פתח אהלו: ודבר יהוה אל משה פנים
אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו ושב אל
המחנה ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש
מתוך האהל: פ ויאמר משה אל יהוה ראה
אתה אמר אלי העל את העם הזה ואתה לא
הודעתני את אשר תשלח עמי ואתה אמרת
ידעתיך בשם וגם מצאת חן בעיני: ועתה
אם נא מצאתי חן בעיניך הודעני נא את דרכך
ואדעך למען אמצא חן בעיניך וראה כי עמך
הגוי הזה: ויאמר פני ילכו והנחתי לך: ויאמר
אליו אם אין פניך הלכים אל תעלנו מזה: ובמה
יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלוא
בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר
על פני האדמה: פ ויאמר יהוה אל משה
גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה כי מצאת
חן בעיני ואדעך בשם: ויאמר הראני נא את
כבדך: ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך
וקראתי בשם יהוה לפניך וחנתי את אשר אחן
ורחמתי את אשר ארחם: ויאמר לא תוכל לראת
את פני כי לא יראני האדם וחי: ויאמר יהוה
הנה מקום אתי ונצבת על הצור: והיה בעבר
כבדי ושמתיך בנקרת הצור ושכתי כפי עליך עד
עברי: והסרתי את כפי וראית את אחרי ופני
לא יראו: פ
לד ויאמר יהוה אל משה פסל לך שני לחת
אבנים כראשנים וכתבתי על הלחת את הדברים
אשר היו על הלחת הראשנים אשר שברת:
והיה נכון לבקר ועלית בבקר אל הר סיני ונצבת
לי שם על ראש ההר: ואיש לא יעלה עמך וגם
איש אל ירא בכל ההר גם הצאן והבקר אל ירעו
אל מול ההר ההוא: ויפסל שני לחת אבנים
כראשנים וישכם משה בבקר ויעל אל הר סיני
כאשר צוה יהוה אתו ויקח בידו שני לחת
אבנים: וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם
ויקרא בשם יהוה: ויעבר יהוה על פניו ויקרא
יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד
ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע
וחטאה ונקה לא ינקה פקד עון אבות על בנים

על בני בנים על שלשים ועל רבעים : וימהר
משה ויקד ארצה וישתחו : ויאמר אם נא
מצאתי חן בעיניך אדני ילך נא אדני בקרבנו כי
עם קשה ערף הוא וסלחת לעוננו ולחטאתנו
ונחלתנו : ויאמר הנה אנכי כרת ברית נגד כל
עמך אעשה נפלאת אשר לא נבראו בכל הארץ
ובכל הגוים וראה כל העם אשר אתה בקרבו את
מעשה יהוה כי נורא הוא אשר אני עשה עמך :
שמר לך את אשר אנכי מצוך היום הנני גרש
מפניך את האמרי והכנעני והחתי והפרזי והחוי
והיבוסי : השמר לך פן תכרת ברית ליושב
הארץ אשר אתה בא עליה פן יהיה למוקש
בקרבך : כי את מזבחתם תתצון ואת מצבתם
תשברון ואת אשריו תכרתון : כי לא תשתחוה
לאל אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא הוא : פן
תכרת ברית ליושב הארץ וזנו אחרי אלהיהם
וזבחו לאלהיהם וקרא לך ואכלת מזבחו : ולקחת
מבנתיו לבניך וזנו בנתיו אחרי אלהיהן והזנו
את בניך אחרי אלהיהן : אלהי מסכה לא תעשה
לך : את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל
מצות אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש
האביב יצאת ממצרים : כל פטר רחם לי וכל
מקנך תזכר פטר שור ושה : ופטר חמור תפדה
בשה ואם לא תפדה וערפתו כל בכור בניך תפדה
ולא יראו פני ריקם : ששת ימים תעבד וביום
השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת : וחג
שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים וחג האסיף
תקופת השנה : שלש פעמים בשנה יראה כל
זכורך את פני האדן יהוה אלהי ישראל : כי
אוריש גוים מפניך והרחבתי את גבלך ולא
יחמד איש את ארצך בעלתך לראות את פני
יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה : לא תשחט
על חמץ דם זבחי ולא ילין לבקר זבח חג הפסח :
ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא
תבשל גדי בחלב אמו : פ ויאמר יהוה אל
משה כתב לך את הדברים האלה כי על פי
הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת ישראל :
ויהי שם עם יהוה ארבעים יום וארבעים לילה
לחם לא אכל ומים לא שתה ויכתב על הלחת את
דברי הברית עשרת הדברים : ויהי ברדת משה
מהר סיני ושני לחת העדת ביד משה ברדתו מן

ההר ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו
וירא אהרן וכל בני ישראל את משה והנה קרן
עור פניו וייראו מגשת אליו : ויקרא אלהם
משה וישבו אליו אהרן וכל הנשאים בעדה
וידבר משה אלהם : ואחרי כן נגשו כל בני
ישראל ויצום את כל אשר דבר יהוה אתו בהר
סיני : ויכל משה מדבר אתם ויתן על פניו
מסוה : ובבא משה לפני יהוה לדבר אתו יסיר
את המסוה עד צאתו ויצא ודבר אל בני ישראל
את אשר יצוה : וראו בני ישראל את פני משה
כי קרן עור פני משה והשיב משה את המסוה
על פניו עד באו לדבר אתו :

ס ס ס

לה **ויקהל** משה את כל עדת בני ישראל
ויאמר אלהם אלה הדברים אשר
צוה יהוה לעשת אתם : ששת ימים תעשה
מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת
שבתון ליהוה כל העשה בו מלאכה יומת : לא
תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת : פ
ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר זה
הדבר אשר צוה יהוה לאמר : קחו מאתכם
תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את תרומת
יהוה זהב וכסף ונחשת : ותכלת וארגמן
ותולעת שני ושש ועזים : וערת אילם מאדמים
וערת תחשים ועצי שטים : ושמן למאור
ובשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים : ואבני
שהם ואבני מלאים לאפוד ולחשן : וכל חכם
לב בכם יבאו ויעשו את כל אשר צוה יהוה : את
המשכן את אהלו ואת מכסהו את קרסיו ואת
קרשיו את בריחו את עמדיו ואת אדניו : את
הארן ואת בדיו את הכפרת ואת פרכת המסך :
את השלחן ואת בדיו ואת כל כליו ואת לחם
הפנים : ואת מנרת המאור ואת כליה ואת
נרתיה ואת שמן המאור : ואת מזבח הקטרת
ואת בדיו ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים
ואת מסך הפתח לפתח המשכן : את מזבח
העלה ואת מכבר הנחשת אשר לו את בדיו ואת
כל כליו את הכיר ואת כנו : את קלעי החצר את
עמדיו ואת אדניה ואת מסך שער החצר : את
יתדת המשכן ואת יתדת החצר ואת מיתריהם
את

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

את בגדי השרד לשרת בקדש את בגדי הקדש
לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן : ויצאו כל
עדת בני ישראל מלפני משה : ויבאו כל איש
אשר נשאו לבו וכל אשר נדבה רוחו אתו הביאו
את תרומת יהוה למלאכת אהל מועד ולכל עבדתו
ולבגדי הקדש : ויבאו האנשים על הנשים
כל נדיב לב הביאו חח ונזם וטבעת וכומז כל כלי
זהב וכל איש אשר הניף תנופת זהב ליהוה : וכל
איש אשר נמצא אתו תכלת וארגמן ותולעת
שני ושש ועזים וערת אילם מאדמים וערת
תחשים הביאו : כל מרים תרומת כסף ונחשת
הביאו את תרומת יהוה וכל אשר נמצא אתו עצי
שטים לכל מלאכת העבדה הביאו : וכל אשה
חכמת לב בידיה טוו ויביאו מטוה את התכלת
ואת הארגמן את תולעת השני ואת השש :
וכל הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה טוו את
העזים : והנשאם הביאו את אבני השהם ואת
אבני המלאים לאפוד ולחשן : ואת הבשם ואת
השמן למאור ולשמן המשחה ולקטרת הסמים :
כל איש ואשה אשר נדב לבם אתם להביא לכל
המלאכה אשר צוה יהוה לעשות ביד משה
הביאו בני ישראל נדבה ליהוה : פ ויאמר
משה אל בני ישראל ראו קרא יהוה בשם בצלאל
בן אורי בן חור למטה יהודה : וימלא אתו רוח
אלהים בחכמה בתבונה ובדעת ובכל מלאכה :
ולחשב מחשבת לעשת בזהב ובכסף ובנחשת :
ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות בכל
מלאכת מחשבת : ולהורת נתן בלבו הוא
ואהליאב בן אחיסמך למטה דן : מלא אתם
חכמת לב לעשות כל מלאכת חרש וחשב ורקם
בתכלת ובארגמן בתולעת השני ובשש וארג
עשי כל מלאכה וחשבי מחשבת :
ועשה בצלאל ואהליאב וכל איש חכם לב אשר לו
נתן יהוה חכמה ותבונה בהמה לדעת לעשת את
כל מלאכת עבדת הקדש לכל אשר צוה יהוה :
ויקרא משה אל בצלאל ואל אהליאב ואל כל איש
חכם לב אשר נתן יהוה חכמה בלבו כל אשר
נשאו לבו לקרבה אל המלאכה לעשת אתה :
ויקחו מלפני משה את כל התרומה אשר הביאו
בני ישראל למלאכת עבדת הקדש לעשת אתה
והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר : ויבאו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כל החכמים העשים את כל מלאכת הקדש אי
איש ממלאכתו אשר המה עשים : ויאמרו א
משה לאמר מרבים העם להביא מדי העבד
למלאכה אשר צוה יהוה לעשת אתה : וי
משה ויעבירו קול במחנה לאמר איש ואשה א
יעשו עוד מלאכה לתרומת הקדש ויכלא הע
מהביא : והמלאכה היתה דים לכל המלאכ
לעשות אתה והותר : ס ויעשו כל חכמ
לב בעשי המלאכה את המשכן עשר יריעת ש
משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני כרבי
מעשה חשב עשה אתם : ארך היריעה האח
שמנה ועשרים באמה ורחב ארבע באמ
היריעה האחת מדה אחת לכל היריעת : ויחב
את חמש היריעת אחת אל אחת וחמש יריע
חבר אחת אל אחת : ויעש ללאת תכלת ע
שפת היריעה האחת מקצה במחברת כן עשה
בשפת היריעה הקיצונה במחברת השנית
חמשים ללאת עשה ביריעה האחת וחמשי
ללאת עשה בקצה היריעה אשר במחבר
השנית מקבילת הללאת אחת אל אחת : ויע
חמשים קרסי זהב ויחבר את היריעת אחת א
אחת בקרסים ויהי המשכן אחד : פ ויע
יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשר
יריעת עשה אתם : ארך היריעה האחת שלשי
באמה וארבע אמות רחב היריעה האחת מד
אחת לעשתי עשרה יריעת : ויחבר את חמ
היריעת לבד ואת שש היריעת לבד : ויע
ללאת חמשים על שפת היריעה הקיצנ
במחברת וחמשים ללאת עשה על שפת היריע
החברת השנית : ויעש קרסי נחשת חמשי
לחבר את האהל להית אחד : ויעש מכסה לא
ערת אילם מאדמים ומכסה ערת תחשי
מלמעלה : ס ויעש את הקרשים למש
עצי שטים עמדים : עשר אמת ארך הקר
ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד : ש
ידת לקרש האחד משלבת אחת אל אחת כן עש
לכל קרשי המשכן : ויעש את הקרשים למשכ
עשרים קרשים לפאת נגב תימנה : וארבעי
אדני כסף עשה תחת עשרים הקרשים שנ
אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו ושנ
אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו : ולצל
המשכ

המשכן השנית לפאת צפון עשה עשרים
קרשים׃ וארבעים אדניהם כסף שני אדנים
תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש
האחד׃ ולירכתי המשכן ימה עשה ששה
קרשים׃ ושני קרשים עשה למקצעת המשכן
בירכתים׃ והיו תואמים מלמטה ויחדו יהיו
תמים אל ראשו אל הטבעת האחת כן עשה
לשניהם לשני המקצעת׃ והיו שמנה קרשים
ואדניהם כסף ששה עשר אדנים שני אדנים
שני אדנים תחת הקרש האחד׃ ויעש בריחי
עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשכן האחת׃
וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן השנית
וחמשה בריחם לקרשי המשכן לירכתים ימה׃
ויעש את הבריח התיכן לברח בתוך הקרשים מן
הקצה אל הקצה׃ ואת הקרשים צפה זהב
ואת טבעתם עשה זהב בתים לבריחם ויצף את
הבריחם זהב׃ ויעש את הפרכת תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משזר מעשה חשב עשה
אתה כרבים׃ ויעש לה ארבעה עמודי שטים
ויצפם זהב וויהם זהב ויצק להם ארבעה אדני
כסף׃ ויעש מסך לפתח האהל תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משזר מעשה רקם׃ ואת
עמודיו חמשה ואת וויהם וצפה ראשיהם
וחשקיהם זהב ואדניהם חמשה נחשת׃
פ ויעש בצלאל את הארן עצי שטים לז
אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי
קמתו׃ ויצפהו זהב טהור מבית ומחוץ ויעש
לו זר זהב סביב׃ ויצק לו ארבע טבעת זהב
על ארבע פעמתיו ושתי טבעת על צלעו האחת
ושתי טבעת על צלעו השנית׃ ויעש בדי
עצי שטים ויצף אתם זהב׃ ויבא את הבדים
בטבעת על צלעת הארן לשאת את הארן׃ ויעש
כפרת זהב טהור אמתים וחצי ארכה ואמה וחצי
רחבה׃ ויעש שני כרבים זהב מקשה עשה
אתם משני קצות הכפרת׃ כרוב אחד מקצה
מזה וכרוב אחד מקצה מזה מן הכפרת עשה את
הכרבים משני קצותו׃ ויהיו הכרבים פרשי
כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת
ופניהם איש אל אחיו אל הכפרת היו פני
הכרבים׃ פ ויעש את השלחן עצי שטים
אמתים ארכו ואמה רחבו ואמה וחצי קמתו׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויצף אתו זהב טהור ויעש לו זר זהב סביב:
ויעש לו מסגרת טפח סביב ויעש זר זהב
למסגרתו סביב: ויצק לו ארבע טבעת זהב
ויתן את הטבעת על ארבע הפאת אשר לארבע
רגליו: לעמת המסגרת היו הטבעת בתים
לבדים לשאת את השלחן: ויעש את הבדים
עצי שטים ויצף אתם זהב לשאת את השלחן:
ויעש את הכלים אשר על השלחן את קערתיו
ואת כפתיו ואת מנקיתיו ואת הקשות אשר
יסך בהן זהב טהור: פ ויעש את המנרה זהב
טהור מקשה עשה את המנרה ירכה וקנה
גביעיה כפתריה ופרחיה ממנה היו: וששה
קנים יצאים מצדיה שלשה קני מנרה מצדה
האחד ושלשה קני מנרה מצדה השני: שלשה
גבעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח
ושלשה גבעים משקדים בקנה אחד כפתר ופרח
כן לששת הקנים היצאים מן המנרה: ובמנרה
ארבעה גבעים משקדים כפתריה ופרחיה:
וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת
שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים
ממנה לששת הקנים היצאים ממנה: כפתריהם
וקנתם ממנה היו כלה מקשה אחת זהב טהור:
ויעש את נרתיה שבעה ומלקחיה ומחתתיה
זהב טהור: ככר זהב טהור עשה אתה ואת כל
כליה: פ ויעש את מזבח הקטרת עצי שטים
אמה ארכו ואמה רחבו רבוע ואמתים קמתו
ממנו היו קרנתיו: ויצף אתו זהב טהור את
גגו ואת קירתיו סביב ואת קרנתיו ויעש לו זר
זהב סביב: ושתי טבעת זהב עשה לו מתחת
לזרו על שתי צלעתיו על שני צדיו לבתים לבדים
לשאת אתו בהם: ויעש את הבדים עצי שטים
ויצף אתם זהב: ויעש את שמן המשחה קדש
ואת קטרת הסמים טהור מעשה רקח: ס
לח ויעש את מזבח העלה עצי שטים חמש אמות
ארכו וחמש אמות רחבו רבוע ושלש אמות
קמתו: ויעש קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו
היו קרנתיו ויצף אתו נחשת: ויעש את כל כלי
המזבח את הסירת ואת היעים ואת המזרקת את
המזלגת ואת המחתת כל כליו עשה נחשת:
ויעש למזבח מכבר מעשה רשת נחשת תחת
כרכבו מלמטה עד חציו: ויצק ארבע טבעת
בארבע

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בארבע הקצות למכבר הנחשת בתים לבדים׃
ויעש את הבדים עצי שטים ויצף אתם נחשת׃
ויבא את הבדים בטבעת על צלעת המזבח לשאת
אתו בהם נבוב לחת עשה אתו׃ ס ויעש
את הכיור נחשת ואת כנו נחשת במראת הצבאת
אשר צבאו פתח אהל מועד׃ ס ויעש את
החצר לפאת נגב תימנה קלעי החצר שש משזר
מאה באמה׃ עמודיהם עשרים ואדניהם
עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם כסף׃
ולפאת צפון מאה באמה עמודיהם עשרים
ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם
כסף׃ ולפאת ים קלעים חמשים באמה עמודיהם
עשרה ואדניהם עשרה ווי העמדים וחשוקיהם
כסף׃ ולפאת קדמה מזרחה חמשים אמה׃
קלעים חמש עשרה אמה אל הכתף עמודיהם
שלשה ואדניהם שלשה׃ ולכתף השנית מזה
ומזה לשער החצר קלעים חמש עשרה אמה
עמדיהם שלשה ואדניהם שלשה׃ כל קלעי
החצר סביב שש משזר׃ והאדנים לעמדים
נחשת ווי העמודים וחשוקיהם כסף וצפוי
ראשיהם כסף והם מחשקים כסף כל עמדי
החצר׃ ומסך שער החצר מעשה רקם תכלת
וארגמן ותולעת שני ושש משזר ועשרים אמה
ארך וקומה ברחב חמש אמות לעמת קלעי
החצר׃ ועמדיהם ארבעה ואדניהם ארבעה
נחשת וויהם כסף וצפוי ראשיהם וחשקיהם
כסף׃ וכל היתדת למשכן ולחצר סביב נחשת׃

ס ס ס

אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר
פקד על פי משה עבדת הלוים ביד
איתמר בן אהרן הכהן׃ ובצלאל בן אורי בן
חור למטה יהודה עשה את כל אשר צוה יהוה
את משה׃ ואתו אהליאב בן אחיסמך למטה דן
חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן ובתולעת
השני ובשש׃ כל הזהב העשוי למלאכה בכל
מלאכת הקדש ויהי זהב התנופה תשע ועשרים
ככר ושבע מאות ושלשים שקל בשקל הקדש׃
וכסף פקודי העדה מאת ככר ואלף ושבע מאות
וחמשה ושבעים שקל בשקל הקדש׃ בקע
לגלגלת מחצית השקל בשקל הקדש לכל העבר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

על הפקדים מבן עשרים שנה ומעלה לשש
מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים
ויהי מאת ככר הכסף לצקת את אדני הקדש וא
אדני הפרכת מאת אדנים למאת הככר ככר לאדן
ואת האלף ושבע המאות וחמשה ושבעים עש
ווים לעמודים וצפה ראשיהם וחשק אתם
ונחשת התנופה שבעים ככר ואלפים וארבע
מאות שקל: ויעש בה את אדני פתח אהל מוע
ואת מזבח הנחשת ואת מכבר הנחשת אשר ל
ואת כל כלי המזבח: ואת אדני החצר סביב
ואת אדני שער החצר ואת כל יתדת המשכן וא
כל יתדת החצר סביב:
לט ומן התכלת והארגמן ותולעת השני עש
בגדי שרד לשרת בקדש ויעשו את בגדי הקדש
אשר לאהרן כאשר צוה יהוה את משה: ס
ויעש את האפד זהב תכלת וארגמן ותולעת שנ
ושש משזר: וירקעו את פחי הזהב וקצ
פתילם לעשות בתוך התכלת ובתוך הארגמ
ובתוך תולעת השני ובתוך השש מעשה חשב
כתפת עשו לו חברת על שני קצותיו חבר
וחשב אפדתו אשר עליו ממנו הוא כמעשהו זהב
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר כאשר
צוה יהוה את משה: ס ויעשו את אבנ
השהם מסבת משבצת זהב מפתחת פתוח
חותם על שמות בני ישראל: וישם אתם ע
כתפת האפד אבני זכרון לבני ישראל כאשר צוה
יהוה את משה: פ ויעש את החשן מעשה
חשב כמעשה אפד זהב תכלת וארגמן ותולעת
שני ושש משזר: רבוע היה כפול עשו את
החשן זרת ארכו וזרת רחבו כפול: וימלאו בו
ארבעה טורי אבן טור אדם פטדה וברקת הטור
האחד: והטור השני נפך ספיר ויהלם: והטור
השלישי לשם שבו ואחלמה: והטור הרביעי
תרשיש שהם וישפה מוסבת משבצת זהב
במלאתם: והאבנים על שמת בני ישראל הנה
שתים עשרה על שמתם פתוחי חתם איש על
שמו לשנים עשר שבט: ויעשו על החשן
שרשרת גבלת מעשה עבת זהב טהור: ויעשו
שתי משבצת זהב ושתי טבעת זהב ויתנו את
שתי הטבעת על שני קצות החשן: ויתנו
שתי העבתת הזהב על שתי הטבעת על קצות
החשן:

החשן׃ ואת שתי קצות שתי העבתת נתנו על
שתי המשבצת ויתנם על כתפת האפד אל מול
פניו׃ ויעשו שתי טבעת זהב וישימו על שני
קצות החשן על שפתו אשר אל עבר האפד
ביתה׃ ויעשו שתי טבעת זהב ויתנם על שתי
כתפת האפד מלמטה ממול פניו לעמת מחברתו
ממעל לחשב האפד׃ וירכסו את החשן מטבעתיו
אל טבעת האפד בפתיל תכלת להית על חשב
האפד ולא יזח החשן מעל האפד כאשר צוה יהוה
את משה׃ פ ויעש את מעיל האפד מעשה
ארג כליל תכלת׃ ופי המעיל בתוכו כפי תחרא
שפה לפיו סביב לא יקרע׃ ויעשו על שולי
המעיל רמוני תכלת וארגמן ותולעת שני משזר׃
ויעשו פעמני זהב טהור ויתנו את הפעמנים
בתוך הרמנים על שולי המעיל סביב בתוך
הרמנים׃ פעמן ורמן פעמן ורמן על שולי
המעיל סביב לשרת כאשר צוה יהוה את משה׃
ס ויעשו את הכתנת שש מעשה ארג לאהרן
ולבניו׃ ואת המצנפת שש ואת פארי המגבעת
שש ואת מכנסי הבד שש משזר׃ ואת האבנט
שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני מעשה
רקם כאשר צוה יהוה את משה׃ ס ויעשו
את ציץ נזר הקדש זהב טהור ויכתבו עליו מכתב
פתוחי חותם קדש ליהוה׃ ויתנו עליו פתיל
תכלת לתת על המצנפת מלמעלה כאשר צוה
יהוה את משה׃ ס ותכל כל עבדת משכן
אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה
את משה כן עשו׃ ויביאו את המשכן אל משה
את האהל ואת כל כליו קרסיו קרשיו בריחו
ועמדיו ואדניו׃ ואת מכסה עורת האילם
המאדמים ואת מכסה ערת התחשים ואת פרכת
המסך׃ את ארון העדת ואת בדיו ואת הכפרת׃
את השלחן את כל כליו ואת לחם הפנים׃ את
המנרה הטהרה את נרתיה נרת המערכה ואת כל
כליה ואת שמן המאור׃ ואת מזבח הזהב ואת
שמן המשחה ואת קטרת הסמים ואת מסך פתח
האהל׃ את מזבח הנחשת ואת מכבר הנחשת
אשר לו את בדיו ואת כל כליו את הכיר ואת כנו׃
את קלעי החצר את עמדיה ואת אדניה ואת
המסך לשער החצר את מיתריו ויתדתיה ואת
כל כלי עבדת המשכן לאהל מועד׃ את בגדי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

השרד לשרת בקדש את בגדי הקדש לאהר
הכהן ואת בגדי בניו לכהן : ככל אשר צוה
יהוה את משה כן עשו בני ישראל את כ
העבדה : וירא משה את כל המלאכה והנה עש
אתה כאשר צוה יהוה כן עשו ויברך אתם משה
מ פ וידבר יהוה אל משה לאמר : ביום
החדש הראשון באחד לחדש תקים את משכ
אהל מועד : ושמת שם את ארון העדות וסכ
על הארן את הפרכת : והבאת את השלח
וערכת את ערכו והבאת את המנרה והעלית א
נרתיה : ונתתה את מזבח הזהב לקטרת לפנ
ארון העדת ושמת את מסך הפתח למשכן
ונתתה את מזבח העלה לפני פתח משכן אה
מועד : ונתת את הכיר בין אהל מועד ובין
המזבח ונתת שם מים : ושמת את החצ
סביב ונתת את מסך שער החצר : ולקחת א
שמן המשחה ומשחת את המשכן ואת כל אש
בו וקדשת אתו ואת כל כליו והיה קדש : ומשח
את מזבח העלה ואת כל כליו וקדשת את המזב
והיה המזבח קדש קדשים : ומשחת את הכיר
ואת כנו וקדשת אתו : והקרבת את אהרן ואת
בניו אל פתח אהל מועד ורחצת אתם במים :
והלבשת את אהרן את בגדי הקדש ומשחת את
וקדשת אתו וכהן לי : ואת בניו תקריב והלבשת
אתם כתנת : ומשחת אתם כאשר משחת את
אביהם וכהנו לי והיתה להית להם משחתם
למהנת עולם לדרתם : ויעש משה ככל אשר
צוה יהוה אתו כן עשה : ס ויהי בחדש
הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם
המשכן : ויקם משה את המשכן ויתן את
ארניו וישם את קרשיו ויתן את בריחיו ויקם
את עמודיו : ויפרש את האהל על המשכן וישם
את מכסה האהל עליו מלמעלה כאשר צוה יהוה
את משה : ס ויקח ויתן את העדת אל הארן
וישם את הבדים על הארן ויתן את הכפרת על
הארן מלמעלה : ויבא את הארן אל המשכן
וישם את פרכת המסך ויסך על ארון העדות
כאשר צוה יהוה את משה : ס ויתן את
השלחן באהל מועד על ירך המשכן צפנה מחוץ
לפרכת : ויערך עליו ערך לחם לפני יהוה כאשר
צוה יהוה את משה : ס וישם את המנרת
באהל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אהל מועד נכח השלחן על ירך המשכן נגבה:
ועל הנרת לפני יהוה כאשר צוה יהוה את
משה: ס וישם את מזבח הזהב באהל מועד
לפני הפרכת: ויקטר עליו קטרת סמים כאשר
צוה יהוה את משה: פ וישם את מסך
הפתח למשכן: ואת מזבח העלה שם פתח
משכן אהל מועד ויעל עליו את העלה ואת
המנחה כאשר צוה יהוה את משה: ס וישם
את הכיר בין אהל מועד ובין המזבח ויתן שמה
מים לרחצה: ורחצו ממנו משה ואהרן ובניו
את ידיהם ואת רגליהם: בבאם אל אהל מועד
ובקרבתם אל המזבח ירחצו כאשר צוה יהוה את
משה: ויקם את החצר סביב למשכן ולמזבח
ויתן את מסך שער החצר ויכל משה את
המלאכה: פ ויכס הענן את אהל מועד וכבוד
יהוה מלא את המשכן: ולא יכל משה לבוא אל
אהל מועד כי שכן עליו הענן וכבוד יהוה מלא
את המשכן: ובהעלות הענן מעל המשכן יסעו
בני ישראל בכל מסעיהם: ואם לא יעלה הענן
ולא יסעו עד יום העלתו: כי ענן יהוה על
המשכן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל בית
ישראל בכל מסעיהם: חזק

ספר ויקרא

ויקרא אל משה וידבר יהוה אליו א
מאהל מועד לאמר: דבר
אל בני ישראל ואמרת אלהם אדם כי יקריב
מכם קרבן ליהוה מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן
תקריבו את קרבנכם: אם עלה קרבנו מן הבקר
זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב
אתו לרצנו לפני יהוה: וסמך ידו על ראש
העלה ונרצה לו לכפר עליו: ושחט את בן
הבקר לפני יהוה והקריבו בני אהרן הכהנים
את הדם וזרקו את הדם על המזבח סביב אשר
פתח אהל מועד: והפשיט את העלה ונתח אתה
לנתחיה: ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח
וערכו עצים על האש: וערכו בני אהרן הכהנים
את הנתחים את הראש ואת הפדר על העצים
אשר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אשר על האש אשר על המזבח ׃ וקרבו וכרעיו
ירחץ במים והקטיר הכהן את הכל המזבחה עלה
אשה ריח ניחוח ליהוה ׃ ס ואם מן הצאן
קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעלה זכר תמים
יקריבנו ׃ ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני
יהוה וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו על
המזבח סביב ׃ ונתח אתו לנתחיו ואת ראשו
ואת פדרו וערך הכהן אתם על העצים אשר על
האש אשר על המזבח ׃ והקרב והכרעים ירחץ
במים והקריב הכהן את הכל והקטיר המזבחה
עלה הוא אשה ריח ניחח ליהוה ׃ פ ואם
מן העוף עלה קרבנו ליהוה והקריב מן התרים
או מן בני היונה את קרבנו ׃ והקריבו הכהן אל
המזבח ומלק את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה
דמו על קיר המזבח ׃ והסיר את מראתו בנצתה
והשליך אתה אצל המזבח קדמה אל מקום
הדשן ׃ ושסע אתו בכנפיו לא יבדיל והקטיר
אתו הכהן המזבחה על העצים אשר על האש
עלה הוא אשה ריח ניחח ליהוה ׃
ב ס ונפש כי תקריב קרבן מנחה ליהוה סלת
יהיה קרבנו ויצק עליה שמן ונתן עליה לבנה ׃
והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ משם מלא
קמצו מסלתה ומשמנה על כל לבנתה והקטיר
הכהן את אזכרתה המזבחה אשה ריח ניחח
ליהוה ׃ והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו
קדש קדשים מאשי יהוה ׃ ס וכי תקרב
קרבן מנחה מאפה תנור סלת חלות מצת בלולת
בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן ׃ ס ואם
מנחה על המחבת קרבנך סלת בלולה בשמן
מצה תהיה ׃ פתות אתה פתים ויצקת עליה
שמן מנחה הוא ׃ ס ואם מנחת מרחשת
קרבנך סלת בשמן תעשה ׃ והבאת את המנחה
אשר יעשה מאלה ליהוה והקריבה אל הכהן
והגישה אל המזבח ׃ והרים הכהן מן המנחה
את אזכרתה והקטיר המזבחה אשה ריח ניחח
ליהוה ׃ והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו
קדש קדשים מאשי יהוה ׃ כל המנחה אשר
תקריבו ליהוה לא תעשה חמץ כי כל שאר וכל
דבש לא תקטירו ממנו אשה ליהוה ׃ קרבן
ראשית תקריבו אתם ליהוה ואל המזבח לא יעלו
לריח ניחח ׃ וכל קרבן מנחתך במלח תמלח

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ולא תשבית מלח ברית אלהיך מעל מנחתך על
כל קרבנך תקריב מלח: ס ואם תקריב
מנחת בכורים ליהוה אביב קלוי באש גרש כרמל
תקריב את מנחת בכוריך: ונתת עליה שמן
ושמת עליה לבנה מנחה היא: והקטיר הכהן
את אזכרתה מגרשה ומשמנה על כל לבנתה
אשה ליהוה:

פ ואם זבח שלמים קרבנו אם מן הבקר ג
הוא מקריב אם זכר. אם נקבה תמים יקריבנו
לפני יהוה: וסמך ידו על ראש קרבנו ושחטו
פתח אהל מועד וזרקו בני אהרן הכהנים את
הדם על המזבח סביב: והקריב מזבח השלמים
אשה ליהוה את החלב המכסה את הקרב ואת כל
החלב אשר על הקרב: ואת שתי הכלית ואת
החלב אשר עלהן אשר על הכסלים ואת היתרת
על הכבד על הכליות יסירנה: והקטירו אתו
בני אהרן המזבחה על העלה אשר על העצים
אשר על האש אשה ריח ניחח ליהוה: פ ואם
מן הצאן קרבנו לזבח שלמים ליהוה זכר או
נקבה תמים יקריבנו: אם כשב הוא מקריב
את קרבנו והקריב אתו לפני יהוה: וסמך את
ידו על ראש קרבנו ושחט אתו לפני אהל מועד
וזרקו בני אהרן את דמו על המזבח סביב:
והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה חלבו האליה
תמימה לעמת העצה יסירנה ואת החלב המכסה
את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: ואת
שתי הכלית ואת החלב אשר עלהן אשר על
הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכלית יסירנה:
והקטירו הכהן המזבחה לחם אשה ליהוה:
פ ואם עז קרבנו והקריבו לפני יהוה: וסמך
את ידו על ראשו ושחט אתו לפני אהל מועד
וזרקו בני אהרן את דמו אל המזבח סביב:
והקריב ממנו קרבנו אשה ליהוה את החלב
המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב:
ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עלהן אשר על
הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכלית יסירנה:
והקטירם הכהן המזבחה לחם אשה לריח ניחח
כל חלב ליהוה: חקת עולם לדרתיכם בכל
מושבתיכם כל חלב וכל דם לא תאכלו: פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל ד
בני ישראל לאמר נפש כי תחטא בשגגה מכל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מצות יהוה אשר לא תעשינה ועשה מאחת
מהנה : אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם
והקריב על חטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים
ליהוה לחטאת : והביא את הפר אל פתח אהל
מועד לפני יהוה וסמך את ידו על ראש הפר
ושחט את הפר לפני יהוה : ולקח הכהן המשיח
מדם הפר והביא אתו אל אהל מועד : וטבל
הכהן את אצבעו בדם והזה מן הדם שבע פעמים
לפני יהוה את פני פרכת הקדש : ונתן הכהן
מן הדם על קרנות מזבח קטרת הסמים לפני
יהוה אשר באהל מועד ואת כל דם הפר ישפך
אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד
ואת כל חלב פר החטאת ירים ממנו את החלב
המכסה על הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב
ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן אשר על
הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות
יסירנה : כאשר יורם משור זבח השלמים
והקטירם הכהן על מזבח העלה : ואת עור הפר
ואת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו
והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה אל מקום
טהור אל שפך הדשן ושרף אתו על עצים באש
על שפך הדשן ישרף : פ ואם כל עדת
ישראל ישגו ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו
אחת מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ואשמו
ונודעה החטאת אשר חטאו עליה והקריבו הקהל
פר בן בקר לחטאת והביאו אתו לפני אהל מועד
וסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר לפני
יהוה ושחט את הפר לפני יהוה : והביא הכהן
המשיח מדם הפר אל אהל מועד : וטבל הכהן
אצבעו מן הדם והזה שבע פעמים לפני יהוה
את פני הפרכת : ומן הדם יתן על קרנת
המזבח אשר לפני יהוה אשר באהל מועד ואת
כל הדם ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח
אהל מועד : ואת כל חלבו ירים ממנו והקטיר
המזבחה : ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת
כן יעשה לו וכפר עלהם הכהן ונסלח להם :
והוציא את הפר אל מחוץ למחנה ושרף אתו
כאשר שרף את הפר הראשון חטאת הקהל הוא :
פ אשר נשיא יחטא ועשה אחת מכל מצות
יהוה אלהיו אשר לא תעשינה בשגגה ואשם :
או הודע אליו חטאתו אשר חטא בה והביא את

קרבנו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

קרבנו שעיר עזים זכר תמים : וסמך ידו על
ראש השעיר ושחט אתו במקום אשר ישחט
את העלה לפני יהוה חטאת הוא : ולקח הכהן
מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת מזבח
העלה ואת דמו ישפך אל יסוד מזבח העלה : ואת
כל חלבו יקטיר המזבחה כחלב זבח השלמים
וכפר עליו הכהן מחטאתו ונסלח לו : פ ואם
נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשתה
אחת ממצות יהוה אשר לא תעשינה ואשם :
או הודע אליו חטאתו אשר חטא והביא קרבנו
שעירת עזים תמימה נקבה על חטאתו אשר
חטא : וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט
את החטאת במקום העלה : ולקח הכהן מדמה
באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת כל דמה
ישפך אל יסוד המזבח : ואת כל חלבה יסיר
כאשר הוסר חלב מעל זבח השלמים והקטיר
הכהן המזבחה לריח ניחח ליהוה וכפר עליו
הכהן ונסלח לו : פ ואם כבש יביא קרבנו
לחטאת נקבה תמימה יביאנה : וסמך את ידו
על ראש החטאת ושחט אתה לחטאת במקום
אשר ישחט את העלה : ולקח הכהן מדם
החטאת באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה
ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח : ואת כל
חלבה יסיר כאשר יוסר חלב הכשב מזבח
השלמים והקטיר הכהן אתם המזבחה על אשי
יהוה וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא
ונסלח לו : פ
ונפש כי תחטא ושמעה קול אלה והוא ה
עד או ראה או ידע אם לוא יגיד ונשא עונו : או
נפש אשר תגע בכל דבר טמא או בנבלת חיה
טמאה או בנבלת בהמה טמאה או בנבלת שרץ
טמא ונעלם ממנו והוא טמא ואשם : או כי
יגע בטמאת אדם לכל טמאתו אשר יטמא בה
ונעלם ממנו והוא ידע ואשם : או נפש כי
תשבע לבטא בשפתים להרע או להיטיב לכל
אשר יבטא האדם בשבעה ונעלם ממנו והוא
ידע ואשם לאחת מאלה : והיה כי יאשם
לאחת מאלה והתודה אשר חטא עליה : והביא
את אשמו ליהוה על חטאתו אשר חטא נקבה מן
הצאן כשבה או שעירת עזים לחטאת וכפר
עליו הכהן מחטאתו : ואם לא תגיע ידו די שה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והביא את אשמו אשר חטא שתי תרים או שני
בני יונה ליהוה אחד לחטאת ואחד לעלה :
והביא אתם אל הכהן והקריב את אשר לחטאת
ראשונה ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל :
והזה מדם החטאת על קיר המזבח והנשאר בדם
ימצה אל יסוד המזבח חטאת הוא : ואת השני
יעשה עלה כמשפט וכפר עליו הכהן מחטאתו
אשר חטא ונסלח לו : ס ואם לא תשיג ידו
לשתי תרים או לשני בני יונה והביא את קרבנו
אשר חטא עשירת האפה סלת לחטאת לא ישים
עליה שמן ולא יתן עליה לבנה כי חטאת היא :
והביאה אל הכהן וקמץ הכהן ממנה מלוא קמצו
את אזכרתה והקטיר המזבחה על אשי יהוה
חטאת הוא : וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר
חטא מאחת מאלה ונסלח לו והיתה לכהן כמנחה :
ס וידבר יהוה אל משה לאמר : נפש כי
תמעל מעל וחטאה בשגגה מקדשי יהוה והביא
את אשמו ליהוה איל תמים מן הצאן בערכך כסף
שקלים בשקל הקדש לאשם : ואת אשר חטא
מן הקדש ישלם ואת חמישתו יוסף עליו ונתן
אתו לכהן והכהן יכפר עליו באיל האשם ונסלח
לו : פ ואם נפש כי תחטא ועשתה אחת מכל
מצות יהוה אשר לא תעשינה ולא ידע ואשם
ונשא עונו : והביא איל תמים מן הצאן בערכך
לאשם אל הכהן וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר
שגג והוא לא ידע ונסלח לו : אשם הוא אשם
אשם ליהוה : פ וידבר יהוה אל משה לאמר :
נפש כי תחטא ומעלה מעל ביהוה וכחש בעמיתו
בפקדון או בתשומת יד או בגזל או עשק את
עמיתו : או מצא אבדה וכחש בה ונשבע על
שקר על אחת מכל אשר יעשה האדם לחטא
בהנה : והיה כי יחטא ואשם והשיב את הגזלה
אשר גזל או את העשק אשר עשק או את
הפקדון אשר הפקד אתו או את האבדה אשר
מצא : או מכל אשר ישבע עליו לשקר ושלם
אתו בראשו וחמשתיו יסף עליו לאשר הוא לו
יתננו ביום אשמתו : ואת אשמו יביא ליהוה
איל תמים מן הצאן בערכך לאשם אל הכהן :
וכפר עליו הכהן לפני יהוה ונסלח לו על אחת
מכל אשר יעשה לאשמה בה :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פ פ פ

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ צו את ו
אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת
העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה
עד הבקר ואש המזבח תוקד בו׃ ולבש הכהן
מדו בד ומכנסי בד ילבש על בשרו והרים את
הדשן אשר תאכל האש את העלה על המזבח
ושמו אצל המזבח׃ ופשט את בגדיו ולבש
בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ
למחנה אל מקום טהור׃ והאש על המזבח
תוקד בו לא תכבה ובער עליה הכהן עצים בבקר
בבקר וערך עליה העלה והקטיר עליה חלבי
השלמים׃ אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה׃
ס וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן
לפני יהוה אל פני המזבח׃ והרים ממנו בקמצו
מסלת המנחה ומשמנה ואת כל הלבנה אשר על
המנחה והקטיר המזבח ריח ניחח אזכרתה
ליהוה׃ והנותרת ממנה יאכלו אהרן ובניו
מצות תאכל במקום קדש בחצר אהל מועד
יאכלוה׃ לא תאפה חמץ חלקם נתתי אתה
מאשי קדש קדשים הוא כחטאת וכאשם׃ כל
זכר בבני אהרן יאכלנה חק עולם לדרתיכם מאשי
יהוה כל אשר יגע בהם יקדש׃ פ וידבר יהוה
אל משה לאמר׃ זה קרבן אהרן ובניו אשר
יקריבו ליהוה ביום המשח אתו עשירת האפה
סלת מנחה תמיד מחציתה בבקר ומחציתה
בערב׃ על מחבת בשמן תעשה מרבכת תביאנה
תפיני מנחת פתים תקריב ריח ניחח ליהוה׃
והכהן המשיח תחתיו מבניו יעשה אתה חק
עולם ליהוה כליל תקטר׃ וכל מנחת כהן כליל
תהיה לא תאכל׃ פ וידבר יהוה אל משה
לאמר׃ דבר אל אהרן ואל בניו לאמר זאת תורת
החטאת במקום אשר תשחט העלה תשחט
החטאת לפני יהוה קדש קדשים הוא׃ הכהן
המחטא אתה יאכלנה במקום קדש תאכל בחצר
אהל מועד׃ כל אשר יגע בבשרה יקדש ואשר
יזה מדמה על הבגד אשר יזה עליה תכבס במקום
קדש׃ וכלי חרש אשר תבשל בו ישבר ואם
בכלי נחשת בשלה ומרק ושטף במים׃ כל זכר
בכהנים יאכל אתה קדש קדשים הוא׃ וכל

חטאת אשר יובא מדמה אל אהל מועד לכ
בקדש לא תאכל באש תשרף : פ
ז וזאת תורת האשם קדש קדשים הוא
במקום אשר ישחטו את העלה ישחטו את הא
ואת דמו יזרק על המזבח סביב : ואת כל חל
יקריב ממנו את האליה ואת החלב המכסה א
הקרב : ואת שתי הכלית ואת החלב אשר על
אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד
הכלית יסירנה : והקטיר אתם הכהן המזבח
אשה ליהוה אשם הוא : כל זכר בכהנים יאכל
במקום קדוש יאכל קדש קדשים הוא : כחטא
כאשם תורה אחת להם הכהן אשר יכפר בו
יהיה : והכהן המקריב את עלת איש עור הע
אשר הקריב לכהן לו יהיה : וכל מנחה א
תאפה בתנור וכל נעשה במרחשת ועל מחבת
לכהן המקריב אתה לו תהיה : וכל מנחה בלול
בשמן וחרבה לכל בני אהרן תהיה איש כאחי
פ וזאת תורת זבח השלמים אשר יקריב ליהו
אם על תודה יקריבנו והקריב על זבח התוד
חלות מצות בלולת בשמן ורקיקי מצות משח
בשמן וסלת מרבכת חלת בלולת בשמן :
חלת לחם חמץ יקריב קרבנו על זבח תוד
שלמיו : והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומ
ליהוה לכהן הזרק את דם השלמים לו יהי
ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו יאכל ל
יניח ממנו עד בקר : ואם נדר או נדבה זב
קרבנו ביום הקריבו את זבחו יאכל וממחר
והנותר ממנו יאכל : והנותר מבשר הזבח ביום
השלישי באש ישרף : ואם האכל יאכל מבש
זבח שלמיו ביום השלישי לא ירצה המקריב א
לא יחשב לו פגול יהיה והנפש האכלת ממנ
עונה תשא : והבשר אשר יגע בכל טמא ל
יאכל באש ישרף והבשר כל טהור יאכל בשר
והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אש
ליהוה וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא
מעמיה : ונפש כי תגע בכל טמא בטמאת אד
או בבהמה טמאה או בכל שקץ טמא ואכל מבש
זבח השלמים אשר ליהוה ונכרתה הנפש ההו
מעמיה : וידבר יהוה אל משה לאמר : דב
אל בני ישראל לאמר כל חלב שור וכשב ועז ל
תאכלו : וחלב נבלה וחלב טרפה יעשה לכ
מלאכ

מלאכה ואכל לא תאכלהו : כי כל אכל חלב מן
הבהמה אשר יקריב ממנה אשה ליהוה ונכרתה
הנפש האכלת מעמיה : וכל דם לא תאכלו בכל
מושבתיכם לעוף ולבהמה : כל נפש אשר
תאכל כל דם ונכרתה הנפש ההוא מעמיה :
פ וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל
בני ישראל לאמר המקריב את זבח שלמיו ליהוה
ביא את קרבנו ליהוה מזבח שלמיו : ידיו
תביאינה את אשי יהוה את החלב על החזה
ביאנו את החזה להניף אתו תנופה לפני יהוה :
הקטיר הכהן את החלב המזבחה והיה החזה
לאהרן ולבניו : ואת שוק הימין תתנו תרומה
לכהן מזבחי שלמיכם : המקריב את דם
השלמים ואת החלב מבני אהרן לו תהיה שוק
הימין למנה : כי את חזה התנופה ואת שוק
התרומה לקחתי מאת בני ישראל מזבחי
שלמיהם ואתן אתם לאהרן הכהן ולבניו לחק
עולם מאת בני ישראל : זאת משחת אהרן
ומשחת בניו מאשי יהוה ביום הקריב אתם
לכהן ליהוה : אשר צוה יהוה לתת להם ביום
משחו אתם מאת בני ישראל חקת עולם לדרתם:
זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם
ולמלואים ולזבח השלמים : אשר צוה יהוה
את משה בהר סיני ביום צותו את בני ישראל
להקריב את קרבניהם ליהוה במדבר סיני :
פ וידבר יהוה אל משה לאמר : קח את ח
אהרן ואת בניו אתו ואת הבגדים ואת שמן
המשחה ואת פר החטאת ואת שני האילים ואת
כל המצות: ואת כל העדה הקהל אל פתח אהל
מועד : ויעש משה כאשר צוה יהוה אתו ותקהל
העדה אל פתח אהל מועד : ויאמר משה אל
העדה זה הדבר אשר צוה יהוה לעשות : ויקרב
משה את אהרן ואת בניו וירחץ אתם במים :
ויתן עליו את הכתנת ויחגר אתו באבנט וילבש
אתו את המעיל ויתן עליו את האפד ויחגר אתו
בחשב האפד ויאפד לו בו : וישם עליו את
החשן ויתן אל החשן את האורים ואת התמים:
וישם את המצנפת על ראשו וישם על המצנפת
אל מול פניו את ציץ הזהב נזר הקדש כאשר צוה
יהוה את משה : ויקח משה את שמן המשחה
וימשח את המשכן ואת כל אשר בו ויקדש אתם:

ריז ממנו על המזבח שבע פעמים וימשח את
המזבח ואת כל כליו ואת הכיר ואת כנו לקדשם
ויצק משמן המשחה על ראש אהרן וימשח אתו
לקדשו : ויקרב משה את בני אהרן וילבשם
כתנת ויחגר אתם אבנט ויחבש להם מגבעות
כאשר צוה יהוה את משה : ויגש את פר
החטאת ויסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש
פר החטאת : וישחט ויקח משה את הדם ויתן
על קרנות המזבח סביב באצבעו ויחטא את
המזבח ואת הדם יצק אל יסוד המזבח ויקדשהו
לכפר עליו : ויקח את כל החלב אשר על הקרב
ואת יתרת הכבד ואת שתי הכלית ואת חלבהן
ויקטר משה המזבחה : ואת הפר ואת ערו ואת
בשרו ואת פרשו שרף באש מחוץ למחנה
כאשר צוה יהוה את משה : ויקרב את איל
העלה ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש
האיל : וישחט ויזרק משה את הדם על המזבח
סביב : ואת האיל נתח לנתחיו ויקטר משה את
הראש ואת הנתחים ואת הפדר : ואת הקרב
ואת הכרעים רחץ במים ויקטר משה את כל
האיל המזבחה עלה הוא לריח ניחח אשה הוא
ליהוה כאשר צוה יהוה את משה : ויקרב את
האיל השני איל המלאים ויסמכו אהרן ובניו את
ידיהם על ראש האיל: וישחט ויקח משה מדמו
ויתן על תנוך אזן אהרן הימנית ועל בהן ידו
הימנית ועל בהן רגלו הימנית: ויקרב את בני
אהרן ויתן משה מן הדם על תנוך אזנם הימנית
ועל בהן ידם הימנית ועל בהן רגלם הימנית
ויזרק משה את הדם על המזבח סביב : ויקח
את החלב ואת האליה ואת כל החלב אשר על
הקרב ואת יתרת הכבד ואת שתי הכלית ואת
חלבהן ואת שוק הימין : ומסל המצות אשר
לפני יהוה לקח חלת מצה אחת וחלת להם שמן
אחת ורקיק אחד וישם על החלבים ועל שוק
הימין : ויתן את הכל על כפי אהרן ועל כפי
בניו ויניף אתם תנופה לפני יהוה: ויקח משה
אתם מעל כפיהם ויקטר המזבחה על העלה
מלאים הם לריח ניחח אשה הוא ליהוה: ויקח
משה את החזה ויניפהו תנופה לפני יהוה מאיל
המלאים למשה היה למנה כאשר צוה יהוה את
משה : ויקח משה משמן המשחה ומן הדם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אשר על המזבח ויז על אהרן על בגדיו ועל בניו
ועל בגדי בניו אתו ויקדש את אהרן את בגדיו
ואת בניו ואת בגדי בניו אתו: ויאמר משה אל
אהרן ואל בניו בשלו את הבשר פתח אהל מועד
ושם תאכלו אתו ואת הלחם אשר בסל המלאים
כאשר צויתי לאמר אהרן ובניו יאכלהו: והנותר
בבשר ובלחם באש תשרפו: ומפתח אהל מועד
לא תצאו שבעת ימים עד יום מלאת ימי מלאיכם
כי שבעת ימים ימלא את ידכם: כאשר עשה
ביום הזה צוה יהוה לעשת לכפר עליכם: ופתח
אהל מועד תשבו יומם ולילה שבעת ימים
ושמרתם את משמרת יהוה ולא תמותו כי כן
צויתי: ויעש אהרן ובניו את כל הדברים אשר
צוה יהוה ביד משה:

ס ס ס

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ט
ולבניו ולזקני ישראל: ויאמר אל
אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעלה
תמימם והקרב לפני יהוה: ואל בני ישראל
תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת ועגל
וכבש בני שנה תמימם לעלה: ושור ואיל
לשלמים לזבח לפני יהוה ומנחה בלולה בשמן
כי היום יהוה נראה אליכם: ויקחו את אשר
צוה משה אל פני אהל מועד ויקרבו כל העדה
ויעמדו לפני יהוה: ויאמר משה זה הדבר
אשר צוה יהוה תעשו וירא אליכם כבוד יהוה:
ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את
חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה
את קרבן העם וכפר בעדם כאשר צוה יהוה:
ויקרב אהרן אל המזבח וישחט את עגל החטאת
אשר לו: ויקרבו בני אהרן את הדם אליו
ויטבל אצבעו בדם ויתן על קרנות המזבח ואת
הדם יצק אל יסוד המזבח: ואת החלב ואת
הכלית ואת היתרת מן הכבד מן החטאת הקטיר
המזבחה כאשר צוה יהוה את משה: ואת
הבשר ואת העור שרף באש מחוץ למחנה:
וישחט את העלה וימצאו בני אהרן אליו את הדם
ויזרקהו על המזבח סביב: ואת העלה המציאו
אליו לנתחיה ואת הראש ויקטר על המזבח:
וירחץ את הקרב ואת הכרעים ויקטר על העלה

המזבחה: ויקרב את קרבן העם ויקח את
שעיר החטאת אשר לעם וישחטהו ויחטאהו
כראשון: ויקרב את העלה ויעשה כמשפט:
ויקרב את המנחה וימלא כפו ממנה ויקטר על
המזבח מלבד עלת הבקר: וישחט את השור
ואת האיל זבח השלמים אשר לעם וימצאו בני
אהרן את הדם אליו ויזרקהו על המזבח סביב:
ואת החלבים מן השור ומן האיל האליה והמכסה
והכלית ויתרת הכבד: וישימו את החלבים על
החזות ויקטר החלבים המזבחה: ואת החזות
ואת שוק הימין הניף אהרן תנופה לפני יהוה
כאשר צוה משה: וישא אהרן את ידו אל העם
ויברכם וירד מעשת החטאת והעלה והשלמים:
ויבא משה ואהרן אל אהל מועד ויצאו ויברכו את
העם וירא כבוד יהוה אל כל העם: ותצא אש
מלפני יהוה ותאכל על המזבח את העלה ואת
החלבים וירא כל העם וירנו ויפלו על פניהם:
יוד ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו
ויתנו בהן אש וישימו עליה קטרת ויקריבו לפני
יהוה אש זרה אשר לא צוה אתם: ותצא אש
מלפני יהוה ותאכל אותם וימתו לפני יהוה:
ויאמר משה אל אהרן הוא אשר דבר יהוה לאמר
בקרבי אקדש ועל פני כל העם אכבד וידם אהרן:
ויקרא משה אל מישאל ואל אלצפן בני עזיאל דד
אהרן ויאמר אלהם קרבו שאו את אחיכם מאת
פני הקדש אל מחוץ למחנה: ויקרבו וישאם
בכתנתם אל מחוץ למחנה כאשר דבר משה:
ויאמר משה אל אהרן ולאלעזר ולאיתמר בניו
ראשיכם אל תפרעו ובגדיכם לא תפרמו ולא
תמתו ועל כל העדה יקצף ואחיכם כל בית
ישראל יבכו את השרפה אשר שרף יהוה:
ומפתח אהל מועד לא תצאו פן תמתו כי שמן
משחת יהוה עליכם ויעשו כדבר משה:
ס וידבר יהוה אל אהרן לאמר: יין ושכר
אל תשת אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד
ולא תמתו חקת עולם לדרתיכם: ולהבדיל בין
הקדש ובין החל ובין הטמא ובין הטהור: ולהורת
את בני ישראל את כל החקים אשר דבר יהוה
אליהם ביד משה: פ וידבר משה אל אהרן
ואל אלעזר ואל איתמר בניו הנותרים קחו את
המנחה הנותרת מאשי יהוה ואכלוה מצות אצל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

המזבח כי קדש קדשים הוא : ואכלתם אתה
במקום קדוש כי חקך וחק בניך הוא מאשי יהוה
כי כן צויתי : ואת חזה התנופה ואת שוק
התרומה תאכלו במקום טהור אתה ובניך ובנתיך
אתך כי חקך וחק בניך נתנו מזבחי שלמי בני
ישראל : שוק התרומה וחזה התנופה על אשי
החלבים יביאו להניף תנופה לפני יהוה והיה לך
ולבניך אתך לחק עולם כאשר צוה יהוה : ואת
שעיר החטאת דרש דרש משה והנה שרף ויקצף
על אלעזר ועל איתמר בני אהרן הנותרים לאמר :
מדוע לא אכלתם את החטאת במקום הקדש כי
קדש קדשים הוא ואתה נתן לכם לשאת את עון
העדה לכפר עליהם לפני יהוה : הן לא הובא
את דמה אל הקדש פנימה אכול תאכלו אתה
בקדש כאשר צויתי : וידבר אהרן אל משה הן
היום הקריבו את חטאתם ואת עלתם לפני יהוה
ותקראנה אתי כאלה ואכלתי חטאת היום הייטב
בעיני יהוה : וישמע משה וייטב בעיניו :
פ וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר יא
אלהם : דברו אל בני ישראל לאמר זאת החיה
אשר תאכלו מכל הבהמה אשר על הארץ : כל
מפרסת פרסה ושסעת שסע פרסת מעלת גרה
בבהמה אתה תאכלו : אך את זה לא תאכלו
ממעלי הגרה וממפרסי הפרסה את הגמל כי
מעלה גרה הוא ופרסה איננו מפריס טמא הוא
לכם : ואת השפן כי מעלה גרה הוא ופרסה
לא יפריס טמא הוא לכם : ואת הארנבת כי
מעלת גרה הוא ופרסה לא הפריסה טמאה הוא
לכם : ואת החזיר כי מפריס פרסה הוא ושסע
שסע פרסה והוא גרה לא יגר טמא הוא לכם :
מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו טמאים הם
לכם : את זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר
לו סנפיר וקשקשת במים בימים ובנחלים אתם
תאכלו : וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת
בימים ובנחלים מכל שרץ המים ומכל נפש
החיה אשר במים שקץ הם לכם : ושקץ יהיו
לכם מבשרם לא תאכלו ואת נבלתם תשקצו :
כל אשר אין לו סנפיר וקשקשת במים שקץ הוא
לכם : ואת אלה תשקצו מן העוף לא יאכלו
שקץ הם את הנשר ואת הפרס ואת העזניה :
ואת הראה ואת האיה למינה : את כל ערב למינו :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואת בת היענה ואת התחמס ואת השחף ואת
הנץ למינהו ׃ ואת הכוס ואת השלך ואת
הינשוף ׃ ואת התנשמת ואת הקאת ואת
הרחם ׃ ואת החסידה האנפה למינה ואת
הדוכיפת ואת העטלף ׃ כל שרץ העוף ההלך על
ארבע שקץ הוא לכם ׃ אך את זה תאכלו מכל
שרץ העוף ההלך על ארבע אשר לא כרעים
ממעל לרגליו לנתר בהן על הארץ ׃ את אלה
מהם תאכלו את הארבה למינו ואת הסלעם
למינהו ואת החרגל למינהו ואת החגב למינהו ׃
וכל שרץ העוף אשר לו ארבע רגלים שקץ הוא
לכם ׃ ס ולאלה תטמאו כל הנגע בנבלתם
יטמא עד הערב ׃ וכל הנשא מנבלתם יכבס
בגדיו וטמא עד הערב ׃ לכל הבהמה אשר הוא
מפרסת פרסה ושסע איננה שסעת וגרה איננה
מעלה טמאים הם לכם כל הנגע בהם יטמא ׃
וכל הולך על כפיו בכל החיה ההלכת על ארבע
טמאים הם לכם כל הנגע בנבלתם יטמא עד
הערב ׃ והנשא את נבלתם יכבס בגדיו וטמא
עד הערב טמאים המה לכם ׃ ס וזה לכם
הטמא בשרץ השרץ על הארץ החלד והעכבר
והצב למינהו ׃ והאנקה והכח והלטאה והחמט
והתנשמת ׃ אלה הטמאים לכם בכל השרץ כל
הנגע בהם במתם יטמא עד הערב ׃ וכל אשר
יפל עליו מהם במתם יטמא מכל כלי עץ או בגד
או עור או שק כל כלי אשר יעשה מלאכה בהם
במים יובא וטמא עד הערב וטהר ׃ וכל כלי חרש
אשר יפל מהם אל תוכו כל אשר בתוכו יטמא
ואתו תשברו ׃ מכל האכל אשר יאכל אשר יבוא
עליו מים יטמא וכל משקה אשר ישתה בכל כלי
יטמא ׃ וכל אשר יפל מנבלתם עליו יטמא
תנור וכירים יתץ טמאים הם וטמאים יהיו לכם ׃
אך מעין ובור מקוה מים יהיה טהור ונגע ל
בנבלתם יטמא ׃ וכי יפל מנבלתם על כל זרע
זרוע אשר יזרע טהור הוא ׃ וכי יתן מים על
זרע ונפל מנבלתם עליו טמא הוא לכם ׃ ס
וכי ימות מן הבהמה אשר היא לכם לאכלה
הנגע בנבלתה יטמא עד הערב ׃ והאכל מנבלתה
יכבס בגדיו וטמא עד הערב והנשא את נבלתה
יכבס בגדיו וטמא עד הערב ׃ וכל השרץ השרץ
על הארץ שקץ הוא לא יאכל ׃ כל הולך על גחון
וכל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וכל הולך על ארבע עד כל מרבה רגלים לכל
השרץ השרץ על הארץ לא תאכלום כי שקץ
הם : אל תשקצו את נפשתיכם בכל השרץ
השרץ ולא תטמאו בהם ונטמתם בם : כי אני
יהוה אלהיכם והתקדשתם והייתם קדשים כי
קדוש אני ולא תטמאו את נפשתיכם בכל השרץ
הרמש על הארץ : כי אני יהוה המעלה אתכם
מארץ מצרים להית לכם לאלהים והייתם קדשים
כי קדוש אני : זאת תורת הבהמה והעוף וכל
נפש החיה הרמשת במים ולכל נפש השרצת על
הארץ : להבדיל בין הטמא ובין הטהר ובין
החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל :

פ פ פ

יב וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל
בני ישראל לאמר אשה כי תזריע
וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת דותה
תטמא : וביום השמיני ימול בשר ערלתו :
ושלשים יום ושלשת ימים תשב בדמי טהרה
בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא עד
מלאת ימי טהרה : ואם נקבה תלד וטמאה
שבעים כנדתה וששים יום וששת ימים תשב
על דמי טהרה : ובמלאת ימי טהרה לבן או
לבת תביא כבש בן שנתו לעלה ובן יונה או תר
לחטאת אל פתח אהל מועד אל הכהן : והקריבו
לפני יהוה וכפר עליה וטהרה ממקר דמיה זאת
תורת הילדת לזכר או לנקבה : ואם לא תמצא
ידה די שה ולקחה שתי תרים או שני בני יונה
אחד לעלה ואחד לחטאת וכפר עליה הכהן
וטהרה :

יג וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר : אדם
כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת
והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן
הכהן או אל אחד מבניו הכהנים : וראה הכהן
את הנגע בעור הבשר ושער בנגע הפך לבן
ומראה הנגע עמק מעור בשרו נגע צרעת הוא
וראהו הכהן וטמא אתו : ואם בהרת לבנה הוא
בעור בשרו ועמק אין מראה מן העור ושערה
לא הפך לבן והסגיר הכהן את הנגע שבעת
ימים : וראהו הכהן ביום השביעי והנה הנגע
עמד בעיניו לא פשה הנגע בעור והסגירו הכהן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שבעת ימים שנית: וראה הכהן אתו ביום
השביעי שנית והנה כהה הנגע ולא פשה הנגע
בעור וטהרו הכהן מספחת הוא וכבס בגדיו
וטהר: ואם פשה תפשה המספחת בעור אחרי
הראתו אל הכהן לטהרתו ונראה שנית אל הכהן:
וראה הכהן והנה פשתה המספחת בעור וטמאו
הכהן צרעת הוא: פ נגע צרעת כי תהיה באדם
והובא אל הכהן: וראה הכהן והנה שאת לבנה
בעור והיא הפכה שער לבן ומחית בשר חי
בשאת: צרעת נושנת הוא בעור בשרו וטמאו
הכהן ולא יסגרנו כי טמא הוא: ואם פרוח
תפרח הצרעת בעור וכסתה הצרעת את כל עור
הנגע מראשו ועד רגליו לכל מראה עיני הכהן:
וראה הכהן והנה כסתה הצרעת את כל בשרו
וטהר את הנגע כלו הפך לבן טהור הוא: וביום
הראות בו בשר חי יטמא: וראה הכהן את
הבשר החי וטמאו הבשר החי טמא הוא צרעת
הוא: או כי ישוב הבשר החי ונהפך ללבן ובא
אל הכהן: וראהו הכהן והנה נהפך הנגע ללבן
וטהר הכהן את הנגע טהור הוא: פ ובשר כי
יהיה בו בערו שחין ונרפא: והיה במקום
השחין שאת לבנה או בהרת לבנה אדמדמת
ונראה אל הכהן: וראה הכהן והנה מראה שפל
מן העור ושערה הפך לבן וטמאו הכהן נגע
צרעת הוא בשחין פרחה: ואם יראנה הכהן
והנה אין בה שער לבן ושפלה איננה מן העור
והוא כהה והסגירו הכהן שבעת ימים: ואם
פשה תפשה בעור וטמא הכהן אתו נגע הוא:
ואם תחתיה תעמד הבהרת לא פשתה צרבת
השחין הוא וטהרו הכהן: ס או בשר כי יהיה
בערו מכות אש והיתה מחית המכוה בהרת לבנה
אדמדמת או לבנה: וראה אתה הכהן והנה
נהפך שער לבן בבהרת ומראה עמק מן העור
צרעת הוא במכוה פרחה וטמא אתו הכהן נגע
צרעת הוא: ואם יראנה הכהן והנה אין בבהרת
שער לבן ושפלה איננה מן העור והוא כהה
והסגירו הכהן שבעת ימים: וראהו הכהן ביום
השביעי אם פשה תפשה בעור וטמא הכהן אתו
נגע צרעת הוא: ואם תחתיה תעמד הבהרת
לא פשתה בעור והוא כהה שאת המכוה הוא
וטהרו הכהן כי צרבת המכוה היא: פ ואיש

או

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

או אשה כי יהיה בו נגע בראש או בזקן : וראה
הכהן את הנגע והנה מראהו עמק מן העור ובו
שער צהב דק וטמא אתו הכהן נתק הוא צרעת
הראש או הזקן הוא : וכי יראה הכהן את נגע
הנתק והנה אין מראהו עמק מן העור ושער
שחר אין בו והסגיר הכהן את נגע הנתק שבעת
ימים : וראה הכהן את הנגע ביום השביעי
והנה לא פשה הנתק ולא היה בו שער צהב
ומראה הנתק אין עמק מן העור : והתגלח
ואת הנתק לא יגלח והסגיר הכהן את הנתק
שבעת ימים שנית : וראה הכהן את הנתק
ביום השביעי והנה לא פשה הנתק בעור ומראהו
איננו עמק מן העור וטהר אתו הכהן וכבס בגדיו
וטהר : ואם פשה יפשה הנתק בעור אחרי
טהרתו : וראהו הכהן והנה פשה הנתק בעור
לא יבקר הכהן לשער הצהב טמא הוא : ואם
בעיניו עמד הנתק ושער שחר צמח בו נרפא
הנתק טהור הוא וטהרו הכהן : ס ואיש או
אשה כי יהיה בעור בשרם בהרת בהרת לבנת :
וראה הכהן והנה בעור בשרם בהרת כהות
לבנת בהק הוא פרח בעור טהור הוא : ס ואיש
כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא: ואם מפאת
פניו ימרט ראשו גבח הוא טהור הוא : וכי
יהיה בקרחת או בגבחת נגע לבן אדמדם צרעת
פרחת הוא בקרחתו או בגבחתו : וראה אתו
הכהן והנה שאת הנגע לבנה אדמדמת בקרחתו
או בגבחתו כמראה צרעת עור בשר : איש
צרוע הוא טמא הוא טמא יטמאנו הכהן בראשו
נגעו : והצרוע אשר בו הנגע בגדיו יהיו
פרמים וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה
וטמא טמא יקרא : כל ימי אשר הנגע בו יטמא
טמא הוא בדד ישב מחוץ למחנה מושבו :
ס והבגד כי יהיה בו נגע צרעת בבגד צמר או
בבגד פשתים : או בשתי או בערב לפשתים
ולצמר או בעור או בכל מלאכת עור : והיה
הנגע ירקרק או אדמדם בבגד או בעור או בשתי
או בערב או בכל כלי עור נגע צרעת הוא והראה
את הכהן : וראה הכהן את הנגע והסגיר את
הנגע שבעת ימים : וראה את הנגע ביום
השביעי כי פשה הנגע בבגד או בשתי או בערב
או בעור לכל אשר יעשה העור למלאכה צרעת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

במארת הנגע טמא הוא : ושרף את הבגד או
את השתי או את הערב בצמר או בפשתים או את
כל כלי העור אשר יהיה בו הנגע כי צרעת
ממארת הוא באש תשרף : ואם יראה הכהן
והנה לא פשה הנגע בבגד או בשתי או בערב
או בכל כלי עור : וצוה הכהן וכבסו את אשר בו
הנגע והסגירו שבעת ימים שנית : וראה הכהן
אחרי הכבס את הנגע והנה לא הפך הנגע את
עינו והנגע לא פשה טמא הוא באש תשרפנו
פחתת הוא בקרחתו או בגבחתו : ואם ראה
הכהן והנה כהה הנגע אחרי הכבס אתו וקרע
אתו מן הבגד או מן העור או מן השתי או מן
הערב : ואם תראה עוד בבגד או בשתי או בערב
או בכל כלי עור פרחת הוא באש תשרפנו את
אשר בו הנגע : והבגד או השתי או הערב או
כל כלי העור אשר תכבס וסר מהם הנגע וכבס
שנית וטהר : זאת תורת נגע צרעת בגד הצמר
או הפשתים או השתי או הערב או כל כלי עור
לטהרו או לטמאו :

יד

פ פ פ

וידבר יהוה אל משה לאמר : זאת
תהיה תורת המצרע ביום
טהרתו והובא אל הכהן : ויצא הכהן אל מחוץ
למחנה וראה הכהן והנה נרפא נגע הצרעת מן
הצרוע : וצוה הכהן ולקח למטהר שתי צפרים
חיות טהרות ועץ ארז ושני תולעת ואזב : וצוה
הכהן ושחט את הצפור האחת אל כלי חרש על
מים חיים : את הצפר החיה יקח אתה ואת עץ
הארז ואת שני התולעת ואת האזב וטבל אותם
ואת הצפר החיה בדם הצפר השחטה על המים
החיים : והזה על המטהר מן הצרעת שבע
פעמים וטהרו ושלח את הצפר החיה על פני
השדה : וכבס המטהר את בגדיו וגלח את כל
שערו ורחץ במים וטהר ואחר יבוא אל המחנה
וישב מחוץ לאהלו שבעת ימים : והיה ביום
השביעי יגלח את כל שערו את ראשו ואת זקנו
ואת גבת עיניו ואת כל שערו יגלח וכבס את
בגדיו ורחץ את בשרו במים וטהר : וביום
השמיני יקח שני כבשים תמימם וכבשה
אחת בת שנתה תמימה ושלשה עשרנים סלת

מנחה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מנחה בלולה בשמן ולג אחד שמן : והעמיד
הכהן המטהר את האיש המטהר ואתם לפני
יהוה פתח אהל מועד : ולקח הכהן את הכבש
האחד והקריב אתו לאשם ואת לג השמן והניף
אתם תנופה לפני יהוה : ושחט את הכבש
במקום אשר ישחט את החטאת ואת העלה
במקום הקדש כי כחטאת האשם הוא לכהן
קדש קדשים הוא : ולקח הכהן מדם האשם
ונתן הכהן על תנוך אזן המטהר הימנית ועל
בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית : ולקח
הכהן מלג השמן ויצק על כף הכהן השמאלית :
וטבל הכהן את אצבעו הימנית מן השמן אשר
על כפו השמאלית והזה מן השמן באצבעו שבע
פעמים לפני יהוה : ומיתר השמן אשר על
כפו יתן הכהן על תנוך אזן המטהר הימנית ועל
בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית על דם
האשם : והנותר בשמן אשר על כף הכהן יתן
על ראש המטהר וכפר עליו הכהן לפני יהוה :
ועשה הכהן את החטאת וכפר על המטהר
מטמאתו ואחר ישחט את העלה : והעלה הכהן
את העלה ואת המנחה המזבחה וכפר עליו הכהן
וטהר : ס ואם דל הוא ואין ידו משגת ולקח
כבש אחד אשם לתנופה לכפר עליו ועשרון
סלת אחד בלול בשמן למנחה ולג שמן : ושתי
תרים או שני בני יונה אשר תשיג ידו והיה
אחד חטאת והאחד עלה : והביא אתם ביום
השמיני לטהרתו אל הכהן אל פתח אהל מועד
לפני יהוה : ולקח הכהן את כבש האשם ואת
לג השמן והניף אתם הכהן תנופה לפני יהוה :
ושחט את כבש האשם ולקח הכהן מדם האשם
ונתן על תנוך אזן המטהר הימנית ועל בהן ידו
הימנית ועל בהן רגלו הימנית : ומן השמן
יצק הכהן על כף הכהן השמאלית : והזה
הכהן באצבעו הימנית מן השמן אשר על כפו
השמאלית שבע פעמים לפני יהוה : ונתן
הכהן מן השמן אשר על כפו על תנוך אזן
המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן
רגלו הימנית על מקום דם האשם : והנותר
מן השמן אשר על כף הכהן יתן על ראש
המטהר לכפר עליו לפני יהוה : ועשה את
האחד מן התרים או מן בני היונה מאשר תשיג
ידו :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ידו : את אשר תשיג ידו את האחד חטאת ואת
האחד עלה על המנחה וכפר הכהן על המטהר
לפני יהוה : זאת תורת אשר בו נגע צרעת
אשר לא תשיג ידו בטהרתו : פ וידבר יהוה
אל משה ואל אהרן לאמר : כי תבאו אל ארץ
כנען אשר אני נתן לכם לאחזה ונתתי נגע
צרעת בבית ארץ אחזתכם : ובא אשר לו הבית
והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית : וצוה
הכהן ופנו את הבית בטרם יבא הכהן לראות את
הנגע ולא יטמא כל אשר בבית ואחר כן יבא
הכהן לראות את הבית : וראה את הנגע והנה
הנגע בקירת הבית שקערורת ירקרקת או
אדמדמת ומראיהן שפל מן הקיר : ויצא הכהן
מן הבית אל פתח הבית והסגיר את הבית שבעת
ימים : ושב הכהן ביום השביעי וראה והנה
פשה הנגע בקירת הבית : וצוה הכהן וחלצו
את האבנים אשר בהן הנגע והשליכו אתהן אל
מחוץ לעיר אל מקום טמא : ואת הבית יקצע
מבית סביב ושפכו את העפר אשר הקצו אל
מחוץ לעיר אל מקום טמא : ולקחו אבנים
אחרות והביאו אל תחת האבנים ועפר אחר יקח
וטח את הבית : ואם ישוב הנגע ופרח בבית
אחר חלץ את האבנים ואחרי הקצות את הבית
ואחרי הטוח : ובא הכהן וראה והנה פשה
הנגע בבית צרעת ממארת הוא בבית טמא הוא
ונתץ את הבית את אבניו ואת עציו ואת כל
עפר הבית והוציא אל מחוץ לעיר אל מקום
טמא : והבא אל הבית כל ימי הסגיר אתו יטמא
עד הערב : והשכב בבית יכבס את בגדיו
והאכל בבית יכבס את בגדיו : ואם בא יבא הכהן
וראה והנה לא פשה הנגע בבית אחרי הטח את
הבית וטהר הכהן את הבית כי נרפא הנגע :
ולקח לחטא את הבית שתי צפרים ועץ ארז ושני
תולעת ואזוב : ושחט את הצפר האחת אל כלי
חרש על מים חיים : ולקח את עץ הארז ואת
האזב ואת שני התולעת ואת הצפר החיה וטבל
אתם בדם הצפר השחוטה ובמים החיים והזה
אל הבית שבע פעמים : וחטא את הבית בדם
הצפור ובמים החיים ובצפר החיה ובעץ הארז
ובאזב ובשני התולעת : ושלח את הצפר החיה
אל מחוץ לעיר אל פני השדה וכפר על הבית
וטהר :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

טהר׃ זאת התורה לכל נגע הצרעת ולנתק׃
ולצרעת הבגד ולבית׃ ולשאת ולספחת
ולבהרת׃ להורת ביום הטמא וביום הטהר
זאת תורת הצרעת׃ פ

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר׃ טו
דברו אל בני ישראל ואמרתם אלהם איש איש כי
יהיה זב מבשרו זובו טמא הוא׃ וזאת תהיה
טמאתו בזובו רר בשרו את זובו או החתים בשרו
מזובו טמאתו הוא׃ כל המשכב אשר ישכב
עליו הזב יטמא וכל הכלי אשר ישב עליו יטמא׃
ואיש אשר יגע במשכבו יכבס בגדיו ורחץ במים
וטמא עד הערב׃ והישב על הכלי אשר ישב
עליו הזב יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד
הערב׃ והנגע בבשר הזב יכבס בגדיו ורחץ
במים וטמא עד הערב׃ וכי ירק הזב בטהור
וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב׃ וכל
המרכב אשר ירכב עליו הזב יטמא׃ וכל הנגע
בכל אשר יהיה תחתיו יטמא עד הערב והנושא
אותם יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב׃
וכל אשר יגע בו הזב וידיו לא שטף במים וכבס
בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב׃ וכלי חרש
אשר יגע בו הזב ישבר וכל כלי עץ ישטף במים׃
וכי יטהר הזב מזובו וספר לו שבעת ימים
לטהרתו וכבס בגדיו ורחץ בשרו במים חיים
וטהר׃ וביום השמיני יקח לו שתי תרים או
שני בני יונה ובא לפני יהוה אל פתח אהל מועד
ונתנם אל הכהן׃ ועשה אתם הכהן אחד חטאת
והאחד עלה וכפר עליו הכהן לפני יהוה מזובו׃
ואיש כי תצא ממנו שכבת זרע ורחץ במים את
כל בשרו וטמא עד הערב׃ וכל בגד וכל עור
אשר יהיה עליו שכבת זרע וכבס במים וטמא עד
הערב׃ ואשה אשר ישכב איש אתה שכבת
זרע ורחצו במים וטמאו עד הערב׃ פ ואשה
כי תהיה זבה דם יהיה זבה בבשרה שבעת ימים
תהיה בנדתה וכל הנגע בה יטמא עד הערב׃
וכל אשר תשכב עליו בנדתה יטמא וכל אשר
תשב עליו יטמא׃ וכל הנגע במשכבה יכבס
בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב׃ וכל הנגע
בכל כלי אשר תשב עליו יכבס בגדיו ורחץ במים
וטמא עד הערב׃ ואם על המשכב הוא או על
הכלי אשר הוא ישבת עליו בנגעו בו יטמא עד
הערב׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הערב : ואם שכב ישכב איש אתה ותהי נדת
עליו וטמא שבעת ימים וכל המשכב אשר יש
עליו יטמא : ס ואשה כי יזוב זוב דמה ימ
רבים בלא עת נדתה או כי תזוב על נדתה
ימי זוב טמאתה כימי נדתה תהיה טמאה הוא
כל המשכב אשר תשכב עליו כל ימי זוב
כמשכב נדתה יהיה לה וכל הכלי אשר תש
עליו טמא יהיה כטמאת נדתה : וכל הנוגע
טמא וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הער
ואם טהרה מזובה וספרה לה שבעת ימים וא
תטהר : וביום השמיני תקח לה שתי תרים
שני בני יונה והביאה אותם אל הכהן אל פח
אהל מועד : ועשה הכהן את האחד חטאת וא
האחד עלה וכפר עליה הכהן לפני יהוה מז
טמאתה : והזרתם את בני ישראל מטמאת
ולא ימתו בטמאתם בטמאם את משכני א
בתוכם : זאת תורת הזב ואשר תצא ממ
שכבת זרע לטמאה בה : והדוה בנדתה וה
את זובו לזכר ולנקבה ולאיש אשר ישכב ע
טמאה :

פ פ פ

יו וידבר יהוה אל משה אחרי מות שנ
בני אהרן בקרבתם לפני יהו
וימתו : ויאמר יהוה אל משה דבר אל אה
אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש מבית לפרכ
אל פני הכפרת אשר על הארן ולא ימות כי בע
אראה על הכפרת : בזאת יבא אהרן אל הקד
בפר בן בקר לחטאת ואיל לעלה : כתנת ב
קדש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו ובאבנ
בד יחגר ובמצנפת בד יצנף בגדי קדש הם ורח
במים את בשרו ולבשם : ומאת עדת בני ישרא
יקח שני שעירי עזים לחטאת ואיל אחד לעלה
והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפ
בעדו ובעד ביתו : ולקח את שני השעירם והעמי
אתם לפני יהוה פתח אהל מועד : ונתן אהר
על שני השעירם גרלות גורל אחד ליהוה וגור
אחד לעזאזל : והקריב אהרן את השעיר אש
עלה עליו הגורל ליהוה ועשהו חטאת : והשעי
אשר עלה עליו הגורל לעזאזל יעמד חי לפנ
יהוה לכפר עליו לשלח אתו לעזאזל המדברה

והקריו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו
בעד ביתו ושחט את פר החטאת אשר לו: ולקח
לא המחתה גחלי אש מעל המזבח מלפני יהוה:
מלא חפניו קטרת סמים דקה והביא מבית
פרכת: ונתן את הקטרת על האש לפני יהוה
כסה ענן הקטרת את הכפרת אשר על העדות
לא ימות: ולקח מדם הפר והזה באצבעו על
כי הכפרת קדמה ולפני הכפרת יזה שבע
עמים מן הדם באצבעו: ושחט את שעיר
חטאת אשר לעם והביא את דמו אל מבית
פרכת ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר
הזה אתו על הכפרת ולפני הכפרת: וכפר על
קדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל
טאתם וכן יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך
מאתם: וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבאו
כפר בקדש עד צאתו וכפר בעדו ובעד ביתו
בעד כל קהל ישראל: ויצא אל המזבח אשר
פני יהוה וכפר עליו ולקח מדם הפר ומדם
שעיר ונתן על קרנות המזבח סביב: והזה
ליו מן הדם באצבעו שבע פעמים וטהרו וקדשו
טמאת בני ישראל: וכלה מכפר את הקדש
את אהל מועד ואת המזבח והקריב את השעיר
חי: וסמך אהרן את שתי ידו על ראש השעיר
חי והתודה עליו את כל עונת בני ישראל ואת
פשעיהם לכל חטאתם ונתן אתם על ראש
שעיר ושלח ביד איש עתי המדברה: ונשא
שעיר עליו את כל עונתם אל ארץ גזרה ושלח
ת השעיר במדבר: ובא אהרן אל אהל מועד
שט את בגדי הבד אשר לבש בבאו אל הקדש
הניחם שם: ורחץ את בשרו במים במקום
רוש ולבש את בגדיו ויצא ועשה את עלתו ואת
לת העם וכפר בעדו ובעד העם: ואת חלב
חטאת יקטיר המזבחה: והמשלח את השעיר
עזאזל יכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי
ן יבוא אל המחנה: ואת פר החטאת ואת
עיר החטאת אשר הובא את דמם לכפר בקדש
ציא אל מחוץ למחנה ושרפו באש את ערתם
את בשרם ואת פרשם: והשרף אתם יכ
גדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי כן יבוא אל
מחנה: והיתה לכם לחקת עולם בחדש
שביעי בעשור לחדש תענו את נפשתיכם וכל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מלאכה לא תעשו האזרח והגר הגר בתוככם
כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מ
חטאתיכם לפני יהוה תטהרו: שבת שב
היא לכם ועניתם את נפשתיכם חקת עול
וכפר הכהן אשר ימשח אתו ואשר ימלא את
לכהן תחת אביו ולבש את בגדי הבד ב
הקדש: וכפר את מקדש הקדש ואת אהל מ
ואת המזבח יכפר ועל הכהנים ועל כל עם ה
יכפר: והיתה זאת לכם לחקת עולם לכפר
בני ישראל מכל חטאתם אחת בשנה וי
כאשר צוה יהוה את משה: פ
יז וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל א
ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם
הדבר אשר צוה יהוה לאמר: איש איש מ
ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במח
או אשר ישחט מחוץ למחנה: ואל פתח
מועד לא הביאו להקריב קרבן ליהוה לפני מ
יהוה דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונכ
האיש ההוא מקרב עמו: למען אשר יביאו
ישראל את זבחיהם אשר הם זבחים על
השדה והביאם ליהוה אל פתח אהל מועד
הכהן וזבחו זבחי שלמים ליהוה אותם: ו
הכהן את הדם על מזבח יהוה פתח אהל מ
והקטיר החלב לריח ניחח ליהוה: ולא יז
עוד את זבחיהם לשעירם אשר הם זנים אחר
חקת עולם תהיה זאת להם לדרתם: ואל
תאמר איש איש מבית ישראל ומן הגר א
יגור בתוכם אשר יעלה עלה או זבח:
פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אתו ליה
ונכרת האיש ההוא מעמיו: ואיש איש מב
ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יאכל כל
ונתתי פני בנפש האכלת את הדם והכרתי א
מקרב עמה: כי נפש הבשר בדם הוא ו
נתתיו לכם על המזבח לכפר על נפשתיכם
הדם הוא בנפש יכפר: על כן אמרתי ל
ישראל כל נפש מכם לא תאכל דם והגר ה
בתוככם לא יאכל דם: ואיש איש מבני יש
ומן הגר הגר בתוכם אשר יצוד ציד חיה או ע
אשר יאכל ושפך את דמו וכסהו בעפר:
נפש כל בשר דמו בנפשו הוא ואמר לבני יש
דם כל בשר לא תאכלו כי נפש כל בשר דמו ה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כל אכליו יכרת ׃ וכל נפש אשר תאכל נבלה
וטרפה באזרח ובגר וכבס בגדיו ורחץ במים
וטמא עד הערב וטהר ׃ ואם לא יכבס ובשרו
לא ירחץ ונשא עונו ׃
יח פ וידבר יהוה אל משה לאמר ׃ דבר אל
בני ישראל ואמרת אלהם אני יהוה אלהיכם ׃
כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו
וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה
לא תעשו ובחקתיהם לא תלכו ׃ את משפטי
תעשו ואת חקתי תשמרו ללכת בהם אני יהוה
אלהיכם ׃ ושמרתם את חקתי ואת משפטי
אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני יהוה ׃ ס
איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות
ערוה אני יהוה ׃ ס ערות אביך וערות
אמך לא תגלה אמך הוא לא תגלה ערותה ׃ ס
ערות אשת אביך לא תגלה ערות אביך הוא ׃ ס
ערות אחותך בת אביך או בת אמך מולדת בית
או מולדת חוץ לא תגלה ערותן ׃ ס ערות
בת בנך או בת בתך לא תגלה ערותן כי ערותך
הנה ׃ ס ערות בת אשת אביך מולדת
אביך אחותך הוא לא תגלה ערותה ׃ ס
ערות אחות אביך לא תגלה שאר אביך הוא ׃ ס
ערות אחות אמך לא תגלה כי שאר אמך הוא׃ ס
ערות אחי אביך לא תגלה אל אשתו לא תקרב
דדתך הוא ׃ ס ערות כלתך לא תגלה אשת
בנך הוא לא תגלה ערותה ׃ ס ערות אשת
אחיך לא תגלה ערות אחיך הוא ׃ ס ערות
אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה
לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה הוא ׃
ואשה אל אחתה לא תקח לצרר לגלות ערותה
עליה בחייה ׃ ואל אשה בנדת טמאתה לא
כ תקרב לגלות ערותה ׃ ואל אשת עמיתך לא
תתן שכבתך לזרע לטמאה בה ׃ ומזרעך לא
תתן להעביר למלך ולא תחלל את שם אלהיך אני
יהוה ׃ את זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה
הוא ׃ ובכל בהמה לא תתן שכבתך לטמאה
בה ואשה לא תעמד לפני בהמה לרבעה תבל הוא׃
אל תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים
ה אשר אני משלח מפניכם׃ ותטמא הארץ ואפקד
עונה עליה ותקא הארץ את ישביה ׃ ושמרתם
אתם את חקתי ואת משפטי ולא תעשו מכל

התועבת האלה האזרח והגר הגר בתוככם : כי
את כל התועבת האל עשו אנשי הארץ אשר
לפניכם ותטמא הארץ : ולא תקיא הארץ אתכם
בטמאכם אתה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם :
כי כל אשר יעשה מכל התועבת האלה ונכרתו
הנפשות העשת מקרב עמם : ושמרתם את
משמרתי לבלתי עשות מחקות התועבת אשר
נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני יהוה
אלהיכם :

פ פ פ

יט
וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל
כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם
קדשים תהיו כי קדוש אני יהוה אלהיכם :
איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו אני
יהוה אלהיכם : אל תפנו אל האלילם ואלהי
מסכה לא תעשו לכם אני יהוה אלהיכם : וכי
תזבחו זבח שלמים ליהוה לרצנכם תזבחהו :
ביום זבחכם יאכל וממחרת והנותר עד יום
השלישי באש ישרף : ואם האכל יאכל ביום
השלישי פגול הוא לא ירצה : ואכליו עונו ישא
כי את קדש יהוה חלל ונכרתה הנפש ההוא
מעמיה : ובקצרכם את קציר ארצכם לא
תכלה פאת שדך לקצר ולקט קצירך לא תלקט :
וכרמך לא תעולל ופרט כרמך לא תלקט לעני
ולגר תעזב אתם אני יהוה אלהיכם : לא תגנבו
ולא תכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו : ולא
תשבעו בשמי לשקר וחללת את שם אלהיך
אני יהוה : לא תעשק את רעך ולא תגזל לא
תלין פעלת שכיר אתך עד בקר : לא תקלל חרש
ולפני עור לא תתן מכשל ויראת מאלהיך אני
יהוה : לא תעשו עול במשפט לא תשא פני
דל ולא תהדר פני גדול בצדק תשפט עמיתך :
לא תלך רכיל בעמיך לא תעמד על דם רעך אני
יהוה : לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח
את עמיתך ולא תשא עליו חטא : לא תקם ולא
תטר את בני עמך ואהבת לרעך כמוך אני יהוה :
את חקתי תשמרו בהמתך לא תרביע כלאים שדך
לא תזרע כלאים ובגד כלאים שעטנז לא יעלה
עליך : ואיש כי ישכב את אשה שכבת זרע
והוא שפחה נחרפת לאיש והפדה לא נפדתה
או

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

או חפשה לא נתן לה בקרת תהיה לא יומתו כי
לא חפשה: והביא את אשמו ליהוה אל פתח
אהל מועד איל אשם: וכפר עליו הכהן באיל
האשם לפני יהוה על חטאתו אשר חטא ונסלח
לו מחטאתו אשר חטא: פ וכי תבאו אל
הארץ ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם ערלתו
את פריו שלש שנים יהיה לכם ערלים לא
יאכל: ובשנה הרביעת יהיה כל פריו קדש
הלולים ליהוה: ובשנה החמשית תאכלו את
פריו להוסיף לכם תבואתו אני יהוה אלהיכם:
לא תאכלו על הדם לא תנחשו ולא תעוננו:
לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת
זקנך: ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם וכתבת
קעקע לא תתנו בכם אני יהוה: אל תחלל את
בתך להזנותה ולא תזנה הארץ ומלאה הארץ
זמה: את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני
יהוה: אל תפנו אל האבת ואל הידענים אל
תבקשו לטמאה בהם אני יהוה אלהיכם: מפני
שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך אני
יהוה: ס וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו
אתו: כאזרח מכם יהיה לכם הגר הגר אתכם
ואהבת לו כמוך כי גרים הייתם בארץ מצרים אני
יהוה אלהיכם: לא תעשו עול במשפט במדה
במשקל ובמשורה: מאזני צדק אבני צדק איפת
צדק והין צדק יהיה לכם אני יהוה אלהיכם אשר
הוצאתי אתכם מארץ מצרים: ושמרתם את כל
חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אתם אני יהוה:
כ פ וידבר יהוה אל משה לאמר: ואל בני
ישראל תאמר איש איש מבני ישראל ומן הגר
הגר בישראל אשר יתן מזרעו למלך מות יומת
עם הארץ ירגמהו באבן: ואני אתן את פני
באיש ההוא והכרתי אתו מקרב עמו כי מזרעו
נתן למלך למען טמא את מקדשי ולחלל את שם
קדשי: ואם העלם יעלימו עם הארץ את
עיניהם מן האיש ההוא בתתו מזרעו למלך
לבלתי המית אתו: ושמתי אני את פני באיש
ההוא ובמשפחתו והכרתי אתו ואת כל הזנים
אחריו לזנות אחרי המלך מקרב עמם: והנפש
אשר תפנה אל האבת ואל הידענים לזנת אחריהם
ונתתי את פני בנפש ההוא והכרתי אתו מקרב
עמו: והתקדשתם והייתם קדשים כי אני יהוה
אלהיכם:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אלהיכם׃ ושמרתם את חקתי ועשיתם אתם
אני יהוה מקדשכם׃ כי איש איש אשר יקלל
את אביו ואת אמו מות יומת אביו ואמו קלל
דמיו בו׃ ואיש אשר ינאף את אשת איש אשר
ינאף את אשת רעהו מות יומת הנאף והנאפת׃
ואיש אשר ישכב את אשת אביו ערות אביו גלה
מות יומתו שניהם דמיהם בם׃ ואיש אשר
ישכב את כלתו מות יומתו שניהם תבל עשו
דמיהם בם׃ ואיש אשר ישכב את זכר משכבי
אשה תועבה עשו שניהם מות יומתו דמיהם בם׃
ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה הוא
באש ישרפו אתו ואתהן ולא תהיה זמה בתוככם׃
ואיש אשר יתן שכבתו בבהמה מות יומת ואת י
הבהמה תהרגו׃ ואשה אשר תקרב אל כל בהמה
לרבעה אתה והרגת את האשה ואת הבהמה מות
יומתו דמיהם בם׃ ואיש אשר יקח את אחתו
בת אביו או בת אמו וראה את ערותה והיא
תראה את ערותו חסד הוא ונכרתו לעיני בני
עמם ערות אחתו גלה עונו ישא׃ ואיש אשר
ישכב את אשה דוה וגלה את ערותה את מקרה
הערה והוא גלתה את מקור דמיה ונכרתו שניהם
מקרב עמם׃ וערות אחות אמך ואחות אביך
לא תגלה כי את שארו הערה עונם ישאו׃ ואיש כ
אשר ישכב את דדתו ערות דדו גלה חטאם ישאו
ערירים ימתו׃ ואיש אשר יקח את אשת אחיו
נדה הוא ערות אחיו גלה ערירים יהיו׃ ושמרתם
את כל חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אתם ולא
תקיא אתכם הארץ אשר אני מביא אתכם שמה
לשבת בה׃ ולא תלכו בחקת הגוי אשר אני
משלח מפניכם כי את כל אלה עשו ואקץ בם׃
ואמר לכם אתם תירשו את אדמתם ואני אתננה
לכם לרשת אתה ארץ זבת חלב ודבש אני יהוה
אלהיכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים׃
והבדלתם בין הבהמה הטהרה לטמאה ובין העוף כה
הטמא לטהר ולא תשקצו את נפשתיכם בבהמה
ובעוף ובכל אשר תרמש האדמה אשר הבדלתי
לכם לטמא׃ והייתם לי קדשים כי קדוש אני
יהוה ואבדל אתכם מן העמים להיות לי׃ ואיש
או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעני מות יומתו
באבן ירגמו אתם דמיהם בם׃

ויאמר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פ פ פ

ויאמר יהוה אל משה אמר אל הכהנים כא
בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא
יטמא בעמיו : כי אם לשארו הקרב אליו לאמו
ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו : ולאחתו הבתולה
הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש לה יטמא :
לא יטמא בעל בעמיו להחלו : לא יקרחה קרחה
בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא
ישרטו שרטת : קדשים יהיו לאלהיהם ולא
יחללו שם אלהיהם כי את אשי יהוה לחם
אלהיהם הם מקריבם והיו קדש : אשה זנה
וחללה לא יקחו ואשה גרושה מאישה לא יקחו
כי קדש הוא לאלהיו : וקדשתו כי את לחם
אלהיך הוא מקריב קדש יהיה לך כי קדוש אני
יהוה מקדשכם : ובת איש כהן כי תחל לזנות
את אביה היא מחללת באש תשרף : ס והכהן
הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה
ומלא את ידו ללבש את הבגדים את ראשו לא
יפרע ובגדיו לא יפרם : ועל כל נפשת מת
לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא : ומן המקדש
לא יצא ולא יחלל את מקדש אלהיו כי נזר שמן
משחת אלהיו עליו אני יהוה : והוא אשה
בבתוליה יקח : אלמנה וגרושה וחללה זנה את
אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה :
ולא יחלל זרעו בעמיו כי אני יהוה מקדשו : ס
וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל אהרן
לאמר איש מזרעך לדרתם אשר יהיה בו מום לא
יקרב להקריב לחם אלהיו : כי כל איש אשר בו
מום לא יקרב איש עור או פסח או חרם או
שרוע : או איש אשר יהיה בו שבר רגל או
שבר יד : או גבן או דק או תבלל בעינו או
גרב או ילפת או מרוח אשך : כל איש אשר
בו מום מזרע אהרן הכהן לא יגש להקריב את
אשי יהוה מום בו את לחם אלהיו לא יגש
להקריב : לחם אלהיו מקדשי הקדשים ומן
הקדשים יאכל : אך אל הפרכת לא יבא ואל
המזבח לא יגש כי מום בו ולא יחלל את מקדשי
כי אני יהוה מקדשם : וידבר משה אל אהרן
ואל בניו ואל כל בני ישראל : פ
וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל כב
אהרן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אהרן ואל בניו וינזרו מקדשי בני ישראל ולא
יחללו את שם קדשי אשר הם מקדשים לי אני
יהוה׃ אמר אלהם לדרתיכם כל איש אשר
יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני
ישראל ליהוה וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא
מלפני אני יהוה׃ איש איש מזרע אהרן והוא
צרוע או זב בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר
והנגע בכל טמא נפש או איש אשר תצא ממנו
שכבת זרע׃ או איש אשר יגע בכל שרץ אשר
יטמא לו או באדם אשר יטמא לו לכל טמאתו׃
נפש אשר תגע בו וטמאה עד הערב ולא יאכל
מן הקדשים כי אם רחץ בשרו במים׃ ובא
השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים כי לחמו
הוא׃ נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה אני
יהוה׃ ושמרו את משמרתי ולא ישאו עליו
חטא ומתו בו כי יחללהו אני יהוה מקדשם׃ וכל
זר לא יאכל קדש תושב כהן ושכיר לא יאכל
קדש׃ וכהן כי יקנה נפש קנין כספו הוא יאכל
בו ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו׃ ובת כהן כי
תהיה לאיש זר הוא בתרומת הקדשים לא
תאכל׃ ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע
אין לה ושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה
תאכל וכל זר לא יאכל בו׃ ואיש כי יאכל קדש
בשגגה ויסף חמשיתו עליו ונתן לכהן את
הקדש׃ ולא יחללו את קדשי בני ישראל את
אשר ירימו ליהוה׃ והשיאו אותם עון אשמה
באכלם את קדשיהם כי אני יהוה מקדשם׃
וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל אהרן
ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אלהם איש
איש מבית ישראל ומן הגר בישראל אשר יקריב
קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו
ליהוה לעלה׃ לרצנכם תמים זכר בבקר בכשבים
ובעזים׃ כל אשר בו מום לא תקריבו כי לא
לרצון יהיה לכם׃ ואיש כי יקריב זבח שלמים
ליהוה לפלא נדר או לנדבה בבקר או בצאן תמים
יהיה לרצון כל מום לא יהיה בו׃ עורת או
שבור או חרוץ או יבלת או גרב או ילפת לא
תקריבו אלה ליהוה ואשה לא תתנו מהם על
המזבח ליהוה׃ ושור ושה שרוע וקלוט נדבה
תעשה אתו ולנדר לא ירצה׃ ומעוך וכתות
ונתוק וכרות לא תקריבו ליהוה ובארצכם לא
תעשו׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עשו : ומיד בן נכר לא תקריבו את לחם
להיכם מכל אלה כי משחתם בהם מום בם לא
צו לכם : ס וידבר יהוה אל משה לאמר :
ור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים
חת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן
שה ליהוה : ושור או שה אתו ואת בנו לא
שחטו ביום אחד : וכי תזבחו זבח תודה
הוא לרצנכם תזבחו : ביום ההוא יאכל לא
תירו ממנו עד בקר אני יהוה : ושמרתם
צותי ועשיתם אתם אני יהוה : ולא תחללו
ת שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני
וה מקדשכם : המוציא אתכם מארץ מצרים
ות לכם לאלהים אני יהוה : פ
כג וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל בני
ראל ואמרת אלהם מועדי יהוה אשר תקראו
תם מקראי קדש אלה הם מועדי : ששת
ים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת
בתון מקרא קדש כל מלאכה לא תעשו שבת
א ליהוה בכל מושבתיכם : פ אלה מועדי
וה מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדם :
דש הראשון בארבעה עשר לחדש בין
ערבים פסח ליהוה : ובחמשה עשר יום
דש הזה חג המצות ליהוה שבעת ימים מצות
אכלו : ביום הראשון מקרא קדש יהיה לכם
מלאכת עבדה לא תעשו : והקרבתם אשה
הוה שבעת ימים ביום השביעי מקרא קדש
מלאכת עבדה לא תעשו : וידבר יהוה אל
שה לאמר : דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם
תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם
ת קצירה והבאתם את עמר ראשית קצירכם
ל הכהן : והניף את העמר לפני יהוה לרצנכם
מחרת השבת יניפנו הכהן : ועשיתם ביום
ניפכם את העמר כבש תמים בן שנתו לעלה
הוה : ומנחתו שני עשרנים סלת בלולה
שמן אשה ליהוה ריח ניחח ונסכה יין רביעת
הין : ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם
יום הזה עד הביאכם את קרבן אלהיכם חקת
עולם לדרתיכם בכל משבתיכם : ס וספרתם
כם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר
תנופה שבע שבתות תמימת תהיינה : עד
מחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום

והקרבתם מנחה חדשה ליהוה: ממושבתיכ
תביאו לחם תנופה שתים שני עשרנים סלת
תהיינה חמץ תאפינה בכורים ליהוה: והקרבת
על הלחם שבעת כבשים תמימם בני שנה ופ
בן בקר אחד ואילם שנים יהיו עלה ליהוה
ומנחתם ונסכיהם אשה ריח ניחח ליהוה
ועשיתם שעיר עזים אחד לחטאת ושני כבשי
בני שנה לזבח שלמים: והניף הכהן אתם ע
לחם הבכרים תנופה לפני יהוה על שני כבשים
קדש יהיו ליהוה לכהן: וקראתם בעצם היום
הזה מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא
תעשו חקת עולם בכל מושבתיכם לדרתיכם
ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך
בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזב
אתם אני יהוה אלהיכם: וידבר יהוה אל משה
לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר בחדש
השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון
תרועה מקרא קדש: כל מלאכת עבדה לא
תעשו והקרבתם אשה ליהוה: וידבר יהוה
אל משה לאמר: אך בעשור לחדש השביעי
הזה יום הכפרים הוא מקרא קדש יהיה לכם
ועניתם את נפשתיכם והקרבתם אשה ליהוה:
וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי יום
כפרים הוא לכפר עליכם לפני יהוה אלהיכם:
כי כל הנפש אשר לא תענה בעצם היום הזה
ונכרתה מעמיה: וכל הנפש אשר תעשה כל
מלאכה בעצם היום הזה והאבדתי את הנפש
ההוא מקרב עמה: כל מלאכה לא תעשו חקת
עולם לדרתיכם בכל משבתיכם: שבת שבתון
הוא לכם ועניתם את נפשתיכם בתשעה לחדש
בערב מערב עד ערב תשבתו שבתכם: פ
וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל
לאמר בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה חג
הסכות שבעת ימים ליהוה: ביום הראשון
מקרא קדש כל מלאכת עבדה לא תעשו: שבעת
ימים תקריבו אשה ליהוה ביום השמיני מקרא
קדש יהיה לכם והקרבתם אשה ליהוה עצרת
הוא כל מלאכת עבדה לא תעשו: אלה מועדי
יהוה אשר תקראו אתם מקראי קדש להקריב
אשה ליהוה עלה ומנחה זבח ונסכים דבר יום
ביומו: מלבד שבתת יהוה ומלבד מתנותיכם
ומלבד

ר כל נדריכם ומלבד כל נדבתיכם אשר
ו ליהוה׃ אך בחמשה עשר יום לחדש
יעי באספכם את תבואת הארץ תחגו את
הוה שבעת ימים ביום הראשון שבתון
ה השמיני שבתון׃ ולקחתם לכם ביום
שון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ עבת
י נחל ושמחתם לפני יהוה אלהיכם שבעת
ם׃ וחגתם אתו חג ליהוה שבעת ימים
ה חקת עולם לדרתיכם בחדש השביעי
ו אתו׃ בסכת תשבו שבעת ימים כל
ח בישראל ישבו בסכת׃ למען ידעו
כם כי בסכות הושבתי את בני ישראל
יאי אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם׃
ר משה את מעדי יהוה אל בני ישראל׃ פ כד
ידבר יהוה אל משה לאמר׃ צו את בני
אל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור
ת נר תמיד׃ מחוץ לפרכת העדת באהל
יערך אתו אהרן מערב עד בקר לפני יהוה
חקת עולם לדרתיכם׃ על המנרה הטהרה
את הנרות לפני יהוה תמיד׃ פ ולקחת
ואפית אתה שתים עשרה חלות שני
נים יהיה החלה האחת׃ ושמת אותם
ם מערכות שש המערכת על השלחן הטהר
יהוה׃ ונתת על המערכת לבנה זכה
ה ללחם לאזכרה אשה ליהוה׃ ביום השבת
השבת יערכנו לפני יהוה תמיד מאת בני
אל ברית עולם׃ והיתה לאהרן ולבניו
הו במקום קדש כי קדש קדשים הוא לו
י יהוה חק עולם׃ ס ויצא בן אשה
אלית והוא בן איש מצרי בתוך בני ישראל
י במחנה בן הישראלית ואיש הישראלי׃
בן האשה הישראלית את השם ויקלל
או אתו אל משה ושם אמו שלמית בת דברי
ה דן׃ ויניחהו במשמר לפרש להם על פי
׃ פ וידבר יהוה אל משה לאמר׃ הוצא
מקלל אל מחוץ למחנה וסמכו כל השמעים
דיהם על ראשו ורגמו אתו כל העדה׃ ואל
שראל תדבר לאמר איש איש כי יקלל אלהיו
א חטאו׃ ונקב שם יהוה מות יומת רגום
מו בו כל העדה כגר כאזרח בנקבו שם יומת׃
ש כי יכה כל נפש אדם מות יומת׃ ומכה
נפש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נפש בהמה ישלמנה נפש תחת נפש׃
כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה
שבר תחת שבר עין תחת עין שן תחת
כאשר יתן מום באדם כן ינתן בו׃ ומכה ב
ישלמנה ומכה אדם יומת׃ משפט אחד י
לכם כגר כאזרח יהיה כי אני יהוה אלהיכ
וידבר משה אל בני ישראל ויוציאו את המ
אל מחוץ למחנה וירגמו אתו אבן ובני יש
עשו כאשר צוה יהוה את משה׃

פ פ פ

כה וידבר יהוה אל משה בהר סיני לאמ
דבר אל בני ישראל ואמרת א
כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושב
הארץ שבת ליהוה׃ שש שנים תזרע ש
ושש שנים תזמר כרמך ואספת את תבואת
ובשנה השביעת שבת שבתון יהיה לארץ ש
ליהוה שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר׃ א
ספיח קצירך לא תקצור ואת ענבי נזירך
תבצר שנת שבתון יהיה לארץ׃ והיתה ש
הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכי
ולתושבך הגרים עמך׃ ולבהמתך ולחיה א
בארצך תהיה כל תבואתה לאכל׃ ס וספר
לך שבע שבתת שנים שבע שנים שבע פעמ
והיו לך ימי שבע שבתת השנים תשע וארבע
שנה׃ והעברת שופר תרועה בחדש השבי
בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר ב
ארצכם׃ וקדשתם את שנת החמשים שנ
וקראתם דרור בארץ לכל ישביה יובל הוא תה
לכם ושבתם איש אל אחזתו ואיש אל משפח
תשבו׃ יובל הוא שנת החמשים שנה תהי
לכם לא תזרעו ולא תקצרו את ספיחיה ול
תבצרו את נזריה׃ כי יובל הוא קדש תהי
לכם מן השדה תאכלו את תבואתה׃ בשנ
היובל הזאת תשבו איש אל אחזתו׃ וכי תמכ
ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו אי
את אחיו׃ במספר שנים אחר היובל תקנ
מאת עמיתך במספר שני תבואת ימכר לך
לפי רב השנים תרבה מקנתו ולפי מעט השני
תמעיט מקנתו כי מספר תבואת הוא מכר לך
ולא תונו איש את עמיתו ויראת מאלהיך כי אני
יהוה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וה אלהיכם : ועשיתם את חקתי ואת משפטי
שמרו ועשיתם אתם וישבתם על הארץ לבטח :
תנה הארץ פריה ואכלתם לשבע וישבתם
טח עליה : וכי תאמרו מה נאכל בשנה
ביעת הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו :
יתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת
התבואה לשלש השנים : וזרעתם את
נה השמינת ואכלתם מן התבואה ישן עד
נה התשיעת עד בוא תבואתה תאכלו ישן :
רץ לא תמכר לצמתת כי לי הארץ כי גרים
ושבים אתם עמדי : ובכל ארץ אחזתכם
לה תתנו לארץ : ס כי ימוך אחיך ומכר
חזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל את ממכר
יו : ואיש כי לא יהיה לו גאל והשיגה ידו
צא כדי גאלתו : וחשב את שני ממכרו והשיב
העדף לאיש אשר מכר לו ושב לאחזתו : ואם
מצאה ידו די השיב לו והיה ממכרו ביד הקנה
ו עד שנת היובל ויצא ביבל ושב לאחזתו :
ס ואיש כי ימכר בית מושב עיר חומה והיתה
לתו עד תם שנת ממכרו ימים תהיה גאלתו :
ם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמימה וקם
ית אשר בעיר אשר לא חמה לצמיתת לקנה
לדרתיו לא יצא ביבל : ובתי החצרים אשר
להם חמה סביב על שדה הארץ יחשב גאלה
יה לו וביבל יצא : וערי הלוים בתי ערי
זתם גאלת עולם תהיה ללוים : ואשר יגאל
הלוים ויצא ממכר בית ועיר אחזתו ביבל כי
י ערי הלוים הוא אחזתם בתוך בני ישראל :
דה מגרש עריהם לא ימכר כי אחזת עולם
אלהם : ס וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך
חזקת בו גר ותושב וחי עמך : אל תקח מאתו
ך ותרבית ויראת מאלהיך וחי אחיך עמך :
כספך לא תתן לו בנשך ובמרבית לא תתן
לך : אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם
רץ מצרים לתת לכם את ארץ כנען להיות
ם לאלהים : ס וכי ימוך אחיך עמך ונמכר
לא תעבד בו עבדת עבד : כשכיר כתושב
ה עמך עד שנת היבל יעבד עמך : ויצא
מך הוא ובניו עמו ושב אל משפחתו ואל
זת אבתיו ישוב : כי עבדי הם אשר הוצאתי
ם מארץ מצרים לא ימכרו ממכרת עבד :

לא תרדה בו בפרך ויראת מאלהיך : ו
ואמתך אשר יהיו לך מאת הגוים
סביבתיכם מהם תקנו עבד ואמה : וגם
התושבים הגרים עמכם מהם תקנו וממשפחתם
אשר עמכם אשר הולידו בארצכם והיו
לאחזה : והתנחלתם אתם לבניכם אח
לרשת אחזה לעלם בהם תעבדו ובאחיכם
ישראל איש באחיו לא תרדה בו בפרך : כ
תשיג יד גר ותושב עמך ומך אחיך עמו ו
לגר תושב עמך או לעקר משפחת גר :
נמכר גאלה תהיה לו אחד מאחיו יגאלנו : א
או בן דדו יגאלנו או משאר בשרו ממשפ
יגאלנו או השיגה ידו ונגאל : וחשב עם
משנת המכרו לו עד שנת היבל והיה
ממכרו במספר שנים כימי שכיר יהיה
אם עוד רבות בשנים לפיהן ישיב גאלתו מ
מקנתו : ואם מעט נשאר בשנים עד ש
היבל וחשב לו כפי שניו ישיב את גא
כשכיר שנה בשנה יהיה עמו לא ירדנו
לעיניך : ואם לא יגאל באלה ויצא ב
היבל הוא ובניו עמו : כי לי בני ישראל ע
עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצ
אני יהוה אלהיכם :

כו לא תעשו לכם אלילים ופסל ומצבה
תקימו לכם ואבן משכית לא תתנו באר
להשתחות עליה כי אני יהוה אלהיכם :
שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני יהוה :

פ פ פ

אם בחקתי תלכו ואת מצותי תש
ועשיתם אתם : ונתתי גשמ
בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פ
והשיג לכם דיש את בציר ובציר ישיג את
ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח באר
ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד והש
חיה רעה מן הארץ וחרב לא תעבר בארצכ
ורדפתם את איביכם ונפלו לפניכם לח
ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה יר
ונפלו איביכם לפניכם לחרב : ופניתי אלי
והפריתי אתכם והרביתי אתכם והקימתי
בריתי אתכם : ואכלתם ישן נושן וישן מ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חדש תוציאו: ונתתי משכני בתוככם ולא
תגעל נפשי אתכם: והתהלכתי בתוככם והייתי
לכם לאלהים ואתם תהיו לי לעם: אני יהוה
אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים
מהית להם עבדים ואשבר מטת עלכם ואולך
אתכם קוממיות: פ ואם לא תשמעו לי
ולא תעשו את כל המצות האלה: ואם בחקתי
תמאסו ואם את משפטי תגעל נפשכם לבלתי
עשות את כל מצותי להפרכם את בריתי: אף
אני אעשה זאת לכם והפקדתי עליכם בהלה את
השחפת ואת הקדחת מכלות עינים ומדיבת
נפש וזרעתם לריק זרעכם ואכלהו איביכם:
ונתתי פני בכם ונגפתם לפני איביכם ורדו
בכם שנאיכם ונסתם ואין רדף אתכם: ואם
עד אלה לא תשמעו לי ויספתי ליסרה אתכם
שבע על חטאתיכם: ושברתי את גאון עזכם
ונתתי את שמיכם כברזל ואת ארצכם כנחשה:
ותם לריק כחכם ולא תתן ארצכם את יבולה
ועץ הארץ לא יתן פריו: ואם תלכו עמי קרי
ולא תאבו לשמע לי ויספתי עליכם מכה שבע
כחטאתיכם: והשלחתי בכם את חית השדה
ושכלה אתכם והכריתה את בהמתכם והמעיטה
אתכם ונשמו דרכיכם: ואם באלה לא תוסרו
לי והלכתם עמי קרי: והלכתי אף אני עמכם
בקרי והכיתי אתכם גם אני שבע על חטאתיכם:
והבאתי עליכם חרב נקמת נקם ברית ונאספתם
אל עריכם ושלחתי דבר בתוככם ונתתם ביד
אויב: בשברי לכם מטה לחם ואפו עשר נשים
לחמכם בתנור אחד והשיבו לחמכם במשקל
ואכלתם ולא תשבעו: ס ואם בזאת לא
תשמעו לי והלכתם עמי בקרי: והלכתי עמכם
בחמת קרי ויסרתי אתכם אף אני שבע על
חטאתיכם: ואכלתם בשר בניכם ובשר
בנתיכם תאכלו: והשמדתי את במתיכם
והכרתי את חמניכם ונתתי את פגריכם על
פגרי גלוליכם וגעלה נפשי אתכם: ונתתי
את עריכם חרבה והשמותי את מקדשיכם ולא
אריח בריח ניחחכם: והשמתי אני את הארץ
ושממו עליה איביכם הישבים בה: ואתכם
אזרה בגוים והריקתי אחריכם חרב והיתה
ארצכם שממה ועריכם יהיו חרבה: אז תרצה

הארץ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הארץ את שבתתיה כל ימי השמה ואתם בא
איביכם אז תשבת הארץ והרצת את שבתת
כל ימי השמה תשבת את אשר לא שב
בשבתתיכם בשבתכם עליה : והנשארים
והבאתי מרך בלבבם בארצת איביהם ורדף א
קול עלה נדף ונסו מנסת חרב ונפלו ואין ר
וכשלו איש באחיו כמפני חרב ורדף אין
תהיה לכם תקומה לפני איביכם : ואבדת
בגוים ואכלה אתכם ארץ איביכם : והנשא
בכם ימקו בעונם בארצת איביכם ואף בעו
אבתם אתם ימקו : והתודו את עונם ואת
אבתם במעלם אשר מעלו בי ואף אשר הלכו
בקרי : אף אני אלך עמם בקרי והבאתי את
בארץ איביהם או אז יכנע לבבם הערל ואז י
את עונם : וזכרתי את בריתי יעקוב ו
את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אז
והארץ אזכר : והארץ תעזב מהם ותרץ א
שבתתיה בהשמה מהם והם ירצו את עונם י
וביען במשפטי מאסו ואת חקתי געלה נפש
ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסת
ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם כי א
יהוה אלהיהם : וזכרתי להם ברית ראשנ
אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגו
להיות להם לאלהים אני יהוה : אלה הח
והמשפטים והתורת אשר נתן יהוה בינו וב
בני ישראל בהר סיני ביד משה : כז
פ וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל ב
ישראל ואמרת אלהם איש כי יפלא נדר בער
נפשת ליהוה : והיה ערכך הזכר מבן עשר
שנה ועד בן ששים שנה והיה ערכך חמשי
שקל כסף בשקל הקדש : ואם נקבה הוא והי
ערכך שלשים שקל : ואם מבן חמש שני
ועד בן עשרים שנה והיה ערכך הזכר עשרי
שקלים ולנקבה עשרת שקלים : ואם מ
חדש ועד בן חמש שנים והיה ערכך הזכ
חמשה שקלים כסף ולנקבה ערכך שלש
שקלים כסף : ואם מבן ששים שנה ומעל
אם זכר והיה ערכך חמשה עשר שקל ולנקבה
עשרה שקלים : ואם מך הוא מערכך והעמיד
לפני הכהן והעריך אתו הכהן על פי אשר תשי
יד הנדר יעריכנו הכהן : ס ואם בהמה אש
יקרי

ריבו ממנה קרבן ליהוה כל אשר יתן ממנו
הוה יהיה קדש : לא יחליפנו ולא ימיר אתו
וב ברע או רע בטוב ואם המר ימיר בהמה
בהמה והיה הוא ותמורתו יהיה קדש : ואם
ל בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן
הוה והעמיד את הבהמה לפני הכהן : והעריך
כהן אתה בין טוב ובין רע כערכך הכהן כן
יה : ואם גאל יגאלנה ויסף חמישתו על
רכך : ואיש כי יקדיש את ביתו קדש ליהוה
העריכו הכהן בין טוב ובין רע כאשר יעריך
תו הכהן כן יקום : ואם המקדיש יגאל את
תו ויסף חמישית כסף ערכך עליו והיה לו :
ם משדה אחזתו יקדיש איש ליהוה והיה
רכך לפי זרעו זרע חמר שערים בחמשים
קל כסף : אם משנת היבל יקדיש שדהו
ערכך יקום : ואם אחר היבל יקדיש שדהו
ושב לו הכהן את הכסף על פי השנים הנותרת
ר שנת היבל ונגרע מערכך : ואם גאל יגאל
ת השדה המקדיש אתו ויסף חמשית כסף
רכך עליו וקם לו : ואם לא יגאל את השדה
ם מכר את השדה לאיש אחר לא יגאל עוד :
יה השדה בצאתו ביבל קדש ליהוה כשדה
חרם לכהן תהיה אחזתו : ואם את שדה
קנתו אשר לא משדה אחזתו יקדיש ליהוה :
ושב לו הכהן את מכסת הערכך עד שנת
יבל ונתן את הערכך ביום ההוא קדש ליהוה :
שנת היבל ישוב השדה לאשר קנהו מאתו
אשר לו אחזת הארץ : וכל ערכך יהיה בשקל
קדש עשרים גרה יהיה השקל : אך בכור
שר יבכר ליהוה בבהמה לא יקדיש איש אתו
ם שור אם שה ליהוה הוא : ואם בבהמה
טמאה ופדה בערכך ויסף חמשתו עליו ואם
יגאל ונמכר בערכך : אך כל חרם אשר יחרם
יש ליהוה מכל אשר לו מאדם ובהמה ומשדה
חזתו לא ימכר ולא יגאל כל חרם קדש קדשים
וא ליהוה : כל חרם אשר יחרם מן האדם
א יפדה מות יומת : וכל מעשר הארץ מזרע
ארץ מפרי העץ ליהוה הוא קדש ליהוה :
ם גאל יגאל איש ממעשרו חמשיתו יסף
ליו : וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר
חת השבט העשירי יהיה קדש ליהוה : לא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יבקר בין טוב לרע ולא ימירנו ואם המר ימירנ
והיה הוא ותמורתו יהיה קדש לא יגאל : אלה
המצות אשר צוה יהוה את משה אל בני ישרא
בהר סיני : חזק

ספר במדבר

א וידבר יהוה אל משה במדבר סינ
באהל מועד באחד לחדש
השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים
לאמר : שאו את ראש כל עדת בני ישרא
למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל
זכר לגלגלתם : מבן עשרים שנה ומעלה כל
יצא צבא בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה
ואהרן : ואתכם יהיו איש איש למטה איש
ראש לבית אבתיו הוא : ואלה שמות האנשים
אשר יעמדו אתכם לראובן אליצור בן שדיאור :
לשמעון שלמיאל בן צורישדי : ליהודה נחשון
בן עמינדב : ליששכר נתנאל בן צוער :
לזבולן אליאב בן חלן : לבני יוסף לאפרים
אלישמע בן עמיהוד למנשה גמליאל בן
פדהצור : לבנימן אבידן בן גדעני : לדן
אחיעזר בן עמישדי : לאשר פגעיאל בן עכרן :
לגד אליסף בן דעואל : לנפתלי אחירע בן עינן :
אלה קריאי העדה נשיאי מטות אבותם ראשי
אלפי ישראל הם : ויקח משה ואהרן את
האנשים האלה אשר נקבו בשמות : ואת כל
העדה הקהילו באחד לחדש השני ויתילדו על
משפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן
עשרים שנה ומעלה לגלגלתם : כאשר צוה
יהוה את משה ויפקדם במדבר סיני : ס ויהיו
בני ראובן בכר ישראל תולדתם למשפחתם
לבית אבתם במספר שמות לגלגלתם כל זכר
מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא : פקדיהם
למטה ראובן ששה וארבעים אלף וחמש מאות :
פ לבני שמעון תולדתם למשפחתם לבית
אבתם פקדיו במספר שמות לגלגלתם כל זכר
מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא :
פקדיהם למטה שמעון תשעה וחמשים אלף
ושלש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לש מאות : פ לבני גד תולדתם למשפחתם
ית אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה
עלה כל יצא צבא: פקדיהם למטה גד
משה וארבעים אלף ושש מאות וחמשים:
פ לבני יהודה תולדתם למשפחתם לבית
תם במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה
יצא צבא: פקדיהם למטה יהודה ארבעה
בעים אלף ושש מאות: פ לבני יששכר
לדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמת
בן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם
טה יששכר ארבעה וחמשים אלף וארבע
אות: פ לבני זבולן תולדתם למשפחתם
ית אבתם במספר שמת מבן עשרים שנה
עלה כל יצא צבא: פקדיהם למטה זבולן
בעה וחמשים אלף וארבע מאות: פ לבני
סף לבני אפרים תולדתם למשפחתם לבית
בתם במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה
יצא צבא: פקדיהם למטה אפרים ארבעים
ף וחמש מאות: פ לבני מנשה תולדתם
שפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן
שרים שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם
טה מנשה שנים ושלשים אלף ומאתים:
פ לבני בנימן תולדתם למשפחתם לבית
בתם במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה
יצא צבא: פקדיהם למטה בנימן חמשה
לשים אלף וארבע מאות: פ לבני דן
לדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמת
בן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם
טה דן שנים וששים אלף ושבע מאות:
פ לבני אשר תולדתם למשפחתם לבית אבתם
מספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
בא: פקדיהם למטה אשר אחד וארבעים
ף וחמש מאות: פ בני נפתלי תולדתם
שפחתם לבית אבתם במספר שמת מבן
שרים שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם
טה נפתלי שלשה וחמשים אלף וארבע
אות: פ אלה הפקדים אשר פקד משה
הרן ונשיאי ישראל שנים עשר איש איש
ד לבית אבתיו היו: ויהיו כל פקודי בני
ראל לבית אבתם מבן עשרים שנה ומעלה
יצא צבא בישראל: ויהיו כל הפקדים שש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות
וחמשים׃ והלוים למטה אבתם לא התפקדו
בתוכם׃ פ וידבר יהוה אל משה לאמר׃
אך את מטה לוי לא תפקד ואת ראשם לא תשא
בתוך בני ישראל׃ ואתה הפקד את הלוים על
משכן העדת ועל כל כליו ועל כל אשר לו המה
ישאו את המשכן ואת כל כליו והם ישרתהו
וסביב למשכן יחנו׃ ובנסע המשכן יורידו
אתו הלוים ובחנת המשכן יקימו אתו הלוים
והזר הקרב יומת׃ וחנו בני ישראל איש על
מחנהו ואיש על דגלו לצבאתם׃ והלוים
יחנו סביב למשכן העדת ולא יהיה קצף על עדת
בני ישראל ושמרו הלוים את משמרת משכן
העדות׃ ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה
יהוה את משה כן עשו׃

ב וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר׃ איש
על דגלו באתת לבית אבתם יחנו בני ישראל
מנגד סביב לאהל מועד יחנו׃ והחנים קדמה
מזרחה דגל מחנה יהודה לצבאתם ונשיא לבני
יהודה נחשון בן עמינדב׃ וצבאו ופקדיהם
ארבעה ושבעים אלף ושש מאות׃ והחנים
עליו מטה יששכר ונשיא לבני יששכר נתנאל
בן צוער׃ וצבאו ופקדיו ארבעה וחמשים אלף
וארבע מאות׃ מטה זבולן ונשיא לבני זבולן
אליאב בן חלן׃ וצבאו ופקדיו שבעה וחמשים
אלף וארבע מאות׃ כל הפקדים למחנה יהודה מאת
אלף ושמנים אלף וששת אלפים וארבע מאות
לצבאתם ראשנה יסעו׃ ס דגל מחנה ראובן
תימנה לצבאתם ונשיא לבני ראובן אליצור
בן שדיאור׃ וצבאו ופקדיו ששה וארבעים
אלף וחמש מאות׃ והחונם עליו מטה שמעון
ונשיא לבני שמעון שלמיאל בן צורי שדי׃
וצבאו ופקדיהם תשעה וחמשים אלף ושלש
מאות׃ ומטה גד ונשיא לבני גד אליסף בן
רעואל׃ וצבאו ופקדיהם חמשה וארבעים
אלף ושש מאות וחמשים׃ כל הפקדים
למחנה ראובן מאת אלף ואחד וחמשים אלף
וארבע מאות וחמשים לצבאתם ושנים יסעו׃
ס ונסע אהל מועד מחנה הלוים בתוך המחנת
כאשר יחנו כן יסעו איש על ידו לדגליהם׃
ס דגל מחנה אפרים לצבאתם ימה ונשיא
לבני

לבני אפרים אלישמע בן עמיהוד: וצבאו
ופקדיהם ארבעים אלף וחמש מאות: ועליו
מטה מנשה ונשיא לבני מנשה גמליאל בן
פדהצור: וצבאו ופקדיהם שנים ושלשים
אלף ומאתים: ומטה בנימן ונשיא לבני בנימן
אבידן בן גדעני: וצבאו ופקדיהם חמשה
ושלשים אלף וארבע מאות: כל הפקדים
למחנה אפרים מאת אלף ושמנת אלפים ומאה
לצבאתם ושלשים יסעו: ס דגל מחנה דן
צפנה לצבאתם ונשיא לבני דן אחיעזר בן עמי
שדי: וצבאו ופקדיהם שנים וששים אלף
ושבע מאות: והחנים עליו מטה אשר ונשיא
לבני אשר פגעיאל בן עכרן: וצבאו ופקדיהם
אחד וארבעים אלף וחמש מאות: ומטה
נפתלי ונשיא לבני נפתלי אחירע בן עינן:
וצבאו ופקדיהם שלשה וחמשים אלף וארבע
מאות: כל הפקדים למחנה דן מאת אלף
ושבעה וחמשים אלף ושש מאות לאחרנה יסעו
לדגליהם: פ אלה פקודי בני ישראל לבית
אבתם כל פקודי המחנת לצבאתם שש מאות
אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים:
והלוים לא התפקדו בתוך בני ישראל כאשר
צוה יהוה את משה: ויעשו בני ישראל ככל
אשר צוה יהוה את משה כן חנו לדגליהם וכן
נסעו איש למשפחתיו על בית אבתיו:
ג פ ואלה תולדת אהרן ומשה ביום דבר
יהוה את משה בהר סיני: ואלה שמות בני
אהרן הבכר נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר: אלה
שמות בני אהרן הכהנים המשחים אשר מלא
ידם לכהן: וימת נדב ואביהוא לפני יהוה
בהקרבם אש זרה לפני יהוה במדבר סיני ובנים
לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר על פני אהרן
אביהם: פ וידבר יהוה אל משה לאמר:
הקרב את מטה לוי והעמדת אתו לפני אהרן
הכהן ושרתו אתו: ושמרו את משמרתו ואת
משמרת כל העדה לפני אהל מועד לעבד את
עבדת המשכן: ושמרו את כל כלי אהל מועד
ואת משמרת בני ישראל לעבד את עבדת
המשכן: ונתתה את הלוים לאהרן ולבניו
נתונם נתונם המה לו מאת בני ישראל: ואת
אהרן ואת בניו תפקד ושמרו את כהנתם והזר

הקרב יומת׃ פ וידבר יהוה אל משה לא
ואני הנה לקחתי את הלוים מתוך בני יש
תחת כל בכור פטר רחם מבני ישראל והיו
הלוים׃ כי לי כל בכור ביום הכתי כל ב
בארץ מצרים הקדשתי לי כל בכור בישר
מאדם עד בהמה לי יהיו אני יהוה׃ פ ויד
יהוה אל משה במדבר סיני לאמר׃ פקד
בני לוי לבית אבתם למשפחתם כל זכר
חדש ומעלה תפקדם׃ ויפקד אתם משה
פי יהוה כאשר צוה׃ ויהיו אלה בני
בשמתם גרשון וקהת ומררי׃ ואלה שמ
בני גרשון למשפחתם לבני ושמעי׃
קהת למשפחתם עמרם ויצהר חברון ועזיא
ובני מררי למשפחתם מחלי ומושי אלה
משפחת הלוי לבית אבתם׃ לגרשון משפ
הלבני ומשפחת השמעי אלה הם משפ
הגרשני׃ פקדיהם במספר כל זכר מבן ח
ומעלה פקדיהם שבעת אלפים וחמש מאו
משפחת הגרשני אחרי המשכן יחנו ימ
ונשיא בית אב לגרשני אליסף בן לא
ומשמרת בני גרשון באהל מועד המשכן והא
מכסהו ומסך פתח אהל מועד׃ וקלעי הח
ואת מסך פתח החצר אשר על המשכן ו
המזבח סביב ואת מיתריו לכל עבדתו׃ ולק
משפחת העמרמי ומשפחת היצהרי ומשפח
החברני ומשפחת העזיאלי אלה הם משפח
הקהתי׃ במספר כל זכר מבן חדש ומעל
שמנת אלפים ושש מאות שמרי משמר
הקדש׃ משפחת בני קהת יחנו על ירך המש
תימנה׃ ונשיא בית אב למשפחת הקה
אליצפן בן עזיאל׃ ומשמרתם הארן והש
והמנרה והמזבחת וכלי הקדש אשר ישרתו ב
והמסך וכל עבדתו׃ ונשיא נשיאי הלוי אלע
בן אהרן הכהן פקדת שמרי משמרת הקדש
למררי משפחת המחלי ומשפחת המושי אל
הם משפחת מררי׃ ופקדיהם במספר כל זכ
מבן חדש ומעלה ששת אלפים ומאתים׃ ונשי
בית אב למשפחת מררי צוריאל בן אביחיל ע
ירך המשכן יחנו צפנה׃ ופקדת משמרת ב
מררי קרשי המשכן ובריחיו ועמדיו ואדניו וכ
כליו וכל עבדתו׃ ועמדי החצר סביב ואדניה

ויתדתם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויתדתם ומיתריהם : והחנים לפני המשכן
קדמה לפני אהל מועד מזרחה משה ואהרן ובניו
שמרים משמרת המקדש למשמרת בני ישראל
והזר הקרב יומת : כל פקודי הלוים אשר פקד
משה ואהרן על פי יהוה למשפחתם כל זכר מבן
חדש ומעלה שנים ועשרים אלף : פ ויאמר
יהוה אל משה פקד כל בכר זכר לבני ישראל מבן
חדש ומעלה ושא את מספר שמתם : ולקחת
את הלוים לי אני יהוה תחת כל בכר בבני
ישראל ואת בהמת הלוים תחת כל בכור בבהמת
בני ישראל : ויפקד משה כאשר צוה יהוה
אתו את כל בכור בבני ישראל : ויהי כל בכור
זכר במספר שמות מבן חדש ומעלה לפקדיהם
שנים ועשרים אלף שלשה ושבעים ומאתים :
פ וידבר יהוה אל משה לאמר : קח את
הלוים תחת כל בכור בבני ישראל ואת בהמת
הלוים תחת בהמתם והיו לי הלוים אני יהוה :
ואת פדויי השלשה והשבעים והמאתים
העדפים על הלוים מבכור בני ישראל : ולקחת
חמשת חמשת שקלים לגלגלת בשקל הקדש
תקח עשרים גרה השקל : ונתתה הכסף לאהרן
ולבניו פדויי העדפים בהם : ויקח משה את
כסף הפדיום מאת העדפים על פדויי הלוים :
מאת בכור בני ישראל לקח את הכסף חמשה
וששים ושלש מאות ואלף בשקל הקדש : ויתן
משה את כסף הפדים לאהרן ולבניו על פי יהוה
כאשר צוה יהוה את משה :
פ וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר : ד
נשא את ראש בני קהת מתוך בני לוי למשפחתם
לבית אבתם : מבן שלשים שנה ומעלה ועד
בן חמשים שנה כל בא לצבא לעשות מלאכה
באהל מועד : זאת עבדת בני קהת באהל מועד
קדש הקדשים : ובא אהרן ובניו בנסע המחנה
והורדו את פרכת המסך וכסו בה את ארן העדת :
ונתנו עליו כסוי עור תחש ופרשו בגד כליל
תכלת מלמעלה ושמו בדיו : ועל שלחן הפנים
יפרשו בגד תכלת ונתנו עליו את הקערת ואת
הכפת ואת המנקית ואת קשות הנסך ולחם
התמיד עליו יהיה : ופרשו עליהם בגד תולעת
שני וכסו אתו במכסה עור תחש ושמו את בדיו :
ולקחו בגד תכלת וכסו את מנרת המאור ואת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נרתיה ואת מלקחיה ואת מחתתיה ואת כל כלי
שמנה אשר ישרתו לה בהם׃ ונתנו אתה
ואת כל כליה אל מכסה עור תחש ונתנו על
המוט׃ ועל מזבח הזהב יפרשו בגד תכלת
וכסו אתו במכסה עור תחש ושמו את בדיו׃
ולקחו את כל כלי השרת אשר ישרתו בם בקדש
ונתנו אל בגד תכלת וכסו אותם במכסה עור
תחש ונתנו על המוט׃ ודשנו את המזבח
ופרשו עליו בגד ארגמן׃ ונתנו עליו את כל
כליו אשר ישרתו עליו בהם את המחתת את
המזלגת ואת היעים ואת המזרקת כל כלי
המזבח ופרשו עליו כסוי עור תחש ושמו בדיו׃
וכלה אהרן ובניו לכסת את הקדש ואת כל כלי
הקדש בנסע המחנה ואחרי כן יבאו בני קהת
לשאת ולא יגעו אל הקדש ומתו אלה משא בני
קהת באהל מועד׃ ופקדת אלעזר בן אהרן
הכהן שמן המאור וקטרת הסמים ומנחת
התמיד ושמן המשחה פקדת כל המשכן וכל
אשר בו בקדש ובכליו׃ פ וידבר יהוה אל
משה ואל אהרן לאמר׃ אל תכריתו את שבט
משפחת הקהתי מתוך הלוים׃ וזאת עשו
להם וחיו ולא ימתו בגשתם את קדש הקדשים
אהרן ובניו יבאו ושמו אותם איש איש על
עבדתו ואל משאו׃ ולא יבאו לראות כבלע את
הקדש ומתו׃

פ פ פ

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ נשא
את ראש בני גרשון גם הם לבית
אבתם למשפחתם׃ מבן שלשים שנה
ומעלה עד בן חמשים שנה תפקד אותם כל
הבא לצבא צבא לעבד עבדה באהל מועד׃ זאת
עבדת משפחת הגרשני לעבד ולמשא׃ ונשאו
את יריעת המשכן ואת אהל מועד מכסהו
ומכסה התחש אשר עליו מלמעלה ואת מסך
פתח אהל מועד׃ ואת קלעי החצר ואת מסך
פתח שער החצר אשר על המשכן ועל המזבח
סביב ואת מיתריהם ואת כל כלי עבדתם ואת
כל אשר יעשה להם ועבדו׃ על פי אהרן ובניו
תהיה כל עבדת בני הגרשני לכל משאם ולכל
עבדתם ופקדתם עליהם במשמרת את כל
משאם׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שאם: זאת עבדת משפחת בני הגרשני באהל
עד ומשמרתם ביד איתמר בן אהרן הכהן : ס
מררי למשפחתם לבית אבתם תפקד אתם:
ן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה
קדם כל הבא לצבא לעבד את עבדת אהל
עד : וזאת משמרת משאם לכל עבדתם
הל מועד קרשי המשכן ובריחיו ועמודיו
כין : ועמודי החצר סביב ואדניהם ויתדתם
תריהם לכל כליהם ולכל עבדתם ובשמת
קדו את כלי משמרת משאם : זאת עבדת
פחת בני מררי לכל עבדתם באהל מועד ביד
מר בן אהרן הכהן : ויפקד משה ואהרן
יאי העדה את בני הקהתי למשפחתם ולבית
תם : מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן
שים שנה כל הבא לצבא לעבדה באהל מועד:
ין פקדיהם למשפחתם אלפים שבע מאות
משים : אלה פקודי משפחת הקהתי כל
כד באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על
יהוה ביד משה : ס ופקודי בני גרשון
שפחותם ולבית אבתם : מבן שלשים
ה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא
בדה באהל מועד: ויהיו פקדיהם למשפחתם
ית אבתם אלפים ושש מאות ושלשים : אלה
ודי משפחת בני גרשון כל העבד באהל מועד
זר פקד משה ואהרן על פי יהוה : ופקודי
שפחת בני מררי למשפחתם לבית אבתם :
בן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה
הבא לצבא לעבדה באהל מועד : ויהיו
קדיהם למשפחתם שלשת אלפים ומאתים :
ה פקודי משפחת בני מררי אשר פקד משה
הרן על פי יהוה ביד משה : כל הפקדים
זר פקד משה ואהרן ונשיאי ישראל את הלוים
שפחתם ולבית אבתם : מבן שלשים שנה
עלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לעבד
בדת עבדה ועבדת משא באהל מועד : ויהיו
קדיהם שמנת אלפים וחמש מאות ושמנים:
ל פי יהוה פקד אתם ביד משה איש איש על
בדתו ועל משאו ופקדיו אשר צוה יהוה את
שה :
פ
וידבר יהוה אל משה לאמר : צו את בני ה
ראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל

טמא לנפש׃ מזכר עד נקבה תשלחו א
למחנה תשלחום ולא יטמאו את מחניהם
אני שכן בתוכם׃ ויעשו כן בני
וישלחו אותם אל מחוץ למחנה כאשר דב
אל משה כן עשו בני ישראל׃ פ וידב
אל משה לאמר׃ דבר אל בני ישראל א
אשה כי יעשו מכל חטאת האדם למע
ביהוה ואשמה הנפש ההוא׃ והתוד
חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו ב
וחמישתו יסף עליו ונתן לאשר אש
ואם אין לאיש גאל להשיב האשם אליו ה
המושב ליהוה לכהן מלבד איל הכפרים
יכפר בו עליו׃ וכל תרומה לכל קדש
ישראל אשר יקריבו לכהן לו יהיה׃ וא
קדשיו לו יהיו איש אשר יתן לכהן לו י
פ וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר א
ישראל ואמרת אלהם איש איש כי תשטה
ומעלה בו מעל׃ ושכב איש אתה שכבת
ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה
אין בה והוא לא נתפשה׃ ועבר עליו
קנאה וקנא את אשתו והוא נטמאה או עבר
רוח קנאה וקנא את אשתו והיא לא נטמ
והביא האיש את אשתו אל הכהן והביא
קרבנה עליה עשירת האפה קמח שערים
יצק עליו שמן ולא יתן עליו לבנה כי מנ
קנאת הוא מנחת זכרון מזכרת עון׃ והק
אתה הכהן והעמדה לפני יהוה׃ ולקח
מים קדשים בכלי חרש ומן העפר אשר י
בקרקע המשכן יקח הכהן ונתן אל המ
והעמיד הכהן את האשה לפני יהוה ופרע
ראש האשה ונתן על כפיה את מנחת הז
מנחת קנאת הוא וביד הכהן יהיו מי המ
המאררים׃ והשביע אתה הכהן ואמר
האשה אם לא שכב איש אתך ואם לא שט
טמאה תחת אישך הנקי ממי המרים המאר
האלה׃ ואת כי שטית תחת אישך וכי נטמ
ויתן איש בך את שכבתו מבלעדי איש
והשביע הכהן את האשה בשבעת האלה וא
הכהן לאשה יתן יהוה אותך לאלה ולשבע
בתוך עמך בתת יהוה את ירכך נפלת ואת ב
צבה׃ ובאו המים המאררים האלה במ
לצב

בות בי ן ולנפל ירך ואמרה האשה אמן אמן׃
תב את האלת האלה הכהן בספר ומחה אל מי
רים׃ והשקה את האשה את מי המרים
אררים ובאו בה המים המאררים למרים׃
קח הכהן מיד האשה את מנחת הקנאת והניף
ת המנחה לפני יהוה והקריב אתה אל המזבח׃
מץ הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר
זבחה ואחר ישקה את האשה את המים׃
שקה את המים והיתה אם נטמאת ותמעל
על באישה ובאו בה המים המאררים למרים
בתה בטנה ונפלה ירכה והיתה האשה לאלה
רב עמה׃ ואם לא נטמאה האשה וטהרה
א ונקתה ונזרעה זרע׃ זאת תורת הקנאת
שר תשטה אשה תחת אישה ונטמאה׃ או
ש אשר תעבר עליו רוח קנאה וקנא את
שתו והעמיד את האשה לפני יהוה ועשה לה
כהן את כל התורה הזאת׃ ונקה האיש מעון
אשה ההוא תשא את עונה׃ פ
וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ראל ואמרת אלהם איש או אשה כי יפלא
דר נדר נזיר להזיר ליהוה׃ מיין ושכר יזיר
מץ יין וחמץ שכר לא ישתה וכל משרת ענבים
א ישתה וענבים לחים ויבשים לא יאכל׃ כל
מי נזרו מכל אשר יעשה מגפן היין מחרצנים
ועד זג לא יאכל׃ כל ימי נדר נזרו תער לא יעבר
ל ראשו עד מלאת הימם אשר יזיר ליהוה קדש
היה גדל פרע שער ראשו׃ כל ימי הזירו
יהוה על נפש מת לא יבא׃ לאביו ולאמו
אחיו ולאחתו לא יטמא להם במתם כי נזר
להיו על ראשו׃ כל ימי נזרו קדש הוא ליהוה׃
כי ימות מת עליו בפתע פתאם וטמא ראש
זרו וגלח ראשו ביום טהרתו ביום השביעי
גלחנו׃ וביום השמיני יבא שתי תרים או
ני בני יונה אל הכהן אל פתח אהל מועד׃
עשה הכהן אחד לחטאת ואחד לעלה וכפר עליו
אשר חטא על הנפש וקדש את ראשו ביום
ההוא׃ והזיר ליהוה את ימי נזרו והביא כבש
ן שנתו לאשם והימים הראשנים יפלו כי
טמא נזרו׃ וזאת תורת הנזיר ביום מלאת
מי נזרו יביא אתו אל פתח אהל מועד׃ והקריב
ת קרבנו ליהוה כבש בן שנתו תמים אחד
לעלה׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לעלה וכבשה אחת בת שנתה תמימה לח
ואיל אחד תמים לשלמים : וסל מצות
חלת בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים
ומנחתם ונסכיהם : והקריב הכהן לפני
ועשה את חטאתו ואת עלתו : ואת האיל
זבח שלמים ליהוה על סל המצות ועשה
את מנחתו ואת נסכו : וגלח הנזיר פתח
מועד את ראש נזרו ולקח את שער ראש
ונתן על האש אשר תחת זבח השלמים:
הכהן את הזרע בשלה מן האיל וחלת מצה
מן הסל ורקיק מצה אחד ונתן על כפי ה
אחר התגלחו את נזרו : והניף אותם
תנופה לפני יהוה קדש הוא לכהן על
התנופה ועל שוק התרומה ואחר ישתה ה
יין : זאת תורת הנזיר אשר ידר קרבנו לי
על נזרו מלבד אשר תשיג ידו כפי נדרו א
ידר כן יעשה על תורת נזרו : פ וידבר י
אל משה לאמר : דבר אל אהרן ואל בניו ל
כה תברכו את בני ישראל אמור להם: ס יב
יהוה וישמרך: ס יאר יהוה פניו אליך ויחנ
פ ישא יהוה פניו אליך וישם לך שלום :
ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם :
ז ויהי ביום כלות משה להקים את המ
וימשח אתו ויקדש אתו ואת כל כליו וא
המזבח ואת כל כליו וימשחם ויקדש אתם
ויקריבו נשיאי ישראל ראשי בית אבתם ה
נשיאי המטת הם העמדים על הפקדים : ויבי
את קרבנם לפני יהוה שש עגלת צב ושני ע
בקר עגלה על שני הנשאים ושור לא
ויקריבו אותם לפני המשכן : ויאמר יהוה
משה לאמר : קח מאתם והיו לעבד את עבד
אהל מועד ונתתה אותם אל הלוים איש כ
עבדתו : ויקח משה את העגלת ואת הבק
ויתן אותם אל הלוים : את שתי העגלות וא
ארבעת הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדתם
ואת ארבע העגלת ואת שמנת הבקר נתן לב
מררי כפי עבדתם ביד איתמר בן אהרן הכהן
ולבני קהת לא נתן כי עבדת הקדש עלהם בכת
ישאו : ויקריבו הנשאים את חנכת המזב
ביום המשח אתו ויקריבו הנשיאם את קרבנ
לפני המזבח : ויאמר יהוה אל משה נשיא אח
ליו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ם נשיא אחד ליום יקריבו את קרבנם לחנכת
בח׃ ס ויהי המקריב ביום הראשון את
בנו נחשון בן עמינדב למטה יהודה׃ וקרבנו
ת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק
כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
ים סלת בלולה בשמן למנחה׃ כף
עשרה זהב מלאה קטרת׃ פר אחד בן
איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה׃ שעיר
ם אחד לחטאת׃ ולזבח השלמים בקר
ם אילם חמשה עתודים חמשה כבשים
שנה חמשה זה קרבן נחשון בן עמינדב׃
ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא
שכר׃ הקרב את קרבנו קערת כסף אחת
שים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים
ל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה
מן למנחה׃ כף אחת עשרה זהב מלאה
רת׃ פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד
שנתו לעלה׃ שעיר עזים אחד לחטאת׃
בח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
שה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן נתנאל
צוער׃ פ ביום השלישי נשיא לבני זבולן
אב בן חלן׃ קרבנו קערת כסף אחת
שים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים
ל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה
מן למנחה׃ כף אחת עשרה זהב מלאה
רת׃ פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד
שנתו לעלה׃ שעיר עזים אחד לחטאת׃
בח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
שה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אליאב
חלן׃ פ ביום הרביעי נשיא לבני ראובן
צור בן שדיאור׃ קרבנו קערת כסף אחת
שים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים
ל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה
מן למנחה׃ כף אחת עשרה זהב מלאה
רת׃ פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד
שנתו לעלה׃ שעיר עזים אחד לחטאת׃
בח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
שה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן
צור בן שדאור׃ פ ביום החמישי נשיא
י שמעון שלמיאל בן צורישדי׃ קרבנו
ת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניה[ם]
מלאים סלת בלולה בשמן למנחה : כף אח[ת]
עשרה זהב מלאה קטרת : פר אחד בן ב[קר]
איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה : שע[יר]
עזים אחד לחטאת : ולזבח השלמים בק[ר]
שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים ב[ני]
שנה חמשה זה קרבן שלמיאל בן צורישדי :
ביום הששי נשיא לבני גד אליסף בן דעואל
קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקל[ה]
מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקד[ש]
שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה :
אחת עשרה זהב מלאה קטרת : פר אחד
בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה
שעיר עזים אחד לחטאת : ולזבח השלמי[ם]
בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבש[ים]
בני שנה חמשה זה קרבן אליסף בן דעואל :
ביום השביעי נשיא לבני אפרים אלישמע
עמיהוד : קרבנו קערת כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים ש[קל]
בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בש[מן]
למנחה : כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת :
פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנ[תו]
לעלה : שעיר עזים אחד לחטאת : ולזב[ח]
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן
אלישמע בן עמיהוד : פ ביום השמיני נשיא
לבני מנשה גמליאל בן פדהצור : קרבנו קערת
כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים
סלת בלולה בשמן למנחה : כף אחת עשרה
זהב מלאה קטרת : פר אחד בן בקר איל אחד
כבש אחד בן שנתו לעלה : שעיר עזים אחד
לחטאת : ולזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה
זה קרבן גמליאל בן פדהצור : פ ביום התשיעי
נשיא לבני בנימן אבידן בן גדעני : קרבנו
קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק
אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
מלאים סלת בלולה בשמן למנחה : כף אחת
עשרה זהב מלאה קטרת : פר אחד בן בקר
איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה : שעיר
עזים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אחד לחטאת : ולזבח השלמים בקר
ם אילם חמשה עתדים חמשה כבשים
נה חמשה זה קרבן אבידן בן גדעני : פ
העשירי נשיא לבני דן אחיעזר בן עמישדי :
ו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה
אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
הם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה : כף
עשרה זהב מלאה קטרת : פר אחד בן
איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה : שעיר
ם אחד לחטאת : ולזבח השלמים בקר
ם אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני
חמשה זה קרבן אחיעזר בן עמישדי : פ
עשתי עשר יום נשיא לבני אשר פגעיאל
כרן : קרבנו קערת כסף אחת שלשים
ה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
ל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה
ן למנחה : כף אחת עשרה זהב מלאה
ת : פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד
נתו לעלה : שעיר עזים אחד לחטאת :
ת השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
ה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן
אל בן עכרן : פ ביום שנים עשר יום
א לבני נפתלי אחירע בן עינן : קרבנו
ת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק
כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
ם סלת בלולה בשמן למנחה : כף אחת
ה זהב מלאה קטרת : פר אחד בן בקר
אחד כבש אחד בן שנתו לעלה : שעיר
ם אחד לחטאת : ולזבח השלמים בקר
ם אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני
חמשה זה קרבן אחירע בן עינן : פ זאת
ת המזבח ביום המשח אתו מאת נשיאי
אל קערת כסף שתים עשרה מזרקי כסף
עשר כפות זהב שתים עשרה : שלשים
ה הקערה האחת כסף ושבעים המזרק האחד
כסף הכלים אלפים וארבע מאות בשקל
ש : כפות זהב שתים עשרה מלאת קטרת
ה עשרה הכף בשקל הקדש כל זהב הכפות
ים ומאה : כל הבקר לעלה שנים עשר
ם אילם שנים עשר כבשים בני שנה שנים
ומנחתם ושעירי עזים שנים עשר
לחטאת :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לחטאת: וכל בקר זבח השלמים עשרים
וארבעה פרים אילם ששים עתדים ששים
כבשים בני שנה ששים זאת חנכת המזבח
אחרי המשח אתו: ובבא משה אל אהל מועד
לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו מעל
הכפרת אשר על ארון העדת מבין שני הכרבים
וידבר אליו:

ח פ פ פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל
אהרן ואמרת אליו בהעלתך את
הנרת אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות
ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרתיה
כאשר צוה יהוה את משה: וזה מעשה
המנרה מקשה זהב עד ירכה עד פרחה מקשה
הוא כמראה אשר הראה יהוה את משה כן עשה
את המנרה: פ וידבר יהוה אל משה לאמר:
קח את הלוים מתוך בני ישראל וטהרת אתם:
וכה תעשה להם לטהרם הזה עליהם מי חטאת
והעבירו תער על כל בשרם וכבסו בגדיהם
והטהרו: ולקחו פר בן בקר ומנחתו סלת
בלולה בשמן ופר שני בן בקר תקח לחטאת:
והקרבת את הלוים לפני אהל מועד והקהלת
את כל עדת בני ישראל: והקרבת את הלוים
לפני יהוה וסמכו בני ישראל את ידיהם על
הלוים: והניף אהרן את הלוים תנופה לפני
יהוה מאת בני ישראל והיו לעבד את עבדת
יהוה: והלוים יסמכו את ידיהם על ראש
הפרים ועשה את האחד חטאת ואת האחד עלה
ליהוה לכפר על הלוים: והעמדת את הלוים
לפני אהרן ולפני בניו והנפת אתם תנופה
ליהוה: והבדלת את הלוים מתוך בני ישראל
והיו לי הלוים: ואחרי כן יבאו הלוים לעבד
את אהל מועד וטהרת אתם והנפת אתם תנופה:
כי נתנים נתנים המה לי מתוך בני ישראל
תחת פטרת כל רחם בכור כל מבני ישראל
לקחתי אתם לי: כי לי כל בכור בבני ישראל
באדם ובבהמה ביום הכתי כל בכור בארץ מצרים
הקדשתי אתם לי: ואקח את הלוים תחת כל
בכור בבני ישראל: ואתנה את הלוים נתנים
לאהרן ולבניו מתוך בני ישראל לעבד את עבדת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

י ישראל באהל מועד ולכפר על בני ישראל
א יהיה בבני ישראל נגף בגשת בני ישראל
הקדש : ויעש משה ואהרן וכל עדת בני
ראל ללוים ככל אשר צוה יהוה את משה
וים כן עשו להם בני ישראל : ויתחטאו
וים ויכבסו בגדיהם וינף אהרן אתם תנופה
ני יהוה ויכפר עליהם אהרן לטהרם : ואחרי
באו הלוים לעבד את עבדתם באהל מועד
ני אהרן ולפני בניו כאשר צוה יהוה את
שה על הלוים כן עשו להם : ס וידבר יהוה
משה לאמר : זאת אשר ללוים מבן חמש
שרים שנה ומעלה יבוא לצבא צבא בעבדת
ל מועד : ומבן חמשים שנה ישוב מצבא
בדה ולא יעבד עוד : ושרת את אחיו באהל
עד לשמר משמרת ועבדה לא יעבד ככה
שה ללוים במשמרתם : פ
וידבר יהוה אל משה במדבר סיני בשנה ט
נית לצאתם מארץ מצרים חדש הראשון
מר : ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו :
בעה עשר יום בחדש הזה בין הערבים
שו אתו במעדו ככל חקתיו וככל משפטיו
שו אתו : וידבר משה אל בני ישראל לעשות
סח : ויעשו את הפסח בראשון בארבעה
ר יום לחדש בין הערבים במדבר סיני ככל
ר צוה יהוה את משה כן עשו בני ישראל :
י אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא
ו לעשת הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה
ני אהרן ביום ההוא : ויאמרו האנשים
מה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה
ע לבלתי הקריב את קרבן יהוה במעדו בתוך
ישראל : ויאמר אלהם משה עמדו
שמעה מה יצוה יהוה לכם : פ וידבר יהוה
משה לאמר : דבר אל בני ישראל לאמר
ש איש כי יהיה טמא לנפש או בדרך רחקה
ם או לדרתיכם ועשה פסח ליהוה : בחדש
ני בארבעה עשר יום בין הערבים יעשו אתו
מצות ומררים יאכלהו : לא ישאירו ממנו
בקר ועצם לא ישברו בו ככל חקת הפסח
ו אתו : והאיש אשר הוא טהור ובדרך לא
וחדל לעשות הפסח ונכרתה הנפש ההוא
מיה כי קרבן יהוה לא הקריב במעדו חטאו

ישא האיש ההוא : וכי יגור אתכם גר ו
פסח ליהוה כחקת הפסח וכמשפטו כן י
חקה אחת יהיה לכם ולגר ולאזרח הארץ
וביום הקים את המשכן כסה הענן את ה
לאהל העדת ובערב יהיה על המשכן כמ
אש עד בקר: כן יהיה תמיד הענן יכסנו ו
אש לילה: ולפי העלות הענן מעל האהל
כן יסעו בני ישראל ובמקום אשר ישכן
הענן שם יחנו בני ישראל : על פי יהוה
בני ישראל ועל פי יהוה יחנו כל ימי אשר
הענן על המשכן יחנו : ובהאריך הענ
המשכן ימים רבים ושמרו בני ישראל
משמרת יהוה ולא יסעו: ויש אשר יהיה
ימים מספר על המשכן על פי יהוה יחנו ו
יהוה יסעו : ויש אשר יהיה הענן מער
בקר ונעלה הענן בבקר ונסעו או יומם ו
ונעלה הענן ונסעו : או ימים או חדש א
בהאריך הענן על המשכן לשכן עליו י
ישראל ולא יסעו ובהעלתו יסעו : על פ
יחנו ועל פי יהוה יסעו את משמרת יהוה
על פי יהוה ביד משה : פ

וידבר יהוה אל משה לאמר : עשה ל
יוד ד צוצרת ככף מקשה תעשה אתם והיו לך ל
העדה ולמסע את המחנות : ותקעו בהן ו
אליך כל העדה אל פתח אהל מועד : ואם
יתקעו ונועדו אליך הנשיאים ראשי
ישראל : ותקעתם תרועה ונסעו המ
החנים קדמה : ותקעתם תרועה שנית
המחנות החנים תימנה תרועה
למסעיהם : ובהקהיל את הקהל תתקע
תריעו : ובני אהרן הכהנים יתקעו בח
והיו לכם לחקת עולם לדרתיכם : וכי
בלחמה בארצכם על הצר הצרר אתכם יה
בחצצרת ונזכרתם לפני יהוה אלהיכם ונו
מאיביכם : וביום שמחתכם ובמוע
ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצצרת על ע
ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון
אלהיכם אני יהוה אלהיכם : פ ויהי
השנית בחדש השני בעשרים בחדש
הענן מעל משכן העדת : ויסעו בני י
למסעיהם ממדבר סיני וישכן הענן ב
פ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ין : ויסעו בראשנה על פי יהוה ביד משה :
ע דגל מחנה בני יהודה בראשנה לצבאתם
צבאו נחשון בן עמינדב : ועל צבא מטה
יששכר נתנאל בן צוער : ועל צבא מטה
זבולן אליאב בן חלן : והורד המשכן
עו בני גרשן ובני מררי נשאי המשכן :
ע דגל מחנה ראובן לצבאתם ועל צבאו
צור בן שדיאור : ועל צבא מטה בני
עון שלמיאל בן צורי שדי : ועל צבא מטה
גד אליסף בן דעואל : ונסעו הקהתים
אי המקדש והקימו את המשכן עד באם : ס
ע דגל מחנה בני אפרים לצבאתם ועל צבאו
שמע בן עמיהוד : ועל צבא מטה בני מנשה
יאל בן פדהצור : ועל צבא מטה בני בנימן
דן בן גדעוני : ונסע דגל מחנה בני דן
סף לכל המחנת לצבאתם ועל צבאו אחיעזר
עמישדי : ועל צבא מטה בני אשר פגעיאל
עכרן : ועל צבא מטה בני נפתלי אחירע בן
ן : אלה מסעי בני ישראל לצבאתם ויסעו :
ויאמר משה לחבב בן רעואל המדיני חתן
ה נסעים אנחנו אל המקום אשר אמר יהוה
אתן לכם לכה אתנו והטבנו לך כי יהוה דבר
על ישראל : ויאמר אליו לא אלך כי אם
ארצי ואל מולדתי אלך : ויאמר אל נא תעזב
כי על כן ידעת חנתנו במדבר והיית לנו
נים : והיה כי תלך עמנו והיה הטוב ההוא
ייטיב יהוה עמנו והטבנו לך : ויסעו
יהוה דרך שלשת ימים וארון ברית יהוה
לפניהם דרך שלשת ימים לתור להם
חה : וענן יהוה עליהם יומם בנסעם מן
חנה : ס ׆ ויהי בנסע הארן ויאמר משה
ה יהוה ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך :
חה יאמר שובה יהוה רבבות אלפי ישראל :
׆ ויהי העם כמתאננים רע באזני יהוה יא
מע יהוה ויחר אפו ותבער בם אש יהוה
אכל בקצה המחנה : ויצעק העם אל משה
פלל משה אל יהוה ותשקע האש : ויקרא
ם המקום ההוא תבערה כי בערה בם אש
ה : והאספסף אשר בקרבו התאוו תאוה
בו ויבכו גם בני ישראל ויאמרו מי יאכלנו
ר : זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חנם את הקשאים ואת האבטחים ואת הח
ואת הבצלים ואת השומים : ועתה נפ
יבשה אין כל בלתי אל המן עינינו : והמן כ
גד הוא ועינו כעין הבדלח : שטו העם ול
וטחנו ברחים או דכו במדכה ובשלו בפ
ועשו אתו עגות והיה טעמו כטעם לשד הש
וברדת הטל על המחנה לילה ירד המן על
וישמע משה את העם בכה למשפחתיו א
לפתח אהלו ויחר אף יהוה מאד ובעיני מש
רע : ויאמר משה אל יהוה למה הרעת לע
ולמה לא מצתי חן בעיניך לשום את משא
העם הזה עלי : האנכי הריתי את כל העם ו
אם אנכי ילדתיהו כי תאמר אלי שאהו בחי
כאשר ישא האמן את הינק על האדמה א
נשבעת לאבתיו : מאין לי בשר לתת לכל ה
הזה כי יבכו עלי לאמר תנה לנו בשר ונאכל
לא אוכל אנכי לבדי לשאת את כל העם הזה
כבד ממני : ואם ככה את עשה לי הרגני נ
הרג אם מצאתי חן בעיניך ואל אראה ברעת
פ ויאמר יהוה אל משה אספה לי שבעי
איש מזקני ישראל אשר ידעת כי הם זקני הע
ושטריו ולקחת אתם אל אהל מועד והתיצ
שם עמך : וירדתי ודברתי עמך שם ואצל
מן הרוח אשר עליך ושמתי עליהם ונשאו א
במשא העם ולא תשא אתה לבדך : ואל הע
תאמר התקדשו למחר ואכלתם בשר כי בכית
באזני יהוה לאמר מי יאכלנו בשר כי טוב ל
במצרים ונתן יהוה לכם בשר ואכלתם : ל
יום אחד תאכלון ולא יומים ולא חמשה ימי
ולא עשרה ימים ולא עשרים יום : עד חד
ימים עד אשר יצא מאפכם והיה לכם לזרא י
כי מאסתם את יהוה אשר בקרבכם ותבכו לפנ
לאמר למה זה יצאנו ממצרים : ויאמר מש
שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקר
ואתה אמרת בשר אתן להם ואכלו חדש ימים
הצאן ובקר ישחט להם ומצא להם אם את כ
דגי הים יאסף להם ומצא להם : פ ויאמ
יהוה אל משה היד יהוה תקצר עתה הרא
היקרך דברי אם לא : ויצא משה וידבר א
העם את דברי יהוה ויאסף שבעים איש מזק
העם ויעמד אתם סביבת האהל : וירד יהו
בענ

ענן וידבר אליו ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן
ל שבעים איש הזקנים ויהי כנוח עליהם הרוח
תנבאו ולא יספו : וישארו שני אנשים
מחנה שם האחד אלדד ושם השני מידד ותנח
להם הרוח והמה בכתבים ולא יצאו האהלה
תנבאו במחנה : וירץ הנער ויגד למשה
אמר אלדד ומידד מתנבאים במחנה : ויען
ושע בן נון משרת משה מבחריו ויאמר
ני משה כלאם : ויאמר לו משה המקנא
ה לי ומי יתן כל עם יהוה נביאים כי יתן
וה את רוחו עליהם : ויאסף משה אל
מחנה הוא וזקני ישראל : ורוח נסע מאת
וה ויגז שלוים מן הים ויטש על המחנה
רך יום כה וכדרך יום כה סביבות המחנה
אמתים על פני הארץ : ויקם העם כל היום
הוא וכל הלילה וכל יום המחרת ויאספו את
שלו הממעיט אסף עשרה חמרים וישטחו
ם שטוח סביבות המחנה : הבשר עודנו
ן שניהם טרם יכרת ואף יהוה חרה בעם ויך
וה בעם מכה רבה מאד : ויקרא את שם
מקום ההוא קברות התאוה כי שם קברו את
עם המתאוים : מקברות התאוה נסעו העם
צרות ויהיו בחצרות : פ
יב ותדבר מרים ואהרן במשה על אדות האשה
כשית אשר לקח כי אשה כשית לקח : ויאמרו
רק אך במשה דבר יהוה הלא גם בנו דבר
שמע יהוה : והאיש משה ענו מאד מכל
אדם אשר על פני האדמה : ס ויאמר יהוה
תאם אל משה ואל אהרן ואל מרים צאו
לשתכם אל אהל מועד ויצאו שלשתם : וירד
וה בעמוד ענן ויעמד פתח האהל ויקרא אהרן
רים ויצאו שניהם : ויאמר שמעו נא דברי
יהיה נביאכם יהוה במראה אליו אתודע
חלום אדבר בו : לא כן עבדי משה בכל ביתי
מן הוא : פה אל פה אדבר בו ומראה ולא
ידת ותמנת יהוה יביט ומדוע לא יראתם
בר בעבדי במשה : ויחר אף יהוה בם וילך :
ענן סר מעל האהל והנה מרים מצרעת כשלג
ן אהרן אל מרים והנה מצרעת : ויאמר
הרן אל משה בי אדני אל נא תשת עלינו
חטאת אשר נואלנו ואשר חטאנו : אל נא

תהי כמת אשר בצאתו מרחם אמו ויאכ
בשרו ׃ ויצעק משה אל יהוה לאמר א
רפא נא לה ׃ פ ויאמר יהוה אל משה ו
ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים
שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תאסף ׃ ו
מרים מחוץ למחנה שבעת ימים והעם
נסע עד האסף מרים ׃ ואחר נסעו ה
מחצרות ויחנו במדבר פארן ׃

פ פ פ

יג **וידבר** יהוה אל משה לאמר ׃
לך אנשים ויתרו את ארץ
אשר אני נתן לבני ישראל איש אחד איש
למטה אבתיו תשלחו כל נשיא בהם ׃ ו
אתם משה ממדבר פארן על פי יהוה
אנשים ראשי בני ישראל המה ׃ ואלה שמ
למטה ראובן שמוע בן זכור ׃ למטה ש
שפט בן חורי ׃ למטה יהודה כלב בן יפ
למטה יששכר יגאל בן יוסף ׃ למטה אפ
הושע בן נון ׃ למטה בנימן פלטי בן רפ
למטה זבולן גדיאל בן סודי ׃ למטה יוסף ל
מנשה גדי בן סוסי ׃ למטה דן עמיאל בן ג
למטה אשר סתור בן מיכאל ׃ למטה נ
נחבי בן ופסי ׃ למטה גד גאואל בן מכי ׃
שמות האנשים אשר שלח משה לתור
הארץ ויקרא משה להושע בן נון יהו
וישלח אתם משה לתור את ארץ כנען וי
אלהם עלו זה בנגב ועליתם את ההר ׃ ורא
את הארץ מה הוא ואת העם הישב עליה ה
הוא הרפה המעט הוא אם רב ׃ ומה ה
אשר הוא ישב בה הטובה הוא אם רעה ו
הערים אשר הוא יושב בהנה הבמחנים
במבצרים ׃ ומה הארץ השמנה הוא אם
היש בה עץ אם אין והתחזקתם ולקחתם מ
הארץ והימים ימי בכורי ענבים ׃ ויעלו ו
את הארץ ממדבר צן עד רחב לבא חמת
ויעלו בנגב ויבא עד חברון ושם אחימן
ותלמי ילידי הענק וחברון שבע שנים נבנ
לפני צען מצרים ׃ ויבאו עד נחל אש
ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד ויש
במוט בשנים ומן הרמנים ומן התאני
למקו

למקום ההוא קרא נחל אשכול על אדות האשכול
אשר כרתו משם בני ישראל: וישבו מתור
הארץ מקץ ארבעים יום: וילכו ויבאו אל משה
ואל אהרן ואל כל עדת בני ישראל אל מדבר
פארן קדשה וישיבו אתם דבר ואת כל העדה
ויראום את פרי הארץ: ויספרו לו ויאמרו
באנו אל הארץ אשר שלחתנו וגם זבת חלב
ודבש הוא וזה פריה: אפס כי עז העם הישב
בארץ והערים בצרות גדלת מאד וגם ילדי הענק
ראינו שם: עמלק יושב בארץ הנגב והחתי
והיבוסי והאמרי יושב בהר והכנעני יושב על
הים ועל יד הירדן: ויהס כלב את העם אל
משה ויאמר עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול
נוכל לה: והאנשים אשר עלו עמו אמרו לא
נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו: ויציאו
דבת הארץ אשר תרו אתה אל בני ישראל לאמר
הארץ אשר עברנו בה לתור אתה ארץ אכלת
יושביה הוא וכל העם אשר ראינו בתוכה אנשי
מדות: ושם ראינו את הנפילים בני ענק מן
הנפלים ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו
בעיניהם:
ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם יד
בלילה ההוא: וילנו על משה ועל אהרן כל
בני ישראל ויאמרו אלהם כל העדה לו מתנו
בארץ מצרים או במדבר הזה לו מתנו: ולמה
יהוה מביא אתנו אל הארץ הזאת לנפל בחרב
נשינו וטפנו יהיו לבז הלוא טוב לנו שוב
מצרימה: ויאמרו איש אל אחיו נתנה ראש
ונשובה מצרימה: ויפל משה ואהרן על
פניהם לפני כל קהל עדת בני ישראל: ויהושע
בן נון וכלב בן יפנה מן התרים את הארץ קרעו
בגדיהם: ויאמרו אל כל עדת בני ישראל לאמר
הארץ אשר עברנו בה לתור אתה טובה הארץ
מאד מאד: אם חפץ בנו יהוה והביא אתנו אל
הארץ הזאת ונתנה לנו ארץ אשר הוא זבת חלב
ודבש: אך ביהוה אל תמרדו ואתם אל תיראו
את עם הארץ כי לחמנו הם סר צלם מעליהם
ויהוה אתנו אל תיראם: ויאמרו כל העדה
לרגום אתם באבנים וכבוד יהוה נראה באהל
מועד אל כל בני ישראל: פ ויאמר יהוה אל
משה עד אנה ינאצני העם הזה ועד אנה לא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יאמינו בי בכל האתות אשר עשיתי בקרב
אכנו בדבר ואורשנו ואעשה אתך לגוי גד
ועצום ממנו : ויאמר משה אל יהוה ושמ
מצרים כי העלית בכחך את העם הזה מקרב
ואמרו אל יושב הארץ הזאת שמעו כי את
יהוה בקרב העם הזה אשר עין בעין נראה א
יהוה ועננך עמד עלהם ובעמד ענן אתה ה
לפניהם יומם ובעמוד אש לילה : והמתה
העם הזה כאיש אחד ואמרו הגוים אשר שמ
את שמעך לאמר : מבלתי יכלת יהוה להבי
את העם הזה אל הארץ אשר נשבע לה
וישחטם במדבר : ועתה יגדל נא כח אדני כא
דברת לאמר : יהוה ארך אפים ורב חסד נ
עון ופשע ונקה לא ינקה פקד עון אבות
בנים על שלשים ועל רבעים : סלח נא ל
העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה לעם הז
ממצרים ועד הנה : ויאמר יהוה סלח
כדברך : ואולם חי אני וימלא כבוד יהוה א
כל הארץ : כי כל האנשים הראים את כב
ואת אתתי אשר עשיתי במצרים ובמדבר וינ
אתי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי : א
יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבהם ו
מנאצי לא יראוה : ועבדי כלב עקב היתה
רוח אחרת עמו וימלא אחרי והביאתיו אל הא
אשר בא שמה וזרעו יורישנה : והעמל
והכנעני יושב בעמק מחר פנו וסעו לכ
המדבר דרך ים סוף : פ וידבר יהוה א
משה ואל אהרן לאמר : עד מתי לעדה הרע
הזאת אשר המה מלינים עלי את תלנות ב
ישראל אשר המה מלינים עלי שמעתי : א
אלהם חי אני נאם יהוה אם לא כאשר דברתם
באזני כן אעשה לכם : במדבר הזה יפ
פגריכם וכל פקדיכם לכל מספרכם מבן עשרי
שנה ומעלה אשר הלינתם עלי : אם את
תבאו אל הארץ אשר נשאתי את ידי לש
אתכם בה כי אם כלב בן יפנה ויהושע בן נון
וטפכם אשר אמרתם לבז יהיה והביאתי את
וידעו את הארץ אשר מאסתם בה : ופגריכ
אתם יפלו במדבר הזה : ובניכם יהיו רעי
במדבר ארבעים שנה ונשאו את זנותיכם ע
תם פגריכם במדבר : במספר הימים אש
תרתם

יתם את הארץ ארבעים יום יום לשנה יום
נה תשאו את עונתיכם ארבעים שנה וידעתם
תנואתי : אני יהוה דברתי אם לא זאת
שה לכל העדה הרעה הזאת הנועדים עלי
דבר הזה יתמו ושם ימתו : והאנשים אשר
לח משה לתור את הארץ וישבו וילונו עליו
כל העדה להוציא דבה על הארץ : וימתו
נשים מוצאי דבת הארץ רעה במגפה לפני
וה : ויהושע בן נון וכלב בן יפנה חיו מן
נשים ההם ההלכים לתור את הארץ : וידבר
שה את הדברים האלה אל כל בני ישראל
תאבלו העם מאד : וישכמו בבקר ויעלו אל
ש ההר לאמר הננו ועלינו אל המקום אשר
ר יהוה כי חטאנו : ויאמר משה למה זה
ם עברים את פי יהוה והוא לא תצלח : אל
לו כי אין יהוה בקרבכם ולא תנגפו לפני
ביכם : כי העמלקי והכנעני שם לפניכם
לתם בחרב כי על כן שבתם מאחרי יהוה ולא
יה יהוה עמכם : ויעפלו לעלות אל ראש
ר וארון ברית יהוה ומשה לא משו מקרב
חנה : וירד העמלקי והכנעני הישב בהר
הוא ויכום ויכתום עד החרמה : פ
וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל בני
ראל ואמרת אלהם כי תבאו אל ארץ טו
שבתיכם אשר אני נתן לכם : ועשיתם
ה ליהוה עלה או זבח לפלא נדר או בנדבה
במעדיכם לעשות ריח ניחח ליהוה מן הבקר
מן הצאן : והקריב המקריב קרבנו ליהוה
נחה סלת עשרון בלול ברבעית ההין שמן :
ין לנסך רביעית ההין תעשה על העלה או
בח לכבש האחד : או לאיל תעשה מנחה
ת שני עשרנים בלולה בשמן שלשית ההין :
ין לנסך שלשית ההין תקריב ריח ניחח
הוה : וכי תעשה בן בקר עלה או זבח
לא נדר או שלמים ליהוה : והקריב על בן
קר מנחה סלת שלשה עשרנים בלול בשמן
צי ההין : ויין תקריב לנסך חצי ההין אשה
ח ניחח ליהוה : ככה יעשה לשור האחד
לאיל האחד או לשה בכבשים או בעזים :
מספר אשר תעשו ככה תעשו לאחד כמספרם :
האזרח יעשה ככה את אלה להקריב אשה

ריח ניחח ליהוה ׃ וכי יגור אתכם גר או אשר
בתוככם לדרתיכם ועשה אשה ריח ניחח ליהוה
כאשר תעשו כן יעשה ׃ הקהל חקה אחת לכם
ולגר הגר חקת עולם לדרתיכם ככם כגר יהיה
לפני יהוה ׃ תורה אחת ומשפט אחד יהיה
לכם ולגר הגר אתכם ׃ פ וידבר יהוה אל
משה לאמר ׃ דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם
בבאכם אל הארץ אשר אני מביא אתכם שמה ׃
והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה
ליהוה ׃ ראשית עריסתיכם חלה תרימו תרומה
כתרומת גרן כן תרימו אתה ׃ מראשית
עריסתיכם תתנו ליהוה תרומה לדרתיכם ׃ ס
וכי תשגו ולא תעשו את כל המצות האלה אשר
דבר יהוה אל משה ׃ את כל אשר צוה יהוה
אליכם ביד משה מן היום אשר צוה יהוה והלאה
לדרתיכם ׃ והיה אם מעיני העדה נעשתה
לשגגה ועשו כל העדה פר בן בקר אחד לעלה
לריח ניחח ליהוה ומנחתו ונסכו כמשפט
ושעיר עזים אחד לחטת ׃ וכפר הכהן על כל
עדת בני ישראל ונסלח להם כי שגגה הוא והם
הביאו את קרבנם אשה ליהוה וחטאתם לפני
יהוה על שגגתם ׃ ונסלח לכל עדת בני ישראל
ולגר הגר בתוכם כי לכל העם בשגגה ׃ ס
ואם נפש אחת תחטא בשגגה והקריבה עז בת
שנתה לחטאת ׃ וכפר הכהן על הנפש השגגת
בחטאה בשגגה לפני יהוה לכפר עליו ונסלח לו ׃
האזרח בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה
אחת יהיה לכם לעשה בשגגה ׃ והנפש אשר
תעשה ביד רמה מן האזרח ומן הגר את יהוה
הוא מגדף ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמה ׃
כי דבר יהוה בזה ואת מצותו הפר הכרת תכרת
הנפש ההוא עונה בה ׃ פ ויהיו בני ישראל
במדבר וימצאו איש מקשש עצים ביום השבת ׃
ויקריבו אתו המצאים אתו מקשש עצים אל
משה ואל אהרן ואל כל העדה ׃ ויניחו אתו
במשמר כי לא פרש מה יעשה לו ׃ ס ויאמר
יהוה אל משה מות יומת האיש רגום אתו
באבנים כל העדה מחוץ למחנה ׃ ויציאו אתו
כל העדה אל מחוץ למחנה וירגמו אתו באבנים
וימת כאשר צוה יהוה את משה ׃ פ ויאמר
יהוה אל משה לאמר ׃ דבר אל בני ישראל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם
לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת:
יהיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל
מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי
לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם:
למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם
קדשים לאלהיכם: אני יהוה אלהיכם אשר
הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים
אני יהוה אלהיכם:

פ פ פ

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן יו
ואבירם בני אליאב ואון בן פלת בני
ראובן: ויקמו לפני משה ואנשים מבני ישראל
חמשים ומאתים נשיאי עדה קראי מועד אנשי
שם: ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו אלהם
רב לכם כי כל העדה כלם קדשים ובתוכם יהוה
ומדוע תתנשאו על קהל יהוה: וישמע משה
ויפל על פניו: וידבר אל קרח ואל כל עדתו
לאמר בקר וידע יהוה את אשר לו ואת הקדוש
והקריב אליו ואת אשר יבחר בו יקריב אליו:
זאת עשו קחו לכם מחתות קרח וכל עדתו:
ותנו בהן אש ושימו עליהן קטרת לפני יהוה
מחר והיה האיש אשר יבחר יהוה הוא הקדוש
רב לכם בני לוי: ויאמר משה אל קרח שמעו
נא בני לוי: המעט מכם כי הבדיל אלהי ישראל
אתכם מעדת ישראל להקריב אתכם אליו לעבד
את עבדת משכן יהוה ולעמד לפני העדה
לשרתם: ויקרב אתך ואת כל אחיך בני לוי
אתך ובקשתם גם כהנה: לכן אתה וכל עדתך
הנעדים על יהוה ואהרן מה הוא כי תלונו עליו:
וישלח משה לקרא לדתן ולאבירם בני אליאב
ויאמרו לא נעלה: המעט כי העליתנו מארץ
זבת חלב ודבש להמיתנו במדבר כי תשתרר
עלינו גם השתרר: אף לא אל ארץ זבת חלב
ודבש הביאתנו ותתן לנו נחלת שדה וכרם
העיני האנשים ההם תנקר לא נעלה: ויחר
למשה מאד ויאמר אל יהוה אל תפן אל מנחתם
לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעתי את אחד
מהם: ויאמר משה אל קרח אתה וכל עדתך
היו לפני יהוה אתה והם ואהרן מחר: וקחו
איש

איש מחתתו ונתתם עליהם קטרת והקרבת
לפני יהוה איש מחתתו חמשים ומאתים מחת
ואתה ואהרן איש מחתתו : ויקחו איש מחת
ויתנו עליהם אש וישימו עליהם קטרת ויעמ
פתח אהל מועד ומשה ואהרן : ויקהל עליה
קרח את כל העדה אל פתח אהל מועד וירא כב
יהוה אל כל העדה : ס וידבר יהוה אל מש
ואל אהרן לאמר : הבדלו מתוך העדה הזא
ואכלה אתם כרגע : ויפלו על פניהם ויאמ
אל אלהי הרוחת לכל בשר האיש אחד יחטא ו
כל העדה תקצף : ס וידבר יהוה אל מש
לאמר : דבר אל העדה לאמר העלו מסב
למשכן קרח דתן ואבירם : ויקם משה וי
אל דתן ואבירם וילכו אחריו זקני ישרא
וידבר אל העדה לאמר סורו נא מעל אה
האנשים הרשעים האלה ואל תגעו בכל אש
להם פן תספו בכל חטאתם : ויעלו מ
משכן קרח דתן ואבירם מסביב ודתן ואבירם
יצאו נצבים פתח אהליהם ונשיהם ובניה
וטפם : ויאמר משה בזאת תדעון כי יהו
שלחני לעשות את כל המעשים האלה כי ל
מלבי : אם כמות כל האדם ימתון אלה ופקד
כל האדם יפקד עליהם לא יהוה שלחני : וא
בריאה יברא יהוה ופצתה האדמה את פי
ובלעה אתם ואת כל אשר להם וירדו חיים שאל
וידעתם כי נאצו האנשים האלה את יהוה : וי
ככלתו לדבר את כל הדברים האלה ותבק
האדמה אשר תחתיהם : ותפתח הארץ את
פיה ותבלע אתם ואת בתיהם ואת כל האדם אש
לקרח ואת כל הרכוש : וירדו הם וכל אשר לה
חיים שאלה ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתו
הקהל : וכל ישראל אשר סביבתיהם נ
לקלם כי אמרו פן תבלענו הארץ : ואש יצא
מאת יהוה ותאכל את החמשים ומאתים אי
מקריבי הקטרת : ס
יז וידבר יהוה אל משה לאמר : אמר א
אלעזר בן אהרן הכהן וירם את המחתת מבי
השרפה ואת האש זרה הלאה כי קדשו : א
מחתות החטאים האלה בנפשתם ועשו את
רקעי פחים צפוי למזבח כי הקריבם לפני יהו
ויקדשו ויהיו לאות לבני ישראל : ויקח אלעז
הכה

הן את מחתות הנחשת אשר הקריבו
רפים וירקעום צפוי למזבח : זכרון לבני
ראל למען אשר לא יקרב איש זר אשר לא
ע אהרן הוא להקטיר קטרת לפני יהוה ולא
ה כקרח וכעדתו כאשר דבר יהוה ביד
ה לו : פ וילנו כל עדת בני ישראל
חרת על משה ועל אהרן לאמר אתם המתם
עם יהוה : ויהי בהקהל העדה על משה
אהרן ויפנו אל אהל מועד והנה כסהו הענן
א כבוד יהוה : ויבא משה ואהרן אל פני
מועד : ס וידבר יהוה אל משה לאמר:
מו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע ויפלו
פניהם : ויאמר משה אל אהרן קח את
חתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת
ך מהרה אל העדה וכפר עליהם כי יצא
ף מלפני יהוה החל הנגף : ויקח אהרן
ר דבר משה וירץ אל תוך הקהל והנה החל
בעם ויתן את הקטרת ויכפר על העם :
ר בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה :
ו המתים במגפה ארבעה עשר אלף ושבע
ת מלבד המתים על דבר קרח : וישב אהרן
משה אל פתח אהל מועד והמגפה נעצרה :
וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל בני
אל וקח מאתם מטה מטה לבית אב מאת כל
אהם לבית אבתם שנים עשר מטות איש
שמו תכתב על מטהו : ואת שם אהרן
ב על מטה לוי כי מטה אחד לראש בית
תם : והנחתם באהל מועד לפני העדות
אועד לכם שמה : והיה האיש אשר
ר בו מטהו יפרח והשכתי מעלי את תלנות
ישראל אשר הם מלינם עליכם : וידבר
ה אל בני ישראל ויתנו אליו כל נשיאיהם
לנשיא אחד מטה לנשיא אחד לבית אבתם
ם עשר מטות ומטה אהרן בתוך מטותם :
משה את המטת לפני יהוה באהל העדת :
ממחרת ויבא משה אל אהל העדות והנה
מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח ויצץ ציץ
ל שקדים : ויצא משה את כל המטת
ני יהוה אל כל בני ישראל ויראו ויקחו איש
ו : פ ויאמר יהוה אל משה השב את
אהרן לפני העדות למשמרת לאות לבני
מרי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מרי ותכל תלונתם מעלי ולא ימתו: ויעש מ
כאשר צוה יהוה אתו כן עשה: פ ויאמ
בני ישראל אל משה לאמר הן גוענו אבדנו כ
אבדנו: כל הקרב הקרב אל משכן יהוה ימ
האם תמנו לגוע: ס
יח ויאמר יהוה אל אהרן אתה ובניך ובית אב
אתך תשאו את עון המקדש ואתה ובניך א
תשאו את עון כהנתכם: וגם את אחיך מט
לוי שבט אביך הקרב אתך וילוו עליך וישרת
ואתה ובניך אתך לפני אהל העדת: ושמ
משמרתך ומשמרת כל האהל אך אל כלי הקד
ואל המזבח לא יקרבו ולא ימתו גם הם גם את
ונלוו עליך ושמרו את משמרת אהל מועד ל
עבדת האהל וזר לא יקרב אליכם: ושמרת
את משמרת הקדש ואת משמרת המזבח ול
יהיה עוד קצף על בני ישראל: ואני הנ
לקחתי את אחיכם הלוים מתוך בני ישראל ל
מתנה נתנים ליהוה לעבד את עבדת אהל מוע
ואתה ובניך אתך תשמרו את כהנתכם לכל ד
המזבח ולמבית לפרכת ועבדתם עבדת מתנ
אתן את כהנתכם והזר הקרב יומת: פ וידב
יהוה אל אהרן ואני הנה נתתי לך את משמר
תרומתי לכל קדשי בני ישראל לך נתתי
למשחה ולבניך לחק עולם: זה יהיה לך מקד
הקדשים מן האש כל קרבנם לכל מנחתם ול
חטאתם ולכל אשמם אשר ישיבו לי קד
קדשים לך הוא ולבניך: בקדש הקדשים
תאכלנו כל זכר יאכל אתו קדש יהיה לך: וז
לך תרומת מתנם לכל תנופת בני ישראל
נתתים ולבניך ולבנתיך אתך לחק עולם
טהור בביתך יאכל אתו: כל חלב יצהר וכל ח
תירוש ודגן ראשיתם אשר יתנו ליהוה
נתתים: בכורי כל אשר בארצם אשר יבי
ליהוה לך יהיה כל טהור בביתך יאכלנו:
חרם בישראל לך יהיה: כל פטר רחם ל
בשר אשר יקריבו ליהוה באדם ובבהמה יהי
לך אך פדה תפדה את בכור האדם ואת בכ
הבהמה הטמאה תפדה: ופדויו מבן חד
תפדה בערכך כסף חמשת שקלים בשקל הקד
עשרים גרה הוא: אך בכור שור או בכור כש
או בכור עז לא תפדה קדש הם את דמם תז

ל המזבח ואת חלבם תקטיר אשה לריח ניחח
הוה : ובשרם יהיה לך כחזה התנופה וכשוק
ימין לך יהיה : כל תרומת הקדשים אשר
ימו בני ישראל ליהוה נתתי לך ולבניך
בנתיך אתך לחק עולם ברית מלח עולם הוא
ני יהוה לך ולזרעך אתך : ויאמר יהוה אל
הרן בארצם לא תנחל וחלק לא יהיה לך בתוכם
ני חלקך ונחלתך בתוך בני ישראל : ס ולבני
י הנה נתתי כל מעשר בישראל לנחלה חלף
בדתם אשר הם עבדים את עבדת אהל מועד :
א יקרבו עוד בני ישראל אל אהל מועד לשאת
טא למות : ועבד הלוי הוא את עבדת
הל מועד והם ישאו עונם חקת עולם לדרתיכם
תוך בני ישראל לא ינחלו נחלה : כי את
עשר בני ישראל אשר ירימו ליהוה תרומה
תתי ללוים לנחלה על כן אמרתי להם בתוך
ני ישראל לא ינחלו נחלה : פ וידבר יהוה
ל משה לאמר : ואל הלוים תדבר ואמרת
להם כי תקחו מאת בני ישראל את המעשר
שר נתתי לכם מאתם בנחלתכם והרמתם ממנו
רומת יהוה מעשר מן המעשר : ונחשב לכם
רומתכם כדגן מן הגרן וכמלאה מן היקב :
ן תרימו גם אתם תרומת יהוה מכל מעשרתיכם
שר תקחו מאת בני ישראל ונתתם ממנו את
רומת יהוה לאהרן הכהן מכל מתנתיכם
רימו את כל תרומת יהוה מכל חלבו את
קדשו ממנו : ואמרת אלהם בהרימכם את
לבו ממנו ונחשב ללוים כתבואת גרן וכתבואת
קב : ואכלתם אתו בכל מקום אתם וביתכם
י שכר הוא לכם חלף עבדתכם באהל מועד :
לא תשאו עליו חטא בהרימכם את חלבו ממנו
את קדשי בני ישראל לא תחללו ולא תמותו :

פ פ פ

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר : יט
זאת חקת התורה אשר צוה יהוה
אמר דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה
דמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה
ליה על : ונתתם אתה אל אלעזר הכהן והוציא
תה אל מחוץ למחנה ושחט אתה לפניו :
לקח אלעזר הכהן מדמה באצבעו והזה אל נכח
בני

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פני אהל מועד מדמה שבע פעמים : ושרף
את הפרה לעיניו את ערה ואת בשרה ואת דמה
על פרשה ישרף : ולקח הכהן עץ ארז ואזוב
ושני תולעת והשליך אל תוך שרפת הפרה :
וכבס בגדיו הכהן ורחץ בשרו במים ואחר יבא
אל המחנה וטמא הכהן עד הערב : והשרף
אתה יכבס בגדיו במים ורחץ בשרו במים וטמא
עד הערב : ואסף איש טהור את אפר הפרה
והניח מחוץ למחנה במקום טהור והיתה לעדת
בני ישראל למשמרת למי נדה חטאת הוא :
וכבס האסף את אפר הפרה את בגדיו וטמא עד
הערב והיתה לבני ישראל ולגר הגר בתוכם
לחקת עולם : הנגע במת לכל נפש אדם
וטמא שבעת ימים : הוא יתחטא בו ביום
השלישי וביום השביעי יטהר ואם לא יתחטא
ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר :
הנגע במת בנפש האדם אשר ימות ולא יתחטא
את משכן יהוה טמא ונכרתה הנפש ההוא
מישראל כי מי נדה לא זרק עליו טמא יהיה
טמאתו בו : זאת התורה אדם כי ימות באהל
כל הבא אל האהל וכל אשר באהל יטמא שבעת
ימים : וכל כלי פתוח אשר אין צמיד פתיל
עליו טמא הוא : וכל אשר יגע על פני השדה
בחלל חרב או במת או בעצם אדם או בקבר
יטמא שבעת ימים : ולקחו לטמא מעפר שרפת
החטאת ונתן עליו מים חיים אל כלי : ולקח
אזוב וטבל במים איש טהור והזה על האהל ועל
כל הכלים ועל הנפשות אשר היו שם ועל הנגע
בעצם או בחלל או במת או בקבר : והזה הטהר
על הטמא ביום השלישי וביום השביעי וחטאו
ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר
בערב : ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה
הנפש ההוא מתוך הקהל כי את מקדש יהוה
טמא מי נדה לא זרק עליו טמא הוא : והיתה
להם לחקת עולם ומזה מי הנדה יכבס בגדיו
והנגע במי הנדה יטמא עד הערב : וכל אשר
יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת תטמא עד
הערב : פ

ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צן בחדש
הראשון וישב העם בקדש ותמת שם מרים
ותקבר שם : ולא היה מים לעדה ויקהלו

מש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ה ועל הארץ : וירב העם עם משה ויאמרו
ר ולא גוענו בגוע אחינו לפני יהוה : ולמה
תם את קהל יהוה אל המדבר הזה למות שם
נו ובעירנו : ולמה העליתנו ממצרים
יא אתנו אל המקום הרע הזה לא מקום זרע
נה וגפן ורמון ומים אין לשתות : ויבא
ה ואהרן מפני הקהל אל פתח אהל מועד
לו על פניהם וירא כבוד יהוה אליהם : פ
ר יהוה אל משה לאמר : קח את המטה
הל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל
ע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים
הסלע והשקית את העדה ואת בעירם :
משה את המטה מלפני יהוה כאשר צוהו :
לו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע
ר להם שמעו נא המרים המן הסלע הזה
א לכם מים : וירם משה את ידו ויך את
ע במטהו פעמים ויצאו מים רבים ותשת
ה ובעירם : ס ויאמר יהוה אל משה
אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני
ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אל
ן אשר נתתי להם : המה מי מריבה אשר
בני ישראל את יהוה ויקדש בם : ס
ח משה מלאכים מקדש אל מלך אדום כה
אחיך ישראל אתה ידעת את כל התלאה
מצאתנו : וירדו אבתינו מצרימה ונשב
רים ימים רבים וירעו לנו מצרים ולאבתינו :
נק אל יהוה וישמע קלנו וישלח מלאך
אנו ממצרים והנה אנחנו בקדש עיר קצה
ך : נעברה נא בארצך לא נעבר בשדה
ים ולא נשתה מי באר דרך המלך נלך לא
ימין ושמאול עד אשר נעבר גבלך : ויאמר
אדום לא תעבר בי פן בחרב אצא לקראתך
רו אליו בני ישראל במסלה נעלה ואם
יך נשתה אני ומקני ונתתי מכרם רק אין
ברגלי אעברה : ויאמר לא תעבר ויצא
ם לקראתו בעם כבד וביד חזקה : וימאן
ם נתן את ישראל עבר בגבלו ויט ישראל
יו : פ ויסעו מקדש ויבאו בני ישראל כל
זה הר ההר : ויאמר יהוה אל משה ואל
ן בהר ההר על גבול ארץ אדום לאמר :
אהרן אל עמיו כי לא יבא אל הארץ אשר

כתתי לבני ישראל על אשר מריתם את פי
מריבה׃ קח את אהרן ואת אלעזר בנו
אתם הר ההר׃ והפשט את אהרן את ב
והלבשתם את אלעזר בנו ואהרן יאסף ו
שם׃ ויעש משה כאשר צוה יהוה ויע
הר ההר לעיני כל העדה׃ ויפשט משה
אהרן את בגדיו וילבש אתם את אלעזר בנו
אהרן שם בראש ההר וירד משה ואלעז
ההר׃ ויראו כל העדה כי גוע אהרן ויבכו
אהרן שלשים יום כל בית ישראל׃ ס
כא וישמע הכנעני מלך ערד ישב הנגב כי
ישראל דרך האתרים וילחם בישראל וישב מ
שבי׃ וידר ישראל נדר ליהוה ויאמר אם
תתן את העם הזה בידי והחרמתי את עריה
וישמע יהוה בקול ישראל ויתן את הכ
ויחרם אתהם ואת עריהם ויקרא שם המ
חרמה׃ ס ויסעו מהר ההר דרך ים
לסבב את ארץ אדום ותקצר נפש העם בד
וידבר העם באלהים ובמשה למה העל
ממצרים למות במדבר כי אין לחם ואין מ
ונפשנו קצה בלחם הקלקל׃ וישלח יהוה
את הנחשים השרפים וינשכו את העם וי
עם רב מישראל׃ ויבא העם אל משה ויא
חטאנו כי דברנו ביהוה ובך התפלל אל י
ויסר מעלינו את הנחש ויתפלל משה בעד ה
ויאמר יהוה אל משה עשה לך שרף ושים
על נס והיה כל הנשוך וראה אתו וחי׃ ו
משה נחש נחשת וישמהו על הנס והיה
נשך הנחש את איש והביט אל נחש הנח
וחי׃ ויסעו בני ישראל ויחנו באבת׃ וי
מאבת ויחנו בעיי העברים במדבר אשר על
מואב ממזרח השמש׃ משם נסעו ויחנו ב
זרד׃ משם נסעו ויחנו מעבר ארנון א
במדבר היצא מגבל האמרי כי ארנון גבול מ
בין מואב ובין האמרי׃ על כן יאמר ב
מלחמת יהוה את והב בסופה ואת הנחל
ארנון׃ ואשד הנחלים אשר נטה לשבת
ונשען לגבול מואב׃ ומשם בארה הוא ה
אשר אמר יהוה למשה אסף את העם ואת
להם מים׃ אז ישיר ישראל את השירה ה
עלי באר ענו לה׃ באר חפרוה שרים כר
נר

י העם במחקק במשענתם וממדבר מתנה׃
תנה נחליאל ומנחליאל במות׃ ומבמות
אשר בשדה מואב ראש הפסגה ונשקפה
ני הישימן׃ וישלח ישראל מלאכים אל
מלך האמרי לאמר׃ אעברה בארצך לא
בשדה ובכרם לא נשתה מי באר בדרך
לך עד אשר נעבר גבלך׃ ולא נתן סיחן את
ל עבר בגבלו ויאסף סיחן את כל עמו ויצא
ת ישראל המדברה ויבא יהצה וילחם
ראל׃ ויכהו ישראל לפי חרב ויירש את
מארנן עד יבק עד בני עמון כי עז גבול
עמון׃ ויקח ישראל את כל הערים האלה
ישראל בכל ערי האמרי בחשבון ובכל
ה׃ כי חשבון עיר סיחן מלך האמרי הוא
נלחם במלך מואב הראשון ויקח את כל
ר מידו עד ארנן׃ על כן יאמרו המשלים
חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון׃ כי אש
מחשבון להבה מקרית סיחן אכלה ער
בעלי במות ארנן׃ אוי לך מואב אבדת
מוש נתן בניו פליטם ובנתיו בשבית למלך
י סיחון׃ ונירם אבד חשבון עד דיבן
ים עד נפח אשר עד מידבא׃ וישב ישראל
ן האמרי׃ וישלח משה לרגל את יעזר
הו בנתיה ויירש את האמרי אשר שם׃
ו ויעלו דרך הבשן ויצא עוג מלך הבשן
אתם הוא וכל עמו למלחמה אדרעי׃ ויאמר
אל משה אל תירא אתו כי בידך נתתי אתו
כל עמו ואת ארצו ועשית לו כאשר עשית
ן מלך האמרי אשר יושב בחשבון׃ ויכו
ואת בניו ואת כל עמו עד בלתי השאיר לו
ד ויירשו את ארצו׃
סעו בני ישראל ויחנו בערבות מואב מעבר כב
ן ירחו׃

ס ס ס

א בלק בן צפור את כל אשר עשה
ישראל לאמרי׃ ויגר מואב
י העם מאד כי רב הוא ויקץ מואב מפני בני
אל׃ ויאמר מואב אל זקני מדין עתה ילחכו
ל את כל סביבתינו כלחך השור את ירק
ה ובלק בן צפור מלך למואב בעת ההוא׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וישלח מלאכים אל בלעם בן בעור פתורה
על הנהר ארץ בני עמו לקרא לו לאמר הנה
יצא ממצרים הנה כסה את עין הארץ והוא
ממלי : ועתה לכה נא ארה לי את העם
עצום הוא ממני אולי אוכל נכה בו ואגרשנו
הארץ כי ידעתי את אשר תברך מברך
תאר יואר : וילכו זקני מואב וזקני
וקסמים בידם ויבאו אל בלעם וידברו אליו
בלק : ויאמר אליהם לינו פה הלילה והשבתי
אתכם דבר כאשר ידבר יהוה אלי וישבו
מואב עם בלעם : ויבא אלהים אל בלעם
מי האנשים האלה עמך : ויאמר בלעם
האלהים בלק בן צפר מלך מואב שלח אלי :
העם היצא ממצרים ויכס את עין הארץ
לכה קבה לי אתו אולי אוכל להלחם בו וגרשתיו
ויאמר אלהים אל בלעם לא תלך עמהם לא
את העם כי ברוך הוא : ויקם בלעם
ויאמר אל שרי בלק לכו אל ארצכם כי מאן
לתתי להלך עמכם : ויקומו שרי מואב
אל בלק ויאמרו מאן בלעם הלך עמנו :
עוד בלק שלח שרים רבים ונכבדים מאלה
ויבאו אל בלעם ויאמרו לו כה אמר בלק בן
אל נא תמנע מהלך אלי : כי כבד אכבדך
וכל אשר תאמר אלי אעשה ולכה נא קבה
העם הזה : ויען בלעם ויאמר אל עבדי
אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא
לעבר את פי יהוה אלהי לעשות קטנה
גדולה : ועתה שבו נא בזה גם אתם הלילה
ואדעה מה יסף יהוה דבר עמי : ויבא אלהים
אל בלעם לילה ויאמר לו אם לקרא לך
האנשים קום לך אתם ואך את הדבר אשר
אליך אתו תעשה : ויקם בלעם בבקר
את אתנו וילך עם שרי מואב : ויחר אף
כי הולך הוא ויתיצב מלאך יהוה בדרך
לו והוא רכב על אתנו ושני נעריו עמו :
האתון את מלאך יהוה נצב בדרך וחרבו
בידו ותט האתון מן הדרך ותלך בשדה ויך
את האתון להטתה הדרך : ויעמד מלאך
במשעול הכרמים גדר מזה וגדר מזה :
האתון את מלאך יהוה ותלחץ אל הקיר
את רגל בלעם אל הקיר ויסף להכתה :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהוה עבור ויעמוד במקום צר אשר אין
נטות ימין ושמאול : ותרא האתון את
יהוה ותרבץ תחת בלעם ויחר אף בלעם
ת האתון במקל : ויפתח יהוה את פי
ן ותאמר לבלעם מה עשיתי לך כי הכיתני
שלש רגלים : ויאמר בלעם לאתון כי
לת בי לו יש חרב בידי כי עתה הרגתיך :
ר האתון אל בלעם הלוא אנכי אתנך אשר
עלי מעודך עד היום הזה ההסכן הסכנתי
ת לך כה ויאמר לא : ויגל יהוה את עיני
ם וירא את מלאך יהוה נצב בדרך וחרבו
בידו ויקד וישתחו לאפיו : ויאמר אליו
יהוה על מה הכית את אתנך זה שלוש
ם הנה אנכי יצאתי לשטן כי ירט הדרך
: ותראני האתון ותט לפני זה שלש רגלים
נטתה מפני כי עתה גם אתכה הרגתי
ה החייתי : ויאמר בלעם אל מלאך יהוה
ני כי לא ידעתי כי אתה נצב לקראתי בדרך
ם אם רע בעיניך אשובה לי : ויאמר מלאך
אל בלעם לך עם האנשים ואפס את הדבר
אדבר אליך אתו תדבר וילך בלעם עם שרי
וישמע בלק כי בא בלעם ויצא לקראתו
ר מואב אשר על גבול ארנן אשר בקצה
ל : ויאמר בלק אל בלעם הלא שלח
תי אליך לקרא לך למה לא הלכת אלי האמנם
וכל כבדך :
כג יאמר בלעם אל בלק הנה באתי אליך עתה
אוכל דבר מאומה הדבר אשר ישים אלהים
אתו אדבר : וילך בלעם עם בלק ויבאו
ת חצות : ויזבח בלק בקר וצאן וישלח
ם ולשרים אשר אתו : ויהי בבקר ויקח
את בלעם ויעלהו במות בעל וירא משם
העם : ויאמר בלעם אל בלק בנה לי בזה
ה מזבחת והכן לי בזה שבעה פרים ושבעה
ם : ויעש בלק כאשר דבר בלעם ויעל
ובלעם פר ואיל במזבח : ויאמר בלעם
ן התיצב על עלתך ואלכה אולי יקרה יהוה
אתי ודבר מה יראני והגדתי לך וילך שפי :
אלהים אל בלעם ויאמר אליו את שבעת
זבחת ערכתי ואעל פר ואיל במזבח : וישם
דבר בפי בלעם ויאמר שוב אל בלק וכה

תדבר: וישב אליו והנה נצב על עלתו
וכל שרי מואב: וישא משלו ויאמר מן
ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם לכה
לי יעקב ולכה זעמה ישראל: מה אקב לא
אל ומה אזעם לא זעם יהוה: כי מראש צ
אראנו ומגבעות אשורנו הן עם לבדד
ובגוים לא יתחשב: מי מנה עפר יעקב ומ
את רבע ישראל תמת נפשי מות ישרים
אחריתי כמהו: ויאמר בלק אל בלעם
עשית לי לקב איבי לקחתיך והנה ברכת
ויען ויאמר הלא את אשר ישים יהוה בפי
אשמר לדבר: ויאמר אליו בלק לך נא את
מקום אחר אשר תראנו משם אפס קצהו ת
וכלו לא תראה וקבנו לי משם: ויקחהו
צפים אל ראש הפסגה ויבן שבעה מזבחת
פר ואיל במזבח: ויאמר אל בלק התיצב
על עלתך ואנכי אקרה כה: ויקר יהוה
בלעם וישם דבר בפיו ויאמר שוב אל בלק
תדבר: ויבא אליו והנו נצב על עלתו
מואב אתו ויאמר לו בלק מה דבר יהוה:
משלו ויאמר קום בלק ושמע האזינה עדי
צפר: לא איש אל ויכזב ובן אדם ויתנ
ההוא אמר ולא יעשה ודבר ולא יקימנה:
ברך לקחתי וברך ולא אשיבנה: לא הביט
ביעקב ולא ראה עמל בישראל יהוה אלהיו
ותרועת מלך בו: אל מוציאם ממצרים כתו
ראם לו: כי לא נחש ביעקב ולא ק
בישראל כעת יאמר ליעקב ולישראל מה
אל: הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא לא
עד יאכל טרף ודם חללים ישתה: ויאמר
אל בלעם גם קב לא תקבנו גם ברך לא תבר
ויען בלעם ויאמר אל בלק הלא דברתי אליך ל
כל אשר ידבר יהוה אתו אעשה: ויאמר
אל בלעם לכה נא אקחך אל מקום אחר
יישר בעיני האלהים וקבתו לי משם:
בלק את בלעם ראש הפעור הנשקף על
הישימן: ויאמר בלעם אל בלק בנה לי
שבעה מזבחת והכן לי בזה שבעה פרים ושב
אילם: ויעש בלק כאשר אמר בלעם
פר ואיל במזבח:

כד וירא בלעם כי טוב בעיני יהוה לברך
ישר

אל ולא הלך כפעם בפעם לקראת נחשים
אל המדבר פניו: וישא בלעם את עיניו
את ישראל שכן לשבטיו ותהי עליו רוח
ם: וישא משלו ויאמר נאם בלעם בנו
ונאם הגבר שתם העין: נאם שמע אמרי
זר מחזה שדי יחזה נפל וגלוי עינים:
טבו אהליך יעקב משכנתיך ישראל:
ים נטיו כגנת עלי נהר כאהלים נטע יהוה
ים עלי מים: יזל מים מדליו וזרעו במים
ם וירם מאגג מלכו ותנשא מלכתו: אל
או ממצרים כתועפת ראם לו יאכל גוים
ועצמתיהם יגרם וחציו ימחץ: כרע שכב
וכלביא מי יקימנו מברכיך ברוך ואורריך
: ויחר אף בלק אל בלעם ויספק את כפיו
ר בלק אל בלעם לקב איבי קראתיך והנה
ברך זה שלש פעמים: ועתה ברח לך
קומך אמרתי כבד אכבדך והנה מנעך יהוה
ד: ויאמר בלעם אל בלק הלא גם אל
יך אשר שלחת אלי דברתי לאמר: אם
י בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבר
י יהוה לעשות טובה או רעה מלבי אשר
יהוה אתו אדבר: ועתה הנני הולך לעמי
איעצך אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית
ם: וישא משלו ויאמר נאם בלעם בנו
ונאם הגבר שתם העין: נאם שמע אמרי
רע דעת עליון מחזה שדי יחזה נפל וגלוי
ים: אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב
כוכב מיעקב וקם שבט מישראל ומחץ
מואב וקרקר כל בני שת: והיה אדום
ה והיה ירשה שעיר איביו וישראל עשה
וירד מיעקב והאביד שריד מעיר:
את עמלק וישא משלו ויאמר ראשית גוים
ן ואחריתו עדי אבד: וירא את הקיני
משלו ויאמר איתן מושבך ושים בסלע
כי אם יהיה לבער קין עד מה אשור
: וישא משלו ויאמר אוי מי יחיה משמו
וצים מיד כתים וענו אשור וענו עבר וגם
די אבד: ויקם בלעם וילך וישב למקמו
לק הלך לדרכו: פ
שב ישראל בשטים ויחל העם לזנות אל כה
מואב: ותקראן לעם לזבחי אלהיהן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויאכל העם וישתחוו לאלהיהן : ויצמד יש
לבעל פעור ויחר אף יהוה בישראל : וי
יהוה אל משה קח את כל ראשי העם וה
אותם ליהוה נגד השמש וישב חרון אף יה
מישראל : ויאמר משה אל שפטי ישראל ה
איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור : והנה א
מבני ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדינ
לעיני משה ולעיני כל עדת בני ישראל וה
בכים פתח אהל מועד : וירא פינחס בן אל
בן אהרן הכהן ויקם מתוך העדה ויקח ר
בידו : ויבא אחר איש ישראל אל הקבה וי
את שניהם את איש ישראל ואת האשה
קבתה ותעצר המגפה מעל בני ישראל : וי
המתים במגפה ארבעה ועשרים אלף :

פ פ פ

וידבר יהוה אל משה לאמר : פינ
בן אלעזר בן אהרן הכהן ה
את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנ
בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנא
לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום : וה
לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם תחת א
קנא לאלהיו ויכפר על בני ישראל : ושם א
ישראל המכה אשר הכה את המדינית זמרי
סלוא נשיא בית אב לשמעני : ושם האש
המכה המדינית כזבי בת צור ראש אמות ב
אב במדין הוא : פ וידבר יהוה אל מ
לאמר : צרור את המדינים והכיתם אותם
כי צררים הם לכם בנכליהם אשר נכלו לכם
דבר פעור ועל דבר כזבי בת נשיא מדין אח
המכה ביום המגפה על דבר פעור : ויהי א
המגפה פ
כו ויאמר יהוה אל משה ואל אלעזר בן א
הכהן לאמר : שאו את ראש כל עדת
ישראל מבן עשרים שנה ומעלה לבית אב
כל יצא צבא בישראל : וידבר משה ואל
הכהן אתם בערבת מואב על ירדן ירחו לא
מבן עשרים שנה ומעלה כאשר צוה יהוה א
משה ובני ישראל היצאים מארץ מצרים
ראובן בכור ישראל בני ראובן חנוך משפ
החנכי לפלוא משפחת הפלאי : לחצרן משפ
החצר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

צרוני לכרמי משפחת הכרמי : אלה
פחת הראובני ויהיו פקדיהם שלשה
בעים אלף ושבע מאות ושלשים : ובני
וא אליאב : ובני אליאב נמואל ודתן ואבירם
א דתן ואבירם קרואי העדה אשר הצו על
ה ועל אהרן בעדת קרח בהצתם על יהוה:
פתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת קרח
ות העדה באכל האש את חמשים ומאתים
ש ויהיו לנס : ובני קרח לא מתו : ס בני
מעון למשפחתם לנמואל משפחת הנמואלי
ין משפחת הימיני ליכין משפחת היכיני :
ח משפחת הזרחי לשאול משפחת השאולי:
ה משפחת השמעני שנים ועשרים אלף
אתים : ס בני גד למשפחתם לצפון
פחת הצפוני לחגי משפחת החגי לשוני
פחת השוני : לאזני משפחת האזני לערי
פחת הערי : לארוד משפחת הארודי
ראלי משפחת האראלי : אלה משפחת בני
לפקדיהם ארבעים אלף וחמש מאות : ס
י יהודה ער ואונן וימת ער ואונן בארץ כנען:
היו בני יהודה למשפחתם לשלה משפחת
לני לפרץ משפחת הפרצי לזרח משפחת
רחי : ויהיו בני פרץ לחצרן משפחת
צרני לחמול משפחת החמולי : אלה
פחת יהודה לפקדיהם ששה ושבעים אלף
מש מאות : ס בני יששכר למשפחתם
לע משפחת התולעי לפוה משפחת הפוני :
שוב משפחת הישבי לשמרן משפחת
שמרני : אלה משפחת יששכר לפקדיהם
בעה וששים אלף ושלש מאות : ס בני
ולן למשפחתם לסרד משפחת הסרדי לאלון
שפחת האלני ליחלאל משפחת היחלאלי : אלה
שפחת הזבולני לפקדיהם ששים אלף וחמש
אות : ס בני יוסף למשפחתם מנשה
פרים : בני מנשה למכיר משפחת המכירי
כיר הוליד את גלעד לגלעד משפחת הגלעדי :
לה בני גלעד איעזר משפחת האיעזרי לחלק
שפחת החלקי: ואשריאל משפחת האשראלי
כם משפחת השכמי : ושמידע משפחת
שמידעי וחפר משפחת החפרי : וצלפחד
ן חפר לא היו לו בנים כי אם בנות ושם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בנות צלפחד מחלה ונעה חגלה מלכה ותרצה
אלה משפחת מנשה ופקדיהם שנים וחמשי
אלף ושבע מאות : ס אלה בני אפרי
למשפחתם לשותלח משפחת השתלחי לב
משפחת הבכרי לתחן משפחת התחני : ואל
בני שותלח לערן משפחת הערני : אלה
משפחת בני אפרים לפקדיהם שנים ושלשי
אלף וחמש מאות אלה בני יוסף למשפחתם :
בני בנימן למשפחתם לבלע משפחת הבלע
לאשבל משפחת האשבלי לאחירם משפחת
האחירמי : לשפופם משפחת השופמי לחופ
משפחת החופמי : ויהיו בני בלע ארד ונעמ
משפחת הארדי לנעמן משפחת הנעמי : אל
בני בנימן למשפחתם ופקדיהם חמשה
וארבעים אלף ושש מאות : ס אלה בני ד
למשפחתם לשוחם משפחת השוחמי אלה
משפחת דן למשפחתם : כל משפחת השוחמ
לפקדיהם ארבעה וששים אלף וארבע מאות : ס
בני אשר למשפחתם לימנה משפחת הימנ
לישוי משפחת הישוי לבריעה משפחת הבריעי
לבני בריעה לחבר משפחת החברי למלכיא
משפחת המלכיאלי : ושם בת אשר שרח
אלה משפחת בני אשר לפקדיהם שלשה
וחמשים אלף וארבע מאות : ס בני נפתלי
למשפחתם ליחצאל משפחת היחצאלי לגוני
משפחת הגוני : ליצר משפחת היצרי לשלם
משפחת השלמי : אלה משפחת נפתלי
למשפחתם ופקדיהם חמשה וארבעים אלף
וארבע מאות : אלה פקודי בני ישראל שש
מאות אלף ואלף שבע מאות ושלשים : פ
וידבר יהוה אל משה לאמר : לאלה תחלק
הארץ בנחלה במספר שמות : לרב תרבה
נחלתו ולמעט תמעיט נחלתו איש לפי פקדיו
יתן נחלתו : אך בגורל יחלק את הארץ לשמות
מטות אבתם ינחלו : על פי הגורל תחלק
נחלתו בין רב למעט : ס ואלה פקודי הלוי
למשפחתם לגרשון משפחת הגרשני לקהת
משפחת הקהתי למררי משפחת המררי : אלה
משפחת לוי משפחת הלבני משפחת החברני
משפחת המחלי משפחת המושי משפחת
הקרחי וקהת הולד את עמרם : ושם אשת
עמרם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מרם יוכבד בת לוי אשר ילדה אתה ללוי
מצרים ותלד לעמרם את אהרן ואת משה ואת
רים אחתם : ויולד לאהרן את נדב ואת
ביהוא את אלעזר ואת איתמר : וימת נדב
ביהוא בהקריבם אש זרה לפני יהוה :
היו פקדיהם שלשה ועשרים אלף כל זכר מבן
דש ומעלה כי לא התפקדו בתוך בני ישראל
לא נתן להם נחלה בתוך בני ישראל : אלה
קודי משה ואלעזר הכהן אשר פקדו את בני
ראל בערבת מואב על ירדן ירחו : ובאלה
א היה איש מפקודי משה ואהרן הכהן אשר
קרו את בני ישראל במדבר סיני : כי אמר
וה להם מות ימתו במדבר ולא נותר מהם איש
אם כלב בן יפנה ויהושע בן נון : ס
כז ותקרבנה בנות צלפחד בן חפר בן גלעד בן
יר בן מנשה למשפחת מנשה בן יוסף ואלה
מות בנתיו מחלה נעה וחגלה ומלכה ותרצה :
עמדנה לפני משה ולפני אלעזר הכהן ולפני
שיאם וכל העדה פתח אהל מועד לאמר :
ינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה
ועדים על יהוה בעדת קרח כי בחטאו מת
נים לא היו לו : למה יגרע שם אבינו מתוך
פחתו כי אין לו בן תנה לנו אחזה בתוך אחי
ינו : ויקרב משה את משפטן לפני יהוה : פ
אמר יהוה אל משה לאמר : כן בנות צלפחד
רת נתן תתן להם אחזת נחלה בתוך אחי
יהם והעברת את נחלת אביהן להן : ואל
י ישראל תדבר לאמר איש כי ימות ובן אין
והעברתם את נחלתו לבתו : ואם אין לו
ת ונתתם את נחלתו לאחיו : ואם אין לו
חים ונתתם את נחלתו לאחי אביו : ואם אין
חים לאביו ונתתם את נחלתו לשארו הקרב
ליו ממשפחתו וירש אתה והיתה לבני ישראל
זקת משפט כאשר צוה יהוה את משה : פ
אמר יהוה אל משה עלה אל הר העברים הזה
אה את הארץ אשר נתתי לבני ישראל :
איתה אתה ונאספת אל עמיך גם אתה כאשר
אסף אהרן אחיך : כאשר מריתם פי במדבר
במריבת העדה להקדישני במים לעיניהם
ם מי מריבת קדש מדבר צן : ס וידבר
שה אל יהוה לאמר : יפקד יהוה אלהי הרוחת
לכל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לכל בשר איש על העדה׃ אשר יצא לפניהם
ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם
ולא תהיה עדת יהוה כצאן אשר אין להם רעה
פ ויאמר יהוה אל משה קח לך את יהושע ב
נון איש אשר רוח בו וסמכת את ידך עליו
והעמדת אתו לפני אלעזר הכהן ולפני כל העד
וצויתה אתו לעיניהם׃ ונתתה מהודך עלי
למען ישמעו כל עדת בני ישראל׃ ולפנ
אלעזר הכהן יעמד ושאל לו במשפט האורים
לפני יהוה על פיו יצאו ועל פיו יבאו הוא וכ
בני ישראל אתו וכל העדה׃ ויעש משה כאש
צוה יהוה אתו ויקח את יהושע ויעמדהו לפנ
אלעזר הכהן ולפני כל העדה׃ ויסמך את ידי
עליו ויצוהו כאשר דבר יהוה ביד משה׃ פ

כח וידבר יהוה אל משה לאמר׃ צו את בני
ישראל ואמרת אלהם את קרבני לחמי לאשי
ריח ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו׃ ואמרת
להם זה האשה אשר תקריבו ליהוה כבשים
בני שנה תמימם שנים ליום עלה תמיד׃
את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני
תעשה בין הערבים׃ ועשירית האיפה סלת
למנחה בלולה בשמן כתית רביעת ההין׃ עלת
תמיד העשיה בהר סיני לריח ניחח אשה
ליהוה׃ ונסכו רביעת ההין לכבש האחד בקדש
הסך נסך שכר ליהוה׃ ואת הכבש השני
תעשה בין הערבים כמנחת הבקר וכנסכו
תעשה אשה ריח ניחח ליהוה׃ פ וביום
השבת שני כבשים בני שנה תמימם ושני
עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו׃ עלת
שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה׃ פ
ובראשי חדשיכם תקריבו עלה ליהוה פרים
בני בקר שנים ואיל אחד כבשים בני שנה
שבעה תמימם׃ ושלשה עשרנים סלת מנחה
בלולה בשמן לפר האחד ושני עשרנים סלת
מנחה בלולה בשמן לאיל האחד׃ ועשרן
עשרון סלת מנחה בלולה בשמן לכבש האחד
עלה ריח ניחח אשה ליהוה׃ ונסכיהם חצי
ההין יהיה לפר ושלישת ההין לאיל ורביעת
ההין לכבש יין זאת עלת חדש בחדשו לחדשי
השנה׃ ושעיר עזים אחד לחטאת ליהוה על
עלת התמיד יעשה ונסכו׃ ס ובחדש הראשון
בארבעה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בארבעה עשר יום לחדש פסח ליהוה:
ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג שבעת ימים
מצות יאכל: ביום הראשון מקרא קדש כל
מלאכת עבדה לא תעשו: והקרבתם אשה
עלה ליהוה פרים בני בקר שנים ואיל אחד
ושבעה כבשים בני שנה תמימם יהיו לכם:
ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים
לפר ושני עשרנים לאיל תעשו: עשרון
עשרון תעשה לכבש האחד לשבעת הכבשים:
ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם: מלבד עלת
הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את אלה:
כאלה תעשו ליום שבעת ימים לחם אשה ריח
ניחח ליהוה על עולת התמיד יעשה ונסכו:
וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת
עבדה לא תעשו: ס וביום הבכורים
בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה בשבעתיכם
מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא
תעשו: והקרבתם עולה לריח ניחח ליהוה
פרים בני בקר שנים איל אחד שבעה כבשים
בני שנה: ס ומנחתם סלת בלולה בשמן
שלשה עשרנים לפר האחד שני עשרנים לאיל
האחד: עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת
הכבשים: שעיר עזים אחד לכפר עליכם:
מלבד עלת התמיד ומנחתו תעשו תמימם יהיו
לכם ונסכיהם: פ
ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש כט
יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו יום תרועה
יהיה לכם: ועשיתם עלה לריח ניחח ליהוה
פר בן בקר אחד איל אחד כבשים בני שנה
שבעה תמימם: ומנחתם סלת בלולה בשמן
שלשה עשרנים לפר שני עשרנים לאיל:
ועשרון אחד לכבש האחד לשבעת הכבשים:
ושעיר עזים אחד חטאת לכפר עליכם: מלבד
עלת החדש ומנחתה ועלת התמיד ומנחתה
ונסכיהם כמשפטם לריח ניחח אשה ליהוה: ס
ובעשור לחדש השביעי הזה מקרא קדש יהיה
לכם ועניתם את נפשתיכם כל מלאכה לא
תעשו: והקרבתם עלה ליהוה ריח ניחח פר
בן בקר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה
תמימם יהיו לכם: ומנחתם סלת בלולה
בשמן שלשה עשרנים לפר שני עשרנים לאיל
האחד:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

האחד : עשרון עשרון לכבש האחד לשבע
הכבשים : שעיר עזים אחד חטאת מ
חטאת הכפרים ועלת התמיד ומנחתה ונסכיה
ס ובחמשה עשר יום לחרש השביעי מק
קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תע
וחגתם חג ליהוה שבעת ימים : והקרב
עלה אשה ריח ניחח ליהוה פרים בני ב
שלשה עשר אילם שנים כבשים בני ש
ארבעה עשר תמימם יהיו : ומנחתם ס
בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר הא
לשלשה עשר פרים שני עשרנים לאיל הא
לשני האילם : ועשרון עשרון לכבש הא
לארבעה עשר כבשים : ושעיר עזים א
חטאת מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכה :
וביום השני פרים בני בקר שנים עשר איל
שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמי
ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשי
במספרם כמשפט : ושעיר עזים אחד חטא
מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכיהם : ס וב
השלישי פרים עשתי עשר אילם שנים כבש
בני שנה ארבעה עשר תמימם : ומנח
ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים במספ
כמשפט : ושעיר חטאת אחד מלבד עלת הת
ומנחתה ונסכה : ס וביום הרביעי פר
עשרה אילם שנים כבשים בני שנה ארב
עשר תמימם : מנחתם ונסכיהם לפרים לא
ולכבשים במספרם כמשפט : ושעיר עז
אחד חטאת מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכ
ס וביום החמישי פרים תשעה אילם שני
כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימ
ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשי
במספרם כמשפט : ושעיר חטאת אחד מ
עלת התמיד ומנחתה ונסכה : ס וביום הש
פרים שמנה אילם שנים כבשים בני ש
ארבעה עשר תמימם : ומנחתם ונסכיה
לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפ
ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד מנח
ונסכיה : ס וביום השביעי פרים שבע
אילם שנים כבשים בני שנה ארבעה ע
תמימם : ומנחתם ונסכיהם לפרים לאיל
ולכבשים במספרם כמשפטם : ושעיר חט
א

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חד מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכה : ס
יום השמיני עצרת תהיה לכם כל מלאכת
בדה לא תעשו : והקרבתם עלה אשה ריח
חח ליהוה פר אחד איל אחד כבשים בני שנה
שבעה תמימם : מנחתם ונסכיהם לפר לאיל
כבשים במספרם כמשפט : ושעיר חטאת
חד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה : אלה
עשו ליהוה במועדיכם לבד מנדריכם
דבתיכם לעלתיכם ולמנחתיכם ולנסכיכם
שלמיכם :
ויאמר משה אל בני ישראל ככל אשר צוה ל
וה את משה :

פ פ פ

דבר משה אל ראשי המטות לבני
ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה
וה : איש כי ידר נדר ליהוה או השבע שבעה
סר אסר על נפשו לא יחל דברו ככל היצא
יו יעשה : ואשה כי תדר נדר ליהוה ואסרה
ר בבית אביה בנעריה : ושמע אביה את
יה ואסרה אשר אסרה על נפשה והחריש לה
יה וקמו כל נדריה וכל אסר אשר אסרה על
שה יקום : ואם הניא אביה אתה ביום
עו כל נדריה ואסריה אשר אסרה על נפשה
יקום ויהוה יסלח לה כי הניא אביה אתה :
ם היו תהיה לאיש ונדריה עליה או מבטא
תיה אשר אסרה על נפשה : ושמע אישה
ם שמעו והחריש לה וקמו נדריה ואסרה
ר אסרה על נפשה יקמו : ואם ביום שמע
ה יניא אותה והפר את נדרה אשר עליה
ת מבטא שפתיה אשר אסרה על נפשה ויהוה
לח לה : ונדר אלמנה וגרושה כל אשר
רה על נפשה יקום עליה : ואם בית אישה
יה או אסרה אסר על נפשה בשבעה : ושמע
שה והחרש לה לא הניא אתה וקמו כל נדריה
אסר אשר אסרה על נפשה יקום : ואם
ר יפר אתם אישה ביום שמעו כל מוצא
תיה לנדריה ולאסר נפשה לא יקום אישה
רם ויהוה יסלח לה : כל נדר וכל שבעת
ר לענת נפש אישה יקימנו ואישה יפרנו :
ם החרש יחריש לה אישה מיום אל יום
והקים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והקים את כל נדריה או את כל אסריה אש
עליה הקים אתם כי החרש לה ביום שמע
ואם הפר יפר אתם אחרי שמעו ונשא את עונ
אלה החקים אשר צוה יהוה את משה בין אי
לאשתו בין אב לבתו בנעריה בית אביה : פ

לא וידבר יהוה אל משה לאמר : נקם נקמ
בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמי
וידבר משה אל העם לאמר החלצו מאתכ
אנשים לצבא ויהיו על מדין לתת נקמת יה
במדין : אלף למטה אלף למטה לכל מט
ישראל תשלחו לצבא : וימסרו מאלפי ישר
אלף למטה שנים עשר אלף חלוצי צבא : ויש
אתם משה אלף למטה לצבא אתם ואת פינ
בן אלעזר הכהן לצבא וכלי הקדש וחצצר
התרועה בידו : ויצבאו על מדין כאשר צ
יהוה את משה ויהרגו כל זכר : ואת מלכי מ
הרגו על חלליהם את אוי ואת רקם ואת
ואת חור ואת רבע חמשת מלכי מדין ואת בל
בן בעור הרגו בחרב : וישבו בני ישראל א
נשי מדין ואת טפם ואת כל בהמתם ואת
מקנהם ואת כל חילם בזזו : ואת כל עריה
במושבתם ואת כל טירתם שרפו באש : ויק
את כל השלל ואת כל המלקוח באדם ובבהמ
ויבאו אל משה ואל אלעזר הכהן ואל עדת
ישראל את השבי ואת המלקוח ואת השלל
המחנה אל ערבת מואב אשר על ירדן ירחו :
ויצאו משה ואלעזר הכהן וכל נשיאי הע
לקראתם אל מחוץ למחנה : ויקצף משה
פקודי החיל שרי האלפים ושרי המאות הבא
מצבא המלחמה : ויאמר אליהם משה החיי
כל נקבה : הן הנה היו לבני ישראל בדבר בל
למסר מעל ביהוה על דבר פעור ותהי המ
בעדת יהוה : ועתה הרגו כל זכר בטף
אשה ידעת איש למשכב זכר הרגו : וכל ה
בנשים אשר לא ידעו משכב זכר החיו לכ
ואתם חנו מחוץ למחנה שבעת ימים כל
נפש וכל נגע בחלל תתחטאו ביום השל
וביום השביעי אתם ושביכם : וכל בגד וכל
עור וכל מעשה עזים וכל כלי עץ תתחטאו :
ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא הבא
למלחמה זאת חקת התורה אשר צוה יהוה
מ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ה : אך את הזהב ואת הכסף את הנחשת
הברזל את הבדיל ואת העפרת : כל דבר
ר יבא באש תעבירו באש וטהר אך במי נדה
חטא וכל אשר לא יבא באש תעבירו במים :
כתם בגדיכם ביום השביעי וטהרתם ואחר
או אל המחנה : ס ויאמר יהוה אל משה
מר : שא את ראש מלקוח השבי באדם
בהמה אתה ואלעזר הכהן וראשי אבות העדה :
צית את המלקוח בין תפשי המלחמה היצאים
בא ובין כל העדה : והרמת מכס ליהוה
ת אנשי המלחמה היצאים לצבא אחד נפש
מש המאות מן האדם ומן הבקר ומן החמרים
הצאן : ממחציתם תקחו ונתתה לאלעזר
הן תרומת יהוה : וממחצת בני ישראל
ח אחד אחז מן החמשים מן האדם מן הבקר
החמרים ומן הצאן מכל הבהמה ונתתה אתם
ים שמרי משמרת משכן יהוה : ויעש
ה ואלעזר הכהן כאשר צוה יהוה את משה :
י המלקוח יתר הבז אשר בזזו עם הצבא צאן
מאות אלף ושבעים אלף וחמשת אלפים :
קר שנים ושבעים אלף : וחמרים אחד
שים אלף : ונפש אדם מן הנשים אשר
ידעו משכב זכר כל נפש שנים ושלשים
: ותהי המחצה חלק היצאים בצבא מספר
אן שלש מאות אלף ושלשים אלף ושבעת
פים וחמש מאות : ויהי המכס ליהוה מן
אן שש מאות חמש ושבעים : והבקר ששה
לשים אלף ומכסם ליהוה שנים ושבעים :
מרים שלשים אלף וחמש מאות ומכסם ליהוה
ושׁשים : ונפש אדם ששה עשר אלף
כסם ליהוה שנים ושלשים נפש : ויתן
ה את מכס תרומת יהוה לאלעזר הכהן כאשר
יהוה את משה : וממחצית בני ישראל
ר חצה משה מן האנשים הצבאים : ותהי
צת העדה מן הצאן שלש מאות אלף ושלשים
שבעת אלפים וחמש מאות : ובקר ששה
לשים אלף : וחמרים שלשים אלף וחמש
ות : ונפש אדם ששה עשר אלף : ויקח
ה ממחצת בני ישראל את האחז אחד מן
משים מן האדם ומן הבהמה ויתן אתם
ים שמרי משמרת משכן יהוה כאשר צוה

יהוה את משה : ויקרבו אל משה הפקדים
אשר לאלפי הצבא שרי האלפים ושרי המאות
ויאמרו אל משה עבדיך נשאו את ראש אנש
המלחמה אשר בידנו ולא נפקד ממנו איש
ונקרב את קרבן יהוה איש אשר מצא כלי זה
אצעדה וצמיד טבעת עגיל וכומז לכפר ע
נפשתינו לפני יהוה : ויקח משה ואלעז
הכהן את הזהב מאתם כל כלי מעשה : ויה
כל זהב התרומה אשר הרימו ליהוה ששה עש
אלף שבע מאות וחמשים שקל מאת שר
האלפים ומאת שרי המאות : אנשי הצב
בזזו איש לו : ויקח משה ואלעזר הכהן את הזה
מאת שרי האלפים והמאות ויבאו אתו אל אה
מועד זכרון לבני ישראל לפני יהוה : ס
לב ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני גד עצום
מאד ויראו את ארץ יעזר ואת ארץ גלעד והנה
המקום מקום מקנה : ויבאו בני גד ובנ
ראובן ויאמרו אל משה ואל אלעזר הכהן וא
נשיאי העדה לאמר : עטרות ודיבן ויעז
ונמרה וחשבון ואלעלה ושבם ונבו ובען
הארץ אשר הכה יהוה לפני עדת ישראל אר
מקנה הוא ולעבדיך מקנה : ס ויאמרו אם
מצאנו חן בעיניך יתן את הארץ הזאת לעבדי
לאחזה אל תעברנו את הירדן : ויאמר מש
לבני גד ולבני ראובן האחיכם יבאו למלחמ
ואתם תשבו פה : ולמה תנואון את לב ב
ישראל מעבר אל הארץ אשר נתן להם יהוה
כה עשו אבתיכם בשלחי אתם מקדש ברנ
לראות את הארץ : ויעלו עד נחל אשכול ויר
את הארץ ויניאו את לב בני ישראל לבלתי ב
אל הארץ אשר נתן להם יהוה : ויחר אף יהו
ביום ההוא וישבע לאמר : אם יראו האנש
העלים ממצרים מבן עשרים שנה ומעלה א
האדמה אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעק
כי לא מלאו אחרי : בלתי כלב בן יפנה הקנ
ויהושע בן נון כי מלאו אחרי יהוה : ויחר א
יהוה בישראל וינעם במדבר ארבעים שנה ע
תם כל הדור העשה הרע בעיני יהוה : והנ
קמתם תחת אבתיכם תרבות אנשים חטאי
לספות עוד על חרון אף יהוה אל ישראל :
תשובן מאחריו ויסף עוד להניחו במדב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

התם לכל העם הזה : ס ויגשו אליו
מרו גדרת צאן נבנה למקנינו פה וערים
פנו : ואנחנו נחלץ חשים לפני בני ישראל
אשר אם הביאנם אל מקומם וישב טפנו
רי המבצר מפני ישבי הארץ : לא נשוב אל
ינו עד התנחל בני ישראל איש נחלתו : כי
א נחל אתם מעבר לירדן והלאה כי באה
לתנו אלינו מעבר הירדן מזרחה : פ ויאמר
יהם משה אם תעשון את הדבר הזה אם
לצו לפני יהוה למלחמה : ועבר לכם כל
וץ את הירדן לפני יהוה עד הורישו את
ביו מפניו : ונכבשה הארץ לפני יהוה ואחר
שבו והייתם נקים מיהוה ומישראל והיתה
רץ הזאת לכם לאחזה לפני יהוה : ואם
תעשון כן הנה חטאתם ליהוה ודעו חטאתכם
ר תמצא אתכם : בנו לכם ערים לטפכם
רת לצנאכם והיצא מפיכם תעשו : ויאמר
גד ובני ראובן אל משה לאמר עבדיך יעשו
שר אדני מצוה : טפנו נשינו מקננו וכל
מתינו יהיו שם בערי הגלעד : ועבדיך
רו כל חלוץ צבא לפני יהוה למלחמה כאשר
י דבר : ויצו להם משה את אלעזר הכהן
יהושע בן נון ואת ראשי אבות המטות לבני
ראל : ויאמר משה אלהם אם יעברו בני גד
י ראובן אתכם את הירדן כל חלוץ למלחמה
י יהוה ונכבשה הארץ לפניכם ונתתם להם
ארץ הגלעד לאחזה : ואם לא יעברו חלוצים
כם ונאחזו בתככם בארץ כנען : ויענו בני
ובני ראובן לאמר את אשר דבר יהוה אל
יך כן נעשה : נחנו נעבר חלוצים לפני
ה ארץ כנען ואתנו אחזת נחלתנו מעבר
רן : ויתן להם משה לבני גד ולבני ראובן
צי שבט מנשה בן יוסף את ממלכת סיחן
האמרי ואת ממלכת עוג מלך הבשן הארץ
יה בגבלת ערי הארץ סביב : ויבנו בני
ת דיבן ואת עטרת ואת ערער : ואת עטרת
ן ואת יעזר ויגבהה : ואת בית נמרה ואת
הרן ערי מבצר וגדרת צאן : ובני
בן בנו את חשבון ואת אלעלא ואת קריתים
נבו ואת בעל מעון מוסבת שם ואת שבמה
ראו בשמת את שמות הערים אשר בנו :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וילכו בני מכיר בן מנשה גלעדה וילכדה ויור[ש]
את האמרי אשר בה : ויתן משה את הגלעד
למכיר בן מנשה וישב בה : ויאיר בן מנשה
הלך וילכד את חותיהם ויקרא אתהן חות יאיר :
ונבח הלך וילכד את קנת ואת בנתיה ויקרא
לה נבח בשמו :

פ פ פ

לג אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ
מצרים לצבאתם ביד משה ואהרן :
ויכתב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי
יהוה ואלה מסעיהם למוצאיהם : ויסעו
מרעמסס בחדש הראשון בחמשה עשר יום
לחדש הראשון ממחרת הפסח יצאו בני ישראל
ביד רמה לעיני כל מצרים : ומצרים מקברים
את אשר הכה יהוה בהם כל בכור ובאלהיהם
עשה יהוה שפטים : ויסעו בני ישראל
מרעמסס ויחנו בסכת : ויסעו מסכת ויחנו
באתם אשר בקצה המדבר : ויסעו מאתם
וישב על פי החירת אשר על פני בעל צפן
ויחנו לפני מגדל : ויסעו מפני החירת ויעברו
בתוך הים המדברה וילכו דרך שלשת ימים
במדבר אתם ויחנו במרה : ויסעו ממרה
ויבאו אילמה ובאילם שתים עשרה עינת מים
ושבעים תמרים ויחנו שם : ויסעו מאילם
ויחנו על ים סוף : ויסעו מים סוף ויחנו במדבר
סין : ויסעו ממדבר סין ויחנו בדפקה : ויסעו
מדפקה ויחנו באלוש : ויסעו מאלוש ויחנו
ברפידם ולא היה שם מים לעם לשתות :
ויסעו מרפידם ויחנו במדבר סיני : ויסעו
ממדבר סיני ויחנו בקברת התאוה : ויסעו
מקברת התאוה ויחנו בחצרת : ויסעו מחצרת
ויחנו ברתמה : ויסעו מרתמה ויחנו ברמן
פרץ : ויסעו מרמן פרץ ויחנו בלבנה : ויסעו
מלבנה ויחנו ברסה : ויסעו מרסה ויחנו
בקהלתה : ויסעו מקהלתה ויחנו בהר שפר :
ויסעו מהר שפר ויחנו בחרדה : ויסעו מחרדה
ויחנו במקהלת : ויסעו ממקהלת ויחנו בתחת :
ויסעו מתחת ויחנו בתרח : ויסעו מתרח
ויחנו במתקה : ויסעו ממתקה ויחנו בחשמנה :
ויסעו מחשמנה ויחנו במסרות : ויסעו

ממסרות ויחנו בבני יעקן : ויסעו מבני יעקן
ויחנו בחר הגדגד : ויסעו מחר הגדגד ויחנו
ביטבתה : ויסעו מיטבתה ויחנו בעברנה :
ויסעו מעברנה ויחנו בעצין גבר : ויסעו מעצין
גבר ויחנו במדבר צן הוא קדש : ויסעו מקדש
ויחנו בהר ההר בקצה ארץ אדום : ויעל אהרן
הכהן אל הר ההר על פי יהוה וימת שם בשנת
הארבעים לצאת בני ישראל מארץ מצרים
בחדש החמישי באחד לחדש : ואהרן בן שלש
ועשרים ומאת שנה במתו בהר ההר : ס
וישמע הכנעני מלך ערד והוא ישב בנגב בארץ
כנען בבא בני ישראל : ויסעו מהר ההר ויחנו
בצלמנה : ויסעו מצלמנה ויחנו בפונן : ויסעו
מפונן ויחנו באבת : ויסעו מאבת ויחנו בעיי
העברים בגבול מואב : ויסעו מעיים ויחנו
בדיבן גד : ויסעו מדיבן גד ויחנו בעלמן
דבלתימה : ויסעו מעלמן דבלתימה ויחנו
בהרי העברים לפני נבו : ויסעו מהרי העברים
ויחנו בערבת מואב על ירדן ירחו : ויחנו על
הירדן מבית הישמת עד אבל השטים בערבת
מואב : ס וידבר יהוה אל משה בערבת מואב
על ירדן ירחו לאמר : דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם כי אתם עברים את הירדן אל ארץ
כנען : והורשתם את כל ישבי הארץ מפניכם
ואבדתם את כל משכיתם ואת כל צלמי מסכתם
תאבדו ואת כל במותם תשמידו : והורשתם
את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ
לרשת אתה : והתנחלתם את הארץ בגורל
למשפחתיכם לרב תרבו את נחלתו ולמעט
תמעיט את נחלתו אל אשר יצא לו שמה הגורל
לו יהיה למטות אבתיכם תתנחלו : ואם לא
תורישו את ישבי הארץ מפניכם והיה אשר
תותירו מהם לשכים בעיניכם ולצנינם בצדיכם
וצררו אתכם על הארץ אשר אתם ישבים בה :
והיה כאשר דמיתי לעשות להם אעשה לכם : פ
וידבר יהוה אל משה לאמר : צו את בני לד
ישראל ואמרת אלהם כי אתם באים אל הארץ
כנען זאת הארץ אשר תפל לכם בנחלה ארץ
כנען לגבלתיה : והיה לכם פאת נגב ממדבר
צן על ידי אדום והיה לכם גבול נגב מקצה ים
המלח קדמה : ונסב לכם הגבול מנגב למעלה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עקרבים ועבר צנה והיה תוצאתיו מנגב לקדש
ברנע ויצא חצר אדר ועבר עצמנה : ונסב
הגבול מעצמון נחלה מצרים והיו תוצאתי
הימה : וגבול ים והיה לכם הים הגדול וגבו
זה יהיה לכם גבול ים : וזה יהיה לכם גבו
צפון מן הים הגדל תתאו לכם הר ההר : מה
ההר תתאו לבא חמת והיו תוצאת הגבל צדדה
ויצא הגבל זפרנה והיו תוצאתיו חצר עינן זה
יהיה לכם גבול צפון : והתאויתם לכם לגבו
קדמה מחצר עינן שפמה : וירד הגבל משפ
הרבלה מקדם לעין וירד הגבל ומחה על כתף י
כנרת קדמה : וירד הגבול הירדנה והיו תוצאתי
ים המלח זאת תהיה לכם הארץ לגבלתיה סביב
ויצו משה את בני ישראל לאמר זאת הארץ
אשר תתנחלו אתה בגורל אשר צוה יהוה לתת
לתשעת המטות וחצי המטה : כי לקחו מט
בני הראובני לבית אבתם ומטה בני הגדי לבית
אבתם וחצי מטה מנשה לקחו נחלתם : שנ
המטות וחצי המטה לקחו נחלתם מעבר לירדן
ירחו קדמה מזרחה : פ וידבר יהוה אל משה
לאמר : אלה שמות האנשים אשר ינחלו לכ
את הארץ אלעזר הכהן ויהושע בן נון : ונשיא
אחד נשיא אחד ממטה תקחו לנחל את הארץ :
ואלה שמות האנשים למטה יהודה כלב בן יפנה
ולמטה בני שמעון שמואל בן עמיהוד : למטה
בנימן אלידד בן כסלון : ולמטה בני דן נשיא
בקי בן יגלי : לבני יוסף למטה בני מנשה
נשיא חניאל בן אפד : ולמטה בני אפרים
נשיא קמואל בן שפטן : ולמטה בני זבולן
נשיא אליצפן בן פרנך : ולמטה בני יששכר
נשיא פלטיאל בן עזן : ולמטה בני אשר נשיא
אחיהוד בן שלמי : ולמטה בני נפתלי נשיא
פדהאל בן עמיהוד : אלה אשר צוה יהוה לנחל
את בני ישראל בארץ כנען : פ
לה וידבר יהוה אל משה בערבת מואב על ירדן
ירחו לאמר : צו את בני ישראל ונתנו ללוים
מנחלת אחזתם ערים לשבת ומגרש לערים
סביבתיהם תתנו ללוים : והיו הערים להם
לשבת ומגרשיהם יהיו לבהמתם ולרכשם ולכל
חיתם : ומגרשי הערים אשר תתנו ללוים
מקיר העיר וחוצה אלף אמה סביב : ומדתם
מחוץ

חוץ לעיר את פאת קדמה אלפים באמה ואת
פאת נגב אלפים באמה ואת פאת ים אלפים
באמה ואת פאת צפון אלפים באמה והעיר בתוך
זה יהיה להם מגרשי הערים : ואת הערים
אשר תתנו ללוים את שש ערי המקלט אשר
תתנו לנס שמה הרצח ועליהם תתנו ארבעים
ושתים עיר : כל הערים אשר תתנו ללוים
ארבעים ושמנה עיר אתהן ואת מגרשיהן :
והערים אשר תתנו מאחזת בני ישראל מאת
הרב תרבו ומאת המעט תמעיטו איש כפי
נחלתו אשר ינחלו יתן מעריו ללוים: ס וידבר
יהוה אל משה לאמר : דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם כי אתם עברים את הירדן ארצה
כנען : והקריתם לכם ערים ערי מקלט תהיינה
לכם ונס שמה רצח מכה נפש בשגגה : והיו
לכם הערים למקלט מגאל ולא ימות הרצח עד
עמדו לפני העדה למשפט : והערים אשר
תתנו שש ערי מקלט תהיינה לכם: את שלש
הערים תתנו מעבר לירדן ואת שלש הערים
תתנו בארץ כנען ערי מקלט תהיינה : לבני
ישראל ולגר ולתושב בתוכם תהיינה שש
הערים האלה למקלט לנוס שמה כל מכה נפש
בשגגה : ואם בכלי ברזל הכהו וימת רצח הוא
מות יומת הרצח : ואם באבן יד אשר ימות
בה הכהו וימת רצח הוא מות יומת הרצח : או
בכלי עץ יד אשר ימות בו הכהו וימת רצח הוא
מות יומת הרצח : גאל הדם הוא ימית את
הרצח בפגעו בו הוא ימתנו : ואם בשנאה
יהדפנו או השליך עליו בצדיה וימת : או
באיבה הכהו בידו וימת מות יומת המכה רצח
הוא גאל הדם ימית את הרצח בפגעו בו : ואם
בפתע בלא איבה הדפו או השליך עליו כל כלי
בלא צדיה : או בכל אבן אשר ימות בה בלא
ראות ויפל עליו וימת והוא לא אויב לו ולא
מבקש רעתו : ושפטו העדה בין המכה ובין
גאל הדם על המשפטים האלה : והצילו העדה
את הרצח מיד גאל הדם והשיבו אתו העדה אל
עיר מקלטו אשר נס שמה וישב בה עד מות
הכהן הגדל אשר משח אתו בשמן הקדש : ואם
יצא יצא הרצח את גבול עיר מקלטו אשר ינוס
שמה : ומצא אתו גאל הדם מחוץ לגבול עיר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מקלטו ורצח גאל הדם את הרצח אין לו דם
בי בעיר מקלטו ישב עד מות הכהן הגדל ואח
מות הכהן הגדל ישוב הרצח אל ארץ אחזת
והיו אלה לכם לחקת משפט לדרתיכם ב
מושבתיכם : כל מכה נפש לפי עדים יר
את הרצח ועד אחד לא יענה בנפש למות :
תקחו כפר לנפש רצח אשר הוא רשע למות
מות יומת : ולא תקחו כפר לנוס אל עיר מקל
לשוב לשבת בארץ עד מות הכהן : ולא תחני
את הארץ אשר אתם בה כי הדם הוא יחניף
הארץ ולארץ לא יכפר לדם אשר שפך בה כי
בדם שפכו : ולא תטמא את הארץ אשר את
ישבים בה אשר אני שכן בתוכה כי אני יהו
שכן בתוך בני ישראל : פ

לו ויקרבו ראשי האבות למשפחת בני גלעד
מכיר בן מנשה ממשפחת בני יוסף וידברו לפ
משה ולפני הנשאים ראשי אבות לבני ישרא
ויאמרו את אדני צוה יהוה לתת את הא
בנחלה בגורל לבני ישראל ואדני צוה ביהו
לתת את נחלת צלפחד אחינו לבנתיו : וה
לאחד מבני שבטי בני ישראל לנשים ונגרע
נחלתן מנחלת אבתינו ונוסף על נחלת המ
אשר תהיינה להם ומגרל נחלתנו יגרע : וא
יהיה היבל לבני ישראל ונוספה נחלתן
נחלת המטה אשר תהיינה להם ומנחל
מטה אבתינו יגרע נחלתן : ויצו משה א
בני ישראל על פי יהוה לאמר כן מטה בני יו
דברים : זה הדבר אשר צוה יהוה לבנו
צלפחד לאמר לטוב בעיניהם תהיינה לנשי
אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים
ולא תסב נחלה לבני ישראל ממטה אל מט
כי איש בנחלת מטה אבתיו ידבקו ב
ישראל : וכל בת ירשת נחלה ממטות ב
ישראל לאחד ממשפחת מטה אביה תהי
לאשה למען יירשו בני ישראל איש נחל
אבתיו : ולא תסב נחלה ממטה למטה אחר
איש בנחלתו ידבקו מטות בני ישראל : כאש
צוה יהוה את משה כן עשו בנות צלפחד
ותהיינה מחלה תרצה וחגלה ומלכה ונעה בנ
צלפחד לבני דדיהן לנשים : ממשפחת ב
מנשה בן יוסף היו לנשים ותהי נחלתן על מט
משפחת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פחת אביהן: אלה המצות והמשפטים
צוה יהוה ביד משה אל בני ישראל
בת מואב על ירדן ירחו: חזק

ספר דברים

לה הדברים אשר דבר משה אל כל א
ישראל בעבר הירדן במדבר
בה מול סוף בין פארן ובין תפל ולבן וחצרת
הב: אחד עשר יום מחרב דרך הר שעיר
קדש ברנע: ויהי בארבעים שנה בעשתי
חדש באחד לחדש דבר משה אל בני
ראל ככל אשר צוה יהוה אתו אליהם: אחרי
תו את סיחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון
ת עוג מלך הבשן אשר יושב בעשתרת
רעי: בעבר הירדן בארץ מואב הואיל
ה באר את התורה הזאת לאמר: יהוה
ינו דבר אלינו בחרב לאמר רב לכם שבת
הזה: פנו וסעו לכם ובאו הר האמרי ואל
שכניו בערבה בהר ובשפלה ובנגב ובחוף
ם ארץ הכנעני והלבנון עד הנהר הגדל נהר
ת: ראה נתתי לפניכם את הארץ באו ורשו
הארץ אשר נשבע יהוה לאבתיכם לאברהם
חק וליעקב לתת להם ולזרעם אחריהם:
ר אלכם בעת ההוא לאמר לא אוכל לבדי
ת אתכם: יהוה אלהיכם הרבה אתכם והנכם
ם ככוכבי השמים לרב: יהוה אלהי אבתיכם
עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר
ר לכם: איכה אשא לבדי טרחכם ומשאכם
בכם: הבו לכם אנשים חכמים ונבנים
עים לשבטיכם ואשמם בראשיכם: ותענו
י ותאמרו טוב הדבר אשר דברת לעשות:
קח את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידעים
ן אותם ראשים עליכם שרי אלפים ושרי
ות ושרי חמשים ושרי עשרת ושטרים
בטיכם: ואצוה את שפטיכם בעת ההוא
מר שמע בין אחיכם ושפטתם צדק בין איש
ן אחיו ובין גרו: לא תכירו פנים במשפט
טן כגדל תשמעון לא תגורו מפני איש כי

המשפט לאלהים הוא והדבר אשר יקשה
תקרבון אלי ושמעתיו : ואצוה אתכם
ההיא את כל הדברים אשר תעשון :
מחרב ונלך את כל המדבר הגדול והנורא
אשר ראיתם דרך הר האמרי כאשר צוה
אלהינו אתנו ונבא עד קדש ברנע : ואמר
באתם עד הר האמרי אשר יהוה אלהינ
לנו : ראה נתן יהוה אלהיך לפניך את
עלה רש כאשר דבר יהוה אלהי אבתיך
תירא ואל תחת : ותקרבון אלי כלכם ו
נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את
וישבו אתנו דבר את הדרך אשר נעלה בה
הערים אשר נבא אליהן : וייטב בעיני
ואקח מכם שנים עשר אנשים איש אחד ל
ויפנו ויעלו ההרה ויבאו עד נחל אשכל ו
אתה : ויקחו בידם מפרי הארץ ויורדו
וישבו אתנו דבר ויאמרו טובה הארץ אשר
אלהינו נתן לנו : ולא אביתם לעלת ותמר
פי יהוה אלהיכם : ותרגנו באהליכם ות
בשנאת יהוה אתנו הוציאנו מארץ מצרים
אתנו ביד האמרי להשמידנו : אנה אנחנו
אחינו המסו את לבבנו לאמר עם גדול ורם
ערים גדלת ובצורת בשמים וגם בני ענ
ראינו שם : ואמר אלכם לא תערצון
תיראון מהם : יהוה אלהיכם ההלך לפנ
הוא ילחם לכם ככל אשר עשה אתכם במצ
לעיניכם : ובמדבר אשר ראית אשר נ
יהוה אלהיך כאשר ישא איש את בנו בכל
אשר הלכתם עד באכם עד המקום הזה : וב
הזה אינכם מאמינם ביהוה אלהיכם :
לפניכם בדרך לתור לכם מקום לחנתכם
לילה לראתכם בדרך אשר תלכו בה ובענן
וישמע יהוה את קול דבריכם ויקצף וי
לאמר : אם יראה איש באנשים האלה
הרע הזה את הארץ הטובה אשר נשבעתי ל
לאבתיכם : זולתי כלב בן יפנה הוא יראנה
אתן את הארץ אשר דרך בה ולבניו יען א
מלא אחרי יהוה : גם בי התאנף יהוה בגל
לאמר גם אתה לא תבא שם : יהושע בן
העמד לפניך הוא יבא שמא אתו חזק כי
ינחלנה את ישראל : וטפכם אשר אמרתם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ובניכם אשר לא ידעו היום טוב ורע המה
שמה ולהם אתננה והם יירשוה : ואתם
נכם וסעו המדברה דרך ים סוף : ותענו
מרו אלי חטאנו ליהוה אנחנו נעלה ונלחמנו
אשר צונו יהוה אלהינו ותחגרו איש את
מלחמתו ותהינו לעלת ההרה : ויאמר יהוה
אמר להם לא תעלו ולא תלחמו כי אינני
בכם ולא תנגפו לפני איביכם : ואדבר
ים ולא שמעתם ותמרו את פי יהוה ותזדו
ו ההרה : ויצא האמרי הישב בהר ההוא
תכם וירדפו אתכם כאשר תעשינה הדברים
אתכם בשעיר עד חרמה : ותשבו ותבכו
יהוה ולא שמע יהוה בקלכם ולא האזין
: ותשבו בקדש ימים רבים כימים אשר
ם : ונפן ונסע המדברה דרך ים סוף
דבר יהוה אלי ונסב את הר שעיר ימים
:

פ

אמר יהוה אלי לאמר : רב לכם סב את ב
הזה פנו לכם צפנה : ואת העם צו לאמר
עברים בגבול אחיכם בני עשו הישבים
ו וייראו מכם ונשמרתם מאד : אל
ו בם כי לא אתן לכם מארצם עד מדרך כף
ירשה לעשו נתתי את הר שעיר : אכל
רו מאתם בכסף ואכלתם וגם מים תכרו
ם בכסף ושתיתם : כי יהוה אלהיך ברכך
מעשה ידך ידע לכתך את המדבר הגדל הזה
בעים שנה יהוה אלהיך עמך לא חסרת
ונעבר מאת אחינו בני עשו הישבים
ר מדרך הערבה מאילת ומעצין גבר : ס
ן ונעבר דרך מדבר מואב : ויאמר יהוה
ל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה כי
תן לך מארצו ירשה כי לבני לוט נתתי את
רשה : האמים לפנים ישבו בה עם גדול
רם כענקים : רפאים יחשבו אף הם
קים והמאבים יקראו להם אמים : ובשעיר
החרים לפנים ובני עשו יירשום
ידום מפניהם וישבו תחתם כאשר עשה
אל לארץ ירשתו אשר נתן יהוה להם: עתה
ועברו לכם את נחל זרד ונעבר את נחל
והימים אשר הלכנו מקדש ברנע עד
עברנו את נחל זרד שלשים ושמנה שנה
עד

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עד תם כל הדור אנשי המלחמה מקרב ה
באשר נשבע יהוה להם : וגם יד יהוה
בם להמם מקרב המחנה עד תמם :
כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות
העם : ס וידבר יהוה אלי לאמר : את
היום את גבול מואב את ער : וקרבת
עמון אל תצרם ואל תתגר בם כי לא את
בני עמון לך ירשה כי לבני לוט נתתיה
ארץ רפאים תחשב אף הוא רפאים י
לפנים והעמנים יקראו להם זמזמים :
גדול ורב ורם כענקים וישמידם יהוה מ
ויירשם וישבו תחתם : כאשר עש
עשו הישבים בשעיר אשר השמיד א
מפניהם ויירשם וישבו תחתם עד היום
והעוים הישבים בחצרים עד עזה כפ
היצאים מכפתר השמידם וישבו תחתם:
סעו ועברו את נחל ארנן ראה נתתי בידך
סיחן מלך חשבון האמרי ואת ארצו הח
והתגר בו מלחמה : היום הזה אחל תת
ויראתך על פני העמים תחת כל השמים
ישמעון שמעך ורגזו וחלו מפניך : ו
מלאכים ממדבר קדמות אל סיחון מלך
דברי שלום לאמר : אעברה בארצך בדרך
אלך לא אסור ימין ושמאול : אכל
תשברני ואכלתי ומים בכסף תתן לי ושתית
אעברה ברגלי: כאשר עשו לי בני עשו הי
בשעיר והמואבים הישבים בער עד אשר
את הירדן אל הארץ אשר יהוה אלהינו נת
ולא אבה סיחן מלך חשבון העברנו בו כי
יהוה אלהיך את רוחו ואמץ את לבבו למע
בידך כיום הזה : ס ויאמר יהוה אלי
החלתי תת לפניך את סיחן ואת ארצו הח
לרשת את ארצו : ויצא סיחן לקראתנו
וכל עמו למלחמה יהצה : ויתנהו יהוה א
לפנינו ונך אתו ואת בנו ואת כל עמו :
את כל עריו בעת ההוא ונחרם את כל עיר
והנשים והטף לא השארנו שריד : רק ה
בזזנו לנו ושלל הערים אשר לכדנו : מ
אשר על שפת נחל ארנן והעיר אשר בנחל
הגלעד לא היתה קריה אשר שגבה ממנו
הכל נתן יהוה אלהינו לפנינו :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ק אל ארץ בני עמון לא קרבת כל יד נחל ג
ערי ההר וכל אשר צוה יהוה אלהינו :
ונעל דרך הבשן ויצא עוג מלך הבשן
תנו הוא וכל עמו למלחמה אדרעי : ויאמר
אלי אל תירא אתו כי בידך נתתי אתו ואת
ו ואת ארצו ועשית לו כאשר עשית לסיחן
אמרי אשר יושב בחשבון : ויתן יהוה
ני בידנו גם את עוג מלך הבשן ואת כל עמו
ו עד בלתי השאיר לו שריד: ונלכד את כל
עת ההוא לא היתה קריה אשר לא לקחנו
ששים עיר כל חבל ארגב ממלכת עוג
: כל אלה ערים בצרת חומה גבהה דלתים
לבד מערי הפרזי הרבה מאד : ונחרם
כאשר עשינו לסיחן מלך חשבון החרם כל
תם הנשים והטף : וכל הבהמה ושלל
ם בזונו לנו: ונקח בעת ההוא את הארץ מיד
מלכי האמרי אשר בעבר הירדן מנחל ארנן
ד חרמון : צידנים יקראו לחרמון שרין
רי יקראו לו שניר : כל ערי המישר וכל
ר וכל הבשן עד סלכה ואדרעי ערי ממלכת
בשן : כי רק עוג מלך הבשן נשאר מיתר
ים הנה ערשו ערש ברזל הלה הוא ברבת
מון תשע אמות ארכה וארבע אמות רחבה
איש : ואת הארץ הזאת ירשנו בעת
מערער אשר על נחל ארנן וחצי הר
ד ועריו נתתי לראובני ולגדי: ויתר הגלעד
בשן ממלכת עוג נתתי לחצי שבט המנשה
בל הארגב לכל הבשן ההוא יקרא ארץ
ם : יאיר בן מנשה לקח את כל חבל
עד גבול הגשורי והמעכתי ויקרא אתם
מו את הבשן חות יאיר עד היום הזה :
יר נתתי את הגלעד: ולראובני ולגדי נתתי
גלעד ועד נחל ארנן תוך הנחל וגבל ועד
הנחל גבול בני עמון : והערבה והירדן
מכנרת ועד ים הערבה ים המלח תחת
ת הפסגה מזרחה : ואצו אתכם בעת ההוא
י יהוה אלהיכם נתן לכם את הארץ הזאת
תה חלוצים תעברו לפני אחיכם בני ישראל
בני חיל: רק נשיכם וטפכם ומקנכם ידעתי
קנה רב לכם ישבו בעריכם אשר נתתי לכם:
שר יניח יהוה לאחיכם ככם וירשו גם הם
את

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן להם ב
הירדן ושבתם איש לירשתו אשר נתתי לכ
ואת יהושוע צויתי בעת ההוא לאמר ע
הראת את כל אשר עשה יהוה אלהיכם ל
המלכים האלה כן יעשה יהוה לכל הממל
אשר אתה עבר שמה : לא תיראום כי י
אלהיכם הוא הנלחם לכם :

ס ס ס

ואתחנן אל יהוה בעת ההוא לא
ארני יהוה אתה החלות להר
את עבדך את גדלך ואת ידך החזקה אשר מי
בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבור
אעברה נא ואראה את הארץ הטובה אשר ב
הירדן ההר הטוב הזה והלבנן : ויתעבר י
בי למענכם ולא שמע אלי ויאמר יהוה אל
לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה : ע
ראש הפסגה ושא עיניך ימה וצפנה ותימ
ומזרחה וראה בעיניך כי לא תעבר את ה
הזה : וצואת יהושע וחזקהו ואמצהו כי ה
יעבר לפני העם הזה והוא ינחיל אותם
הארץ אשר תראה : ונשב בגיא מול ב
פעור : פ
ד ועתה ישראל שמע אל החקים
המשפטים אשר אנכי מלמד אתכם לע
למען תחיו ובאתם וירשתם את הארץ א
יהוה אלהי אבתיכם נתן לכם : לא תספ
הדבר אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו מ
לשמר את מצות יהוה אלהיכם אשר אנכי מ
אתכם : עיניכם הראות את אשר עשה י
בבעל פעור כי כל האיש אשר הלך אחרי
פעור השמידו יהוה אלהיך מקרבך : וא
הדבקים ביהוה אלהיכם חיים כלכם היו
ראה למדתי אתכם חקים ומשפטים כאשר
יהוה אלהי לעשות כן בקרב הארץ אשר א
באים שמה לרשתה : ושמרתם ועשיתם
הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים א
ישמעון את כל החקים האלה ואמרו רק עם
ונבון הגוי הגדול הזה : כי מי גוי גדול א
לו אלהים קרבים אליו כיהוה אלהינו בכל קר
אליו : ומי גוי גדול אשר לו חקים ומשפט
צדיקם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כם ככל התורה הזאת אשר אנכי נתן
כם היום : רק השמר לך ושמר נפשך
ן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן
ו מלבבך כל ימי חייך והודעתם לבניך
בניך : יום אשר עמדת לפני יהוה אלהיך
ב באמר יהוה אלי הקהל לי את העם
עם את דברי אשר ילמדון ליראה אתי כל
ם אשר הם חיים על האדמה ואת בניהם
: ותקרבון ותעמדון תחת ההר וההר
באש עד לב השמים חשך ענן וערפל :
יהוה אליכם מתוך האש קול דברים אתם
ם ותמונה אינכם ראים זולתי קול : ויגד
ת בריתו אשר צוה אתכם לעשות עשרת
ם ויכתבם על שני לחות אבנים : ואתי
יהוה בעת ההיא ללמד אתכם חקים
טים לעשתכם אתם בארץ אשר אתם
ם שמה לרשתה : ונשמרתם מאד
תיכם כי לא ראיתם כל תמונה ביום דבר
ליכם בחרב מתוך האש : פן תשחתון
ם לכם פסל תמונת כל סמל תבנית זכר
ה : תבנית כל בהמה אשר בארץ תבנית
ר כנף אשר תעוף בשמים : תבנית כל
באדמה תבנית כל דגה אשר במים מתחת
ופן תשא עיניך השמימה וראית את
ש ואת הירח ואת הכוכבים כל צבא השמים
ות תחוית להם ועבדתם אשר חלק יהוה
אתם לכל העמים תחת כל השמים :
ם לקח יהוה ויוצא אתכם מכור הברזל
ם להיות לו לעם נחלה כיום הזה : ויהוה
בי על דבריכם וישבע לבלתי עברי את
ולבלתי בא אל הארץ הטובה אשר יהוה
נתן לך נחלה : כי אנכי מת בארץ הזאת
עבר את הירדן ואתם עברים וירשתם את
הטובה הזאת : השמרו לכם פן תשכחו
רית יהוה אלהיכם אשר כרת עמכם
ם לכם פסל תמונת כל אשר צוך יהוה
: כי יהוה אלהיך אש אכלה הוא אל
פ כי תוליד בנים ובני בנים ונושנתם
והשחתם ועשיתם פסל תמונת כל
ם הרע בעיני יהוה אלהיך להכעיסו :
י בכם היום את השמים ואת הארץ כי אבד

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תאבדון מהר מעל הארץ אשר אתם עברים
הירדן שמה לרשתה לא תאריכן ימים עליה
השמד תשמדון׃ והפיץ יהוה אתכם בעמים
ונשארתם מתי מספר בגוים אשר ינהג יהוה
אתכם שמה׃ ועבדתם שם אלהים מעשה
אדם עץ ואבן אשר לא יראון ולא ישמעון
יאכלון ולא יריחן׃ ובקשתם משם את יהוה
אלהיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך
נפשך׃ בצר לך ומצאוך כל הדברים הא
באחרית הימים ושבת עד יהוה אלהיך וש
בקלו׃ כי אל רחום יהוה אלהיך לא ירפך
ישחיתך ולא ישכח את ברית אבתיך אשר נ
להם׃ כי שאל נא לימים ראשנים אשר
לפניך למן היום אשר ברא אלהים אדם על ה
ולמקצה השמים ועד קצה השמים הנהיה
הגדול הזה או הנשמע כמהו׃ השמע עם
אלהים מדבר מתוך האש כאשר שמעת
ויחי׃ או הנסה אלהים לבוא לקחת לו גוי
גוי במסת באתת ובמופתים ובמלחמה
חזקה ובזרוע נטויה ובמוראים גדלים ככל
עשה לכם יהוה אלהיכם במצרים לע
אתה הראת לדעת כי יהוה הוא האלהים אין
מלבדו׃ מן השמים השמיעך את קלו
ועל הארץ הראך את אשו הגדולה ודבריו
מתוך האש׃ ותחת כי אהב את אבתיך
בזרעו אחריו ויוצאך בפניו בכחו הגדל ממ
להורים גוים גדלים ועצמים ממך
להביאך לתת לך את ארצם נחלה כיום
וידעת היום והשבת אל לבבך כי יהוה
האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת
עוד׃ ושמרת את חקיו ואת מצותיו אשר
מצוך היום אשר ייטב לך ולבניך אחריך
תאריך ימים על האדמה אשר יהוה אלהיך
לך כל הימים׃ פ אז יבדיל משה
ערים בעבר הירדן מזרחה שמש׃ לנס
רוצח אשר ירצח את רעהו בבלי דעת והוא
שנא לו מתמל שלשם ונס אל אחת מן ה
האל וחי׃ את בצר במדבר בארץ המ
לראובני ואת ראמת בגלעד לגדי ואת גולן
למנשי׃ וזאת התורה אשר שם משה לפני
ישראל׃ אלה העדת והחקים והמשפטים

משה אל בני ישראל בצאתם ממצרים :
ר הירדן בגיא מול בית פעור בארץ סיחן
האמרי אשר יושב בחשבון אשר הכה משה
ישראל בצאתם ממצרים : ויירשו ארת
וארת ארץ עוג מלך הבשן שני מלכי
רי אשר בעבר הירדן מזרח שמש : מערער
על שפת נחל ארנן ועד הר שיאן הוא
ון : וכל הערבה עבר הירדן מזרחה ועד ים
בה תחת אשדת הפסגה : פ
ה יקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהם
ישראל את החקים ואת המשפטים אשר
דבר באזניכם היום ולמדתם אתם ושמרתם
תם : יהוה אלהינו כרת עמנו ברית בחרב
ת אבתינו כרת יהוה את הברית הזאת כי
אנחנו אלה פה היום כלנו חיים : פנים
ם דבר יהוה עמכם בהר מתוך האש : אנכי
בין יהוה וביניכם בעת ההוא להגיד לכם
בר יהוה כי יראתם מפני האש ולא עליתם
לאמר : פ אנכי יהוה אלהיך אשר
תיך מארץ מצרים מבית עבדים : לא
לך אלהים אחרים על פני : לא תעשה לך
כל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ
ת ואשר במים מתחת לארץ : לא תשתחוה
ולא תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא
עון אבות על בנים ועל שלשים ועל רבעים
אי : ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי
תו : ס לא תשא את שם יהוה אלהיך
א כי לא ינקה יהוה את אשר ישא את שמו
א : ס שמור את יום השבת לקדשו
ר צוך יהוה אלהיך : ששת ימים תעבד
ית כל מלאכתך : ויום השביעי שבת ליהוה
יך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך
דך ואמתך ושורך וחמרך וכל בהמתך וגרך
ר בשעריך למען ינוח עבדך ואמתך כמוך :
ת כי עבד היית בארץ מצרים ויצאך יהוה
יך משם ביד חזקה ובזרע נטויה על כן צוך
אלהיך לעשות את יום השבת : ס כבד
אביך ואת אמך כאשר צוך יהוה אלהיך למען
כן ימיך ולמען ייטב לך על האדמה אשר
אלהיך נתן לך : ס לא תרצח : ס ולא
ף : ולא תגנב : ס ולא תענה ברעך עד

 שוא :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שוא : ס ולא תחמד אשת רעך : ס ו
תתאוה בית רעך שדהו ועבדו ואמתו ש
וחמרו וכל אשר לרעך : ס את הדברים ה
דבר יהוה אל כל קהלכם בהר מתוך האש ה
והערפל קול גדול ולא יסף ויכתבם על שני ל
אבנים ויתנם אלי : ויהי כשמעכם את ה
מתוך החשך וההר בער באש ותקרבון אל
ראשי שבטיכם וזקניכם : ותאמרו הן הר
יהוה אלהינו את כבדו ואת גדלו ואת קלו שמ
מתוך האש היום הזה ראינו כי ידבר אלהים
האדם וחי : ועתה למה נמות כי תאכלנו ה
הגדלה הזאת אם יספים אנחנו לשמע את
יהוה אלהינו עוד ומתנו : כי מי כל בשר
שמע קול אלהים חיים מדבר מתוך האש
ויחי : קרב אתה ושמע את כל אשר יאמר י
אלהינו ואת תדבר אלינו את כל אשר ידבר י
אלהינו אליך ושמענו ועשינו : וישמע י
את קול דבריכם בדברכם אלי ויאמר יהוה
שמעתי את קול דברי העם הזה אשר דברו
היטיבו כל אשר דברו : מי יתן והיה לבבם
להם ליראה אתי ולשמר את כל מצות
הימים למען ייטב להם ולבניהם לעלם :
אמר להם שובו לכם לאהליכם : ואתה
עמד עמדי ואדברה אליך את כל המצוה והח
והמשפטים אשר תלמדם ועשו בארץ אשר
נתן להם לרשתה : ושמרתם לעשות כ
צוה יהוה אלהיכם אתכם לא תסרו ימין ושמ
בכל הדרך אשר צוה יהוה אלהיכם אתכם ת
למען תחיון וטוב לכם והארכתם ימים ב
אשר תירשון :
ו וזאת המצוה החקים והמשפטים אשר
יהוה אלהיכם ללמד אתכם לעשות בארץ
אתם עברים שמה לרשתה : למען תירא
יהוה אלהיך לשמר את כל חקתיו ומצותיו
אנכי מצוך אתה ובנך ובן בנך כל ימי
ולמען יארכן ימיך : ושמעת ישראל ושמ
לעשות אשר ייטב לך ואשר תרבון מאד כ
דבר יהוה אלהי אבתיך לך ארץ זבת חלב וד
פ שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה א
ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נ
ובכל מאדך : והיו הדברים האלה אשר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ך היום על לבבך : ושננתם לבניך ודברת
ב בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך
ומך : וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת
עיניך: וכתבתם על מזזות ביתך ובשעריך:
והיה כי יביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר
ע לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת
רים גדלת וטבת אשר לא בנית : ובתים
נים כל טוב אשר לא מלאת וברת חצובים
לא חצבת כרמים וזיתים אשר לא נטעת
ת ושבעת : השמר לך פן תשכח את יהוה
הוציאך מארץ מצרים מבית עבדים : את
ה אלהיך תירא ואתו תעבד ובשמו תשבע :
לכון אחרי אלהים אחרים מאלהי העמים
סביבותיכם : כי אל קנא יהוה אלהיך
בך פן יחרה אף יהוה אלהיך בך והשמידך
פני האדמה : ס לא תנסו את יהוה
כם כאשר נסיתם במסה : שמור תשמרון
מצות יהוה אלהיכם ועדתיו וחקיו אשר צוך:
ית הישר והטוב בעיני יהוה למען ייטב לך
ת וירשת את הארץ הטבה אשר נשבע יהוה
יך : להדף את כל איביך מפניך כאשר דבר
: ס כי ישאלך בנך מחר לאמר מה העדת
קים והמשפטים אשר צוה יהוה אלהינו
ם : ואמרת לבנך עבדים היינו לפרעה
רים ויצאנו יהוה ממצרים ביד חזקה :
יהוה אותת ומפתים גדלים ורעים במצרים
עה ובכל ביתו לעינינו : ואותנו הוציא
ם למען הביא אתנו לתת לנו את הארץ אשר
סע לאבתינו : ויצונו יהוה לעשות את כל
ים האלה ליראה את יהוה אלהינו לטוב לנו
ימים לחיתנו כהיום הזה : וצדקה תהיה
כי נשמר לעשות את כל המצוה הזאת לפני
: אלהינו כאשר צונו : פ
כי יביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר אתה ז
מה לרשתה ונשל גוים רבים מפניך החתי
נשי והאמרי והכנעני והפרזי והחוי
וסי שבעה גוים רבים ועצומים ממך :
ם יהוה אלהיך לפניך והכיתם החרם תחרים
ם לא תכרת להם ברית ולא תחנם : ולא
חתן בם בתך לא תתן לבנו ובתו לא תקח
ך : כי יסיר את בנך מאחרי ועבדו אלהים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אחרים וחרה אף יהוה בכם והשמידך מ
כי אם כה תעשו להם מזבחתיהם תתצו ומצב
תשברו ואשירהם תגדעון ופסיליהם תש
באש : כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך בך
יהוה אלהיך להיות לו לעם סגלה מכל העמ
אשר על פני האדמה : לא מרבכם מכל הע
חשק יהוה בכם ויבחר בכם כי אתם המעט
העמים : כי מאהבת יהוה אתכם ומש
את השבעה אשר נשבע לאבתיכם הוציא י
אתכם ביד חזקה ויפדך מבית עבדים מיד פר
מלך מצרים : וידעת כי יהוה אלהיך
והאלהים האל הנאמן שמר הברית והחסד ל
ולשמרי מצותיו לאלף דור : ומשלם לש
אל פניו להאבידו לא יאחר לשנאו אל פניו יש
לו : ושמרת את המצוה ואת החקים
המשפטים אשר אנכי מצוך היום לעשתם

פ פ פ

והיה עקב תשמעון את המשפ
האלה ושמרתם ועשיתם א
ושמר יהוה אלהיך לך את הברית ואת ה
אשר נשבע לאבתיך : ואהבך וברכך וה
וברך פרי בטנך ופרי אדמתך דגנך ותי
ויצהריך שגר אלפיך ועשתרת צאנך על הא
אשר נשבע לאבתיך לתת לך : ברוך ת
מכל העמים לא יהיה בך עקר ועקרה ובבה
והסיר יהוה ממך כל חלי וכל מדוי מצ
הרעים אשר ידעת לא ישימם בך ונתנם
שנאיך : ואכלת את כל העמים אשר י
אלהיך נתן לך לא תחוס עינך עליהם ולא
את אלהיהם כי מוקש הוא לך : ס כי ת
בלבבך רבים הגוים האלה ממני איכה
להורישם : לא תירא מהם זכר תזכר את
עשה יהוה אלהיך לפרעה ולכל מצרים : ה
הגדלת אשר ראו עיניך והאתת והמפתים
החזקה והזרע הנטויה אשר הוציאך יהוה א
כן יעשה יהוה אלהיך לכל העמים אשר את
מפניהם : וגם את הצרעה ישלח יהוה א
בם עד אבד הנשארים והנסתרים מפניך
תערץ מפניהם כי יהוה אלהיך בקרבך א
ונורא : ונשל יהוה אלהיך את הגוים

מ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ניך מעט מעט לא תוכל כלתם מהר פן תרבה
יך חית השדה : ונתנם יהוה אלהיך לפניך
מם מהומה גדלה עד השמדם : ונתן
כיהם בידך והאבדת את שמם מתחת השמים
יתיצב איש בפניך עד השמדך אתם : פסילי
היהם תשרפון באש לא תחמד כסף וזהב
יהם ולקחת לך פן תוקש בו כי תועבת יהוה
היך הוא : ולא תביא תועבה אל ביתך והיית
ם כמהו שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו כי
ם הוא : פ
ח כל המצוה אשר אנכי מצוך היום תשמרון
שורת למען תחיון ורביתם ובאתם וירשתם
הארץ אשר נשבע יהוה לאבתיכם : וזכרת
ת כל הדרך אשר הוליכך יהוה אלהיך זה
בעים שנה במדבר למען ענתך לנסתך לדעת
אשר בלבבך התשמר מצותו אם לא : ויענך
עבך ויאכלך את המן אשר לא ידעת ולא
ון אבתיך למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו
ה האדם כי על כל מוצא פי יהוה יחיה האדם :
לתך לא בלתה מעליך ורגלך לא בצקה זה
בעים שנה : וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר
ש את בנו יהוה אלהיך מיסרך : ושמרת
מצות יהוה אלהיך ללכת בדרכיו וליראה
י : כי יהוה אלהיך מביאך אל ארץ טובה ארץ
לי מים עינת ותהמת יצאים בבקעה ובהר :
ץ חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית
מן ודבש : ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה
ם לא תחסר כל בה ארץ אשר אבניה ברזל
הרריה תחצב נחשת : ואכלת ושבעת וברכת
יהוה אלהיך על הארץ הטבה אשר נתן לך :
שמר לך פן תשכח את יהוה אלהיך לבלתי
מר מצותיו ומשפטיו וחקתיו אשר אנכי מצוך
ים : פן תאכל ושבעת ובתים טבים תבנה
שבת : ובקרך וצאנך ירבין וכסף וזהב ירבה
וכל אשר לך ירבה : ורם לבבך ושכחת את
וה אלהיך המוציאך מארץ מצרים מבית
דים : המוליכך במדבר הגדל והנורא נחש
ף ועקרב וצמאון אשר אין מים המוציא לך
ם מצור החלמיש : המאכלך מן במדבר
ר לא ידעון אבתיך למען ענתך ולמען נסתך
יטבך באחריתך : ואמרת בלבבך כחי ועצם

ידי עשה לי את החיל הזה׃ וזכרת את י
אלהיך כי הוא הנתן לך כח לעשות חיל ל
הקים את בריתו אשר נשבע לאבתיך כ
הזה׃ ס והיה אם שכח תשכח את יהוה א
והלכת אחרי אלהים אחרים ועבדתם והשת
להם העדתי בכם היום כי אבד תאבד
כגוים אשר יהוה מאביד מפניכם כן תאב
עקב לא תשמעון בקול יהוה אלהיכם׃ פ
ט שמע ישראל אתה עבר היום את הירדן
לרשת גוים גדלים ועצמים ממך ערים גד
ובצרת בשמים׃ עם גדול ורם בני ענק
אשר אתה ידעת ואתה שמעת מי יתיצב
בני ענק׃ וידעת היום כי יהוה אלהיך
העבר לפניך אש אכלה הוא ישמידם ו
יכניעם לפניך והורשתם והאבדתם מהר כא
דבר יהוה לך׃ אל תאמר בלבבך בהדף י
אלהיך אתם מלפניך לאמר בצדקתי הביאני י
לרשת את הארץ הזאת וברשעת הגוים הא
יהוה מורישם מפניך׃ לא בצדקתך ובי
לבבך אתה בא לרשת את ארצם כי ברש
הגוים האלה יהוה אלהיך מורישם מפניך ול
הקים את הדבר אשר נשבע יהוה לאב
לאברהם ליצחק וליעקב׃ וידעת כי
בצדקתך יהוה אלהיך נתן לך את הארץ הט
הזאת לרשתה כי עם קשה ערף אתה׃
אל תשכח את אשר הקצפת את יהוה אל
במדבר למן היום אשר יצאת מארץ מצרים
באכם עד המקום הזה ממרים הייתם עם יה
ובחרב הקצפתם את יהוה ויתאנף יהוה ב
להשמיד אתכם׃ בעלתי ההרה לקחת לו
האבנים לוחת הברית אשר כרת יהוה עמ
ואשב בהר ארבעים יום וארבעים לילה ל
לא אכלתי ומים לא שתיתי׃ ויתן יהוה
את שני לוחת האבנים כתבים באצבע אל
ועליהם ככל הדברים אשר דבר יהוה עמ
בהר מתוך האש ביום הקהל׃ ויהי מ
ארבעים יום וארבעים לילה נתן יהוה אלי א
שני לחת האבנים לחות הברית׃ ויאמר יה
אלי קום רד מהר מזה כי שחת עמך א
הוצאת ממצרים סרו מהר מן הדרך אשר צוי
עשו להם מסכה׃ ויאמר יהוה אלי לא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ראיתי את העם הזה והנה עם קשה ערף הוא ׃
הרף ממני ואשמידם ואמחה את שמם מתחת
השמים ואעשה אותך לגוי עצום ורב ממנו ׃
ואפן וארד מן ההר וההר בער באש ושני לוחת
הברית על שתי ידי ׃ וארא והנה חטאתם
ליהוה אלהיכם עשיתם לכם עגל מסכה סרתם
מהר מן הדרך אשר צוה יהוה אתכם ׃ ואתפש
בשני הלחת ואשליכם מעל שתי ידי ואשברם
לעיניכם ׃ ואתנפל לפני יהוה כראשנה ארבעים
יום וארבעים לילה לחם לא אכלתי ומים לא
שתיתי על כל חטאתכם אשר חטאתם לעשות
הרע בעיני יהוה להכעיסו ׃ כי יגרתי מפני
האף והחמה אשר קצף יהוה עליכם להשמיד
אתכם וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא ׃ ובאהרן
התאנף יהוה מאד להשמידו ואתפלל גם בעד
אהרן בעת ההוא ׃ ואת חטאתכם אשר עשיתם
את העגל לקחתי ואשרף אתו באש ואכת אתו
טחון היטב עד אשר דק לעפר ואשלך את עפרו
אל הנחל הירד מן ההר ׃ ובתבערה ובמסה
ובקברת התאוה מקצפים הייתם את יהוה ׃
ובשלח יהוה אתכם מקדש ברנע לאמר עלו ורשו
את הארץ אשר נתתי לכם ותמרו את פי יהוה
אלהיכם ולא האמנתם לו ולא שמעתם בקלו ׃
ממרים הייתם עם יהוה מיום דעתי אתכם ׃
ואתנפל לפני יהוה את ארבעים היום ואת
ארבעים הלילה אשר התנפלתי כי אמר יהוה
להשמיד אתכם ׃ ואתפלל אל יהוה ואמר אדני
יהוה אל תשחת עמך ונחלתך אשר פדית בגדלך
אשר הוצאת ממצרים ביד חזקה ׃ זכר לעבדיך
לאברהם ליצחק וליעקב אל תפן אל קשי העם
הזה ואל רשעו ואל חטאתו ׃ פן יאמרו הארץ
אשר הוצאתנו משם מבלי יכלת יהוה להביאם
אל הארץ אשר דבר להם ומשנאתו אותם
הוציאם להמתם במדבר ׃ והם עמך ונחלתך
אשר הוצאת בכחך הגדל ובזרעך הנטויה ׃ פ
בעת ההוא אמר יהוה אלי פסל לך שני לוחת יוד
אבנים כראשנים ועלה אלי ההרה ועשית לך
ארון עץ ׃ ואכתב על הלחת את הדברים אשר
היו על הלחת הראשנים אשר שברת ושמתם
בארון ׃ ואעש ארון עצי שטים ואפסל שני
לחת אבנים כראשנים ואעל ההרה ושני הלחת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בידי ׃ ויכתב על הלחת כמכתב הראשון א
עשרת הדברים אשר דבר יהוה אליכם ב
מתוך האש ביום הקהל ויתנם יהוה אלי ׃ וא
וארד מן ההר ואשם את הלחת בארון א
עשיתי ויהיו שם כאשר צוני יהוה ׃ ו
ישראל נסעו מבארת בני יעקן מוסרה שם מ
אהרן ויקבר שם ויכהן אלעזר בנו תחתי
משם נסעו הגדגדה ומן הגדגדה יטבתה א
נחלי מים ׃ בעת ההוא הבדיל יהוה את ש
הלוי לשאת את ארון ברית יהוה לעמד לפ
יהוה לשרתו ולברך בשמו עד היום הזה ׃
כן לא היה ללוי חלק ונחלה עם אחיו יהוה הו
נחלתו כאשר דבר יהוה אלהיך לו ׃ ואנ
עמדתי בהר כימים הראשנים ארבעים י
וארבעים לילה וישמע יהוה אלי גם בפעם הה
לא אבה יהוה השחיתך ׃ ויאמר יהוה אלי ק
לך למסע לפני העם ויבאו ויירשו את הא
אשר נשבעתי לאבתם לתת להם ׃ פ ועת
ישראל מה יהוה אלהיך שאל מעמך כי א
ליראה את יהוה אלהיך ללכת בכל דרכיו ולאה
אתו ולעבד את יהוה אלהיך בכל לבבך וב
נפשך ׃ לשמר את מצות יהוה ואת חקתיו א
אנכי מצוך היום לטוב לך ׃ הן ליהוה אלה
השמים ושמי השמים הארץ וכל אשר בר
רק באבתיך חשק יהוה לאהבה אותם ויבח
בזרעם אחריהם בכם מכל העמים כיום הזה
ומלתם את ערלת לבבכם וערפכם לא תקש
עוד ׃ כי יהוה אלהיכם הוא אלהי האלהי
ואדני האדנים האל הגדל הגבר והנורא א
לא ישא פנים ולא יקח שחד ׃ עשה משפ
יתום ואלמנה ואהב גר לתת לו לחם ושמלה
ואהבתם את הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים
את יהוה אלהיך תירא אתו תעבד ובו תדב
ובשמו תשבע ׃ הוא תהלתך והוא אלהיך אש
עשה אתך את הגדלת ואת הנוראת האלה אש
ראו עיניך ׃ בשבעים נפש ירדו אבתי
מצרימה ועתה שמך יהוה אלהיך ככוכ
השמים לרב ׃
יא ואהבת את יהוה אלהיך ושמרת משמרת
וחקתיו ומשפטיו ומצותיו כל הימים ׃ וידעת
היום כי לא את בניכם אשר לא ידעו ואשר לא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ארת מוסר יהוה אלהיכם את גדלו את ידו
זקה וזרעו הנטויה : ואת אתתיו ואת
שיו אשר עשה בתוך מצרים לפרעה מלך
רים ולכל ארצו : ואשר עשה לחיל מצרים
סיו ולרכבו אשר הציף את מי ים סוף על
הם ברדפם אחריכם ויאבדם יהוה עד היום
ה : ואשר עשה לכם במדבר עד באכם עד
קום הזה : ואשר עשה לדתן ולאבירם בני
אב בן ראובן אשר פצתה הארץ את פיה
לעם ואת בתיהם ואת אהליהם ואת כל
קום אשר ברגליהם בקרב כל ישראל : כי
ניכם הראת את כל מעשה יהוה הגדל אשר
ה : ושמרתם את כל המצוה אשר אנכי
וך היום למען תחזקו ובאתם וירשתם את
רץ אשר אתם עברים שמה לרשתה : ולמען
ריכו ימים על האדמה אשר נשבע יהוה
תיכם לתת להם ולזרעם ארץ זבת חלב
ש : כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה
כארץ מצרים הוא אשר יצאתם משם אשר
ע את זרעך והשקית ברגלך כגן הירק :
רץ אשר אתם עברים שמה לרשתה ארץ
ם ובקעת למטר השמים תשתה מים : ארץ
ר יהוה אלהיך דרש אתה תמיד עיני יהוה
יך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה : פ
ה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי
וה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם
בדו בכל לבבכם ובכל נפשכם : ונתתי מטר
צכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך
רשך ויצהרך : ונתתי עשב בשדך לבהמתך
לת ושבעת : השמרו לכם פן יפתה לבבכם
תם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם
ם : וחרה אף יהוה בכם ועצר את השמים
א יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה
דתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יהוה
ן לכם : ושמתם את דברי אלה על לבבכם
נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו
טפת בין עיניכם : ולמדתם אתם את בניכם
בר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך
קומך : וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך :
ען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר
בע יהוה לאבתיכם לתת להם כימי השמים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

על הארץ : ס כי אם שמר תשמרון את
המצוה הזאת אשר אנכי מצוה אתכם לעשת
לאהבה את יהוה אלהיכם ללכת בכל דר
ולדבקה בו : והוריש יהוה את כל הגוים האל
מלפניכם וירשתם גוים גדלים ועצמים מכ
כל המקום אשר תדרך כף רגלכם בו לכם יה
מן המדבר והלבנון מן הנהר נהר פרת ועד ה
האחרון יהיה גבלכם : לא יתיצב איש בפני
פחדכם ומוראכם יתן יהוה אלהיכם על פני
הארץ אשר תדרכו בה כאשר דבר לכם :

פ פ פ

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקלל
את הברכה אשר תשמעו אל מצו
יהוה אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום
והקללה אם לא תשמעו אל מצות יהוה אלהי
וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היו
ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם :
והיה כי יביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר את
בא שמה לרשתה ונתתה את הברכה על ה
גרזים ואת הקללה על הר עיבל : הלא הנ
בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש באר
הכנעני היושב בערבה מול הגלגל אצל אל
מורה : כי אתם עברים את הירדן לבא לרש
את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן לכם וירשת
אתה וישבתם בה : ושמרתם לעשות את
החקים ואת המשפטים אשר אנכי נתן לפני
היום :

יב אלה החקים והמשפטים אשר תשמר
לעשות בארץ אשר נתן יהוה אלהי אבתיך
לרשתה כל הימים אשר אתם חיים על האדמ
אבד תאבדון את כל המקמות אשר עבדו ש
הגוים אשר אתם ירשים אתם את אלהיהם
ההרים הרמים ועל הגבעות ותחת כל עץ רע
ונתצתם את מזבחתם ושברתם את מצבת
ואשריהם תשרפון באש ופסילי אלהיה
תגדעון ואבדתם את שמם מן המקום ההוא
לא תעשון כן ליהוה אלהיכם : כי אם אל המק
אשר יבחר יהוה אלהיכם מכל שבטיכם לשו
את שמו שם לשכנו תדרשו ובאת שמה
והבאתם שמה עלתיכם וזבחיכם ואת מעשרתי
ואת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ותרומת ידכם ונדריכם ונדבתיכם ובכרת
בקרכם וצאנכם : ואכלתם שם לפני יהוה
אלהיכם ושמחתם בכל משלח ידכם אתם ובתיכם
אשר ברכך יהוה אלהיך : לא תעשון ככל אשר
אנחנו עשים פה היום איש כל הישר בעיניו :
כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה
אשר יהוה אלהיך נתן לך : ועברתם את הירדן
וישבתם בארץ אשר יהוה אלהיכם מנחיל אתכם
והניח לכם מכל איביכם מסביב וישבתם בטח :
והיה המקום אשר יבחר יהוה אלהיכם בו לשכן
שמו שם שמה תביאו את כל אשר אנכי מצוה
אתכם עולתיכם וזבחיכם מעשרתיכם ותרמת
ידכם וכל מבחר נדריכם אשר תדרו ליהוה :
ושמחתם לפני יהוה אלהיכם אתם ובניכם
ובנתיכם ועבדיכם ואמהתיכם והלוי אשר
בשעריכם כי אין לו חלק ונחלה אתכם : השמר
לך פן תעלה עלתיך בכל מקום אשר תראה : כי
אם במקום אשר יבחר יהוה באחד שבטיך שם
תעלה עלתיך ושם תעשה כל אשר אנכי מצוך :
רק בכל אות נפשך תזבח ואכלת בשר כברכת
יהוה אלהיך אשר נתן לך בכל שעריך הטמא
והטהור יאכלנו כצבי וכאיל : רק הדם לא תאכלו
על הארץ תשפכנו כמים : לא תוכל לאכל
בשעריך מעשר דגנך ותירשך ויצהרך ובכרת
בקרך וצאנך וכל נדריך אשר תדר ונדבתיך
ותרומת ידך : כי אם לפני יהוה אלהיך תאכלנו
במקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו אתה ובנך
ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך
ושמחת לפני יהוה אלהיך בכל משלח ידיך :
השמר לך פן תעזב את הלוי כל ימיך על
אדמתך : ס כי ירחיב יהוה אלהיך את גבלך
כאשר דבר לך ואמרת אכלה בשר כי תאוה נפשך
לאכל בשר בכל אות נפשך תאכל בשר : כי
ירחק ממך המקום אשר יבחר יהוה אלהיך
לשום שמו שם וזבחת מבקרך ומצאנך אשר נתן
יהוה לך כאשר צויתיך ואכלת בשעריך בכל
אות נפשך : אך כאשר יאכל את הצבי ואת האיל
כן תאכלנו הטמא והטהור יחדו יאכלנו : רק חזק
לבלתי אכל הדם כי הדם הוא הנפש ולא תאכל
הנפש עם הבשר : לא תאכלנו על הארץ
תשפכנו כמים : לא תאכלנו למען ייטב לך
ולבניך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ולבניך אחריך כי תעשה הישר בעיני יהו
רק קדשיך אשר יהיו לך ונדריך תשא ובאת
המקום אשר יבחר יהוה : ועשית על
הבשר והדם על מזבח יהוה אלהיך ודם זב
ישפך על מזבח יהוה אלהיך והבשר תא
שמר ושמעת את כל הדברים האלה אשר א
מצוך למען ייטב לך ולבניך אחריך עד עול
תעשה הטוב והישר בעיני יהוה אלהיך : ס
יכרית יהוה אלהיך את הגוים אשר אתה
שמה לרשת אותם מפניך וירשת אתם ויש
בארצם : השמר לך פן תנקש אחריהם א
השמדם מפניך ופן תדרש לאלהיהם לאמר א
יעבדו הגוים האלה את אלהיהם ואעשה כן
אני : לא תעשה כן ליהוה אלהיך כי כל תו
יהוה אשר שנא עשו לאלהיהם כי גם את בנ
ואת בנתיהם ישרפו באש לאלהיהם : א
הדבר אשר אנכי מצוה אתכם אתו תש
לעשות לא תסף עליו ולא תגרע ממנו :
יג כי יקום בקרבך נביא או חלם חלום ו
אליך אות או מופת : ובא האות והמופת א
דבר אליך לאמר נלכה אחרי אלהים אחרים א
לא ידעתם ונעבדם : לא תשמע אל דברי הנ
ההוא או אל חולם החלום ההוא כי מנסה יו
אלהיכם אתכם לדעת הישכם אהבים את יו
אלהיכם בכל לבבכם ובכל נפשכם : אחרי י
אלהיכם תלכו ואתו תיראו ואת מצותיו תש
ובקלו תשמעו ואתו תעבדו ובו תדבק
והנביא ההוא או חלם החלום ההוא יומת כי
סרה על יהוה אלהיכם המוציא אתכם מ
מצרים והפדך מבית עבדים להדיחך מן ה
אשר צוך יהוה אלהיך ללכת בה ובערת
מקרבך : ס כי יסיתך אחיך בן אמך או
או בתך או אשת חיקך או רעך אשר כנפ
בסתר לאמר נלכה ונעבדה אלהים אחרים א
לא ידעת אתה ואבתיך : מאלהי העמים א
סביבתיכם הקרבים אליך או הרחקים מ
מקצה הארץ ועד קצה הארץ : לא תאבה
ולא תשמע אליו ולא תחוס עינך עליו ו
תחמל ולא תכסה עליו : כי הרג תהרגנו
תהיה בו בראשונה להמיתו ויד כל הע
באחרנה : וסקלתו באבנים ומת כי ב
להד

אחד מעל יהוה אלהיך המוציאך מארץ
ים מבית עבדים : וכל ישראל ישמעו
ון ולא יוספו לעשות כדבר הרע הזה
בך : ס כי תשמע באחת עריך אשר יהוה
יך נתן לך לשבת שם לאמר : יצאו אנשים
בליעל מקרבך וידיחו את ישבי עירם לאמר
ה ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעתם :
רת וחקרת ושאלת היטב והנה אמת נכון
ר נעשתה התועבה הזאת בקרבך׃ הכה
ה את ישבי העיר ההוא לפי חרב החרם אתה
כל אשר בה ואת בהמתה לפי חרב : ואת
שללה תקבץ אל תוך רחבה ושרפת באש את
ר ואת כל שללה כליל ליהוה אלהיך והיתה
עולם לא תבנה עוד : ולא ידבק בידך
מה מן החרם למען ישוב יהוה מחרון אפו
ן לך רחמים ורחמך והרבך כאשר נשבע
תיך : כי תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר
כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום לעשות
ר בעיני יהוה אלהיך : ס
יד בנים אתם ליהוה אלהיכם לא תתגדדו ולא
ימו קרחה בין עיניכם למת : כי עם קדוש
ה ליהוה אלהיך ובך בחר יהוה להיות לו לעם
ה מכל העמים אשר על פני האדמה : ס
תאכל כל תועבה : זאת הבהמה אשר תאכלו
ר שה כבשים ושה עזים : איל וצבי ויחמור
ו ודישן ותאו וזמר : וכל בהמה מפרסת
ה ושסעת שסע שתי פרסות מעלת גרה
מה אתה תאכלו : אך את זה לא תאכלו
עלי הגרה וממפריסי הפרסה השסועה את
ל ואת הארנבת ואת השפן כי מעלה גרה
ה ופרסה לא הפריסו טמאים הם לכם : ואת
יר כי מפריס פרסה הוא ולא גרה טמא הוא
מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו : ס
ת זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר לו
יר וקשקשת תאכלו : וכל אשר אין לו
יר וקשקשת לא תאכלו טמא הוא לכם : ס
צפור טהרה תאכלו : וזה אשר לא תאכלו
ם הנשר והפרס והעזניה : והראה ואת
ה והדיה למינה : ואת כל ערב למינו :
ת בת היענה ואת התחמס ואת השחף ואת
ץ למינהו : את הכוס ואת הינשוף
והתנשמת :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והתנשמת: והקאת ואת הרחמה ואת השלך
והחסידה והאנפה למינה והדוכיפת והעטלף
וכל שרץ העוף טמא הוא לכם לא יאכלו:
עוף טהור תאכלו: לא תאכלו כל נבלה לגר אש
בשעריך תתננה ואכלה או מכר לנכרי כי ע
קדוש אתה ליהוה אלהיך לא תבשל גדי בח
אמו: פ עשר תעשר את כל תבואת זרע
היצא השדה שנה שנה: ואכלת לפני יהו
אלהיך במקום אשר יבחר לשכן שמו שם מעש
דגנך תירשך ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך למ
תלמד ליראה את יהוה אלהיך כל הימים:
ירבה ממך הדרך כי לא תוכל שאתו כי ירח
ממך המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשום ש
שם כי יברכך יהוה אלהיך: ונתתה בכסף וצר
הכסף בידך והלכת אל המקום אשר יבחר יהו
אלהיך בו: ונתתה הכסף בכל אשר תאוה נפש
בבקר ובצאן וביין ובשכר ובכל אשר תשא
נפשך ואכלת שם לפני יהוה אלהיך ושמח
אתה וביתך: והלוי אשר בשעריך לא תעזב
כי אין לו חלק ונחלה עמך: מקצה שלש שנ
תוציא את כל מעשר תבואתך בשנה ההו
והנחת בשעריך: ובא הלוי כי אין לו חל
ונחלה עמך והגר והיתום והאלמנה אש
בשעריך ואכלו ושבעו למען יברכך יהוה אלה
בכל מעשה ידך אשר תעשה: ס
טו מקץ שבע שנים תעשה שמטה: וזה דב
השמטה שמוט כל בעל משה ידו אשר יש
ברעהו לא יגש את רעהו ואת אחיו כי קר
שמטה ליהוה: את הנכרי תגש ואשר יהי
לך את אחיך תשמט ידך: אפס כי לא יהיה ב
אביון כי ברך יברכך יהוה בארץ אשר יהו
אלהיך נתן לך נחלה לרשתה: רק אם שמו
תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר לעשות את כ
המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום: כי יהוה
אלהיך ברכך כאשר דבר לך והעבטת גוים רבים
ואתה לא תעבט ומשלת בגוים רבים ובך לא
ימשלו: ס כי יהיה בך אביון מאחד אחי
באחד שעריך בארצך אשר יהוה אלהיך נתן ל
לא תאמץ את לבבך ולא תקפץ את ידך מאחי
האביון: כי פתח תפתח את ידך לו והעב
תעביטנו די מחסרו אשר יחסר לו: השמר ל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהיה דבר עם לבבך בליעל לאמר קרבה שנת
בע שנת השמטה ורעה עינך באחיך האביון
תתן לו וקרא עליך אל יהוה והיה בך חטא:
ן תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו, כי בגלל
ר הזה יברכך יהוה אלהיך בכל מעשך ובכל
לח ידך: כי לא יחדל אביון מקרב הארץ
כן אנכי מצוך לאמר פתח תפתח את ידך
יך לעניך ולאבינך בארצך: ס כי ימכר לך
ך העברי או העבריה ועבדך שש שנים
נה השביעת תשלחנו חפשי מעמך: וכי
לחנו חפשי מעמך לא תשלחנו ריקם:
יק תעניק לו מצאנך ומגרנך ומיקבך אשר
ך יהוה אלהיך תתן לו: וזכרת כי עבד
ת בארץ מצרים ויפדך יהוה אלהיך על כן
י מצוך את הדבר הזה היום: והיה כי
ר אליך לא אצא מעמך כי אהבך ואת ביתך
וב לו עמך: ולקחת את המרצע ונתתה
נו ובדלת והיה לך עבד עולם ואף לאמתך
שה כן: לא יקשה בעינך בשלחך אתו חפשי
ך כי משנה שכר שכיר עבדך שש שנים
ך יהוה אלהיך בכל אשר תעשה: פ כל
ר אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר תקדיש
ה אלהיך לא תעבד בבכר שורך ולא תגז
צאנך: לפני יהוה אלהיך תאכלנו שנה
ה במקום אשר יבחר יהוה אתה וביתך:
היה בו מום פסח או עור כל מום רע לא
חנו ליהוה אלהיך: בשעריך תאכלנו הטמא
הור יחדו כצבי וכאיל: רק את דמו לא
ל על הארץ תשפכנו כמים: פ
שמור את חדש האביב ועשית פסח ליהוה יו
ך כי בחדש האביב הוציאך יהוה אלהיך
רים לילה: וזבחת פסח ליהוה אלהיך צאן
במקום אשר יבחר יהוה לשכן שמו שם:
תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו
ת לחם עני כי בחפזון יצאת מארץ מצרים
ן תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי
: ולא יראה לך שאר בכל גבלך שבעת
ולא ילין מן הבשר אשר תזבח בערב ביום
שון לבקר: לא תוכל לזבח את הפסח באחד
יך אשר יהוה אלהיך נתן לך: כי אם אל
ום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תזבח את הפסח בערב כבוא השמש מו
צאתך ממצרים : ובשלת ואכלת במקום א
יבחר יהוה אלהיך בו ופנית בבקר והל
לאהליך : ששת ימים תאכל מצות וב
השביעי עצרת ליהוה אלהיך לא תעשה מלא
ס שבעה שבעת תספר לך מהחל חר
בקמה תחל לספר שבעה שבעות : ועשית
שבעות ליהוה אלהיך מסת נדבת ידך א
תתן כאשר יברכך יהוה אלהיך : ושמחת ל
יהוה אלהיך אתה ובנך ובתך ועבדך וא
והלוי אשר בשעריך והגר והיתום והאלמ
אשר בקרבך במקום אשר יבחר יהוה אל
לשכן שמו שם : וזכרת כי עבד היית במצ
ושמרת ועשית את החקים האלה : פ
הסכת תעשה לך שבעת ימים באספך מג
ומיקבך : ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך וע
ואמתך והלוי והגר והיתום והאלמנה א
בשעריך : שבעת ימים תחג ליהוה אל
במקום אשר יבחר יהוה כי יברכך יהוה אל
בכל תבואתך ובכל מעשה ידיך והיית אך ש
שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את
יהוה אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצ
ובחג השבעות ובחג הסכות ולא יראה את
יהוה ריקם : איש כמתנת ידו כברכת י
אלהיך אשר נתן לך :

ס ס ס

שפטים

ושטרים תתן לך בכל ש
אשר יהוה אלהיך נתן
לשבטיך ושפטו את העם משפט צדק :
תטה משפט לא תכיר פנים ולא תקח שחד
השחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיק
צדק צדק תרדף למען תחיה וירשת את ה
אשר יהוה אלהיך נתן לך : ס לא תט
אשרה כל עץ אצל מזבח יהוה אלהיך א
תעשה לך : ולא תקים לך מצבה אשר ש
יהוה אלהיך : ס
לא תזבח ליהוה אלהיך שור ושה אשר י
יז בו מום כל דבר רע כי תועבת יהוה אלהיך ה
ס כי ימצא בקרבך באחד שעריך אשר י
אלהיך נתן לך איש או אשה אשר יעשה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ע בעיני יהוה אלהיך לעבר בריתו : וילך
בד אלהים אחרים וישתחו להם ולשמש או
ח או לכל צבא השמים אשר לא צויתי :
ד לך ושמעת ודרשת היטב והנה אמת נכון
ר נעשתה התועבה הזאת בישראל :
תאת את האיש ההוא או את האשה ההוא
עשו את הדבר הרע הזה אל שעריך את
ש או את האשה וסקלתם באבנים ומתו : על
נים עדים או שלשה עדים יומת המת לא
ת על פי עד אחד : יד העדים תהיה בו
שנה להמיתו ויד כל העם באחרנה ובערת
מקרבך : פ כי יפלא ממך דבר למשפט
ם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע דברי
ת בשעריך וקמת ועלית אל המקום אשר
יהוה אלהיך בו : ובאת אל הכהנים הלוים
השפט אשר יהיה בימים ההם ודרשת
דו לך את דבר המשפט : ועשית על פי
אשר יגידו לך מן המקום ההוא אשר
יהוה ושמרת לעשות ככל אשר יורוך :
י התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר
ו לך תעשה לא תסור מן הדבר אשר יגידו
מין ושמאל : והאיש אשר יעשה בזדון
י שמע אל הכהן העמד לשרת שם את
אלהיך או אל השפט ומת האיש ההוא
ת הרע מישראל : וכל העם ישמעו ויראו
זידון עוד : ס כי תבא אל הארץ אשר
אלהיך נתן לך וירשתה וישבתה בה
ת אשימה עלי מלך ככל הגוים אשר
תי : שום תשים עליך מלך אשר יבחר
אלהיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך
וכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך
רק לא ירבה לו סוסים ולא ישיב את העם
מה למען הרבות סוס ויהוה אמר לכם לא
ן לשוב בדרך הזה עוד : ולא ירבה לו
ם ולא יסור לבבו וכסף וזהב לא ירבה לו
והיה כשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו
שנה התורה הזאת על ספר מלפני הכהנים
ם : והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו
ילמד ליראה את יהוה אלהיו לשמר את
רי התורה הזאת ואת החקים האלה
ם : לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מן המצוה ימין ושמאול למען יאריך ימים
ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל : ס
יח לא יהיה לכהנים הלוים כל שבט לוי
ונחלה עם ישראל אשי יהוה ונחלתו יאכ
ונחלה לא יהיה לו בקרב אחיו יהוה הוא נ
כאשר דבר לו: ס וזה יהיה משפט הכהנים
העם מאת זבחי הזבח אם שור אם שה
לכהן הזרע והלחיים והקבה : ראשית
תירשך ויצהרך וראשית גז צאנך תתן לו :
בו בחר יהוה אלהיך מכל שבטיך לעמד לש
בשם יהוה הוא ובניו כל הימים: ס וכי
הלוי מאחד שעריך מכל ישראל אשר הוא
שם ובא בכל אות נפשו אל המקום אשר
יהוה : ושרת בשם יהוה אלהיו ככל
הלוים העמדים שם לפני יהוה : חלק כ
יאכלו לבד ממכריו על האבות : ס כי א
בא אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך לא ת
לעשות כתועבת הגוים ההם : לא ימ
בך מעביר בנו ובתו באש קסם קסמים מ
ומנחש ומכשף : וחבר חבר ושאל אוב וי
ודרש אל המתים : כי תועבת יהוה כל ע
אלה ובגלל התועבת האלה יהוה אלהיך מו
אותם מפניך : תמים תהיה עם יהוה אל
כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם
מעננים ואל קסמים ישמעו ואתה לא כן
לך יהוה אלהיך : נביא מקרבך מאחיך כ
יקים לך יהוה אלהיך אליו תשמעון : ככל
שאלת מעם יהוה אלהיך בחרב ביום ה
לאמר לא אסף לשמע את קול יהוה אלהי ו
האש הגדלה הזאת לא אראה עוד ולא אמו
ויאמר יהוה אלי היטיבו אשר דברו : נ
אקים להם מקרב אחיהם כמוך ונתתי ד
בפיו ודבר אליהם את כל אשר אצונו : ו
האיש אשר לא ישמע אל דברי אשר ידבר ב
אנכי אדרש מעמו : אך הנביא אשר יזיד ל
דבר בשמי את אשר לא צויתיו לדבר וא
ידבר בשם אלהים אחרים ומת הנביא הה
וכי תאמר בלבבך איכה נדע את הדבר אשר
דברו יהוה : אשר ידבר הנביא בשם יה
ולא יהיה הדבר ולא יבא הוא הדבר אשר
דברו יהוה בזדון דברו הנביא לא תגור ממנ

כי יכרית יהוה אלהיך את הגוים אשר יהוה יט
להיך נתן לך את ארצם וירשתם וישבת
עריהם ובבתיהם : שלוש ערים תבדיל לך
תוך ארצך אשר יהוה אלהיך נתן לך לרשתה :
כין לך הדרך ושלשת את גבול ארצך אשר
חילך יהוה אלהיך והיה לנוס שמה כל רצח :
ה דבר הרצח אשר ינוס שמה וחי אשר יכה
ת רעהו בבלי דעת והוא לא שנא לו מתמל
לשם : ואשר יבא את רעהו ביער לחטב
צים ונדחה ידו בגרזן לכרת העץ ונשל הברזל
ן העץ ומצא את רעהו ומת הוא ינוס אל אחת
ערים האלה וחי : פן ירדף גאל הדם אחרי
רצח כי יחם לבבו והשיגו כי ירבה הדרך והכהו
ש ולו אין משפט מות כי לא שנא הוא לו
תמול שלשום : על כן אנכי מצוך לאמר
לש ערים תבדיל לך : ואם ירחיב יהוה
להיך את גבלך כאשר נשבע לאבתיך ונתן לך
ת כל הארץ אשר דבר לתת לאבתיך : כי
שמר את כל המצוה הזאת לעשתה אשר אנכי
צוך היום לאהבה את יהוה אלהיך וללכת
רכיו כל הימים ויספת לך עוד שלש ערים
השלש האלה : ולא ישפך דם נקי בקרב
רצך אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה והיה
ליך דמים : פ וכי יהיה איש שנא לרעהו
רב לו וקם עליו והכהו נפש ומת ונס אל אחת
ערים האל : ושלחו זקני עירו ולקחו אתו
שם ונתנו אתו ביד גאל הדם ומת : לא
חוס עינך עליו ובערת דם הנקי מישראל וטוב
: ס לא תסיג גבול רעך אשר גבלו ראשנים
חלתך אשר תנחל בארץ אשר יהוה אלהיך
ן לך לרשתה : ס לא יקום עד אחד באיש
ל עון ולכל חטאת בכל חטא אשר יחטא על
שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר :
יקום עד חמס באיש לענות בו סרה :
מדו שני האנשים אשר להם הריב לפני יהוה
ני הכהנים והשפטים אשר יהיו בימים ההם :
רשו השפטים היטב והנה עד שקר העד שקר
ה באחיו : ועשיתם לו כאשר זמם לעשות
חיו ובערת הרע מקרבך : והנשארים ישמעו
או ולא יספו לעשות עוד כדבר הרע הזה
רבך : ולא תחוס עינך נפש בנפש עין

בעין שן בשן יד ביד רגל ברגל : ס
כ כי תצא למלחמה על איביך וראית סוס ור
עם רב ממך לא תירא מהם כי יהוה אלהיך ע
המעלך מארץ מצרים : והיה כקרבכם
המלחמה ונגש הכהן ודבר אל העם : ואמ
אלהם שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמ
על איביכם אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפ
ואל תערצו מפניהם : כי יהוה אלהיכם ההל
עמכם להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם
ודברו השטרים אל העם לאמר מי האיש אש
בנה בית חדש ולא חנכו ילך וישב לביתו
ימות במלחמה ואיש אחר יחנכנו : ומי האי
אשר נטע כרם ולא חללו ילך וישב לביתו
ימות במלחמה ואיש אחר יחללנו : ומי האי
אשר ארש אשה ולא לקחה ילך וישב לביתו
ימות במלחמה ואיש אחר יקחנה : ויס
השטרים לדבר אל העם ואמרו מי האיש הי
ורך הלבב ילך וישב לביתו ולא ימס את ל
אחיו כלבבו : והיה ככלת השטרים לדבר א
העם ופקדו שרי צבאות בראש העם : ס
תקרב אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לש
והיה אם שלום תענך ופתחה לך והיה כל הע
הנמצא בה יהיו לך למס ועבדוך : ואם ל
תשלים עמך ועשתה עמך מלחמה וצרת עלי
ונתנה יהוה אלהיך בידך והכית את כל זכור
לפי חרב : רק הנשים והטף והבהמה וכל אש
יהיה בעיר כל שללה תבז לך ואכלת את ש
איביך אשר נתן יהוה אלהיך לך : כן תעש
לכל הערים הרחקת ממך מאד אשר לא מע
הגוים האלה הנה : רק מערי העמים האל
אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה לא תחיה
נשמה : כי החרם תחרימם החתי והאמ
הכנעני והפרזי החוי והיבוסי כאשר צוך יהו
אלהיך : למען אשר לא ילמדו אתכם לעש
ככל תועבתם אשר עשו לאלהיהם וחטאת
ליהוה אלהיכם : ס כי תצור אל עיר ימי
רבים להלחם עליה לתפשה לא תשחית את ע
לנדח עליו גרזן כי ממנו תאכל ואתו לא תכר
כי האדם עץ השדה לבא מפניך במצור : ר
עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא אתו תשחי
וכרת ובנית מצור על העיר אשר הוא עש
עמ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ך מלחמה עד רדתה : פ
כי ימצא חלל באדמה אשר יהוה אלהיך נתן כא
לרשתה נפל בשדה לא נודע מי הכהו: ויצאו
ניך ושפטיך ומדדו אל הערים אשר סביבת
לל: והיה העיר הקרבה אל החלל ולקחו
ני העיר ההוא עגלת בקר אשר לא עבד בה
ר לא משכה בעול: והורדו זקני העיר
וא את העגלה אל נחל איתן אשר לא יעבד בו
א יזרע וערפו שם את העגלה בנחל: ונגשו
הנים בני לוי כי בם בחר יהוה אלהיך לשרתו
רך בשם יהוה ועל פיהם יהיה כל ריב וכל
ע: וכל זקני העיר ההוא הקרבים אל החלל
חצו את ידיהם על העגלה הערופה בנחל:
נו ואמרו ידינו לא שפכה את הדם הזה
יניכו לא ראו: כפר לעמך ישראל אשר פדית
וה ואל תתן דם נקי בקרב עמך ישראל ונכפר
ם הדם: ואתה תבער הדם הנקי מקרבך כי
שה הישר בעיני יהוה:

פ פ פ

תצא למלחמה על איביך ונתנו יהוה
אלהיך בידך ושבית שביו: וראית
ביה אשת יפת תאר וחשקת בה ולקחת לך
שה: והבאתה אל תוך ביתך וגלחה את
אשה ועשתה את צפרניה: והסירה את
מלת שביה מעליה וישבה בביתך ובכתה את
יה ואת אמה ירח ימים ואחר כן תבוא אליה
עלתה והיתה לך לאשה: והיה אם לא חפצת
ושלחתה לנפשה ומכר לא תמכרנה בכסף
תתעמר בה תחת אשר עניתה: ס כי תהיין
יש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה
דו לו בנים האהובה והשנואה והיה הבן
כור לשניאה: והיה ביום הנחילו את בניו
ת אשר יהיה לו לא יוכל לבכר את בן האהובה
פני בן השנואה הבכור: כי את הבכר בן
שנואה יכיר לתת לו פי שנים בכל אשר
צא לו כי הוא ראשית אנו לו משפט הבכרה:
כי יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שמע
קול אביו ובקול אמו ויסרו אתו ולא ישמע
יהם: ותפשו בו אביו ואמו והוציאו אתו אל
ני עירו ואל שער מקמו: ואמרו אל זקני

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עירו בננו זה סורר ומורה איננו שמע בקלנו
זולל וסבא : ורגמהו כל אנשי עירו באבנים
ומת ובערת הרע מקרבך וכל ישראל ישמעו
ויראו : ס וכי יהיה באיש חטא משפט מות
והומת ותלית אתו על עץ : לא תלין נבלתו על
העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא כי קללת
אלהים תלוי ולא תטמא את אדמתך אשר יהוה
אלהיך נתן לך נחלה : ס

כב לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים
והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך : ואם
לא קרוב אחיך אליך ולא ידעתו ואספתו אל תוך
ביתך והיה עמך עד דרש אחיך אתו והשבתו לו :
וכן תעשה לחמרו וכן תעשה לשמלתו וכן
תעשה לכל אבדת אחיך אשר תאבד ממנו
ומצאתה לא תוכל להתעלם : ס לא תראה
את חמור אחיך או שורו נפלים בדרך והתעלמת
מהם הקם תקים עמו : ס לא יהיה כלי גבר
על אשה ולא ילבש גבר שמלת אשה כי תועבת
יהוה אלהיך כל עשה אלה : פ כי יקרא קן
צפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ אפרחים
או ביצים והאם רבצת על האפרחים או על
הביצים לא תקח האם על הבנים : שלח תשלח
את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך
והארכת ימים : ס כי תבנה בית חדש ועשית
מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפל
הנפל ממנו : לא תזרע כרמך כלאים פן תקדש
המלאה הזרע אשר תזרע ותבואת הכרם : ס לא
תחרש בשור ובחמר יחדו : לא תלבש שעטנז
צמר ופשתים יחדו : ס גדלים תעשה לך על
ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה : ס כי
יקח איש אשה ובא אליה ושנאה : ושם לה
עלילת דברים והוצא עליה שם רע ואמר את
האשה הזאת לקחתי ואקרב אליה ולא מצאתי
לה בתולים : ולקח אבי הנער ואמה והוציאו
את בתולי הנער אל זקני העיר השערה : ואמר
אבי הנער אל הזקנים את בתי נתתי לאיש הזה
לאשה וישנאה : והנה הוא שם עלילת דברים
לאמר לא מצאתי לבתך בתולים ואלה בתולי בתי
ופרשו השמלה לפני זקני העיר : ולקחו זקני
העיר ההוא את האיש ויסרו אתו : וענשו
אתו מאה כסף ונתנו לאבי הנערה כי הוציא

רע על בתולת ישראל ולו תהיה לאשה לא
לשלחה כל ימיו ׃ ס ואם אמת היה הדבר
לא נמצאו בתולים לנער ׃ והוציאו את
אל פתח בית אביה וסקלוה אנשי עירה
נים ומתה כי עשתה נבלה בישראל לזנות
אביה ובערת הרע מקרבך ׃ ס כי ימצא
שכב עם אשה בעלת בעל ומתו גם שניהם
ש השכב עם האשה והאשה ובערת הרע
ראל ׃ ס כי יהיה נער בתולה מארשה
ש ומצאה איש בעיר ושכב עמה ׃ והוצאתם
שניהם אל שער העיר ההוא וסקלתם אתם
נים ומתו את הנער על דבר אשר לא צעקה
ר ואת האיש על דבר אשר ענה את אשת
הו ובערת הרע מקרבך ׃ ס ואם בשדה
א האיש את הנער המארשה והחזיק בה
ש ושכב עמה ומת האיש אשר שכב עמה
ו ׃ ולנער לא תעשה דבר אין לנער חטא
כי כאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש
הדבר הזה ׃ כי בשדה מצאה צעקה הנער
ארשה ואין מושיע לה ׃ ס כי ימצא איש
בתולה אשר לא ארשה ותפשה ושכב עמה
צאו ׃ ונתן האיש השכב עמה לאבי הנער
שים כסף ולו תהיה לאשה תחת אשר ענה
יוכל שלחה כל ימיו ׃ ס
לא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה כנף כג
ו ׃ ס לא יבא פצוע דכא וכרות שפכה
הל יהוה ׃ ס לא יבא ממזר בקהל יהוה
דור עשירי לא יבא לו בקהל יהוה ׃ ס לא
עמוני ומואבי בקהל יהוה גם דור עשירי
יבא להם בקהל יהוה עד עולם ׃ על דבר
ר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך
אתכם ממצרים ואשר שכר עליך את בלעם
פור מפתור ארם נהרים לקללך ׃ ולא
יהוה אלהיך לשמע אל בלעם ויהפך יהוה
יך לך את הקללה לברכה כי אהבך יהוה
יך ׃ לא תדרש שלמם וטבתם כל ימיך
לם ׃ ס לא תתעב אדמי כי אחיך הוא
תתעב מצרי כי גר היית בארצו ׃ בנים
ר יולדו להם דור שלישי יבא להם בקהל
ה ׃ ס כי תצא מחנה על איביך ונשמרת
ל דבר רע ׃ כי יהיה בך איש אשר לא יהיה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

טהור מקרה לילה ויצא אל מחוץ למחנה לא
יבא אל תוך המחנה: והיה לפנות ערב ירחץ
במים וכבא השמש יבא אל תוך המחנה: ויד
תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת שמה חוץ: ויתד
תהיה לך על אזנך והיה בשבתך חוץ וחפרתה
בה ושבת וכסית את צאתך: כי יהוה אלהיך
מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת איביך לפניך
והיה מחניך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב
מאחריך: ס לא תסגיר עבד אל אדניו אשר
ינצל אליך מעם אדניו: עמך ישב בקרבך
במקום אשר יבחר באחד שעריך בטוב לו לא
תוננו: ס לא תהיה קדשה מבנות ישראל
ולא יהיה קדש מבני ישראל: לא תביא אתנן
זונה ומחיר כלב בית יהוה אלהיך לכל נדר כי
תועבת יהוה אלהיך גם שניהם: ס לא תשיך
לאחיך נשך כסף נשך אכל נשך כל דבר אשר
ישך: לנכרי תשיך ולאחיך לא תשיך למען
יברכך יהוה אלהיך בכל משלח ידך על הארץ
אשר אתה בא שמה לרשתה: ס כי תדר נדר
ליהוה אלהיך לא תאחר לשלמו כי דרש ידרשנו
יהוה אלהיך מעמך והיה בך חטא: וכי תחדל
לנדר לא יהיה בך חטא: מוצא שפתיך תשמר
ועשית כאשר נדרת ליהוה אלהיך נדבה אשר
דברת בפיך: ס כי תבא בכרם רעך ואכלת
ענבים כנפשך שבעך ואל כליך לא תתן: ס כי
תבא בקמת רעך וקטפת מלילת בידך וחרמש
לא תניף על קמת רעך: ס
כד כי יקח איש אשה ובעלה והיה אם לא תמצא
חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר וכתב לה ספר
כריתת ונתן בידה ושלחה מביתו: ויצאה
מביתו והלכה והיתה לאיש אחר: ושנאה
האיש האחרון וכתב לה ספר כריתת ונתן בידה
ושלחה מביתו או כי ימות האיש האחרון אשר
לקחה לו לאשה: לא יוכל בעלה הראשון אשר
שלחה לשוב לקחתה להיות לו לאשה אחרי
אשר הטמאה כי תועבה הוא לפני יהוה ולא
תחטיא את הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך
נחלה: ס כי יקח איש אשה חדשה לא יצא
בצבא ולא יעבר עליו לכל דבר נקי יהיה לביתו
שנה אחת ושמח את אשתו אשר לקח: לא
יחבל רחים ורכב כי נפש הוא חבל: ס כי ימצא
איש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

גנב נפש מאחיו מבני ישראל והתעמר בו
ומכרו ומת הגנב ההוא ובערת הרע מקרבך : ס
השמר בנגע הצרעת לשמר מאד ולעשות ככל
אשר יורו אתכם הכהנים הלוים כאשר צויתם
תשמרו לעשות : זכור את אשר עשה יהוה
אלהיך למרים בדרך בצאתכם ממצרים : ס כי
תשה ברעך משאת מאומה לא תבא אל ביתו
לעבט עבטו : בחוץ תעמד והאיש אשר אתה
נשה בו יוציא אליך את העבוט החוצה : ואם
איש עני הוא לא תשכב בעבטו : השב תשיב
לו את העבוט כבוא השמש ושכב בשלמתו
וברכך ולך תהיה צדקה לפני יהוה אלהיך : ס
לא תעשק שכיר עני ואביון מאחיך או מגרך
אשר בארצך בשעריך : ביומו תתן שכרו ולא
תבוא עליו השמש כי עני הוא ואליו הוא נשא
את נפשו ולא יקרא עליך אל יהוה והיה בך
חטא : לא יומתו אבות על בנים ובנים לא
יומתו על אבות איש בחטאו יומתו : ס לא
תטה משפט גר יתום ולא תחבל בגד אלמנה :
וזכרת כי עבד היית במצרים ויפדך יהוה אלהיך
משם על כן אנכי מצוך לעשות את הדבר הזה :
כי תקצר קצירך בשדך ושכחת עמר בשדה
לא תשוב לקחתו לגר ליתום ולאלמנה יהיה
למען יברכך יהוה אלהיך בכל מעשה ידיך : ס
כי תחבט זיתך לא תפאר אחריך לגר ליתום
ולאלמנה יהיה : כי תבצר כרמך לא תעולל
אחריך לגר ליתום ולאלמנה יהיה : וזכרת
כי עבד היית בארץ מצרים על כן אנכי מצוך
לעשות את הדבר הזה : ס
כה כי יהיה ריב בין אנשים ונגשו אל המשפט
ושפטום והצדיקו את הצדיק והרשיעו את
הרשע : והיה אם בן הכות הרשע והפילו
השפט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר :
ארבעים יכנו לא יסיף פן יסיף להכתו על אלה
מכה רבה ונקלה אחיך לעיניך : לא תחסם שור
בדישו : ס כי ישבו אחים יחדו ומת אחד
מהם ובן אין לו לא תהיה אשת המת החוצה
לאיש זר יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה
ויבמה : והיה הבכור אשר תלד יקום על שם
אחיו המת ולא ימחה שמו מישראל : ואם לא
יחפץ האיש לקחת את יבמתו ועלתה יבמתו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

השערה אל הזקנים ואמרה מאן יבמי להקי
לאחיו שם בישראל לא אבה יבמי : וקרא
זקני עירו ודברו אליו ועמד ואמר לא חפצ
לקחתה : ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנ
וחלצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו וענ
ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את ב
אחיו : ונקרא שמו בישראל בית חלוץ הנע
ס כי ינצו אנשים יחדו איש ואחיו וקר
אשת האחד להציל את אישה מיד מכהו ושל
ידה והחזיקה במבשיו : וקצתה את כפה
תחוס עינך : ס לא יהיה לך בכיסך אבן וא
גדולה וקטנה : לא יהיה לך בביתך אי
ואיפה גדולה וקטנה : אבן שלמה וצדק יה
לך איפה שלמה וצדק יהיה לך למען יאר
ימיך על האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך :
תועבת יהוה אלהיך כל עשה אלה כל עשה ע
ס זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאת
ממצרים : אשר קרך בדרך ויזנב בך
הנחשלים אחריך ואתה עיף ויגע ולא יר
אלהים : והיה בהניח יהוה אלהיך לך מ
איביך מסביב בארץ אשר יהוה אלהיך נתן
נחלה לרשתה תמחה את זכר עמלק מתח
השמים לא תשכח :

פ פ פ

כו **והיה** כי תבוא אל הארץ אשר יה
אלהיך נתן לך נחלה וירשת
וישבת בה : ולקחת מראשית כל פרי האדמ
אשר תביא מארצך אשר יהוה אלהיך נתן
ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר יה
אלהיך לשכן שמו שם : ובאת אל הכהן א
יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היו
ליהוה אלהיך כי באתי אל הארץ אשר נש
יהוה לאבתינו לתת לנו : ולקח הכהן הטנ
מידך והניחו לפני מזבח יהוה אלהיך : וענ
ואמרת לפני יהוה אלהיך ארמי אבד אבי וי
מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי שם ל
גדול עצום ורב : וירעו אתנו המצרים ויענ
ויתנו עלינו עבדה קשה : ונצעק אל יהוה אל
אבתינו וישמע יהוה את קלנו וירא את עני
ואת עמלנו ואת לחצנו : ויוצאנו יהוה ממצר

ביד חזקה ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאתות
ובמופתים: ויבאנו אל המקום הזה ויתן לנו
את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש: ועתה
הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה
לי יהוה והנחתו לפני יהוה אלהיך והשתחוית
לפני יהוה אלהיך: ושמחת בכל הטוב אשר
נתן לך יהוה אלהיך ולביתך אתה והלוי והגר
אשר בקרבך: ס כי תכלה לעשר את כל מעשר
תבואתך בשנה השלישת שנת המעשר ונתתה
ללוי לגר ליתום ולאלמנה ואכלו בשעריך ושבעו:
ואמרת לפני יהוה אלהיך בערתי הקדש מן
הבית וגם נתתיו ללוי ולגר ליתום ולאלמנה
ככל מצותך אשר צויתני לא עברתי ממצותיך
ולא שכחתי: לא אכלתי באני ממנו ולא בערתי
ממנו בטמא ולא נתתי ממנו למת שמעתי בקול
יהוה אלהי עשיתי ככל אשר צויתני: השקיפה
ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את
ישראל ואת האדמה אשר נתתה לנו כאשר
נשבעת לאבתינו ארץ זבת חלב ודבש: ס היום
הזה יהוה אלהיך מצוך לעשות את החקים האלה
ואת המשפטים ושמרת ועשית אותם בכל לבבך
ובכל נפשך: את יהוה האמרת היום להיות
לך לאלהים וללכת בדרכיו ולשמר חקיו ומצותיו
ומשפטיו ולשמע בקלו: ויהוה האמירך היום
להיות לו לעם סגלה כאשר דבר לך ולשמר כל
מצותיו: ולתתך עליון על כל הגוים אשר
עשה לתהלה ולשם ולתפארת ולהיתך עם קדש
ליהוה אלהיך כאשר דבר: פ
כז ויצו משה וזקני ישראל את העם לאמר שמר
את כל המצוה אשר אנכי מצוה אתכם היום:
והיה ביום אשר תעברו את הירדן אל הארץ
אשר יהוה אלאיך נתן לך והקמת לך אבנים
גדלות ושדת אתם בשיד: וכתבת עליהן את
כל דברי התורה הזאת בעברך למען אשר תבא
אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך ארץ זבת
חלב ודבש כאשר דבר יהוה אלהי אבתיך לך:
והיה בעברכם את הירדן תקימו את האבנים
האלה אשר אנכי מצוה אתכם היום בהר עיבל
ושדת אותם בשיד: ובנית שם מזבח ליהוה
אלהיך מזבח אבנים לא תניף עליהם ברזל:
אבנים שלמות תבנה את מזבח יהוה אלהיך
והעלית

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והעלית עליו עולות ליהוה אלהיך : וזב
שלמים ואכלת שם ושמחת לפני יהוה אל
וכתבת על האבנים את כל דברי התורה הז
באר היטב : ס וידבר משה והכהנים ה
אל כל ישראל לאמר הסכת ושמע ישראל ה
הזה נהיית לעם ליהוה אלהיך : ושמעת
יהוה אלהיך ועשית את מצותו ואת חקיו א
אנכי מצוך היום : ס ויצו משה את ה
ביום ההוא לאמר : אלה יעמדו לברך את ה
על הר גרזים בעברכם את הירדן שמעו
ויהודה ויששכר ויוסף ובנימן : ואלה יע
על הקללה בהר עיבל ראובן גד ואשר וזבול
ונפתלי : וענו הלוים ואמרו אל כל איש י
קול רם : ס ארור האיש אשר יעשה
ומסכה תועבת יהוה מעשה ידי חרש
בסתר וענו כל העם ואמרו אמן : ס
מקלה אביו ואמו ואמר כל העם אמן : ס
מסיג גבול רעהו ואמר כל העם אמן : ס
משגה עור בדרך ואמר כל העם אמן : ס
מטה משפט גר יתום ואלמנה ואמר כל
אמן : ס ארור שכב עם אשת אביו כי
כנף אביו ואמר כל העם אמן : ס ארור
עם כל בהמה ואמר כל העם אמן : ס
שכב עם אחתו בת אביו או בת אמו ואמ
העם אמן : ס ארור שכב עם חתנתו
כל העם אמן : ס ארור מכה רעהו בסתר
כל העם אמן : ס ארור לקח שחד להכות
נפש דם נקי ואמר כל העם אמן : ס
אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעש
אותם ואמר כל העם אמן : ס
כח והיה אם שמוע תשמע בקול יהוה א
לשמר לעשות את כל מצותיו אשר אנכי
היום ונתנך יהוה אלהיך עליון על כל גויי ה
ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגך כי ת
בקול יהוה אלהיך : ברוך אתה בעיר ו
אתה בשדה : ברוך פרי בטנך ופרי אד
ופרי בהמתך שגר אלפיך ועשתרות צ
ברוך טנאך ומשארתך : ברוך אתה בבאך ו
אתה בצאתך : יתן יהוה את איביך הקמ
עליך נגפים לפניך בדרך אחד יצאו
ובשבעה דרכים ינוסו לפניך : יצו יהוה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הברכה באסמיך ובכל משלח ידך וברכך
ן אשר יהוה אלהיך נתן לך : יקימך יהוה
עם קדוש כאשר נשבע לך כי תשמר את
ת יהוה אלהיך והלכת בדרכיו : וראו כל
הארץ כי שם יהוה נקרא עליך ויראו ממך :
רך יהוה לטובה בפרי בטנך ובפרי בהמתך
י אדמתך על האדמה אשר נשבע יהוה
יך לתת לך : יפתח יהוה לך את אוצרו
את השמים לתת מטר ארצך בעתו ולברך
ל מעשה ידך והלוית גוים רבים ואתה לא
ה : ונתנך יהוה לראש ולא לזנב והיית רק
ה ולא תהיה למטה כי תשמע אל מצות
אלהיך אשר אנכי מצוך היום לשמר
ות : ולא תסור מכל הדברים אשר אנכי
ה אתכם היום ימין ושמאול ללכת אחרי
ם אחרים לעבדם : פ והיה אם לא
ע בקול יהוה אלהיך לשמר לעשות את כל
יו וחקתיו אשר אנכי מצוך היום ובאו
כל הקללות האלה והשיגוך : ארור אתה
וארור אתה בשדה : ארור טנאך ומשארתך :
פרי בטנך ופרי אדמתך שגר אלפיך
תרת צאנך : ארור אתה בבאך וארור אתה
ך : ישלח יהוה בך את המארה את
ומה ואת המגערת בכל משלח ידך אשר
ה עד השמדך ועד אבדך מהר מפני רע
ליך אשר עזבתני : ידבק יהוה בך את הדבר
לתו אתך מעל האדמה אשר אתה בא שמה
תה : יככה יהוה בשחפת ובקדחת ובדלקת
חר ובחרב ובשדפון ובירקון ורדפוך עד
: והיו שמיך אשר על ראשך נחשת
ץ אשר תחתיך ברזל : יתן יהוה את מטר
אבק ועפר מן השמים ירד עליך עד
דך : יתנך יהוה נגף לפני איביך בדרך
תצא אליו ובשבעה דרכים תנוס לפניו
ת לזעוה לכל ממלכות הארץ : והיתה
תך למאכל לכל עוף השמים ולבהמת הארץ
מחריד : יככה יהוה בשחין מצרים
לים ובגרב ובחרס אשר לא תוכל להרפא :
ה יהוה בשגעון ובעורון ובתמהון לבב :
ת ממשש בצהרים כאשר ימשש העור
לה ולא תצליח את דרכיך והיית אך עשוק

וגזול כל הימים ואין מושיע: אשה
ואיש אחר ישגלנה בית תבנה ולא תשב בו
תטע ולא תחללנו: שורך טבוח לעיניך
תאכל ממנו חמרך גזול מלפניך ולא ישוב
צאנך נתנות לאיביך ואין לך מושיע:
ובנתיך נתנים לעם אחר ועיניך ראות
אליהם כל היום ואין לאל ידך: פרי
וכל יגיעך יאכל עם אשר לא ידעת והיית
עשוק ורצוץ כל הימים: והיית משגע
עיניך אשר תראה: יככה יהוה בשחין
הברכים ועל השקים אשר לא תוכל להרפא
רגלך ועד קדקדך: יולך יהוה אתך ואת
אשר תקים עליך אל גוי אשר לא ידעת
ואבתיך ועבדת שם אלהים אחרים עץ
והיית לשמה למשל ולשנינה בכל העמים
ינהגך יהוה שמה: זרע רב תוציא
ומעט תאסף כי יחסלנו הארבה: כרמים
ועבדת ויין לא תשתה ולא תאגר כי
התלעת: זיתים יהיו לך בכל גבולך
תסוך כי ישל זיתך: בנים ובנות תוליד
יהיו לך כי ילכו בשבי: כל עצך ופרי
יירש הצלצל: הגר אשר בקרבך יעלה
מעלה מעלה ואתה תרד מטה מטה: הוא
ואתה לא תלונו הוא יהיה לראש ואתה
לזנב: ובאו עליך כל הקללות האלה
והשיגוך עד השמדך כי לא שמעת בקול
אלהיך לשמר מצותיו וחקתיו אשר צוך:
בך לאות ולמופת ובזרעך עד עולם:
אשר לא עבדת את יהוה אלהיך בשמחה
לבב מרב כל: ועבדת את איביך אשר
יהוה בך ברעב ובצמא ובעירם ובחסר כל
על ברזל על צוארך עד השמידו אתך:
יהוה עליך גוי מרחק מקצה הארץ כאשר
הנשר גוי אשר לא תשמע לשנו: גוי עז
אשר לא ישא פנים לזקן ונער לא יחן:
פרי בהמתך ופרי אדמתך עד השמדך
ישאיר לך דגן תירוש ויצהר שגר
ועשתרת צאנך עד האבידו אתך: והצר
בכל שעריך עד רדת חמתיך הגבהת והבצ
אשר אתה בטח בהן בכל ארצך והצר לך
שעריך בכל ארצך אשר נתן יהוה אלהיך
ואכ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לת פרי בטנך בשר בניך ובנתיך אשר נת
יהוה אלהיך במצור ובמצוק אשר יציק לך
יך : האיש הרך בך והענג מאד תרע עינו
תיו ובאשת חיקו וביתר בניו אשר יותיר :
ת לאחד מהם מבשר בניו אשר יאכל מבלי
איר לו כל במצור ובמצוק אשר יציק לך
ך בכל שעריך : הרכה בך והענגה אשר לא
תה כף רגלה הצג אל הארץ מהתענג ומרך
ע עינה באיש חיקה ובבנה ובבתה :
ליתה היוצת מבין רגליה ובבניה אשר תלד
תאכלם בחסר כל בסתר במצור ובמצוק אשר
ק לך איבך בשעריך : אם לא תשמר לעשות
כל דברי התורה הזאת הכתבים בספר הזה
אה את השם הנכבד והנורא הזה את יהוה
יך : והפלא יהוה את מכתך ואת מכות
ך מכות גדלת ונאמנות וחלים רעים ונאמנים
יב בך את כל מדוה מצרים אשר יגרת
ניהם ודבקו בך : גם כל חלי וכל מכה אשר
כתוב בספר התורה הזאת יעלם יהוה עליך
השמדך : ונשארתם במתי מעט תחת אשר
תם ככוכבי השמים לרב כי לא שמעת בקול
ה אלהיך : והיה כאשר שש יהוה עליכם
טיב אתכם ולהרבות אתכם כן ישיש יהוה
כם להאביד אתכם ולהשמיד אתכם ונסחתם
ל האדמה אשר אתה בא שמה לרשתה :
יצך יהוה בכל העמים מקצה הארץ ועד
ה הארץ ועבדת שם אלהים אחרים אשר לא
ת אתה ואבתיך עץ ואבן : ובגוים ההם לא
יע ולא יהיה מנוח לכף רגלך ונתן יהוה לך
ם לב רגז וכליון עינים ודאבון נפש : והיו
ך תלאים לך מנגד ופחדת לילה ויומם ולא
מין בחייך : בבקר תאמר מי יתן ערב ובערב
מר מי יתן בקר מפחד לבבך אשר תפחד
ראה עיניך אשר תראה : והשיבך יהוה
רים באניות בדרך אשר אמרתי לך לא תסיף
לראתה והתמכרתם שם לאיביך לעבדים
ופחות ואין קנה : ס
אלה דברי הברית אשר צוה יהוה את משה כט
ת את בני ישראל בארץ מואב מלבד הברית
ר כרת אתם בחרב : פ ויקרא משה אל כל
ראל ויאמר אלהם אתם ראיתם את כל אשר
עשה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עשה יהוה לעיניכם בארץ מצרים לפ
ולכל עבדיו ולכל ארצו : המסות הגדלת א
ראו עיניך האתת והמפתים הגדלים הה
ולא נתן יהוה לכם לב לדעת ועינים לראות ואז
לשמע עד היום הזה : ואולך אתכם ארב
שנה במדבר לא בלו שלמתיכם מעליכם ו
לא בלתה מעל רגלך : לחם לא אכלתם
ושכר לא שתיתם למען תדעו כי אני י
אלהיכם : ותבאו אל המקום הזה . ויצא
מלך חשבון ועוג מלך הבשן לקראתנו למל
וכנם : ונקח את ארצם ונתנה לנחלה לרא
ולגדי ולחצי שבט המנשי : ושמרתם
דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען תש
את כל אשר תעשון :

פ פ פ

אתם נצבים היום כלכם לפני י
אלהיכם ראשיכם שבטיכם זק
ושטריכם כל איש ישראל : טפכם נש
וגרך אשר בקרב מחניך מחטב עציך עד
מימיך : לעברך בברית יהוה אלהיך וב
אשר יהוה אלהיך כרת עמך היום : למען ה
אתך היום לו לעם והוא יהיה לך לאלהים כ
דבר לך וכאשר נשבע לאבתיך לאברהם לי
וליעקב : ולא אתכם לבדכם אנכי כרת
הברית הזאת ואת האלה הזאת : כי את א
ישנו פה עמנו עמד היום לפני יהוה אלהינו
אשר איננו פה עמנו היום : כי אתם יד
את אשר ישבנו בארץ מצרים ואת אשר ע
בקרב הגוים אשר עברתם : ותראו
שקוציהם ואת גלליהם עץ ואבן כסף וזהב א
עמהם : פן יש בכם איש או אשה או מש
או שבט אשר לבבו פנה היום מעם יהוה אלו
ללכת לעבד את אלהי הגוים ההם : פן יש ב
שרש פרה ראש ולענה : והיה בשמעו
דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר של
יהיה לי כי בשררות לבי אלך למען ספות הר
את הצמאה : לא יאבה יהוה סלח לו כי אז יע
אף יהוה וקנאתו באיש ההוא ורבצה בו כל ה
הכתובה בספר הזה ומחה יהוה את שמו מת
השמים : והבדילו יהוה לרעה מכל ש
יש

אל ככל אלות הברית הכתובה בספר התורה
ה׃ ואמר הדור האחרון בניכם אשר יקומו
חריכם והנכרי אשר יבא מארץ רחוקה וראו
מכות הארץ ההוא ואת תחלאיה אשר חלה
ה בה׃ גפרית ומלח שרפה כל ארצה לא
ע ולא תצמח ולא יעלה בה כל עשב כמהפכת
ועמרה אדמה וצביים אשר הפך יהוה באפו
מתו׃ ואמרו כל הגוים על מה עשה יהוה
לארץ הזאת מה חרי האף הגדול הזה׃
רו על אשר עזבו את ברית יהוה אלהי אבתם
ר כרת עמם בהוציאו אתם מארץ מצרים׃
ו ויעבדו אלהים אחרים וישתחוו להם אלהים
לא ידעום ולא חלק להם׃ ויחר אף יהוה
ץ ההוא להביא עליה את כל הקללה הכתובה
ר הזה׃ ויתשם יהוה מעל אדמתם באף
מה ובקצף גדול וישלכם אל ארץ אחרת
הזה׃ הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת לנו
ינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה
ת׃ ס

והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה ל
כה והקללה אשר נתתי לפניך והשבת
לבבך בכל הגוים אשר הדיחך יהוה אלהיך
ה׃ ושבת עד יהוה אלהיך ושמעת בקלו
אשר אנכי מצוך היום אתה ובניך בכל לבבך
נפשך׃ ושב יהוה אלהיך את שבותך
ך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך
אלהיך שמה׃ אם יהיה נדחך בקצה
מים משם יקבצך יהוה אלהיך ומשם יקחך׃
אך יהוה אלהיך אל הארץ אשר ירשו
יך וירשתה והיטבך והרבך מאבתיך׃ ומל
אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את
אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חייך׃
יהוה אלהיך את כל האלות האלה על איביך
שנאיך אשר רדפוך׃ ואתה תשוב ושמעת
ל יהוה ועשית את כל מצותיו אשר אנכי
ך היום׃ והותירך יהוה אלהיך בכל מעשה
בפרי בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך
ה כי ישוב יהוה לשוש עליך לטוב כאשר
על אבתיך׃ כי תשמע בקול יהוה אלהיך
ר מצותיו וחקתיו הכתובה בספר התורה
כי תשוב אל יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל
נפשך׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בפשך : ס כי המצוה הזאת אשר אנכי
היום לא נפלאת הוא ממך ולא רחקת הוא
בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ו
לנו וישמענו אתה ונעשנה : ולא מעבר
הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים ויקח
וישמענו אתה ונעשנה : כי קרוב אליך
מאד בפיך ובלבבך לעשתו : ראה נתתי
היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת
אשר אנכי מצוך היום לאהבה את יהוה
ללכת בדרכיו ולשמר מצותיו וחקתיו ומש
וחיית ורבית וברכך יהוה אלהיך בארץ
אתה בא שמה לרשתה : ואם יפנה לבבך
תשמע ונדחת, והשתחוית לאלהים א
ועבדתם : הגדתי לכם היום כי אבד ת
לא תאריכן ימים על האדמה אשר אתה ע
אירדן לבוא שמה לרשתה : העדתי בכם
את השמים ואת הארץ החיים והמות
לפניך הברכה והקללה, ובחרת בחיים
תחיה אתה וזרעך : לאהבה את יהוה
לשמע בקלו ולדבקה בו כי הוא חייך וארך
לשבת על האדמה אשר נשבע יהוה ל
לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם :

פ פ פ

לא **וילך** משה וידבר את הדברים הא
כל ישראל : ויאמר אלהם ב
ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל עוד
ולבוא ויהוה אמר אלי לא תעבר את הירדן
יהוה אלהיך הוא עבר לפניך הוא ישמיד
הגוים האלה מלפניך וירשתם יהושע הו
לפניך כאשר דבר יהוה : ועשה יהוה
כאשר עשה לסיחון ולעוג מלכי האמרי ו
אשר השמיד אתם : ונתנם יהוה לפ
ועשיתם להם ככל המצוה אשר צויתי א
חזקו ואמצו אל תיראו ואל תערצו מפני
יהוה אלהיך הוא ההלך עמך לו ירפך ולא
ס ויקרא משה ליהושע ויאמר אליו לע
ישראל חזק ואמץ כי אתה תבוא את הע
אל הארץ אשר נשבע יהוה לאבתם לתת
ואתה תנחילנה אותם : ויהוה הוא ההלך
הוא יהיה עמך לא ירפך ולא יעזבך לא תי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ית : ויכתב משה את התורה הזאת ויתנה
אכהנים בני לוי הנשאים את ארון ברית
ה ואל כל זקני ישראל : ויצו משה אותם
ר מקץ שבע שנים במעד שנת השמטה
ג הסכות : בבוא כל ישראל לראות את פני
יה אלהיך במקום אשר יבחר תקרא את
רה הזאת נגד כל ישראל באזניהם : הקהל
העם האנשים והנשים והטף וגרך אשר
עריך למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את
יה אלהיכם ושמרו לעשות את כל דברי
רה הזאת : ובניהם אשר לא ידעו ישמעו
רו ליראה את יהוה אלהיכם כל הימים אשר
ם חיים על האדמה אשר אתם עברים את
רן שמה לרשתה : פ ויאמר יהוה אל
ה הן קרבו ימיך למות קרא את יהושע
ויצבו באהל מועד ואצונו וילך משה ויהושע
יצבו באהל מועד : וירא יהוה באהל בעמוד
ויעמד עמוד הענן על פתח האהל : ויאמר
ה אל משה הנך שכב עם אבתיך וקם העם
וזנה אחרי אלהי נכר הארץ אשר הוא בא
ה בקרבו ועזבני והפר את בריתי אשר כרתי
: וחרה אפי בו ביום ההוא ועזבתים
תרתי פני מהם והיה לאכל ומצאהו רעות
ות וצרות ואמר ביום ההוא הלא על כי אין
י בקרבי מצאוני הרעות האלה : ואנכי
תר אסתיר פני ביום ההוא על כל הרעה
ר עשה כי פנה אל אלהים אחרים : ועתה
בו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני
ראל שימה בפיהם למען תהיה לי השירה
ת לעד בבני ישראל : כי אביאנו אל האדמה
ר נשבעתי לאבתיו זבת חלב ודבש ואכל
בע ודשן ופנה אל אלהים אחרים ועבדום
וצוני והפר את בריתי : והיה כי תמצאן
ו רעות רבות וצרות וענתה השירה הזאת
ניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו כי ידעתי את
רו אשר הוא עשה היום בטרם אביאנו אל
רץ אשר נשבעתי : ויכתב משה את השירה
ות ביום ההוא וילמדה את בני ישראל :
ו את יהושע בן נון ויאמר חזק ואמץ כי אתה
יא את בני ישראל אל הארץ אשר נשבעתי
ם ואנכי אהיה עמך : ויהי ככלות משה

לכתב את דברי התורה הזאת על ספר עד ת
ויצו משה את הלוים נשאי ארון ברית יו
לאמר: לקח את ספר התורה הזה ושמתם
מצד ארון ברית יהוה אלהיכם והיה שם בך ל
כי אנכי ידעתי את מריך ואת ערפך הקשה
בעודני חי עמכם היום ממרים היתם עם יו
ואף כי אחרי מותי: הקהילו אלי את כל
שבטיכם ושטריכם ואדברה באזניהם
הדברים האלה ואעידה בם את השמים ו
הארץ: כי ידעתי אחרי מותי כי הש
תשחתון וסרתם מן הדרך אשר צויתי את
וקראת אתכם הרעה באחרית הימים כי ת
את הרע בעיני יהוה להכעיסו במעשה ידי
וידבר משה באזני כל קהל ישראל את ד
השירה הזאת עד תמם:

לב פ פ פ

האזינו השמים ואדברה
ותשמע הארץ אמ
פי: יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי כשע
עלי דשא וכרביבים עלי עשב: כי ש
יאוה אקרא הבו גדל לאלהיכו: הצור ת
פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמוכה
עול צדיק וישר הוא: שחת לו לא בניו מ
דור עקש ופתלתל: הליהוה תגמלו זא
עם נבל ולא חכם הלוא הוא אביך קנ
הוא עשך ויכנכך: זכר ימות עולם
שנות דר ודר שאל אביך ויגדך זקניך
ויאמרו לך: בהנחל עליון גוים בהפרי
בני אדם יצב גבלת עמים למספר בנ
ישראל: כי חלק יהוה עמו יעקב חבל נחל
ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישימן
יסבבנהו יבוננהו יצרנהו כאישון ע
כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף יפרש
כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו: יהוה
בדד ינחנו ואין עמו אל נכר: ירכבהו
במותי ארץ ויאכל תנובת שדי וינקה
דבש מסלע ושמן מחלמיש צור:
חמאת בקר וחלב צאן עם חלב כרים ואיל
בני בשן ועתודים עם חלב כליות חט
ודם ענב תשתה חמר: וישמן ישרון ויבע
שמנ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ית עבית כשית ויטש אלוה עשהו
צור ישעתו : יקניאהו בזרים
ובת יכעיסהו : יזבחו לשדים לא אלה
ם לא ידעום חדשים מקרב באו
ערום אבתיכם : צור ילדך תשי
תח אל מחללך : וירא יהוה וינאץ
בניו ובנתיו : ויאמר אסתירה פני
ו אראה מה אחריתם כי דור
ות המה בנים לא אמן בם : הם קנאוני
אל כעסוני בהבליהם ואני
נם בלא עם בגוי נבל אכעיסם : כי אש
באפי ותיקד עד שאול תחתית ותאכל
ויבלה ותלהט מוסדי הרים :
ה עלימו רעות חצי אכלה בם : מזי
לחמי רשף וקטב מרירי ושן בהמת
בם עם חמת זחלי עפר : מחוץ
ל חרב ומחדרים אימה גם בחור גם
ה יונק עם איש שיבה: אמרתי אפאיהם
יתה מאנוש זכרם: לולי כעס אויב אגור
זכרו צרימו פן יאמרו ידנו רמה
הוה פעל כל זאת : כי גוי אבד עצות המה
הם תבונה : לו חכמו ישכילו זאת
לאחריתם : איכה ירדף אחד אלף
יניסו רבבה אם לא כי צורם מכרם
הסגירם : כי לא כצורנו צורם
נו פלילים : כי מגפן סדם גפנם
מות עמרה ענבמו ענבי רוש
ת מררת למו : חמת תנינם יינם
פתנים אכזר : הלוא הוא כמס עמדי
באצרתי : לי נקם ושלם
תמוט רגלם כי קרוב יום אידם
עתדת למו : כי ידין יהוה עמו
עבדיו יתנחם כי יראה כי אזלת יד
עצור ועזוב : ואמר אי אלהימו
סיו בו : אשר חלב זבחימו יאכלו
יין נסיכם יקומו ויעזרכם יהי
ם סתרה : ראו עתה כי אני אני הוא
אלהים עמדי אני אמית ואחיה
י ואני ארפא ואין מידי מציל :
א אל שמים ידי ואמרתי חי אנכי
אם שנותי ברק חרבי ותאחז במשפט

ידי אשיב נקם לצרי ולמשנאי אשלם
אשכיר חצי מדם וחרבי תאכל בשר
מדם חלל ושביה מראש פרעות אויב
הרנינו גוים עמו כי דם עבדיו יקום
ונקם ישיב לצריו וכפר אדמתו עמו
פ ויבא משה וידבר את כל דברי השירה הזאת
באזני העם הוא והושע בן נון : ויכל משה
לדבר את כל הדברים האלה אל כל ישראל
ויאמר אלהם שימו לבבכם לכל הדברים
אנכי מעיד בכם היום אשר תצום את בניכם
לשמר לעשות את כל דברי התורה הזאת :
לא דבר רק הוא מכם כי הוא חייכם ובדבר
תאריכו ימים על האדמה אשר אתם עברים
הירדן שמה לרשתה : פ וידבר יהוה
משה בעצם היום הזה לאמר : עלה אל
העברים הזה הר נבו אשר בארץ מואב אשר
פני ירחו וראה את ארץ כנען אשר אני
לבני ישראל לאחזה : ומת בהר אשר
עלה שמה והאסף אל עמיך כאשר מת אהרן
אחיך בהר ההר ויאסף אל עמיו : על
מעלתם בי בתוך בני ישראל במי מריבת
מדבר צן על אשר לא קדשתם אותי בתוך
ישראל : כי מנגד תראה את הארץ ושמה
תבוא אל הארץ אשר אני נתן לבני ישראל

פ פ פ

לג וזאת הברכה אשר ברך משה איש
האלהים את בני ישראל
מותו : ויאמר יהוה מסיני בא וזרח משעיר
למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת
מימינו אש דת למו : אף חבב עמים כל קדשיו
בידך והם תכו לרגלך ישא מדברתיך : ת
צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב :
בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד ש
ישראל : יחי ראובן ואל ימת ויהי מתיו מ
ס וזאת ליהודה ויאמר שמע יהוה קול יה
ואל עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר מצריו תה
פ וללוי אמר תמיך ואוריך לאיש חסידך
נסיתו במסה תריבהו על מי מריבה : ה
לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת אחיו לא הכיר
בנו לא ידע כי שמרו אמרתך ובריתך ינצ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ישימו
רה באפך וכליל על מזבחך׃ ברך יהוה
ו ופעל ידיו תרצה מחץ מתנים קמיו
נאיו מן יקומון׃ ס לבנימן אמר ידיד
ה ישכן לבטח עליו חפף עליו כל היום ובין
יו שכן׃ ס וליוסף אמר מברכת יהוה
ו ממגד שמים מטל ומתהום רבצת תחת׃
גד תבואת שמש וממגד גרש ירחים׃
אש הררי קדם וממגד גבעות עולם׃ וממגד
ומלאה ורצון שכני סנה תבואתה לראש
ולקדקד נזיר אחיו׃ בכור שורו הדר לו
ני ראם קרניו בהם עמים ינגח יחדו אפסי
והם רבבות אפרים והם אלפי מנשה׃ ס
ולן אמר שמח זבולן בצאתך ויששכר
ליך׃ עמים הר יקראו שם יזבחו זבחי צדק
פע ימים יינקו ושפני טמוני חול׃ ס ולגד
ברוך מרחיב גד כלביא שכן וטרף זרוע
קדקד׃ וירא ראשית לו כי שם חלקת
קק ספון ויתא ראשי עם צדקת יהוה עשה
פטיו עם ישראל׃ ס ולדן אמר דן גור
ה יזנק מן הבשן׃ ס ולנפתלי אמר
לי שבע רצון ומלא ברכת יהוה ים ודרום
ה׃ ס ולאשר אמר ברוך מבנים אשר
רצוי אחיו וטבל בשמן רגלו׃ ברזל ונחשת
לך וכימיך דבאך׃ אין כאל ישרון רכב
ים בעזרך ובגאותו שחקים׃ מענה אלהי
ם ומתחת זרעת עולם ויגרש מפניך אויב
מר השמד׃ וישכן ישראל בטח בדד עין
ב אל ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל׃
ריך ישראל מי כמוך עם נושע ביהוה מגן
ך ואשר חרב גאותך ויכחשו איביך לך ואתה
במותימו תדרך׃ ס

ויעל משה מערבת מואב אל הר נבו ראש לד
סגה אשר על פני ירחו ויראהו יהוה את כל
רץ את הגלעד עד דן׃ ואת כל נפתלי וארץ
אפרים ומנשה ואת כל ארץ יהודה עד הים
תרון׃ ואת הנגב ואת הככר בקעת ירחו
התמרים עד צער׃ ויאמר יהוה אליו זאת
רץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב
ר לזרעך אתננה הראיתיך בעיניך ושמה לא
בר׃ וימת שם משה עבד יהוה בארץ מואב

על פי יהוה : ויקבר אתו בגי בארץ מוא
בית פעור ולא ידע איש את קברתו עד
הזה: ומשה בן מאה ועשרים שנה במ
כהתה עינו ולא נס לחה : ויבכו בני י
את משה בערבת מואב שלשים יום ויתמ
בכי אבל משה : ויהושע בן נון מלא רוח
כי סמך משה את ידיו עליו וישמעו אלי
ישראל ויעשו כאשר צוה יהוה את משה:
קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו
פנים אל פנים : לכל האתת והמופתים
שלחו יהוה לעשות בארץ מצרים לפרעה
עבדיו ולכל ארצו : ולכל היד החזקה
המורא הגדול אשר עשה משה לעי
ישראל : חזק

תם ספר אלה הדברים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ביאים ראשונים

יהושע שופטים
שמואל מלכים

דפסו עם רב העיון על ידי
כי פרנקיסקוס רפל״נגיוס

פה

לידה׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ספר יהושע

א ויהי אחרי מות משה עבד יה
יהוה אל יהושע בן נון
משה לאמר׃ משה עבדי מת ועתה ק
את הירדן הזה אתה וכל העם הזה א
אשר אנכי נתן להם לבני ישראל׃ כ
אשר תדרוך כף רגלכם בו לכם נתתי
דברתי אל משה׃ מהמדבר והלבנ
ועד הנהר הגדול נהר פרת כל ארץ החת
הים הגדול מבוא השמש יהיה גבולכ
יתיצב איש לפניך כל ימי חייך כאשר ה
משה אהיה עמך לא ארפך ולא אעזבך
ואמץ כי אתה תנחיל את העם הזה א
אשר נשבעתי לאבתם לתת להם׃
ואמץ מאד לשמר לעשות ככל התורה א
משה עבדי אל תסור ממנו ימין ושמא
תשכיל בכל אשר תלך׃ לא ימוש ספ
הזה מפיך והגית בו יומם ולילה למע
לעשות ככל הכתוב בו כי אז תצליח א
ואז תשכיל׃ הלוא צויתיך חזק ואמץ א
ואל תחת כי עמך יהוה אלהיך בכל אש
ויצו יהושע את שטרי העם לאמר
בקרב המחנה וצוו את העם לאמר ה
צדה כי בעוד שלשת ימים אתם עברי
הירדן הזה לבוא לרשת את הארץ אש
אלהיכם נתן לכם לרשתה׃ ולראובנ
ולחצי שבט המנשה אמר יהושע לאמר
את הדבר אשר צוה אתכם משה עב
לאמר יהוה אלהיכם מניח לכם ונתן ל
הארץ הזאת׃ נשיכם טפכם ומקניכ
בארץ אשר נתן לכם משה בעבר הירדן
תעברו חמשים לפני אחיכם כל גבור
ועזרתם אותם׃ עד אשר יניח יהוה
כם וירשו גם המה את הארץ אש
אלהיכם נתן להם ושבתם לארץ יר
וירשתם אותה אשר נתן לכם משה עב
בעבר הירדן מזרח השמש׃ ויענו את
לאמר כל אשר צויתנו נעשה ואל כ
תשלחנו נלך׃ ככל אשר שמענו אל

מע אליך רק יהיה יהוה אלהיך עמך כאשר
עם משה ׃ כל איש אשר ימרה את פיך
חזק ואמץ ׃
וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים ב
שים מרגלים חרש לאמר לכו ראו את הארץ
יריחו וילכו ויבאו בית אשה זונה ושמה
ב וישכבו שמה ׃ ויאמר למלך יריחו לאמר
אנשים באו הנה הלילה מבני ישראל לחפר
הארץ ׃ וישלח מלך יריחו אל רחב לאמר
יאי האנשים הבאים אליך אשר באו לביתך
לחפר את כל הארץ באו ׃ ותקח האשה את
י האנשים ותצפנו ותאמר כן באו אלי
שים ולא ידעתי מאין המה ׃ ויהי השער
ור בחשך והאנשים יצאו לא ידעתי אנה
ו האנשים רדפו מהר אחריהם כי תשיגום ׃
א העלתם הגגה ותטמנם בפשתי העץ
רכות לה על הגג ׃ והאנשים רדפו אחריהם
הירדן על המעברות והשער סגרו אחרי
שר יצאו הרודפים אחריהם ׃ והמה טרם
כבון והיא עלתה עליהם על הגג ׃ ותאמר
האנשים ידעתי כי נתן יהוה לכם את
רץ וכי נפלה אימתכם עלינו וכי נמגו כל
בי הארץ מפניכם ׃ כי שמענו את אשר
יש יהוה את מי ים סוף מפניכם בצאתכם
צרים ואשר עשיתם לשני מלכי האמרי אשר
בר הירדן לסיחן ולעוג אשר החרמתם אתם׃
מע וימס לבבנו ולא קמה עוד רוח באיש
ניכם כי יהוה אלהיכם הוא אלהים בשמים
על ועל הארץ מתחת ׃ ועתה השבעו נא
ביהוה כי עשיתי עמכם חסד ועשיתם גם
ם עם בית אבי חסד ונתתם לי אות אמת ׃
ויתם את אבי ואת אמי ואת אחי ואת אחותי
ת כל אשר להם והצלתם את נפשתינו ממות׃
מרו לה האנשים נפשנו תחתיכם למות אם
תגידו את דברנו זה והיה בתת יהוה לנו את
רץ ועשינו עמך חסד ואמת ׃ ותורדם
בל בעד החלון כי ביתה בקיר החומה ובחומה
יושבת׃ ותאמר להם ההרה לכו פן יפגעו
ם הרדפים ונחבתם שמה שלשת ימים עד
הרדפים ואחר תלכו לדרככם ׃ ויאמרו

אליה האנשים נקים אנחנו משבעתך הזה א
השבעתנו: הנה אנחנו באים בארץ
תקות חוט השני הזה תקשרי בחלון א
הורדתנו בו ואת אביך ואת אמך ואת אחיך
כל בית אביך תאספי אליך הביתה: והיה
אשר יצא מדלתי ביתך החוצה דמו בר
ואנחנו נקים וכל אשר יהיה אתך בבית
בראשנו אם יד תהיה בו: ואם תגידי
דברנו זה והיינו נקים משבעתך א
השבעתנו: ותאמר כדבריכם כן הוא ותש
וילכו ותקשר את תקות השני בחלון: ו
ויבאו ההרה וישבו שם שלשת ימים עד
הרדפים ויבקשו הרדפים בכל הדרך ולא מ
וישבו שני האנשים וירדו מההר ויעברו וי
אל יהושע בן נון ויספרו לו את כל המצא
אותם: ויאמרו אל יהושע כי נתן יהוה ב
את כל הארץ וגם נמגו כל ישבי הארץ מפנ
ג וישכם יהושע בבקר ויסעו מהשטים וי
עד הירדן הוא וכל בני ישראל וילנו שם ט
יעברו: ויהי מקצה שלשת ימים ויע
השטרים בקרב המחנה: ויצוו את העם ל
כראותכם את ארון ברית יהוה אלהיכם והכה
הלוים נשאים אתו ואתם תסעו ממקומ
והלכתם אחריו: אך רחוק יהיה ביניכם ו
כאלפים אמה במדה אל תקרבו אליו למען א
תדעו את הדרך אשר תלכו בה כי לא עברו
בדרך מתמול שלשם: ויאמר יהושע
העם התקדשו כי מחר יעשה יהוה בקרב
נפלאות: ויאמר יהושע אל הכהנים ל
שאו את ארון הברית ועברו לפני העם וי
את ארון הברית וילכו לפני העם: ויאמר י
אל יהושע היום הזה אחל גדלך בעיני כל יש
אשר ידעון כי כאשר הייתי עם משה א
עמך: ואתה תצוה את הכהנים נשאי א
הברית לאמר כבאכם עד קצה מי הירדן ב
תעמדו: ויאמר יהושע אל בני ישראל
הנה ושמעו את דברי יהוה אלהיכם: וי
יהושע בזאת תדעון כי אל חי בקרבכם וה
יוריש מפניכם את הכנעני ואת החתי ואת ה
ואת הפרזי ואת הגרגשי והאמרי והיבוסי:
ארון הברית אדון כל הארץ עבר לפניכם ביר

וע

ה קחו לכם שני עשר איש משבטי ישראל
אחד איש אחד לשבט : והיה כנוח כפות
הכהנים נשאי ארון יהוה ארון כל הארץ
הירדן מי הירדן יכרתון המים הירדים
עלה ויעמדו נד אחד : ויהי בנסע העם
ליהם לעבר את הירדן והכהנים נשאי
ון הברית לפני העם : וכבוא נשאי הארון
הירדן ורגלי הכהנים נשאי הארון נטבלו
ה המים והירדן מלא על כל גדותיו כל ימי
ר : ויעמדו המים הירדים מלמעלה קמו
חד הרחק מאד באדם העיר אשר מצד צרתן
דים על ים הערבה ים המלח תמו נכרתו
ם עברו נגד יריחו : ויעמדו הכהנים נשאי
ון ברית יהוה בחרבה בתוך הירדן הכן וכל
אל עברים בחרבה עד אשר תמו כל הגוי
ור את הירדן :
ד ויהי כאשר תמו כל הגוי לעבר את הירדן
ויאמר יהוה אל יהושע לאמר : קחו לכם
העם שנים עשר אנשים איש אחד איש
משבט : וצוו אותם לאמר שאו לכם מזה
ך הירדן ממצב רגלי הכהנים הכין שתים
רה אבנים והעברתם אותם עמכם והנחתם
ם במלון אשר תלינו בו הלילה : ויקרא
שע אל שנים העשר איש אשר הכין מבני
אל איש אחד איש אחד משבט : ויאמר
יהושע עברו לפני ארון יהוה אלהיכם אל
הירדן והרימו לכם איש אבן אחת על שכמו
ספר שבטי בני ישראל : למען תהיה זאת
ת בקרבכם כי ישאלון בניכם מחר לאמר
האבנים האלה לכם : ואמרתם להם אשר
תו מימי הירדן מפני ארון ברית יהוה
ברו בירדן נכרתו מי הירדן והיו האבנים
לה לזכרון לבני ישראל עד עולם : ויעשו
בני ישראל כאשר צוה יהושע וישאו שתי
רה אבנים מתוך הירדן כאשר דבר יהוה אל
שע למספר שבטי בני ישראל ויעברום עמם
המלון וינחום שם : ושתים עשרה אבנים
ים יהושע בתוך הירדן תחת מצב רגלי
הנים נשאי ארון הברית ויהיו שם עד היום
ה : והכהנים נשאי הארון עמדים בתוך
רדן עד תם כל הדבר אשר צוה יהוה את

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהושע לדבר אל העם ככל אשר צוה משה
יהושע וימהרו העם ויעברו׃ ויהי כאשר ת
כל העם לעבור ויעבר ארון יהוה והכהנים ל
העם׃ ויעברו בני ראובן ובני גד וחצי ש
המנשה חמשים לפני בני ישראל כאשר ד
אליהם משה׃ כארבעים אלף חלוצי הצ
עברו לפני יהוה למלחמה אל ערבות יריח
ביום ההוא גדל יהוה את יהושע בעיני
ישראל ויראו אתו כאשר יראו את משה כל
חייו׃ ויאמר יהוה אל יהושע לאמר׃ צוה
הכהנים נשאי ארון העדות ויעלו מן הירד
ויצו יהושע את הכהנים לאמר עלו מן הירד
ויהי בעלות הכהנים נשאי ארון ברית יה
מתוך הירדן נתקו כפות רגלי הכהנים
החרבה וישבו מי הירדן למקומם וילכו כת
שלשם על כל גדותיו׃ והעם עלו מן הי
בעשור לחדש הראשון ויחנו בגלגל בקצה מ
יריחו׃ ואת שתים עשרה האבנים האלה א
לקחו מן הירדן הקים יהושע בגלגל׃ ויא
אל בני ישראל לאמר אשר ישאלון בניכם מ
את אבותם לאמר מה האבנים האלה׃ והוד
את בניכם לאמר ביבשה עבר ישראל את הי
הזה׃ אשר הוביש יהוה אלהיכם את מי הי
מפניכם עד עברכם כאשר עשה יהוה אלהי
לים סוף אשר הוביש מפנינו עד עברנו׃ ל
דעת כל עמי הארץ את יד יהוה כי חזקה ה
למען יראתם את יהוה אלהיכם כל הימים׃
ה ויהי כשמע כל מלכי האמרי אשר ב
הירדן ימה וכל מלכי הכנעני אשר על הים
אשר הוביש יהוה את מי הירדן מפני בני יש
עד עברנו וימס לבבם ולא היה בם עוד ר
מפני בני ישראל׃ בעת ההיא אמר יהוה א
יהושע עשה לך חרבות צרים ושוב מל את
ישראל שנית׃ ויעש לו יהושע חרבות צ
וימל את בני ישראל אל גבעת הערלות׃
הדבר אשר מל יהושע כל העם היצא ממצר
הזכרים כל אנשי המלחמה מתו במדבר ב
בצאתם ממצרים׃ כי מלים היו כל הע
היצאים וכל העם הילדים במדבר בדרך בצא
ממצרים לא מלו׃ כי ארבעים שנה הלכו ב
ישראל במדבר עד תם כל הגוי אנשי המלח
היצאים

ום ממצרים אשר לא שמעו בקול יהוה
נשבע יהוה להם לבלתי הראותם את הארץ
נשבע יהוה לאבותם לתת לנו ארץ זבת
דבש : ואת בניהם הקים תחתם אתם
ושע כי ערלים היו כי לא מלו אותם בדרך
כאשר תמו כל הגוי להמול וישבו תחתם
ה עד חיותם : ויאמר יהוה אל יהושע
גלותי את חרפת מצרים מעליכם ויקרא
המקום ההוא גלגל עד היום הזה : ויחנו
שראל בגלגל ויעשו את הפסח בארבעה
יום לחדש בערב בערבות יריחו : ויאכלו
ר הארץ ממחרת הפסח מצות וקלוי בעצם
הזה : וישבת המן ממחרת באכלם מעבור
ולא היה עוד לבני ישראל מן ויאכלו
את ארץ כנען בשנה ההיא : ויהי בהיות
ע ביריחו וישא עיניו וירא והנה איש
לנגדו וחרבו שלופה בידו וילך יהושע
ויאמר לו הלנו אתה אם לצרינו : ויאמר
אני שר צבא יהוה עתה באתי ויפל יהושע
נין ארצה וישתחו ויאמר לו מה אדני מדבר
בדו : ויאמר שר צבא יהוה אל יהושע של
מעל רגלך כי המקום אשר אתה עמד עליו
הוא ויעש יהושע כן : ויריחו סגרת
גרת מפני בני ישראל אין יוצא ואין בא :
ויאמר יהוה אל יהושע ראה נתתי בידך את ו
ו ואת מלכה גבורי החיל : וסבתם את
ר כל אנשי המלחמה הקיף את העיר פעם
ת כה תעשה ששת ימים : ושבעה כהנים
ו שבעה שופרות היובלים לפני הארון
ם השביעי תסבו את העיר שבע פעמים
הנים יתקעו בשופרות : והיה במשך
ן היובל בשמעכם את קול השופר יריעו כל
תרועה גדולה ונפלה חומת העיר תחתיה
ו העם איש נגדו : ויקרא יהושע בן נון אל
נים ויאמר אליהם שאו את ארון הברית
עה כהנים ישאו שבעה שופרות יובלים
י ארון יהוה : ויאמרו אל העם עברו וסבו
העיר והחלוץ יעבר לפני ארון יהוה : ויהי
ר יהושע אל העם ושבעה הכהנים נשאים
עה שופרות היובלים לפני יהוה עברו ותקעו
פרות וארון ברית יהוה הלך אחריהם :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והחלוץ הלך לפני הכהנים תקעו השופרות
והמאסף הלך אחרי הארון הלוך ותק
בשופרות: ואת העם צוה יהושע לאמר ל
תריעו ולא תשמיעו את קולכם ולא יצא מפי
דבר עד יום אמרי אליכם הריעו והריעתם:
ויסב ארון יהוה את העיר הקף פעם אחת ויב
המחנה וילינו במחנה: וישכם יהושע בב
וישאו הכהנים את ארון יהוה: ושבעה הכה
נשאים שבעה שופרות היבלים לפני ארון יה
הלכים הלוך ותקעו בשופרות והחלוץ ה
לפניהם והמאסף הלך אחרי ארון יהוה הו
ותקוע בשופרות: ויסבו את העיר ביום הש
פעם אחת וישבו המחנה כה עשו ששת ימי
ויהי ביום השביעי וישכמו כעלות השחר ויס
את העיר כמשפט הזה שבע פעמים רק ביו
ההוא סבבו את העיר שבע פעמים: וי
בפעם השביעית תקעו הכהנים בשופרות ויא
יהושע אל העם הריעו כי נתן יהוה לכם א
העיר: והיתה העיר חרם היא וכל אשר ב
ליהוה רק רחב הזונה תחיה היא וכל אשר את
בבית כי החבאתה את המלאכים אשר שלחנו
ורק אתם שמרו מן החרם פן תחרימו ולקחת
מן החרם ושמתם את מחנה ישראל לחרם
ועכרתם אותו: וכל כסף וזהב וכלי נחשת
וברזל קדש הוא ליהוה אוצר יהוה יבוא: ויר
העם ויתקעו בשופרות ויהי כשמוע העם א
קול השופר ויריעו העם תרועה גדולה ותפ
החומה תחתיה ויעל העם העירה איש נג
וילכדו את העיר: ויחרימו את כל אשר בעי
מאיש ועד אשה מנער ועד זקן ועד שור וש
וחמור לפי חרב: ולשנים האנשים המרגלי
את הארץ אמר יהושע באו בית האשה הזונ
והוציאו משם את האשה ואת כל אשר לה
כאשר נשבעתם לה: ויבאו הנערים המרגלי
ויוציאו את רחב ואת אביה ואת אמה ואת אחי
ואת כל אשר לה ואת כל משפחותיה הוציא
ויניחום מחוץ למחנה ישראל: והעיר שרפ
באש וכל אשר בה רק הכסף והזהב וכלי הנחשת
והברזל נתנו אוצר בית יהוה: ואת רח
הזונה ואת בית אביה ואת כל אשר לה החי
יהושע ותשב בקרב ישראל עד היום הזה כ
החביאה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ה את המלאכים אשר שלח יהושע לרגל
יחו : וישבע יהושע בעת ההיא לאמר
האיש לפני יהוה אשר יקום ובנה את
הזאת את יריחו בבכרו ייסדנה ובצעירו
דלתיה: ויהי יהוה את יהושע ויהי שמעו
הארץ :
ז מעלו בני ישראל מעל בחרם ויקח עכן
מי בן זבדי בן זרח למטה יהודה מן החרם
אף יהוה בבני ישראל: וישלח יהושע
ם מיריחו העי אשר עם בית און מקדם
אל ויאמר אליהם לאמר עלו ורגלו את
ויעלו האנשים וירגלו את העי : וישבו
ושע ויאמרו אליו אל יעל כל העם כאלפים
מו כשלשת אלפים איש יעלו ויכו את העי
גע שמה את כל העם כי מעט המה: ויעלו
ם שמה כשלשת אלפים איש וינסו לפני
העי : ויכו מהם אנשי העי כשלשים
איש וירדפום לפני השער עד השברים
במורד וימס לבב העם ויהי למים :
יהושע שמלותיו ויפל על פניו ארצה
ארון יהוה עד הערב הוא וזקני ישראל
עפר על ראשם : ויאמר יהושע אהה
יהוה למה העברת העביר את העם הזה את
להת אתנו ביד האמרי להאבידנו ולו
ו ונשב בעבר הירדן : בי אדני מה אמר
אשר הפך ישראל ערף לפני איביו :
עו הכנעני וכל ישבי הארץ ונסבו עלינו
תו את שמנו מן הארץ ומה תעשה לשמך
: ויאמר יהוה אל יהושע קם לך למה
ה נפל על פניך : חטא ישראל וגם עברו
בריתי אשר צויתי אותם וגם לקחו מן
ם וגם גנבו וגם כחשו וגם שמו בכליהם :
לו בני ישראל לקום לפני איביהם ערף
לפני איביהם כי היו לחרם לא אוסיף
עמכם אם לא תשמידו אחרם מקרבכם :
קדש את העם ואמרת התקדשו למחר כי
מר יהוה אלהי ישראל חרם בקרבך ישראל
כל לקום לפני איביך עד הסירכם החרם
כם : ונקרבתם בבקר לשבטיכם והיה
ו אשר ילכדנו יהוה יקרב למשפחות
משפחה אשר ילכדנה יהוה תקרב לבתים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והבית אשר ילכדנו יהוה יקרב לגברים ׃
והנלכד בחרם ישרף באש אתו ואת כל אש
כי עבר את ברית יהוה וכי עשה נבלה בישר
וישכם יהושע בבקר ויקרב את ישראל לש
וילכד שבט יהודה ׃ ויקרב את משפחת י
וילכד את משפחת הזרחי ויקרב את משפ
הזרחי לגברים וילכד זבדי ׃ ויקרב את
לגברים וילכד עכן בן כרמי בן זבדי בן
למטה יהודה׃ ויאמר יהושע אל עכן בני
נא כבוד ליהוה אלהי ישראל ותן לו תודה
נא לי מה עשית אל תכחד ממני ׃ ויען
את יהושע ויאמר אמנה אנכי חטאתי ל
אלהי ישראל וכזאת וכזאת עשיתי ׃ וא
בשלל אדרת שנער אחת טובה ומאתים ש
כסף ולשון זהב אחד חמשים שקלים מש
ואחמדם ואקחם והנם טמנים בארץ ב
האהלי והכסף תחתיה ׃ וישלח יהושע מל
וירצו האהלה והנה טמונה באהלו ו
תחתיה ׃ ויקחום מתוך האהל ויבאום
יהושע ואל כל בני ישראל ויצקם לפני יה
ויקח יהושע את עכן בן זרח ואת הכסף
האדרת ואת לשון הזהב ואת בניו ואת ב
ואת שורו ואת חמרו ואת צאנו ואת אהלו
כל אשר לו וכל ישראל עמו ויעלו אתם
עכור ׃ ויאמר יהושע מה עכרתנו יעכרך
ביום הזה וירגמו אתו כל ישראל אבן וי
אתם באש ויסקלו אתם באבנים ׃ וי
עליו גל אבנים גדול עד היום הזה וישב י
מחרון אפו על כן קרא שם המקום ההוא ע
עכור עד היום הזה ׃

ח ויאמר יהוה אל יהושע אל תירא ואל ח
קח עמך את כל עם המלחמה וקום עלה
ראה נתתי בידך את מלך העי ואת עמו ו
עירו ואת ארצו ׃ ועשית לעי ולמלכה כ
עשית ליריחו ולמלכה רק שללה ובהמתה
לכם שים לך ארב לעיר מאחריה ׃ ויקם יה
וכל עם המלחמה לעלות העי ויבחר יה
שלשים אלף איש גבורי החיל וישלחם לי
ויצו אתם לאמר ראו אתם ארבים לעיר מא
העיר אל תרחיקו מן העיר מאד והייתם כ
נכנים ׃ ואני וכל העם אשר אתי נקרב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והיה כי יצאו לקראתנו כאשר בראשנה
לפניהם: ויצאו אחרינו עד התיקנו
מן העיר כי יאמרו נסים לפנינו כאשר
כה ונסנו לפניהם: ואתם תקמו מהאורב
שתם את העיר ונתנה יהוה אלהיכם בידכם:
כתפשכם את העיר תציתו את העיר באש
יהוה תעשו ראו צויתי אתכם: וישלחם
ע וילכו אל המארב וישבו בין בית אל ובין
ים לעי וילן יהושע בלילה ההוא בתוך
וישכם יהושע בבקר ויפקד את העם
הוא וזקני ישראל לפני העם העי: וכל
המלחמה אשר אתו עלו ויגשו ויבאו נגד
ויחנו מצפון לעי והגי בינו ובין העי:
כחמשת אלפים איש וישם אתם אורב
ת אל ובין העי מים לעיר: וישימו העם
המחנה אשר מצפון לעיר ואת עקבו מים
ילך יהושע בלילה ההוא בתוך העמק:
ראות מלך העי וימהרו וישכימו ויצאו
העיר לקראת ישראל למלחמה הוא וכל
מועד לפני הערבה והוא לא ידע כי ארב
ארי העיר: וינגעו יהושע וכל ישראל
ם וינסו דרך המדבר: ויזעקו כל העם
עיר לרדף אחריהם וירדפו אחרי יהושע
ו מן העיר: ולא נשאר איש בעי ובית
ר לא יצאו אחרי ישראל ויעזבו את העיר
ה וירדפו אחרי ישראל: ויאמר יהוה
ושע נטה בכידון אשר בידך אל העי כי
אתננה ויט יהושע בכידון אשר בידו אל
והאורב קם מהרה ממקומו וירוצו
ידו ויבאו העיר וילכדוה וימהרו ויציתו
עיר באש: ויפנו אנשי העי אחריהם
והנה עלה עשן העיר השמימה ולא היה
ידים לנוס הנה והנה והעם הנס המדבר
אל הרודף: ויהושע וכל ישראל ראו כי
ארב את העיר וכי עלה עשן העיר וישבו
את אנשי העי: ואלה יצאו מן העיר
תם ויהיו לישראל בתוך אלה מזה ואלה
יכו אותם עד בלתי השאיר להם שריד
: ואת מלך העי תפשו חי ויקרבו אתו
ושע: ויהי ככלות ישראל להרג את כל
העי בשדה במדבר אשר רדפום בו ויפלו

בלם לפי חרב עד תמם ○ וישבו כל ישר
העי ויכו אתה לפי חרב : ויהי כל הנפ
ביום ההוא מאיש ועד אשה שנים עשר א
אנשי העי : ויהושע לא השיב ידו אשר
בכידון עד אשר החרים את כל ישבי העי
הבהמה ושלל העיר ההיא בזזו להם י
בדבר יהוה אשר צוה את יהושע : ו
יהושע את העי וישימה תל עולם שממ
היום הזה : ואת מלך העי תלה על העץ ע
הערב וכבוא השמש צוה יהושע וירידו
נבלתו מן העץ וישליכו אותה אל פתח
העיר ויקימו עליו גל אבנים גדול עד היום
אז יבנה יהושע מזבח ליהוה אלהי ישרא
עיבל : כאשר צוה משה עבד יהוה א
ישראל ככתוב בספר תורת משה מזבח א
שלמות אשר לא הניף עליהן ברזל ויעל
עלות ליהוה ויזבחו שלמים : ויכתב ש
האבנים את משנה תורת משה אשר כתב
בני ישראל : וכל ישראל וזקניו ושט
ושפטיו עמדים מזה ומזה לארון נגד הכ
הלוים נשאי ארון ברית יהוה כגר כאזרח
אל מול הר גרזים והחציו אל מול הר
כאשר צוה משה עבד יהוה לברך את
ישראל בראשנה : ואחריכן קרא את כל
התורה הברכה והקללה ככל הכתוב
התורה : לא היה דבר מכל אשר צוה
אשר לא קרא יהושע נגד כל קהל י
והנשים והטף והגר ההלך בקרבם :

ט ויהי כשמע כל המלכים אשר בעבר
בהר ובשפלה ובכל חוף הים הגדול א
הלבנון החתי והאמרי הכנעני הפרזי
והיבוסי : ויתקבצו יחדו להלחם עם י
ועם ישראל פה אחד : וישבי גבעון שמע
אשר עשה יהושע ליריחו ולעי : ויעש
אסה בערמה וילכו ויצטירו ויקחו שקים
לחמוריהם ונאדות יין בלים ומבקעים ומצ
ונעלות בלות ומטלאות ברגליהם וש
בלות עליהם וכל לחם צידם יבש היה נ
וילכו אל יהושע אל המחנה הגלגל ויאמרו
ואל איש ישראל מארץ רחוקה באנו ועתה
לנו ברית : ויאמרו איש ישראל אל החוי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אתה יושב ואיך אכרות לך ברית:
רו אל יהושע עבדיך אנחנו ויאמר אליהם
ע מי אתם ומאין תבאו: ויאמרו אליו
רחוקה מאד באו עבדיך לשם יהוה אלהיך
מענו שמעו ואת כל אשר עשה במצרים:
ל אשר עשה לשני מלכי האמרי אשר
הירדן לסיחון מלך חשבון ולעוג מלך
אשר בעשתרות: ויאמרו אלינו זקינינו
שבי ארצנו לאמר קחו בידכם צידה לדרך
קראתם ואמרתם אליהם עבדיכם אנחנו
כרתו לנו ברית: זה לחמנו חם הצטיידנו
בתינו ביום צאתנו ללכת אליכם ועתה
בש והיה נקדים: ואלה נאדות היין
מלאנו חדשים והנה התבקעו ואלה
תינו ונעלינו בלו מרב הדרך מאד: ויקחו
ים מצידם ואת פי יהוה לא שאלו: ויעש
יהושע שלום ויכרת להם ברית לחיותם
עו להם נשיאי העדה: ויהי מקצה שלשת
אחרי אשר כרתו להם ברית וישמעו כי
ם הם אליו ובקרבו הם ישבים: ויסעו
שראל ויבאו אל עריהם ביום השלישי
ם גבעון והכפירה ובארות וקרית יערים:
כום בני ישראל כי נשבעו להם נשיאי
ה ביהוה אלהי ישראל וילנו כל העדה על
אים: ויאמרו כל הנשיאים אל כל העדה
ו נשבענו להם ביהוה אלהי ישראל ועתה
ל לנגע בהם: זאת נעשה להם והחיה
ולא יהיה עלינו קצף על השבועה אשר
נו להם: ויאמרו אליהם הנשיאים יחיו
חטבי עצים ושאבי מים לכל העדה
דברו להם הנשיאים: ויקרא להם
ע וידבר אליהם לאמר למה רמיתם אתנו
רחוקים אנחנו מכם מאד ואתם בקרבנו
ם: ועתה ארורים אתם ולא יכרת מכם
חטבי עצים ושאבי מים לבית אלהי:
את יהושע ויאמרו כי הגד הגד לעבדיך
שר צוה יהוה אלהיך את משה עבדו לתת
ת כל הארץ ולהשמיד את כל ישבי הארץ
כם ונירא מאד לנפשתינו מפניכם ונעשה
דבר הזה: ועתה הננו בידך כטוב וכישר
לעשות לנו עשה: ויעש להם כן ויצל
אותם

אתם מיד בני ישראל ולא הרגום : ו
יהושע ביום ההוא חטבי עצים ושאבי
לעדה ולמזבח יהוה עד היום הזה אל
אשר יבחר :

יוד ויהי כשמע אדני צדק מלך ירושלם כי
יהושע את העי ויחרימה כאשר עשה ליר
ולמלכה כן עשה לעי ולמלכה וכי השלימו יו
גבעון את ישראל ויהיו בקרבם : וייראו
כי עיר גדולה גבעון כאחת ערי הממלכה
היא גדולה מן העי וכל אנשיה גברים : וי
אדני צדק מלך ירושלם אל הוהם מלך ח
ואל פראם מלך ירמות ואל יפיע מלך לכיש
דביר מלך עגלון לאמר : עלו אלי ועזרני
את גבעון כי השלימה את יהושע ואת
ישראל : ויאספו ויעלו חמשת מלכי
מלך ירושלם מלך חברון מלך ירמות מלך
מלך עגלון הם וכל מחניהם ויחנו על
וילחמו עליה : וישלחו אנשי גבעון אל יה
אל המחנה הגלגלה לאמר אל תרף ידיך מ
עלה אלינו מהרה והושיעה לנו ועזרנו כי
אלינו כל מלכי האמרי ישבי ההר : ויעל
מן הגלגל הוא וכל עם המלחמה עמו וכל
החיל : ויאמר יהוה אל יהושע אל תירא
כי בידיך נתתים לא יעמד איש מהם ב
ויבא אליהם יהושע פתאום כל הלילה עלה
הגלגל : ויהמם יהוה לפני ישראל ויכם
גדולה בגבעון וירדפם דרך מעלה בית חורן
עד עזקה ועד מקדה : ויהי בנוסם מפני יש
הם במורד בית חורן ויהוה השליך עליהם
גדולות מן השמים עד עזקה וימתו רבים
מתו באבני הברד מאשר הרגו בני יש
בחרב : אז ידבר יהושע ליהוה ביום תת
את האמרי לפני בני ישראל ויאמר לעיני יש
שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון :
השמש וירח עמד עד יקם גוי איביו הל
כתובה על ספר הישר ויעמד השמש
השמים ולא אץ לבוא כיום תמים : ול
כיום ההוא לפניו ואחריו לשמע יהוה בק
כי יהוה נלחם לישראל : וישב יהוש
ישראל עמו אל המחנה הגלגלה : וינסו
המלכים האלה ויחבאו במערה במקדה :

ליה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ושע לאמר נמצאו חמשת המלכים נחבאים
ערה במקדה ׃ ויאמר יהושע גלו אבנים
ות אל פי המערה והפקידו עליה אנשים
מרם ׃ ואתם אל תעמדו רדפו אחרי איביכם
תם אותם אל תתנום לבוא אל עריהם כי
ם יהוה אלהיכם בידכם ׃ ויהי ככלות יהושע
ישראל להכותם מכה גדולה מאד עד תמם
רידים שרדו מהם ויבאו אל ערי המבצר ׃
בו כל העם אל המחנה אל יהושע מקדה
לום לא חרץ לבני ישראל לאיש את לשנו ׃
ר יהושע פתחו את פי המערה והוציאו אלי
חמשת המלכים האלה מן המערה ׃ ויעשו
וציאו אליו את חמשת המלכים האלה מן
ערה את מלך ירושלם את מלך חברון את
ירמות את מלך לכיש את מלך עגלון ׃ ויהי
ציאם את המלכים האלה אל יהושע ויקרא
שע אל כל איש ישראל ויאמר אל קציני
י המלחמה ההלכוא אתו קרבו שימו את
יכם על צוארי המלכים האלה ויקרבו וישימו
רגליהם על צואריהם ׃ ויאמר אליהם
שע אל תיראו ואל תחתו חזקו ואמצו כי ככה
ה יהוה לכל איביכם אשר אתם נלחמים
ם ׃ ויכם יהושע אחרי כן וימיתם ויתלם
חמשה עצים ויהיו תלוים על העצים עד
ב ׃ ויהי לעת בוא השמש צוה יהושע
ורום מעל העצים וישליכם אל המערה אשר
או שם וישימו אבנים גדלות על פי המערה
עצם היום הזה ׃ ואת מקדה לכד יהושע
ההוא ויכה לפי חרב ואת מלכה החרם אותם
כל הנפש אשר בה לא השאיר שריד ויעש
ך מקדה כאשר עשה למלך יריחו ׃ ויעבור
שע וכל ישראל עמו ממקדה לבנה וילחם עם
ה ׃ ויתן יהוה גם אותה ביד ישראל ואת
ה ויכה לפי חרב ואת כל הנפש אשר בה לא
איר בה שריד ויעש למלכה כאשר עשה
ך יריחו ׃ ויעבר יהושע וכל ישראל עמו
נה לכישה ויחן עליה וילחם בה ׃ ויתן
ה את לכיש ביד ישראל וילכדה ביום השני
לפי חרב ואת כל הנפש אשר בה ככל אשר
ה ללבנה ׃ אז עלה הרם מלך גזר לעזר את
ש ויכהו יהושע ואת עמו עד בלתי השאיר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לו שריד: ויעבר יהושע וכל ישראל
מלכיש עגלנה ויחנו עליה וילחמו על
וילכדוה ביום ההוא ויכוה לפי חרב ואת
הנפש אשר בה ביום ההוא החרים ככל
עשה ללכיש: ויעל יהושע וכל ישראל
מעגלונה חברונה וילחמו עליה: וילכדוה
לפי חרב ואת מלכה ואת כל עריה ואת כל הנ
אשר בה לא השאיר שריד ככל אשר
לעגלון ויחרם אותה ואת כל הנפש אשר
וישב יהושע וכל ישראל עמו דברה ויל
עליה: וילכדה ואת מלכה ואת כל עריה
לפי חרב ויחרימו את כל נפש אשר בה
השאיר שריד כאשר עשה לחברון כן
לדברה ולמלכה וכאשר עשה ללבנה ולמל
ויכה יהושע את כל הארץ ההר והנגב והש
והאשדות ואת כל מלכיהם לא השאיר
ואת כל הנשמה החרים כאשר צוה יהוה
ישראל: ויכם יהושע מקדש ברנע ועד
ואת כל ארץ גשן ועד גבעון: ואת כל המ
האלה ואת ארצם לכד יהושע פעם אחת כי
אלהי ישראל נלחם לישראל: וישב יהושע
ישראל עמו אל המחנה הגלגלה:

יא ויהי כשמע יבין מלך חצור וישלח אל
מלך מדון ואל מלך שמרון ואל מלך אכ
ואל המלכים אשר מצפון בהר ובערבה
כנרות ובשפלה ובנפות דור מים: הכ
ממזרח ומים והאמרי והחתי והפרזי והי
בהר והחוי תחת חרמון בארץ המצפה: ו
הם וכל מחניהם עמם עם רב כחול אש
שפת הים לרב וסוס ורכב רב מאד: ויועד
המלכים האלה ויבאו ויחנו יחדו אל מי מ
להלחם עם ישראל: ויאמר יהוה אל יה
אל תירא מפניהם כי מחר כעת הזאת אנכי
את כלם חללים לפני ישראל את סוסיהם ת
ואת מרכבתיהם תשרף באש: ויבוא יה
וכל עם המלחמה עמו עליהם על מי מ
פתאם ויפלו בהם: ויתנם יהוה ביד יש
ויכום וירדפום עד צידון רבה ועד משרפות
ועד בקעת מצפה מזרחה ויכם עד בלתי הש
להם שריד: ויעש להם יהושע כאשר אמ
יהוה את סוסיהם עקר ואת מרכבתיהם

בא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וישב יהושע בעת ההיא וילכד את
ואת מלכה הכה בחרב כי חצור לפנים היא
כל הממלכות האלה : ויכו את כל הנפש
בה לפי חרב החרם לא נותר כל נשמה
הצור שרף באש : ואת כל ערי המלכים
ואת כל מלכיהם לכד יהושע ויכם לפי
החרים אותם כאשר צוה משה עבד יהוה:
הערים העמדות על תלם לא שרפם
ל זולתי את הצור לבדה שרף יהושע: וכל
הערים האלה והבהמה בזזו להם בני ישראל
ת כל האדם הכו לפי חרב עד השמדם
לא השאירו כל נשמה : כאשר צוה
את משה עבדו כן צוה משה את יהושע
שה יהושע לא הכיר דבר מכל אשר צוה
את משה : ויקח יהושע את כל הארץ
ההר ואת כל הנגב ואת כל ארץ הגשן ואת
לה ואת הערבה ואת הר ישראל ושפלתה :
ההר החלק העלה שעיר ועד בעל גד בבקעת
ן תחת הר חרמון ואת כל מלכיהם לכד
וימיתם : ימים רבים עשה יהושע את
מלכים האלה מלחמה : לא היתה עיר אשר
ימה אל בני ישראל בלתי החוי ישבי גבעון
כל לקחו במלחמה : כי מאת יהוה היתה
את לבם לקראת המלחמה את ישראל
החרימם לבלתי היות להם תחנה כי למען
ידם כאשר צוה יהוה את משה : ויבא
ע בעת ההיא ויכרת את הענקים מן ההר
ברון מן דבר מן ענב ומכל הר יהודה ומכל
ראל עם עריהם החרימם יהושע : לא
ענקים בארץ בני ישראל רק בעזה בגת
דוד נשארו : ויקח יהושע את כל הארץ
אשר דבר יהוה אל משה ויתנה יהושע
לה לישראל כמחלקתם לשבטיהם והארץ
ה ממלחמה :
אלה מלכי הארץ אשר הכו בני ישראל יב
ו את ארצם בעבר הירדן מזרחה השמש
ארנון עד הר חרמון וכל הערבה מזרחה :
ן מלך האמרי הישב בחשבון משל מערער
על שפת נחל ארנון ותוך הנחל וחצי
ד ועד יבק הנחל גבול בני עמון : והערבה
ם כנרות מזרחה ועד ים הערבה ים המלח

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מזרחה דרך בית הישמת ומתימן תחת
הפסגה: וגבול עוג מלך הבשן מיתר ו
היושב בעשתרות ובאדרעי: ומשל בהר
ובסלכה ובכל הבשן עד גבול הגשורי והמ
וחצי הגלעד גבול סיחון מלך חשבון:
עבד יהוה ובני ישראל הכום ויתנה מש
יהוה ירשה לראובני ולגדי ולחצי שבט ה
ואלה מלכי הארץ אשר הכה יהושע ובני
בעבר הירדן ימה מבעל גד בבקעת הלב
ההר החלק העלה שעירה ויתנה יהושע
ישראל ירשה כמחלקתם: בהר וב
ובערבה ובאשדות ובמדבר ובנגב החתי
והכנעני הפרזי החוי והיבוסי:
מלך יריחו אחד מלך העי אשר מצד בית
אחד: מלך ירושלם אחד מלך חברון אח
מלך ירמות אחד מלך לכיש אחד
מלך עגלון אחד מלך גזר אחד
מלך דבר אחד מלך גדר אחד
מלך חרמה אחד מלך ערד אחד
מלך לבנה אחד מלך עדלם אח
מלך מקדה אחד מלך בית אל א
מלך תפוח אחד מלך חפר אחד
מלך אפק אחד מלך לשרון אח
מלך מדון אחד מלך חצור אחד
מלך שמרון מראון אחד מלך אכשף אח
מלך תענך אחד מלך מגדו אח
מלך קדש אחד מלך יקנעם
אחד: מלך דור לנפת דור אחד מלך
לגלגל אחד: מלך תרצה אח
כל מלכים שלשים ואחד:
יג ויהושע זקן בא בימים ויאמר יהוה
אתה זקנתה באת בימים והארץ נשארה
מאד לרשתה: זאת הארץ הנשארת כל ג
הפלשתים וכל הגשורי: מן השיחור א
פני מצרים ועד גבול עקרון צפונה
תחשב חמשת סרני פלשתים העזתי והא
האשקלוני הגתי והעקרוני והעוים:
כל ארץ הכנעני ומערה אשר לצידנים עד
עד גבול האמרי: והארץ הגבלי וכל ה
מזרח השמש מבעל גד תחת הר חרמ
לבוא חמת: כל ישבי ההר מן הלבנ
משה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

רפת מים כל צידנים אנכי אורישם מפני
ישראל רק הפלה לישראל בנחלה כאשר
תיך : ועתה חלק את הארץ הזאת בנחלה
עת השבטים וחצי השבט המנשה : עמו
אבני והגדי לקחו נחלתם אשר נתן להם
ה בעבר הירדן מזרחה כאשר נתן להם משה
יהוה : מערוער אשר על שפת נחל ארנון
ר אשר בתוך הנחל וכל המישור מידבא עד
ן : וכל ערי סיחון מלך האמרי אשר מלך
שבון עד גבול בני עמון : והגלעד וגבול
ורי והמעכתי וכל הר חרמון וכל הבשן עד
ה : כל ממלכות עוג בבשן אשר מלך
תרות ובאדרעי הוא נשאר מיתר הרפאים
משה וירשם : ולא הורישו בני ישראל
הגשורי ואת המעכתי וישב גשור ומעכת
ב ישראל עד היום הזה : רק לשבט הלוי
נתן נחלה אשי יהוה אלהי ישראל הוא
תו כאשר דבר לו : ויתן משה למטה בני
ן למשפחותם : ויהי להם הגבול מערוער
על שפת נחל ארנון והעיר אשר בתוך
ל וכל המישר על מידבא : חשבון וכל
ה אשר במישור דיבן ובמות בעל ובית בעל
ן : ויהצה וקדמות ומפעת : וקר תים
ה וצרת השחר בהר העמק : ובית פעור
דות הפסגה ובית הישמות : וכל ערי
שר וכל ממלכות סיחון מלך האמרי אשר
בחשבון אשר הכה משה אתו ואת נשיאי
את אוי ואת רקם ואת צור ואת חור ואת
כסיבי סיחון ישבי הארץ : ואת בלעם בן
הקוסם הרגו בני ישראל בחרב אל
ההם : ויהי גבול בני ראובן הירדן וגבול
נחלת בני ראובן למשפחותם הערים
יהן : ויתן משה למטה גד לבני גד
פחותם : ויהי להם הגבול יעזר וכל ערי
ד וחצי ארץ בני עמון עד ערוער אשר על
בה : ומחשבון עד רמת המצפה ובטנים
נים עד גבול לדבר : ובעמק בית הרם
נמרה וסכות וצפון יתר ממלכות סיחון
בחשבון הירדן וגבול עד קצה ים כנרת עבר
ן מזרחה : זאת נחלת בני גד למשפחתם
ם וחצריהם : ויתן משה לחצי שבט

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מנשה ויהי לחצי מטה בני מנשה למשפחו
ויהי גבולם ממחנים כל הבשן כל ממלכות
מלך הבשן וכל חות יאיר אשר בבשן שש
עיר : וחצי הגלעד ועשתרות ואדרעי
ממלכות עוג בבשן לבני מכיר בן מנשה ל
בני מכיר למשפחותם : אלה אשר נחל
בערבות מואב מעבר לירדן יריחו מזרח
ולשבט הלוי לא נתן משה נחלה יהוה
ישראל הוא נחלתם כאשר דבר להם :
יד ואלה אשר נחלו בני ישראל בארץ
אשר נחלו אותם אלעזר הכהן ויהושע בן
וראשי אבות המטות לבני ישראל: ב
נחלתם כאשר צוה יהוה ביד משה לתש
המטות וחצי המטה : כי נתן משה נ
שני המטות וחצי המטה מעבר לירדן ולל
לא נתן נחלה בתוכם : כי היו בני יוסף
מטות מנשה ואפרים ולא נתנו חלק לל
בארץ כי אם ערים לשבת ומגרשיהם למק
ולקנינם : כאשר צוה יהוה את משה כן
בני ישראל ויחלקו את הארץ : ויגשו
יהודה אל יהושע בגלגל ויאמר אליו כל
יפנה הקנזי אתה ידעת את הדבר אשר
יהוה אל משה איש האלהים על אדותי
אדותיך בקדש ברנע : בן ארבעים שנה
בשלח משה עבד יהוה אותי מקדש ברנע
את הארץ ואשב אתו דבר כאשר עם לבבי :
אשר עלו עמי המסיו את לב העם ואנכי מ
אחרי יהוה אלהי : וישבע משה ביום הה
לאמר אם לא הארץ אשר דרכה רגלך ב
תהיה לנחלה ולבניך עד עולם כי מלאת
יהוה אלהי : ועתה הנה החיה יהוה אותי כ
דבר זה ארבעים וחמש שנה מאז דבר יהוה
הדבר הזה אל משה אשר הלך ישראל במ
ועתה הנה אנכי היום בן חמש ושמנים ש
עודני היום חזק כאשר ביום שלח אותי מ
ככחי אז וככחי עתה למלחמה ולצאת ולב
ועתה תנה לי את ההר הזה אשר דבר י
ביום ההוא כי אתה שמעת ביום ההוא
ענקים שם וערים גדלות בצרות אולי י
אותי והורשתים כאשר דבר יהוה : ויבר
יהושע ויתן את חברון לכלב בן יפנה לנחל

ן היתה חברון לכלב בן יפנה הקנזי לנחלה
היום הזה יען אשר מלא אחרי יהוה אלהי
אל: ושם חברון לפנים קרית ארבע האדם
ול בענקים הוא והארץ שקטה ממלחמה:
ויהי הגורל למטה בני יהודה למשפחתם טו
בול אדום מדבר צן נגבה מקצה תימן:
להם גבול נגב מקצה ים המלח מן הלשן
ה נגבה: ויצא אל מנגב למעלה עקרבים
ר צנה ועלה מנגב לקדש ברנע ועבר חצרון
ה אדרה ונסב הקרקעה: ועבר עצמונה
א נחל מצרים והיה תצאות הגבול ימה זה
ה לכם גבול נגב: וגבול קדמה ים המלח
קצה הירדן וגבול לפאת צפונה מלשון הים
צה הירדן: ועלה הגבול בית חגלה ועבר
פון לבית הערבה ועלה הגבול אבן בהן בן
בן: ועלה הגבול דברה מעמק עכור וצפונה
ה אל הגלגל אשר נכח למעלה אדמים אשר
ב לנחל ועבר הגבול אל מי עין שמש והיו
אתיו אל עין רגל: ועלה הגבול גי בן הנם
כתף היבוסי מנגב היא ירושלם ועלה הגבול
ראש ההר אשר על פני גי הנם ימה אשר
צה עמק רפאים צפונה: ותאר הגבול מראש
ר אל מעין מי נפתוח ויצא אל ערי הר עפרון
אר הגבול בעלה היא קרית יערים: ונסב
בול מבעלה ימה אל הר שעיר ועבר אל כתף
יערים מצפונה היא כסלון וירד בית שמש
ר תמנה: ויצא הגבול אל כתף עקרון
ונה ותאר הגבול שכרונה ועבר הר הבעלה
א יבנאל והיו תצאות הגבול ימה: וגבול
הימה הגדול וגבול זה גבול בני יהודה סביב
שפחתם: ולכלב בן יפנה נתן חלק בתוך
יהודה אל פי יהוה ליהושע את קרית ארבע
י הענק היא חברון: וירש משם כלב את
ל שה בני הענק את ששי ואת אחימן ואת
מי ילידי הענק: ויעל משם אל ישבי דבר
ם דבר לפנים קרית ספר: ויאמר כלב אשר
ה את קרית ספר ולכדה ונתתי לו את עכסה
י לאשה: וילכדה עתניאל בן קנז אחי כלב
ן לו את עכסה בתו לאשה: ויהי בבואה
סיתהו לשאול מאת אביה שדה ותצנח מעל
מור ויאמר לה כלב מה לך: ותאמר תנה לי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ברכה כי ארץ הנגב נתתני ונתתה לי גלת מ
ויתן לה את גלת עליות ואת גלת תחתיות:
נחלת מטה בני יהודה למשפחתם :
הערים מקצה למטה בני יהודה אל גבול אד
בנגבה קבצאל ועדר ויגור : וקינה ודימו
ועדעדה : וקדש וחצור ויתנן : זיף וט
ובעלות : וחצור חדתה וקריות חצרון ה
חצור : אמם ושמע ומולדה : וחצר ג
והשמון ובית פלט : וחצר שועל ובאר ש
ובזיותיה : בעלה ועיים ועצם : ואלת
וכסיל וחרמה : וצקלג ומדמנה וסנסנ
ולבאות ושלחים ועין ורמון כל ערים עש
ותשע וחצריהן : בשפלה אשתאול וצר
ואשנה : וזנוח ועין גנים תפוח והעינ
ירמות ועדלם שוכה ועזקה : ושערים וע
והגדרה וגדרתים ערים ארבע עשרה וחצרי
צנן וחדשה ומגדל גד : ודלען והמצפה ויק
לכיש ובצקת ועגלון : וכבון ולחמס וכתלי
וגדרות בית דגון ונעמה ומקדה ערים ש
עשרה וחצריהן : לבנה ועתר ועשן : ויפ
ואשנה ונציב : וקעילה ואכזיב ומראשה ער
תשע וחצריהן : עקרון ובנתיה וחצרי
מעקרון וימה כל אשר על יד אשדוד וחצרי
אשדוד בנותיה וחצריה עזה בנותיה וחצריה
נחל מצרים והים הגבול וגבול : ובהר שמ
ויתיר ושוכה : ודנה וקרית סנה היא דבר : וע
ואשתמה וענים : וגשן וחלן וגלה ערים א
עשרה וחצריהן : ארב ודומה ואשען : וינ
ובית תפוח ואפקה : וחמטה וקרית ארבע ה
חברון וציער ערים תשע וחצריהן : מ
כרמל וזיף ויוטה : ויזרעאל ויקדעם וזנו
הקין גבעה ותמנה ערים עשר וחצריה
חלחול בית צור וגדור : ומערת ובית ענו
ואלתקן ערים שש וחצריהן : קרית בעל הי
קרית יערים והרבה ערים שתים וחצריהן
במדבר בית הערבה מדין וסככה : והנב
ועיר המלח ועין גדי ערים שש וחצריהן : וא
היבוסי יושבי ירושלם לא יוכלו בני יהוד
להורישם וישב היבוסי את בני יהודה בירוש
עד היום הזה :
יו ויצא הגורל לבני יוסף מירדן יריחו ל
יריח

יריחו מזרחה המדבר עלה מיריחו בהר בית אל:
ויצא מבית אל לוזה ועבר אל גבול הארכי
עטרות: וירד ימה אל גבול היפלטי עד גבול
בית חורון תחתון ועד גזר והיו תצאתו ימה:
וינחלו בני יוסף מנשה ואפרים: ויהי גבול
בני אפרים למשפחתם ויהי גבול נחלתם
מזרחה עטרות אדר עד בית חרון עליון: ויצא
הגבול הימה המכמתת מצפון ונסב הגבול
מזרחה תאנת שלה ועבר אותו ממזרח ינוחה:
וירד מינוחה עטרות ונערתה ופגע ביריחו
ויצא הירדן: מתפוח ילך הגבול ימה נחל קנה
והיו תצאתיו הימה זאת נחלת מטה בני אפרים
למשפחתם: והערים המבדלות לבני אפרים
בתוך נחלת בני מנשה כל הערים וחצריהן:
ולא הורישו את הכנעני היושב בגזר וישב
הכנעני בקרב אפרים עד היום הזה ויהי
למס עבד:

ויהי הגורל למטה מנשה כי הוא בכור יוסף יז
למכיר בכור מנשה אבי הגלעד כי הוא היה איש
מלחמה ויהי לו הגלעד והבשן: ויהי לבני
מנשה הנותרים למשפחתם לבני אביעזר ולבני
חלק ולבני אשריאל ולבני שכם ולבני חפר
ולבני שמידע אלה בני מנשה בן יוסף הזכרים
למשפחתם: ולצלפחד בן חפר בן גלעד בן
מכיר בן מנשה לא היו לו בנים כי אם בנות
ואלה שמות בנתיו מחלה ונעה חגלה מלכה
ותרצה: ותקרבנה לפני אלעזר הכהן ולפני
יהושע בן נון ולפני הנשיאים לאמר יהוה צוה
את משה לתת לנו נחלה בתוך אחינו ויתן להם
אל פי יהוה נחלה בתוך אחי אביהן: ויפלו
חבלי מנשה עשרה לבד מארץ הגלעד והבשן
אשר מעבר לירדן: כי בנות מנשה נחלו נחלה
בתוך בניו וארץ הגלעד היתה לבני מנשה
הנותרים: ויהי גבול מנשה מאשר המכמתת
אשר על פני שכם והלך הגבול אל הימין אל
ישבי עין תפוח: למנשה היתה ארץ תפוח
ותפוח אל גבול מנשה לבני אפרים: וירד
הגבול נחל קנה נגבה לנחל ערים האלה לאפרים
בתוך ערי מנשה וגבול מנשה מצפון לנחל ויהי
תצאתיו הימה: נגבה לאפרים וצפונה למנשה
ויהי הים גבולו ובאשר יפגעון מצפון וביששכר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ממזרח: ויהי למנשה ביששכר ובאשר
שאן ובנותיה ויבלעם ובנותיה ואת ישב
ובנותיה וישבי עין דר ובנותיה וישבי
ובנותיה וישבי מגדו ובנותיה שלשת הנ
ולא יכלו בני מנשה להוריש את הערים ה
ויואל הכנעני לשבת בארץ הזאת: ויה
חזקו בני ישראל ויתנו את הכנעני למס וה
לא הורישו: וידברו בני יוסף את יהושע
מדוע נתתה לי נחלה גורל אחד וחבל אחד
עם רב עד אשר עד כה ברכני יהוה: וי
אליהם יהושע אם עם רב אתה עלה לך היע
ובראת לך שם בארץ הפרזי והרפאים כי א
הר אפרים: ויאמרו בני יוסף לא ימצא
ההר ורכב ברזל בכל הכנעני הישב בארץ הע
לאשר בבית שאן ובנותיה ולאשר ב
יזרעאל: ויאמר יהושע אל בית יוסף לאפ
ולמנשה לאמר עם רב אתה וכח גדול לך
יהיה לך גורל אחד: כי הר יהיה לך כי
הוא ובראתו והיה לך תצאתיו כי תוריש
הכנעני כי רכב ברזל לו כי חזק הוא:
יח ויקהלו כל עדת בני ישראל שלה ויש
שם את אהל מועד והארץ נכבשה לפניה
ויותרו בבני ישראל אשר לא חלקו את נח
שבעה שבטים: ויאמר יהושע אל בני יש
עד אנה אתם מתרפים לבוא לרשת את ה
אשר נתן לכם יהוה אלהי אבותיכם: הבו
שלשה אנשים לשבט ואשלחם ויקמו ויתה
בארץ ויכתבו אותה לפי נחלתם ויבאו א
והתחלקו אתה לשבעה חלקים יהודה יעמד
גבלו מנגב ובית יוסף יעמדו על גבולם מצ
ואתם תכתבו את הארץ שבעה חלקים והבא
אלי הנה ויריתי לכם גורל פה לפני יה
אלהינו: כי אין חלק ללוים בקרבכם כי כה
יהוה נחלתו וגד וראובן וחצי שבט המנ
לקחו נחלתם מעבר לירדן מזרחה אשר נ
להם משה עבד יהוה: ויקמו האנשים וי
ויצו יהושע את ההלכים לכתב את הארץ לא
לכו והתהלכו בארץ וכתבו אותה ושובו אלי ופ
אשליך לכם גורל לפני יהוה בשלה: וי
האנשים ויעברו בארץ ויכתבוה לערים לשב
חלקים על ספר ויבאו אל יהושע אל המחנ
שלה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

: וישלך להם יהושע גורל בשלה לפני
ויחלק שם יהושע את הארץ לבני ישראל
לקתם : ויעל גורל מטה בני בנימן
פחתם ויצא גבול גורלם בין בני יהודה ובין
וסף : ויהי להם הגבול לפאת צפונה מן
ן ועלה הגבול אל כתף יריחו מצפון ועלה
ימה והיה תצאתיו מדברה בית און : ועבר
הגבול לוזה אל כתף לוזה נגבה היא בית
יד הגבול עטרות אדר על ההר אשר מנגב
חרון תחתון : ותאר הגבול ונסב לפאת
כה מן ההר אשר על פני בית חרון נגבה
תצאתיו אל קרית בעל היא קרית יערים
ני יהודה זאת פאת ים : ופאת נגבה
ה קרית יערים ויצא הגבול ימה ויצא אל
מי נפתוח : וירד הגבול אל קצה ההר
על פני גי בן הנם אשר בעמק רפאים
ת וירד גי הנם אל כתף היבוסי נגבה וירד
ל : ותאר מצפון ויצא עין שמש ויצא
ילות אשר נכח מעלה אדמים וירד אבן
בן ראובן : ועבר אל כתף מול הערבה
ה וירד הערבתה : ועבר הגבול אל כתף
חגלה צפונה והיה תצאות הגבול אל לשון
מלח צפונה אל קצה הירדן נגבה זה גבול
והירדן יגבול אתו לפאת קדמה זאת
ת בני בנימן לגבולתיה סביב למשפחתם :
הערים למטה בני בנימן למשפחתיהם
ו ובית חגלה ועמק קציץ : ובית הערבה
צים ובית אל : והעוים והפרה ועפרה :
העמוני והעפני וגבע ערים שתים עשרה
ויהן : גבעון והרמה ובארות : והמצפה
דירה והמצה : ורקם וירפאל ותראלה :
ז האלף והיבוסי היא ירושלם גבעת קרית
ם ארבע עשרה וחצריהן זאת נחלת בני
בן למשפחתם :
נא הגורל השני לשמעון למטה בני שמעון יט
לפחותם ויהי נחלתם בתוך נחלת בני
ה : ויהי להם בנחלתם באר שבע ושבע
ודה : וחצר שועל ובלה ועצם : ואלתולד
ל וחרמה : וצקלג ובית המרכבות וחצר
ה : ובית לבאות ושרוחן ערים שלש
ה וחצריהן : עין רמון ועתר ועשן ערים

ארבע וחצריהן : וכל החצרים אשר סביבו
הערים האלה עד בעלת באר רמת נגב ז
נחלת מטה בני שמעון למשפחתם : מח
בני יהודה נחלת בני שמעון כי היה חלק
יהודה רב מהם וינחלו בני שמעון בתוך נחלת
ויעל הגורל השלישי לבני זבולן למשפחת
ויהי גבול נחלתם עד שריד : ועלה גבול
לימה ומרעלה ופגע בדבשת ופגע אל הנ
אשר על פני יקנעם : ושב משריד קדמ
מזרח השמש על גבול כסלת תבר ויצא
הדברת ועלה יפיע : ומשם עבר קדמה מזר
גתה חפר עתה קצין ויצא רמון המתאר הנע
ונסב אתו הגבול מצפון חנתן והיו תצאתי
יפתח אל : וקטת ונהלל ושמרון וידאלה ו
לחם ערים שתים עשרה וחצריהן : ז
נחלת בני זבולן למשפחתם הערים הא
וחצריהן : ליששכר יצא הגורל הרביעי ל
יששכר למשפחותם : ויהי גבולם יזרעא
והכסלות ושונם : וחפרים ושיאון ואנחרת
והרבית וקשיון ואבץ : ורמת ועין גנים ו
חדה ובית פצץ : ופגע הגבול בתבור ושחצ
ובית שמש והיו תצאות גבולם הירדן ער
שש עשרה וחצריהן : זאת נחלת מטה
יששכר למשפחותם הערים וחצריהן : ו
הגורל החמישי למטה בני אשר למשפחות
ויהי גבולם חלקת וחלי ובטן ואכשף : ואל
ועמעד ומשאל ופגע בכרמל הימה ובשיח
לבנת : ושב מזרח השמש בית דגן ופ
בזבולן ובגי יפתח אל צפונה בית העמק ונע
ויצא אל כבול משמאל : ועברן ורחב וח
וקנה עד צידון רבה : ושב הגבול הרמה ועד
מבצר צר ושב הגבול חסה ויהיו תצאתיו הי
מחבל אכזיבה : ועמה ואפק ורחב ערים עש
ושתים וחצריהן : זאת נחלת מטה בני א
למשפחתם הערים האלה וחצריהן :
נפתלי יצא הגורל הששי לבני נפ
למשפחתם : ויהי גבולם מחלף מאלון בצ
ואדמי הנקב ויבנאל עד לקום ויהי תצאת
הירדן : ושב הגבול ימה אזנות תבור ויצ
משם חקקה ופגע בזבולן מנגב ובאשר פ
מים וביהודה הירדן מזרח השמש : ו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

צדים צר וחמת רקת ומנרת : ואדמה
וחצור : וקדש ואדרעי ועין חצור :
מגדל אל חרם ובית ענת ובית שמש
שע עשרה וחצריהן ; זאת נחלת מטה
תלי למשפחתם הערים וחצריהן :
בני דן למשפחתם יצא הגורל השביעי :
ול נחלתם צרעה ואשתאול ועיר שמש :
ן ואילון ויתלה : ואילון ותמנתה
: ואלתקה וגבתון ובעלת : ויהד ובני
ת רמון ; ומי הירקון והרקון עם הגבול
: ויצא גבול בני דן מהם ויעלו בני
מו עם לשם וילכדו אתה ויכו אתה לפי
ישו אותה וישבו בה ויקראו ללשם דן
ן אביהם ; זאת נחלת מטה בני דן
תם הערים האלה וחצריהן : ויכלו
ת הארץ לגבולתיה ויתנו בני ישראל
ליהושע בן נון בתוכם : על פי יהוה
את העיר אשר שאל את תמנת סרח
רים ויבנה את העיר וישב בה : אלה
ת אשר נחלו אלעזר הכהן ויהושע בן נון
האבות למטות בני ישראל בגורל בשלה
הוה פתח אהל מועד ויכלו מחלק את

כ בר יהוה אל יהושע לאמר : דבר אל בני
לאמר תנו לכם את ערי המקלט אשר
אליכם ביד משה : לנוס שמה רוצח
ש בשגגה בבלי דעת והיו לכם למקלט
הדם : ונס אל אחת מהערים האלה
תח שער העיר ודבר באזני זקני העיר
את דבריו ואספו אתו העירה אליהם
לו מקום וישב עמם : וכי ירדף גאל הדם
ולא יסגרו את הרצח בידו כי בבלי דעת
ת רעהו ולא שנא הוא לו מתמול שלשם :
עיר ההיא עד עמדו לפני העדה למשפט
ת הכהן הגדול אשר יהיה בימים ההם אז
הרוצח ובא אל-עירו ואל-ביתו אל העיר
ם משם : ויקדשו את קדש בגליל בהר
ואת שכם בהר אפרים ואת קרית ארבע
ברון בהר יהודה : ומעבר לירדן יריחו
ת נתנו את בצר במדבר במישר ממטה
ואת ראמות בגלעד ממטה גד ואת גלון
בבשן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בבשן ממטה מנשה׃ אלה היו ערי המוע
לכל בני ישראל ולגר הגר בתוכם לאנוס ש
כל מכה נפש בשגגה ולא ימות ביד גואל
עד עמדו לפני העדה׃

כא ויגשו ראשי אבות הלוים אל אלעזר ה
ואל יהושע בן נון ואל ראשי אבות המ
לבני ישראל׃ וידברו אליהם בשלה בארץ כ
לאמר יהוה צוה ביד משה לתת לנו ערים ל
ומגרשיהן לבהמתנו׃ ויתנו בני ישראל ל
מנחלתם אל פי יהוה את הערים האלה ו
מגרשיהן׃ ויצא הגורל למשפחת הקהתי
לבני אהרן הכהן מן הלוים ממטה יה
וממטה השמעני וממטה בנימן בגורל ע
שלש עשרה׃ ולבני קהת הנותרים ממש
מטה אפרים וממטה דן ומחצי מטה מנ
בגורל ערים עשר׃ ולבני גרשון ממשפ
מטה יששכר וממטה אשר וממטה נפ
ומחצי מטה מנשה בבשן בגורל ערים ש
עשרה׃ לבני מררי למשפחתם ממטה ר
וממטה גד וממטה זבולן ערים שתים עשר
ויתנו בני ישראל ללוים את הערים האלה ו
מגרשיהן כאשר צוה יהוה ביד משה בגו
ויתנו ממטה בני יהודה וממטה בני שמעון
הערים האלה אשר יקרא אתהן בשם׃
לבני אהרן ממשפחת הקהתי מבני לוי כי
היה הגורל ראישנה׃ ויתנו להם את קר
ארבע אבי הענוק היא חברון בהר יהודה ו
מגרשה סביבותיה׃ ואת שדה העיר ו
חצריה נתנו לכלב בן יפנה באחזתו׃ ול
אהרן הכהן נתנו את עיר מקלט הרצח
חברון ואת מגרשיה ואת לבנה ואת מגרשי
ואת יתר ואת מגרשה ואת אשתמע ו
מגרשה׃ ואת חלן ואת מגרשה ואת דבר ו
מגרשה׃ ואת עין ואת מגרשה ואת יטה ו
מגרשה ואת בית שמש ואת מגרשה ערים ת
מאת שני השבטים האלה׃ וממטה בני
את גבעון ואת מגרשה את גבע ואת מגרש
את ענתות ואת מגרשה ואת עלמון ואת מגר
ערים ארבע׃ כל ערי בני אהרן הכהנים ש
עשרה ערים ומגרשיהן׃ ולמשפחות בני ק
הלוים הנותרים מבני קהת ויהי ערי גורל

ממט

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אפרים : ויתנו להם את עיר מקלט
את שכם ואת מגרשה בהר אפרים ואת
את מגרשה : ואת קבצים ואת מגרשה
בית חורן ואת מגרשה ערים ארבע :
דן את אלתקא ואת מגרשה את גבתון
מגרשה : את אילון ואת מגרשה את גת
ואת מגרשה ערים ארבע : וממחצית
מנשה את תענך ואת מגרשה ואת גת
ואת מגרשה ערים שתים : כל ערים
ומגרשיהן למשפחת בני קהת הנותרים :
גרשון ממשפחת הלוים מחצי מטה
את עיר מקלט הרצח את גלון בבשן
מגרשה ואת בעשתרה ואת מגרשה ערים
ם : וממטה יששכר את קשיון ואת
וה את דברת ואת מגרשה : את ירמות
מגרשה את עין גנים ואת מגרשה ערים
: וממטה אשר את משאל ואת מגרשה
בדון ואת מגרשה: את חלקת ואת מגרשה
חב ואת מגרשה ערים ארבע : וממטה
תי את עיר מקלט הרצח את קדש בגליל ואת
שה ואת חמת דאר ואת מגרשה ואת קרתן
מגרשה ערים שלש : כל ערי הגרשני
פחתם שלש עשרה עיר ומגרשיהן :
פחות בני מררי הלוים הנותרים מאת
זבולן את יקנעם ואת מגרשה את קרתה
מגרשה : את דמנה ואת מגרשה את
ואת מגרשה ערים ארבע : וממטה ראובן
צר ואת מגרשה ואת יהצה ואת מגרשה :
קדמות ואת מגרשה ואת מיפעת ואת
שה ערים ארבע : וממטה גד את עיר
הרצח את רמת בגלעד ואת מגרשה ואת
ם ואת מגרשה: את חשבון ואת מגרשה
יעזר ואת מגרשה כל ערים ארבע : כל
ם לבני מררי למשפחתם הנותרים
פחות הלוים ויהי גורלם ערים שתים
ה : כל ערי הלוים בתוך אחזת בני
ל ערים ארבעים ושמנה ומגרשיהן :
נה הערים האלה עיר עיר ומגרשיה
תיה כן לכל הערים האלה : ויתן יהוה
אל את כל הארץ אשר נשבע לתת לאבותם
וה וישבו בה : וינח יהוה להם מסביב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ככל אשר נשבע לאבותם ולא עמד איש בפ
מכל איביהם את כל איביהם נתן יהוה בי
לא נפל דבר מכל הדבר הטוב אשר דבר יהו
בית ישראל הכל בא :

כב אז יקרא יהושע לראובני ולגדי ולחצי
מנשה : ויאמר אליהם אתם שמרתם את
אשר צוה אתכם משה עבד יהוה ותשמעו ב
לכל אשר צויתי אתכם : לא עזבתם את א
זה ימים רבים עד היום הזה ושמרתם
משמרת מצות יהוה אלהיכם : ועתה ו
יהוה אלהיכם לאחיכם כאשר דבר להם ועתה
ולכו לכם לאהליכם אל ארץ אחזתכם אשר
לכם משה עבד יהוה בעבר הירדן : רק ש
מאד לעשות את המצוה ואת התורה אשר
אתכם משה עבד יהוה לאהבה את יהוה אלה
וללכת בכל דרכיו ולשמור מצותיו ולדבקה
ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם : ויבר
יהושע וישלחם וילכו אל אהליהם : ול
שבט המנשה נתן משה בבשן ולחציו
יהושע עם אחיהם מעבר הירדן ימה וגם
שלחם יהושע אל אהליהם ויברכם : וי
אליהם לאמר בנכסים רבים שובו אל אהלי
ובמקנה רב מאד בכסף ובזהב ובנחשת ובב
ובשלמות הרבה מאד חלקו שלל איביכם
אחיכם : וישבו וילכו בני ראובן ובני גד ו
שבט המנשה מאת בני ישראל משלה א
בארץ כנען ללכת אל ארץ הגלעד אל א
אחזתם אשר נאחזו בה על פי יהוה ביד מש
ויבאו אל גלילות הירדן אשר בארץ כנען וי
בני ראובן ובני גד וחצי שבט המנשה ש
מזבח על הירדן מזבח גדול למראה : וישמ
בני ישראל לאמר הנה בנו בני ראובן ובני
חצי שבט המנשה את המזבח אל מול א
כנען אל גלילות הירדן אל עבר בני ישרא
וישמעו בני ישראל ויקהלו כל עדת בני ישר
שלה לעלות עליהם לצבא : וישלחו בני ישר
אל בני ראובן ואל בני גד ואל חצי שבט מנש
אל ארץ הגלעד את פינחס בן אלעזר הכה
ועשרה נשיאים עמו נשיא אחד נשיא א
לבית אב לכל מטות ישראל ואיש ראש בי
אבותם המה לאלפי ישראל : ויבאו אל ב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ראובן ואל בני גד ואל חצי שבט מנשה אל ארץ
הגלעד וידברו אתם לאמר : כה אמרו כל עדת
יהוה מה המעל הזה אשר מעלתם באלהי ישראל
לשוב היום מאחרי יהוה בבנותכם לכם מזבח
למרדכם היום ביהוה: המעט לנו את עון פעור
אשר לא הטהרנו ממנו עד היום הזה ויהי הנגף
בעדת יהוה : ואתם תשבו היום מאחרי יהוה
והיה אתם תמרדו היום ביהוה ומחר אל כל עדת
ישראל יקצף : ואך אם טמאה ארץ אחזתכם
עברו לכם אל ארץ אחזת יהוה אשר שכן שם
משכן יהוה והאחזו בתוכנו וביהוה אל תמרדו
ואתנו אל תמרדו בבנתכם לכם מזבח מבלעדי
מזבח יהוה אלהינו : הלוא עכן בן זרח מעל
מעל בחרם ועל כל עדת ישראל היה קצף והוא
איש אחד לא גוע בעונו: ויענו בני ראובן ובני
גד וחצי שבט המנשה וידברו את ראשי אלפי
ישראל : אל אלהים יהוה אל אלהים יהוה הוא
ידע וישראל הוא ידע אם במרד ואם במעל
ביהוה אל תושיענו היום הזה : לבנות לנו
מזבח לשוב מאחרי יהוה ואם להעלות עליו
עולה ומנחה ואם לעשות עליו זבחי שלמים
יהוה הוא יבקש : ואם לא מדאגה מדבר עשינו
זאת לאמר מחר יאמרו בניכם לבנינו לאמר
מה לכם וליהוה אלהי ישראל : וגבול נתן יהוה
בינינו וביניכם בני ראובן ובני גד את הירדן אין
לכם חלק ביהוה והשביתו בניכם את בנינו
לבלתי ירא את יהוה : ונאמר נעשה נא לנו
לבנות את המזבח לא לעולה ולא לזבח : כי עד
הוא בינינו וביניכם ובין דרותינו אחרינו לעבד
את עבדת יהוה לפניו בעלותינו ובזבחינו
ובשלמינו ולא יאמרו בניכם מחר לבנינו אין
לכם חלק ביהוה : ונאמר והיה כי יאמרו אלינו
ואל דרותינו מחר ואמרנו ראו את תבנית מזבח
יהוה אשר עשו אבותינו לא לעולה ולא לזבח כי
עד הוא בינינו וביניכם : חלילה לנו ממנו
למרד ביהוה ולשוב היום מאחרי יהוה לבנות
מזבח לעולה למנחה ולזבח מלבד מזבח יהוה
אלהינו אשר לפני משכנו : וישמע פינחס
הכהן ונשיאי העדה וראשי אלפי ישראל אשר
אתו את הדברים אשר דברו בני ראובן ובני גד
ובני מנשה וייטב בעיניהם : ויאמר פינחס בן
אלעזר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אלעזר הכהן אל בני ראובן ואל בני גד ואל
מנשה היום ידענו כי בתוכנו יהוה אשר
מעלתם ביהוה המעל הזה אז הצלתם את
ישראל מיד יהוה : וישב פינחס בן אל
הכהן והנשיאים מאת בני ראובן ומאת בנ
מארץ ה לעד אל ארץ כנען אל בני יש
וישיבו אותם דבר : וייטב הדבר בעינ
ישראל ויברכו אלהים בני ישראל ולא א
לעלות עליהם לצבא לשחת את הארץ א
בני ראובן ובני גד ישבים בה : ויקראו
ראובן ובני גד ° למזבח כי עד הוא בינתינ
יהוה האלהים :

כג ויהי מימים רבים אחרי אשר הניח י
לישראל מכל איביהם מסביב ויהושע זקן
בימים : ויקרא יהושע לכל ישראל לז
ולראשיו ולשפטיו ולשטריו ויאמר אלהם
זקנתי באתי בימים : ואתם ראיתם א
אשר עשה יהוה אלהיכם לכל הגוים הא
מפניכם כי יהוה אלהיכם הוא הנלחם לכ
ראו הפלתי לכם את הגוים הנשארים הא
בנחלה לשבטיכם מן הירדן וכל הגוים א
הכרתי והים הגדול מבוא השמש : ויה
אלהיכם הוא יהדפם מפניכם והוריש א
מלפניכם וירשתם את ארצם כאשר דבר י
אלהיכם לכם : וחזקתם מאד לשמר ולעש
את כל הכתוב בספר תורת משה לבלתי
ממנו ימין ושמאול : לבלתי בוא בגוים הא
הנשארים האלה אתכם ובשם אלהיהם לא ת
ולא תשביעו ולא תעבדום ולא תשתחוו לה
כי אם ביהוה אלהיכם תדבקו כאשר עשיתם
היום הזה : ויורש יהוה מפניכם גוים גדל
ועצומים ואתם לא עמד איש בפניכם עד הי
הזה : איש אחד מכם ירדף אלף כי יהוה אלה
הוא הנלחם לכם כאשר דבר לכם : ונשמר
מאד לנפשתיכם לאהבה את יהוה אלהיכם :
אם שוב תשובו ודבקתם ביתר הגוים הא
הנשארים האלה אתכם והתחתנתם בהם ובא
בהם והם בכם : ידוע תדעו כי לא יוסיף י
אלהיכם להוריש את הגוים האלה מלפני
והיו לכם לפח ולמוקש ולשטט בצדיכם ולצנ
בעיניכם עד אבדכם מעל האדמה הטובה הז
א

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נתן לכם יהוה אלהיכם : והנה אנכי הולך
בדרך כל הארץ וידעתם בכל לבבכם ובכל
נפשכם כי לא נפל דבר אחד מכל הדברים
הטובים אשר דבר יהוה אלהיכם עליכם הכל באו
לא נפל ממנו דבר אחד : והיה כאשר בא
עליכם כל הדבר הטוב אשר דבר יהוה אלהיכם
כן יביא יהוה עליכם את כל הדבר הרע
עד השמידו אותכם מעל האדמה הטובה הזאת
אשר נתן לכם יהוה אלהיכם : בעברכם את
ברית יהוה אלהיכם אשר צוה אתכם והלכתם
ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם וחרה
אף יהוה בכם ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה
אשר נתן לכם :

ויאסף יהושע את כל שבטי ישראל שכמה
ויקרא לזקני ישראל ולראשיו ולשפטיו ולשטריו כד
ויתיצבו לפני האלהים : ויאמר יהושע אל כל
העם כה אמר יהוה אלהי ישראל בעבר הנהר
ישבו אבותיכם מעולם תרח אבי אברהם ואבי
נחור ויעבדו אלהים אחרים : ואקח את אביכם
את אברהם מעבר הנהר ואולך אותו בכל ארץ
כנען וארב את זרעו ואתן לו את יצחק : ואתן
ליצחק את יעקב ואת עשו ואתן לעשו את הר
שעיר לרשת אותו ויעקב ובניו ירדו מצרים :
ואשלח את משה ואת אהרן ואגף את מצרים
כאשר עשיתי בקרבו ואחר הוצאתי אתכם :
ואוציא את אבותיכם ממצרים ותבאו הימה
וירדפו מצרים אחרי אבותיכם ברכב ובפרשים
ים סוף : ויצעקו אל יהוה וישם מאפל ביניכם
ובין המצרים ויבא עליו את הים ויכסהו
ותראינה עיניכם את אשר עשיתי במצרים
ותשבו במדבר ימים רבים : ואבאה אתכם אל
ארץ האמרי היושב בעבר הירדן וילחמו אתכם
ואתן אותם בידכם ותירשו את ארצם ואשמידם
מפניכם : ויקם בלק בן צפור מלך מואב וילחם
בישראל וישלח ויקרא לבלעם בן בעור לקלל
אתכם : ולא אביתי לשמוע לבלעם ויברך ברוך
אתכם ואצל אתכם מידו : ותעברו את הירדן
ותבאו אל יריחו וילחמו בכם בעלי יריחו האמרי
והפרזי והכנעני והחתי והגרגשי החוי והיבוסי
ואתן אותם בידכם : ואשלח לפניכם את
הצרעה ותגרש אותם מפניכם שני מלכי האמרי

לא בחרבך ולא בקשתך׃ ואתן לכם ארץ
לא יגעת בה וערים אשר לא בניתם ותשבו
כרמים וזיתים אשר לא נטעתם אתם אכלים
ועתה יראו את יהוה ועבדו אתו בתמים וב
והסירו את אלהים אשר עבדו אבותיכם
הנהר ובמצרים ועבדו את יהוה׃ ואם
בעיניכם לעבד את יהוה בחרו לכם היום א
תעבדון אם את אלהים אשר עבדו אבותי
אשר בעבר הנהר ואם את אלהי האמרי
אתם ישבים בארצם ואנכי וביתי נעבד
יהוה׃ ויען העם ויאמר חלילה לנו מעזב
יהוה לעבד אלהים אחרים׃ כי יהוה א
הוא המעלה אתנו ואת אבותינו מארץ מצ
מבית עבדים ואשר עשה לעינינו את ה
הגדלות האלה וישמרנו בכל הדרך אשר
בה ובכל העמים אשר עברנו בקרבם׃
יהוה את כל העמים ואת האמרי ישב
מפנינו גם אנחנו נעבד את יהוה כי הוא אל
ויאמר יהושע אל העם לא תוכלו לעבד
יהוה כי אלהים קדשים הוא אל קנוא הוא
ישא לפשעכם ולחטאותיכם׃ כי תעזבו
יהוה ועבדתם אלהי נכר ושב והרע לכם
אתכם אחרי אשר היטיב לכם׃ ויאמר
אל יהושע לא כי את יהוה נעבד׃ ויאמר י
אל העם עדים אתם בכם כי אתם בחרתם לכ
יהוה לעבד אותו ויאמרו עדים׃ ועתה ה
את אלהי הנכר אשר בקרבכם והטו את לב
אל יהוה אלהי ישראל׃ ויאמרו העם אל יה
את יהוה אלהינו נעבד ובקולו נשמע׃ וי
יהושע ברית לעם ביום ההוא וישם ל
ומשפט בשכם׃ ויכתב יהושע את הדב
האלה בספר תורת אלהים ויקח אבן גד
ויקמה שם תחת האלה אשר במקדש יה
ויאמר יהושע אל כל העם הנה האבן הזאת ה
בנו לעדה כי היא שמעה את כל אמרי יהוה
דבר עמנו והיתה בכם לעדה פן תכח
באלהיכם׃ וישלח יהושע את העם
לנחלתו׃ ויהי אחרי הדברים האלה וימת יה
בן נון עבד יהוה בן מאה ועשר שנים׃ ויק
אתו בגבול נחלתו בתמנת סרח אשר
אפרים מצפון להר געש׃ ויעבד ישראל
יה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ל ימי יהושע וכל ימי הזקנים אשר
ו ימים אחרי יהושע ואשר ידעו את כל
יהוה אשר עשה לישראל : ואת עצמות
ושר העלו בני ישראל ממצרים קברו
ובחלקת השדה אשר קנה יעקב מאת בני
אבי שכם במאה קשיטה ויהיו לבני יוסף
ה : ואלעזר בן אהרן מת ויקברו אתו
ת פינחס בנו אשר נתן לו בהר אפרים :

שופטים

ויהי אחרי מות יהושע וישאלו בני
ישראל ביהוה לאמר מי יעלה
ל הכנעני בתחלה להלחם בו : ויאמר
יהודה יעלה הנה נתתי את הארץ בידו :
יהודה לשמעון אחיו עלה אתי בגרלי
ה בכנעני והלכתי גם אני אתך בגורלך
תו שמעון : ויעל יהודה ויתן יהוה את
י והפרזי בידם ויכום בבזק עשרת אלפים
וימצאו את אדני בזק בבזק וילחמו בו
ת הכנעני ואת הפרזי : וינס אדני בזק
ו אחריו ויאחזו אתו ויקצצו את בהנות
רגליו : ויאמר אדני בזק שבעים מלכים
ת ידיהם ורגליהם מקצצים היו מלקטים
שלחני כאשר עשיתי כן שלם לי אלהים
תו ירושלם וימת שם : וילחמו בני
ה בירושלם וילכדו אותה ויכוה לפי חרב
עיר שלחו באש : ואחר ירדו בני יהודה
ם בכנעני יושב ההר והנגב והשפלה :
יהודה אל הכנעני היושב בחברון ושם
ן לפנים קרית ארבע ויכו את ששי ואת
ן ואת תלמי : וילך משם אל יושבי דביר
דביר לפנים קרית ספר : ויאמר כלב
כה את קרית ספר ולכדה ונתתי לו את
בתי לאשה : וילכדה עתניאל בן קנז
לב הקטן ממנו ויתן לו את עכסה בתו
: ויהי בבואה ותסיתהו לשאל מאת
והשדה ותצנח מעל החמור ויאמר לה כלב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מה לך׃ ותאמר לו הבה לי ברכה כי ארץ ה
נתתני ונתתה לי גלת מים ויתן לה כלב את
עלית ואת גלת תחתית׃ ובני קיני חתן מ
עלו מעיר התמרים את בני יהודה מדבר יה
אשר בנגב ערד וילך וישב את העם׃
יהודה את שמעון אחיו ויכו את הכנעני י
צפת ויחרימו אותה ויקרא את שם העיר חר
וילכד יהודה את עזה ואת גבולה ואת אש
ואת גבולה ואת עקרון ואת גבולה׃ ויהי י
את יהודה וירש את ההר כי לא להוריש
ישבי העמק כי רכב ברזל להם׃ ויתנו ל
את חברון כאשר דבר משה ויורש משם
שלשה בני הענק׃ ואת היבוסי ישב ירוש
לא הורישו בני בנימן וישב היבוסי את
בנימן בירושלם עד היום הזה׃ ויעלו ב
יוסף גם הם בית אל ויהוה עמם׃ ויתירו
יוסף בבית אל ושם העיר לפנים לוז׃ וי
השומרים איש יוצא מן העיר ויאמרו לו הר
נא את מבוא העיר ועשינו עמך חסד׃ ויר
את מבוא העיר ויכו את העיר לפי חרב וא
האיש ואת כל משפחתו שלחו׃ וילך הא
ארץ החתים ויבן עיר ויקרא שמה לוז הוא ש
עד היום הזה׃ ולא הוריש מנשה את ב
שאן ואת בנתיה ואת תענך ואת בנתיה וא
ישב דור ואת בנותיה ואת יושבי יבלעם וא
בנתיה ואת יושבי מגדו ואת בנתיה וי
הכנעני לשבת בארץ הזאת׃ ויהי כי ח
ישראל וישם את הכנעני למס והוריש ל
הורישו׃ ואפרים לא הוריש את הכנע
היושב בגזר וישב הכנעני בקרבו בגזר׃ זבו
לא הוריש את ישבי קטרון ואת יושבי נה
וישב הכנעני בקרבו ויהיו למס׃ אשר ל
הוריש את יושבי עכו ואת יושבי צידון וא
אחלב ואת אכזיב ואת חלבה ואת אפיק וא
רחב׃ וישב האשרי בקרב הכנעני יש
הארץ כי לא הורישו׃ נפתלי לא הוריש א
ישבי בית שמש ואת ישבי בית ענת ויש
בקרב הכנעני ישבי הארץ וישבי בית שמ
ובית ענת היו להם למס׃ וילחצו האמרי א
בני דן ההרה כי לא נתנו לרדת לעמק׃ ויוא
האמרי לשבת בהר חרס באילון ובשעלבים

ותכב

יד בית יוסף ויהיו למס ׃ וגבול האמרי
מעלה עקרבים מהסלע ומעלה ׃
ב ויעל מלאך יהוה מן הגלגל אל הבכים
ויאמר אעלה אתכם ממצרים ואביא
אתכם אל הארץ אשר נשבעתי לאבתיכם ואמר
לא אפר בריתי אתכם לעולם ׃ ואתם לא
תכרתו ברית ליושבי הארץ הזאת מזבחותיהם
תתצון ולא שמעתם בקולי מה זאת עשיתם ׃
וגם אמרתי לא אגרש אותם מפניכם והיו לכם
לצדים ואלהיהם יהיו לכם למוקש ׃ ויהי כדבר
מלאך יהוה את הדברים האלה אל כל בני ישראל
וישאו העם את קולם ויבכו ׃ ויקראו שם
המקום ההוא בכים ויזבחו שם ליהוה ׃ וישלח
יהושע את העם וילכו בני ישראל איש לנחלתו
לרשת את הארץ ׃ ויעבדו העם את יהוה כל
ימי יהושע וכל ימי הזקנים אשר האריכו ימים
אחרי יהושוע אשר ראו את כל מעשה יהוה
הגדול אשר עשה לישראל ׃ וימת יהושע בן
נון עבד יהוה בן מאה ועשר שנים ׃ ויקברו
אותו בגבול נחלתו בתמנת חרס בהר אפרים
מצפון להר געש ׃ וגם כל הדור ההוא נאספו
אל אבותיו ויקם דור אחר אחריהם אשר לא ידעו
את יהוה וגם את המעשה אשר עשה לישראל ׃
ויעשו בני ישראל את הרע בעיני יהוה ויעבדו
את הבעלים ׃ ויעזבו את יהוה אלהי אבותם
המוציא אותם מארץ מצרים וילכו אחרי אלהים
אחרים מאלהי העמים אשר סביבותיהם
וישתחוו להם ויכעסו את יהוה ׃ ויעזבו את
יהוה ויעבדו לבעל ולעשתרות ׃ ויחר אף יהוה
בישראל ויתנם ביד שסים וישסו אותם וימכרם
ביד אויביהם מסביב ולא יכלו עוד לעמד לפני
אויביהם ׃ בכל אשר יצאו יד יהוה היתה בם
לרעה כאשר דבר יהוה וכאשר נשבע יהוה להם
ויצר להם מאד ׃ ויקם יהוה שפטים ויושיעום
מיד שסיהם ׃ וגם אל שפטיהם לא שמעו כי
זנו אחרי אלהים אחרים וישתחוו להם סרו מהר
מן הדרך אשר הלכו אבותם לשמע מצות יהוה
לא עשו כן ׃ וכי הקים יהוה להם שפטים והיה
יהוה עם השפט והושיעם מיד איביהם כל ימי
השופט כי ינחם יהוה מנאקתם מפני לחציהם
ודחקיהם ׃ והיה במות השופט ישבו והשחיתו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מאבותם ללכת אחרי אלהים אחרים לעב
ולהשתחות להם לא הפילו ממעלליהם ומדר
הקשה: ויחר אף יהוה בישראל ויאמר
אשר עברו הגוי הזה את בריתי אשר צויתי
אבותם ולא שמעו לקולי: גם אני לא או
להוריש איש מפניהם מן הגוים אשר
יהושע וימת: למען נסות בם את יש
השמרים הם את דרך יהוה ללכת בם כא
שמרו אבותם אם לא: וינח יהוה את הגו
האלה לבלתי הורישם מהר ולא נתנם
יהושע:
ג ואלה הגוים אשר הניח יהוה לנסות בם
ישראל את כל אשר לא ידעו את כל מלחמ
כנען: רק למען דעת דרות בני ישראל לל
מלחמה רק אשר לפנים לא ידעום: חמ
סרני פלשתים וכל הכנעני והצידני והחוי י
הר הלבנון מהר בעל חרמון עד לבוא חמ
ויהיו לנסות בם את ישראל לדעת הישמעו
מצות יהוה אשר צוה את אבותם ביד מש
ובני ישראל ישבו בקרב הכנעני החתי והא
והפרזי והחוי והיבוסי: ויקחו את בנותי
להם לנשים ואת בנותיהם נתנו לבניהם ויע
את אלהיהם: ויעשו בני ישראל את ה
בעיני יהוה וישכחו את יהוה אלהיהם ויע
את הבעלים ואת האשרות: ויחר אף י
בישראל וימכרם ביד כושן רשעתים מלך
נהרים ויעבדו בני ישראל את כושן רשעת
שמנה שנים: ויזעקו בני ישראל אל י
ויקם יהוה מושיע לבני ישראל ויושיעם
עתניאל בן קנז אחי כלב הקטן ממנו: ו
עליו רוח יהוה וישפט את ישראל וי
למלחמה ויתן יהוה בידו את כושן רשעת
מלך ארם ותעז ידו על כושן רשעתים: ותש
הארץ ארבעים שנה וימת עתניאל בן ק
ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני י
ויחזק יהוה את עגלון מלך מואב על ישראל
כי עשו את הרע בעיני יהוה: ויאסף א
את בני עמון ועמלק וילך ויך את יש
ויירשו את עיר התמרים: ויעבדו בני ישר
את עגלון מלך מואב שמונה עשרה שנ
ויזעקו בני ישראל אל יהוה ויקם יהוה לה
את

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שיע את אהוד בן גרא בן הימיני איש אטר
ימינו וישלחו בני ישראל בידו מנחה לעגלון
מלך מואב : ויעש לו אהוד חרב ולה שני פיות
גמד ארכה ויחגר אתה מתחת למדיו על ירך
ימינו : ויקרב את המנחה לעגלון מלך מואב
ועגלון איש בריא מאד : ויהי כאשר כלה
להקריב את המנחה וישלח את העם נשאי
המנחה : והוא שב מן הפסילים אשר את הגלגל
ויאמר דבר סתר לי אליך המלך ויאמר הס ויצאו
מעליו כל העמדים עליו : ואהוד בא אליו והוא
ישב בעלית המקרה אשר לו לבדו ויאמר אהוד
דבר אלהים לי אליך ויקם מעל הכסא : וישלח
אהוד את יד שמאלו ויקח את החרב מעל ירך
ימינו ויתקעה בבטנו : ויבא גם הנצב
אחר הלהב ויסגר החלב בעד הלהב כי לא
שלף החרב מבטנו ויצא הפרשדנה : ויצא אהוד
המסדרונה ויסגר דלתות העליה בעדו ונעל :
והוא יצא ועבדיו באו ויראו והנה דלתות העליה
נעלות ויאמרו אך מסיך הוא את רגליו בחדר
המקרה : ויחילו עד בוש והנה איננו פתח
דלתות העליה ויקחו את המפתח ויפתחו והנה
אדניהם נפל ארצה מת : ואהוד נמלט עד
התמהמהם והוא עבר את הפסילים וימלט
השעירתה : ויהי בבואו ויתקע בשופר בהר
אפרים וירדו עמו בני ישראל מן ההר והוא
לפניהם : ויאמר אלהם רדפו אחרי כי נתן יהוה
את איביכם את מואב בידכם וירדו אחריו וילכדו
את מעברות הירדן למואב ולא נתנו איש לעבר :
ויכו את מואב בעת ההיא כעשרת אלפים איש
כל שמן וכל איש חיל ולא נמלט איש : ותכנע
מואב ביום ההוא תחת יד ישראל ותשקט הארץ
שמונים שנה : ואחריו היה שמגר בן ענת ויך
את פלשתים שש מאות איש במלמד הבקר
ויושע גם הוא את ישראל :

ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני יהוה ד
ואהוד מת : וימכרם יהוה ביד יבין מלך כנען
אשר מלך בחצור ושר צבאו סיסרא והוא יושב
בחרשת הגוים : ויצעקו בני ישראל אל יהוה
כי תשע מאות רכב ברזל לו והוא לחץ את בני
ישראל בחזקה עשרים שנה : ודבורה אשה
נביאה אשת לפידות היא שופטה את ישראל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בעת ההיא : והיא יושבת תחת תמר דבור
בין הרמה ובין בית אל בהר אפרים ויעלו אל
בני ישראל למשפט : ותשלח ותקרא לברק
אבינעם מקדש נפתלי ותאמר אליו הלא צו
יהוה אלהי ישראל לך ומשכת בהר תבור ולקח
עמך עשרת אלפים איש מבני נפתלי ומב
זבולן : ומשכתי אליך אל נחל קישון א
סיסרא שר צבא יבין ואת רכבו ואת המו
ונתתיהו בידך : ויאמר אליה ברק אם תלכי ע
והלכתי ואם לא תלכי עמי לא אלך : ותאמ
הלך אלך עמך אפס כי לא תהיה תפארתך
הדרך אשר אתה הולך כי ביד אשה ימכר יהו
את סיסרא ותקם דבורה ותלך עם ברק קדש
ויזעק ברק את זבולן ואת נפתלי קדשה ויע
ברגליו עשרת אלפי איש ותעל עמו דבורה
וחבר הקיני נפרד מקין מבני חבב חתן מש
ויט אהלו עד אלון בצענים אשר את קדש
ויגדו לסיסרא כי עלה ברק בן אבינעם ה
תבור : ויזעק סיסרא את כל רכבו תשע מא
רכב ברזל ואת כל העם אשר אתו מחרש
הגוים אל נחל קישון : ותאמר דברה אל בר
קום כי זה היום אשר נתן יהוה את סיסרא ביד
הלא יהוה יצא לפניך וירד ברק מהר תבו
ועשרת אלפים איש אחריו : ויהם יהוה א
סיסרא ואת כל הרכב ואת כל המחנה לפי חר
לפני ברק וירד סיסרא מעל המרכבה וינ
ברגליו : וברק רדף אחרי הרכב ואחרי המחנ
עד חרשת הגוים ויפל כל מחנה סיסרא לפ
חרב לא נשאר עד אחד : וסיסרא נס ברגלי
אל אהל יעל אשת חבר הקיני כי שלום בין יבי
מלך חצור ובין בית חבר הקיני : ותצא יע
לקראת סיסרא ותאמר אליו סורה אדני סורה
אלי אל תירא ויסר אליה האהלה ותכסה
בשמיכה : ויאמר אליה השקיני נא מעט מי
כי צמתי ותפתח את נאוד החלב ותשקה
ותכסהו : ויאמר אליה עמד פתח האהל והיה
אם איש יבא ושאלך ואמר היש פה איש ואמרת
אין : ותקח יעל אשת חבר את יתד האהל ותשם
את המקבת בידה ותבוא אליו בלאט ותתקע
את היתד ברקתו ותצנח בארץ והוא נרדם ויעף
וימת : והנה ברק רדף את סיסרא ותצא יע
לקראת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ראתו ותאמר לו לך ואראך את האיש אשר
ה מבקש ויבא אליה והנה סיסרא נפל מת
יתד ברקתו : ויכנע אלהים ביום ההוא את
ין מלך כנען לפני בני ישראל : ותלך יד בני
ראל הלוך וקשה על יבין מלך כנען עד אשר
ריתו את יבין מלך כנען :
שר דבורה וברק בן אבינעם ביום ההוא ה
לאמר : בפרע פרעות בישראל בהתנדב עם
כו יהוה: שמעו מלכים האזינו רזנים אנכי
ליהוה אנכי אשירה אזמר ליהוה אלהי
ראל: יהוה בצאתך משעיר בצעדך משדה
אדום ארץ רעשה גם שמים נטפו גם
ים נטפו מים : הרים נזלו מפני יהוה
זה סיני מפני יהוה אלהי ישראל: בימי
מגר בן ענת בימי יעל חדלו ארחות
והולכי נתיבות ילכו ארחות עקלקלות :
לו פרזון בישראל חדלו עד שקמתי
דבורה שקמתי אם בישראל : יבחר
הים חדשם אז לחם שערים מגן אם יראה
ורמח בארבעים אלף בישראל : לבי
וקקי ישראל המתנדבים בעם ברכו
יהוה : רכבי אתנות צחרות ישבי על
ין והלכי על דרך שיחו : מקול
מחצצים בין משאבים שם יתנו צדקות
וה צדקות פרזונו בישראל אז ירדו
לשערים עם יהוה : עורי עורי דבורה
רי עורי דברי שיר קום ברק ושבה שביך
בן אבינעם : אז ירד שריד לאדירים
ם יהוה ירד לי בגבורים : מני
אפרים שרשם בעמלק אחריך בנימין
ממיך מני מכיר ירדו מחוקקים ומזבולן
משכים בשבט ספר : ושרי בישש כר
דברה ויששכר כן ברק בעמק שלח
ברגליו בפלגות ראובן גדולים חקקי לב:
ה ישבת בין המשפתים לשמע
שריקות עדרים לפלגות ראובן גדולים
קרי לב : גלעד בעבר הירדן שכן ודן
למה יגור אניות אשר ישב לחוף ימים
ל מפרציו ישכון : זבולן עם חרף נפשו
למות ונפתלי על מרומי שדה : באו מלכים
חמו אז נלחמו מלכי כנען בתענך על מי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מגדו בצע כסף לא לקחו : מן שמים נלח
הכוכבים ממסלותם נלחמו עם סיסרא :
נחל קישון גרפם נחל קדומים נחל קיש
תדרכי נפשי עז : אז הלמו עקבי סוס
מדהרות דהרות אביריו : אורו מרוז אמ
מלאך יהוה ארו ארור ישביה כי לא באו
לעזרת יהוה לעזרת יהוה בגבורים :
תבורך מנשים יעל אשת חבר הקיני
מנשים באהל תבורך : מים שאל חלב
נתנה בספל אדירים הקריבה חמאה :
ידה ליתד תשלחנה וימינה להלמות
עמלים והלמה סיסרא מחקה ראשו ומחצ
וחלפה רקתו : בין רגליה כרע נפל שכב
בין רגליה כרע נפל באשר כרע שם נפל
שדוד : בעד החלון נשקפה ותיבב אם
סיסרא בעד האשנב מדוע בשש רכבו
לבוא מדוע אחרו פעמי מרכבותיו : חכמ
שרותיה תעננה אף היא תשיב אמריה ל
הלוא ימצאו יחלקו שלל רחם רחמתים
לראש גבר שלל צבעים לסיסרא ש
צבעים רקמה צבע רקמתים לצוארי שלל
כן יאבדו כל אויביך יהוה ואהביו כצאת
השמש בגבורתו ותשקט הארץ ארבעים
שנה :

ז ויעשו בני ישראל הרע בעיני יהוה ויתנ
יהוה ביד מדין שבע שנים : ותעז יד מדין
ישראל מפני מדין עשו להם בני ישראל א
המנהרות אשר בהרים ואת המערות וא
המצדות : והיה אם זרע ישראל ועלה מ
ועמלק ובני קדם ועלו עליו : ויחנו עליה
וישחיתו את יבול הארץ עד בואך עזה ול
ישאירו מחיה בישראל ושה ושור וחמור :
הם ומקניהם יעלו ואהליהם יבאו כדי ארב
לרב ולהם ולגמליהם אין מספר ויבאו בא
לשחתה : וידל ישראל מאד מפני מדין ויזע
בני ישראל אל יהוה : ויהי כי זעקו בני ישר
אל יהוה על אדות מדין : וישלח יהוה אי
נביא אל בני ישראל ויאמר להם כה אמר יהו
אלהי ישראל אנכי העליתי אתכם ממצרי
ואוציא אתכם מבית עבדים : ואצל אתכ
מיד מצרים ומיד כל לחציכם ואגרש אות
מפניכ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פניכם ואתנה לכם את ארצם : ואמרה לכם
ני יהוה אלהיכם לא תיראו את אלהי האמרי
שר אתם יושבים בארצם ולא שמעתם בקולי:
בא מלאך יהוה וישב תחת האלה אשר בעפרה
שר ליואש אבי העזרי וגדעון בנו חבט חטים
נת להניס מפני מדין : וירא אליו מלאך יהוה
אמר אליו יהוה עמך גבור החיל: ויאמר אליו
עון בי ארני ויש יהוה עמנו ולמה מצאתנו
זאת ואיה כל נפלאותיו אשר ספרו לנו
בותינו לאמר הלא ממצרים העלנו יהוה ועתה
נשנו יהוה ויתננו בכף מדין : ויפן אליו יהוה
אמר לך בכחך זה והושעת את ישראל מכף
דין הלא שלחתיך : ויאמר אליו בי אדני במה
שיע את ישראל הנה אלפי הדל במנשה ואנכי
צעיר בבית אבי : ויאמר אליו יהוה כי אהיה
מך והכית את מדין כאיש אחד : ויאמר אליו
ם נא מצאתי חן בעיניך ועשית לי אות שאתה
דבר עמי : אל נא תמש מזה עד באי אליך
וצאתי את מנחתי והנחתי לפניך ויאמר אנכי
שב עד שובך : וגדעון בא ויעש גדי עזים
יפת קמח מצות הבשר שם בסל והמרק שם
פרור ויוצא אליו אל תחת האלה ויגש : ויאמר
ליו מלאך האלהים קח את הבשר ואת המצות
נח אל הסלע הלז ואת המרק שפוך ויעש כן :
שלח מלאך יהוה את קצה המשענת אשר בידו
גע בבשר ובמצות ותעל האש מן הצור ותאכל
ת הבשר ואת המצות ומלאך יהוה הלך מעיניו:
רא גדעון כי מלאך יהוה הוא ויאמר גדעון
הה אדני יהוה כי על כן ראיתי מלאך יהוה
נים אל פנים : ויאמר לו יהוה שלום לך אל
ירא לא תמות : ויבן שם גדעון מזבח ליהוה
קרא לו יהוה שלום עד היום הזה עודנו
עפרת אבי העזרי : ויהי בלילה ההוא ויאמר
ו יהוה קח את פר השור אשר לאביך ופר
שני שבע שנים והרסת את מזבח הבעל אשר
אביך ואת האשרה אשר עליו תכרת : ובנית
זבח ליהוה אלהיך על ראש המעוז הזה
מערכה ולקחת את הפר השני והעלית עולה
עצי האשרה אשר תכרת : ויקח גדעון
שרה אנשים מעבדיו ויעש כאשר דבר אליו
הוה ויהי כאשר ירא את בית אביו ואת אנשי
העיר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

העיר מעשות יומם ויעש לילה: וישכימו
אנשי העיר בבקר והנה נתץ מזבח הבעל
והאשרה אשר עליו כרתה ואת הפר השני העלה
על המזבח הבנוי: ויאמרו איש אל רעהו מי
עשה הדבר הזה וידרשו ויבקשו ויאמרו גדעון
בן יואש עשה הדבר הזה: ויאמרו אנשי העיר
אל יואש הוצא את בנך וימת כי נתץ את מזבח
הבעל וכי כרת האשרה אשר עליו: ויאמר
יואש לכל אשר עמדו עליו האתם תריבון לבעל
אם אתם תושיעון אתו אשר יריב לו יומת עד
הבקר אם אלהים הוא ירב לו כי נתץ את מזבחו:
ויקרא לו ביום ההוא ירבעל לאמר ירב בו הבעל
כי נתץ את מזבחו: וכל מדין ועמלק ובני קדם
נאספו יחדו ויעברו ויחנו בעמק יזרעאל: ורוח
יהוה לבשה את גדעון ויתקע בשופר ויזעק
אביעזר אחריו: ומלאכים שלח בכל מנשה
ויזעק גם הוא אחריו ומלאכים שלח באשר
ובזבלון ובנפתלי ויעלו לקראתם: ויאמר
גדעון אל האלהים אם ישך מושיע בידי את
ישראל כאשר דברת: הנה אנכי מציג את
גזת הצמר בגרן אם טל יהיה על הגזה לבדה ועל
כל הארץ חרב וידעתי כי תושיע בידי את
ישראל כאשר דברת: ויהי כן וישכם ממחרת
ויזר את הגזה וימץ טל מן הגזה מלוא הספל
מים: ויאמר גדעון אל האלהים אל יחר אפך
בי ואדברה את הפעם אנסה נא רק הפעם בגזה
יהי נא חרב אל הגזה לבדה ועל כל הארץ יהיה
טל: ויעש אלהים כן בלילה ההוא ויהי חרב אל
הגזה לבדה ועל כל הארץ היה טל:

ז וישכם ירבעל הוא גדעון וכל העם אשר
אתו ויחנו על עין חרד ומחנה מדין היה לו
מצפון מגבעת המורה בעמק: ויאמר יהוה
אל גדעון רב העם אשר אתך מתתי את מדין
בידם פן יתפאר עלי ישראל לאמר ידי הושיעה
לי: ועתה קרא נא באזני העם לאמר מי ירא
וחרד ישב ויצפר מהר הגלעד וישב מן העם
עשרים ושנים אלף ועשרת אלפים נשארו:
ויאמר יהוה אל גדעון עוד העם רב הורד אותם
אל המים ואצרפנו לך שם והיה אשר אמר אליך
זה ילך אתך הוא ילך אתך וכל אשר אמר אליך
זה לא ילך עמך הוא לא ילך: ויורד את העם
אל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תמים ויאמר יהוה אל גדעון כל אשר ילק
ונו מן המים כאשר ילק הכלב תציג אתו
וכל אשר יכרע על ברכיו לשתות : ויהי
פר המלקקים בידם אל פיהם שלש מאות
וכל יתר העם כרעו על ברכיהם לשתות
ם : ויאמר יהוה אל גדעון בשלש מאות
ש המלקקים אושיע אתכם ונתתי את מדין
ד וכל העם ילכו איש למקמו : ויקחו את
ה העם בידם ואת שופרתיהם ואת כל איש
ראל שלח איש לאהליו ובשלש מאות האיש
זיק ומחנה מדין היה לו מתחת בעמק: ויהי
לה ההוא ויאמר אליו יהוה קום רד במחנה
נתתיו בידך : ואם ירא אתה לרדת רד אתה
ה נערך אל המחנה : ושמעת מה ידברו
חר תחזקנה ידיך וירדת במחנה וירד הוא
רה נערו אל קצה החמשים אשר במחנה:
דין ועמלק וכל בני קדם נפלים בעמק כארבה
ב ולגמלהם אין מספר כחול שעל שפת הים
ב : ויבא גדעון והנה איש מספר לרעהו
ום ויאמר הנה חלום חלמתי והנה צלול לחם
ערים מתהפך במחנה מדין ויבא עד האהל
כהו ויפול ויהפכהו למעלה ונפל האהל : ויען
הו ויאמר אין זאת בלתי אם חרב גדעון בן
ש איש ישראל נתן האלהים בידו את מדין
ת כל המחנה : ויהי כשמע גדעון את מספר
חלום ואת שברו וישתחו וישב אל מחנה
ראל ויאמר קומו כי נתן יהוה בידכם את
חנה מדין : ויחץ את שלש מאות האיש
לשה ראשים ויתן שופרות ביד כלם וכדים
קים ולפדים בתוך הכדים : ויאמר אליהם
מני תראו וכן תעשו והנה אנכי בא בקצה
מחנה והיה כאשר אעשה כן תעשון: ותקעתי
שופר אנכי וכל אשר אתי ותקעתם בשופרות
ם אתם סביבות כל המחנה ואמרתם ליהוה
לגדעון : ויבא גדעון ומאה איש אשר אתו
קצה המחנה ראש האשמרת התיכונה אך הקם
קימו את השמרים ויתקעו בשופרות ונפוץ
כדים אשר בידם : ויתקעו שלשת הראשים
שופרות וישברו הכדים ויחזיקו ביד שמאולם
לפידים וביד ימינם השופרות לתקוע ויקראו
חרב ליהוה ולגדעון : ויעמדו איש תחתיו

סביב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

סביב למחנה וירץ כל המחנה ויריעו וינים
ויתקעו שלש מאות השופרות וישם יהוה א
חרב איש ברעהו ובכל המחנה וינס המחנ
עד בית השטה צררתה עד שפת אבל מחולה ע
טבת : ויצעק איש ישראל מנפתלי ומן אש
ומן כל מנשה וירדפו אחרי מדין : ומלאכי
שלח גדעון בכל הר אפרים לאמר רדו לקרא
מדין ולכדו להם את המים עד בית ברה וא
הירדן ויצעק כל איש אפרים וילכדו את המי
עד בית ברה ואת הירדן : וילכדו שני שר
מדין את ערב ואת זאב ויהרגו את עורב בצו
עורב ואת זאב הרגו ביקב זאב וירדפו אל מדי
וראש ערב וזאב הביאו אל גדעון מעבר לירדן

ח ויאמרו אליו איש אפרים מה הדבר הזה
עשית לנו לבלתי קראות לנו כי הלכת להלח
במדין ויריבון אתו בחזקה : ויאמר אליהם מ
עשיתי עתה ככם הלא טוב עללות אפרים מבצי
אביעזר : בידכם נתן אלהים את שרי מדי
את ערב ואת זאב ומה יכלתי עשות ככם א
רפתה רוחם מעליו בדברו הדבר הזה : ויבא
גדעון הירדנה עבר הוא ושלש מאות האי
אשר אתו עיפים ורדפים : ויאמר לאנש
סכות תנו נא ככרות לחם לעם אשר ברגלי
עיפים הם ואנכי רדף אחרי זבח וצלמנע מל
מדין : ויאמר שרי סכות הכף זבח וצלמנ
עתה בידך כי נתן לצבאך לחם : ויאמר גדע
לכן בתת יהוה את זבח ואת צלמנע בידי ודשת
את בשרכם את קוצי המדבר ואת הברקנים
ויעל משם פנואל וידבר אליהם כזאת ויע
אתו אנשי פנואל כאשר ענו אנשי סכות
ויאמר גם לאנשי פנואל לאמר בשובי בשלו
אתץ את המגדל הזה : וזבח וצלמנע בקרק
ומחניהם עמם כחמשת עשר אלף כל הנותרי
מכל מחנה בני קדם והנפלים מאה ועשרי
אלף איש שלף חרב : ויעל גדעון דרך השכו
באהלים מקדם לנבח ויגבהה ויך את המח
והמחנה היה בטח : וינסו זבח וצלמנע וירד
אחריהם וילכד את שני מלכי מדין את זבח וא
צלמנע וכל המחנה החריד : וישב גדעון
יואש מן המלחמה מלמעלה החרס : וילכ
נער מאנשי סכות וישאלהו ויכתב אליו את ש

פער

סכות ואת זקניה שבעים ושבעה איש : ויבא
אל אנשי סכות ויאמר הנה זבח וצלמנע אשר
חרפתם אתי לאמר הכף זבח וצלמנע עתה בידך
כי נתן לאנשיך היעפים לחם : ויקח את זקני
העיר ואת קוצי המדבר ואת הברקנים וידע
בהם את אנשי סכות : ואת מגדל פנואל נתץ
ויהרג את אנשי העיר : ויאמר אל זבח ואל
צלמנע איפה האנשים אשר הרגתם בתבור
ויאמרו כמוך כמוהם אחד כתאר בני המלך :
ויאמר אחי בני אמי הם חי יהוה לו החיתם
אותם לא הרגתי אתכם : ויאמר ליתר בכורו
קום הרג אותם ולא שלף הנער חרבו כי ירא כי
עודנו נער : ויאמר זבח וצלמנע קום אתה
ופגע בנו כי כאיש גבורתו ויקם גדעון ויהרג
את זבח ואת צלמנע ויקח את השהרנים אשר
בצוארי גמליהם : ויאמרו איש ישראל אל
גדעון משל בנו גם אתה גם בנך גם בן בנך כי
הושעתנו מיד מדין : ויאמר אלהם גדעון לא
אמשל אני בכם ולא ימשל בני בכם יהוה ימשל
בכם : ויאמר אלהם גדעון אשאלה מכם שאלה
ותנו לי איש נזם שללו כי נזמי זהב להם כי
ישמעאלים הם : ויאמרו נתון נתן ויפרשו
את השמלה וישליכו שמה איש נזם שללו : ויהי
משקל נזמי הזהב אשר שאל אלף ושבע מאות
זהב לבד מן השהרנים והנטיפות ובגדי
הארגמן שעל מלכי מדין ולבד מן הענקות אשר
בצוארי גמליהם : ויעש אתו גדעון לאפוד ויצג
אתו בעירו בעפרה ויזנו כל ישראל אחריו שם
ויהי לגדעון ולביתו למוקש : ויכנע מדין לפני
בני ישראל ולא יספו לשאת ראשם ותשקט
הארץ ארבעים שנה בימי גדעון : וילך ירבעל
בן יואש וישב בביתו : ולגדעון היו שבעים
בנים יצאי ירכו כי נשים רבות היו לו :
ופילגשו אשר בשכם ילדה לו גם היא בן
וישם את שמו אבימלך : וימת גדעון בן יואש
בשיבה טובה ויקבר בקבר יואש אביו בעפרה
אבי העזרי : ויהי כאשר מת גדעון וישובו בני
ישראל ויזנו אחרי הבעלים וישימו להם בעל
ברית לאלהים : ולא זכרו בני ישראל את יהוה
אלהיהם המציל אותם מיד כל אויביהם מסביב :
ולא עשו חסד עם בית ירבעל גדעון ככל הטובה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אשר עשה עם ישראל :

ט וילך אבימלך בן ירבעל שכמה אל אחי
וידבר אליהם ואל כל משפחת בית אבי
לאמר : דברו נא באזני כל בעלי שכם מה
לכם המשל בכם שבעים איש כל בני ירבעל
משל בכם איש אחד וזכרתם כי עצמ
ובשרכם אני : וידברו אחי אמו עליו באזני
בעלי שכם את כל הדברים האלה ויט ל
אחרי אבימלך כי אמרו אחינו הוא : ויתנו
שבעים כסף מבית בעל ברית וישכר ב
אבימלך אנשים ריקים ופחזים וילכו אחר
ויבא בית אביו עפרתה ויהרג את אחיו
ירבעל שבעים איש על אבן אחת ויותר יותם
ירבעל הקטן כי נחבא : ויאספו כל ב
שכם וכל בית מלוא וילכו וימליכו את אבי
למלך עם אלון מצב אשר בשכם : ויגידו ל
וילך ויעמד בראש הר גרזים וישא קולו ויק
ויאמר להם שמעו אלי בעלי שכם וישמע א
אלהים : הלוך הלכו העצים למשח עלי
מלך ויאמרו לזית מלוכה עלינו : ויאמר ל
ה יתהחדלתי את דשני אשר בי יכבדו אל
ואנשים והלכתי לנוע על העצים : ויא
העצים לתאנה לכי את מלכי עלינו : ות
להם התאנה החדלתי את מתקי ואת תנ
הטובה והלכתי לנוע על העצים : ויא
העצים לגפן לכי את מלוכי עלינו : ות
להם הגפן החדלתי את תירושי המשמח א
ואנשים והלכתי לנוע על העצים : ויאמרו
העצים אל האטד לך אתה מלך עלינו : וי
האטד אל העצים אם באמת אתם משחים
למלך עליכם באו חסו בצלי ואם אין תצא
מן האטד ותאכל את ארזי הלבנון : ועתה
באמת ובתמים עשיתם ותמליכו את אבי
ואם טובה עשיתם עם ירבעל ועם ביתו
כגמול ידיו עשיתם לו : אשר נלחם אבי ע
וישלך את נפשו מנגד ויצל אתכם מיד מ
ואתם קמתם על בית אבי היום ותהרגו את
שבעים איש על אבן אחת ותמליכו את אבי
בן אמתו על בעלי שכם כי אחיכם הוא :
באמת ובתמים עשיתם עם ירבעל ועם
היום הזה שמחו באבימלך וישמח גם

בכ

ם: ואם אין תצא אש מאבימלך ותאכל את
י שכם ואת בית מלוא ותצא אש מבעלי
ם ומבית מלוא ותאכל את אבימלך: וינס
ויברח וילך בארה וישב שם מפני אבימלך
א: וישר אבימלך על ישראל שלש שנים:
לה אלהים רוח רעה בין אבימלך ובין בעלי
ם ויבגדו בעלי שכם באבימלך: לבוא
שבעים בני ירבעל ודמם לשום על אבימלך
הם אשר הרג אותם ועל בעלי שכם אשר
את ידיו להרג את אחיו: וישימו לו בעלי
ם מארבים על ראשי ההרים ויגזלו את כל
יעבר עליהם בדרך ויגד לאבימלך: ויבא
בן עבד ואחיו ויעברו בשכם ויבטחו בו
שכם: ויצאו השדה ויבצרו את כרמיהם
כו ויעשו הלולים ויבאו בית אלהיהם
לו וישתו ויקללו את אבימלך: ויאמר געל
בר מי אבימלך ומי שכם כי נעבדנו הלא
בעל וזבל פקידו עבדו את אנשי חמור אבי
ם ומדוע נעבדנו אנחנו: ומי יתן את העם
בידי ואסירה את אבימלך ויאמר לאבימלך
צבאך וצאה: וישמע זבל שר העיר את
י געל בן עבד ויחר אפו: וישלח מלאכים
אבימלך בתרמה לאמר הנה געל בן עבד
יו באים שכמה והנם צרים את העיר עליך:
ה קום לילה אתה והעם אשר אתך וארב
ה: והיה בבקר כזרח השמש תשכים
טת על העיר והנה הוא והעם אשר אתו
ים אליך ועשית לו כאשר תמצא ידך:
אבימלך וכל העם אשר עמו לילה ויארבו
שכם ארבעה ראשים: ויצא געל בן עבד
מד פתח שער העיר ויקם אבימלך והעם
ר אתו מן המארב: וירא געל את העם
ר אל זבל הנה עם יורד מראשי ההרים
ר אליו זבל את צל ההרים אתה ראה
שים: ויסף עוד געל לדבר ויאמר הנה
ירדים מעם טבור הארץ וראש אחד בא
ך אלון מעוננים: ויאמר אליו זבל איה
א פיך אשר תאמר מי אבימלך כי נעבדנו
זה העם אשר מאסתה בו צא נא עתה
תם בו: ויצא געל לפני בעלי שכם וילחם
ימלך: וירדפהו אבימלך וינס מפניו ויפלו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חללים רבים עד פתח השער: וישב אבימ
בארומה ויגרש זבל את געל ואת אחיו משב
בשכם: ויהי ממחרת ויצא העם השדה וי
לאבימלך: ויקח את העם ויחצם לשלש
ראשים ויארב בשדה וירא והנה העם יצא
העיר ויקם עליהם ויכם: ואבימלך והראש
אשר עמו פשטו ויעמדו פתח שער העיר וש
הראשים פשטו על כל אשר בשדה ויכו
ואבימלך נלחם בעיר כל היום ההוא וילכד א
העיר ואת העם אשר בה הרג ויתץ את הע
ויזרעה מלח: וישמעו כל בעלי מגדל שכ
ויבאו אל צריח בית אל ברית: ויגד לאבימ
כי התקבצו כל בעלי מגדל שכם: ויעל אבימ
הר צלמון הוא וכל העם אשר אתו ויקח אבימ
את הקרדמות בידו ויכרת שוכת עצים ויש
וישם על שכמו ויאמר אל העם אשר עמו מ
ראיתם עשיתי מהרו עשו כמוני: ויכרתו ג
כל העם איש שוכה וילכו אחרי אבימלך ויש
על הצריח ויציתו עליהם את הצריח ב
וימתו גם כל אנשי מגדל שכם כאלף א
ואשה: וילך אבימלך אל תבץ ויחן בת
וילכדה: ומגדל עז היה בתוך העיר וינ
שמה כל האנשים והנשים וכל בעלי הע
ויסגרו בעדם ויעלו על גג המגדל: ויב
אבימלך עד המגדל וילחם בו ויגש עד פ
המגדל לשרפו באש: ותשלך אשה אחת פ
רכב על ראש אבימלך ותרץ את גלגלתו: ויק
מהרה אל הנער נשא כליו ויאמר לו שלף חר
ומותתני פן יאמרו לי אשה הרגתהו וידקר
נערו וימת: ויראו איש ישראל כי מת אבימ
וילכו איש למקמו: וישב אלהים את רע
אבימלך אשר עשה לאביו להרג את שבעי
אחיו: ואת כל רעת אנשי שכם השיב אלהי
בראשם ותבא אליהם קללת יותם בן ירבע
יוד ויקם אחרי אבימלך להושיע את ישר
תולע בן פואה בן דודו איש יששכר והוא י
בשמיר בהר אפרים: וישפט את ישר
עשרים ושלש שנה וימת ויקבר בשמי
ויקם אחריו יאיר הגלעדי וישפט את ישר
עשרים ושתים שנה: ויהי לו שלשים בנ
רכבים על שלשים עירים ושלשים עירי
לה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

להם יקראו חות יאיר עד היום הזה אשר
הגלעד : וימת יאיר ויקבר בקמון :
פו בני ישראל לעשות הרע בעיני יהוה
דו את הבעלים ואת העשתרות ואת אלהי
ואת אלהי צידון ואת אלהי מואב ואת אלהי
עמון ואת אלהי פלשתים ויעזבו את יהוה
עבדוהו : ויחר אף יהוה בישראל וימכרם
פלשתים וביד בני עמון : וירעצו וירצצו
בני ישראל בשנה ההיא שמנה עשרה שנה
כל בני ישראל אשר בעבר הירדן בארץ
רי אשר בגלעד : ויעברו בני עמון את
ן להלחם גם ביהודה ובבנימין ובבית
ים ותצר לישראל מאד : ויזעקו בני ישראל
הוה לאמר חטאנו לך וכי עזבנו את אלהינו
ד את הבעלים : ויאמר יהוה אל בני
אל הלא ממצרים ומן האמרי מן בני עמון
פלשתים : וצידונים ועמלק ומעון לחצו
ם ותצעקו אלי ואושיעה אתכם מידם :
ם עזבתם אותי ותעבדו אלהים אחרים לכן
אוסיף להושיע אתכם : לכו וזעקו אל
הים אשר בחרתם בם המה יושיעו לכם בעת
כם : ויאמרו בני ישראל אל יהוה חטאנו
אתה לנו ככל הטוב בעיניך אך הצילנו נא
ום הזה : ויסירו את אלהי הנכר מקרבם
דו את יהוה ותקצר נפשו בעמל ישראל :
עקו בני עמון ויחנו בגלעד ויאספו בני
אל ויחנו במצפה : ויאמרו העם שרי
ד איש אל רעהו מי האיש אשר יחל להלחם
י עמון יהיה לראש לכל יושבי גלעד :
ויפתח הגלעדי היה גבור חיל והוא בן אשה יא
ה ויולד גלעד את יפתח : ותלד אשת גלעד
נים ויגדלו בני האשה ויגרשו את יפתח
מרו לו לא תנחל בבית אבינו כי בן אשה
רת אתה : ויברח יפתח מפני אחיו וישב
ץ טוב ויתלקטו אל יפתח אנשים ריקים
או עמו : ויהי מימים וילחמו בני עמון עם
אל : ויהי כאשר נלחמו בני עמון עם
אל וילכו זקני גלעד לקחת את יפתח מארץ
: ויאמרו ליפתח לכה והייתה לנו לקצין
חמה בבני עמון : ויאמר יפתח לזקני גלעד
א אתם שנאתם אתי ותגרשוני מבית אבי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ומדוע באתם אלי עתה כאשר צר לכם : ויאמ
זקני גלעד אל יפתח לכן עתה שבנו אליך והל
עמנו ונלחמת בבני עמון והיית לנו לראש ל
ישבי גלעד : ויאמר יפתח אל זקני גלעד א
משיבים אתם אותי להלחם בבני עמון ונ
יהוה אותם לפני אנכי אהיה לכם לראש
ויאמרו זקני גלעד אל יפתח יהוה יהיה ש
בינותינו אם לא כדברך כן נעשה : וילך יפ
עם זקני גלעד וישימו העם אותו עליהם לרא
ולקצין וידבר יפתח את כל דבריו לפני יה
במצפה : וישלח יפתח מלאכים אל מלך ב
עמון לאמר מה לי ולך כי באת אלי להלח
בארצי : ויאמר מלך בני עמון אל מלאכי י
כי לקח ישראל את ארצי בעלותו ממצרי
מארנון ועד היבוק ועד הירדן ועתה השיב
אתהן בשלום: ויוסף עוד יפתח וישלח מלאכ
אל מלך בני עמון : ויאמר לו כה אמר יפתח
לקח ישראל את ארץ מואב ואת ארץ בני עמו
כי בעלותם ממצרים וילך ישראל במדבר
ים סוף ויבא קדשה : וישלח ישראל מלא
אל מלך אדום לאמר אעברה נא בארצך ולא ש
מלך אדום וגם אל מלך מואב שלח ולא א
וישב ישראל בקדש : וילך במדבר ויסב א
ארץ אדום ואת ארץ מואב ויבא ממזרח ש
לארץ מואב ויחנון בעבר ארנון ולא באו בגב
מואב כי ארנון גבול מואב : וישלח ישר
מלאכים אל סיחון מלך האמרי מלך חשב
ויאמר לו ישראל נעברה נא בארצך עד מקומ
ולא האמין סיחון את ישראל עבר בגב
ויאסף סיחון את כל עמו ויחנו ביהצה וילח
עם ישראל : ויתן יהוה אלהי ישראל את סיח
ואת כל עמו ביד ישראל ויכום ויירש ישראל א
כל ארץ האמרי יושב הארץ ההיא : ויירש
את כל גבול האמרי מארנון ועד היבק ו
המדבר ועד הירדן : ועתה יהוה אלהי ישר
הוריש את האמרי מפני עמו ישראל ואת
תירשנו : הלא את אשר יורישך כמוש אלה
אותו תירש ואת כל אשר הוריש יהוה אלהי
מפנינו אתו נירש : ועתה הטוב טוב את
מבלק בן צפור מלך מואב הרב רב עם ישר
אם נלחם נלחם בם : בשבת ישראל בחשב
ובבנותיו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בנותיה ובערער ובבנותיה ובכל הערים אשר
ידי ארנון שלש מאות שנה ומדוע לא
נלחם בעת ההיא : ואנכי לא חטאתי לך
תה עשה אתי רעה להלחם בי ישפט יהוה
שפט היום בין בני ישראל ובין בני עמון :
א שמע מלך בני עמון אל דברי יפתח אשר
לח אליו : ותהי על יפתח רוח יהוה ויעבר
הגלעד ואת מנשה ויעבר את מצפה גלעד
מצפה גלעד עבר בני עמון : וידר יפתח נדר
יהוה ויאמר אם נתון תתן את בני עמון בידי :
יה היוצא אשר יצא מדלתי ביתי לקראתי
שובי בשלום מבני עמון והיה ליהוה
עליתיהו עולה : ויעבר יפתח אל בני עמון
לחם בם ויתנם יהוה בידו : ויכם מערוער
ד בואך מנית עשרים עיר ועד אבל כרמים
כה גדולה מאד ויכנעו בני עמון מפני בני
ראל : ויבא יפתח המצפה אל ביתו והנה
נו יצאת לקראתו בתפים ובמחלות ורק היא
ידה אין לו ממנו בן או בת : ויהי כראותו
תה ויקרע את בגדיו ויאמר אהה בתי הכרע
כרעתני ואת היית בעכרי ואנכי פציתי פי אל
וה ולא אוכל לשוב : ותאמר אליו אבי פציתה
ת פיך אל יהוה עשה לי כאשר יצא מפיך אחרי
שר עשה לך יהוה נקמות מאיביך מבני עמון :
אמר אל אביה יעשה לי הדבר הזה הרפה
מני שנים חדשים ואלכה וירדתי על ההרים
בכה על בתולי אנכי ורעיתי : ויאמר לכי
שלח אותה שני חדשים ותלך היא ורעותיה
בך על בתוליה על ההרים : ויהי מקץ שנים
דשים ותשב אל אביה ויעש לה את נדרו אשר
ר והיא לא ידעה איש ותהי חק בישראל:
ימים ימימה תלכנה בנות ישראל לתנות
ת יפתח הגלעדי ארבעת ימים בשנה :
יב ויצעק איש אפרים ויעבר צפונה ויאמרו
פתח מדוע עברת להלחם בבני עמון ולנו לא
ראת ללכת עמך ביתך נשרף עליך באש :
אמר יפתח אליהם איש ריב הייתי אני ועמי
ני עמון מאד ואזעק אתכם ולא הושעתם אותי
ידם : ואראה כי אינך מושיע ואשימה נפשי
כפי ואעברה אל בני עמון ויתנם יהוה בידי
למה עליתם אלי היום הזה להלחם בי : ויקבץ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יפתח את כל אנשי גלעד וילחם את אפרים
אנשי גלעד את אפרים כי אמרו פליטי אפו
אתם גלעד בתוך אפרים בתוך מנשה : וי
גלעד את מעברות הירדן לאפרים והיו
יאמרו פליטי אפרים אעברה ויאמרו לו א
גלעד האפרתי אתה ויאמר לא: ויאמרו לו
נא שבלת ויאמר סבלת ולא יכין לדבר כן ויא
אותו וישחטוהו אל מעברות הירדן ויפול ב
ההיא מאפרים ארבעים ושנים אלף : ויש
יפתח את ישראל שש שנים וימת יפ
הגלעדי ויקבר בערי גלעד: וישפוט אחריו
ישראל אבצן מבית לחם : ויהי לו שלש
בנים ושלשים בנות שלח החוצה ושלש
בנות הביא לבניו מן החוץ וישפוט את יש
שבע שנים : וימת אבצן ויקבר בבית לח
וישפוט אחריו את ישראל אילון הזבולני ויש
את ישראל עשר שנים : וימת אילון הזבו
ויקבר באילון בארץ זבולן : וישפט אחריו
ישראל עבדון בן הלל הפרעתוני : ויהי
ארבעים בנים ושלשים בני בנים רכבים
שבעים עירים וישפט את ישראל שמנה שני
וימת עבדון בן הלל הפרעתוני ויקבר בפרעו
בארץ אפרים בהר העמלקי :

יג ויסיפו בני ישראל לעשות הרע בעיני יהו
ויתנם יהוה ביד פלשתים ארבעים שנ
ויהי איש אחד מצרעה ממשפחת הדני וש
מנוח ואשתו עקרה ולא ילדה : וירא מל
יהוה אל האשה ויאמר אליה הנה נא את עקר
ולא ילדת והרית וילדת בן : ועתה השמרי נ
ואל תשתי יין ושכר ואל תאכלי כל טמא :
הנך הרה וילדת בן ומורה לא יעלה על ראשו
נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן והוא יו
להושיע את ישראל מיד פלשתים : ותב
האשה ותאמר לאישה לאמר איש האלהים ב
אלי ומראהו כמראה מלאך האלהים נורא מא
ולא שאלתיהו אי מזה הוא ואת שמו לא הגיד ל
ויאמר לי הנך הרה וילדת בן ועתה אל תשתי י
ושכר ואל תאכלי כל טמאה כי נזיר אלהים יהי
הנער מן הבטן עד יום מותו : ויעתר מנוח א
יהוה ויאמר בי אדוני איש האלהים אשר שלח
יבוא נא עוד אלינו ויורנו מה נעשה לנע
הילד

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לד: וישמע האלהים בקול מנוח ויבא מלאך
הים עוד אל האשה והיא יושבת בשדה
ות אישה אין עמה: ותמהר האשה ותרץ
ד לאישה ותאמר אליו הנה נראה אלי האיש
ר בא ביום אלי: ויקם וילך מנוח אחרי
תו ויבא אל האיש ויאמר לו האתה האיש
ר דברת אל האשה ויאמר אני: ויאמר מנוח
ה יבא דבריך מה יהיה משפט הנער
שהו: ויאמר מלאך יהוה אל מנוח מכל
ר אמרתי אל האשה תשמר: מכל אשר יצא
פן היין לא תאכל ויין ושכר אל תשת וכל
אה אל תאכל כל אשר צויתיה תשמר:
מר מנוח אל מלאך יהוה נעצרה נא אותך
שה לפניך גדי עזים: ויאמר מלאך יהוה
מנוח אם תעצרני לא אכל בלחמך ואם תעשה
ה ליהוה תעלנה כי לא ידע מנוח כי מלאך
ה הוא: ויאמר מנוח אל מלאך יהוה מי
ך כי יבא דבריך וכבדנוך: ויאמר לו מלאך
ה למה זה תשאל לשמי והוא פלאי: ויקח
ח את גדי העזים ואת המנחה ויעל על הצור
וה ומפליא לעשות ומנוח ואשתו ראים:
י בעלות הלהב מעל המזבח השמימה ויעל
אך יהוה בלהב המזבח ומנוח ואשתו ראים
לו על פניהם ארצה: ולא יסף עוד מלאך
ה להראה אל מנוח ואל אשתו אז ידע מנוח
מלאך יהוה הוא: ויאמר מנוח אל אשתו
ת נמות כי אלהים ראינו: ותאמר לו אשתו
חפץ יהוה להמיתנו לא לקח מידנו עלה
נחה ולא הראנו את כל אלה וכעת לא
זמיענו כזאת: ותלד האשה בן ותקרא את
צו שמשון ויגדל הנער ויברכהו יהוה: ותחל
ח יהוה לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין
ותאל:

וירד שמשון תמנתה וירא אשה בתמנתה יד
נות פלשתים: ויעל ויגד לאביו ולאמו
מר אשה ראיתי בתמנתה מבנות פלשתים
תה קחו אותה לי לאשה: ויאמר לו אביו
מו האין בבנות אחיך ובכל עמי אשה כי אתה
לך לקחת אשה מפלשתים הערלים ויאמר
משון אל אביו אותה קח לי כי היא ישרה
ניו: ואביו ואמו לא ידעו כי מיהוה היא כי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תאנה הוא מבקש מפלשתים ובעת הה
פלשתים משלים בישראל׃ וירד שמ
ואביו ואמו תמנתה ויבאו עד כרמי תמנ
והנה כפיר אריות שאג לקראתו׃ ותצלח ע
רוח יהוה וישסעהו כשסע הגדי ומאומה
בידו ולא הגיד לאביו ולאמו את אשר עש
וירד וידבר לאשה ותישר בעיני שמשון וי
מימים לקחתה ויסר לראות את מפלת האר
והנה עדת דבורים בגוית האריה ודבש׃ וירד
אל כפיו וילך הלוך ואכל וילך אל אביו ואל א
ויתן להם ויאכלו ולא הגיד להם כי מגוי
האריה רדה הדבש׃ וירד אביהו אל האש
ויעש שם שמשון משתה כי כן יעשו הבחור
ויהי כראותם אותו ויקחו שלשים מרעי
ויהיו אתו׃ ויאמר להם שמשון אחודה
לכם חידה אם הגד תגידו אותה לי שבעת י
המשתה ומצאתם ונתתי לכם שלשים סדינ
ושלשים חלפת בגדים׃ ואם לא תוכלו להגי
לי ונתתם אתם לי שלשים סדינים ושלשי
חליפות בגדים ויאמרו לו חודה חידת
ונשמענה׃ ויאמר להם מהאכל יצא מא
ומעז יצא מתוק ולא יכלו להגיד החידה שלש
ימים׃ ויהי ביום השביעי ויאמרו לאשת
שמשון פתי את אישך ויגד לנו את החידה
נשרף אתך ואת בית אביך באש הלירש
קראתם לנו הלא׃ ותבך אשת שמשון ע
ותאמר רק שנאתני ולא אהבתני החידה חדת
לבני עמי ולי לא הגדתה ויאמר לה הנה לא
ולאמי לא הגדתי ולך אגיד׃ ותבך עליו שבע
הימים אשר היה להם המשתה ויהי ביום
השביעי ויגד לה כי הציקתהו ותגד החידה
לבני עמה׃ ויאמרו לו אנשי העיר ביום
השביעי בטרם יבא החרסה מה מתוק מדב
ומה עז מארי ויאמר להם לולא חרשתם בעגלת
לא מצאתם חידתי׃ ותצלח עליו רוח יהו
וירד אשקלון ויך מהם שלשים איש ויקח א
חליצותם ויתן החליפות למגידי החידה ויח
אפו ויעל בית אביהו׃ ותהי אשת שמש
למרעהו אשר רעה לו׃

טו ויהי מימים בימי קציר חטים ויפק
שמשון את אשתו בגדי עזים ויאמר אבאה א
אשת

תי החדרה ולא נתנו אביה לבוא : ויאמר
יה אמר אמרתי כי שנא שנאתה ואתננה
רעך הלא אחותה הקטנה טובה ממנה תהי
לך תחתיה : ויאמר להם שמשון נקיתי
עם מפלשתים כי עשה אני עמם רעה :
ך שמשון וילכד שלש מאות שועלים ויקח
דים ויפן זנב אל זנב וישם לפיד אחד בין שני
בות בתוך : ויבער אש בלפידים וישלח
קמות פלשתים ויבער מגדיש ועד קמה ועד
ם זית : ויאמרו פלשתים מי עשה זאת
מרו שמשון חתן התמני כי לקח את אשתו
נה למרעהו ויעלו פלשתים וישרפו אותה
ת אביה באש : ויאמר להם שמשון אם
שון כזאת כי אם נקמתי בכם ואחר אחדל :
אותם שוק על ירך מכה גדולה וירד וישב
עיף סלע עיטם : ויעלו פלשתים ויחנו
הודה וינטשו בלחי : ויאמרו איש יהודה למה
יתם עלינו ויאמרו לאסור את שמשון עלינו
שות לו כאשר עשה לנו : וירדו שלשת
פים איש מיהודה אל סעיף סלע עיטם
מרו לשמשון הלא ידעת כי משלים בנו
שתים ומה זאת עשית לנו ויאמר להם כאשר
ו לי כן עשיתי להם : ויאמרו לו לאסרך
נו לתתך ביד פלשתים ויאמר להם שמשון
בעו לי פן תפגעון בי אתם : ויאמרו לו
מר לא כי אסר נאסרך ונתנוך בידם והמת
נמיתך ויאסרהו בשנים עבתים חדשים
לוהו מן הסלע : הוא בא עד לחי ופלשתים
יעו לקראתו ותצלח עליו רוח יהוה ותהיינה
בתים אשר על זרועותיו כפשתים אשר בערו
ש וימסו אסוריו מעל ידיו : וימצא לחי
ור טריה וישלח ידו ויקחה ויך בה אלף איש :
מר שמשון בלחי החמור חמור חמרתים
חי החמור הכיתי אלף איש : ויהי ככלותו
בר וישלך הלחי מידו ויקרא למקום ההוא
ת לחי : ויצמא מאד ויקרא אל יהוה ויאמר
נתת ביד עבדך את התשועה הגדלה הזאת
תה אמות בצמא ונפלתי ביד הערלים :
קע אלהים את המכתש אשר בלחי ויצאו
מנו מים וישת ותשב רוחו ויחי על כן קרא
מה עין הקורא אשר בלחי עד היום הזה :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וישפט את ישראל בימי פלשתים עשרים שנ
יו וילך שמשון עזתה וירא שם אשה זונ
ויבא אליה: לעזתים לאמר בא שמשון הנ
ויסבו ויארבו לו כל הלילה בשער הע
ויתחרשו כל הלילה לאמר עד אור הבק
והרגנהו: וישכב שמשון עד חצי הלילה ויק
בחצי הלילה ויאחז בדלתות שער העיר ובש
המזוזות ויסעם עם הבריח וישם על כתפ
ויעלם אל ראש ההר אשר על פני חברון: ויה
אחרי כן ויאהב אשה בנחל שורק ושמה דליל
ויעלו אליה סרני פלשתים ויאמרו לה פתי או
וראי במה כחו גדול ובמה נוכל לו ואסרנו
לענותו ואנחנו נתן לך איש אלף ומאה כסף
ותאמר דלילה אל שמשון הגידה נא לי במ
כחך גדול ובמה תאסר לענותך: ויאמר אלי
שמשון אם יאסרני בשבעה יתרים לחים אש
לא חרבו וחליתי והייתי כאחד האדם: ויע
לה סרני פלשתים שבעה יתרים לחים אשר ל
חרבו ותאסרהו בהם: והארב ישב לה בחד
ותאמר אליו פלשתים עליך שמשון וינתק א
היתרים כאשר ינתק פתיל הנערת בהריחו א
ולא נודע כחו: ותאמר דלילה אל שמשון הנ
התלת בי ותדבר אלי כזבים עתה הגידה נא ל
במה תאסר: ויאמר אליה אם אסור יאסרונ
בעבתים חדשים אשר לא נעשה בהם מלאכ
וחליתי והייתי כאחד האדם: ותקח דליל
עבתים חדשים ותאסרהו בהם ותאמר אלי
פלשתים עליך שמשון והארב ישב בחדר
וינתקם מעל זרעתיו כחוט: ותאמר דלילה א
שמשון עד הנה התלת בי ותדבר אלי כזבים
הגידה לי במה תאסר ויאמר אליה אם תארגי א
שבע מחלפות ראשי עם המסכת: ותתקע
ביתד ותאמר אליו פלשתים עליך שמשון וייק
משנתו ויסע את היתד הארג ואת המסכת
ותאמר אליו איך תאמר אהבתיך ולבך אין את
זה שלש פעמים התלת בי ולא הגדת לי במה
כחך גדול: ויהי כי הציקה לו בדבריה כל הימים
ותאלצהו ותקצר נפשו למות: ויגד לה את
כל לבו ויאמר לה מורה לא עלה על ראשי כי
נזיר אלהים אני מבטן אמי אם גלחתי וסר ממני
כחי וחליתי והייתי ככל האדם: ותרא דלילה
כי

י הגיד לה את כל לבו ותשלח ותקרא לסרני
לשתים לאמר עלו הפעם כי הגיד לה את כל
בו ועלו אליה סרני פלשתים ויעלו הכסף בידם:
ישנהו על ברכיה ותקרא לאיש ותגלח את
בע מחלפות ראשו ותחל לענותו ויסר כחו
עליו: ותאמר פלשתים עליך שמשון ויקץ
שנתו ויאמר אצא כפעם בפעם ואנער והוא
א ידע כי יהוה סר מעליו: ויאחזוהו פלשתים
נקרו את עיניו ויורידו אתו עזתה ויאסרוהו
חשתים ויהי טוחן בבית האסירים: ויחל
ער ראשו לצמח כאשר גלח: וסרני פלשתים
אספו לזבח זבח גדול לדגון אלהיהם ולשמחה
אמרו נתן אלהינו בידנו את שמשון אויבנו:
ראו אתו העם ויהללו את אלהיהם כי אמרו
ן אלהינו בידנו את אויבנו ואת מחריב
צנו ואשר הרבה את חללינו: ויהי כיטוב
ם ויאמרו קראו לשמשון וישחק לנו ויקראו
שמשון מבית האסירים ויצחק לפניהם
עמידו אותו בין העמודים: ויאמר שמשון
הנער המחזיק בידו הניחה אותי והימשני
ת העמדים אשר הבית נכון עליהם ואשען
יהם: והבית מלא האנשים והנשים ושמה
פרני פלשתים ועל הגג כשלשת אלפים איש
שה הראים בשחוק שמשון: ויקרא שמשון
יהוה ויאמר אדני יהוה זכרני נא וחזקני נא
הפעם הזה האלהים ואנקמה נקם אחת
שתי עיני מפלשתים: וילפת שמשון את
ני עמודי התוך אשר הבית נכון עליהם
סמך עליהם אחד בימינו ואחד בשמאלו:
אמר שמשון תמות נפשי עם פלשתים ויט
ח ויפל הבית על הסרנים ועל כל העם אשר
ויהיו המתים אשר המית במותו רבים
אשר המית בחייו: וירדו אחיו וכל בית
יהו וישאו אתו ויעלו ויקברו אותו בין צרעה
ין אשתאול בקבר מנוח אביו והוא שפט את
ראל עשרים שנה:
יז ויהי איש מהר אפרים ושמו מיכיהו:
אמר לאמו אלף ומאה הכסף אשר לקח לך ואתי
לית וגם אמרת באזני הנה הכסף אתי אני
קחתיו ותאמר אמו ברוך בני ליהוה: וישב
ה אלף ומאה הכסף לאמו ותאמר אמו הקדש
הקדשתי

הקדשתי את הכסף ליהוה מידי לבני לעשות
פסל ומסכה ועתה אשיבנו לך : וישב את
הכסף לאמו ותקח אמו מאתים כסף ותתנהו
לצורף ויעשהו פסל ומסכה ויהי בבית מיכיהו
והאיש מיכה לו בית אלהים ויעש אפוד ותרפים
וימלא את יד אחד מבניו ויהי לו לכהן : בימים
ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו
יעשה : ויהי נער מבית לחם יהודה ממשפחת
יהודה והוא לוי והוא גר שם : וילך האיש
מהעיר מבית לחם יהודה לגור באשר ימצא
ויבא הר אפרים עד בית מיכה לעשות דרכו :
ויאמר לו מיכה מאין תבוא ויאמר אליו לוי אנכי
מבית לחם יהודה ואנכי הולך לגור באשר
אמצא : ויאמר לו מיכה שבה עמדי והיה לי
לאב ולכהן ואנכי אתן לך עשרת כסף לימים
וערך בגדים ומחיתך וילך הלוי : ויואל הלוי
לשבת את האיש ויהי הנער לו כאחד מבניו :
וימלא מיכה את יד הלוי ויהי לו הנער לכהן ויהי
בבית מיכה : ויאמר מיכה עתה ידעתי כי
ייטיב יהוה לי כי היה לי הלוי לכהן :
יח בימים ההם אין מלך בישראל ובימים ההם
שבט הדני מבקש לו נחלה לשבת כי לא נפלה
לו עד היום ההוא בתוך שבטי ישראל בנחלה :
וישלחו בני דן ממשפחתם חמשה אנשים
מקצותם אנשים בני חיל מצרעה ומאשתאול
לרגל את הארץ ולחקרה ויאמרו אלהם לכו חקרו
את הארץ ויבאו הר אפרים עד בית מיכה וילינו
שם : המה עם בית מיכה והמה הכירו את
קול הנער הלוי ויסורו שם ויאמרו לו מי הביאך
הלם ומה אתה עשה בזה ומה לך פה : ויאמר
אלהם כזה וכזה עשה לי מיכה וישכרני ואהיה
לי לכהן : ויאמרו לו שאל נא באלהים ונדעה
התצליח דרכנו אשר אנחנו הלכים עליה :
ויאמר להם הכהן לכו לשלום נכח יהוה דרככם
אשר תלכו בה : וילכו חמשת האנשים ויבאו
לישה ויראו את העם אשר בקרבה יושבת
לבטח כמשפט צידנים שקט ובטח ואין מכלים
דבר בארץ יורש עצר ורחוקים המה מצידנים
ודבר אין להם עם אדם : ויבאו אל אחיהם
צרעה ואשתאל ויאמרו להם אחיהם מה אתם :
ויאמרו קומה ונעלה עליהם כי ראינו את הארץ
והנה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ה טובה מאד ואתם מחשים אל תעצלו ללכת
לרשת את הארץ : כבאכם תבאו אל עם
ח והארץ רחבת ידים כי נתנה אלהים בידכם
אם אשר אין שם מחסור כל דבר אשר בארץ :
עו משם ממשפחת הדני מצרעה ומאשתאל
מאות איש חגור כלי מלחמה : ויעלו
נו בקרית יערים ביהודה על כן קראו למקום
א מחנה דן עד היום הזה הנה אחרי קרית
ים : ויעברו משם הר אפרים ויבאו עד
מיכה : ויענו חמשת האנשים ההלכים
ל את הארץ ליש ויאמרו אל אחיהם הידעתם
ש בבתים האלה אפוד ותרפים ופסל ומסכה
ה דעו מה תעשו : ויסורו שמה ויבאו אל
הנער הלוי בית מיכה וישאלו לו לשלום :
ש מאות איש חגורים כלי מלחמתם נצבים
ח השער אשר מבני דן : ויעלו חמשת
שים ההלכים לרגל את הארץ באו שמה
או את הפסל ואת האפוד ואת התרפים ואת
הכה והכהן נצב פתח השער ושש מאות
ש החגור כלי המלחמה : ואלה באו בית
ה ויקחו את פסל האפוד ואת התרפים ואת
כה ויאמר אלהם הכהן מה אתם עשים :
מרו לו החרש שים ידך על פיך ולך עמנו
ה לנו לאב ולכהן הטוב היותך כהן לבית איש
או היותך כהן לשבט ולמשפחה בישראל :
ב לב הכהן ויקח את האפוד ואת התרפים
ת הפסל ויבא בקרב העם : ויפנו וילכו
מו את הטף ואת המקנה ואת הכבודה
הם : המה הרחיקו מבית מיכה והאנשים
בבתים אשר עם בית מיכה נזעקו וידביקו
בני דן : ויקראו אל בני דן ויסבו פניהם
מרו למיכה מה לך כי נזעקת : ויאמר את
י אשר עשיתי לקחתם ואת הכהן ותלכו
לי עוד ומה זה תאמרו אלי מה לך : ויאמרו
בני דן אל תשמע קולך עמנו פן יפגעו
ם אנשים מרי נפש ואספתה נפשך ונפש
ך : וילכו בני דן לדרכם וירא מיכה כי חזקים
ה ממנו ויפן וישב אל ביתו : והמה לקחו
אשר עשה מיכה ואת הכהן אשר היה לו
ו על ליש על עם שקט ובטח ויכו אותם
חרב ואת העיר שרפו באש : ואין מציל כי
רחוקה

רחוקה היא מצידון ודבר אין להם עם אדם והיא
בעמק אשר לבית רחוב ויבנו את העיר וישבו
בה: ויקראו שם העיר דן בשם דן אביהם אשר
יולד לישראל ואולם ליש שם העיר לראשנה:
ויקימו להם בני דן את הפסל ויהונתן בן גרשם
בן מנשה הוא ובניו היו כהנים לשבט הדני עד
יום גלות הארץ: וישימו להם את פסל מיכה
אשר עשה כל ימי היות בית האלהים בשלה:
יט ויהי בימים ההם ומלך אין בישראל ויהי
איש לוי גר בירכתי הר אפרים ויקח לו אשה
פילגש מבית לחם יהודה: ותזנה עליו פילגשו
ותלך מאתו אל בית אביה אל בית לחם יהודה
ותהי שם ימים ארבעה חדשים: ויקם אישה
וילך אחריה לדבר על לבה להשיבו ונערו עמו
וצמד חמרים ותביאהו בית אביה ויראהו אבי
הנערה וישמח לקראתו: ויחזק בו חתנו אבי
הנערה וישב אתו שלשת ימים ויאכלו וישתו
וילינו שם: ויהי ביום הרביעי וישכימו
בבקר ויקם ללכת ויאמר אבי הנערה אל חתנו
סעד לבך פת לחם ואחר תלכו: וישבו ויאכלו
שניהם יחדו וישתו ויאמר אבי הנערה אל
האיש הואל נא ולין ויטב לבך: ויקם האיש
ללכת ויפצר בו חתנו וישב וילן שם: וישכם
בבקר ביום החמישי ללכת ויאמר אבי הנערה
סעד נא לבבך והתמהמהו עד נטות היום ויאכלו
שניהם: ויקם האיש ללכת הוא ופילגשו ונערו
ויאמר לו חתנו אבי הנערה הנה נא רפה היום
לערוב לינו נא הנה חנות היום לין פה וייטב
לבבך והשכמתם מחר לדרככם והלכת לאהלך:
ולא אבה האיש ללון ויקם וילך ויבא עד נכח
יבוס היא ירושלם ועמו צמד חמורים חבושים
ופילגשו עמו: הם עם יבוס והיום רד מאד
ויאמר הנער אל אדניו לכה נא ונסורה אל עיר
היבוסי הזאת ונלין בה: ויאמר אליו אדניו
לא נסור אל עיר נכרי אשר לא מבני ישראל
הנה ועברנו עד גבעה: ויאמר לנערו לך
ונקרבה באחד המקומות ולנו בגבעה או ברמה:
ויעברו וילכו ותבא להם השמש אצל הגבעה
אשר לבנימן: ויסרו שם לבוא ללון בגבעה
ויבא וישב ברחוב העיר ואין איש מאסף אותם
הביתה ללון: והנה איש זקן בא מן מעשהו
מן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

השדה בערב והאיש מהר אפרים והוא גר
בעה ואנשי המקום בני ימיני : וישא עיניו
א את האיש הארח ברחב העיר ויאמר האיש
קן אנה תלך ומאין תבוא : ויאמר אליו
רים אנחנו מבית לחם יהודה עד ירכתי הר
רים משם אנכי ואלך עד בית לחם יהודה
ת בית יהוה אני הלך ואין איש מאסף אותי
יתה : וגם תבן גם מספוא יש לחמורינו
לחם ויין יש לי ולאמתך ולנער עם עבדיך
מחסור כל דבר : ויאמר האיש הזקן שלום
רק כל מחסורך עלי רק ברחוב אל תלן :
יאהו לביתו ויבול לחמורים וירחצו רגליהם
כלו וישתו : המה מיטיבים את לבם והנה
שי העיר אנשי בני בליעל נסבו את הבית
רפקים על הדלת ויאמרו אל האיש בעל הבית
ן לאמר הוצא את האיש אשר בא אל ביתך
ענו : ויצא אליהם האיש בעל הבית ויאמר
הם אל אחי אל תרעו נא אחרי אשר בא האיש
ה אל ביתי אל תעשו את הנבלה הזאת : הנה
י הבתולה ופילגשהו אוציאה נא אותם וענו
תם ועשו להם הטוב בעיניכם ולאיש הזה
תעשו דבר הנבלה הזאת : ולא אבו האנשים
מע לו ויחזק האיש בפילגשו ויצא אליהם
רץ וידעו אותה ויתעללו בה כל הלילה עד
קר וישלחוה בעלות השחר : ותבא האשה
נות הבקר ותפל פתח בית האיש אשר ארוניה
ם עד האור : ויקם ארניה בבקר ויפתח
תות הבית ויצא ללכת לדרכו והנה האשה
לגשו נפלת פתח הבית וידיה על הסף :
מר אליה קומי ונלכה ואין ענה ויקחה על
מור ויקם האיש וילך למקומו : ויבא אל
נו ויקח את המאכלת ויחזק בפילגשו
תחה לעצמיה לשנים עשר נתחים וישלחה
ל גבול ישראל : והיה כל הראה ואמר לא
תה ולא נראתה כזאת למיום עלות בני
ראל מארץ מצרים עד היום הזה שימו לכם
ה עצו ודברו :

ויצאו כל בני ישראל ותקהל העדה כאיש
ד למדן ועד באר שבע וארץ הגלעד אל יהוה כ
צפה : ויתיצבו פנות כל העם כל שבטי
ראל בקהל עם האלהים ארבע מאות אלף
איש

איש רגלי שלף חרב ׃ וישמעו בני בנימן כי
עלו בני ישראל המצפה ויאמרו בני ישראל
דברו איכה נהיתה הרעה הזאת ׃ ויען האיש
הלוי איש האשה הנרצחה ויאמר הגבעתה אשר
לבנימן באתי אני ופילגשי ללון ׃ ויקמו עלי
בעלי הגבעה ויסבו עלי את הבית לילה אותי
דמו להרג ואת פילגשי ענו ותמת ׃ ואחז
בפילגשי ואנתחה ואשלחה בכל שדה נחלת
ישראל כי עשו זמה ונבלה בישראל ׃ הנה
כלכם בני ישראל הבו לכם דבר ועצה הלם ׃
ויקם כל העם כאיש אחד לאמר לא נלך איש
לאהלו ולא נסור איש לביתו ׃ ועתה זה הדבר
אשר נעשה לגבעה עליה בגורל ׃ ולקחנו
עשרה אנשים למאה לכל שבטי ישראל ומאה
לאלף ואלף לרבבה לקחת צדה לעם לעשות
לבואם לגבע בנימן ככל הנבלה אשר עשה
בישראל ׃ ויאסף כל איש ישראל אל העיר
כאיש אחד חברים ׃ וישלחו שבטי ישראל
אנשים בכל שבטי בנימן לאמר מה הרעה
הזאת אשר נהיתה בכם ׃ ועתה תנו את
האנשים בני בליעל אשר בגבעה ונמיתם
ונבערה רעה מישראל ולא אבו ° בנימן לשמע
בקול אחיהם בני ישראל ׃ ויאספו בני בנימן
מן הערים הגבעתה לצאת למלחמה עם בני
ישראל ׃ ויתפקדו בני בנימן ביום ההוא
מהערים עשרים וששה אלף איש שלף
חרב לבד מישבי הגבעה התפקדו שבע מאות
איש בחור ׃ מכל העם הזה שבע מאות
איש בחור אטר יד ימינו כל זה קלע באבן
אל השערה ולא יחטא ׃ ואיש ישראל
התפקדו לבד מבנימן ארבע מאות אלף איש
שלף חרב כל זה איש מלחמה ׃ ויקמו
ויעלו בית אל וישאלו באלהים ויאמרו בני
ישראל מי יעלה לנו בתחלה למלחמה עם בני
בנימן ויאמר יהוה יהודה בתחלה ׃ ויקומו בני
ישראל בבקר ויחנו על הגבעה ׃ ויצא איש
ישראל למלחמה עם בנימן ויערכו אתם איש
ישראל מלחמה אל הגבעה ׃ ויצאו בני בנימן
מן הגבעה וישחיתו בישראל ביום ההוא שנים
ועשרים אלף איש ארצה ׃ ויתחזק העם איש
ישראל ויספו לערך מלחמה במקום אשר ערכו
שם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ביום הראשון: ויעלו בני ישראל ויבכו
לפני יהוה עד הערב וישאלו ביהוה לאמר
האוסיף לגשת למלחמה עם בני בנימן אחי
ויאמר יהוה עלו אליו: ויקרבו בני ישראל אל
בני בנימן ביום השני: ויצא בנימן לקראתם
מן הגבעה ביום השני וישחיתו בבני ישראל
עוד שמנת עשר אלף איש ארצה כל אלה שלפי
חרב: ויעלו כל בני ישראל וכל העם ויבאו
בית אל ויבכו וישבו שם לפני יהוה ויצומו
ביום ההוא עד הערב ויעלו עלות ושלמים
לפני יהוה: וישאלו בני ישראל ביהוה ושם
ארון ברית האלהים בימים ההם: ופינחס
בן אלעזר בן אהרן עמד לפניו בימים ההם לאמר
האוסף עוד לצאת למלחמה עם בני בנימן אחי
אם אחדל ויאמר יהוה עלו כי מחר אתננו בידך:
וישם ישראל ארבים אל הגבעה סביב: ויעלו
בני ישראל אל בני בנימן ביום השלישי ויערכו
אל הגבעה כפעם בפעם: ויצאו בני בנימן
לקראת העם הנתקו מן העיר ויחלו להכות
מהעם חללים כפעם בפעם במסלות אשר אחת
עלה בית אל ואחת גבעתה בשדה כשלשים איש
בישראל: ויאמרו בני בנימן נגפים הם לפנינו
כבראשנה ובני ישראל אמרו ננוסה ונתקנהו
מן העיר אל המסלות: וכל איש ישראל קמו
ממקומו ויערכו בבעל תמר וארב ישראל מגיח
ממקמו ממערה גבע: ויבאו מנגד לגבעה
עשרת אלפים איש בחור מכל ישראל והמלחמה
כבדה והם לא ידעו כי נגעת עליהם הרעה:
ויגף יהוה את בנימן לפני ישראל וישחיתו בני
ישראל בבנימן ביום ההוא עשרים וחמשה אלף
ומאה איש כל אלה שלף חרב: ויראו בני בנימן
כי נגפו ויתנו איש ישראל מקום לבנימן כי
בטחו אל הארב אשר שמו על הגבעה: והארב
החישו ויפשטו אל הגבעה וימשך הארב ויך את
כל העיר לפי חרב: והמועד היה לאיש ישראל
עם הארב הרב להעלותם משאת העשן מן
העיר: ויהפך איש ישראל במלחמה ובנימן
החל להכות חללים באיש ישראל כשלשים איש
כי אמרו אך נגוף נגף הוא לפנינו כמלחמה
הראשנה: והמשאת החלה לעלות מן העיר
עמוד עשן ויפן בנימן אחריו והנה עלה כליל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

העיר השמימה : ואיש ישראל הפך ויבהל אי
בנימן כי ראה כי נגעה עליו הרעה : ויפ
לפני איש ישראל אל דרך המדבר והמלחמ
הדביקתהו ואשר מהערים משחיתים או
בתוכו : כתרו את בנימן הרדיפהו מנוח
הדריכהו עד נכח הגבעה ממזרח שמש : ויפ
מבנימן שמנה עשר אלף איש את כל אלה אנ
חיל : ויפנו וינסו המדברה אל סלע הרמ
ויעללהו במסלות חמשת אלפים איש וידב
אחריו עד גדעם ויכו ממנו אלפים איש : וי
כל הנפלים מבנימן עשרים וחמשה אלף אי
שלף חרב ביום ההוא את כל אלה אנשי חי
ויפנו וינסו המדברה אל סלע הרמון שש מא
איש וישבו בסלע רמון ארבעה חדשים : ואי
ישראל שבו אל בני בנימן ויכום לפי חרב מע
מתם עד בהמה עד כל הנמצא גם כל הערי
הנמצאות שלחו באש :

כא ואיש ישראל נשבע במצפה לאמר אי
ממנו לא יתן בתו לבנימן לאשה : ויבא הע
בית אל וישבו שם עד הערב לפני האלהי
וישאו קולם ויבכו בכי גדול : ויאמרו למה יה
אלהי ישראל היתה זאת בישראל להפקד הי
מישראל שבט אחד : ויהי ממחרת וישכי
העם ויבנו שם מזבח ויעלו עלות ושלמים
ויאמרו בני ישראל מי אשר לא עלה בקהל מ
שבטי ישראל אל יהוה כי השבועה הגדול
היתה לאשר לא עלה אל יהוה המצפה לאו
מות יומת : וינחמו בני ישראל אל בנב
אחיו ויאמרו נגדע היום שבט אחד מישרא
מה נעשה להם לנותרים לנשים ואנ
נשבענו ביהוה לבלתי תת להם מבנות
לנשים : ויאמרו מי אחד משבטי ישראל א
לא עלה אל יהוה המצפה והנה לא בא איש
המחנה מיבש גלעד אל הקהל : ויתפקד הע
והנה אין שם איש מיושבי יבש גלעד : וישל
שם העדה שנים עשר אלף איש מבני הח
ויצוו אותם לאמר לכו והכיתם את יושבי י
גלעד לפי חרב והנשים והטף : וזה הדבר א
תעשו כל זכר וכל אשה ידעת משכב ז
תחרימו : וימצאו מיושבי יבש גלעד אר
מאות נערה בתולה אשר לא ידעה איש למש

ז

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויביאו אותם אל המחנה שלה אשר בארץ
ן : וישלחו כל העדה וידברו אל בני בנימן
ר בסלע רמון ויקראו להם שלום : וישב
מן בעת ההיא ויתנו להם הנשים אשר חיו
טי יבש גלעד ולא מצאו להם כן : והעם
ם לבנימן כי עשה יהוה פרץ בשבטי ישראל:
מרו זקני העדה מה נעשה לנותרים לנשים
נשמדה מבנימן אשה : ויאמרו ירשת
טה לבנימן ולא ימחה שבט מישראל: ואנחנו
וכל לתת להם נשים מבנותינו כי נשבעו
ישראל לאמר ארור נתן אשה לבנימן:
מרו הנה חג יהוה בשלו מימים ימימה אשר
ונה לבית אל מזרחה השמש למסלה העלה
ת אל שכמה ומנגב ללבונה : ויצו את בני
מן לאמר לכו וארבתם בכרמים : וראיתם
ה אם יצאו בנות שלו לחול במחלות ויצאתם
הכרמים וחטפתם לכם איש אשתו מבנות
ו והלכתם ארץ בנימן : והיה כי יבאו
תם או אחיהם לרוב אלינו ואמרנו אליהם
נו אותם כי לא לקחנו איש אשתו במלחמה
א אתם נתתם להם כעת תאשמו : ויעשו
בני בנימן וישאו נשים למספרם מן
חללות אשר גזלו וילכו וישובו אל נחלתם
נו את הערים וישבו בהם : ויתהלכו משם
ישראל בעת ההיא איש לשבטו ולמשפחתו
או משם איש לנחלתו : בימים ההם אין
ו בישראל איש הישר בעיניו יעשה :

שמואל א

ויהי איש אחד מן הרמתים צופים
מהר אפרים ושמו אלקנה בן
ם בן אליהוא בן תחו בן צוף אפרתי : ולו
י נשים שם אחת חנה ושם השנית פננה
לפננה ילדים ולחנה אין ילדים : ועלה
ש ההוא מעירו מימים ימימה להשתחות
ח ליהוה צבאות בשלה ושם שני בני עלי
י ופנחס כהנים ליהוה : ויהי היום ויזבח
נה ונתן לפננה אשתו ולכל בניה ובנותיה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מנות : ולחנה יתן מנה אחת אפים כי את
חנה אהב ויהוה סגר רחמה : וכעסתה צרתה
גם כעס בעבור הרעמה כי סגר יהוה בעד
רחמה : וכן יעשה שנה בשנה מדי עלתה
בבית יהוה כן תכעסנה ותבכה ולא תאכל :
ויאמר לה אלקנה אישה חנה למה תבכי ולמה
לא תאכלי ולמה ירע לבבך הלוא אנכי טוב לך
מעשרה בנים : ותקם חנה אחרי אכלה בשלה
ואחרי שתה ועלי הכהן ישב על הכסא על
מזוזת היכל יהוה : והיא מרת נפש ותתפלל
על יהוה ובכה תבכה : ותדר נדר ותאמר יהוה
צבאות אם ראה תראה בעני אמתך וזכרתני ולא
תשכח את אמתך ונתתה לאמתך זרע אנשים
ונתתיו ליהוה כל ימי חייו ומורה לא יעלה על
ראשו : והיה כי הרבתה להתפלל לפני יהוה
ועלי שמר את פיה : וחנה היא מדברת על
לבה רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע ויחשבה
עלי לשכרה: ויאמר אליה עלי עד מתי
תשתכרין הסירי את יינך מעליך : ותען חנה
ותאמר לא אדני אשה קשת רוח אנכי ויין ושכר
לא שתיתי ואשפך את נפשי לפני יהוה : אל
תתן את אמתך לפני בת בליעל כי מרב שיחי
וכעסי דברתי עד הנה : ויען עלי ויאמר לכי
לשלום ואלהי ישראל יתן את שלתך אשר שאלת
מעמו : ותאמר תמצא שפחתך חן בעיניך ותלך
האשה לדרכה ותאכל ופניה לא היו לה עוד :
וישכימו בבקר וישתחוו לפני יהוה וישבו ויבאו
אל ביתם הרמתה וידע אלקנה את חנה אשתו
ויזכרה יהוה : ויהי לתקפות הימים ותהר חנה
ותלד בן ותקרא את שמו שמואל כי מיהוה
שאלתיו : ויעל האיש אלקנה וכל ביתו לזבח
ליהוה את זבח הימים ואת נדרו : וחנה לא
עלתה כי אמרה לאישה עד יגמל הנער והבאתיו
ונראה את פני יהוה וישב שם עד עולם: ויאמר
לה אלקנה אישה עשי הטוב בעיניך שבי עד
גמלך אתו אך יקם יהוה את דברו ותשב האשה
ותינק את בנה עד גמלה אתו : ותעלהו עמה
כאשר גמלתו בפרים שלשה ואיפה אחת קמח
ונבל יין ותבאהו בית יהוה שלו והנער נער :
וישחטו את הפר ויבאו את הנער אל עלי :
ותאמר בי אדני חי נפשך אדני אני האשה
הנצבת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

צבת עמכה בזה להתפלל אל יהוה׃ אל הנער
ה התפללתי ויתן יהוה לי את שאלתי אשר
אלתי מעמו׃ וגם אנכי השאלתיהו ליהוה
הימים אשר היה הוא שאול ליהוה וישתחו
ליהוה׃
ותתפלל חנה ותאמר עלץ לבי ביהוה רמה ב
כי ביהוה רחב פי על אויבי כי שמחתי
שועתך׃ אין קדוש כיהוה כי אין בלתך ואין
כאלהינו׃ אל תרבו תדברו גבהה גבהה
א עתק מפיכם כי אל דעות יהוה ולא נתכנו
לות׃ קשת גברים חתים ונכשלים אזרו
ל׃ שבעים בלחם נשכרו ורעבים חדלו עד
רה ילדה שבעה ורבת בנים אמללה׃ יהוה
ית ומחיה מוריד שאול ויעל׃ יהוה מוריש
עשיר משפיל אף מרומם׃ מקים מעפר
מאשפת ירים אביון להושיב עם נדיבים
נא כבוד ינחלם כי ליהוה מצקי ארץ וישת
יהם תבל׃ רגלי חסידו ישמר ורשעים
שך ידמו כי לא בכח יגבר איש׃ יהוה יחתו
יבו עלו בשמים ירעם יהוה ידין אפסי ארץ
ן עז למלכו וירם קרן משיחו׃ וילך אלקנה
מתה על ביתו והנער היה משרת את יהוה את
י עלי הכהן׃ ובני עלי בני בליעל לא ידעו
יהוה׃ ומשפט הכהנים את העם כל איש
ת זבח ובא נער הכהן כבשל הבשר והמזלג
לש השנים בידו׃ והכה בכיור או בדוד או
לחת או בפרור כל אשר יעלה המזלג יקח
הן בו ככה יעשו לכל ישראל הבאים שם
לה׃ גם בטרם יקטרון את החלב ובא
ר הכהן ואמר לאיש הזבח תנה בשר לצלות
הן ולא יקח ממך בשר מבשל כי אם חי׃
מר אליו האיש קטר יקטירון כיום החלב וקח
כאשר תאוה נפשך ואמר לו כי עתה תתן
לא לקחתי בחזקה׃ ותהי חטאת הנערים
ולה מאד את פני יהוה כי נאצו האנשים את
חת יהוה׃ ושמואל משרת את פני יהוה
ר חגור אפוד בד׃ ומעיל קטן תעשה לו אמו
עלתה לו מימים ימימה בעלותה את אישה
ח את זבח הימים׃ וברך עלי את אלקנה
ת אשתו ואמר ישם יהוה לך זרע מן האשה
ת תחת השאלה אשר שאל ליהוה והלכו
למקומו׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

למקומו : כי פקד יהוה את חנה ותהר ותלד
שלשה בנים ושתי בנות ויגדל הנער שמואל
עם יהוה : ועלי זקן מאד ושמע את כל אשר
יעשון בניו לכל ישראל ואת אשר ישכבן את
הנשים הצבאות פתח אהל מועד : ויאמר להם
למה תעשון כדברים האלה אשר אנכי שמע את
דבריכם רעים מאת כל העם אלה : אל בני
כי לוא טובה השמעה אשר אנכי שמע מעברים
עם יהוה : אם יחטא איש לאיש ופללו אלהים
ואם ליהוה יחטא איש מי יתפלל לו ולא ישמעו
לקול אביהם כי חפץ יהוה להמיתם : והנער
שמואל הלך וגדל וטוב גם עם יהוה וגם עם
אנשים : ויבא איש אלהים אל עלי ויאמר
אליו כה אמר יהוה הנגלה נגליתי אל בית אבין
בהיותם במצרים לבית פרעה : ובחר את
מכל שבטי ישראל לי לכהן לעלות על מזבח
להקטיר קטרת לשאת אפוד לפני ואתנה לבית
אביך את כל אשי בני ישראל : למה תבעט
בזבחי ובמנחתי אשר צויתי מעון ותכבד את
בניך ממני להבריאכם מראשית כל מנחת
ישראל לעמי : לכן נאם יהוה אלהי ישראל
אמור אמרתי ביתך ובית אביך יתהלכו לפני ע
עולם ועתה נאם יהוה חלילה לי כי מכבדי אכבד
ובזי יקלו : הנה ימים באים וגדעתי את זרע
ואת זרע בית אביך מהיות זקן בביתך : והבטת
צר מעון בכל אשר ייטיב את ישראל ולא יהיה
זקן בביתך כל הימים : ואיש לא אכרית ל
מעם מזבחי לכלות את עיניך ולאדיב את נפש
וכל מרבית ביתך ימותו אנשים : וזה לך האות
אשר יבא אל שני בניך אל חפני ופינחס ביום
אחד ימותו שניהם : והקימותי לי כהן נאמן
כאשר בלבבי ובנפשי יעשה ובניתי לו בית
נאמן והתהלך לפני משיחי כל הימים : והיה
כל הנותר בביתך יבוא להשתחות לו לאגורת
כסף וככר לחם ואמר ספחני נא אל אחת הכהנות
לאכל פת לחם :

ג והנער שמואל משרת את יהוה לפני עלי
ודבר יהוה היה יקר בימים ההם אין חזון נפרץ
ויהי ביום ההוא ועלי שכב במקומו ועינו החלו
כהות לא יוכל לראות : ונר אלהים טרם יכבה
ושמואל שכב בהיכל יהוה אשר שם ארון אלהים
ויקרא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אקרא יהוה אל שמואל ויאמר הנני : וירץ אל
לי ויאמר הנני כי קראת לי ויאמר לא קראתי
וב שכב וילך וישכב : ויסף יהוה קרא עוד
מואל ויקם שמואל וילך אל עלי ויאמר הנני
קראת לי ויאמר לא קראתי בני שוב שכב :
מואל טרם ידע את יהוה וטרם יגלה אליו
ר יהוה : ויסף יהוה קרא שמואל בשלישת
קם וילך אל עלי ויאמר הנני כי קראת לי ויבן
לי כי יהוה קרא לנער : ויאמר עלי לשמואל
שכב והיה אם יקרא אליך ואמרת דבר יהוה
שמע עבדך וילך שמואל וישכב במקומו :
בא יהוה ויתיצב ויקרא כפעם בפעם שמואל
מואל ויאמר שמואל דבר כי שמע עבדך :
אמר יהוה אל שמואל הנה אנכי עשה דבר
שראל אשר כל שמעו תצלינה שתי אזניו :
ום ההוא אקים אל עלי את כל אשר דברתי
ל ביתו החל וכלה : והגדתי לו כי שפט אני
ת ביתו עד עולם בעון אשר ידע כי מקללים
ם בניו ולא כהה בם : ולכן נשבעתי לבית
לי אם יתכפר עון בית עלי בזבח ובמנחה עד
ולם : וישכב שמואל עד הבקר ויפתח את
לתות בית יהוה ושמואל ירא מהגיד את המראה
ל עלי : ויקרא עלי את שמואל ויאמר שמואל
ני ויאמר הנני : ויאמר מה הדבר אשר דבר
ליך אל נא תכחד ממני כה יעשה לך אלהים
ה יוסיף אם תכחד ממני דבר מכל הדבר אשר
בר אליך : ויגד לו שמואל את כל הדברים
א כחד ממנו ויאמר יהוה הוא הטוב בעינו
נשה : ויגדל שמואל ויהוה היה עמו ולא
פיל מכל דבריו ארצה : וידע כל ישראל מדן
ד באר שבע כי נאמן שמואל לנביא ליהוה :
סף יהוה להראה בשלה כי נגלה יהוה אל
מואל בשלו בדבר יהוה :
ויהי דבר שמואל לכל ישראל ויצא ישראל ד
קראת פלשתים למלחמה ויחנו על האבן העזר
לשתים חנו באפק : ויערכו פלשתים לקראת
ראל ותטש המלחמה וינגף ישראל לפני
לשתים ויכו במערכה בשדה כארבעת אלפים
יש : ויבא העם אל המחנה ויאמרו זקני
שראל למה נגפנו יהוה היום לפני פלשתים
קחה אלינו משלה את ארון ברית יהוה ויבא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בקרבנו וישיענו מכף אויבינו׃ וישלח הע
שלה וישאו משם את ארון ברית יהוה צבא
ישב הכרבים ושם שני בני עלי עם ארן בר
האלהים חפני ופינחס׃ ויהי כבוא ארון בר
יהוה אל המחנה וירעו כל ישראל תרועה גדול
ותהם הארץ׃ וישמעו פלשתים את ק
התרועה ויאמרו מה קול התרועה הגדולה הז
במחנה העברים וידעו כי ארון יהוה בא
המחנה׃ ויראו הפלשתים כי אמרו בא אלה
אל המחנה ויאמרו אוי לנו כי לא היתה כזא
אתמול שלשום׃ אוי לנו מי יצילנו מ
האלהים האדירים האלה אלה הם האלהי
המכים את מצרים בכל מכה במדבר׃ התחז
והיו לאנשים פלשתים פן תעבדו לעברים כאש
עבדו לכם והייתם לאנשים ונלחמתם׃ וילח
פלשתים וינגף ישראל וינסו איש לאהליו ות
המכה גדולה מאד ויפל מישראל שלשים א
רגלי׃ וארון אלהים נלקח ושני בני עלי מ
חפני ופינחס׃ וירץ איש בנימן מהמערכ
ויבא שלה ביום ההוא ומדיו קרעים ואדמה
ראשו׃ ויבוא והנה עלי ישב על הכסא יך ד
מצפה כי היה לבו חרד על ארון האלהים והא
בא להגיד בעיר ותזעק כל העיר׃ וישמע ע
את קול הצעקה ויאמר מה קול ההמון הז
והאיש מהר ויבא ויגד לעלי׃ ועלי בן תשע
ושמונה שנה ועיניו קמה ולא יכול לראות
ויאמר האיש אל עלי אנכי הבא מן המערכה וא
מן המערכה נסתי היום ויאמר מה היה הד
בני׃ ויען המבשר ויאמר נס ישראל לפ
פלשתים וגם מגפה גדולה היתה בעם וג
שני בניך מתו חפני ופינחס וארון האלה
נלקחה׃ ויהי כהזכירו את ארון האלהים וי
מעל הכסא אחרנית בעד יד השער ותשב
מפרקתו וימת כי זקן האיש וכבד והוא שפ
את ישראל ארבעים שנה׃ וכלתו אשת פינח
הרה ללת ותשמע את השמעה אל הלקח אר
האלהים ומת חמיה ואישה ותכרע ותלד
כהפכו עליה צריה׃ וכעת מותה ותדברנ
הנצבות עליה אל תיראי כי בן ילדת ולא ענת
ולא שתה לבה׃ ותקרא לנער אי כבוד לאמ
גלה כבוד מישראל אל הלקח ארון האלהים וא
חמיה

ה ואישה : ותאמר גלה כבוד מישראל כי
ח ארון האלהים :
ה ופלשתים לקחו את ארון האלהים ויבאהו
בן העזר אשדודה : ויקחו פלשתים את
ן האלהים ויבאו אתו בית דגון ויציגו אתו
ל דגון : וישכמו אשדודים ממחרת והנה
ן נפל לפניו ארצה לפני ארון יהוה ויקחו את
ן וישבו אתו למקומו : וישכימו בבקר
חרת והנה דגון נפל לפניו ארצה לפני ארון
ה וראש דגון ושתי כפות ידיו כרתות אל
פתן רק דגון נשאר עליו : על כן לא ידרכו
י דגון וכל הבאים בית דגון על מפתן דגון
דוד עד היום הזה : ותכבד יד יהוה אל
דודים וישמם ויך אתם בעפלים את
וד ואת גבוליה : ויראו אנשי אשדוד כי
אמרו לא ישב ארון אלהי ישראל עמנו כי
תה ידו עלינו ועל דגון אלהינו : וישלחו
פו את כל סרני פלשתים אליהם ויאמרו
עשה לארון אלהי ישראל ויאמרו גת יסב
א אלהי ישראל ויסבו את ארון אלהי ישראל :
אחרי הסבו אתו ותהי יד יהוה בעיר מהומה
ה מאד ויך את אנשי העיר מקטן ועד גדול
תרו להם עפלים : וישלחו את ארון
הים עקרון ויהי כבוא ארון האלהים עקרון
קו העקרנים לאמר הסבו אלי את ארון
י ישראל להמיתני ואת עמי : וישלחו
פו את כל סרני פלשתים ויאמרו שלחו את
ן אלהי ישראל וישב למקומו ולא ימית אתי
עמי כי היתה מהומת מות בכל העיר כבדה
יד האלהים שם : והאנשים אשר לא
חכו בעפלים ותעל שועת העיר השמים :
ו ויהי ארון יהוה בשדה פלשתים שבעה
שים : ויקראו פלשתים לכהנים ולקסמים
ר מה נעשה לארון יהוה הודיענו במה
לחנו למקומו : ויאמרו אם משלחים את
ן אלהי ישראל אל תשלחו אתו ריקם כי השב
יבו לו אשם אז תרפאו ונודע לכם למה
תסור ידו מכם : ויאמרו מה האשם אשר
יב לו ויאמרו מספר סרני פלשתים חמשה
י זהב וחמשה עכברי זהב כי מגפה אחת
ם ולסרניכם : ועשיתם צלמי עפליכם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וצלמי עכבריכם המשחיתם את הארץ ונת
לאלהי ישראל כבוד אולי יקל את ידו מעלי
ומעל אלהיכם ומעל ארצכם: ולמה תכבדו
לבבכם כאשר כבדו מצרים ופרעה את לב
הלא כאשר התעלל בהם וישלחום וילכו: וע
קחו ועשו עגלה חדשה אחת ושתי פרות על
אשר לא עלה עליהם על ואסרתם את הפר
בעגלה והשיבתם בניהם מאחריהם הבית
ולקחתם את ארון יהוה ונתתם אתו אל העג
ואת כלי הזהב אשר השבתם לו אשם תשי
בארגז מצדו ושלחתם אתו והלך: וראיתם
דרך גבולו יעלה בית שמש הוא עשה לנו א
הרעה הגדולה הזאת ואם לא וידענו כי לא
נגעה בנו מקרה הוא היה לנו: ויעשו האנש
כן ויקחו שתי פרות עלות ויאסרום בעגלה וא
בניהם כלו בבית: וישמו את ארון יהוה
העגלה ואת הארגז ואת עכברי הזהב ואת צל
טחריהם: וישרנה הפרות בדרך על דרך ב
שמש במסלה אחת הלכו הלך וגעו ולא ס
ימין ושמאול וסרני פלשתים הלכים אחריה
עד גבול בית שמש: ובית שמש קצרים קצ
חטים בעמק וישאו את עיניהם ויראו את הא
וישמחו לראות: והעגלה באה אל שדה יהוש
בית השמשי ותעמד שם ושם אבן גדול
ויבקעו את עצי העגלה ואת הפרות העלו על
ליהוה: והלוים הורידו את ארון יהוה וא
הארגז אשר אתו אשר בו כלי זהב וישמו
האבן הגדולה ואנשי בית שמש העלו עלו
ויזבחו זבחים ביום ההוא ליהוה: וחמש
סרני פלשתים ראו וישבו עקרון ביום ההוא
ואלה טחרי הזהב אשר השיבו פלשתים אש
ליהוה לאשדוד אחד לעזה אחד לאשקלון א
לגת אחד לעקרון אחד: ועכברי הזהב מספ
כל ערי פלשתים לחמשת הסרנים מעיר מב
ועד כפר הפרזי ועד אבל הגדולה אשר הני
עליה את ארון יהוה עד היום הזה בשדה יהוש
בית השמשי: ויך באנשי בית שמש כי ר
בארון יהוה ויך בעם שבעים איש חמשים אל
איש ויתאבלו העם כי הכה יהוה בעם מכ
גדולה: ויאמרו אנשי בית שמש מי יוכ
לעמד לפני יהוה האלהים הקדוש הזה ואל מ
יעלה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ה מעלינו: וישלחו מלאכים אל יושבי
יערים לאמר השבו פלשתים את ארון
רדו העלו אתו אליכם:
ז ויבאו אנשי קרית יערים ויעלו את ארון
ויבאו אתו אל בית אבינדב בגבעה ואת
ר בנו קדשו לשמר את ארון יהוה: ויהי
שבת הארון בקרית יערים וירבו הימים
ו עשרים שנה וינהו כל בית ישראל אחרי
: ויאמר שמואל אל כל בית ישראל לאמר
כל לבבכם אתם שבים אל יהוה הסירו את
הנכר מתוככם והעשתרות והכינו לבבכם
יהוה ועבדהו לבדו ויצל אתכם מיד
תים: ויסירו בני ישראל את הבעלים
העשתרות ויעבדו את יהוה לבדו: ויאמר
אל קבצו את כל ישראל המצפתה ואתפלל
כם אל יהוה: ויקבצו המצפתה וישאבו
וישפכו לפני יהוה ויצומו ביום ההוא
רו שם חטאנו ליהוה וישפט שמואל את
ישראל במצפה: וישמעו פלשתים כי
בצו בני ישראל המצפתה ויעלו סרני
תים אל ישראל וישמעו בני ישראל ויראו
פלשתים: ויאמרו בני ישראל אל
אל אל תחרש ממנו מזעק אל יהוה אלהינו
יענו מיד פלשתים: ויקח שמואל טלה
אחד ויעלה עולה כליל ליהוה ויזעק שמואל
הוה בעד ישראל ויענהו יהוה: ויהי
אל מעלה העולה ופלשתים נגשו למלחמה
ראל וירעם יהוה בקול גדול ביום ההוא
לשתים ויהמם וינגפו לפני ישראל: ויצאו
י ישראל מן המצפה וירדפו את פלשתים
ם עד מתחת לבית כר: ויקח שמואל אבן
וישם בין המצפה ובין השן ויקרא את
ה אבן העזר ויאמר עד הנה עזרנו יהוה:
עו הפלשתים ולא יספו עוד לבוא בגבול
אל ותהי יד יהוה בפלשתים כל ימי שמואל:
בנה הערים אשר לקחו פלשתים מאת
אל לישראל מעקרון ועד גת ואת גבולן
ל ישראל מיד פלשתים ויהי שלום בין
אל ובין האמרי: וישפט שמואל את ישראל
מי חייו: והלך מדי שנה בשנה וסבב בית
והגלגל והמצפה ושפט את ישראל את כל
המקומות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

המקומות האלה : ותשבתו הרמתה כי
ביתו ושם שפט את ישראל ויבן שם מ
ליהוה :

ח ויהי כאשר זקן שמואל וישם את
שפטים לישראל : ויהי שם בנו הבכור
ושם משנהו אביה שפטים בבאר שבע :
הלכו בניו בדרכיו ויטו אחרי הבצע ויקחו
ויטו משפט : ויתקבצו כל זקני ישראל ו
אל שמואל הרמתה : ויאמרו אליו הנה א
זקנת ובניך לא הלכו בדרכיך עתה שימה
מלך לשפטנו ככל הגוים : וירע הדבר ב
שמואל כאשר אמרו תנה לנו מלך לשפ
ויתפלל שמואל אל יהוה : ויאמר יהוה
שמואל שמע בקול העם לכל אשר יאמרו
כי לא אתך מאסו כי אתי מאסו ממלך עליה
ככל המעשים אשר עשו מיום העלתי או
ממצרים ועד היום הזה ויעזבני ויעבדו אלה
אחרים כן המה עשים גם לך : ועתה ש
בקולם אך כי העד תעיד בהם והגדת ל
משפט המלך אשר ימלך עליהם : ויא
שמואל את כל דברי יהוה אל העם השאל
מאתו מלך : ויאמר זה יהיה משפט המלך א
ימלך עליכם את בניכם יקח ושם לו במרכ
ובפרשיו ורצו לפני מרכבתו : ולשום לו ש
אלפים ושרי חמשים ולחרש חרישו ולק
קצירו ולעשות כלי מלחמתו וכלי רכבו : וא
בנותיכם יקח לרקחות ולטבחות ולאפות : ו
שדותיכם ואת כרמיכם וזיתיכם הטובים י
ונתן לעבדיו : וזרעיכם וכרמיכם יעשר ונ
לסריסיו ולעבדיו : ואת עבדיכם ואת שפחות
ואת בחוריכם הטובים ואת חמוריכם יקח וע
למלאכתו : צאנכם יעשר ואתם תהיו
לעבדים : וזעקתם ביום ההוא מלפני מלככ
אשר בחרתם לכם ולא יענה יהוה אתכם ביו
ההוא : וימאנו העם לשמע בקול שמו
ויאמרו לא כי אם מלך יהיה עלינו : והיינו
אנחנו ככל הגוים ושפטנו מלכנו ויצא לפני
ונלחם את מלחמתנו : וישמע שמואל א
כל דברי העם וידברם באזני יהוה : ויא
יהוה אל שמואל שמע בקולם והמלכת להם מ
ויאמר שמואל אל אנשי ישראל לכו איש לעירו
ויהי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ט
היה איש מבן ימין ושמו קיש בן אביאל בן
בן בכורת בן אפיח בן איש ימיני גבור
ולו היה בן ושמו שאול בחור וטוב ואין
מבני ישראל טוב ממנו משכמו ומעלה
בכל העם ׃ ותאבדנה האתנות לקיש אבי
ויאמר קיש אל שאול בנו קח נא אתך את
הנערים וקום לך בקש את האתנות ׃
בהר אפרים ויעבר בארץ שלשה ולא
ויעברו בארץ שעלים ואין ויעבר בארץ
ולא מצאו ׃ המה באו בארץ צוף ושאול
נערו אשר עמו לכה ונשובה פן יחדל אבי
תנות ודאג לנו ׃ ויאמר לו הנה נא איש
בעיר הזאת והאיש נכבד כל אשר ידבר
עתה נלכה שם אולי יגיד לנו את דרכנו
הלכנו עליה ׃ ויאמר שאול לנערו והנה
מה נביא לאיש כי הלחם אזל מכלינו
ה אין להביא לאיש האלהים מה אתנו ׃
הנער לענות את שאול ויאמר הנה נמצא
רבע שקל כסף ונתתי לאיש האלהים והגיד
דרכנו ׃ לפנים בישראל כה אמר האיש
לדרוש אלהים לכו ונלכה עד הראה כי
היום יקרא לפנים הראה ׃ ויאמר שאול
טוב דברך לכה נלכה וילכו אל העיר אשר
ש האלהים ׃ המה עלים במעלה העיר
מצאו נערות יצאות לשאב מים ויאמרו
יש בזה הראה ׃ ותענינה אותם ותאמרנה
ה לפניך מהר עתה כי היום בא לעיר כי
יום לעם בבמה ׃ כבאכם העיר כן תמצאון
טרם יעלה הבמתה לאכל כי לא יאכל העם
בו כי הוא יברך הזבח אחרי כן יאכלו
ים ועתה עלו כי אתו כהיום תמצאון אתו ׃
העיר המה באים בתוך העיר והנה שמואל
קראתם לעלות הבמה ׃ ויהוה גלה את
מואל יום אחד לפני בוא שאול לאמר ׃
מחר אשלח אליך איש מארץ בנימן
תו לנגיד על עמי ישראל והושיע את עמי
לשתים כי ראיתי את עמי כי באה צעקתו
ושמואל ראה את שאול ויהוה ענהו הנה
אשר אמרתי אליך זה יעצר בעמי ׃ ויגש
את שמואל בתוך השער ויאמר הגידה נא
זה בית הראה ׃ ויען שמואל את שאול
ויאמר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויאמר אנכי הראה עלה לפני הבמה ואכלתם עמ
היום ושלחתיך בבקר וכל אשר בלבבך אגיד ל
ולאתנות האבדות לך היום שלשת הימים א
תשם את לבך להם כי נמצאו ולמי כל חמד
ישראל הלוא לך ולכל בית אביך: ויען שא
ויאמר הלוא בן ימיני אנכי מקטני שבטי ישר
ומשפחתי הצערה מכל משפחות שבטי בני
ולמה דברת אלי כדבר הזה: ויקח שמו
את שאול ואת נערו ויביאם לשכתה ויתן לה
מקום בראש הקרואים והמה כשלשים איש
ויאמר שמואל לטבח תנה את המנה אשר נת
לך אשר אמרתי אליך שים אתה עמך: וירם
הטבח את השוק והעליה וישם לפני שא
ויאמר הנה הנשאר שים לפניך אכל כי למו
שמור לך לאמר העם קראתי ויאכל שאול ע
שמואל ביום ההוא: וירדו מהבמה הע
וידבר עם שאול על הגג: וישכמו ויהי כעל
השחר ויקרא שמואל אל שאול הגג לא
קומה ואשלחך ויקם שאול ויצאו שניהם ה
ושמואל החוצה: המה יורדים בקצה הע
ושמואל אמר אל שאול אמר לנער ויעבר לפנ
ויעבר ואתה עמד כיום ואשמיעך את ד
אלהים:
יוד ויקח שמואל את פך השמן ויצק על ראש
וישקהו ויאמר הלוא כי משחך יהוה על נח
לנגיד: בלכתך היום מעמדי ומצאת ש
אנשים עם קבורת רחל בגבול בנימן בצל
ואמרו אליך נמצאו האתנות אשר הלכת לבק
והנה נטש אביך את דברי האתנות ודאג ל
לאמר מה אעשה לבני: וחלפת משם והל
ובאת עד אלון תבור ומצאוך שם שלשה אנש
עלים אל האלהים בית אל אחד נשא שלש
גדיים ואחד נשא שלשת ככרות לחם ואחד נ
נבל יין: ושאלו לך לשלום ונתנו לך שתי ל
ולקחת מידם: אחר כן תבוא אל גבעת האלה
אשר שם נצבי פלשתים ויהי כבאך שם הע
ופגעת חבל נבאים ירדים מהבמה ולפניהם נ
ותף וחליל וכנור והמה מתנבאים: וצלח
עליך רוח יהוה והתנבית עמם ונהפכת לא
אחר: והיה כי תבאינה האתות האלה לך ע
לך אשר תמצא ידך כי האלהים עמך: ויר
ל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הגלגל והנה אנכי ירד אליך להעלות עלות
זבחי שלמים שבעת ימים תוחל עד בואי
והודעתי לך את אשר תעשה : והיה
נתו שכמו ללכת מעם שמואל ויהפך לו
ים לב אחד ויבאו כל האתות האלה ביום
א : ויבאו שם הגבעתה והנה חבל נבאים
אתו ותצלח עליו רוח אלהים ויתנבא בתוכם:
כל יודעו מאתמול שלשם ויראו והנה עם
ים נבא ויאמר העם איש אל רעהו מה זה
לבן קיש הגם שאול בנביאים : ויען איש
ם ויאמר ומי אביהם על כן היתה למשל הגם
ל בנביאים : ויכל מהתנבות ויבא הבמה :
ר דוד שאול אליו ואל נערו אן הלכתם
ר לבקש את האתונות ונראה כי אין ונבוא
שמואל : ויאמר דוד שאול הגידה נא לי מה
לכם שמואל : ויאמר שאול אל דודו
הגיד לנו כי נמצאו האתונות ואת דבר
וכה לא הגיד לו אשר אמר שמואל : ויצעק
אל את העם אל יהוה המצפה : ויאמר אל
ישראל כה אמר יהוה אלהי ישראל אנכי
יתי את ישראל ממצרים ואציל אתכם מיד
ים ומיד כל הממלכות הלחצים אתכם :
ם היום מאסתם את אלהיכם אשר הוא
יע לכם מכל רעותיכם וצרתיכם ותאמרו
י מלך תשים עלינו ועתה התיצבו לפני
ה לשבטיכם ולאלפיכם: ויקרב שמואל את
שבטי ישראל וילכד שבט בנימן : ויקרב
שבט בנימן למשפחתיו ותלכד משפחת
רי וילכד שאול בן קיש ויבקשהו ולא
א : וישאלו עוד ביהוה הבא עוד הלם איש
ר יהוה הנה הוא נחבא אל הכלים : וירצו
חהו משם ויתיצב בתוך העם ויגבה מכל
ם משכמו ומעלה : ויאמר שמואל אל כל
הראיתם אשר בחר בו יהוה כי אין כמהו
העם וירעו כל העם ויאמרו יחי המלך :
וידבר שמואל אל העם את משפט המלכה
נב בספר וינח לפני יהוה וישלח שמואל את
העם איש לביתו : וגם שאול הלך לביתו
תה וילכו עמו החיל אשר נגע אלהים בלבם :
בליעל אמרו מה ישענו זה ויבזהו ולא
או לו מנחה ויהי כמחריש :

ויעל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יא ויעל נחש העמוני ויחן על יביש גל
ויאמרו כל אנשי יביש אל נחש כרת לנו ברית
ונעבדך : ויאמר אלהם נחש העמוני בזא
אכרת לכם בנקור לכם כל עין ימין ושמתי
חרפה על כל ישראל : ויאמרו אליו זקני יב
הרף לנו שבעת ימים ונשלחה מלאכים
גבול ישראל ואם אין מושיע אתנו ויצאנו א
ויבאו המלאכים גבעת שאול וידברו הדבר
באזני העם וישאו כל העם את קולם ויב
והנה שאול בא אחרי הבקר מן השדה ויא
שאול מה לעם כי יבכו ויספרו לו את ד
אנשי יביש : ותצלח רוח אלהים על ש
בשמעו את הדברים האלה ויחר אפו מ
ויקח צמד בקר וינתחהו וישלח בכל ג
ישראל ביד המלאכים לאמר אשר איננו י
אחרי שאול ואחר שמואל כה יעשה לבקרו
פחד יהוה על העם ויצאו כאיש אחד : ויפ
בבזק ויהיו בני ישראל שלש מאות אלף ו
יהודה שלשים אלף : ויאמרו למלאכים ה
כה תאמרון לאיש יביש גלעד מחר תהיה
תשועה בחם השמש ויבאו המלאכים וי
לאנשי יביש וישמחו : ויאמרו אנשי
מחר נצא אליכם ועשיתם לנו ככל
בעיניכם : ויהי ממחרת וישם שאו
העם שלשה ראשים ויבאו בתוך המ
באשמרת הבקר ויכו את עמון עד חם היו
הנשארים ויפצו ולא נשארו בם שנים
ויאמר העם אל שמואל מי האמר שאול
עלינו הכו האנשים ונמיתם : ויאמר
לא יומת איש ביום הזה כי היום עשה
תשועה בישראל : ויאמר שמואל אל הע
ונלכה הגלגל ונחדש שם המלוכה : וי
העם הגלגל וימלכו שם את שאול לפני
בגלגל ויזבחו שם זבחים שלמים לפני
וישמח שם שאול וכל אנשי ישראל עד

יב ויאמר שמואל אל כל ישראל הנה ש
בקלכם לכל אשר אמרתם לי ואמליך ע
מלך : ועתה הנה המלך מתהלך לפניכם
זקנתי ושבתי ובני הנם אתכם ואני הת
לפניכם מנערי עד היום הזה : הנני
נגד יהוה ונגד משיחו את שור מי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ומור מי לקחתי ואת מי עשקתי את מי רצותי
יד מי לקחתי כפר ואעלים עיני בו ואשיב
ם : ויאמרו לא עשקתנו ולא רצותנו ולא
קחת מיד איש מאומה : ויאמר אליהם עד
וה בכם ועד משיחו היום הזה כי לא מצאתם
די מאומה ויאמר עד : ויאמר שמואל אל העם
וה אשר עשה את משה ואת אהרן ואשר
עלה את אבתיכם מארץ מצרים : ועתה
תיצבו ואשפטה אתכם לפני יהוה את כל
קות יהוה אשר עשה אתכם ואת אבותיכם :
שר בא יעקב מצרים ויזעקו אבותיכם אל
וה וישלח יהוה את מ ה ואת אהרן ויוציאו
ת אבותיכם ממצרים וישיבום במקום הזה :
שכחו את יהוה אלהיהם וימכר אתם ביד
סרא שר צבא חצור וביד פלשתים וביד מלך
אב וילחמו בם : ויזעקו אל יהוה ויאמר
אנו כי עזבנו את יהוה ונעבד את הבעלים
ת העשתרות ועתה הצילנו מיד איבינו
עבדך : וישלח יהוה את ירבעל ואת בדן ואת
תח ואת שמואל ויצל אתכם מיד איביכם
סביב ותשבו בטח : ותראו כי נחש מלך בני
מון בא עליכם ותאמרו לי לא כי מלך ימלך
לינו ויהוה אלהיכם מלככם : ועתה הנה
מלך אשר בחרתם אשר שאלתם והנה נתן
וה עליכם מלך : אם תיראו את יהוה ועבדתם
תו ושמעתם בקולו ולא תמרו את פי יהוה
יתם גם אתם וגם המלך אשר מלך עליכם
חר יהוה אלהיכם : ואם לא תשמעו בקול
וה ומריתם את פי יהוה והיתה יד יהוה בכם
אבתיכם : גם עתה התיצבו וראו את הדבר
דול הזה אשר יהוה עשה לעיניכם : הלוא
ציר חטים היום אקרא אל יהוה ויתן קלות
טר ודעו וראו כי רעתכם רבה אשר עשיתם
עיני יהוה לשאול לכם מלך : ויקרא שמואל
ל יהוה ויתן יהוה קלת ומטר ביום ההוא וירא
העם מאד את יהוה ואת שמואל : ויאמרו
העם אל שמואל התפלל בעד עבדיך אל יהוה
להיך ואל נמות כי יספנו על כל חטאתינו רעה
שאל לנו מלך : ויאמר שמואל אל העם אל
יראו אתם עשיתם את כל הרעה הזאת אך אל
סורו מאחרי יהוה ועבדתם את יהוה בכל
לבבכם : I F

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לבבכם: ולא תסורו כי אחרי התהו אשר לא
יועילו ולא יצילו כי תהו המה: כי לא יטש יהוה
את עמו בעבור שמו הגדול כי הואיל יהוה
לעשות אתכם לו לעם: גם אנכי חלילה לי
מחטא ליהוה מחדל להתפלל בעדכם והוריתי
אתכם בדרך הטובה והישרה: אך יראו את
יהוה ועבדתם אתו באמת בכל לבבכם כי ראו את
אשר הגדל עמכם: ואם הרע תרעו גם אתם
גם מלככם תספו:

יג בן שנה שאול במלכו ושתי שנים מלך על
ישראל: ויבחר לו שאול שלשת אלפים
מישראל ויהיו עם שאול אלפים במכמש ובהר
בית אל ואלף היו עם יונתן בגבעת בנימין ויתר
העם שלח איש לאהליו: ויך יונתן את נציב
פלשתים אשר בגבע וישמעו פלשתים ושאול
תקע בשופר בכל הארץ לאמר ישמעו העברים:
וכל ישראל שמעו לאמר הכה שאול את נציב
פלשתים וגם נבאש ישראל בפלשתים ויצעקו
העם אחרי שאול הגלגל: ופלשתים נאספו
להלחם עם ישראל שלשים אלף רכב וששת
אלפים פרשים ועם כחול אשר על שפת הים
לרב ויעלו ויחנו במכמש קדמת בית און: ואיש
ישראל ראו כי צר לו כי נגש העם ויתחבאו העם
במערות ובחוחים ובסלעים ובצרחים ובברות
ועברים עברו את הירדן ארץ גד וגלעד ושאול
עודנו בגלגל וכל העם חרדו אחריו: וייחל
שבעת ימים למועד אשר שמואל ולא בא
שמואל הגלגל ויפץ העם מעליו: ויאמר שאול
הגשו אלי העלה והשלמים ויעל העלה: ויהי
ככלתו להעלות העלה והנה שמואל בא ויצא
שאול לקראתו לברכו: ויאמר שמואל מה
עשית ויאמר שאול כי ראיתי כי נפץ העם מעלי
ואתה לא באת למועד הימים ופלשתים נאספים
מכמש: ואמר עתה ירדו פלשתים אלי הגלגל
ופני יהוה לא חליתי ואתאפק ואעלה העלה:
ויאמר שמואל אל שאול נסכלת לא שמרת את
מצות יהוה אלהיך אשר צוך כי עתה הכין יהוה
את ממלכתך אל ישראל עד עולם: ועתה
ממלכתך לא תקום בקש יהוה לו איש כלבבו
ויצוהו יהוה לנגיד על עמו כי לא שמרת את
אשר צוך יהוה: ויקם שמואל ויעל מן הגלגל
גבעת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

גבעת בנימין ויפקד שאול את העם הנמצאים
עמו כשש מאות איש : ושאול ויונתן בנו
והעם הנמצא עמם ישבים בגבע בנימן
ופלשתים חנו במכמש : ויצא המשחית
ממחנה פלשתים שלשה ראשים הראש אחד
יפנה אל דרך עפרה אל ארץ שועל : והראש
אחד יפנה דרך בית חרון והראש אחד יפנה
דרך הגבול הנשקף על גי הצבעים המדברה :
וחרש לא ימצא בכל ארץ ישראל כי אמר
פלשתים פן יעשו העברים חרב או חנית :
וירדו כל ישראל הפלשתים ללטוש איש את
מחרשתו ואת אתו ואת קרדמו ואת מחרשתו :
והיתה הפצירה פים למחרשות ולאתים ולשלש
קלשון ולהקרדמים ולהציב הדרבן : והיה
ביום מלחמת ולא נמצא חרב וחנית ביד כל
העם אשר את שאול ואת יונתן ותמצא לשאול
וליונתן בנו : ויצא מצב פלשתים אל מעבר
מכמש :

יד ויהי היום ויאמר יונתן בן שאול אל הנער
נשא כליו לכה ונעברה אל מצב פלשתים אשר
מעבר הלז ולאביו לא הגיד : ושאול יושב בקצה
הגבעה תחת הרמון אשר במגרון והעם אשר
עמו כשש מאות איש : ואחיה בן אחטוב אחי
איכבוד בן פינחס בן עלי כהן יהוה בשלה נשא
אפוד והעם לא ידע כי הלך יונתן : ובין
המעברות אשר בקש יונתן לעבר על מצב
פלשתים שן הסלע מהעבר מזה ושן הסלע
מהעבר מזה ושם האחד בוצץ ושם האחד סנה :
השן האחד מצוק מצפון מול מכמש והאחד
מנגב מול גבע : ויאמר יהונתן אל הנער נשא
כליו לכה ונעברה אל מצב הערלים האלה אולי
יעשה יהוה לנו כי אין ליהוה מעצור להושיע
ברב או במעט : ויאמר לו נשא כליו עשה כל
אשר בלבבך נטה לך הנני עמך כלבבך : ויאמר
יהונתן הנה אנחנו עברים אל האנשים ונגלינו
אליהם : אם כה יאמרו אלינו דמו עד הגיענו
אליכם ועמדנו תחתינו ולא נעלה אליהם : ואם
כה יאמרו עלו עלינו ועלינו כי נתנם יהוה בידנו
וזה לנו האות : ויגלו שניהם אל מצב פלשתים
ויאמרו פלשתים הנה עברים יצאים מן החרים
אשר התחבאו שם : ויענו אנשי המצבה את

יונתן ואת נשא כליו ויאמרו עלו אלינו ונודי
אתכם דבר ויאמר יונתן אל נשא כליו ע
אחרי כי נתנם יהוה ביד ישראל : ויעל יונ
על ידיו ועל רגליו ונשא כליו אחריו ויפלו ל
יונתן ונשא כליו ממותת אחריו : ותהי המכ
הראשנה אשר הכה יונתן ונשא כליו כעשרי
איש כבחצי מענה צמד שדה : ותהי חרד
במחנה בשדה ובכל העם המצב והמשחי
חרדו גם המה ותרגז הארץ ותהי לחרדת אלה
ויראו הצפים לשאול בגבעת בנימן והנה הה
נמוג וילך והלם: ויאמר שאול לעם אשר א
פקדו נא וראו מי הלך מעמנו ויפקדו והנה :
יונתן ונשא כליו : ויאמר שאול לאחיה הגי
ארון האלהים כי היה ארון האלהים ביום הה
ובני ישראל : ויהי עד דבר שאול אל הכ
וההמון אשר במחנה פלשתים וילך הלוך ו
ויאמר שאול אל הכהן אסף ידך : ויז
שאול וכל העם אשר אתו ויבאו עד המלחמ
והנה היתה חרב איש ברעהו מהומה גדו
מאד : והעברים היו לפלשתים כאתמ
שלשום אשר עלו עמם במחנה סביב וגם ה
להיות עם ישראל אשר עם שאול ויונתן :
איש ישראל המתחבאים בהר אפרים שמע
נסו פלשתים וידבקו גם המה אחריהם במלחמ
ויושע יהוה ביום ההוא את ישראל והמלחמ
עברה את בית און : ואיש ישראל נגש ביו
ההוא ויאל שאול את העם לאמר ארור הא
אשר יאכל לחם עד הערב ונקמתי מאיבי ו
טעם כל העם לחם : וכל הארץ באו ביער ו
דבש על פני השדה : ויבא העם אל הי
והנה הלך דבש ואין משיג ידו אל פיו כי י
העם את השבעה : ויונתן לא שמע בהשב
אביו את העם וישלח את קצה המטה אשר ב
ויטבל אותה ביערת הדבש וישב ידו אל
ותראנה עיניו : ויען איש מהעם ויאמר הש
השביע אביך את העם לאמר ארור האיש א
יאכל לחם היום ויעף העם : ויאמר יונ
עכר אבי את הארץ ראו נא כי ארו עיני
טעמתי מעט דבש הזה : אף כי לוא אכל א
היום העם משלל איביו אשר מצא כי עתה ל
רבתה מכה בפלשתים : ויכו ביום הה
בפלשתי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פלשתים ממכמש אילנה ויעף העם מאד:
עש העם אל שלל ויקחו צאן ובקר ובני בקר
שחטו ארצה ויאכל העם על הדם: ויגידו
טאול לאמר הנה העם חטאים ליהוה לאכל על
דם ויאמר בגדתם גלו אלי היום אבן גדולה:
אמר שאול פצו בעם ואמרתם להם הגישו
לי איש שורו ואיש שיהו ושחטתם בזה
כלתם ולא תחטאו ליהוה לאכל אל הדם ויגשו
העם איש שורו בידו הלילה וישחטו שם:
בן שאול מזבח ליהוה אתו החל לבנות מזבח
הוה: ויאמר שאול נרדה אחרי פלשתים
לה ונבזה בהם עד אור הבקר ולא נשאר בהם
ש ויאמרו כל הטוב בעיניך עשה ויאמר
הן נקרבה הלם אל האלהים: וישאל שאול
להים הארד אחרו פלשתים התתנם ביד
ראל ולא ענהו ביום ההוא: ויאמר שאול
זו הלם כל פנות העם ודעו וראו במה היתה
חטאת הזאת היום: כי חי יהוה המושיע
ישראל כי אם ישנו ביונתן בני כי מות ימות
ין ענהו מכל העם: ויאמר אל כל ישראל
נם תהיו לעבר אחד ואני ויונתן בני נהיה
בר אחד ויאמרו העם אל שאול הטוב בעיניך
שה: ויאמר שאול אל יהוה אלהי ישראל
רה תמים וילכד יונתן ושאול והעם יצאו:
אמר שאול הפילו ביני ובין יונתן בני וילכד
תן: ויאמר שאול אל יונתן הגידה לי מה
ויתה ויגד לו יונתן ויאמר טעם טעמתי
צה המטה אשר בידי מעט דבש הנני אמות:
מר שאול כה יעשה אלהים וכה יוסף כי מות
ות יונתן: ויאמר העם אל שאול היונתן
ות אשר עשה הישועה הגדולה הזאת בישראל
ילה חי יהוה אם יפל משערת ראשו ארצה
עם אלהים עשה היום הזה ויפדו העם את
תן ולא מת: ויעל שאול מאחרי פלשתים
שתים הלכו למקומם: ושאול לכד
לוכה על ישראל וילחם סביב בכל איביו
ואב ובבני עמון ובאדום ובמלכי צובה
פלשתים ובכל אשר יפנה ירשיע: ויעש
ל ויך את עמלק ויצל את ישראל מיד שסהו:
היו בני שאול יונתן וישוי ומלכי שוע ושם
תי בנתיו שם הבכירה מרב ושם הקטנה מיכל:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ושם אשת שאול אחינעם בת אחימעץ
שר צבאו אבינר בן נר דוד שאול : וקיש
שאול ונר אבי אבנר בן אביאל : ותהי המ
חזקה על פלשתים כל ימי שאול וראה ש
איש גבור וכל בן חיל ויאספהו אליו :
ויאמר שמואל אל שאול אתי שלח
טו למשחך למלך על עמו על ישראל ועתה
לקול דברי יהוה : כה אמר יהוה צב
פקדתי את אשר עשה עמלק לישראל אש
לו בדרך בעלתו ממצרים : עתה לך וה
את עמלק והחרמתם את כל אשר לו ולא
עליו והמתה מאיש עד אשה מעולל וע
משור ועד שה מגמל ועד חמור : ו
שאול את העם ויפקדם בטלאים מאתים
רגלי ועשרת אלפים את איש יהודה :
שאול עד עיר עמלק וירב בנחל : ויאמר
אל הקיני לכו סרו רדו מתוך עמלקי פן
עמו ואתה עשיתה חסד עם כל בני י
בעלותם ממצרים ויסר קיני מתוך ע
ויך שאול את עמלק מחוילה בואך שור א
פני מצרים : ויתפש את אגג מלך עמ
ואת כל העם החרים לפי חרב : ויחמל
והעם על אגג ועל מיטב הצאן והבקר וה
ועל הכרים ועל כל הטוב ולא אבו החרי
המלאכה נמבזה ונמס אתה החרימו : ויה
יהוה אל שמואל לאמר : נחמתי כי ה
את שאול למלך כי שב מאחרי ואת דב
הקים ויחר לשמואל ויזעק אל יהוה כל ה
וישכם שמואל לקראת שאול בבקר
לשמואל לאמר בא שאול הכרמלה והנה מ
יד ויסב ויעבר וירד הגלגל : ויבא שמו
שאול ויאמר לו שאול ברוך אתה ליהוה ה
את דבר יהוה : ויאמר שמואל ומה קול
הזה באזני וקול הבקר אשר אנכי שמע :
שאול מעמלקי הביאום אשר חמל העם על
הצאן והבקר למען זבח ליהוה אלהיך
היותר החרמנו : ויאמר שמואל אל שאו
ואגידה לך את אשר דבר יהוה אלי ה
ויאמרו לו דבר : ויאמר שמואל הלוא א
אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה וי
יהוה למלך על ישראל : וישלחך יהוה
ויר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מר לך והחרמתה את החטאים את עמלק
חמת בו עד כלותם אתם : ולמה לא שמעת
ול יהוה ותעט אל השלל ותעש הרע בעיני
וה : ויאמר שאול אל שמואל אשר שמעתי
ול יהוה ואלך בדרך אשר שלחני יהוה ואביא
אגג מלך עמלק ואת עמלק החרמתי : ויקח
ם מהשלל צאן ובקר ראשית החרם לזבח
וה אלהיך בגלגל : ויאמר שמואל החפץ
וה בעלות וזבחים כשמע בקול יהוה הנה
ע מזבח טוב להקשיב מחלב אילים : כי
את קסם מרי ואון ותרפים הפצר יען מאסת
דבר יהוה וימאסך ממלך : ויאמר שאול אל
ואל חטאתי כי עברתי את פי יהוה ואת
ריך כי יראתי את העם ואשמע בקולם :
תה שא נא את חטאתי ושוב עמי ואשתחוה
וה : ויאמר שמואל אל שאול לא אשוב עמך
מאסתה את דבר יהוה וימאסך יהוה מהיות
ך על ישראל : ויסב שמואל ללכת ויחזק
נף מעילו ויקרע : ויאמר אליו שמואל קרע
וה את ממלכות ישראל מעליך היום ונתנה
עך הטוב ממך : וגם נצח ישראל לא ישקר
ינחם כי לא אדם הוא להנחם : ויאמר
אתי עתה כבדני נא נגד זקני עמי ונגד
ראל ושוב עמי והשתחוית ליהוה אלהיך :
ב שמואל אחרי שאול וישתחו שאול ליהוה :
מר שמואל הגישו לי את אגג מלך עמלק
ך אליו אגג מעדנת ויאמר אגג אכן סר מר
ות : ויאמר שמואל כאשר שכלה נשים
בך כן תשכל מנשים אמך וישסף שמואל את
ג לפני יהוה בגלגל : וילך שמואל הרמתה
אול עלה אל ביתו גבעת שאול : ולא יסף
מואל לראות את שאול עד יום מותו כי התאבל
מואל אל שאול ויהוה נחם כי המליך את
אול על ישראל :
טז ויאמר יהוה אל שמואל עד מתי אתה מתאבל
שאול ואני מאסתיו ממלך על ישראל מלא
נך שמן ולך אשלחך אל ישי בית הלחמי כי
יתי בבניו לי מלך : ויאמר שמואל איך אלך
מע שאול והרגני ויאמר יהוה עגלת בקר
קח בידך ואמרת לזבח ליהוה באתי : וקראת
שי בזבח ואנכי אודיעך את אשר תעשה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ומשחת לי את אשר אמר אליך : ויעש שמו
את אשר דבר יהוה ויבא בית לחם ויחרדו זק
העיר לקראתו ויאמר שלם בואך: ויאמר של
לזבח ליהוה באתי התקדשו ובאתם אתי בז
ויקדש את ישי ואת בניו ויקרא להם לזב
ויהי בבואם וירא את אליאב ויאמר אך נגד יה
משיחו : ויאמר יהוה אל שמואל אל תבט
מראהו ואל גבה קומתו כי מאסתיהו כי לא א
יראה האדם כי האדם יראה לעינים ויהוה יר
ללבב : ויקרא ישי אל אבינדב ויעברהו לפ
שמואל ויאמר גם בזה לא בחר יהוה : ויע
ישי שמה ויאמר גם בזה לא בחר יהוה : ויע
ישי שבעת בניו לפני שמואל ויאמר שמואל
ישי לא בחר יהוה באלה : ויאמר שמואל
ישי התמו הנערים ויאמר עוד שאר הקטן וה
רעה בצאן ויאמר שמואל אל ישי שלחה וקח
כי לא נסב עד באו פה : וישלח ויביאהו והו
אדמוני עם יפה עינים וטוב ראי ויאמר יה
קום משחהו כי זה הוא : ויקח שמואל את ק
השמן וימשח אתו בקרב אחיו ותצלח רוח יה
אל דוד מהיום ההוא ומעלה ויקם שמואל וי
הרמתה : ורוח יהוה סרה מעם שאול ובעת
רוח רעה מאת יהוה : ויאמרו עבדי ש
אליו הנה נא רוח אלהים רעה מבעתך : יא
נא אדננו עבדיך לפניך יבקשו איש ידע מנ
בכנור והיה בהיות עליך רוח אלהים רעה ו
בידו וטוב לך : ויאמר שאול אל עבדיו ראו
לי איש מיטיב לנגן והביאתם אלי : ויען א
מהנערים ויאמר הנה ראיתי בן לישי בי
הלחמי ידע נגן וגבור חיל ואיש מלחמה ונ
דבר ואיש תאר ויהוה עמו : וישלח ש
מלאכים אל ישי ויאמר שלחה אלי את דוד ב
אשר בצאן : ויקח ישי חמור לחם ונאד
וגדי עזים אחד וישלח ביד דוד בנו אל שא
ויבא דוד אל שאול ויעמד לפניו ויאהבהו מ
ויהי לו נשא כלים : וישלח שאול אל י
לאמר יעמד נא דוד לפני כי מצא חן בעי
והיה בהיות רוח אלהים אל שאול ולקח דוד א
הכנור ונגן בידו ורוח לשאול וטוב לו וסר
מעליו רוח הרעה :

יז ויאספו פלשתים את מחניהם למלח
ויאס

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ספו שוכה אשר ליהודה ויחנו בין שוכה ובין
קה באפס דמים : ושאול ואיש ישראל
ספו ויחנו בעמק האלה ויערכו מלחמה
ראת פלשתים : ופלשתים עמדים אל ההר
ה וישראל עמדים אל ההר מזה והגיא ביניהם :
נא איש הבנים ממחנות פלשתים גלית שמו
ת גבהו שש אמות וזרת : וכובע נחשת
ראשו ושריון קשקשים הוא לבוש ומשקל
ריון חמשת אלפים שקלים נחשת : ומצחת
שת על רגליו וכידון נחשת בין כתפיו :
ץ חניתו כמנור ארגים ולהבת חניתו שש
ות שקלים ברזל ונשא הצנה הלך לפניו :
מד ויקרא אל מערכת ישראל ויאמר להם
ה תצאו לערך מלחמה הלוא אנכי הפלשתי
תם עבדים לשאול ברו לכם איש וירד אלי :
יוכל להלחם אתי והכני והיינו לכם לעבדים
ם אני אוכל לו והכתיו והייתם לנו לעבדים
דתם אתנו : ויאמר הפלשתי אני חרפתי
ת מערכות ישראל היום הזה תנו לי איש
חמה יחד : וישמע שאול וכל ישראל את
י הפלשתי האלה ויחתו ויראו מאד : ודוד
איש אפרתי הזה מבית לחם יהודה ושמו
י ולו שמנה בנים והאיש בימי שאול זקן
באנשים : וילכו שלשת בני ישי הגדלים
כו אחרי שאול למלחמה ושם שלשת בניו
ר הלכו במלחמה אליאב הבכור ומשנהו
נדב והשלשי שמה : ודוד הוא הקטן ושלשה
לים הלכו אחרי שאול : ודוד הלך ושב
ל שאול לרעות את צאן אביו בית לחם :
ש הפלשתי השכם והערב ויתיצב ארבעים
ם : ויאמר ישי לדוד בנו קח נא לאחיך איפת
ליא הזה ועשרה לחם הזה והרץ המחנה
זיך : ואת עשרת חרצי החלב האלה תביא
ר האלף ואת אחיך תפקד לשלום ואת ערבתם
ח : ושאול והמה וכל איש ישראל בעמק
לה נלחמים עם פלשתים : וישכם דוד
קר ויטש את הצאן על שמר וישא וילך
שר צוהו ישי ויבא המעגלה והחיל היצא אל
ערכה והרעו במלחמה : ותערך ישראל
שתים מערכה לקראת מערכה : ויטש
את הכלים מעליו על יד שומר הכלים וירץ

המערכה ויבא וישאל לאחיו לשלום : והו
מדבר עמם והנה איש הבנים עולה גלי
הפלשתי שמו מגת ממערות פלשתים וידב
כדברים האלה וישמע דוד : וכל איש ישרא
בראותם את האיש וינסו מפניו וייראו מא
ויאמר איש ישראל הראיתם האיש העלה הז
כי לחרף את ישראל עלה והיה האיש אשר יכ
יעשרנו המלך עשר גדול ואת בתו יתן לו וא
בית אביו יעשה חפשי בישראל : ויאמר ד
אל האנשים העמדים עמו לאמר מה יעש
לאיש אשר יכה את הפלשתי הלז והסיר חרפ
מעל ישראל כי מי הפלשתי הערל הזה כי חר
מערכות אלהים חיים : ויאמר לו העם כד
הזה לאמר כה יעשה לאיש אשר יכנ׳ : וישמ
אליאב אחיו הגדול בדברו אל האנשים ויחר א
אליאב בדוד ויאמר למה זה ירדת ועל
נטשת מעט הצאן ההנה במדבר אני ידעתי א
זדנך ואת רע לבבך כי למען ראות המלחמ
ירדת : ויאמר דוד מה עשיתי עתה הלא ד
הוא : ויסב מאצלו אל מול אחר ויאמר כ
הזה וישבהו העם דבר כדבר הראשון : וישמ
הדברים אשר דבר דוד ויגדו לפני שא
ויקחהו : ויאמר דוד אל שאול אל יפל לב אד
עליו עבדך ילך ונלחם עם הפלשתי הזה : ויא
שאול אל דוד לא תוכל ללכת אל הפלשתי הז
להלחם עמו כי נער אתה והוא איש מלחמ
מנעריו : ויאמר דוד אל שאול רעה היה עב
לאביו בצאן ובא הארי ואת הדוב ונשא ש
מהעדר : ויצאתי אחריו והכתיו והצלתי מפ
ויקם עלי והחזקתי בזקנו והכתיו והמיתי
גם את הארי גם הדוב הכה עבדך והיה הפלש
הערל הזה כאחד מהם כי חרף מערכות אלהי
חיים : ויאמר דוד יהוה אשר הצלני מיד הא
ומיד הדב הוא יצילני מיד הפלשתי הזה ויא
שאול אל־דוד לך ויהוה יהיה עמך : וילב
שאול את דוד מדיו ונתן קובע נחשת על רא
וילבש אתו שריון : ויחגר דוד את חרבו מ
למדיו ויאל ללכת כי לא נסה ויאמר דוד אל שא
לא אוכל ללכת באלה כי לא נסיתי ויסרם ד
מעליו : ויקח מקלו בידו ויבחר לו חמשה חל
אבנים מן הנחל וישם אתם בכלי הרעי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ר לו ובילקוט וקלעו בידו ויגש אל
פלשתי : וילך הפלשתי הלך וקרב אל דוד
איש נשא הצנה לפניו : ויבט הפלשתי
ראה את דוד ויבזהו כי היה נער ואדמני עם
ה מראה : ויאמר הפלשתי אל דוד הכלב אנכי
אתה בא אלי במקלות ויקלל הפלשתי את
ר באלהיו : ויאמר הפלשתי אל דוד לכה
לי ואתנה את בשרך לעוף השמים ולבהמת
שדה : ויאמר דוד אל הפלשתי אתה בא אלי
חרב ובחנית ובכידון ואנכי בא אליך בשם
וה צבאות אלהי מערכות ישראל אשר חרפת:
ום הזה יסגרך יהוה בידי והכתיך והסרתי את
שך מעליך ונתתי פגר מחנה פלשתים היום
ה לעוף השמים ולחית הארץ וידעו כל הארץ
יש אלהים לישראל : וידעו כל הקהל הזה
לא בחרב ובחנית יהושיע יהוה כי ליהוה
לחמה ונתן אתכם בידנו : והיה כי קם
פלשתי וילך ויקרב לקראת דוד וימהר דוד
רץ המערכה לקראת הפלשתי : וישלח דוד
ת ידו אל הכלי ויקח משם אבן ויקלע ויך את
לשתי אל מצחו ותטבע האבן במצחו ויפל על
יו ארצה : ויחזק דוד מן הפלשתי בקלע
אבן ויך את הפלשתי וימתהו וחרב אין ביד
ד : וירץ דוד ויעמד אל הפלשתי ויקח את
בו וישלפה מתערה וימתתהו ויכרת בה את
שו ויראו הפלשתים כי מת גבורם וינסו :
קמו אנשי ישראל ויהודה וירעו וירדפו את
פלשתים עד בואך גיא ועד שערי עקרון ויפלו
לי פלשתים בדרך שערים ועד גת ועד עקרון:
שבו בני ישראל מדלק אחרי פלשתים וישסו
ת מחניהם : ויקח דוד את ראש הפלשתי
ביאהו ירושלם ואת כליו שם באהלו : וכראות
אול את דוד יוצא לקראת הפלשתי אמר אל
נר שר הצבא בן מי זה הנער אבנר ויאמר
נר חי נפשך המלך אם ידעתי : ויאמר המלך
אל אתה בן מי זה העלם : וכשוב דוד מהכות
ת הפלשתי ויקח אתו אבנר ויבאהו לפני
אול וראש הפלשתי בידו : ויאמר אליו שאול
מי אתה הנער ויאמר דוד בן עבדך ישי בית
לחמי :
יח ויהי ככלתו לדבר אל שאול ונפש יהונתן
נקשרה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נקשרה בנפש דוד ויאהבו יהונתן כנפש
ויקחהו שאול ביום ההוא ולא נתנו לשוב בי
אביו : ויכרת יהונתן ודוד ברית באהבתו א
כנפשו : ויתפשט יהונתן את המעיל אשר ע
ויתנהו לדוד ומדיו ועד חרבו ועד קשתו ו
חגרו : ויצא דוד בכל אשר ישלחנו ש
ישכיל וישימהו שאול על אנשי המלחמה ויי
בעיני כל העם וגם בעיני עבדי שאול : ו
בבואם בשוב דוד מהכות את הפלשתי ותצא
הנשים מכל ערי ישראל לשור והמחלות לקר
שאול המלך בתפים בשמחה ובשלשי
ותענינה הנשים המשחקות ותאמרן ה
שאול באלפו ודוד ברבבתיו : ויחר לשאול מ
וירע בעיניו הדבר הזה ויאמר נתנו לדוד רבב
ולי נתנו האלפים ועוד לו אך המלוכה : ו
שאול עון את דוד מהיום ההוא והלאה : ו
ממחרת ותצלח רוח אלהים רעה אל ש
ויתנבא בתוך הבית ודוד מנגן בידו כיום בי
והחנית ביד שאול : ויטל שאול את החני
ויאמר אכה בדוד ובקיר ויסב דוד מפניו פעמ
וירא שאול מלפני דוד כי היה יהוה עמו ומע
שאול סר : ויסרהו שאול מעמו וישמהו לו
אלף ויצא ויבא לפני העם : ויהי דוד לכל דר
משכיל ויהוה עמו : וירא שאול אשר הו
משכיל מאד ויגר מפניו : וכל ישראל ויהוד
אהב את דוד כי הוא יוצא ובא לפניהם : ויא
שאול אל דוד הנה בתי הגדולה מרב אתה א
לך לאשה אך היה לי לבן חיל והלחם מלחמו
יהוה ושאול אמר אל תהי ידי בו ותהי בו
פלשתים : ויאמר דוד אל שאול מי אנכי ו
חיי משפחת אבי בישראל כי אהיה חתן למל
ויהי בעת תת את מרב בת שאול לדוד והי
נתנה לעדריאל המחלתי לאשה : ותאהב מי
בת שאול את דוד ויגדו לשאול וישר הד
בעיניו : ויאמר שאול אתננה לו ותהי
למוקש ותהי בו יד פלשתים ויאמר שאול
דוד בשתים תתחתן בי היום : ויצו שא
את עבדיו דברו אל דוד בלט לאמר הנה חפץ
המלך וכל עבדיו אהבוך ועתה התחתן במלך
וידברו עבדי שאול באזני דוד את הדברי
האלה ויאמר דוד הנקלה בעיניכם התחתן במ
ואנ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

איש רש ונקלה : ויגדו עבדי שאול לו
כדברים האלה דבר דוד : ויאמר שאול
תאמרו לדוד אין חפץ למלך במהר כי במאה
ערת פלשתים להנקם באיבי המלך ושאול
להפיל את דוד ביד פלשתים : ויגדו
לדוד את הדברים האלה וישר הדבר
דוד להתחתן במלך ולא מלאו הימים :
דוד וילך הוא ואנשיו ויך בפלשתים
איש ויבא דוד את ערלתיהם וימלאום
להתחתן במלך ויתן לו שאול את מיכל
לאשה : וירא שאול וידע כי יהוה עם
מיכל בת שאול אהבתהו : ויאסף שאול
מפני דגד עוד ויהי שאול איב את דוד כל
ם : ויצאו שרי פלשתים ויהי מדי צאתם
דוד מכל עבדי שאול וייקר שמו מאר :
יט וידבר שאול אל יונתן בנו ואל כל עבדיו
את דוד ויהונתן בן שאול חפץ בדוד
: ויגד יהונתן לדוד לאמר מבקש שאול
להמיתך ועתה השמר נא בבקר וישבת
ונחבאת : ואני אצא ועמדתי ליד אבי
ה אשר אתה שם ואני אדבר בך אל אבי
תי מה והגדתי לך : וידבר יהונתן בדוד
אל שאול אביו ויאמר אליו אל יחטא המלך
בדוד כי לוא חטא לך וכי מעשיו טוב לך
: וישם את נפשו בכפו ויך את הפלשתי
יהוה תשועה גדולה לכל ישראל ראית
ולמה תחטא בדם נקי להמית את דוד
: וישמע שאול בקול יהונתן וישבע
חי יהוה אם יומת : ויקרא יהונתן לדוד
לו יהונתן את כל הדברים האלה ויבא
את דוד אל שאול ויהי לפניו כאתמול
ום : ותוסף המלחמה להיות ויצא דוד
ם בפלשתים ויך בהם מכה גדולה וינסו
: ותהי רוח יהוה רעה אל שאול והוא
יושב וחניתו בידו ודוד מנגן ביד :
שאול להכות בחנית בדוד ובקיר ויפטר
שאול ויך את החנית בקיר ודוד נס וימלט
הוא : וישלח שאול מלאכים אל בית
לשמרו ולהמיתו בבקר ותגד לדוד מיכל
לאמר אם אינך ממלט את נפשך הלילה
אתה מומת : ותרד מיכל את דוד בעד
החלון

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

החלון וילך ויברח וימלט: ותקח מיכל
התרפים ותשם אל המטה ואת כביר הע
שמה מראשתיו ותכס בבגד: וישלח ש
מלאכים לקחת את דוד ותאמר חלה הו
וישלח שאול את המלאכים לראות את
לאמר העלו אתו במטה אלי להמיתו: וי
המלאכים והנה התרפים אל המטה וכביר הע
מראשתיו: ויאמר שאול אל מיכל למה כ
רמיתני ותשלחי את איבי וימלט ותאמר מ
אל שאול הוא אמר אלי שלחני למה אמי
ודוד ברח וימלט ויבא אל שמואל הרמתה ו
לו את כל אשר עשה לו שאול וילך הוא ושמ
וישבו בנוות: ויגד לשאול לאמר הנה
בנוית ברמה: וישלח שאול מלאכים לק
את דוד וירא את להקת הנביאים נבאים ושמ
עמד נצב עליהם ותהי על מלאכי שאול
אלהים ויתנבאו גם המה: ויגדו לשאול ויש
מלאכים אחרים ויתנבאו גם המה ויסף ש
וישלח מלאכים שלשים ויתנבאו גם המ
וילך גם הוא הרמתה ויבא עד בור הגדול א
בשכו וישאל ויאמר איפה שמואל ודוד וי
הנה בנוית ברמה: וילך שם אל נוית בר
ותהי עליו גם הוא רוח אלהים וילך ה
ויתנבא עד באו בנוית ברמה: ויפשט
הוא בגדיו ויתנבא גם הוא לפני שמואל ו
ערם כל היום ההוא וכל הלילה על כן יא
הגם שאול בנביאם:
כ ויברח דוד מנוית ברמה ויבא ויאמר ל
יהונתן מה עשיתי מה עוני ומה חטאתי ל
אביך כי מבקש את נפשי: ויאמר לו חלי
לא תמות הנה לו עשה אבי דבר גדול או ד
קטן ולא יגלה את אזני ומדוע יסתיר אבי מ
את הדבר הזה אין זאת: וישבע עוד ד
ויאמר ידע ידע אביך כי מצאתי חן בעי
ויאמר אל ידע זאת יהונתן פן יעצב ואולם
יהוה וחי נפשך כי כפשע ביני ובין המו
ויאמר יהונתן אל דוד מה תאמר נפשך ואע
לך: ויאמר דוד אל יהונתן הנה חדש מ
ואנכי ישב אשב עם המלך לאכול ושלחת
ונסתרתי בשדה עד הערב השלשית: א
פקד יפקדני אביך ואמרת נשאל ממני ד
לו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ית לחם עירו כי זבח הימים שם לכל
חה : אם כה יאמר טוב שלום לעבדך
דה יחרה לו דע כי כלתה הרעה מעמו :
חסר על עבדך כי בברית יהוה הבאת
רך עמך ואם יש בי עון המיתני אתה
יך למה זה תביאני : ויאמר יהונתן
לך כי אם ידע ארע כי כלתה הרעה מעם
וא עליך ולא אותה אגיד לך : ויאמר דוד
נתן מי יגיד לי או מה יענך אביך קשה :
יהונתן אל דוד לכה ונצא השדה ויצאו
השדה : ויאמר יהונתן אל דוד יהוה
שראל כי אחקר את אבי כעת מחר
ית והנה טוב אל דוד ולא אז אשלח אליך
את אזנך : כה יעשה יהוה ליהונתן וכה
ייטב אל אבי את הרעה עליך וגליתי את
לחתיך והלכת לשלום ויהי יהוה עמך
היה עם אבי : ולא אם עודני חי ולא
עמדי חסד יהוה ולא אמות : ולא
את חסדך מעם ביתי עד עולם ולא
ת יהוה את איבי דוד איש מעל פני
: ויכרת יהונתן עם בית דוד ובקש
יד איבי דוד : ויוסף יהונתן להשביע
ד באהבתו אתו כי אהבת נפשו אהבו :
לו יהונתן מחר חדש ונפקדת כי יפקד
: ושלשת תרד מאד ובאת אל המקום
תרת שם ביום המעשה וישבת אצל
אזל : ואני שלשת החצים צדה אורה
לי למטרה : והנה אשלח את הנער לך
ת החצים אם אמר אמר לנער הנה
ממך והנה קחנו ובאה כי שלום לך ואין
יהוה : ואם כה אמר לעלם הנה החצים
ולאה לך כי שלחך יהוה : והדבר אשר
ני ואתה הנה יהוה ביני ובינך עד עולם :
ר דוד בשדה ויהי החדש וישב המלך
ם לאכול : וישב המלך על מושבו כפעם
אל מושב הקיר ויקם יהונתן וישב אבנר
אול ויפקד מקום דוד : ולא דבר שאול
ביום ההוא כי אמר מקרה הוא בלתי
וא כי לא טהור : ויהי ממחרת החדש
פקד מקום דוד ויאמר שאול אל יהונתן
ע לא בא בן ישי גם תמול גם היום אל
הלחם :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הלחם : ויען יהונתן את שאול נשאל נש
דוד מעמדי עד בית לחם : ויאמר שלחני
כי זבח משפחה לנו בעיר והוא צוה לי
ועתה אם מצאתי חן בעיניך אמלטה נא ואר
את אחי על כן לא בא אל שלחן המלך : ו
אף שאול ביהונתן ויאמר לו בן נעות המרד
הלוא ידעתי כי בחר אתה לבן ישי לבש
ולבשת ערות אמך : כי כל הימים אשר בן
חי על האדמה לא תכון אתה ומלכותך וע
שלח וקח אתו אלי כי בן מות הוא : ויען יה
את שאול אביו ויאמר אליו למה יומת מה ע
ויטל שאול את החנית עליו להכותו ו
יהונתן כי כלה היא מעם אביו להמית את ד
ויקם יהונתן מעם השלחן בחרי אף ולא
ביום החדש השני לחם כי נעצב אל ד
הכלמו אביו : ויהי בבקר ויצא יהונתן הש
למועד דוד ונער קטן עמו : ויאמר לנערו
מצא נא את החצים אשר אנכי מורה הנע
והוא ירה החצי להעברו : ויבא הנער עד
החצי אשר ירה יהונתן ויקרא יהונתן
הנער ויאמר הלוא החצי ממך והלאה : וי
יהונתן אחרי הנער מהרה חושה אל ת
וילקט נער יהונתן את החצי ויבא אל א
והנער לא ידע מאומה אך יהונתן ודוד
את הדבר : ויתן יהונתן את כליו אל
אשר לו ויאמר לו לך הביא העיר : הנע
ודוד קם מאצל הנגב ויפל לאפיו ארצה ויי
שלש פעמים וישקו איש את רעהו ויבכ
את רעהו עד דוד הגדיל : ויאמר יהונתן
לך לשלום אשר נשבענו שנינו אנחנו
יהוה לאמר יהוה יהיה ביני ובינך ובין
ובין זרעך עד עולם : ויקם וילך ויהונ
העיר:
כא ויבא דוד נבה אל אחימלך הכהן
אחימלך לקראת דוד ויאמר לו מדוע אתה
ואיש אין אתך : ויאמר דוד לאחימלך
המלך צוני דבר ויאמר אלי איש אל ידע
את הדבר אשר אנכי שלחך ואשר צויתך
הנערים יודעתי אל מקום פלני אלמני :
מה יש תחת ידך חמשה לחם תנה ב
הנמצא : ויען הכהן את דוד ויאמר אי

אל תחת ידי כי אם לחם קדש יש אם נשמרו
הנערים אך מאשה: ויען דוד את הכהן
ויאמר לו כי אם אשה עצרה לנו כתמול שלשם
בצאתי ויהיו כלי הנערים קדש והוא דרך חל
ואף כי היום יקדש בכלי: ויתן לו הכהן קדש
כי לא היה שם לחם כי אם לחם הפנים המוסרים
מלפני יהוה לשום לחם חם ביום הלקחו:
ושם איש מעבדי שאול ביום ההוא נעצר לפני
יהוה ושמו דאג האדמי אביר הרעים אשר
לשאול: ויאמר דוד לאחימלך ואין יש פה תחת
ידך חנית או חרב כי גם חרבי וגם כלי לא
לקחתי בידי כי היה דבר המלך נחוץ: ויאמר
הכהן חרב גלית הפלשתי אשר הכית בעמק
האלה הנה היא לוטה בשמלה אחרי האפוד אם
אתה תקח לך קח כי אין אחרת זולתה בזה ויאמר
דוד אין כמוה תננה לי: ויקם דוד ויברח ביום
ההוא מפני שאול ויבא אל אכיש מלך גת:
ויאמרו עבדי אכיש אליו הלוא זה דוד מלך
הארץ הלוא לזה יענו במחלות לאמר הכה שאול
באלפו ודוד ברבבתו: וישם דוד את הדברים
האלה בלבבו וירא מאד מפני אכיש מלך גת:
וישנו את טעמו בעיניהם ויתהלל בידם ויתו
על דלתות השער ויורד רירו אל זקנו: ויאמר
אכיש אל עבדיו הנה תראו איש משתגע למה
תביאו אתו אלי: חסר משגעים אני כי הבאתם
את זה להשתגע עלי הזה יבא אל ביתי:
וילך דוד משם וימלט אל מערת עדלם כב
וישמעו אחיו וכל בית אביו וירדו אליו שמה:
ויתקבצו אליו כל איש מצוק וכל איש אשר לו
נשא וכל איש מר נפש ויהי עליהם לשר ויהיו
עמו כארבע מאות איש: וילך דוד משם
מצפה מואב ויאמר אל מלך מואב יצא נא אבי
ואמי אתכם עד אשר אדע מה יעשה לי אלהים:
וינחם את פני מלך מואב וישבו עמו כל ימי
היות דוד במצודה: ויאמר גד הנביא אל דוד
לא תשב במצודה לך ובאת לך ארץ יהודה וילך
דוד ויבא יער חרת: וישמע שאול כי נודע
דוד ואנשים אשר אתו ושאול יושב בגבעה
תחת האשל ברמה וחניתו בידו וכל עבדיו
נצבים עליו: ויאמר שאול לעבדיו הנצבים
עליו שמעו נא בני ימיני גם לכלכם יתן בן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ישי שדות וכרמים לכלכם ישים שרי אלו
ושרי מאות : כי קשרתם כלכם עלי ואין
את אזני בכרת בני עם בן ישי ואין חלה
עלי וגלה את אזני כי הקים בני את עבד
לארב כיום הזה : ויען דאג האדמי והוא
על עבדי שאול ויאמר ראיתי את בן ישי בא
אל אחימלך בן אחיטוב : וישאל לו ב
וצידה נתן לו ואת חרב גלית הפלשתי נ
וישלח המלך לקרא את אחימלך בן אח
הכהן ואת כל בית אביו הכהנים אשר בנב
כלם אל המלך : ויאמר שאול שמע נ
אחיטוב ויאמר הנני אדני : ויאמר אלו
למה קשרתם עלי אתה ובן ישי בתתך ל
וחרב ושאול לו באלהים לקום אלי לארב
הזה : ויען אחימלך את המלך ויאמ
בכל עבדיך כדוד נאמן וחתן המלך וס
משמעתך ונכבד בביתך : היום החלתי ל
לו באלהים חלילה לי אל ישם המלך בעבד
בכל בית אבי כי לא ידע עבדך בכל זאת
קטן או גדול : ויאמר המלך מות תמות א
אתה וכל בית אביך : ויאמר המלך לר
הנצבים עליו סבו והמיתו כהני יהוה כ
ידם עם דוד וכי ידעו כי ברח הוא ולא גלו
אזנו ולא אבו עבדי המלך לשלח את ידם
בכהני יהוה : ויאמר המלך לדויג סב
ופגע בכהנים ויסב דויג האדמי ויפגע
בכהנים וימת ביום ההוא שמנים וח
איש נשא אפוד בד : ואת נב עיר הכה
הכה לפי חרב מאיש ועד אשה מעולל ועד
ושור וחמור ושה לפי חרב : וימלט בן
לאחימלך בן אחיטוב ושמו אביתר ויברח
דוד : ויגד אביתר לדוד כי הרג שאו
בכהני יהוה : ויאמר דוד לאביתר ידעתי
ההוא כי שם דויג האדמי כי הגד יגיד ל
אנכי סבתי בכל נפש בית אביך : שבה א
תירא כי אשר יבקש את נפשי יבקש את נ
כי משמרת אתה עמדי :

כג ויגדו לדוד לאמר הנה פלשתים נל
בקעילה והמה שסים את הגרנות : וי
דוד ביהוה לאמר האלך והכיתי בפלשתים ה
ויאמר יהוה אל דוד לך והכית בפלש
והוש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עת את קעילה : ויאמרו אנשי דוד אליו
מאנחנו פה ביהודה יראים ואף כי נלך קעלה
מערכות פלשתים : ויוסף עוד דוד לשאול
ויענהו יהוה ויאמר קום רד קעילה כי אני
את פלשתים בידך : וילך דוד ואנשיו קעילה
ם בפלשתים וינהג את מקניהם ויך בהם
גדולה וישע דוד את ישבי קעלה : ויהי
אביתר בן אחימלך אל דוד קעילה אפוד
בידו : ויגד לשאול כי בא דוד קעילה ויאמר
נכר אתו אלהים בידי כי נסגר לבוא בעיר
ם ובריח : וישמע שאול את כל העם
מה לרדת קעילה לצור אל דוד ואל אנשיו :
דוד כי עליו שאול מחריש הרעה ויאמר
איתר הכהן הגישה האפוד : ויאמר דוד
אלהי ישראל שמע שמע עבדך כי מבקש
לבא אל קעילה לשחת לעיר בעבורי :
כי בעלי קעילה בידו הירד שאול כאשר
עבדך יהוה אלהי ישראל הגד נא לעבדך
יהוה ירד : ויאמר דוד היסגרו בעלי
ה אתי ואת אנשי ביד שאול ויאמר יהוה
ו : ויקם דוד ואנשיו כשש מאות איש
מקעילה ויתהלכו באשר יתהלכו ולשאול
כי נמלט דוד מקעילה ויחדל לצאת :
דוד במדבר במצדות וישב בהר במדבר
בקשהו שאול כל הימים ולא נתנו אלהים
וירא דוד כי יצא שאול לבקש את נפשו
מדבר זיף בחרשה : ויקם יהונתן בן
וילך אל דוד חרשה ויחזק את ידו באלהים :
אליו אל תירא כי לא תמצאך יד שאול
אתה תמלך על ישראל ואנכי אהיה לך
ה וגם שאול אבי ידע כן : ויכרתו שניהם
לפני יהוה וישב דוד בחרשה ויהונתן הלך
ם : ויעלו זפים אל שאול הגבעתה לאמר
דוד מסתתר עמנו במצדות בחרשה
ת החכילה אשר מימין הישימון : ועתה
ות נפשך המלך לרדת רד ולנו הסגירו ביד
: ויאמר שאול ברוכים אתם ליהוה כי
ם עלי : לכו נא הכינו עוד ודעו וראו
קומו אשר תהיה רגלו מי ראהו שם כי
אלי ערם יערם הוא : וראו ודעו מכל
אים אשר יתחבא שם ושבתם אלי אל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נכון והלכתי אתכם והיה אם ישנו בא
וחפשתי אתו בכל אלפי יהודה : ויקומו ויי
זיפה לפני שאול ודוד ואנשיו במדבר מ
בערבה אל ימין הישימון : וילך שאול ואנ
לבקש ויגדו לדוד וירד הסלע וישב במדבר מ
וישמע שאול וירדף אחרי דוד מדבר מע
וילך שאול מצד ההר מזה ודוד ואנשיו מ
ההר מזה ויהי דוד נחפז ללכת מפני ש
ושאול ואנשיו עטרים אל דוד ואל אנ
לתפשם : ומלאך בא אל שאול לאמר מהר
ולכה כי פשטו פלשתים על הארץ : וישב ש
מרדף אחרי דוד וילך לקראת פלשתים על
קראו למקום ההוא סלע המחלקות: ויעל ד
משם וישב במצדות עין גדי :
כד ויהי כאשר שב שאול מאחרי פלשתים וי
לו לאמר הנה דוד במדבר עין גדי : וי
שאול שלשת אלפים איש בחור מכל יש
וילך לבקש את דוד ואנשיו על פני צ
היעלים : ויבא אל גדרות הצאן על הדרך ו
מערה ויבא שאול להסך את רגליו ודוד ואנ
בירכתי המערה ישבים : ויאמרו אנשי
אליו הנה היום אשר אמר יהוה אליך הנה א
נתן את אויביך בידך ועשית לו כאשר
בעיניך ויקם דוד ויכרת את כנף המעיל א
לשאול בלט : ויהי אחרי כן ויך לב דוד אתו
אשר כרת את כנף אשר לשאול : ויאמר לא נ
חלילה לי מיהוה אם אעשה את הדבר ה
לאדני למשיח יהוה לשלח ידי בו כי מ
יהוה הוא : וישסע דוד את אנשיו בדבר
ולא נתנם לקום אל שאול ושאול קם מהמ
וילך בדרך : ויקם דוד אחרי כן ויצא
המערה ויקרא אחרי שאול לאמר אדני ה
ויבט שאול אחריו ויקד דוד אפים אר
וישתחו : ויאמר דוד לשאול למה תשמע
דברי אדם לאמר הנה דוד מבקש רעתך :
היום הזה ראו עיניך את אשר נתנך יהוה ה
בידי במערה ואמר להרגך ותחס עליך ואמ
אשלח ידי באדני כי משיח יהוה הוא :
ראה גם ראה את כנף מעילך בידי כי בכרתי
כנף מעילך ולא הרגתיך דע וראה כי אין
רעה ופשע ולא חטאתי לך ואתה צדה את נ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ה: ישפט יהוה ביני ובינך ונקמני
ממך וידי לא תהיה בך: כאשר יאמר משל
ני מרשעים יצא רשע וידי לא תהיה בך:
מי יצא מלך ישראל אחרי מי אתה רודף
כלב מת אחרי פרעש אחד: והיה יהוה
ושפט ביני ובינך וירא וירב את ריבי
טני מידך: ויהי ככלות דוד לדבר את
בים האלה אל שאול ויאמר שאול הקלך זה
ור וישא שאול קלו ויבך: ויאמר אל דוד
אתה ממני כי אתה גמלתני הטובה ואני
יך הרעה: ואת הגדת היום: את אשר
נה אתי טובה את אשר סגרני יהוה בידך
רגתני: וכי ימצא איש את איבו ושלחו
טובה ויהוה ישלמך טובה תחת היום
אשר עשיתה לי: ועתה הנה ידעתי כי
תמלוך וקמה בידך ממלכת ישראל: ועתה
עה לי ביהוה אם תכרית את זרעי אחרי
תשמיד את שמי מבית אבי: וישבע דוד
ל וילך שאול אל ביתו ודוד ואנשיו עלו על
דוה:
ימת שמואל ויקבצו כל ישראל ויספדו לו כה
רהו בביתו ברמה ויקם דוד וירד אל מדבר
: ואיש במעון ומעשהו בכרמל והאיש
ומאד ולו צאן שלשת אלפים ואלף עזים
בגזז את צאנו בכרמל: ושם האיש נבל
אשתו אבגיל והאשה טובת שכל ויפת
והאיש קשה ורע מעללים והוא כלבו:
ע דוד במדבר כי גזז נבל את צאנו: וישלח
עשרה נערים ויאמר דוד לנערים עלו
ה ובאתם אל נבל ושאלתם לו בשמי
ם: ואמרתם כה לחי ואתה שלום וביתך
וכל אשר לך שלום: ועתה שמעתי כי
ם לך עתה הרעים אשר לך היו עמנו לא
נום ולא נפקד להם מאומה כל ימי היותם
ל: שאל את נעריך ויגידו לך וימצאו
בים חן בעיניך כי על יום טוב בנו תנה
את אשר תמצא ידך לעבדיך ולבנך לדוד:
נערי דוד וידברו אל נבל ככל הדברים
ה בשם דוד וינוחו: ויען נבל את עבדי
ויאמר מי דוד ומי בן ישי היום רבו עבדים
פרצים איש מפני אדניו: ולקחתי את

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לחמי ואת מימי ואת טבחתי אשר טבחתי לגז
ונתתי לאנשים אשר לא ידעתי אי מזה המ
ויהפכו נערי דוד לדרכם וישבו ויבאו ויגי
לו ככל הדברים האלה : ויאמר דוד לאנש
חגרו איש את חרבו ויחגרו איש את חר
ויחגר גם דוד את חרבו ויעלו אחרי דוד כארב
מאות איש ומאתים ישבו על הכלים : ולאביגי
אשת נבל הגיד נער אחד מהנערים לאמר הנ
שלח דוד מלאכים מהמדבר לברך את אדני
ויעט בהם : והאנשים טבים לנו מאד ולא
הכלמנו ולא פקדנו מאומה כל ימי התהלכנ
אתם בהיותנו בשדה : חומה היו עלינו גם
לילה גם יומם כל ימי היותנו עמם רעים הצאן
ועתה דעי וראי מה תעשי כי כלתה הרעה א
אדנינו ועל כל ביתו והוא בן בליעל מדבר אלי
ותמהר אבויל ותקח מאתים לחם ושנים נבל
יין וחמש צאן עשוות וחמש סאים קלי ומא
צמקים ומאתים דבלים ותשם על החמרים
ותאמר לנעריה עברו לפני הנני אחריכם בא
ולאישה נבל לא הגידה : והיה היא רכבת ע
החמור וירדת בכתר ההר והנה דוד ואנש
ירדים לקראתה ותפגש אתם : ודוד אמר א
לשקר שמרתי את כל אשר לזה במדבר ולא
נפקד מכל אשר לו מאומה וישב לי רעה תח
טובה : כה יעשה אלהים לאיבי דוד וכה יוסי
אם אשאיר מכל אשר לו עד אור הבקר משתי
בקיר : ותרא אביגיל את דוד ותמהר ותרד מע
החמור ותפל לאפי דוד על פניה ותשתחו ארץ
ותפל על רגליו ותאמר בי אני אדני העון ותדב
נא אמתך באזניך ושמע את דברי אמתך : א
נא ישים אדני את לבו אל איש הבליעל הזה ע
נבל כי כשמו כן הוא נבל שמו ונבלה עמו ואנ
אמתך לא ראיתי את נערי אדני אשר שלחת
ועתה אדני חי יהוה וחי נפשך אשר מנעך יהו
מבוא ברמים והושע ידך לך ועתה יהיו כנב
איביך והמבקשים אל אדני רעה : ועת
הברכה הזאת אשר הביא שפחתך לאדני ונתנ
לנערים המתהלכים ברגלי אדני : שא נא
לפשע אמתך כי עשה יעשה יהוה לאדני בית
נאמן כי מלחמות יהוה אדני נלחם ורעה לא
תמצא בך מימיך : ויקם אדם לרדפך ולבקש

את נפשך והיתה נפש אדני צרורה בצרור
החיים את יהוה אלהיך ואת נפש איביך יקלענה
בתוך כף הקלע : והיה כי יעשה יהוה לאדני
ככל אשר דבר את הטובה עליך וצוך לנגיד על
ישראל : ולא תהיה זאת לך לפוקה ולמכשול
לב לאדני ולשפך דם חנם ולהושיע אדני לו
והיטב יהוה לאדני וזכרת את אמתך : ויאמר
דוד לאביגיל ברוך יהוה אלהי ישראל אשר
שלחך היום הזה לקראתי : וברוך טעמך
וברוכה את אשר כלתני היום הזה מבוא בדמים
והשע ידי לי : ואולם חי יהוה אלהי ישראל
אשר מנעני מהרע אותך כי לולי מהרת ותבאתי
לקראתי כי אם נותר לנבל עד אור הבקר משתין
בקיר : ויקח דוד מידה את אשר הביאה לו
ולה אמר עלי לשלום לביתך ראי שמעתי בקולך
ואשא פניך : ותבא אביגיל אל נבל והנה לו
משתה בביתו כמשתה המלך ולב נבל טוב עליו
והוא שכר עד מאד ולא הגידה לו דבר קטן
וגדול עד אור הבקר : ויהי בבקר בצאת היין
מנבל ותגד לו אשתו את הדברים האלה וימת
לבו בקרבו והוא היה לאבן : ויהי כעשרת
הימים ויגף יהוה את נבל וימת : וישמע
דוד כי מת נבל ויאמר ברוך יהוה אשר רב את
ריב חרפתי מיד נבל ואת עבדו חשך מרעה ואת
רעת נבל השיב יהוה בראשו וישלח דוד וידבר
באביגיל לקחתה לו לאשה : ויבאו עבדי דוד
אל אביגיל הכרמלה וידברו אליה לאמר דוד
שלחנו אליך לקחתך לו לאשה : ותקם ותשתחו
אפים ארצה ותאמר הנה אמתך לשפחה לרחץ
רגלי עבדי אדני : ותמהר ותקם אביגיל ותרכב
על החמור וחמש נערתיה ההלכות לרגלה ותלך
אחרי מלאכי דוד ותהי לו לאשה : ואת
אחינעם לקח דוד מיזרעאל ותהיין גם שתיהן
לו לנשים : ושאול נתן את מיכל בתו אשת
דוד לפלטי בן ליש אשר מגלים :

ויבאו הזפים אל שאול הגבעתה לאמר הלוא כו
דוד מסתתר בגבעת החכילה על פני הישימון :
ויקם שאול וירד אל מדבר זיף ואתו שלשת
אלפים איש בחורי ישראל לבקש את דוד
במדבר זיף : ויחן שאול בגבעת החכילה אשר
על פני הישימן על הדרך ודוד ישב במדבר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וירא כי בא שאול אחריו המדברה ׃ וישלח
דוד מרגלים וידע כי בא שאול אל נכון ׃ ויקם
דוד ויבא אל המקום אשר חנה שם שאול וירא
דוד את המקום אשר שכב שם שאול ואבנר בן
נר שר צבאו ושאול שכב במעגל והעם חנים
סביבתו ׃ ויען דוד ויאמר אל אחימלך החתי
ואל אבישי בן צרויה אחי יואב לאמר מי ירד
אתי אל שאול אל המחנה ויאמר אבישי אני ארד
עמך ׃ ויבא דוד ואבישי אל העם לילה והנה
שאול שכב ישן במעגל וחניתו מעוכה בארץ
מראשתו ואבנר והעם שכבים סביבתו ׃ ויאמר
אבישי אל דוד סגר אלהים היום את אויבך
בידך ועתה אכנו נא בחנית ובארץ פעם אחת
ולא אשנה לו ׃ ויאמר דוד אל אבישי אל
תשחיתהו כי מי שלח ידו במשיח יהוה ונקה ׃
ויאמר דוד חי יהוה כי אם יהוה יגפנו או יומו
יבא ומת או במלחמה ירד ונספה ׃ חלילה לי
מיהוה משלח ידי במשיח יהוה ועתה קח נא
את החנית אשר מראשתו ואת צפחת המים
ונלכה לנו ׃ ויקח דוד את החנית ואת צפחת
המים מראשתי שאול וילכו להם ואין ראה ואין
יודע ואין מקיץ כי כלם ישנים כי תרדמת
יהוה נפלה עליהם ׃ ויעבר דוד העבר ויעמד
על ראש ההר מרחק רב המקום ביניהם ׃ ויקרא
דוד אל העם ואל אבנר בן נר לאמר הלוא תענה
אבנר ויען אבנר ויאמר מי אתה קראת אל
המלך ׃ ויאמר דוד אל אבנר הלוא איש אתה
ומי כמוך בישראל ולמה לא שמרת אל אדניך
המלך כי בא אחד העם להשחית את המלך
אדניך ׃ לא טוב הדבר הזה אשר עשית חי
יהוה כי בני מות אתם אשר לא שמרתם על
אדניכם על משיח יהוה ועתה ראה אי חנית
המלך ואת צפחת המים אשר מראשתו ׃ ויכר
שאול את קול דוד ויאמר הקולך זה בני דוד
ויאמר דוד קולי אדני המלך ׃ ויאמר למה זה
אדני רדף אחרי עבדו כי מה עשיתי ומה בידי
רעה ׃ ועתה ישמע נא אדני המלך את דברי
עבדו אם יהוה הסיתך בי ירח מנחה ואם בני
האדם ארורים הם לפני יהוה כי גרשוני היום
מהסתפח בנחלת יהוה לאמר לך עבד אלהים
אחרים ׃ ועתה אל יפל דמי ארצה מנגד פני

א כי יצא מלך ישראל לבקש את פרעש אחד
שר ירדף הקרא בהרים : ויאמר שאול
אתי שוב בני דוד כי לא ארע לך עוד תחת
ר יקרה נפשי בעיניך היום הזה הנה
כלתי ואשגה הרבה מאד : ויען דוד ויאמר
ה החנית המלך ויעבר אחד מהנערים ויקחה:
וה ישיב לאיש את צדקתו ואת אמנתו אשר
נך יהוה היום ביד ולא אביתי לשלח ידי
שיח יהוה : והנה כאשר גדלה נפשך היום
ה בעיני כן תגדל נפשי בעיני יהוה ויצלני
ל צרה : ויאמר שאול אל דוד ברוך אתה
י דוד גם עשה תעשה וגם יכל תוכל וילך
ד לדרכו ושאול שב למקומו :
כז ויאמר דוד אל לבו עתה אספה יום אחד ביד
אול אין לי טוב כי המלט אמלט אל ארץ
שתים ונואש ממני שאול לבקשני עוד בכל
ול ישראל ונמלטתי מידו : ויקם דוד ויעבר
א ושש מאות איש אשר עמו אל אכיש בן
נוך מלך גת : וישב דוד עם אכיש בגת
א ואנשיו איש וביתו דוד ושתי נשיו אחינעם
זרעאלית ואביגיל אשת נבל הכרמלית: ויגד
שאול כי ברח דוד גת ולא יוסף עוד לבקשו :
יאמר דוד אל אכיש אם נא מצאתי חן בעיניך
נו לי מקום באחת ערי השדה ואשבה שם
מה ישב עבדך בעיר הממלכה עמך : ויתן
אכיש ביום ההוא את צקלג לכן היתה צקלג
לכי יהודה עד היום הזה : ויהי מספר הימים
שר ישב דוד בשדה פלשתים ימים וארבעה
שים : ויעל דוד ואנשיו ויפשטו אל הגשורי
גרזי והעמלקי כי הנה ישבות הארץ אשר
עולם באך שורה ועד ארץ מצרים : והכה
ד את הארץ ולא יחיה איש ואשה ולקח צאן
קר וחמרים וגמלים ובגדים וישב ויבא אל
יש : ויאמר אכיש אל פשטתם היום ויאמר
ד על נגב יהודה ועל נגב הירחמאלי ואל נגב
קני : ואיש ואשה לא יחיה דוד להביא גת
מר פן יגדו עלינו לאמר כה עשה דוד וכה
שפטו כל הימים אשר ישב בשדה פלשתים :
אמן אכיש בדוד לאמר הבאש הבאיש בעמו
שראל והיה לי לעבד עולם :
כח ויהי בימים ההם ויקבצו פלשתים את

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מחניהם לצבא להלחם בישראל ויאמר אכיש
אל דוד ידע תדע כי אתי תצא במחנה אתה
ואנשיך : ויאמר דוד אל אכיש לכן אתה תדע
את אשר יעשה עבדך ויאמר אכיש אל דוד לכן
שמר לראשי אשימך כל הימים : ושמואל מת
ויספדו לו כל ישראל ויקברהו ברמה ובעירו
ושאול הסיר את האבות ואת הידענים מהארץ:
ויקבצו פלשתים ויבאו ויחנו בשונם ויקבץ
שאול את כל ישראל ויחנו בגלבע: וירא שאול
את מחנה פלשתים וירא ויחרד לבו מאד :
וישאל שאול ביהוה ולא ענהו יהוה גם בחלמות
גם באורים גם בנביאים : ויאמר שאול לעבדיו
בקשו לי אשת בעלת אוב ואלכה אליה ואדרשה
בה ויאמרו עבדיו אליו הנה אשת בעלת אוב
בעין דור : ויתחפש שאול וילבש בגדים
אחרים וילך הוא ושני אנשים עמו ויבאו אל
האשה לילה ויאמר קשומי נא לי באוב והעלי לי
את אשר אמר אליך : ותאמר האשה אליו הנה
אתה ידעת את אשר עשה שאול אשר הכרית
את האבות ואת הידעני מן הארץ ולמה אתה
מתנקש בנפשי להמיתני : וישבע לה שאול
ביהוה לאמר חי יהוה אם יקרך עון בדבר הזה :
ותאמר האשה את מי אעלה לך ויאמר את
שמואל העלי לי : ותרא האשה את שמואל
ותזעק בקול גדול ותאמר האשה אל שאול
לאמר למה רמיתני ואתה שאול : ויאמר לה
המלך אל תיראי כי מה ראית ותאמר האשה
אל שאול אלהים ראיתי עלים מן הארץ : ויאמר
לה מה תארו ותאמר איש זקן עלה והוא עטה
מעיל וידע שאול כי שמואל הוא ויקד אפים
ארצה וישתחו: ויאמר שמואל אל שאול למה
הרגזתני להעלות אתי ויאמר שאול צר לי מאד
ופלשתים נלחמים בי ואלהים סר מעלי ולא
ענני עוד גם ביד הנביאים גם בחלמות ואקראה
לך להודיעני מה אעשה: ויאמר שמואל ולמה
תשאלני ויהוה סר מעליך ויהי ערך : ויעש
יהוה לו כאשר דבר בידי ויקרע יהוה את
הממלכה מידך ויתנה לרעך לדוד : כאשר לא
שמעת בקול יהוה ולא עשית חרון אפו בעמלק
על כן הדבר הזה עשה לך יהוה היום הזה :
ויתן יהוה גם את ישראל עמך ביד פלשתים
ומחר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מחר אתה ובניך עמי גם את מחנה ישראל יתן
יהוה ביד פלשתים : וימהר שאול ויפל מלא
קומתו ארצה וירא מאד מדברי שמואל גם כח
לא היה בו כי לא אכל לחם כל היום וכל הלילה :
ותבא האשה אל שאול ותרא כי נבהל מאד
ותאמר אליו הנה שמעה שפחתך בקולך ואשים
נפשי בכפי ואשמע את דבריך אשר דברת אלי :
ועתה שמע נא גם אתה בקול שפחתך ואשמה
לפניך פת לחם ואכול ויהי בך כח כי תלך בדרך :
וימאן ויאמר לא אכל ויפרצו בו עבדיו וגם
האשה וישמע לקלם ויקם מהארץ וישב אל
המטה : ולאשה עגל מרבק בבית ותמהר
ותזבחהו ותקח קמח ותלש ותפהו מצות :
ותגש לפני שאול ולפני עבדיו ויאכלו ויקמו
וילכו בלילה ההוא :

כט ויקבצו פלשתים את כל מחניהם אפקה
וישראל חנים בעין אשר ביזרעאל : וסרני
פלשתים עברים למאות ולאלפים ודוד ואנשיו
עברים באחרנה עם אכיש : ויאמרו שרי
פלשתים מה העברים האלה ויאמר אכיש אל
שרי פלשתים הלוא זה דוד עבד שאול מלך
ישראל אשר היה אתי זה ימים או זה שנים ולא
מצאתי בו מאומה מיום נפלו עד היום הזה :
ויקצפו עליו שרי פלשתים ויאמרו לו שרי
פלשתים השב את האיש וישב אל מקומו אשר
הפקדתו שם ולא ירד עמנו במלחמה ולא יהיה
לנו לשטן במלחמה ובמה יתרצה זה אל אדניו
הלוא בראשי האנשים ההם : הלוא זה דוד
אשר יענו לו במחלות לאמר הכה שאול באלפו
ודוד ברבבתו : ויקרא אכיש אל דוד ויאמר אליו
חי יהוה כי ישר אתה וטוב בעיני צאתך ובאך
אתי במחנה כי לא מצאתי בך רעה מיום באך
אלי עד היום הזה ובעיני הסרנים לא טוב אתה :
ועתה שוב ולך בשלום ולא תעשה רע בעיני
סרני פלשתים : ויאמר דוד אל אכיש כי מה
עשיתי ומה מצאת בעבדך מיום אשר הייתי
לפניך עד היום הזה כי לא אבוא ונלחמתי באיבי
אדני המלך : ויען אכיש ויאמר אל דוד ידעתי
כי טוב אתה בעיני כמלאך אלהים אך שרי
פלשתים אמרו לא יעלה עמנו במלחמה : ועתה
השכם בבקר ועבדי אדניך אשר באו אתך

והשכמתם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והשכמתם בבקר ואור לכם ולכו : וישכ
דוד הוא ואנשיו ללכת בבקר לשוב אל א
פלשתים ופלשתים עלו יזרעאל :

ל ויהי בבא דוד ואנשיו צקלג ביום השלי
ועמלקי פשטו אל נגב ואל צקלג ויכו את צק
וישרפו אתה באש : וישבו את הנשים א
בה מקטן ועד גדול לא המיתו איש וינהגו ויל
לדרכם : ויבא דוד ואנשיו אל העיר והנ
שרופה באש ונשיהם ובניהם ובנתיהם נשב
וישא דוד והעם אשר אתו את קולם ויבכו ע
אשר אין בהם כח לבכות : ושתי נשי ד
נשבו אחינעם היזרעלית ואביגיל אשת נ
הכרמלי : ותצר לדוד מאד כי אמרו העם לסק
כי מרה נפש כל העם איש על בנו ועל בנת
ויתחזק דוד ביהוה אלהיו : ויאמר דוד
אביתר הכהן בן אחימלך הגישה נא לי הא
ויגש אביתר את האפוד אל דוד : וישאל ד
ביהוה לאמר ארדף אחרי הגדוד הזה האשיג
ויאמר לו רדף כי השג תשיג והצל תציל : ויר
דוד הוא ושש מאות איש אשר אתו ויבאו ע
נחל הבשור והנותרים עמדו : וירדף דוד הו
וארבע מאות איש ויעמדו מאתים איש אש
פגרו מעבר את נחל הבשור : וימצאו אי
מצרי בשדה ויקחו אתו אל דוד ויתנו לו לח
ויאכל וישקהו מים : ויתנו לו פלח דבל
ושני צמקים ויאכל ותשב רוחו אליו כי ל
אכל לחם ולא שתה מים שלשה ימים ושלש
לילות : ויאמר לו דוד למי אתה ואי מזה את
ויאמר נער מצרי אנכי עבד לאיש עמלק
ויעזבני אדני כי חליתי היום שלשה : אנחנ
פשטנו נגב הכרתי ועל אשר ליהודה ועל נג
כלב ואת צקלג שרפנו באש : ויאמר אליו דו
התורדני אל הגדוד הזה ויאמר השבעה ל
באלהים אם תמיתני ואם תסגרני ביד אדנ
ואורדך אל הגדוד הזה : וירדהו והנה נטשי
על פני כל הארץ אכלים ושתים וחגגים בכ
השלל הגדול אשר לקחו מארץ פלשתים ומאר
יהודה : ויכם דוד מהנשף ועד הערב למחרת
ולא נמלט מהם איש כי אם ארבע מאות איש
נער אשר רכבו על הגמלים וינסו : ויצל דוד
את כל אשר לקחו עמלק ואת שתי נשיו הציל
דוד

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

: ולא נעדר להם מן הקטן ועד הגדול ועד
ם ובנות ומשלל ועד כל אשר לקחו להם
השיב דוד : ויקח דוד את כל הצאן והבקר
ו לפני המקנה ההוא ויאמרו זה שלל דוד :
א דוד אל מאתים האנשים אשר פגרו מלכת
רי דוד וישיבם בנחל הבשור ויצאו לקראת
ולקראת העם אשר אתו ויגש דוד את העם
ואל להם לשלום : ויען כל איש רע ובליעל
אנשים אשר הלכו עם דוד ויאמרו יען אשר
הלכו עמי לא נתן להם מהשלל אשר הצלנו
ם איש את אשתו ואת בניו וינהגו וילכו :
מר דוד לא תעשו כן אחי את אשר נתן יהוה
וישמר אתנו ויתן את הגדוד הבא עלינו
כו : ומי ישמע לכם לדבר הזה כי כחלק
ר במלחמה וכחלק הישב על הכלים יחדו
קו : ויהי מהיום ההוא ומעלה וישמה לחק
שפט לישראל עד היום הזה : ויבא דוד
צקלג וישלח מהשלל לזקני יהודה לרעהו
ר הנה לכם ברכה משלל איבי יהוה : לאשר
ת אל ולאשר ברמות נגב ולאשר ביתר :
שר בערער ולאשר בשפמות ולאשר
שתמע : ולאשר ברכל ולאשר בערי
רחמאלי ולאשר בערי הקיני : ולאשר בחרמה
שר בבור עשן ולאשר בעתך : ולאשר
ברון ולכל המקמות אשר התהלך שם דוד
א ואנשיו :

ופלשתים נלחמים בישראל וינסו אנשי לא
ראל מפני פלשתים ויפלו חללים בהר
לבע : וידבקו פלשתים את שאול ואת בניו
ו פלשתים את יהונתן ואת אבינדב ואת
כי שוע בני שאול : ותכבד המלחמה אל
אול וימצאהו המורים אנשים בקשת ויחל
ר מהמורים : ויאמר שאול לנשא כליו שלף
בך ודקרני בה פן יבואו הערלים האלה
קרני והתעללו בי ולא אבה נשא כליו כי ירא
ר ויקח שאול את החרב ויפל עליה : וירא
וא כליו כי מת שאול ויפל גם הוא על חרבו
ת עמו : וימת שאול ושלשת בניו ונשא
יו גם כל אנשיו ביום ההוא יחדו : ויראו
שי ישראל אשר בעבר העמק ואשר בעבר
רדן כי נסו אנשי ישראל וכי מתו שאול ובניו
ויעזבו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויעזבו את הערים וינסו ויבאו פלשתים וישב
בהן : ויהי ממחרת ויבאו פלשתים לפשט א
החללים וימצאו את שאול ואת שלשת בנ
נפלים בהר הגלבע : ויכרתו את ראשו ויפשט
את כליו וישלחו בארץ פלשתים סביב לבש
בית עצביהם ואת העם : וישימו את כל
בית עשתרות ואת גויתו תקעו בחומת בית ש
וישמעו אליו ישבי יביש גלעד את אשר עש
פלשתים לשאול : ויקומו כל איש חיל וילכ
כל הלילה ויקחו את גוית שאול ואת גוית בנ
מחומת בית שן ויבאו יבשה וישרפו אתם שם
ויקחו את עצמתיהם ויקברו תחת האש
ביבשה ויצמו שבעת ימים :

שמואל ב

א ויהי אחרי מות שאול ודוד שב מהכות
את העמלק וישב דוד בצקלג ימי
שנים : ויהי ביום השלישי והנה איש ב
מן המחנה מעם שאול ובגדיו קרעים ואדמה ע
ראשו ויהי בבאו אל דוד ויפל ארצה וישתחו
ויאמר לו דוד אי מזה תבוא ויאמר אליו ממחנ
ישראל נמלטתי : ויאמר אליו דוד מה היה
הדבר הגד נא לי ויאמר אשר נס העם מ
המלחמה וגם הרבה נפל מן העם וימתו וגם
שאול ויהונתן בנו מתו : ויאמר דוד אל הנע
המגיד לו איך ידעת כי מת שאול ויהונתן בנ
ויאמר הנער המגיד לו נקרא נקריתי בה
הגלבע והנה שאול נשען על חניתו והנה הרכ
ובעלי הפרשים הדביקהו : ויפן אחריו ויראנ
ויקרא אלי ואמר הנני : ויאמר לי מי את
ויאמר אליו עמלקי אנכי : ויאמר אלי עמד נ
עלי ומתתני כי אחזני השבץ כי כל עוד נפש
בי : ואעמד עליו ואמתתהו כי ידעתי כי לא
יחיה אחרי נפלו ואקח הנזר אשר על ראש
ואצעדה אשר על זרעו ואביאם אל אדני הנה
ויחזק דוד בבגדו ויקרעם וגם כל האנשים
אשר אתו : ויספדו ויבכו ויצמו עד הערב ע
שאול ועל יהונתן בנו ועל עם יהוה ועל בית
ישרא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ראל כי נפלו בחרב : ויאמר דוד אל הנער
גיד לו אי מזה אתה ויאמר בן איש גר עמלקי
כי : ויאמר אליו דוד איך לא יראת לשלח
לשחת את משיח יהוה : ויקרא דוד לאחד
נערים ויאמר גש פגע בו ויכהו וימת :
מר אליו דוד דמיך על ראשך כי פיך ענה בך
מר אנכי מתתי את משיח יהוה : ויקנן דוד
ת הקינה הזאת על שאול ועל יהונתן בנו :
מר ללמד בני יהודה קשת הנה כתובה על
ר הישר : הצבי ישראל על במותיך חלל איך
לו גבורים : אל תגידו בגת אל תבשרו
צת אשקלון פן תשמחנה בנות פלשתים
תעלזנה בנות הערלים : הרי בגלבע אל
ואל מטר עליכם ושדי תרומות כי שם
על מגן גבורים מגן שאול בלי משיח בשמן :
ם חללים מחלב גבורים קשת יהונתן לא
וג אחור וחרב שאול לא תשוב ריקם : שאול
ונתן הנאהבים והנעימם בחייהם ובמותם
נפרדו מנשרים קלו מאריות גברו : בנות
ראל אל שאול בכינה המלבשכם שני עם
נים המעלה עדי זהב על לבושכן : איך נפלו
רים בתוך המלחמה יהונתן על במותיך חלל :
לי עליך אחי יהונתן נעמת לי מאד נפלאתה
בתך לי מאהבת נשים : איך נפלו גבורים
בדו כלי מלחמה :
ב ויהי אחרי כן וישאל דוד ביהוה לאמר
עלה באחת ערי יהודה ויאמר יהוה אליו עלה
מר דוד אנה אעלה ויאמר חברנה : ויעל
ם דוד וגם שתי נשיו אחינעם היזרעלית
יגיל אשת נבל הכרמלי : ואנשיו אשר עמו
לה דוד איש וביתו וישבו בערי חברון :
או אנשי יהודה וימשחו שם את דוד למלך
בית יהודה ויגדו לדוד לאמר אנשי יביש
עד אשר קברו את שאול : וישלח דוד
אכים אל אנשי יביש גלעד ויאמר אלהם
כים אתם ליהוה אשר עשיתם החסד הזה עם
ניכם עם שאול ותקברו אתו : ועתה יעש
ה עמכם חסד ואמת וגם אנכי אעשה אתכם
ובה הזאת אשר עשיתם הדבר הזה : ועתה
זקנה ידיכם והיו לבני חיל כי מת אדניכם
ול וגם אתי משחו בית יהודה למלך עליהם :
ואבנר

ואבנר בן נר שר צבא אשר לשאול לקח את
בשת בן שאול ויעברהו מחנים : ויבלכהו
הגלעד ואל האשורי ואל יזרעאל ועל אפרים
בנימן ועל ישראל כלה : בן ארבעים שנה
בשת בן שאול במלכו על ישראל ושתים ש
מלך אך בית יהודה היו אחרי דוד: ויהו מ
הימים אשר היה דוד מלך בחברון על
יהודה שבע שנים וששה חרשים : ויצא א
בן נר ועברי איש בשת בן שאול ממח
גבעונה : ויואב בן צרויה ועברי דוד
ויפגשום על ברכת גבעון יחרו וישבו אל
הברכה מזה ואלה על הברכה מזה : ויאמר א
אל יואב יקומו נא הנערים וישחקו לפ
ויאמר יואב יקמו : ויקמו ויעברו במספר ע
עשר לבנימן ולאיש בשת בן שאול וש
עשר מעברי דוד : ויחזקו איש בראש ר
וחרבו בצד רעהו ויפלו יחרו ויקרא למ
ההוא חלקת הצרים אשר בגבעון :
המלחמה קשה עד מאד ביום ההוא וינגף א
ואנשי ישראל לפני עברי דוד : ויהיו
שלשה בני צרויה יואב ואבישי ועש
ועשהאל קל ברגליו כאחר הצבים אשר בשד
וירדף עשהאל אחרי אבנר ולא נטה ללכת
הימין ועל השמאל מאחרי אבנר : ויפן א
אחריו ויאמר האתה זה עשהאל ויאמר א
ויאמר לו אבנר נטה לך על ימינך או על שמ
ואחז לך אחד מהנערים וקח לך את חלצתו
אבה עשהאל לסור מאחריו : ויסף עוד א
לאמר אל עשהאל סור לך מאחרי למה א
ארצה ואיך אשא פני אל יואב אחיך : וי
לסור ויכהו אבנר באחרי החנית אל הח
ותצא החנית מאחריו ויפל שם וימת תחתו
כל הבא אל המקום אשר נפל שם עשהאל ו
ויעמדו : וירדפו יואב ואבישי אחרי א
והשמש באה והמה באו עד גבעת אמה אש
פני גיח דרך מדבר גבעון : ויתקבצו
בנימן אחרי אבנר ויהיו לאגדה אחת ויעמדו
ראש גבעה אחת : ויקרא אבנר אל יואב וי
הלנצח תאכל חרב הלוא ידעתה כי מרה תה
באחרונה ועד מתי לא תאמר לעם לשוב מא
אחיהם : ויאמר יואב חי האלהים כי לולא ד

אן מהבקר נעלה העם איש מאחרי אחיו :
קע יואב בשופר ויעמדו כל העם ולא ירדפו
אחרי ישראל ולא יספו עוד להלחם : ואבנר
שיו הלכו בערבה כל הלילה ההוא ויעברו את
רן וילכו כל הבתרון ויבאו מחנים : ויואב
מאחרי אבנר ויקבץ את כל העם ויפקדו
בדי דוד תשעה עשר איש ועשהאל: ועבדי
הכו מבנימן ובאנשי אבנר שלש מאות
שים איש מתו: וישאו את עשהאל ויקברהו
בר אביו אשר בית לחם וילכו כל הלילה יואב
שיו ויאר להם בחברון :
ג ותהי המלחמה ארכה בין בית שאול ובין
דוד ודוד הלך וחזק ובית שאול הלכים
ים : ויולדו לדוד בנים בחברון ויהי בכורו
נון לאחינעם היזרעאלית : ומשנהו כלאב
יגל אשת נבל הכרמלי והשלישי אבשלום
מעכה בת תלמי מלך גשור: והרביעי אדניה
חגית והחמישי שפטיה בן אביטל: והששי
עם לעגלה אשת דוד אלה ילדו לדוד
ברון: ויהי בהיות המלחמה בין בית שאול
בית דוד ואבנר היה מתחזק בבית שאול :
אול פלגש ושמה רצפה בת איה ויאמר אל
ר מדוע באתה אל פילגש אבי : ויחר לאבנר
על דברי איש בשת ויאמר הראש כלב אנכי
ליהודה היום אעשה חסד עם בית שאול
ך אל אחיו ואל מרעהו ולא המציתך ביד דוד
קד עלי עון האשה היום : כה יעשה אלהים
נר וכה יסיף לו כי כאשר נשבע יהוה לדוד
כן אעשה לו : להעביר הממלכה מבית
ול ולהקים את כסא דוד על ישראל ועל
דה מדן ועד באר שבע : ולא יכל עוד
שיב את אבנר דבר מיראתו אתו: וישלח
נר מלאכים אל דוד תחתו לאמר למי ארץ
ר כרתה בריתך אתי והנה ידי עמך להסב
את כל ישראל : ויאמר טוב אני אכרת
ברית אך דבר אחד אנכי שאל מאתך לאמר
תראה את פני כי אם לפני הביאך את מיכל
שאול בבאך לראות את פני : וישלח דוד
כים אל איש בשת בן שאול לאמר תנה את
תי את מיכל אשר ארשתי לי במאה ערלות
תים : וישלח איש בשת ויקחה מעם

איש מעם פלטיאל בן לוש : וילך אתה אי
הלוך ובכה אחריה עד בחרים ויאמר אליו א
לך שוב וישב : ודבר אבנר היה עם ז
ישראל לאמר גם תמול גם שלשם היי
מבקשים את דוד למלך עליכם : ועתה
כי יהוה אמר אל דוד לאמר ביד דוד ע
הושיע את עמי ישראל מיד פלשתים ומיד
איביהם : וידבר גם אבנר באזני בנימן
גם אבנר לדבר באזני דוד בחברון את כל א
טוב בעיני ישראל ובעיני כל בית בנימן : ו
אבנר אל דוד חברון ואתו עשרים אנשים וי
דוד לאבנר ולאנשים אשר אתו משתה : וי
אבנר אל דוד אקומה ואלכה ואקבצה אל א
המלך את כל ישראל ויכרתו אתך ברית ומל
בכל אשר תאוה נפשך וישלח דוד את א
וילך בשלום : והנה עבדי דוד ויואב
מהגדוד ושלל רב עמם הביאו ואבנר איננו
דוד בחברון כי שלחו וילך בשלום : ויואב
הצבא אשר אתו באו ויגדו ליואב לאמר בא א
בן נר אל המלך וישלחהו וילך בשלום : וי
יואב אל המלך ויאמר מה עשיתה הנה בא א
אליך למה זה שלחתו וילך הלוך : ידעת
אבנר בן נר כי לפתתך בא ולדעת את מו
ואת מבואך ולדעת את כל אשר אתה עש
ויצא יואב מעם דוד וישלח מלאכים אחרי א
וישבו אתו מבור הסרה ודוד לא ידע : ו
אבנר חברון ויטהו יואב אל תוך השער ל
אתו בשלי ויכהו שם החמש וימת בדם עשה
אחיו : וישמע דוד מאחרי כן ויאמר
אנכי וממלכתי מעם יהוה עד עולם מדמי א
בן נר : יחלו על ראש יואב ואל כל בית
ואל יכרת מבית יואב זב ומצרע ומחזיק ב
ונפל בחרב וחסר לחם : ויואב ואבישי א
הרגו לאבנר על אשר המית את עשהאל אח
בגבעון במלחמה : ויאמר דוד אל יואב וא
העם אשר אתו קרעו בגדיכם וחגרו ש
וספדו לפני אבנר והמלך דוד הלך אחרי המ
ויקברו את אבנר בחברון וישא המלך את
ויבך אל קבר אבנר ויבכו כל העם : ויקנן ה
אל אבנר ויאמר הכמות נבל ימות אבנר :
לא אסרות ורגליך לא לנחשתים הגשו כ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בני עולה נפלת ויספו כל העם לבכות
: ויבא כל העם להברות את דוד לחם
תיום וישבע דוד לאמר כה יעשה לי
ם וכה יסיף כי אם לפני בוא השמש אטעם
או כל מאומה : וכל העם הכירו וייטב
ביהם ככל אשר עשה המלך בעיני כל העם
ו וידעו כל העם וכל ישראל ביום ההוא
א היתה מהמלך להמית את אבנר בן נר :
ר המלך אל עבדיו הלא תדעו כי שר וגדול
היום הזה בישראל : ואנכי היום רך
ח מלך והאנשים האלה בני צרויה קשים
י ישלם יהוה לעשה הרעה כרעתו :
וישמע בן שאול כי מת אבנר בחברון וירפו ד
וכל ישראל נבהלו : ושני אנשים שרי
גים היו בן שאול שם האחד בענה ושם
י רכב בני רמון הבארתי מבני בנימן כי גם
ת תחשב על בנימן : ויברחו הבארתים
מה ויהיו שם גרים עד היום הזה : וליהונתן
אול בן נכה רגלים בן חמש שנים היה בבא
עת שאול ויהונתן מיזרעאל ותשאהו אמנתו
ויהי בחפזה לנוס ויפל ויפסח ושמו
נבשת : וילכו בני רמון הבארתי רכב ובענה
ו כחם היום אל בית איש בשת והוא שכב
משכב הצהרים : והנה באו עד תוך הבית
י חטים ויכהו אל החמש ורכב ובענה אחיו
. ו : ויבאו הבית והוא שכב על מטתו בחדר
כבו ויכהו וימתהו ויסירו את ראשו ויקחו
ראשו וילכו דרך הערבה כל הלילה : ויבאו
ראש איש בשת אל דוד חברון ויאמרו אל
ך הנה ראש איש בשת בן שאול איבך אשר
ו את נפשך ויתן יהוה לאדני המלך נקמות
ם הזה משאול ומזרעו : ויען דוד את רכב
בענה אחיו בני רמון הבארתי ויאמר להם
יהוה אשר פדה את נפשי מכל צרה : כי
יד לי לאמר הנה מת שאול והוא היה
בשר בעיניו ואחזה בו ואהרגהו בצקלג אשר
י לו בשרה : אף כי אנשים רשעים הרגו
איש צדיק בביתו על משכבו ועתה הלוא
ש את דמו מידכם ובערתי אתכם מן הארץ :
דוד את הנערים ויהרגום ויקצצו את ידיהם
ת רגליהם ויתלו על הברכה בחברון ואת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ראש איש בשת לקחו ויקברו בקבר א
בחברון :

ה ויבאו כל שבטי ישראל אל דוד חברו
ויאמרו לאמר הננו עצמך ובשרך אנחנו :
אתמול גם שלשם בהיות שאול מלך על
אתה הייתה מוציא והמבי ° את יש
ויאמר יהוה לך אתה תרעה את עמי את יש
ואתה תהיה לנגיד על ישראל : ויבאו כל ז
ישראל אל המלך חברונה ויכרת להם המלך
ברית בחברון לפני יהוה וימשחו את דוד ל
על ישראל : בן שלשים שנה דוד במ
ארבעים שנה מלך : בחברון מלך על יהו
שבע שנים וששה חדשים ובירושלם
שלשים ושלש שנה על כל ישראל ויהוד
וילך המלך ואנשיו ירושלם אל היבסי יו
הארץ ויאמר לדוד לאמר לא תבוא הנה כי
הסירך העורים והפסחים לאמר לא יבוא
הנה : וילכד דוד את מצדת ציון היא
דוד : ויאמר דוד ביום ההוא כל מכה יב
ויגע בצנור ואת הפסחים ואת העורים ש
נפש דוד על כן יאמרו עור ופסח לא יבוא
הבית : וישב דוד במצדה ויקרא לה עיר
ויבן דוד סביב מן המלוא וביתה : וילך
הלוך וגדול ויהוה אלהי צבאות עמו : ויש
חירם מלך צר מלאכים אל דוד ועצי אר
וחרשי עץ וחרשי אבן קיר ויבנו בית לדו
וידע דוד כי הכינו יהוה למלך על ישראל
נשא ממלכתו בעבור עמו ישראל : ויקח
עוד פלגשים ונשים מירושלם אחרי
מחברון ויולדו עוד לדוד בנים ובנות : ו
שמות הילדים לו בירושלם שמוע ושובב ונ
ושלמה : ויבחר ואלישוע ונפג ויפי
ואלישמע ואלידע ואליפלט : וישמעו פלש
כי משחו את דוד למלך על ישראל ויעלו
פלשתים לבקש את דוד וישמע דוד וירד
המצודה : ופלשתים באו וינטשו בעמק רפא
וישאל דוד ביהוה לאמר האעלה אל פלשתי
התתנם בידי : ויאמר יהוה אל דוד עלה
נתן אתן את הפלשתים בידך : ויבא דוד בב
פרצים ויכם שם דוד ויאמר פרץ יהוה את א
לפני כפרץ מים על כן קרא שם המקום הו

ארצים : ויעזבו שם את עצביהם וישאם
ואנשיו : ויסיפו עוד פלשתים לעלות
בעמק רפאים : וישאל דוד ביהוה
לא תעלה הסב אל אחריהם ובאת להם
בכאים : ויהי בשמעך את קול צעדה
הבכאים אז תחרץ כי אז יצא יהוה לפניך
במחנה פלשתים : ויעש דוד כן כאשר
יהוה ויך את פלשתים מגבע עד באך גזר :
סף עוד דוד את כל בחור בישראל שלשים ו
ויקם וילך דוד וכל העם אשר אתו מבעלי
להעלות משם את ארון האלהים אשר
שם שם יהוה צבאות ישב הכרובים
: וירכבו את ארון האלהים אל ע לה
וישאהו מבית אבינדב אשר בגבעה ועזא
בני אבינדב נהגים את העגלה חדשה :
הו מבית אבינדב אשר בגבעה עם ארון
הים ואחיו הלך לפני הארון : ודוד וכל
ישראל משחקים לפני יהוה בכל עצי
ברושים ובכנרות ובנבלים ובתפים ובמנענעים
צלצלים : ויבאו עד גרן נכון וישלח עזה
ארון האלהים ויאחז בו כי שמטו הבקר :
אף יהוה בעזה ויכהו שם האלהים על השל
שם עם ארון האלהים : ויחר לדוד על
פרץ יהוה פרץ בעזה ויקרא למקום ההוא
עזה עד היום הזה : וירא דוד את יהוה
ההוא ויאמר איך יבא אלי ארון יהוה :
אבה דוד להסיר אליו את ארון יהוה על עיר
ויטהו דוד בית עבד אדם הגתי : וישב
יהוה בית עבד אדם הגתי שלשה חדשים
יהוה את עבד אדם ואת כל ביתו : ויגד
דוד לאמר ברך יהוה את בית עבד אדם
כל אשר לו בעבור ארון האלהים וילך דוד
את ארון האלהים מבית עבד אדם עיר דוד
בשמחה : ויהי כי צעדו נשאי ארון יהוה ששה
צעדים ויזבח שור ומריא : ודוד מכרכר בכל עז
יהוה ודוד חגור אפוד בד : ודוד וכל בית
ישראל מעלים את ארון יהוה בתרועה ובקול
שופר : והיה ארון יהוה בא עיר דוד ומיכל
בת שאול נשקפה בעד החלון ותרא את המלך
מפזז ומכרכר לפני יהוה ותבז לו בלבה :
את ארון יהוה ויצגו אתו במקומו בתוך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

האהל אשר נטה לו דוד ויעל דוד עלות
יהוה ושלמים : ויכל דוד מהעלות הע
והשלמים ויברך את העם בשם יהוה צבא
ויחלק לכל העם לכל המון ישראל למאיש
אשה לאיש חלת לחם אחת ואשפר
ואשישה אחת וילך כל העם איש לביתו :
דוד לברך את ביתו ותצא מיכל בת ש
לקראת דוד ותאמר מה נכבד היום מלך יש
אשר נגלה היום לעיני אמהות עבדיו כהג
נגלות אחד הרקים : ויאמר דוד אל
לפני יהוה אשר בחר בי מאביך ומכל ביתו
אתי נגיד על עם יהוה על ישראל ושחקתי
יהוה : ונקלתי עוד מזאת והייתי שפל ב
ועם האמהות אשר אמרת עמם אכב
ולמיכל בת שאול לא היה לה ולד עד יום מ
ז ויהי כי ישב המלך בביתו ויהוה הני
מסביב מכל איביו : ויאמר המלך אל נתן ה
ראה נא אנכי יושב בבית ארזים וארון הא
יושב בתוך היריעה : ויאמר נתן אל המ
אשר בלבבך לך עשה כי יהוה עמך : ויהי ב
ההוא ויהי דבר יהוה אל נתן לאמר :
ואמרת אל עבדי אל דוד כה אמר יהוה הא
תבנה לי בית לשבתי : כי לא ישבתי ב
למיום העלתי את בני ישראל ממצרים
היום הזה ואהיה מתהלך באהל ובמשכן :
אשר התהלכתי בכל בני ישראל הדבר ד
את אחד שבטי ישראל אשר צויתי לרעות
עמי את ישראל לאמר למה לא בניתם לי
ארזים : ועתה כה תאמר לעבדי לדוד כה
יהוה צבאות אני לקחתיך מן הנוה מאחר
להיות נגיד על עמי על ישראל : ואהיה
בכל אשר הלכת ואכרתה את כל איביך מ
ועשיתי לך שם גדול כשם הגדלים אשר בא
ושמתי מקום לעמי לישראל ונטעתיו
תחתיו ולא ירגז עוד ולא יסיפו בני ע
לענותו כאשר בראשונה : ולמן היום
צויתי שפטים על עמי ישראל והניחתי לך
איביך והגיד לך יהוה כי בית יעשה לך יה
כי ימלאו ימיך ושכבת את אבותיך והקי
את זרעך אחריך אשר יצא ממעיך והכינתי
ממלכתו : הוא יבנה בית לשמי וכננתי

ממלכתו עד עולם : אני אהיה לו לאב
יהיה לי לבן אשר בהעותו והכחתיו בשבט
ם ובנגעי בני אדם : וחסדי לא יסור
כאשר הסרתי מעם שאול אשר הסירתי
יך : ונאמן ביתך וממלכתך עד עולם
כסאך יהיה נכון עד עולם : ככל הדברים
ה וככל החזיון הזה כן דבר נתן אל דוד :
המלך דוד וישב לפני יהוה ויאמר מי אנכי
יהוה ומי ביתי כי הביאתני עד הלם :
ן עוד זאת בעיניך אדני יהוה ותדבר גם
ית עבדך למרחוק וזאת תורת האדם אדני
: ומה יוסיף דוד עוד לדבר אליך ואתה
ת את עבדך אדני יהוה : בעבור דברך
ך עשית את כל הגדולה הזאת להודיע את
ך : על כן גדלת יהוה אלהים כי אין כמוך
אלהים זולתך בכל אשר שמענו באזנינו :
כעמך כישראל גוי אחד בארץ אשר הלכו
ם לפדות לו לעם ולשום לו שם ולעשות
הגדולה ונראות לארצך מפני עמך אשר
לך ממצרים גוים ואלהיו : ותכונן לך
עמך ישראל לך לעם עד עולם ואתה יהוה
ת להם לאלהים : ועתה יהוה אלהים
ר אשר דברת על עבדך ועל ביתו הקם עד
ם ועשה כאשר דברת : ויגדל שמך עד
ם לאמר יהוה צבאות אלהים על ישראל
ת עבדך דוד יהיה נכון לפניך : כי אתה
צבאות אלהי ישראל גליתה את אזן עבדך
ר בית אבנה לך על כן מצא עבדך את לבו
פלל אליך את התפלה הזאת : ועתה אדני
ה אתה הוא האלהים ודבריך יהיו אמת
בר אל עבדך את הטובה הזאת : ועתה
ל וברך את בית עבדך להיות לעולם לפניך
תה אדני יהוה דברת ומברכתך יברך בית
ך לעולם :

ויהי אחרי כן ויך דוד את פלשתים ויכניעם ח
ח דוד את מתג האמה מיד פלשתים : ויך
מואב וימדדם בחבל השכב אותם ארצה
ד שני חבלים להמית ומלא החבל להחיות
י מואב לדוד לעבדים נשאי מנחה : ויך
את הדדעזר בן רחב מלך צובה בלכתו
יב ידו בנהר פרת : וילכד דוד ממנו אלף

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ושבע מאות פרשים ועשרים אלף איש ר
ויעקר דוד את כל הרכב ויותר ממנו מאה ר
ותבא ארם דמשק לעזר להדדעזר מלך צו
ויך דוד בארם עשרים ושנים אלף איש : וי
דוד נציבים בארם דמשק ותהי ארם ל
לעבדים נושאי מנחה וישע יהוה את דוד ב
אשר הלך : ויקח דוד את שלטי הזהב א
היו אל עבדי הדדעזר ויביאם ירושלם : ומב
ומברתי ערי הדדעזר לקח המלך דוד נחש
הרבה מאד : וישמע תעי מלך חמת כי הכ
דוד את כל חיל הדדעזר : וישלח תעי את יו
בנו אל המלך דוד לשאל לו לשלום ולברכו
אשר נלחם בהדדעזר ויכהו כי איש מלחמו
תעי היה הדדעזר ובידו היו כלי כסף וכלי ז
וכלי נחשת : גם אותם הקדיש המלך ד
ליהוה עם הכסף והזהב אשר הקדיש מכל הג
אשר כבש : מארם וממואב ומבני ע
ומפלשתים ומעמלק ומשלל הדדעזר בן ר
מלך צובה : ויעש דוד שם בשבו מהכותו
ארם בגיא מלח שמונה עשר אלף : ויש
באדום נצבים בכל אדום שם נצבים ויהי
אדום עבדים לדוד ויושע יהוה את דוד ב
אשר הלך : וימלך דוד על כל ישראל ויהי ד
עשה משפט וצדקה לכל עמו : ויואב בן צרו
על הצבא ויהושפט בן אחילוד מזכיר : וצד
בן אחיטוב ואחימלך בן אביתר כהנים ושרי
סופר : ובניהו בן יהוידע והכרתי והפלתי ו
דוד כהנים היו :

ט ויאמר דוד הכי יש עוד אשר נותר לבי
שאול ואעשה עמו חסד בעבור יהונתן : ולב
שאול עבד ושמו ציבא ויקראו לו אל דוד ויא
המלך אליו האתה ציבא ויאמר עבדך : ויא
המלך האפס עוד איש לבית שאול ואעשה ע
חסד אלהים ויאמר ציבא אל המלך עוד
ליהונתן נכה רגלים : ויאמר לו המלך איפה ה
ויאמר ציבא אל המלך הנה הוא בית מכיר
עמיאל בלו דבר : וישלח המלך דוד ויקחהו מב
מכיר בן עמיאל מלו דבר : ויבא מפיבשת
יהונתן בן שאול אל דוד ויפל על פניו וישת
ויאמר דוד מפיבשת ויאמר הנה עבדך : ויא
לו דוד אל תירא כי עשה אעשה עמך ח
בעב

יהונתן אביך והשבתי לך את כל שדה
אביך ואתה תאכל לחם על שלחני תמיד :
חו ויאמר מה עבדך כי פנית אל הכלב
אשר כמוני : ויקרא המלך אל ציבא נער
ויאמר אליו כל אשר היה לשאול ולכל
נתתי לבן אדניך: ועבדת לו את האדמה
ובניך ועבדיך והבאת והיה לבן אדניך לחם
ומפיבשת בן אדניך יאכל תמיד לחם על
ני ולציבא חמשה עשר בנים ועשרים
ם : ויאמר ציבא אל המלך ככל אשר יצוה
המלך את עבדו כן יעשה עבדך ומפיבשת
ל שלחני כאחד מבני המלך: ולמפיבשת
טן ושמו מיכא וכל מושב בית ציבא
ם למפיבשת: ומפיבשת ישב בירושלם
שלחן המלך תמיד הוא אכל והוא פסח
רגליו:
יהי אחרי כן וימת מלך בני עמון וימלך י
בנו תחתיו: ויאמר דוד אעשה חסד עם
בן נחש כאשר עשה אביו עמדי חסד
ח דוד לנחמו ביד עבדיו אל אביו ויבאו
דוד ארץ בני עמון : ויאמרו שרי בני
אל חנון אדניהם המכבד דוד את אביך
יך כי שלח לך מנחמים הלוא בעבור חקר
עיר ולרגלה ולהפכה שלח דוד את עבדיו
: ויקח חנון את עבדי דוד ויגלח את חצי
ויכרת את מדויהם בחצי עד שתותיהם
לחם : ויגדו לדוד וישלח לקראתם כי היו
שים נכלמים מאד ויאמר המלך שבו בירחו
צמח זקנכם ושבתם : ויראו בני עמון כי
שו בדוד וישלחו בני עמון וישכרו את ארם
רחוב ואת ארם צובא עשרים אלף רגלי
מלך מעכה אלף איש ואיש טוב שנים עשר
איש : וישמע דוד וישלח את יואב ואת
הצבא הגבורים : ויצאו בני עמון ויערכו
מה פתח השער וארם צובא ורחוב ואיש
ומעכה לבדם בשדה : וירא יואב כי היתה
י פני המלחמה מפנים ומאחור ויבחר מכל
רי בישראל ויערך לקראת ארם: ואת יתר
ם נתן ביד אבשי אחיו ויערך לקראת בני
ן : ויאמר אם תחזק ארם ממני והיתה לי
ועה ואם בני עמון יחזקו ממך והלכתי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

להושיע לך : חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ע
אלהינו ויהוה יעשה הטוב בעיניו : ויגש יוא
והעם אשר עמו למלחמה בארם וינסו מפניו
ובני עמון ראו כי נס ארם וינסו מפני אבי
ויבאו העיר וישב יואב מעל בני עמון ויב
ירושלם : וירא ארם כי נגף לפני ישר
ויאספו יחד : וישלח הדרעזר ויצא את ארם
אשר מעבר הנהר ויבאו חילם ושובך שר צב
הדרעזר לפניהם : ויגד לדוד ויאסף את כ
ישראל ויעבר את הירדן ויבא חלאמה ויער
ארם לקראת דוד וילחמו עמו : וינס ארם
מפני ישראל ויהרג דוד מארם שבע מאות
רכב וארבעים אלף פרשים ואת שובך שר צב
הכה וימת שם : ויראו כל המלכים עב
הדרעזר כי נגפו לפני ישראל וישלמו א
ישראל ויעבדום ויראו ארם להושיע עוד א
בני עמון :
יא ויהי לתשובת השנה לעת צאת המלאכ
וישלח דוד את יואב ואת עבדיו עמו ואת כ
ישראל וישחתו את בני עמון ויצרו על רב
ודוד יושב בירושלם : ויהי לעת הערב ויק
דוד מעל משכבו ויתהלך על גג בית המלך וי
אשה רחצת מעל הגג והאשה טובת מרא
מאד : וישלח דוד וידרש לאשה ויאמר הלוא
זאת בת שבע בת אליעם אשת אוריה החתי
וישלח דוד מלאכים ויקחה ותבוא אליו ויש
עמה והיא מתקדשת מטמאתה ותשב אל ביתה
ותהר האשה ותשלח ותגד לדוד ותאמר הר
אנכי : וישלח דוד אל יואב שלח אלי את אוריה
החתי וישלח יואב את אוריה אל דוד : ויב
אוריה אליו וישאל דוד לשלום יואב ולשלום
העם ולשלום המלחמה : ויאמר דוד לאורי
רד לביתך ורחץ רגליך ויצא אוריה מבית המל
ותצא אחריו משאת המלך : וישכב אורי
פתח בית המלך את כל עבדי אדניו ולא ירד א
ביתו : ויגידו לדוד לאמר לא ירד אוריה אל
ביתו ויאמר דוד אל אוריה הלוא מדרך אתה בא
מדוע לא ירדת אל ביתך : ויאמר אוריה אל
דוד הארון וישראל ויהודה ישבים בסכות
ואדני יואב ועבדי אדני על פני השדה חנים
ואני אבוא אל ביתי לאכול ולשתות ולשכב עם
אשתי

חיך וחי נפשך אם אעשה את הדבר הזה :
דוד אל אוריה שב בזה גם היום ומחר
ך וישב אוריה בירושלם ביום ההוא
רת : ויקרא לו דוד ויאכל לפניו וישת
הו ויצא בערב לשכב במשכבו עם עבדי
ואל ביתו לא ירד : ויהי בבקר ויכתב
פר אל יואב וישלח ביד אוריה : ויכתב
לאמר הבו את אוריה אל מול פני
מה החזקה ושבתם מאחריו ונכה ומת :
שמור יואב אל העיר ויתן את אוריה אל
ם אשר ידע כי אנשי חיל שם : ויצאו
העיר וילחמו את יואב ויפל מן העם
די דוד וימת גם אוריה החתי : וישלח
ויגד לדוד את כל דברי המלחמה : ויצו
מלאך לאמר ככלותך את כל דברי המלחמה
אל המלך : והיה אם תעלה חמת המלך
לך מדוע נגשתם אל העיר להלחם הלוא
ם את אשר ירו מעל החומה : מי הכה
אבימלך בן ירבשת הלוא אשה השליכה עליו
רכב מעל החומה וימת בתבץ למה נגשתם
החומה ואמרת גם עבדך אוריה החתי מת :
המלאך ויבא ויגד לדוד את כל אשר שלחו
: ויאמר המלאך אל דוד כי גברו עלינו
שים ויצאו אלינו השדה ונהיה עליהם עד
השער : ויראו המוראים אל עבדיך מעל
ה וימותו מעבדי המלך וגם עבדך אוריה
י מת : ויאמר דוד אל המלאך כה תאמר
יואב אל ירע בעיניך את הדבר הזה כי כזה
תאכל החרב החזק מלחמתך אל העיר
ה וחזקהו : ותשמע אשת אוריה כי מת
אישה ותספד על בעלה : ויעבר האבל
לח דוד ויאספה אל ביתו ותהי לו לאשה
לו בן וירע הדבר אשר עשה דוד בעיני
ה :

יב וישלח יהוה את נתן אל דוד ויבא אליו
ר לו שני אנשים היו בעיר אחת אחד עשיר
ראש : לעשיר היה צאן ובקר הרבה
: ולרש אין כל כי אם כבשה אחת קטנה
קנה ויחיה ותגדל עמו ועם בניו יחדו
תו תאכל ומכסו תשתה ובחיקו תשכב ותהי
בת : ויבא הלך לאיש העשיר ויחמל לקחת
מצאנו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מצאנו ומבקרו לעשות לארח הבא לו ויקח את
כבשת האיש הראש ויעשה לאיש הבא אליו
ויחר אף דוד באיש מאד ויאמר אל נתן חי יהוה
כי בן מות האיש העשה זאת: ואת הכבשה
ישלם ארבעתים עקב אשר עשה את הדבר הזה
ועל אשר לא חמל: ויאמר נתן אל דוד אתה
האיש כה אמר יהוה אלהי ישראל אנכי משחתיך
למלך על ישראל ואנכי הצלתיך מיד שאול
ואתנה לך את בית אדניך ואת נשי אדניך
בחיקך ואתנה לך את בית ישראל ויהודה ואם
מעט ואוספה לך כהנה וכהנה: מדוע בזית
את דבר יהוה לעשות הרע בעינו את אוריה
החתי הכית בחרב ואת אשתו לקחת לך לאשה
ואתו הרגת בחרב בני עמון: ועתה לא תסור
חרב מביתך עד עולם עקב כי בזתני ותקח את
אשת אוריה החתי להיות לך לאשה: כה
אמר יהוה הנני מקים עליך רעה מביתך ולקחתי
את נשיך לעיניך ונתתי לרעיך ושכב עם נשיך
לעיני השמש הזאת: כי אתה עשית בסתר
ואני אעשה את הדבר הזה נגד כל ישראל ונגד
השמש: ויאמר דוד אל נתן חטאתי ליהוה
ויאמר נתן אל דוד גם יהוה העביר חטאתך לא
תמות: אפס כי נאץ נאצת את איבי יהוה
בדבר הזה גם הבן הילוד לך מות ימות: וילך
נתן אל ביתו ויגף יהוה את הילד אשר ילדה
אשת אוריה לדוד ויאנש: ויבקש דוד את
האלהים בעד הנער ויצם דוד צום ובא ולן
ושכב ארצה: ויקמו זקני ביתו עליו להקימו
מן הארץ ולא אבה ולא ברה אתם לחם: ויהי
ביום השביעי וימת הילד ויראו עבדי דוד
להגיד לו כי מת הילד כי אמרו הנה בהיות הילד
חי דברנו אליו ולא שמע בקולנו ואיך נאמר
אליו מת הילד ועשה רעה: וירא דוד כי עבדיו
מתלחשים ויבן דוד כי מת הילד ויאמר דוד אל
עבדיו המת הילד ויאמרו מת: ויקם דוד
מהארץ וירחץ ויסך ויחלף שמלתו ויבא בית
יהוה וישתחו ויבא אל ביתו וישאל וישימו לו
לחם ויאכל: ויאמרו עבדיו אליו מה הדבר
הזה אשר עשיתה בעבור הילד חי צמת ותבך
ובאשר מת הילד קמת ותאכל לחם: ויאמר
בעוד הילד חי צמתי ואבכה כי אמרתי מי יודע
יחנני

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

זנני יהוה וחי הילד : ועתה מת למה זה אני
ם האוכל להשיבו עוד אני הלך אליו והוא לא
שוב אלי : וינחם דוד את בת שבע אשתו
בא אליה וישכב עמה ותלד בן ויקרא את שמו
למה ויהוה אהבו : וישלח ביד נתן הנביא
קרא את שמו ידידיה בעבור יהוה : וילחם
אב ברבת בני עמון וילכד את עיר המלוכה :
שלח יואב מלאכים אל דוד ויאמר נלחמתי
רבה גם לכדתי את עיר המים : ועתה אסף
ת יתר העם וחנה על העיר ולכדה פן אלכד אני
ת העיר ונקרא שמי עליה : ויאסף דוד את
העם וילך רבתה וילחם בה וילכדה : ויקח
ת עטרת מלכם מעל ראשו ומשקלה ככר זהב
בן יקרה ותהי על ראש דוד ושלל העיר
ציא הרבה מאד : ואת העם אשר בה הוציא
שם במגרה ובחרצי חברזל ובמגזרת הברזל
עביר אותם במלכן וכן יעשה לכל ערי בני
ון וישב דוד וכל העם ירושלם :
ויהי אחרי כן ולאבשלום בן דוד אחות יפה
יג מה תמר ויאהבה אמנון בן דוד: ויצר לאמנון
תחלות בעבור תמר אחתו כי בתולה היא
לא בעיני אמנון לעשות לה מאומה: ולאמנון
ושמו יונדב בן שמעה אחי דוד ויונדב איש
ם מאד : ויאמר לו מדוע אתה ככה דל בן
לך בבקר בבקר הלוא תגיד לי ויאמר לו
נון את תמר אחות אבשלם אחי אני אהב :
מר לו יהונדב שכב על משכבך והתחל ובא
ד לראותך ואמרת אליו תבא נא תמר אחותי
רני לחם ועשתה לעיני את הבריה למען
ר אראה ואכלתי מידה : וישכב אמנון
חל ויבא המלך לראותו ויאמר אמנון אל
לך תבוא נא תמר אחותי ותלבב לעיני שתי
ות ואברה מידה : וישלח דוד אל תמר
תה לאמר לכי נא בית אמנון אחיך ועשי לו
יה : ותלך תמר בית אמנון אחיה והוא
ב ותקח את הבצק ותלוש ותלבב לעיניו
של את הלבבות : ותקח את המשרת
ק לפניו וימאן לאכול ויאמר אמנון הוציאו
איש מעלי ויצאו כל איש מעליו : ויאמר
ון אל תמר הביאי הבריה החדר ואברה
ך ותקח תמר את הלבבות אשר עשתה ותבא
לאמנן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לאמנון אחיה החדרה : ותגש אליו לא
ויחזק בה ויאמר לה בואי שכבי עמי אחות
ותאמר לו אל אחי אל תענני כי לא יעשה
בישראל אל תעשה את הנבלה הזות : וא
אנה אוליך את חרפתי ואתה תהיה כאחד הנב
בישראל ועתה דבר נא אל המלך כי לא ימנ
ממך : ולא אבה לשמע בקולה ויחזק ממ
ויענה וישכב אתה : וישנאה אמנון שנ
גדולה מאד כי גדולה השנאה אשר שנ
מאהבה אשר אהבה ויאמר לה אמנון קומי לו
ותאמר לו אל אודת הרעה הגדולה הזאת מאח
אשר עשית עמי לשלחני ולא אבה לשמע לו
ויקרא את נערו משרתו ויאמר שלחו נא א
זאת מעלי החוצה ונעל הדלת אחריה : ועל
כתנת פסים כי כן תלבשנה בנות המלך הבתו
מעילים ויצא אותה משרתו החוץ ונעל הד
אחריה : ותקח תמר אפר על ראשה וכתנ
הפסים אשר עליה קרעה ותשם ידה על ראו
ותלך הלוך וזעקה : ויאמר אליה אבשל
אחיה האמינון אחיך היה עמך ועתה אח
החרישי אחיך הוא אל תשיתי את לבך לו
הזה ותשב תמר ושממה בית אבשלום אחיו
והמלך דוד שמע את כל הדברים האלה ויחר
מאד : ולא דבר אבשלום עם אמנון למרע ו
טוב כי שנא אבשלום את אמנון על דבר א
ענה את תמר אחתו : ויהי לשנתים ימי
ויהיו גוזים לאבשלום בבעל חצור אשר ע
אפרים ויקרא אבשלום לכל בני המלך : וי
אבשלום אל המלך ויאמר הנה נא גוזים לעב
ילך נא המלך ועבדיו עם עבדך : ויאמר המ
אל אבשלום אל בני אל נא נלך כלנו ולא נכ
עליך ויפרץ בו ולא אבה ללכת ויברכהו : ויא
אבשלום ולא ילך נא אתנו אמנון אחי ויא
לו המלך למה ילך עמך : ויפרץ בו אבשל
וישלח אתו את אמנון ואת כל בני המלך : ו
אבשלום את נעריו לאמר ראו נא כטוב
אמנון ביין ואמרתי אליכם הכו את אמ
והמתם אתו אל תיראו הלוא כי אנכי צויתי את
חזקו והיו לבני חיל : ויעשו נערי אבשל
לאמנון כאשר צוה אבשלום ויקמו כל בני המ
וירכבו איש על פרדו וינסו : ויהי המה בד
והשמ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והשמעה באה אל דוד לאמר הכה אבשלום את
כל בני המלך ולא נותר מהם אחד : ויקם
המלך ויקרע את בגדיו וישכב ארצה וכל עבדיו
נצבים קרעי בגדים : ויען יונדב בן שמעה
אחי דוד ויאמר אל יאמר אדוני את כל הנערים
בני המלך המיתו כי אמנון לבדו מת כי על פי
אבשלום היתה שימה מיום ענתו את תמר
אחתו : ועתה אל ישם אדני המלך אל לבו דבר
לאמר כל בני המלך מתו כי אם אמנון לבדו מת :
ויברח אבשלום וישא הנער הצפה את עינו וירא
והנה עם רב הלכים מדרך אחריו מצד ההר :
ויאמר יונדב אל המלך הנה בני המלך באו כדבר
עבדך כן היה : ויהי ככלתו לדבר והנה בני
המלך באו וישאו קולם ויבכו וגם המלך וכל
עבדיו בכו בכי גדול מאד : ואבשלום ברח
וילך אל תלמי בן עמיהור מלך גשור ויתאבל על
בנו כל הימים : ואבשלום ברח וילך גשור
ויהי שם שלש שנים : ותכל דוד המלך לצאת
אל אבשלום כי נחם על אמנון כי מת :
וידע יואב בן צרויה כי לב המלך על יד
אבשלום : וישלח יואב תקועה ויקח משם
אשה חכמה ויאמר אליה התאבלי נא ולבשי נא
בגדי אבל ואל תסוכי שמן והיית כאשה זה ימים
רבים מתאבלת על מת : ובאת אל המלך
ודברת אליו כדבר הזה וישם יואב את הדברים
בפיה : ותאמר האשה התקעית אל המלך ותפל
על אפיה ארצה ותשתחו ותאמר הושעה המלך :
ויאמר לה המלך מה לך ותאמר אבל אשה
אלמנה אני וימת אישי : ולשפחתך שני בנים
וינצו שניהם בשדה ואין מציל ביניהם ויכו
האחד את האחד וימת אתו : והנה קמה כל
המשפחה על שפחתך ויאמרו תני את מכה
אחיו ונמתהו בנפש אחיו אשר הרג ונשמידה
גם את היורש וכבו את גחלתי אשר נשארה
לבלתי שום לאישי שם ושארית על פני האדמה :
ויאמר המלך אל האשה לכי לביתך ואני אצוה
עליך : ותאמר האשה התקועית אל המלך עלי
אדני המלך העון ועל בית אבי והמלך וכסאו
נקי : ויאמר המלך המדבר אליך והבאתו אלי
ולא יסיף עוד לגעת בך : ותאמר יזכר נא המלך
את יהוה אלהיך מהרבית גואל הדם לשחת ולא
ישמידו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ישמידו את בני ויאמר חי יהוה אם יפל משערת
בנך ארצה ׃ ותאמר האשה תדבר נא שפחתך
אל ארני המלך דבר ויאמר דברי ׃ ו
האשה ולמה חשבתה כזאת על עם אלהים
ומדבר המלך הדבר הזה כאשם לבלתי
המלך את נדחו ׃ כי מות נמות וכמים
ארצה אשר לא יאספו ולא ישא אלהים
וחשב מחשבות לבלתי ידח ממנו נדח ׃
אשר באתי לדבר אל המלך אדני את הדבר
כי יראני העם ותאמר שפחתך אדברה נא
המלך אולי יעשה המלך את דבר אמתו
ישמע המלך להציל את אמתו מכף
להשמיד אתי ואת בני יחד מנחלת אלהים
ותאמר שפחתך יהיה נא דבר אדני
למנחה כי כמלאך האלהים כן ארני המלך
הטוב והרע ויהוה אלהיך יהי עמך ׃ ויען
ויאמר אל האשה אל נא תכחדי ממני דבר
אנכי שאל אתך ותאמר האשה ידבר נא
המלך ׃ ויאמר המלך היד יואב אתך בכל
ותען האשה ותאמר חי נפשך אדני המלך
אש להמין ולהשמיל מכל אשר דבר אדני
כי עבדך יואב הוא צוני והוא שם בפי
את כל הדברים האלה ׃ לבעבור סבב
הדבר עשה עבדך יואב את הדבר הזה
הכם כחכמת כלאך האלהים לדעת את כל
בארץ ׃ ויאמר המלך אל יואב הנה נא
את הדבר הזה ולך השב את הנער את אב
ויפל יואב אל פניו ארצה וישתחו ויברך
המלך ויאמר יואב היום ידע עבדך כי
חזבעיניך אדני המלך אשר עשה המלך את
עבדו ׃ ויקם יואב וילך גשורה ויבא
אבשלום ירושלם ׃ ויאמר המלך יסב אל
ופני לא יראה ויסב אבשלום אל ביתו
המלך לא ראה ׃ וכאבשלום לא היה איש
בכל ישראל להלל מאר מכף רגלו ועד קרק
היה בו מום ׃ ובגלחו את ראשו והיה
ימים לימים אשר יגלח כי כבר עליו
ושקל את שער ראשו מאתים שקלים
המלך ׃ ויולדו לאבשלום שלושה בנים
אחת ושמה תמר היא היתה אשת יפת מר
וישב אבשלום בירושלם שנתים ימים

ו

לא ראה : וישלח אבשלום אל יואב
ח אתו אל המלך ולא אבה לבוא אליו וישלח
שנית ולא אבה לבוא : ויאמר אל עבדיו
חלקת יואב אל ידי ולו שם שערים לכו
ויתיה באש ויציתו עבדי אבשלום את
קה באש : ויקם יואב ויבא אל אבשלום
ה ויאמר אליו למה הציתו עבדיך את
קה אשר לי באש : ויאמר אבשלום אל
הנה שלחתי אליך לאמר בא הנה ואשלחה
אל המלך לאמר למה באתי מגשור טוב לי
אני שם ועתה אראה פני המלך ואם יש בי
והמתני : ויבא יואב אל המלך ויגד לו
א אל אבשלום ויבא אל המלך וישתחו לו על
ארצה לפני המלך וישק המלך לאבשלום :
יהי מאחרי כן ויעש לו אבשלום מרכבה טו
ם וחמשים איש רצים לפניו : והשכים
לום ועמד על יד דרך השער ויהי כל האיש
יהיה לו ריב לבוא אל המלך למשפט ויקרא
לום אליו ויאמר אי מזה עיר אתה ויאמר
שבטי ישראל עבדך : ויאמר אליו
לום ראה דבריך טובים ונכחים ושמע
מאת המלך : ויאמר אבשלום מי ישמני
בארץ ועלי יבא כל איש אשר יהיה לו ריב
ט והצדקתיו : והיה בקרב איש
תחות לו ושלח את ידו והחזיק לו ונשק
ויעש אבשלום כדבר הזה לכל ישראל
באו למשפט אל המלך ויגנב אבשלום את
שי ישראל : ויהי מקץ ארבעים שנה
אבשלום אל המלך אלכה נא ואשלם את
אשר נדרתי ליהוה בחברון : כי נדר נדר
בשבתי בגשור בארם לאמר אם ישיב
י יהוה ירושלם ועבדתי את יהוה :
לו המלך לך בשלום ויקם וילך חברונה :
אבשלום מרגלים בכל שבטי ישראל
כשמעכם את קול השופר ואמרתם מלך
ום בחברון : ואת אבשלום הלכו מאתים
ירושלם קראים והלכים לתמם ולא ידעו
: וישלח אבשלום את אחיתפל הגילני
וד מעירו מגלה בזבחו את הזבחים ויהי
אמץ והעם הולך ורב את אבשלום :
מגיד אל דוד לאמר היה לב איש ישראל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אחרי אבשלום : ויאמר דוד לכל עבדיו א
אתו בירושלם קומו ונברחה כי לא תהיה
פליטה מפני אבשלם מהרו ללכת פן ימ
והשגנו והדיח עלינו את הרעה והכה ה
לפי חרב : ויאמרו עבדי המלך אל המלך
אשר יבחר אדני המלך הנה עבדיך : וי
המלך וכל ביתו ברגליו ויעזב המלך את ע
נשים פלגשים לשמר הבית : ויצא ה
וכל העם ברגליו ויעמדו בית המרחק :
עבדיו עברים על ידו וכל הכרתי וכל הפלתי
הגתים שש מאות איש אשר באו ברגלו מ
עברים על פני המלך : ויאמר המלך אל
הגתי למה תלך גם אתה אתנו שוב ושב
המלך כי נכרי אתה וגם גלה אתה למקומ
תמול בואך והיום אנועך עמנו ללכת ואני ה
על אשר אני הולך שוב והשב את אחיך
חסד ואמת : ויען אתי את המלך ויאמ
יהוה וחי אדני המלך כי אם במקום אשר י
שם אדני המלך אם למות אם לחיים כי
יהיה עבדך : ויאמר דוד אל אתי לך ועבר וי
אתי הגתי וכל אנשיו וכל הטף אשר אתו :
הארץ בוכים קול גדול וכל העם עברים וה
עבר בנחל קדרון וכל העם עברים על פני
את המדבר : והנה גם צדוק וכל הלוים
נשאים את ארון ברית האלהים ויצקו
ארון האלהים ויעל אביתר עד תם כל ה
לעבור מן העיר : ויאמר המלך לצדוק השב
ארון האלהים העיר אם אמצא חן בעיני י
והשבני והראני אתו ואת נוהו : ואם כה י
לא חפצתי בך הנני יעשה לי כאשר טוב בעי
ויאמר המלך אל צדוק הכהן הרואה אתה ש
העיר בשלום ואחימעץ בנך ויהונתן בן אבי
שני בניכם אתכם : ראו אנכי מתמהמ
בעברות המדבר עד בוא דבר מעמכם להגיד
וישב צדוק ואביתר את ארון האלהים ירוש
וישבו שם : ודוד עלה במעלה הזיתים ע
ובוכה וראש לו חפוי והוא הולך יחף וכל הע
אשר אתו חפו איש ראשו ועלו עלה ובכ
ודוד הגיד לאמר אחיתפל בקשרים עם אבש
ויאמר דוד סכל נא את עצת אחיתפל יהו
ויהי דוד בא עד הראש אשר ישתחוה ש
לאלהי

לתים והנה לקראתו חושי הארכי קרוע
כתו ואדמה על ראשו ׃ ויאמר לו דוד אם
רת אתי והית עלי למשא ׃ ואם העיר
וב ואמרת לאבשלום עבדך אני המלך אהיה
ר אביך ואני מאז ועתה ואני עבדך והפרתה
את עצת אחיתפל ׃ והלוא עמך שם צדוק
ביתר הכהנים והיה כל הדבר אשר תשמע
ית המלך תגיד לצדוק ולאביתר הכהנים ׃
ה שם עמם שני בניהם אחימעץ לצדוק
ונתן לאביתר ושלחתם בידם אלי כל דבר
ר תשמעו ׃ ויבא חושי רעה דוד העיר
שלום יבוא ירושלם ׃
יז ודוד עבר מעט מהראש והנה ציבא נער
יבשת לקראתו וצמד חמרים חבשים ועליהם
תים לחם ומאה צמוקים ומאה קיץ ונבל
׃ ויאמר המלך אל ציבא מה אלה לך ויאמר
א החמורים לבית המלך לרכב ולהלחם
קיץ לאכול הנערים והיין לשתות היעף
דבר ׃ ויאמר המלך ואיה בן אדניך ויאמר
א אל המלך הנה יושב בירושלם כי אמר היום
יבו לי בית ישראל את ממלכות אבי ׃ ויאמר
לך לצבא הנה לך כל אשר למפיבשת ויאמר
א השתחויתי אמצא חן בעיניך אדני המלך ׃
המלך דוד עד בחורים והנה משם איש יוצא
שפחת בית שאול ושמו שמעי בן גרא יצא
א ומקלל ׃ ויסקל באבנים את דוד ואת כל
י המלך דוד וכל העם וכל הגברים מימינו
שמאלו ׃ וכה אמר שמעי בקללו צא צא
ז הדמים ואיש הבליעל׃ השיב עליך יהוה
רמי בית שאול אשר מלכת תחתו ויתן יהוה
המלוכה ביד אבשלום בנך והנך ברעתך
איש דמים אתה ׃ ויאמר אבישי בן צרויה
המלך למה יקלל הכלב המת הזה את אדני
לך אעברה נא ואסירה את ראשו ׃ ויאמר
לך מה לי ולכם בני צרויה כי יקלל וכי יהוה
לו קלל את דוד ומי יאמר מדוע עשיתה
ויאמר דוד אל אבישי ואל כל עבדיו הנה
אשר יצא ממעי מבקש את נפשי ואף כי
ה בן הימיני הנחו לו ויקלל כי אמר לו יהוה׃
י יראה יהוה בעוני והשיב יהוה לי טובה
ת קללתו היום הזה ׃ וילך דוד ואנשיו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בדרך ושמעי הלך בצלע ההר לעמתו הלוך
ויסקל באבנים לעמתו ועפר בעפר: ויבא
וכל העם אשר אתו עיפים וינפש
ואבשלום וכל העם איש ישראל באו ירו
ואחיתפל אתו: ויהי כאשר בא חושי
רעה דוד אל אבשלום ויאמר חושי אל אב
יחי המלך יחי המלך: ויאמר אבשלו
חושי זה חסדך את רעך למה לא הלכת את
ויאמר חושי אל אבשלם לא כי אשר בחר
והעם הזה וכל איש ישראל לא אהיה ואתו
והשנית למי אני אעבד הלוא לפני בנו כ
עבדתי לפני אביך כן אהיה לפניך: ו
אבשלום אל אחיתפל הבו לכם עצה מה נע
ויאמר אחיתפל אל אבשלם בוא אל פלגשי
אשר הניח לשמור הבית ושמע כל ישרא
נבאשת את אביך וחזקו ידי כל אשר א
ויטו לאבשלום האהל על הגג ויבא אבשלו
פלגשי אביו לעיני כל ישראל: ועצת אחי
אשר יעץ בימים ההם כאשר ישאל ° ב
האלהים כן כל עצת אחיתפל גם לדוד
לאבשלום:

יז ויאמר אחיתפל אל אבשלום אבחרה
שנים עשר אלף איש ואקומה וארדפה אחרי
הלילה: ואבוא עליו והוא יגע ורפה יו
והחרדתי אתו ונס כל העם אשר אתו והכיתי
המלך לבדו: ואשיבה כל העם אליך כשוב
האיש אשר אתה מבקש כל העם יהיה שלו
ויישר הדבר בעיני אבשלום ובעיני כל ז
ישראל: ויאמר אבשלום קרא נא גם לחו
הארכי ונשמעה מה בפיו גם הוא: וי
חושי אל אבשלום ויאמר אבשלום אליו לא
כדבר הזה דבר אחיתפל הנעשה את דברו א
אין אתה דבר: ויאמר חושי אל אבשלום
טובה העצה אשר יעץ אחיתפל בפעם הזאת
ויאמר חושי אתה ידעת את אביך ואת אנש
כי גברים המה ומרי נפש המה כדוב שכ
בשדה ואביך איש מלחמה ולא ילין את העם
הנה עתה הוא נחבא באחת הפחתים
באחד המקומת והיה כנפל בהם בתחלה ושמ
השמע ואמר היתה מגפה בעם אשר אחו
אבשלום: והוא גם בן חיל אשר לבו כל
האריה

ה המס ימס כי ידע כל ישראל כי גבור
ובני חיל אשר אתו: כי יעצתי האסף
עליך כל ישראל מדן ועד באר שבע כחול
על הים לרב ופניך הלכים בקרב: ובאנו
באחת המקומת אשר נמצא שם ונחנו
כאשר יפל הטל על האדמה ולא נותר בו
האנשים אשר אתו גם אחד: ואם אל
אסף והשיאו כל ישראל אל העיר ההיא
ם וסחבנו אתו עד הנחל עד אשר לא
א שם גם צרור: ויאמר אבשלום וכל איש
אל טובה עצת חושי הארכי מעצת אחיתפל
ה צוה להפר את עצת אחיתפל הטובה
ור הביא יהוה על אבשלום את הרעה:
י חושי אל צדוק ואל אביתר הכהנים כזאת
ת יעץ אחיתפל את אבשלם ואת זקני
ל וכזאת וכזאת יעצתי אני: ועתה שלחו
ה והגידו לדוד לאמר אל תלן הלילה בעברות
ר וגם עבור תעבור פן יבלע למלך ולכל
אשר אתו: ויהונתן ואחימעץ עמדים
רגל והלכה השפחה והגידה להם והם ילכו
ו למלך דוד כי לא יוכלו להראות לבוא
ה: וירא אתם נער ויגד לאבשלם וילכו
ם מהרה ויבאו אל בית איש בבחורים ולו
בחצרו וירדו שם: ותקח האשה ותפרש
מסך על פני הבאר ותשטח עליו הרפות
ודע דבר: ויבאו עבדי אבשלום אל האשה
ה ויאמרו איה אחימעץ ויהונתן ותאמר
האשה עברו מיכל המים ויבקשו ולא
וישבו ירושלם: ויהי אחרי לכתם ויעלו
אר וילכו ויגדו למלך דוד ויאמרו אל דוד
ועברו מהרה את המים כי ככה יעץ עליכם
פל: ויקם דוד וכל העם אשר אתו ויעברו
ירדן עד אור הבקר עד אחד לא נעדר אשר
עבר את הירדן: ואחיתפל ראה כי לא
תה עצתו ויחבש את החמור ויקם וילך אל
אל עירו ויצו אל ביתו ויחנק וימת ויקבר
אביו: ודוד בא מחנימה ואבשלום עבר את
ן הוא וכל איש ישראל עמו: ואת עמשא
אבשלם תחת יואב על הצבא ועמשא בן
ושמו יתרא הישראלי אשר בא אל אביגל
חש אחות צרויה אם יואב: ויחן ישראל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואבשלם ארץ הגלעד ׃ ויהי כבוא דוד מחנימ
ושבי בן נחש מרבת בני עמון ומכיר בן עמיא
מלוא דבר וברזלי הגלעדי מרגלים ׃ משכ
וספות וכלי יוצר וחטים ושערים וקמח וקי
ופול ועדשים וקלי ׃ ודבש וחמאה וצאן ושפ
בקר הגישו לדוד ולעם אשר אתו לאכול כ
אמרו העם רעב ועיף וצמא במדבר ׃
יח ויפקד דוד את העם אשר אתו וישם עליה
שרי אלפים ושרי מאות ׃ וישלח דוד את
העם השלשית ביד יואב והשלשית ביד אביש
בן צרויה אחי יואב והשלשית ביד אתי הגת
ויאמר המלך אל העם יצא אצא גם אני עמכם
ויאמר העם לא תצא כי אם נס ננוס לא ישימ
אלינו לב ואם ימתו חצינו לא ישימו אלינו ל
כי עתה כמנו עשרה אלפים ועתה טוב כי תהיה
לנו מעיר לעזיר ׃ ויאמר אליהם המלך אש
ייטב בעיניכם אעשה ויעמד המלך אל יד
השער וכל העם יצאו למאות ולאלפים ׃ ויצ
המלך את יואב ואת אבישי ואת אתי לאמר לא
לי לנער לאבשלום וכל העם שמעו בצות המלך
את כל השרים על דבר אבשלום ׃ ויצא העם
השדה לקראת ישראל ותהי המלחמה ביער
אפרים ׃ וינגפו שם עם ישראל לפני עבדי
דוד ותהי שם המגפה גדולה ביום ההוא עשרים
אלף ׃ ותהי שם המלחמה נפצות על פני כל
הארץ וירב היער לאכל בעם מאשר אכלה החרב
ביום ההוא ׃ ויקרא אבשלום לפני עבדי דוד
ואבשלום רכב על הפרד ויבא הפרד תחת שובך
האלה הגדולה ויחזק ראשו באלה ויתן בין
השמים ובין הארץ והפרד אשר תחתיו עבר ׃
וירא איש אחד ויגד ליואב ויאמר הנה ראיתי
את אבשלם תלוי באלה ׃ ויאמר יואב לאיש
המגיד לו והנה ראית ומדוע לא הכיתו שם
ארצה ועלי לתת לך עשרה כסף וחגרה אחת ׃
ויאמר האיש אל יואב ולא אנכי שקל על כפי
אלף כסף לא אשלח ידי אל בן המלך כי באזנינו
צוה המלך אתך ואת אבישי ואת אתי לאמר
שמרו מי בנער באבשלום ׃ או עשיתי בנפשו
שקר וכל דבר לא יכחד מן המלך ואתה תתיצב
מנגד ׃ ויאמר יואב לא כן אחילה לפניך ויקח
שלשה שבטים בכפו ויתקעם בלב אבשלום
עודנו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כו חי בלב האלה : ויסבו עשרה נערים
אי כלי יואב ויכו את אבשלום וימתהו :
קע יואב בשפר וישב העם מרדף אחרי
ראל כי חשך יואב את העם : ויקחו את
שלום וישלכו אתו ביער אל הפחת הגדול
בו עליו גל אבנים גדול מאד וכל ישראל נסו
ש לאהלו : ואבשלם לקח ויצב לו בחיו את
נרת אשר בעמק המלך כי אמר אין לי בן
כור הזכיר שמי ויקרא למצבת על שמו
רא לה יד אבשלום עד היום הזה : ואחימעץ
צדוק אמר ארוצה נא ואבשרה את המלך כי
טו יהוה מיד איביו : ויאמר לו יואב לא
ש בשרה אתה היום הזה ובשרת ביום אחר
ום הזה לא תבשר כי על ° בן המלך מת :
מר יואב לכושי לך הגד למלך אשר ראיתה
תחו כושי ליואב וירץ : ויסף עוד אחימעץ
צדוק ויאמר אל יואב ויהי מה ארצה נא גם
אחרי הכושי ויאמר יואב למה זה אתה רץ
ולכה אין בשורה מצאת : ויהי מה ארוץ
מר לו רוץ וירץ אחימעץ דרך הככר ויעבר
הכושי : ודוד יושב בין שני השערים וילך
פה אל גג השער אל החומה וישא את עיניו
א והנה איש רץ לבדו : ויקרא הצפה ויגד
לך ויאמר המלך אם לבדו בשורה בפיו וילך
ך וקרב : וירא הצפה איש אחר רץ ויקרא
פה אל השער ויאמר הנה איש רץ לבדו
מר המלך גם זה מבשר : ויאמר הצפה אני
ה את מרוצת הראשון כמרצת אחימעץ בן
ק ויאמר המלך איש טוב זה ואל בשורה
ה יבוא : ויקרא אחימעץ ויאמר אל המלך
ום וישתחו למלך לאפיו ארצה ויאמר ברוך
ה אלהיך אשר סגר את האנשים אשר נשאו
ת ידם בארני המלך : ויאמר המלך שלום
ר לאבשלום ויאמר אחימעץ ראיתי ההמון
ול לשלח את עבד המלך יואב ואת עבדך
ידעתי מה : ויאמר המלך סב התיצב כה
ב ויעמד : והנה הכושי בא ויאמר הכושי
שר ארני המלך כי שפטך יהוה היום מיד
הקמים עליך : ויאמר המלך אל הכושי
לום לנער לאבשלום ויאמר הכושי יהיו כנער
י ארני המלך וכל אשר קמו עליך לרעה :

יט וירגז המלך ויעל על עלית השער
ובה אמר בלכתו בני אבשלום בני בני אבש
מי יתן מותי אני תחתיך אבשלום בני ב
ויגד ליואב הנה המלך בכה ויתאבל
אבשלום : ותהי התשעה ביום ההוא ל
לכל העם כי שמע העם ביום ההוא לאמר נ
המלך על בנו : ויתגנב העם ביום ההוא ל
העיר כאשר יתגנב העם הנכלמים בנו
במלחמה : והמלך לאט את פניו ויזעק ה
קול גדול בני אבשלום אבשלום בני בני :
יואב אל המלך הבית ויאמר הובשת היום
פני כל עבדיך הממלטים את נפשך היום ו
נפש בניך ובנתיך ונפש נשיך ונפש פלגש
לאהבה את שנאיך ולשנא את אהביך כי הג
היום כי אין לך שרים ועבדים כי ידעתי ה
כי לא אבשלום חי וכלנו היום מתים כי אז
בעיניך: ועתה קום צא ודבר על לב עבדין
ביהוה נשבעתי כי אינך יוצא אם ילין איש א
הלילה ורעה לך זאת מכל הרעה אשר ב
עליך מנעריך עד עתה : ויקם המלך וי
בשער ולכל העם הגידו לאמר הנה המלך י
בשער ויבא כל העם לפני המלך וישראל
איש לאהליו: ויהי כל העם נדון בכל ש
ישראל לאמר המלך הצילנו מכף איבינו וה
מלטנו מכף פלשתים ועתה ברח מן הארץ מ
אבשלום : ואבשלום אשר משחנו עלינו
במלחמה ועתה למה אתם מחרשים להשיב
המלך : והמלך דוד שלח אל צדוק ואל אבי
הכהנים לאמר דברו אל זקני יהודה לאמר ל
תהיו אחרנים להשיב את המלך אל ביתו ו
כל ישראל בא אל המלך אל ביתו : אחי את
עצמי ובשרי אתם ולמה תהיו אחרנים להש
את המלך : ולעמשא תמרו הלוא עצמי ובש
אתה כה יעשה לי אלהים וכה יוסיף אם לא
צבא תהיה לפני כל הימים תחת יואב : ו
את לבב כל איש יהודה כאיש אחד וישלחו
המלך שוב אתה וכל עבדיך: וישב המלך ויב
עד הירדן ויהודה בא הגלגלה ללכת לקראו
המלך להעביר את המלך את הירדן : וימה
שמעי בן גרא בן הימיני אשר מבחורים וי
עם איש יהודה לקראת המלך דוד: ואלף אי

עם

ן מבנימן וציבא נער בית שאול וחמשת
זר בניו ועשרים עבדיו אתו וצלחו הירדן
ני המלך ׃ ועברה העברה לעביר את בית
לך ולעשות הטוב בעינו ושמעי בן גרא נפל
ני המלך בעברו בירדן ׃ ויאמר אל המלך אל
שב לי אדני עון ואל תזכר את אשר העוה
דך ביום אשר יצא אדני המלך מירושלם
יום המלך אל לבו ׃ כי ידע עבדך כי אני
אתי והנה באתי היום ראשון לכל בית יוסף
רת לקראת אדני המלך ׃ ויען אבישי בן
ויה ויאמר התחת זאת לא יומת שמעי כי
ל את משיח יהוה ׃ ויאמר דוד מה לי ולכם
י צרויה כי תהיו לי היום לשטן היום יומת
ש בישראל כי הלוא ידעתי כי היום אני מלך
ישראל ׃ ויאמר המלך אל שמעי לא תמות
שבע לו המלך ׃ ומפיבשת בן שאול ירד
ראת המלך ולא עשה רגליו ולא עשה שפמו
ת בגדיו לא כבס למן היום לכת המלך עד
ום אשר בא בשלום ׃ ויהי כי בא ירושלם
ראת המלך ויאמר לו המלך למה לא הלכת
י מפיבשת ׃ ויאמר אדני המלך עבדי
ני כי אמר עבדך אחבשה לי החמור וארכב
יה ואלך את המלך כי פסח עבדך ׃ וירגל
בדך אל אדני המלך ואדני המלך כמלאך
להים ועשה הטוב בעיניך ׃ כי לא היה כל
ת אבי כי אם אנשי מות לאדני המלך ותשת
עבדך באכלי שלחנך ומה יש לי עוד צדקה
עק עוד אל המלך ׃ ויאמר לו המלך למה
בר עוד דבריך אמרתי אתה וציבא תחלקו
השדה ׃ ויאמר מפיבשת אל המלך גם את
ל יקח אחרי אשר בא אדני המלך בשלום אל
תו ׃ וברזלי הגלעדי ירד מרגלים ויעבר את
לך הירדן לשלחו את בירדן ׃ וברזלי זקן
ד בן שמנים שנה והוא כלכל את המלך
יבתו במחנים כי איש גדול הוא מאד ׃
מר המלך אל ברזלי אתה עבר אתי וכלכלתי
ך עמדי בירושלם ׃ ויאמר ברזלי אל המלך
ה ימי שני חיי כי אעלה את המלך ירושלם ׃
שמנים שנה אנכי היום האדע בין טוב לרע
יטעם עבדך את אשר אכל ואת אשר אשתה
ם אשמע עוד בקול שרים ושרות ולמה יהיה

עבדך עוד למשא אל אדני המלך: כמעט י
עבדך את הירדן את המלך ולמה יגמלני ה
הגמולה הזאת: ישב נא עבדך ואמת בע
עם קבר אבי ואמי והנה עבדך כמהם יעבר
אדני המלך ועשה לו את אשר טוב בעי
ויאמר המלך אתי יעבר כמהם ואני אעשה
את הטוב בעיניך וכל אשר תבחר עלי אע
לך: ויעבר כל העם את הירדן והמלך ע
וישק המלך לברזלי ויברכהו וישב למק
ויעבר המלך הגלגלה וכמהן עבר עמו וכל
יהודה ויעבירו את המלך וגם חצי עם ישר
והנה כל איש ישראל באים אל המלך ויא
אל המלך מדוע גנבוך אחינו איש יהודה ויע
את המלך ואת ביתו את הירדן וכל אנשי
עמו: ויען כל איש יהודה על איש ישרא
קרוב המלך אלי ולמה זה חרה לך על הדבר ה
האכול אכלנו מן המלך אם נשאת נשא ל
ויען איש ישראל את איש יהודה ויאמר ע
ידות לי במלך וגם בדוד אני ממך ומד
הקלתני ולא היה דברי ראשון לי להשיב א
מלכי ויקש דבר איש יהודה מדבר איש ישר
כ ושם נקרא איש בליעל ושמו שבע
בכרי איש ימיני ויתקע בשופר ויאמר אין
חלק בדוד ולא נחלה לנו בבן ישי איש לאה
ישראל: ויעל כל איש ישראל מאחרי ד
אחרי שבע בן בכרי ואיש יהודה דבקו במלכ
מן הירדן ועד ירושלם: ויבא דוד אל בי
ירושלם ויקח המלך את עשר נשים פלגשי
אשר הניח לשמור הבית ויתנם בית משמר
ויכלכלם ואליהם לא בא ותהיינה צררות עד י
מתן אלמנות חיות: ויאמר המלך אל עמש
הזעק לי את איש יהודה שלשת ימים ואת
פה עמד: וילך עמשא להזעיק את יהודה ויי
מן המועד אשר יעדו: ויאמר דוד אל אבי
עתה ירע לנו שבע בן בכרי מן אבשלום את
קח את עבדי אדניך ורדף אחריו פן מצא ל
ערים בצרות והציל עיננו: ויצאו אחריו אנש
יואב והכרתי והפלתי וכל הגבורים ויצא
מירושלם לרדף אחרי שבע בן בכרי: הם ע
האבן הגדולה אשר בגבעון ועמשא בא לפניה
ויואב חגור מדו לבשו ועלו חגור חרב מצמד

ע

תניו בתערה והוא יצא ותפל : ויאמר
לעמשא השלום אתה אחי ותחז יד ימין
זקן עמשא לנשק לו : ועמשא לא נשמר
אשר ביד יואב ויכהו בה אל החמש וישפך
ארצה ולא שנה לו וימת ויואב ואבישי
רדף אחרי שבע בן בכרי : ואיש עמד
מנערי יואב ויאמר מי אשר חפץ ביואב
שר לדוד אחרי יואב : ועמשא מתגלל
תוך המסלה וירא האיש כי עמד כל העם
ארת עמשא מן המסלה השדה וישלך עליו
כאשר ראה כל הבא עליו ועמד : כאשר
ן המסלה עבר כל איש אחרי יואב לרדף
שבע בן בכרי : ויעבר בכל שבטי ישראל
בית מעכה וכל הברים ויקלהו ויבאו אף
: ויבאו ויצרו עליו באבלה בית המעכה
כו סללה אל העיר ותעמד בחל וכל העם
צרת יואב משחיתם להפיל החומה :
א אשה חכמה מן העיר שמעו שמעו אמרו
יואב קרב עד הנה ואדברה אליך : ויקרב
ותאמר האשה האתה יואב ויאמר אני
לו שמע דברי אמתך ויאמר שמע אנכי :
לאמר דבר ידברו בראשנה לאמר שאול
באבל וכן התמו : אנכי שלמי אמוני
ל אתה מבקש להמית עיר ואם בישראל
תבלע נחלת יהוה : ויען יואב ויאמר
חלילה לי אם אבלע ואם אשחית : לא
גר כי איש מהר אפרים שבע בן בכרי
נשא ידו במלך בדוד תנו אתו לבדו ואלכה
העיר ותאמר האשה אל יואב הנה ראשו
אליך בעד החומה : ותבוא האשה אל
ם בחכמתה ויכרתו את ראש שבע בן
וישלכו אל יואב ויתקע בשפר ויפצו מעל
איש לאהליו ויואב שב ירושלם אל המלך :
אל כל הצבא ישראל ובניה בן יהוידע על
ועל הפלתי : ואדרם על המס ויהושפט
לוד המזכיר : ושיא ספר וצדוק ואביתר
ם : וגם עירא היארי היה כהן לדוד :
הי רעב בימי דוד שלש שנים שנה אחרי כא
יבקש דוד את פני יהוה ° ויאמר יהוה
ל ואל בית הדמים על אשר המית את
נים : ויקרא המלך לגבענים ויאמר
אליהם

אליהם והגבענים לא מבני ישראל המה כי אם
מיתר האמרי ובני ישראל נשבעו להם ויבקש
שאול להכתם בקנאתו לבני ישראל ויהודה:
ויאמר דוד אל הגבענים מה אעשה לכם ובמה
אכפר וברכו את נחלת יהוה: ויאמרו לו
הגבענים אין לי כסף וזהב עם שאול ועם ביתו
ואין לנו איש להמית בישראל ויאמר מה אתם
אמרים אעשה לכם: ויאמרו אל המלך האיש
אשר כלנו ואשר דמה לנו נשמדנו מהתיצב בכל
גבל ישראל: ינתן לנו שבעה אנשים מבניו
והוקענום ליהוה בגבעה שאול בחיר יהוה ויאמר
המלך אני אתן: ויחמל המלך על מפיבשת
בן יהונתן בן שאול על שבעת יהוה אשר
בינתם בין דוד ובין יהונתן בן שאול: ויקח
המלך את שני בני רצפה בת איה אשר ילדה
לשאול את ארמני ואת מפיבשת ואת חמשת
בני מיכל בת שאול אשר ילדה לעדריאל בן
ברזלי המחלתי: ויתנם ביד הגבענים ויקיעם
בהר לפני יהוה ויפלו שבעתים יחד והם המתו
בימי קציר בראשנים תחלת קציר שערים:
ותקח רצפה בת איה את השק ותטהו לה אל
הצור מתחלת קציר עד נתך מים עליהם מן
השמים ולא נתנה עוף השמים לנוח עליהם
יומם ואת חית השדה לילה: ויגד לדוד
את אשר עשתה רצפה בת איה פלגש שאול:
וילך דוד ויקח את עצמות שאול ואת עצמות
יהונתן בנו מאת בעלי יבש גלעד אשר גנבו
אתם מרחב בית שן אשר תלום שם הפלשתים
ביום הכות פלשתים את שאול בגלבע: ויעל
משם את עצמות שאול ואת עצמות יהונתן
בנו ויאספו את עצמות המוקעים: ויקברו
את עצמות שאול ויהונתן בנו בארץ בנימן
בצלע בקבר קיש אביו ויעשו כל אשר צוה
המלך ויעתר אלהים לארץ אחרי כן: ותהי
עוד מלחמה לפלשתים את ישראל וירד דוד
ועבדיו עמו וילחמו את פלשתים ויעף דוד:
וישבו בנב אשר בילידי הרפה ומשקל קינו
שלש מאות משקל נחשת והוא חגור חדשה
ויאמר להכות את דוד: ויעזר לו אבישי בן
צרויה ויך את הפלשתי וימתהו אז נשבעו אנשי
דוד לו לאמר לא תצא עוד אתנו למלחמה ולא
תכבה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תה את נר ישראל : ויהי אחרי כן ותהי עוד
לחמה בגב עם פלשתים אז הכה סבכי
שתי את סף אשר בילדי הרפה : ותהי עוד
לחמה בגוב עם פלשתים ויך אלחנן בן
די ארגים בית הלחמי את גלית הגתי ועץ
יתו כמנור ארגים : ותהי עוד מלחמה בגת
י איש מדון ואצבעת ידיו ואצבעות רגליו
ש ושש עשרים וארבע מספר ו.ם הוא ילד
רפה : ויחרף את ישראל ויכהו יהונתן בן
עי אחי דוד: את ארבעת אלה ילדו להרפה
ת ויפלו ביד דוד וביד עבדיו :
וידבר דוד ליהוה את דברי השירה הזאת כב
ם הציל יהוה אתו מכף כל איביו ומכף שאול:
ויאמר יהוה סלעי ומצדתי ומפלטי לי :
י צורי אחסה בו מגני וקרן ישעי משגבי
ומנוסי משעי מחמס תשעני :
לל אקרא יהוה ומאיבי אושע : כי אפפני
משברי מות נחלי בליעל יבעתני :
לי שאול סבני קדמני מקשי מות : בצר לי
אקרא יהוה ואל אלהי אקרא וישמע
כלו קולי ושועתי באזניו : ותגעש ותרעש
הארץ מוסדות השמים ירגזו ויתגעשו
חרה לו : עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל
גחלים בערו ממנו : ויט שמים וירד
פל תחת רגליו : וירכב על כרוב ויעף
וירא על כנפי רוח : וישת חשך סביבתיו
ת חשרת מים עבי שחקים : מנגה נגדו
בערו גחלי אש : ירעם מן שמים יהוה
יון יתן קולו: וישלח חצים ויפיצם ברק
ויהמם : ויראו אפיקי ים יגלו מסדות
בגערת יהוה מנשמת רוח אפו : ישלח
ממרום יקחני ימשני ממים רבים :
ני מאיבי עז משנאי כי אמצו ממני :
יקדמני ביום אידי ויהי יהוה משען לי :
א למרחב אתי יחלצני כי חפץ בי :
יגמלני יהוה כצדקתי כבר ידי ישיב לי :
שמרתי דרכי יהוה ולא רשעתי מאלהי :
כי כל משפטיו לנגדי וחקתיו לא אסור
נה : ואהיה תמים לו ואשתמרה מעוני :
וישב יהוה לי כצדקתי כברי לנגד עיניו :
חסיד תתחסד עם גבור תמים התמם :

עם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עם נבר התבר ועם עקש תתפל :
עם עני תושיע ועיניך על רמים תשפיל :
כי אתה נירי יהוה ויהוה יגיה חשכי :
בי בכה ארוץ גדוד באלהי אדלג שור :
תמים דרכו אמרת יהוה צרופה מגן
לכל החסים בו : כי מי אל מבלעדי יהוה
צור מבלעדי אלהינו : האל מעוזי
ויתר תמים דרכו : משוה רגליו כאילות
במתי יעמידני : מלמד ידי למלחמה ונ
קשת נחושה זרעתי : ותתן לי מגן ישעך
וענתך תרבני : תרחיב צעדי תחתני ו
מעדו קרסלי : ארדפה איבי ואשמידם ו
אשוב עד כלתם : ואכלם ואמחצם ו
יקומון ויפלו תחת רגלי : ותזרני חיל למלח
תכריע קמי תחתני : ואיבי תתה לי ו
משנאי ואצמיתם : ישעו ואין מושיע
יהוה ולא ענם : ואשחקם כעפר א
כטיט חוצות אדקם ארקעם : ותפלטני מ
עמי תשמרני לראש גוים עם לא יד
יעבדני : בני נכר יתכחשו לי לשמוע אזן
ישמעו לי : בני נכר יבלו ויחגרו
ממסגרותם : חי יהוה וברוך צורי וירם א
צור ישעי : האל הנתן נקמת לי ומ
עמים תחתני : ומוציאי מאיבי ומקמי תרומ
מאיש חמסים תצילני : על כן אודך י
בגוים ולשמך אזמר : מגדיל ישועות מ
ועשה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עו

כג ואלה דברי דוד האחרנים נאם דוד בן י
ונאם הגבר הקם על משיח אלהי יעקב ונ
זמרות ישראל : רוח יהוה דבר בי ומלתו
לשוני : אמר אלהי ישראל לי דבר צור יש
מושל באדם צדיק מושל יראת אלהים : וכ
בקר יזרח שמש בקר לא עבות מנגה מ
דשא מארץ : כי לא כן ביתי עם אל כי בר
עולם שם לי ערוכה בכל ושמרה כי כל יש
וכל חפץ כי לא יצמיח : ובליעל כקוץ
כלהם כי לא ביד יקחו : ואיש יגע בהם י
ברזל ועץ חנית ובאש שרוף ישרפו בשב
אלה שמות הגברים אשר לדוד ישב בש
החכמני ראש השלשי הוא עדינו העצני
שב

נה מאות חלל בפעם אחד׃ ואחרו אלעזר
דדי בן אחחי בשלשה גברים עם דוד בחרפם
שתים נאספו שם למלחמה ויעלו איש
יאל׃ הוא קם ויך בפלשתים עד כי יגעה
ותדבק ידו אל החרב ויעש יהוה תשועה
לה ביום ההוא והעם ישבו אחריו אך לפשט׃
רו שמה בן אגא הררי ויאספו פלשתים
ה ותהי שם חלקת השדה מלאה עדשים
ם נס מפני פלשתים׃ ויתיצב בתוך
קה ויצילה ויך את פלשתים ויעש יהוה
ועה גדולה׃ וירדו שלשים מהשלשים
ויבאו אל קציר אל דוד אל מערת עדלם
ת פלשתים חנה בעמק רפאים׃ ודוד אז
ודה ומצב פלשתים אז בית לחם׃ ויתאוה
ויאמר מי ישקני מים מבאר בית לחם אשר
ר׃ ויבקעו שלשת הגברים במחנה
תים וישאבו מים מבאר בית לחם אשר
ר וישאו ויבאו אל דוד ולא אבה לשתותם
אתם ליהוה׃ ויאמר חלילה לי יהוה
תי זאת הדם האנשים ההלכים בנפשותם
אבה לשתותם אלה עשו שלשת הגברים׃
שי אחי יואב בן צרויה הוא ראש השלשי
עורר את חניתו על שלש מאות חלל ולו
בשלשה׃ מן השלשה הכי נכבד ויהי
לשר ועד השלשה לא בא׃ ובניהו בן
רע בן איש חי רב פעלים מקבצאל הוא
ראת שני אראל מואב והוא ירד והכה את
ה בתוך הבאר ביום השלג׃ והוא הכה
יש מצרי אשר מראה וביד המצרי חנית
אליו בשבט ויגזל את החנית מיד המצרי
גהו בחניתו׃ אלה עשה בניהו בן יהוידע
ושם בשלשה הגברים׃ מן השלשים
ואל השלשה לא בא וישימהו דוד אל
מעתו׃ עשהאל אחי יואב בשלשים אלחנן
רו בית לחם׃ שמה החרדי אליקא החרדי׃
הפלטי עירא בן עקש התקעי׃ אביעזר
תי מבני החשתי׃ צלמון האחחי מהרי
פתי׃ חלב בן בענה הנטפתי אתי בן ריבי
ת בני בנימן׃ בניהו פרעתני הדי מנחלי
׃ אבי עלבון הערבתי עזמות הברחמי׃
בא השעלבני בני ישן יהונתן׃ שמה
ההררי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ההררי אחיאם בן שרר הארי : אליפלט
אחסבי בן המעכתי אליעם בן אחיתפל הגלני
הצרו הכרמלי פערי הארבי : יגאל בן נ
מצבה בני הגדי : צלק העמוני נחרי הבאר
נשאי כלי יואב בן צרויה : עירא היתרי ג
היתרי : אוריה החתי כל שלשים ושבעה :
כד ויסף אף יהוה לחרות בישראל ויסת את ד
בהם לאמר לך מנה את ישראל ואת יהוד
ויאמר המלך אל יואב שר החיל אשר אתו ש
נא בכל שבטי ישראל מדן ועד באר ש
ופקדו את העם וידעתי את מספר הע
ויאמר יואב אל המלך ויוסף יהוה אלהיך
העם כהם וכהם מאה פעמים ועיני אדני המ
ראות ואדני המלך למה חפץ בדבר הזה : ויח
דבר המלך אל יואב ועל שרי החיל ויצא יו
ושרי החיל לפני המלך לפקד את העם א
ישראל : ויעברו את הירדן ויחנו בערו
ימין העיר אשר בתוך הנחל הגד ואל יעז
ויבאו הגלעדה ואל ארץ תחתים חדשי וי
דנה יען וסביב אל צידון : ויבאו מבצר צר
ערי החוי והכנעני ויצאו אל נגב יהודה ב
שבע : וישטו בכל הארץ ויבאו מקצה תשע
חדשים ועשרים יום ירושלם : ויתן יו
את מספר מפקד העם אל המלך ותהי ישר
שמנה מאות אלף איש חיל שלף חרב וא
יהודה חמש מאות אלף איש : ויך לב דוד א
אחרי כן ספר את העם ויאמר דוד אל יה
חטאתי מאד אשר עשיתי ועתה יהוה העבר
את עון עבדך כי נסכלתי מאד : ויקם ד
בבקר ודבר יהוה היה אל גד הנביא חזה ד
לאמר : הלוך ודברת אל דוד כה אמר יה
שלש אנכי נוטל עליך בחר לך אחת מה
ואעשה לך : ויבא גד אל דוד ויגד לו ויא
לו התבוא לך שבע שנים רעב בארצך וא
שלשה חדשים נסך לפני צריך והוא רדפך ו
היות שלשת ימים דבר בארצך עתה דע ורא
מה אשיב שלחי דבר : ויאמר דוד אל גד
לי מאד נפלה נא ביד יהוה כי רבים רחמו וב
אדם אל אפלה : ויתן יהוה דבר בישר
מהבקר ועד עת מועד וימת מן העם מדן ו
באר שבע שבעים אלף איש : וישלח
המל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לאך ירושלם לשחתה וינחם יהוה אל הרעה
מר למלאך המשחית בעם רב עתה הרף ידך
אך יהוה היה עם גרן האורנה היבסי׃
מר דוד אל יהוה בראתו את המלאך המכה
ם ויאמר הנה אנכי חטאתי ואנכי העויתי
ה הצאן מה עשו תהי נא ידך בי ובבית אבי׃
א גד אל דוד ביום ההוא ויאמר לו עלה הקם
וה מזבח בגרן ארניה היבוסי׃ ויעל דוד
ר גד כאשר צוה יהוה׃ וישקף ארונה וירא
המלך ואת עבדיו עברים עליו ויצא ארונה
תחו למלך אפיו ארצה׃ ויאמר ארונה
ע בא אדני המלך אל עבדו ויאמר דוד לקנות
מך את הגרן לבנות מזבח ליהוה ותעצר
פה מעל העם׃ ויאמר ארונה אל דוד יקח
ל אדני המלך הטוב בעינו ראה הבקר לעלה
רגים וכלי הבקר לעצים׃ הכל נתן ארונה
לך למלך ויאמר ארונה אל המלך יהוה אלהיך
ך׃ ויאמר המלך אל ארונה לא כי קנו אקנה
תך במחיר ולא אעלה ליהוה אלהי עלות חנם
ן דוד את הגרן ואת הבקר בכסף שקלים
שים׃ ויבן שם דוד מזבח ליהוה ויעל עלות
למים ויעתר יהוה לארץ ותעצר המגפה מעל
ראל׃ חזק

מלכים א

המלך דוד זקן בא בימים א
ויכסהו בבגדים ולא יחם
ויאמרו לו עבדיו יבקשו לאדני המלך
ה בתולה ועמדה לפני המלך ותהי לו סכנת
בה בחיקך וחם לאדני המלך׃ ויבקשו
ה יפה בכל גבול ישראל וימצאו את אבישג
ונמית ויבאו אתה למלך׃ והנערה יפה עד
ותהי למלך סכנת ותשרתהו והמלך לא
ה׃ ואדניה בן חגית מתנשא לאמר אני
לך ויעש לו רכב ופרשים וחמשים איש רצים
יו׃ ולא עצבו אביו מימיו לאמר מדוע ככה
ית וגם הוא טוב תאר מאד ואתו ילדה אחרי
שלום׃ ויהיו דבריו עם יואב בן צרויה

ועם אביתר הכהן ויעזרו אחרי אדניה : וצא
הכהן ובניהו בן יהוידע ונתן הנביא ושמ
ורעי והגבורים אשר לדוד לא היו עם אדני
ויזבח אדניהו צאן ובקר ומריא עם אבן הזח
אשר אצל עין רגל ויקרא את כל אחיו בני ה
ולכל אנשי יהודה עבדי המלך: ואת נתן הנ
ובניהו ואת הגבורים ואת שלמה אחיו לא קר
ויאמר נתן אל בת שבע אם שלמה לאמר ה
שמעת כי מלך אדניהו בן חגית ואדנינו דוד
ידע : ועתה לכי איעצך נא עצה ומלטי א
נפשך ואת נפש בנך שלמה : לכי ובאי
המלך דוד ואמרת אליו הלא אתה אדני ה
נשבעת לאמתך לאמר כי שלמה בנך ימלך א
והוא ישב על כסאי ומדוע מלך אדניהו : ה
עודך מדברת שם עם המלך ואני אבוא אח
ומלאתי את דבריך : ותבוא בת שבע אל ה
החדרה והמלך זקן מאד ואבישג השונמי
משרת את המלך : ותקד בת שבע ותשח
למלך ויאמר המלך מה לך : ותאמר לו א
אתה נשבעת ביהוה אלהיך לאמתך כי של
בנך ימלך אחרי והוא ישב על כסאי : ועת
הנה אדניה מלך ועתה אדני המלך לא ידעת
ויזבח שור ומריא וצאן לרב ויקרא לכל ב
המלך ולאביתר הכהן וליאב שר הצבא ולשל
עבדך לא קרא : ואתה אדני המלך עיני
ישראל עליך להגיד להם מי ישב על כסא א
המלך אחריו : והיה כשכב אדני המלך ע
אבתיו והייתי אני ובני שלמה חטאים : וה
עודנה מדברת עם המלך ונתן הנביא בא
ויגידו למלך לאמר הנה נתן הנביא ויבא לפ
המלך וישתחו למלך על אפיו ארצה : ויא
נתן אדני המלך אתה אמרת אדניהו ימלך אח
והוא ישב על כסאי : כי ירד היום ויזבח ש
ומריא וצאן לרב ויקרא לכל בני המלך ולש
הצבא ולאביתר הכהן והנם אכלים ושתים לפנ
ויאמרו יחי המלך אדניהו : ולי אני עב
ולצדוק הכהן ולבניהו בן יהוידע ולשלמה עב
לא קרא : אם מאת אדני המלך נהיה הדבר ה
ולא הודעת את עבדיך מי ישב על כסא אד
המלך אחריו : ויען המלך דוד ויאמר קראו
לבת שבע ותבא לפני המלך ותעמד לפני המלך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

…ע המלך ויאמר חי יהוה אשר פדה את
…מכל צרה: כי כאשר נשבעתי לך ביהוה
… ישראל לאמר כי שלמה בנך ימלך אחרי
…א ישב על כסאי תחתי כי כן אעשה היום
…ותקד בת שבע אפים ארץ ותשתחו למלך
…מר יחי אדני המלך דוד לעלם: ויאמר
…לך דוד קראו לי לצדוק הכהן ולנתן הנביא
…יהו בן יהוידע ויבאו לפני המלך: ויאמר
…לך להם קחו עמכם את עבדי אדניכם
…בתם את שלמה בני על הפרדה אשר לי
…רדתם אתו על גחון: ומשח אתו שם צדוק
…ן ונתן הנביא למלך על ישראל ותקעתם
…פר ואמרתם יחי המלך שלמה: ועליתם
…יו ובא וישב על כסאי והוא ימלך תחתי
…תי צויתי להיות נגיד על ישראל ועל יהודה:
… בניהו בן יהוידע את המלך ויאמר אמן כן
…ר יהוה אלהי אדני המלך: כאשר היה
…עם אדני המלך כן יהי עם שלמה ויגדל
…כסאו מכסא אדני המלך דוד: וירד צדוק
…ן ונתן הנביא ובניהו בן יהוידע והכרתי
…לתי וירכבו את שלמה על פרדת המלך דוד
…ו אתו על גיחון: ויקח צדוק הכהן את
…השמן מן האהל וימשח את שלמה ויתקעו
…פר ויאמרו כל העם יחי המלך שלמה:
…ו כל העם אחריו והעם מחללים בחללים
…חים שמחה גדולה ותבקע הארץ בקולם:
…מע אדניהו וכל הקראים אשר אתו והם כלו
…ל וישמע יואב את קול השופר ויאמר מדוע
…הקריה הומה: עודנו מדבר והנה יונתן
…ביתר הכהן בא ויאמר אדניהו בא כי איש
…אתה וטוב תבשר: ויען יונתן ויאמר
…ניהו אבל אדנינו המלך דוד המליך את
…ה: וישלח אתו המלך את צדוק הכהן ואת
…הנביא ובניהו בן יהוידע והכרתי והפלתי
…בו אתו על פרדת המלך: וימשחו אתו
…ן הכהן ונתן הנביא למלך בגחון ויעלו משם
…חים ותהם הקריה הוא הקול אשר שמעתם:
…ישב שלמה על כסא המלוכה: וגם באו
…י המלך לברך את אדנינו המלך דוד לאמר
…ב אלהיך את שם שלמה משמך ויגדל את
…ו מכסאך וישתחו המלך על המשכב: וגם

ככה אמר המלך ברוך יהוה אלהי ישראל א
נתן היום ישב על כסאי ועיני ראות : ויח
ויקמו כל הקראים אשר לאדניהו וילכו א
לדרכו : ואדניהו ירא מפני שלמה ויקם וי
ויחזק בקרנות המזבח : ויגד לשלמה ל
הנה אדניהו ירא את המלך שלמה והנה
בקרנות המזבח לאמר ישבע לי כיום ה
שלמה אם ימית את עבדו בחרב : ויא
שלמה אם יהיה לבן חיל לא יפל משע
ארצה ואם רעה תמצא בו ומת : וישלח ה
שלמה וירדהו מעל המזבח ויבא וישתחו ל
שלמה ויאמר לו שלמה לך לביתך :

ב ויקרבו ימי דוד למות ויצו את שלמה
לאמר : אנכי הלך בדרך כל הארץ וחזקת וה
לאיש : ושמרת את משמרת יהוה אל
ללכת בדרכיו לשמר חקתיו ומצותיו ומשפ
ועדותיו ככתוב בתורת משה למען תשכיל
כל אשר תעשה ואת כל אשר תפנה ש
למען יקים יהוה את דברו אשר דבר עלי לא
אם ישמרו בניך את דרכם ללכת לפני באמת
לבבם ובכל נפשם לאמר לא יכרת לך איש
כסא ישראל : וגם אתה ידעת את אשר ע
לי יואב בן צרויה אשר עשה לשני שרי צבא
ישראל לאבנר בן נר ולעמשא בן יתר ויהר
וישם דמי מלחמה בשלם ויתן דמי מלח
בחגרתו אשר במתניו ובנעלו אשר ברגל
ועשית כחכמתך ולא תורד שיבתו בשלם שא
ולבני ברזלי הגלעדי תעשה חסד והיו בא
שלחנך כי כן קרבו אלי בברחי מפני אבשל
אחיך : והנה עמך שמעי בן גרא בן הימ
מבחרים והוא קללני קללה נמרצת ביום ל
מחנים והוא ירד לקראתי הירדן ואשבע
ביהוה לאמר אם אמיתך בחרב : ועתה
תנקהו כי איש חכם אתה וידעת את א
תעשה לו והורדת את שיבתו בדם שא
וישכב דוד עם אבתיו ויקבר בעיר דוד : והי
אשר מלך דוד על ישראל ארבעים שנה בחב
מלך שבע שנים ובירושלם מלך שלשים וש
שנים : ושלמה ישב על כסא דוד אביו ו
מלכתו מאד : ויבא אדניהו בן חגית אל
שבע אם שלמה ותאמר השלום באך ויא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ם׃ ויאמר דבר לי אליך ותאמר דבר׃
ר את ידעת כי לי היתה המלוכה ועלי שמו
שראל פניהם למלך ותסב המלוכה ותהי
י כי מיהוה היתה לו׃ ועתה שאלה אחת
א שאל מאתך אל תשבי את פני ותאמר אליו
׃ ויאמר אמרי נא לשלמה המלך כי לא
ב את פניך ויתן לי את אבישג השונמית
ה׃ ותאמר בת שבע טוב אנכי אדבר עליך
המלך׃ ותבא בת שבע אל המלך שלמה
ר לו על אדניהו ויקם המלך לקראתה
תחו לה וישב על כסאו וישם כסא לאם
ד ותשב לימינו׃ ותאמר שאלה אחת
ה אנכי שאלת מאתך אל תשב את פני
ר לה המלך שאלי אמי כי לא אשיב את
׃ ותאמר יתן את אבישג השנמית
ניהו אחיך לאשה׃ ויען המלך שלמה
ר לאמו ולמה את שאלת את אבישג
חמית לאדניהו ושאלי לו את המלוכה כי הוא
תגדול ממני ולו ולאביתר הכהן וליואב בן
ח׃ וישבע המלך שלמה ביהוה לאמר כה
ה לי אלהים וכה יוסיף כי בנפשו דבר
הו את הדבר הזה׃ ועתה חי יהוה אשר
כי ויושיביני על כסא דוד אבי ואשר עשה
ת כאשר דבר כי היום יומת אדניהו׃
ח המלך שלמה ביד בניהו בן יהוידע
ע בו וימת׃ ולאביתר הכהן אמר המלך
ת לך על שדיך כי איש מות אתה וביום הזה
אמיתך כי נשאת את ארון אדני יהוה לפני
אבי וכי התענית בכל אשר התענה אבי׃
ש שלמה את אביתר מהיות כהן ליהוה
א את דבר יהוה אשר דבר על בית עלי
לה׃ והשמעה באה עד יואב כי יואב נטה
י אדניה ואחרי אבשלום לא נטה וינס יואב
הל יהוה ויחזק בקרנות המזבח׃ ויגד
ך שלמה כי נס יואב אל אהל יהוה והנה אצל
זבח וישלח שלמה את בניהו בן יהוידע
ר לך פגע בו׃ ויבא בניהו אל אהל יהוה
ר אליו כה אמר המלך צא ויאמר לא כי פה
ת וישב בניהו את המלך דבר לאמר כה דבר
וכה ענני׃ ויאמר לו המלך עשה כאשר
ופגע בו וקברתו והסירת דמי חנם אשר

שפך יואב מעלי ומעל בית אבי : והשיב
את דמו על ראשו אשר פגע בשני אנ
צדקים וטבים ממנו ויהרגם בחרב ואבי ד
ידע את אבנר בן נר שר צבא ישראל
עמשא בן יתר שר צבא יהודה : ושבו ד
בראש יואב ובראש זרעו לעלם ולדוד ו
ולביתו ולכסאו יהיה שלום עד עולם מעם י
ויעל בניהו בן יהוידע ויפגע בו וימתהו ו
בביתו במדבר : ויתן המלך את בני
יהוידע תחתיו על הצבא ואת צדוק הכהן
המלך תחת אביתר : וישלח המלך וי
לשמעי ויאמר לו בנה לך בית בירושלם וי
שם ולא תצא משם אנה ואנה : והיה
צאתך ועברת את נחל קדרון ידע תדע כי
תמות דמך יהיה בראשך : ויאמר שמעי
טוב הדבר כאשר דבר אדני המלך כן י
עבדך וישב שמעי בירושלם ימים רבים :
מקץ שלש שנים ויברחו שני עבדים לש
אל אכיש בן מעכה מלך גת ויגידו לש
לאמר הנה עבדיך בגת : ויקם שמעי וי
את חמרו וילך גתה אל אכיש לבקש את ע
וילך שמעי ויבא את עבדיו מגת :
לשלמה כי הלך שמעי מירושלם גת וי
וישלח המלך ויקרא לשמעי ויאמר אליו ה
השבעתיך ביהוה ואעד בך לאמר ביום צ
והלכת אנה ואנה ידע תדע כי מות ת
ותאמר אלי טוב הדבר שמעתי : ומדוע
שמרת את שבעת יהוה ואת המצוה אשר צ
עליך : ויאמר המלך אל שמעי אתה ידעת
כל הרעה אשר ידע לבבך אשר עשית לדוד
והשיב יהוה את רעתך בראשך : והמלך ש
ברוך וכסא דוד יהיה נכון לפני יהוה עד עו
ויצו המלך את בניהו בן יהוידע ויצא ויפגע
וימת והממלכה נכונה ביד שלמה :
ג ויתחתן שלמה את פרעה מלך מצרים וי
את בת פרעה ויביאה אל עיר דוד עד
לבנות את ביתו ואת בית יהוה ואת חו
ירושלם סביב : רק העם מזבחים בבמות כ
נבנה בית לשם יהוה עד הימים ההם : וי
שלמה את יהוה ללכת בחקות דוד אביו
בבמות הוא מזבח ומקטיר : וילך המלך גב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שם כי היא הבמה הגדולה אלף עלות יעלה
על המזבח ההוא : בגבעון נראה יהוה
לםה בחלום הלילה ויאמר אלהים שאל מה
לך : ויאמר שלמה אתה עשית עם עבדך
כי חסד גדול כאשר הלך לפניך באמת
קה ובישרת לבב עמך ותשמר לו את החסד
הזה ותתן לו בן ישב על כסאו כיום הזה :
יהוה אלהי אתה המלכת את עבדך תחת
בי ואנכי נער קטן לא ארע צאת ובא :
בתוך עמך אשר בחרת עם רב אשר לא
ולא יספר מרוב : ונתת לעבדך לב שמע
את עמך להבין בין טוב לרע כי מי יוכל
את עמך הכבד הזה : וייטב הדבר בעיני
כי שאל שלמה את הדבר הזה : ויאמר
אליו יען אשר שאלת את הדבר הזה ולא
לך ימים רבים ולא שאלת לך עשר ולא
נפש איביך ושאלת לך הבין לשמע
: הנה עשיתי כדבריך הנה נתתי לך לב
ונבון אשר כמוך לא היה לפניך ואחריך לא
כמוך : וגם אשר לא שאלת נתתי לך גם
גם כבוד אשר לא היה כמוך איש במלכים
יך : ואם תלך בדרכי לשמר חקי ומצותי
הלך דויד אביך והארכתי את ימיך : ויקץ
והנה חלום ויבוא ירושלם ויעמד לפני
ברית יהוה ויעל עלות ויעש שלמים ויעש
לכל עבדיו : אז תבאנה שתים נשים
אל המלך ותעמדנה לפניו : ותאמר האשה
בי אדני אני והאשה הזאת ישבות בבית
אלד עמה בבית : ויהי ביום השלישי
ותלד גם האשה הזאת ואנחנו יחדו אין
נו בבית זולתי שתים אנחנו בבית :
בן האשה הזאת לילה אשר שכבה עליו :
בתוך הלילה ותקח את בני מאצלי ואמתך
ותשכיבהו בחיקה ואת בנה המת
כה בחיקי : ואקם בבקר להיניק את בני
מת ואתבונן אליו בבקר והנה לא היה בני
ילדתי : ותאמר האשה האחרת לא כי
חי ובנך המת וזאת אמרת לא כי בנך המת
החי ותדברנה לפני המלך : ויאמר המלך
אמרת זה בני החי ובנך המת וזאת אמרת
בנך המת ובני החי : ויאמר המלך קחו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לי חרב ויביאו החרב לפני המלך ׃ ויאמר
המלך גזרו את הילד החי לשנים ותנו את החצי
לאחת ואת החצי לאחת ׃ ותאמר האשה אשר
בנה החי אל המלך כי נכמרו רחמיה על בנה
ותאמר בי אדני תנו לה את הילוד החי והמת אל
תמיתהו וזאת אמרת גם לי גם לך לא יהיה גזרו
ויען המלך ויאמר תנו לה את הילוד החי והמת
לא תמיתהו היא אמו ׃ וישמעו כל ישראל את
המשפט אשר שפט המלך ויראו מפני המלך כי
ראו כי חכמת אלהים בקרבו לעשות משפט
ד ויהי המלך שלמה מלך על כל ישראל
ואלה השרים אשר לו עזריהו בן צדוק
הכהן׃ אליחרף ואחיה בני שישא ספרים
יהושפט בן אחילוד המזכיר׃ ובניהו בן יהוידע
על הצבא וצדוק ואביתר כהנים ׃ ועזריהו בן
נתן על הנצבים וזבוד בן נתן כהן רעה המלך
ואחישר על הבית ואדנירם בן עבדא על המס
ולשלמה שנים עשר נצבים על כל ישראל
וכלכלו את המלך ואת ביתו חדש בשנה יהיה על
אחד לכלכל ׃ ואלה שמותם בן חור בהר
אפרים׃ בן דקר במקץ ובשעלבים ובית שמש
ואילון בית חנן׃ בן חסד בארבות לו שכה וכל
ארץ חפר ׃ בן אבינדב כל נפת דאר טפת בת
שלמה היתה לו לאשה ׃ בענא בן אחילוד
תענך ומגדו וכל בית שאן אשר אצל צרתנה
מתחת ליזרעאל מבית שאן עד אבל מחולה עד
מעבר ליקמעם ׃ בן גבר ברמות גלעד לו חות
יאיר בן מנשה אשר בגלעד לו חבל ארגב אשר
בבשן ששים ערים גדלות חומה ובריח נחשת ׃
אחינדב בן עדא מחנימה ׃ אחימעץ בנפתלי
גם הוא לקח את בשמת בת שלמה לאשה ׃
בענא בן חושי באשר ובעלות ׃ יהושפט בן
פרוח בישׂשכר׃ שמעי בן אלא בבנימן׃ גבר
בן ארי בארץ גלעד ארץ סיחון מלך האמרי ועג
מלך הבשן ונציב אחד אשר בארץ ׃ יהודה
וישראל רבים כחול אשר על הים לרב אכלים
ושתים ושמחים ׃ ושלמה היה מושל בכל
הממלכות מן הנהר ארץ פלשתים ועד גבול
מצרים מגשים מנחה ועבדים את שלמה כל ימי
חייו׃ ויהי לחם שלמה ליום אחד שלשים כר
סלת וששים כר קמח ׃ עשרה בקר בראים
ועשרים בקר רעי ומאה צאן לבד מאיל וצבי
ויחמור

ד ובברבים אבוסים : כי הוא רדה בכל
הנהר מתפסח ועד עזה בכל מלכי עבר
ושלום היה לו מכל עבריו מסביב : וישב
יה וישראל לבטח איש תחת גפנו ותחת
ו מדן ועד באר שבע כל ימי שלמה :
לשלמה ארבעים אלף ארות סוסים למרכבו
ם עשר אלף פרשים : וכלכלו הנצבים
ו את המלך שלמה ואת כל הקרב אל שלחן
שלמה איש חדשו לא יעדרו דבר :
רים והתבן לסוסים ולרכש יבאו אל
ם אשר יהיה שם איש כמשפטו : ויתן
ם חכמה לשלמה ותבונה הרבה מאד ורחב
חול אשר על שפת הים : ותרב חכמת
ה מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצרים:
ם מכל הארם מאיתן האזרחי והימן וכלכל
ע בני מחול ויהי שמו בכל הגוים סביב :
ר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה
: וידבר על העצים מן הארז אשר בלבנון
האזוב אשר יצא בקיר וידבר על הבהמה
העוף ועל הרמש ועל הדגים : ויבאו מכל
ים לשמע את חכמת שלמה מאת כל מלכי
ץ אשר שמעו את חכמתו :
וישלח חירם מלך צור את עבדיו אל שלמה ה
שמע כי אתו משחו למלך תחת אביהו כי
היה חירם לדוד כל הימים : וישלח שלמה
חירם לאמר : אתה ידעת את דוד אבי כי לא
לבנות בית לשם יהוה אלהיו מפני המלחמה
ר סבבהו עד תת יהוה אתם תחת כפות רגלו:
ת הניח יהוה אלהי לי מסביב אין שטן ואין
ע רע : והנני אמר לבנות בית לשם יהוה
י כאשר דבר יהוה אל דוד אבי לאמר בנך
ר אתן תחתיך על כסאך הוא יבנה הבית
מי : ועתה צוה ויכרתו לי ארזים מן הלבנון
די יהיו עם עבדיך ושכר עבדיך אתן לך ככל
ר תאמר כי אתה ידעת כי אין בנו איש ידע
ת עצים כצדנים : ויהי כשמע חירם את
רי שלמה וישמח מאד ויאמר ברוך יהוה
ם אשר נתן לדוד בן חכם על העם הרב הזה :
לח חירם אל שלמה לאמר שמעתי את אשר
לחת אלי אני אעשה את כל חפצך בעצי ארזים
עצי ברושים : עברי ירדו מן הלבנון ימה

ואני אשימם דברות בים עד המקום אשר תשלח
אלי ונפצתים שם ואתה תשא ואתה תעשה
את חפצי לתת לחם ביתי : ויהי חירום נתן
לשלמה עצי ארזים ועצי ברושים כל חפצו :
ושלמה נתן לחירם עשרים אלף כר חטים מכלת
לביתו ועשרים כר שמן כתית כה יתן שלמה
לחירם שנה בשנה : ויהוה נתן חכמה לשלמה
כאשר דבר לו ויהי שלם בין חירם ובין שלמה
ויכרתו ברית שניהם : ויעל המלך שלמה מס
מכל ישראל ויהי המס שלשים אלף איש :
וישלחם לבנונה עשרת אלפים בחדש חליפות
חדש יהיו בלבנון שנים חדשים בביתו ואדנירם
על המס : ויהי לשלמה שבעים אלף נשא סבל
ושמנים אלף חצב בהר : לבד משרי הנצבים
לשלמה אשר על המלאכה שלשת אלפים ושלש
מאות הרדים בעם העשים במלאכה : ויצו
המלך ויסעו אבנים גדלות אבנים יקרות ליסד
הבית אבני גזית : ויפסלו בני שלמה ובני
חירום והגבלים ויכינו העצים והאבנים לבנות
הבית

ו ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה
לצאת בני ישראל מארץ מצרים בשנה
הרביעית בחדש זו הוא החדש השני למלך
שלמה על ישראל ויבן הבית ליהוה : והבית
אשר בנה המלך שלמה ליהוה ששים אמה
ארכו ועשרים רחבו ושלשים אמה קומתו :
והאולם על פני היכל הבית עשרים אמה ארכו על
פני רחב הבית עשר באמה רחבו על פני הבית :
ויעש לבית חלוני שקפים אטמים : ויבן על ה
קיר הבית יצוע סביב את קירות הבית סביב
להיכל ולדביר ויעש צלעות סביב : היצוע
התחתונה חמש באמה רחבה והתיכונה שש
באמה רחבה והשלישית שבע באמה רחבה כי
מגרעות נתן לבית סביב חוצה לבלתי אחז
בקירות הבית : והבית בהבנתו אבן שלמה
מסע נבנה ומקבות והגרזן כל כלי ברזל לא
נשמע בבית בהבנתו : פתח הצלע התיכונה
אל כתף הבית הימנית ובלולים יעלו על התיכנה
ומן התיכנה אל השלשים : ויבן את הבית
ויכלהו ויספן את הבית גבים ושדרת בארזים :
ויבן את היציע על כל הבית חמש אמות קומתו ו
ויאחז

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

א את הבית בעצי ארזים: ויהי דבר יהוה
שלמה לאמר: הבית הזה אשר אתה בנה
תלך בחקתי ואת משפטי תעשה ושמרת את
מצותי ללכת בהם והקמתי את דברי אתך
ר דברתי אל דוד אביך: ושכנתי בתוך בני
אל ולא אעזב את עמי ישראל: ויבן שלמה
הבית ויכלהו: ויבן את קירות הבית
תה בצלעות ארזים מקרקע הבית עד קירות
ן צפה עץ מבית ויצף את קרקע הבית
צלעות ברושים: ויבן את עשרים אמה
כתי הבית בצלעות ארזים מן הקרקע עד
ירות ויבן לו מבית לדביר לקדש הקדשים:
בעים באמה היה הבית הוא ההיכל לפני:
ו אל הבית פנימה מקלעת פקעים ופטורי
ים הכל ארז אין אבן נראה: ודביר בתוך
ת מפנימה הכין לתתן שם את ארון ברית
ולפני הדביר עשרים אמה ארך ועשרים
ה רחב ועשרים אמה קומתו ויצפהו זהב
ר ויצף מזבח ארז: ויצף שלמה את הבית
נימה זהב סגור ויעבר ברתיקות זהב לפני
יר ויצפהו זהב: ואת כל הבית צפה זהב
תם כל הבית וכל המזבח אשר לדביר צפה
: ויעש בדביר שני כרובים עצי שמן
ר אמות קומתו: וחמש אמות כנף הכרוב
חת וחמש אמות כנף הכרוב השנית עשר
ות מקצות כנפיו ועד קצות כנפיו: ועשר
ה הכרוב השני מדה אחת וקצב אחד לשני
רבים: קומת הכרוב האחד עשר באמה וכן
וב השני: ויתן את הכרובים בתוך הבית
נימי ויפרשו את כנפי הכרבים ותגע כנף
חד בקיר וכנף הכרוב השני נגעת בקיר
ני וכנפיהם אל תוך הבית נגעת כנף אל
: ויצף את הכרובים זהב: ואת כל קירות
ת מסב קלע פתוחי מקלעות כרובים
מרות ופטורי צצים מלפנים ולחיצון: ואת
קע הבית צפה זהב לפנימה ולחיצון: ואת
ח הדביר עשה דלתות עצי שמן האיל
זות חמשית: ושתי דלתות עצי שמן וקלע
הם מקלעות כרובים ותמרת ופטורי צצים
ה זהב וירד על הכרובים ועל התמרות את
הב: וכן עשה לפתח ההיכל מזוזות עצי
שמן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שמן מאת רבעית : ושתי דלתות עצי ברושים
שני צלעים הדלת האחת גלילים ושני קלעים
הדלת השנית גלילים : וקלע כרובים ותמרות
ופטורי צצים וצפה זהב מישר על המחקה :
ויבן את החצר הפנימית שלשה טורי גזית וטור
כרתת ארזים : בשנה הרביעת יסד בית יהוה
בירח זו : ובשנה האחת עשרה בירח בול הוא
החדש השמיני כלה הבית לכל דבריו ולכל
משפטו ויבנהו שבע שנים :
ואת ביתו בנה שלמה שלש עשרה שנה
ויכל את כל ביתו : ויבן את בית יער הלבנון
מאה אמה ארכו וחמשים אמה רחבו ושלשים
אמה קומתו על ארבעה טורי עמודי ארזים
וכרתות ארזים על העמודים : וספן בארז ממעל
על הצלעות אשר על העמודים ארבעים וחמשה
חמשה עשר הטור : ושקפים שלשה טורים
ומחזה אל מחזה שלש פעמים : וכל הפתחים
והמזוזות רבעים שקף ומול מחזה אל מחזה
שלש פעמים : ואת אולם העמודים עשה
חמשים אמה ארכו ושלשים אמה רחבו ואולם
על פניהם ועמודים ועב על פניהם : ואולם
הכסא אשר ישפט שם אלם המשפט עשה וספן
בארז מהקרקע עד הקרקע : וביתו אשר ישב
שם חצר האחרת מבית לאולם כמעשה הזה היה
ובית יעשה לבת פרעה אשר לקח שלמה כאולם
הזה : כל אלה אבנים יקרת כמדות גזית
מגררות במגרה מבית ומחוץ וממסד עד
הטפחות ומחוץ עד החצר הגדולה : ומיסד
אבנים יקרות אבנים גדלות אבני עשר אמות
ואבני שמנה אמות : ומלמעלה אבנים יקרות
כמדות גזית וארז : וחצר הגדולה סביב שלשה
טורים גזית וטור כרתות ארזים ולחצר בית
יהוה הפנימית ולאלם הבית : וישלח המלך
שלמה ויקח את חירם מצר : בן אשה אלמנה
הוא ממטה נפתלי ואביו איש צרי חרש נחשת
וימלא את החכמה ואת התבונה ואת הדעת
לעשות כל מלאכה בנחשת ויבוא אל המלך
שלמה ויעש את כל מלאכתו : ויצר את שני
העמודים נחשת שמנה עשרה אמה קומת
העמוד האחד וחוט שתים עשרה אמה יסב את
העמוד השני : ושתי כתרות עשה לתת על
ראשי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ר העמודים מצק נחשת חמש אמות קומת
רת האחת וחמש אמות קומת הכתרת
ת: שבכים מעשה שבכה גדלים מעשה
זרות לכתרות אשר על ראש העמודים
ה לכתרת האחת ושבעה לכתרת השנית:
את העמודים ושני טורים סביב על
כה האחת לכסות את הכתרת אשר על ראש
ים וכן עשה לכתרת השנית: וכת־רת
על ראש העמודים מעשה שושן באולם
אמות: וכתרת על שני העמודים גם
ל מלעמת הבטן אשר לעבר שבכה
ונים מאתים טרים סביב על הכתרת
ת: ויקם את העמודים לאלם ההיכל ויקם
עמוד הימני ויקרא את שמו יכין ויקם את
ד השמאלי ויקרא את שמו בעז: ועל
העמודים מעשה שושן ותתם מלאכת
ודים: ויעש את הים מוצק עשר באמה
תו עד שפתו עגל סביב וחמש באמה
ו וקוה שלשים באמה יסב אתו סביב:
ים מתחת לשפתו סביב סבבים אתו עשר
ה מקפים את הים סביב שני טורים הפקעים
ם ביצקתו: עמד על שני עשר בקר
ה פנים צפונה ושלשה פנים ימה ושלשה
ם נגבה ושלשה פנים מזרחה והים עליהם
עלה וכל אחריהם ביתה: ועביו טפח
ו כמעשה שפת כוס פרח שושן אלפים
כיל: ויעש את המכנות עשר נחשת
ע באמה ארך המכונה האחת וארבע באמה
ה ושלש באמה קומתה: וזה מעשה
נה מסגרות להם ומסגרת בין השלבים:
המסגרות אשר בין השלבים אריות בקר
בים ועל השלבים כן ממעל ומתחת
ות ולבקר ליות מעשה מורד: וארבעה
י נחשת למכונה האחת וסרני נחשת
עה פעמתיו כתפת להם מתחת לכיר
פות יצקות מעבר איש ליות: ופיהו מבית
ת ומעלה באמה ופיה עגל מעשה כן אמה
האמה וגם על פיה מקלעות ומסגרתיהם
עות לא עגלות: וארבעת האופנים
תחת למסגרות וידות האופנים במכונה
ת האופן האחד אמה וחצי האמה:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ומעשה האופנים כמעשה אופן המרכבה ידותם
וגביהם וחשקיהם וחשריהם הכל מוצק :
וארבע כתפות אל ארבע פנות המכנה האחת מן
המכנה כתפיה : ובראש המכונה חצי האמה
קומה עגל סביב ועל ראש המכנה ידתיה
ומסגרתיה ממנה : ויפתח על הלחת ידתיה
ועל ומסגרתיה כרובים אריות ותמרת כמער
איש וליות סביב : כזאת עשה את עשר
המכנות מוצק אחד מדה אחת קצב אחד
לכלהנה : ויעש עשרה כירות נחשת ארבעים
בת יכיל הכיור האחד ארבע באמה הכיור האחד
כיור אחד על המכונה האחת לעשר המכנות :
ויתן את המכנות חמש על כתף הבית מימין
וחמש על כתף הבית משמאלו ואת הים נתן
מכתף הבית הימנית קדמה ממול נגב : ויעש
חירום את הכירות ואת היעים ואת המזרקות
ויכל חירם לעשות את כל המלאכה אשר עשה
למלך שלמה בית יהוה : עמדים שנים וגלת
הכתרת אשר על ראש העמודים שתים
והשבכות שתים לכסות את שתי גלות הכתרת
אשר על ראש העמודים : ואת הרמנים ארבע
מאות לשתי השבכות שני טורים רמנים
לשבכה האחת לכסות את שתי גלת הכתרת
אשר על פני העמדים : ואת המכנות עשר ואת
הכירת עשרה על המכנות : ואת הים האחד
ואת הבקר שנים עשר תחת הים : ואת הסירות
ואת היעים ואת המזרקות ואת כל הכלים האהל
אשר עשה חירם למלך שלמה בית יהוה נחשת
ממרט : בככר הירדן יצקם המלך במעבה
האדמה בין סכות ובין צרתן : ויבא שלמה את
כל הכלים מרב מאד מאד לא נחקר משקל
הנחשת : ויעש שלמה את כל הכלים אשר בית
יהוה את מזבח הזהב ואת השלחן אשר עליו
לחם הפנים זהב : ואת המנרות חמש מימין
וחמש משמאל לפני הדביר זהב סגור והפרח
והנרת והמלקחים זהב : והספות והמזמרות
והמזרקות והכפות והמחתות זהב סגור
והפתות לדלתות הבית הפנימי לקדש הקדשים
לדלתי הבית להיכל זהב : ותשלם כל המלאכה
אשר עשה המלך שלמה בית יהוה ויבא שלמה
את קדשי דוד אביו את הכסף ואת הזהב ואת
הכלים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נתן באצרות בית יהוה :
יקהל שלמה את זקני ישראל ואת כל ח
המטות נשיאי האבות לבני ישראל אל
שלמה ירושלם להעלות את ארון ברית
מעיר דוד היא ציון : ויקהלו אל המלך
כל איש ישראל בירח האתנים בחג הוא
השביעי : ויבאו כל זקני ישראל וישאו
את הארון : ויעלו את ארון יהוה ואת
ואת כל כלי הקדש אשר באהל ויעלו
הכהנים והלוים : והמלך שלמה וכל עדת
הנועדים עליו אתו ל כי הארון מזבחים
בקר אשר לא יספרו ולא ימנו מרב :
הכהנים את ארון ברית יהוה אל מקומו
הבית אל קדש הקדשים אל תחת כנפי
כים : כי הכרבים פרשים כנפים אל מקום
ויסכו הכרבים על הארון ועל בדיו
לה : ויאריכו הבדים ויראו ראשי הבדים
דש על פני הדביר ולא יראו החוצה ויהיו
היום הזה : אין בארון רק שני לחות
אשר הנח שם משה בחרב אשר כרת
עם בני ישראל בצאתם מארץ מצרים :
הכהנים מן הקדש והענן מלא את
יהוה : ולא יכלו הכהנים לעמד לשרת
הענן כי מלא כבוד יהוה את בית יהוה :
שלמה יהוה אמר לשכן בערפל : בנה
בית זבל לך מכון לשבתך עולמים : ויסב
את פניו ויברך את כל קהל ישראל וכל
ישראל עמד : ויאמר ברוך יהוה אלהי
אשר דבר בפיו את דוד אבי ובידו מלא
: מן היום אשר הוצאתי את עמי את
ממצרים לא בחרתי בעיר מכל שבטי
לבנות בית להיות שמי שם ואבחר בדוד
על עמי ישראל : ויהי עם לבב דוד אבי
בית לשם יהוה אלהי ישראל : ויאמר
דוד אבי יען אשר היה עם לבבך לבנות
שמי הטיבת כי היה עם לבבך : רק אתה
הבית כי אם בנך היצא מחלציך הוא
הבית לשמי : ויקם יהוה את דברו אשר
ואקם תחת דוד אבי ואשב על כסא ישראל
דבר יהוה ואבנה הבית לשם יהוה אלהי
: ואשם שם מקום לארון אשר שם
ברית

ברית יהוה אשר כרת עם אבתינו בהוציא
אותם מארץ מצרים: ויעמד שלמה לפני מזבח
יהוה נגד כל קהל ישראל ויפרש כפיו השמים:
ויאמר יהוה אלהי ישראל אין כמוך אלהים
בשמים ממעל ועל הארץ מתחת שמר הברית
והחסד לעבדיך ההלכים לפניך בכל לבם: אשר
שמרת לעבדך דוד אבי את אשר דברת לו
ותדבר בפיך ובידך מלאת כיום הזה: ועתה
יהוה אלהי ישראל שמר לעבדך דוד אבי את
אשר דברת לו לאמר לא יכרת לך איש מלפני
ישב על כסא ישראל רק אם ישמרו בניך את
דרכם ללכת לפני כאשר הלכת לפני: ועתה
אלהי ישראל יאמן נא דבריך אשר דברת לעבדך
דוד אבי: כי האמנם ישב אלהים על הארץ הנה
השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף כי הבית
הזה אשר בניתי: ופנית אל תפלת עבדך ואל
תחנתו יהוה אלהי לשמע אל הרנה ואל התפלה
אשר עבדך מתפלל לפניך היום: להיות עינך
פתחת אל הבית הזה לילה ויום אל המקום אשר
אמרת יהיה שמי שם לשמע אל התפלה אשר
יתפלל עבדך אל המקום הזה: ושמעת אל
תחנת עבדך ועמך ישראל אשר יתפללו אל
המקום הזה ואתה תשמע אל מקום שבתך אל
השמים ושמעת וסלחת: את אשר יחטא איש
לרעהו ונשא בו אלה להאלתו ובא אלה לפני
מזבחך בבית הזה: ואתה תשמע השמים
ועשית ושפטת את עבדיך להרשיע רשע לתת
דרכו בראשו ולהצדיק צדיק לתת לו כצדקתו:
בהנגף עמך ישראל לפני אויב אשר יחטאו לך
ושבו אליך והודו את שמך והתפללו והתחננו
אליך בבית הזה: ואתה תשמע השמים וסלחת
לחטאת עמך ישראל והשבתם אל האדמה אשר
נתת לאבותם: בהעצר שמים ולא יהיה מטר
כי יחטאו לך והתפללו אל המקום הזה והודו את
שמך ומחטאתם ישובון כי תענם: ואתה
תשמע השמים וסלחת לחטאת עבדיך ועמך
ישראל כי תורם את הדרך הטובה אשר ילכו בה
ונתתה מטר על ארצך אשר נתתה לעמך
לנחלה: רעב כי יהיה בארץ דבר כי יהיה
שדפון ירקון ארבה חסיל כי יהיה כי יצר לו
איבו בארץ שעריו כל נגע כל מחלה: כל
תפלה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כל תחנה אשר תהיה לכל האדם לכל עמך
אשר ידעון איש נגע לבבו ופרש כפיו
רת הזה : ואתה תשמע השמים מכון
וסלחת ועשית ונתת לאיש ככל דרכיו
דע את לבבו כי אתה ידעת לבדך את לבב
האדם : למען יראוך כל הימים אשר הם
על פני האדמה אשר נתתה לאבתינו :
ל הנכרי אשר לא מעמך ישראל הוא ובא
רחוקה למען שמך : כי ישמעון את
הגדול ואת ידך החזקה וזרעך הנטויה ובא
ל אל הבית הזה : אתה תשמע השמים
בתך ועשית בכל אשר יקרא אליך הנכרי
רעון כל עמי הארץ את שמך ליראה אתך
שראל ולדעת כי שמך נקרא על הבית
שר בניתי : כי יצא עמך למלחמה על
דרך אשר תשלחם והתפללו אל יהוה דרך
אשר בחרת בה והבית אשר בניתי לשמך:
ת השמים את תפלתם ואת תחנתם
ת משפטם : כי יחטאו לך כי אין אדם
א יחטא ואנפת בם ונתתם לפני אויב
ם שביהם אל ארץ האויב רחוקה או
: והשיבו אל לבם בארץ אשר נשבו שם
התחננו אליך בארץ שביהם לאמר חטאנו
ו רשענו : ושבו אליך בכל לבבם ובכל
בארץ איביהם אשר שבו אתם והתפללו
רך ארצם אשר נתתה לאבותם העיר
חרת והבית אשר בנית לשמך: ושמעת
ם מכון שבתך את תפלתם ואת תחנתם
משפטם: וסלחת לעמך אשר חטאו לך
שעיהם אשר פשעו בך ונתתם לרחמים
ביהם ורחמום : כי עמך ונחלתך הם
וצאת ממצרים מתוך כור הברזל: להיות
פתחת אל תחנת עבדך ואל תחנת עמך
לשמע אליהם בכל קראם אליך : כי
בדלתם לך לנחלה מכל עמי הארץ כאשר
ביד משה עבדך בהוציאך את אבתינו
ם אדני יהוה : ויהי ככלות שלמה
ל אל יהוה את כל התפלה והתחנה הזאת
לפני מזבח יהוה מכרע על ברכיו וכפיו
ת השמים : ויעמד ויברך את כל קהל
קול גדול לאמר : ברוך יהוה אשר נתן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מנוחה לעמו ישראל ככל אשר דבר לא נפל ד
אחד מכל דברו הטוב אשר דבר ביד משה עבד
יהי יהוה אלהינו עמנו כאשר היה עם אבת
אל יעזבנו ואל יטשנו: להטות לבבנו א
ללכת בכל דרכיו ולשמר מצותיו וח
ומשפטיו אשר צוה את אבתינו: ויהיו דב
אלה אשר התחננתי לפני יהוה קרבים אל יה
אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עב
ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו: למ
דעת כל עמי הארץ כי יהוה הוא האלהים א
עוד: והיה לבבכם שלם עם יהוה אלהינו לל
בחקיו ולשמר מצותיו כיום הזה: והמלך ו
ישראל עמו זבחים זבח לפני יהוה: ויזב
שלמה את זבח השלמים אשר זבח ליהוה בק
עשרים ושנים אלף וצאן מאה ועשרים א
ויחנכו את בית יהוה המלך וכל בני ישרא
ביום ההוא קדש המלך את תוך החצר אשר לפ
בית יהוה כי עשה שם את העלה ואת המנ
ואת חלבי השלמים כי מזבח הנחשת אשר לפ
יהוה קטן מהכיל את העלה ואת המנחה וא
חלבי השלמים: ויעש שלמה בעת ההוא א
החג וכל ישראל עמו קהל גדול מלבוא חמת ע
נחל מצרים לפני יהוה אלהינו שבעת ימי
ושבעת ימים ארבעה עשר יום: ביום השמ
שלח את העם ויברכו את המלך וילכו לאהלי
שמחים וטובי לב על כל הטובה אשר עשה יה
לדוד עבדו ולישראל עמו:
ט ויהי ככלות שלמה לבנות את בית יהוה ו
בית המלך ואת כל חשק שלמה אשר ח
לעשות: וירא יהוה אל שלמה שנית כא
נראה אליו בגבעון: ויאמר יהוה אליו שמע
את תפלתך ואת תחנתך אשר התחננתה לפ
הקדשתי את הבית הזה אשר בנתה לשום ש
שם עד עולם והיו עיני ולבי שם כל הימים
ואתה אם תלך לפני כאשר הלך דוד אביך בת
לבב ובישר לעשות ככל אשר צויתיך ח
ומשפטי תשמר: והקמתי את כסא ממלכ
על ישראל לעלם כאשר דברתי על דוד אב
לאמר לא יכרת לך איש מעל כסא ישראל:
שוב תשבון אתם ובניכם מאחרי ולא תשמ
מצותי חקתי אשר נתתי לפניכם והלכת
ועבדו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

…בם אלהים אחרים והשתחויתם להם:
…תי את ישראל מעל פני האדמה אשר נתתי
…את הבית אשר הקדשתי לשמי אשלח מעל
…היה ישראל למשל ולשנינה בכל העמים:
…הזה יהיה עליון כל עבר עליו ישם ושרק
…על מה עשה יהוה ככה לארץ הזאת ולבית
… ואמרו על אשר עזבו את יהוה אלהיהם
…הוציא את אבתם מארץ מצרים ויחזקו
…אלהים אחרים וישתחו להם ויעבדום על כן
…יהוה עליהם את כל הרעה הזאת: ויהי
…עשרים שנה אשר בנה שלמה את שני
…את בית יהוה ואת בית המלך: חירם
…נשא את שלמה בעצי ארזים ובעצי
…ם ובזהב לכל חפצו אז יתן המלך שלמה
…עשרים עיר בארץ הגליל: ויצא חירם
…לראות את הערים אשר נתן לו שלמה ולא
…בעיניו: ויאמר מה הערים האלה אשר
…לי אחי ויקרא להם ארץ כבול עד היום
… וישלח חירם למלך מאה ועשרים ככר
… וזה דבר המס אשר העלה המלך שלמה
…את בית יהוה ואת ביתו ואת המלוא ואת
…ירושלם ואת חצר ואת מגדו ואת גזר:
…מלך מצרים עלה וילכד את גזר וישרפה
…ואת הכנעני הישב בעיר הרג ויתנה
…לבתו אשת שלמה: ויבן שלמה את
…ת בית חרן תחתון: ואת בעלת ואת
…במדבר בארץ: ואת כל ערי
…בית אשר היו לשלמה ואת ערי הרכב
…הפרשים ואת חשק שלמה אשר חשק
…בירושלם ובלבנון ובכל ארץ ממשלתו:
…הנותר מן האמרי החתי הפרזי החוי
…אשר לא מבני ישראל המה: בניהם
…נותרו אחריהם בארץ אשר לא יכלו בני
… להחרימם ויעלם שלמה למס עבד עד
…הזה: ומבני ישראל לא נתן שלמה עבד
…אנשי המלחמה ועבדיו ושריו ושלשיו
…רכבו ופרשיו: אלה שרי הנצבים אשר
…מלאכה לשלמה חמשים וחמש מאות
… בעם העשים במלאכה: אך
…עה עלתה מעיר דוד אל ביתה אשר בנה
…בנה את המלוא: והעלה שלמה שלש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

געמים בשנה עלות ושלמים על המזבח אש
בנה ליהוה והקטיר אתו אשר לפני יהוה ושל
את הבית : ואני עשה המלך שלמה בעצי
גבר אשר את אילות על שפת ים סוף באו
ארום : וישלח חירם באני את עבדיו אנ
אניות ידעי הים עם עבדי שלמה : ויב
אופירה ויקחו משם זהב ארבע מאות ועשרי
ככר ויבאו אל המלך שלמה :
יד ומלכת שבא שמעת את שמע שלמה לש
יהוה ותבא לנסתו בחידות : ותבא ירושל
בחיל כבד מאד גמלים נשאים בשמים וזהב
מאד ואבן יקרה ותבא אל שלמה ותדבר א
את כל אשר היה עם לבבה : ויגד לה של
את כל דבריה לא היה דבר נעלם מן המלך א
לא הגיד לה : ותרא מלכת שבא את כל חכ
שלמה והבית אשר בנה : ומאכל של
ומושב עבדיו ומעמד משרתיו ומלבשיה
ומשקיו ועלתו אשר יעלה בית יהוה ולא הי
בה עוד רוח: ותאמר אל המלך אמת היה הר
אשר שמעתי בארצי על דבריך ועל חכמת
ולא האמנתי לדברים עד אשר באתי ותראינ
עיני והנה לא הגד לי החצי הוספת חכמה וט
אל השמועה אשר שמעתי : אשרי אנש
אשרי עבדיך אלה העמדים לפניך תמ
השמעים את חכמתך : יהי יהוה אלהיך בר
אשר חפץ בך לתתך על כסא ישראל באהב
יהוה את ישראל לעלם וישימך למלך לעשו
משפט וצדקה : ותתן למלך מאה ועשרי
ככר זהב ובשמים הרבה מאד ואבן יקרה ל
בא כבשם ההוא עוד לרב אשר נתנה מלכ
שבא למלך שלמה : וגם אני חירם אשר נ
זהב מאופיר הביא מאופיר עצי אלמגים הרב
מאד ואבן יקרה: ויעש המלך את עצי האלמ
מסעד לבית יהוה ולבית המלך וכנרות ונבלי
לשרים לא בא כן עצי אלמגים ולא נראה
היום הזה : והמלך שלמה נתן למלכת שב
את כל חפצה אשר שאלה מלבד אשר נתן לה כ
המלך שלמה ותפן ותלך לארצה היא ועבדי
ויהי משקל הזהב אשר בא לשלמה בשנה אח
שש מאות ששים ושש ככר זהב : לבד מאנ
התרים וסחר הרכלים וכל מלכי הערב ופח
האר

ן : ויעש המלך שלמה מאתים צנה זהב
ט שש מאות זהב יעלה על הצנה האחת :
ש מאות מגנים זהב שחוט שלשת מנים
יעלה על המגן האחת ויתנם המלך בית יער
נון : ויעש המלך כסא שן גדול ויצפהו
מופז : שש מעלות לכסה וראש עגול
ה מאחריו וידת מזה ומזה אל מקום השבת
ים אריות עמדים אצל הידות : ושנים
ר אריים עמדים שם על שש המעלות מזה
ה לא נעשה כן לכל ממלכות : וכל כלי
קה המלך שלמה זהב וכל כלי בית יער
נון זהב סגור אין כסף לא נחשב בימי
מה למאומה : כי אני תרשיש למלך בים
א אני חירם אחת לשלש שנים תבוא אני
שיש נשאת זהב וכסף שנהבים וקפים
יים : ויגדל המלך שלמה מכל מלכי הארץ
שר ולחכמה : וכל הארץ מבקשים את פני
מה לשמע את חכמתו אשר נתן אלהים
נו : והמה מביאים איש מנחתו כלי כסף
י זהב ושלמות ונשק ובשמים סוסים ופרדים
ר שנה בשנה : ויאסף שלמה רכב ופרשים
י לו אלף וארבע מאות רכב ושנים עשר אלף
שים וינחם בערי הרכב ועם המלך בירושלם:
ן המלך את הכסף בירושלם כאבנים ואת
רזים נתן כשקמים אשר בשפלה לרב:
צא הסוסים אשר לשלמה ממצרים ומקוה
רי המלך יקחו מקוה במחיר : ותעלה ותצא
כבה ממצרים בשש מאות כסף וסוס
משים ומאה וכן לכל מלכי החתים ולמלכי
ם בידם יצאו : יא
והמלך שלמה אהב נשים נכריות רבות ואת
ת פרעה מואביות עמוניות אדמית צדנית
תית : מן הגוים אשר אמר יהוה אל בני
שראל לא תבאו בהם והם לא יבאו בכם אכן
ו את לבבכם אחרי אלהיהם בהם דבק שלמה
אהבה : ויהי לו נשים שרות שבע מאות
ילגשים שלש מאות ויטו נשיו את לבו :
הי לעת זקנת שלמה נשיו הטו את לבבו אחרי
להים אחרים ולא היה לבבו שלם עם יהוה
להיו כלבב דויד אביו : וילך שלמה אחרי
שתרת אלהי צדנים ואחרי מלכם שקץ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עמנים ׃ ויעש שלמה הרע בעיני יהוה ולא
מלא אחרי יהוה כדוד אביו ׃ אז יבנה שלמה
במה לכמוש שקץ מואב בהר אשר על פני
ירושלם ולמלך שקץ בני עמון ׃ וכן עשה
לכל נשיו הנכריות מקטירות ומזבחות
לאלהיהן ׃ ויתאנף יהוה בשלמה כי נטה לבבו
מעם יהוה אלהי ישראל הנראה אליו פעמים ׃
וצוה אליו על הדבר הזה לבלתי לכת אחרי
אלהים אחרים ולא שמר את אשר צוה יהוה ׃
ויאמר יהוה לשלמה יען אשר היתה זאת עמך
ולא שמרת בריתי וחקתי אשר צויתי עליך קרע
אקרע את הממלכה מעליך ונתתיה לעבדך ׃
אך בימיך לא אעשנה למען דוד אביך מיד בנך
אקרענה ׃ רק את כל הממלכה לא אקרע שבט
אחד אתן לבנך למען דוד עבדי ולמען ירושלם
אשר בחרתי ׃ ויקם יהוה שטן לשלמה את
הדד האדמי מזרע המלך הוא באדום ׃ ויהי
בהיות דוד את אדום בעלות יואב שר הצבא
לקבר את החללים ויך כל זכר באדום ׃ כי
ששת חדשים ישב שם יואב וכל ישראל עד
הכרית כל זכר באדום ׃ ויברח אדד הוא ואנשים
אדמיים מעבדי אביו אתו לבוא מצרים והדד
נער קטן ׃ ויקמו ממדין ויבאו פארן ויקחו
אנשים עמם מפארן ויבאו מצרים אל פרעה
מלך מצרים ויתן לו בית ולחם אמר לו וארץ
נתן לו ׃ וימצא הדד חן בעיני פרעה מאד ויתן
לו אשה את אחות אשתו אחות תחפנים
הגבירה ׃ ותלד לו אחות תחפניס את גנבת
בנו ותגמלהו תחפנס בתוך בית פרעה ויהי
גנבת בית פרעה בתוך בני פרעה ׃ והדד
שמע במצרים כי שכב דוד עם אבתיו וכי מת
יואב שר הצבא ויאמר הדד אל פרעה שלחני
ואלך אל ארצי ׃ ויאמר לו פרעה כי מה אתה
חסר עמי והנך מבקש ללכת אל ארצך ויאמר
לא כי שלח תשלחני ׃ ויקם אלהים לו שטן
את רזון בן אלידע אשר ברח מאת הדדעזר מלך
צובה אדניו ׃ ויקבץ עליו אנשים ויהי שר גדוד
[illegible] וילכו דמשק וישבו בה וימלכו
[illegible] ויהי שטן לישראל כל ימי שלמה כה
[illegible]
[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ם אמו צרועה אשה אלמנה עבד לשלמה
ו יד במלך : וזה הדבר אשר הרים יד במלך
ה בנה את המלוא סגר את פרץ עיר דוד
: והאיש ירבעם גבור היל וירא שלמה
הנער כי עשה מלאכה הוא ויפקד אתו לכל
ל בית יוסף: ויהי בעת ההיא וירבעם יצא
ושלם וימצא אתו אחיה השילני הנביא
ך והוא מתכסה בשלמה חדשה ושניהם
ם בשדה : ויתפש אחיה בשלמה החדשה
ר עליו ויקרעה שנים עשר קרעים : ויאמר
בעם קח לך עשרה קרעים כי כה אמר יהוה
י ישראל הנני קרע את הממלכה מיד שלמה
תי לך את עשרה השבטים : והשבט האחד
ה לו למען עבדי דוד ולמען ירושלם העיר
ר בחרתי בה מכל שבטי ישראל: יען אשר
בוני וישתחוו לעשתרת אלהי צדנין לכמוש
הי מואב ולמלכם אלהי בני עמון ולא הלכו
רכי לעשות הישר בעיני וחקתי ומשפטי
יד אביו: ולא אקח את כל הממלכה מידו כי
יא אשתנו כל ימי חייו למען דוד עבדי אשר
רתי אתו אשר שמר מצותי וחקתי : ולקחתי
לוכה מיד בנו ונתתיה לך את עשרת
בטים : ולבנו אתן שבט אחד למען היות
לדויד עבדי כל הימים לפני בירושלם העיר
ר בחרתי לי לשום שמי שם : ואתך אקח
לכת בכל אשר תאוה נפשך וחיית מלך על
ראל : והיה אם תשמע את כל אשר אצוך
לכת בדרכי ועשית הישר בעיני לשמור
קתי ומצותי כאשר עשה דוד עבדי והייתי
ך ובניתי לך בית נאמן כאשר בניתי לדוד
תתי לך את ישראל : ואענה את זרע דוד
ען זאת אך לא כל הימים : ויבקש שלמה
מית את ירבעם ויקם ירבעם ויברח מצרים
ל שישק מלך מצרים ויהי במצרים עד מות
למה : ויתר דברי שלמה וכל אשר עשה
כמתו הלוא הם כתבים על ספר דברי שלמה:
ימים אשר מלך שלמה בירושלם על כל
שראל ארבעים שנה : וישכב שלמה עם
עתיו ויקבר בעיר דוד אביו וימלך רחבעם בנו
רתיו :

להמליך אתו׃ ויהי כשמע ירבעם בן נבט והוא
עודנו במצרים אשר ברח מפני שלמה המלך
וישב ירבעם במצרים׃ וישלחו ויקראו לו
ויבאו ירבעם וכל קהל ישראל וידברו אל רחבעם
לאמר׃ אביך הקשה את עלנו ואתה עתה הקל
מעבדת אביך הקשה ומעלו הכבד אשר נתן
עלינו ונעבדך׃ ויאמר אליהם לכו עוד שלשה
ימים ושובו אלי וילכו העם׃ ויועץ המלך
רחבעם את הזקנים אשר היו עמדים את פני
שלמה אביו בהיתו חי לאמר איך אתם נועצים
להשיב את העם הזה דבר׃ וידבר אליו לאמר
אם היום תהיה עבד לעם הזה ועבדתם ועניתם
ודברת אליהם דברים טובים והיו לך עבדים
כל הימים׃ ויעזב את עצת הזקנים אשר
יעצהו ויועץ את הילדים אשר גדלו אתו אשר
העמדים לפניו׃ ויאמר אליהם מה אתם
נועצים ונשיב דבר את העם הזה אשר דברו
אלי לאמר הקל מן העל אשר נתן אביך עלינו׃
וידברו אליו הילדים אשר גדלו אתו לאמר כה
תאמר לעם הזה אשר דברו אליך לאמר אביך
הכביד את עלינו ואתה הקל מעלינו כה תדבר
אליהם קטני עבה ממתני אבי׃ ועתה אבי
העמיס עליכם על כבד ואני אוסיף על עלכם
אבי יסר אתכם בשוטים ואני איסר אתכם
בעקרבים׃ ויבו ירבעם וכל העם אל רחבעם
ביום השלישי כאשר דבר המלך לאמר שובו אלי
ביום השלישי׃ ויען המלך את העם קשה
ויעזב את עצת הזקנים אשר יעצהו׃ וידבר
אליהם כעצת הילדים לאמר אבי הכביד את
עלכם ואני אסיף על עלכם אבי יסר אתכם
בשוטים ואני איסר אתכם בעקרבים׃ ולא
שמע המלך אל העם כי היתה סבה מעם
יהוה למען הקים את דברו אשר דבר יהוה ביד
אחיה השילני אל ירבעם בן נבט׃ וירא כל
ישראל כי לא שמע המלך אלהם וישבו העם
את המלך דבר לאמר מה לנו חלק בדוד ולא
נחלה בבן ישי לאהליך ישראל עתה ראה ביתך
דוד וילך ישראל לאהליו׃ ובני ישראל הישבים
בערי יהודה וימלך עליהם רחבעם׃ וישלח
המלך רחבעם את אדרם אשר על המס וירגמו
כל ישראל בו אבן וימת והמלך רחבעם התאמץ
לעלות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

במרכבה לנוס ירושלם : ויפשעו
ל בבית דוד עד היום הזה : ויהי כשמע
ראל כי שב ירבעם וישלחו ויקראו אתו
עדה וימליכו אתו על כל ישראל לא היה
בית דוד זולתי שבט יהודה לבדו : ויבאו
ם ירושלם ויקהל את כל בית יהודה ואת
בנימן מאה ושמנים אלף בחור עשה
מה להלחם עם בית ישראל להשיב את
וכה לרחבעם בן שלמה: ויהי דבר האלהים
שמעיה איש האלהים לאמר : אמר אל
עם בן שלמה מלך יהודה ואל כל בית יהודה
ן ויתר העם לאמר : כה אמר יהוה לא
ו ולא תלחמון עם אחיכם בני ישראל שובו
לביתו כי מאתי נהיה הדבר הזה וישמעו
בר יהוה וישובו ללכת כדבר יהוה : ויבן
ם את שכם בהר אפרים וישב בה ויצא
ים ויבן את פנואל : ויאמר ירבעם בלבו
תשוב הממלכה לבית דוד : אם יעלה
הזה לעשות זבחים בבית יהוה בירושלם
לב העם הזה אל אדניהם אל רחבעם מלך
ה והרגני ושבו אל רחבעם מלך יהודה :
ץ המלך ויעש שני עגלי זהב ויאמר אלהם
כם מעלות ירושלם הנה אלהיך ישראל
העלוך מארץ מצרים : וישם את האחד
ת אל ואת האחד נתן בדן : ויהי הדבר הזה
את וילכו העם לפני האחד עד דן : ויעש
בית במות ויעש כהנים מקצות העם אשר
היו מבני לוי : ויעש ירבעם חג בחדש
מיני בחמשה עשר יום לחדש כחג אשר
ודה ויעל על המזבח כן עשה בבית אל לזבח
לים אשר עשה והעמיד בבית אל את כהני
מות אשר עשה : ויעל על המזבח אשר
ה בבית אל בחמשה עשר יום בחדש
מיני בחדש אשר בדא מלבד ויעש חג לבני
ראל ויעל על המזבח להקטיר :
והנה איש אלהים בא מיהודה בדבר יהוה יג
בית אל וירבעם עמד על המזבח להקטיר :
רא על המזבח בדבר יהוה ויאמר מזבח מזבח
אמר יהוה הנה בן נולד לבית דוד יאשיהו
ו וזבח עליך את כהני הבמות המקטירים
יך ועצמות אדם ישרפו עליך : ונתן ביום

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הוא מופת לאמר זה המופת אשר דבר יהוה
הנה המזבח נקרע ונשפך הדשן אשר עליו
ויהי כשמע המלך את דבר איש האלהים אשר
קרא על המזבח בבית אל וישלח ירבעם את
ידו מעל המזבח לאמר תפשהו ותיבש ידו אשר
שלח עליו ולא יכל להשיבה אליו : והמזבח
נקרע וישפך הדשן מן המזבח כמופת אשר נתן
איש האלהים בדבר יהוה : ויען המלך ויאמר
אל איש האלהים חל נא את פני יהוה אלהיך
והתפלל בעדי ותשב ידי אלי ויחל איש האלהים
את פני יהוה ותשב יד המלך אליו ותהי
כבראשנה : וידבר המלך אל איש האלהים
באה אתי הביתה וסעדה ואתנה לך מתת : ויאמר
איש האלהים אל המלך אם תתן לי את חצי ביתך
לא אבא עמך ולא אכל לחם ולא אשתה מים
במקום הזה : כי כן צוה אתי בדבר יהוה לאמר
לא תאכל לחם ולא תשתה מים ולא תשוב בדרך
אשר הלכת : וילך בדרך אחר ולא שב בדרך
אשר בא בה אל בית אל : ונביא אחד זקן ישב
בבית אל ויבוא בנו ויספר לו את כל המעשה
אשר עשה איש האלהים היום בבית אל את
הדברים אשר דבר אל המלך ויספרום לאביהם :
וידבר אלהם אביהם אי זה הדרך הלך ויראו בניו
את הדרך אשר הלך איש האלהים אשר בא
מיהודה : ויאמר אל בניו חבשו לי החמור
ויחבשו לו החמור וירכב עליו : וילך אחרי
איש האלהים וימצאהו ישב תחת האלה ויאמר
אליו האתה איש האלהים אשר באת מיהודה
ויאמר אני : ויאמר אליו לך אתי הביתה ואכל
לחם : ויאמר לא אוכל לשוב אתך ולבוא אתך
ולא אכל לחם ולא אשתה אתך מים במקום הזה :
כי דבר אלי בדבר יהוה לא תאכל לחם ולא
תשתה שם מים לא תשוב ללכת בדרך אשר
הלכת בה : ויאמר לו גם אני נביא כמוך ומלאך
דבר אלי בדבר יהוה לאמר השבהו אתך אל ביתך
ויאכל לחם וישת מים כחש לו : וישב אתו
ויאכל לחם בביתו וישת מים : ויהי הם ישבים
אל השלחן ° ויהי דבר יהוה אל הנביא אשר
השיבו : ויקרא אל איש האלהים אשר בא
מיהודה לאמר כה אמר יהוה יען כי מרית פי
יהוה ולא שמרת את המצוה אשר צוך יהוה
אלהיך :

: ותשב ותאכל לחם ותשת מים במקום
בר אליך אל תאכל לחם ואל תשת מים לא
בלתך אל קבר אבתיך : ויהי אחרי אכלו
חרי שתותו ויחבש לו החמור לנביא
השיבו : וילך וימצאהו אריה בדרך
הו ותהי נבלתו משלכת בדרך והחמור
צלה והאריה עמד אצל הנבלה : והנה
ם עברים ויראו את הנבלה משלכת בדרך
אריה עמד אצל הנבלה ויבאו וידברו בעיר
נביא הזקן ישב בה : וישמע הנביא
שיבו מן הדרך ויאמר איש האלהים הוא
מרה את פי יהוה ויתנהו יהוה לאריה
הו וימתהו כדבר יהוה אשר דבר לו :
אל בניו לאמר חבשו לי את החמור
ו : וילך וימצא את נבלתו משלכת בדרך
והאריה עמדים אצל הנבלה לא אכל
את הנבלה ולא שבר את החמור : וישא
את נבלת איש האלהים ויניחהו אל החמור
הו ויבא אל עיר הנביא הזקן לספד
ו : וינח את נבלתו בקברו ויספדו עליו
חי : ויהי אחרי קברו אתו ויאמר אל בניו
בםותי וקברתם אתי בקבר אשר איש
ם קבור בו אצל עצמתיו הניחו את
י : כי היה יהיה הדבר אשר קרא בדבר
על המזבח אשר בבית אל ועל כל בתי
ת אשר בערי שמרון : אחר הדבר הזה
ירבעם מדרכו הרעה וישב ויעש מקצות
הני במות החפץ ימלא את ידו ויהי כהני
: ויהי בדבר הזה לחטאת בית ירבעם
יד ולהשמיד מעל פני האדמה :
נת ההיא חלה אביה בן ירבעם : ויאמר יד
לאשתו קומי נא והשתנית ולא ידעו כי
שת ירבעם והלכת שלה הנה שם אחיה
הוא דבר עלי למלך על העם הזה : ולקחת
שרה לחם ונקדים ובקבק דבש ובאת
וא יגיד לך מה יהיה לנער : ויעש כן
רבעם ותקם ותלך שלה ותבא בית אחיה
לא יכל לראות כי קמו עיניו משיבו :
אמר אל אחיהו הנה אשת ירבעם באה
דר מעמך אל בנה כי חלה היא כזה וכזה
[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בשמע אחיהו את קול רגליה באה בפתח ויאמ
באי אשת ירבעם למה זה את מתנכרה ואנכ
שלוח אליך קשה: לכי אמרי לירבעם כה אמ
יהוה אלהי ישראל יען אשר הרמתיך מתוך הע
ואתנך נגיד על עמי ישראל: ואקרע את
הממלכה מבית דוד ואתנה לך ולא היית כעבד
דוד אשר שמר מצותי ואשר הלך אחרי בכ
לבבו לעשות רק הישר בעיני: ותרע לעשו
מכל אשר היו לפניך ותלך ותעשה לך אלהים
אחרים ומסכות להכעיסני ואתי השלכת אחר
גוך: לכן הנני מביא רעה אל בית ירבעם
והכרתי לירבעם משתין בקיר עצור ועזו
בישראל ובערתי אחרי בית ירבעם כאשר יבע
הגלל עד תמו: המת לירבעם בעיר יאכל
הכלבים והמת בשדה יאכלו עוף השמים כ
יהוה דבר: ואת קומי לכי לביתך בבאה רגלי
העירה ומת הילד: וספדו לו כל ישראל וקברו
אתו כי זה לבדו יבא לירבעם אל קבר יען נמצ
בו דבר טוב אל יהוה אלהי ישראל בבית ירבעם
והקים יהוה לו מלך על ישראל אשר יכרית א
בית ירבעם זה היום ומה גם עתה: והכה
יהוה את ישראל כאשר ינוד הקנה במים ונתש
את ישראל מעל האדמה הטובה הזאת אשר נת
לאבותיהם וזרם מעבר לנהר יען אשר עשו א
אשריהם מכעיסים את יהוה: ויתן את ישרא
בגלל חטאות ירבעם אשר חטא ואשר החטיא
את ישראל: ותקם אשת ירבעם ותלך ותבא
תרצתה היא באה בסף הבית והנער מת
ויקברו אתו ויספדו לו כל ישראל כדבר יהוה
אשר דבר ביד עבדו אחיהו הנביא: ויתר
דברי ירבעם אשר נלחם ואשר מלך הנם כתובים
על ספר דברי הימים למלכי ישראל: והימים
אשר מלך ירבעם עשרים ושתים שנה וישכ
עם אבתיו וימלך נדב בנו תחתיו: ורחבעם
בן שלמה מלך ביהודה בן ארבעים ואחת שנה
רחבעם במלכו ושבע עשרה שנה מלך בירושלם
העיר אשר בחר יהוה לשום את שמו שם
מכל שבטי ישראל ושם אמו נעמה העמנית
ויעש יהודה הרע בעיני יהוה ויקנאו אתו מכ
אשר עשו אבתם בחטאתם אשר חטאו: ויבנ
גם המה להם במות ומצבות ואשרים על כ
גבעה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

גבהה ותחת כל עץ רענן׃ וגם קדש
בארץ עשו ככל התעבת הגוים אשר הוריש
מפני בני ישראל׃ ויהי בשנה החמישית
רחבעם עלה שושק מלך מצרים על
לם׃ ויקח את אצרות בית יהוה ואת
יורת בית המלך ואת הכל לקח ויקח את כל
הזהב אשר עשה שלמה׃ ויעש המלך
עם תחתם מגני נחשת והפקיר על יד שרי
ים השמרים פתח בית המלך׃ ויהי מדי
המלך בית יהוה ישאום הרצים והשיבום אל
הרצים׃ ויתר דברי רחבעם וכל אשר
הלא המה כתובים על ספר דברי הימים
כי יהודה׃ ומלחמה היתה בין רחבעם
ירבעם כל הימים׃ וישכב רחבעם עם
יו ויקבר עם אבתיו בעיר דוד ושם אמו
ה העמנית וימלך אבים בנו תחתיו׃
טו ובשנת שמנה עשרה למלך ירבעם בן נבט
אבים על יהודה׃ שלש שנים מלך
ושלם ושם אמו מעכה בת אבישלום׃
בכל חטאות אביו אשר עשה לפניו ולא היה
ו שלם עם יהוה אלהיו כלבב דוד אביו׃ כי
ן דוד נתן יהוה אלהיו לו ניר בירושלם
קים את בנו אחריו ולהעמיד את ירושלם׃
ר עשה דוד את הישר בעיני יהוה ולא סר
ל אשר צוהו כל ימי חייו רק בדבר אוריה
תי׃ ומלחמה היתה בין רחבעם ובין ירבעם
ימי חייו׃ ויתר דברי אבים וכל אשר עשה
א הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי
דה ומלחמה היתה בין אבים ובין ירבעם׃
כב אבים עם אבתיו ויקברו אתו בעיר דוד
לך אסא בנו תחתיו׃ ובשנת עשרים
בעם מלך ישראל מלך אסא על יהודה׃
בעים ואחת שנה מלך בירושלם ושם אמו
כה בת אבישלום׃ ויעש אסא הישר בעיני
וה כדוד אביו׃ ויעבר הקדשים מן הארץ
ר את כל הגללים אשר עשו אבתיו׃ וגם
מעכה אמו ויסרה מגבירה אשר עשתה
לצת לאשרה ויכרת אסא את מפלצתה וישרף
חל קדרון׃ והבמות לא סרו רק לבב אסא
ה שלם עם יהוה כל ימיו׃ ויבא את קדשי
יו וקדשו בית יהוה כסף וזהב וכלים׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ומלחמה היתה בין אסא ובין בעשא מלך יו
כל ימיהם: ויעל בעשא מלך ישראל על י
ויבן את הרמה לבלתי תת יוצא ובא לאסא
יהודה: ויקח אסא את כל הכסף ו
הנותרים באוצרות בית יהוה ואת אוצרות
מלך ויתנם ביד עבדיו וישלחם המלך
אל בן הדד בן טברמן בן חזיון מלך ארם ה
בדמשק לאמר: ברית ביני וביניך בין
ובין אביך הנה שלחתי לך שחד כסף וזה
הפרה את בריתך את בעשא מלך ישראל וי
מעלי: וישמע בן הדד אל המלך אסא וי
את שרי החילים אשר לו על ערי ישראל וי
עיון ואת דן ואת אבל בית מעכה ואת כל כ
על כל ארץ נפתלי: ויהי כשמע בעשא ו
מבנות את הרמה וישב בתרצה: והמלך
השמיע את כל יהודה אין נקי וישאו את
הרמה ואת עציה אשר בנה בעשא ויבן
המלך אסא את גבע בנימן ואת המצפה: ו
כל דברי אסא וכל גבורתו וכל אשר עשה וה
אשר בנה הלא המה כתובים על ספר ד
הימים למלכי יהודה רק לעת זקנתו חלה
רגליו: וישכב אסא עם אבתיו ויקבר עם א
בעיר דוד אביו וימלך יהושפט בנו תחת
ונדב בן ירבעם מלך על ישראל בשנת שת
לאסא מלך יהודה וימלך על ישראל שנתי
ויעש הרע בעיני יהוה וילך בדרך אביו ובחט
אשר החטיא את ישראל: ויקשר עליו בע
בן אחיה לבית יששכר ויכהו בעשא בגב
אשר לפלשתים ונדב וכל ישראל צרים
גבתון: וימתהו בעשא בשנת שלש לאסא
יהודה וימלך תחתיו: ויהי כמלכו הכה א
בית ירבעם לא השאיר כל נשמה לירבעם
השמדו כדבר יהוה אשר דבר ביד עבדו א
השילני: על חטאות ירבעם אשר חטא וא
החטיא את ישראל בכעסו אשר הכעיס את י
אלהי ישראל: ויתר דברי נדב וכל אשר ע
הלא הם כתובים על ספר דברי הימים למ
ישראל: ומלחמה היתה בין אסא ובין בע
מלך ישראל כל ימיהם: בשנת שלש לא
מלך יהודה מלך בעשא בן אחיה על כל יש
בתרצה עשרים וארבע שנה: ויעש ה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהוה וילך בדרך ירבעם ובחטאתו אשר
א את ישראל:
יו
י דבר יהוה אל יהוא בן חנני על בעשא
יען אשר הרימתיך מן העפר ואתנך
ל עמי ישראל ותלך בדרך ירבעם ותחטא
י ישראל להכעיסני בחטאתם: הנני
אחרי בעשא ואחרי ביתו ונתתי את
בית ירבעם בן נבט: המת לבעשא
יאכלו הכלבים והמת לו בשדה יאכלו עוף
ם: ויתר דברי בעשא ואשר עשה
נו הלא הם כתובים על ספר דברי הימים
ישראל: וישכב בעשא עם אבתיו
בתרצה וימלך אלה בנו תחתיו: וגם
וא בן חנני הנביא דבר יהוה היה אל
ואל ביתו ועל כל הרעה אשר עשה בעיני
הכעיסו במעשה ידיו להיות כבית ירבעם
ר הכה אתו: בשנת עשרים ושש שנה
מלך יהודה מלך אלה בן בעשא על ישראל
שנתים: ויקשר עליו עבדו זמרי שר
ת הרכב והוא בתרצה שתה שכור בית
אשר על הבית בתרצה: ויבא זמרי ויכהו
הו בשנת עשרים ושבע לאסא מלך יהודה
תחתיו: ויהי במלכו כשבתו על כסאו
ת כל בית בעשא לא השאיר לו משתין
גאליו ורעהו: וישמד זמרי את כל בית
כדבר יהוה אשר דבר אל בעשא ביד
נביא: אל כל חטאות בעשא וחטאות
לכו אשר חטאו ואשר החטיאו את ישראל
ס את יהוה אלהי ישראל בהבליהם:
דברי אלה וכל אשר עשה הלוא הם כתובים
ר דברי הימים למלכי ישראל: בשנת
ם ושבע שנה לאסא מלך יהודה מלך זמרי
ימים בתרצה והעם חנים על גבתון
לפלשתים: וישמע העם החנים לאמר
מרי וגם הכה את המלך וימלכו כל ישראל
עמרי שר צבא על ישראל ביום ההוא
: ויעלה עמרי וכל ישראל עמו מגבתון
על תרצה: ויהי כראות זמרי כי נלכדה
יבא אל ארמון בית המלך וישרף עליו את
לך באש וימת: על חטאתיו אשר חטא
ת הרע בעיני יהוה ללכת בדרך ירבעם
ובחטאתו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ובחטאתו אשר עשה להחטיא את ישראל: ויתר כ
דברי זמרי וקשרו אשר קשר הלא הם כתובים
על ספר דברי הימים למלכי ישראל: אז יחלק
העם ישראל לחצי חצי העם היה אחרי תבני בן
גינת להמליכו והחצי אחרי עמרי: ויחזק העם
אשר אחרי עמרי את העם אשר אחרי תבני בן
גינת וימת תבני וימלך עמרי: בשנת שלשים
ואחת שנה לאסא מלך יהודה מלך עמרי על
ישראל שתים עשרה שנה בתרצה מלך שש
שנים: ויקן את ההר שמרון מאת שמר
בככרים כסף ויבן את ההר ויקרא את שם העיר
אשר בנה על שם שמר אדני ההר שמרון:
ויעשה עמרי הרע בעיני יהוה וירע מכל אשר כה
לפניו: וילך בכל דרך ירבעם בן נבט ובחטאתיו
אשר החטיא את ישראל להכעיס את יהוה אלהי
ישראל בהבליהם: ויתר דברי עמרי אשר עשה
וגבורתו אשר עשה הלא הם כתובים על ספר
דברי הימים למלכי ישראל: וישכב עמרי עם
אבתיו ויקבר בשמרון וימלך אחאב בנו תחתיו:
ואחאב בן עמרי מלך על ישראל בשנת שלשים
ושמנה שנה לאסא מלך יהודה וימלך אחאב בן
עמרי על ישראל בשמרון עשרים ושתים שנה:
ויעש אחאב בן עמרי הרע בעיני יהוה מכל אשר ל
לפניו: ויהי הנקל לכתו בחטאות ירבעם בן
נבט ויקח אשה את איזבל בת אתבעל מלך
צדנים וילך ויעבד את הבעל וישתחו לו: ויקם
מזבח לבעל בית הבעל אשר בנה בשמרון:
ויעש אחאב את האשרה ויוסף אחאב לעשות
להכעיס את יהוה אלהי ישראל מכל מלכי ישראל
אשר היו לפניו: בימיו בנה חיאל בית האלי
את יריחה באבירם בכרו יסדה ובשגיב צעירו
הציב דלתיה כדבר יהוה אשר דבר ביד יהושע
בן נון:
יז ויאמר אליהו התשבי מתשבי גלעד אל אחאב א
חי יהוה אלהי ישראל אשר עמדתי לפניו אם
יהיה השנים האלה טל ומטר כי אם לפי דברי:
ויהי דבר יהוה אליו לאמר: לך מזה ופנית לך
קדמה ונסתרת בנחל כרית אשר על פני הירדן:
והיה מהנחל תשתה ואת הערבים צויתי לכלכלך
שם: וילך ויעש כדבר יהוה וילך וישב בנחל ה
כרית אשר על פני הירדן: והערבים מביאים
לו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לחם ובשר בבקר ולחם ובשר בערב ומן
הנחל ישתה: ויהי מקץ ימים וייבש הנחל
כי לא היה גשם בארץ: ויהי דבר יהוה אליו
לאמר: קום לך צרפתה אשר לצידון וישבת
שם הנה צויתי שם אשה אלמנה לכלכלך:
ויקם וילך צרפתה ויבא אל פתח העיר והנה
שם אשה אלמנה מקששת עצים ויקרא אליה
ויאמר קחי נא לי מעט מים בכלי ואשתה: ותלך
לקחת ויקרא אליה ויאמר לקחי נא לי פת לחם
בידך: ותאמר חי יהוה אלהיך אם יש לי מעוג
כי אם מלא כף קמח בכד ומעט שמן בצפחת
והנני מקששת שנים עצים ובאתי ועשיתיהו
לי ולבני ואכלנהו ומתנו: ויאמר אליה אליהו
אל תיראי באי עשי כדברך אך עשי לי משם עגה
קטנה בראשנה והוצאת לי ולך ולבנך תעשי
באחרנה: כי כה אמר יהוה אלהי ישראל כד
הקמח לא תכלה וצפחת השמן לא תחסר עד יום
תת יהוה גשם על פני האדמה: ותלך ותעשה
כדבר אליהו ותאכל הוא והיא וביתה ימים:
כד הקמח לא כלתה וצפחת השמן לא חסר
כדבר יהוה אשר דבר ביד אליהו: ויהי אחר
הדברים האלה חלה בן האשה בעלת הבית ויהי
חליו חזק מאד עד אשר לא נותרה בו נשמה:
ותאמר אל אליהו מה לי ולך איש האלהים באת
אלי להזכיר את עוני ולהמית את בני: ויאמר
אליה תני לי את בנך ויקחהו מחיקה ויעלהו אל
העליה אשר הוא ישב שם וישכבהו על מטתו:
ויקרא אל יהוה ויאמר יהוה אלהי הגם על
האלמנה אשר אני מתגורר עמה הרעות להמית
את בנה: ויתמדד על הילד שלש פעמים
ויקרא אל יהוה ויאמר יהוה אלהי תשב נא נפש
הילד הזה על קרבו: וישמע יהוה בקול אליהו
ותשב נפש הילד על קרבו ויחי: ויקח אליהו
את הילד וירדהו מן העליה הביתה ויתנהו לאמו
ויאמר אליהו ראי חי בנך: ותאמר האשה אל
אליהו עתה זה ידעתי כי איש אלהים אתה ודבר
יהוה בפיך אמת:
ויהי ימים רבים ודבר יהוה היה אל אליהו יח
בשנה השלישית לאמר לך הראה אל אחאב
ואתנה מטר על פני האדמה: וילך אליהו
להראות אל אחאב והרעב חזק בשמרון: ויקרא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אחאב אל עבדיהו אשר על הבית ועבדיהו ה
ירא את יהוה מאד : ויהי בהכרית איזבל
נביאי יהוה ויקח עבדיהו מאה נביאים ויחב
חמשים איש במערה וכלכלם לחם ומים : ויא
אחאב אל עבדיהו לך בארץ אל כל מעיני המ
ואל כל הנחלים אולי נמצא חציר ונחיה
ופרד ולוא נכרית מן הבהמה : ויחלקו להם
הארץ לעבר בה אחאב הלך בדרך אחד ל
ועבדיהו הלך בדרך אחד לבדו : ויהי עבד
בדרך והנה אליהו לקראתו ויכרהו ויפל על
ויאמר האתה זה אדני אליהו : ויאמר לו
לך אמר לאדניך הנה אליהו : ויאמר מה חט
כי אתה נתן את עבדך ביד אחאב להמיתני :
יהוה אלהיך אם יש גוי וממלכה אשר לא
אדני שם לבקשך ואמרו אין והשביע
הממלכה ואת הגוי כי לא ימצאכה : ועת
אתה אמר לך אמר לאדניך הנה אליהו : וה
אני אלך מאתך ורוח יהוה ישאך על אשר
אדע ובאתי להגיד לאחאב ולא ימצאך והרג
ועבדך ירא את יהוה מנערי : הלא הגד לא
את אשר עשיתי בהרג איזבל את נביאי יה
ואחבא מנביאי יהוה מאה איש חמשים חמש
איש במערה ואכלכלם לחם ומים : ועת
אתה אמר לך אמר לאדניך הנה אליהו והרג
ויאמר אליהו חי יהוה צבאות אשר עמדתי לפ
כי היום אראה אליו : וילך עבדיהו לקר
אחאב ויגד לו וילך אחאב לקראת אליהו : וי
כראות אחאב את אליהו ויאמר אחאב אליו הא
זה עכר ישראל : ויאמר לא עכרתי את ישר
כי אם אתה ובית אביך בעזבכם את מצות יה
ותלך אחרי הבעלים : ועתה שלח קבץ
את כל ישראל אל הר הכרמל ואת נביאי הב
ארבע מאות וחמשים ונביאי האשרה אר
מאות אכלי שלחן איזבל : וישלח אחאב ב
בני ישראל ויקבץ את הנביאים אל הר הכרמ
ויגש אליהו אל כל העם ויאמר עד מתי את
פסחים על שתי הסעפים אם יהוה האלהים
אחריו ואם הבעל לכו אחריו ולא ענו העם א
דבר : ויאמר אליהו אל העם אני נותרתי נ
ליהוה לבדי ונביאי הבעל ארבע מאות וחמש
איש : ויתנו לנו שנים פרים ויבחרו לה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הפר האחד ויבתחהו וישימו על העצים ואש לא
ישימו ואני אעשה את הפר האחד ונתתי על
העצים ואש לא אשים׃ וקראתם בשם
אלהיכם ואני אקרא בשם יהוה והיה האלהים
אשר יענה באש הוא האלהים ויען כל העם
ויאמרו טוב הדבר׃ ויאמר אליהו לנביאי הבעל
בחרו לכם הפר האחד ועשו ראשנה כי אתם
הרבים וקראו בשם אלהיכם ואש לא תשימו׃
ויקחו את הפר אשר נתן להם ויעשו ויקראו
בשם הבעל מהבקר ועד הצהרים לאמר הבעל
עננו ואין קול ואין ענה ויפסחו על המזבח אשר
עשה׃ ויהי בצהרים ויהתל בהם אליהו ויאמר
קראו בקול גדול כי אלהים הוא כי שיח וכי שיג
לו וכי דרך לו אולי ישן הוא ויקץ׃ ויקראו
בקול גדול ויתגדדו כמשפטם בחרבות וברמחים
עד שפך דם עליהם׃ ויהי כעבר הצהרים
ויתנבאו עד לעלות המנחה ואין קול ואין ענה
ואין קשב׃ ויאמר אליהו לכל העם גשו אלי
ויגשו כל העם אליו וירפא את מזבח יהוה
ההרוס׃ ויקח אליהו שתים עשרה אבנים
כמספר שבטי בני יעקב אשר היה דבר יהוה
אליו לאמר ישראל יהיה שמך׃ ויבנה את
האבנים מזבח בשם יהוה ויעש תעלה כבית
סאתים זרע סביב למזבח׃ ויערך את העצים
וינתח את הפר וישם על העצים׃ ויאמר
מלאו ארבעה כדים מים ויצקו על העלה ועל
העצים ויאמר שנו וישנו ויאמר שלשו
וישלשו׃ וילכו המים סביב למזבח וגם את
התעלה מלא מים׃ ויהי בעלות המנחה ויגש
אליהו הנביא ויאמר יהוה אלהי אברהם יצחק
וישראל היום יודע כי אתה אלהים בישראל ואני
עבדך ובדבריך עשיתי את כל הדברים האלה׃
ענני יהוה ענני וידעו העם הזה כי אתה יהוה
האלהים ואתה הסבת את לבם אחרנית׃ ותפל
אש יהוה ותאכל את העלה ואת העצים ואת
האבנים ואת העפר ואת המים אשר בתעלה
לחכה׃ וירא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו
יהוה הוא האלהים יהוה הוא האלהים׃ ויאמר
אליהו להם תפשו את נביאי הבעל איש אל ימלט
מהם ויתפשום ויורדם אליהו אל נחל קישון
וישחטם שם׃ ויאמר אליהו לאחאב עלה אכל

ושתה כי קול המון הגשם : ויעלה אחאב לא
ולשתות ואליהו עלה אל ראש הכרמל ויג
ארצה וישם פניו בין ברכו : ויאמר אל נע
עלה נא הבט דרך ים ויעל ויבט ויאמר א
מאומה ויאמר שב שבע פעמים : וי
בשביעית ויאמר הנה עב קטנה ככף איש על
מים ויאמר עלה אמר אל אחאב אסר ורד ול
יעצרכה הגשם : ויהי עד כה ועד כה והשמ
התקדרו עבים ורוח ויהי גשם גדול וירכב אח
וילך יזרעאלה : ויד יהוה היתה אל אליה
וישנס מתניו וירץ לפני אחאב עד באכ
יזרעאלה :

יט ויגד אחאב לאיזבל את כל אשר עשה אלי
ואת כל אשר הרג את כל הנביאים בחרב :
ותשלח איזבל מלאך אל אליהו לאמר כה יעש
אלהים וכה יוספון כי כעת מחר אשים א
נפשך כנפש אחד מהם : וירא ויקם וילך
נפשו ויבא באר שבע אשר ליהודה וינח א
נערו שם : והוא הלך במדבר דרך יום ויב
וישב תחת רתם אחת וישאל את נפשו למו
ויאמר רב עתה יהוה קח נפשי כי לא טוב אנ
מאבתי : וישכב ויישן תחת רתם אחד והנ
זה מלאך נגע בו ויאמר לו קום אכול : וי
והנה מראשתיו עגת רצפים וצפחת מים ויא
וישת וישב וישכב : וישב מלאך יהוה שני
ויגע בו ויאמר קום אכל כי רב ממך הדרך :
ויקם ויאכל וישתה וילך בכח האכילה ההיא
ארבעים יום וארבעים לילה עד הר האלהי
חרב : ויבא שם אל המערה וילן שם והנה ד
יהוה אליו ויאמר לו מה לך פה אליהו : ויאמ
קנא קנאתי ליהוה אלהי צבאות כי עזבו ברית
בני ישראל את מזבחתיך הרסו ואת נביא
הרגו בחרב ואותר אני לבדי ויבקשו את נפ
לקחתה : ויאמר צא ועמדת בהר לפני יהו
והנה יהוה עבר ורוח גדולה וחזק מפרק הרי
ומשבר סלעים לפני יהוה לא ברוח יהוה ואח
הרוח רעש לא ברעש יהוה : ואחר הרעש א
לא באש יהוה ואחר האש קול דממה דקה ו
ויהי כשמע אליהו וילט פניו באדרתו ויצ
ויעמד פתח המערה והנה אליו קול ויאמר מ
לך פה אליהו : ויאמר קנא קנאתי ליהוה אלה

צבאות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אאת כי עזבו בריתך בני ישראל את מזבחתיך
הרסו ואת נביאיך הרגו בחרב ואותר אני לבדי
ויבקשו את נפשי לקחתה : ויאמר יהוה אליו
לך שוב לדרכך מדברה דמשק ובאת ומשחת את
חזאל למלך על ארם : ואת יהוא בן נמשי
תמשח למלך על ישראל ואת אלישע בן שפט
מאבל מחולה תמשח לנביא תחתיך : והיה
הנמלט מחרב חזאל ימית יהוא והנמלט מחרב
יהוא ימית אלישע: והשארתי בישראל שבעת
אלפים כל הברכים אשר לא כרעו לבעל וכל
הפה אשר לא נשק לו : וילך משם וימצא
את אלישע בן שפט והוא חרש שנים עשר
צמדים לפניו והוא בשנים העשר ויעבר אליהו
אליו וישלך אדרתו אליו : ויעזב את הבקר
וירץ אחרי אליהו ויאמר אשקה נא לאבי ולאמי
ואלכה אחריך ויאמר לו לך שוב כי מה עשיתי
לך : וישב מאחריו ויקח את צמד הבקר
ויזבחהו ובכלי הבקר בשלם הבשר ויתן לעם
ויאכלו ויקם וילך אחרי אליהו וישרתהו :
ובן הדד מלך ארם קבץ את כל חילו כ
ושלשים ושנים מלך אתו וסוס ורכב ויעל ויצר
על שמרון וילחם בה : וישלח מלאכים אל
אחאב מלך ישראל העירה : ויאמר לו כה אמר
בן הדד כספך וזהבך לי הוא ונשיך ובניך
הטובים לי הם : ויען מלך ישראל ויאמר
כדברך אדני המלך לך אני וכל אשר לי : וישבו
המלאכים ויאמרו כה אמר בן הדד לאמר כי
שלחתי אליך לאמר כספך וזהבך ונשיך ובניך לי
תתן : כי אם כעת מחר אשלח את עבדי אליך
וחפשו את ביתך ואת בתי עבדיך והיה כל
מחמד עיניך ישימו בידם ולקחו : ויקרא מלך
ישראל לכל זקני הארץ ויאמר דעו נא וראו כי
רעה זה מבקש כי שלח אלי לנשי ולבני ולכספי
ולזהבי ולא מנעתי ממנו : ויאמרו אליו כל
הזקנים וכל העם אל תשמע ולוא תאבה :
ויאמר למלאכי בן הדד אמרו לאדני המלך כל
אשר שלחת אל עבדך בראשנה אעשה והדבר
הזה לא אוכל לעשות וילכו המלאכים וישבהו
דבר : וישלח אליו בן הדד ויאמר כה יעשון לי
אלהים וכה יוספו אם ישפק עפר שמרון
לשעלים לכל העם אשר ברגלי : ויען מלך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ישראל ויאמר דברו אל יתהלל חגר כמפת
ויהי כשמע את הדבר הזה והוא שתה ה
והמלכים בסכות ויאמר אל עבדיו שימו ויש
על העיר׃ והנה נביא אחד נגש אל אחאב מ
ישראל ויאמר כה אמר יהוה הראית את
ההמון הגדול הזה הנני נתנו בידך היום ויד
כי אני יהוה׃ ויאמר אחאב במי ויאמר כה א
יהוה בנערי שרי המדינות ויאמר מי יא
המלחמה ויאמר אתה׃ ויפקד את נערי ש
המדינות ויהיו מאתים שנים ושלשים ואחרי
פקד את כל העם כל בני ישראל שבעת אלפי
ויצאו בצהרים ובן הדד שתה שכור בסכות ד
והמלכים שלשים ושנים מלך עזר אתו׃ ויצ
נערי שרי המדינות בראשנה וישלח בן ה
ויגידו לו לאמר אנשים יצאו משמרון׃ ויא
אם לשלום יצאו תפשום חיים ואם למלח
יצאו חיים תפשום׃ ואלה יצאו מן העיר נ
שרי המדינות והחיל אשר אחריהם׃ ויכו א
אישו וינסו ארם וירדפם ישראל וימלט בן ה
מלך ארם על סוס ופרשים׃ ויצא מלך ישר
ויך את הסוס ואת הרכב והכה בארם מכה גדו
ויגש הנביא אל מלך ישראל ויאמר לו
התחזק ודע וראה את אשר תעשה כי לתשוב
השנה מלך ארם עלה עליך׃ ועבדי מלך אר
אמרו אליו אלהי הרים אלהיהם על כן חז
ממנו ואולם נלחם אתם במישור אם לא נ
מהם׃ ואת הדבר הזה עשה הסר המלכים א
ממקמו ושים פחות תחתיהם׃ ואתה תמנה
חיל כחיל הנפל מאותך וסוס כסוס ורכב כר
ונלחמה אותם במישור אם לא נחזק מה
וישמע לקלם ויעש כן׃ ויהי לתשובת הש
ויפקד בן הדד את ארם ויעל אפקה למלחמה
ישראל׃ ובני ישראל התפקדו וכלכלו ויל
לקראתם ויחנו בני ישראל נגדם כשני חש
עזים וארם מלאו את הארץ׃ ויגש אי
האלהים ויאמר אל מלך ישראל ויאמר כה א
יהוה יען אשר אמרו ארם אלהי הרים יהוה ו
אלהי עמקים הוא ונתתי את כל ההמון הגד
הזה בידך וידעתם כי אני יהוה׃ ויחנו אל
נכח אלה שבעת ימים ויהי ביום השבי
[illegible] ישראל את ארם

ף רגלי ביום אחד : וינסו הנותרים אפקה
אל העיר ותפל החומה על עשרים ושבעה אלף
איש הנותרים ובן הדד נס ויבא אל העיר חדר
בחדר : ויאמרו אליו עבדיו הנה נא שמענו כי
מלכי בית ישראל כי מלכי חסד הם נשימה נא
שקים במתנינו וחבלים בראשנו ונצא אל מלך
ישראל אולי יחיה את נפשך : ויחגרו שקים
במתניהם וחבלים בראשיהם ויבאו אל מלך
ישראל ויאמרו עבדך בן הדד אמר תחי נא
נפשי ויאמר העודנו חי אחי הוא : והאנשים
ינחשו וימהרו ויחלטו הממנו ויאמרו אחיך בן
הדד ויאמר באו קחהו ויצא אליו בן הדד ויעלהו
על המרכבה : ויאמר אליו הערים אשר לקח
אבי מאת אביך אשיב וחצות תשים לך בדמשק
כאשר שם אבי בשמרון ואני בברית אשלחך
ויכרת לו ברית וישלחהו : ואיש אחד מבני
הנביאים אמר אל רעהו בדבר יהוה הכיני נא
וימאן האיש להכתו : ויאמר לו יען אשר לא
שמעת בקול יהוה הנך הולך מאתי והכך האריה
וילך מאצלו וימצאהו האריה ויכהו : וימצא
איש אחר ויאמר הכיני נא ויכהו האיש הכה
ופצע : וילך הנביא ויעמד למלך על הדרך
ויתחפש באפר על עיניו : ויהי המלך עבר
והוא צעק אל המלך ויאמר עבדך יצא בקרב
המלחמה והנה איש סר ויבא אלי איש ויאמר
שמר את האיש הזה אם הפקד יפקד והיתה
נפשך תחת נפשו או ככר כסף תשקול : ויהי
עבדך עשה הנה והנה והוא איננו ויאמר אליו
מלך ישראל כן משפטך אתה חרצת : וימהר
ויסר את האפר מעל עיניו ויכר אתו מלך
ישראל כי מהנביאים הוא : ויאמר אליו כה אמר
יהוה יען שלחת את איש חרמי מיד והיתה
נפשך תחת נפשו ועמך תחת עמו : וילך מלך
ישראל על ביתו סר וזעף ויבא שמרונה :

כא ויהי אחר הדברים האלה כרם היה לנבות
היזרעאלי אשר ביזרעאל אצל היכל אחאב מלך
שמרון : וידבר אחאב אל נבות לאמר תנה לי
את כרמך ויהי לי לגן ירק כי הוא קרוב אצל
ביתי ואתנה לך תחתיו כרם טוב ממנו אם טוב
בעיניך אתנה לך כסף מחיר זה : ויאמר נבות
אל אחאב חלילה לי מיהוה מתתי את נחלת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אבתי לך : ויבא אחאב אל ביתו סר וזעף על
הדבר אשר דבר אליו נבות היזרעאלי ויאמר לא
אתן לך את נחלת אבותי וישכב על מטתו ויסב
את פניו ולא אכל לחם : ותבא אליו איזבל
אשתו ותדבר אליו מה זה רוחך סרה ואינך אכל
לחם: וידבר אליה כי אדבר אל נבות היזרעאלי
ואמר לו תנה לי את כרמך בכסף או אם חפץ
אתה אתנה לך כרם תחתיו ויאמר לא אתן לך את
כרמי : ותאמר אליו איזבל אשתו אתה עתה
תעשה מלוכה על ישראל קום אכל לחם ויטב
לבך אני אתן לך את כרם נבות היזרעאלי :
ותכתב ספרים בשם אחאב ותחתם בחתמו
ותשלח הספרים אל הזקנים ואל החרים אשר
בעירו הישבים את נבות : ותכתב בספרים
לאמר קראו צום והשיבו את נבות בראש העם:
והושיבו שנים אנשים בני בליעל נגדו ויעדהו
לאמר ברכת אלהים ומלך והוציאהו וסקלהו
וימת : ויעשו אנשי עירו הזקנים והחרים
אשר הישבים בעירו כאשר שלחה אליהם איזבל
כאשר כתוב בספרים אשר שלחה אליהם :
קראו צום והשיבו את נבות בראש העם: ויבאו
שני האנשים בני בליעל וישבו נגדו ויעדהו
אנשי הבליעל את נבות נגד העם לאמר ברך
נבות אלהים ומלך ויציאהו מחוץ לעיר ויסקלהו
באבנים וימת : וישלחו אל איזבל לאמר סקל
נבות וימת : ויהי כשמע איזבל כי סקל נבות
וימת ותאמר איזבל אל אחאב קום רש את כרם
נבות היזרעאלי אשר מאן לתת לך בכסף כי אין
נבות חי כי מת : ויהי כשמע אחאב כי מת
נבות ויקם אחאב לרדת אל כרם נבות היזרעאלי
לרשתו : ויהי דבר יהוה אל אליהו התשבי
לאמר : קום רד לקראת אחאב מלך ישראל
אשר בשמרון הנה בכרם נבות אשר ירד שם
לרשתו: ודברת אליו לאמר כה אמר יהוה
הרצחת וגם ירשת ודברת אליו לאמר כה אמר
יהוה במקום אשר לקקו הכלבים את דם נבות
ילקו הכלבים את דמך גם אתה : ויאמר אחאב
אל אליהו המצאתני איבי ויאמר מצאתי יען
התמכרך לעשות הרע בעיני יהוה : הנני מבי
אליך רעה ובערתי אחריך והכרתי לאחאב
משתין בקיר ועצור ועזוב בישראל: ונתתי את
ביתך

ך כבירת ירבעם בן נבט וכבירת בעשא בן
וה אל הכעס אשר הכעסת ותחטא את
ראל : וגם לאיזבל דבר יהוה לאמר הכלבים
לו את איזבל בחל יזרעאל : המת לאחאב
יר יאכלו הכלבים והמת בשדה יאכלו עוף
מים : רק לא היה כאחאב אשר התמכר
שות הרע בעיני יהוה אשר הסתה אתו איזבל
תו : ויתעב מאד ללכת אחרי הגלולים ככל
ר עשו האמרי אשר הוריש יהוה מפני בני
ראל : ויהי כשמע אחאב את הדברים האלה
רע בגדיו וישם שק על בשרו ויצום וישכב
ק ויהלך אט : ויהי דבר יהוה אל אליהו
שבי לאמר : הראית כי נכנע אחאב מלפני
כי נכנע מפני לא אבי הרעה בימיו בימי
אביא הרעה על ביתו :
ישבו שלש שנים אין מלחמה בין ארם ובין כב
ראל : ויהי בשנה השלישית וירד יהושפט
ך יהודה אל מלך ישראל : ויאמר מלך ישראל
עבדיו הידעתם כי לנו רמת גלעד ואנחנו
שים מקחת אתה מיד מלך ארם : ויאמר אל
שפט התלך אתי למלחמה רמת גלעד ויאמר
שפט אל מלך ישראל כמוני כמוך כעמי כעמך
וסי כסוסיך : ויאמר יהושפט אל מלך
ראל דרש נא כיום את דבר יהוה : ויקבץ
ך ישראל את הנביאים כארבע מאות איש
מר אלהם האלך על רמת גלעד למלחמה אם
דל ויאמרו עלה ויתן אדני ביד המלך :
מר יהושפט האין פה נביא ליהוה עוד
רשה מאותו : ויאמר מלך ישראל אל
שפט עוד איש אחד לדרש את יהוה מאתו
ני שנאתיו כי לא יתנבא עלי טוב כי אם רע
כיהו בן ימלה ויאמר יהושפט אל יאמר המלך
: ויקרא מלך ישראל אל סריס אחד ויאמר
רה מיכיהו בן ימלה : ומלך ישראל
ושפט מלך יהודה ישבים איש על כסאו
בשים בגדים בגרן פתח שער שמרון וכל
ביאים מתנבאים לפניהם : ויעש לו צדקיה
כנענה קרני ברזל ויאמר כה אמר יהוה באלה
גח את ארם עד כלותם : וכל הנבאים נבאים
לאמר עלה רמת גלעד והצלח ונתן יהוה ביד
לך : והמלאך אשר הלך לקרא מיכיהו דבר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אליו לאמר הנה נא דברי הנביאים פה אחד טו
אל המלך יהי נא דבריך כדבר אחד מהם ודברת
טוב: ויאמר מיכיהו חי יהוה כי את אשר יאמר
יהוה אלי אתו אדבר: ויבוא אל המלך ויאמר
המלך אליו מיכיהו הנלך אל רמת גלעד למלחמה
אם נחדל ויאמר אליו עלה והצלח ונתן יהוה ביד
המלך: ויאמר אליו המלך עד כמה פעמים אני
משביעך אשר לא תדבר אלי רק אמת בשם
יהוה: ויאמר ראיתי את כל ישראל נפצים אל
ההרים כצאן אשר אין להם רעה ויאמר יהוה
לא אדנים לאלה ישובו איש לביתו בשלום:
ויאמר מלך ישראל אל יהושפט הלוא אמרתי
אליך לוא יתנבא עלי טוב כי אם רע: ויאמר
לכן שמע דבר יהוה ראיתי את יהוה ישב על
כסאו וכל צבא השמים עמד עליו מימינו
ומשמאלו: ויאמר יהוה מי יפתה את אחאב
ויעל ויפל ברמת גלעד ויאמר זה בכה וזה אמר
בכה: ויצא הרוח ויעמד לפני יהוה ויאמר
אני אפתנו ויאמר יהוה אליו במה: ויאמר אצא
והייתי רוח שקר בפי כל נביאיו ויאמר תפתה
וגם תוכל צא ועשה כן: ועתה הנה נתן יהוה
רוח שקר בפי כל נביאיך אלה ויהוה דבר עליך
רעה: ויגש צדקיהו בן כנענה ויכה את מיכיה
על הלחי ויאמר אי זה עבר רוח יהוה מאתי
לדבר אותך: ויאמר מיכיהו הנך ראה ביום
ההוא אשר תבא חדר בחדר להחבה: ויאמר
מלך ישראל קח את מיכיהו והשיבהו אל אמן ש
העיר ואל יואש בן המלך: ואמרת כה אמר
המלך שימו את זה בית הכלא והאכלהו לחם לח
ומים לחץ עד באי בשלום: ויאמר מיכיהו א
שוב תשוב בשלום לא דבר יהוה בי ויאמ
שמעו עמים כלם: ויעל מלך ישראל ויהושפ
מלך יהודה רמת גלעד: ויאמר מלך ישרא
אל יהושפט התחפש ובא במלחמה ואתה לב
בגדיך ויתחפש מלך ישראל ויבוא במלחמה
ומלך ארם צוה את שרי הרכב אשר לו שלשים
ושנים לאמר לא תלחמו את קטן ואת גדול כ
אם את מלך ישראל לבדו: ויהי כראות שר
הרכב את יהושפט והמה אמרו אך מלך ישרא
הוא ויסרו עליו להלחם ויזעק יהושפט: ויה
כראות שרי הרכב כי לא מלך ישראל הוא
וישב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

...בו מאחריו: ואיש משך בקשת לתמו
...את מלך ישראל בין הדבקים ובין השרין
...מר לרכבו הפך ידיך והוציאני מן המחנה כי
...ליתי: ותעלה המלחמה ביום ההוא והמלך
...מעמד במרכבה נכח ארם וימת בערב ויצק
...המכה אל חיק הרכב: ויעבר הרנה במחנה
...א השמש לאמר איש אל עירו ואיש אל ארצו:
...ת המלך ויבוא שמרון ויקברו את המלך
...מרון: וישטף את הרכב על ברכת שמרון
...קו הכלבים את דמו והזנות רחצו כדבר יהוה
...ר דבר: ויתר דברי אחאב וכל אשר עשה
...ת השן אשר בנה וכל הערים אשר בנה
...א הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי
...ראל: וישכב אחאב עם אבתיו וימלך אחזיהו
...תחתיו: ויהושפט בן אסא מלך על יהודה
...נת ארבע לאחאב מלך ישראל: יהושפט
...לשים וחמש שנה במלכו ועשרים וחמש
...מלך בירושלם ושם אמו עזובה בת שלחי:
...ך בכל דרך אסא אביו לא סר ממנו לעשות
...ר בעיני יהוה: אך הבמות לא סרו עוד
...ם מזבחים ומקטרים בבמות: וישלם
...שפט עם מלך ישראל: ויתר דברי יהושפט
...ורתו אשר עשה ואשר נלחם הלוא הם
...ובים על ספר דברי הימים למלכי יהודה:
...ר הקדש אשר נשאר בימי אסא אביו בער
...הארץ: ומלך אין באדום נצב מלך: יהושפט
...ר אניות תרשיש ללכת אופירה לזהב ולא
...י כי נשברה אניות בעציון גבר: אז אמר
...יהו בן אחאב אל יהושפט ילכו עבדי עם
...דיך באניות ולא אבה יהושפט: וישכב
...שפט עם אבתיו ויקבר עם אבתיו בעיר דוד
...יו וימלך יהורם בנו תחתיו: אחזיהו בן
...אב מלך על ישראל בשמרון בשנת שבע
...רה ליהושפט מלך יהודה וימלך על ישראל
...תים: ויעש הרע בעיני יהוה וילך בדרך
...יו ובדרך אמו ובדרך ירבעם בן נבט אשר
...שיא את ישראל: ויעבר את הבעל וישתחוה
...ויכעס את יהוה אלהי ישראל ככל אשר
...ה אביו:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מלכים ב

א ויפשע מואב בישראל אחרי מות אחאב:
ויפל אחזיה בעד השבכה בעליתו אשר בשמרון
ויחל וישלח מלאכים ויאמר אלהם לכו דרשו
בבעל זבוב אלהי עקרון אם אחיה מחלי זה:
ומלאך יהוה דבר אל אליה התשבי קום עלה
לקראת מלאכי מלך שמרון ודבר אלהם המבלי
אין אלהים בישראל אתם הלכים לדרש בבעל
זבוב אלהי עקרון: ולכן כה אמר יהוה המטה
אשר עלית שם לא תרד ממנה כי מות תמות
וילך אליה: וישובו המלאכים אליו ויאמר
אליהם מה זה שבתם: ויאמרו אליו איש עלה
לקראתנו ויאמר אלינו לכו שובו אל המלך אשר
שלח אתכם ודברתם אליו כה אמר יהוה המבלי
אין אלהים בישראל אתה שלח לדרש בבעל
זבוב אלהי עקרון לכן המטה אשר עלית שם לא
תרד ממנה כי מות תמות: וידבר אליהם
מה משפט האיש אשר עלה לקראתכם וידבר
אליכם את הדברים האלה: ויאמרו אליו איש
בעל שער ואזור עור אזור במתניו ויאמר אליה
התשבי הוא: וישלח אליו שר חמשים
וחמשיו ויעל אליו והנה ישב על ראש ההר
וידבר אליו איש האלהים המלך דבר רדה: ויענה
אליהו וידבר אל שר החמשים ואם איש אלהים
אני תרד אש מן השמים ותאכל אתך ואת
חמשיך ותרד אש מן השמים ותאכל אתו ואת
חמשיו: וישב וישלח אליו שר חמשים אחר
וחמשיו ויען וידבר אליו איש האלהים כה אמר
המלך מהרה רדה: ויען אליה וידבר אליהם
אם איש האלהים אני תרד אש מן השמים
ותאכל אתך ואת חמשיך ותרד אש אלהים מן
השמים ותאכל אתו ואת חמשיו: וישב וישלח
שר חמשים שלשים וחמשיו ויעל ויבא שר
החמשים השלישי ויכרע על ברכיו לנגד אליהו
ויתחנן אליו וידבר אליו איש האלהים תיקר נא
נפשי ונפש עבדיך אלה חמשים בעיניך:
הנה ירדה אש מן השמים ותאכל את שני שרי
החמשים הראשנים ואת חמשיהם ועתה תיקר
נפשי בעיניך: וידבר מלאך יהוה אל אליהו רד

אותו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תו אל תירא מפניו ויקם וידר אותו אל המלך:
בר אליו כה אמר יהוה יען אשר שלחת
אכים לדרש בבעל זבוב אלהי עקרון המבלי
ן אלהים בישראל לדרש בדברו לכן המטה
ור עלית שם לא תרד ממנה כי מות תמות:
ת כדבר יהוה אשר דבר אליהו וימלך יהורם
תיו בשנת שתים ליהורם בן יהושפט מלך
ודה כי לא היה לו בן: ויתר דברי אחזיהו
ר עשה הלוא המה כתובים על ספר דברי
מים למלכי ישראל:

ב ויהי בהעלות יהוה את אליהו בסערה השמים
ך אליהו ואלישע מן הגלגל: ויאמר אליהו
אלישע שב נא פה כי יהוה שלחני עד בית
ויאמר אלישע חי יהוה וחי נפשך אם אעזבך
דו בית אל: ויצאו בני הנביאים אשר בית
אל אלישע ויאמרו אליו הידעת כי היום
ה לקח את אדניך מעל ראשך ויאמר גם אני
תי החשו: ויאמר לו אליהו אלישע שב נא
כי יהוה שלחני יריחו ויאמר חי יהוה וחי
שך אם אעזבך ויבאו יריחו: ויגשו בני
ביאים אשר ביריחו אל אלישע ויאמרו אליו
עת כי היום יהוה לקח את אדניך מעל ראשך
מר גם אני ידעתי החשו: ויאמר לו אליהו
נא פה כי יהוה שלחני הירדנה ויאמר חי
ה וחי נפשך אם אעזבך וילכו שניהם:
שים איש מבני הנביאים הלכו ויעמדו מנגד
חוק ושניהם עמדו על הירדן: ויקח אליהו
אדרתו ויגלם ויכה את המים ויחצו הנה
ה ויעברו שניהם בחרבה: ויהי כעברם
יהו אמר אל אלישע שאל מה אעשה לך
ם אלקח מעמך ויאמר אלישע ויהי נא פי
ים ברוחך אלי: ויאמר הקשית לשאול אם
ה אתי לקח מאתך יהי לך כן ואם אין לא
ה: ויהי המה הלכים הלוך ודבר והנה רכב
וסוסי אש ויפרדו בין שניהם ויעל אליהו
רה השמים: ואלישע ראה והוא מצעק
אבי רכב ישראל ופרשיו ולא ראהו עוד
ק בבגדיו ויקרעם לשנים קרעים: וירם
אדרת אליהו אשר נפלה מעליו וישב ויעמד
שפת הירדן: ויקח את אדרת אליהו אשר
ה מעליו ויכה את המים ויאמר איה יהוה
אלהי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אלהי אליהו אף הוא ויכה את המים ויחצו
והנה ויעבר אלישע : ויראהו בני הנביאי
אשר ביריחו מנגד ויאמרו נחה רוח אליהו
אלישע ויבאו לקראתו וישתחוו לו ארצה :
ויאמרו אליו הנה נא יש את עבדיך חמשי
אנשים בני חיל ילכו נא ויבקשו את אדניך
נשאו רוח יהוה וישלכהו באחד ההרים
באחת הגיאות ויאמר לא תשלחו : ויפצרו
עד בש ויאמר שלחו וישלחו חמשים א
ויבקשו שלשה ימים ולא מצאהו : וישבו א
והוא ישב ביריחו ויאמר אלהם הלוא אמ
אליכם אל תלכו : ויאמרו אנשי העיר
אלישע הנה נא מושב העיר טוב כאשר א
ראה והמים רעים והארץ משכלת : ויא
קחו לי צלחית חדשה ושימו שם מלח ויק
אליו : ויצא אל מוצא המים וישלך שם מ
ויאמר כה אמר יהוה רפאתי למים האלה ל
יהיה משם עוד מות ומשכלת : וירפו המ
עד היום הזה כדבר אלישע אשר דבר : וי
משם בית אל והוא עלה בדרך ונערים קטני
יצאו מן העיר ויתקלסו בו ויאמרו לו עלה ק
עלה קרח : ויפן אחריו ויראם ויקללם בש
יהוה ותצאנה שתים דבים מן היער ותבקענ
מהם ארבעים ושני ילדים : וילך משם
הר הכרמל ומשם שב שמרון :
ג ויהורם בן אחאב מלך על ישראל בשמ
בשנת שמנה עשרה ליהושפט מלך יהו
וימלך שתים עשרה שנה : ויעשה הרע בע
יהוה רק לא כאביו וכאמו ויסר את מצבת הב
אשר עשה אביו : רק בחטאות ירבעם בן נ
אשר החטיא את ישראל דבק לא סר ממנ
ומישע מלך מואב היה נקד והשיב למ
ישראל מאה אלף כרים ומאה אלף אילים צמ
ויהי כמות אחאב ויפשע מלך מואב במ
ישראל : ויצא המלך יהורם ביום הה
משמרון ויפקד את כל ישראל : וילך ויש
אל יהושפט מלך יהודה לאמר מלך מואב פ
בי התלך אתי אל מואב למלחמה ויאמר אע
כמוני כמוך כעמי כעמך כסוסי כסוסיך : ויא
אי זה הדרך נעלה ויאמר דרך מדבר אדום
וילך מלך ישראל ומלך יהודה ומלך אדום ויס

דרך שבעת ימים ולא היה מים למחנה ולבהמה
אשר ברגליהם : ויאמר מלך ישראל אהה כי
קרא יהוה לשלשת המלכים האלה לתת אותם
ביד מואב : ויאמר יהושפט האין פה נביא
ליהוה ונדרשה את יהוה מאותו ויען אחד
מעבדי מלך ישראל ויאמר פה אלישע בן שפט
אשר יצק מים על ידי אליהו : ויאמר יהושפט
יש אותו דבר יהוה וירדו אליו מלך ישראל
ויהושפט ומלך אדום : ויאמר אלישע אל מלך
ישראל מה לי ולך לך אל נביאי אביך ואל נביאי
אמך ויאמר לו מלך ישראל אל כי קרא יהוה
לשלשת המלכים האלה לתת אותם ביד מואב :
ויאמר אלישע חי יהוה צבאות אשר עמדתי
לפניו כי לולי פני יהושפט מלך יהודה אני נשא
אם אביט אליך ואם אראך : ועתה קחו לי מנגן
והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד יהוה : ויאמר
כה אמר יהוה עשה הנחל הזה גבים גבים : כי
כה אמר יהוה לא תראו רוח ולא תראו גשם
והנחל ההוא ימלא מים ושתיתם אתם ומקניכם
ובהמתכם : ונקל זאת בעיני יהוה ונתן את
מואב בידכם : והכיתם כל עיר מבצר וכל עיר
מבחור וכל עץ טוב תפילו וכל מעיני מים
תסתמו וכל החלקה הטובה תכאבו באבנים :
ויהי בבקר כעלות המנחה והנה מים באים מדרך
אדום ותמלא הארץ את המים : וכל מואב
שמעו כי עלו המלכים להלחם בם ויצעקו
מכל חגר חגרה ומעלה ויעמדו על הגבול :
וישכימו בבקר והשמש זרחה על המים ויראו
מואב מנגד את המים אדמים כדם : ויאמרו דם
זה החרב נחרבו המלכים ויכו איש את רעהו
ועתה לשלל מואב : ויבאו אל מחנה ישראל
ויקמו ישראל ויכו את מואב וינסו מפניהם ויבו
בה והכות את מואב : והערים יהרסו וכל חלקה
טובה ישליכו איש אבנו ומלאוה וכל מעין מים
יסתמו וכל עץ טוב יפילו עד השאיר אבניה
בקיר חרשת ויסבו הקלעים ויכוה : וירא מלך
מואב כי חזק ממנו המלחמה ויקח אותו שבע
מאות איש שלף חרב להבקיע אל מלך אדום ולא
יכלו : ויקח את בנו הבכור אשר ימלך תחתיו
ויעלהו עלה על החומה ויהי קצף גדול על
ישראל ויסעו מעליו וישבו לארץ :

ואשה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ד וְאשה אחרת מנשי בני הנביאים צעקה א
אלישע לאמר עבדך אישי מת ואתה ידעת
עבדך היה ירא את יהוה והנשה בא לקחת א
שני ילדי לו לעבדים : ויאמר אליה אלישע מ
אעשה לך הגידי לי מה יש לכי בבית ותאמר א
לשפחתך כל בבית כי אם אסוך שמן : ויאמ
לכי שאלי לך כלים מן החוץ מאת כל שכניכי
כלים רקים אל תמעיטי : ובאת וסגרת הד
בעדך ובעד בניך ויצקת על כל הכלים האל
והמלא תסיעי : ותלך מאתו ותסגר הדלו
בעדה ובעד בניה הם מגשים אליה והי
מיצקת : ויהי כמלאת הכלים ותאמר אל בנ
הגישה אלי עוד כלי ויאמר אליה אין עוד כ
ויעמד השמן : ותבא ותגד לאיש האלהי
ויאמר לכי מכרי את השמן ושלמי את נשי
ואת בניכי תחיי בנותר : ויהי היום ויע
אלישע אל שונם ושם אשה גדולה ותחזק
לאכל לחם ויהי מדי עברו יסר שמה לאכל לחם
ותאמר אל אישה הנה נא ידעתי כי איש אלה
קדוש הוא עבר עלינו תמיד : נעשה נא על
קיר קטנה ונשים לו שם מטה ושלחן וכס
ומנורה והיה בבאו אלינו יסור שמה : וי
היום ויבא שמה ויסר אל העליה וישכב שמה
ויאמר אל גיחזי נערו קרא לשונמית הזא
ויקרא לה ותעמד לפניו : ויאמר לו אמר
אליה הנה חרדת אלינו את כל החרדה הזאת
לעשות לך היש לדבר לך אל המלך או אל
הצבא ותאמר בתוך עמי אנכי ישבת : ויא
ומה לעשות לה ויאמר גיחזי אבל בן אין
ואישה זקן : ויאמר קרא לה ויקרא לה ותע
בפתח : ויאמר למועד הזה כעת חיה א
חבקת בן ותאמר אל אדני איש האלהים
תכזב בשפחתך : ותהר האשה ותלד בן למו
הזה כעת חיה אשר דבר אליה אלישע : וי
הילד ויהי היום ויצא אל אביו אל הקצרים
ויאמר אל אביו ראשי ראשי ויאמר אל הנ
שאהו אל אמו : וישאהו ויבאהו אל אמו וי
על ברכיה עד הצהרים וימת : ותעל ותשכ
על מטת איש האלהים ותסגר בעדו ותצא
ותקרא אל אישה ותאמר שלחה נא לי אחד
הנערים ואחת האתנות וארוצה עד א
האלהי

ואשובה: ויאמר מדוע אתי הלכתי
היום לא חדש ולא שבת ותאמר שלום:
ותחבש האתון ותאמר אל נערה נהג ולך אל
לי לרכב כי אם אמרתי לך: ותלך ותבא
איש האלהים אל הר הכרמל ויהי כראות איש
אותה מנגד ויאמר אל גיחזי נערו הנה
השונמית הלז: עתה רוץ נא לקראתה ואמר
השלום לך השלום לאישך השלום לילד
ותאמר שלום: ותבא אל איש האלהים אל ההר
ותחזק ברגליו ויגש גיחזי להדפה ויאמר איש
האלהים הרפה לה כי נפשה מרה לה ויהוה
העלים ממני ולא הגיד לי: ותאמר השאלתי בן
מאת אדני הלוא אמרתי לא תשלה אתי:
לגיחזי חגור מתניך וקח משענתי בידך
כי תמצא איש לא תברכנו וכי יברכך איש
לא תעננו ושמת משענתי על פני הנער:
ותאמר אם הנער חי יהוה וחי נפשך אם אעזבך
וילך אחריה: וגחזי עבר לפניהם וישם
המשענת על פני הנער ואין קול ואין קשב
לקראתו ויגד לו לאמר לא הקיץ הנער:
אלישע הביתה והנה הנער מת משכב על
ויבא ויסגר הדלת בעד שניהם ויתפלל
יהוה: ויעל וישכב על הילד וישם פיו על
עיניו על עיניו וכפיו על כפו ויגהר עליו
בשר הילד: וישב וילך בבית אחת הנה
הנה ויעל ויגהר עליו ויזורר הנער עד
פעמים ויפקח הנער את עיניו: ויקרא
גיחזי ויאמר קרא אל השנמית הזאת
ותבוא אליו ויאמר שאי בנך: ותבא
על רגליו ותשתחו ארצה ותשא את בנה
ואלישע שב הגלגלה והרעב בארץ
הנביאים ישבים לפניו ויאמר לנערו שפת
הגדולה ובשל נזיד לבני הנביאים: ויצא
אל השדה ללקט ארת וימצא גפן שדה
ממנו פקעת שדה מלא בגדו ויבא ויפלח
הנזיד כי לא ידעו: ויצקו לאנשים
ויהי כאכלם מהנזיד והמה צעקו ויאמרו
בסיר איש האלהים ולא יכלו לאכל: ויאמר
קמח וישלך אל הסיר ויאמר צק לעם
ולא היה דבר רע בסיר: ואיש בא מבעל
ויבא לאיש האלהים לחם בכורים עשרים

לחם שערים וכרמל בצקלנו ויאמר תן ל
ויאכלו : ויאמר משרתו מה אתן זה לפני מ
איש ויאמר תן לעם ויאכלו כי כה אמר י
אכול והותר : ויתן לפניהם ויאכלו ויו
כדבר יהוה :

ה ונעמן שר צבא מלך ארם היה איש ג
לפני אדניו ונשא פנים כי בו נתן יהוה תש
לארם והאיש היה גבור חיל מצרע : וא
יצאו גדודים וישבו מארץ ישראל נערה ק
ותהי לפני אשת נעמן : ותאמר אל גבר
אחלי אדני לפני הנביא אשר בשמרון אז י
אתו מצרעתו : ויבא ויגד לאדניו לאמר כז
וכזאת דברה הנערה אשר מארץ ישראל: וי
מלך ארם לך בא ואשלחה ספר אל מלך יש
וילך ויקח בידו עשר ככרי כסף וששת אלפ
זהב ועשר חליפות בגדים : ויבא הספר אל
ישראל לאמר ועתה כבוא הספר הזה אליך ה
שלחתי אליך את נעמן עבדי ואספתו מצרע
ויהי כקרא מלך ישראל את הספר ויקרע ב
ויאמר האלהים אני להמית ולהחיות כי זה
אלי לאסף איש מצרעתו כי אך דעו נא ורא
מתאנה הוא לי : ויהי כשמע אלישע
האלהים כי קרע מלך ישראל את בגדיו וי
אל המלך לאמר למה קרעת בגדיך יבא נא
וידע כי יש נביא בישראל : ויבא נעמן ב
וברכבו ויעמד פתח הבית לאלישע: וישלח
אלישע מלאך לאמר הלוך ורחצת שבע פע
בירדן וישב בשרך לך וטהר: ויקצף נעמן
ויאמר הנה אמרתי אלי יצא יצוא ועמד וק
בשם יהוה אלהיו והניף ידו אל המקום ו
המצורע: הלא טוב אבנה ופרפר נהרות דמ
מכל מימי ישראל הלא ארחץ בהם וטהרתי
וילך בחמה: ויגשו עבדיו וידברו אליו ויא
אבי דבר גדול הנביא דבר אליך הלוא תע
ואף כי אמר אליך רחץ וטהר: וירד ויטבל ב
שבע פעמים כדבר איש האלהים וישב ב
כבשר נער קטן ויטהר: וישב אל איש הא
הוא וכל מחנהו ויבא ויעמד לפניו ויאמר ה
נא ידעתי כי אין אלהים בכל הארץ כי
בישראל ועתה קח נא ברכה מאת עבדך וי
חי יהוה אשר עמדתי לפניו אם אקח ויפצ
לק

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לת וימאן׃ ויאמר נעמן ולא יתן נא לעבדך
מד צמד פרדים אדמה כי לוא יעשה עוד
עלה וזבח לאלהים אחרים כי אם ליהוה׃
הזה יסלח יהוה לעבדך בבוא אדני בית
להשתחוות שמה והוא נשען על ידי
תחויתי בית רמון בהשתחויתי בית רמן
נא יהוה לעבדך בדבר הזה׃ ויאמר לו לך
ם וילך מאתו כברת ארץ׃ ויאמר גיחזי נער
ע איש האלהים הנה חשך אדני את נעמן
הזה מקחת מידו את אשר הביא חי יהוה
רצתי אחריו ולקחתי מאתו מאומה׃
גיחזי אחרי נעמן ויראה נעמן רץ אחריו
מעל המרכבה לקראתו ויאמר השלום׃
שלום אדני שלחני לאמר הנה עתה זה
לי שני נערים מהר אפרים מבני הנביאים
נא להם ככר כסף ושתי חליפות בגדים׃
נעמן הואל קח ככרים ויפרץ בו ויצר
ם כסף בשני חרטים ושתי חלפות בגדים
אל שני נעריו וישאו לפניו׃ ויבא אל
ויקח מידם ויפקד בבית וישלח את
ים וילכו׃ והוא בא ויעמד אל אדניו ויאמר
אלישע מאן גיחזי ויאמר לא הלך עבדך
אנה׃ ויאמר אליו לא לבי הלך כאשר הפך
מעל מרכבתו לקראתך העת לקחת את
ולקחת בגדים וזיתים וכרמים וצאן ובקר
ם ושפחות׃ וצרעת נעמן תדבק בך
ך לעולם ויצא מלפניו מצרע כשלג׃
אמרו בני הנביאים אל אלישע הנה נא ו
ום אשר אנחנו ישבים שם לפניך צר
׃ נלכה נא עד הירדן ונקחה משם איש
אחת ונעשה לנו שם מקום לשבת שם
לכו׃ ויאמר האחד הואל נא ולך את עבדיך
אני אלך׃ וילך אתם ויבאו הירדנה ויגזרו
ו ויהי האחד מפיל הקורה ואת הברזל נפל
ים ויצעק ויאמר אהה אדני והוא שאול׃
איש האלהים אנה נפל ויראהו את המקום
ץ וישלך שמה ויצף הברזל׃ ויאמר הרם
לח ידו ויקחהו׃ ומלך ארם היה נלחם
אל ויועץ אל עבדיו לאמר אל מקום פלני
תחנתי׃ וישלח איש האלהים אל מלך
ל לאמר השמר מעבר המקום הזה כי שם

ארם נחתים : וישלח מלך ישראל אל המקום
אשר אמר לו איש האלהים והזהירה ונשמר שם
לא אחת ולא שתים : ויסער לב מלך ארם על
הדבר הזה ויקרא אל עבדיו ויאמר אליהם הלוא
תגידו לי מי משלנו אל מלך ישראל: ויאמר אחד
מעבדיו לוא אדני המלך כי אלישע הנביא אשר
בישראל יגיד למלך ישראל את הדברים אשר
תדבר בחדר משכבך: ויאמר לכו וראו איכה הוא
ואשלח ואקחהו ויגד לו לאמר הנה בדתן: וישלח
שמה סוסים ורכב וחיל כבד ויבאו לילה ויקפו
על העיר : וישכם משרת איש האלהים לקום
ויצא והנה חיל סובב את העיר וסוס ורכב
ויאמר נערו אליו אהה אדני איכה נעשה: ויאמר
אל תירא כי רבים אשר אתנו מאשר אותם :
ויתפלל אלישע ויאמר יהוה פקח נא את עיניו
ויראה ויפקח יהוה את עיני הנער וירא והנה
ההר מלא סוסים ורכב אש סביבת אלישע :
וירדו אליו ויתפלל אלישע אל יהוה ויאמר הך
נא את הגוי הזה בסנורים ויכם בסנורים כדבר
אלישע : ויאמר אלהם אלישע לא זה הדרך ולא
זה העיר לכו אחרי ואוליכה אתכם אל האיש
אשר תבקשון וילך אותם שמרונה: ויהי כבאם
שמרון ויאמר אלישע יהוה פקח את עיני אלה
ויראו ויפקח יהוה את עיניהם ויראו והנה בתוך
שמרון : ויאמר מלך ישראל אל אלישע כראתו
אותם האכה אכה אבי : ויאמר לא תכה האשר
שבית בחרבך ובקשתך אתה מכה שים לחם
ומים לפניהם ויאכלו וישתו וילכו אל אדניהם :
ויכרה להם כרה גדולה ויאכלו וישתו וישלחם
וילכו אל אדניהם ולא יספו עוד גדודי ארם לבוא
בארץ ישראל: ויהי אחרי כן ויקבץ בן הדד מלך
ארם את כל מחנהו ויעל ויצר על שמרון: ויהי
רעב גדול בשמרון והנה צרים עליה עד היות
ראש חמור בשמנים כסף ורבע הקב חריונים
בחמשה כסף : ויהי מלך ישראל עבר על החמה
ואשה צעקה אליו לאמר הושיעה אדני המלך
ויאמר אל יושעך יהוה מאין אושיעך המן הגרן
או מן היקב : ויאמר לה המלך מה לך ותאמר
האשה הזאת אמרה אלי תני את בנך ונאכלנו
היום ואת בני נאכל מחר : ונבשל את בני
ונאכלהו ואמר אליה ביום האחר תני את בנך

ונאכל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אכלנו ותחבא את בנה: ויהי כשמע המלך את
רי האשה ויקרע את בגדיו והוא עבר על
חמה וירא העם והנה השק על בשרו מבית:
אמר כה יעשה לי אלהים וכה יוסיף אם יעמד
אש אלישע בן שפט עליו היום: ואלישע ישב
ביתו והזקנים ישבים אתו וישלח איש מלפניו
רם יבא המלאך אליו והוא אמר אל הזקנים
ראיתם כי שלח בן המרצח הזה להסיר את
אשי ראו כבא המלאך סגרו הדלת ולחצתם אתו
דלת הלוא קול רגלי אדניו אחריו: עודנו
דבר עמם והנה המלאך ירד אליו ויאמר הנה
ות הרעה מאת יהוה מה אוחיל ליהוה עוד:
ויאמר אלישע שמעו דבר יהוה כה אמר ז
וה כעת מחר סאה סלת בשקל וסאתים
ערים בשקל בשער שמרון: ויען השליש
שר למלך נשען על ידו את איש האלהים
אמר הנה יהוה עשה ארבות בשמים היהיה
דבר הזה ויאמר הנכה ראה בעיניך ומשם לא
אכל: וארבעה אנשים היו מצרעים פתח השער
אמרו איש אל רעהו מה אנחנו ישבים פה עד
מתנו: אם אמרנו נבוא העיר והרעב בעיר
ומתנו שם ואם ישבנו פה ומתנו ועתה לכו
פלה אל מחנה ארם אם יחינו נחיה ואם
ימיתנו ומתנו: ויקמו בנשף לבוא אל מחנה
ם ויבאו עד קצה מחנה ארם והנה אין שם
ש: ואדני השמיע את מחנה ארם קול רכב
ול סוס קול חיל גדול ויאמרו איש אל אחיו
ה שכר עלינו מלך ישראל את מלכי החתים
ת מלכי מצרים לבוא עלינו: ויקומו וינוסו
שף ויעזבו את אהליהם ואת סוסיהם ואת
מריהם המחנה כאשר הוא וינסו אל נפשם:
באו המצרעים האלה עד קצה המחנה ויבאו
אהל אחד ויאכלו וישתו וישאו משם כסף
הב ובגדים וילכו ויטמנו וישבו ויבאו אל אהל
זר וישאו משם וילכו ויטמנו: ויאמרו איש אל
עהו לא כן אנחנו עשים היום הזה יום בשרה
א ואנחנו מחשים וחכינו עד אור הבקר
מצאנו עון ועתה לכו ונבאה ונגידה בית
מלך: ויבאו ויקראו אל שער העיר ויגידו להם
מר באנו אל מחנה ארם והנה אין שם איש
ול ארם כי אם הסוס אסור והחמור אסור

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואהלים כאשר המה: ויקרא השערים ויגידו
בית המלך פנימה: ויקם המלך לילה ויאמר אל
עבדיו אגידה נא לכם את אשר עשו לנו ארם
ידעו כי רעבים אנחנו ויצאו מן המחנה להחבה
בהשדה לאמר כי יצאו מן העיר ונתפשם חיים
ואל העיר נבא: ויען אחד מעבדיו ויאמר ויקחו
נא חמשה מן הסוסים הנשארים אשר נשארו
בה הנם ככל ההמון ישראל אשר נשארו בה הנם
ככל המון ישראל אשר תמו ונשלחה ונראה:
ויקחו שני רכב סוסים וישלח המלך אחרי
מחנה ארם לאמר לכו וראו: וילכו אחריהם עד
הירדן והנה כל הדרך מלאה בגדים וכלים
אשר השליכו ארם בחפזם וישבו המלאכים
ויגדו למלך: ויצא העם ויבזו את מחנה ארם ויהי
סאה סלת בשקל וסאתים שערים בשקל כדבר
יהוה: והמלך הפקיד את השליש אשר נשען על
ידו על השער וירמסהו העם בשער וימת כאשר
דבר איש האלהים אשר דבר ברדת המלך אליו:
ויהי כדבר איש האלהים אל המלך לאמר סאתים
שערים בשקל וסאה סלת בשקל יהיה כעת מחר
בשער שמרון: ויען השליש את איש האלהים
ויאמר והנה יהוה עשה ארבות בשמים היהיה
כדבר הזה ויאמר הנך ראה בעיניך ומשם לא
תאכל: ויהי לו כן וירמסו אתו העם בשער וימת:
ח ואלישע דבר אל האשה אשר החיה את בנה
לאמר קומי ולכי אתי וביתך וגורי באשר תגורי
כי קרא יהוה לרעב וגם בא אל הארץ שבע
שנים: ותקם האשה ותעש כדבר איש האלהים
ותלך היא וביתה ותגר בארץ פלשתים שבע
שנים: ויהי מקצה שבע שנים ותשב האשה
מארץ פלשתים ותצא לצעק אל המלך אל ביתה
ואל שדה: והמלך מדבר אל גחזי נער איש
האלהים לאמר ספרה נא לי את כל הגדלות אשר
עשה אלישע: ויהי הוא מספר למלך את אשר
החיה את המת והנה האשה אשר החיה את בנה
צעקת אל המלך על ביתה ועל שדה ויאמר גחזי
אדני המלך זאת האשה וזה בנה אשר החיה
אלישע: וישאל המלך לאשה ותספר לו ויתן לה
המלך סריס אחד לאמר השיב את כל אשר לה
ואת כל תבואת השדה מיום עזבה את הארץ ועד
עתה: ויבא אלישע דמשק ובן הדד מלך ארם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ה ויגד לו לאמר בא איש האלהים עד הנה:
מר המלך אל חזהאל קח בידך מנחה ולך
ראת איש האלהים ודרשת את יהוה מאותו
מר האחיה מחלי זה: וילך חזאל לקראתו ויקח
חה בידו וכל טוב דמשק משא ארבעים גמל
א ויעמד לפניו ויאמר בנך בן הדד מלך ארם
חני אליך לאמר האחיה מחלי זה: ויאמר
ו אלישע לך אמר לא חיה תחיה והראני יהוה
מות ימות: ויעמד את פניו וישם עד בש
ר איש האלהים: ויאמר חזאל מדוע ארני
ה ויאמר כי ידעתי את אשר תעשה לבני
ראל רעה מבצריהם תשלח באש ובחריהם
רב תהרג ועלליהם תרטש והרתיהם תבקע:
מר חזהאל כי מה עבדך הכלב כי יעשה הדבר
ול הזה ויאמר אלישע הראני יהוה אתך מלך
ארם: וילך מאת אלישע ויבא אל ארניו
מר לו מה אמר לך אלישע ויאמר אמר לי חיה
יה: ויהי ממחרת ויקח המכבר ויטבל במים
רש על פניו וימת וימלך חזהאל תחתיו:
ונת חמש ליורם בן אחאב מלך ישראל
ושפט מלך יהודה מלך יהורם בן יהושפט
יהודה: בן שלשים ושתים שנה היה במלכו
מנה שנה מלך בירושלם: וילך בדרך מלכי
ראל כאשר עשו בית אחאב כי בת אחאב
ה לו לאשה ויעש הרע בעיני יהוה: ולא
יהוה להשחית את יהודה למען דוד עבדו
ר אמר לו לתת לו ניר לבניו כל הימים:
יו פשע אדום מתחת יד יהודה וימלכו
הם מלך: ויעבר יורם צעירה וכל הרכב עמו
הוא קם לילה ויכה את אדום הסביב אליו
שרי הרכב וינס העם לאהליו: ויפשע אדום
חת יד יהודה עד היום הזה אז תפשע לבנה
ההיא: ויתר דברי יורם וכל אשר עשה הלא
כתובים על ספר דברי הימים למלכי יהודה:
כב יורם עם אבתיו ויקבר עם אבתיו בעיר
וימלך אחזיהו בנו תחתיו: בשנת שתים
רה שנה ליורם בן אחאב מלך ישראל מלך
יהו בן יהורם מלך יהודה: בן עשרים ושתים
ה אחזיהו במלכו ושנה אחת מלך בירושלם
אמו עתליהו בת עמרי מלך ישראל: וילך
ך בית אחאב ויעש הרע בעיני יהוה כבית

אחאב כי חתן בית אחאב הוא: וילך את יורם בן
אחאב למלחמה עם חזאל מלך ארם ברמות גלעד
ויכו ארמים את יורם: וישב יורם המלך
להתרפא ביזרעאל מן המכים אשר יכהו ארמים
ברמה בהלחמו את חזהאל מלך ארם ואחזיהו בן
יהורם מלך יהודה ירד לראות את יורם בן אחאב
ביזרעאל כי חלה הוא:

ט ואלישע הנביא קרא לאחד מבני הנביאים
ויאמר לו חגר מתניך וקח פך השמן הזה בידך
ולך רמת גלעד: ובאת שמה וראה שם יהוא בן
יהושפט בן נמשי ובאת והקמתו מתוך אחיו
והביאת אתו חדר בחדר: ולקחת פך השמן
ויצקת על ראשו ואמרת כה אמר יהוה משחתיך
למלך אל ישראל ופתחת הדלת ונסתה ולא
תחכה: וילך הנער הנער הנביא רמת גלעד:
ויבא והנה שרי החיל ישבים ויאמר דבר לי
אליך השר ויאמר יהוא אל מי מכלנו ויאמר
אליך השר: ויקם ויבא הביתה ויצק השמן אל
ראשו ויאמר לו כה אמר יהוה אלהי ישראל
משחתיך למלך אל עם יהוה אל ישראל: והכיתה
את בית אחאב אדניך ונקמתי דמי עבדי
הנביאים ודמי כל עבדי יהוה מיד איזבל: ואבד
כל בית אחאב והכרתי לאחאב משתין בקיר
ועצור ועזוב בישראל: ונתתי את בית אחאב
כבית ירבעם בן נבט וכבית בעשא בן אחיה:
ואת איזבל יאכלו הכלבים בחלק יזרעאל ואין
קבר ויפתח הדלת וינס: ויהוא יצא אל עבדי
אדניו ויאמר לו השלום מדוע בא המשגע הזה
אליך ויאמר אליהם אתם ידעתם את האיש ואת
שיחו: ויאמרו שקר הגד נא לנו ויאמר כזאת
וכזאת אמר אלי לאמר כה אמר יהוה משחתיך
למלך אל ישראל: וימהרו ויקחו איש בגדו
וישימו תחתיו אל גרם המעלות ויתקעו בשופר
ויאמרו מלך יהוא: ויתקשר יהוא בן יהושפט בן
נמשי אל יורם ויורם היה שמר ברמת גלעד הוא
וכל ישראל מפני חזאל מלך ארם: וישב יהורם
המלך להתרפא ביזרעאל מן המכים אשר יכהו
ארמים בהלחמו את חזאל מלך ארם ויאמר יהוא
אם יש נפשכם אל יצא פליט מן העיר ללכת
לגיד ביזרעאל: וירכב יהוא וילך יזרעאלה כי
יורם שכב שמה ואחזיה מלך יהודה ירד לראות
את

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ורם ׃ והצפה עמד על המגדל ביזרעאל
א את שפעת יהוא בבאו ויאמר שפעת אני
ויאמר יהורם קח רכב ושלח לקראתם
ר השלום׃ וילך רכב הסוס לקראתו ויאמר
אמר המלך השלום ויאמר יהוא מה לך
לום סב אל אחרי ויגד הצפה לאמר בא
אך עד הם ולא שב ׃ וישלח רכב סוס שני
אלהם ויאמר כה אמר המלך שלום ויאמר
א מה לך ולשלום סב אל אחרי ׃ ויגד הצפה
ר בא עד אליהם ולא שב והמנהג כמנהג
א בן נמשי כי בשגעון ינהג׃ ויאמר יהורם
ויאסר רכבו ויצא יהורם מלך ישראל
זיהו מלך יהודה איש ברכבו ויצאו לקראת
א וימצאהו בחלקת נבות היזרעאלי ׃ ויהי
ות יהורם את יהוא ויאמר השלום יהוא
מר מה השלום עד זנוני איזבל אמך וכשפיה
בים ׃ ויהפך יהורם ידיו וינס ויאמר אל
יהו מרמה אחזיה׃ ויהוא מלא ידו בקשת ויך
יהורם בין זרעיו ויצא החצי מלבו ויכרע
בו׃ ויאמר אל בדקר שלשה שא השלכהו
קת שדה נבות היזרעאלי כי זכר אני ואתה
רכבים צמדים אחרי אחאב אביו ויהוה נשא
ו את המשא הזה׃ אם לא את דמי נבות ואת
בניו ראיתי אמש נאם יהוה ושלמתי לך
קה הזאת נאם יהוה ועתה שא השלכהו
קת כדבר יהוה׃ ואחזיה מלך יהודה ראה
ס דרך בית הגן וירדף אחריו יהוא ויאמר גם
הכהו אל המרכבה במעלה גור אשר את
עם וינס מגדו וימת שם׃ וירכבו אתו עבדיו
שלמה ויקברו אתו בקברתו עם אבתיו בעיר
׃ ובשנת אחת עשרה שנה ליורם בן אחאב
אחזיה על יהודה ׃ ויבוא יהוא יזרעאלה
זבל שמעה ותשם בפוך עיניה ותיטב את
שה ותשקף בעד החלון ׃ ויהוא בא בשער
מר השלום זמרי הרג אדניו׃ וישא פניו אל
לון ויאמר מי אתי מי וישקיפו אליו שנים
שה סריסים׃ ויאמר שמטוהו וישמטוה ויז
מה אל הקיר ואל הסוסים וירמסנה ׃ ויבא
כל וישת ויאמר פקדו נא את הארורה הזאת
רוה כי בת מלך היא׃ וילכו לקברה ולא מצאו
כי אם הגלגלת והרגלים וכפות הידים ׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וישבו ויגידו לו ויאמר דבר יהוה הוא אשר דבר
ביד עבדו אליהו התשבי לאמר בחלק יזרעאל
יאכלו הכלבים את בשר איזבל׃ והית נבלת
איזבל כדמן על פני השדה בחלק יזרעאל אשר
לא יאמרו זאת איזבל׃

י ולאחאב שבעים בנים בשמרון ויכתב יהוא
ספרים וישלח שמרון אל שרי יזרעאל הזקנים
ואל האמנים אחאב לאמר׃ ועתה כבא הספר הזה
אליכם ואתכם בני אדניכם ואתכם הרכב והסוסים
ועיר מבצר והנשק׃ וראיתם הטוב והישר מבני
אדניכם ושמתם על כסא אביו והלחמו על בית
אדניכם׃ ויראו מאד מאד ויאמרו הנה שני
המלכים לא עמדו לפניו ואיך נעמד אנחנו׃
וישלח אשר על הבית ואשר על העיר והזקנים
והאמנים אל יהוא לאמר עבדיך אנחנו וכל אשר
תאמר אלינו נעשה לא נמלך איש הטוב בעיניך
עשה׃ ויכתב אליהם ספר שנית לאמר אם לי
אתם ולקלי אתם שמעים קחו את ראשי אנשי
בני אדניכם ובאו אלי כעת מחר יזרעאלה ובני
המלך שבעים איש את גדולי העיר מגדלים
אותם׃ ויהי כבא הספר אליהם ויקחו את בני
המלך וישחטו שבעים איש וישימו את
ראשיהם בדודים וישלחו אליו יזרעאלה׃ ויבא
המלאך ויגד לו לאמר הביאו ראשי בני המלך
ויאמר שימו אתם שני צברים פתח השער עד
הבקר׃ ויהי בבקר ויצא ויעמד ויאמר אל כל
העם צדקים אתם הנה אני קשרתי על אדני
ואהרגהו ומי הכה את כל אלה׃ דעו אפוא כי לא
יפל מדבר יהוה ארצה אשר דבר יהוה על בית
אחאב ויהוה עשה את אשר דבר ביד עבדו
אליהו׃ ויך יהוא את כל הנשארים לבית אחאב
ביזרעאל וכל גדליו ומידעיו וכהניו עד בלתי
השאיר לו שריד׃ ויקם ויבא וילך שמרון הוא
בית עקד הרעים בדרך׃ ויהוא מצא את אחי
אחזיהו מלך יהודה ויאמר מי אתם ויאמרו אחי
אחזיהו אנחנו ונרד לשלום בני המלך ובני
הגבירה׃ ויאמר תפשום חיים ויתפשום חיים
וישחטום אל בור בית עקד ארבעים ושנים איש
ולא השאיר איש מהם׃ וילך משם וימצא את
יהונדב בן רכב לקראתו ויברכהו ויאמר אליו
היש את לבבך ישר כאשר לבבי עם לבבך ויאמר
יהונדב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יש ויש תנה את ידך ויתן ידו ויעלהו
אליו אל המרכבה: ויאמר לכה אתי וראה בקנאתי
ליהוה וירכבו אתו ברכבו: ויבא שמרון ויך את
כל הנשארים לאחאב בשמרון עד השמידו
כדבר יהוה אשר דבר אל אליהו: ויקבץ יהוא את
כל העם ויאמר אלהם אחאב עבד את הבעל מעט
יהוא יעבדנו הרבה: ועתה כל נביאי הבעל כל
עבדיו וכל כהניו קראו אלי איש אל יפקד כי
זבח גדול לי לבעל כל אשר יפקד לא יחיה ויהוא
עשה בעקבה למען האביד את עבדי הבעל:
ויאמר יהוא קדשו עצרה לבעל ויקראו: וישלח
יהוא בכל ישראל ויבאו כל עבדי הבעל ולא
נשאר איש אשר לא בא ויבאו בית הבעל וימלא
בית הבעל פה לפה: ויאמר לאשר על המלתחה
הוצא לבוש לכל עבדי הבעל ויצא להם
המלבוש: ויבא יהוא ויהונדב בן רכב בית הבעל
ויאמר לעבדי הבעל חפשו וראו פן יש פה עמכם
מעבדי יהוה כי אם עבדי הבעל לבדם: ויבאו
לעשות זבחים ועלות ויהוא שם לו בחוץ
שמנים איש ויאמר האיש אשר ימלט מן
האנשים אשר אני מביא על ידיכם נפשו תחת
נפשו: ויהי ככלתו לעשות העלה ויאמר יהוא
לרצים ולשלישים באו הכום איש אל יצא ויכום
לפי חרב וישלכו הרצים והשלשים וילכו עד
עיר בית הבעל: ויצאו את מצבות בית הבעל
וישרפוה: ויתצו את מצבת הבעל ויתצו את
בית הבעל וישימהו למחראות עד היום: וישמד
יהוא את הבעל מישראל: רק חטאי ירבעם בן
נבט אשר החטיא את ישראל לא סר יהוא
מאחריהם עגלי הזהב אשר בית אל ואשר בדן:
ויאמר יהוה אל יהוא יען אשר הטיבת לעשות
הישר בעיני ככל אשר בלבבי עשית לבית אחאב
בני רבעים ישבו לך על כסא ישראל: ויהוא לא
שמר ללכת בתורת יהוה אלהי ישראל בכל לבבו
לא סר מעל חטאות ירבעם אשר החטיא את
ישראל: בימים ההם החל יהוה לקצות בישראל
ויכם חזאל בכל גבול ישראל: מן הירדן מזרח
השמש את כל ארץ הגלעד הגדי והראובני
והמנשי מערער אשר על נחל ארנון והגלעד
והבשן: ויתר דברי יהוא וכל אשר עשה וכל
גבורתו הלוא הם כתובים על ספר דברי הימים
למלכי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

למלכי ישראל: וישכב יהוא עם אבתיו ויקברו לה
אתו בשמרון וימלך יהואחז בנו תחתיו: והימים
אשר מלך יהוא על ישראל עשרים ושמנה שנה
בשמרון:

יא ועתליה אם אחזיהו וראתה כי מת בנה ותקם א
ותאבד את כל זרע הממלכה: ותקח יהושבע בת
המלך יורם אחות אחזיהו את יואש בן אחזיה
ותגנב אתו מתוך בני המלך הממותים אתו ואת
מניקתו בחדר המטות ויסתרו אתו מפני עתליהו
ולא הומת: ויהי אתה בית יהוה מתחבא שש
שנים ועתליה מלכת על הארץ: ובשנה
השביעית שלח יהוידע ויקח את שרי המאיות
לכרי ולרצים ויבא אתם אליו בית יהוה ויכרת
להם ברית וישבע אתם בבית יהוה וירא אתם
את בן המלך: ויצום לאמר זה הדבר אשר תעשון ה
השלישית מכם באי השבת ושמרי משמרת
בית המלך: והשלשית בשער סור והשלישית
בשער אחר הרצים ושמרתם את משמרת הבית
מסח: ושתי הידות בכם כל יצאי השבת ושמרו
את משמרת בית יהוה אל המלך: והקפתם על
המלך סביב איש וכליו בידו והבא אל השדרות
יומת והיו את המלך בצאתו ובבאו: ויעשו שרי
המאיות ככל אשר צוה יהוידע הכהן ויקחו איש
את אנשיו באי השבת עם יצאי השבת ויבאו אל
יהוידע הכהן: ויתן הכהן לשרי המאיות את
החנית ואת השלטים אשר למלך דוד אשר בבית
יהוה: ויעמדו הרצים איש וכליו בידו מכתף
הבית הימנית עד כתף הבית השמאלית למזבח
ולבית על המלך סביב: ויוצא את בן המלך
ויתן עליו את הנזר ואת העדות וימלכו אתו
וימשחהו ויכו כף ויאמרו יחי המלך: ותשמע
עתליה את קול הרצין העם ותבא אל העם בית
יהוה: ותרא והנה המלך עמד על העמוד
כמשפט והשרים והחצצרות אל המלך וכל עם
הארץ שמח ותקע בחצצרות ותקרע עתליה את
בגדיה ותקרא קשר קשר: ויצו יהוידע הכהן
את שרי המאיות פקדי החיל ויאמר אליהם
הוציאו אתה אל מבית לשדרת והבא אחריה
המת בחרב כי אמר הכהן אל תומת בית יהוה:
וישמו לה ידים ותבוא דרך מבוא הסוסים בית
המלך ותומת שם: ויכרת יהוידע את הברית בין

יהוה

ובין המלך ובין העם להיות לעם ליהוה
המלך ובין העם: ויבאו כל עם הארץ בית
ויתצהו את מזבחתו ואת צלמיו שברו
ואת מתן כהן הבעל הרגו לפני המזבחות
הכהן פקדת על בית יהוה: ויקח את שרי
ואת הכרי ואת הרצים ואת כל עם הארץ
את המלך מבית יהוה ויבואו דרך שער
בית המלך וישב על כסא המלכים:
כל עם הארץ והעיר שקטה ואת עתליהו
בחרב בית מלך:

שבע שנים יהואש במלכו: בשנת שבע יב
מלך יהואש וארבעים שנה מלך בירושלם
אמו צביה מבאר שבע: ויעש יהואש הישר
יהוה כל ימיו אשר הורהו יהוידע הכהן:
הבמות לא סרו עוד העם מזבחים ומקטרים
: ויאמר יהואש אל הכהנים כל כסף
אשר יובא בית יהוה כסף עובר איש
נפשות ערכו כל כסף אשר יעלה על לב
להביא בית יהוה: יקחו להם הכהנים איש
מכרו והם יחזקו את בדק הבית לכל אשר
שם בדק: ויהי בשנת עשרים ושלש
למלך יהואש לא חזקו הכהנים את בדק
: ויקרא המלך יהואש ליהוידע הכהן
ויאמר אלהם מדוע אינכם מחזקים את
הבית ועתה אל תקחו כסף מאת מכריכם כי
הבית תתנהו: ויאתו הכהנים לבלתי קחת
מאת העם ולבלתי חזק את בדק הבית:
יהוידע הכהן ארון אחד ויקב חר בדלתו
אתו אצל המזבח בימין בבא איש בית יהוה
שמה הכהנים שמרי הסף את כל הכסף
בית יהוה: ויהי כראותם כי רב הכסף
ויעל ספר המלך והכהן הגדול ויצרו
את הכסף הנמצא בית יהוה: ונתנו את
המתכן על יד עשי המלאכה הפקדים בית
ויוציאהו לחרשי העץ ולבנים העשים בית
: ולגדרים ולחצבי האבן ולקנות עצים
מחצב לחזק את בדק בית יהוה ולכל אשר
על הבית לחזקה: אך לא יעשה בית יהוה
כסף מזמרות מזרקות חצצרות כל כלי
כלי כסף מן הכסף המובא בית יהוה: כי
המלאכה יתנהו וחזקו בו את בית יהוה:
ולא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ולא יחשבו את האנשים אשר יתנו את הכסף
על ידם לתת לעשי המלאכה כי באמנה הם
עשים׃ כסף אשם וכסף חטאות לא יובא בית
יהוה לכהנים יהיו׃ אז יעלה חזאל מלך ארם
וילחם על גת וילכדה וישם חזאל פניו לעלות על
ירושלם׃ ויקח יהואש מלך יהודה את כל
הקדשים אשר הקדישו יהושפט ויהורם
ואחזיהו אבתיו מלכי יהודה ואת קדשיו ואת כל
הזהב הנמצא באצרות בית יהוה ובית המלך
וישלח לחזאל מלך ארם ויעל מעל ירושלם׃
כ ויתר דברי יואש וכל אשר עשה הלוא הם
כתובים על ספר דברי הימים למלכי יהודה׃
ויקמו עבדיו ויקשרו קשר ויכו את יואש בית
מלא היורד סלא׃ ויוזכר בן שמעת ויהוזבד בן
שמר עבדיו הכהו וימת ויקברו אתו עם אבתיו
בעיר דוד וימלך אמציה בנו תחתיו׃

יג

א בשנת עשרים ושלש שנה ליואש בן אחזיהו
מלך יהודה מלך יהואחז בן יהוא על ישראל
בשמרון שבע עשרה שנה׃ ויעש הרע בעיני
יהוה וילך אחר חטאת ירבעם בן נבט אשר החטיא
את ישראל לא סר ממנה׃ ויחר אף יהוה בישראל
ויתנם ביד חזאל מלך ארם וביד בן הדד בן חזאל
כל הימים׃ ויחל יהואחז את פני יהוה וישמע
אליו יהוה כי ראה את לחץ ישראל כי לחץ אתם
ה מלך ארם׃ ויתן יהוה לישראל מושיע ויצאו
מתחת יד ארם וישבו בני ישראל באהליהם
כתמול שלשום׃ אך לא סרו מחטאת בית ירבעם
אשר החטי את ישראל בה הלך וגם האשרה
עמדה בשמרון׃ כי לא השאיר ליהואחז עם כי
אם חמשים פרשים ועשרה רכב ועשרת אלפים
רגלי כי אבדם מלך ארם וישמם כעפר לדש׃
ויתר דברי יהואחז וכל אשר עשה וגבורתו הלוא
הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי ישראל׃
וישכב יהואחז עם אבתיו ויקברהו בשמרון
י וימלך יואש בנו תחתיו׃ בשנת שלשים ושבע
שנה ליואש מלך יהודה מלך יהואש בן יהואחז
על ישראל בשמרון שש עשרה שנה׃ ויעשה
הרע בעיני יהוה לא סר מכל חטאות ירבעם בן
נבט אשר החטיא את ישראל בה הלך׃ ויתר
דברי יואש וכל אשר עשה וגבורתו אשר נלחם
עם אמציה מלך יהודה הלא הם כתובים על ספר
דברי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

דברי הימים למלכי ישראל: וישכב יואש עם
אבותיו וירבעם ישב על כסאו ויקבר יואש
בשמרון עם מלכי ישראל: ואלישע חלה את
חליו אשר ימות בו וירד אליו יואש מלך ישראל
ויבך על פניו ויאמר אבי אבי רכב ישראל
ופרשיו: ויאמר לו אלישע קח קשת וחצים
ויקח אליו קשת וחצים: ויאמר למלך ישראל
הרכב ידך על הקשת וירכב ידו וישם אלישע
ידיו על ידי המלך: ויאמר פתח החלון קדמה
ויפתח ויאמר אלישע ירה ויור ויאמר חץ
תשועה ליהוה וחץ תשועה בארם והכית את
ארם באפק עד כלה: ויאמר קח החצים ויקח
ויאמר למלך ישראל הך ארצה ויך שלש פעמים
ויעמד: ויקצף עליו איש האלהים ויאמר להכות
חמש או שש פעמים אז הכית את ארם עד כלה
ועתה שלש פעמים תכה את ארם: וימת אלישע
ויקברהו וגדודי מואב יבאו בארץ בא שנה:
ויהי הם קברים איש והנה ראו את הגדוד
וישליכו את האיש בקבר אלישע וילך ויגע
האיש בעצמות אלישע ויחי ויקם על רגליו:
וחזאל מלך ארם לחץ את ישראל כל ימי יהואחז:
ויחן יהוה אתם וירחמם ויפן אליהם למען
בריתו את אברהם יצחק ויעקב ולא אבה
השחיתם ולא השליכם מעל פניו עד עתה:
וימת חזאל מלך ארם וימלך בן הדד בנו תחתיו:
וישב יהואש בן יהואחז ויקח את הערים מיד בן
הדד בן חזאל אשר לקח מיד יהואחז אביו
במלחמה שלש פעמים הכהו יואש וישב את
ערי ישראל:

יד בשנת שתים ליואש בן יואחז מלך ישראל
מלך אמציהו בן יואש מלך יהודה: בן עשרים
וחמש שנה היה במלכו ועשרים ותשע שנה
מלך בירושלם ושם אמו יהועדין מן ירושלם:
ויעש הישר בעיני יהוה רק לא כדוד אביו ככל
אשר עשה יואש אביו עשה: רק הבמות לא סרו
עוד העם מזבחים ומקטרים בבמות: ויהי כאשר
חזקה הממלכה בידו ויך את עבדיו המכים את
המלך אביו: ואת בני המכים לא המית ככתוב
בספר תורת משה אשר צוה יהוה לאמר לא
יומתו אבות על בנים ובנים לא יומתו על אבות
כי איש בחטאו ימותו: הוא הכה את ארום

בגיא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בגיא המלח עשרת אלפים ותפש את הס
במלחמה ויקרא את שמה יקתאל עד היום הז
אז שלח אמציה מלאכים אל יהואש בן יהוא
בן יהוא מלך ישראל לאמר לכה נתראה פני
וישלח יהואש מלך ישראל אל אמציהו מ
יהודה לאמר החוח אשר בלבנון שלח אל הא
אשר בלבנון לאמר תנה את בתך לבני לא
ותעבר חית השדה אשר בלבנון ותרמס א
החוח : הכה הכית את אדום ונשאך לבך הכ
ושב בביתך ולמה תתגרה ברעה ונפלתה את
ויהודה עמך : ולא שמע אמציהו ויעל יהוא
מלך ישראל ויתראו פנים הוא ואמציהו מ
יהודה בבית שמש אשר ליהודה : וינגף יהו
לפני ישראל וינסו איש לאהלו : ואת אמצי
מלך יהודה בן יהואש בן אחזיהו תפש יהוא
מלך ישראל בבית שמש ויבאו ירושלם ויפ
בחומת ירושלם בשער אפרים עד שער הפ
ארבע מאות אמה : ולקח את כל הזהב והכ
ואת כל הכלים הנמצאים בית יהוה ובאוצר
בית המלך ואת בני התערבות וישב שמרונ
ויתר דברי יהואש אשר עשה וגבורתו וא
נלחם עם אמציהו מלך יהודה הלוא הם כתוב
על ספר דברי הימים למלכי ישראל : ויש
יהואש עם אבתיו ויקבר בשמרון עם מל
ישראל וימלך ירבעם בנו תחתיו : ויחי אמצ
בן יואש מלך יהודה אחרי מות יהואש
יהואחז מלך ישראל חמש עשרה שנה : וי
דברי אמציהו הלוא הם כתובים על ספר ד
הימים למלכי יהודה : ויקשרו עליו ק
בירושלם וינס לכישה וישלחו אחריו לכי
וימיתהו שם : וישאו אתו על הסוסים ויק
בירושלם עם אבתיו בעיר דוד : ויקחו כל ע
יהודה את עזריה והוא בן שש עשרה ש
וימלכו אתו תחת אביו אמציהו : הוא בנה
אילת וישבה ליהודה אחרי שכב המלך ע
אבתיו : בשנת חמש עשרה שנה לאמציהו
יואש מלך יהודה מלך ירבעם בן יואש מ
ישראל בשמרון ארבעים ואחת שנה : ויע
הרע בעיני יהוה לא סר מכל חטאות ירבעם
נבט אשר החטיא את ישראל : הוא השיב
גבול ישראל מלבוא חמת עד ים הערבה כ
יהו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הוה אלהי ישראל אשר דבר ביד עבדו יונה בן
אמתי הנביא אשר מגת החפר: כי ראה יהוה את
ני ישראל מרה מאד ואפס עצור ואפס עזוב
אין עזר לישראל: ולא דבר יהוה למחות את
שם ישראל מתחת השמים ויושיעם ביד ירבעם
ן יואש: ויתר דברי ירבעם וכל אשר עשה
גבורתו אשר נלחם ואשר השיב את דמשק
את חמת ליהודה בישראל הלוא הם כתובים על
פר דברי הימים למלכי ישראל: וישכב ירבעם
ם אבתיו עם מלכי ישראל וימלך זכריה בנו
חתיו:

טו בשנת עשרים ושבע שנה לירבעם מלך
שראל מלך עזריה בן אמציה מלך יהודה: בן
ש עשרה שנה היה במלכו וחמשים ושתים
נה מלך בירושלם ושם אמו יכליהו מירושלם:
עש הישר בעיני יהוה ככל אשר עשה אמציהו
ביו: רק הבמות לא סרו עוד העם מזבחים
קטרים בבמות: וינגע יהוה את המלך ויהי
צורע עד יום מתו וישב בבית החפשית ויותם
המלך על הבית שפט את עם הארץ: ויתר
ברי עזריהו וכל אשר עשה הלוא הם כתובים
ספר דברי הימים למלכי יהודה וישכב
ריה עם אבתיו ויקברו אתו עם אבתיו בעיר
ד וימלך יותם בנו תחתיו: בשנת שלשים
מנה שנה לעזריהו מלך יהודה מלך זכריהו
ירבעם על ישראל בשמרון ששה חדשים:
ש הרע בעיני יהוה כאשר עשו אבתיו לא
מחטאות ירבעם בן נבט אשר החטיא את
ראל: ויקשר עליו שלם בן יבש ויכהו קבל עם
יתהו וימלך תחתיו: ויתר דברי זכריה הנם
וכים על ספר דברי הימים למלכי ישראל:
א דבר יהוה אשר דבר אל יהוא לאמר בני
עים ישבו לך על כסא ישראל ויהי כן: שלום
יבש מלך בשנת שלשים ותשע שנה לעזיה
יהודה וימלך ירח ימים בשמרון: ויעל
חם בן גדי מתרצה ויבא שמרון ויך את שלום
בש בשמרון וימיתהו וימלך תחתיו: ויתר
י שלום וקשרו אשר קשר הנם כתובים על
דברי הימים למלכי ישראל: אז יכה מנחם
תפסח ואת כל אשר בה ואת גבוליה מתרצה
א פתח ויך את כל ההרותיה בקע: בשנת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שלשים ותשע שנה לעזריה מלך יהודה מלך
מנחם בן גדי על ישראל עשר שנים בשמרון :
ויעש הרע בעיני יהוה לא סר מעל חטאות
ירבעם בן נבט אשר החטיא את ישראל כל ימיו:
בא פול מלך אשור על הארץ ויתן מנחם לפול
אלף ככר כסף להיות ידיו אתו להחזיק הממלכה
בידו: ויצא מנחם את הכסף על ישראל על כל
גבורי החיל לתת למלך אשור חמשים שקלים
כסף לאיש אחד וישב מלך אשור ולא עמד שם
בארץ : ויתר דברי מנחם וכל אשר עשה הלוא
הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי ישראל:
וישכב מנחם עם אבתיו וימלך פקחיה בנו
תחתיו: בשנת חמשים שנה לעזריה מלך
יהודה מלך פקחיה בן מנחם על ישראל בשמרון
שנתים: ויעש הרע בעיני יהוה לא סר מחטאות
ירבעם בן נבט אשר החטיא את ישראל: ויקשר
עליו פקח בן רמליהו שלישו ויכהו בשמרון
בארמון בית מלך את ארגב ואת האריה ועמו
חמשים איש מבני גלעדים וימתהו וימלך
תחתיו: ויתר דברי פקחיה וכל אשר עשה הנם
כתובים על ספר דברי הימים למלכי ישראל:
בשנת חמשים ושתים שנה לעזריה מלך יהודה
מלך פקח בן רמליהו על ישראל בשמרון עשרים
שנה: ויעש הרע בעיני יהוה לא סר מן חטאות
ירבעם בן נבט אשר החטיא את ישראל: בימי
פקח מלך ישראל בא תגלת פלאסר מלך אשור
ויקח את עיון ואת אבל בית מעכה ואת ינוח
ואת קדש ואת חצור ואת הגלעד ואת הגלילה
כל ארץ נפתלי ויגלם אשורה : ויקשר קשר
הושע בן אלה על פקח בן רמליהו ויכהו
וימיתהו וימלך תחתיו בשנת עשרים ליותם בן
עזיה: ויתר דברי פקח וכל אשר עשה הנם
כתובים על ספר דברי הימים למלכי ישראל:
בשנת שתים לפקח בן רמליהו מלך ישראל מלך
יותם בן עזיהו מלך יהודה : בן עשרים וחמש
שנה היה במלכו ושש עשרה שנה מלך
בירושלם ושם אמו ירושא בת צדוק : ויעש
הישר בעיני יהוה ככל אשר עשה עזיהו אביו
עשה :. רק הבמות לא סרו עוד העם מזבחים
ומקטרים בבמות הוא בנה את שער בית יהוה
העליון : ויתר דברי יותם וכל אשר עשה הלוא
הם

ם כתובים על ספר דברי הימים למלכי יהודה׃
מים ההם החל יהוה להשליח ביהודה רצין
לך ארם ואת פקח בן רמליהו׃ וישכב יותם עם
תיו ויקבר עם אבתיו בעיר דוד אביו וימלך
וז בנו תחתיו ׃

בשנת שבע עשרה שנה לפקח בן רמליהו יו
לך אחז בן יותם מלך יהודה׃ בן עשרים שנה
חז במלכו ושש עשרה שנה מלך בירושלם ולא
שה הישר בעיני יהוה אלהיו כדוד אביו׃ וילך
רך מלכי ישראל וגם את בנו העביר באש
עבות הגוים אשר הוריש יהוה אתם מפני
י ישראל׃ ויזבח ויקטר בבמות ועל הגבעות
תת כל עץ רענן׃ אז יעלה רצין מלך ארם
קח בן רמליהו מלך ישראל ירושלם למלחמה
רו על אחז ולא יכלו להלחם׃ בעת ההיא
יב רצין מלך ארם את אילת לארם וינשל את
הודים מאילות וארומים באו אילת וישבו שם
היום הזה׃ וישלח אחז מלאכים אל תגלת
זר מלך אשור לאמר עבדך ובנך אני עלה
שעני מכף מלך ארם ומכף מלך ישראל
ומים עלי׃ ויקח אחז את הכסף ואת הזהב
מצא בית יהוה ובאצרות בית המלך וישלח
לך אשור שחד׃ וישמע אליו מלך אשור ויעל
אשור אל דמשק ויתפשה ויגלה קירה ואת
צין המית׃ וילך המלך אחז לקראת תגלת
סר מלך אשור דומשק וירא את המזבח
ר בדמשק וישלח המלך אחז אל אוריה הכהן
רמות המזבח ואת תבניתו לכל מעשהו ויבן
ה הכהן את המזבח ככל אשר שלח המלך
מדמשק כן עשה אוריה הכהן עד בוא
ך אחז מדמשק׃ ויבא המלך מדמשק וירא
ך את המזבח ויקרב המלך על המזבח ויעל
׃ ויקטר את עלתו ואת מנחתו ויסך את
ויזרק את דם השלמים אשר לו על המזבח׃
המזבח הנחשת אשר לפני יהוה ויקרב
פני הבית מבין המזבח ומבין בית יהוה
ן אתו על ירך המזבח צפונה׃ ויצוהו המלך
את אוריה הכהן לאמר על המזבח הגדול
ר את עלת הבקר ואת מנחת הערב ואת
המלך ואת מנחתו ואת עלת כל עם הארץ
תם ונסכיהם וכל דם עלה וכל דם זבח עליו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תזרק ומזבח הנחשת יהיה לי לבקר : ויע
אוריה הכהן ככל אשר צוה המלך אחז : ויק
המלך אחז את המסגרות המכונות וי
מעליהם ואת הכיר ואת הים הוריד מעל הב
הנחשת אשר תחתיה ויתן אתו על מרצפ
אבנים : ואת מיסך השבת אשר בנו בב
ואת מבוא המלך החיצונה הסב בית יהוה מ
מלך אשור : ויתר דברי אחז אשר עשה הל
הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי יהוד
וישכב אחז עם אבתיו ויקבר עם אבתיו ב
דוד וימלך חזקיהו בנו תחתיו :
יז בשנת שתים עשרה לאחז מלך יהודה
הושע בן אלה בשמרון על ישראל תשע שני
ויעש הרע בעיני יהוה רק לא כמלכי יש
אשר היו לפניו : עליו עלה שלמנאסר
אשור ויהי לו הושע עבד וישב לו מנחו
וימצא מלך אשור בהושע קשר אשר ש
מלאכים אל סוא מלך מצרים ולא העלה מנ
למלך אשור כשנה בשנה ויעצרהו מלך א
ויאסרהו בית כלא : ויעל מלך אשור בכל הא
ויעל שמרון ויצר עליה שלש שנים : בש
התשיעית להושע לכד מלך אשור את שמ
ויגל את ישראל אשורה וישב אותם בח
ובחבור נהר גוזן וערי מדי : ויהי כי חטאו
ישראל ליהוה אלהיהם המעלה אתם מא
מצרים מתחת יד פרעה מלך מצרים ויי
אלהים אחרים : וילכו בחקות הגוים א
הוריש יהוה מפני בני ישראל ומלכי ישר
אשר עשו : ויחפאו בני ישראל דברים א
לא כן על יהוה אלהיהם ויבנו להם במות
עריהם ממגדל נוצרים עד עיר מבצר : וי
להם מצבות ואשרים על כל גבעה גבהה ות
כל עץ רענן : ויקטרו שם בכל במות כג
אשר הגלה יהוה מפניהם ויעשו דברים רע
להכעיס את יהוה : ויעבדו הגללים א
אמר יהוה להם לא תעשו את הדבר הזה : וי
יהוה בישראל וביהודה ביד כל נביאו כל ח
לאמר שבו מדרכיכם הרעים ושמרו מצ
חקותי ככל התורה אשר צויתי את אבתי
ואשר שלחתי אליכם ביד עבדי הנביאי
ולא שמעו ויקשו את ערפם כערף אבתם א

א האמינו ביהוה אלהיהם : ויאמסו את חקיו
ות בריתו אשר כרת את אבתם ואת עדותיו
שר העיד בם וילכו אחרי ההבל ויהבלו ואחרי
גוים אשר סביבתם אשר צוה יהוה אתם
בלתי עשות כהם: ויעזבו את כל מצות יהוה
להיהם ויעשו להם מסכה שנים עגלים ויעשו
שירה וישתחוו לכל צבא השמים ויעבדו את
בעל : ויעבירו את בניהם ואת בנותיהם באש
קסמו קסמים וינחשו ויתמכרו לעשות הרע
עיני יהוה להכעיסו : ויתאנף יהוה מאד
ישראל ויסרם מעל פניו לא נשאר רק שבט
הודה לבדו : גם יהודה לא שמר את מצות
הוה אלהיהם וילכו בחקות ישראל אשר עשו :
מאס יהוה בכל זרע ישראל ויענם ויתנם ביד
שסים עד אשר השליכם מפניו : כי קרע
שראל מעל בית דוד וימליכו את ירבעם בן
בט וידא ירבעם את ישראל מאחרי יהוה
החטיאם חטאה גדולה : וילכו בני ישראל
בכל חטאות ירבעם אשר עשה לא סרו ממנה :
ר אשר הסיר יהוה את ישראל מעל פניו כאשר
בר ביד כל עבדיו הנביאים ויגל ישראל מעל
דמתו אשורה עד היום הזה : ויבא מלך
שור מבבל ומכותה ומעוא ומחמת וספרוים
שב בערי שמרון תחת בני ישראל וירשו את
מרון וישבו בעריה : ויהי בתחלת שבתם
ם לא יראו את יהוה וישלח יהוה בהם את
אריות ויהיו הרגים בהם : ויאמרו למלך
שור לאמר הגוים אשר הגלית ותושב בערי
מרון לא ידעו את משפט אלהי הארץ וישלח
ם את האריות והנם ממיתים אותם כאשר אינם
דעים את משפט אלהי הארץ : ויצו מלך אשור
אמר הליכו שמה אחד מהכהנים אשר הגליתם
שם וילכו וישבו שם וירם את משפט אלהי
ארץ : ויבא אחד מהכהנים אשר הגלו משמרון
שב בבית אל ויהי מורה אתם איך יראו את
הוה : ויהיו עשים גוי גוי אלהיו ויניחו בבית
במות אשר עשו השמרנים גוי גוי בעריהם
שר הם ישבים שם : ואנשי בבל עשו את
כות בנות ואנשי כות עשו את נרגל ואנשי
מת עשו את אשימא : והעוים עשו נבחז
את תרתק והספרוים שרפים את בניהם באש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לאדרמלך וענמלך אלה ספרוים׃ ויהיו
יראים את יהוה ויעשו להם מקצותם כהני
במות ויהיו עשים להם בבית הבמות׃ את
יהוה היו יראים ואת אלהיהם היו עבדים
כמשפט הגוים אשר הגלו אתם משם׃ עד
היום הזה הם עשים כמשפטים הראשנים אינם
יראים את יהוה ואינם עשים כחקתם וכמשפטם
וכתורה וכמצוה אשר צוה יהוה את בני יעקב
אשר שם שמו ישראל׃ ויכרת יהוה אתם ברית
ויצום לאמר לא תיראו אלהים אחרים ולא
תשתחוו להם ולא תעבדום ולא תזבחו להם׃
כי אם את יהוה אשר העלה אתכם מארץ מצרים
בכח גדול ובזרוע נטויה אתו תיראו ולו תשתחוו
ולו תזבחו׃ ואת החקים ואת המשפטים
והתורה והמצוה אשר כתב לכם תשמרון
לעשות כל הימים ולא תיראו אלהים אחרים׃
והברית אשר כרתי אתכם לא תשכחו ולא תיראו
אלהים אחרים׃ כי אם את יהוה אלהיכם
תיראו והוא יציל אתכם מיד כל איביכם׃ ולא
שמעו כי אם כמשפטם הראשון הם עשים׃
ויהיו הגוים האלה יראים את יהוה ואת
פסיליהם היו עבדים גם בניהם ובני בניהם
כאשר עשו אבתם הם עשים עד היום הזה׃
יח
ויהי בשנת שלש להושע בן אלה מלך
ישראל מלך חזקיה בן אחז מלך יהודה׃ בן
עשרים וחמש שנה היה במלכו ועשרים ותשע
שנה מלך בירושלם ושם אמו אבי בת זכריה׃
ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר עשה דוד
אביו׃ הוא הסיר את הבמות ושבר את המצבת
וכרת את האשרה וכתת נחש הנחשת אשר
עשה משה כי עד הימים ההמה היו בני ישראל
מקטרים לו ויקרא לו נחשתן׃ ביהוה אלהי
ישראל בטח ואחריו לא היה כמהו בכל מלכי
יהודה ואשר היו לפניו׃ וידבק ביהוה לא סר
מאחריו וישמר מצותיו אשר צוה יהוה את
משה׃ והיה יהוה עמו בכל אשר יצא ישכיל
וימרד במלך אשור ולא עבדו׃ הוא הכה את
פלשתים עד עזה ואת גבוליה ממגדל נוצרים
עד עיר מבצר׃ ויהי בשנה הרביעית למלך
חזקיהו היא השנה השביעית להושע בן אלה
מלך ישראל עלה שלמנאסר מלך אשור על
שמרון

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שמרון ויצר עליה׃ וילכדה מקצה שלש שנים
בשנת שש לחזקיה היא שנת תשע להושע מלך
ישראל נלכדה שמרון׃ ויגל מלך אשור את
ישראל אשורה וינחם בחלח ובחבור נהר גוזן
וערי מדי׃ על אשר לא שמעו בקול יהוה
אלהיהם ויעברו את בריתו את כל אשר צוה
משה עבד יהוה ולא שמעו ולא עשו׃ ובארבע
עשרה שנה למלך חזקיהו עלה סנחריב מלך
אשור על כל ערי יהודה הבצרות ויתפשם׃
וישלח חזקיה מלך יהודה אל מלך אשור לכישה
לאמר חטאתי שוב מעלי את אשר תתן עלי אשא
וישם מלך אשור על חזקיה מלך יהודה שלש
מאות ככר כסף ושלשים ככר זהב׃ ויתן חזקיה
את כל הכסף הנמצא בית יהוה ובאצרות בית
המלך׃ בעת ההיא קצץ חזקיה את דלתות
היכל יהוה ואת האמנות אשר צפה חזקיה מלך
יהודה ויתנם למלך אשור׃ וישלח מלך אשור
את תרתן ואת רב סריס ואת רב שקה מן לכיש
אל המלך חזקיהו בחיל כבד ירושלם ויעלו ויבאו
ירושלם ויעלו ויבואו ויעמדו בתעלת הברכה
העליונה אשר במסלת שדה כובס׃ ויקראו
אל המלך ויצא אליהם אליקים בן חלקיהו אשר
על הבית ושבנה הספר ויואח בן אסף המזכיר׃
ויאמר אליהם רבשקה אמרו נא אל חזקיהו כה
אמר המלך הגדול מלך אשור מה הבטחון הזה
אשר בטחת׃ אמרת אך דבר שפתים עצה
וגבורה למלחמה עתה על מי בטחת כי מרדת
בי׃ עתה הנה בטחת לך על משענת הקנה
הרצוץ הזה על מצרים אשר יסמך איש עליו
ובא בכפו ונקבה כן פרעה מלך מצרים לכל
הבטחים עליו׃ וכי תאמרון אלי אל יהוה
אלהינו בטחנו הלוא הוא אשר הסיר חזקיהו את
במותיו ואת מזבחתיו ויאמר ליהודה ולירושלם
לפני המזבח הזה תשתחוו בירושלם׃ ועתה
התערב נא את אדני את מלך אשור ואתנה לך
אלפים סוסים אם תוכל לתת לך רכבים עליהם׃
ואיך תשיב את פני פחת אחד עבדי אדני
הקטנים ותבטח לך על מצרים לרכב ולפרשים׃
עתה המבלעדי יהוה עליתי על המקום הזה
להשחיתו יהוה אמר אלי עלה על הארץ הזאת
והשחיתה׃ ויאמר אליקים בן חלקיהו ושבנה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויואח אל רבשקה דבר נא אל עבדיך ארמית כי
שמעים אנחנו ואל תדבר עמנו יהודית באזני
העם אשר על החמה: ויאמר אליהם רבשקה
העל אדניך ואליך שלחני ארני לדבר את
הדברים האלה הלא על האנשים הישבים על
החמה לאכל את חריהם ולשתות את שיניהם
עמכם: ויעמד רבשקה ויקרא בקול גדול
יהודית וידבר ויאמר שמעו דבר המלך הגדול
מלך אשור: כה אמר המלך אל ישיא לכם
חזקיהו כי לא יוכל להציל אתכם מידו: ואל
יבטח אתכם חזקיהו אל יהוה לאמר הצל יצילנו
יהוה ולא תנתן את העיר הזאת ביד מלך אשור:
אל תשמעו אל חזקיהו כי כה אמר מלך אשור
עשו אתי ברכה וצאו אלי ואכלו איש גפנו ואיש
תאנתו ושתו איש מי ברו: עד באי ולקחתי
אתכם אל ארץ כארצכם ארץ דגן ותירש ארץ
לחם וכרמים ארץ זית יצהר ודבש וחיו ולא
תמתו ואל תשמעו אל חזקיהו כי יסית אתכם
לאמר יהוה יצילנו: ההצל הצילו אלהי הגוים
איש את ארצו מיד מלך אשור: איה אלהי
חמת וארפד איה אלהי ספרוים הנע ועוה כי
הצילו את שמרון מידי: מי בכל אלהי הארצות
אשר הצילו את ארצם מידי כי יציל יהוה את
ירושלם מידי: והחרישו העם ולא ענו אתו
דבר כי מצות המלך היא לאמר לא תענהו: ויבא
אליקים בן חלקיה אשר על הבית ושבנא הספר
ויואח בן אסף המזכיר אל חזקיהו קרועי בגדים
ויגידו לו את דברי רבשקה:
יט ויהי כשמע המלך חזקיהו ויקרע את בגדיו
ויתכס בשק ויבא בית יהוה: וישלח את
אליקים אשר על הבית ושבנא הספר ואת זקני
הכהנים מתכסים בשקים אל ישעיהו הנביא
בן אמוץ: ויאמרו אליו כה אמר חזקיהו יום
צרה ותוכחה ונאצה היום הזה כי באו בנים
עד משבר וכח אין ללדה: אולי ישמע יהוה
אלהיך את כל דברי רבשקה אשר שלחו מלך
אשור אדניו לחרף אלהים חי והוכיח בדברים
אשר שמע יהוה אלהיך ונשאת תפלה בעד
השארית הנמצאה: ויבאו עבדי המלך חזקיהו
אל ישעיהו: ויאמר להם ישעיהו כה תאמרון
אל אדניכם כה אמר יהוה אל תירא מפני
הדברים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

רים אשר שמעת אשר גדפו נערי מלך
אר אתי : הנני נתן בו רוח ושמע שמועה
לארצו והפלתיו בחרב בארצו : וישב רב
ה וימצא את מלך אשור נלחם על לבנה כי
ע כי נסע מלכיש : וישמע אל תרהקה מלך
לאמר הנה יצא להלחם אתך וישב וישלח
פים אל חזקיהו לאמר : כה תאמרון אל
יהו מלך יהודה לאמר אל ישאך אלהיך
אתה בטח בו לאמר לא תנתן ירושלם
מלך אשור : הנה אתה שמעת את אשר
מלכי אשור לכל הארצות להחרימם ואתה
ל : ההצילו אתם אלהי הגוים אשר שחתו
ני את גוזן ואת חרן ורצף ובני עדן אשר
אשר : איו מלך חמת ומלך ארפד ומלך
ספרוים הנע ועוה : ויקח חזקיהו את
רים מיד המלאכים ויקראם ויעל בית יהוה
שתחו חזקיהו לפני יהוה : ויתפלל חזקיהו
יהוה ויאמר יהוה אלהי ישראל ישב
בים אתה הוא האלהים לבדך לכל ממלכות
ץ אתה עשית את השמים ואת הארץ :
יהוה אזנך ושמע פקח יהוה עיניך וראה
ע את דברי סנחריב אשר שלחו לחרף
ים חי : אמנם יהוה החריבו מלכי אשור
הגוים ואת ארצם : ונתנו את אלהיהם
כי לא אלהים המה כי אם מעשה ידי אדם
אבן ויאבדום : ועתה יהוה אלהינו הושיענו
ידו וידעו כל ממלכות הארץ כי אתה יהוה
ים לבדך : וישלח ישעיהו בן אמוץ אל
יהו לאמר כה אמר יהוה אלהי ישראל אשר
ללת אלי אל סנחרב מלך אשור שמעתי : זה
ר אשר דבר יהוה עליו בזה לך לעגה לך
לת בת ציון אחריך ראש הניעה בת ירושלם :
מי חרפת וגדפת ועל מי הרימות קול ותשא
ם עיניך על קדוש ישראל : ביד מלאכיך
את אדני ותאמר ברכב רכבי אני עליתי מרום
ירכתי לבנון ואכרת קומת ארזיו מבחור
ין ואבואה מלון קצה יער כרמלו : אני
י ושתיתי מים זרים ואחרב בכף פעמי כל
י מצור : הלא שמעת למרחוק אתה עשיתי
י קדם ויצרתיה עתה הביאתיה ותהי
ות גלים נצים ערים בצרות : וישביה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

קצרי יד חתו ויבשו היו עשב שדה וירק דשא
חציר גגות ושדפה לפני קמה : ושבתך וצאת
ובאך ידעתי ואת התרגזך אלי : יען התרגז
אלי ושאננך עלה באזני ושמתי חחי באפ
ומתגי בשפתיך והשיבתיך בדרך אשר באר
בה : וזה לך האות אכול השנה ספיח ובשנ
השנית סחיש ובשנה השלישית זרעו וקצ
ונטעו כרמים ואכלו פרים : ויספה פליט
בית יהודה הנשארה שרש למטה ועשה פ
למעלה : כי מירושלם תצא שארית ופלי
מהר ציון קנאת יהוה תעשה זאת : לכן כ
אמר יהוה אל מלך אשור לא יבוא אל העיר הז
ולא יורה שם חץ ולא יקדמנה מגן ולא ישפ
עליה סללה : בדרך אשר יבא בה ישוב וא
העיר הזאת לא יבא נאם יהוה : וגנותי אל העי
הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי : ויה
בלילה ההוא ויצא מלאך יהוה ויך במחנה אש
מאה שמונים וחמשה אלף וישכימו בבקר והנ
כלם פגרים מתים : ויסע וילך וישב סנחרי
מלך אשור וישב בנינוה : ויהי הוא משתח
בית נסרך אלהיו ואדרמלך ושראצר הכהו בחר
והמה נמלטו ארץ אררט וימלך אסר חדן ב
תחתיו :

כ בימים ההם חלה חזקיהו למות ויבא אלי
ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו כה אמ
יהוה צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה : ויס
את פניו אל הקיר ויתפלל אל יהוה לאמר : אנ
יהוה זכר נא את אשר התהלכתי לפניך באמת
ובלבב שלם והטוב בעיניך עשיתי ויבך חזקיה
בכי גדול : ויהי ישעיהו לא יצא העיר התיכונה
ודבר יהוה היה אליו לאמר : שוב ואמרת א
חזקיהו נגיד עמי כה אמר יהוה אלהי דוד אביך
שמעתי את תפלתך ראיתי את דמעתך הנני
רפא לך ביום השלישי תעלה בית יהוה :
והוספתי על ימיך חמש עשרה שנה ומכף מלך
אשור אצילך ואת העיר הזאת וגנותי על העיר
הזאת למעני ולמען דוד עבדי : ויאמר ישעיהו
קחו דבלת תאנים ויקחו וישימו על השחין ויחי :
ויאמר חזקיהו אל ישעיהו מה אות כי ירפא
יהוה לי ועליתי ביום השלישי בית יהוה :
ויאמר ישעיהו זה לך האות מאת יהוה כי יעשה
יהוה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

את הדבר אשר דבר הלך הצל עשר מעלות
וישוב עשר מעלות ׃ ויאמר יחזקיהו נקל
לנטות עשר מעלות לא כי ישוב הצל
כית עשר מעלות ׃ ויקרא ישעיהו הנביא
יהוה וישב את הצל במעלות אשר ירדה
לות אחז אחרנית עשר מעלות ׃ בעת
א שלח בראדך בלאדן בן בלאדן מלך בבל
ים ומנחה אל חזקיהו כי שמע כי חלה
יהו ׃ וישמע עליהם חזקיהו ויראם את כל
הנכתה את הכסף ואת הזהב ואת הבשמים
שמן הטוב ואת בית כליו ואת כל אשר
א באוצרתיו לא היה דבר אשר לא הראם
יהו בביתו ובכל ממשלתו ׃ ויבא ישעיהו
א אל המלך חזקיהו ויאמר אליו מה אמרו
שים האלה ומאין יבאו אליך ויאמר חזקיהו
ץ רחוקה באו מבבל ׃ ויאמר מה ראו
ך ויאמר חזקיהו את כל אשר בביתי ראו לא
דבר אשר לא הראיתם באצרתי ׃ ויאמר
יהו אל חזקיהו שמע דבר יהוה׃ הנה ימים
ונשא כל אשר בביתך ואשר אצרו אבותיך
יום הזה בבלה לא יותר דבר אמר יהוה ׃
יך אשר יצאו ממך אשר תוליד יקח והיו
סים בהיכל מלך בבל ׃ ויאמר חזקיהו אל
יהו טוב דבר יהוה אשר דברת ויאמר הלוא
לום ואמת יהיה בימי ׃ ויתר דברי חזקיהו
בורתו ואשר עשה את הברכה ואת התעלה
את המים העירה הלא הם כתובים על
דברי הימים למלכי יהודה ׃ וישכב
יהו עם אבתיו וימלך מנשה בנו תחתיו ׃
בן שתים עשרה שנה מנשה במלכו כא
שים וחמש שנה מלך בירושלם ושם אמו
בה ׃ ויעש הרע בעיני יהוה כתועבות
ם אשר הוריש יהוה מפני בני ישראל ׃
ויבן את הבמות אשר אבד חזקיהו אביו
ם מזבחות לבעל ויעש אשרה כאשר עשה
ב מלך ישראל וישתחו לכל צבא השמים
אתם ׃ ובנה מזבחות בבית יהוה אשר
יהוה בירושלם אשים את שמי ׃ ויבן
חות לכל צבא השמים בשתי חצרות בית
׃ והעביר את בנו באש ועונן ונחש ועשה
ידענים הרבה לעשות הרע בעיני יהוה
להכעסו ׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

להכעיסו : וישם את פסל האשרה אשר עש
בבית אשר אמר יהוה אל דוד ואל שלמה בנ
בבית הזה ובירושלם אשר בחרתי מכל שבט
ישראל אשים את שמי לעולם : ולא אסי
להניד רגל ישראל מן האדמה אשר נתת
לאבותם רק אם ישמרו לעשות ככל אש
צויתים ולכל התורה אשר צוה אתם עבדי משה
ולא שמעו ויתעם מנשה לעשות את הרע מ
הגוים אשר השמיד יהוה מפני בני ישראל
וידבר יהוה ביד עבדיו הנביאים לאמר : יע
אשר עשה מנשה מלך יהודה התעבות האלה
הרע מכל אשר עשו האמרי אשר לפניו ויחטי
גם את יהודה בגלוליו : לכן כה אמר יהוה
אלהי ישראל הנני מביא רעה על ירושלם
ויהודה אשר כל שמעיו תצלנה שתי אזניו
ונטיתי על ירושלם את קו שמרון ואת משקל
בית אחאב ומחיתי את ירושלם כאשר ימחה
את הצלחת מחה והפך על פניה : ונטשתי א
שארית נחלתי ונתתים ביד איביהם והיו לב
ולמשסה לכל איביהם : יען אשר עשו את
הרע בעיני ויהיו מכעסים אתי מן היום אש
יצאו אבתם ממצרים ועד היום הזה : וגם
דם נקי שפך מנשה הרבה מאד עד אשר מלא
את ירושלם פה לפה לבד מחטאתו אשר החטי
את יהודה לעשות הרע בעיני יהוה : ויתר
דברי מנשה וכל אשר עשה וחטאתו אשר חטא
הלוא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכ
יהודה : וישכב מנשה עם אבתיו ויקבר בג
ביתו בגן עזא וימלך אמון בנו תחתיו : ב
עשרים ושתים שנה אמון במלכו ושתים שני
מלך בירושלם ושם אמו משלמת בת חרוץ מ
יטבה : ויעש הרע בעיני יהוה כאשר עש
מנשה אביו : וילך בכל הדרך אשר הלך אבי
ויעבד את הגללים אשר עבד אביו וישתחו להם
ויעזב את יהוה אלהי אבתיו ולא הלך בדרך
יהוה : ויקשרו עבדי אמון עליו וימיתו את
המלך בביתו : ויך עם הארץ את כ
הקשרים על המלך אמון וימליכו עם הארץ
את יאשיהו בנו תחתיו : ויתר דבר
אמון אשר עשה הלוא הם כתובים על ספ
דברי הימים למלכי יהודה : ויקבר אתו בקברה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בעזא וימלך יאשיהו בנו תחתיו :

כב בן שמנה שנה יאשיהו במלכו ושלשים
ואחת שנה מלך בירושלם ושם אמו ידידה בת
עדיה מבצקת : ויעש הישר בעיני יהוה וילך
בכל דרך דוד אביו ולא סר ימין ושמאול : ויהי
בשמנה עשרה שנה למלך יאשיהו שלח המלך
את שפן בן אצליהו בן משלם הספר בית יהוה
לאמר : עלה אל חלקיהו הכהן הגדול ויתם את
הכסף המובא בית יהוה אשר אספו שמרי הסף
מאת העם : ויתנה על יד עשי המלאכה
המפקדים בבית יהוה ויתנו אתו לעשי המלאכה
אשר בבית יהוה לחזק את בדק הבית :
לחרשים ולבנים ולגדרים ולקנות עצים ואבני
מחצב לחזק את הבית : אך לא יחשב אתם
הכסף הנתן על ידם כי באמונה הם עשים :
ויאמר חלקיהו הכהן הגדול על שפן הספר ספר
התורה מצאתי בבית יהוה ויתן חלקיה את
הספר אל שפן ויקראהו : ויבא שפן הספר אל
המלך וישב את המלך דבר ויאמר התיכו עבדיך
את הכסף הנמצא בבית ויתנהו על יד עשי
המלאכה המפקדים בית יהוה : ויגד שפן
הספר למלך לאמר ספר נתן לי חלקיה הכהן
ויקראהו שפן לפני המלך : ויהי כשמע המלך
את דברי ספר התורה ויקרע את בגדיו : ויצו
המלך את חלקיה הכהן ואת אחיקם בן שפן ואת
עכבור בן מיכיה ואת שפן הספר ואת עשיה
עבד המלך לאמר : לכו דרשו את יהוה בעדי
ובעד העם ובעד כל יהודה על דברי הספר
הנמצא הזה כי גדולה חמת יהוה אשר היא
נצתה בנו על אשר לא שמעו אבתינו על דברי
הספר הזה לעשות ככל הכתוב עלינו : וילך
חלקיהו הכהן ואחיקם ועכבור ושפן ועשיה
אל חלדה הנביאה אשת שלם בן תקוה בן
חרחס שמר הבגדים והיא ישבת בירושלם
במשנה וידברו אליה : ותאמר אליהם כה
אמר יהוה אלהי ישראל אמרו לאיש אשר שלח
אתכם אלי : כה אמר יהוה הנני מביא רעה
אל המקום הזה ועל ישביו את כל דברי הספר
אשר קרא מלך יהודה : תחת אשר עזבוני
ויקטרו לאלהים אחרים למען הכעיסני בכל
מעשה ידיהם ונצתה חמתי במקום הזה ולא
תכבה :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תכבה: ואל מלך יהודה השלח אתכם לדרש
את יהוה כה תאמרו אליו כה אמר יהוה אלהי
ישראל הדברים אשר שמעת: יען רך לבבך
ותכנע מפני יהוה בשמעך אשר דברתי על
המקום הזה ועל ישביו להיות לשמה ולקללה
ותקרע את בגדיך ותבכה לפני וגם אנכי שמעתי
נאם יהוה: לכן הנני אספך על אבתיך ונאספת
אל קברתיך בשלום ולא תראינה עיניך בכל
הרעה אשר אני מביא על המקום הזה וישיבו
את המלך דבר:

כג וישלח המלך ויאספו אליו כל זקני יהודה
וירושלם: ויעל המלך בית יהוה וכל איש
יהודה וכל ישבי ירושלם אתו והכהנים
והנביאים וכל העם למקטן ועד גדול ויקרא
באזניהם את כל דברי ספר הברית הנמצא
בבית יהוה: ויעמד המלך על העמוד ויכרת
את הברית לפני יהוה ללכת אחר יהוה ולשמר
מצותיו ואת עדותיו ואת חקתיו בכל לב ובכל
נפש להקים את דברי הברית הזאת הכתבים
על הספר הזה ויעמד כל העם בברית: ויצו
המלך את חלקיהו הכהן הגדול ואת כהני
המשנה ואת שמרי הסף להוציא מהיכל יהוה
את כל הכלים העשוים לבעל ולאשרה ולכל
צבא השמים וישרפם מחוץ לירושלם בשדמות
קדרון ונשא את עפרם בית אל: והשבית את
הכמרים אשר נתנו מלכי יהודה ויקטר בבמות
בערי יהודה ומסבי ירושלם ואת המקטרים
לבעל לשמש ולירח ולמזלות ולכל צבא השמים:
ויצא את האשרה מבית יהוה מחוץ לירושלם
אל נחל קדרון וישרף אתה בנחל קדרון וידק
לעפר וישלך את עפרה על קבר בני העם:
ויתץ את בתי הקדשים אשר בבית יהוה אשר
הנשים ארגות שם בתים לאשרה: ויבא
את כל הכהנים מערי יהודה ויטמא את הבמות
אשר קטרו שמה הכהנים מגבע עד באר שבע
ונתץ את במות השערים אשר פתח שער
יהושע שר העיר אשר על שמאול איש בשער
העיר: אך לא יעלו כהני הבמות אל מזבח יהוה
בירושלם כי אם אכלו מצות בתוך אחיהם:
וטמא את התפת אשר בגי בני הנם לבלתי
להעביר איש את בנו ואת בתו באש למלך:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בת את הסוסים אשר נתנו מלכי יהודה
מש מבא בית יהוה אל לשכת נתן מלך
דיס אשר בפרורים ואת מרכבות השמש
ף באש : ואת המזבחות אשר על הגג עלית
אשר עשו מלכי יהודה ואת המזבחות אשר
ה מנשה בשתי חצרות בית יהוה נתץ המלך
ץ משם והשליך את עפרם אל נחל קדרון :
הבמות אשר על פני ירושלם אשר מימין
המשחית אשר בנה שלמה מלך ישראל
תרת שקץ צידנים ולכמוש שקץ מואב
לכם תועבת בני עמון טמא המלך : ושבר
המצבות ויכרת את האשרים וימלא את
מם עצמות אדם : וגם את המזבח אשר
את אל הבמה אשר עשה ירבעם בן נבט אשר
יא את ישראל גם את המזבח ההוא ואת
ות נתץ וישרף את הבמה הדק לעפר ושרף
דה : ויפן יאשיהו וירא את הקברים אשר
בהר וישלח ויקח את העצמות מן הקברים
רף על המזבח ויטמאהו כדבר יהוה אשר
איש האלהים אשר קרא את הדברים האלה :
ר מה הציון הלז אשר אני ראה ויאמרו
אנשי העיר הקבר איש האלהים אשר בא
דה ויקרא את הדברים האלה אשר עשית
מזבח בית אל : ויאמר הניחו לו איש אל
עצמתיו וימלטו עצמתיו את עצמות הנביא
בא משמרון : וגם את כל בתי הבמות אשר
י שמרון אשר עשו מלכי ישראל להכעיס
יאשיהו ויעש להם ככל המעשים אשר
ה בבית אל : ויזבח את כל כהני הבמות
שם על המזבחות וישרף את עצמות אדם
ם וישב ירושלם : ויצו המלך את כל
לאמר עשו פסח ליהוה אלהיכם ככתוב
פר הברית הזה : כי לא נעשה כפסח הזה
השפטים אשר שפטו את ישראל וכל ימי
ישראל ומלכי יהודה : כי אם בשמנה
ה שנה למלך יאשיהו נעשה הפסח הזה
ה בירושלם : וגם את האבות ואת הידענים
התרפים ואת הגללים ואת כל השקצים
נראו בארץ יהודה ובירושלם בער יאשיהו
הקים את דברי התורה הכתבים על הספר
מצא חלקיהו הכהן בית יהוה : וכמהו

לא היה לפניו מלך אשר שב אל יהוה בכל לב
ובכל נפשו ובכל מאדו ככל תורת משה ואחרי
לא קם כמהו : אך לא שב יהוה מחרון אפ
הגדול אשר חרה אפו ביהודה על כל הכעסים
אשר הכעיסו מנשה : ויאמר יהוה גם את
יהודה אסיר מעל פני כאשר הסירתי את ישרא
ומאסתי את העיר הזאת אשר בחרתי את
ירושלם ואת הבית אשר אמרתי יהיה שמי ש
ויתר דברי יאשיהו וכל אשר עשה הלא הם
כתובים על ספר דברי הימים למלכי יהודה
בימיו עלה פרעה נכה מלך מצרים על מ
אשור על נהר פרת וילך המלך יאשיהו לקרא
וימיתהו במגדו כראתו אתו : וירכבהו עבד
מת ממגדו ויביאהו ירושלם ויקברהו בקבר
ויקח עם הארץ את יהואחז בן יאשיהו וימש
אתו וימליכו אתו תחת אביו : בן עשרים וש
שנה יהואחז במלכו ושלשה חדשים מ
בירושלם ושם אמו חמוטל בת ירמיהו מלבנ
ויעש הרע בעיני יהוה ככל אשר עשו אבתי
ויאסרהו פרעה נכה ברבלה בארץ חמת במ
בירושלם ויתן ענש על הארץ מאה ככר כ
וככר זהב : וימלך פרעה נכה את אליקים
יאשיהו תחת יאשיהו אביו ויסב את ש
יהויקים ואת יהואחז לקח ויבא מצרים וימ
שם : והכסף והזהב נתן יהויקים לפרעה
העריך את הארץ לתת את הכסף על פי פרע
איש כערכו נגש את הכסף ואת הזהב את ע
הארץ לתת לפרעה נכה : בן עשרים וחמ
שנה יהויקים במלכו ואחת עשרה שנה מ
בירושלם ושם אמו זבודה בת פדיה מן רומ
ויעש הרע בעיני יהוה ככל אשר עשו אבתיו
כד בימיו עלה נבכדנאצר מלך בבל ויהי
יהויקים עבד שלש שנים וישב וימרד ב
וישלח יהוה בו את גדודי כשדים ואת גדודי א
ואת גדודי מואב ואת גדודי בני עמון וישל
ביהודה להאבידו כדבר יהוה אשר דבר ב
עבדיו הנביאים : אך על פי יהוה היתה ביהו
להסיר מעל פניו בחטאת מנשה ככל א
עשה : וגם דם הנקי אשר שפך וימלא א
ירושלם דם נקי ולא אבה יהוה לסלח : ו
דברי יהויקים וכל אשר עשה הלא הם כתובי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ר רברי הימים למלכי יהודה: וישכב
ים עם אבתיו וימלך יהויכין בנו תחתיו:
סיף עור מלך מצרים לצאת מארצו כי לקח
בל מנחל מצרים עד נהר פרת כל אשר
למלך מצרים: בן שמנה עשרה שנה
ין במלכו ושלשה חדשים מלך בירושלם
אמו נחשתא בת אלנתן מירושלם: ויעש
עיני יהוה ככל אשר עשה אביו: בעת
עלה עבדי נבכרנאצר מלך בבל ירושלם
העיר במצור: ויבא נבכרנאצר מלך בבל
יר ועבדיו צרים עליה: ויצא יהויכין
הודה על מלך בבל הוא ואמו ועבדיו ושריו
יו ויקח אתו מלך בבל בשנת שמנה
: ויוצא משם את כל אוצרות בית יהוה
ות בית המלך ויקצין את כל כלי הזהב אשר
שלמה מלך ישראל בהיכל יהוה כאשר
יהוה: והגלה את כל ירושלם ואת כל
ם ואת כל גבורי החיל עשרת אלפים גולה
חרש והמסגר לא נשאר זולת דלת עם
: ויגל את יהויכין בבלה ואת אם המלך
נשי המלך ואת סריסיו ואת אולי הארץ
גולה מירושלם בבלה: ואת כל אנשי
שבעת אלפים והחרש והמסגר אלף הכל
ם עשי מלחמה ויביאם מלך בבל גולה
ויםלך מלך בבל את מתניה דדו תחתיו
את שמו צדקיהו: בן עשרים ואחת
צדקיהו במלכו ואחת עשרה שנה מלך
לם ושם אמו חמיטל בת ירמיהו מלבנה:
הרע בעיני יהוה ככל אשר עשה יהויקים:
אף יהוה היתה בירושלם וביהודה עד
ו אתם מעל פניו וימרד צדקיהו
בבל:
י בשנת התשיעית למלכו בחדש העשירי כה
ור לחדש בא נבכרנאצר מלך בבל הוא וכל
על ירושלם ויחן עליה ויבנו עליה דיק
: ותבא העיר במצור עד עשתי עשרה
למלך צדקיהו: בתשעה לחדש ויחזק
בעיר ולא היה לחם לעם הארץ: ותבקע
וכל אנשי המלחמה הלילה דרך שער בין
תים אשר על גן המלך וכשדים על העיר
ילך דרך הערבה: וירדפו חיל כשדים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אחר המלך וישגו אתו בערבות ירחו וכל
נפצו מעליו׃ ויתפשו את המלך ויעלו א
מלך בבל רבלתה וידברו אתו משפט׃ וא
צדקיהו שחטו לעיניו ואת עיני צדקיהו
ויאסרהו בנחשתים ויביאהו בבל׃ ובו
החמישי בשבעה לחדש היא שנת תשע ע
שנה למלך נבכדנאצר מלך בבל בא נבוזראד
טבחים עבד מלך בבל ירושלם׃ וישרף
בית יהוה ואת בית המלך ואת כל בתי ירו
ואת כל בית גדול שרף באש׃ ואת חו
ירושלם סביב נתצו כל חיל כשדים אש
טבחים׃ ואת יתר העם הנשארים בעיר
הנפלים אשר נפלו על המלך בבל ואת
ההמון הגלה נבוזר אדן רב טבחים׃ ומ
הארץ השאיר רב טבחים לכרמים וליגב
ואת עמודי הנחשת אשר בית יהוה
המכנות ואת ים הנחשת אשר בבית יהוה
כשדים וישאו את נחשתם בבלה׃
הסירות ואת היעים ואת המזמרות ואת ה
ואת כל כלי הנחשת אשר ישרתו בם ל
ואת המחתות ואת המזרקות אשר זהב
ואשר כסף כסף לקח רב טבחים׃ העמ
שנים הים האחד והמכנות אשר עשה ש
לבית יהוה לא היה משקל לנחשת כל הכ
האלה׃ שמנה עשרה אמה קומת הע
האחד וכתרת עליו נחשת וקומת הכתרת
אמה ושבכה ורמנים על הכתרת סביב
נחשת וכאלה לעמוד השני על השבכה׃
רב טבחים את שריה כהן הראש ואת צפ
כהן משנה ואת שלשת שמרי הסף׃ ומן
לקח סריס אחד אשר הוא פקיד על א
המלחמה וחמשה אנשים מראי פני המלך
נמצאו בעיר ואת הספר שר הצבא המצבא
עם הארץ וששים איש מעם הארץ הנמצ
בעיר׃ ויקח אתם נבוזר אדן רב טבחים
אתם על מלך בבל רבלתה׃ ויך אתם
בבל וימיתם ברבלה בארץ חמת ויגל יה
מעל אדמתו׃ והעם הנשאר בארץ יהו
אשר השאיר נבוכדנאצר מלך בבל ויפקד ע
את גדליהו בן אחיקם בן שפן׃ וישמע
שרי החילים המה והאנשים כי הפקיד מלך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

דליהו ויבאו אל גדליהו המצפה וישמעאל
תניה ויוחנן בן קרח ושריה בן תנחמת
תי ויאזניהו בן המעכתי המה ואנשיהם:
ע להם גדליהו ולאנשיהם ויאמר להם אל
ו מעבדי הכשדים שבו בארץ ועבדו את
בבל ויטב לכם: ויהי בחדש השביעי בא
עאל בן נתניה בן אלישמע מזרע המלוכה
ה אנשים אתו ויכו את גדליהו וימת ואת
ים ואת הכשדים אשר היו אתו במצפה:
כל העם מקטן ועד גדול ושרי החילים
מצרים כי יראו מפני כשדים: ויהי
ים ושבע שנה לגלות יהויכין מלך יהודה
ם עשר חדש בעשרים ושבעה לחדש
אויל מרדך מלך בבל בשנת מלכו את ראש
ין מלך יהודה מבית כלא: וידבר אתו
ויתן את כסאו מעל כסא המלכים אשר
בבל: ושנא את בגדי כלאו ואכל לחם
לפניו כל ימי חייו: וארחתו ארחת
נתנה לו מאת המלך דבר יום ביומו כל
ייו:

נשלם ספר מלכים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ביאים אחרונים

ישעיה ירמיה
יחזקאל ותרי עשר

דפסו עם רב העיון על ידי
ני פר״נקיסקוס רפל״נגיוס

פה

לידה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ספר ישעיה

חזון ישעיהו בן אמוץ אשר חזה על א
יהודה וירושלם בימי עזיהו יותם
אחז יחזקיהו מלכי יהודה׃ שמעו שמים
והאזיני ארץ כי יהוה דבר בנים גדלתי ורוממתי
והם פשעו בי׃ ידע שור קנהו וחמור אבוס
בעליו ישראל לא ידע עמי לא התבונן׃ הוי
גוי חטא עם כבד עון זרע מרעים בנים
משחיתים עזבו את יהוה נאצו את קדוש
ישראל נזרו אחור׃ על מה תכו עוד תוסיפו
סרה כל ראש לחלי וכל לבב דוי׃ מכף רגל ועד
ראש אין בו מתם פצע וחבורה ומכה טריה לא
זרו ולא חבשו ולא רככה בשמן׃ ארצכם
שממה עריכם שרפות אש אדמתכם לנגדכם
זרים אכלים אתה ושממה כמהפכת זרים׃
ונותרה בת ציון כסכה בכרם כמלונה במקשה
כעיר נצורה׃ לולי יהוה צבאות הותיר לנו
שריד כמעט כסדם היינו לעמרה דמינו׃
שמעו דבר יהוה קציני סדם האזינו תורת
אלהינו עם עמרה׃ למה לי רב זבחיכם יאמר
יהוה שבעתי עלות אילים וחלב מריאים ודם
פרים וכבשים ועתודים לא חפצתי׃ כי תבאו
לראות פני מי בקש זאת מידכם רמס חצרי׃
לא תוסיפו הביא מנחת שוא קטרת תועבה היא
לי חדש ושבת קרא מקרא לא אוכל און ועצרה׃
חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי היו עלי לטרח
נלאתי נשא׃ ובפרשכם כפיכם אעלים עיני
מכם גם כי תרבו תפלה אינני שמע ידיכם דמים
מלאו׃ רחצו הזכו הסירו רע מעלליכם מנגד
עיני חדלו הרע׃ למדו היטב דרשו משפט
אשרו חמוץ שפטו יתום ריבו אלמנה׃ לכו
נא ונוכחה יאמר יהוה אם יהיו חטאיכם כשנים
כשלג ילבינו אם יאדימו כתולע כצמר יהיו׃
אם תאבו ושמעתם טוב הארץ תאכלו׃ ואם
תמאנו ומריתם חרב תאכלו כי פי יהוה דבר׃
איכה היתה לזונה קריה נאמנה מלאתי משפט

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

צדק ילין בה ועתה מרצחים : כספך היה
לסגים סבאך מהול במים : שריך סוררים
וחברי גנבים כלו אהב שחד ורדף שלמנים יתום
לא ישפטו וריב אלמנה לא יבוא אליהם : לכן
נאם האדון יהוה צבאות אביר ישראל הוי אנחם
מצרי ואנקמה מאויבי : ואשיבה ידי עליך
ואצרף כבר סגיך ואסירה כל בדיליך : ואשיבה
שפטיך כבראשנה ויעציך כבתחלה אחרי כן
יקרא לך עיר הצדק קריה נאמנה : ציון
במשפט תפדה ושביה בצדקה : ושבר פשעים
וחטאים יחדו ועזבי יהוה יכלו : כי יבשו
מאילים אשר חמדתם ותחפרו מהגנות אשר
בחרתם : כי תהיו כאלה נבלת עלה וכגנה
אשר מים אין לה : והיה החסן לנערת ופעלו
לניצוץ ובערו שניהם יחדו ואין מכבה :
ב הדבר אשר חזה ישעיהו בן אמוץ על יהודה
וירושלם : והיה באחרית הימים נכון יהיה
הר בית יהוה בראש ההרים ונשא מגבעות
ונהרו אליו כל הגוים : והלכו עמים רבים
ואמרו לכו ונעלה אל הר יהוה אל בית אלהי
יעקב ויורנו מדרכיו ונלכה בארחתיו כי מציון
תצא תורה ודבר יהוה מירושלם : ושפט בין
הגוים והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם
לאתים וחניתותיהם למזמרות לא ישא גוי אל
גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה : בית יעקב
לכו ונלכה באור יהוה : כי נטשתה עמך בית
יעקב כי מלאו מקדם ועננים כפלשתים ובילדי
נכרים ישפיקו : ותמלא ארצו כסף וזהב ואין
קצה לאצרתיו ותמלא ארצו סוסים ואין קצה
למרכבתיו : ותמלא ארצו אלילים למעשה ידיו
ישתחוו לאשר עשו אצבעתיו : וישח אדם
וישפל איש ואל תשא להם : בוא בצור והטמן
בעפר מפני פחד יהוה ומהדר גאנו : עיני
גבהות אדם שפל ושח רום אנשים ונשגב יהוה
לבדו ביום ההוא : כי יום ליהוה צבאות על
כל גאה ורם ועל כל נשא ושפל : ועל כל ארזי
הלבנון הרמים והנשאים ועל כל אלוני הבשן
ועל כל ההרים הרמים ועל כל הגבעות הנשאות
ועל כל מגדל גבה ועל כל חומה בצורה : ועל
כל אניות תרשיש ועל כל שכיות החמדה :
ושח גבהות האדם ושפל רום אנשים ונשגב
יהוה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהוה לבדו ביום ההוא׃ והאלילים כליל יחלף׃
ובאו במערות צרים ובמחלות עפר מפני פחד
יהוה ומהדר גאונו בקומו לערץ הארץ׃ ביום
ההוא ישליך האדם את אלילי כספו ואת אלילי
זהבו אשר עשו לו להשתחות לחפר פרות
ולעטלפים׃ לבוא בנקרות הצרים ובסעפי
הסלעים מפני פחד יהוה ומהדר גאונו בקומו
לערץ הארץ׃ חדלו לכם מן האדם אשר נשמה
באפו כי במה נחשב הוא׃

ג כי הנה האדון יהוה צבאות מסיר מירושלם
ומיהודה משען ומשענה כל משען לחם וכל
משען מים׃ גבור ואיש מלחמה שופט ונביא
וקסם וזקן׃ שר חמשים ונשוא פנים ויועץ
וחכם חרשים ונבון לחש׃ ונתתי נערים
שריהם ותעלולים ימשלו בם׃ ונגש העם
איש באיש ואיש ברעהו ירהבו הנער בזקן
והנקלה בנכבד׃ כי יתפש איש באחיו בית
אביו שמלה לכה קצין תהיה לנו והמכשלה
הזאת תחת ידך׃ ישא ביום ההוא לאמר לא
אהיה חבש ובביתי אין לחם ואין שמלה לא
תשימני קצין עם׃ כי כשלה ירושלם ויהודה
נפל כי לשונם ומעלליהם אל יהוה למרות עני
כבודו׃ הכרת פניהם ענתה בם וחטאתם
כסדם הגידו לא כחדו אוי לנפשם כי גמלו להם
רעה׃ אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם
יאכלו׃ אוי לרשע רע כי גמול ידיו יעשה לו׃
עמי נגשיו מעולל ונשים משלו בו עמי
מאשריך מתעים ודרך ארחתיך בלעו׃ נצב
לריב יהוה ועמד לדין עמים׃ יהוה במשפט
יבוא עם זקני עמו ושריו ואתם בערתם הכרם
גזלת העני בבתיכם׃ מלכם תדכאו עמי ופני
עניים תטחנו נאם אדני יהוה צבאות׃ ויאמר
יהוה יען כי גבהו בנות ציון ותלכנה נטוות
גרון ומשקרות עינים הלוך וטפוף תלכנה
וברגליהם תעכסנה׃ ושפח אדני קדקד בנות
ציון ויהוה פתהן יערה׃ ביום ההוא יסיר אדני
את תפארת העכסים והשביסים והשהרנים׃
הנטפות והשרות והרעלות׃ הפארים והצעדות
והקשרים ובתי הנפש והלחשים׃ הטבעות
ונזמי האף׃ המחלצות והמעטפות והמטפחות
והחריטים׃ הגלינים והסדינים והצניפות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והרדידים : והיה תחת בשם מק יהיה ותחת
חגורה נקפה ותחת מעשה מקשה קרחה ותחת
פתיגיל מחגרת שק כי תחת יפי : מתיך בחרב
יפלו וגבורתך במלחמה : ואנו ואבלו פתחיה
ונקתה לארץ תשב :

ד והחזיקו שבע נשים באיש אחד ביום ההוא
לאמר לחמנו נאכל ושמלתנו נלבש רק יקרא
שמך עלינו אסף חרפתנו : ביום ההוא יהיה
צמח יהוה לצבי ולכבוד ופרי הארץ לגאון
ולתפארת לפליטת ישראל: והיה הנשאר בציון
והנותר בירושלם קדוש יאמר לו כל הכתוב
לחיים בירושלם : אם רחץ אדני את צאת
בנות ציון ואת דמי ירושלם ידיח מקרבה ברוח
משפט וברוח בער: וברא יהוה על כל מכון הר
ציון ועל מקראיה ענן יומם ועשן ונגה אש
להבה לילה כי על כל כבוד חפה : וסכה תהיה
לצל יומם מחרב ולמחסה ולמסתור מזרם
וממטר :

ה אשירה נא לידידי שירת דודי לכרמו כרם
היה לידידי בקרן בן שמן : ויעזקהו ויסקלהו
ויטעהו שרק ויבן מגדל בתוכו וגם יקב חצב
בו ויקו לעשות ענבים ויעש באשים : ועתה
יושב ירושלם ואיש יהודה שפטו נא ביני ובין
כרמי : מה לעשות עוד לכרמי ולא עשיתי בו
מדוע קויתי לעשות ענבים ויעש באשים :
ועתה אודיעה נא אתכם את אשר אני עשה
לכרמי הסר משוכתו והיה לבער פרץ גדרו והיה
למרמס : ואשיתהו בתה לא יזמר ולא יעדר
ועלה שמיר ושית ועל העבים אצוה מהמטיר
עליו מטר : כי כרם יהוה צבאות בית ישראל
ואיש יהודה נטע שעשועיו ויקו למשפט והנה
משפח לצדקה והנה צעקה : הוי מגיעי בית
בבית שדה בשדה יקריבו עד אפס מקום
והושבתם לבדכם בקרב הארץ : באזני יהוה
צבאות אם לא בתים רבים לשמה יהיו גדלים
וטובים מאין יושב : כי עשרת צמדי כרם
יעשו בת אחת וזרע חמר יעשה איפה : הוי
משכימי בבקר שכר ירדפו מאחרי בנשף יין
ידליקם: והיה כנור ונבל תף וחליל ויין משתיהם
ואת פעל יהוה לא יביטו ומעשה ידיו לא ראו
לכן גלה עמי מבלי דעת וכבודו מתי רעב והמונו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חה צמא : לכן הרחיבה שאול נפשה ופערה
פיה לבלי חק וירד הדרה והמונה ושאונה ועלז
בה : וישח אדם וישפל איש ועיני גבהים
תשפלנה : ויגבה יהוה צבאות במשפט והאל
הקדוש נקדש בצדקה : ורעו כבשים כדברם
וחרבות מחים גרים יאכלו : הוי משכי העון
בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה : האמרים
ימהר יחישה מעשהו למען נראה ותקרב
ותבואה עצת קדוש ישראל ונדעה : הוי
האמרים לרע טוב ולטוב רע שמים חשך לאור
ואור להשך שמים מר למתוק ומתוק למר :
הוי חכמים בעיניהם ונגד פניהם נבונים :
הוי גברים לשתות יין ואנשי חיל למסך שכר :
מצדיקי רשע עקב שחד וצדקת צדיקים יסירו
ממנו : לכן כאכל קש לשון אש וחשש להבה
ירפה שרשם כמק יהיה ופרחם כאבק יעלה
כי מאסו את תורת יהוה צבאות ואת אמרת
קדוש ישראל נאצו : על כן חרה אף יהוה בעמו
ויט ידו עליו ויכהו וירגזו ההרים ותהי נבלתם
כסוחה בקרב חוצות בכל זאת לא שב אפו ועוד
ידו נטויה : ונשא נס לגוים מרחוק ושרק
לו מקצה הארץ והנה מהרה קל יבוא : אין
עיף ואין כושל בו לא ינום ולא יישן ולא נפתח
אזור חלציו ולא נתק שרוך נעליו : אשר חציו
שנונים וכל קשתתיו דרכות פרסות סוסיו כצר
נחשבו וגלגליו כסופה : שאגה לו כלביא
ישאג ככפירים וינהם ויאחז טרף ויפליט ואין
מציל : וינהם עליו ביום ההוא כנהמת ים ונבט
לארץ והנה חשך צר ואור חשך בעריפיה :
בשנת מות המלך עזיהו ואראה את אדני ישב ו
על כסא רם ונשא ושוליו מלאים את ההיכל :
שרפים עמדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים
לאחד בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו
ובשתים יעופף : וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש
קדוש יהוה צבאות מלא כל הארץ כבודו : וינעו
אמות הספים מקול הקורא והבית ימלא עשן :
ואמר אוי לי כי נדמיתי כי איש טמא שפתים
אנכי ובתוך עם טמא שפתים אנכי ישב כי את
המלך יהוה צבאות ראו עיני : ויעף אלי אחד
מן השרפים ובידו רצפה במלקחים לקח מעל
המזבח : ויגע על פי ויאמר הנה נגע זה על

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שפתיך וסר עונך וחטאתך תכפר : ואשמע את
קול אדני אמר את מי אשלח ומי ילך לנו ואמר
הנני שלחני : ויאמר לך ואמרת לעם הזה
שמעו שמוע ואל תבינו וראו ראו ואל תדעו
השמן לב העם הזה ואזניו הכבד ועיניו השע פן
יראה בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין ושב
ורפא לו : ואמר עד מתי אדני ויאמר עד אשר
אם שאו ערים מאין יושב ובתים מאין אדם
והאדמה תשאה שממה : ורחק יהוה את האדם
ורבה העזובה בקרב הארץ : ועוד בה עשיריה
ושבה והיתה לבער כאלה וכאלון אשר בשלכת
מצבת בם זרע קדש מצבתה :

ז ויהי בימי אחז בן יותם בן עזיהו מלך יהודה
עלה רצין מלך ארם ופקח בן רמליהו מלך
ישראל ירושלם למלחמה עליה ולא יכל להלחם
עליה : ויגד לבית דוד לאמר נחה ארם על
אפרים וינע לבבו ולבב עמו כנוע עצי יער מפני
רוח : ויאמר יהוה אל ישעיהו צא נא לקראת
אחז אתה ושאר ישוב בנך אל קצה תעלת
הברכה העליונה אל מסלת שדה כובס : ואמרת
אליו השמר והשקט אל תירא ולבבך אל ירך
משני זנבות האודים העשנים האלה בחרי אף
רצין וארם ובן רמליהו : יען כי יעץ עליך ארם
רעה אפרים ובן רמליהו לאמר : נעלה ביהודה
ונקיצנה ונבקיענה אלינו ונמליך מלך בתוכה
את בן טבאל : כה אמר אדני יהוה לא תקום
ולא תהיה : כי ראש ארם דמשק וראש דמשק
רצין ובעוד ששים וחמש שנה יחת אפרים
מעם : וראש אפרים שמרון וראש שמרון בן
רמליהו אם לא תאמינו כי לא תאמנו : ויוסף
יהוה דבר אל אחז לאמר : שאל לך אות מעם יהוה
אלהיך העמק שאלה או הגבה למעלה : ויאמר
אחז לא אשאל ולא אנסה את יהוה : ויאמר
שמעו נא בית דוד המעט מכם הלאות אנשים
כי תלאו גם את אלהי : לכן יתן אדני הוא
לכם אות הנה העלמה הרה וילדת בן וקראת
שמו עמנואל : חמאה ודבש יאכל לדעתו מאוס
ברע ובחור בטוב : כי בטרם ידע הנער מאוס
ברע ובחור בטוב תעזב האדמה אשר אתה קץ
מפני שני מלכיה : יביא יהוה עליך ועל עמך
ועל בית אביך ימים אשר לא באו למיום סור

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ורים מעל יהודה את מלך אשור: והיה ביום
הוא ישרק יהוה לזבוב אשר בקצה יארי
צרים ולדבורה אשר בארץ אשור: ובאו ונחו
ם בנחלי הבתות ובנקיקי הסלעים ובכל
עצוצים ובכל הנהללים: ביום ההוא יגלח
ני בתער השכירה בעברי נהר במלך אשור
ת הראש ושער הרגלים וגם את הזקן תספה:
יה ביום ההוא יחיה איש עגלת בקר ושתי
אן: והיה מרב עשות הלב יאכל חמאה כי
מאה ודבש יאכל כל הנותר בקרב הארץ: והיה
ביום ההוא יהיה כל מקום אשר יהיה שם אלף
פן באלף כסף לשמיר ולשית יהיה: בחצים
קשת יבא שמה כי שמיר ושית תהיה כל
ארץ: וכל ההרים אשר במעדר יעדרון לא
בוא שמה יראת שמיר ושית והיה למשלח
ור ולמרמס שה:
ויאמר יהוה אלי קח לך גליון גדול וכתב ח
יו בחרט אנוש למהר שלל חש בז: ואעידה
עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריהו בן
רכיהו: ואקרב אל הנביאה ותהר ותלד בן
אמר יהוה אלי קרא שמו מהר שלל חש בז:
בטרם ידע הנער קרא אבי ואמי ישא את חיל
משק ואת שלל שמרון לפני מלך אשור:
סף יהוה דבר אלי עוד לאמר: יען כי מאס
נם הזה את מי השלח ההלכים לאט ומשוש את
ין ובן רמליהו: ולכן הנה אדני מעלה
יהם את מי הנהר העצומים והרבים את מלך
ור ואת כל כבודו ועלה על כל אפיקיו והלך
כל גדותיו: וחלף ביהודה שטף ועבר עד
אר יגיע והיה מטות כנפיו מלא רחב ארצך
נו אל: רעו עמים וחתו והאזינו כל מרחקי
ץ התאזרו וחתו התאזרו וחתו: עצו עצה
פר דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל: כי כה
ר יהוה אלי בחזקת היד ויסרני מלכת בדרך
ם הזה לאמר: לא תאמרון קשר לכל אשר
מר העם הזה קשר ואת מוראו לא תיראו ולא
ריצו: את יהוה צבאות אתו תקדישו והוא
ראכם והוא מעריצכם: והיה למקדש
בן נגף ולצור מכשול לשני בתי ישראל לפח
וקש ליושב ירושלם: וכשלו בם רבים
לו ונשברו ונוקשו ונלכדו: צור תעודה

חתום תורה בלמדי: וחכיתי ליהוה המסתיר
פניו מבית יעקב וקויתי לו: הנה אנכי והילדים
אשר נתן לי יהוה לאתות ולמופתים בישראל
מעם יהוה צבאות השכן בהר ציון: וכי יאמרו
אליכם דרשו אל האבות ואל הידענים המצפצפים
והמהגים הלא עם אל אלהיו ידרש בעד החיים
אל המתים: לתורה ולתעודה אם לא יאמרו
כדבר הזה אשר אין לו שחר: ועבר בה נקשה
ורעב והיה כי ירעב והתקצף וקלל במלכו
ובאלהיו ופנה למעלה: ואל ארץ יביט והנה
צרה וחשכה מעוף צוקה ואפלה מנדח: כי לא
מועף לאשר מוצק לה כעת הראשון הקל ארצה
זבלון וארצה נפתלי והאחרון הכביד דרך הים
עבר הירדן גליל הגוים:

ט העם ההלכים בחשך ראו אור גדול ישבי
בארץ צלמות אור נגה עליהם: הרבית הגוי
לא הגדלת השמחה שמחו לפניך כשמחת
בקציר כאשר יגילו בחלקם שלל: כי את עול
סבלו ואת מטה שכמו שבט הנגש בו החתת
כיום מדין: כי כל סאון סאן ברעש ושמלה
מגוללה בדמים והיתה לשרפה מאכלת אש: כי
ילד ילד לנו בן נתן לנו ותהי המשרה על שכמו
ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור אביעד שר
שלום: למרבה המשרה ולשלום אין קץ על
כסא דוד ועל ממלכתו להכין אתה ולסעדה
במשפט ובצדקה מעתה ועד עולם קנאת יהוה
צבאות תעשה זאת: דבר שלח אדני ביעקב
ונפל בישראל: וידעו העם כלו אפרים ויושב
שמרון בגאוה ובגדל לבב לאמר: לבנים נפלו
וגזית נבנה שקמים גדעו וארזים נחליף:
וישגב יהוה את צרי רצין עליו ואת איביו
יסכסך: ארם מקדם ופלשתים מאחור ויאכלו
את ישראל בכל פה בכל זאת לא שב אפו ועוד
ידו נטויה: והעם לא שב עד המכהו ואת יהוה
צבאות לא דרשו: ויכרת יהוה מישראל ראש
וזנב כפה ואגמון יום אחד: זקן ונשוא פנים
הוא הראש ונביא מורה שקר הוא הזנב: ויהיו
מאשרי העם הזה מתעים ומאשריו מבלעים:
על כן על בחוריו לא ישמח אדני ואת יתמיו
ואת אלמנתיו לא ירחם כי כלו חנף ומרע וכל
פה דבר נבלה בכל זאת לא שב אפו ועוד ידו

נטויה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויה : כי בערה כאש רשעה שמיר ושית
כל ותצת בסבכי היער ויתאבכו גאות עשן:
ברת יהוה צבאות נעתם ארץ ויהי העם
אכלת אש איש אל אחיו לא יחמלו : ויגזר
ימין ורעב ויאכל על שמאל ולא שבעו איש
ור זרעו יאכלו : מנשה את אפרים ואפרים
מנשה יחדו המה על יהודה בכל זאת לא שב
ו ועוד ידו נטויה :
הוי החקקים חקקי און ומכתבים עמל יוד
בו : להטות מדין דלים ולגזל משפט עניי
י להיות אלמנות שללם ואת יתומים יבוזו:
ה תעשו ליום פקדה ולשואה ממרחק תבוא
מי תנוסו לעזרה ואנה תעזבו כבודכם :
תי כרע תחת אסיר ותחת הרוגים יפלו בכל
ת לא שב אפו ועוד ידו נטויה : הוי אשור
ט אפי ומטה הוא בידם זעמי : בגוי חנף
לחנו ועל עם עברתי אצונו לשלל שלל ולבז
ולשימו מרמס כחמר חוצות : והוא לא כן
זה ולבבו לא כן יחשב כי להשמיד בלבבו
כרית גוים לא מעט : כי יאמר הלא שרי
ו מלכים : הלא ככרכמיש כלנו אם לא
פד חמת אם לא כדמשק שמרון : כאשר
אה ידי לממלכת האליל ופסיליהם מירושלם
שמרון : הלא כאשר עשיתי לשמרון
ליליה כן אעשה לירושלם ולעצביה : והיה
יבצע אדני את כל מעשהו בהר ציון
רושלם אפקד על פרי גדל לבב מלך אשור
ל תפארת רום עיניו : כי אמר בכח ידי
זיתי ובחכמתי כי נבנותי ואסיר גבולת עמים
תידתיהם שושתי ואוריד כאביר יושבים :
מצא כקן ידי לחיל העמים וכאסף ביצים
בות כל הארץ אני אספתי ולא היה נדד כנף
נה פה ומצפצף : היתפאר הגרזן על החצב
אם יתגדל המשור על מניפו כהניף שבט
ת מרימיו כהרים מטה לא עץ : לכן ישלח
דון אדני צבאות במשמניו רזון ותחת כבדו
ר יקד כיקוד אש : והיה אור ישראל לאש
ושו ללהבה ובערה ואכלה שיתו ושמירו
ים אחד : וכבוד יערו וכרמלו מנפש ועד
זר יכלה והיה כמסס נסס : ושאר עץ יערו
פר יהיו ונער יכתבם : והיה ביום ההוא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לא יוסיף עוד שאר ישראל ופליטת בית יע
להשען על מכהו ונשען על יהוה קדוש ישר
באמת : שאר ישוב שאר יעקב אל אל גבו
כי אם יהיה עמך ישראל כחול הים שאר יש
בו כליון חרוץ שוטף צדקה : כי כלה ונחרצ
אדני יהוה צבאות עשה בקרב כל הארץ :
כה אמר אדני יהוה צבאות אל תירא עמי י
ציון מאשור בשבט יככה ומטהו ישא על
בדרך מצרים : כי עוד מעט מזער וכלה זע
ואפי על תבליתם : ועורר עליו יהוה צבאו
שוט כמכת מדין בצור עורב ומטהו על הי
ונשאו בדרך מצרים : והיה ביום ההוא יס
סבלו מעל שכמך ועלו מעל צוארך וחבל
מפני שמן : בא על עית עבר במגרון למכמ
יפקיד כליו : עברו מעברה גבע מלון לנו חר
הרמה גבעת שאול נסה : צהלי קולך בת גל
הקשיבי לישה עניה ענתות : נדדה מדמנ
ישבי הגבים העיזו : עוד היום בנב לע
ינפף ידו הר בית ציון גבעת ירושלם : הנ
האדון יהוה צבאות מסעף פארה במערצה ור
הקומה גדעים והגבהים ישפלו : ונקף סב
היער בברזל והלבנון באדיר יפול :

יא ויצא חטר מגזע ישי ונצר משרשיו יפר
ונחה עליו רוח יהוה רוח חכמה ובינה רוח ע
וגבורה רוח דעת ויראת יהוה : והריחו ביר
יהוה ולא למראה עיניו ישפוט ולא למשמ
אזניו יוכיח : ושפט בצדק דלים והוכ
במישור לענוי ארץ והכה ארץ בשבט פיו ובר
שפתיו ימית רשע : והיה צדק אזור מתנ
והאמונה אזור חלציו : וגר זאב עם כבש ונמ
עם גדי ירבץ ועגל וכפיר ומריא יחדו ונער ק
נהג בם : ופרה ודב תרעינה יחדו ירב
ילדיהן ואריה כבקר יאכל תבן : ושעשע יונ
על חר פתן ועל מאורת צפעוני גמול ידו הד
לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלא
הארץ דעה את יהוה כמים לים מכסים : והי
ביום ההוא שרש ישי אשר עמד לנס עמים אל
גוים ידרשו והיתה מנחתו כבוד : והיה ביו
ההוא יוסיף אדני שנית ידו לקנות את שא
עמו אשר ישאר מאשור וממצרים ומפתרו
ומכוש ומעילם ומשנער ומחמת ומאיי הים
ונשא

וא נס לגוים ואסף נדחי ישראל ונפצורת
ה יקבץ מארבע כנפות הארץ : וסרה קנאת
ים וצררי יהודה יכרתו אפרים לא יקנא
יהודה ויהודה לא יצר את אפרים : ועפו
ף פלשתים ימה יחדו יבזו את בני קדם
ם ומואב משלוח ידם ובני עמון משמעתם:
רים יהוה את לשון ים מצרים והניף ידו על
ר בעים רוחו והכהו לשבעה נחלים והדריך
לים : והיתה מסלה לשאר עמו אשר
ר מאשור כאשר היתה לישראל ביום עלתו
ץ מצרים :
יב ואמרת ביום ההוא אודך יהוה כי אנפת בי
אפך ותנחמני : הנה אל ישועתי אבטח
אפחד כי עזי וזמרת יה יהוה ויהי לי
ועה : ושאבתם מים בששון ממעיני
ועה : ואמרתם ביום ההוא הודו ליהוה
ו בשמו הודיעו בעמים עלילתיו הזכירו כי
ב שמו : זמרו יהוה כי גאות עשה מידעת
בכל הארץ : צהלי ורני ישבת ציון כי
בקרבך קדוש ישראל :
יג משא בבל אשר חזה ישעיהו בן אמוץ : על
שפה שאו נס הרימו קול להם הניפו יד
ו פתחי נדיבים : אני צויתי למקדשי
קראתי גבורי לאפי עליזי גאותי : קול
בהרים דמות עם רב קול שאון ממלכות
נאספים יהוה צבאות מפקד צבא מלחמה :
מארץ מרחק מקצה השמים יהוה וכלי
לחבל כל הארץ : הלילו כי קרוב יום יהוה
משדי יבוא : על כן כל ידים תרפינה וכל
אנוש ימס : ונבהלו צירים וחבלים
ון כיולדה יחילון איש אל רעהו יתמהו פני
ם פניהם : הנה יום יהוה בא אכזרי ועברה
ן אף לשום הארץ לשמה וחטאיה ישמיד
ה : כי כוכבי השמים וכסיליהם לא יהלו
חשך השמש בצאתו וירח לא יגיה אורו :
תי על תבל רעה ועל רשעים עונם והשבתי
דים וגאות עריצים אשפיל : אוקיר
מפז ואדם מכתם אופיר : על כן שמים
ותרעש הארץ ממקומה בעברת יהוה
ת וביום חרון אפו : והיה כצבי מדח
ן ואין מקבץ איש אל עמו יפנו ואיש אל
ארצו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ארצו ינסו׃ כל הנמצא ידקר וכל הנספה י
בחרב׃ ועלליהם ירטשו לעיניהם ישסו בת
ונשיהם תשגלנה׃ הנני מעיר עליהם את
מדי אשר כסף לא יחשבו וזהב לא יחפצו
וקשתות נערים תרטשנה ופרי בטן לא יר
על בנים לא תחוס עינם׃ והיתה בבל
ממלכות תפארת גאון כשדים כמהפכת אלה
את סדם ואת עמרה׃ לא תשב לנצח
תשכון עד דור ודור ולא יהל שם ערבי ור
לא ירבצו שם׃ ורבצו שם ציים ומלאו בת
אחים ושכנו שם בנות יענה ושעירים יר
שם׃ וענה איים באלמנותיו ותנים בה
ענג וקרוב לבוא עתה וימיה לא ימשכו׃
יד כי ירחם יהוה את יעקב ובחר עוד ביש
והניחם על אדמתם ונלוה הגר עליהם ונ
על בית יעקב׃ ולקחום עמים והביאום
מקומם והתנחלום בית ישראל על אדמת
לעבדים ולשפחות והיו שבים לשביהם
בנגשיהם׃ והיה ביום הניח יהוה לך מע
ומרגזך ומן העבדה הקשה אשר עבד
ונשאת המשל הזה על מלך בבל ואמרת
שבת נגש שבתה מדהבה׃ שבר יהוה מ
רשעים שבט משלים׃ מכה עמים בעב
מכת בלתי סרה רדה באף גוים מרדף בלי ח
נחה שקטה כל הארץ פצחו רנה׃ גם ברו
שמחו לך ארזי לבנון מאז שכבת לא יעלה ה
עלינו׃ שאול מתחת רגזה לך לקראת
עורר לך רפאים כל עתודי ארץ הקים מכסא
כל מלכי גוים׃ כלם יענו ויאמרו אליך
אתה חלית כמונו אלינו נמשלת׃ הורד
גאונך המית נבליך תחתיך יצע רמה ומכ
תולעה׃ איך נפלת משמים הילל בן ש
נגדעת לארץ חולש על גוים׃ ואתה א
בלבבך השמים אעלה ממעל לכוכבי אל א
כסאי ואשב בהר מועד בירכתי צפון׃ אעלה
במתי עב אדמה לעליון׃ אך אל שאול תורד
ירכתי בור׃ ראיך אליך ישגיחו אליך יתב
הזה האיש מרגיז הארץ מרעיש ממלכות׃
תבל כמדבר ועריו הרס אסיריו לא פתח בי
כל מלכי גוים כלם שכבו בכבוד איש בבי
ואתה השלכת מקברך כנצר נתעב לבש הרג

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

טעני חרב יורדי אל אבני בור כפגר מובס :
ם תחד אתם בקבורה כי ארצך שחת עמך הרגת
ת יקרא לעולם זרע מרעים : הכינו לבניו
טבח בעון אבותם בל יקמו וירשו ארץ ומלאו
ני תבל ערים : וקמתי עליהם נאם יהוה
אות והכרתי לבבל שם ושאר ונין ונכד נאם
וה : ושמתיה למורש קפד ואגמי מים
אטאתיה במטאטא השמד נאם יהוה צבאות :
בע יהוה צבאות לאמר אם לא כאשר דמיתי
היתה וכאשר יעצתי היא תקום : לשבר
ור בארצי ועל הרי אבוסנו וסר מעליהם עלו
בלו מעל שכמו יסור : זאת העצה היעוצה
כל הארץ וזאת היד הנטויה על כל הגוים :
יהוה צבאות יעץ ומי יפר וידו הנטויה ומי
יבנה : בשנת מות המלך אחז היה המשא
ה : אל תשמחי פלשת כלך כי נשבר שבט
ך כי משרש נחש יצא צפע ופריו שרף
ופף : ורעו בכורי דלים ואביונים לבטח
בצו והמתי ברעב שרשך ושאריתך יהרג :
ילי שער זעקי עיר נמוג פלשת כלך כי מצפון
ן בא ואין בודד במועדיו : ומה יענה מלאכי
כי יהוה יסד ציון ובה יחסו עניי עמו :
מא מואב כי בליל שדד ער מואב נדמה טז
בליל שדד קיר מואב נדמה : עלה הבית
בון הבמות לבכי על נבו ועל מידבא מואב
ל בכל ראשיו קרחה כל זקן גדועה : בחוצתיו
ו שק על גגותיה וברחבתיה כלה ייליל ירד
י : ותזעק חשבון ואלעלה עד יהץ נשמע
ם על כן חלצי מואב יריעו נפשו ירעה לו :
למואב יזעק בריחה עד צער עגלת שלשיה
יעלה הלוחית בבכי יעלה בו כי דרך חרנים
ת שבר יעערו : כי מי נמרים משמות יהיו
כש חציר כלה דשא ירק לא היה : על כן
יה עשה ופקדתם על נחל הערבים ישאום :
הקיפה הזעקה את גבול מואב עד אגלים
נה ובאר אלים יללתה : כי מי דימון מלאו
י אשית אל דימון נוספות לפליטת מואב
ה ולשארית אדמה :
שלחו כר מושל ארץ מסלע מדברה אל הר יז
ציון : והיה כעוף נודד קן משלח תהיינה
מואב מעברות לארנון : הביאו עצה עשו
פלילה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פליליה שיתי כליל צלך בתוך צהרים סת
נדחים נודד אל תגלי: יגורו בך נדחי מואב ה
סתר למו מפני שודד כי אפס המץ כלה ש
תמו רמס מן הארץ: והוכן בחסד כסא ויש
עליו באמת באהל דוד שפט ודרש משפט ומ
צדק: שמענו גאון מואב גא מאד גאותו וגא
ועברתו לא כן בדיו: לכן ייליל מואב למו
כלה ייליל לאשישי קיר חרשת תהגו אך נכאי
כי שדמות חשבון אמלל גפן שבמה בעלי גוי
הלמו שרוקיה עד יעזר נגעו תעו מד
שלוחתיה נטשו עברו ים: על כן אבכה בב
יעזר גפן שבמה אריוך דמעתי חשבון ואלע
כי על קיציך ועל קצירך הידד נפל: ונא
שמחה וגיל מן הכרמל ובכרמים לא ירנן ל
ירעע יין ביקבים לא ידרך הדרך הידד השבת
על כן מעי למואב ככנור יהמו וקרבי ל
חרש: והיה כי נראה כי נלאה מואב על הב
ובא אל מקדשו להתפלל ולא יוכל: זה הדבר א
דבר יהוה אל מואב מאז: ועתה דבר יהוה לא
בשלש שנים כשני שכיר ונקלה כבוד מ
בכל ההמון הרב ושאר מעט מזער לוא כביר:
יז משא דמשק הנה דמשק מוסר מע
והיתה מעי מפלה: עזבות ערי ערער לעדר
תהיינה ורבצו ואין מחריד: ונשבת מב
מאפרים וממלכה מדמשק ושאר ארם כבוד
ישראל יהיו נאם יהוה צבאות: והיה ביום הה
ידל כבוד יעקב ומשמן בשרו ירזה: והיה כא
קציר קמה וזרעו שבלים יקצור והיה כמל
שבלים בעמק רפאים: ונשאר בו עללו
כנקף זית שנים שלשה גרגרים בראש אמ
ארבעה חמשה בסעפיה פריה נאם יהוה א
ישראל: ביום ההוא ישעה האדם על עש
ועיניו אל קדוש ישראל תראינה: ולא ישעה
המזבחות מעשה ידיו ואשר עשו אצבעתיו
יראה והאשרים והחמנים: ביום ההוא י
ערי מעזו כעזובת החרש והאמיר אשר ע
מפני בני ישראל והיתה שממה: כי שכח
אלהי ישעך וצור מעזך לא זכרת על כן תט
נטעי נעמנים וזמרת זר תזרענו: ביום נט
תשגשגי ובבקר זרעך תפריחי נד קציר בי
נחלה וכאב אנוש: הוי המון עמים רב

ברבם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ות ימים יהמיון ושאון לאמים כשאון מים
בים ישאון: לאמים כשאון מים רבים
ון וגער בו ונס ממרחק ורדף כמץ הרים
רוח וכגלגל לפני סופה: לעת ערב והנה
הה בטרם בקר איננו זה חלק שוסינו וגורל
זינו:

הוי ארץ צלצל כנפים אשר מעבר לנהרי
: השלח בים צירים ובכלי גמא על פני מים יח
מלאכים קלים אל גוי ממשך ומורט אל עם
א מן הוא והלאה גוי קו קו ומבוסה אשר
נהרים ארצו: כל ישבי תבל ושכני ארץ
א נס הרים תראו וכתקוע שופר תשמעו: כי
מר יהוה אלי אשקוטה ואביטה במכוני כחם
עלי אור כעב טל בחם קציר: כי לפני קציר
פרח ובסר גמל יהיה נצה וכרת הזלזלים
מרות ואת הנטישות הסיר התז: יעזבו יחדו
הרים ולבהמת הארץ וקץ עליו העיט ופל
ת הארץ עליו תחרף: בעת ההיא יובל שי
אות עם ממשך ומורט ומעם נורא מן
והלאה גוי קו קו ומבוסה אשר בזאו נהרים
אל מקום שם יהוה צבאות הר ציון:

משא מצרים הנה יהוה רכב על עב קל ובא יט
ים ונעו אלילי מצרים מפניו ולבב מצרים
בקרבו: וסכסכתי מצרים במצרים ונלחמו
באחיו ואיש ברעהו עיר בעיר ממלכה
מלכה: ונבקה רוח מצרים בקרבו ועצתו
ע ודרשו אל האלילים ואל האטים ואל
ות ואל הידענים: וסכרתי את מצרים ביד
ם קשה ומלך עז ימשל בם נאם האדון יהוה
ת: ונשתו מים מהים ונהר יחרב ויבש:
יחו נהרות דללו וחרבו יארי מצור קנה
קמלו: ערות על יאור על פי יאור וכל מזרע
יבש נדף ואיננו: ואנו הדיגים ואבלו כל
כי ביאור חכה ופרשי מכמרת על פני מים
ו: ובשו עבדי פשתים שריקות וארגים
: והיו שתתיה מדכאים כל עשי שכר אגמי
אך אוילים שרי צען חכמי יועצי פרעה
נבערה איך תאמרו אל פרעה בן חכמים
ן מלכי קדם: אים אפוא חכמיך ויגידו נא
דעו מה יעץ יהוה צבאות על מצרים:
שרי צען נשאו שרי נף והתעו את מצרים

פנת שבטיה׃ יהוה מסך בקרבה רוח עועים
התעו את מצרים בכל מעשהו כהתעות שכור
בקיאו׃ ולא יהיה למצרים מעשה אשר יעשה
ראש וזנב כפה ואגמון׃ ביום ההוא יהיה מצרים
כנשים וחרד ופחד מפני תנופת יד יהוה צבאות
אשר הוא מניף עליו׃ והיתה אדמת יהודה
למצרים לחגא כל אשר יזכיר אתה אליו יפחד
מפני עצת יהוה צבאות אשר הוא יועץ עליו׃
ביום ההוא יהיו חמש ערים בארץ מצרים
מדברות שפת כנען ונשבעות ליהוה צבאות עיר
ההרס יאמר לאחת׃ ביום ההוא יהיה מזבח
ליהוה בתוך ארץ מצרים ומצבה אצל גבולה
ליהוה׃ והיה לאות ולעד ליהוה צבאות בארץ
מצרים כי יצעקו אל יהוה מפני לחצים וישלח
להם מושיע ורב והצילם׃ ונודע יהוה למצרים
וידעו מצרים את יהוה ביום ההוא ועבדו זבח
ומנחה ונדרו נדר ליהוה ושלמו׃ ונגף יהוה את
מצרים נגף ורפוא ושבו עד יהוה ונעתר להם
ורפאם׃ ביום ההוא תהיה מסלה ממצרים
אשורה ובא אשור במצרים ומצרים באשור
ועבדו מצרים את אשור׃ ביום ההוא יהיה
ישראל שלישיה למצרים ולאשור ברכה בקרב
הארץ׃ אשר ברכו יהוה צבאות לאמר ברוך עמי
מצרים ומעשה ידי אשור ונחלתי ישראל׃
כ בשנת בא תרתן אשדודה בשלח אתו סרגון
מלך אשור וילחם באשדוד וילכדה׃ בעת ההיא
דבר יהוה ביד ישעיהו בן אמוץ לאמר ל
ופתחת השק מעל מתניך ונעלך תחלץ מע
רגלך ויעש כן הלך ערום ויחף׃ ויאמר יהוה
כאשר הלך עבדי ישעיהו ערום ויחף של
שנים אות ומופת על מצרים ועל כוש׃
ינהג מלך אשור את שבי מצרים ואת גלות כו
נערים וזקנים ערום ויחף וחשופי שת ערות
מצרים׃ וחתו ובשו מכוש מבטם ומן מצרי
תפארתם׃ ואמר ישב האי הזה ביום ההוא הנ
כה מבטנו אשר נסנו שם לעזרה להנצל מפ
מלך אשור ואיך נמלט אנחנו׃
כא משא מדבר ים כסופות בנגב לחלוף ממדב
בא מארץ נוראה׃ חזות קשה הגד לי הבוג
בוגד והשודד שודד עלי עילם צורי מדי
אנחתה השבתי׃ על כן מלאו מתני חלחל
צירי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אחזוני כצירי יולדה נעויתי משמע
לתי מראות: תעה לבבי פלצות בעתתני את
חשקי שם לי לחרדה: ערך השלחן צפה
ית אכול שתה קומו השרים משחו מגן: כי
אמר אלי אדני לך העמד המצפה אשר יראה
: וראה רכב צמד פרשים רכב חמור רכב
והקשיב קשב רב קשב: ויקרא אריה על
ה אדני אנכי עמד תמיד יומם ועל משמרתי
נצב כל הלילות: והנה זה בא רכב איש
פרשים ויען ויאמר נפלה נפלה בבל וכל
לי אלהיה שבר לארץ: מדשתי ובן גרני
שמעתי מאת יהוה צבאות אלהי ישראל
תי לכם: משא דומה אלי קרא משעיר שמר
לילה שמר מה מליל: אמר שמר אתא בקר
לילה אם תבעיון בעיו שבו אתיו: משא
ב ביער בערב תלינו ארחות דדנים: לקראת
התיו מים ישבי ארץ תימא בלחמו קדמו
: כי מפני חרבות נדדו מפני חרב נטושה
י קשת דרוכה ומפני כבד מלחמה: כי כה
אדני אלי בעוד שנה כשני שכיר וכלה כל
קדר: ושאר מספר קשת גבורי בני קדר
ט: כי יהוה אלהי ישראל דבר:
משא גיא חזיון מה לך אפוא כי עלית כלך כב
ת: תשאות מלאה עיר הומיה קריה עליזה
ך לא חללי חרב ולא מתי מלחמה: כל
יך נדדו יחד מקשת אסרו כל נמצאיך
ו יחדו מרחוק ברחו: על כן אמרתי שעו
אמרר בבכי אל תאיצו לנחמני על שד בת
: כי יום מהומה ומבוסה ומבוכה לאדני יהוה
ות בגי חזיון מקרקר קר ושוע אל ההר:
ם נשא אשפה ברכב אדם פרשים וקיר ערה
: ויהי מבחר עמקיך מלאו רכב והפרשים
שתו השערה: ויגל את מסך יהודה ותבט
ההוא אל נשק בית היער: ואת בקיעי עיר
ראיתם כי רבו ותקבצו את מי הברכה
התחתונה: ואת בתי ירושלם ספרתם ותתצו
ים לבצר החומה: ומקוה עשיתם בין
ותים למי הברכה הישנה ולא הבטתם אל
ה ויצרה מרחוק לא ראיתם: ויקרא אדני
צבאות ביום ההוא לבכי ולמספד ולקרחה
גר שק: והנה ששון ושמחה הרג בקר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ושחט צאן אכל בשר ושתות יין אכול ושתו
מחר נמות: ונגלה באזני יהוה צבאות אם יכ
העון הזה לכם עד תמתון אמר אדני יהו
צבאות: כה אמר אדני יהוה צבאות לך בא
הסכן הזה על שבנא אשר על הבית: מה לך
ומי לך פה כי חצבת לך פה קבר חצבי מרו
קברו חקקי בסלע משכן לו: הנה יהוה מטלט
טלטלה גבר ועטך עטה: צנוף יצנפך צנפה כ
אל ארץ רחבת ידים שמה תמות ושמה מרכב
כבודך קלון בית אדניך: והדפתיך ממ
וממעמדך יהרסך: והיה ביום ההוא וקר
לעבדי לאליקים בן חלקיהו: והלבשתיו כתנ
ואבנטך אחזקנו וממשלתך אתן בידו והיה
ליושב ירושלם ולבית יהודה: ונתתי מפתח
דוד על שכמו ופתח ואין סגר וסגר ואין פ
ותקעתיו יתד במקום נאמן והיה לכסא כ
לבית אביו: ותלו עליו כל כבוד בית א
הצאצאים והצפעות כל כלי הקטן מכלי הא
ועד כל כלי הנבלים: ביום ההוא נאם י
צבאות תמוש היתד התקועה במקום נ
ונגדעה ונפלה ונכרת המשא אשר עליה כי י
דבר:
כג משא צר הילילו אניות תרשיש כי ש
מבית מבוא מארץ כתים נגלה למו: דמו י
אי סחר צידון עבר ים מלאוך: ובמים רבים
שחר קציר יאור תבואתה ותהי סחר גוי
בושי צידון כי אמר ים מעוז הים לאמר
חלתי ולא ילדתי ולא גדלתי בחורים רומ
בתולות: כאשר שמע למצרים יחילו כשמע
עברו תרשישה הילילו ישבי אי: הזאת
עליזה מימי קדם קדמתה יבלוה רגליה מ
לגור: מי יעץ זאת על צר המעטירה א
סחריה שרים כנעניה נכבדי ארץ: יהוה צב
יעצה לחלל גאון כל צבי להקל כל נכבדי א
עברי ארצך כיאר בת תרשיש אין מזח עוד:
נטה על הים הרגיז ממלכות יהוה צוה אל
לשמד מעזניה: ויאמר לא תוסיפי עוד ל
המעשקה בתולת בת צידון כתיים קומי ע
גם שם לא ינוח לך: הן ארץ כשדים זה הע
היה אשור יסדה לציים הקימו בחיניו ע
ארמנותיה שמה למפלה: הילילו אניות תר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

דר מעזכן : והיה ביום ההוא ונשכחת צר
עים שנה כימי מלך אחד מקץ שבעים שנה
לצר פשירת הזונה: קחי כנור סבי עיר
נשכחה היטיבי נגן הרבי שיר למען תזכרי :
ה מקץ שבעים שנה יפקד יהוה את צר
ה לאתננה וזנתה את כל ממלכות הארץ על
הארמה : והיה סחרה ואתננה קדש ליהוה
אצר ולא יחסן כי ליושבים לפני יהוה יהיה
ה לאכל לשבעה ולמכסה עתיק :
הנה יהוה בוקק הארץ ובולקה ועוה פניה כד
ץ ישביה : והיה כעם ככהן כעבד כאדניו
חה כגברתה כקונה כמוכר כמלוה כלוה
ה כאשר נשא בו: הבוק תבוק הארץ והבוז
כי יהוה דבר את הדבר הזה : אבלה נבלה
ן אמללה נבלה תבל אמללו מרום עם
ן : והארץ חנפה תחת ישביה כי עברו
ת חלפו חק הפרו ברית עולם : על כן אלה
ה ארץ ויאשמו ישבי בה על כן חרו ישבי
ונשאר אנוש מזער : אבל תירוש אמללה
נאנחו כל שמחי לב : שבת משוש תפים
שאון עליזים שבת משוש כנור: בשיר לא
ו יין ימר שכר לשתיו: נשברה קרית תהו
כל בית מבוא : צוחה על היין בחוצות
ה כל שמחה גלה משוש הארץ: נשאר בעיר
ה ושאיה יכת שער: כי כה יהיה בקרב הארץ
העמים כנקף זית כעוללת אם כלה בציר :
ישאו קולם ירנו בגאון יהוה צהלו מים: על
ארים כבדו יהוה באיי הים שם יהוה אלהי
אל: מכנף הארץ זמרת שמענו צבי לצדיק
הזי לי רזי לי אוי לי בגדים בגדו ובגד
בים בגדו : פחד ופחת ופח עליך יושב
ץ : והיה הנס מקול הפחד יפל אל הפחת
לה מתוך הפחת ילכד בפח כי ארבות
ום נפתחו וירעשו מוסדי ארץ : רעה
עעה הארץ פור התפוררה ארץ מוט
וטה ארץ : נוע תנוע ארץ כשכור
נודדה כמלונה וכבד עליה פשעה ונפלה ולא
ף קום : והיה ביום ההוא יפקד יהוה על
המרום במרום ועל מלכי האדמה על
מה : ואספו אספה אסיר על בור וסגרו על
ר ומרב ימים יפקדו: וחפרה הלבנה ובושה

החמה כי מלך יהוה צבאות בהר ציון ובירו
ונגד זקניו כבוד :
כה יהוה אלהי אתה ארוממך אודה שמך
עשית פלא עצות מרחק אמונה אמן : כי ש
מעיר לגל קריה בצורה למפלה ארמון ז
מעיר לעולם לא יבנה : על כן יכבדוך עם
קרית גוים עריצים ייראוך : כי היית מעוז
מעוז לאביון בצר לו מחסה מזרם צל מחר
רוח עריצים כזרם קיר : כחרב בציון שאון ז
תכניע חרב בצל עב זמיר עריצים יענה : ו
יהוה צבאות לכל העמים בהר הזה מש
שמנים משתה שמרים שמנים ממחים שמ
מזקקים : ובלע בהר הזה פני הלוט ה
העמים והמסכה הנסוכה על כל הגוים :
המות לנצח ומחה אדני יהוה דמעה מע
פנים וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי י
דבר : ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוי
ויושיענו זה יהוה קוינו לו נגילה ונשמ
בישועתו : כי תנוח יד יהוה בהר הזה ונ
מואב תחתיו כהדוש מתבן במי מדמנה : ו
ידיו בקרבו כאשר יפרש השחה לש
והשפיל גאותו עם ארבות ידיו : ומבצר מ
חומותיך השח השפיל הגיע לארץ עד עפר
כו ביום ההוא יושר השיר הזה בארץ יה
עיר עז לנו ישועה ישית חומות וחל :
שערים ויבא גוי צדיק שמר אמנים : יצר
תצר שלום שלום כי בך בטוח : בטחו ביהו
עד כי ביה יהוה צור עולמים : כי השח
מרום קריה נשגבה ישפילנה ישפילה עד
יגיענה עד עפר : תרמסנה רגל רגלי עני
דלים : ארח לצדיק מישרים ישר מעגל
תפלס : אף ארח משפטיך יהוה קוינוך ל
ולזכרך תאות נפש : נפשי אויתיך בלילה
רוחי בקרבי אשחרך כי כאשר משפטיך
צדק למדו ישבי תבל : יחן רשע בל למד
בארץ נכחות יעול ובל יראה גאות יהוה :
רמה ידך בל יחזיון יחזו ויבשו קנאת עם
אש צריך תאכלם : יהוה תשפת שלום לנו
כל מעשינו פעלת לנו : יהוה אלהינו ב
ארנים זולתך לבד בך נזכיר שמך : מתים
יחיו רפאים בל יקמו לכן פקדת ותשמ
ומ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כר כל זכר למו: יספת ל.וי יהוה יספת לגוי
ת רחקת כל קצוי ארץ: יהוה בצר פקדוך
ן לחש מוסרך למו: כמו הרה תקריב ללדת
ל תזעק בחבליה כן היינו מפניך יהוה:
נו חלנו כמו ילדנו רוח ישועת בל נעשה
ובל יפלו ישבי תבל: יחיו מתיך נבלתי
מון הקיצו ורננו שכני עפר כי טל אורת טלך
ץ רפאים תפיל: לך עמי בא בחדריך וסגר
יך בערך חבי כמעט רגע עד יעבור זעם: כי
ה יהוה יצא ממקומו לפקד עון ישב הארץ
ו וגלתה הארץ את דמיה ולא תכסה עוד על
גיה:
כז ביום ההוא יפקד יהוה בחרבו הקשה
דולה והחזקה על לויתן נחש ברח ועל לויתן
ש עקלתון והרג את התנין אשר בים: ביום
א כרם חמר ענו לה: אני יהוה נצרה לרגעים
קנה פן יפקד עליה לילה ויום אצרנה: חמה
לי מי יתנני שמיר שית במלחמה אפשעה
אציתנה יחד: או יחזק במעזי יעשה שלום
שלום יעשה לי: הבאים ישרש יעקב יציץ
ח ישראל ומלאו פני תבל תנובה: הכמכת
הו הכהו אם כהרג הרגיו הרג: בסאסאה
לחה תריבנה הגה ברוחו הקשה ביום קדים:
בזאת יכפר עון יעקב וזה כל פרי הסר
אתו בשומו כל אבני מזבח כאבני גר
צורת לא יקמו אשרים וחמנים: כי עיר
רה בדד נוה משלח ונעזב כמדבר שם ירעה
ושם ירבץ וכלה סעפיה: ביבש קצירה
ברנה נשים באות מאירות אותה כי לא עם
ות הוא על כן לא ירחמנו עשהו ויצרו לא
נו: והיה ביום ההוא יחבט יהוה משבלת
ר עד נחל מצרים ואתם תלקטו לאחד אחד
ישראל: והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול
ו האבדים בארץ אשור והנדחים בארץ
רים והשתחוו ליהוה בהר הקדש בירושלם:
כח הוי עטרת גאות שכרי אפרים וציץ נבל צבי
ארתו אשר על ראש גיא שמנים הלומי יין:
ה חזק ואמיץ לאדני כזרם ברד שער קטב
ם מים כבירים שטפים הניח לארץ ביד:
לים תרמסנה עטרת גאות שכורי אפרים:
תה איצת נבל צבי תפארתו אשר על ראש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

גיא שמנים כבכורה בטרם קיץ אשר יראה
הראה אותה בעודה בכפו יבלענה: ביום ההוא
יהיה יהוה צבאות לעטרת צבי ולצפירת תפארה
לשאר עמו: ולרוח משפט ליושב על המשפט
ולגבורה משיבי מלחמה שערה: וגם אלה ביין
שגו ובשכר תעו כהן ונביא שגו בשכר נבלעו
מן היין תעו מן השכר שגו בראה פקו פליליה
כי כל שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום: את מי
יורה דעה ואת מי יבין שמועה גמולי מחלב
עתיקי משדים: כי צו לצו צו לצו קו לקו קו לקו
זעיר שם זעיר שם: כי בלעגי שפה ובלשון
אחרת ידבר על העם הזה: אשר אמר אליהם זאת
המנוחה הניחו לעיף וזאת המרגעה ולא אבוא
שמוע: והיה להם דבר יהוה צו לצו צו לצו
קו לקו קו לקו זעיר שם זעיר שם למען ילכו
וכשלו אחור ונשברו ונוקשו ונלכדו: לכן שמעו
דבר יהוה אנשי לצון משלי העם הזה אשר
בירושלם: כי אמרתם כרתנו ברית את מות ועם
שאול עשינו חזה שיט שוטף כי עבר לא יבואנו
כי שמנו כזב מחסנו ובשקר נסתרנו: לכן כה
אמר אדני יהוה הנני יסד בציון אבן אבן בחן
פנת יקרת מוסד מוסד המאמין לא יחיש
ושמתי משפט לקו וצדקה למשקלת ויעה ברד
מחסה כזב וסתר מים ישטפו: וכפר בריתכם את
מות וחזותכם את שאול לא תקום שוט שוטף כי
יעבר והייתם לו למרמס: מדי עברו יקח אתכם
כי בבקר בבקר יעבר ביום ובלילה והיה רק
זועה הבין שמועה: כי קצר המצע מהשתרע
והמסכה צרה כהתכנס: כי כהר פרצים יקום
יהוה כעמק בגבעון ירגז לעשות מעשהו זר
מעשהו ולעבד עבדתו נכריה עבדתו: ועתה אל
תתלוצצו פן יחזקו מוסריכם כי כלה ונחרצה
שמעתי מאת אדני יהוה צבאות על כל הארץ:
האזינו ושמעו קולי הקשיבו ושמעו אמרתי:
הכל היום יחרש החרש לזרע יפתח וישדד
אדמתו: הלוא אם שוה פניה והפיץ קצח וכמן
יזרק ושם חטה שורה ושערה נסמן וכסמת
גבלתו: ויסרו למשפט אלהיו יורנו: כי לא
בחרוץ יודש קצח ואופן עגלה על כמן יוסב
במטה יחבט קצח וכמן בשבט: לחם יודק כי לא
לנצח אדוש ידושנו והמם גלגל עגלתו ופרשיו

קנו : גם זאת מעם יהוה צבאות יצאה
עצה הגדיל תושיה :
כט אריאל אריאל קרית חנה דוד ספו שנה
חגים ינקפו : והציקותי לאריאל והיתה
ואניה והיתה לי כאריאל : וחניתי כדור
וצרתי עליך מצב והקימתי עליך מצרת :
מארץ תדברי ומעפר תשח אמרתך והיה
מארץ קולך ומעפר אמרתך תצפצף : והיה
דק המון זריך וכמץ עבר המון עריצים
לפתע פתאום : מעם יהוה צבאות תפקד
וברעש וקול גדול סופה וסערה ולהב אש
והיה כחלום חזון לילה המון כל
הצבאים על אריאל וכל צביה ומצדתה
יקים לה : והיה כאשר יחלם הרעב והנה
חקיץ והיקה נפשו וכאשר יחלם הצמא
שתה והקיץ והנה עיף ונפשו שוקקה כן
המון כל הגוים הצבאים על הר ציון :
תמהו ותמהו השתעשעו ושעו שכרו ולא
נו ולא שכר : כי נסך עליכם יהוה רוח
ויעצם את עיניכם את הנביאים ואת
כם החזים כסה : ותהי לכם חזות הכל
הספר החתום אשר יתנו אתו אל יודע
לאמר קרא נא זה ואמר לא אוכל כי חתום
ונתן הספר על אשר לא ידע ספר לאמר
נא זה ואמר לא ידעתי ספר : ויאמר אדני
נגש העם הזה בפיו ובשפתיו כבדוני
רחק ממני ותהי יראתם אתי מצות אנשים
לכן הנני יוסיף להפליא את העם הזה
ופלא ואבדה חכמת חכמיו ובינת נבניו
תר : הוי המעמיקים מיהוה לסתר עצה
במחשך מעשיהם ויאמרו מי ראנו ומי
הפככם אם כחמר היצר יחשב כי יאמר
לעשהו לא עשני ויצר אמר ליצרו לא
הלוא עוד מעט מזער ושב לבנון לכרמל
מל ליער יחשב : ושמעו ביום ההוא
שים דברי ספר ומאפל ומחשך עיני עורים
נה : ויספו ענוים ביהוה שמחה ואביוני
בקדוש ישראל יגילו : כי אפס עריץ וכלה
נכרתו כל שקדי און : מחטיאי אדם בדבר
כיח בשער יקשון ויטו בתהו צדיק : לכן כה
יהוה אל בית יעקב אשר פדה את אברהם

לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחורו:
בראתו ילדיו מעשה ידי בקרבו יקדישו
הקדישו את קדוש יעקב ואת אלהי יש
יעריצו: וידעו תעי רוח בינה ורוגנים י
לקח:

ל הוי בנים סוררים נאם יהוה לעשות עצה
מני ולנסך מסכה ולא רוחי למען ספות חט
על חטאת: ההלכים לרדת מצרים ופי לא ש
לעוז במעוז פרעה ולחסות בצל מצרים:
לכם מעוז פרעה לבשת והחסות בצל מצ
לכלמה: כי היו בצען שריו ומלאכיו חנס יג
כל הבאיש על עם לא יועילו למו לא לעזר
להועיל כי לבשת וגם לחרפה: משא בהמות
בארץ צרה וצוקה לביא וליש מהם אפעה ו
מעופף ישאו על כתף עירים חיליהם ועל ד
גמלים אוצרותם על עם לא יועילו: ומצרים
וריק יעזרו לכן קראתי לזאת רהב הם שב
עתה בוא כתבה על לוח אתם ועל ספר ח
ותהי ליום אחרון לעד עד עולם: כי עם מרי
בנים כחשים בנים לא אבו שמוע תורת יה
אשר אמרו לראים לא תראו ולחזים לא תחז
נכחות דברו לנו חלקות חזו מהתלות: סורו
דרך הטו מני ארח השביתו מפנינו את ק
ישראל: לכן כה אמר קדוש ישראל יען מא
בדבר הזה ותבטחו בעשק ונלוז ותשענו ע
לכן יהיה לכם העון הזה כפרץ נפל נבעה בח
נשגבה אשר פתאם לפתע יבוא שברה: וש
כשבר נבל יוצרים כתות לא יחמל ולא ימ
במכתתו חרש לחתות אש מיקוד ולחשף מ
מגבא: כי כה אמר אדני יהוה קדוש יש
בשובה ונחת תושעון בהשקט ובבטחה ת
גבורתכם ולא אביתם: ותאמרו לא כי על
נכוס על כן תנוסון ועל קל נרכב על כן
רדפיכם: אלף אחד מפני גערת אחד מ
גערת חמשה תנסו עד אם נותרתם כתרן
ראש ההר וכנס על הגבעה: ולכן יחכה י
לחננכם ולכן ירום לרחמכם כי אלהי מ
יהוה אשרי כל חוכי לו: כי עם בציון
בירושלם בכו לא תבכה חנון יחנך לקול ז
בשמעתו ענך: ונתן לכם אדני לחם צר ו
לחץ ולא יכנף עוד מוריך והיו עיניך ראות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ך: ואזניך תשמענה דבר מאחריך לאמר
הדרך לכו בו כי תאמינו וכי תשמאילו:
מתם את צפוי פסילי כספך ואת אפדת
ת זהבך תזרם כמו דוה צא תאמר לו: ונתן
זרעך אשר תזרע את האדמה ולחם תבואת
מה והיה דשן ושמן ירעה מקניך ביום ההוא
רחב: והאלפים והעירים עבדי האדמה בליל
ן יאכלו אשר זרה ברחת ובמזרה: והיה על
ר גבה ועל כל גבעה נשאה פלגים יבלי מים
הרג רב בנפל מגדלים: והיה אור הלבנה
החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור
ת הימים ביום חבש יהוה את שבר עמו
ן מכתו ירפא: הנה שם יהוה בא ממרחק
אפו וכבד משאה שפתיו מלאו זעם ולשונו
אכלת: ורוחו כנחל שוטף עד צואר יחצה
ה גוים בנפת שוא ורסן מתעה על לחיי
ם: השיר יהיה לכם כליל התקדש חג
חת לבב כהולך בחליל לבוא בהר יהוה אל
ישראל: והשמיע יהוה את הוד קולו ונחת
ו יראה בזעף אף ולהב אש אוכלה נפץ וזרם
ברד: כי מקול יהוה יחת אשור בשבט יכה:
ה כל מעבר מטה מוסדה אשר יניח יהוה
בתפים ובכנרות ובמלחמות תנופה נלחם
כי ערוך מאתמול תפתה גם הוא למלך הוכן
יק הרחב מדרתה אש ועצים הרבה נשמת
כנחל גפרית בערה בה:
לא יהוי הירדים מצרים לעזרה ועל סוסים
כו ויבטחו על רכב כי רב ועל פרשים כי
ו מאד ולא שעו על קדוש ישראל ואת יהוה
רשו: וגם הוא חכם ויבא רע ואת דבריו לא
ר וקם על בית מרעים ועל עזרת פעלי און:
רים אדם ולא אל וסוסיהם בשר ולא רוח
ה יטה ידו וכשל עוזר ונפל עזר ויחדו כלם
ן: כי כה אמר יהוה אלי כאשר יהגה האריה
יר על טרפו אשר יקרא עליו מלא רעים
לם לא יחת ומהמונם לא יענה כן ירד יהוה
ות לצבא על הר ציון ועל גבעתה: כצפרים
ת כן יגן יהוה צבאות על ירושלם גנון
ל פסוח והמליט: שובו לאשר העמיקו סרה
ישראל: כי ביום ההוא ימאסון איש אלילי
ו ואלילי זהבו אשר עשו לכם ידיכם חטא:
ונפל

ונפל אשור בחרב לא איש וחרב לא אדם תאכ
ונס לו מפני חרב ובחוריו למס יהיו: וסל
ממגור יעבור וחתו מנס שריו נאם יהוה א
אור לו בציון ותנור לו בירושלם:
לב הן לצדק ימלך מלך ולשרים למשפט יש
והיה איש כמחבא רוח וסתר זרם כפלגי מ
בציון כצל סלע כבד בארץ עיפה: ולא תשעי
עיני ראים ואזני שמעים תקשבנה: ול
נמהרים יבין לדעת ולשון עלגים תמהר לד
צחות: לא יקרא עוד לנבל נדיב ולכילי לא יא
שוע: כי נבל נבלה ידבר ולבו יעשה און לעש
חנף ולדבר אל יהוה תועה להריק נפש ר
ומשקה צמא יחסיר: וכלי כליו רעים הוא זמ
יעץ לחבל ענוים באמרי שקר ובדבר אב
משפט: ונדיב נדיבות יעץ והוא על נדיבו
יקום: נשים שאננות קמנה שמענה קולי בנ
בטחות האזנה אמרתי: ימים על שנה תרגז
בתחות כי כלה בציר אסף בלי יבוא: חר
שאננות רגזה בטחות פשטה וערה וחגרה
חלצים: על שדים ספדים על שדי חמד על ג
פריה: על אדמת עמי קוץ שמיר תעלה כי על
בתי משוש קריה עליזה: כי ארמון נטש ה
עיר עזב עפל ובחן היה בעד מערות עד עול
משוש פראים מרעה עדרים: עד יערה על
רוח ממרום והיה מדבר לכרמל וכרמל לי
יחשב: ושכן במדבר משפט וצדקה בכר
תשב: והיה מעשה הצדקה שלום ועבד
הצדקה השקט ובטח עד עולם: וישב עמי בנ
שלום ובמשכנות מבטחים ובמנוחת שאננו
וברד ברדת היער ובשפלה תשפל העי
אשריכם זרעי על כל מים משלחי רגל הש
והחמור:
לג הוי שודד ואתה לא שדוד ובוגד ולא ב
בך כהתימך שודד תושד כנלתך לבגד יבגדו
יהוה חננו לך קוינו היה זרעם לבקרים
ישועתנו בעת צרה: מקול המון נדדו עמי
מרוממתך נפצו גוים: ואסף שללכם אסף החס
כמשק גבים שקק בו: נשגב יהוה כי שכן מר
מלא ציון משפט וצדקה: והיה אמונת עתך ח
ישועת חכמת ודעת יראת יהוה היא אוצרו:
אראלם צעקו חצה מלאכי שלום מר יבכיו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מסלות שבת עבר ארח הפר ברית מאס
רא חשב אנוש: אבל אמללה ארץ החפיר
קמל היה השרון כערבה וגער בשן
עתה אקום יאמר יהוה עתה ארומם
נשא: תהרו חשש תלדו קש רוחכם אש
ם: והיו עמים משרפות שיד קוצים
באש יצתו: שמעו רחוקים אשר עשיתי
רובים גברתי: פחדו בציון חטאים אחזה
חנפים מי יגור לנו אש אוכלה מי יגור
קדי עולם: הלך צדקות ודבר מישרים
בצע מעשקות נער כפיו מתמך בשחד
אזנו משמע דמים ועצם עיניו מראות
וא מרומים ישכן מצדות סלעים משגבו
תן מימיו נאמנים: מלך ביפיו תחזינה
תראינה ארץ מרחקים: לבך יהגה אימה
ר איה שקל איה ספר את המגדלים: את
ז לא תראה עם עמקי שפה משמוע נלעג
ין בינה: חזה ציון קרית מועדנו עיניך
ה ירושלם נוה שאנן אהל בל יצען בל
תדתיו לנצח וכל חבליו בל ינתקו: כי אם
יר יהוה לנו מקום נהרים יארים רחבי
ל תלך בו אני שיט וצי אדיר לא יעברנו:
שפטנו יהוה מחקקנו יהוה מלכנו הוא
נו: נטשו חבליך בל יחזקו כן תרנם בל
נס אז חלק עד שלל מרבה פסחים בזזו
בל יאמר שכן חליתי העם הישב בה נשא

בו גוים לשמע ולאמים הקשיבו תשמע לד
ומלאה תבל וכל צאצאיה: כי קצף ליהוה
הגוים וחמה על כל צבאם החרימם נתנם
והלליהם ישלכו ופגריהם יעלה באשם
הרים מדמם: ונמקו כל צבא השמים
נספר השמים וכל צבאם יבול כנבל עלה
כנבלת מתאנה: כי רותה בשמים חרבי
ל אדום תרד ועל עם חרמי למשפט: חרב
מלאה דם הדשנה מחלב מדם כרים
ים מחלב כליות אילים כי זבח ליהוה
ה וטבח גדול בארץ אדום: וירדו ראמים
פרים עם אבירים ורותה ארצם מדם ועפרם
ירשן: כי יום נקם ליהוה שנת שלומים
ניון: ונהפכו נחליה לזפת ועפרה לגפרית

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והיתה ארצה לזפת בערה: לילה ויומם לא ת
לעולם יעלה עשנה מדור לדור תחרב ל
נצחים אין עבר בה: וירשוה קאת וק
וינשוף וערב ישכנו בה ונטה עליה קו
ואבני בהו: חריה ואין שם מלוכה יקראו
שריה יהיו אפס: ועלתה ארמנתיה סירים קמ
וח ח במבצריה והיתה נוה תנים חציר לבנ
יענה: ופגשו ציים את איים ושעיר על ר
יקרא אך שם הרגיעה לילית ומצאה לה מנ
שמה קננה קפוז ותמלט ובקעה ודגרה בצ
אך שם נקבצו דיות אשה רעותה: דרשו
ספר יהוה וקראו אחת מהנה לא נעדרה א
רעותה לא פקדו כי פי הוא צוה ורוחו ה
קבצן: והוא הפיל להן גורל וידו חלקתה
בקו עד עולם יירשוה לדור ודור ישכנו בה
לה ישֻׂשום מדבר וציה ותגל ערבה ותפ
כחבצלת: פרח תפרח ותגל אף גילת ורנן כ
הלבנון נתן לה הדר הכרמל והשרון המה י
כבוד יהוה הדר אלהינו: חזקו ידים רפ
וברכים כשלות אמצו: אמרו לנמהרי לב ח
אל תיראו הנה אלהיכם נקם יבוא גמול אלה
הוא יבוא וישעכם: אז תפקחנה עיני עור
ואזני חרשים תפתחנה: אז ידלג כאיל פ
ותרן לשון אלם כי נבקעו במדבר מים ונחלי
בערבה: והיה השרב לאגם וצמאון למבועי מ
בנוה תנים רבצה חציר לקנה וגמא: והיה ש
מסלול ודרך ודרך הקדש יקרא לה לא יעבר
טמא והוא למו הלך דרך ואוילים לא יתעו:
יהיה שם אריה ופריץ חיות בל יעלנה לא תמ
שם והלכו גאולים: ופדויי יהוה ישבון וב
ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם שש
ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה:
לו ויהי בארבע עשרה שנה למלך חזקיהו ע
סנחריב מלך אשור על כל ערי יהודה הבצרו
ויתפשם: וישלח מלך אשור את רבשקה מלכי
ירושלמה אל המלך חזקיהו בחיל כבד ויע
בתעלת הברכה העליונה במסלת שדה כוב
ויצא אליו אליקים בן חלקיהו אשר על הבי
ושבנא הספר ויואח בן אסף המזכיר: ויא
אליהם רבשקה אמרו נא אל חזקיהו כה א
המלך הגדול מלך אשור מה הבטחון הזה אש
בטחת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ו : אמרתי אך דבר שפתים עצה וגבורה
ות עתה על מי בטחת כי מרדת בין · הנה
על משענת הקנה הרצוץ הזה על מצרים
סמך איש עליו ובא בכפו ונקבה כן פרעה
צרים לכל הבטחים עליו : וכי תאמר אלי
ה אלהינו בטחנו הלוא הוא אשר הסיר
את במתיו ואת מזבחתיו ויאמר ליהודה
לם לפני המזבח הזה תשתחוו : ועתה
נא את אדני המלך אשור ואתנה לך
סוסים אם תוכל לתת לך רכבים עליהם :
שיב את פני פחת אחד עבדי אדני
ם ותבטח לך על מצרים לרכב ולפרשים :
המבלעדי יהוה עליתי על הארץ הזאת
תה יהוה אמר אלי עלה אל הארץ הזאת
חתה : ויאמר אליקים ושבנא ויואח אל
ה דבר נא אל עבדיך ארמית כי שמעים
ואל תדבר אלינו יהודית באזני העם אשר
טה : ויאמר רבשקה האל אדניך ואליך
ארני לדבר את הדברים האלה הלא על
ים הישבים על החמה לאכל את חראיהם
ת את שיניהם עמכם : ויעמד רבשקה
בקול גדול יהודית ויאמר שמעו את דברי
הגדול מלך אשור : כה אמר המלך אל
ם חזקיהו כי לא יוכל להציל אתכם : ואל
אתכם חזקיהו אל יהוה לאמר הצל יצילנו
א תנתן העיר הזאת ביד מלך אשור : אל
ו אל חזקיהו כי כה אמר המלך אשור
תי ברכה וצאו אלי ואכלו איש גפנו ואיש
ו ושתו איש מי בורו : עד באי ולקחתי
אל ארץ כארצכם ארץ דגן ותירוש ארץ
כרמים : פן יסית אתכם חזקיהו לאמר יהוה
ההצילו אלהי הגוים איש את ארצו מיד
שור : איה אלהי חמת וארפד איה אלהי
ם וכי הצילו את שמרון מידי : מי בכל
ארצות האלה אשר הצילו את ארצם מידי
יהוה את ירושלם מידי : ויחרישו ולא
נו דבר כי מצות המלך היא לאמר לא
ו : ויבא אליקים בן חלקיהו אשר על הבית
א הספר ויואח בן אסף המזכיר אל חזקיהו
בגדים ויגידו לו את דברי רבשקה :
הי כשמע המלך חזקיהו ויקרע את בגדיו לז
ויתכס

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויתכס בשק ויבא בית יהוה: וישלח את אליקי
אשר על הבית ואת שבנא הסופר ואת זקני
הכהנים מתכסים בשקים אל ישעיהו בן אמוץ
הנביא: ויאמרו אליו כה אמר חזקיהו יום צרה
ותוכחה ונאצה היום הזה כי באו בנים עד משבר
וכח אין ללדה: אולי ישמע יהוה אלהיך את דבר
רבשקה אשר שלחו מלך אשור אדניו לחרף
אלהים חי והוכיח בדברים אשר שמע יהוה
אלהיך ונשאת תפלה בעד השארית הנמצאה
ויבאו עבדי המלך חזקיהו אל ישעיהו: ויאמ
אליהם ישעיהו כה תאמרון אל אדניכם כה אמ
יהוה אל תירא מפני הדברים אשר שמעת אש
גדפו נערי מלך אשור אותי: הנני נותן בו רוח
ושמע שמועה ושב אל ארצו והפלתיו בחר
בארצו: וישב רבשקה וימצא את מלך אשו
נלחם על לבנה כי שמע כי נסע מלכיש: וישמ
על תרהקה מלך כוש לאמר יצא להלחם את
וישמע וישלח מלאכים אל חזקיהו לאמר: כ
תאמרון אל חזקיהו מלך יהודה לאמר אל ישא
אלהיך אשר אתה בוטח בו לאמר לא תנת
ירושלם ביד מלך אשור: הנה אתה שמעת אש
עשו מלכי אשור לכל הארצות להחרימם ואת
תנצל: ההצילו אותם אלהי הגוים אשר השחית
אבותי את גוזן ואת חרן ורצף ובני עדן אש
בתלשר: איה מלך חמת ומלך ארפד ומלך לע
ספרוים הנע ועוה: ויקח חזקיהו את הספר
מיד המלאכים ויקראהו ויעל בית יהוה ויפרש
חזקיהו לפני יהוה: ויתפלל חזקיהו אל יה
לאמר: יהוה צבאות אלהי ישראל ישב הכרב
אתה הוא האלהים לבדך לכל ממלכות הא
אתה עשית את השמים ואת הארץ: הטה יה
אזנך ושמע פקח יהוה עינך וראה ושמע את
דברי סנחריב אשר שלח לחרף אלהים ח
אמנם יהוה החריבו מלכי אשור את כל הארצ
ואת ארצם: ונתון את אלהיהם באש כי ל
אלהים המה כי אם מעשה ידי אדם עץ וא
ויאבדום: ועתה יהוה אלהינו הושיענו מ
וידעו כל ממלכות הארץ כי אתה יהוה לבד
וישלח ישעיהו בן אמוץ אל חזקיהו לאמר
אמר יהוה אלהי ישראל אשר התפללת אלי
סנחריב מלך אשור: וזה הדבר אשר דבר יה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בזה לך לעגה לך בתולת בת ציון אחריך
ראש הניעה בת ירושלם: את מי חרפת
וגדפת ועל מי הריטותה קול ותשא מרום עיניך
אל קדוש ישראל: ביד עבדיך חרפת אדני
ותאמר ברב רכבי אני עליתי מרום הרים ירכתי
לבנון ואכרת קומת ארזיו מבחר ברושיו ואבוא
מרום קצו יער כרמלו: אני קרתי ושתיתי
מים ואחרב בכף פעמי כל יאורי מצור: הלוא
שמעת למרחוק אותה עשיתי מימי קדם
ויצרתיה עתה הבאתיה ותהי להשאות
גלים נצים ערים בצרות: וישביהן
קצרי יד חתו ובשו היו עשב שדה וירק
דשא חציר גגות ושדמה לפני קמה: ושבתך
וצאתך ובואך ידעתי ואת התרגזך אלי: יען
התרגזך אלי ושאננך עלה באזני ושמתי חחי
באפך ומתגי בשפתיך והשיבתיך בדרך
אשר באת בה: וזה לך האות אכול השנה
ספיח ובשנה השנית שחיס ובשנה השלישית
זרעו וקצרו ונטעו כרמים ואכול פרים: ויספה
פליטת בית יהודה הנשארה שרש למטה ועשה
פרי למעלה: כי מירושלם תצא שארית ופליטה
מהר ציון קנאת יהוה צבאות תעשה זאת:
לכן כה אמר יהוה אל מלך אשור לא יבוא אל
העיר הזאת ולא יורה שם חץ ולא יקדמנה מגן
ולא ישפך עליה סוללה: בדרך אשר בא בה
ישוב ואל העיר הזאת לא יבוא נאם יהוה:
וגנותי על העיר הזאת להושיעה למעני ולמען
דוד עבדי: ויצא מלאך יהוה ויכה במחנה
אשור מאה ושמנים וחמשה אלף וישכימו
בבקר והנה כלם פגרים מתים: ויסע וילך
וישב סנחריב מלך אשור וישב בנינוה: ויהי
הוא משתחוה בית נסרך אלהיו ואדרמלך
ושראצר בניו הכהו בחרב והמה נמלטו ארץ
אררט וימלך אסר חדן בנו תחתיו:
בימים ההם חלה חזקיהו למות ויבא אליו לח
ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו כה אמר
יהוה צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה: ויסב
חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל יהוה: ויאמר
אנה יהוה זכר נא את אשר התהלכתי לפניך
באמת ובלב שלם והטוב בעיניך עשיתי ויבך
חזקיהו בכי גדול: ויהי דבר יהוה אל ישעיהו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לאמר : הלוך ואמרת אל חזקיהו כה אמר י
אלהי דוד אביך שמעתי את תפלתך ראיתי
דמעתך הנני יוסף על ימיך חמש עש
שנה : ומכף מלך אשור אצילך ואת ה
הזאת וגנותי על העיר הזאת : וזה לך הא
מאת יהוה אשר יעשה יהוה את הדבר הזה א
דבר : הנני משיב את צל המעלות אשר י
במעלות אחז בשמש אחרנית עשר מע
ותשב השמש עשר מעלות במעלות אשר י
מכתב לחזקיהו מלך יהודה בחלתו ויחי מח
אני אמרתי בדמי ימי אלכה בשערי ש
פקדתי יתר שנותי : אמרתי לא אראה יה
בארץ החיים לא אביט אדם עוד עם יושבי ח
דורי נסע ונגלה מני כאהל רעי קפדתי כ
חיי מדלה יבצעני מיום עד לילה תשלימ
שויתי עד בקר כארי כן ישבר כל עצמותי מ
עד לילה תשלימני : כסוס עגור כן אצ
אהגה כיונה דלו עיני למרום יהוה עשק
ערבני : מה אדבר ואמר לי והוא עשה א
כל שנותי על מר נפשי : אדני עליהם
ולכל בהן חיי רוחי ותחלימני והחייני :
לשלום מר לי מר ואתה חשקת נפשי מש
בלי כי השלכת אחרי גוך כל חטאי : כי
שאול תודך מות יהללך לא ישברו יורדי בור
אמתך : חי חי הוא יודך כמוני היום אב לב
יודיע אל אמתך : יהוה להושיעני ונגנ
ננגן כל ימי חיינו על בית יהוה : וי
ישעיהו ישאו דבלת תאנים וימרחו על הש
ויחי : ויאמר חזקיהו מה אות כי אעלה ב
יהוה :

לט בעת ההיא שלח מרדך בלאדן בן בל
מלך בבל ספרים ומנחה אל חזקיהו וישמע
חלה ויחזק : וישמח עליהם חזקיהו ויר
את בית נכתה את הכסף ואת הזהב
הבשמים ואת השמן הטוב ואת כל בית
ואת כל אשר נמצא באוצרתיו לא היה דבר א
לא הראם חזקיהו בביתו ובכל ממשל
ויבא ישעיהו הנביא אל המלך חזקיהו וי
אליו מה אמרו האנשים האלה ומאין יבאו א
ויאמר חזקיהו מארץ רחוקה באו אלי מבב
ויאמר מה ראו בביתך ויאמר חזקיהו את

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בביתי ראו לא היה דבר אשר לא הראיתים
באוצרתי : ויאמר ישעיהו אל חזקיהו שמע
דבר יהוה צבאות : הנה ימים באים ונשא
כל אשר בביתך ואשר אצרו אבתיך עד היום
הזה בבל לא יותר דבר אמר יהוה : ומבניך
אשר יצאו ממך אשר תוליד יקחו והיו סריסים
בהיכל מלך בבל : ויאמר חזקיהו אל ישעיהו
טוב דבר יהוה אשר דברת ויאמר כי יהיה שלום
ואמת בימי :

נחמו נחמו עמי יאמר אלהיכם : דברו על מ
לב ירושלם וקראו אליה כי מלאה צבאה כי
נרצה עונה כי לקחה מיד יהוה כפלים בכל
חטאתיה : קול קורא במדבר פנו דרך יהוה
ישרו בערבה מסלה לאלהינו : כל גיא ינשא
וכל הר וגבעה ישפלו והיה העקב למישור
והרכסים לבקעה : ונגלה כבוד יהוה וראו כל
בשר יחדו כי פי יהוה דבר : קול אמר קרא
ואמר מה אקרא כל הבשר חציר וכל חסדו כציץ
השדה : יבש חציר נבל ציץ כי רוח יהוה
נשבה בו אכן חציר העם : יבש חציר נבל ציץ
ודבר אלהינו יקום לעולם : על הר גבוה עלי
לך מבשרת ציון הרימי בכח קולך מבשרת
ירושלם הרימי אל תיראי אמרי לערי יהודה
הנה אלהיכם : הנה אדני יהוה בחזק יבוא
וזרעו משלה לו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו :
כרעה עדרו ירעה בזרעו יקבץ טלאים ובחיקו
ישא עלות ינהל : מי מדד בשעלו מים ושמים
בזרת תכן וכל בשלש עפר הארץ ושקל בפלס
הרים וגבעות במאזנים : מי תכן את רוח
יהוה ואיש עצתו יודיענו : את מי נועץ
ויבינהו וילמדהו בארח משפט וילמדהו דעת
ודרך תבונות יודיענו : הן גוים כמר מדלי
וכשחק מאזנים נחשבו הן איים כדק יטול :
ולבנון אין די בער וחיתו אין די עולה : כל
הגוים כאין נגדו מאפס ותהו נחשבו לו : ואל
מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו : הפסל
נסך חרש וצרף בזהב ירקענו ורתקות כסף
צורף : המסכן תרומה עץ לא ירקב יבחר חרש
חכם יבקש לו להכין פסל לא ימוט : הלוא
תדעו הלוא תשמעו הלוא הגד מראש לכם הלוא
הבינותם מוסדות הארץ : הישב על חוג הארץ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וישביה כחגבים הנוטה כדק שמים וימתח
כאהל לשבת: הנותן רוזנים לאין שפטי או
כתהו עשה: אף בל נטעו אף בל זרעו אף
שרש בארץ גזעם וגם נשף בהם ויבשו וסער
כקש תשאם: ואל מי תדמיוני ואשוה יאו
קדוש: שאו מרום עיניכם וראו מי בר
אלה המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקר
מרב אונים ואמיץ כח איש לא נעדר: למ
תאמר יעקב ותדבר ישראל נסתרה דרכי מיה
ומאלהי משפטי יעבור: הלוא ידעת אם ל
שמעת אלהי עולם יהוה בורא קצות הארץ ל
ייעף ולא ייגע אין חקר לתבונתו: נתן לי
כח ולאין אונים עצמה ירבה: ויעפו נערי
ויגעו ובחורים כשול יכשלו: וקוי יהוה יחלי
כח יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ו
ייעפו:

מא החרישו אלי איים ולאמים יחליפו כח יג
אז ידברו יחדו למשפט נקרבה: מי הע
ממזרח צדק יקראהו לרגלו יתן לפניו גוי
ומלכים ירד יתן כעפר חרבו כקש נדף קשת
ירדפם יעבור שלום ארח ברגליו לא יבוא
מי פעל ועשה קרא הדורות מראש אני יה
ראשון ואת אחרנים אני הוא: ראו איים וייר
קצות הארץ יחרדו קרבו ויאתיון: איש א
רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק: ויחזק חר
ארת צרף מחליק פטיש את הולם פעם או
לדבק טוב הוא ויחזקהו במסמרים לא ימו
ואתה ישראל עבדי יעקב אשר בחרתיך ז
אברהם אהבי: אשר החזקתיך מקצות הא
ומאציליה קראתיך ואמר לך עבדי אתה בחרת
ולא מאסתיך: אל תירא כי עמך אני אל תשת
כי אני אלהיך אמצתיך אף עזרתיך אף תמכת
בימין צדקי: הן יבשו ויכלמו כל הנחרים
יהיו כאין ויאבדו אנשי ריבך: תבקשם ול
תמצאם אנשי מצתך יהיו כאין וכאפס אנ
מלחמתך: כי אני יהוה אלהיך מחזיק ימי
האמר לך אל תירא אני עזרתיך: אל תיר
תולעת יעקב מתי ישראל אני עזרתיך נא
יהוה וגאלך קדוש ישראל: הנה שמתיך למו
חרוץ חדש בעל פיפיות תדוש הרים ותד
וגבעות כמוץ תשים: תזרם ורוח תשא
וסער

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וסערה תפיץ אתם ואתה תגיל ביהוה בקדוש
ישראל תתהלל׃ העניים והאביונים מבקשים
מים ואין לשונם בצמא נשתה אני יהוה אענם
אלהי ישראל לא אעזבם׃ אפתח על שפיים
נהרות ובתוך בקעות מעינות אשים מדבר
לאגם מים וארץ ציה למוצאי מים׃ אתן
במדבר ארז שטה והדס ועץ שמן אשים בערבה
ברוש תדהר ותאשור יחדו׃ למען יראו וידעו
וישימו וישכילו יחדו כי יד יהוה עשתה זאת
וקדוש ישראל בראה׃ קרבו ריבכם יאמר
יהוה הגישו עצמותיכם יאמר מלך יעקב׃
יגישו ויגידו לנו את אשר תקרינה הראשנות
מה הנה הגידו ונשימה לבנו ונדעה אחריתן או
הבאות תשמיענו׃ הגידו האתיות לאחור
ונדעה כי אלהים אתם אף תיטיבו ותרעו
ונשתעה ונרא יחדו׃ הן אתם מאין ופעלכם
מאפע תועבה יבחר בכם׃ העירותי מצפון
ויאת ממזרח שמש יקרא בשמי ויבא סגנים
כמו חמר וכמו יוצר ירמס טיט׃ מי הגיד
מראש ונדעה ומלפנים ונאמר צדיק אף אין
מגיד אף אין משמיע אף אין שמע אמריכם׃
ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר אתן׃
וארא ואין איש ומאלה ואין יועץ ואשאלם
וישיבו דבר׃ הן כלם און אפס מעשיהם רוח
ותהו נסכיהם׃

מב הן עבדי אתמך בו בחירי רצתה נפשי נתתי
רוחי עליו משפט לגוים יוציא׃ לא יצעק ולא
ישא ולא ישמיע בחוץ קולו׃ קנה רצוץ לא
ישבור ופשתה כהה לא יכבנה לאמת יוציא
משפט׃ לא יכהה ולא ירוץ עד ישים בארץ
משפט ולתורתו איים ייחלו׃ כה אמר האל
יהוה בורא השמים ונוטיהם רקע הארץ
וצאציה נתן נשמה לעם עליה ורוח להלכים
בה׃ אני יהוה קראתיך בצדק ואחזק בידך
ואצרך ואתנך לברית עם לאור גוים׃ לפקח
עינים עורות להוציא ממסגר אסיר מבית כלא
ישבי חשך׃ אני יהוה הוא שמי וכבודי לאחר
לא אתן ותהלתי לפסילים׃ הראשנות הנה
באו וחדשות אני מגיד בטרם תצמחנה אשמיע
אתכם׃ שירו ליהוה שיר חדש תהלתו מקצה
הארץ יורדי הים ומלאו איים וישביהם׃ ישאו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מדבר ועריו חצרים תשב קדר ירנו ישבי
מראש הרים יצוחו : ישימו ליהוה
ותהלתו באיים יגידו : יהוה כגבור יצא כ
מלחמות יעיר קנאה יריע אף יצריח על א
יתגבר : החשיתי מעולם אחריש את
כיולדה אפעה אשם ואשאף יחד : אחריב
וגבעות וכל עשבם אוביש ושמתי נה
לאיים ואגמים אוביש : והולכתי עורים ב
לא ידעו בנתיבות לא ידעו אדריכם א
מחשך לפניהם לאור ומעקשים למישור
הדברים עשיתם ולא עזבתים : נסגו א
יבשו בשת הבטחים בפסל האמרים למ
אתם אלהינו : החרשים שמעו והעו
הביטו לראות : מי עור כי אם עבדי ו
במלאכי אשלח מי עור כמשלם ועור כ
יהוה : ראית רבות ולא תשמר פקח אז
ולא ישמע : יהוה חפץ למען צדקו י
תורה ויאדיר : והוא עם בזוז ושסוי
בחורים כלם ובבתי כלאים החבאו היו לבז
מציל משסה ואין אמר השב : מי בכם
זאת יקשב וישמע לאחור : מי נתן למש
יעקב וישראל לבזזים הלא יהוה זו חטאנו ל
אבו בדרכיו הלוך ולא שמעו בתורתו : וי
עליו חמה אפו ועזוז מלחמה ותלהטהו מ
ולא ידע ותבער בו ולא ישים על לב :
מג ועתה כה אמר יהוה בראך יעקב וי
ישראל אל תירא כי גאלתיך קראתי בשמ
אתה : כי תעבר במים אתך אני ובנהרו
ישטפוך כי תלך במו אש לא תכוה ולהבה
תבער בך : כי אני יהוה אלהיך קדוש יש
מושיעך נתתי כפרך מצרים כוש וסבא תח
מאשר יקרת בעיני נכבדת ואני אהבתיך
אדם תחתיך ולאמים תחת נפשך : אל ת
כי אתך אני ממזרח אביא זרעך וממערב אק
אמר לצפון תני ולתימן אל תכלאי הביאי
מרחוק ובנותי מקצה הארץ : כל הנקרא ב
ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו : ה
עם עור ועינים יש וחרשים ואזנים למו :
הגוים נקבצו יחדו ויאספו לאמים מי בהם
זאת וראשנות ישמיענו יתנו עדיהם ויצ
וישמעו ויאמרו אמת : אתם עדי נאם י
רו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

די אשר בחרתי למען תדעו ותאמינו לי
ינו כי אני הוא לפני לא נוצר אל ואחרי לא
ה: אנכי אנכי יהוה ואין מבלעדי מושיע:
י הגדתי והושעתי והשמעתי ואין בכם זר
ם עדי נאם יהוה ואני אל: גם מיום אני
א ואין מידי מציל אפעל ומי ישיבנה: כה
ר יהוה גאלכם קדוש ישראל למענכם שלחתי
לה והורדתי בריחים כלם וכשדים באניות
ם: אני יהוה קדושכם בורא ישראל
כם: כה אמר יהוה הנותן בים דרך ובמים
ם נתיבה: המוציא רכב וסוס חיל ועזוז
ו ישכבו בל יקומו דעכו כפשתה כבו: אל
רו ראשנות וקדמניות אל תתבננו: הנני
ה חדשה עתה תצמח הלא תדעוה אף אשים
בר דרך בישימון נהרות: תכבדני חית
דה תנים ובנות יענה כי נתתי במדבר מים
ות בישימון להשקות עמי בחירי: עם
צרתי לי תהלתי יספרו: ולא אתי קראת
כי יגעת בי ישראל: לא הביאת לי שה
יך וזבחיך לא כבדתני לא העבדתיך במנחה
א הוגעתיך בלבונה: לא קנית לי בכסף
ה וחלב זבחיך לא הרויתני אך העבדתני
טאותיך הוגעתני בעונתיך: אנכי אנכי הוא
ה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכר:
ירני נשפטה יחד ספר אתה למען תצדק:
ך הראשון חטא ומליציך פשעו בי: ואחלל
י קדש ואתנה לחרם יעקב וישראל
ופים:

מד ועתה שמע יעקב עבדי וישראל בחרתי בו:
אמר יהוה עשך ויצרך מבטן יעזרך אל תירא
י יעקב וישרון בחרתי בו: כי אצק מים על
א ונזלים על יבשה אצק רוחי על זרעך
כתי על צאצאיך: וצמחו בבין חציר כערבים
יבלי מים: זה יאמר ליהוה אני וזה יקרא
ם יעקב וזה יכתב ידו ליהוה ובשם ישראל
ה: כה אמר יהוה מלך ישראל וגאלו יהוה
באות אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין
הים: ומי כמוני יקרא ויגידה ויערכה לי
ומי עם עולם ואתיות ואשר תבאנה יגידו
מו: אל תפחדו ואל תרהו הלא מאז השמעתיך
דתי ואתם עדי היש אלוה מבלעדי ואין צור

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בל ידעתי: יוצרי פסל כלם תהו וחמודיהם ב
יועילו ועדיהם המה בל יראו ובל ידעו למ
יבשו: מי יצר אל ופסל נסך לבלתי הועיל: ה
כל חבריו יבשו וחרשים המה מאדם יתקב
כלם יעמדו יפחדו יבשו יחד: חרש ברזל מע
ופעל בפחם ובמקבות יצרהו ויפעלהו בזר
כחו גם רעב ואין כח לא שתה מים ויעף: חר
עצים נטה קו יתארהו בשרד יעשהו במקצע
ובמחוגה יתארהו ויעשהו כתבנית אי
כתפארת אדם לשבת בית: לכרת לו ארזים ויק
תרזה ואלון ויאמץ לו בעצי יער נטע ארן וגש
יגדל: והיה לאדם לבער ויקח מהם ויחם
ישיק ואפה לחם אף יפעל אל וישתחו עש
פסל ויסגד למו: חציו שרף במו אש על חצ
בשר יאכל יצלה צלי וישבע אף יחם ויאמר ה
חמותי ראיתי אור: ושאריתו לאל עשה לפס
יסגוד לו וישתחו ויתפלל אליו ויאמר הצי
כי אלי אתה: לא ידעו ולא יבינו כי טח מרא
עיניהם מהשכיל לבתם: ולא ישיב אל לבו ו
דעת ולא תבונה לאמר חציו שרפתי במו א
ואף אפיתי על גחליו לחם אצלה בשר וא
ויתרו לתועבה אעשה לבול עץ אסגוד: רע
אפר לב הותל הטהו ולא יציל את נפשו ו
יאמר הלא שקר בימיני: זכר אלה יעקב וישר
כי עבדי אתה יצרתיך עבד לי אתה ישראל ל
תנשני: מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאת
שובה אלי כי גאלתיך: רנו שמים כי עשה יה
הריעו תחתיות ארץ פצחו הרים רנה יער ו
עץ בו כי גאל יהוה יעקב ובישראל יתפאר:
אמר יהוה גאלך ויצרך מבטן אנכי יהוה עש
כל נטה שמים לבדי רקע הארץ מאתי: מפ
אתות בדים וקסמים יהולל משיב חכמים אח
ודעתם יסכל: מקים דבר עבדו ועצת מלא
ישלים האמר לירושלם תושב ולערי יהו
תבנינה וחרבותיה אקומם: האמר לצולה חר
ונהרתיך אוביש: האמר לכורש רעי וכל חפ
ישלם ולאמר לירושלם תבנה והיכל תוסד
מה כה אמר יהוה למשיחו לכורש אשר החז
בימינו לרד לפניו גוים ומתני מלכים אפ
לפתוח לפניו דלתים ושערים לא יסגרו:
לפניך אלך והדורים אושר דלתות נחושה אש
ובר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ודלתות נחושה אשבר ובריחי ברזל אגדע : ונתתי לך אוצרות חשך
ומטמני מסתרים למען תדע כי אני יהוה הקורא
בשמך אלהי ישראל: למען עבדי יעקב וישראל
בחירי ואקרא לך בשמך אכנך ולא ידעתני: אני
יהוה ואין עוד זולתי אין אלהים אאזרך ולא
ידעתני: למען ידעו ממזרח שמש וממערבה כי
אפס בלעדי אני יהוה ואין עוד: יוצר אור ובורא
חשך עשה שלום ובורא רע אני יהוה עשה כל
אלה: הרעיפו שמים ממעל ושחקים יזלו צדק
תפתח ארץ ויפרו ישע וצדקה תצמיח יחד אני
יהוה בראתיו: הוי רב את יצרו חרש את חרשי
אדמה היאמר חמר ליצרו מה תעשה ופעלך אין
ידים לו : הוי אמר לאב מה תוליד ולאשה מה
תחילין: כה אמר יהוה קדוש ישראל ויוצרו
האתיות שאלוני על בני ועל פעל ידי תצוני:
אנכי עשיתי ארץ ואדם עליה בראתי אני ידי
נטו שמים וכל צבאם צויתי : אנכי העירותיהו
בצדק וכל דרכיו אישר הוא יבנה עירי וגלותי
ישלח לא במחיר ולא בשחד אמר יהוה צבאות:
כה אמר יהוה יגיע מצרים וסחר כוש וסבאים
אנשי מדה עליך יעברו ולך יהיו אחריך ילכו
בזקים יעברו ואליך ישתחוו אליך יתפללו אך בך
אל ואין עוד אפס אלהים: אכן אתה אל מסתתר
אלהי ישראל מושיע: בושו וגם נכלמו כלם יחדו
הלכו בכלמה חרשי צירים: ישראל נושע ביהוה
תשועת עולמים לא תבשו ולא תכלמו עד עולמי
עד: כי כה אמר יהוה בורא השמים הוא האלהים
יצר הארץ ועשה הוא כוננה לא תהו בראה
לשבת יצרה אני יהוה ואין עוד: לא בסתר
דברתי במקום ארץ חשך לא אמרתי לזרע יעקב
תהו בקשוני אני יהוה דבר צדק מגיד מישרים:
הקבצו ובאו התנגשו יחדו פליטי הגוים לא ידעו
הנשאים את עץ פסלם ומתפללים אל אל לא
יושיע: הגידו והגישו אף יועצו יחדו מי השמיע
זאת מקדם מאז הגידה הלוא אני יהוה ואין עוד
אלהים מבלעדי אל צדיק ומושיע אין זולתי:
פנו אלי והושעו כל אפסי ארץ כי אני אל ואין
עוד: בי נשבעתי יצא מפי צדקה דבר ולא ישוב
כי לי תכרע כל ברך תשבע כל לשון: אך ביהוה
לי אמר צדקות ועוז עדיו יבוא ויבשו כל הנחרים
בו: ביהוה יצדקו ויתהללו כל זרע ישראל:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מו כרע בל קרס נבו היו עצביהם לחיה ולבהמ
נשאתיכם עמוסות משא לעיפה : קרסו כרע
יחדו לא יכלו מלט משא ונפשם בשבי הלכה
שמעו אלי בית יעקב וכל שארית בית ישרא
העמסים מני בטן הנשאים מני רחם: ועד זקנ
אני הוא ועד שיבה אני אסבל אני עשיתי ואנ
אשא ואני אסבל ואמלט : למי תדמיוני ותשו
ותמשלני ונדמה: הזלים זהב מכיס וכסף בקנ
ישקלו ישכרו צורף ויעשהו אל יסגדו א
ישתחוו : ישאהו על כתף יסבלהו ויניחה
תחתיו ויעמד ממקומו לא ימיש אף יצעק אל
ולא יענה מצרתו לא יושיענו : זכרו זאת
והתאששו השיבו פושעים על לב : זכר
ראשנות מעולם כי אנכי אל ואין עוד אלהים
ואפס כמוני : מגיד מראשית אחרית ומקדם
אשר לא נעשו אמר עצתי תקום וכל חפצ
אעשה : קרא ממזרח עיט מארץ מרח
איש עצתו אף דברתי אף אביאנה יצרתי א
אעשנה:

מז שמעו אלי אבירי לב הרחוקים מצדקה
קרבתי צדקתי לא תרחק ותשועתי לא תאח
ונתתי בציון תשועה לישראל תפארתי : רד
ושבי על עפר בתולת בת בבל שבי לארץ אי
כסא בת כשדים כי לא תוסיפי יקראו לך רכה
וענגה: קחי רחים וטחני קמח גלי צמתך חשפ
שבל גלי שוק עברי נהרות : תגל ערותך ג
תראה חרפתך נקם אקח ולא אפגע אדם: גאל
יהוה צבאות שמו קדוש ישראל : שבי דומם
ובאי בחשך בת כשדים כי לא תוסיפי יקראו ל
גברת ממלכות: קצפתי על עמי חללתי נחלת
ואתנם בידך לא שמת להם רחמים על זק
הכבדת עלך מאד : ותאמרי לעולם אהיה גברת
עד לא שמת אלה על לבך לא זכרת אחריתה
ועתה שמעי זאת עדינה היושבת לבטח האמר
בלבבה אני ואפסי עוד לא אשב אלמנה ולא אד
שכול : ותבאנה לך שתי אלה רגע ביום אח
שכול ואלמון כתמם באו עליך ברב כשפי
בעצמת חבריך מאד: ותבטחי ברעתך אמרת א
ראני חכמתך ודעתך היא שובבתך ותאמר
בלבך אני ואפסי עוד: ובא עליך רעה לא תד
שחרה ותפל עליך הוה לא תוכלי כפרה ותבא
עלי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ך פתאם שואה לא תדעי: עמדי נא בחבריך
יב כשפיך באשר יגערת מנעוריך אולי תוכלי
עיל אולי תערוצי: נלאית ברב עצתיך יעמדו
וויושיעך הברו שמים החזים בכוכבים
ריעים לחדשים מאשר יבאו עליך: הנה היו
ש אש שרפתם לא יצילו את נפשם מיד
כה אין גחלת לחמם אור לשבת נגדו: כן היו
אשר יגעת סחריך מנעוריך איש לעברו תעו
ן מושיעך:

מח שמעו זאת בית יעקב הנקראים בשם
ראל וממי יהודה יצאו הנשבעים בשם יהוה
אלהי ישראל יזכירו לא באמת ולא בצדקהו כי
יר הקדש נקראו ועל אלהי ישראל נסמכו
ה צבאות שמו: הראשנות מאז הגדתי ומפי
ו ואשמיעם פתאם עשיתי ותבאנה: מדעתי
קשה אתה וגיד ברזל ערפך ומצחך נחושה:
יד לך מאז בטרם תבוא השמעתיך פן תאמר
בי עשם ופסלי ונסכי צום: שמעת חזה כלה
תם הלוא תגידו השמעתיך חדשות מעתה
רות ולא ידעתם: עתה נבראו ולא מאז ולפני
ולא שמעתם פן תאמר הנה ידעתין: גם לא
עת גם לא ידעת גם מאז לא פתחה אזנך כי
תי בגוד תבגוד ופשע מבטן קרא לך: למען
י אאריך אפי ותהלתי אחטם לך לבלתי
יתך: הנה צרפתיך ולא בכסף בררתיך בכור
: למעני למעני אעשה כי איך יחל וכבודי
ר לא אתן: שמע אלי יעקב וישראל מקראי
הוא אני ראשון אף אני אחרון: אף ידי
ה ארץ וימיני טפחה שמים קרא אני אליהם
דו יחדו: הקבצו כלכם ושמעו מי בהם הגיד
אלה יהוה אהבו יעשה חפצו בבבל וזרעו
דים: אני אני דברתי אף קראתיו הבאתיו
ליח דרכו: קרבו אלי שמעו זאת לא מראש
תר דברתי מעת היותה שם אני ועתה ארני
ה שלחני ורוחו: כה אמר יהוה גאלך קדוש
ראל אני יהוה אלהיך מלמדך להועיל מדריכך
ך תלך: לוא הקשבת למצותי ויהי כנהר
מך וצדקתך כגלי הים: ויהי כחול זרעך
צאי מעיך כמעותיו לא יכרת ולא ישמד שמו
ני: צאו מבבל ברחו מכשדים בקול רנה
דו השמיעו זאת תוציאוה עד קצה הארץ

אמרו גאל יהוה עבדו יעקב: ולא צמאו ב
הוליכם מים מצור הזיל למו ויבקע צור
מים : אין שלום אמר יהוה לרשעים
מט שמעו איים אלי והקשיבו לאמים מ
יהוה מבטן קראני ממעי אמי הזכיר שמי:
פי כחרב חדה בצל ידו החביאני וישימני
ברור באשפתו הסתירני: ויאמר לי עבדי
ישראל אשר בך אתפאר : ואני אמרתי
יגעתי לתהו והבל כחי כליתי אכן משפטי
יהוה ופעלתי את אלהי: ועתה אמר יהוה
מבטן לעבד לו לשובב יעקב אליו וישראל
יאסף ואכבד בעיני יהוה ואלהי היה עזי:
נקל מהיותך לי עבד להקים את שבטי
ונצירי ישראל להשיב ונתתיך לאור גוים ל
ישועתי עד קצה הארץ : כה אמר יהוה
ישראל קדושו לבזה נפש למתעב גוי
משלים מלכים יראו וקמו שרים וישתחוו
יהוה אשר נאמן קדש ישראל ויבחרך: כה
יהוה בעת רצון עניתיך וביום ישועה עז
ואצרך ואתנך לברית עם להקים ארץ לה
נחלות שממות: לאמר לאסורים צאו ל
בחשך הגלו על דרכים ירעו ובכל שפ
מרעיתם : לא ירעבו ולא יצמאו ולא יכם
ושמש כי מרחמם ינהגם ועל מבועי
ינהלם : ושמתי כל הרי לדרך ומסלתי יר
הנה אלה מרחוק יבאו והנה אלה מצפון ו
ואלה מארץ סינים: רנו שמים וגילי ארץ ו
הרים רנה כי נחם יהוה עמו ועניו ירח
ותאמר ציון עזבני יהוה וארני שכחני: הת
אשה עולה מרחם בן בטנה גם אלה תשכ
ואנכי לא אשכחך : הן על כפים חקתיך חומ
נגדי תמיד: מהרו בניך מהרסיך ומחריביך
יצאו: שאי סביב עיניך וראי כלם נקבצו בא
חי אני נאם יהוה כי כלם כעדי הל
ותקשרים ככלה : כי חרבתיך ושממתיך ו
הריסתך כי עתה תצרי מיושב ורחקו מבל
עוד יאמרו באזניך בני שכליך צר לי המ
גשה לי ואשבה : ואמרת בלבבך מי ילד ל
אלה ואני שכולה וגלמודה גלה וסורה ואלה
גדל הן אני נשארתי לבדי אלה איפה הם :
אמר ארני יהוה הנה אשא אל גוים ידי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ארים נסי והביאו בניך בחצן ובנתיך על
תנשאנה : והיו מלכים אמניך ושרותיהם
יקותיך אפים ארץ ישתחוו לך ועפר רגליך
וידעת כי אני יהוה אשר לא יבשו קוי :
מגבור מלקוח ואם שבי צדיק ימלט: כי
יהוה גם שבי גבור יקח ומלקוח עריץ
ואת יריבך אנכי אריב ואת בניך אנכי
ע: והאכלתי את מוניך את בשרם וכעסיס
ישכרון וידעו כל בשר כי אני יהוה
עך וגאלך אביר יעקב :
ה אמר יהוה אי זה ספר כריתות אמכם נ
שלחתיה או מי מנושי אשר מכרתי אתכם
בעונתיכם נמכרתם ובפשעיכם שלחה
: מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה
קצרה ידי מפדות ואם אין בי כח להציל
עתי אחריב ים אשים נהרות מדבר
דגתם מאין מים והמת בצמא : אלביש
קדרות ושק אשים כסותם : אדני יהוה
לשון למודים לדעת לעות את יעף דבר
בבקר בבקר יעיר לי אזן לשמע כלמודים :
הוה פתח לי אזן ואנכי לא מריתי אחור
וגתי: גוי נתתי למכים ולחיי למרטים פני
תרתי מכלמות ורקו ואדני יהוה יעזר לי
לא נכלמתי על כן שמתי פני בחלמיש
כי לא אבוש: קרוב מצדיקי מי יריב אתי
ה יחד מי בעל משפטי יגש אלי: הן אדני
יעזר לי מי הוא ירשיעני הן כלם כבגד
ש יאכלם: מי בכם ירא יהוה שמע בקול
אשר הלך חשכים ואין נגה לו יבטח בשם
ישען באלהיו: הן כלכם קדחי אש מאזרי
לכו באור אשכם ובזיקות בערתם מידי
ה זאת לכם למעצבה תשכבון:
מעו אלי רדפי צדק מבקשי יהוה הביטו נא
אר חצבתם ואל מקבת בור נקרתם: הביטו
רהם אביכם ואל שרה תחוללכם כי אחד
יו ואברכהו וארבהו : כי נחם יהוה ציון
כל חרבתיה וישם מדברה כעדן וערבתה
והוה ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול
הקשיבו אלי עמי ולאומי אלי האזינו כי
מאתי תצא ומשפטי לאור עמים ארגיע:
וצדקי יצא ישעי וזרעי עמים ישפטו אלי
איים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

איים יקוו ואל זרועי ייחלון : שאו לשמי
עיניכם והביטו אל הארץ מתחת כי שמים כע
נמלחו והארץ כבגד תבלה וישביה כמו
ימותון וישועתי לעולם תהיה וצדקתי לא תח
שמעו אלי יודעי צדק עם תורתי בלבם
תיראו חרפת אנוש ומגדפתם אל תחתו :
כבגד יאכלם עש וכצמר יאכלם סס וצדק
לעולם תהיה וישועתי לדור דורים: עורי עו
לבשי עז זרוע יהוה עורי כימי קדם דורו
עולמים הלוא את היא המחצבת רהב מחולל
תנין: הלוא את היא המחרבת ים מי תהום ר
השמה מעמקי ים דרך לעבר גאולים : ופד
יהוה ישובון ובאו ציון ברנה ושמחת עולם
ראשם ששון ושמחה ישיגון נסו יגון ואנח
אנכי אנכי הוא מנחמכם מי את ותיראי מאנ
ימות ומבן אדם חציר ינתן: ותשכח יהוה ע
נוטה שמים ויסד ארץ ותפחד תמיד כל היו
מפני חמת המציק כאשר כונן להשחית וא
חמת המציק : מהר צעה להפתח ולא ימו
לשחת ולא יחסר לחמו: ואנכי יהוה אלהיך ר
הים ויהמו גליו יהוה צבאות שמו: ואשם דב
בפיך ובצל ידי כסיתיך לנטע שמים וליסד א
ולאמר לציון עמי אתה : התעוררי התעור
קומי ירושלם אשר שתית מיד יהוה את כ
חמתו את קבעת כוס התרעלה שתית מצית: א
מנהל לה מכל בנים ילדה ואין מחזיק בידה מ
בנים גדלה: שתים הנה קראתיך מי ינוד לך הש
והשבר והרעב והחרב מי אנחמך : בניך על
שכבו בראש כל חוצות כתוא מכמר המלא
חמת יהוה גערת אלהיך : לכן שמעי נא זא
עניה ושכרת ולא מיין : כה אמר אדניך יהו
ואלהיך יריב עמו הנה לקחתי מידך את כ
התרעלה את קבעת כוס חמתי לא תוסי
לשתותה עוד: ושמתיה ביד מוגיך אשר אמ
לנפשך שחי ונעברה ותשימי כארץ גוך וכחו
לעברים :
נב עורי עורי לבשי עזך ציון לבשי בג
תפארתך ירושלם עיר הקדש כי לא יוסיף יב
בך עוד ערל וטמא: התנערי מעפר קומי ש
ירושלם התפתחו מוסרי צוארך שביה בת צי
כי כה אמר יהוה חנם נמכרתם ולא בכ
תגאלו:

אלו: כי כה אמר אדני יהוה מצרים ירד עמי
אשנה לגור שם ואשור באפס עשקו: ועתה
ה לי פה נאם יהוה כי לקח עמי חנם משלו
לילו נאם יהוה ותמיד כל היום שמי מנאץ:
ן ידע עמי שמי לכן ביום ההוא כי אני הוא
המדבר הנני: מה נאוו על ההרים רגלי מבשר
ומיע שלום מבשר טוב משמיע ישועה אמר
יון מלך אלהיך: קול צפיך נשאו קול יחדו
נו כי עין בעין יראו בשוב יהוה ציון: פצחו
ו יחדו חרבות ירושלם כי נחם יהוה עמו
ל ירושלם: חשף יהוה את זרוע קדשו לעיני
הגוים וראו כל אפסי ארץ את ישועת
הינו: סורו סורו צאו משם טמא אל תגעו צאו
וכה הברו נשאי כלי יהוה: כי לא בחפזון
או ובמנוסה לא תלכון כי הלך לפניכם יהוה
אספכם אלהי ישראל: הנה ישכיל עבדי ירום
טא וגבה מאד: כאשר שממו עליך רבים כן
חת מאיש מראהו ותארו מבני אדם: כן
גוים רבים עליו יקפצו מלכים פיהם כי אשר
ספר להם ראו ואשר לא שמעו התבוננו:
מי האמין לשמעתנו וזרוע יהוה על מי נג
לתה: ויעל כיונק לפניו וכשרש מארץ ציה
תאר לו ולא הדר ונראהו ולא מראה ונחמדהו:
זה וחדל אישים איש מכאבות וידוע חלי
סתר פנים ממנו נבזה ולא חשבנהו: אכן
יינו הוא נשא ומכאבינו סבלם ואנחנו
בנהו נגוע מכה אלהים ומענה: והוא
ולל מפשעינו מדכא מעונותינו מוסר
ומינו עליו ובחברתו נרפא לנו: כלנו כצאן
ינו איש לדרכו פנינו ויהוה הפגיע בו את
כלנו: נגש והוא נענה ולא יפתח פיו
ה לטבח יובל וכרחל לפני גזזיה נאלמה ולא
תח פיו: מעצר וממשפט לקח ואת דורו
ישוחח כי נגזר מארץ חיים מפשע עמי
למו: ויתן את רשעים קברו ואת עשיר
תיו על לא חמס עשה ולא מרמה בפיו: ויהוה
ץ דכאו החלי אם תשים אשם נפשו יראה
יאריך ימים וחפץ יהוה בידו יצלח: מעמל
ו יראה ישבע בדעתו יצדיק צדיק עבדי
בים ועונתם הוא יסבל: לכן אחלק לו ברבים
עצומים יחלק שלל תחת אשר הערה למות
נפשו

נפשו ואת פשעים נמנה והוא חטא רבים נש
ולפשעים יפגיע:
נד רני עקרה לא ילדה פצחי רנה וצהלי ל
חלה כי רבים בני שוממה מבני בעולה א
יהוה: הרחיבי מקום אהלך ויריעות משכנות
יטו אל תחשכי האריכי מיתריך ויתדתיך חזק
כי ימין ושמאול תפרצי וזרעך גוים יירש וער
נשמות יושיבו: אל תיראי כי לא תבושי ו
תכלמי כי לא תחפירי כי בשת עלומיך תשכ
וחרפת אלמנותיך לא תזכרי עוד: כי בעלי
עשיך יהוה צבאות שמו וגאלך קדוש ישר
אלהי כל הארץ יקרא: כי כאשה עזובה ועצו
רוח קראך יהוה ואשת נעורים כי תמאס א
אלהיך: ברגע קטן עזבתיך וברחמים גדולי
אקבצך: בשצף קצף הסתרתי פני רגע מ
ובחסד עולם רחמתיך אמר גאלך יהוה: כי
נח זאת לי אשר נשבעתי מעבר מי נח עוד
הארץ כן נשבעתי מקצף עליך ומגער בך:
ההרים ימושו והגבעות תמוטינה וחסדי מא
לא ימוש וברית שלומי לא תמוט אמר מרח
יהוה: עניה סערה לא נחמה הנה אנכי מרב
בפוך אבניך ויסדתיך בספירים: ושמתי כד
שמשתיך ושעריך לאבני אקדח וכל גבו
לאבני חפץ: וכל בניך למודי יהוה ורב של
בניך: בצדקה תכונני רחקי מעשק כי ל
תיראי וממחתה כי לא תקרב אליך: הן ג
יגור אפס מאותי מי גר אתך עליך יפול:
אנכי בראתי חרש נפח באש פחם ומוציא כ
למעשהו ואנכי בראתי משחית לחבל: כל כ
יוצר עליך לא יצלח וכל לשון תקום את
למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי יהוה וצדק
מאתי נאם יהוה:
נה הוי כל צמא לכו למים ואשר אין לו כס
לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא כסף ובל
מחיר יין וחלב: למה תשקלו כסף בלוא לח
ויגיעכם בלוא לשבעה שמעו שמוע אלי ואכ
טוב ותתענג בדשן נפשכם: הטו אזנכ
ולכו אלי שמעו ותחי נפשכם ואכרתה לכ
ברית עולם חסדי דוד הנאמנים: הן
לאומים נתתיו נגיד ומצוה לאמים: הן גוי
תדע תקרא וגוי לא ידעוך אליך ירוצו למען יה
אלה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אלהיך ולקדוש ישראל כי פארך: דרשו יהוה
בהמצאו קראהו בהיותו קרוב: יעזב רשע דרכו
ואיש און מחשבתיו וישב אל יהוה וירחמהו
ואל אלהינו כי ירבה לסלוח: כי לא מחשבותי
מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי נאם יהוה:
כי גבהו שמים מארץ כן גבהו דרכי מדרכיכם
ומחשבותי ממחשבתיכם: כי כאשר ירד
הגשם והשלג מן השמים ושמה לא ישוב כי
אם הרוה את הארץ והולידה והצמיחה ונתן זרע
לזרע ולחם לאכל: כן יהיה דברי אשר יצא
מפי לא ישוב אלי ריקם כי אם עשה את אשר
חפצתי והצליח אשר שלחתיו: כי בשמחה
תצאו ובשלום תובלון ההרים והגבעות יפצחו
לפניכם רנה וכל עצי השדה ימחאו כף: תחת
הנעצוץ יעלה ברוש תחת הסרפד יעלה הדס
והיה ליהוה לשם לאות עולם לא יכרת:
כה אמר יהוה שמרו משפט ועשו צדקה כי נו
קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות: אשרי
אנוש יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה שמר שבת
מחללו ושמר ידו מעשות כל רע: ואל יאמר בן
הנכר הנלוה אל יהוה לאמר הבדל יבדילני יהוה
מעל עמו ואל יאמר הסריס הן אני עץ יבש: כי
כה אמר יהוה לסריסים אשר ישמרו את שבתותי
ובחרו באשר חפצתי ומחזיקים בבריתי: ונתתי
להם בביתי ובחומתי יד ושם טוב מבנים ומבנות
שם עולם אתן לו אשר לא יכרת: ובני הנכר
הנלוים על יהוה לשרתו ולאהבה את שם יהוה
להיות לו לעבדים כל שמר שבת מחללו
ומחזיקים בבריתי: והביאותים אל הר קדשי
ושמחתים בבית תפלתי עולתיהם וזבחיהם לרצון
על מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים:
נאם אדני יהוה מקבץ נדחי ישראל עוד אקבץ
עליו לנקבציו: כל חיתו שדי אתיו לאכל כל
חיתו ביער: צפו עורים כלם לא ידעו כלם כלבים
אלמים לא יוכלו לנבח הזים שכבים אהבי
לנום: והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה
והמה רעים לא ידעו הבין כלם לדרכם פנו איש
לבצעו מקצהו: אתיו אקחה יין ונסבאה שכר
והיה כזה יום מחר גדול יתר מאד:
הצדיק אבד ואין איש שם על לב ואנשי נז
חסד נאספים באין מבין כי מפני הרעה נאסף
הצדיק:

הצדיק : יבוא שלום ינוחו על משכבותם הל
נכחו : ואתם קרבו הנה בני עננה זרע מנא
ותזנה : על מי תתענגו על מי הרחיבו פה
תאריכו לשון הלוא אתם ילדי פשע זרע שקר
הנחמים באלים תחת כל עץ רענן שחטי הילדי
בנחלים תחת סעפי הסלעים : בחלקי נח
חלקך הם הם גורלך גם להם שפכת נסך העלי
מנחה העל אלה אנחם : על הר גבה ונשא
שמת משכבך גם שם עלית לזבח זבח : ואח
הדלת והמזוזה שמת זכרונך כי מאתי גלית
ותעלי הרחבת משכבך ותכרת לך מהם אהבת
משכבם יד חזית : ותשרי למלך בשמן ותר
רקחיך ותשלחי ציריך עד מרחוק ותשפילי
שאול : ברב דרכך יגעת לא אמרת נואש ח
ידך מצאת על כן לא חלית : ואת מי דאג
ותיראי כי תכזבי ואותי לא זכרת לא שמת
לבך הלא אני מחשה ומעולם ואותי לא תירא
אני אגיד צדקתך ואת מעשיך ולא יועילו
בזעקך יצילך קבוציך ואת כלם ישא רוח י
הבל והחוסה בי ינחל ארץ ויירש הר קדש
ואמר סלו סלו פנו דרך הרימו מכשול מד
עמי : כי כה אמר רם ונשא שכן עד וקד
שמו מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל ר
להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים :
לא לעולם אריב ולא לנצח אקצוף כי רוח מלפ
יעטוף ונשמות אני עשיתי : בעון בצעו קצפ
ואכהו הסתר ואקצף וילך שובב בדרך לב
דרכיו ראיתי וארפאהו ואנחהו ואשלם נחמי
לו ולאבליו : בורא נוב שפתים שלום של
לרחוק ולקרוב אמר יהוה ורפאתיו : והרשע
כים נגרש כי השקט לא יוכל ויגרשו מי
רפש וטיט : אין שלום אמר אלהי לרשעים :
נח קרא בגרון אל תחשך כשופר הרם קולך וה
לעמי פשעם ולבית יעקב חטאתם : ואותי י
יום ידרשון ודעת דרכי יחפצון כגוי אשר צד
עשה ומשפט אלהיו לא עזב ישאלוני משפ
צדק קרבת אלהים יחפצון : למה צמנו ול
ראית עינינו נפשנו ולא תדע הן ביום צמכ
תמצאו חפץ וכל עצביכם תנגשו : הן לר
ומצה תצומו ולהכות באגרוף רשע לא תצו
כיום להשמיע במרום קולכם : הכזה יהיה צ
אבחר

בחרהו יום ענות אדם נפשו הלכף כאגמן
אשו ושק ואפר יציע הלזה תקרא צום ויום
צון ליהוה׃ הלוא זה צום אבחרהו פתח
רצבות רשע התר אגדות מוטה ושלח רצוצים
פשים וכל מוטה תנתקו׃ הלוא פרס לרעב
חמך ועניים מרודים תביא בית כי תראה
רם וכסיתו ומבשרך לא תתעלם׃ אז יבקע
שחר אורך וארכתך מהרה תצמח והלך לפניך
דקך כבוד יהוה יאספך׃ אז תקרא ויהוה
יענה תשוע ויאמר הנני אם תסיר מתוכך מוטה
לח אצבע ודבר און׃ ותפק לרעב נפשך
נפש נענה תשביע וזרח בחשך אורך ואפלתך
צהרים׃ ונחך יהוה תמיד והשביע בצחצחות
פשך ועצמתיך יחליץ והיית כגן רוה וכמוצא
ים אשר לא יכזבו מימיו׃ ובנו ממך חרבות
ולם מוסדי דור ודור תקומם וקרא לך גדר
רץ משובב נתיבות לשבת׃ אם תשיב
שבת רגלך עשות חפצך ביום קדשי וקראת
שבת ענג לקדוש יהוה מכבד וכבדתו מעשות
רכיך ממצוא חפצך ודבר דבר׃ אז תתענג על
הוה והרכבתיך על במותי ארץ והאכלתיך נחלת
עקב אביך כי פי יהוה דבר׃

הן לא קצרה יד יהוה מהושיע ולא כבדה נט
זנו משמוע׃ כי אם עונותיכם היו מבדלים
ינכם לבין אלהיכם וחטאותיכם הסתירו פנים
כם משמוע׃ כי כפיכם נגאלו בדם
אצבעותיכם בעון שפתותיכם דברו שקר
שונכם עולה תהגה׃ אין קרא בצדק ואין
שפט באמונה בטוח על תהו ודבר שוא הרו
מל והוליד און׃ ביצי צפעוני בקעו וקורי
כביש יארגו האכל מביציהם ימות והזורה
בקע אפעה׃ קוריהם לא יהיו לבגד ולא
תכסו במעשיהם מעשיהם מעשי און ופעל
מס בכפיהם׃ רגליהם לרע ירצו וימהרו
שפך דם נקי מחשבתיהם מחשבות און שד
שבר במסלותם׃ דרך שלום לא ידעו ואין
שפט במעגלתם נתיבותיהם עקשו להם כל
רך בה לא ידע שלום׃ על כן רחק משפט
מנו ולא תשיגנו צדקה נקוה לאור והנה חשך
נגהות באפלות נהלך׃ נגששה כעורים קיר
ואין עינים נגששה כשלנו בצהרים כנשף

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

באשמנים כמתים ׃ נהמה כדבים כלנו
וכיונים הגה נהגה נקוה למשפט ואין לישועה
רחקה ממנו ׃ כי רבו פשעינו נגדך וחטאותינו
ענתה בנו כי פשעינו אתנו ועונתינו ידענום ׃
פשע וכחש ביהוה ונסוג מאחר אלהינו דבר
עשק וסרה הרו והגו מלב דברי שקר ׃ והסג
אחור משפט וצדקה מרחוק תעמד כי כשלה
ברחוב אמת ונכחה לא תוכל לבוא ׃ ותהי
האמת נעדרת וסר מרע משתולל וירא יהוה
וירע בעיניו כי אין משפט ׃ וירא כי אין איש
וישתומם כי אין מפגיע ותושע לו זרעו וצדקתו
היא סמכתהו ׃ וילבש צדקה כשרין וכובע
ישועה בראשו וילבש בגדי נקם תלבשת ויעט
כמעיל קנאה ׃ כעל גמלות כעל ישלם חמה
לצריו גמול לאיביו לאיים גמול ישלם ׃ ויראו
ממערב את שם יהוה וממזרח שמש את כבודו
כי יבוא כנהר צר רוח יהוה נוססה בו ׃ ובא
לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם יהוה ׃
ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליך
ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיך ומפי
זרעך ומפי זרע זרעך אמר יהוה מעתה ועד
עולם ׃

ס קומי אורי כי בא אורך וכבוד יהוה עליך
זרח ׃ כי הנה החשך יכסה ארץ וערפל לאמים
ועליך יזרח יהוה וכבודו עליך יראה ׃ והלכו
גוים לאורך ומלכים לנגה זרחך ׃ שאי סביב
עיניך וראי כלם נקבצו באו לך בניך מרחוק
יבאו ובנתיך על צד תאמנה ׃ אז תראי ונהרת
ופחד ורחב לבבך כי יהפך עליך המון ים חיל
גוים יבאו לך ׃ שפעת גמלים תכסך בכרי מדין
ועיפה כלם משבא יבאו זהב ולבונה ישאו
ותהלת יהוה יבשרו ׃ כל צאן קדר יקבצו לך
אילי נביות ישרתונך יעלו על רצון מזבחי ובית
תפארתי אפאר ׃ מי אלה כעב תעופינה וכיונים
אל ארבתיהם ׃ כי לי איים יקוו ואניות תרשיש
בראשנה להביא בניך מרחוק כספם וזהבם אתם
לשם יהוה אלהיך ולקדוש ישראל כי פארך ׃
ובנו בני נכר חמתיך ומלכיהם ישרתונך כי
בקצפי הכיתיך וברצוני רחמתיך ׃ ופתחו
שעריך תמיד יומם ולילה לא יסגרו להביא אליך
חיל גוים ומלכיהם נהוגים ׃ כי הגוי והממלכה
אשר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

זר לא יעבדוך יאבדו והגוים חרב יחרבו ׃
וד הלבנון אליך יבא ברוש תדהר ותאשור
ו לפאר מקום מקדשי ומקום רגלי אכבד ׃
לכו אליך שחוח בני מעניך והשתחוו על
ות רגליך כל מנאציך וקראו לך עיר יהוה
ון קדוש ישראל ׃ תחת היותך עזובה
נואה ואין עובר ושמתיך לגאון עולם משוש
ור ודור ׃ וינקת חלב גוים ושד מלכים תינקי
דעת כי אני יהוה מושיעך וגאלך אביר יעקב ׃
חת הנחשת אביא זהב ותחת הברזל אביא
סף ותחת העצים נחשת ותחת האבנים ברזל
שמתי פקדתך שלום ונגשיך צדקה ׃ לא
שמע עוד חמס בארצך שד ושבר בגבוליך
קראת ישועה חומתיך ושעריך תהלה ׃ לא
היה לך עוד השמש לאור יומם ולנגה הירח
א יאיר לך והיה לך יהוה לאור עולם ואלהיך
תפארתך ׃ לא יבוא עוד שמשך וירחך לא
אסף כי יהוה יהיה לך לאור עולם ושלמו ימי
בלך ׃ ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ
צר מטעו מעשה ידי להתפאר ׃ הקטן יהיה
אלף והצעיר לגוי עצום אני יהוה בעתה
חישנה ׃
רוח אדני יהוה עלי יען משח יהוה אתי סא
בשר ענוים שלחני לחבש לנשברי לב לקרא
שבוים דרור ולאסורים פקח קוח ׃ לקרא
נת רצון ליהוה ויום נקם לאלהינו לנחם
אבלים ׃ לשום לאבלי ציון לתת להם פאר
חת אפר שמן ששון תחת אבל מעטה תהלה
חת רוח כהה וקרא להם אילי הצדק מטע יהוה
התפאר ׃ ובנו חרבות עולם שממות ראשנים
קוממו וחדשו ערי חרב שממות דור ודור ׃
עמדו זרים ורעו צאנכם ובני נכר אכריכם
כרמיכם ׃ ואתם כהני יהוה תקראו משרתי
להינו יאמר לכם חיל גוים תאכלו ובכבודם
תימרו ׃ תחת בשתכם משנה וכלמה ירנו
חלקם לכן בארצם משנה יירשו שמחת עולם
היה להם ׃ כי אני יהוה אהב משפט שנא
זל בעולה ונתתי פעלתם באמת וברית עולם
כרות להם ׃ ונודע בגוים זרעם וצאצאיהם
תוך העמים כל ראיהם יכירום כי הם זרע
רך יהוה ׃ שוש אשיש ביהוה תגל נפשי

באלהי כי הלבישני בגדי ישע מעיל צדקה
יעטני כחתן יכהן פאר וככלה תעדה כליה : כי
כארץ תוציא צמחה וכגנה זרועיה תצמיח כן
אדני יהוה יצמיח צדקה ותהלה נגד כל הגוים :
סב למען ציון לא אחשה ולמען ירושלם לא
אשקוט עד יצא כנגה צדקה וישועתה כלפיד
יבער : וראו גוים צדקך וכל מלכים כבודך וקרא
לך שם חדש אשר פי יהוה יקבנו : והיית
עטרת תפארת ביד יהוה וצנוף מלוכה בכף
אלהיך : לא יאמר לך עוד עזובה ולארצך לא
יאמר עוד שממה כי לך יקרא חפצי בה ולארצך
בעולה כי חפץ יהוה בך וארצך תבעל : כי יבעל
בחור בתולה יבעלוך בניך ומשוש חתן על כלה
ישיש עליך אלהיך : על חומתיך ירושלם
הפקדתי שמרים כל היום וכל הלילה תמיד לא
יחשו המזכירים את יהוה אל דמי לכם : ואל
תתנו דמי לו עד יכונן ועד ישים את ירושלם
תהלה בארץ : נשבע יהוה בימינו ובזרוע עזו
אם אתן את דגנך עוד מאכל לאיביך ואם ישתו
בני נכר תירושך אשר יגעת בו : כי מאספיו
יאכלהו והללו את יהוה ומקבציו ישתהו
בחצרות קדשי : עברו עברו בשערים פנו דרך
העם סלו סלו המסלה סקלו מאבן הרימו נס
על העמים : הנה יהוה השמיע אל קצה
הארץ אמרו לבת ציון הנה ישעך בא הנה
שכרו אתו ופעלתו לפניו : וקראו להם עם
הקדש גאולי יהוה ולך יקרא דרושה עיר לא
נעזבה :
סג מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצרה
זה הדור בלבושו צעה ברב כחו אני מדבר
בצדקה רב להושיע : מדוע אדם ללבושך
ובגדיך כדרך בגת : פורה דרכתי לבדי ומעמים
אין איש אתי ואדרכם באפי וארמסם בחמתי
ויז נצחם על בגדי וכל מלבושי אגאלתי : כי
יום נקם בלבי ושנת גאולי באה : ואביט ואין
עזר ואשתומם ואין סומך ותושע לי זרועי
וחמתי היא סמכתני : ואבוס עמים באפי
ואשכרם בחמתי ואוריד לארץ נצחם : חסדי
יהוה אזכיר תהלות יהוה כעל כל אשר גמלנו
יהוה ורב טוב לבית ישראל אשר גמלם כרחמיו
וכרב חסדיו : ויאמר אך עמי המה בנים לא
ישקרו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שקרו ויהי להם למושיע : בכל צרתם לא
ר ומלאך פניו הושיעם באהבתו ובחמלתו הוא
טלם וינטלם וינשאם כל ימי עולם : והמה
רו ועצבו את רוח קדשו ויהפך להם לאויב
א נלחם בם : ויזכר ימי עולם משה עמו
ה המעלם מים את רעי צאנו איה השם
קרבו את רוח קדשו : מוליך לימין משה
וע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו
ם עולם : מוליכם בתהמות כסוס במדבר
א יכשלו : בבהמה בבקעה תרד רוח יהוה
ניחנו כן נהגת עמך לעשות לך שם תפארת :
בט משמים וראה מזבול קדשך ותפארתך איה
נאתך וגבורתך המון מעיך ורחמיך אלי
תאפקו : כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו
שראל לא יכירנו אתה יהוה אבינו גאלנו
עולם שמך : למה תתענו יהוה מדרכיך
קשיח לבנו מיראתך שוב למען עבדיך שבטי
חלתך : למצער ירשו עם קדשך צרינו בוססו
קדשך : היינו מעולם לא משלת בם לא
קרא שמך עליהם לוא קרעת שמים ירדת
מפניך הרים נזלו :

סד כקדח אש המסים מים תבעה אש להודיע
שמך לצריך מפניך גוים ירגזו : בעשותך
נוראות לא נקוה ירדת מפניך הרים נזלו :
מעולם לא שמעו לא האזינו עין לא ראתה
אלהים זולתך יעשה למחכה לו : פגעת את
שש ועשה צדק בדרכיך יזכרוך הן אתה קצפת
ונחטא בהם עולם ונושע : ונהי כטמא כלנו
כבגד עדים כל צדקתינו ונבל כעלה כלנו
עוננו כרוח ישאנו : ואין קורא בשמך מתעורר
להחזיק בך כי הסתרת פניך ממנו ותמוגנו ביד
עונינו : ועתה יהוה אבינו אתה אנחנו החמר
ואתה יצרנו ומעשה ידך כלנו : אל תקצף יהוה
עד מאד ואל לעד תזכר עון הן הבט נא עמך
כלנו : ערי קדשך היו מדבר ציון מדבר היתה
ירושלם שממה : בית קדשנו ותפארתנו אשר
הללוך אבותינו היה לשרפת אש וכל מחמדינו
היה לחרבה : העל אלה תתאפק יהוה תחשה
ותעננו עד מאד :

סה נדרשתי ללוא שאלו נמצאתי ללא בקשני
אמרתי הנני הנני אל גוי לא קרא בשמי :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פרשתי ידי כל היום אל עם סורר ההלכים הדרך
לא טוב אחר מחשבתיהם ׃ העם המכעיסים
אתי על פני תמיד זבחים בגנות ומקטרים על
הלבנים ׃ הישבים בקברים ובנצורים ילינו
האכלים בשר החזיר ופרק פגלים כליהם ׃
האמרים קרב אליך אל תגש בי כי קדשתיך אלה
עשן באפי אש יקדת כל היום ׃ הנה כתובה
לפני לא אחשה כי אם שלמתי ושלמתי על
חיקם ׃ עונתיכם ועונת אבותיכם יחדו
אמר יהוה אשר קטרו על ההרים ועל הגבעות
חרפוני ומדתי פעלתם ראשנה על חיקם ׃
כה אמר יהוה כאשר ימצא התירוש באשכול
ואמר אל תשחיתהו כי ברכה בו כן אעשה למען
עבדי לבלתי השחית הכל ׃ והוצאתי מיעקב
זרע ומיהודה יורש הרי וירשוה בחירי ועבדי
ישכנו שמה ׃ והיה השרון לנוה צאן ועמק
עכור לרבץ בקר לעמי אשר דרשוני ׃ ואתם
עזבי יהוה השכחים את הר קדשי הערכים לגד
שלחן והממלאים למני ממסך ׃ ומניתי אתכם
להרב וכלכם לטבח תכרעו יען קראתי ולא
עניתם דברתי ולא שמעתם ותעשו הרע בעיני
ובאשר לא חפצתי בחרתם ׃ לכן כה אמר
אדני יהוה הנה עבדי יאכלו ואתם תרעבו הנה
עבדי ישתו ואתם תצמאו הנה עבדי ישמחו
ואתם תבשו ׃ הנה עבדי ירנו מטוב לב ואתם
תצעקו מכאב לב ומשבר רוח תילילו ׃ והנחתם
שמכם לשבועה לבחירי והמיתך אדני יהוה
ולעבדיו יקרא שם אחר ׃ אשר המתברך בארץ
יתברך באלהי אמן והנשבע בארץ ישבע באלהי
אמן כי נשכחו הצרות הראשנות וכי נסתרו
מעיני ׃ כי הנני בורא שמים חדשים וארץ
חדשה ולא תזכרנה הראשנות ולא תעלינה על
לב ׃ כי אם שישו וגילו עדי עד אשר אני בורא
כי הנני בורא את ירושלם גילה ועמה משוש ׃
וגלתי בירושלם וששתי בעמי ולא ישמע בה
עוד קול בכי וקול זעקה ׃ לא יהיה משם עוד
עול ימים וזקן אשר לא ימלא את ימיו כי הנער
בן מאה שנה ימות והחוטא בן מאה שנה יקלל ׃
ובנו בתים וישבו ונטעו כרמים ואכלו פרים ׃
לא יבנו ואחר ישב לא יטעו ואחר יאכל כי כימי
העץ ימי עמי ומעשה ידיהם יבלו בחירי ׃ לא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נו לריק ולא ילדו לבהלה כי זרע ברוכי יהוה
ה וצאצאיהם אתם ׃ והיה טרם יקראו ואני
נה עוד הם מדברים ואני אשמע ׃ זאב
לה ירעו כאחד ואריה כבקר יאכל תבן ונחש
ר לחמו לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי
ר יהוה ׃
סו כה אמר יהוה השמים כסאי והארץ הדם
לי אי זה בית אשר תבנו לי ואי זה מקום
חתי ׃ ואת כל אלה ידי עשתה ויהיו כל
ה נאם יהוה ואל זה אביט אל עני ונכה רוח
רד על דברי ׃ שוחט השור מכה איש זובח
ה ערף כלב מעלה מנחה דם חזיר מזכיר
נה מברך און גם המה בחרו בדרכיהם
שקוציהם נפשם חפצה ׃ גם אני אבחר
עלוליהם ומגורתם אביא להם יען קראתי
ין עונה דברתי ולא שמעו ויעשו הרע בעיני
אשר לא חפצתי בחרו ׃ שמעו דבר יהוה
חרדים אל דברו אמרו אחיכם שנאיכם
דיכם למען שמי יכבד יהוה ונראה בשמחתכם
ם יבשו ׃ קול שאון מעיר קול מהיכל קול
וה משלם גמול לאיביו ׃ בטרם תחיל ילדה
ורם יבוא חבל לה והמליטה זכר ׃ מי שמע
את מי ראה כאלה היוחל ארץ ביום אחד אם
לד גוי פעם אחת כי חלה גם ילדה ציון את
יה ׃ האני אשביר ולא אוליד יאמר יהוה אם
י המוליד ועצרתי אמר אלהיך ׃ שמחו את
ושלם וגילו בה כל אהביה שישו אתה משוש
הכתאבלים עליה ׃ למען תינקו ושבעתם
שד תנחמיה למען תמצו והתענגתם מזיז
בודה ׃ כי כה אמר יהוה הנני נטה אליה
הר שלום וכנחל שוטף כבוד גוים וינקתם
ל צד תנשאו ועל ברכים תשעשעו ׃ כאיש
ר אמו תנחמנו כן אנכי אנחמכם ובירושלם
נחמו ׃ וראיתם ושש לבכם ועצמותיכם
שא תפרחנה ונודעה יד יהוה את עבדיו וזעם
ת איביו ׃ כי הנה יהוה באש יבוא וכסופה
רכבתיו להשיב בחמה אפו וגערתו בלהבי אש ׃
באש יהוה נשפט ובחרבו את כל בשר ורבו
לי יהוה ׃ המתקדשים והמטהרים אל הגנות
ר אחד בתוך אכלי בשר החזיר והשקץ
עכבר יחדו יספו נאם יהוה ׃ ואנכי מעשיהם

ומחשבתיהם באה לקבץ את כל הגוים והלשנו
ובאו וראו את כבודי: ושמתי בהם אות ושלחת
מהם פליטים אל הגוים תרשיש פול ולוד משכ
קשת תובל ויון האיים הרחקים אשר לא
שמעו את שמעי ולא ראו את כבודי והגידו א
כבודי בגוים: והביאו את כל אחיכם מכ
הגוים מנחה ליהוה בסוסים וברכב ובצבים
ובפרדים ובכרכרות על הר קדשי ירושלם
אמר יהוה כאשר יביאו בני ישראל את המנחה
בכלי טהור בית יהוה: וגם מהם אקח לכהני
ללוים אמר יהוה: כי כאשר השמים החדשי
והארץ החדשה אשר אני עשה עמדים לפנ
נאם יהוה כן יעמד זרעכם ושמכם: והיה
מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כ
בשר להשתחות לפני אמר יהוה: ויצאו ורא
בפגרי האנשים הפשעים בי כי תולעתם לא
תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכ
בשר:

תם ספר ישעיה:

ירמיה

א דברי ירמיהו בן חלקיהו מן הכהנים
אשר בענתות בארץ בנימן: אש
היה דבר יהוה אליו בימי יאשיהו בן אמון מל
יהודה בשלש עשרה שנה למלכו: ויהי בימ
יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה עד תם עשת
עשרה שנה לצדקיהו בן יאשיהו מלך יהודה ע
גלות ירושלם בחדש החמישי: ויהי דבר יהו
אלי לאמר: בטרם אצורך בבטן ידעתיך ובטר
תצא מרחם הקדשתיך נביא לגוים נתתיך
ואמר אהה אדני יהוה הנה לא ידעתי דבר כ
נער אנכי: ויאמר יהוה אלי אל תאמר נע
אנכי כי על כל אשר אשלחך תלך ואת כל אש
אצוך תדבר: אל תירא מפניהם כי אתך אנ
להצלך נאם יהוה: וישלח יהוה את ידו ויג
על פי ויאמר יהוה אלי הנה נתתי דברי בפיך
ראה הפקדתיך היום הזה על הגוים וע
הממלכות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ממלכות לנתוש ולנתוץ ולהאביד ולהרוס
כות ולנטוע : ויהי דבר יהוה אלי לאמר מה
גה ראה ירמיהו ואמר מקל שקד אני ראה :
אמר יהוה אלי היטבת לראות כי שקד אני על
רי לעשותו : ויהי דבר יהוה אלי שנית
מר מה אתה ראה ואמר סיר נפוח אני ראה
ניו מפני צפונה : ויאמר יהוה אלי מצפון
פתח הרעה על כל ישבי הארץ : כי הנני קרא
ל משפחות ממלכות צפונה נאם יהוה ובאו
תנו איש כסאו פתח שערי ירושלם ועל כל
מותיה סביב ועל כל ערי יהודה : ודברתי
שפטי אותם על כל רעתם אשר עזבוני ויקטרו
אלהים אחרים וישתחוו למעשי ידיהם :
ותה תאזור מתניך וקמת ודברת אליהם את
ל אשר אנכי אצוך אל תחת מפניהם פן אחתך
פניהם : ואני הנה נתתיך היום לעיר
בצר ולעמוד ברזל ולחמות נחשת על כל
ארץ למלכי יהודה לשריה לכהניה ולעם הארץ :
נלחמו אליך ולא יוכלו לך כי אתך אני נאם יהוה
הצילך :

ויהי דבר יהוה אלי לאמר : הלוך וקראת ב
באזני ירושלם לאמר כה אמר יהוה זכרתי לך
חסד נעוריך אהבת כלולתיך לכתך אחרי במדבר
בארץ לא זרועה : קדש ישראל ליהוה ראשית
תבואתה כל אכליו יאשמו רעה תבא אליהם נאם
הוה : שמעו דבר יהוה בית יעקב וכל
משפחות בית ישראל : כה אמר יהוה מה
מצאו אבותיכם בי עול כי רחקו מעלי וילכו
אחרי ההבל ויהבלו : ולא אמרו איה יהוה
המעלה אתנו מארץ מצרים המוליך אתנו
במדבר בארץ ערבה ושוחה בארץ ציה וצלמות
בארץ לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם :
ואביא אתכם אל ארץ הכרמל לאכל פריה וטובה
ותבאו ותטמאו את ארצי ונחלתי שמתם
לתועבה : הכהנים לא אמרו איה יהוה ותפשי
התורה לא ידעוני והרעים פשעו בי והנביאים
נבאו בבעל ואחרי לא יועלו הלכו : לכן עד אריב
אתכם נאם יהוה ואת בני בניכם אריב : כי
עברו איי כתיים וראו וקדר שלחו והתבוננו
מאד וראו הן היתה כזאת : ההימיר גוי אלהים
והמה לא אלהים ועמי המיר כבודו בלוא יועיל :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שמו שמים על זאת ושערו חרבו מאד נאם
יהוה ׃ כי שתים רעות עשה עמי אתי עזב
מקור מים חיים לחצב להם בארות בארות
נשברים אשר לא יכלו המים ׃ העבד ישרא
אם יליד בית הוא מדוע היה לבז ׃ עליו ישאגו
כפרים נתנו קולם וישיתו ארצו לשמה ערי
נצתה מבלי ישב ׃ גם בני נף ותחפנס ירעו
קדקד ׃ הלוא זאת תעשה לך עזבך את יהוה
אלהיך בעת מולכך בדרך ׃ ועתה מה לך לדר
מצרים לשתות מי שחור ומה לך לדרך אשו
לשתות מי נהר ׃ תיסרך רעתך ומשבותי
תוכחך ודעי וראי כי רע ומר עזבך את יהוה
אלהיך ולא פחדתי אליך נאם אדני יהוה צבאות
כי מעולם שברתי עלך נתקתי מוסרותי
ותאמרי לא אעבור כי על כל גבעה גבהה ותחת
כל עץ רענן את צעה זנה ׃ ואנכי נטעתי
שורק כלה זרע אמת ואיך נהפכת לי סורי הגפ
נכריה ׃ כי אם תכבסי בנתר ותרבי לך ברית
נכתם עונך לפני נאם אדני יהוה ׃ איך תאמר
לא נטמאתי אחרי הבעלים לא הלכתי ראי דרכ
בגיא דעי מה עשית בכרה קלה משרכת דרכיה
פרה למד מדבר באות נפשו שאפה רוח תאנתה
מי ישיבנה כל מבקשיה לא ייעפו בחדשה
ימצאונה ׃ מנעי רגלך מיחף וגורנך מצמאה
ותאמרי נואש לוא כי אהבתי זרים ואחריהם
אלך ׃ כבשת גנב כי ימצא כן הבישו בית
ישראל המה מלכיהם שריהם וכהניהם
ונביאיהם ׃ אמרים לעץ אבי אתה ולאבן את
ילדתנו כי פנו אלי ערף ולא פנים ובעת רעתם
יאמרו קומה והושיענו ׃ ואיה אלהיך אשר
עשית לך יקומו אם יושיעוך בעת רעתך כי
מספר עריך היו אלהיך יהודה ׃ למה תריבו
אלי כלכם פשעתם בי נאם יהוה ׃ לשוא
הכיתי את בניכם מוסר לא לקחו אכלה חרבכם
נביאיכם כאריה משחית ׃ הדור אתם ראו דבר
יהוה המדבר הייתי לישראל אם ארץ מאפליה
מדוע אמרו עמי רדנו לוא נבוא עוד אליך ׃
התשכח בתולה עדיה כלה קשריה ועמי שכחוני
ימים אין מספר ׃ מה תיטבי דרכך לבקש
אהבה לכן גם את הרעות למדתי את דרכיך ׃
גם בכנפיך נמצאו דם נפשות אביונים נקיים
לא

במחתרת מצאתים כי על כל אלה׃ ותאמרי
נקיתי אך שב אפו ממני הנני נשפט אותך
אמרך לא חטאתי׃ מה תזלי מאד לשנות
ת דרכך גם ממצרים תבשי כאשר בשת
שור׃ גם מאת זה תצאי וידיך על ראשך כי
ם יהוה במבטחיך ולא תצליחי להם׃
לאמר הן ישלח איש את אשתו והלכה מאתו ג
יתה לאיש אחר הישוב אליה עוד הלוא חנוף
נף הארץ ההיא ואת זנית רעים רבים ושוב
נאם יהוה׃ שאי עיניך על שפים וראי
פה לא שגלת על דרכים ישבת להם כערבי
דבר ותחניפי ארץ בזנותיך וברעתך׃ וימנעו
בים ומלקוש לוא היה ומצח אשה זונה היה
מאנת הכלם׃ הלוא מעתה קראתי לי אבי
וף נעורי אתה׃ הינטור לעולם אם ישמר
צח הנה דברתי ותעשי הרעות ותוכל׃ ויאמר
ה אלי בימי יאשיהו המלך הראית אשר
שתה משבה ישראל הלכה היא על כל הר
ה ואל תחת כל עץ רענן ותזני שם׃ ואמר
חרי עשתה את כל אלה אלי תשוב ולא שבה
ראה בגודה אחותה יהודה׃ וארא כי על כל
ות אשר נאפה משבה ישראל שלחתיה ואתן
ת ספר כריתתיה אליה ולא יראה בגדה יהודה
חותה ותלך ותזן גם היא׃ והיה מקל
ותה ותחנף את הארץ ותנאף את האבן ואת
עץ׃ וגם בכל זאת לא שבה אלי בגודה אחותה
דה בכל לבה כי אם בשקר נאם יהוה׃ ויאמר
ה אלי צדקה נפשה משבה ישראל מבגדה
דה׃ הלך וקראת את הדברים האלה צפונה
מרת שובה משבה ישראל נאם יהוה לוא
יל פני בכם כי חסיד אני נאם יהוה לא אטור
עולם׃ אך דעי עונך כי ביהוה אלהיך פשעת
ופזרי את דרכיך לזרים תחת כל עץ רענן
קולי לא שמעתם נאם יהוה׃ שובו בנים
ובבים נאם יהוה כי אנכי בעלתי בכם ולקחתי
תכם אחד מעיר ושנים ממשפחה והבאתי
תכם ציון׃ ונתתי לכם רעים כלבי ורעו
תכם דעה והשכיל׃ והיה כי תרבו ופריתם
ארץ בימים ההמה נאם יהוה לא יאמרו עוד
רון ברית יהוה ולא יעלה על לב ולא יזכרו בו
א יפקדו ולא יעשה עוד׃ בעת ההיא יקראו
לירושלם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לירושלם כסא יהוה ונקוו אליה כל הגוים לשם
יהוה לירושלם ולא ילכו עוד אחרי שררות
לבם הרע: בימים ההמה ילכו בית יהודה
על בית ישראל ויבאו יחדו מארץ צפון על
הארץ אשר הנחלתי את אבותיכם: ואנכי
אמרתי איך אשיתך בבנים ואתן לך ארץ חמדה
נחלת צבי צבאות גוים ואמר אבי תקראי לי
ומאחרי לא תשובי: אכן בגדה אשה מרעה כן
בגדתם בי בית ישראל נאם יהוה: קול על
שפיים נשמע בכי תחנוני בני ישראל כי העוו
את דרכם שכחו את יהוה אלהיהם: שובו
בנים שובבים ארפה משובתיכם הננו אתנו
לך כי אתה יהוה אלהינו: אכן לשקר מגבעות
המון הרים אכן ביהוה אלהינו תשועת ישראל:
והבשת אכלה את יגיע אבותינו מנעורינו את
צאנם ואת בקרם את בניהם ואת בנותיהם:
נשכבה בבשתנו ותכסנו כלמתנו כי ליהוה
אלהינו חטאנו אנחנו ואבותינו מנעורינו ועד
היום הזה ולא שמענו בקול יהוה אלהינו:
ד אם תשוב ישראל נאם יהוה אלי תשוב ואם
תסיר שקוציך מפני ולא תנוד: ונשבעת חי
יהוה באמת במשפט ובצדקה והתברכו בו גוים
ובו יתהללו: כי כה אמר יהוה לאיש יהודה
ולירושלם נירו לכם ניר ואל תזרעו אל קצים:
המלו ליהוה והסרו ערלות לבבכם איש יהודה
וישבי ירושלם פן תצא כאש חמתי ובערה
ואין מכבה מפני רע מעלליכם: הגידו ביהודה
ובירושלם השמיעו ואמרו ותקעו שופר בארץ
קראו מלאו ואמרו האספו ונבואה אל ערי
המבצר: שאו נס ציונה העיזו אל תעמדו כי
רעה אנכי מביא מצפון ושבר גדול: עלה אריה
מסבכו ומשחית גוים נסע יצא ממקמו לשום
ארצך לשמה עריך תצינה מאין יושב: על זאת
חגרו שקים ספדו והילילו כי לא שב חרון אף
יהוה ממנו: והיה ביום ההוא נאם יהוה יאבד
לב המלך ולב השרים ונשמו הכהנים והנביאים
יתמהו: ואמר אהה אדני יהוה אכן השא השאת
לעם הזה ולירושלם לאמר שלום יהיה לכם
ונגעה חרב עד הנפש: בעת ההיא יאמר לעם
הזה ולירושלם רוח צח שפיים במדבר דרך בת
עמי לוא לזרות ולוא להבר: רוח מלא מאלה
יבוא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בוא לי עתה גם אני אדבר משפטים אותם:
הנה כעננים יעלה וכסופה מרכבותיו קלו
מנשרים סוסיו אוי לנו כי שדדנו: כבסי
מרעה לבך ירושלם למען תושעי עד מתי תלין
בקרבך מחשבות אונך: כי קול מגיד מדן
ומשמיע און מהר אפרים: הזכירו לגוים הנה
השמיעו על ירושלם נצרים באים מארץ
המרחק ויתנו על ערי יהודה קולם: כשמרי
שדי היו עליה מסביב כי אתי מרתה נאם יהוה:
דרכך ומעלליך עשו אלה לך זאת רעתך כי מר
כי נגע על לבך: מעי מעי אחולה קירות לבי
הומה לי לבי לא אחריש כי קול שופר שמעתי
נפשי תרועת מלחמת: שבר על שבר נקרא
כי שדדה כל הארץ פתאום שדדו אהלי רגע
יריעתי: עד מתי אראה נס אשמעה קול שופר:
כי אויל עמי אותי לא ידעו בנים סכלים המה
ולא נבונים המה חכמים המה להרע ולהיטיב
לא ידעו: ראיתי את הארץ והנה תהו ובהו ואל
השמים ואין אורם: ראיתי ההרים והנה
רעשים וכל הגבעות התקלקלו: ראיתי והנה
אין האדם וכל עוף השמים נדדו: ראיתי והנה
הכרמל המדבר וכל עריו נתצו מפני יהוה מפני
חרון אפו: כי כה אמר יהוה שממה תהיה כל
הארץ וכלה לא אעשה: על זאת תאבל הארץ
וקדרו השמים ממעל על כי דברתי זמתי ולא
נחמתי ולא אשוב ממנה: מקול פרש ורמה
קשת ברחת כל העיר באו בעבים ובכפים עלו
כל העיר עזובה ואין יושב בהן איש: ואתי
שדוד מה תעשי כי תלבשי שני כי תעדי עדי
זהב כי תקרעי בפוך עיניך לשוא תתיפי מאסו
בך עגבים נפשך יבקשו: כי קול כחולה
שמעתי צרה כמבכירה קול בת ציון תתיפח
תפרש כפיה אוי נא לי כי עיפה נפשי להורגים:
ה שוטטו בחוצות ירושלם וראו נא ודעו ובקשו
ברחובותיה אם תמצאו איש אם יש עשה משפט
מבקש אמונה ואסלח לה: ואם חי יהוה יאמרו
לכן לשקר ישבעו: יהוה עיניך הלוא לאמונה
הכיתה אתם ולא חלו כליתם מאנו קחת מוסר
חזקו פניהם מסלע מאנו לשוב: ואני אמרתי
אך דלים הם נואלו כי לא ידעו דרך יהוה משפט
אלהיהם: אלכה לי אל הגדלים ואדברה אותם
כי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כי המה ידעו דרך יהוה משפט אלהיהם אך המה
יחדו שברו עול נתקו מוסרות׃ על כן הכם
אריה מיער זאב ערבות ישדדם נמר שקד על
עריהם כל היוצא מהנה יטרף כי רבו פשעיהם
עצמו משבותיהם׃ אי לזאת אסלוח לך בניך
עזבוני וישבעו בלא אלהים ואשבע אותם וינאפו
ובית זונה יתגודדו׃ סוסים מוזנים משכים
היו איש אל אשת רעהו יצהלו׃ העל אלה לוא
אפקד נאם יהוה ואם בגוי אשר כזה לא תתנקם
נפשי׃ עלו בשרותיה ושחתו וכלה אל תעשו
הסירו נטישותיה כי לוא ליהוה המה׃ כי בגוד
בגדו בי בית ישראל ובית יהודה נאם יהוה
כחשו ביהוה ויאמרו לוא הוא ולא תבוא עלינו
רעה וחרב ורעב לוא נראה׃ והנביאים יהיו
לרוח והדבר אין בהם כה יעשה להם׃ לכן
אמר יהוה אלהי צבאות יען דברכם את הדבר
הזה הנני נתן דברי בפיך לאש והעם הזה עצים
ואכלתם׃ הנני מביא עליכם גוי ממרחק בית
ישראל נאם יהוה גוי איתן הוא גוי מעולם הוא
גוי לא תדע לשנו ולא תשמע מה ידבר׃
אשפתו כקבר פתוח כלם גבורים׃ ואכל
קצירך ולחמך יאכלו בניך ובנותיך יאכל צאנך
ובקרך יאכל גפנך ותאנתך ירשש ערי מבצריך
אשר אתה בוטח בהנה בחרב׃ וגם בימים
ההמה נאם יהוה לא אעשה אתכם כלה׃ והיה
כי תאמרו תחת מה עשה יהוה אלהינו לנו
כל אלה ואמרת אלהם כאשר עזבתם אותי
ותעבדו אלהי נכר בארצכם כן תעבדו זרים
בארץ לא לכם׃ הגידו זאת בבית יעקב
והשמיעוה ביהודה לאמר׃ שמעו נא זאת
עם סכל ואין לב עינים להם ולא יראו אזנים
להם ולא ישמעו׃ האותי לא תיראו נאם יהוה
אם מפני לא תחילו אשר שמתי חול גבול לים
חק עולם ולא יעברנהו ויתגעשו ולא יוכלו והמו
גליו ולא יעברנהו׃ ולעם הזה היה לב סורר
ומורה סרו וילכו׃ ולוא אמרו בלבבם נירא
נא את יהוה אלהינו הנתן גשם יורה ומלקוש
בעתו שבעות חקות קציר ישמר לנו׃ עונותיכם
הטו אלה וחטאותיכם מנעו הטוב מכם׃ כי
נמצאו בעמי רשעים ישור כשך יקושים הציבו
משחית אנשים ילכדו׃ ככלוב מלא עוף כן
בתיהם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תיהם מלאים מרמה על כן גדלו ויעשירו ׃
שמנו עשתו גם עברו דברי רע דין לא דנו דין
ום ויצליחו ומשפט אביונים לא שפטו ׃ העל
לה לא אפקד נאם יהוה אם בגוי אשר כזה
א תתנקם נפשי ׃ שמה ושערורה נהיתה
ארץ ׃ הנביאים נבאו בשקר והכהנים ירדו
ל ידיהם ועמי אהבו כן ומה תעשו לאחריתה ׃
ו העזו בני בנימן מקרב ירושלם ובתקוע
תקעו שופר ועל בית הכרם שאו משאת כי רעה
נשקפה מצפון ושבר גדול ׃ הנוה והמענגה
דמיתי בת ציון ׃ אליה יבאו רעים ועדריהם
תקעו עליה אהלים סביב רעו איש את ידו ׃
קדשו עליה מלחמה קומו ונעלה בצהרים אוי לנו
כי פנה היום כי ינטו צללי ערב ׃ קומו ונעלה
בלילה ונשחיתה ארמנותיה ׃ כי כה אמר יהוה
צבאות כרתו עצה ושפכו על ירושלם סללה היא
העיר הפקד כלה עשק בקרבה ׃ כהקיר בור
מימיה כן הקרה רעתה חמס ושד ישמע בה על
פני תמיד חלי ומכה ׃ הוסרי ירושלם פן תקע
נפשי ממך פן אשימך שממה ארץ לוא נושבה ׃
כה אמר יהוה צבאות עולל יעוללו כגפן שארית
ישראל השב ידך כבוצר על סלסלות ׃ על מי
אדברה ואעידה וישמעו הנה ערלה אזנם ולא
יוכלו להקשיב הנה דבר יהוה היה להם לחרפה
לא יחפצו בו ׃ ואת חמת יהוה מלאתי נלאיתי
הכיל שפך על עולל בחוץ ועל סוד בחורים יחדו
כי גם איש עם אשה ילכדו זקן עם מלא ימים ׃
ונסבו בתיהם לאחרים שדות ונשים יחדו כי
אטה את ידי על יושבי הארץ נאם יהוה ׃ כי
מקטנם ועד גדולם כלו בוצע בצע ומנביא ועד
כהן כלו עשה שקר ׃ וירפאו את שבר בת עמי
על נקלה לאמר שלום שלום ואין שלום ׃ הובישו
כי תועבה עשו גם בוש לא יבושו גם הכלים לא
ידעו לכן יפלו בנפלים בעת פקדתים יכשלו
אמר יהוה ׃ כה אמר יהוה עמדו על דרכים וראו
ושאלו לנתבות עולם אי זה דרך הטוב ולכו בה
ומצאו מרגוע לנפשכם ויאמרו לא נלך ׃
והקימתי עליכם צפים הקשיבו לקול שופר
ויאמרו לא נקשיב ׃ לכן שמעו הגוים ודעי עדה
את אשר בם ׃ שמעי הארץ הנה אנכי מביא רעה
אל העם הזה פרי מחשבתם כי על דברי לא

הקשיבו ותורתי וימאסו בה: למה זה לי לבונ
מש בא תבוא וקנה הטוב מארץ מרחק עלותיכ
לא לרצון וזבחיכם לא ערבו לי: לכן כה אמ
יהוה הנני נתן אל העם הזה מכשלים וכשלו ב
אבות ובנים יחדו שכן ורעו יאבדו: כה אמ
יהוה הנה עם בא מארץ צפון וגוי גדול יע
מירכתי ארץ: קשת וכידון יחזיקו אכזרי הוא ול
ירחמו קולם כים יהמה ועל סוסים ירכבו ער
כאיש למלחמה עליך בת ציון: שמענו א
שמעו רפו ידינו צרה החזקתנו חיל כיולדה: א
תצאי השדה ובדרך אל תלכי כי חרב לאיב מג
מסביב: בת עמי חגרי שק והתפלשי באפר אב
יחיד עשי לך מספד תמרורים כי פתאם יב
השדד עלינו: בחון נתתיך בעמי מבצר ות
ובחנת את דרכם: כלם סרי סוררים הולכי רכ
נחשת וברזל כלם משחיתם המה: נחר מפ
מאשתם עפרת לשוא צרף צרוף ורעים ל
נתקו: כסף נמאס קראו להם כי מאס יהוה בהם
הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהו
7 לאמר: עמד בשער בית יהוה וקראת שם א
הדבר הזה ואמרת שמעו דבר יהוה כל יהוד
הבאים בשערים האלה להשתחות ליהוה: כ
אמר יהוה צבאות אלהי ישראל היטיבו דרכיכ
ומעלליכם ואשכנה אתכם במקום הזה: א
תבטחו לכם אל דברי השקר לאמר היכל יהו
היכל יהוה היכל יהוה המה: כי אם היט
תיטיבו את דרכיכם ואת מעלליכם אם ע
תעשו משפט בין איש ובין רעהו: גר יתו
ואלמנה לא תעשקו ודם נקי אל תשפכו במקו
הזה ואחרי אלהים אחרים לא תלכו לרע לכם
ושכנתי אתכם במקום הזה בארץ אשר נת
לאבותיכם למן עולם ועד עולם: הנה את
בטחים לכם על דברי השקר לבלתי הועיל: הג
רצח ונאף והשבע לשקר וקטר לבעל וה
אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם: ובא
ועמדתם לפני בבית הזה אשר נקרא שמי על
ואמרתם נצלנו למען עשות את כל התועבו
האלה: המערת פרצים היה הבית הזה א
נקרא שמי עליו בעיניכם גם אנכי הנה ראי
נאם יהוה: כי לכו נא אל מקומי אשר בש
אשר שכנתי שמי שם בראשונה וראו את א
עשי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שיתי לי מפני רעת עמי ישראל: ועתה יען
עשותכם את כל המעשים האלה נאם יהוה
ואדבר אליכם השכם ודבר ולא שמעתם ואקרא
אתכם ולא עניתם: ועשיתי לבית אשר נקרא
שמי עליו אשר אתם בוטחים בו ולמקום אשר
נתתי לכם ולאבותיכם כאשר עשיתי לשלו:
והשלכתי אתכם מעל פני כאשר השלכתי את כל
אחיכם את כל זרע אפרים: ואתה אל תתפלל
בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל
תפגע בי כי אינני שמע אתך: האינך ראה מה
המה עשים בערי יהודה ובחוצות ירושלם:
הבנים מלקטים עצים והאבות מבערים את האש
והנשים לשות בצק לעשות כונים למלכת
השמים והסך נסכים לאלהים אחרים למען
הכעיסני: האתי הם מכעיסים נאם יהוה הלוא
אתם למען בשת פניהם: לכן כה אמר אדני יהוה
הנה אפי וחמתי נתכת אל המקום הזה על האדם
ועל הבהמה ועל עץ השדה ועל פרי האדמה
ובערה ולא תכבה: כה אמר יהוה צבאות אלהי
ישראל עלותיכם ספו על זבחיכם ואכלו בשר: כי
לא דברתי את אבותיכם ולא צויתים ביום הוציא
אותם מארץ מצרים על דברי עולה וזבח: כי אם
את הדבר הזה צויתי אותם לאמר שמעו בקולי
והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי לעם והלכתם
בכל הדרך אשר אצוה אתכם למען ייטב לכם:
ולא שמעו ולא הטו את אזנם וילכו במעצות
בשררות לבם הרע ויהיו לאחור ולא לפנים: למן
היום אשר יצאו אבותיכם מארץ מצרים עד היום
הזה ואשלח אליכם את כל עבדי הנביאים יום
השכם ושלוח: ולוא שמעו אלי ולא הטו את
אזנם ויקשו את ערפם הרעו מאבותם: ודברת
אליהם את כל הדברים האלה ולא ישמעו אליך
וקראת אליהם ולא יענוכה: ואמרת אליהם זה
הגוי אשר לוא שמעו בקול יהוה אלהיו ולא
לקחו מוסר אבדה האמונה ונכרתה מפיהם: גזי
נזרך והשליכי ושאי על שפים קינה כי מאס
יהוה ויטש את דור עברתו: כי עשו בני יהודה
הרע בעיני נאם יהוה שמו שקוציהם בבית
אשר נקרא שמי עליו לטמאו: ובנו במות התפת
אשר בגיא בן הנם לשרף את בניהם ואת
בנתיהם באש אשר לא צויתי ולא עלתה על לבי:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לכן הנה ימים באים נאם יהוה ולא יאמר עוד
אתפת וגיא בן הנם כי אם גיא ההרגה וקברו
בתפת מאין מקום: והיתה נבלת העם הזה
למאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ וא
מחריד: והשבתי מערי יהודה ומחוצות ירוש
קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה
לחרבה תהיה הארץ:

ח בעת ההיא נאם יהוה ויוציאו את עצמו
מלכי יהודה ואת עצמות שריו ואת עצמו
הכהנים ואת עצמות הנביאים ואת עצמו
יושבי ירושלם מקבריהם: ושטחום לשמ
ולירח ולכל צבא השמים אשר אהבום ואש
עבדום ואשר הלכו אחריהם ואשר דרשו
ואשר השתחוו להם לא יאספו ולא יקברו לדמ
על פני האדמה יהיו: ונבחר מות מחיים ל
השארית הנשארים מן המשפחה הרעה הזא
בכל המקומות הנשארים אשר הדחתים ש
נאם יהוה צבאות: ואמרת אליהם כה אמר יה
היפלו ולא יקומו אם ישוב ולא ישוב: מדוע
שובבה העם הזה ירושלם משבה נצחת החזי
בתרמית מאנו לשוב: הקשבתי ואשמע לוא
ידברו אין איש נחם על רעתו לאמר מה עשי
כלה שב במרצותם כסוס שוטף במלחמה: ג
חסידה בשמים ידעה מועדיה ותור וסוס ועג
שמרו את עת באנה ועמי לא ידעו את משפ
יהוה: איכה תאמרו חכמים אנחנו ותורת יה
אתנו אכן הנה לשקר עשה עט שקר ספרים
הובישו חכמים חתו וילכדו הנה בדבר יהו
מאסו וחכמת מה להם: לכן אתן את נשיהם
לאחרים שדותיהם ליורשים כי מקטן ועד גד
כלה בצע בצע מנביא ועד כהן כלה עשה שקר
וירפו את שבר בת עמי על נקלה לאמר שלום
שלום ואין שלום: הובישו כי תועבה עשו
בוש לא יבושו והכלם לא ידעו לכן יפלו בנפל
בעת פקדתם יכשלו אמר יהוה: אסף אסיפם נא
יהוה אין ענבים בגפן ואין תאנים בתאנה
והעלה נבל ואתן להם יעברום: על מה אנחנ
ישבים האספו ונבוא אל ערי המבצר ונדמ
שם כי יהוה אלהינו הדמנו וישקנו מי ראש
חטאנו ליהוה: קוה לשלום ואין טוב לעת מרפ
והנה בעתה: מדן נשמע נחרת סוסיו מק
מצהלו

מצהלות אביריו רעשה כל הארץ ויבואו ויאכלו
ארץ ומלואה עיר וישבי בה: כי הנני משלח
בכם נחשים צפענים אשר אין להם לחש ונשכו
אתכם נאם יהוה: מבליגיתי עלי יגון עלי לבי
דוי: הנה קול שועת בת עמי מארץ מרחקים
היהוה אין בציון אם מלכה אין בה מדוע הכעיסוני
בפסיליהם בהבלי נכר: עבר קציר כלה קיץ
ואנחנו לוא נושענו: על שבר בת עמי השברתי
קדרתי שמה החזקתני: הצרי אין בגלעד אם
רפא אין שם כי מדוע לא עלתה ארוכת בת עמי:

מי יתן ראשי מים ועיני מקור דמעה ט
ואבכה יומם ולילה את חללי בת עמי:
מי יתנני במדבר מלון ארחים ואעזבה את
עמי ואלכה מאתם כי כלם מנאפים עצרת
בגדים: וידרכו את לשונם קשתם שקר ולא
לאמונה גברו בארץ כי מרעה אל רעה יצאו ואותי
לא ידעו נאם יהוה: איש מרעהו השמרו ועל כל
אח אל תבטחו כי כל אח עקוב יעקב וכל רע
רכיל יהלך: ואיש ברעהו יהתלו ואמת לא ידברו
למדו לשונם דבר שקר העוה נלאו: שבתך בתוך
מרמה במרמה מאנו דעת אותי נאם יהוה: לכן
כה אמר יהוה צבאות הנני צורפם ובחנתים כי
איך אעשה מפני בת עמי: חץ שוחט לשונם
מרמה דבר בפיו שלום את רעהו ידבר ובקרבו
ישים ארבו: העל אלה לא אפקד בם נאם יהוה
אם בגוי אשר כזה לא תתנקם נפשי: על ההרים
אשא בכי ונהי ועל נאות מדבר קינה כי נצתו
מבלי איש עובר ולא שמעו קול מקנה מעוף
השמים ועד בהמה נדדו הלכו: ונתתי את
ירושלם לגלים מעון תנים ואת ערי יהודה אתן
שממה מבלי יושב: מי האיש החכם ויבן את
זאת ואשר דבר פי יהוה אליו ויגדה על מה
אבדה הארץ נצתה כמדבר מבלי עבר: ויאמר
יהוה על עזבם את תורתי אשר נתתי לפניהם
ולא שמעו בקולי ולא הלכו בה: וילכו אחרי
שררות לבם ואחרי הבעלים אשר למדום
אבותם: לכן כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל
הנני מאכילם את העם הזה לענה והשקיתים מי
ראש: והפיצותים בגוים אשר לא ידעו המה
ואבותם ושלחתי אחריהם את החרב עד כלותי
אותם: כה אמר יהוה צבאות התבוננו וקראו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

למקוננות ותבואינה ואל החכמות שלחו
ותבואנה: ותמהרנה ותשנה עלינו נהי ותרדנה
עינינו דמעה ועפעפינו יזלו מים: כי קול נהי
נשמע מציון איך שדדנו בשנו מאד כי עזבנו
ארץ כי השליכו משכנותינו: כי שמענה נשים
דבר יהוה ותקח אזנכם דבר פיו ולמדנה בנתיכם
נהי ואשה רעותה קינה: כי עלה מות בחלונינו
בא בארמנותינו להכרית עולל מחוץ בחורים
מרחבות: דבר כה נאם יהוה ונפלה נבלת האדם
כדמן על פני השדה וכעמיר מאחרי הקוצר
ואין מאסף: כה אמר יהוה אל יתהלל חכם
בחכמתו ואל יתהלל הגבור בגבורתו אל יתהלל
עשיר בעשרו: כי אם בזאת יתהלל המתהלל
השכל וידע אותי כי אני יהוה עשה חסד משפט
וצדקה בארץ כי באלה חפצתי נאם יהוה: הנה
ימים באים נאם יהוה ופקדתי על כל מול
בערלה: על מצרים ועל יהודה ועל אדום ועל בני
עמון ועל מואב ועל כל קצוצי פאה הישבים
במדבר כי כל הגוים ערלים וכל בית ישראל
ערלי לב:

יוד שמעו את הדבר אשר דבר יהוה עליכם בית
ישראל: כה אמר יהוה אל דרך הגוים אל תלמדו
ומאתות השמים אל תחתו כי יחתו הגוים
מהמה: כי חקות העמים הבל הוא כי עץ מיער
כרתו מעשה ידי חרש במעצד: בכסף ובזהב
ייפהו במסמרות ובמקבות יחזקום ולוא יפיק:
כתמר מקשה המה ולא ידברו נשוא ינשוא כי
לא יצעדו אל תיראו מהם כי לא ירעו וגם היטיב
אין אותם: מאין כמוך יהוה גדול אתה וגדול
שמך בגבורה: מי לא יראך מלך הגוים כי לך
יאתה כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין
כמוך: ובאחת יבערו ויכסלו מוסר הבלים עץ
הוא: כסף מרקע מתרשיש יובא וזהב מאופז
מעשה חרש וידי צורף תכלת וארגמן לבושם
מעשה חכמים כלם: ויהוה אלהים אמת הוא
אלהים חיים ומלך עולם מקצפו תרעש הארץ
ולא יכלו גוים זעמו: כדנה תאמרון להום אלהיא
די שמיא וארקא לא עבדו יאבדו מארעא ומן
תחות שמיא אלה: עשה ארץ בכחו מכין תבל
בחכמתו ובתבונתו נטה שמים: לקול תתו המון
מים בשמים ויעלה נשאים מקצה ארץ ברקים
לכמר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

טר עשה ויוצא רוח מאצרותיו: נבער כל אדם
עת הוביש כל צורף מפסל כי שקר נסכו ולא
ת בם: הבל המה מעשה תעתעים בעת פקדתם
בדו : לא כאלה חלק יעקב כי יוצר הכל הוא
ראל שבט נחלתו יהוה צבאות שמו: אספי
רץ כנעתך יושבתי במצור: כי כה אמר יהוה
ני קולע את יושבי הארץ בפעם הזאת
צרתי להם למען ימצאו : אוי לי על שברי
לה מכתי ואני אמרתי אך זה חלי ואשאנו :
לי שדד וכל מיתרי נתקו בני יצאני ואינם
ן נוטה עוד אהלי ומקים יריעותי : כי נבערו
עים ואת יהוה לא דרשו על כן לא השכילו
ל מרעיתם נפוצה : קול שמועה הנה באה
עש גדול מארץ צפון לשום את ערי יהודה
ממה מעון תנים : ידעתי יהוה כי לא לאדם
כו לא לאיש הולך והכין את צעדו : יסרני
וה אך במשפט אל באפך פן תמעטני : שפך
תך על הגוים אשר לא ידעוך ועל משפחות
ר בשמך לא קראו כי אכלו את יעקב ואכלהו
כלהו ואת נוהו השמו :
יא הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה
אמר : שמעו את דברי הברית הזאת ודברתם
ל איש יהודה ועל יושבי ירושלם : ואמרת
ליהם כה אמר יהוה אלהי ישראל ארור האיש
שר לא ישמע את דברי הברית הזאת : אשר
ויתי את אבותיכם ביום הוציאי אותם מארץ
צרים מכור הברזל לאמר שמעו בקולי
נשיתם אותם ככל אשר אצוה אתכם והייתם
י לעם ואנכי אהיה לכם לאלהים : למען הקים
ת השבועה אשר נשבעתי לאבותיכם לתת
הם ארץ זבת חלב ודבש כיום הזה ואען ואמר
מן יהוה: ויאמר יהוה אלי קרא את כל הדברים
אלה בערי יהודה ובחוצות ירושלם לאמר
שמעו את דברי הברית הזאת ועשיתם אותם :
י העד העדתי באבותיכם ביום העלותי אותם
ארץ מצרים עד היום הזה השכם והעד לאמר
שמעו בקולי : ולא שמעו ולא הטו את אזנם
לכו איש בשרירות לבם הרע ואביא עליהם
ת כל דברי הברית הזאת אשר צויתי לעשות
לא עשו : ויאמר יהוה אלי נמצא קשר באיש
הודה ובישבי ירושלם: שבו על עונת אבותם

הראשנים אשר מאנו לשמוע את דברי והמ
הלכו אחרי אלהים אחרים לעבדם הפרו בי
ישראל ובית יהודה את בריתי אשר כרתי א
אבותם: לכן כה אמר יהוה הנני מביא אליה
רעה אשר לא יוכלו לצאת ממנה וזעקו אלי ול
אשמע אליהם: והלכו ערי יהודה וישבי ירושל
וזעקו אל האלהים אשר הם מקטרים להם והוש
לא יושיעו להם בעת רעתם: כי מספר עריך הי
אלהיך יהודה ומספר חצות ירושלם שמתם
מזבחות לבשת מזבחות לקטר לבעל: ואתה א
תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה
ותפלה כי אינני שמע בעת קראם אלי בעד
רעתם: מה לידידי בביתי עשותה המזמתה
הרבים ובשר קדש יעברו מעליך כי רעתכי א
תעלזי: זית רענן יפה פרי תאר קרא יהוה
שמך לקול המולה גדלה הצית אש עליה ורעו
דליותיו: ויהוה צבאות הנוטע אותך דבר עליך
רעה בגלל רעת בית ישראל ובית יהודה אשר
עשו להם להכעיסני לקטר לבעל: ויהוה
הודיעני ואדעה אז הראיתני מעלליהם: ואני
ככבש אלוף יובל לטבוח ולא ידעתי כי על
חשבו מחשבות נשחיתה עץ בלחמו ונכרתנו
מארץ חיים ושמו לא יזכר עוד: ויהוה צבאות
שפט צדק בחן כליות ולב אראה נקמתך מהם כי
אליך גליתי את ריבי: לכן כה אמר יהוה ע
אנשי ענתות המבקשים את נפשך לאמר לא
תנבא בשם יהוה ולא תמות בידנו: לכן כה אמר
יהוה צבאות הנני פקד עליהם הבחורים ימותו
בחרב בניהם ובנותיהם ימתו ברעב: ושארית
לא תהיה להם כי אביא רעה אל אנשי ענתות
שנת פקדתם:
יב צדיק אתה יהוה כי אריב אליך אך משפטים
אדבר אותך מדוע דרך רשעים צלחה שלו כל
בגדי בגד: נטעתם גם שרשו ילכו גם עשו פרי
קרוב אתה בפיהם ורחוק מכליותיהם: ואתה
יהוה ידעתני תראני ובחנת לבי אתך התקם
כצאן לטבחה והקדשם ליום הרגה: עד מתי
תאבל הארץ ועשב כל השדה ייבש מרעת ישבי
בה ספתה בהמות ועוף כי אמרו לא יראה את
אחריתנו: כי את רגלים רצתה וילאוך ואיך
תתחרה את הסוסים ובארץ שלום אתה בוטח

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יך תעשה בגאון הירדן׃ כי גם אחיך ובית
יך גם המה בגדו בך גם המה קראו אחריך
א אל תאמן בם כי ידברו אליך טובות׃ עזבתי
ת ביתי נטשתי את נחלתי נתתי את ידדות
שי בכף איביה׃ היתה לי נחלתי כאריה ביער
נה עלי בקולה על כן שנאתיה׃ העיט צבוע
לתי לי העיט סביב עליה לכו אספו כל חית
שדה התיו לאכלה׃ רעים רבים שחתו כרמי
וסו את חלקתי נתנו את חלקת חמדתי למדבר
שממה׃ שמה לשממה אבלה עלי שממה נשמה
הארץ כי אין איש שם על לב׃ על כל שפים
ודבר באו שדדים כי חרב ליהוה אכלה מקצה
ץ ועד קצה הארץ אין שלום לכל בשר׃ זרעו
טים וקצים קצרו נחלו לא יועלו ובשו
תבואתיכם מחרון אף יהוה׃ כה אמר יהוה על
שכני הרעים הנגעים בנחלה אשר הנחלתי
ו עמי את ישראל הנני נתשם מעל אדמתם
ת בית יהודה אתוש מתוכם׃ והיה אחרי
תשי אתם אשוב ורחמתים והשיבתים איש
חלתו ואיש לארצו׃ והיה אם למד ילמדו את
יכי עמי להשבע בשמי חי יהוה כאשר למדו
ת עמי להשבע בבעל ונבנו בתוך עמי׃ ואם לא
שמעו ונתשתי את הגוי ההוא נתוש ואבד נאם
וה׃

יג כה אמר יהוה אלי הלוך וקנית לך אזור
שתים ושמתו על מתניך ובמים לא תבאהו׃
וקנה את האזור כדבר יהוה ואשם על מתני׃
הי דבר יהוה אלי שנית לאמר׃ קח את האזור
שר קנית אשר על מתניך וקום לך פרתה
טמנהו שם בנקיק הסלע׃ ואלך ואטמנהו בפרת
אשר צוה יהוה אותי׃ ויהי מקץ ימים רבים
אמר יהוה אלי קום לך פרתה וקח משם את
אזור אשר צויתיך לטמנו שם׃ ואלך פרתה
אחפור ואקח את האזור מן המקום אשר
מנתיו שמה והנה נשחת האזור לא יצלח לכל׃
יהי דבר יהוה אלי לאמר׃ כה אמר יהוה ככה
שחית את גאון יהודה ואת גאון ירושלם הרב׃
עם הזה הרע המאנים לשמוע את דברי
הלכים בשררות לבם וילכו אחרי אלהים אחרים
עבדם ולהשתחות להם ויהי כאזור הזה אשר
א יצלח לכל׃ כי כאשר ידבק האזור אל מתני

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

איש כן הדבקתי אלי את כל בית ישראל ואת כ
בית יהודה נאם יהוה להיות לי לעם ולשם
ולתהלה ולתפארת ולא שמעו: ואמרת אליהם
את הדבר הזה כה אמר יהוה אלהי ישראל כ
נבל ימלא יין ואמרו אליך הידע לא נדע כי כ
נבל ימלא יין: ואמרת אליהם כה אמר יהוה הנני
ממלא את כל ישבי הארץ הזאת ואת המלכים
הישבים לדוד על כסאו ואת הכהנים ואת
הנביאים ואת כל ישבי ירושלם שכרון
ונפצתים איש אל אחיו והאבות והבנים יחד
נאם יהוה לא אחמול ולא אחוס ולא ארחם
מהשחיתם: שמעו והאזינו אל תגבהו כי יהוה
דבר: תנו ליהוה אלהיכם כבוד בטרם יחשך
ובטרם יתנגפו רגליכם על הרי נשף וקויתם
לאור ושמה לצלמות ישית לערפל: ואם לא
תשמעוה במסתרים תבכה נפשי מפני גוה
ודמע תדמע ותרד עיני דמעה כי נשבה עדר
יהוה: אמר למלך ולגבירה השפילו שבו כי ירד
מראשתיכם עטרת תפארתכם: ערי הנגב סגרו
ואין פתח הגלת יהודה כלה הגלת שלומים: שא
ע יניכם וראו הבאים מצפון איה העדר נתן לך
צ אן תפארתך: מה תאמרי כי יפקד עליך ואת
למדת אתם עליך אלפים לראש הלוא חבלים
יאחזוך כמו אשת לדה: וכי תאמרי בלבבך מדוע
קראני אלה ברב עונך נגלו שוליך נחמסו
עקביך: היהפך כושי עורו ונמר חברברתיו גם
אתם תוכלו להיטיב למדי הרע: ואפיצם כקש
עובר לרוח מדבר: זה גורלך מנת מדיך מאתי
נאם יהוה אשר שכחת אותי ותבטחי בשקר:
וגם אני חשפתי שוליך על פניך ונראה קלונך:
נאפיך ומצהלותיך זמת זנותך על גבעות בשדה
ראיתי שקוציך אוי לך ירושלם לא תטהרי אחרי
מתי עוד:

יד אשר היה דבר יהוה אל ירמיהו על דברי
הבצרות: אבלה יהודה ושעריה אמללו קדרו
לארץ וצוחת ירושלם עלתה: ואדריהם שלחו
צעוריהם למים באו על גבים לא מצאו מים שבו
כליהם ריקם בשו והכלמו וחפו ראשם: בעבור
האדמה חתה כי לא היה גשם בארץ בשו אכרים
חפו ראשם: כי גם אילת בשדה ילדה ועזוב כי לא
היה דשא: ופראים עמדו על שפים שאפו רוח

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ם כלו עיניהם כי אין עשב: אם עונינו ענו
הוה עשה למען שמך כי רבו משובותינו
טאנו: מקוה ישראל מושיעו בעת צרה
תהיה כגר בארץ וכארח נטה ללון: למה
ה כאיש נדהם כגבור לא יוכל להושיע
ה בקרבנו יהוה ושמך עלינו נקרא אל
נו: כה אמר יהוה לעם הזה כן אהבו לנוע
הם לא חשכו ויהוה לא רצם עתה יזכר עונם
ד חטאתם: ויאמר יהוה אלי אל תתפלל בעד
הזה לטובה: כי יצמו אינני שמע אל רנתם
עלו עלה ומנחה אינני רצם כי בחרב
ב ובדבר אנכי מכלה אותם: ואמר אהה
יהיה הנה הנביאים אמרים להם לא תראו
ורעב לא יהיה לכם כי שלום אמת אתן לכם
ום הזה: ויאמר יהוה אלי שקר הנביאים
ם בשמי לא שלחתים ולא צויתים ולא
תי אליהם חזון שקר וקסם ואלול ותרמות
המה מתנבאים לכם: לכן כה אמר יהוה על
אים הנבאים בשמי ואני לא שלחתים והמה
ים חרב ורעב לא יהיה בארץ הזאת בחרב
עב יתמו הנביאים ההמה: והעם אשר המה
ים להם יהיו משלכים בחוצות ירושלם מפני
ב והחרב ואין מקבר להמה המה נשיהם
הם ובנתיהם ושפכתי עליהם את רעתם:
רת אליהם את הדבר הזה תרדנה עיני
נה לילה ויומם ואל תדמינה כי שבר גדול
רה בתולת בת עמי מכה נחלה מאד: אם
תי השדה והנה חללי חרב ואם באתי העיר
ה תחלואי רעב כי גם נביא גם כהן סחרו אל
ולא ידעו: המאס מאסת את יהודה אם
ון געלה נפשך מדוע הכיתנו ואין לנו מרפא
לשלום ואין טוב ולעת מרפא והנה בעתה:
נו יהוה רשענו עון אבותינו כי חטאנו לך:
תנאץ למען שמך אל תנבל כסא כבודך זכר
תפר בריתך אתנו: היש בהבלי הגוים
שמים ואם השמים יתנו רביבים הלא אתה
יהוה אלהינו ונקוה לך כי אתה עשית את
אלה:
ויאמר יהוה אלי אם יעמד משה ושמואל טו
י אין נפשי אל העם הזה שלח מעל פני
או: והיה כי יאמרו אליך אנה נצא ואמרת
אליהם

אליהם כה אמר יהוה אשר למות למות וא
לחרב לחרב ואשר לרעב לרעב ואשר ל
לשבי ׃ ופקדתי עליהם ארבע משפחות נ
יהוה את החרב להרג ואת הכלבים לסחב וא
עוף השמים ואת בהמת הארץ לאכל ולהשחי
ונתתים לזועה לכל ממלכות הארץ בגלל מנ
בן יחזקיהו מלך יהודה על אשר ע
בירושלם ׃ כי מי יחמל עליך ירושלם ומי ינ
לך ומי יסור לשאל לשלם לך ׃ את נטשת א
נאם יהוה אחור תלכי ואט את ידי ע
ואשחיתך נלאיתי הנחם ׃ ואזרם במזרה בש
הארץ שכלתי אבדתי את עמי מדרכיהם ל
שבו ׃ עצמו לי אלמנותו מחול ימים הבאתי ל
על אם בחור שדד בצהרים הפלתי עליה פתא
עיר ובהלות ׃ אמללה ילדת השבעה נפחה נפ
באה שמשה בעד יומם בושה וחפרה ושארי
לחרב אתן לפני איביהם נאם יהוה ׃ אוי לי א
כי ילדתני איש ריב ואיש מדון לכל הארץ ל
נשיתי ולא נשו בי כלה מקללוני ׃ אמר יהוה ׃
לא שרותך לטוב אם לוא הפגעתי בך בעת רע
ובעת צרה את האיב ׃ הירע ברזל ברזל מצפ
ונחשת ׃ חילך ואוצרותיך לבז אתן לא במח
ובכל חטאותיך ובכל גבוליך ׃ והעברתי א
איביך בארץ לא ידעת כי אש קדחה באפי עלי
תוקדו ׃ אתה ידעת יהוה זכרני ופקדני והנקם
מרדפי אל לארך אפך תקחני דע שאתי על
חרפה ׃ נמצאו דבריך ואכלם ויהי דבריך
לששון ולשמחת לבבי כי נקרא שמך עלי יה
אלהי צבאות ׃ לא ישבתי בסוד משחקים ואע
מפני ידך בדד ישבתי כי זעם מלאתני ׃ למ
היה כאבי נצח ומכתי אנושה מאנה הרפא ה
תהיה לי כמו אכזב מים לא נאמנו ׃ לכן כה אמ
יהוה אם תשוב ואשיבך לפני תעמד ואם תוציא
יקר מזולל כפי תהיה ישבו המה אליך ואתה לא
תשוב אליהם ׃ ונתתיך לעם הזה לחומת נחש
בצורה ונלחמו אליך ולא יוכלו לך כי אתך אנ
להושיעך ולהצילך נאם יהוה ׃ והצלתיך מי
רעים ופדתיך מכף עריצים ׃
טז ויהי דבר יהוה אלי לאמר ׃ לא תקח לך אש
ולא יהיו לך בנים ובנות במקום הזה ׃ כי כה
אמר יהוה על הבנים ועל הבנות הילודים במקו

ועל אמתם הילדות אותם ועל אבותם
ולדים אותם בארץ הזאת ׃ ממותי תחלאים
תו לא יספדו ולא יקברו לדמן על פני האדמה
ו ובחרב. וברעב יכלו והיתה נבלתם למאכל
וף השמים ולבהמת הארץ׃ כי כה אמר יהוה
תבוא בית מרזח ואל תלך לספוד ואל תנד
ם כי אספתי את שלומי מאת העם הזה נאם
רת את החסד ואת הרחמים ׃ ומתו גדלים
טנים בארץ הזאת לא יקברו ולא יספדו להם
יתגדד ולא יקרח להם ׃ ולא יפרסו להם על
ל לנחמו על מת ולא ישקו אותם כוס
חומים על אביו ועל אמו ׃ ובית משתה לא
וא לשבת אותם לאכל ולשתות ׃ כי כה אמר
וה צבאות אלהי ישראל הנני משבית מן
קום הזה לעיניכם ובימיכם קול ששון וקול
מחה קול חתן וקול כלה ׃ והיה כי תגיד לעם
ה את כל הדברים האלה ואמרו אליך על מה
ר יהוה עלינו את כל הרעה הגדולה הזאת
ה עוננו ומה חטאתנו אשר חטאנו ליהוה
הינו׃ ואמרת אליהם על אשר עזבו אבותיכם
תי נאם יהוה וילכו אחרי אלהים אחרים
נבדום וישתחוו להם ואתי עזבו ואת הורתי
שמרו ׃ ואתם הרעתם לעשות מאבתיכם
נכם הלכים איש אחרי שרדות לבו הרע לבלתי
מע אלי׃ והטלתי אתכם מעל הארץ הזאת על
רץ אשר לא ידעתם אתם ואבתיכם ועבדתם
ם את אלהים אחרים יומם ולילה אשר לא אתן
ם חנינה׃ לכן הנה ימים באים נאם יהוה ולא
מר עוד חי יהוה אשר העלה את בני ישראל
רץ מצרים׃ כי אם חי יהוה אשר העלה את
ישראל מארץ צפון ומכל הארצות אשר
יחם שמה והשבותים על אדמתם אשר נתתי
בותם ׃ הנני שלח לדוגים רבים נאם יהוה
גום ואחרי כן אשלה לרבים צידים וצדום
ל כל הר ומעל כל גבעה ומנקיקי הסלעים ׃
עיני על כל דרכיהם לא נסתרו מלפני ולא
פן עונם מנגד עיני׃ ושלמתי ראשונה משנה
נם וחטאתם על חללם את ארצי בנבלת
קוציהם ותועבותיהם מלאו את נחלתי׃ יהוה
ומעזי ומנוסי ביום צרה אליך גוים יבאו
פסי ארץ ויאמרו אך שקר נחלו אבותינו הבל

ואין

ואין בם מועיל: היעשה לו אדם אלהים והמה
אלהים: לכן הנני מודיעם בפעם הזאת אודי
את ידי ואת גבורתי וידעו כי שמי יהוה:
I2 חטאת יהודה כתובה בעט ברזל בצפ
שמיר חרושה על לוח לבם ולקרנו
מזבחותיכם: כזכר בניהם מזבחותם ואשרי
על עץ רענן על גבעות הגבוהות: הררי בש
חילך כל אוצרותיך לבז אתן במתיך בחטאת ו
גבוליך: ושמטתה ובך מנחלתך אשר נתתי
והעבדתיך את איביך בארץ אשר לא ידעת
אש קדחתם באפי עד עולם תוקד: כה אמר י
ארור הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זר
ומן יהוה יסור לבו: והיה כערער בערבה ו
יראה כי יבוא טוב ושכן חררים במדבר א
מלחה ולא תשב: ברוך הגבר אשר יבטח ביה
והיה יהוה מבטחו: והיה כעץ שתול על מ
ועל יובל ישלח שרשיו ולא ירא כי יבא ח
והיה עלהו רענן ובשנת בצרת לא ידאג ו
ממש מעשות פרי: עקב הלב מכל ואנש הוא
ידענו: אני יהוה חוקר לב בחן כליות ולת
לאיש כדרכו כפרי מעלליו: קרא דגר ולא י
עשה עשר ולא במשפט בחצי ימו יעז
ובאחריתו יהיה נבל: כסא כבוד מרום מראש
מקום מקדשנו: מקוה ישראל יהוה כל עזב
יבשו יסורי בארץ יכתבו כי עזבו מקור מי
חיים את יהוה: רפאני יהוה וארפא הושי
ואושעה כי תהלתי אתה: הנה המה אמרים א
איה דבר יהוה יבוא נא: ואני לא אצתי מר
אחריך ויום אנוש לא התאויתי אתה ידעת מו
שפתי נכח פניך היה: אל תהיה לי למחה
מחסי אתה ביום רעה: יבשו רדפי ואל אבש
אני יחתו המה ואל אחתה אני הביא עליהם י
רעה ומשנה שברון שברם: כה אמר יהוה א
הלוך ועמדת בשער בני עם אשר יבאו
מלכי יהודה ואשר יצאו בו ובכל שערי ירושל
ואמרת אליהם שמעו דבר יהוה מלכי יהודה ו
יהודה וכל ישבי ירושלם הבאים בשערי
האלה: כה אמר יהוה השמרו בנפשותיכם ו
תשאו משא ביום השבת והבאתם בשע
ירושלם: ולא תוציאו משא מבתיכם ביום הש
וכל מלאכה לא תעשו וקדשתם את יום הש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שר צויתי את אבותיכם: ולא שמעו ולא הטו
אזנם ויקשו את ערפם לבלתי שומע ולבלתי
ת מוסר: והיה אם שמע תשמעון אלי נאם
ה לבלתי הביא משא בשערי העיר הזאת
ם השבת ולקדש את יום השבת לבלתי
ות בה כל מלאכה: ובאו בשערי העיר הזאת
כים ושרים ישבים על כסא דוד רכבים
כב ובסוסים המה ושריהם איש יהודה וישבי
שלם וישבה העיר הזאת לעולם: ובאו מערי
ודה ומסביבות ירושלם ומארץ בנימן ומן
פלה ומן ההר ומן הנגב מבאים עלה וזבח
נחה ולבונה ומבאי תודה בית יהוה: ואם לא
מעו אלי לקדש את יום השבת ולבלתי שאת
א ובא בשערי ירושלם ביום השבת והצתי
ש בשעריה ואכלה ארמנות ירושלם ולא
בה:

הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה יח
מר: קום וירדת בית היוצר ושמה אשמיעך
דברי: וארד בית היוצר והנהו עשה מלאכה
האבנים: ונשחת הכלי אשר הוא עשה בחמר
היוצר ושב ויעשהו כלי אחר כאשר ישר
יני היוצר לעשות: ויהי דבר יהוה אלי
מר: הכיוצר הזה לא אוכל לעשות לכם בית
ראל נאם יהוה הנה כחמר ביד היוצר כן אתם
י בית ישראל: רגע אדבר על גוי ועל ממלכה
נוש ולנתוץ ולהאביד: ושב הגוי ההוא
עתו אשר דברתי עליו ונחמתי על הרעה
ה חשבתי לעשות לו: ורגע אדבר על גוי ועל
לכה לבנות ולנטוע: ועשה הרעה בעיני
לתי שמע בקולי ונחמתי על הטובה אשר
רתי להיטיב אותו: ועתה אמר נא אל איש
דה ועל יושבי ירושלם לאמר כה אמר יהוה
ה אנכי יוצר עליכם רעה וחשב עליכם
שבה שובו נא איש מדרכו הרעה והיטיבו
יכם ומעלליכם: ואמרו נואש כי אחרי
שבותינו נלך ואיש שררות לבו הרע נעשה:
כה אמר יהוה שאלו נא בגוים מי שמע כאלה
רת עשתה מאד בתולת ישראל: היעזב
ר שדי שלג לבנון אם ינתשו מים זרים
ם נוזלים: כי שכחני עמי לשוא יקטרו
שלום בדרכיהם שבילי עולם ללכת נתיבות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

דרך לא סלולה׃ לשום ארצם לשמה שרוקי
עולם כל עובר עליה ישם ויניד בראשו׃ כרו
קדים אפיצם לפני אויב ערף ולא פנים אראם
ביום אידם׃ ויאמרו לכו ונחשבה על ירמיה
מחשבות כי לא תאבד תורה מכהן ועצה מחכם
ודבר מנביא לכו ונכהו בלשון ואל נקשיבה
כל דבריו׃ הקשיבה יהוה אלי ושמע לק
יריבי׃ הישלם תחת טובה רעה כי כרו שוח
לנפשי זכר עמדי לפניך לדבר עליהם טוב
להשיב את חמתך מהם׃ לכן תן את בניהם לרע
והגרם על ידי חרב ותהינה נשיהם שכלו
ואלמנות ואנשיהם יהיו הרגי מות בחוריה
מכי חרב במלחמה׃ תשמע זעקה מבתיהם
תביא עליהם גדוד פתאם כי כרו שיחה ללכד
ופחים טמנו לרגלי׃ ואתה יהוה ידעת את
עצתם עלי למות אל תכפר על עונם וחטאתם
מלפניך אל תמחי והיו מכשלים לפניך בעת
אפך עשה בהם׃

יט כה אמר יהוה הלוך וקנית בקבק יוצר חר
ומזקני העם ומזקני הכהנים׃ ויצאת אל גיא
הנם אשר פתח שער החרסות וקראת שם א
הדברים אשר אדבר אליך׃ ואמרת שמעו ד
יהוה מלכי יהודה וישבי ירושלם כה אמר יהו
צבאות אלהי ישראל הנני מביא רעה על המק
הזה אשר כל שמעה תצלנה אזניו׃ יען אש
עזבני וינכרו את המקום הזה ויקטרו בו לאלה
אחרים אשר לא ידעום המה ואבותיהם ומל
יהודה ומלאו את המקום הזה דם נקים׃ ובנו
במות הבעל לשרף את בניהם באש עלות לב
אשר לא צויתי ולא דברתי ולא עלתה על לב
לכן הנה ימים באים נאם יהוה ולא יקרא למקו
הזה עוד התפת וגיא בן הנם כי אם גיא ההרג
ובקתי את עצת יהודה וירושלם במקום הז
והפלתים בחרב לפני איביהם וביד מבקש
נפשם ונתתי את נבלתם למאכל לעוף השמי
ולבהמת הארץ׃ ושמתי את העיר הזאת לשמ
ולשרקה כל עבר עליה ישם וישרק על
מכתה׃ והאכלתים את בשר בניהם ואת בש
בנתיהם ואיש בשר רעהו יאכלו במצור ובמצו
אשר יציקו להם איביהם ומבקשי נפשם
ושברת הבקבק לעיני האנשים ההלכים אתך

ואמרת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואמרת אליהם כה אמר יהוה צבאות ככה אשבר
את העם הזה ואת העיר הזאת כאשר ישבר את
כלי היוצר אשר לא יוכל להרפה עוד ובתפת
יקברו מאין מקום לקבור: כן אעשה למקום הזה
נאם יהוה וליושביו ולתת את העיר הזאת
כתפת: והיו בתי ירושלם ובתי מלכי יהודה
כמקום התפת הטמאים לכל הבתים אשר קטרו
על גגתיהם לכל צבא השמים והסך נסכים
לאלהים אחרים: ויבא ירמיהו מהתפת אשר
שלחו יהוה שם להנבא ויעמד בחצר בית יהוה
ויאמר אל כל העם: כה אמר יהוה צבאות אלהי
ישראל הנני מבי אל העיר הזאת ועל כל
עריה את כל הרעה אשר דברתי עליה כי הקשו
את ערפם לבלתי שמוע את דברי:

ב וישמע פשחור בן אמר הכהן והוא פקיד
נגיד בבית יהוה את ירמיהו נבא את הדברים
האלה: ויכה פשחור את ירמיהו הנביא ויתן אתו
על המהפכת אשר בשער בנימן העליון אשר
בבית יהוה: ויהי ממחרת ויצא פשחור את
ירמיהו מן המהפכת ויאמר אליו ירמיהו לא
פשחור קרא יהוה שמך כי אם מגור מסביב: כי
כה אמר יהוה הנני נתנך למגור לך ולכל אהביך
ונפלו בחרב איביהם ועיניך ראות ואת כל יהודה
אתן ביד מלך בבל והגלם בבלה והכם בחרב:
ונתתי את כל חסן העיר הזאת ואת כל יגיעה
ואת כל יקרה ואת כל אוצרות מלכי יהודה אתן
ביד איביהם ובזזום ולקחום והביאום בבלה:
ואתה פשחור וכל ישבי ביתך תלכו בשבי ובבל
תבוא ושם תמות ושם תקבר אתה וכל אהביך
אשר נבאת להם בשקר: פתיתני יהוה ואפת
חזקתני ותוכל הייתי לשחוק כל היום כלה לעג
לי: כי מדי אדבר אזעק חמס ושד אקרא כי היה
דבר יהוה לי לחרפה ולקלס כל היום: ואמרתי לא
אזכרנו ולא אדבר עוד בשמו והיה בלבי כאש
בערת עצר בעצמתי ונלאיתי כלכל ולא אוכל: כי
שמעתי דבת רבים מגור מסביב הגידו ונגידנו
כל אנוש שלמי שמרי צלעי אולי יפתה ונוכלה
לו ונקחה נקמתנו ממנו: ויהוה אותי כגבור
עריץ על כן רדפי יכשלו ולא יכלו בשו מאד כי
לא השכילו כלמת עולם לא תשכח: ויהוה
צבאות בחן צדיק ראה כליות ולב אראה נקמתך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מהם כי אליך גליתי את ריבי: שירו ליהוה ה
את יהוה כי הציל את נפש אביון מיד מרעי
ארור היום אשר ילדתי בו יום אשר ילדתני
אל יהי ברוך: ארור האיש אשר בשר את
לאמר ילד לך בן זכר שמח שמחהו: והיה הא
ההוא כערים אשר הפך יהוה ולא נחם וש
זעקה בבקר ותרועה בעת צהרים: אשר
מותתני מרחם ותהי לי אמי קברי ורחמה הר
עולם: למה זה מרחם יצאתי לראות עמל ו
ויכלו בבשת ימי:

כא הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת י
בשלח אליו המלך צדקיהו את פשחור בן מל
ואת צפניה בן מעשיה הכהן לאמר: דרש
בעדנו את יהוה כי נבוכדראצר מלך בבל נל
עלינו אולי יעשה יהוה אותנו ככל נפלא
ויעלה מעלינו: ויאמר ירמיהו אליהם כה תא
אל צדקיהו: כה אמר יהוה אלהי ישראל ה
מסב את כלי המלחמה אשר בידכם אשר א
נלחמים בם את מלך בבל ואת הכשדים הצר
עליכם מחוץ לחומה ואספתי אותם אל
העיר הזאת: ונלחמתי אני אתכם ביד נט
ובזרוע חזקה ובאף ובחמה ובקצף גדול: והכ
את יושבי העיר הזאת ואת האדם ואת הבה
בדבר גדול ימתו: ואחרי כן נאם יהוה את
צדקיהו מלך יהודה ואת עבדיו ואת העם ו
הנשארים בעיר הזאת מן הדבר מן החרב
הרעב ביד נבוכדראצר מלך בבל וביד איבי
וביד מבקשי נפשם והכם לפי חרב לא י
עליהם ולא יחמול ולא ירחם: ואל העם
תאמר כה אמר יהוה הנני נתן לפניכם את
החיים ואת דרך המות: הישב בעיר הזאת י
בחרב וברעב ובדבר והיוצא ונפל על הכשד
הצרים עליכם וחיה והיתה לו נפשו לשלל:
שמתי פני בעיר הזאת לרעה ולא לטובה נ
יהוה ביד מלך בבל תנתן ושרפה באש: ול
מלך יהודה שמעו דבר יהוה: בית דוד כה א
יהוה דינו לבקר משפט והצילו גזול מיד ע
פן תצא כאש חמתי ובערה ואין מכבה מפני
מעלליהם: הנני אליך ישבת העמק צור המי
נאם יהוה האמרים מי יחת עלינו ומי יב
במעונותינו: ופקדתי עליכם כפרי מעלל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נאם יהוה והצתי אש ביערה ואכלה כל סביביה:
כה אמר יהוה רד בית מלך יהודה ודברת כב
שם את הדבר הזה: ואמרת שמע דבר יהוה מלך
יהודה הישב על כסא דוד אתה ועבדיך ועמך
הבאים בשערים האלה: כה אמר יהוה עשו
משפט וצדקה והצילו גזול מיד עשוק וגר יתום
ואלמנה אל תונו אל תחמסו ודם נקי אל תשפכו
במקום הזה: כי אם עשו תעשו את הדבר הזה
ובאו בשערי הבית הזה מלכים ישבים לדוד על
כסאו רכבים ברכב ובסוסים הוא ועבדו ועמו:
ואם לא תשמעו את הדברים האלה בי נשבעתי
נאם יהוה כי לחרבה יהיה הבית הזה: כי כה אמר
יהוה על בית מלך יהודה גלעד אתה לי ראש
הלבנון אם לא אשיתך מדבר ערים לא נושבה:
וקדשתי עליך משחתים איש וכליו וכרתו מבחר
ארזיך והפילו על האש: ועברו גוים רבים על
העיר הזאת ואמרו איש אל רעהו על מה עשה
יהוה ככה לעיר הגדולה הזאת: ואמרו על אשר
עזבו את ברית יהוה אלהיהם וישתחוו לאלהים
אחרים ויעבדום: אל תבכו למת ואל תנדו לו בכו
בכו להלך כי לא ישוב עוד וראה את ארץ
מולדתו: כי כה אמר יהוה אל שלום בן יאשיהו
מלך יהודה המלך תחת יאשיהו אביו אשר יצא
מן המקום הזה לא ישוב שם עוד: כי במקום
אשר הגלו אתו שם ימות ואת הארץ הזאת לא
יראה עוד: הוי בנה ביתו בלא צדק ועליותיו
בלא משפט ברעהו יעבד חנם ופעלו לא יתן לו:
האמר אבנה לי בית מדות ועליות מרוחים וקרע
לו חלוני וספון בארז ומשוח בששר: התמלך כי
אתה מתחרה בארז אביך הלוא אכל ושתה ועשה
משפט וצדקה אז טוב לו: דן דין עני ואביון אז
טוב הלא היא הדעת אתי נאם יהוה: כי אין
עיניך ולבך כי אם על בצעך ועל דם הנקי
לשפוך ועל העשק ועל המרוצה לעשות: לכן
כה אמר יהוה אל יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה
לא יספדו לו הוי אחי והוי אחות לא יספדו לו
הוי אדון והוי הדה: קבורת חמור יקבר סחוב
והשלך מהלאה לשערי ירושלם: עלי הלבנון
וצעקי ובבשן תני קולך וצעקי מעברים כי
נשברו כל מאהביך: דברתי אליך בשלותיך
אמרת לא אשמע זה דרכך מנעוריך כי לא
שמעת

שמערת בקולי ׃ כל רעיך תרעה רוח ומאהבי
גשבי ילכו כי אז תבשי ונכלמרת מכל רעתך
ישבתי בלבנון מקננתי בארזים מה נאנתי בב
לך חבלים חיל כילדה ׃ חי אני נאם יהוה
אם יהיה כניהו בן יהויקים מלך יהודה חותם
על יד ימיני כי משם אתקנך ׃ ונתתיך ביד
מבקשי נפשך וביד אשר אתה יגור מפניהם
וביד נבוכדראצר מלך בבל וביד הכשדים
והטלתי אתך ואת אמך אשר ילדתך על הארץ
אחרת אשר לא ילדתם שם ושם תמותו ׃ וע
הארץ אשר הם מנשאים את נפשם לשו
שם שמה לא ישובו ׃ העצב נבזה נפוץ האיש
הזה כניהו אם כלי אין חפץ בו מדוע הוטלו הו
וזרעו והשלכו על הארץ אשר לא ידעו ׃ אר
ארץ ארץ שמעי דבר יהוה ׃ כה אמר יהוה
כתבו את האיש הזה ערירי גבר לא יצלח בימ
כי לא יצלח מזרעו איש ישב על כסא ד
ומושל עוד ביהודה ׃

כג הוי רעים מאבדים ומפצים את צאן מרעית
נאם יהוה ׃ לכן כה אמר יהוה אלהי ישר
על הרעים הרעים את עמי אתם הפצתם א
צאני ותדחום ולא פקדתם אתם הנני פ
עליכם את רע מעלליכם נאם יהוה ׃ וא
אקבץ את שארית צאני מכל הארצות אש
הדחתי אתם שם והשבתי אתהן על נויהן ופ
ורבו ׃ והקמתי עליהם רעים ורעום ול
ייראו עוד ולא יחתו ולא יפקדו נאם יהוה
הנה ימים באים נאם יהוה והקמתי לדוד צ
צדיק ומלך מלך והשכיל ועשה משפט וצדק
בארץ ׃ בימיו תושע יהודה וישראל יש
לבטח וזה שמו אשר יקראו יהוה צדקנו ׃ ל
הנה ימים באים נאם יהוה ולא יאמרו עוד
יהוה אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים
כי אם חי יהוה אשר העלה ואשר הביא את זר
בית ישראל מארץ צפונה ומכל הארצות אש
הדחתים שם וישבו על אדמתם ׃ לנבאים
נשבר לבי בקרבי רחפו כל עצמותי הייתי כאי
שכור וכגבר עברו יין מפני יהוה ומפני דב
קדשו ׃ כי מנאפים מלאה הארץ כי מפנ
אלה אבלה הארץ יבשו נאות מדבר ותה
מרוצתם רעה וגבורתם לא כן ׃ כי גם נבי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

גם כהן חנפו גם בביתי מצאתי רעתם נאם
יהוה׃ לכן יהיה דרכם להם כחלקלקות באפלה
ידחו ונפלו בה כי אביא עליהם רעה שנת
פקדתם נאם יהוה׃ ובנביאי שמרון ראיתי
תפלה הנבאו בבעל ויתעו את עמי את ישראל׃
ובנבאי ירושלם ראיתי שערורה נאוף והלך
בשקר וחזקו ידי מרעים לבלתי שבו איש
מרעתו היו לי כלם כסדם וישביה כעמרה׃
לכן כה אמר יהוה צבאות על הנבאים הנני
מאכיל אותם לענה והשקתים מי ראש כי מאת
נביאי ירושלם יצאה חנפה לכל הארץ׃ כה
אמר יהוה צבאות אל תשמעו על דברי הנביאים
הנבאים לכם מהבלים המה אתכם חזון לבם
ידברו לא מפי יהוה׃ אמרים אמור למנאצי
דבר יהוה שלום יהיה לכם וכל הולך בשררות
לבו אמרו לא תבוא עליכם רעה׃ כי מי עמד
בסוד יהוה וירא וישמע את דברו מי הקשיב
דברו וישמע׃ הנה סערת יהוה חמה יצאת
וסער מתחולל על ראש רשעים יחול׃ לא
ישוב אף יהוה עד עשתו ועד הקימו מזמות לבו
באחרית הימים תתבוננו בה בינה׃ לא
שלחתי את הנביאים והם רצו לא דברתי אליהם
והם נבאו׃ ואם עמדו בסודי וישמיעו דברי
את עמי וישבום מדרכם הרע ומרע מעלליהם׃
האלהי מקרוב אני נאם יהוה ולא אלהי מרחק׃
אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם
יהוה הלא את השמים ואת הארץ אני מלא נאם
יהוה׃ שמעתי את אשר אמרו הנביאים
הנבאים בשמי שקר לאמר חלמתי חלמתי׃ עד
מתי היש בלב הנביאים נבאי השקר ונביאי
תרמת לבם׃ החשבים להשכיח את עמי שמי
בחלומתם אשר יספרו איש לרעהו כאשר שכחו
אבותם את שמי בבעל׃ הנביא אשר אתו חלום
יספר חלום ואשר דברי אתו ידבר דברי אמת
מה לתבן את הבר נאם יהוה׃ הלוא כה דברי
כאש נאם יהוה וכפטיש יפוצץ סלע׃ לכן
הנני על הנביאים נאם יהוה מגנבי דברי איש
מאת רעהו׃ הנני על הנביאים נאם יהוה
הלקחים לשונם וינאמו נאם׃ הנני על נבאי
חלמות שקר נאם יהוה ויספרום ויתעו את
עמי בשקריהם ובפחזותם ואנכי לא שלחתים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ולא צויתים והועיל לא יועילו לעם הזה נאם
יהוה : וכי ישאלך העם הזה או הנביא או כהן
לאמר מה משא יהוה ואמרת אליהם את מה
משא ונטשתי אתכם נאם יהוה : והנביא
והכהן והעם אשר יאמר משא יהוה ופקדתי על
האיש ההוא ועל ביתו : כה תאמרו איש על
רעהו ואיש אל אחיו מה ענה יהוה ומה דבר
יהוה : ומשא יהוה לא תזכרו עוד כי המשא
יהיה לאיש דברו והפכתם את דברי אלהים חיים
יהוה צבאות אלהינו : כה תאמר אל הנביא מה
ענך יהוה ומה דבר יהוה : ואם משא יהוה
תאמרו לכן כה אמר יהוה יען אמרכם את הדבר
הזה משא יהוה ואשלח אליכם לאמר לא תאמרו
משא יהוה : לכן הנני ונשיתי אתכם נשא
ונטשתי אתכם ואת העיר אשר נתתי לכם
ולאבותיכם מעל פני : ונתתי עליכם חרפת
עולם וכלמות עולם אשר לא תשכח :

כד הראני יהוה והנה שני דודאי תאנים
מועדים לפני היכל יהוה אחרי הגלות
נבוכדראצר מלך בבל את יכניהו בן יהויקים
מלך יהודה ואת שרי יהודה ואת החרש ואת
המסגר מירושלם ויבאם בבל : הדוד אחד
תאנים טבות מאד כתאני הבכרות והדוד אחד
תאנים רעות מאד אשר לא תאכלנה מרע : ויאמר
יהוה אלי מה אתה ראה ירמיהו ואמר תאנים
התאנים הטבות טבות מאד והרעות רעות מאד
אשר לא תאכלנה מרע : ויהי דבר יהוה אלי
לאמר : כה אמר יהוה אלהי ישראל כתאנים
הטבות האלה כן אכיר את גלות יהודה אשר
שלחתי מן המקום הזה ארץ כשדים לטובה :
ושמתי עיני עליהם לטובה והשבתים על הארץ
הזאת ובניתים ולא אהרס ונטעתים ולא אתוש :
ונתתי להם לב לדעת אתי כי אני יהוה והיו לי
לעם ואנכי אהיה להם לאלהים כי ישבו אלי בכל
לבם : וכתאנים הרעות אשר לא תאכלנה מרע
כי כה אמר יהוה כן אתן את צדקיהו מלך יהודה
ואת שריו ואת שארית ירושלם הנשארים
בארץ הזאת והישבים בארץ מצרים : ונתתים
לזועה לרעה לכל ממלכות הארץ לחרפה ולמשל
לשנינה ולקללה בכל המקומות אשר אדיחם שם :
ושלחתי בם את החרב את הרעב ואת הדבר עד

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תמם מעל האדמה אשר נתתי להם ולאבותיהם:
כה הדבר אשר היה על ירמיהו על כל עם
יהודה בשנה הרביעית ליהויקים בן יאשיהו
מלך יהודה היא השנה הראשנית לנבוכדראצר
מלך בבל: אשר דבר ירמיהו הנביא על כל עם
יהודה ואל כל ישבי ירושלם לאמר: מן שלש
עשרה שנה ליאשיהו בן אמון מלך יהודה ועד
היום הזה זה שלש ועשרים שנה היה דבר יהוה
אלי ואדבר אליכם אשכים ודבר ולא שמעתם:
ושלח יהוה אליכם את כל עבדיו הנביאים השכם
ושלח ולא שמעתם ולא הטיתם את אזנכם
לשמע: לאמר שבו נא איש מדרכו הרעה ומרע
מעלליכם ושבו על האדמה אשר נתן יהוה לכם
ולאבתיכם למן עולם ועד עולם: ואל תלכו
אחרי אלהים אחרים לעבדם ולהשתחות להם ולא
תכעיסו אותי במעשה ידיכם ולא ארע לכם:
ולא שמעתם אלי נאם יהוה למען הכעסוני
במעשה ידיכם לרע לכם: לכן כה אמר יהוה
צבאות יען אשר לא שמעתם את דברי: הנני
שלח ולקחתי את כל משפחות צפון נאם יהוה
ואל נבוכדראצר מלך בבל עבדי והבאותים על
הארץ הזאת ועל ישביה ועל כל הגוים האלה
סביב והחרמתים ושמתים לשמה ולשרקה
ולחרבות עולם: והאבדתי מהם קול ששון
וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול רחים ואור
נר: והיתה כל הארץ הזאת לחרבה לשמה
ועבדו הגוים האלה את מלך בבל שבעים שנה:
והיה כמלאות שבעים שנה אפקד על מלך בבל
ועל הגוי ההוא נאם יהוה את עונם ועל ארץ
כשדים ושמתי אתו לשממות עולם: והבאותי
על הארץ ההיא את כל דברי אשר דברתי עליה
את כל הכתוב בספר הזה אשר נבא ירמיהו על
כל הגוים: כי עבדו בם גם המה גוים רבים
ומלכים גדולים ושלמתי להם כפעלם וכמעשה
ידיהם: כי כה אמר יהוה אלהי ישראל אלי קח
את כוס היין החמה הזאת מידי והשקיתה אתו
את כל הגוים אשר אנכי שלח אותך אליהם:
ושתו והתגעשו והתהוללו מפני החרב אשר
אנכי שלח בינתם: ואקח את הכוס מיד יהוה
ואשקה את כל הגוים אשר שלחני יהוה אליהם:
את ירושלם ואת ערי יהודה ואת מלכיה ואת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כיה לתת אתם לחרבה לשמה לשרקה ולקללה
כיום הזה: את פרעה מלך מצרים ואת עבדיו
ואת שריו ואת כל עמו: ואת כל הערב ואת
כל מלכי ארץ העוץ ואת כל מלכי ארץ פלשתים
ואת אשקלון ואת עזה ואת עקרון ואת שארית
אשדוד: את אדום ואת מואב ואת בני עמון:
ואת כל מלכי צר ואת כל מלכי צידון ואת מלכי
האי אשר בעבר הים: את דדן ואת תימא
ואת בוז ואת כל קצוצי פאה: ואת כל מלכי
ערב ואת כל מלכי הערב השכנים במדבר: ואת
כל מלכי זמרי ואת כל מלכי עילם ואת כל מלכי
מדי: ואת כל מלכי הצפון הקרבים והרחקים
איש אל אחיו ואת כל הממלכות הארץ אשר על
פני האדמה ומלך ששך ישתה אחריהם:
ואמרת אליהם כה אמר יהוה צבאות אלהי
ישראל שתו ושכרו וקיו ונפלו ולא תקומו מפני
החרב אשר אנכי שלח ביניכם: והיה כי ימאנו
לקחת הכוס מידך לשתות ואמרת אליהם כה
אמר יהוה צבאות שתו תשתו: כי הנה בעיר
אשר נקרא שמי עליה אנכי מחל להרע ואתם
הנקה תנקו לא תנקו כי חרב אני קרא על כל
ישבי הארץ נאם יהוה צבאות: ואתה תנבא
אליהם את כל הדברים האלה ואמרת אליהם
יהוה ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו
שאג ישאג על נוהו הידד כדרכים יענה אל כל
ישבי הארץ: בא שאון עד קצה הארץ כי ריב
ליהוה בגוים נשפט הוא לכל בשר הרשעים
נתנם לחרב נאם יהוה: כה אמר יהוה צבאות
הנה רעה יצאת מגוי אל גוי וסער גדול יעור
מירכתי ארץ: והיו חללי יהוה ביום ההוא
מקצה הארץ ועד קצה הארץ לא יספדו ולא
יאספו ולא יקברו לדמן על פני האדמה יהיו:
הילילו הרעים וזעקו והתפלשו אדירי הצאן כי
מלאו ימיכם לטבוח ותפוצותיכם ונפלתם ככלי
חמדה: ואבד מנוס מן הרעים ופליטה מאדירי
הצאן: קול צעקת הרעים ויללת אדירי הצאן
כי שדד יהוה את מרעיתם: ונדמו נאות
השלום מפני חרון אף יהוה: עזב ככפיר סכו
כי היתה ארצם לשמה מפני חרון היונה ומפני
חרון אפו:

כו בראשית ממלכות יהויקים בן יאשיהו מלך
יהודה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהודה היה הדבר הזה מאת יהוה לאמר: כה אמר
יהוה עמד בחצר בית יהוה ודברת על כל ערי
יהודה הבאים להשתחות בית יהוה את כל
הדברים אשר צויתיך לדבר אליהם אל תגרע
דבר: אולי ישמעו וישבו איש מדרכו הרעה
ונחמתי אל הרעה אשר אנכי חשב לעשות להם
מפני רע מעלליהם: ואמרת אליהם כה אמר
יהוה אם לא תשמעו אלי ללכת בתורתי אשר
נתתי לפניכם: לשמע על דברי עבדי הנביאים
אשר אנכי שלח אליכם והשכם ושלח ולא
שמעתם: ונתתי את הבית הזה כשלה ואת העיר
הזאתה אתן לקללה לכל גויי הארץ: וישמעו
הכהנים והנביאים וכל העם את ירמיהו מדבר
את הדברים האלה בבית יהוה: ויהי ככלות
ירמיהו לדבר את כל אשר צוה יהוה לדבר אל כל
העם ויתפשו אתו הכהנים והנביאים וכל העם
לאמר מות תמות: מדוע נבית בשם יהוה לאמר
כשלו יהיה הבית הזה והעיר הזאת תחרב מאין
יושב ויקהל כל העם אל ירמיהו בבית יהוה:
וישמעו שרי יהודה את הדברים האלה ויעלו
מבית המלך בית יהוה וישבו בפתח שער יהוה
החדש: ויאמרו הכהנים והנביאים אל השרים
ואל כל העם לאמר משפט מות לאיש הזה כי
נבא אל העיר הזאת כאשר שמעתם באזניכם:
ויאמר ירמיהו אל כל השרים ואל כל העם לאמר
יהוה שלחני להנבא אל הבית הזה ואל העיר
הזאת את כל הדברים אשר שמעתם: ועתה
היטיבו דרכיכם ומעלליכם ושמעו בקול יהוה
אלהיכם וינחם יהוה אל הרעה אשר דבר עליכם:
ואני הנני בידכם עשו לי כטוב וכישר בעיניכם:
אך ידע תדעו כי אם ממתים אתם אתי כי דם
נקי אתם נתנים עליכם ואל העיר הזאת ואל
ישביה כי באמת שלחני יהוה עליכם לדבר
באזניכם את כל הדברים האלה: ויאמרו השרים
ואל העם אל הכהנים ואל הנביאים אין לאיש
הזה משפט מות כי בשם יהוה אלהינו דבר
אלינו: ויקמו אנשים מזקני הארץ ויאמרו אל
כל קהל העם לאמר: מיכיה המורשתי היה נבא
בימי חזקיהו מלך יהודה ויאמר אל כל עם יהודה
לאמר כה אמר יהוה צבאות ציון שדה תחרש
וירושלם עיים תהיה והר הבית לבמות יער:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ההכרת המתהו חזקיהו מלך יהודה וכל יהודה
הלא ירא את יהוה ויחל את פני יהוה וינחם
יהוה אל הרעה אשר דבר עליהם ואנחנו עשים
רעה גדולה על נפשותינו׃ וגם איש היה
מתנבא בשם יהוה אוריהו בן שמעיהו מקרית
היערים וינבא על העיר הזאת ועל הארץ הזאת
ככל דברי ירמיהו׃ וישמע המלך יהויקים וכל
גבוריו וכל השרים את דבריו ויבקש המלך
המיתו וישמע אוריהו ויירא ויברח ויבא
מצרים׃ וישלח המלך יהויקים אנשים מצרים
את אלנתן בן עכבור ואנשים אתו אל מצרים׃
ויוציאו את אוריהו ממצרים ויבאהו אל המלך
יהויקים ויכהו בחרב וישלך את נבלתו אל קברי
בני העם׃ אך יד אחיקם בן שפן היתה את
ירמיהו לבלתי תת אתו ביד העם להמיתו׃

כז בראשית ממלכת יהויקים בן יאושיהו מלך
יהודה היה הדבר הזה אל ירמיה מאת יהוה
לאמר׃ כה אמר יהוה אלי עשה לך מוסרות
ומטות ונתתם על צוארך׃ ושלחתם אל מלך
אדום ואל מלך מואב ואל מלך בני עמון ואל מלך
צר ואל מלך צידון ביד מלאכים הבאים ירושלם
אל צדקיהו מלך יהודה׃ וצוית אתם אל אדניהם
לאמר כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל כה
תאמרו אל אדניכם׃ אנכי עשיתי את הארץ את
האדם ואת הבהמה אשר על פני הארץ בכחי
הגדול ובזרועי הנטויה ונתתיה לאשר ישר
בעיני׃ ועתה אנכי נתתי את כל הארצות האלה
ביד נבוכדנאצר מלך בבל עבדי וגם את חית
השדה נתתי לו לעבדו׃ ועבדו אתו כל הגוים
ואת בנו ואת בן בנו עד בא עת ארצו גם הוא
ועבדו בו גוים רבים ומלכים גדולים׃ והיה הגוי
והממלכה אשר לא יעבדו אתו את נבוכדנאצר
מלך בבל ואת אשר לא יתן את צוארו בעל מלך
בבל בחרב וברעב ובדבר אפקד על הגוי ההוא
נאם יהוה עד תמי אתם בידו׃ ואתם אל תשמעו
אל נביאיכם ואל קסמיכם ואל חלמתיכם ואל
ענניכם ואל כשפיכם אשר הם אמרים אליכם
לאמר לא תעבדו את מלך בבל׃ כי שקר הם
נבאים לכם למען הרחיק אתכם מעל אדמתכם
והדחתי אתכם ואבדתם׃ והגוי אשר יביא את
צוארו בעל מלך בבל ועבדו והנחתיו על אדמתו

ם יהוה ועבדה וישב בה : ואל צדקיה מלך
ידה דברתי ככל הדברים האלה לאמר הביאו
ת צואריכם בעל מלך בבל ועבדו אתו ועמו
יו: למה תמותו אתה ועמך בחרב ברעב ובדבר
שר דבר יהוה אל הגוי אשר לא יעבד את מלך
ל : ואל תשמעו אל דברי הנביאים האמרים
יכם לאמר לא תעבדו את מלך בבל כי שקר
נבאים לכם: כי לא שלחתים נאם יהוה והם
אים בשמי לשקר למען הדחי אתכם ואבדתם
ם והנבאים הנבאים לכם: ואל הכהנים ואל כל
ם הזה דברתי לאמר כה אמר יהוה אל
מעו אל דברי נביאיכם הנבאים לכם לאמר
ה כלי בית יהוה מושבים מבבלה עתה מהרה
שקר המה נבאים לכם : אל תשמעו אליהם
דו את מלך בבל וחיו למה תהיה העיר הזאת
בה : ואם נבאים הם ואם יש דבר יהוה אתם
נעו נא ביהוה צבאות לבלתי באו הכלים
ותרים בבית יהוה ובית מלך יהודה
רושלם בבלה : כי כה אמר יהוה צבאות אל
מדים ועל הים ועל המכנות ועל יתר הכלים
ותרים בעיר הזאת : אשר לא לקחם
וכדנאצר מלך בבל בגלותו את יכוניה בן
יקים מלך יהודה מירושלם בבלה ואת כל
י יהודה וירושלם: כי כה אמר יהוה צבאות
הי ישראל על הכלים הנותרים בית יהוה ובית
ך יהודה וירושלם : בבלה יובאו ושמה
ו עד יום פקדי אתם נאם יהוה והעליתים
שיבתים אל המקום הזה :
ויהי בשנה ההיא בראשית ממלכת צדקיה כח
ך יהודה בשנת הרביעית בחדש החמישי
ר אלי חנניה בן עזור הנביא אשר מגבעון
ית יהוה לעיני הכהנים וכל העם לאמר : כה
ר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר שברתי
ת על מלך בבל : בעוד שנתים ימים אני
יב אל המקום הזה את כל כלי בית יהוה
ר לקח נבוכדנאצר מלך בבל מן המקום הזה
יאם בבל : ואת יכניה בן יהויקים מלך
דה ואת כל גלות יהודה הבאים בבלה אני
יב אל המקום הזה נאם יהוה כי אשבר את
מלך בבל : ויאמר ירמיה הנביא אל חנניה
ביא לעיני הכהנים ולעיני כל העם העמדים
בבית

בבית יהוה: ויאמר ירמיה הנביא אמן
יעשה יהוה יקם יהוה את דבריך אשר נבא
להשיב כלי בית יהוה וכל הגולה מבבל
המקום הזה: אך שמע נא הדבר הזה א
אנכי דבר באזניך ובאזני כל העם: הנביא
אשר היו לפני ולפניך מן העולם וינבאו
ארצות רבות ועל ממלכות גדלות למלח
ולרעה ולדבר: הנביא אשר ינבא לשלום ב
דבר הנביא יודע הנביא אשר שלחו יה
באמת: ויקח חנניה הנביא את המוטה מ
צואר ירמיה הנביא וישברהו: ויאמר חנ
לעיני כל העם לאמר כה אמר יהוה ככה אש
את על נבוכדנאצר מלך בבל בעוד שנתים ימי
מעל צואר כל הגוים וילך ירמיה הנביא לדרכ
ויהי דבר יהוה אל ירמיהו אחרי שבור חנג
הנביא את המוטה מעל צואר ירמיה הנבי
לאמר: הלוך ואמרת אל חנניה לאמר כה א
יהוה מוטת עץ שברת ועשית תחתיהן מט
ברזל: כי כה אמר יהוה צבאות אלהי ישר
על ברזל נתתי על צואר כל הגוים האלה לע
את נבוכדנאצר מלך בבל ועבדהו וגם את ח
השדה נתתי לו: ויאמר ירמיה הנביא אל חנ
הנביא שמע נא חנניה לא שלחך יהוה ואת
הבטחת את העם הזה על שקר: לכן כה א
יהוה הנני משלחך מעל פני האדמה השנה א
מת כי סרה דברת אל יהוה: וימת חנניה
הנביא בשנה ההיא בחדש השביעי:
כט ואלה דברי הספר אשר שלח ירמיה הנביא
מירושלם אל יתר זקני הגולה ואל הכהנים ו
הנביאים ואל כל העם אשר הגלה נבוכדנא
מירושלם בבלה: אחרי צאת יכניה המ
והגבירה והסריסים שרי יהודה וירושל
והחרש והמסגר מירושלם: ביד אלעשה ב
שפן וגמריה בן חלקיה אשר שלח צדקיה מ
יהודה אל נבוכדנאצר מלך בבל בבלה לאמר
כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לכל הגול
אשר הגליתי מירושלם בבלה: בנו בתים
ושבו ונטעו גנות ואכלו את פרין: קחו נשי
והולידו בנים ובנות וקחו לבניכם נשים ואת
בנותיכם תנו לאנשים ותלדנה בנים ובנות ור
שם ואל תמעטו: ודרשו את שלום העיר אש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יתי אתכם שמה והתפללו בעדה אל יהוה כי
לומה יהיה לכם שלום ׃ כי כה אמר יהוה
ות אלהי ישראל אל ישיאו לכם נביאיכם
ר בקרבכם וקסמיכם ואל תשמעו אל
תיכם אשר אתם מחלמים ׃ כי בשקר הם
ים לכם בשמי לא שלחתים נאם יהוה ׃ כי
אמר יהוה כי לפי מלאת לבבל שבעים שנה
ד אתכם והקמתי עליכם את דברי הטוב
יב אתכם אל המקום הזה ׃ כי אנכי ידעתי
המחשבת אשר אנכי חשב עליכם נאם יהוה
שבות שלום ולא לרעה לתת לכם אחרית
וה ׃ וקראתם אתי והלכתם והתפללתם
ושמעתי אליכם ׃ ובקשתם אתי ומצאתם
תדרשני בכל לבבכם ׃ ונמצאתי לכם נאם
ושבתי את שביתכם וקבצתי אתכם מכל
ים ומכל המקומות אשר הדחתי אתכם שם
יהוה והשבתי אתכם אל המקום אשר
יתי אתכם משם ׃ כי אמרתם הקים לנו
נביאים בבלה ׃ כי כה אמר יהוה אל
ך היושב אל כסא דוד ואל כל העם היושב
הזאת אחיכם אשר לא יצאו אתכם בגולה ׃
אמר יהוה צבאות הנני משלח בם את החרב
הרעב ואת הדבר ונתתי אותם כתאנים
שערים אשר לא תאכלנה מרע ׃ ורדפתי
יהם בחרב ברעב ובדבר ונתתים לזועה
ממלכות הארץ לאלה ולשמה ולשרקה
ופה בכל הגוים אשר הדחתים שם ׃ תחת
לא שמעו אל דברי נאם יהוה אשר שלחתי
הם את עבדי הנביאים השכם ושלח ולא
עתם נאם יהוה ׃ ואתם שמעו דבר יהוה
הגולה אשר שלחתי מירושלם בבלה ׃ כה
יהוה צבאות אלהי ישראל אל אחאב בן
יה ואל צדקיהו בן מעשיה הנבאים לכם
שקר הנני נתן אתם ביד נבוכדראצר
בבל והכם לעיניכם ׃ ולקח מהם קללה
גלות יהודה אשר בבבל לאמר ישמך יהוה
קיהו וכאחב אשר קלם מלך בבל באש ׃
אשר עשו נבלה בישראל וינאפו את נשי
הם וידברו דבר בשמי שקר אשר לא צויתים
ני היודע ועד נאם יהוה ׃ ואל שמעיה
לפי תאמר לאמר ׃ כה אמר יהוה צבאות
אלהי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אלהי ישראל לאמר יען אשר אתה שלחת
בשמכה ספרים אל כל העם אשר בירושלם ואל
צפניה בן מעשיה הכהן ואל כל הכהנים לאמר:
יהוה נתנך כהן תחת יהוידע הכהן להיות
פקדים בית יהוה לכל איש משגע ומתנבא
ונתתה אתו אל המהפכת ואל הצינק: ועתה
למה לא גערת בירמיהו הענתתי המתנבא לכם:
כי על כן שלח אלינו בבל לאמר ארכה היא בנו
בתים ושבו ונטעו גנות ואכלו את פריהן:
ויקרא צפניה הכהן את הספר הזה באזני
ירמיהו הנביא: ויהי דבר יהוה אל ירמיהו
לאמר: שלח על כל הגולה לאמר כה אמר יהוה
אל שמעיה הנחלמי יען אשר נבא לכם שמעיה
ואני לא שלחתיו ויבטח אתכם על שקר: לכן
כה אמר יהוה הנני פקד על שמעיה הנחלמי
ועל זרעו לא יהיה לו איש ישב בתוך העם הזה
ולא יראה בטוב אשר אני עשה לעמי נאם יהוה
כי סרה דבר על יהוה:
ל הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה
לאמר: כה אמר יהוה אלהי ישראל לאמר כתב לך
את כל הדברים אשר דברתי אליך אל ספר: כי
הנה ימים באים נאם יהוה ושבתי את שבות
עמי ישראל ויהודה אמר יהוה והשבתים אל
הארץ אשר נתתי לאבתם וירשוה: ואלה
הדברים אשר דבר יהוה אל ישראל ואל יהודה:
כי כה אמר יהוה קול חרדה שמענו פחד ואין
שלום: שאלו נא וראו אם ילד זכר מדוע ראיתי
כל גבר ידיו על חלציו כיולדה ונהפכו כל פנים
לירקון: הוי כי גדול היום ההוא מאין כמהו ועת
צרה היא ליעקב וממנה יושע: והיה ביום ההוא
נאם יהוה צבאות אשבר עלו מעל צוארך
ומוסרותיך אנתק ולא יעבדו בו עוד זרים:
ועבדו את יהוה אלהיהם ואת דוד מלכם אשר
אקים להם: ואתה אל תירא עבדי יעקב נאם
יהוה ואל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק
ואת זרעך מארץ שבים ושב יעקב ושקט ושאנן
ואין מחריד: כי אתך אני נאם יהוה להושיעך כי
אעשה כלה בכל הגוים אשר הפיצותיך שם אך
אתך לא אעשה כלה ויסרתיך למשפט ונקה לא
אנקך: כי כה אמר יהוה אנוש לשברך נחלה
מכתך: אין דן דינך למזור רפאות תעלה אין לך:
כל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כל מאהביך שכחוך אותך לא ידרשו כי מכת
אויב הכיתיך מוסר אכזרי על רב עונך עצמו
חטאתיך: מה תזעק על שברך אנוש מכאובך על
רב עונך עצמו חטאתיך עשיתי אלה לך: לכן כל
אכליך יאכלו וכל צריך כלם בשבי ילכו והיו
שאסיך למשסה וכל בזזיך אתן לבז: כי אעלה
ארכה לך וממכותיך ארפאך נאם יהוה כי נדחה
קראו לך ציון היא דרש אין לה: כה אמר יהוה
הנני שב שבות אהלי יעקוב ומשכנותיו ארחם
נבנתה עיר על תלה וארמון על משפטו ישב:
יצא מהם תודה וקול משחקים והרבתים ולא
מעטו והכבדתים ולא יצערו: והיו בניו כקדם
עדתו לפני תכון ופקדתי על כל לחציו: והיה
דירו ממנו ומשלו מקרבו יצא והקרבתיו
נ׳ש אלי כי מי הוא זה ערב את לבו לגשת אלי
אם יהוה: והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם
אלהים: הנה סערת יהוה חמה יצאה סער
תגורר על ראש רשעים יחול: לא ישוב חרון
יהוה עד עשתו ועד הקימו מזמות לבו
אחרית הימים תתבוננו בה:

בעת ההיא נאם יהוה אהיה לאלהים לכל לא
ושפחות ישראל והמה יהיו לי לעם: כה אמר
הוה מצא חן במדבר עם שרידי חרב הלוך
הרגיעו ישראל: מרחוק יהוה נראה לי ואהבת
ולם אהבתיך על כן משכתיך חסד: עוד אבנך
בנית בתולת ישראל עוד תעדי תפיך ויצאת
מחול משחקים: עוד תטעי כרמים בהרי
מרון נטעו נטעים וחללו: כי יש יום קראו
צרים בהר אפרים קומו ונעלה ציון אל יהוה
להינו: כי כה אמר יהוה רנו ליעקב שמחה
נהלו בראש הגוים השמיעו הללו ואמרו הושע
הוה את עמך את שארית ישראל: הנני מביא
תם מארץ צפון וקבצתים מירכתי ארץ בם עור
סח הרה וילדת יחדו קהל גדול ישובו הנה:
בכי יבאו ובתחנונים אובילם אוליכם אל נחלי
ם בדרך ישר לא יכשלו בה כי הייתי לישראל
ב ואפרים בכרי הוא: שמעו דבר יהוה גוים
גידו באיים ממרחק ואמרו מזרה ישראל
בצנו ושמרו כרעה עדרו: כי פדה יהוה את
קב וגאלו מיד חזק ממנו: ובאו ורננו במרום
ון ונהרו אל טוב יהוה על דגן ועל תירש ועל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יצהר ועל בני צאן ובקר והיתה נפשם כגן ר
ולא יוסיפו לדאבה עוד׃ אז תשמח בתולה
במחול ובחרים וזקנים יחדו והפכתי אבל
לששון ונחמתים ושמחתים מיגונם׃ ורויתי
נפש הכהנים דשן ועמי את טובי ישבעו נא
יהוה׃ כה אמר יהוה קול ברמה נשמע נהי ב
תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להנחם ע
בניה כי איננו׃ כה אמר יהוה מנעי קולך מב
ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעלתך נאם יהו
ושבו מארץ אויב׃ ויש תקוה לאחריתך נא
יהוה ושבו בנים לגבולם׃ שמוע שמעתי אפר
מתנודד יסרתני ואוסר כעגל לא למד השיבנ
ואשובה כי אתה יהוה אלהי׃ כי אחרי שוב
נחמתי ואחרי הודעי ספקתי על ירך בשתי וגם
נכלמתי כי נשאתי חרפת נעורי׃ הבן יקיר ל
אפרים אם ילד שעשועים כי מדי דברי בו ז
אזכרנו עוד על כן המו מעי לו רחם ארחמנו
נאם יהוה׃ הציבי לך צינים שמי לך תמרורי
שתי לבך למסלה דרך הלכתי שובי בתולת
ישראל שובי אל עריך אלה׃ עד מתי תתחמקי
הבת השובבה כי ברא יהוה חדשה בארץ נקבה
תסובב גבר׃ כה אמר יהוה צבאות אלהי ישרא
עוד יאמרו את הדבר הזה בארץ יהודה ובער
בשובי את שבותם יברכך יהוה נוה צדק ה
הקדש׃ וישבו בה יהודה וכל עריו יחדו אכרי
ונסעו בעדר׃ כי הרויתי נפש עיפה וכל נפ
דאבה מלאתי׃ על זאת הקיצתי ואראה ושנתי
ערבה לי׃ הנה ימים באים נאם יהוה וזרעתי א
בית ישראל ואת בית יהודה זרע אדם וזרע בהמ
והיה כאשר שקדתי עליהם לנתוש ולנת
ולהרס ולהאביד ולהרע כן אשקד עליהם לבנ
ולנטוע נאם יהוה׃ בימים ההם לא יאמרו עו
אבות אכלו בסר ושני בנים תקהינה׃ כי אם
איש בעונו ימות כל האדם האכל הבסר תקהינ
שניו׃ הנה ימים באים נאם יהוה וכרתי את בי
ישראל ואת בית יהודה ברית חדשה׃ לא כברי
אשר כרתי את אבותם ביום החזיקי בידם
להוציאם מארץ מצרים אשר המה הפרו א
בריתי ואנכי בעלתי בם נאם יהוה׃ כי זאת
הברית אשר אכרת את בית ישראל אחרי הימי
ההם נאם יהוה נתתי את תורתי בקרבם ו
לבם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בם אכתבנה והייתי להם לאלהים והמה יהיו לי
עם : ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את
חיו לאמר דעו את יהוה כי כולם ידעו אותי
מקטנם ועד גדולם נאם יהוה כי אסלח לעונם
לחטאתם לא אזכר עוד : כה אמר יהוה נתן
שמש לאור יומם חקת ירח וכוכבים לאור לילה
גע הים ויהמו גליו יהוה צבאות שמו : אם
משו החקים האלה מלפני נאם יהוה גם זרע
שראל ישבתו מהיות גוי לפני כל הימים : כה
מר יהוה אם ימדו שמים מלמעלה ויחקרו
וסדי ארץ למטה גם אני אמאס בכל זרע ישראל
ל כל אשר עשו נאם יהוה: הנה ימים ° נאם
הוה ונבנתה העיר ליהוה ממגדל חננאל עד
שער הפנה : ויצא עוד קוה המדה נגדו על
בעת גרב ונסב געתה : וכל העמק הפגרים
הדשן וכל השרמות עד נחל קדרון עד פנת
שער הסוסים מזרחה קדש ליהוה לא ינתש ולא
הרס עוד לעולם :

לב הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה בשנת
עשירית לצדקיהו מלך יהודה היא השנה
מנה עשרה שנה לנבוכדראצר: ואז חיל מלך
בל צרים על ירושלם וירמיהו הנביא היה כלוא
חצר המטרה אשר בית מלך יהודה: אשר כלאו
דקיהו מלך יהודה לאמר מדוע אתה נבא לאמר
: אמר יהוה הנני נתן את העיר הזאת ביד
לך בבל ולכדה : וצדקיהו מלך יהודה לא
מלט מיד הכשדים כי הנתן ינתן ביד מלך בבל
בר פיו עם פיו ועינו את עינו תראינה: ובבל
ליך את צדקיהו ושם יהיה עד פקדי אתו נאם
וה כי תלחמו את הכשדים לא תצליחו: ויאמר
מיהו היה דבר יהוה אלי לאמר: הנה חנמאל
שלם דדך בא אליך לאמר קנה לך את שדי
שר בענתות כי לך משפט הגאלה לקנות: ויבא
י חנמאל בן דדי כדבר יהוה אל חצר המטרת
ומר אלי קנה נא את שדי אשר בענתות אשר
ארץ בנימין כי לך משפט הירשה ולך הגאלה
ה לך ואדע כי דבר יהוה הוא : ואקנה את
שדה מאת חנמאל בן דדי אשר בענתות
שקלה לו את הכסף שבעה שקלים ועשרה
כסף: ואכתב בספר ואחתם ואעד עדים ואשקל
כסף במאזנים : ואקח את ספר המקנה את

החתום המצוה והחקים ואת הגלוי : ואתן א
הספר המקנה אל ברוך בן נריה בן מחסיה לע
חנמאל דדי ולעיני העדים הכתבים בס
המקנה לעיני כל היהודים הישבים בח
המטרה : ואצוה את ברוך לעיניהם לאמ
כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לקוח א
הספרים האלה את ספר המקנה הזה ואת הח
ואת ספר הגלוי הזה ונתתם בכלי חרש לנ
יעמדו ימים רבים : כי כה אמר יהוה צבא
אלהי ישראל עוד יקנו בתים ושדות וכרמי
בארץ הזאת : ואתפלל אל יהוה אחרי תתי
ספר המקנה אל ברוך בן נריה לאמר : אהה א
יהוה הנה אתה עשית את השמים ואת הא
בכחך הגדל ובזרועך הנטויה לא יפלא ממך
דבר : עשה חסד לאלפים ומשלם עון אב
אל חיק בניהם אחריהם האל הגדול הגבור יה
צבאות שמו : גדל העצה ורב העליליה א
עיניך פקחות על כל דרכי בני אדם לתת לא
כדרכיו וכפרי מעלליו : אשר שמת את
ומופתים בארץ מצרים עד היום הזה ובישׂ
ובאדם ותעשה לך שם כיום הזה : ותצא
עמך את ישראל מארץ מצרים באתות ובמופ
וביד חזקה ובאזרוע נטויה ובמורא גדול : ות
להם את הארץ הזאת אשר נשבעת לאבותם ל
להם ארץ זבת חלב ודבש : ויבאו וירשו א
ולא שמעו בקולך ובתרותך לא הלכו את כל א
צויתה להם לעשות לא עשו ותקרא אתם את
הרעה הזאת : הנה הסללות באו העיר לל
והעיר נתנה ביד הכשדים הנלחמים עליה מ
החרב והרעב והדבר ואשר דברת היה ו
ראה : ואתה אמרת אלי אדני יהוה קנה
השדה בכסף והעד עדים והעיר נתנה
הכשדים : ויהי דבר יהוה אל ירמיהו לא
הנה אני יהוה אלהי כל בשר הממני יפלא
דבר : לכן כה אמר יהוה הנני נתן את ה
הזאת ביד הכשדים וביד נבוכדראצר מלך
ולכדה : ובאו הכשדים הנלחמים על ה
הזאת והציתו את העיר הזאת באש ושרפ
ואת הבתים אשר קטרו על גגותיהם לבעל וה
נסכים לאלהים אחרים למען הכעיסני : כי
בני ישראל ובני יהודה אך עשים הרע בע

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נערתיהם כי בני ישראל אך מכעסים אתי
מעשה ידיהם נאם יהוה : כי על אפי ועל
מתי היתה לי העיר הזאת למן היום אשר בנו
ותה ועד היום הזה להסירה מעל פני : על כל
ערת בני ישראל ובני יהודה אשר עשו
הכעיסני המה מלכיהם שריהם כהניהם
ביאיהם ואיש יהודה וישבי ירושלם: ויפנו
לי ערף ולא פנים ולמד אתם השכם ולמד
ינם שמעים לקחת מוסר : וישימו שקוציהם
בית אשר נקרא שמי עליו לטמאו : ויבנו את
מות הבעל אשר בגיא בן הנם להעביר את
יהם ואת בנותיהם למלך אשר לא צויתים
א עלתה על לבי לעשות התועבה הזאת למען
חטי את יהודה : ועתה לכן כה אמר יהוה
להי ישראל אל העיר הזאת אשר אתם אמרים
נתנה ביד מלך בבל בחרב וברעב ובדבר: הנני
קבצם מכל הארצות אשר הדחתים שם באפי
חמתי ובקצף גדול והשבתים אל המקום הזה
שבתים לבטח : והיו לי לעם ואני אהיה לה
להים : ונתתי להם לב אחד ודרך אחד
ראה אותי כל הימים לטוב להם ולבניהם
חריהם : וכרתי להם ברית עולם אשר לא
טוב מאחריהם להיטיבי אותם ואת יראתי אתן
בבם לבלתי סור מעלי : וששתי עליהם
טיב אותם ונטעתים בארץ הזאת באמת בכל
י ובכל נפשי: כי כה אמר יהוה כאשר הבאתי
העם הזה את כל הרעה הגדולה הזאת כן
כי מביא עליהם את כל הטובה אשר אנכי דבר
יהם : ונקנה השדה בארץ הזאת אשר אתם
רים שממה היא מאין אדם ובהמה נתנה ביד
שדים : שדות בכסף יקנו וכתוב בספר
תום והעד עדים בארץ בנימין ובסביבי
שלם ובערי יהודה ובערי ההר ובערי השפלה
ערי הנגב כי אשיב את שבותם נאם יהוה:
ויהי דבר יהוה אל ירמיהו שנית והוא עודנו לג
ור בחצר המטרה לאמר: כה אמר יהוה עשה
ה יוצר אותה להכינה יהוה שמו: קרא אלי
נך ואגידה לך גדלות ובצרות לא ידעתם :
כה אמר יהוה אלהי ישראל על בתי העיר
ת ועל בתי מלכי יהודה הנתצים אל הסללות
החרב : באים להלחם את הכשדים ולמלאם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

את פגרי האדם אשר הכיתי באפי ובחמתי
ואשר הסתרתי פני מהעיר הזאת על כל רעתם
הנני מעלה לה ארכה ומרפא ורפאתים וגליתי
להם עתרת שלום ואמת: והשבתי את שבות
יהודה ואת שבות ישראל ובניתים כבראשנה
וטהרתים מכל עונם אשר חטאו לי וסלחתי לכול
עונותיהם אשר חטאו לי ואשר פשעו בי
והיתה לי לשם ששון לתהלה ולתפארת לכל
גויי הארץ אשר ישמעו את כל הטובה אשר
אנכי עשה אותם ופחדו ורגזו על כל הטובה ועל
כל השלום אשר אנכי עשה לה: כה אמר יהוה
עוד ישמע במקום הזה אשר אתם אמרים חרב
הוא מאין אדם ומאין בהמה בערי יהודה ובחצות
ירושלם הנשמות מאין אדם ומאין יושב ומאין
בהמה: קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול
כלה קול אמרים הודו את יהוה צבאות כי טוב
יהוה כי לעולם חסדו מביאים תודה בית יהוה
כי אשיב את שבות הארץ כבראשנה אמר יהוה
כה אמר יהוה צבאות עוד יהיה במקום הזה
החרב מאין אדם ועד בהמה ובכל עריו נוה
רעים מרבצים צאן: בערי ההר בערי השפלה
ובערי הנגב ובארץ בנימן ובסביבי ירושלם
ובערי יהודה עד תעברנה הצאן על ידי מונה
אמר יהוה: הנה ימים באים נאם יהוה והקמתי
את הדבר הטוב אשר דברתי אל בית ישראל ועל
בית יהודה: בימים ההם ובעת ההיא אצמיח
לדוד צמח צדקה ועשה משפט וצדקה בארץ
בימים ההם תושע יהודה וירושלם תשכון
לבטח וזה אשר יקרא לה יהוה צדקנו: כי כה
אמר יהוה לא יכרת לדוד איש ישב על כסא בית
ישראל: ולכהנים הלוים לא יכרת איש מלפני
מעלה עלה ומקטיר מנחה ועשה זבח כל הימים
ויהי דבר יהוה אל ירמיהו לאמור: כה אמר
יהוה אם תפרו את בריתי היום ואת בריתי
הלילה ולבלתי היות יומם ולילה בעתם: גם
בריתי תפר את דוד עבדי מהיות לו בן מלך על
כסאו ואת הלוים הכהנים משרתי: אשר לא
יספר צבא השמים ולא ימד חול הים כן ארבה
את זרע דוד עבדי ואת הלוים משרתי אתי:
ויהי דבר יהוה אל ירמיהו לאמר: הלוא ראית
מה העם הזה דברו לאמר שתי המשפחות אשר
בחר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חר יהוה בהם וימאסם ואת עמי ינאצון מהיות
יר גוי לפניהם : כה אמר יהוה אם לא בריתי
מם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי: גם
ע יעקוב ודוד עבדי אמאס מקחת מזרעו
שלים אל זרע אברהם ישחק ויעקב כי אשוב
ת שבותם ורחמתים :

הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה לד
:בוכדנאצר מלך בבל וכל חילו וכל ממלכות ארץ
משלת ידו וכל העמים נלחמים על ירושלם
ל כל עריה לאמר : כה אמר יהוה אלהי
ראל הלוך ואמרת אל צדקיהו מלך יהודה
מרת אליו כה אמר יהוה הנני נתן את העיר
זאת ביד מלך בבל ושרפה באש : ואתה לא
מלט מידו כי תפש תתפש ובידו תנתן ועיניך
ת עיני מלך בבל תראינה ופיהו את פיך ידבר
בל תבוא : אך שמע דבר יהוה צדקיהו מלך
ורה כה אמר יהוה עליך לא תמות בחרב :
שלום תמות ובמשרפות אבותיך המלכים
ראשנים אשר היו לפניך כן ישרפו לך והוי
רון יספדו לך כי דבר אני דברתי נאם יהוה :
דבר ירמיהו הנביא אל צדקיהו מלך יהודה את
הדברים האלה בירושלם : וחיל מלך בבל
חמים על ירושלם ועל כל ערי יהודה הנותרות
לכיש ואל עזקה כי הנה נשארו בערי יהודה
רי מבצר : הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת
וה אחרי כרת המלך צדקיהו ברית את כל
עם אשר בירושלם לקרא להם דרור : לשלח
ש את עבדו ואיש את שפחתו העברי
עבריה חפשים לבלתי עבד בם ביהודי אחיהו
יש : וישמעו כל השרים וכל העם אשר באו
ברית לשלח איש את עבדו ואיש את שפחתו
פשים לבלתי עבד בם עוד וישמעו וישלחו :
שובו אחרי כן וישיבו את העבדים ואת
שפחות אשר שלחו חפשים ויכבישום לעבדים
שפחות : ויהי דבר יהוה אל ירמיהו מאת
וה לאמר : כה אמר יהוה אלהי ישראל אנכי
יתי ברית את אבותיכם ביום הוצאי אותם
ארץ מצרים מבית עבדים לאמר : מקץ שבע
נים תשלחו איש את אחיו העברי אשר ימכר
ועבדך שש שנים ושלחתו חפשי מעמך ולא
מעו אבותיכם אלי ולא הטו את אזנם: ותשבו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אתם היום ותעשו את הישר בעיני לקרא ד
איש לרעהו ותכרתו ברית לפני בבית א
נקרא שמי עליו : ותשבו ותחללו את
ותשבו איש את עבדו ואיש את שפחתו א
כי לחתם חפשים לנפשם ותכבשו אתם להי
לכם לעבדים ולשפחות : לכן כה אמר י
אתם לא שמעתם אלי לקרא דרור איש לא
ואיש לרעהו הנני קרא לכם דרור נאם יהוה
החרב אל הדבר ואל הרעב ונתתי אתכם לזו
לכל ממלכות הארץ : ונתתי את האנש
העברים את ברתי אשר לא הקימו את ד
הברית אשר כרתו לפני העגל אשר כר
לשנים ויעברו בין בתריו : שרי יהודה וש
ירושלם הסרסים והכהנים וכל עם הא
העברים בין בתרי העגל : ונתתי אותם ב
איביהם וביד מבקשי נפשם והיתה נבלה
למאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ : וא
צדקיהו מלך יהודה ואת שריו אתן ביד איבי
וביד מבקשי נפשם וביד חיל מלך בבל העל
מעליכם : הנני מצוה נאם יהוה והשבתי
אל העיר הזאת ונלחמו עליה ולכדוה ושרפו
באש ואת ערי יהודה אתן שממה מאין יושב :
לה הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה בי
יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה לאמר : הו
אל בית הרכבים ודברת אותם והבאותם ב
יהוה אל אחת הלשכות והשקית אותם יי
ואקח את יאזניה בן ירמיהו בן חבצניה וא
אחיו ואת כל בניו ואת כל בית הרכבים : וא
אתם בית יהוה אל לשכת בני חנן בן יגדלי
איש האלהים אשר אצל לשכת השרים א
ממעל ללשכת מעשיהו בן שלם שמר הס
ואתן לפני בני בית הרכבים גבעים מלאים
וכסות ואמר אליהם שתו יין : ויאמרו ל
נשתה יין כי יונדב בן רכב אבינו צוה עלי
לאמר לא תשתו יין אתם ובניכם עד עולם
ובית לא תבנו וזרע לא תזרעו וכרם לא תט
ולא יהיה לכם כי באהלים תשבו כל ימיכם למ
תחיו ימים רבים על פני האדמה אשר את
גרים שם : ונשמע בקול יהונדב בן רכב אבי
לכל אשר צונו לבלתי שתות יין כל ימינו אנח
נשינו בנינו ובנתינו : ולבלתי בנות בתי
לשבת

לשבתנו וכרם ושדה וזרע לא יהיה לנו : ונשב
באהלים ונשמע ונעש ככל אשר צונו יונדב
אבינו : ויהי בעלות נבוכדראצר מלך בבל אל
הארץ ונאמר באו ונבוא ירושלם מפני חיל
הכשדים ומפני חיל ארם ונשב בירושלם :
ויהי דבר יהוה אל ירמיהו לאמר : כה אמר יהוה
צבאות אלהי ישראל הלך ואמרת לאיש יהודה
ולישבי ירושלם הלוא תקחו מוסר לשמע אל
דברי נאם יהוה : הוקם את דברי יהונדב בן
רכב אשר צוה את בניו לבלתי שתות יין ולא
שתו עד היום הזה כי שמעו את מצות אביהם
ואנכי דברתי אליכם השכם ודבר ולא שמעתם
אלי : ואשלח אליכם את כל עבדי הנביאים
השכם ושלח לאמר שבו נא איש מדרכו הרעה
והיטיבו מעלליכם ואל תלכו אחרי אלהים אחרים
לעבדם ושבו אל האדמה אשר נתתי לכם
ולאבתיכם ולא הטיתם את אזנכם ולא שמעתם
אלי : כי הקימו בני יהונדב בן רכב את מצות
אביהם אשר צום והעם הזה לא שמעו אלי : לכן
כה אמר יהוה אלהי צבאות אלהי ישראל הנני
מביא אל יהודה ואל כל יושבי ירושלם את כל
הרעה אשר דברתי עליהם יען דברתי אליהם
ולא שמעו ואקרא להם ולא ענו : ולבית הרכבים
אמר ירמיהו כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל
יען אשר שמעתם על מצות יהונדב אביכם
ותשמרו את כל מצותיו ותעשו ככל אשר צוה
אתכם : לכן כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל
לא יכרת איש ליונדב בן רכב עמד לפני כל
הימים :

ויהי בשנה הרביעית ליהויקים בן יאשיהו לו
מלך יהודה היה הדבר הזה אל ירמיהו מאת
יהוה לאמר : קח לך מגלת ספר וכתבת אליה
את כל הדברים אשר דברתי אליך על ישראל
ועל יהודה ועל כל הגוים מיום דברתי אליך מימי
יאשיהו ועד היום הזה : אולי ישמעו בית
יהודה את כל הרעה אשר אנכי חשב לעשות
להם למען ישובו איש מדרכו הרעה וסלחתי
לעונם ולחטאתם : ויקרא ירמיהו את ברוך בן
נריה ויכתב ברוך מפי ירמיהו את כל דברי יהוה
אשר דבר אליו על מגלת ספר : ויצוה ירמיהו
את ברוך לאמר אני עצור לא אוכל לבוא בית

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהוה ׃ ובאת אתה וקראת במגלה אשר כתבת
מפי את דברי יהוה באזני העם בית יהוה ביום
צום וגם באזני כל יהודה הבאים מעריהם
תקראם ׃ אולי תפל תחנתם לפני יהוה וישבו
איש מדרכו הרעה כי גדול האף והחמה אשר
דבר יהוה אל העם הזה ׃ ויעש ברוך בן נריה
ככל אשר צוהו ירמיהו הנביא לקרא בספר דברי
יהוה בית יהוה ׃ ויהי בשנה החמישית
ליהויקים בן יאשיהו מלך יהודה בחדש התשיעי
קראו צום לפני יהוה כל העם בירושלם וכל
העם הבאים מערי יהודה בירושלם ׃ ויקרא
ברוך בספר את דברי ירמיהו בית יהוה בלשכת
גמריהו בן שפן הספר בחצר העליון פתח שער
בית יהוה החדש באזני כל העם ׃ וישמע
מכיהו בן גמריהו בן שפן את כל דברי יהוה מעל
הספר ׃ וירד בית המלך על לשכת הספר והנה
שם כל השרים יושבים אלישמע הספר ודליהו
בן שמעיהו ואלנתן בן עכבור וגמריהו בן שפן
וצדקיהו בן חנניהו וכל השרים ׃ ויגד להם
מיכיהו את כל הדברים אשר שמע בקרא ברוך
בספר באזני העם ׃ וישלחו כל השרים אל
ברוך את יהודי בן נתניהו בן שלמיהו בן כושי
לאמר המגלה אשר קראת בה באזני העם קחנה
בידך ולך ויקח ברוך בן נריהו את המגלה בידו
ויבא אליהם ׃ ויאמרו אליו שב נא וקראנה
באזנינו ויקרא ברוך באזניהם ׃ ויהי כשמעם
את כל הדברים פחדו איש אל רעהו ויאמרו אל
ברוך הגיד נגיד למלך את כל הדברים האלה ׃
ואת ברוך שאלו לאמר הגד נא לנו איך כתבת
את כל הדברים האלה מפיו ׃ ויאמר להם ברוך
מפיו יקרא אלי את כל הדברים האלה ואני כתב
על הספר בדיו ׃ ויאמרו השרים אל ברוך לך
הסתר אתה וירמיהו ואיש אל ידע איפה אתם ׃
ויבאו אל המלך חצרה ואת המגלה הפקדו
בלשכת אלישמע הספר ויגידו באזני המלך את
כל הדברים ׃ וישלח המלך את יהודי לקחת
את המגלה ויקחה מלשכת אלישמע הספר
ויקראה יהודי באזני המלך ובאזני כל השרים
העמדים מעל המלך ׃ והמלך יושב בית החרף
בחדש התשיעי ואת האח לפניו מבערת ׃ ויהי
כקרא יהודי שלש דלתות וארבעה יקרעה בתער

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פר והשלך אל האש אשר אל האח עד תם כל
גלה על האש אשר על האח: ולא פחדו ולא
עו את בגדיהם המלך וכל עבדיו השמעים
את כל הדברים האלה: וגם אלנתן ודליהו
זריהו הפגעו במלך לבלתי שרף את המגלה
א שמע אליהם: ויצוה המלך את ירחמאל
המלך ואת שריהו בן עזריאל ואת שלמיהו
עבדאל לקחת את ברוך הספר ואת ירמיהו
ביא ויסתרם יהוה: ויהי דבר יהוה אל ירמיהו
רי שרף המלך את המגלה ואת הדברים אשר
ב ברוך מפי ירמיהו לאמר: שוב קח לך
לה אחרת וכתב עליה את כל הדברים
אשנים אשר היו על המגלה הראשנה אשר
ף יהויקים מלך יהודה: ועל יהויקים מלך
דה תאמר כה אמר יהוה אתה שרפת את
גלה הזאת לאמר מרוע כתבת עליה לאמר בא
א מלךבבל והשחית את הארץ הזאת והשבית
נה אדם ובהמה: לכן כה אמר יהוה על
יקים מלך יהודה לא יהיה לו יושב על כסא
ונבלתו תהיה משלכת לחרב ביום ולקרח
לה: ופקדתי עליו ועל זרעו ועל עבדיו
עונם והבאתי עליהם ועל ישבי ירושלם
איש יהודה את כל הרעה אשר דברתי
הם ולא שמעו: וירמיהו לקח מגלה אחרת
נה אל ברוך בן נריהו הספר ויכתב עליה מפי
יהו את כל דברי הספר אשר שרף יהויקים
יהודה באש ועוד נוסף עליהם דברים
ם כהמה:

וימלך מלך צדקיהו בן יאשיהו תחת כניהו לז
הויקים אשר המליך נבוכדראצר מלך בבל
ץ יהודה: ולא שמע הוא ועבדיו ועם
ץ אל דברי יהוה אשר דבר ביד ירמיהו
יא: וישלח המלך צדקיהו את יהוכל בן
יה ואת צפניהו בן מעשיה הכהן אל
הו הנביא לאמר התפלל נא בעדנו אל יהוה
ינו: וירמיהו בא ויצא בתוך העם ולא נתנו
בית הכליא: וחיל פרעה יצא ממצרים
מעו הכשדים הצרים על ירושלם את שמעם
ר מעל ירושלם: ויהי דבר יהוה אל ירמיהו
א לאמר: כה אמר יהוה אלהי ישראל כה
רו אל מלך יהודה השלח אתכם אלי

לדרשני הנה חיל פרעה היצא לכם לעזרה ש
לארצו מצרים : ושבו הכשדים ונלחמו ע
העיר הזאת ולכדה ושרפה באש: כה אמר יהו
אל תשאו נפשתיכם לאמר הלך ילכו מעלי
הכשדים כי לא ילכו : כי אם הכיתם כל חי
כשדים הנלחמים אתכם ונשארו בם אנשים
מדקרים איש באהלו יקומו ושרפו את העי
הזאת באש : והיה בהעלות חיל הכשדים מע
ירושלם מפני חיל פרעה : ויצא ירמיה
מירושלם ללכת ארץ בנימן לחלק משם בתו
העם: ויהי הוא בשער בנימן ושם בעל פקדו
ושמו יראייה בן שלמיה בן חנניה ויתפש את
ירמיהו הנביא לאמר אל הכשדים אתה נפל
ויאמר ירמיהו שקר אינני נפל על הכשדים ולא
שמע אליו ויתפש יראייה בירמיהו ויבאהו א
השרים : ויקצפו השרים על ירמיהו והכ
אתו ונתנו אתו בית האסור בית יהונתן הספ
כי אתו עשו לבית הכלא : כי בא ירמיהו א
בית הבור ואל החניות וישב שם ירמיהו ימים
רבים : וישלח המלך צדקיהו ויקחהו וישאלהו
המלך בביתו בסתר ויאמר היש דבר מאת יהוה
ויאמר ירמיהו יש ויאמר ביד מלך בבל תנתן
ויאמר ירמיהו אל המלך צדקיהו מה חטאתי ל
ולעבדיך ולעם הזה כי נתתם אותי אל בי
הכלא : ואיו נביאיכם אשר נבאו לכם לאמ
לא יבא מלך בבל עליכם ועל הארץ הזאת: ועת
שמע נא אדני המלך תפל נא תחנתי לפניך וא
תשבני בית יהונתן הספר ולא אמות שם
ויצוה המלך צדקיהו ויפקדו את ירמיהו בחצ
המטרה ונתן לו ככר לחם ליום מחוץ האפים ע
תם כל הלחם מן העיר וישב ירמיהו בחצ
המטרה :

לח וישמע שפטיה בן מתן וגדליהו בן פשחו
ויוכל בן שלמיהו ופשחור בן מלכיה את הדברי
אשר ירמיהו מדבר אל כל העם לאמר: כה אמ
יהוה הישב בעיר הזאת ימות בחרב ברע
ובדבר והיצא אל הכשדים יחיה והיתה לו נפש
לשלל וחי : כה אמר יהוה הנתן תנתן העי
הזאת ביד חיל מלך בבל ולכדה : ויאמר
השרים אל המלך יומת נא את האיש הזה כי ע
כן הוא מרפא את ידי אנשי המלחמה הנשארים
בעי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בעיר הזאת ואת ידי כל העם לדבר אליהם
כדברים האלה כי האיש הזה איננו דרש לשלום
לעם הזה כי אם לרעה : ויאמר המלך צדקיהו
הנה הוא בידכם כי אין המלך יוכל אתכם דבר:
ויקחו את ירמיהו וישליכו אתו אל הבור מלכיהו
בן המלך אשר בחצר המטרה וישלחו את ירמיהו
בחבלים ובבור אין מים כי אם טיט ויטבע
ירמיהו בטיט : וישמע עבד מלך הכושי איש
סריס והוא בבית המלך כי נתנו את ירמיהו אל
הבור והמלך יושב בשער בנימן : ויצא עבד
מלך מבית המלך וידבר אל המלך לאמר : אדני
המלך הרעו האנשים האלה את כל אשר עשו
לירמיהו הנביא את אשר השליכו אל הבור וימת
תחתיו מפני הרעב כי אין הלחם עוד בעיר :
ויצוה המלך את עבד מלך הכושי לאמר קח
בידך מזה שלשים אנשים והעלית את ירמיהו
הנביא מן הבור בטרם ימות : ויקח עבד מלך
את האנשים בידו ויבא בית המלך אל תחת
האוצר ויקח משם בלוי הסחבות ובלוי מלחים
וישלחם אל ירמיהו אל הבור בחבלים : ויאמר
עבד מלך הכושי אל ירמיהו שים נא בלואי
הסחבות והמלחים תחת אצילות ידיך מתחת
לחבלים ויעש ירמיהו כן: וימשכו את ירמיהו
בחבלים ויעלו אתו מן הבור וישב ירמיהו בחצר
המטרה: וישלח המלך צדקיהו ויקח את ירמיהו
הנביא אליו אל מבוא השלישי אשר בבית יהוה
ויאמר המלך אל ירמיהו שאל אני אתך דבר אל
תכחד ממני דבר : ויאמר ירמיהו אל צדקיהו
כי אגיד לך הלוא המת תמיתני וכי איעצך לא
תשמע אלי : וישבע המלך צדקיהו אל ירמיהו
בסתר לאמר חי יהוה את אשר עשה לנו את
הנפש הזאת אם אמיתך ואם אתנך ביד האנשים
האלה אשר מבקשים את נפשך: ויאמר ירמיהו
אל צדקיהו כה אמר יהוה אלהי צבאות אלהי
ישראל אם יצא תצא אל שרי מלך בבל וחיתה
נפשך והעיר הזאת לא תשרף באש וחיתה אתה
וביתך : ואם לא תצא אל שרי מלך בבל ונתנה
העיר הזאת ביד הכשדים ושרפוה באש ואתה
לא תמלט מידם : ויאמר המלך צדקיהו אל
ירמיהו אני דאג את היהודים אשר נפלו אל
הכשדים פן יתנו אתי בידם והתעללו בי :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויאמר ירמיהו לא יתנו שמע נא בקול יהוה
לאשר אני דבר אליך וייטב לך ותחי נפשך: וא
מאן אתה לצאת זה הדבר אשר הראני יהוה
והנה כל הנשים אשר נשארו בבית מלך יהוד
מוצאות אל שרי מלך בבל והנה אמרת הסיתו
ויכלו לך אנשי שלמך הטבעו בבץ רגלך נס
אחור: ואת כל נשיך ואת בניך מוצאים א
הכשדים ואתה לא תמלט מידם כי ביד מלך בב
תתפש ואת העיר הזאת תשרף באש: ויאמ
צדקיהו אל ירמיהו איש אל ידע בדברים האלה
ולא תמות: וכי ישמעו השרים כי דברתי את
ובאו אליך ואמרו אליך הגידה נא לנו מה דבר
אל המלך אל תכחד ממנו ולא נמיתך ומה דב
אליך המלך: ואמרת אליהם מפיל אני תחנת
לפני המלך לבלתי השיבני בית יהונתן למור
שם: ויבאו כל השרים אל ירמיהו וישאל
אתו ויגד להם ככל הדברים האלה אשר צור
המלך ויחרשו ממנו כי לא נשמע הדבר: ויש
ירמיהו בחצר המטרה עד יום אשר נלכדה
לט ירושלם והיה כאשר נלכדה ירושלם:
בשנה התשעית לצדקיהו מלך יהודה
בחדש העשרי בא נבוכדראצר מלך בבל וכ
חילו אל ירושלם ויצרו עליה: בעשתי עשרה
שנה לצדקיהו בחדש הרביעי בתשעה לחדש
הבקעה העיר: ויבאו כל שרי מלך בבל וישב
בשער התוך נרגל שראצר סמגר נבו שרסכים
רב סריס נרגל שראצר רב מג וכל שארית שר
מלך בבל: ויהי כאשר ראם צדקיהו מלך יהודה
וכל אנשי המלחמה ויברחו ויצאו לילה מן העי
דרך גן המלך בשער בין החמותים ויצא דרך
הערבה: וירדפו חיל כשדים אחריהם וישג
את צדקיהו בערבות ירחו ויקחו אתו ויעלהו א
נבוכדנאצר מלך בבל רבלתה בארץ חמת וידבר
אתו משפטים: וישחט מלך בבל את בנ
צדקיהו ברבלה לעיניו ואת כל חרי יהודה שחט
מלך בבל: ואת עיני צדקיהו עור ויאסרהו
בנחשתים לביא אתו בבלה: ואת בית המלך
ואת בית העם שרפו הכשדים באש ואת חומת
ירושלם נתצו: ואת יתר העם הנשארים
בעיר ואת הנפלים אשר נפלו עליו ואת יתר
העם הנשארים. הגלה נבוזראדן רב טבחים בבל:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מן העם הדלים אשר אין להם מאומה השאיר
בוזראדן רב טבחים בארץ יהודה ויתן להם
רמים ויגבים ביום ההוא : ויצו נבוכד ראצר
לך בבל על ירמיהו ביד נבוזראדן רב טבחים
אמר : קחנו ועיניך שים עליו ואל תעש לו
אומה רע כי אם כאשר ידבר אליך כן עשה
נמו : וישלח נבוזראדן רב טבחים ונבושזבן
ב סריס ונרגל שראצר רב מג וכל רבי מלך
בל : וישלחו ויקחו את ירמיהו מחצר המטרה
יתנו אתו אל גדליהו בן אחיקם בן שפן
הוצאהו אל הבית וישב בתוך העם : ואל
רמיהו היה דבר יהוה בהיתו עצור בחצר
מטרה לאמר: הלוך ואמרת לעבד מלך הכושי
אמר כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני
בי את דברי אל העיר הזאת לרעה ולא לטובה
היו לפניך ביום ההוא: והצלתיך ביום ההוא
אם יהוה ולא תנתן ביד האנשים אשר אתה
גור מפניהם: כי מלט אמלטך ובחרב לא תפל
היתה לך נפשך לשלל כי בטחת בי נאם יהוה :
הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה אחר מ
לח אתו נבוזראדן רב טבחים מן הרמה
קחתו אתו והוא אסור באזקים בתוך כל גלות
רושלם ויהודה המגלים בבלה : ויקח רב
בחים לירמיהו ויאמר אליו יהוה אלהיך דבר
ת הרעה הזאת אל המקום הזה : ויבא ויעש
הוה כאשר דבר כי חטאתם ליהוה ולא שמעתם
קולו והיה לכם דבר הזה: ועתה הנה פתחתיך
יום מן האזקים אשר על ידך אם טוב בעיניך
בוא אתי בבל בא ואשים את עיני עליך ואם רע
עיניך לבוא אתי בבל חדל ראה כל הארץ לפניך
אל טוב ואל הישר בעיניך ללכת שמה לך :
עודנו לא ישוב ושבה אל גדליה בן אחיקם בן
שפן אשר הפקיד מלך בבל בערי יהודה ושב
תו בתוך העם או אל כל הישר בעיניך ללכת
ך ויתן לו רב טבחים ארחה ומשאת וישלחהו :
יבא ירמיהו אל גדליה בן אחיקם המצפתה
ישב אתו בתוך העם הנשארים בארץ : וישמעו
ל שרי החילים אשר בשדה המה ואנשיהם כי
פקיד מלך בבל את גדליהו בן אחיקם בארץ וכי
פקיד אתו אנשים ונשים וטף ומדלת הארץ
אשר לא הגלו בבלה : ויבאו אל גדליה
המצפתה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

המצפתה וישמעאל בן נתניהו ויוחנן ויונתן ב
קרח ושריה בן תנחמת ובני עופי הנטפ
ויזניהו בן המעכתי המה ואנשיהם ׃ ויש
להם גדליהו בן אחיקם בן שפן ולאנשיהם לא
אל תיראו מעבוד הכשדים שבו בארץ ועבדו א
מלך בבל וייטב לכם ׃ ואני הנני ישב במצ
לעמד לפני הכשדים אשר יבאו אלינו ואת
אספו יין וקיץ ושמן ושמו בכליכם וש
בעריכם אשר תפשתם ׃ וגם כל היהודים א
במואב ובבני עמון ובאדום ואשר בכל הארצו
שמעו כי נתן מלך בבל שארית ליהודה ו
הפקיד עליהם את גדליהו בן אחיקם בן שפ
וישבו כל היהודים מכל המקמות אשר נדחו ש
ויבאו ארץ יהודה אל גדליהו המצפתה ויאס
יין וקיץ הרבה מאד ׃ ויוחנן בן קרח וכל ש
החילים אשר בשדה באו אל גדליהו המצפתה
ויאמרו אליו הידע תדע כי בעלים מלך בני עמ
שלח את ישמעאל בן נתניה להכתך נפש ול
האמין להם גדליהו בן אחיקם ׃ ויוחנן בן קר
אמר אל גדליהו בסתר במצפה לאמר אלכה נ
ואכה את ישמעאל בן נתניה ואיש לא ידע למ
יככה נפש ונפצו כל יהודה הנקבצים אלי
ואבדה שארית יהודה ׃ ויאמר גדליהו
אחיקם אל יוחנן בן קרח אל תעש את הדבר הז
כי שקר אתה דבר אל ישמעאל ׃
ויהי בחדש השביעי בא ישמעאל בן נתני מא
בן אלישמע מזרע המלוכה ורבי המלך ועשרה
אנשים אתו אל גדליהו בן אחיקם המצפתה
ויאכלו שם לחם יחדו במצפה ׃ ויקם ישמעא
בן נתניה ועשרת האנשים אשר היו אתו ויכ
את גדליהו בן אחיקם בן שפן בחרב וימת את
אשר הפקיד מלך בבל בארץ ׃ ואת כל היהודי
אשר היו אתו את גדליהו במצפה ואת הכשדים
אשר נמצאו שם את אנשי המלחמה הכ
ישמעאל ׃ ויהי ביום השני להמית את גדליה
ואיש לא ידע ׃ ויבאו אנשים משכם משל
ומשמרון שמנים איש מגלחי זקן וקרעי בגדי
ומתגדדים ומנחה ולבונה בידם להביא בי
יהוה ׃ ויצא ישמעאל בן נתניה לקראתם מ
המצפה הלך הלך ובכה ויהי כפגש אתם ויאמ
אליהם באו אל גדליהו בן אחיקם ׃ ויהי כבא

ל תוך העיר וישחטם ישמעאל בן נתניה אל
וך הבור הוא והאנשים אשר אתו: ועשרה
כשים נמצאו בם ויאמרו אל ישמעאל אל
מתנו כי יש לנו מטמנים בשדה חטים
שערים ושמן ודבש ויחדל ולא המיתם בתוך
חיהם: והבור אשר השליך שם ישמעאל
ת כל פגרי האנשים אשר הכה ביד גדליהו הוא
שר עשה המלך אסא מפני בעשא מלך ישראל
תו מלא ישמעאל בן נתניהו חללים: וישב
שמעאל את כל שארית העם אשר במצפה א
נות המלך ואת כל העם הנשארים במצפה
שר הפקיד נבוזראדן רב טבחים את גדליהו בן
חיקם וישבם ישמעאל בן נתניה וילך לעבר
ל בני עמון: וישמע יוחנן בן קרח וכל שרי
חילים אשר אתו את כל הרעה אשר עשה
שמעאל בן נתניה: ויקחו את כל האנשים
לכו להלחם עם ישמעאל בן נתניה וימצאו
תו אל מים רבים אשר בגבעון: ויהי כראות
העם אשר את ישמעאל את יוחנן בן קרח
ת כל שרי החילים אשר אתו וישמחו: ויסבו
העם אשר שבה ישמעאל מן המצפה וישבו
לכו אל יוחנן בן קרח: וישמעאל בן נתניה
לט בשמנה אנשים מפני יוחנן וילך אל בני
מון: ויקח יוחנן בן קרח וכל שרי החילים
שר אתו את כל שארית העם אשר השיב מאת
מעאל בן נתניה מן המצפה אחר הכה את
ליה בן אחיקם גברים אנשי המלחמה ונשים
ף וסרסים אשר השיב מגבעון: וילכו וישבו
רות כמוהם אשר אצל בית לחם ללכת לבוא
צרים: מפני הכשדים כי יראו מפניהם
הכה ישמעאל בן נתניה את גדליהו בן
חיקם אשר הפקיד מלך בבל בארץ:
ויגשו כל שרי החילים ויוחנן בן קרח מב
ניה בן הושעיה וכל העם מקטן ועד גדול:
אמרו אל ירמיהו הנביא תפל נא תחנתנו
ניך והתפלל בעדנו אל יהוה אלהיך בעד כל
שארית הזאת כי נשארנו מעט מהרבה כאשר
ניך ראות אתנו: ויגד לנו יהוה אלהיך את
רך אשר נלך בה ואת הדבר אשר נעשה:
מר אליהם ירמיהו הנביא שמעתי הנני
פלל אל יהוה אלהיכם כדבריכם והיה כל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הדבר אשר יענה יהוה אתכם אגיד לכם לא א
עמכם דבר : והמה אמרו אל ירמיהו יהי יה
בנו לעד אמת ונאמן אם לא ככל הדבר א
ישלחך יהוה אלהיך אלינו כן נעשה : אם
ואם רע בקול יהוה אלהינו אשר אנו שלח
אתך אליו נשמע למען אשר ייטב לנו כי נש
בקול יהוה אלהינו : ויהי מקץ עשרת ימ
ויהי דבר יהוה אל ירמיהו : ויקרא אל יוחנ
קרח ואל כל שרי החילים אשר אתו ולכל ה
למקטן ועד גדול : ויאמר אליהם כה אמר י
אלהי ישראל אשר שלחתם אתי אליו לה
תחנתכם לפניו : אם שוב תשבו בארץ ה
ובניתי אתכם ולא אהרס ונטעתי אתכם ו
אתוש כי נחמתי אל הרעה אשר עשיתי לכ
אל תיראו מפני מלך בבל אשר אתם ירא
מפניו אל תיראו ממנו נאם יהוה כי אתכם
להושיע אתכם ולהציל אתכם מידו :
לכם רחמים ורחם אתכם והשיב אתכ
אדמתכם : ואם אמרים אתם לא נשב ב
הזאת לבלתי שמע בקול יהוה אלהיכם : ל
לא כי ארץ מצרים נבוא אשר לא נראה מלח
וקול שופר לא נשמע וללחם לא נרעב ושם נ
ועתה לכן שמעו דבר יהוה שארית יהודה
אמר יהוה צבאות אלהי ישראל אם אתם ש
תשמון פניכם לבא מצרים ובאתם לגור ש
והיתה החרב אשר אתם יראים ממנה שם ת
אתכם בארץ מצרים והרעב אשר אתם דא
ממנו שם ידבק אחריכם מצרים ושם תמ
ויהיו כל האנשים אשר שמו את פניהם ל
מצרים לגור שם ימותו בחרב ברעב ובדבר ו
יהיה להם שריד ופליט מפני הרעה אשר
מביא עליהם : כי כה אמר יהוה צבאות א
ישראל כאשר נתך אפי וחמתי על ישבי ירו
כן תתך חמתי עליכם בבאכם מצרים והיי
לאלה ולשמה ולקללה ולחרפה ולא תראו
את המקום הזה : דבר יהוה עליכם שאר
יהודה אל תבאו מצרים ידע תדעו כי הע
בכם היום : כי התעתים בנפשותיכם כי
שלחתם אתי אל יהוה אלהיכם לאמר הת
בעדנו אל יהוה אלהינו וככל אשר יאמר י
אלהינו כן הגד לנו ועשינו : והגד לכם ה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לא שמעתם בקול יהוה אלהיכם ולכל אשר
שלחני אליכם ׃ ועתה ידע תדעו כי בחרב
ברעב ובדבר תמותו במקום אשר חפצתם לבוא
לגור שם ׃

ויהי ככלות ירמיהו לדבר אל כל העם את כל מג
דברי יהוה אלהיהם אשר שלחו יהוה אלהיהם
אליהם את כל הדברים האלה ׃ ויאמר עזריה
בן הושעיה ויוחנן בן קרח וכל האנשים הזדים
אמרים אל ירמיהו שקר אתה מדבר לא שלחך
יהוה אלהינו לאמר לא תבאו מצרים לגור שם ׃
כי ברוך בן נריה מסית אתך בנו למען תת אתנו
ביד הכשדים להמית אתנו ולהגלות אתנו בבל ׃
ולא שמע יוחנן בן קרח וכל שרי החילים וכל
העם בקול יהוה לשבת בארץ יהודה ׃ ויקח
יוחנן בן קרח וכל שרי החילים את כל שארית
יהודה אשר שבו מכל הגוים אשר נדחו שם
לגור בארץ יהודה ׃ את הגברים ואת הנשים
ואת הטף ואת בנות המלך ואת כל הנפש אשר
הניח נבוזראדן רב טבחים את גדליהו בן
אחיקם בן שפן ואת ירמיהו הנביא ואת ברוך
בן נריהו ׃ ויבאו ארץ מצרים כי לא שמעו בקול
יהוה ויבאו עד תחפנחס ׃ ויהי דבר יהוה אל
ירמיהו בתחפנחס לאמר ׃ קח בידך אבנים
גדלות וטמנתם במלט במלבן אשר בפתח בית
פרעה בתחפנחס לעיני אנשים יהודים ׃ ואמרת
אליהם כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני
שלח ולקחתי את נבוכדראצר מלך בבל עבדי
ושמתי כסאו ממעל לאבנים האלה אשר טמנתי
ונטה את שפרורו עליהם ׃ ובאה והכה את ארץ
מצרים אשר למות למות ואשר לשבי לשבי
ואשר לחרב לחרב ׃ והצתי אש בבתי אלהי
מצרים ושרפם ושבם ועטה את ארץ מצרים
כאשר יעטה הרעה את בגדו ויצא משם בשלום ׃
ושבר את מצבות בית שמש אשר בארץ מצרים
ואת בתי אלהי מצרים ישרף באש ׃

הדבר אשר היה אל ירמיהו אל כל היהודים מד
הישבים בארץ מצרים הישבים במגדל
ובתחפנחס ובנף ובארץ פתרוס לאמר ׃ כה אמר
יהוה צבאות אלהי ישראל אתם ראיתם את כל
הרעה אשר הבאתי על ירושלם ועל כל ערי
יהודה והנם חרבה היום הזה ואין בהם יושב ׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מפני רעתם אשר עשו להכעיסני ללכת לקט
לעבד לאלהים אחרים אשר לא ידעום המה אתו
ואבתיכם: ואשלח אליכם את כל עבדי הנביאי
השכים ושלח לאמר אל נא תעשו את דב
התעבה הזאת אשר שנאתי: ולא שמעו ולא הט
את אזנם לשוב מרעתם לבלתי קטר לאלהי
אחרים: ותתך חמתי ואפי ותבער בערי יהוד
ובחצות ירושלם ותהיינה לחרבה לשממה כיו
הזה: ועתה כה אמר יהוה אלהי צבאות אלה
ישראל למה אתם עשים רעה גדולה א
נפשתיכם להכרית לכם איש ואשה עולל ויונ
מתוך יהודה לבלתי הותיר לכם שארית
להכעיסני במעשי ידיכם לקטר לאלהים אחרי
בארץ מצרים אשר אתם באים לגור שם למע
הכרית לכם ולמען היותכם לקללה ולחרפה בכ
גויי הארץ: השכחתם את רעות אבותיכם וא
רעות מלכי יהודה ואת רעות נשיו ואת רעתיכ
ואת רעת נשיכם אשר עשו בארץ יהוד
ובחצות ירושלם: לא דכאו עד היום הזה ול
יראו ולא הלכו בתורתי ובחקתי אשר נתת
לפניכם ולפני אבותיכם: לכן כה אמר יהו
צבאות אלהי ישראל הנני שם פני בכם לרע
ולהכרית את כל יהודה: ולקחתי את שארי
יהודה אשר שמו פניהם לבוא ארץ מצרים לגו
שם ותמו כל בארץ מצרים יפלו בחרב ברע
יתמו מקטן ועד גדול בחרב וברעב ימתו וה
לאלה לשמה ולקללה ולחרפה: ופקדתי ע
היושבים בארץ מצרים כאשר פקדתי ע
ירושלם בחרב ברעב ובדבר: ולא יהיה פלי
ושריד לשארית יהודה הבאים לגור שם באר
מצרים ולשוב ארץ יהודה אשר המה מנשאי
את נפשם לשוב לשבת שם כי לא ישובו כי אם
פלטים: ויענו את ירמיהו כל האנשים הידע
כי מקטרות נשיהם לאלהים אחרים וכל הנשי
העמדות קהל גדול וכל העם הישבים באר
מצרים בפתרוס לאמר: הדבר אשר דברת אלי
בשם יהוה איננו שמעים אליך: כי עשה נעש
את כל הדבר אשר יצא מפינו לקטר למלכ
השמים והסיך לה נסכים כאשר עשינו אנח
ואבתינו מלכינו ושרינו בערי יהודה ובחצו
ירושלם ונשבע לחם ונהיה טובים ורעה ל
ראינ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אינו : ומן אז חדלנו לקטר למלכת השמים
כך לה נסכים חסרנו כל ובחרב וברעב תמנו :
י אנחנו מקטרים למלכת השמים ולהסך לה
כים המבלעדי אנשינו עשינו לה כונים
עצבה והסך לה נסכים: ויאמר ירמיהו אל כל
ם על הגברים ועל הנשים ועל כל העם
נים אתו דבר לאמר : הלא את הקטר אשר
רתם בערי יהודה ובחצות ירושלם אתם
בותיכם מלכיכם ושריכם ועם הארץ אתם זכר
וה ותעלה על לבו: ולא יוכל יהוה עוד לשאת
ני רע מעלליכם מפני התועבות אשר עשיתם
הי ארצכם לחרבה ולשמה ולקללה מאין
ב כהיום הזה : מפני אשר קטרתם ואשר
אתם ליהוה ולא שמעתם בקול יהוה ובתורתו
חקתיו ובעדותיו לא הלכתם על כן קראת
כם הרעה הזאת כיום הזה: ויאמר ירמיהו אל
העם ואל כל הנשים שמעו דבר יהוה כל
דה אשר בארץ מצרים : כה אמר יהוה
אות אלהי ישראל לאמר אתם ונשיכם
דברנה בפיכם ובידיכם מלאתם לאמר עשה
שה את נדרינו אשר נדרנו לקטר למלכת
מים ולהסך לה נסכים הקים תקימנה את
ריכם ועשה תעשינה את נדריכם: לכן שמעו
ר יהוה כל יהודה הישבים בארץ מצרים הנני
בעתי בשמי הגדול אמר יהוה אם יהיה עוד
י נקרא בפי כל איש יהודה אמר חי אדני
ה בכל ארץ מצרים : הנני שקד עליהם לרעה
א לטובה ותמו כל איש יהודה אשר בארץ
רים בחרב וברעב עד כלותם : ופליטי חרב
בון מן ארץ מצרים ארץ יהודה מתי מספר
עו כל שארית יהודה הבאים לארץ מצרים
ר שם דבר מי יקום ממני ומהם : וזאת לכם
ת נאם יהוה כי פקד אני עליכם במקום הזה
נן תדעו כי קום יקומו דברי עליכם לרעה :
אמר יהוה הנני נתן את פרעה חפרע מלך
רים ביד איביו וביד מבקשי נפשו כאשר
י את צדקיהו מלך יהודה ביד נבוכדראצר
ד בבל איבו ומבקש נפשו :
הדבר אשר דבר ירמיהו הנביא אל ברוך בן מה
ה בכתבו את הדברים האלה על ספר מפי
יהו בשנה הרביעית ליהויקים בן יאשיהו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מלך יהודה לאמר : כה אמר יהוה אלהי ישר
עליך ברוך : אמרת אוי נא לי כי יסף יהוה י
על מכאבי יגעתי באנחתי ומנוחה לא מצאת
כה תאמר אליו כה אמר יהוה הנה אשר בני
אני הרס ואת אשר נטעתי אני נתש ואת
הארץ היא: ואתה תבקש לך גדלות אל תבקש
הנני מביא רעה על כל בשר נאם יהוה ונתתי
את נפשך לשלל על כל המקמות אשר תלך ש
מו אשר היה דבר יהוה אל ירמיהו הנביא
הגוים: למצרים על חיל פרעה נכו מלך מצר
אשר היה על נהר פרת בכרכמש אשר הכ
נבוכדראצר מלך בבל בשנת הרביעית ליהויק
בן יאשיהו מלך יהודה : ערכו מגן וצנה וג
למלחמה: אסרו הסוסים ועלו הפרשים והתיצ
בכובעים מרקו הרמחים לבשו הסרינות: מד
ראיתי המה חתים נסוגים אחור וגבוריהם יכ
ומנוס נסו ולא הפנו מגור מסביב נאם יהו
אל ינוס הקל ואל ימלט הגבור צפונה על
נהר פרת כשלו ונפלו: מי זה כיאר יע
כנהרות יתגעשו מימיו : מצרים כיאור יע
וכנהרות יתגעשו מים ויאמר אעלה אכסה א
אבידה עיר וישבי בה : עלו הסוסים והתה
הרכב ויצאו הגבורים כוש ופוט תפשי מ
ולודים תפשי דרכי קשת: והיום ההוא לא
יהוה צבאות יום נקמה להנקם מצריו ואכ
חרב ושבעה ורותה מדמם כי זבח לאדני יה
צבאות בארץ צפון אל נהר פרת : עלי גל
וקחי צרי בתולת בת מצרים לשוא הרב
רפאות תעלה אין לך : שמעו גוים קל
וצוחתך מלאה הארץ כי גבור בגבור כשלו יח
נפלו שניהם: הדבר אשר דבר יהוה אל ירמ
הנביא לבוא נבוכדראצר מלך בבל להכות א
ארץ מצרים: הגידו במצרים והשמיעו במג
והשמיעו בנף ובתחפנחס אמרו התיצב והכן
כי אכלה חרב סביביך: מדוע נסחף אביריך
עמד כי יהוה הדפו: הרבה כושל גם נפל איש
רעהו ויאמרו קומה ונשבה אל עמנו ואל א
מולדתנו מפני חרב היונה : קראו שם פרע
מלך מצרים שאון העביר המועד : חי אני נ
המלך יהוה צבאות שמו כי כתבור בהרי
וככרמל בים יבוא: כלי גולה עשי לך יושבת

צרים כי נף לשמה תהיה ונצתה מאין יושב׃
לה יפה פיה מצרים קרץ מצפון בא בא׃ גם
כריה בקרבה כעגלי מרבק כי גם המה הפנו
ו יחדיו לא עמדו כי יום אידם בא עליהם עת
קרתם׃ קולה כנחש ילך כי בחיל ילכו
קרדמות באו לה כחטבי עצים׃ כרתו יערה
ום יהוה כי לא יחקר כי רבו מארבה ואין להם
ספר׃ הבישה בת מצרים נתנה ביד עם צפון׃
ר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני פוקד אל
זון מנא ועל פרעה ועל מצרים ועל אלהיה
ל מלכיה ועל פרעה ועל הבטחים בו׃ ונתתים
ר מבקשי נפשם וביד נבוכדראצר מלך בבל
יד עבדיו ואחרי כן תשכן כימי קדם נאם
ה׃ ואתה אל תירא עבדי יעקב ואל תחת
ראל כי הנני מושעך מרחוק ואת זרעך מארץ
בים ושב יעקוב ושקט ושאנן ואין מחריד׃
ה אל תירא עבדי יעקב נאם יהוה כי אתך אני
אעשה כלה בכל הגוים אשר הדחתיך שמה
תך לא אעשה כלה ויסרתיך למשפט ונקה לא
קך׃
אשר היה דבר יהוה אל ירמיהו הנביא אל
מז שתים בטרם יכה פרעה את עזה׃ כה אמר
וה הנה מים עלים מצפון והיו לנחל שוטף
שטפו ארץ ומלואה עיר וישבי בה וזעקו
דם והילל כל יושב הארץ׃ מקול שעטת
סות אביריו מרעש לרכבו המון גלגליו לא
כו אבות אל בנים מרפיון ידים׃ על היום הבא
דוד את כל פלשתים להכרית לצר ולצידון כל
יד עזר כי שדד יהוה את פלשתים שארית
כפתור׃ באה קרחה אל עזה נדמתה אשקלון
רית עמקם עד מתי תתגודדי׃ הוי חרב
וה עד אנה לא תשקטי האספי אל תערך
עי ודמי׃ איך תשקטי ויהוה צוה לה אל
קלון ואל חוף הים שם יעדה׃
מח מואב כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הוי
נבו כי שדדה הבישה נלכדה קריתים הבישה
שגב וחתה׃ אין עוד תהלת מואב בחשבון
בו עליה רעה לכו ונכריתנה מגוי גם מדמן
י אחריך תלך חרב׃ קול צעקה מחרונים
ושבר גדול׃ נשברה מואב השמיעו זעקה
ריה׃ כי מעלה הלחות בבכי יעלה בכי כי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

במורד חרונים צרי צעקת שבר שמעו׃ נ
מלטו נפשכם ותהינה כערוער במדבר׃ כי י
בטחך במעשיך ובאוצרותיך גם את תלכדי ויצ
כמיש בגולה כהניו ושריו יחד׃ ויבא שדד
כל עיר ועיר לא תמלט ואבד העמק ונשמ
המישר אשר אמר יהוה׃ תנו ציץ למואב
נצא תצא ועריה לשמה תהיינה מאין יוש
בהן׃ ארור עשה מלאכת יהוה רמיה וא
מנע חרבו מדם׃ שאנן מואב מנעוריו וש
הוא אל שמריו ולא הורק מכלי אל כלי ובגול
לא הלך על כן עמד טעמו בו וריחו לא נמר׃ ל
הנה ימים באים נאם יהוה ושלחתי לו צע
וצעהו וכליו יריקו ונבליהם ינפצו׃ ובש מ
מכמוש כאשר בשו בית ישראל מבית
מבטחם׃ איך תאמרו גבורים אנחנו ואנשי ח
למלחמה׃ שדד מואב ועריה עלה ומבחר בחו
ירדו לטבח נאם המלך יהוה צבאות שמו׃ ק
איד מואב לבוא ורעתו מהרה מאד׃ נדו לו
סביביו וכל ידעי שמו אמרו איכה נשבר מ
עז מקל תפארה׃ רדי מכבוד ישבי בצמא יש
בת דיבון כי שודד מואב עלה בך שחת מבצר
אל דרך עמדי וצפי יושבת ערוער שאלי
ונמלטה אמרי מה נהיתה׃ הביש מואב כי ח
הילילי וזעקי הגידו בארנון כי שדד מוא
ומשפט בא אל ארץ המישר אל חלון ואל יה
ועל מופעת׃ ועל דיבון ועל נבו ועל ב
דבלתים׃ ועל קריתים ועל בית גמול ועל ב
מעון׃ ועל קריות ועל בצרה ועל כל ערי א
מואב הרחקות והקרבות׃ נגדעה קרן מ
וזרעו נשברה נאם יהוה׃ השכירהו כי על י
הגדיל וספק מואב בקיאו והיה לשחק גם ה
ואם לוא השחק היה לך ישראל אם בגנב
נמצאה כי מדי דבריך בו תתנודד׃ עזבו ע
ושכנו בסלע ישבי מואב והיו כיונה ת
בעברי פי פחת׃ שמענו גאון מואב גאה
גבהו וגאונו וגאותו ורם לבו׃ אני ידעתי נ
יהוה עברתו ולא כן בדיו לא כן עשו׃ על כן
מואב איליל ולמואב כלה אזעק אל אנשי
חרש יהגה׃ מבכי יעזר אבכה לך הגפן שב
נטישתיך עברו ים עד ים יעזר נגעו על ק
ועל בצירך שדד נפל׃ ונאספה שמחה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מכרמל ומארץ מואב ויין מיקבים השבתי לא
דרך הידר הידד לא הידד: מזעקת חשבון עד
אלעלה עד יהץ נתנו קולם מצער עד חרנים
עגלת שלישיה כי גם מי נמרים למשמות יהיו:
והשבתי למואב נאם יהוה מעלה במה ומקטיר
לאלהיו: על כן לבי למואב כחללים יהמה ולבי
אל אנשי קיר חרש כחללים יהמה על כן יתרת
עשה אבדו: כי כל ראש קרחה וכל זקן גרעה על
כל ידים גדדות ועל מתנים שק: על כל גגות
מואב וברחבותיה כלה מספד כי שברתי את מואב
כלי אין חפץ בו נאם יהוה: איך חתה הילילו
איך הפנה ערף מואב בוש והיה מואב לשחק
ולמחתה לכל סביביו: כי כה אמר יהוה הנה כנשר
ידאה ופרש כנפיו אל מואב: נלכדה הקריות
והמצדות נתפשה והיה לב גבורי מואב ביום
ההוא כלב אשה מצרה: ונשמד מואב מעם כי
על יהוה הגדיל: פחד ופחת ופח עליך יושב
מואב נאם יהוה: הניס מפני הפחד יפל אל
הפחת והעלה מן הפחת ילכד בפח כי אביא אליה
אל מואב שנת פקדתם נאם יהוה: בצל חשבון
עמדו מכח נסים כי אש יצא מחשבון ולהבה
מבין סיחן ותאכל פאת מואב וקדקד בני שאון:
אוי לך מואב אבד עם כמוש כי לקחו בניך בשבי
ובנתיך בשביה: ושבתי שבות מואב באחרית
הימים נאם יהוה עד הנה משפט מואב:
לבני עמון כה אמר יהוה הבנים אין לישראל מט
אם יורש אין לו מדוע ירש מלכם את גד ועמו
בעריו ישב: לכן הנה ימים באים נאם יהוה
והשמעתי אל רבת בני עמון תרועת מלחמה
והיתה לתל שממה ובנתיה באש תצתנה וירש
ישראל את ירשיו אמר יהוה: הילילי חשבון כי
שדדה עי צעקנה בנות רבה חגרנה שקים
ספדנה והתשוטטנה בגדרות כי מלכם בגולה
ילך כהניו ושריו יחדיו: מה תתהללי בעמקים
זב עמקך הבת השובבה הבטחה באצרתיה מי
יבא אלי: הנני מביא עליך פחד נאם אדני יהוה
צבאות מכל סביביך ונדחתם איש לפניו ואין
מקבץ לנדד: ואחרי כן אשיב את שבות בני
עמון נאם יהוה: לאדום כה אמר יהוה צבאות
האין עוד חכמה בתימן אבדה עצה מבנים
נסרחה חכמתם: נסו הפנו העמקו לשבת ישבי

דדן כי איד עשו הבאתי עליו עת פקדתיו : אם
בצרים באו לך לא ישאירו עוללות אם גנבים
בלילה השחיתו דים : כי אני חשפתי את עשו
גליתי את מסתריו ונחבה לא יוכל שדד זרעו
ואחיו ושכניו ואיננו : עזבה יתמיך אני אחיה
ואלמנותיך עלי תבטחו: כי כה אמר יהוה הנה
אשר אין משפטם לשתות הכוס שתו ישתו
ואתה הוא נקה תנקה לא תנקה כי שתה
תשתה : כי בי נשבעתי נאם יהוה כי לשמה
לחרפה לחרב ולקללה תהיה בצרה וכל עריה
תהיינה לחרבות עולם : שמועה שמעתי מאת
יהוה וציר בגוים שלוח התקבצו ובאו עליה
וקומו למלחמה: כי הנה קטן נתתיך בגוים בזוי
באדם : תפלצתך השיא אתך זדון לבך שכני
בחגוי הסלע תפשי מרום גבעה כי תגביה
כנשר קנך משם אורידך נאם יהוה : והיתה
אדום לשמה כל עבר עליה ישם וישרק על כל
מכותה: כמהפכת סדם ועמרה ושכניה אמר
יהוה לא ישב שם איש ולא יגור בה בן אדם :
הנה כאריה יעלה מגאון הירדן אל נוה איתן כי
ארגיעה אריצנו מעליה ומי בחור אליה אפקד
כי מי כמוני ומי יעידני ומי זה רעה אשר יעמד
לפני: לכן שמעו עצת יהוה אשר יעץ אל אדום
ומחשבותיו אשר חשב אל ישבי תימן אם לא
יסחבום צעירי הצאן אם לא ישים עליהם נוהם:
מקול נפלם רעשה הארץ צעקה בים סוף נשמע
קולה: הנה כנשר יעלה וידאה ויפרש כנפיו על
בצרה והיה לב גבורי אדום ביום ההוא כלב
אשה מצרה : לדמשק בושה חמת וארפד כי
שמעה רעה שמעו נמגו בים דאגה השקט לא
יוכל: רפתה דמשק הפנתה לנוס ורטט החזיקה
צרה וחבלים אחזתה כיולדה: איך לא עזבה עיר
תהלה קרית משושי : לכן יפלו בחוריה
ברחבותיה וכל אנשי המלחמה ידמו ביום ההוא
נאם יהוה צבאות : והצתי אש בחומת דמשק
ואכלה ארמנות בן הדד: לקדר ולממלכות חצור
אשר הכה נבוכדראצור מלך בבל כה אמר יהוה
קומו עלו אל קדר ושדדו את בני קדם: אהליהם
וצאנם יקחו יריעותיהם וכל כליהם וגמליהם
ישאו להם וקראו עליהם מגור מסביב: נסו נדו
מאד העמיקו לשבת ישבי חצור נאם יהוה כי
יעץ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נן עליכם נבוכדראצר מלך בבל עצה וחשב
ליהם מחשבה : קומו עלו אל גוי שליו יושב
במח נאם יהוה לא דלתים ולא בריח לו בדד
שכנו: והיו גמליהם לבז והמון מקניהם לשלל
ריתים לכל רוח קצוצי פאה ומכל עבריו אביא
ת אידם נאם יהוה: והיתה חצור למעון תנים
ממה עד עולם לא ישב שם איש ולא יגור בה
ארם: אשר היה דבר יהוה אל ירמיהו הנביא
עילם בראשית מלכות צדקיה מלך יהודה
מר : כה אמר יהוה צבאות הנני שבר את
את עילם ראשית גבורתם: והבאתי אל עילם
בע רוחות מארבע קצות השמים וזריתים
הרחות האלה ולא יהיה הגוי אשר לא יבוא
נדחי עולם: והחתתי את עילם לפני איביהם
כי מבקשי נפשם והבאתי עליהם רעה את
ון אפי נאם יהוה ושלחתי אחריהם את החרב
כלותי אותם: ושמתי כסאי בעילם והאבדתי
ים מלך ושרים נאם יהוה : והיה באחרית
מים אשוב את שבית עילם נאם יהוה :
הדבר אשר דבר יהוה אל בבל אל ארץ נ
דים ביד ירמיהו הנביא : הגידו בגוים
שמיעו ושאו נס השמיעו אל תכחדו אמרו
דה בבל הביש בל חת מרדך הבישו עצביה
ו גלוליה: כי עלה עליה גוי מצפון הוא ישית
ארצה לשמה ולא יהיה יושב בה מאדם ועד
מה נדו הלכו: בימים ההמה ובעת ההיא נאם
ה יבאו בני ישראל המה ובני יהודה יחדו
ך ובכו ילכו ואת יהוה אלהיהם יבקשו: ציון
אלו דרך הנה פניהם באו ונלוו אל יהוה ברית
ם לא תשכח : צאן אבדות היה עמי רעיהם
עום הרים שובבים מהר אל גבעה הלכו
חו רבצם: כל מוצאיהם אכלום וצריהם אמרו
נאשם תחת אשר חטאו ליהוה נוה צדק
וה אבותיהם יהוה : נדו מתוך בבל ומארץ
רים יצאו והיו כעתודים לפני צאן : כי הנה
י מעיר ומעלה על בבל קהל גוים גדלים
רץ צפון וערכו לה משם תלכד חציו כגבור
כיל לא ישוב ריקם: והיתה כשדים לשלל כל
ליה ישבעו נאם יהוה: כי תשמחי כי תעלזי
י נחלתי כי תפושי כעגלה דשה ותצהלי
ריס: בושה אמכם מאד חפרה יולדתכם הנה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אחרית גוים מדבר ציה וערבה: מקצף יהוה לא
תשב והיתה שממה כלה כל עבר על בבל ישם
וישרק על כל מכותיה: ערכו על בבל סביב כל
דרכי קשת ידו אליה אל תחמלו אל חץ כי ליהוה
חטאה: הריעו עליה סביב נתנה ידה נפלו
אשויתיה נהרסו חומותיה כי נקמת יהוה היא
הנקמו בה כאשר עשתה עשו לה: כרתו זורע
מבבל ותפש מגל בעת קציר מפני חרב היונה
איש אל עמו יפנו ואיש לארצו ינוסו: שה
פזורה ישראל אריות הדיחו הראשון אכלו מלך
אשור וזה האחרון עצמו נבוכדרצאר מלך בבל:
לכן כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני
פקד אל מלך בבל ואל ארצו כאשר פקדתי אל
מלך אשור: ושובבתי את ישראל אל נוהו ורעה
הכרמל והבשן ובהר אפרים והגלעד תשבע
נפשו: בימים ההם ובעת ההיא נאם יהוה יבקש
את עון ישראל ואיננו ואת חטאת יהודה ולא
תמצאינה כי אסלח לאשר אשאיר: על הארץ
מרתים עלה עליה ואל יושבי פקוד חרב והחרם
אחריהם נאם יהוה ועשה ככל אשר צויתיך: קול
מלחמה בארץ ושבר גדול: איך נגדע וישבר
פטיש כל הארץ איך היתה לשמה בבל בגוים:
יקשתי לך וגם נלכדת בבל ואת לא ידעת
נמצאת וגם נתפשת כי ביהוה התגרית: פתח
יהוה את אוצרו ויוצא את כלי זעמו כי מלאכה
היא לאדני יהוה צבאות בארץ כשדים: באו
לה מקץ פתחו מאבסיה סלוה כמו ערמים
והחרימוה אל תהי לה שארית: חרבו כל פריה
ירדו לטבח הוי עליהם כי בא יומם עת פקדתם:
קול נסים ופלטים מארץ בבל להגיד בציון את
נקמת יהוה אלהינו נקמת היכלו: השמיעו אל
בבל רבים כל דרכי קשת חנו עליה סביב אל יהי
פליטה שלמו לה כפעלה ככל אשר עשתה עשו
לה כי אל יהוה זדה אל קדוש ישראל: לכן יפלו
בחוריה ברחבותיה וכל אנשי מלחמתה ידמו
ביום ההוא נאם יהוה: הנני אליך זדון נאם אדני
יהוה צבאות כי בא יומך עת פקדתיך: וכשל
זדון ונפל ואין לו מקים והצתי אש בעריו
ואכלה כל סביבתיו: כה אמר יהוה צבאות
עשוקים בני ישראל ובני יהודה יחדו וכל
שביהם החזיקו בם מאנו שלחם: גאלם חזק
יהוה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הוה צבאות שמו ריב יריב את ריבם למען
רגיע את הארץ והרגיז ליושבי בבל: חרב על
שדים נאם יהוה ואל ישבי בבל ואל שריה ואל
כמיה: חרב אל הבדים ונאלו חרב אל גבוריה
חתו: חרב אל סוסיו ואל רכבו ואל כל הערב
שר בתוכה והיו לנשים חרב אל אוצרתיה
בזזו: חרב אל מימיה ויבשו כי ארץ פסלים
יא ובאימים יתהוללו: לכן ישבו ציים את איים
שבו בה בנות יענה ולא תשב עוד לנצח ולא
שכון עד דור ודר: כמהפכת אלהים את סדם
את עמרה ואת שכניה נאם יהוה לא ישב שם
יש ולא יגור בה בן אדם: הנה עם בא מצפון
וי גדול ומלכים רבים יערו מירכתי ארץ:
שת וכידן יחזיקו אכזרי המה ולא ירחמו קולם
ם יהמה ועל סוסים ירכבו ערוך כאיש
מלחמה עליך בת בבל: שמע מלך בבל את
מעם ורפו ידיו צרה החזיקתהו חיל כיולדה:
נה כאריה יעלה מגאון הירדן אל נוה איתן כי
רגיעה ארוצם מעליה ומי בחור אליה אפקד כי
י כמוני ומי יועדני ומי זה רעה אשר יעמד
פני: לכן שמעו עצת יהוה אשר יעץ אל בבל
מחשבותיו אשר חשב אל ארץ כשדים אם לא
חבום צעירי הצאן אם לא ישים עליהם נוה:
קול נתפשה בבל נרעשה הארץ וזעקה בגוים
שמע:
כה אמר יהוה הנני מעיר על בבל ואל ישבי
קמי רוח משחית: ושלחתי לבבל זרים וזרוה נא
בקקו את ארצה כי היו עליה מסביב ביום
עה: אל ידרך ידרך הדרך קשתו ואל יתעל
סרינו ואל תחמלו אל בחוריה החרימו כל
צבאה: ונפלו חללים בארץ כשדים ומדקרים
בחוצותיה: כי לא אלמן ישראל ויהודה מאלהיו
יהוה צבאות כי ארצם מלאה אשם מקדוש
ישראל: נסו מתוך בבל ומלטו איש נפשו אל
ידמו בעונה כי עת נקמה היא ליהוה גמול הוא
משלם לה: כוס זהב בבל ביד יהוה משכרת כל
ארץ מיינה שתו גוים על כן יתהללו גוים:
פתאם נפלה בבל ותשבר הילילו עליה קחו צרי
למכאובה אולי תרפא: רפאנו את בבל ולא
נרפתה עזבוה ונלך איש לארצו כי נגע אל
השמים משפטה ונשא עד שחקים: הוציא יהוה
את

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

את צדקתינו באו ונספרה בציון את מעשה
יהוה אלהינו: הברו החצים מלאו השלטים העיר
יהוה את רוח מלכי מדי כי על בבל מזמתו
להשחיתה כי נקמת יהוה היא נקמת היכלו: אל
חומות בבל שאו נס החזיקו המשמר הקימו
שמרים הכינו הארבים כי גם זמם יהוה גם עשה
את אשר דבר אל יושבי בבל: שכנתי על מים
רבים רבת אוצרת בא קצך אמת בצעך: נשבע
יהוה צבאות בנפשו כי אם מלאתיך אדם כילק
וענו עליך הידד: עשה ארץ בכחו מכין תבל
בחכמתו ובתבונתו נטה שמים: לקול תתו המון
מים בשמים ויעל נשאים מקצה ארץ ברקים
למטר עשה ויוצא רוח מאצרותיו: נבער כל אדם
מדעת הוביש כל צרף מפסל כי שקר נסכו ולא
רוח בם: הבל המה מעשה תעתעים בעת
פקדתם יאבדו: לא כאלה חלק יעקוב כי יוצר
הכל הוא ושבט נחלתו יהוה צבאות שמו: מפץ
אתה לי כלי מלחמה ונפצתי בך גוים והשחתי
בך ממלכות: ונפצתי בך סוס ורכבו ונפצתי בך
רכב ורכבו: ונפצתי בך איש ואשה ונפצתי בך
זקן ונער ונפצתי בך בחור ובתולה: ונפצתי בך
רעה ועדרו ונפצתי בך אכר וצמדו ונפצתי בך
פחות וסגנים: ושלמתי לבבל ולכל יושבי
כשדים את כל רעתם אשר עשו בציון לעיניכם
נאם יהוה: הנני אליך הר המשחית נאם יהוה
המשחית את כל הארץ ונטיתי את ידי עליך
וגלגלתיך מן הסלעים ונתתיך להר שרפה: ולא
יקחו ממך אבן לפנה ואבן למוסדות כי שממות
עולם תהיה נאם יהוה: שאו נס בארץ תקעו
שופר בגוים קדשו עליה גוים השמיעו עליה
ממלכות אררט מני ואשכנז פקדו עליה טפסר
העלו סוס כילק סמר: קדשו עליה גוים את
מלכי מדי את פחותיה ואת כל סגניה ואת כל
ארץ ממשלתו: ותרעש הארץ ותחל כי קמה
על בבל מחשבות יהוה לשום את ארץ בבל
לשמה מאין יושב: חדלו גבורי בבל להלחם
ישבו במצדות נשתה גבורתם היו לנשים
הציתו משכנתיה נשברו בריחיה: רץ לקראת
רץ ירוץ ומגיד לקראת מגיד להגיד למלך בבל
כי נלכדה עירו מקצה: והמעברות נתפשו ואת
האגמים שרפו באש ואנשי המלחמה נבהלו: כי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל בת בבל כגרן
עת הדריכה עוד מעט ובאה עת הקציר לה׃
אכלנו הממנו נבוכדראצר מלך בבל הציגנו כלי
ריק בלענו כתנין מלא כרשו מעדני הדיחנו׃
חמסי ושארי על בבל תאמר ישבת ציון ודמי
אל יושבי כשדים תאמר ירושלם׃ לכן כה אמר
יהוה הנני רב את ריבך ונקמתי את נקמתך
והחרבתי את ימה והובשתי את מקורה׃ והיתה
בבל לגלים מעון תנים שמה ושרקה מאין
יושב׃ יחדו ככפרים ישאגו נערו כגורי אריות׃
בחמם אשית את משתיהם והשכרתים למען
יעלזו וישנו שנת עולם ולא יקיצו נאם יהוה׃
אורידם ככרים לטבוח כאילים עם עתודים׃ איך
נלכדה ששך ותתפש תהלת כל הארץ איך היתה
לשמה בבל בגוים׃ עלה על בבל הים בהמון גליו
נכסתה׃ היו עריה לשמה ארץ ציה וערבה ארץ
לא ישב בהן כל איש ולא יעבר בהן בן אדם׃
ופקדתי על בל בבבל והצאתי את בלעו מפיו ולא
ינהרו אליו עוד גוים גם חומת בבל נפלה׃ צאו
מתוכה עמי ומלטו איש את נפשו מחרון אף
יהוה׃ ופן ירך לבבכם ותיראו בשמועה
הנשמעת בארץ ובא בשנה השמועה ואחריו
בשנה השמועה וחמס בארץ משל על משל׃
לכן הנה ימים באים ופקדתי על פסילי בבל וכל
ארצה תבוש וכל חלליה יפלו בתוכה׃ ורננו על
בבל שמים וארץ וכל אשר בהם כי מצפון יבוא
לה השודדים נאם יהוה׃ גם בבל לנפל חללי
ישראל גם לבבל נפלו חללי כל הארץ׃ פלטים
מחרב הלכו אל תעמדו זכרו מרחוק את יהוה
וירושלם תעלה על לבבכם׃ בשנו כי שמענו
חרפה כסתה כלמה פנינו כי באו זרים על
מקדשי בית יהוה׃ לכן הנה ימים באים נאם
יהוה ופקדתי על פסיליה ובכל ארצה יאנק חלל׃
כי תעלה בבל השמים וכי תבצר מרום עזה
מאתי יבאו שדדים לה נאם יהוה׃ קול זעקה
מבבל ושבר גדול מארץ כשדים׃ כי שדד יהוה
את בבל ואבד ממנה קול גדול והמו גליהם כמים
רבים נתן שאון קולם׃ כי בא עליה על בבל
שודד ונלכדו גבוריה חתתה קשתותם כי אל
גמלות יהוה שלם ישלם׃ והשכרתי שריה
וחכמיה פחותיה וסגניה וגבוריה וישנו שנת
עולם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עולם ולא יקיצו נאם המלך יהוה צבאות שמו:
כה אמר יהוה צבאות חמות בבל הרחבה ערער
תתערער ושעריה הגבהים באש יצתו ויגעו
עמים בדי ריק ולאמים בדי אש ויעפו: הדבר
אשר צוה ירמיהו הנביא את שריה בן נריה בן
מחסיה בלכתו את צדקיהו מלך יהודה בבל
בשנת הרביעית למלכו ושריה שר מנוחה:
ויכתב ירמיהו את כל הרעה אשר תבוא אל בבל
אל ספר אחד את כל הדברים האלה הכתבים אל
בבל: ויאמר ירמיהו אל שריה כבאך בבל וראית
וקראת את כל הדברים האלה: ואמרת יהוה
אתה דברת אל המקום הזה להכריתו לבלתי
היות בו יושב למאדם ועד בהמה כי שממות
עולם תהיה: והיה ככלתך לקרא את הספר
הזה תקשר עליו אבן והשלכתו אל תוך פרת:
ואמרת ככה תשקע בבל ולא תקום מפני הרעה
אשר אנכי מביא עליה ויעפו עד הנה דברי
ירמיהו:
בן עשרים ואחת שנה צדקיהו במלכו ואחת נב
עשרה שנה מלך בירושלם ושם אמו חמיטל בת
ירמיהו מלבנה: ויעש הרע בעיני יהוה ככל
אשר עשה יהויקים: כי על אף יהוה היתה
בירושלם ויהודה עד השליכו אותם מעל פניו
וימרד צדקיהו במלך בבל: ויהי בשנה התשעית
למלכו בחדש העשירי בעשור לחדש בא נבוכד
ראצר מלך בבל הוא וכל חילו על ירושלם ויחנו
עליה ויבנו עליה דיק סביב: ותבא העיר במצור
עד עשתי עשרה שנה למלך צדקיהו: בחדש
הרביעי בתשעה לחדש ויחזק הרעב בעיר ולא
היה לחם לעם הארץ: ותבקע העיר וכל אנשי
המלחמה יברחו ויצאו מהעיר לילה דרך שער
בין החמתים אשר על גן המלך וכשדים על
העיר סביב וילכו דרך הערבה: וירדפו חיל
כשדים אחרי המלך וישיגו את צדקיהו בערבת
ירחו וכל חילו נפצו מעליו: ויתפשו את המלך
ויעלו אתו אל מלך בבל רבלתה בארץ חמת
וידבר אתו משפטים: וישחט מלך בבל את בני
צדקיהו לעיניו וגם את כל שרי יהודה שחט
ברבלתה: ואת עיני צדקיהו עור ויאסרהו
בנחשתים ויביאהו מלך בבל בבלה ויתנהו בבית
הפקדת עד יום מותו: ובחדש החמישי בעשור
לחדש

חדש היא שנת תשע עשרה שנה למלך
בוכדראצר מלך בבל בא נבוזראדן רב טבחים
מד לפני מלך בבל בירושלם: וישרף את
ת יהוה ואת בית המלך ואת כל בתי ירושלם
ת כל בית הגדול שרף באש: ואת כל חומת
ושלם סביב נתצו כל חיל כשדים אשר את רב
חים: ומדלות העם ואת יתר העם הנשארים
יר ואת הנפלים אשר נפלו אל מלך בבל ואת
ר האמון הגלה נבוזראדן רב טבחים: ומדלות
רץ השאיר נבוזראדן רב טבחים לכרמים
גבים: ואת עמודי הנחשת אשר לבית
וה ואת המכנות ואת ים הנחשת אשר בבית
וה שברו כשדים וישאו את כל נחשתם בבלה:
ת הסרות ואת היעים ואת המזמרות ואת
זרקת ואת הכפות ואת כל כלי הנחשת אשר
רתו בהם לקחו: ואת הספים ואת המחתות
ת המזרקות ואת הסירות ואת המנרות ואת
פות ואת המנקיות אשר זהב זהב ואשר כסף
לקח רב טבחים: העמודים שנים הים
חד והבקר שנים עשר נחשת אשר תחת
כנות אשר עשה המלך שלמה לבית יהוה לא
משקל לנחשתם כל הכלים האלה: והעמודים
נה עשרה אמה קומה העמד האחד וחוט
ים עשרה אמה יסבנו ועביו ארבע אצבעות
ב: וכתרת עליו נחשת וקומת הכתרת
חת חמש אמות ושבכה ורמונים על הכותרת
יב הכל נחשת וכאלה לעמוד השני ורמונים:
יו הרמנים תשעים וששה רוחה כל הרמנים
ה על השבכה סביב: ויקח רב טבחים את
יה כהן הראש ואת צפניה כהן המשנה ואת
שת שמרי הסף: ומן העיר לקח סריס אחד
ר היה פקיד על אנשי המלחמה ושבעה
שים מראי פני המלך אשר נמצאו בעיר ואת
ר שר הצבא המצבא את עם הארץ וששים
מעם הארץ הנמצאים בתוך העיר: ויקח
ם נבוזראדן רב טבחים וילך אתם אל מלך
רבלתה: ויכה אותם מלך בבל וימתם
לה בארץ חמת ויגל יהודה מעל אדמתו:
העם אשר הגלה נבוכדראצר בשנת שבע
דים שלשת אלפים ועשרים ושלשה: בשנת
ונה עשרה לנבוכדראצר הגלה מירושלם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נפש שמנה מאות שלשים ושנים : בשנ
שלש ועשרים לנבוכדראצר הגלה נבוזראדן
טבחים יהודים נפש שבע מאות ארבעי
וחמשה כל נפש ארבעת אלפים ושש מאות
ויהי בשלשים ושבע שנה לגלות יהויכין מ
יהודה בשנים עשר חדש בעשרים וחמש
לחדש נשא אויל מרדך מלך בבל בשנת מלכ
את ראש יהויכין מלך יהודה ויצא אתו מבי
הכליא: וידבר אתו טבות ויתן את כסאו ממ
לכסא מלכים אשר אתו בבבל : ושנה את ב
כלאו ואכל לחם לפניו תמיד כל ימי חיו: וארח
ארחת תמיד נתנה לו מאת מלך בבל דבר יו
ביומו עד יום מותו כל ימי חייו :

יחזקאל

א ויהי בשלשים שנה ברביעי בחמשה לחד
ואני בתוך הגולה על נהר כבר נפת
השמים ואראה מראות אלהים : בחמש
לחדש היא השנה החמישית לגלות המ
יויכין : היה היה דבר יהוה אל יחזקאל בן ב
הכהן בארץ כשדים על נהר כבר ותהי עליו ש
יד יהוה: וארא והנה רוח סערה באה מן הצ
ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו סביב ומתו
כעין החשמל מתוך האש : ומתוכה דמות אר
חיות וזה מראיהן דמות אדם להנה : וארב
פנים לאחת וארבע כנפים לאחת להם: ורגלי
רגל ישרה וכף רגליהם ככף רגל עגל ונצצי
כעין נחשת קלל : וידי אדם מתחת כנפיהם
ארבעת רבעיהם ופניהם וכנפיהם לארבעת
חברות אשה אל אחותה כנפיהם לא יסבו בלכ
איש אל עבר פניו ילכו : ודמות פניהם פ
אדם ופני אריה אל הימין לארבעתם ופני ש
מהשמאול לארבעתן ופני נשר לארבעת
ופניהם וכנפיהם פרדות מלמעלה לאיש שתי
חוברות איש ושתים מכסות את גויתיהנה
ואיש אל עבר פניו ילכו אל אשר יהיה שמ
הרוח ללכת ילכו לא יסבו בלכתן : ודמות החי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וראיהם כגחלי אש בערות כמראה הלפידים
היא מתהלכת בין החיות ונגה לאש ומן האש
יוצא ברק : והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק :
וארא החיות והנה אופן אחד בארץ אצל החיות
לארבעת פניו : מראה האופנים ומעשיהם
כעין תרשיש ודמות אחד לארבעתן ומראיהם
ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן : על
ארבעת רבעיהן בלכתם ילכו לא יסבו בלכתן :
וגביהן וגבה להם ויראה להם וגבתם מלאת
עינים סביב לארבעתן : ובלכת החיות ילכו
האופנים אצלם ובהנשא החיות מעל הארץ
ינשאו האופנים : על אשר יהיה שם הרוח
ללכת ילכו שמה הרוח ללכת והאופנים ינשאו
לעמתם כי רוח החיה באופנים : בלכתם ילכו
ובעמדם יעמדו ובהנשאם מעל הארץ ינשאו
האופנים לעמתם כי רוח החיה באופנים: ודמות
על ראשי החיה רקיע כעין הקרח הנורא נטוי
על ראשיהם מלמעלה: ותחת הרקיע כנפיהם
ישרות אשה אל אחותה לאיש שתים מכסות
להנה ולאיש שתים מכסות להנה את גויתיהם :
ואשמע את קול כנפיהם כקול מים רבים כקול
שדי בלכתם קול המלה כקול מחנה בעמדם
תרפינה כנפיהן : ויהי קול מעל לרקיע אשר
על ראשם בעמדם תרפינה כנפיהן : וממעל
לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות
כסא ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו
מלמעלה : וארא כעין חשמל כמראה אש בית
לה סביב ממראה מתניו ולמעלה וממראה מתניו
ולמטה ראיתי כמראה אש ונגה לו סביבו כמראה
הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה
הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד יהוה ואראה
ואפל על פני ואשמע קול מדבר :
ויאמר אלי בן אדם עמד על רגליך ואדבר ב
אתך : ותבא בי רוח כאשר דבר אלי ותעמדני
על רגלי ואשמע את מדבר אלי : ויאמר אלי
בן אדם שולח אני אותך אל בני ישראל אל גוים
המורדים אשר מרדו בי המה ואבותם פשעו בי
עד עצם היום הזה : והבנים קשי פנים וחזקי
לב אני שולח אותך אליהם ואמרת אליהם כה
אמר אדני יהוה : והמה אם ישמעו ואם יחדלו
כי בית מרי המה וידעו כי נביא היה בתוכם :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואתה בן אדם אל תירא מהם ומדבריהם אל
תירא כי סרבים וסלונים אותך ואל עקרבים אתה
יושב מדבריהם אל תירא ומפניהם אל תחת כי
בית מרי המה: ודברת את דברי אליהם אם
ישמעו ואם יחדלו כי מרי המה: ואתה בן
אדם שמע את אשר אני מדבר אליך אל תהי
מרי כבית המרי פצה פיך ואכל את אשר אני
נתן אליך: ואראה והנה יד שלוחה אלי והנה
בו מגלת ספר: ויפרש אותה לפני והיא כתובה
פנים ואחור וכתוב אליה קינים והגה והי:

ג ויאמר אלי בן אדם את אשר תמצא אכול
אכול את המגלה הזאת ולך דבר אל בית ישראל
ואפתח את פי ויאכלני את המגלה הזאת: ויאמר
אלי בן אדם בטנך תאכל ומעיך תמלא את המגלה
הזאת אשר אני נתן אליך ואכלה ותהי בפי כדבש
למתוק: ויאמר אלי בן אדם לך בא אל בית
ישראל ודברת בדברי אליהם: כי לא אל עם
עמקי שפה וכבדי לשון אתה שלוח אל בית
ישראל: לא אל עמים רבים עמקי שפה וכבדי
לשון אשר לא תשמע דבריהם אם לא אליהם
שלחתיך המה ישמעו אליך: ובית ישראל לא
יאבו לשמע אליך כי אינם אבים לשמע אלי כי
כל בית ישראל חזקי מצח וקשי לב המה: הנה
נתתי את פניך חזקים לעמת פניהם ואת מצחך
חזק לעמת מצחם: כשמיר חזק מצר נתתי
מצחך לא תירא אותם ולא תחת מפניהם כי בית
מרי המה: ויאמר אלי בן אדם את כל דברי
אשר אדבר אליך קח בלבבך ובאזניך שמע: ולך
בא אל הגולה אל בני עמך ודברת אליהם ואמרת
אליהם כה אמר אדני יהוה אם ישמעו ואם
יחדלו: ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש
גדול ברוך כבוד יהוה ממקומו: וקול כנפי
החיות משיקות אשה אל אחותה וקול האופנים
לעמתם וקול רעש גדול: ורוח נשאתני ותקחני
ואלך מר בחמת רוחי ויד יהוה עלי חזקה:
ואבוא אל הגולה תל אביב הישבים אל נהר כבר
ואשר המה יושבים שם ואשב שם שבעת
ימים משמים בתוכם: ויהי מקצה שבעת
ימים ° ויהי דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם
צפה נתתיך לבית ישראל ושמעת מפי דבר
והזהרת אותם ממני: באמרי לרשע מות תמות

גלא

ולא הזהרתו ולא דברת להזהיר רשע מדרכו
הרשעה לחיתו הוא רשע בעונו ימות ודמו
מידך אבקש: ואתה כי הזהרת רשע ולא שב
מרשעו ומדרכו הרשעה הוא בעונו ימות ואתה
את נפשך הצלת: ובשוב צדיק מצדקו ועשה
עול ונתתי מכשול לפניו הוא ימות כי לא
הזהרתו בחטאתו ימות ולא תזכרן צדקתיו אשר
עשה ודמו מידך אבקש: ואתה כי הזהרתו
צדיק לבלתי חטא צדיק והוא לא חטא חיו יחיה
כי נזהר ואתה את נפשך הצלת: ותהי עלי
שם יד יהוה ויאמר אלי קום צא אל הבקעה
ושם אדבר אותך: ואקום ואצא אל הבקעה והנה
שם כבוד יהוה עמד ככבוד אשר ראיתי על נהר
כבר ואפל על פני: ותבא בי רוח ותעמדני על
רגלי וידבר אתי ויאמר אלי בא הסגר בתוך
ביתך: ואתה בן אדם הנה נתנו עליך עבותים
ואסרוך בהם ולא תצא בתוכם: ולשונך אדביק
אל חכך ונאלמת ולא תהיה להם לאיש מוכיח
כי בית מרי המה: ובדברי אותך אפתח את
פיך ואמרת אליהם כה אמר אדני יהוה השמע
ישמע והחדל יחדל כי בית מרי המה:

ד ואתה בן אדם קח לך לבנה ונתתה אותה
לפניך וחקות עליה עיר את ירושלם: ונתתה
עליה מצור ובנית עליה דיק ושפכת עליה סללה
ונתתה עליה מחנות ושים עליה כרים סביב:
ואתה קח לך מחבת ברזל ונתתה אותה קיר
ברזל בינך ובין העיר והכינתה את פניך אליה
והיתה במצור וצרת עליה אות היא לבית
ישראל: ואתה שכב על צדך השמאלי ושמת
את עון בית ישראל עליו מספר הימים אשר
תשכב עליו תשא את עונם: ואני נתתי לך
את שני עונם למספר ימים שלש מאות ותשעים
יום ונשאת עון בית ישראל: וכלית את אלה
ושכבת על צדך הימיני שנית ונשאת את עון
בית יהודה ארבעים יום יום לשנה יום לשנה
נתתיו לך: ואל מצור ירושלם תכין פניך וזרעך
חשופה ונבאת עליה: והנה נתתי עליך עבותים
ולא תהפך מצדך אל צדך עד כלותך ימי מצורך:
ואתה קח לך חטין ושערים ופול ועדשים ודחן
וכסמים ונתתה אותם בכלי אחד ועשית אותם
לך ללחם מספר הימים אשר אתה שוכב על צדך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שלש מאות ותשעים יום תאכלנו׃ ומאכלך
אשר תאכלנו במשקול עשרים שקל ליום מעת
עד עת תאכלנו׃ ומים במשורה תשתה ששית
ההין מעת עד עת תשתה׃ ועגת שערים
תאכלנה והיא בגללי צאת האדם תעגנה
לעיניהם׃ ויאמר יהוה ככה יאכלו בני ישראל
את לחמם טמא בגוים אשר אדיחם שם׃ ואמר
אהה אדני יהוה הנה נפשי לא מטמאה ונבלה
וטרפה לא אכלתי מנעורי ועד עתה ולא בא ב
בשר פגול׃ ויאמר אלי ראה נתתי לך את צפו
הבקר תחת גללי האדם ועשית את לחמך עליה
ויאמר אלי בן אדם הנני שבר מטה לחם
בירושלם ואכלו לחם במשקל ובדאגה ומים
במשורה ובשממון ישתו׃ למען יחסרו לחם
ומים ונשמו איש ואחיו ונמקו בעונם׃
ה ואתה בן אדם קח לך חרב חדה תער הגלבים
תקחנה לך והעברת על ראשך ועל זקנך ולקחת
לך מאזני משקל וחלקתם׃ שלשית באור
תבעיר בתוך העיר כמלאת ימי המצור ולקחת
את השלשית תכה בחרב סביבותיה והשלשית
תזרה לרוח וחרב אריק אחריהם׃ ולקחת
משם מעט במספר וצרת אתם בכנפיך׃ ומה
עוד תקח והשלכת אתם אל תוך האש ושרפ
אתם באש ממנו תצא אש אל כל בית ישרא
כה אמר אדני יהוה זאת ירושלם בתוך הגוים
שמתיה וסביבותיה ארצות׃ ותמר את משפ
לרשעה מן הגוים ואת חקותי מן הארצות אש
סביבותיה כי במשפטי מאסו וחקותי לא הל
בהם׃ לכן כה אמר אדני יהוה יען המנכם
הגוים אשר סביבותיכם בחקותי לא הלכת
ואת משפטי לא עשיתם וכמשפטי הגוים אש
סביבותיכם לא עשיתם׃ לכן כה אמר אד
יהוה הנני עליך גם אני ועשיתי בתוכך משפטי
לעיני הגוים׃ ועשיתי בך את אשר לא עשיו
ואת אשר לא אעשה כמוהו עוד יען כל תועבתי
לכן אבות יאכלו בנים בתוכך ובנים יאכ
אבותם ועשיתי בך שפטים וזריתי את כ
שאריתך לכל רוח׃ לכן חי אני נאם אדני יהו
אם לא יען את מקדשי טמאת בכל שקוציך ובכ
תועבתיך וגם אני אגרע ולא תחוס עיני וגם א
לא אחמול׃ שלשתיך בדבר ימותו וברעב יכ
בתוכ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תוכך והשלשית בחרב יפלו סביבותיך
שלשית לכל רוח אזרה וחרב אריק אחריהם :
לה אפי והנחתי חמתי בם והנחמתי וידעו כי
י יהוה דברתי בקנאתי בכלותי חמתי בם :
תנך לחרבה ולחרפה בגוים אשר סביבותיך
יני כל עובר : והיתה חרפה וגדופה מוסר
שמה לגוים אשר סביבותיך בעשותי בך
פטים באף ובחמה ובתכחות חמה אני יהוה
רתי : בשלחי את חצי הרעב הרעים בהם
ר היו למשחית אשר אשלח אותם לשחתכם
עב אסף עליכם ושברתי לכם מטה לחם :
לחתי עליכם רעב וחיה רעה ושכלך ודבר
יעבר בך וחרב אביא עליך אני יהוה
רתי :

ויהי דבר יהוה אלי לאמר : בן אדם שים ו
ך אל הרי ישראל והנבא אליהם : ואמרת
י ישראל שמעו דבר אדני יהוה כה אמר אדני
ה להרים ולגבעות לאפיקים ולגיאות הנני
מביא עליכם חרב ואבדתי במותיכם :
טמו מזבחותיכם ונשברו חמניכם והפלתי
ליכם לפני גלוליכם : ונתתי את פגרי בני
ראל לפני גלוליהם וזריתי את עצמותיכם
יבות מזבחותיכם : בכל מושבותיכם הערים
רבנה והבמות תישמנה למען יחרבו ויאשמו
חותיכם ונשברו ונשבתו גלוליכם ונגדעו
ניכם ונמחו מעשיכם : ונפל חלל בתוככם
עתם כי אני יהוה : והותרתי בהיות לכם
טי חרב בגוים בהזרותיכם בארצות : וזכרו
טיכם אתי בגוים אשר נשבו שם אשר
ברתי את לבם הזונה אשר סר מעלי ואת
יהם הזנות אחרי גלוליהם ונקטו בפניהם אל
עות אשר עשו לכל תועבותיהם : וידעו כי
יהוה לא אל חנם דברתי לעשות להם הרעה
ת : כה אמר אדני יהוה הכה בכפך ורקע
לך ואמר אח אל כל תועבות רעות בית
אל אשר בחרב ברעב ובדבר יפלו : הרחוק
ר ימות והקרוב בחרב יפול והנשאר והנצור
ב ימות וכליתי חמתי בם : וידעתם כי אני
ה בהיות חלליהם בתוך גלוליהם סביבות
חותיהם אל כל גבעה רמה בכל ראשי ההרים
ת כל עץ רענן ותחת כל אלה עבתה מקום

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אשר נתנו שם ריח ניחח לכל גלוליהם: ונטיתי
את ידי עליהם ונתתי את הארץ שממה ומשמ
ממדבר דבלתה בכל מושבותיהם וידעו כי אנ
יהוה:

ז ויהי דבר יהוה אלי לאמר: ואתה בן אדם
כה אמר אדני יהוה לאדמת ישראל קץ בא הק
על ארבעת כנפות הארץ: עתה הקץ עלי
ושלחתי אפי בך ושפטתיך כדרכיך ונתתי על
את כל תועבותיך: ולא תחוס עיני עליך ולא
אחמול כי דרכיך עליך אתן ותועבותיך בתוכ
תהיין וידעתם כי אני יהוה: כה אמר אדנ
יהוה רעה אחת רעה הנה באה: קץ בא בא
הקץ הקיץ אליך הנה באה: באה הצפירה אלי
יושב הארץ בא העת קרוב היום מהומה ולא ה
הרים: עתה מקרוב אשפך חמתי עליך וכליתי
אפי בך ושפטתיך כדרכיך ונתתי עליך את כ
תועבותיך: ולא תחוס עיני ולא אחמול כדרכי
עליך אתן ותועבתיך בתוכך תהיין וידעתם כ
אני יהוה מכה: הנה היום הנה באה יצאה
הצפרה צץ המטה פרח הזדון: החמס קם למטה
רשע לא מהם ולא מהמונם ולא מהמהם ולא נ
בהם: בא העת הגיע היום הקונה אל ישמ
והמוכר אל יתאבל כי חרון אל כל המונה: כ
המוכר אל הממכר לא ישוב ועוד בחיים חית
כי חזון אל כל המונה לא ישוב ואיש בעונ
חיתו לא יתחזקו: תקעו בתקוע והכין הכל וא
הלך למלחמה כי חרוני אל כל המונה: החר
בחוץ והדבר והרעב מבית אשר בשדה בחר
ימות ואשר בעיר רעב ודבר יאכלנו: ופלט
פליטיהם והיו אל ההרים כיוני הגאיות כלכ
המות איש בעונו: כל הידים תרפינה וכ
ברכים תלכנה מים: וחגרו שקים וכסתה
אותם פלצות ואל כל פנים בושה ובכל ראשיהם
קרחה: כספם בחוצות ישליכו וזהבם לנדה
יהיה כספם וזהבם לא יוכל להצילם ביום עברת
יהוה נפשם לא ישבעו ומעיהם לא ימלאו כ
מכשול עונם היה: וצבי עדיו לגאון שמה
וצלמי תועבתם שקוציהם עשו בו על כן נתתי
להם לנדה: ונתתיו ביד הזרים לבז ולרשע
הארץ לשלל וחללוה: והסבתי פני מהם וחלל
את צפוני ובאו בה פריצים וחללוה: עשה

הרתוק

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הרתוק כי הארץ מלאה משפט דמים והעיר
מלאה חמס : והבאתי רעי גוים וירשו את
בתיהם והשבתי גאון עזים ונחלו מקדשיהם :
קפדה בא ובקשו שלום ואין : הוה על הוה
תבוא ושמעה אל שמועה תהיה ובקשו חזון
מנביא ותורה תאבד מכהן ועצה מזקנים : המלך
יתאבל ונשיא ילבש שממה וידי עם הארץ
תבהלנה מדרכם אעשה אותם ובמשפטיהם
אשפטם וידעו כי אני יהוה :

ח ויהי בשנה הששית בששי בחמשה לחדש
אני יושב בביתי וזקני יהודה יושבים לפני ותפל
עלי שם יד אדני יהוה : ואראה והנה דמות
כמראה אש ממראה מתניו ולמטה אש וממתניו
ולמעלה כמראה זהר כעין החשמלה : וישלח
תבנית יד ויקחני בציצת ראשי ותשא אתי רוח
בין הארץ ובין השמים ותבא אתי ירושלמה
במראות אלהים אל פתח שער הפנימית הפונה
צפונה אשר שם מושב סמל הקנאה המקנה :
והנה שם כבוד אלהי ישראל כמראה אשר ראיתי
בבקעה : ויאמר אלי בן אדם שא נא עיניך
דרך צפונה ואשא עיני דרך צפונה והנה מצפון
לשער המזבח סמל הקנאה הזה בבאה : ויאמר
אלי בן אדם הראה אתה מהם עשים תועבות
גדלות אשר בית ישראל עשים פה לרחקה מעל
מקדשי ועוד תשוב תראה תועבות גדלות :
ויבא אתי אל פתח החצר ואראה והנה חר אחד
בקיר : ויאמר אלי בן אדם חתר נא בקיר
ואחתר בקיר והנה פתח אחד : ויאמר אלי בא
וראה את התועבות הרעות אשר הם עשים פה :
ואבוא ואראה והנה כל תבנית רמש ובהמה שקץ
וכל גלולי בית ישראל מחקה על הקיר סביב
סביב : ושבעים איש מזקני בית ישראל
ויאזניהו בן שפן עמד בתוכם עמדים לפניהם
ואיש מקטרתו בידו ועתר ענן הקטרת עלה :
ויאמר אלי הראית בן אדם אשר זקני בית ישראל
עשים בחשך איש בחדרי משכיתו כי אמרים
אין יהוה ראה אתנו עזב יהוה את הארץ : ויאמר
אלי עוד תשוב תראה תועבות גדלות אשר המה
עשים : ויבא אתי אל פתח שער בית יהוה
אשר אל הצפונה והנה שם הנשים ישבות
מבכות את התמוז : ויאמר אלי הראית בן אדם

עוד תשוב תראה תועבות גדלות מאלה: ויבא
אתי אל חצר בית יהוה הפנימית והנה פתח
היכל יהוה בין האולם ובין המזבח כעשרים
וחמשה איש אחריהם אל היכל יהוה ופניהם
קדמה והמה משתחויתם קדמה לשמש: ויאמר
אלי הראית בן אדם הנקל לבית יהודה מעשות
את התועבות אשר עשו פה כי מלאו את הארץ
חמס וישבו להכעיסני והנם שלחים את הזמורה
אל אפם: וגם אני אעשה בחמה לא תחוס
עיני ולא אחמול וקראו באזני קול גדול ולא
אשמע אותם:

ט ויקרא באזני קול גדול לאמר קרבו פקדות
העיר ואיש כלי משחתו בידו: והנה ששה
אנשים באים מדרך שער העליון אשר מפנה
צפונה ואיש כלי מפצו בידו ואיש אחד בתוכם
לבוש בדים וקסת הספר במתניו ויבאו ויעמדו
אצל מזבח הנחשת: וכבוד אלהי ישראל נעלה
מעל הכרוב אשר היה עליו אל מפתן הבית
ויקרא אל האיש הלבש הבדים אשר קסת הספר
במתניו: ויאמר יהוה אלו עבר בתוך העיר בתוך
ירושלם והתוית תו על מצחות האנשים
הנאנחים והנאנקים על כל התועבות הנעשות
בתוכה: ולאלה אמר באזני עברו בעיר אחריו
והכו על תחוס עיניכם ואל תחמלו: זקן בחור
ובתולה וטף ונשים תהרגו למשחית ועל כל איש
אשר עליו התו אל תגשו וממקדשי תחלו ויחלו
באנשים הזקנים אשר לפני הבית: ויאמר
אליהם טמאו את הבית ומלאו את החצרות
אללים צאו ויצאו והכו בעיר: ויהי כהכותם
ונאשאר אני ואפלה על פני ואזעק ואמר אהה
אדני יהוה המשחית אתה את כל שארית ישראל
בשפכך את חמתך על ירושלם: ויאמר אלי
עון בית ישראל ויהודה גדול במאד מאד ותמלא
הארץ דמים והעיר מלאה מטה כי אמרו עזב
יהוה את הארץ ואין יהוה ראה: וגם אני לא
תחוס עיני ולא אחמל דרכם בראשם נתתי
והנה האיש לבוש הבדים אשר הקסת במתניו
משיב דבר לאמר עשיתי כאשר צויתני:

י וארא והנה אל הרקיע אשר על ראש
הכרבים כאבן ספיר כמראה דמות כסא נראה
עליהם: ויאמר אל האיש לבש הבדים ויאמר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בא אל בינות לגלגל אל תחת לכרוב ומלא
חפניך גחלי אש מבינות לכרבים וזרק על העיר
ויבא לעיני : והכרבים עמדים מימין לבית
בבאו האיש והענן מלא את החצר הפנימית :
ירם כבוד יהוה מעל הכרוב על מפתן הבית
ימלא הבית את הענן והחצר מלאה את נגה
כבוד יהוה : וקול כנפי הכרובים נשמע עד
החצר החיצנה כקול אל שדי בדברו : ויהי
צותו את האיש לבש הבדים לאמר קח אש
מבינות לגלגל מבינות לכרובים ויבא ויעמד
אצל האופן : וישלח הכרוב את ידו מבינות
כרובים אל האש אשר בינות הכרובים וישא
יתן אל חפני לבש הבדים ויקח ויצא : וירא
כרבים תבנית יד אדם תחת כנפיהם : ואראה
הנה ארבעה אופנים אצל הכרובים אופן אחד
אצל הכרוב אחד ואופן אחד אצל הכרוב אחד
מראה האופנים כעין אבן תרשיש : ומראיהם
דמות אחד לארבעתם כאשר יהיה האופן בתוך
האופן : בלכתם אל ארבעת רבעיהם ילכו לא
יסבו בלכתם כי המקום אשר יפנה הראש אחריו
ילכו לא יסבו בלכתם : וכל בשרם וגבהם וידיהם
וכנפיהם והאופנים מלאים עינים סביב
לארבעתם אופניהם : לאופנים להם קורא
הגלגל באזני : וארבעה פנים לאחד פני האחד
פני הכרוב ופני השני פני אדם והשלישי פני
אריה והרביעי פני נשר : וירמו הכרבים היא
החיה אשר ראיתי בנהר כבר : ובלכת הכרובים
ילכו האופנים אצלם ובשאת הכרובים את
כנפיהם לרום מעל הארץ לא יסבו האופנים גם
הם מאצלם : בעמדם יעמדו וברומם ירומו
אותם כי רוח החיה בהם : ויצא כבוד יהוה
מעל מפתן הבית ויעמד על הכרבים : וישאו
הכרבים את כנפיהם וירומו מן הארץ לעיני
בצאתם והאופנים לעמתם ויעמד פתח שער בית
יהוה הקדמוני וכבוד אלהי ישראל עליהם
מלמעלה : היא החיה אשר ראיתי תחת אלהי
ישראל בנהר כבר ואדע כי כרובים המה : ארבעה
ארבעה פנים לאחד וארבע כנפים לאחד ודמות
ידי אדם תחת כנפיהם : ודמות פניהם המה
הפנים אשר ראיתי על נהר כבר מראיהם ואותם
איש אל עבר פניו ילכו :

יא ותשא אתי רוח ותבא אתי אל שער בית
יהוה הקדמוני הפונה קדימה והנה בפתח
השער עשרים וחמשה איש ואראה בתוכם
את יאזניה בן עזר ואת פלטיהו בן בניהו
שרי העם: ויאמר אלי בן אדם אלה האנשים
החשבים און והיעצים עצת רע בעיר
הזאת: האמרים לא בקרוב בנות בתים
היא הסיר ואנחנו הבשר: לכן הנבא
עליהם הנבא בן אדם: ותפל עלי רוח יהוה
ויאמר אלי אמר כה אמר יהוה כן אמרתם
בית ישראל ומעלות רוחכם אני ידעתיה:
הרביתם חלליכם בעיר הזאת ומלאתם
חוצתיה חלל: לכן כה אמר אדני יהוה חלליכם
אשר שמתם בתוכה המה הבשר והיא הסיר
ואתכם הוציא מתוכה: חרב יראתם וחרב
אביא עליכם נאם אדני יהוה: והוצאתי אתכם
מתוכה ונתתי אתכם ביד זרים ועשיתי בכם
שפטים: בחרב תפלו על גבול ישראל אשפוט
אתכם וידעתם כי אני יהוה: היא לא תהיה לכם
לסיר ואתם תהיו בתוכה לבשר אל גבול ישראל
אשפט אתכם: וידעתם כי אני יהוה אשר בחקי
לא הלכתם ומשפטי לא עשיתם וכמשפטי
הגוים אשר סביבותיכם עשיתם: ויהי כהנבאי
ופלטיהו בן בניה מת ואפל על פני ואזעק קול
גדול ואמר אהה אדני יהוה כלה אתה עשה את
שארית ישראל: ויהי דבר יהוה אלי לאמר: בן
אדם אחיך אחיך אנשי גאלתך וכל בית ישראל
כלה אשר אמרו להם ישבי ירושלם רחקו מעל
יהוה לנו היא נתנה הארץ למורשה: לכן אמר
כה אמר אדני יהוה כי הרחקתים בגוים וכי
הפיצותים בארצות ואהי להם למקדש מעט
בארצות אשר באו שם: לכן אמר כה אמר
אדני יהוה וקבצתי אתכם מן העמים ואספתי
אתכם מן הארצות אשר נפצותם בהם ונתתי
לכם את אדמת ישראל: ובאו שמה והסירו
את כל שקוציה ואת כל תועבתיה ממנה:
ונתתי להם לב אחד ורוח חדשה אתן בקרבכם
והסרתי לב האבן מבשרם ונתתי להם לב בשר
למען בחקתי ילכו ואת משפטי ישמרו ועשו
אתם והיו לי לעם ואני אהיה להם לאלהים: ואל
לב שקוציהם ותועבותיהם לבם הלך דרכם
בראשם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בראשם נתתי נאם ארני יהוה: וישאו הכרובים
את כנפיהם והאופנים לעמתם וכבוד אלהי
ישראל עליהם מלמעלה: ויעל כבוד יהוה
מעל תוך העיר ויעמד על ההר אשר מקדם
לעיר: ורוח נשאתני ותבאני כשדימה אל
הגולה במראה ברוח אלהים ויעל מעלי המראה
אשר ראיתי: וארבר אל הגולה את כל דברי
יהוה אשר הראני:

ויהי דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם בתוך יב
בית המרי אתה ישב אשר עינים להם לראות
לא ראו אזנים להם לשמע ולא שמעו כי בית
מרי הם: ואתה בן אדם עשה לך כלי גולה וגלה
יומם לעיניהם וגלית ממקומך אל מקום אחר
לעיניהם אולי יראו כי בית מרי המה: והוצאת
כליך ככלי גולה יומם לעיניהם ואתה תצא בערב
לעיניהם כמוצאי גולה: לעיניהם חתר לך בקיר
והוצאת בו: לעיניהם על כתף תשא בעלטה
תוציא פניך הכסה ולא תראה את הארץ כי
מופת נתתיך לבית ישראל: ואעש כן כאשר
צויתי כלי הוצאתי ככלי גולה יומם ובערב
חתרתי לי בקיר ביד בעלטה הוצאתי על כתף
נשאתי לעיניהם: ויהי דבר יהוה אלי בבקר
לאמר: בן אדם הלא אמרו אליך בית ישראל בית
המרי מה אתה עשה: אמר אליהם כה אמר ארני
יהוה הנשיא המשא הזה בירושלם וכל בית
ישראל אשר המה בתוכם: אמר אני מופתכם
כאשר עשיתי כן יעשה להם בגולה בשבי ילכו:
והנשיא אשר בתוכם אל כתף ישא בעלטה ויצא
בקיר יחתרו להוציא בו פניו יכסה יען אשר לא
יראה לעין הוא את הארץ: ופרשתי את רשתי
עליו ונתפש במצורתי והבאתי אתו בבלה ארץ
כשדים ואותה לא יראה ושם ימות: וכל אשר
סביבתיו עזרה וכל אגפיו אזרה לכל רוח וחרב
אריק אחריהם: וידעו כי אני יהוה בהפיצי
אותם בגוים וזריתי אותם בארצות: והותרתי
מהם אנשי מספר מחרב מרעב ומדבר למען
יספרו את כל תועבותיהם בגוים אשר באו שם
וידעו כי אני יהוה: ויהי דבר יהוה אלי לאמר:
בן אדם לחמך ברעש תאכל ומימיך ברגזה
ובדאגה תשתה: ואמרת אל עם הארץ כה אמר
ארני יהוה ליושבי ירושלם אל אדמת ישראל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לחמם בדאגה יאכלו ומימיהם בשממון ישת
למען תשם ארצה ממלאה מחמס כל הישבים
בה: והערים הנושבות תחרבנה והארץ שממה
תהיה וידעתם כי אני יהוה: ויהי דבר יהוה אלי
לאמר: בן אדם מה המשל הזה לכם על אדמת
ישראל לאמר יארכו הימים ואבד כל חזון: לכן
אמר אליהם כה אמר אדני יהוה השבתי את
המשל הזה ולא ימשלו אתו עוד בישראל כי אם
דבר אליהם קרבו הימים ודבר כל חזון: כי לא
יהיה עוד כל חזון שוא ומקסם חלק בתוך בית
ישראל: כי אני יהוה אדבר את אשר אדבר דבר
ויעשה לא תמשך עוד כי בימיכם בית המרי
אדבר דבר ועשיתיו נאם אדני יהוה: ויהי דבר
יהוה אלי לאמר: בן אדם הנה בית ישראל
אמרים החזון אשר הוא חזה לימים רבים
ולעתים רחוקות הוא נבא: לכן אמר אליהם כה
אמר אדני יהוה לא תמשך עוד כל דברי אשר
אדבר דבר ויעשה נאם אדני יהוה:

יג ויהי דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם הנבא אל
נביאי ישראל הנבאים ואמרת לנביאי מלבם
שמעו דבר יהוה: כה אמר אדני יהוה הוי על
הנביאים הנבלים אשר הלכים אחר רוחם
ולבלתי ראו: כשעלים בחרבות נביאיך ישראל
היו: לא עליתם בפרצות ותגדרו גדר על בית
ישראל לעמד במלחמה ביום יהוה: חזו שוא
וקסם כזב האמרים נאם יהוה ויהוה לא שלחם
ויחלו לקים דבר: הלא מחזה שוא חזיתם ומקסם
כזב אמרתם ואמרים נאם יהוה ואני לא דברתי
לכן כה אמר אדני יהוה יען דברכם שוא וחזיתם
כזב לכן הנני אליכם נאם אדני יהוה: והיתה ידי
אל הנביאים החזים שוא והקסמים כזב בסו
עמי לא יהיו ובכתב בית ישראל לא יכתבו וא
אדמת ישראל לא יבאו וידעתם כי אני אדני
יהוה: יען וביען הטעו את עמי לאמר שלום
ואין שלום והוא בנה חיץ והנם טחים אתו תפל
אמר אל טחי תפל ויפל היה גשם שוטף ואתנה
אבני אלגביש תפלנה ורוח סערות תבקע והנ
נפל הקיר הלוא יאמר אליכם איה הטיח אש
טחתם: לכן כה אמר אדני יהוה ובקעתי רו
סערות בחמתי וגשם שטף באפי יהיה ואב
אלגביש בחמה לכלה: והרסתי את הקיר אש
טחתם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שחתם תפל והגעתיהו אל הארץ ונגלה יסדו
ונפלה וכליתם בתוכה וידעתם כי אני יהוה:
וכליתי את חמתי בקיר ובטחים אתו תפל ואמר
לכם אין הקיר ואין הטחים אתו: נביאי ישראל
הנבאים אל ירושלם והחזים לה חזון שלם ואין
שלם נאם אדני יהוה: ואתה בן אדם שים פניך
אל בנות עמך המתנבאות מלבהן והנבא עליהן:
ואמרת כה אמר אדני יהוה הוי למתפרות
כסתות על כל אצילי ידי ועשות המספחות
על ראש כל קומה לצודד נפשות הנפשות
תצודדנה לעמי ונפשות לכנה תחיינה:
ותחללנה אתי אל עמי בשעלי שעורים ובפתותי
לחם להמית נפשות אשר לא תמותנה ולחיות
נפשות אשר לא תחיינה בכזבכם לעמי שמעי
כזב: לכן כה אמר אדני יהוה הנני אל
כסתותיכנה אשר אתנה מצודדות שם את
הנפשות לפרחות וקרעתי אתם מעל זרועתיכם
ושלחתי את הנפשות אשר אתם מצדדות את
נפשים לפרחת: וקרעתי את מספחתיכם
והצלתי את עמי מידכן ולא יהיו עוד בידכן
למצודה וידעתן כי אני יהוה: יען הכאות לב
צדיק שקר ואני לא הכאבתיו ולחזק ידי רשע
לבלתי שוב מדרכו הרע להחיתו: לכן שוא לא
תחזינה וקסם לא תקסמנה עוד והצלתי את עמי
מידכן וידעתן כי אני יהוה: ויבוא אלי אנשים
מזקני ישראל וישבו לפני:
ויהי דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם האנשים יד
האלה העלו גלוליהם על לבם ומכשול עונם
נתנו נכח פניהם האדרש אדרש להם: לכן דבר
אותם ואמרת אליהם כה אמר אדני יהוה איש
איש מבית ישראל אשר יעלה את גלוליו אל לבו
ומכשול עונו ישים נכח פניו ובא אל הנביא אני
יהוה נעניתי לו בה ברב גלוליו: למען
תפש את בית ישראל בלבם אשר נזרו מעלי
בגלוליהם כלם: לכן אמר אל בית ישראל כה
אמר אדני יהוה שובו והשיבו מעל גלוליכם
ומעל כל תועבותיכם השיבו פניכם: כי איש
איש מבית ישראל ומהגר אשר יגור בישראל
וינזר מאחרי ויעל גלוליו אל לבו ומכשול עונו
ישים נכח פניו ובא אל הנביא לדרש לו בי אני
יהוה נענה לו בי: ונתתי פני באיש ההוא
והשמותיהו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והשמותיהו לאות ולמשלים והכרתיו מתוך ע
וידעתם כי אני יהוה : והנביא כי יפתה ודי
דבר אני יהוה פתיתי את הנביא ההוא ונטי
את ידי עליו והשמדתיו מתוך עמי ישראי
ונשאו עונם כעון הדרש כעון הנביא יהיה
למען לא יתעו עוד בית ישראל מאחרי ול
יטמאו עוד בכל פשעיהם והיו לי לעם ואני אה
להם לאלהים נאם אדני יהוה : ויהי דבר יהו
אלי לאמרו בן אדם ארץ כי תחטא לי למעל מ
ונטיתי ידי עליה ושברתי לה מטה לח
והשלחתי בה רעב והכרתי ממנה אדם ובהמ
והיו שלשת האנשים האלה בתוכה נח דנ
ואיוב המה בצדקתם ינצלו נפשם נאם א
יהוה לו חיה רעה אעביר בארץ ושכלתה והי
שממה מבלי עובר מפני החיה : שלש
האנשים האלה בתוכה חי אני נאם אדני יהו
אם בנים ואם בנות יצילו המה לבדם ינ
והארץ תהיה שממה : או חרב אביא על הא
ההיא ואמרתי חרב תעבר בארץ והכרתי ממנ
אדם ובהמה: ושלשת האנשים האלה בתוכה
אני נאם אדני יהוה לא יצילו בנים ובנות כי
לבדם ינצלו : או דבר אשלח אל הארץ ההי
ושפכתי חמתי עליה בדם להכרית ממנה אד
ובהמה : ונח דנאל ואיוב בתוכה חי אני נא
אדני יהוה אם בן אם בת יצילו המה בצדקת
יצילו נפשם : כי כה אמר אדני יהוה אף
ארבעת שפטי הרעים חרב ורעב וחיה רעה וד
שלחתי אל ירושלם להכרית ממנה אדם ובה
והנה נותרה בה פלטה המוצאים בנים ובנ
הנם יוצאים אליכם וראיתם את דרכם וא
עלילותם ונחמתם על הרעה אשר הבאתי
ירושלם את כל אשר הבאתי עליה: ונחמו את
כי תראו את דרכם ואת עלילותם וידעתם כי
חנם עשיתי את כל אשר עשיתי בה נאם א
יהוה :
טו ויהי דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם מה יה
עץ הגפן מכל עץ הזמורה אשר היה ב
היער : היקח ממנו עץ לעשות למלאכה א
יקחו ממנו יתד לתלות עליו כל כלי: הנה ל
נתן לאכלה את שני קצותיו אכלה האש ות
נחר היצלח למלאכה : הנה בהיותו תמים
יע

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עשה למלאכה אף כי אש אכלתהו ויחר ונעשה
וד למלאכה: לכן כה אמר אדני יהוה כאשר עץ
נפן בעץ היער אשר נתתיו לאש לאכלה כן
תתי את ישבי ירושלים: ונתתי את פני בהם
האש יצאו והאש תאכלם וידעתם כי אני יהוה
שומי את פני בהם: ונתתי את הארץ שממה
ן מעלו מעל נאם אדני יהוה:

יו ויהי דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם הודע את
ושלם את תועבותיה: ואמרת כה אמר אדני
וה לירושלם מכורתיך ומולדתיך מארץ הכנעני
יך האמרי ואמך חתית: ומולדותיך ביום הולדת
תך לא כרת שרך ובמים לא רחצת למשעי
מלח לא המלחת והחתל לא חתלת: לא חסה
יד עין לעשות לך אחת מאלה לחמלה עליך
שלכי אל פני השדה בגעל נפשך ביום הלדת
ך: ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמיך
ר לך בדמיך חיי ואמר לך בדמיך חיי: רבבה
מח השדה נתתיך ותרבי ותגדלי ותבואי בעדי
ים שדים נכנו ושערך צמח ואת ערם ועריה:
בר עליך ואראך והנה עתך עת דדים ואפרש
י עליך ואכסה ערותך ואשבע לך ואבוא
ית אתך נאם אדני יהוה ותהיי לי: וארחצך
ם ואשטף דמיך מעליך ואסכך בשמן:
בשך רקמה ואנעלך תחש ואחבשך בשש
סך משי: ואעדך עדי ואתנה צמידים על
ורביד על גרונך: ואתן נזם על אפך
לים על אזניך ועטרת תפארת בראשך:
די זהב וכסף ומלבושך ששי ומשי ורקמה
ת ודבש ושמן אכלתי ותיפי במאד מאד
לחי למלוכה: ויצא לך שם בגוים ביפיך כי
הוא בהדרי אשר שמתי עליך נאם אדני
: ותבטחי ביפיך ותזני על שמך ותשפכי
תזנותיך על כל עובר לו יהי: ותקחי מבגדיך
שי לך במות טלאות ותזני עליהם לא באות
היה: ותקחי כלי תפארתך מזהבי ומכספי
נתתי לך ותעשי לך צלמי זכר ותזני בם:
אי את בגדי רקמתך ותכסים ושמני וקטרתי
לפניהם: ולחמי אשר נתתי לך סלת ושמן
האכלתיך ונתתיהו לפניהם לריח ניחח
נאם אדני יהוה: ותקחי את בניך ואת
ך אשר ילדתי לי ותזבחים להם לאכול

המעט מתזנותך: ותשחטי את בני ותתנים
בהעביר אותם להם: ואת כל תועבתיך ותזנתיך
לא זכרתי את ימי נעוריך בהיותך עירם ועריה
מתבוססת בדמך היית: ויהי אחרי כל רעתך אוי
אוי לך נאם ארני יהוה: ותבני לך גב ותעשי לך
רמה בכל רחוב: אל כל ראש דרך בנית רמתך
ותתעבי את יפיך ותפשקי את רגליך לכל עובר
ותרבי את תזנותך: ותזני אל בני מצרים שכניך
גדלי בשר ותרבי את תזנותך להכעסני: והנה
נטיתי ידי עליך ואגרע חקך ואתנך בנפש
שנאתיך בנות פלשתים הנכלמות מדרכך זמה:
ותזני אל בני אשור מבלתי שבעתך ותזנים וגם
לא שבעת: ותרבי את תזנותך אל ארץ כנען
כשדימה וגם בזאת לא שבעת: מה אמלה לבתך
נאם ארני יהוה בעשותך את כל אלה מעשה
אשה זונה שלטת: בבנותיך גבך בראש כל דרך
ורמתך עשיתי בכל רחוב ולא הייתי כזונה
לקלס אתנן: האשה המנאפת תחת אישה תקח
את זרים: לכל זנות יתנו נדה ואת נתת את
נדניך לכל מאהביך ותשחדי אותם לבוא אלי
מסביב בתזנותיך: ויהי בך הפך מן הנשים
בתזנותיך ואחריך לא זונה ובתתך אתנן ואתנ
לא נתן לך ותהי להפך: לכן זונה שמעי דב
יהוה: כה אמר ארני יהוה יען השפך נחשת
ותגלה ערותך בתזנותיך על מאהביך ועל כ
גלולי תועבותיך וכדמי בניך אשר נתתי להם
לכן הנני מקבץ את כל מאהביך אשר ערבת
עליהם ואת כל אשר אהבת על כל אשר שנאת
וקבצתי אתם עליך מסביב וגליתי ערותך אלה
וראו את כל ערותך: ושפטתיך משפטי נאפו
ושפכת דם ונתתיך דם חמה וקנאה: ונתת
אותך בידם והרסו גבך ונתצו רמתיך והפשי
אותך בגדיך ולקחו כלי תפארתך והניחוך עי
ועריה: והעלו עליך קהל ורגמו אותך בא
ובתקוך בחרבותם: ושרפו בתיך באש ועשו ב
שפטים לעיני נשים רבות והשבתיך מזונה וג
אתנן לא תתני עוד: והניחתי חמתי בך וסר
קנאתי ממך ושקטתי ולא אכעס עוד: יען אש
לא זכרתי את ימי נעוריך ותרגזי לי בכל אל
וגם אני הא דרכך בראש נתתי נאם ארני יהו
ולא עשיתי את הזמה על כל תועבתיך: הנה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

של עליך ימשל לאמר כאמה בתה: בת אמך
עלת אישה ובניה ואחות אחותך את אשר
ל אנשיהן ובניהן אמכן חתית ואביכן אמרי:
חותך הגדולה שמרון היא ובנותיה היושבת
שמאולך ואחותך הקטנה ממך היושבת
מינך סדם ובנותיה: ולא בדרכיהן הלכת
ועבותיהן עשית כמעט קט ותשחתי מהן
דרכיך: חי אני נאם אדני יהוה אם עשתה
ם אחותך היא ובנותיה כאשר עשית את
ותיך: הנה זה היה עון סדם אחותך גאון
עת לחם ושלות השקט היה לה ולבנותיה
עני ואביון לא החזיקה: ותגבהינה ותעשינה
נבה לפני ואסיר אתהן כאשר ראיתי:
מרון כחצי חטאתיך לא חטאה ותרבי את
עבותיך מהנה ותצדקי את אחותיך בכל
עבותיך אשר עשיתי: גם את שאי כלמתך
ר פללת לאחותך בחטאתיך אשר התעבת
תצדקנה ממך וגם את בושי ושאי כלמתך
קתך אחיותך: ושבתי את שבותהן את
ת סדם ובנותיה ואת שבית שמרון ובנותיה
בית שביתיך בתוכהנה: למען תשאי כלמתך
למת מכל אשר עשית בנחמך אתן: ואחותיך
ובנותיה תשבן לקדמתן ושמרון ובנותיה
בן לקדמתן ואת ובנותיך תשבינה
מתכן: ולוא היתה סדם אחותך לשמועה
ך ביום גאוניך: בטרם תגלה רעתך כמו עת
ת בנות ארם וכל סביבותיה בנות פלשתים
טות אותך מסביב: את זמתך ואת
בותיך את נשאתים נאם יהוה: כי כה אמר
יהוה ועשית אותך כאשר עשית אשר
ת אלה להפר ברית: וזכרתי אני את בריתי
בימי נעוריך והקימותי לך ברית עולם:
רת את דרכיך ונכלמת בקחתך את אחותיך
לות ממך אל הקטנות ממך ונתתי אתהן לך
ת ולא מבריתך: והקימתי אני את בריתי
וידעת כי אני יהוה: למען תזכרי ובשת
יהיה לך עוד פתחון פה מפני כלמתך בכפרי
ל אשר עשית נאם אדני יהוה:
יהי דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם חוד יז
ומשל משל אל בית ישראל: ואמרת כה
אדני יהוה הנשר הגדול גדול הכנפים ארך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

האבר מלא הנוצה אשר לו הרקמה בא א
הלבנון ויקח את צמרת הארז: את ראש
יניקותיו קטף ויביאהו אל ארץ כנען בעי
רכלים שמו: ויקח מזרע הארץ ויתנהו בשד
זרע קח על מים רבים צפצפה שמו: ויצמח ויה
לגפן סרחת שפלת קומה לפנות דליותיו אל
ושרשיו תחתיו יהיו ותהי לגפן ותעש בדי
ותשלח פארת: ויהי נשר אחד גדול גדל כנפי
ורב נוצה והנה הגפן הזאת כפנה שרשיה על
ודליותיו שלחה לו להשקות אותה מערגו
מטעה: אל שדה טוב אל מים רבים היא שתו
לעשות ענף ולשאת פרי להיות לגפן אדרת
אמר כה אמר אדני יהוה תצלח הלא את שרשי
ינתק ואת פריה יקוסס ויבש כל טרפי צמחה
תיבש ולא בזרוע גדולה ובעם רב למשאות או
משרשיה: והנה שתולה התצלח הלא כגע
בה רוח הקדים תיבש יבש על ערגת צמח
תיבש: ויהי דבר יהוה אלי לאמר: אמר נ
לבית המרי הלא ידעתם מה אלה אמר הנה ב
מלך בבל ירושלם ויקח את מלכה ואת שרי
ויבא אותם אליו בבלה: ויקח מזרע המלוכ
ויכרת אתו ברית ויבא אתו באלה ואת אילי האר
לקח: להיות ממלכה שפלה לבלתי התנשא
לשמר את בריתו לעמדה: וימרד בו לשל
מלאכיו מצרים לתת לו סוסים ועם רב היצ
הימלט העשה אלה והפר ברית ונמלט: ח
אני נאם אדני יהוה אם לא במקום המ
הממליך אתו אשר בזה את אלתו ואשר הפר א
בריתו אתו בתוך בבל ימות: ולא בחיל גד
ובקהל רב יעשה אותו פרעה במלחמה בש
סללה ובבנות דיק להכרית נפשות רבות: וב
אלה להפר ברית והנה נתן ידו וכל אלה עשה
ימלט: לכן כה אמר אדני יהוה חי אני אם ל
אלתי אשר בזה ובריתי אשר הפיר ונתת
בראשו: ופרשתי עליו רשתי ונתפש במצודו
והביאותיהו בבלה ונשפטתי אתו שם מעלו אש
מעל בי: ואת כל מברחו בכל אגפיו בחרב יפ
והנשארים לכל רוח יפרשו וידעתם כי אני יה
דברתי: כה אמר אדני יהוה ולקחתי א
מצמרת הארז הרמה ונתתי מראש ינקותיו ר
אקטף ושתלתי אני על הר גבה ותלול: בה
מרום

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

רום ישראל אשתלנו ונשא ענף ועשה פרי
יה לארז אדיר ושכנו תחתיו כל צפור כל כנף
צל דליותיו תשכנה׃ וידעו כל עצי השדה
אני יהוה השפלתי עץ גבה הגבהתי עץ שפל
ובשתי עץ לח והפרחתי עץ יבש אני יהוה
ברתי ועשיתי׃

ויהי דבר יהוה אלי לאמר׃ מה לכם אתם
שלים את המשל הזה על אדמת ישראל לאמר יח
בות יאכלו בסר ושני הבנים תקהינה׃ חי אני
ום ארני יהוה אם יהיה לכם עוד משל המשל
זה בישראל׃ הן כל הנפשות לי הנה כנפש
אב וכנפש הבן לי הנה הנפש החטאת היא
חמות׃ ואיש כי יהיה צריק ועשה משפט
דקה׃ אל ההרים לא אכל ועיניו לא נשא אל
ולי בית ישראל ואת אשת רעהו לא טמא ואל
שה נדה לא יקרב׃ ואיש לא יונה חבלתו חוב
ויב גזלה לא יגזל לחמו לרעב יתן וערם יכסה
ד׃ בנשך לא יתן ותרבית לא יקח מעול
יב ידו משפט אמת יעשה בין איש לאיש׃
וקותי יהלך ומשפטי שמר לעשות אמת צריק
א חיה יחיה נאם ארני יהוה׃ והוליד בן פריץ
פך דם ועשה אח מאחד מאלה׃ והוא את כל
ה לא עשה כי גם אל ההרים אכל ואת אשת
הו טמא׃ עני ואביון הונה גזלות גזל חבל
ישיב ואל הגלולים נשא עיניו תועבה עשה׃
שך נתן ותרבית לקח וחי לא יחיה את כל
ועבות האלה עשה מות יומת דמיו בו יהיה׃
ה הוליד בן וירא את כל חטאת אביו אשר
זה ויראו ולא יעשה כהן׃ על ההרים לא אכל
ניו לא נשא אל גלולי בית ישראל את אשת
הו לא טמא׃ ואיש לא הונה חבל לא חבל
לה לא גזל לחמו לרעב נתן וערם כסה בגד׃
כי השיב ידו נשך ותרבית לא לקח משפטי
ה בחקותי הלך הוא לא ימות בעון אביו
ה יחיה׃ אביו כי עשק עשק גזל גזל אח
זר לא טוב עשה בתוך עמיו והנה מת בעונו׃
רתם מדע לא נשא הבן בעון האב והבן
פט וצדקה עשה את כל חקותי שמר ויעשה
ם חיה יחיה׃ הנפש החטאת היא תמות בן
ישא בעון האב ואב לא ישא בעון הבן צדקת
ויק עליו תהיה ורשעת רשע עליו תהיה׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והרשע כי ישוב מכל חטאתו אשר עשה ושמר
את כל חקותי ועשה משפט וצדקה חיה יחיה
לא ימות: כל פשעיו אשר עשה לא יזכרו לו
בצדקתו אשר עשה יחיה: החפץ אחפץ מות
רשע נאם אדני יהוה הלא בשובו מדרכו וחיה:
ובשוב צדיק מצדקתו ועשה עול ככל התועבות
אשר עשה הרשע יעשה וחי כל צדקתו אשר
עשה לא תזכרנה במעלו אשר מעל ובחטאתו
אשר חטא בם ימות: ואמרתם לא יתכן דרך
אדני שמעו נא בית ישראל הדרכי לא יתכן הלא
דרכיכם לא יתכנו: בשוב צדיק מצדקתו
ועשה עול ומת עליהם בעולו אשר עשה ימות:
ובשוב רשע מרשעתו אשר עשה ויעש משפט
וצדקה הוא את נפשו יחיה: ויראה וישוב מכל
פשעיו אשר עשה חיו יחיה לא ימות: ואמרו
בית ישראל לא יתכן דרך אדני הדרכי לא יתכנו
בית ישראל הלא דרכיכם לא יתכן: לכן איש
כדרכיו אשפט אתכם בית ישראל נאם אדני
יהוה שובו והשיבו מכל פשעיכם ולא יהיה לכם
למכשול עון: השליכו מעליכם את כל פשעיכם
אשר פשעתם בם ועשו לכם לב חדש ורוח
חדשה ולמה תמותו בית ישראל: כי לא אחפץ
במות המת נאם אדני יהוה והשיבו וחיו:

יט ואתה שא קינה אל נשיאי ישראל: ואמרת
מה אמך לביא בין אריות רבצה בתוך כפירים
רבתה גוריה: ותעל אחד מגוריה כפיר היה
וילמד לטרף טרף אדם אכל: וישמעו אליו
גוים בשחתם נתפש ויביאהו בחחים אל ארץ
מצרים: ותרא כי נוחלה אבדה תקותה ותקח
אחד מגוריה כפיר שמתהו: ויתהלך בתוך
אריות כפיר היה וילמד לטרף טרף אדם אכל:
וירע אלמנותיו ועריהם החריב ותשם ארץ
ומלאה מקול שאגתו: ויתנו עליו גוים סביב
ממדינות ויפרשו עליו רשתם בשחתם נתפש:
ויתנהו בסוגר בחחים ויבאהו אל מלך בבל יבאהו
במצדות למען לא ישמע קולו עוד אל הרי
ישראל: אמך כגפן בדמך על מים שתולה
פריה וענפה היתה ממים רבים: ויהיו לה
מטות עז אל שבטי משלים ותגבה קומתו על
בין עבתים וירא בגבהו ברב דליתיו: ותתש
בחמה לארץ השלכה ורוח הקדים הוביש פריה

התפרק

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נפרקו ויבשו מטה עזה אש אכלתהו : ועתה
תולה במדבר בארץ ציה וצמא : ותצא אש
מטה בדיה פריה אכלה ולא היה בה מטה עז
בט למשול קינה היא ותהי לקינה :
כ ויהי בשנה השביעית בחמשי בעשור לחדש
או אנשים מזקני ישראל לדרש את יהוה וישבו
ני : ויהי דבר יהוה אלי לאמר : בן אדם
ר את זקני ישראל ואמרת אלהם כה אמר
ני יהוה הלדרש אתי אתם באים חי אני אם
רש לכם נאם אדני יהוה : התשפוט אתם
תשפוט בן אדם את תועבא אבותם הודיעם :
מרת אליהם כה אמר אדני יהוה ביום בחרי
שראל ואשא ידי לזרע בית יעקב ואודע להם
ארץ מצרים ואשא ידי להם לאמר אני יהוה
להיכם: ביום ההוא נשאתי ידי להם להוציאם
ארץ מצרים אל ארץ אשר תרתי להם זבת חלב
בש צבי היא לכל הארצות : ואמר אלהם
יש שקוצי עיניו השליכו ובגלולי מצרים אל
טמאו אני יהוה אלהיכם : וימרו בי ולא אבו
שמע אלי איש את שקוצי עיניהם לא השליכו
את גלולי מצרים לא עזבו ואמר לשפך חמתי
ליהם לכלות אפי בהם בתוך ארץ מצרים: ואעש
מען שמי לבלתי החל לעיני הגוים אשר המה
תוכם אשר נודעתי אליהם לעיניהם להוציאם
ארץ מצרים: ואוציאם מארץ מצרים ואבאם
ל המדבר : ואתן להם את חקותי ואת משפטי
ודעתי אותם אשר יעשה אותם האדם וחי
הם : וגם את שבתותי נתתי להם להיות
אות ביני וביניהם לדעת כי אני יהוה מקדשם :
מרו בי בית ישראל במדבר באקותי לא הלכו
את משפטי מאסו אשר יעשה אותם האדם וחי
הם ואת שבתתי חללו מאד ואמר לשפך חמתי
ליהם במדבר לכלותם : ואעשה למען שמי
בלתי החל לעיני הגוים אשר הוצאתים
עיניהם : וגם אני נשאתי ידי להם במדבר
בלתי הביא אותם אל הארץ אשר נתתי זבת
לב ודבש צבי היא לכל הארצות : יען
משפטי מאסו ואת חקותי לא הלכו בהם ואת
בתותי חללו כי אחרי גלוליהם לבם הלך :
תחס עיני עליהם משחתם ולא עשיתי אותם
לה במדבר : ואמר אל בניהם במדבר בחוקי

אבותיכם אל תלכו ואת משפטיהם אל תשמרו
ובגלוליהם אל תטמאו : אני יהוה אלהיכם
בחקותי לכו ואת משפטי שמרו ועשו אותם
ואת שבתותי קדשו והיו לאות ביני וביניכם
לדעת כי אני יהוה אלהיכם : וימרו בי הבנים
בחקותי לא הלכו ואת משפטי לא שמרו לעשות
אותם אשר יעשה אותם האדם וחי בהם את
שבתותי חללו ואמר לשפך חמתי עליהם לכלות
אפי בם במדבר : והשיבתי את ידי ואעש למען
שמי לבלתי החל לעיני הגוים אשר הוצאת
אותם לעיניהם : גם אני נשאתי את ידי להם
במדבר להפיץ אתם בגוים ולזרות אותם בארצות
יען משפטי לא עשו וחקותי מאסו ואת שבתותי
חללו ואחרי גלולי אבותם היו עיניהם : וגם
אני נתתי להם חקים לא טובים ומשפטים לא
יחיו בהם : ואטמא אותם במתנותם בהעביר
כל פטר רחם למען אשמם למען אשר ידעו אשר
אני יהוה : לכן דבר אל בית ישראל בן אדם
ואמרת אליהם כה אמר אדני יהוה עוד זאת
גדפו אותי אבותיכם במעלם בי מעל : ואביא
אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה להם
ויראו כל גבעה רמה וכל עץ עבות ויזבחו שם
את זבחיהם ויתנו שם כעס קרבנם וישימו שם
ריח ניחוחיהם ויסיכו שם את נסכיהם : ואמר
אלהם מה הבמה אשר אתם הבאים שם ויקרא
שמה במה עד היום הזה : לכן אמר אל בית
ישראל כה אמר אדני יהוה הבדרך אבותיכם
אתם נטמאים ואחרי שקוציהם אתם זנים
ובשאת מתנותיכם בהעביר בניכם באש אתם
נטמאים לכל גלוליכם עד היום ואני אדרש לכם
בית ישראל חי אני נאם אדני יהוה אם אדרש
לכם : והעלה על רוחכם היו לא תהיה אשר
אתם אמרים נהיה כגוים כמשפחות הארצות
לשרת עץ ואבן : חי אני נאם אדני יהוה אם
לא ביד חזקה ובזרוע נטויה ובחמה שפוכה
אמלוך עליכם : והוצאתי אתכם מן העמים
וקבצתי אתכם מן הארצות אשר נפוצתם בם
ביד חזקה ובזרוע נטויה ובחמה שפוכה :
והבאתי אתכם אל מדבר העמים ונשפטתי אתכם
שם פנים אל פנים : כאשר נשפטתי את
אבתיכם במדבר ארץ מצרים כן אשפט אתכם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ום אדני יהוה : והעברתי אתכם תחת השבט
באתי אתכם במסרת הברית : וברותי מכם
מרדים והפושעים בי מארץ מגוריהם אוציא
תם ואל אדמת ישראל לא יבוא וידעתם כי אני
וה : ואתם בית ישראל כה אמר אדני יהוה
ש גלוליו לכו עבדו ואחר אם אינכם שמעים
י ואת שם קדשי לא תחללו עוד במתנותיכם
גלוליכם : כי בהר קדשי בהר מרום ישראל
ם אדני יהוה שם יעבדני כל בית ישראל כלה
רץ שם ארצם ושם אדרוש את תרומתיכם
ת ראשית משאותיכם בכל קדשיכם : בריח
הח ארצה אתכם בהוציאי אתכם מן העמים
בצתי אתכם מן הארצות אשר נפצתם בם
קדשתי בכם לעיני הגוים : וידעתם כי אני
וה בהביאי אתכם אל אדמת ישראל אל הארץ
שר נשאתי את ידי לתת אותה לאבותיכם :
כרתם שם את דרכיכם ואת כל עלילותיכם
שר נטמאתם בם ונקטותם בפניכם בכל
עותיכם אשר עשיתם: וידעתם כי אני יהוה
עשותי אתכם למען שמי לא כדרכיכם הרעים
עלילותיכם הנשחתות בית ישראל נאם אדני
הוה:

ויהי דבר יהוה אלי לאמר : בן אדם שים כא
כיך דרך תימנה והטף אל דרום והנבא אל יער
שדה נגב : ואמרת ליער הנגב שמע דבר
הוה כה אמר אדני יהוה הנני מצית בך אש
אכלה בך כל עץ לח וכל עץ יבש לא תכבה להבת
להבת ונצרבו בה כל פנים מנגב צפונה: וראו
ל בשר כי אני יהוה בערתיה לא תכבה : ואמר
הה אדני יהוה המה אמרים לי הלוא ממשל
שלים הוא : ויהי דבר יהוה אלי לאמר : בן
רם שים פניך אל ירושלם והטף אל מקדשים
הנבא אל אדמת ישראל : ואמרת לאדמת
שראל כה אמר יהוה הנני אליך והוצאתי חרבי
תערה והכרתי ממך צדיק ורשע : יען אשר
כרתי ממך צדיק ורשע לכן תצא חרבי מתערה
ל כל בשר מנגב צפון : וידעו כל בשר כי אני
הוה הוצאתי חרבי מתערה לא תשוב עוד :
אתה בן אדם האנח בשברון מתנים ובמרירות
אנח לעיניהם : והיה כי יאמרו אליך על מה
תה נאנח ואמרת אל שמועה כי באה ונמס כל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לב ורפו כל ידים וכהתה כל רוח וכל ברכים
תלכנה מים הנה באה ונהיתה נאם אדני יהוה
ויהי דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם הנבא ואמרת
כה אמר יהוה אמר חרב חרב הוחדה וגם מרוטה
למען טבח טבח הוחדה למען היה לה ברק מרטה
או נשיש שבט בני מאסת כל עץ: ויתן אתה
למרטה לתפש בכף היא הוחדה חרב והיא מרטה
לתת אותה ביד הורג: זעק והילל בן אדם כי
היא היתה בעמי היא בכל נשיאי ישראל מגור
אל חרב היו את עמי לכן ספק אל ירך: כי בח
ומה אם גם שבט מאסת לא יהיה נאם אדני
יהוה: ואתה בן אדם הנבא והך כף אל כ
ותכפל חרב שלישתה חרב חללים היא חרב חל
הגדול החדרת להם: למען למוג לב והרבה
המכשלים על כל שעריהם נתתי אבחת חר
אח עשויה לברק מעטה לטבח: התאחד
הימיני השימי השמילי אנה פניך מעדות: וג
אני אכה כפי אל כפי והניחתי חמתי אני יהו
דברתי: ויהי דבר יהוה אלי לאמר: ואתה ב
אדם שים לך שנים דרכים לבוא חרב מלך בב
מארץ אחד יצאו שניהם ויד ברא בראש דר
עיר ברא: דרך תשים לבוא חרב את רבת בנ
עמון ואת יהודה בירושלם בצורה: כי עמ
מלך בבל אל אם הדרך בראש שני הדרכים לקס
קסם קלקל בחצים שאל בתרפים ראה בכבד
בימינו היה הקסם ירושלם לשום כרים לפת
פה ברצח להרים קול בתרועה לשום כרים ע
שערים לשפך סללה לבנות דיק: והיה להם
כקסום שוא בעיניהם שבעי שבעות להם והו
מזכיר עון להתפש: לכן כה אמר אדני יהוה
יען הזכרכם עונכם בהגלות פשעיכם להראות
חטואתיכם בכל עלילותיכם יען הזכרכם בכ
תתפשו: ואתה חלל רשע נשיא ישראל אש
בא יומו בעת עון קץ: כה אמר אדני יהוה
הסיר המצנפת והרים העטרה זאת לא זאת
השפלה הגבה והגבה השפיל: עוה עוה עוה
אשימנה גם זאת לא היה עד בא אשר לו המשפ
ונתתיו: ואתה בן אדם הנבא ואמרת כה
אמר אדני יהוה אל בני עמון ואל חרפתם
ואמרת חרב חרב פתוחה לטבח מרוטה להכי
למען ברק: בחזות לך שוא בקסם לך כז
לתת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

את אותך אל צוארי חללי רשעים אשר בא
ם בעת עון קץ : השב אל תערה במקום
ר נבראת בארץ מכרותיך אשפט אתך :
פכתי עליך זעמי באש עברתי אפיח עליך
תתיך ביד אנשים בערים חרשי משחית :
ש תהיה לאכלה דמך יהיה בתוך הארץ לא
כרי כי אני יהוה דברתי :
ויהי דבר יהוה אלי לאמר : ואתה בן אדם כב
שפט התשפט את עיר הדמים והודעתה את
תועבתיה : ואמרת כה אמר ארני יהוה עיר
פכת דם בתוכה לבוא עתה ועשתה גלולים
יה לטמאה : בדמך אשר שפכת אשמת
לוליך אשר עשית טמאת ותקריבי ימיך
בוא עד שנותיך על כן נתתיך חרפה לגוים
לסה לכל הארצות : הקרבות והרחקות ממך
קלסו בך טמאת השם רבת המהומה : הנה
יאי ישראל איש לזרעו היו בך למען שפך
: אב ואם הקלו בך לגר עשו בעשק בתוכך
ום ואלמנה הונו בך : קדשי בזית ואת
תתי חללת : אנשי רכיל היו בך למען שפך
ואל ההרים אכלו בך זמה עשו בתוכך : ערות
גלה בך טמאת הנדה ענו בך : ואיש את
ת רעהו עשה תועבה ואיש את כלתו טמא
מה ואיש את אחתו בת אביו ענה בך : שחד
חו בך למען שפך דם נשך ותרבית לקחת
בצעי רעיך בעשק ואותי שכחת נאם ארני
וה : והנה הכיתי כפי אל בצעך אשר עשית
ל דמך אשר היו בתוכך : היעמד לבך אם
זקנה ידיך לימים אשר אני עשה אותך אני
ה דברתי ועשיתי : והפיצותי אותך בגוים
יתיך בארצות והתמותי טמאתך ממך : ונחלת
לעיני גוים וידעת כי אני יהוה : ויהי דבר
ה אלי לאמר : בן אדם היו לי בית ישראל
וג כלם נחשת ובדיל וברזל ועופרת בתוך
סיגים כסף היו : לכן כה אמר ארני יהוה
היות כלכם לסגים לכן הנני קבץ אתכם אל
ירושלם : קבצת כסף ונחשת וברזל
פרת ובדיל אל תוך כור לפחת עליו אש
תיך כן אקבץ באפי ובחמתי והנחתי
תכתי אתכם : וכנסתי אתכם ונפחתי עליכם
ש עברתי ונתכתם בתוכה : כהתוך כסף

בתוך כור כן תתכו בתוכה וידעתם כי אני יה
שפכתי חמתי עליכם : ויהי דבר יהוה
לאמר: בן אדם אמר לה את ארץ לא מטה
היא לא גשמה ביום זעם: קשר נביאיה בת
כארי שואג טרף טרף נפש אכלו חסן ויקר יק
אלמנותיה הרבו בתוכה : כהניה חמסו תו
ויחללו קדשי בין קדש לחל לא הבדילו ו
הטמא לטהור לא הודיעו ומשבתותי העל
עיניהם ואחל בתוכם : שריה בקרבה כזא
טרפי טרף לשפך דם לאבד נפשות למען ב
בצע : ונביאיה טחו להם תפל חזים ש
וקסמים להם כזב אמרים כה אמר אדני יה
ויהוה לא דבר : עם הארץ עשקו עשק וג
גזל ועני ואביון הונו ואת הגר עשקו ב
משפט: ואבקש מהם איש גדר גדר ועמד בפ
לפני בעד הארץ לבלתי שחתה ולא מצאת
ואשפך עליהם זעמי באש עברתי כליתים דרכ
בראשם נתתי נאם אדני יהוה :

כג ויהי דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם שת
נשים בנות אם אחת היו : ותזנינה במצרי
בנעוריהן זנו שמה מעכו שדיהן ושם עשו ד
בתוליהן : ושמותן אהלה הגדולה ואהלי
אחותה ותהיין לי ותלדנה בנים ובנות ושמ
שמרון אהלה וירושלם אהליבה : ותזן אהל
תחתי ותעגב על מאהביה אל אשור קרובים
לבשי תכלת פחות וסגנים בחורי חמד כ
פרשים רכבי סוסים : ותתן תזנותיה עלי
מבחר בני אשור כלם ובכל אשר עגבה ב
גלוליהם נטמאה : ואת תזנותיה ממצרים
עזבה כי אותה שכבו בנעוריה והמה עשו ד
בתוליה וישפכו תזנותם עליה : לכן נתתי
ביד מאהביה ביד בני אשור אשר עגבה עליה
המה גלו ערותה בניה ובנותיה לקחו ואות
בחרב הרגו ותהי שם לנשים ושפוטים עשו ב
ותרא אחותה אהליבה ותשחת עגבתה ממנ
ואת תזנותיה מזנוני אחותה : אל בני אש
עגבה פחות וסגנים קרבים לבשי מכלול פרש
רכבי סוסים בחורי חמד כלם : וארא כי נטמ
דרך אחד לשתיהן : ותוסף אל תזנותיה ותר
אנשי מחקה על הקיר צלמי כשדיים חקקי
בששר : חגורי אזור במתניהם סרוחי טבו

בראשיה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אשיהם מראה שלישים כלם דמות בני בבל
דים ארץ מולדתם: ותעגב עליהם למראה
ניה ותשלח מלאכים אליהם כשדימה: ויבאו
יה בני בבל למשכב דדים ויטמאו אותה
זנותם ותטמא בם ותקע נפשה מהם: ותגל
נותיה ותגל את ערותה ותקע נפשי מעליה
שר נקעה נפשי מעל אחותה: ותרבה את
ותיה לזכר את ימי נעוריה אשר זנתה בארץ
רים: ותעגבה על פלגשיהם אשר בשר
ורים בשרם וזרמת סוסים זרמתם: ותפקדי
זמת נעוריך בעשות ממצרים דדיך למען
י נעוריך: לכן אהליבה כה אמר אדני
ה הנני מעיר את מאהביך עליך את אשר
עה נפשך מהם והבאתים עליך מסביב: בני
וכל כשדים פקוד ושוע וקוע כל בני אשור
נם בחורי חמד פחות וסגנים כלם שלשים
ואים רכבי סוסים כלם: ובאו עליך הצן
: וגלגל ובקהל עמים צנה ומגן וקובע ישימו
ך סביב ונתתי לפניהם משפט ושפטוך
שפטיהם: ונתתי קנאתי בך ועשו אותך
מה אפך ואזניך יסירו ואחריתך בחרב תפול
ה בניך ובנתיך יקחו ואחריתך תאכל באש ו
שיטוך את בגדיך ולקחו כלי תפארתך:
שבתי זמתך ממך ואת זנותך מארץ מצרים
א תשאי עיניך אליהם ומצרים לא תזכרי עוד:
כה אמר אדני יהוה הנני נתנך ביד אשר
את ביד אשר נקעה נפשך מהם: ועשו
נך בשנאה ולקחו כל יגיעך ועזבוך ערם ועריה
לה ערות זנוניך וזמתך ותזנותיך: עשה
ה לך בזנותך אחרי גוים על אשר נטמאת
ליהם: בדרך אחותך הלכת ונתתי כוסה
ך: כה אמר אדני יהוה כוס אחותך תשתי
מקה והרחבה תהיה לצחק וללעג מרבה
יל: שכרון ויגון תמלאי כוס שמה ושממה
אחותך שמרון: ושתית אותה ומצית ואת
שיה תגרמי ושדיך תנתקי כי אני דברתי
אדני יהוה: לכן כה אמר אדני יהוה יען
חת אותי ותשליכי אותי אחרי גוך וגם את
י זמתך ואת תזנותיך: ויאמר יהוה אלי בן
ם התשפוט את אהלה ואת אהליבה והגד להן
תועבותיהן: כי נאפו ודם בידיהן ואת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

גלוליהן נאפו וגם את בניהן אשר ילדו לי
העבירו להן לאכלה: עוד זאת עשו לי טמאו
את מקדשי ביום ההוא ואת שבתותי חללו:
ובשחטם את בניהם לגלוליהם ויבאו אל מקדשי
ביום ההוא לחללו והנה כה עשו בתוך ביתי:
ואף כי תשלחנה לאנשים באים ממרחק אשר
מלאך שלוח אליהם והנה באו לאשר רחצת
כחלת עיניך ועדית עדי: וישבת על מטה
כבודה ושלחן ערוך לפניה וקטרתי ושמני שמת
עליה: וקול המון שלו בה ואל אנשים מרב
אדם מובאים סובאים ממדבר ויתנו צמידים אל
ידיהן ועטרת תפארת על ראשיהן: ואמר
לבלה נאפים עת יזנה תזנותיה והיא: ויבוא
אליה כבוא אל אשה זונה כן באו אל אהלה ואל
אהליבה אשת הזמה: ואנשים צדיקים המה
ישפטו אותהם משפט נאפות ומשפט שפכות
דם כי נאפת הנה ודם בידיהן: כי כה אמר
אדני יהוה העלה עליהם קהל ונתן אתהן לזעוה
ולבז: ורגמו עליהן אבן קהל וברא אותהן
בחרבותם בניהם ובנותיהם יהרגו ובתיהן באש
ישרפו: והשבתי זמה מן הארץ ונוסרו כל
הנשים ולא תעשינה כזמתכנה: ונתנו זמתכנה
עליכן וחטאי גלוליכן תשאינה וידעתם כי אני
אדני יהוה:
כד ויהי דבר יהוה אלי בשנה התשיעית בחדש
העשירי בעשור לחדש לאמר: בן אדם כתוב
לך את שם היום את עצם היום הזה סמך מלך
בבל אל ירושלם בעצם היום הזה: ומשל אל
בית המרי משל ואמרת אליהם כה אמר אדני
יהוה שפת הסיר שפת וגם יצק בו מים: אסף
נתחיה אליה כל נתח טוב ירך וכתף מבחר
עצמים מלא: מבחר הצאן לקוח וגם דור
העצמים תחתיה רתח רתחיה גם בשלו עצמיה
בתוכה: לכן כה אמר אדני יהוה אוי עיר
הדמים סיר אשר חלאתה בה וחלאתה לא יצאה
ממנה לנתחיה לנתחיה הוציאה לא נפל עליה
גורל: כי דמה בתוכה היה על צחיח סלע
שמתהו לא שפכתהו על הארץ לכסות עליו
עפר: להעלות חמה לנקם נקם נתתי את
דמה על צחיח סלע לבלתי הכסות: לכן כה
אמר אדני יהוה אוי עיר הדמים גם אני אגדיל
המדורה:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אמדורה : הרבה העצים הדלק האש התם
הבשר והרקח המרקחה והעצמות יחרו :
והעמידה על גחליה רקה למען תחם וחרה
ח שתה ונתכה בתוכה טמאתה תתם חלאתה :
ת כים הלאת ולא תצא ממנה רבת חלאתה באש
לאתה : בטמאתך זמה יען טהרתיך ולא
הרת מטמאתך לא תטהרי עוד עד הניחי את
ומתי בך : אני יהוה דברתי באה ועשיתי לא
רע ולא אחוס ולא אנחם כדרכיך וכעלילותיך
פטוך נאם אדני יהוה : ויהי דבר יהוה אלי
אמר : בן אדם הנני לקח ממך את מחמד
יניך במגפה ולא תספד ולא תבכה ולוא תבוא
מעתך : האנק דם מתים אבל לא תעשה פארך
בוש עליך ונעליך תשים ברגליך ולא תעטה
ל שפם ולחם אנשים לא תאכל : ואדבר אל
עם בבקר ותמת אשתי בערב ואעש בבקר
אשר צויתי : ויאמרו אלי העם הלא תגיד לנו
ה אלה לנו כי אתה עשה : ואמר אליהם דבר
וה היה אלי לאמר : אמר לבית ישראל כה
ר אדני יהוה הנני מחלל את מקדשי גאון
כם מחמד עיניכם ומחמל נפשכם ובניכם
ותיכם אשר עזבתם בחרב יפלו : ועשיתם
שר עשיתי על שפם לא תעטו ולחם אנשים
תאכלו : ופארכם על ראשיכם ונעליכם
גליכם לא תספדו ולא תבכו ונמקתם
ונתיכם ונהמתם איש אל אחיו : והיה
קאל לכם למופת ככל אשר עשה תעשו
אה וידעתם כי אני אדני יהוה : ואתה בן
ם הלוא ביום קחתי מהם את מעזם משוש
ארתם את מחמד עיניהם ואת משא נפשם
הם ובנותיהם : ביום ההוא יבוא הפליט
ך להשמעות אזנים : ביום ההוא יפתח
את הפליט ותדבר ולא תאלם עוד והיית להם
פת וידעו כי אני יהוה :
ויהי דבר יהוה אלי לאמר : בן אדם שים כה
אל בני עמון והנבא עליהם : ואמרת
עמון שמעו דבר אדני יהוה כה אמר אדני
ה יען אמרך האח אל מקדשי כי נחל ואל
ת ישראל כי נשמה ואל בית יהודה כי הלכו
לה : לכן הנני נתנך לבני קדם למורשה
בו טירותיהם בך ונתנו בך משכניהם המה
יאכלו

יאכלו פריך והמה ישתו חלבך : ונתתי את רבה
לנוה גמלים ואת בני עמון למרבץ צאן וידעת
כי אני יהוה: כי כה אמר אדני יהוה יען מחאך
יד ורקעך ברגל ותשמח בכל שאטך בנפש א
אדמת ישראל : לכן הנני נטיתי את ידי עליך
ונתתיך לבג לגוים והכרתיך מן העמים
והאבדתיך מן הארצות אשמידך וידעת כי אנ
יהוה : כה אמר אדני יהוה יען אמר מוא
ושעיר הנה ככל הגוים בית יהודה : לכן הנ
פתח את כתף מואב מהערים מעריו מקצהו צב
ארץ בית הישימות בעל מעון וקריתמה : לבנ
קדם על בני עמון ונתתיה למורשה למען ל
תזכר בני עמון בגוים : ובמואב אעשה
שפטים וידעו כי אני יהוה : כה אמר אדני יהו
יען עשות אדום בנקם נקם לבית יהודה ויאשם
אשום ונקמו בהם : לכן כה אמר אדני יהוד
ונטתי ידי על אדום והכרתי ממנה אדם ובהמ
ונתתיה חרבה מתימן ודדנה בחרב יפלו: ונתת
את נקמתי באדם ביד עמי ישראל ועשו באדו
באפי וכחמתי וידעו את נקמתי נאם אדני יהוה
כה אמר אדני יהוה יען עשות פלשתים בנקמה
וינקמו נקם בשאט בנפש למשחית איבת עולם
לכן כה אמר אדני יהוה הנני נוטה ידי ע
פלשתים והכרתי את כרתים והאבדתי א
שארית חוף הים : ועשיתי בם נקמות גדלו
בתוכחות חמה וידעו כי אני יהוה בתתי א
נקמתי בם :
כו ויהי בעשתי עשרה שנה באחד לחדש הי
דבר יהוה אלי לאמר : בן אדם יען אשר אמר
צר על ירושלם האח נשברה דלתות העמי
נסבה אלי אמלאה החרבה : לכן כה אמר אדנ
יהוה הנני עליך צר והעליתי עליך גוים רבי
כהעלות הים לגליו : ושחתו חומות צר והרס
מגדליה וסחיתי עפרה ממנה ונתתי אותה
לצחיח סלע : משטח חרמים תהיה בתוך הי
כי אני דברתי נאם אדני יהוה והיתה לבז לגוים
ובנותיה אשר בשדה בחרב תהרגנה וידעו כ
אני יהוה : כי כה אמר אדני יהוה הנני מביא
אל צר נבוכדראצר מלך בבל מצפון מלך מלכים
בסוס וברכב ובפרשים וקהל ועם רב: בנותיך
בשדה בחרב יהרג ונתן עליך דיק ושפך עליך
סללה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

סללה והקים עליך צנה : ומחי קבלו יתן
בחמותיך ומגדלתיך יתץ בחרבותיו : משפעת
סוסיו יכסך אבקם מקול פרש וגלגל ורכב
תרעשנה חומותיך בבואו בשעריך כמבואי עיר
מבקעה : בפרסות סוסיו ירמס את כל חוצותיך
עמך בחרב יהרג ומצבות עזך לארץ תרד :
ושללו חילך ובזזו רכלתך והרסו חומותיך ובתי
חמדתך יתצו ואבניך ועציך ועפרך בתוך מים
ישימו : והשבתי המון שיריך וקול כנוריך לא
ישמע עוד : ונתתיך לצחיח סלע משטח
חרמים תהיה לא תבנה עוד כי אני יהוה דברתי
נאם אדני יהוה : כה אמר אדני יהוה לצור
הלוא מקול מפלתך באנק חלל בהרג הרג בתוכך
ירעשו האיים : וירדו מעל כסאותם כל נשיאי
הים והסירו את מעיליהם ואת בגדי רקמתם
יפשטו חרדות ילבשו על הארץ ישבו וחרדו
לרגעים ושממו עליך : ונשאו עליך קינה
ואמרו לך איך אבדת נושבת מימים העיר
ההללה אשר היתה חזקה בים היא וישביה אשר
נתנו חתיתם לכל יושביה : עתה יחרדו האין
יום מפלתך ונבהלו האיים אשר בים מצאתך :
כה אמר אדני יהוה בתתי אתך עיר נחרבת
כערים אשר לא נושבו בהעלות עליך את תהום
וכסוך המים הרבים : והורדתיך את יורדי בור
אל עם עולם והושבתיך בארץ תחתיות בחרבות
מעולם את יורדי בור למען לא תשבי ונתתי
צבי בארץ חיים : בלהות אתנך ואינך ותבקשי
ולא תמצאי עוד לעולם נאם אדני יהוה :
ויהי דבר יהוה אלי לאמר : ואתה בן אדם כז
שא על צר קינה : ואמרת לצור הישבתי על
מבואת ים רכלת העמים אל איים רבים כה אמר
אדני יהוה צור את אמרת אני כלילת יפי : בלב
ימים גבוליך בניך כללו יפיך : ברושים משניר
בנו לך את כל לחתים ארז מלבנון לקחו לעשות
תרן עליך : אלונים מבשן עשו משוטיך קרשך
עשו שן בת אשרים מאיי כתים : שש ברקמה
ממצרים היה מפרשך להיות לך לנס תכלת
וארגמן מאיי אלישה היה מכסך : ישבי צידון
וארוד היו שטים לך חכמיך צור היו בך המה
חבליך : זקני גבל וחכמיה היו בך מחזיקי
בדקך כל אניות הים ומלחיהם היו בך לערב
מערבך :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מערבך: פרס ולוד ופוט היו בחילך אנ
מלחמתך מגן וכובע תלו בך המה נתנו הדר
בני ארוד וחילך על חומותיך סביב וגמדי
במגדלותיך היו שלטיהם תלו על חומותיך סב
המה כללו יפיך: תרשיש סחרתך מרב כל
בכסף ברזל בדיל ועופרת נתנו עזבוניך:
תובל ומשך המה רכליך בנפש אדם וכלי נחש
נתנו מערבך: מבית תוגרמה סוסים ופרש
ופרדים נתנו עזבוניך: בני דדן רכליך א
רבים סחרת ידך קרנות שן והובנים הש
אשכרך: ארם סחרתך מרב מעשיך ב
ארגמן ורקמה ובוץ וראמות וכדכד נ
בעזבוניך: יהודה וארץ ישראל המה רב
בחטי מנית ופנג ודבש ושמן וצרי נתנו מער
דמשק סחרתך ברב מעשיך מרב כל הון ב
חלבון וצמר צחר: ודן ויון מאוזל בעזבו
נתנו ברזל עשות קדה וקנה במערבך הי
דדן רכלתך בבגדי חפש לרכבה: ערב ו
נשיאי קדר המה סחרי ידך בכרים ואי
ועתודים בם סחריך: רכלי שבא ורעמה ה
רכליך בראש כל בשם ובכל אבן יקרה וזהב נ
עזבוניך: חרן וכנה ועדן רכלי שבא א
כלמד רכלתך: המה רכליך במכללים ב
תכלת ורקמה ובגנזי ברומים בחבלים חבש
וארזים במרכלתך: אניות תרשיש שרו
מערבך ותמלאי ותכבדי מאד בלב ימים: ב
רבים הביאוך השטים אתך רוח הקדים ש
בלב ימים: הונך ועזבוניך מערבך מל
וחבליך מחזיקי בדקך וערבי מערבך וכל א
מלחמתך אשר בך ובכל קהלך אשר בתוכך י
בלב ימים ביום מפלתך: לקול זעקת חב
ירעשו מגרשות: וירדו מאניותיהם
תפשי משוט מלחים כל חבלי הים אל הא
יעמדו: והשמיעו עליך בקולם ויזעקו מ
ויעלו עפר על ראשיהם באפר יתפלשו: והקר
אליך קרחה וחגרו שקים ובכו אליך במר נ
מספד מר: ונשאו אליך בניהם קינה וק
עליך מי כצור כדמה בתוך הים: בצאת עזבו
מימים השבעת עמים רבים ברב הוניך ומער
העשרת מלכי ארץ: עת נשברת מימ
במעמקי מים מערבך וכל קהלך בתוכך נפלו:
יוש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שבי האיים שממו עליך ומלכיהם שערו שער
נמו פנים : סחרים בעמים שרקו עליך
הות היית ואינך עד עולם :

כח ויהי דבר יהוה אלי לאמר : בן אדם אמר
גיד צר כה אמר אדני יהוה יען גבה לבך
אמר אל אני מושב אלהים ישבתי בלב ימים
תה אדם ולא אל ותתן לבך כלב אלהים : הנה
ם אתה מדנאל כל סתום לא עממוך : בחכמתך
תבונתך עשית לך חיל ותעש זהב וכסף
וצרתיך : ברב חכמתך ברכלתך הרבית חילך
בה לבבך בחילך : לכן כה אמר אדני יהוה
תתך את לבבך כלב אלהים : לכן הנני
יא עליך זרים עריצי גוים והריקו חרבותם על
חכמתך וחללו יפעתך : לשחת יורדוך
תה ממותי חלל בלב ימים : האמר תאמר
הים אני לפני הרגך ואתה אדם ולא אל ביד
ללך : מותי ערלים תמות ביד זרים כי אני
רתי נאם אדני יהוה : ויהי דבר יהוה אלי
מר : בן אדם שא קינה על מלך צור ואמרת
ה אמר אדני יהוה אתה חותם תכנית מלא
מה וכליל יפי : בעדן גן אלהים היית כל
יקרה מסכתך אדם פטדה ויהלם תרשיש
ם וישפה ספיר נפך וברקת וזהב מלאכת
ד ונקביך בך ביום הבראך כוננו : את כרוב
שח הסוכך ונתתיך בהר קדש אלהים היית
ך אבני אש התהלכת : תמים אתה בדרכיך
ם הבראך עד נמצא עולתה בך : ברב רכלתך
תוכך חמס ותחטא ואחללך מהר אלהים
ך כרוב הסוכך מתוך אבני אש : גבה לבך
יך שחת חכמתך על יפעתך על ארץ
לכתיך לפני מלכים נתתיך לראוה בך : מרב
ד בעול רכלתך חללת מקדשיך ואוצא אש
כך היא אכלתך ואתנך לאפר על הארץ לעיני
אידו כל יודעיך בעמים שממו עליך בלהות
ת ואינך עד עולם : ויהי דבר יהוה אלי
ר : בן אדם שים פניך אל צידון והנבא עליה :
ת כה אמר אדני יהוה הנני עליך צידון
רתי בתוכך וידעו כי אני יהוה בעשותי
פטים ונקדשתי בה : ושלחתי בה דבר
בחוצותיה ונפלל חלל בתוכה בחרב עליה
ב וידעו כי אני יהוה : ולא יהיה עוד לבית

ישראל סלון ממאיר וקוץ מכאב מכל סביבתם
השאטים אתם וידעו כי אני ארני יהוה : כה
אמר ארני יהוה בקבצי את בית ישראל מ
העמים אשר נפצו בם ונקדשתי בם לעיני
הגוים וישבו על אדמתם אשר נתתי לעבדי
ליעקב : וישבו עליה לבטח ובנו בתים ונטעו
כרמים וישבו לבטח בעשותי שפטים בכל
השאטים אתם מסביבתם וידעו כי אני יהוה
אלהיהם :

כט בשנה העשרית בעשרי בשנים עשר לחדש
היה רבר יהוה אלי לאמר : בן אדם שים פניך
על פרעה מלך מצרים והנבא עליו ועל מצרים
כלה : רבר ואמרת כה אמר ארני יהוה הנני
על ך פרעה מלך מצרים התנים הגדול הרבץ
בתוך יאריו אשר אמר לי יארי ואני עשיתני
ונתתי חחיים בלחייך והדבקתי דגת יאריך
בקשקשתיך והעליתיך נ תוך יאריך ואת כל דגת
יאריך בקשקשתיך תדבק : ונטשתיך המדברה
אותך ואת כל רגת יאריך על פני השדה תפול לא
תאסף ולא תקבץ לחית הארץ ולעוף השמים
נתתיך לאכלה : וידעו כל יושבי מצרים כי אני
יהוה יען היותם משענת קנה לבית ישראל
בתפשם בך בכפך תרוץ ובקעת להם כל כתף
ובהשענם עליך תשבר והעמרת להם כל מתנים
לכן כה אמר ארני יהוה הנני מביא עליך חרב
והכרתי ממך ארם ובהמה : והיתה ארץ מצרים
לשממה והרבה וידעו כי אני יהוה יען אמר יאר
לי ואני עשיתי : לכן הנני אליך ואל יאריך
ונתתי את ארץ מצרים לחרבות חרב שממה
ממגדל סונה ועד גבול כוש : לא תעבר
בה רגל אדם ורגל בהמה לא תעבר בה
ולא תשב ארבעים שנה : ונתתי את ארץ
מצרים שממה בתוך ארצות נשמות ועריה בתוך
ערים מחרבות תהיין שממה ארבעים שנה
והפצתי את מצרים בגוים וזריתים בארצות
כי כה אמר ארני יהוה מקץ ארבעים שנה אקבץ
את מצרים מן העמים אשר נפצו שמה : ושבתי
את שבות מצרים והשבתי אתם ארץ פתרוס על
ארץ מכורתם והיו שם ממלכה שפלה : מן
הממלכות תהיה שפלה ולא תתנשא עוד על
הגוים והמעטתים לבלתי רדות בגוים : ולא

היה עוד לבית ישראל למבטח מזכיר עון
פנותם אחריהם וידעו כי אני אדני יהוה : ויהי
עשרים ושבע שנה בראשון באחד לחדש היה
בר יהוה אלי לאמר : בן אדם נבוכדראצר מלך
כל העביר את חילו עבדה גדלה אל צר כל ראש
קרח וכל כתף מרוטה ושכר לא היה לו ולחילו
צר על העבודה אשר עבד עליה : לכן כה
מר אדני יהוה הנני נתן לנבוכדראצר מלך בבל
ת ארץ מצרים ונשא המנה ושלל שללה ובזז
זה והיתה שכר לחילו : פעלתו אשר עבד בה
תתי לו את ארץ מצרים אשר עשו לי נאם
דני יהוה : ביום ההוא אצמיח קרן לבית
ראל ולך אתן פתחון פה בתוכם וידעו כי אני
הוה :

ויהי דבר יהוה אלי לאמר : בן אדם הנבא ל
מרת כה אמר אדני יהוה הילילו הה ליום :
קרוב יום וקרוב יום ליהוה יום ענן עת גוים
יה : ובאה חרב במצרים והיתה חלחלה
וש בנפל חלל במצרים ולקחו המונה ונהרסו
דותיה : כוש ופוט ולוד וכל הערב וכוב ובני
ץ הברית אתם בחרב יפלו : כה אמר יהוה
פל סמכי מצרים וירד גאון עזה ממגדל סונה
חרב יפלו בה נאם אדני יהוה : ונשמו בתוך
צות נשמות ועריו בתוך ערים נחרבות
היינה : וידעו כי אני יהוה בתתי אש במצרים
שברו כל עזריה : ביום ההוא יצאו מלאכים
לפני בצים להחריד את כוש בטח והיתה
חלחלה בהם כיום מצרים כי הנה באה : כה
ר אדני יהוה והשבתי את המון מצרים ביד
וכדראצר מלך בבל : הוא ועמו אתו עריצי
ים מובאים לשחת הארץ והריקו חרבותם על
רים ומלאו את הארץ חלל : ונתתי יאר ם
גה ומכרתי את הארץ ביד רעים והשמתי
ץ ומלאה ביד זרים אני יהוה דברתי : כה
ר אדני יהוה והאבדתי גלולים והשבתי
לים מנף ונשיא מארץ מצרים לא יהיה עוד
תי יראה בארץ מצרים : והשמתי את
ס ונתתי אש בצען ועשיתי שפטים בנא
פכתי חמתי על סין מעוז מצרים והכרתי את
ן נא : ונתתי אש במצרים חול תחיל סין
תהיה להבקע ונף צרי יומם : בחורי און

ופי בכרת בחרב יפלו והנה בשבי תלכנה
ובתחפנחס חשך היום בשברי שם את מטור
מצרים ונשבת בה גאון עזה הוא ענן יכסנה
ובנותיה בשבי הלכנה: ועשיתי שפטים
במצרים וידעו כי אני יהוה: ויהי באחד
עשרה שנה בראשון בשבעה לחדש היה דבר
יהוה אלי לאמר: בן אדם את זרוע פרעה מלך
מצרים שברתי והנה לא חבשה לתת רפאות
לשום חתול לחבשה לחזקה לתפש בחרב: לכן
כה אמר אדני יהוה הנני אל פרעה מלך מצרים
ושברתי את זרעתיו את החזקה ואת הנשברת
והפלתי את החרב מידו: והפיצותי את מצרים
בגוים וזריתם בארצות: וחזקתי את זרעות
מלך בבל ונתתי את חרבי בידו ושברתי את
זרעות פרעה ונאק נאקות חלל לפניו: והחזקתי
את זרעות מלך בבל וזרעות פרעה תפלנה וידעו
כי אני יהוה בתתי חרבי ביד מלך בבל ונטה
אותה אל ארץ מצרים: והפיצותי את מצרים
בגוים וזריתי אותם בארצות וידעו כי אני יהוה:
לא ויהי באחת עשרה שנה בשלישי באחד
לחדש היה דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם אמר אל
פרעה מלך מצרים ואל המונו אל מי דמית
בגדלך: הנה אשור ארז בלבנון יפה ענף וחרש
מצל וגבה קומה ובין עבתים היתה צמרתו: מים
גדלוהו תהום רממתהו את נהרתיה הלך סביבות
מטעה ואת תעלתיה שלחה אל כל עצי השדה:
על כן גבהא קמתו מכל עצי השדה ותרבינה
סרעפתיו ותארכנה פארתיו ממים רבים בשלחו:
בסעפתיו קננו כל עוף השמים ותחת פארתיו
ילדו כל חית השדה ובצלו ישבו כל גוים רבים:
וייף בגדלו בארך דליותיו כי היה שרשו אל מים
רבים: ארזים לא עממהו בגן אלהים ברושים
לא דמו אל סעפתיו וערמנים לא היו כפראתיו
כל עץ בגן אלהים לא דמה אליו ביפיו: יפה
עשיתיו ברב דליותיו ויקנאהו כל עצי עדן אשר
בגן האלהים: לכן כה אמר אדני יהוה יען אשר
גבהת בקומה ויתן צמרתו אל בין עבותים ורם
לבבו בגבהו: ואתנהו ביד אל גוים עשו יעשה
לו ברשעו גרשתיהו: ויכרתהו זרים עריצי
גוים ויטשהו אל ההרים ובכל גאיות נפלו
דליותיו ותשברנה פראתיו בכל אפיקי הארץ
וירדו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ירדו מצלו כל עמי הארץ ויטשהו: על מפלתו
וכנו כל עוף השמים ואל פראתיו היו כל חית
צוה: למען אשר לא יגבהו בקומתם כל עצי
ם ולא יתנו את צמרתם אל בין עבתים ולא
מדו אליהם בגבהם כל שתי מים כי כלם נתנו
ות אל ארץ תחתית בתוך בני אדם אל יורדי
ר: כה אמר ארני יהוה ביום רדתו שאלה
בלתי כסתי עליו את תהום ואמנע נהרתיה
לאו מים רבים ואקדר עליו לבנון וכל עצי
ודה עליו עלפה: מקול מפלתו הרעשתי
ם בהורדי אתו שאלה את יורדי בור וינחמו
רץ תחתית כל עצי עדן מבחר וטוב לבנון
שתי מים: גם הם אתו ירדו שאלה אל חללי
ב וזרעו ישבו בצלו בתוך גוים: אל מי דמית
ה בכבוד ובגדל בעצי עדן והורדת את עצי
ן אל ארץ תחתית בתוך ערלים תשכב את
לי חרב הוא פרעה וכל המונה נאם אדני יהוה:
ויהי בשתי עשרה שנה בשני עשר חדש
חד לחדש היה דבר יהוה אלי לאמר: בן לב
ם שא קינה על פרעה מלך מצרים ואמרת
ו כפיר גוים נדמית ואתה כתנים בימים
ח בנהרתיך ותדלח מים ברגליך ותרפש
תם: כה אמר ארני יהוה ופרשתי עליך
ת רשתי בקהל עמים רבים והעלוך בחרמי:
שתיך בארץ על פני השדה אטילך והשכנתי
ך כל עוף השמים והשבעתי ממך חית כל
ץ: ונתתי את בשרך על ההרים ומלאתי
יות רמותך: והשקיתי ארץ צפתך מדמך
ההרים ואפקים ימלאון ממך: וכביתי
ותך שמים והקדרתי את כבביהם שמש
ן אכסנו וירח לא יאיר אורו: כל מאורי אור
מים אקדירם עליך ונתתי חשך על ארצך
ם ארני יהוה: והכעסתי לב עמים רבים
יאי שברך בגוים על ארצות אשר לא
תם: והשמותי עליך עמים רבים ומלכיהם
רו עליך שער בעופפי חרבי על פניהם
רו לרגעים איש לנפשו ביום מפלתך: כי
אמר אדני יהוה חרב מלך בבל תבואך:
בות גבורים אפיל המונך עריצי גוים כלם
דו את גאון מצרים ונשמד כל המונה:
תדתי את כל בהמתה מעל מים רבים ולא

תדלחם רגל אדם עוד ופרסות בהמה לא תדלחם
אז אשקיע מימיהם ונהרותם כשמן אוליך נאם
אדני יהוה : בתתי את ארץ מצרים שממה
ונשמה ארץ ממלאה בהכותי את כל יושבי בה
וידעו כי אני יהוה : קינה היא וקוננוה בנות
הגוים תקוננה אותה על מצרים ועל כל המונה
תקוננה אותה נאם אדני יהוה : ויהי בשתי
עשרה שנה בחמשה עשר לחדש היה דבר יהוה
אלי לאמר : בן אדם נהה על המון מצרים
והורדהו אותה ובנות גוים אדרם אל ארץ
תחתיות את יורדי בור : ממי נעמת רדה
והשכבה את ערלים : בתוך חללי חרב יפלו חרב
נתנה משכו אותה וכל המוניה : ידברו לו אלי
גבורים מתוך שאול את עזריו ירדו שכבו
הערלים חללי חרב : שם אשור וכל קהלה
סביבותיו קברתיו כלם חללים הנפלים בחרב
אשר נתנו קברתיה בירכתי בור ויהי קהלה
סביבות קברתה כלם חללים נפלים בחרב אשר
נתנו חתית בארץ חיים : שם עילם וכל המונה
סביבות קברתה כלם חללים הנפלים בחרב אשר
ירדו ערלים אל ארץ תחתיות אשר נתנו חתיתם
בארץ חיים וישאו כלמתם את יורדי בור : בתוך
חללים נתנו משכב לה בכל המונה סביבותיו
קברתה כלם ערלים חללי חרב כי נתן חתיתם
בארץ חיים וישאו כלמתם את יורדי בור בתוך
חללים נתן : שם משך תבל וכל המונה
סביבותיו קברותיה כלם ערלים מחללי חרב כי
נתנו חתיתם בארץ חיים : ולא ישכבו את
גבורים נפלים מערלים אשר ירדו שאול בכלי
מלחמתם ויתנו את חרבותם תחת ראשיהם
ותהי עונותם על עצמותם כי חתית גבורים
בארץ חיים : ואתה בתוך ערלים תשבר ותשכב
את חללי חרב : שמה אדום מלכיה וכל נשיאיה
אשר נתנו בגבורתם את חללי חרב המה את
ערלים ישכבו ואת יורדי בור : שמה נסיכי
צפון כלם וכל צדני אשר ירדו את חללים
בחתיתם מגבורתם בושים וישכבו ערלים את
חללי חרב וישאו כלמתם את יורדי בור : אותם
יראה פרעה ונחם על כל המונה חללי חרב
פרעה וכל חילו נאם אדני יהוה : כי נתתי את
חתיתו בארץ חיים והשכב בתוך ערלים את
חלו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חללי חרב פרעה וכל המונה נאם אדני יהוה :
ויהי דבר יהוה אלי לאמר : בן אדם דבר לג
אל בני עמך ואמרת אליהם ארץ כי אביא עליה
חרב ולקחו עם הארץ איש אחד מקציהם ונתנו
אתו להם לצפה : וראה את החרב באה על
הארץ ותקע בשופר והזהיר את העם : ושמע
השמע את קול השופר ולא נזהר ותבוא חרב
ותקחהו דמו בראשו יהיה : את קול השופר
שמע ולא נזהר דמו בו יהיה והוא נזהר נפשו
מלט : והצפה כי יראה את החרב באה ולא תקע
בשופר והעם לא נזהר ותבוא חרב ותקח מהם
נפש הוא בעונו נלקח ודמו מיד הצפה אדרש :
ואתה בן אדם צפה נתתיך לבית ישראל ושמעת
מפי דבר והזהרת אתם ממני : באמרי לרשע
רשע מות תמות ולא דברת להזהיר רשע מדרכו
הוא רשע בעונו ימות ודמו מידך אבקש : ואתה
כי הזהרת רשע מדרכו לשוב ממנה ולא שב
מדרכו הוא בעונו ימות ואתה נפשך הצלת :
ואתה בן אדם אמר אל בית ישראל כן אמרתם
לאמר כי פשעינו וחטאתינו עלינו ובם אנחנו
נמקים ואיך נחיה : אמר אליהם חי אני נאם
אדני יהוה אם אחפץ במות הרשע כי אם בשוב
רשע מדרכו וחיה שובו שובו מדרכיכם הרעים
ולמה תמותו בית ישראל : ואתה בן אדם אמר
אל בני עמך צדקת הצדיק לא תצילנו ביום
פשעו ורשעת הרשע לא יכשל בה ביום שובו
מרשעו וצדיק לא יוכל לחיות בה ביום חטאתו :
באמרי לצדיק חיה יחיה והוא בטח על צדקתו
ועשה עול כל צדקתו לא תזכרן ובעולו אשר
עשה בו ימות : ובאמרי לרשע מות תמות
ושב מחטאתו ועשה משפט וצדקה : חבל ישיב
רשע גזלה ישלם בחקות החיים הלך לבלתי
עשות עול חיו יחיה לא ימות : כל חטאתו
אשר חטא לא תזכרנה לו משפט וצדקה עשה
חיו יחיה : ואמרו בני עמך לא יתכן דרך אדני
והמה דרכם לא יתכן : בשוב צדיק מצדקתו
ועשה עול ומת בהם : ובשוב רשע מרשעתו
ועשה משפט וצדקה עליהם הוא יחיה : ואמרתם
לא יתכן דרך אדני איש כדרכיו אשפוט אתכם
בית ישראל : ויהי בשתי עשרה שנה בעשרי
בחמשה לחדש לגלותינו בא אלי הפליט

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מירושלם לאמר הכתה העיר : ויד יהוה היה
אלי בערב לפני בוא הפליט ויפתח את פי ע
בוא אלי בבקר ויפתח פי ולא נאלמתי עוד: ויה
דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם יושבי החרבות
האלה על אדמת ישראל אמרים לאמר אחד היה
אברהם ויירש את הארץ ואנחנו רבים לנו נתנה
הארץ למורשה: לכן אמר אליהם כה אמר אדני
יהוה על הדם תאכלו ועינכם תשאו אל גלוליכ
ודם תשפכו והארץ תירשו : עמדתם ע
חרבכם עשיתן תועבה ואיש את אשת רעה
טמאתם והארץ תירשו : כה תאמר אלהם כ
אמר אדני יהוה חי אני אם לא אשר בחרבות
בחרב יפלו ואשר על פני השדה לחיה נתתי
לאכלו ואשר במצדות ובמערות בדבר ימותו
ונתתי את הארץ שממה ומשמה ונשבת גאו
עזה ושממו הרי ישראל מאין עובר : וידע
כי אני יהוה בתתי את הארץ שממה ומשמ
על כל תועבתם אשר עשו : ואתה בן אדם
בני עמך הנדברים בך אצל הקירות ובפתח
הבתים ודבר חד את אחד איש את אחיו לאמר
באו נא ושמעו מה הדבר היוצא מאת יהוה :
ויבואו אליך כמבוא עם וישבו לפניך עמי
ושמעו את דבריך ואותם לא יעשו כי עגבים
בפיהם המה עשים אחרי בצעם לבם הלך : והנך
להם כשיר עגבים יפה קול ומטב נגן ושמעו את
דבריך ועשים אינם אותם : ובבאה הנה באה
וידעו כי נביא היה בתוכם :

לד ויהי דבר יהוה אלי לאמר : בן אדם הנבא
על רועי ישראל הנבא ואמרת אליהם לרעים כה
אמר אדני יהוה הוי רעי ישראל אשר היו רעים
אותם הלוא הצאן ירעו הרעים: את החלב תאכלו
ואת הצמר תלבשו הבריאה תזבחו הצאן לא
תרעו : את הנחלות לא חזקתם ואת החולה לא
רפאתם ולנשברת לא חבשתם ואת הנדחת לא
השבתם ואת האבדת לא בקשתם ובחזקה
רדיתם אתם ובפרך : ותפוצינה מבלי רעה
ותהיינה לאכלה לכל חית השדה ותפוצינה :
ישגו צאני בכל ההרים ועל כל גבעה רמה
ועל כל פני הארץ נפצו צאני ואין דורש ואין
מבקש: לכן רעים שמעו את דבר יהוה: חי אני
נאם אדני יהוה אם לא יען היות צאני לבז

ותהיינה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

התהיינה צאני לאכלה לכל חית השדה מאין
רעה ולא דרשו רעי את צאני וירעו הרעים
אותם ואת צאני לא רעו: לכן הרעים שמעו דבר
יהוה: כה אמר אדני יהוה הנני אל הרעים
ודרשתי את צאני מידם והשבתים מרעות צאן
ולא ירעו עוד הרעים אותם והצלתי צאני
מפיהם ולא תהיין להם לאכלה: כי כה אמר אדני
יהוה הנני אני ודרשתי את צאני ובקרתים:
כבקרת רעה עדרו ביום היותו בתוך צאנו
נפרשות כן אבקר את צאני והצלתי אתהם מכל
המקומות אשר נפצו שם ביום ענן וערפל:
והוצאתים מן העמים וקבצתים מן הארצות
והביאותים אל אדמתם ורעיתים אל הרי ישראל
באפיקים ובכל מושבי הארץ: במרעה טוב
ארעה אותם ובהרי מרום ישראל יהיה נוהם שם
תרבצנה בנוה טוב ומרעה שמן תרעינה אל
הרי ישראל: אני ארעה צאני ואני ארביצם נאם
אדני יהוה: את האבדת אבקש ואת הנדחת
אשיב ולנשברת אחבש ואת החולה אחזק ואת
השמנה ואת החזקה אשמיד ארענה במשפט:
ואתנה צאני כה אמר אדני יהוה הנני שפט בין
שה לשה לאילים ולעתודים: המעט מכם
המרעה הטוב תרעו ויתר מרעיכם תרמסו
ברגליכם ומשקע מים תשתו ואת הנותרים
ברגליכם תרפשון: וצאני מרמס רגליכם
תרעינה ומרפש רגליכם תשתינה: לכן כה אמר
אדני יהוה אליהם הנני אני ושפטתי בין שה
בריה ובין שה רזה: יען בצד ובכתף
תהדפו ובקרניכם תנגחו כל הנחלות עד אשר
הפיצותם אותנה אל החוצה: והושעתי לצאני
ולא תהיינה עוד לבז ושפטתי בין שה לשה:
והקימתי עליהם רעה אחד ורעה אתהן את
עבדי דויד הוא ירעה אותם והוא יהיה להן
לרעה: ואני יהוה אהיה להם לאלהים ועבדי דוד
נשיא בתוכם אני יהוה דברתי: וכרתי להם ברית
שלום והשבתי חיה רעה מן הארץ וישבו
במדבר לבטח וישנו ביערים: ונתתי אותם
וסביבות גבעתי ברכה והורדתי הגשם בעתו
גשמי ברכה יהיו: ונתן עץ השדה את פריו
והארץ תתן יבולה והיו על אדמתם לבטח
וידעו כי אני יהוה בשברי את מטות עלם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והצלתים מיד העבדים בהם : ולא יהיו עוד ב
לגוים וחית הארץ לא תאכלם וישבו לבטח וא
מחריד: והקמתי להם מטע לשם ולא יהיו ע
אספי רעב בארץ ולא ישאו עוד כלמת הגוים:
וידעו כי אני יהוה אלהיהם אתם והמה עמי בי
ישראל נאם אדני יהוה : ואתן צאני צאן מרעית
אדם אתם אני אלהיכם נאם אדני יהוה :
לה ויהי דבר יהוה אלי לאמר : בן אדם שים
פניך על הר שעיר והנבא עליו: ואמרת לו כה
אמר אדני יהוה הנני אליך הר שעיר ונטיתי יד
עליך ונתתיך שממה ומשמה : עריך חרבה
אשים ואתה שממה תהיה וידעת כי אני יהוה
יען היות לך איבת עולם ותגר את בני ישרא
על ידי חרב בעת אידם בעת עון קץ : לכן ח
אני נאם אדני יהוה כי לדם אעשך ודם ירדפ
אם לא דם שנאת ודם ירדפך : ונתתי את ה
שעיר לשממה ושממה והכרתי ממנו עבר ושב
ומלאתי את הריו חלליו גבעותיך וגיאותיך וכ
אפיקיך חללי חרב יפלו בהם : שממות עול
אתנך ועריך לא תישבנה וידעתם כי אני יהוה
יען אמרך את שני הגוים ואת שתי הארצות ל
תהיינה וירשנוה ויהוה שם היה : לכן חי אנ
נאם אדני יהוה ועשיתי כאפך וכקנאתך אש
עשיתה משנאתיך בם ונודעתי בם כאש
אשפטך : וידעת כי אני יהוה שמעתי את כ
נאצותיך אשר אמרת על הרי ישראל לאמ
שממה לנו נתנו לאכלה : ותגדילו עלי בפיכ
והעתרתם עלי דבריכם אני שמעתי : כה אמ
אדני יהוה כשמח כל הארץ שממה אעשה לך
כשמחתך לנחלת בית ישראל על אשר שממ
כן אעשה לך שממה תהיה הר שעיר וכל אדו
כלה וידעו כי אני יהוה :
לו ואתה בן אדם הנבא אל הרי ישראל ואמר
הרי ישראל שמעו דבר יהוה : כה אמר אדני
יהוה יען אמר האויב עליכם האח ובמות עולם
למורשה היתה לנו : לכן הנבא ואמרת כה אמ
אדני יהוה יען ביען שמות ושאף אתכם מסבי
להיותכם מורשה לשארית הגוים ותעלו ע
שפת לשון ודבת עם : לכן הרי ישראל שמע
דבר אדני יהוה כה אמר אדני יהוה להרים
ולגבעות לאפיקים ולגאיות לחרבות השממות
ולערים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לערים הנעזבות אשר היו לבז וללעג לשארית
הגוים אשר מסביב: לכן כה אמר אדני יהוה אם
לא באש קנאתי דברתי על שארית הגוים ועל
אדום כלא אשר נתנו את ארצי להם למורשה
בשמחת כל לבב בשאט נפש למען מגרשה
לבז: לכן הנבא על אדמת ישראל ואמרת להרים
ולגבעות לאפיקים ולגאיות כה אמר אדני יהוה
הנני בקנאתי ובחמתי דברתי יען כלמת גוים
נשאתם: לכן כה אמר אדני יהוה אני נשאתי את
ידי אם לא הגוים אשר לכם מסביב המה כלמתם
ישאו: ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם
תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא: כי הנני
אליכם ופניתי אליכם ונעבדתם ונזרעתם:
והרביתי עליכם אדם כל בית ישראל כלה ונושבו
הערים והחרבות תבנינה: והרביתי עליכם אדם
ובהמה ורבו ופרו והושבתי אתכם כקדמותיכם
והטבתי מראשתיכם וידעתם כי אני יהוה:
והולכתי עליכם אדם את עמי ישראל וירשוך
והיית להם לנחלה ולא תוסף עוד לשכלם: כה
אמר אדני יהוה יען אמרים לכם אכלת אדם אתי
ומשכלת גויך היית: לכן אדם לא תאכלי עוד
וגויך לא תכשלי עוד נאם אדני יהוה: ולא
אשמיע אליך עוד כלמת הגוים וחרפת עמים לא
תשאי עוד וגויך לא תכשלי עוד נאם אדני
יהוה: ויהי דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם בית
ישראל ישבים על אדמתם ויטמאו אותה בדרכם
ובעלילותם כטמאת הנדה היתה דרכם לפני:
ואשפך חמתי עליהם על הדם אשר שפכו על
הארץ ובגלוליהם טמאוה: ואפיץ אותם בגוים
ויזרו בארצות כדרכם וכעלילותם שפטתים:
ויבוא אל הגוים אשר באו שם ויחללו את שם
קדשי באמר להם עם יהוה אלה ומארצו יצאו:
ואחמל על שם קדשי אשר חללהו בית ישראל
בגוים אשר באו שמה: לכן אמר לבית ישראל כה
אמר אדני יהוה לא למענכם אני עשה בית
ישראל כי אם לשם קדשי אשר חללתם בגוים
אשר באתם שם: וקדשתי את שמי הגדול
המחלל בגוים אשר חללתם בתוכם וידעו הגוים
כי אני יהוה נאם אדני יהוה בהקדשי בכם
לעיניכם: ולקחתי אתכם מן הגוים וקבצתי
אתכם מכל הארצות והבאתי אתכם אל אדמתכם:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל
טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם: ונתתי
לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם והסרתי
את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר: ואת
רוחי אתן בקרבכם ועשיתי את אשר בחקי תלכו
ומשפטי תשמרו ועשיתם: וישבתם בארץ אשר
נתתי לאבתיכם והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם
לאלהים: והושעתי אתכם מכל טמאותיכם
וקראתי אל הדגן והרביתי אתו ולא אתן עליכם
רעב: והרביתי את פרי העץ ותנובת השדה ל
למען אשר לא תקחו עוד חרפת רעב בגוים:
וזכרתם את דרכיכם הרעים ומעלליכם אשר לא
טובים ונקטתם בפניכם על עונתיכם ועל
תועבתיכם: לא למענכם אני עשה נאם אדני
יהוה יודע לכם בושו והכלמו מדרכיכם בית
ישראל: כה אמר אדני יהוה ביום טהרי אתכם
מכל עונתיכם והושבתי את הערים ונבנו
החרבות: והארץ הנשמה תעבד תחת אשר
היתה שממה לעיני כל עובר: ואמרו הארץ הלזו
הנשמה היתה כגן עדן והערים החרבות
והנשמות והנהרסות בצורות ישבו: וידעו
הגוים אשר ישארו סביבותיכם כי אני יהוה
בניתי הנהרסות נטעתי הנשמה אני יהוה
דברתי ועשיתי: כה אמר אדני יהוה עוד זאת
אדרש לבית ישראל לעשות להם ארבה אתם
כצאן אדם: כצאן קדשים כצאן ירושלם
במועדיה כן תהיינה הערים החרבות מלאות
צאן אדם וידעו כי אני יהוה:

לז היתה עלי יד יהוה ויוציאני ברוח א
יהוה ויניחני בתוך הבקעה והיא מלאה
עצמות: והעבירני עליהם סביב סביב והנה
רבות מאד על פני הבקעה והנה יבשות מאד:
ויאמר אלי בן אדם התחיינה העצמות האלה
ואמר אדני יהוה אתה ידעת: ויאמר אלי הנבא
על העצמות האלה ואמרת אליהם העצמות
היבשות שמעו דבר יהוה: כה אמר אדני יהוה ה
לעצמות האלה הנה אני מביא בכם רוח וחייתם:
ונתתי עליכם גידים והעליתי עליכם בשר
וקרמתי עליכם עור ונתתי בכם רוח וחייתם
וידעתם כי אני יהוה: ונבאתי כאשר צויתי ויהי
קול כהנבאי והנה רעש ותקרבו עצמות עצם אל
עצמו:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עצמו : וראיתי והנה עליהם גידים ובשר עלה
ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין בהם :
ויאמר אלי הנבא אל הרוח הנבא בן אדם ואמרת
אל הרוח כה אמר אדני יהוה מארבע רוחות באי
הרוח ופחי בהרוגים האלה ויחיו : והנבאתי
כאשר צוני ותבוא בהם הרוח ויחיו ויעמדו על
רגליהם חיל גדול מאד מאד: ויאמר אלי בן אדם
העצמות האלה כל בית ישראל המה הנה
אמרים יבשו עצמותינו ואבדה תקותנו נגזרנו
לנו : לכן הנבא ואמרת אליהם כה אמר אדני
הוה הנה אני פתח את קברותיכם והעליתי
תכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל אדמת
שראל: וידעתם כי אני יהוה בפתחי את
קברותיכם ובהעלותי אתכם מקברותיכם עמי:
נתתי רוחי בכם וחייתם והנחתי אתכם על
דמתכם וידעתם כי אני יהוה דברתי ועשיתי
אם יהוה: ויהי דבר יהוה אלי לאמר: ואתה בן
דם קח לך עץ אחד וכתב עליו ליהודה ולבני
שראל חברו ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף
ץ אפרים וכל בית ישראל חברו: וקרב אתם
חד אל אחד לך לעץ אחד והיו לאחדים בידך :
אשר יאמרו אליך בני עמך לאמר הלוא תגיד
ו מה אלה לך: דבר אלהם כה אמר אדני יהוה
ה אני לקח את עץ יוסף אשר ביד אפרים
בטי ישראל חברו ונתתי אותם עליו את עץ
ודה ועשיתם לעץ אחד והיו אחד בידי: והיו
צים אשר תכתב עליהם בידך לעיניהם: ודבר
יהם כה אמר אדני יהוה הנה אני לקח את בני
ראל מבין הגוים אשר הלכו שם וקבצתי
תם מסביב והבאתי אותם אל אדמתם: ועשיתי
ם לגוי אחד בארץ בהרי ישראל ומלך אחד
יה לכלם למלך ולא יהיה עוד לשני גוים ולא
צו עוד לשתי ממלכות עוד: ולא יטמאו עוד
לוליהם ובשקוציהם ובכל פשעיהם והושעתי
תם מכל מושבתיהם אשר חטאו בהם וטהרתי
תם והיו לי לעם ואני אהיה להם לאלהים :
בדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהיה לכלם
משפטי ילכו וחקתי ישמרו ועשו אותם :
שבו על הארץ אשר נתתי לעבדי ליעקב אשר
בו בה אבותיכם וישבו עליה המה ובניהם
י בניהם עד עולם ודוד עבדי נשיא להם
לעולם :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יקער   יחזקאל לח

לעולם: וכרתי להם ברית שלום ברית עולם
יהיה אותם ונתתים והרביתי אותם ונתתי את
מקדשי בתוכם לעולם: והיה משכני עליהם
והייתי להם לאלהים והמה יהיו לי לעם: וידעו
הגוים כי אני יהוה מקדש את ישראל בהיות
מקדשי בתוכם לעולם:

לח ויהי דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם שים
פניך אל גוג ארץ המגוג נשיא ראש משך
ותובל והנבא עליו: ואמרת כה אמר אדני
יהוה הנני אליך גוג נשיא ראש משך ותובל
ושובבתיך ונתתי חחים בלחייך והוצאתי אותך
ואת כל חילך סוסים ופרשים לבשי מכלול כלם
קהל רב צנה ומגן תפשי חרבות כלם: פרס כוש
ופוט אתם כלם מגן וכובע: גמר וכל אגפיה בית
תוגרמה ירכתי צפון ואת כל אגפיו עמים רבים
אתך: הכן והכן לך אתה וכל קהלך הנקהלים
עליך והיית להם למשמר: מימים רבים תפקד
באחרית השנים תבוא אל ארץ משובבת מחרב
מקבצת מעמים רבים על הרי ישראל אשר היו
לחרבה תמיד והיא מעמים הוצאה וישבו לבטח
כלם: ועלית כשואה תבוא כענן לכסות הארץ
תהיה אתה וכל אגפיך ועמים רבים אותך: כה
אמר אדני יהוה והיה ביום ההוא יעלו דברים על
לבבך וחשבת מחשבת רעה: ואמרת אעלה על
ארץ פרזות אבוא השקטים ישבי לבטח כלם
ישבים באין חומה ובריח ודלתים אין להם:
לשלל שלל ולבז בז להשיב ידך על חרבות
נושבות ואל עם מאסף מגוים עשה מקנה וקנין
ישבי על טבור הארץ: שבא ודדן וסחרי תרשיש
וכל כפיריה יאמרו לך הלשלל שלל אתה בא
הלבז בז הקהלת קהלך לשאת כסף וזהב לקחת
מקנה וקנין לשלל שלל גדול: לכן הנבא בן אדם
ואמרת לגוג כה אמר אדני יהוה הלוא ביום
ההוא בשבת עמי ישראל לבטח תדע: ובאת
ממקומך מירכתי צפון אתה ועמים רבים אתך
רכבי סוסים כלם קהל גדול וחיל רב: ועלית על
עמי ישראל כענן לכסות הארץ באחרית הימים
תהיה והביאותיך על ארצי למען דעת הגוים
אתי בהקדשי בך לעיניהם גוג: כה אמר אדני
יהוה האתה הוא אשר דברתי בימים קדמונים
ביד עבדי נביאי ישראל הנבאים בימים ההם
שנים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שנים להביא אתך עליהם: והיה ביום ההוא ביום
בוא גוג על אדמת ישראל נאם אדני יהוה תעלה
חמתי באפי: ובקנאתי באש עברתי דברתי אם
לא ביום ההוא יהיה רעש גדול על אדמת
ישראל: ורעשו מפני דגי הים ועוף השמים
חית השדה וכל הרמש הרמש על האדמה וכל
האדם אשר על פני האדמה ונהרסו ההרים
נפלו המדרגות וכל חומה לארץ תפול: וקראתי
ליו לכל הרי חרב נאם אדני יהוה חרב איש
אחיו תהיה: ונשפטתי אתו בדבר ובדם וגשם
וטף ואבני אלגביש אש וגפרית אמטיר
ליו ועל אגפיו ועל עמים רבים אשר אתו:
תגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים
בים וידעו כי אני יהוה:
ואתה בן אדם הנבא על גוג ואמרת כה אמר
ני יהוה הנני אליך גוג נשיא ראש משך לט
בל: ושבבתיך וששאתיך והעליתיך מירכתי
ון והבאותיך על הרי ישראל: והכיתי קשתך
ר שמאלך וחציך מיד ימינך אפיל: על הרי
ראל תפול אתה וכל אגפיך ועמים אשר אתך
יט צפור כל כנף וחית השדה נתתיך לאכלה:
פני השדה תפול כי אני דברתי נאם אדני
יה: ושלחתי אש במגוג ובישבי האיים לבטח
עו כי אני יהוה: ואת שם קדשי אודיע בתוך
י ישראל ולא אחל את שם קדשי עוד וידעו
ים כי אני יהוה קדוש בישראל: הנה באה
יתה נאם אדני יהוה הוא היום אשר דברתי:
או ישבי ערי ישראל ובערו והשיקו בנשק
ן וצנה בקשת ובחצים ובמקל יד וברמח
רו בהם אש שבע שנים: ולא ישאו עצים
השדה ולא יחטבו מן היערים כי בנשק
רו אש ושללו את שלליהם ובזזו את בזזיהם
אדני יהוה: והיה ביום ההוא אתן לגוג
ם שם קבר בישראל גי העברים קדמת הים
מת היא את העברים וקברו שם את גוג ואת
מונה וקראו גיא המון גוג: וקברום בית
אל למען טהר את הארץ שבעה חדשים:
ו כל עם הארץ והיה להם לשם יום הכבדי
אדני יהוה: ואנשי תמיד יבדילו עברים
מקברים את העברים את הנותרים על
הארץ לטהרה מקצה שבעה חדשים יחקרו:
ועברו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ועברו העברים בארץ וראה עצם אדם ובנה
אצלו ציון עד קברו אתו המקברים אל גיא המון
גוג: וגם שם עיר המונה וטהרו הארץ: ואתה בן
אדם כה אמר אדני יהוה אמור לצפור כל כנף
ולכל חית השדה הקבצו ובאו האספו מסביב על
זבחי אשר אני זבח לכם זבח גדול על הרי ישראל
ואכלתם בשר ושתיתם דם: בשר גבורים תאכלו
ודם נשיאי הארץ תשתו אילים כרים ועתודים
פרים מריאי בשן כלם: ואכלתם חלב לשבעה
ושתיתם דם לשכרון מזבחי אשר זבחתי לכם:
ושבעתם על שלחני סוס ורכב גבור וכל איש
מלחמה נאם אדני יהוה: ונתתי את כבודי בגוים
וראו כל הגוים את משפטי אשר עשיתי ואת
ידי אשר שמתי בהם: וידעו בית ישראל כי אני
יהוה אלהיהם מן היום ההוא והלאה: וידעו
הגוים כי בעונם גלו בית ישראל על אשר מעלו
בי ואסתר פני מהם ואתנם ביד צריהם ויפלו
בחרב כלם: כטמאתם וכפשעיהם עשיתי אתם
ואסתר פני מהם: לכן כה אמר אדני יהוה עתה
אשיב את שבית יעקב ורחמתי כל בית ישראל
וקנאתי לשם קדשי: ונשו את כלמתם ואת כל
מעלם אשר מעלו בי בשבתם על אדמתם לבטח
ואין מחריד: בשובבי אותם מן העמים וקבצתי
אתם מארצות איביהם ונקדשתי בם לעיני
הגוים רבים: וידעו כי אני יהוה אלהיהם
בהגלותי אותם אל הגוים וכנסתים אל אדמתם
ולא אותיר עוד מהם שם: ולא אסתיר עוד פני
מהם אשר שפכתי את רוחי על בית ישראל נאם
אדני יהוה:

מ
בעשרים וחמש שנה לגלותנו בראש השנה
בעשור לחדש בארבע עשרה שנה אחר אשר
הכתה העיר בעצם היום הזה היתה עלי יד יהוה
ויבא אתי שמה: במראות אלהים הביאני אל
ארץ ישראל ויניחני אל הר גבה מאד ועליו
כמבנה עיר מנגב: ויביא אותי שמה והנה איש
מראהו כמראה נחשת ופתיל פשתים בידו וקנה
המדה והוא עמד בשער: וידבר אלי האיש בן
אדם ראה בעיניך ובאזניך שמע ושים לבך לכל
אשר אני מראה אותך כי למען הראותכה
הבאתה הנה הגד את כל אשר אתה ראה לבית
ישראל: והנה חומה מחוץ לבית סביב סביב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וביד האיש קנה המדה שש אמות באמה וטפח
וימד את רחב הבנין קנה אחד וקומה קנה אחד:
ויבוא אל שער אשר פניו דרך הקדימה ויעל
במעלתו וימד את סף השער קנה אחד רחב ואת
סף אחד קנה אחד רחב: והתא קנה אחד ארך
וקנה אחד רחב ובין התאים חמש אמות וסף
השער מאצל אולם השער מהבית קנה אחד:
וימד את אלם השער מהבית קנה אחד: וימד את
אלם השער שמנה אמות ואילו שתים אמות
ואלם השער מהבית: ותאי השער דרך הקדים
שלשה מפה ושלשה מפה מדה אחת לשלשתם
ומדה אחת לאילם מפה ומפו: וימד את רחב
פתח השער עשר אמות ארך השער שלוש
עשרה אמות: וגבול לפני התאות אמה אחת
ואמה אחת גבול מפה והתא שש אמות מפה
ושש אמות מפו: וימד את השער מגג התא
לגגו רחב עשרים וחמש אמות פתח נגד פתח:
ויעש את אילים ששים אמה ואל איל החצר
השער סביב סביב: ועל פני השער היאתון על
לפני אלם השער הפנימי חמשים אמה:
וחלונות אטמות אל התאים ואל אליהמה
לפנימה לשער סביב סביב וכן לאלמות
וחלונות סביב סביב לפנימה ואל איל תמרים:
ויביאני אל החצר החיצונה והנה לשכות ורצפה
עשוי לחצר סביב סביב שלשים לשכות אל
הרצפה: והרצפה אל כתף השערים לעמת ארך
השערים הרצפה התחתונה: וימד רחב מלפני
השער התחתונה לפני החצר הפנימי מחוץ
מאה אמה הקדים והצפון: והשער אשר פניו
דרך הצפון לחצר החיצונה מדד ארכו ורחבו:
ותאו שלושה מפו ושלשה מפו ואילו ואילמו
היה כמדת השער הראשון חמשים אמה ארכו
ורחב חמש ועשרים באמה: וחלונו ואילמו
ותמרו כמדת השער אשר פניו דרך הקדים
ובמעלות שבע יעלו בו ואילמיו לפניהם: ושער
החצר הפנימי נגד השער לצפון ולקדים וימד
משער אל שער מאה אמה: ויולכני דרך הדרום
והנה שער דרך הדרום ומדד אילו ואילמו
כמדות האלה: וחלונים לו ולאילמו סביב סביב
כהחלנות האלה חמשים אמה ארך ורחב חמש
ועשרים אמה: ומעלות שבעה עלותו ואילמו
לפניהם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לפניהם ותמרים לו אחד מפו ואחד מפו א
אילו : ושער לחצר הפנימי דרך הדרום וימ
משער אל השער דרך הדרום מאה אמות
ויביאני אל חצר הפנימי בשער הדרום וימד א
השער הדרום כמדות האלה : ותאו ואלו ואלמ
כמדות האלה וחלונות לו ולאלמו סביב סבי
חמשים אמה ארך ורחב עשרים וחמש אמות
ואלמות סביב סביב ארך חמש ועשרים אמה
ורחב חמש אמות : ואילמיו אל חצר החיצונ
ותמרים אל אילו ומעלות שמונה מעלו : ויביאנ
אל החצר הפנימי דרך הקדים וימד את השע
כמדות האלה : ותאו ואלו ואלמו כמדות האל
וחלונות לו ולאלמו סביב סביב ארך חמשים
אמה ורחב חמש ועשרים אמה : ואלמו לחצ
החיצונה ותמרים אל אילו מפו ומפו ושמנה
מעלות מעלו : ויביאני אל שער הצפון ומד
כמדות האלה: תאו אלו ואלמו וחלונות לו סבי
סביב ארך חמשים אמה ורחב חמש ועשרים
אמה : ואילו לחצר החיצונה ותמרים אל אי
מפו ומפו ושמנה מעלות מעלו: ולשכה ופתח
באילים השערים שם ידיחו את העלה : ובאל
השער שנים שלחנות מפו ושנים שלחנו
מפה לשחוט אליהם העלה והחטאת והאשם: וא
הכתף מחוצה לעולה לפתח השער הצפונה
שנים שלחנות ואל הכתף האחרת אשר לאלם
השער שנים שלחנות : ארבעה שלחנות מפ
וארבעה שלחנות מפה לכתף השער שמונ
שלחנות אליהם ישחטו : וארבעה שלחנו
לעולה אבני גזית ארך אמה אחת וחצי ורח
אמה אחת וחצי וגבה אמה אחת אליהם ויני
את הכלים אשר ישחטו את העולה בם והזב
והשפתים טפח אחד מוכנים בבית סביב סבי
ואל השלחנות בשר הקרבן : ומחוצה לשע
הפנימי לשכות שרים בחצר הפנימי אשר א
כתף שער הצפון ופניהם דרך הדרום אחד א
כתף שער הקדים פני דרך הצפון: וידבר אלי ז
הלשכה אשר פניה דרך הדרום לכהנים שמ
משמרת הבית: והלשכה אשר פניה דרך הצפו
לכהנים שמרי משמרת המזבח המה בני צדו
הקרבים מבני לוי אל יהוה לשרתו : וימד א
החצר ארך מאה אמה ורחב מאה אמה מרבע
והמזב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והמזבח לפני הבית : ויביאני אל אלם הבית
וימד אל אלם חמש אמות מפה וחמש אמות
מפה ורחב השער שלש אמות מפו ושלש אמות
מפו : ארך האלם עשרים אמה ורחב עשתי
עשרה אמה ובמעלות אשר יעלו אליו ועמדים
אל האילים אחד מפה ואחד מפה :
ויביאני אל ההיכל וימד את האילים שש
מא אמות רחב מפו ושש אמות רחב מפה רחב
האהל: ורחב הפתח עשר אמות וכתפות הפתח
חמש אמות מפו וחמש אמות מפו וימד ארכו
ארבעים אמה ורחב עשרים אמה: ובא לפנימה
וימד איל הפתח שתים אמות והפתח שש אמות
ורחב הפתח שבע אמות : וימד את ארכו עשרים
אמה ורחב עשרים אמה אל פני ההיכל ויאמר
אלי זה קדש הקדשים : וימד קיר הבית שש
אמות ורחב הצלע ארבע אמות סביב סביב לבית
בים : והצלעות צלע אל צלע שלוש ושלשים
עמים ובאות בקיר אשר לבית לצלעות סביב
ביב להיות אחוזים ולא יהיו אחוזים בקיר
בית: ורחבה ונסבה למעלה למעלה לצלעות כי
וסב הבית למעלה למעלה סביב סביב לבית על
ן רחב לבית למעלה וכן התחתונה יעלה על
עליונה להתיכונה : וראיתי לבית גבה סביב
ביב מיסדות הצלעות מלו הקנה שש אמות
צילה : רחב הקיר אשר לצלע אל החוץ חמש
מות ואשר מנח בית צלעות אשר לבית: ובין
לשכות רחב עשרים אמה סביב לבית סביב
ביב: ופתח הצלע למנח פתח אחד דרך הצפון
תח אחד לדרום ורחב מקום המנח חמש
מות סביב סביב: והבנין אשר אל פני הגזרה
את דרך הים רחב שבעים אמה וקיר הבנין
מש אמות רחב סביב סביב וארכו תשעים
מה : ומדד את הבית ארך מאה אמה והגזרה
בניה וקירותיה ארך מאה אמה : ורחב פני
ית והגזרה לקדים מאה אמה : ומדד ארך
בנין אל פני הגזרה אשר על אחריה ואתוקיהא
ו ומפו מאה אמה וההיכל הפנימי ואלמי
וצר : הספים והחלונים האטמות והאתיקים
יב לשלשתם נגד הסף שחיף עץ סביב סביב
ארץ עד החלנות והחלנות מכסות : על מעל
תח ועד הבית הפנימי ולחוץ ואל כל הקיר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מביב סביב בפנימי ובחיצון מדות : ועש
כרובים ותמרים ותמרה בין כרוב לכרוב ושנים
פנים לכרוב : ופני אדם אל התימרה מפו ופני
כפיר אל התמורה מפו עשוי אל כל הבית סבי
סביב : מהארץ עד מעל הפתח הכרובים
והתמרים עשוים וקיר ההיכל : ההיכל מזוזת
רבעה ופני הקדש המראה כמראה : המזב
עץ שלוש אמות גבה וארכו שתים אמות
ומקצעותיו לו וארכו וקירתיו עץ וידבר אלי ז
השלחן אשר לפני יהוה : ושתים דלתות להיכ
ולקדש : ושתים דלתות לדלתות שתים מוסבו
דלתות שתים לדלת אחת ושתי דלתות לאחרת
ועשויה אליהן אל דלתות ההיכל כרובים
ותמרים כאשר עשוים לקירות ועב עץ אל פנ
האולם מהחוץ : וחלונים אטמות ותמרים מפ
ומפו אל כתפות האולם וצלעות הבית והעבים
מב ויוציאני אל החצר החיצונה הדרך דרך הצפו
ויבאני אל הלשכה אשר נגד הגזרה ואשר נג
הבנין אל הצפון : אל פני ארך אמות המאה פת
הצפון והרחב חמשים אמות : נגד העשרים
אשר לחצר הפנימי ונגד רצפה אשר לחצ
החיצונה אתיק אל פני אתיק בשלשים : ולפנ
הלשכות מהלך עשר אמות רחב אל הפנימית
דרך אמה אחת ופתחיהם לצפון : והלשכות
העליונת קצרות כי יוכלו אתיקים מהנה
מהתחתנות ומהתיכונות בנין : כי משלשות הנ
ואין להן עמודים כעמודי החצרות על כן נאצ
מהתחתנות ומהתיכנות מהארץ : וגדר אש
לחוץ לעמת הלשכות דרך החצר החצונה א
פני הלשכות ארכו חמשים אמה : כי ארך
הלשכות אשר לחצר החצונה חמשים אמה
והנה על פני ההיכל מאה אמה : ומתחתה לשכו
האלה המבוא מהקדים בבאו להנה מהחצ
החצנה : ברחב גדר החצר דרך הקדים אל פנ
הגזרה ואל פני הבנין לשכות : ודרך לפניה
כמראה הלשכות אשר דרך הצפון כארכן כ
רחבן וכל מוצאיהן וכמשפטיהן וכפתחיהן
וכפתחי הלשכות אשר דרך הדרום פתח בראש
דרך דרך בפני הגדרת הגינה דרך הקדים
בבואן : ויאמר אלי לשכות הצפון לשכות הדרום
אשר אל פני הגזרה הנה לשכות הקדש אשר
יאכל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יאכלו שם הכהנים אשר קרובים ליהוה קדשי
הקדשים שם יניחו קדשי הקדשים והמנחה
והחטאת והאשם כי המקום קדש : בבאם
הכהנים ולא יצאו מהקדש אל החצר החיצונה
ושם יניחו בגדיהם אשר ישרתו בהן כי קדש
הנה ילבשו בגדים אחרים וקרבו אל אשר לעם :
וכלה את מדות הבית הפנימי והוציאני דרך
השער אשר פניו דרך הקדים ומדדו סביב
סביב : מדד רוח הקדים בקנה המדה חמש
אמות קנים בקנה המדה סביב: מדד רוח הצפון
חמש מאות קנים בקנה המדה סביב : את רוח
הדרום מדד חמש מאות קנים בקנה המדה :
סבב אל רוח הים מדד חמש מאות קנים בקנה
המדה : לארבע רוחות מדדו חומה לו סביב
סביב ארך חמש מאות ורחב חמש מאות
להבדיל בין הקדש לחל :
מג ויולכני אל השער שער אשר פנה דרך
הקדים : והנה כבוד אלהי ישראל בא מדרך
הקדים וקולו כקול מים רבים והארץ האירה
מכבדו : וכמראה המראה אשר ראיתי כמראה
אשר ראיתי בבואי לשחת את העיר ומראות
כמראה אשר ראיתי אל נהר כבר ואפל אל פני :
וכבוד יהוה בא אל הבית דרך שער אשר פניו
דרך הקדים : ותשאני רוח ותבאני אל החצר
הפנימי והנה מלא כבוד יהוה הבית : ואשמע
מדבר אלי מהבית ואיש היה עֹמד אצלי: ויאמר
אלי בן אדם את מקום כסאי ואת מקום כפות
רגלי אשר אשכן שם בתוך בני ישראל לעולם
ולא יטמאו עוד בית ישראל שם קדשי המה
ומלכיהם בזנותם ובפגרי מלכיהם במותם:בתתם
ספם את ספי ומזוזתם אצל מזוזתי והקיר ביני
וביניהם וטמאו את שם קדשי בתועבותם אשר
עשו ואכל אותם באפי: עתה ירחקו את זנותם
ופגרי מלכיהם ממני ושכנתי בתוכם לעולם :
אתה בן אדם הגד את בית ישראל את הבית
ויכלמו מעונותיהם ומדדו את תכנית : ואם
נכלמו מכל אשר עשו צורת הבית ותכונתו
ומוצאיו ומובאיו וכל צורתו ואת כל חקתיו וכל
צורתו וכל תורתו הודע אותם וכתב לעיניהם
וישמרו את כל צורתו ואת כל חקתיו ועשו
אותם : זאת תורת הבית על ראש ההר כל גבלו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

סביב סביב קדש קדשים הנה זאת תורת הב
ואלה מדות המזבח באמות אמה אמה וט
וחיק האמה ואמה רחב וגבולה אל שפתה ס
זרת האחד וזה גב המזבח : ומחיק הארץ
העזרה התחתונה שתים אמות ורחב אמה אח
ומהעזרה הקטנה עד העזרה הגדולה אר
אמות ורחב האמה : וההראל ארבע אמ
ומהאראיל ולמעלה הקרנות ארבע : והאר
שתים עשרה ארך בשתים עשרה רחב רבוע
ארבעת רבעיו : והעזרה ארבע עשרה א
בארבע עשרה רחב אל ארבעת רבעיה והג
סביב אותה חצי האמה והחיק לה אמה סב
ומעלתהו פנות קדים : ויאמר אלי בן אדם
אמר אדני יהוה אלה חקות המזבח ביו
העשותו להעלות עליו עולה ולזרק עליו דם
ונתתה אל הכהנים הלוים אשר הם מזרע צד
הקרובים אלי נאם אדני יהוה לשרתני פר
בקר לחטאת : ולקחת מדמו ונתתה על אר
קרנותיו ואל ארבע פנות העזרה ואל הגב
סביב וחטאת אותו וכפרתהו : ולקחת את ה
החטאת ושרפו במפקד הבית מחוץ למקדש
וביום השני תקריב שעיר עזים תמים לחטא
וחטאו את המזבח כאשר חטאו בפר : בכלות
מחטא תקריב פר בן בקר תמים ואיל מן הצ
תמים : והקרבתם לפני יהוה והשליכו הכהנ
עליהם מלח והעלו אותם עלה ליהוה : שבע
ימים תעשה שעיר חטאת ליום ופר בן בק
ואיל מן הצאן תמימים יעשו : שבעת ימים
וכפרו את המזבח וטהרו אתו ומלאו ידו : ויכ
את הימים והיה ביום השמיני והלאה יעש
הכהנים על המזבח את עולותיכם ואת שלמיכם
ורצאתי אתכם נאם אדני יהוה :

מד וישב אתי דרך שער המקדש החיצון הפנ
קדים והוא סגור : ויאמר אלי יהוה השער הז
סגור יהיה לא יפתח ואיש לא יבא בו כי יהוה
אלהי ישראל בא בו והיה סגור : את הנשיא
נשיא הוא ישב בו לאכול לחם לפני יהוה מדרך
אולם השער יבוא ומדרכו יצא : ויביאני דרך
שער הצפון אל פני הבית וארא והנה מלא כבוד
יהוה את בית יהוה ואפל אל פני : ויאמר אלי
יהוה בן אדם שים לבך וראה בעיניך ובאזניך
שמע

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שמע את כל אשר אני מדבר אתך לכל חקות
בית יהוה ולכל תורתו ושמת לבך למבוא הבית
בכל מוצאי המקדש : ואמרת אל מרי אל בית
ישראל כה אמר אדני יהוה רב לכם מכל
תועבתיכם בית ישראל: בהביאכם בני נכר ערלי
לב וערלי בשר להיות במקדשי לחללו את ביתי
בהקריבכם את לחמי חלב ודם ויפרו את בריתי
אל כל תועבותיכם: ולא שמרתם משמרת קדשי
ותשימון לשמרי משמרתי במקדשי לכם : כה
אמר אדני יהוה כל בן נכר ערל לב וערל בשר
לא יבוא אל מקדשי לכל בן נכר אשר בתוך בני
ישראל: כי אם הלוים אשר רחקו מעלי בתעות
ישראל אשר תעו מעלי אחרי גלוליהם ונשאו
עונם: והיו במקדשי משרתים פקדות אל שערי
הבית ומשרתים את הבית המה ישחטו את
העלה ואת הזבח לעם והמה יעמדו לפניהם
לשרתם : יען אשר ישרתו אותם לפני גלוליהם
והיו לבית ישראל למכשול עון על כן נשאתי
ידי עליהם נאם אדני יהוה ונשאו עונם : ולא
יגשו אלי לכהן לי ולגשת על כל קדשי אל
קדשי הקדשים ונשאו כלמתם ותועבותם אשר
עשו : ונתתי אותם שמרי משמרת הבית לכל
עבדתו ולכל אשר יעשה בו: והכהנים ° הלוים
בני צדוק אשר שמרו את משמרת מקדשי
בתעות בני ישראל מעלי המה יקרבו אלי
לשרתני ועמדו לפני להקריב לי חלב ודם נאם
אדני יהוה: המה יבאו אל מקדשי והמה יקרבו
אל שלחני לשרתני ושמרו את משמרתי: והיה
בבואם אל שערי החצר הפנימית בגדי פשתים
ילבשו ולא יעלה עליהם צמר בשרתם בשערי
החצר הפנימית וביתה: פארי פשתים יהיו על
ראשם ומכנסי פשתים יהיו על מתניהם לא
יחגרו ביזע : ובצאתם אל החצר החיצונה אל
החצר החיצונה אל העם יפשטו את בגדיהם
אשר המה משרתם בם והניחו אותם בלשכת
הקדש ולבשו בגדים אחרים ולא יקדשו את
העם בבגדיהם : וראשם לא יגלחו ופרע לא
ישלחו כסום יכסמו את ראשיהם: ויין לא ישתו
כל כהן בבואם אל החצר הפנימית : ואלמנה
וגרושה לא יקחו להם לנשים כי אם בתולת
מזרע בית ישראל והאלמנה אשר תהיה אלמנה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מכהן יקחו׃ ואת עמי יורו בין קדש לחל ובין
טמא לטהור יודעם׃ ועל ריב המה יעמדו לשפ
במשפטי ושפטהו ואת תורתי ואת חקתי בכ
מועדי ישמרו ואת שבתותי יקדשו׃ ואל מת
אדם לא יבוא לטמאה כי אם לאב ולאם ולבן ולב
לאח ולאחות אשר לא היתה לאיש יטמאו
ואחרי טהרתו שבעת ימים יספרו לו׃ וביום בא
אל הקדש אל החצר הפנימית לשרת בקד
יקריב חטאתו נאם אדני יהוה׃ והיתה לה
לנחלה אני נחלתם ואחזה לא תתנו לה
בישראל אני אחזתם׃ המנחה והחטאת והאש
המה יאכלום וכל חרם בישראל להם יהי
וראשית כל בכורי כל וכל תרומת כל מ
תרומתיכם לכהנים יהיה וראשית עריסתיכ
תתנו לכהן להניח ברכה אל ביתך׃ כל נבל
וטרפה מן העוף ומן הבהמה לא יאכלו הכהנים׃
מה ובהפילכם את הארץ בנחלה תרימו תרומ
ליהוה קדש מן הארץ ארך חמשה ועשרים אל
ארך ורחב עשרה אלף קדש הוא בכל גבול
סביב׃ יהיה מזה אל הקדש חמש מאות בחמ
מאות מרבע סביב וחמשים אמה מגרש
סביב׃ ומן המדה הזאת תמוד ארך חמ
ועשרים אלף ורחב עשרת אלפים ובו יהי
המקדש קדש קדשים׃ קדש מן הארץ הו
לכהנים משרתי המקדש יהיה הקרבים לשר
את יהוה והיה להם מקום לבתים ומקד
למקדש׃ וחמשה ועשרים אלף ארך ועשר
אלפים רחב יהיה ללוים משרתי הבית לה
לאחזה עשרים לשכת׃ ואחזת העיר תת
חמשת אלפים רחב וארך חמשה ועשרים אל
לעמת תרומת הקדש לכל בית ישראל יהיה
ולנשיא מזה ומזה לתרומת הקדש ולאחז
העיר אל פני תרומת הקדש ואל פני אחז
העיר מפאת ים ימה ומפאת קדמה קדימה וא
לעמות אחד החלקים מגבול ים אל גבול קדימ
לארץ יהיה לו לאחזה בישראל ולא יונו ע
נשיאי את עמי והארץ יתנו לבית ישרא
לשבטיהם׃ כה אמר אדני יהוה רב לכם נשי
ישראל חמס ושד הסירו ומשפט וצדקה ע
הרימו גרשתיכם מעל עמי נאם אדני יהוה
מאזני צדק ואיפת צדק ובת צדק יהי לכם
האיפ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

האיפה והבת תכן אחד יהיה לשאת מעשר
החמר הבת ועשירת החמר האיפה אל החמר
יהיה מתכנתו : והשקל עשרים גרה עשרים
שקלים חמשה ועשרים שקלים עשרה וחמשה
שקל המנה יהיה לכם : זאת התרומה אשר
תרימו ששית האיפה מחמר החטים וששיתם
האיפה מחמר השערים: וחק השמן הבת השמן
מעשר הבת מן הכר עשרת הבתים חמר כי
עשרת הבתים חמר : ושה אחת מן הצאן
מן המאתים ממשקה ישראל למנחה ולעולה
ולשלמים לכפר עליהם נאם אדני יהוה: כל העם
הארץ יהיו אל התרומה הזאת לנשיא בישראל :
ועל הנשיא יהיה העולות והמנחה והנסך
בחגים ובחדשים ובשבתות בכל מועדי בית
ישראל הוא יעשה את החטאת ואת המנחה ואת
העולה ואת השלמים לכפר בעד בית ישראל: כה
אמר אדני יהוה בראשון באחד לחדש תקח פר
בן בקר תמים וחטאת את המקדש: ולקח הכהן
מדם החטאת ונתן אל מזוזת הבית ואל ארבע
פנות העזרה למזבח ועל מזוזת שער החצר
הפנימית : וכן תעשה בשבעה בחדש מאיש
שגה ומפתי וכפרתם את הבית : בראשון
בארבעה עשר יום לחדש יהיה לכם הפסח חג
שבעות ימים מצות יאכל : ועשה הנשיא ביום
ההוא בעדו ובעד כל עם הארץ פר חטאת :
ושבעת ימי החג יעשה עולה ליהוה שבעת
פרים ושבעת אילים תמימים ליום שבעת
הימים וחטאת שעיר עזים ליום: ומנחה איפה
לפר ואיפה לאיל יעשה ושמן הין לאיפה :
בשביעי בחמשה עשר יום לחדש בחג יעשה
כאלה שבעת הימים כחטאת כעולה וכמנחה
וכשמן :
מו כה אמר אדני יהוה שער החצר הפנימית
הפנה קדים יהיה סגור ששת ימי המעשה
וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח : ובא
הנשיא דרך אולם השער מחוץ ועמד על מזוזת
השער ועשו הכהנים את עולתו ואת שלמיו
והשתחוה על מפתן השער ויצא והשער לא
יסגר עד הערב : והשתחוו עם הארץ פתח
השער ההוא בשבתות ובחדשים לפני יהוה :
והעלה אשר יקרב הנשיא ליהוה ביום השבת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ששה כבשים תמימם ואיל תמים: ומנחה איפה
לאיל ולכבשים מנחה מתת ידו ושמן הין לאיפה:
וביום החדש פר בן בקר תמימם וששת כבשים
ואיל תמימם יהיו: ואיפה לפר ואיפה לאיל
יעשה מנחה ולכבשים כאשר תשיג ידו ושמן
הין לאיפה: ובבוא הנשיא דרך אולם השער
יבוא ובדרכו יצא: ובבוא עם הארץ לפני יהוה
במועדים הבא דרך שער צפון להשתחות יצא
דרך שער נגב והבא דרך שער נגב יצא דרך
שער צפונה לא ישוב דרך השער אשר בא בו כי
נכחו יצאו: והנשיא בתוכם בבואם יבוא
ובצאתם יצאו: ובחגים ובמועדים תהיה המנחה
איפה לפר ואיפה לאיל ולכבשים מתת ידו ושמן
הין לאיפה: וכי יעשה הנשיא נדבה עולה או
שלמים נדבה ליהוה ופתח לו את השער הפנה
קדים ועשה את עלתו ואת שלמיו כאשר יעשה
ביום השבת ויצא וסגר את השער אחרי צאתו:
וכבש בן שנתו תמים תעשה עולה ליום ליהוה
בבקר בבקר תעשה אתו: ומנחה תעשה עליו
בבקר בבקר ששית האיפה ושמן שלישית ההין
לרס את הסלת מנחה ליהוה חקות עולם תמיד:
ועשו את הכבש ואת המנחה ואת השמן בבקר
בבקר עולת תמיד: כה אמר אדני יהוה כי יתן
הנשיא מתנה לאיש מבניו נחלתו היא לבניו
תהיה אחזתם היא בנחלה: וכי יתן מתנה
מנחלתו לאחד מעבדיו והיתה לו עד שנת
הדרור ושבת לנשיא אך נחלתו בניו להם
תהיה: ולא יקח הנשיא מנחלת העם להונתם
מאחזתם מאחזתו ינחל את בניו למען אשר לא
יפצו עמי איש מאחזתו: ויביאני במבוא אשר
על כתף השער אל הלשכות הקדש אל הכהנים
הפנות צפונה והנה שם מקום בירכתם ימה:
ויאמר אלי זה המקום אשר יבשלו שם הכהנים
את האשם ואת החטאת אשר יאפו את המנחה
לבלתי הוציא אל החצר החיצונה לקדש את
העם: ויוציאני אל החצר החיצונה ויעבירני אל
ארבעת מקצועי החצר והנה חצר במקצע
החצר חצר במקצע החצר: בארבעת מקצעת
החצר חצרות קטרות ארבעים ארך ושלשים
רחב מדה אחת לארבעתם מהקצעות: וטור
סביב בהם סביב לארבעתם ומבשלות עשוי
מתחת

מתחת הטירות סביב׃ ויאמר אלי אלה בית
המבשלים אשר יבשלו שם משרתי הבית את
זבח העם׃
וישבני אל פתח הבית והנה מים יצאים מז
מתחת מפתן הבית קדימה כי פני הבית קדים
והמים ירדים מתחת מכתף הבית הימנית מנגב
למזבח׃ ויוצאני דרך שער צפונה ויסבני דרך
חוץ אל שער החוץ דרך הפונה קדים והנה מים
מפכים מן הכתף הימנית׃ בצאת האיש קדים
וקו בידו וימד אלף באמה ויעברני במים מי
אפסים׃ וימד אלף ויעברני במים מים ברכים
וימד אלף ויעברני מי מתנים׃ וימד אלף נחל
אשר לא אוכל לעבר כי גאו המים מי שחו נחל
אשר לא יעבר׃ ויאמר אלי הראית בן אדם
ויולכני וישבני על שפת הנחל׃ בשובני והנה
אל שפת הנחל עץ רב מאד מזה ומזה׃ ויאמר
אלי המים האלה יוצאים אל הגלילה הקדמונה
וירדו על הערבה ובאו הימה אל הימה המוצאים
ונרפאו המים׃ והיה כל נפש חיה אשר ישרץ
אל כל אשר יבוא שם נחלים יחיה והיה הדגה
רבה מאד כי באו שמה המים האלה וירפאו והי
כל אשר יבוא שמה הנחל׃ והיה יעמדו עליו
דוגים מעין גדי ועד עין עגלים משטוח
לחרמים יהיו למינה תהיה דגתם כדגת הים
הגדול רבה מאד׃ בצאתו וגבאיו ולא ירפאו
למלח נתנו׃ ועל הנחל יעלה על שפתו מזה
ומזה כל עץ מאכל לא יבול עלהו ולא יתם פריו
לחדשיו יבכר כי מימיו מן המקדש המה יוצאים
והיו פריו למאכל ועלהו לתרופה׃ כה אמר אדני
יהוה גה גבול אשר תתנחלו את הארץ לשני
עשר שבטי ישראל יוסף חבלים׃ ונחלתם
אותה איש כאחיו אשר נשאתי את ידי לתתה
לאבתיכם ונפלה הארץ הזאת לכם בנחלה׃ וזה
גבול הארץ לפאת צפונה מן הים הגדול הדרך
חתלן לבוא צדדה׃ חמת ברותה סברים אשר בין
גבול דמשק ובין גבול חמת חצר התיכון אשר
אל גבול חורן׃ והיה גבול מן הים חצר עינון
גבול דמשק וצפון צפונה וגבול חמת ואת פאת
צפון׃ ופאת קדים מבין חורן ומבין דמשק
ומבין הגלעד ומבין ארץ ישראל הירדן מגבול
על הים הקדמוני תמדו ואת פאת קדימה׃ ופאת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נגב תימנה מתמר עד מי מריבות קדש נחלה
אל הים הגדול ואת פאת תימנה נגבה: ופאת י
הים הגדול מגבול עד נכח לבוא חמת זאת פאר
ים: וחלקתם את הארץ הזאת לכם לשבט
ישראל: והיה תפלו אתה בנחלה לכם ולהגרי
הגרים בתוככם אשר הולידו בנים בתוככם והי
לכם כאזרח בבני ישראל אתכם יפלו בנחלה
בתוך שבטי ישראל: והיה בשבט אשר גר הג
אתו שם תתנו נחלתו נאם אדני יהוה:
מח ואלה שמות השבטים מקצה צפונה אל י
דרך התלן לבוא חמת חצר עינן גבול דמש
צפונה אל יד חמת והיו לו פאת קדים הים ח
אחד: ועל גבול דן מפאת קדים עד פאת ימה
אשר אחד: ועל גבול אשר מפאת קדימה וע
פאת ימה נפתלי אחד: ועל גבול נפתלי מפא
קדמה עד פאת ימה מנשה אחד: ועל גבו
מנשה מפאת קדמה עד פאת ימה אפרים אחד
ועל גבול אפרים מפאת קדים ועד פאת ימה
ראובן אחד: ועל גבול ראובן מפאת קדים ע
פאת ימה יהודה אחד: ועל גבול יהודה מפא
קדים עד פאת ימה תהיה התרומה אשר תרימ
חמשה ועשרים אלף רחב וארך כאחד החלקים
מפאת קדימה עד פאת ימה והיה המקדש
בתוכה: התרומה אשר תרימו ליהוה ארך חמש
ועשרים אלף ורחב עשרת אלפים: ולאלה תהי
תרומת הקדש לכהנים צפונה חמשה ועשרים
אלף וימה רחב עשרת אלפים וקדימה רח
עשרת אלפים ונגבה ארך חמשה ועשרים אל
והיה מקדש יהוה בתוכו: לכהנים המקדש מבנ
צדוק אשר שמרו משמרתי אשר לא תע
בתעות בני ישראל כאשר תעו הלוים: והית
להם תרומיה מתרומת הארץ קדש קדשים א
גבול הלוים: והלוים לעמת גבול הכהנים חמש
ועשרים אלף ארך ורחב עשרת אלפים כל אר
חמשה ועשרים אלף ורחב עשרת אלפים: ול
ימכרו ממנו ולא ימר ולא יעבור ראשית האר
כי קדש ליהוה: וחמשת אלפים הנותר ברחב ע
פני חמשה ועשרים אלף חל הוא לעיר למוש
ולמגרש והיתה העיר בתוכה: ואלה מדותיה
פאת צפון חמש מאות וארבעת אלפים ופאר
נגב חמש חמש מאות וארבעת אלפים ומפאר
קרי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שרים חמש מאות וארבעת אלפים ופאת ימה
חמש מאות וארבעת אלפים: והיה מגרש לעיר
צפונה חמשים ומאתים ונגבה חמשים ומאתים
וקדימה חמשים ומאתים וימה חמשים
ומאתים: והנותר בארך לעמת תרומת הקדש
עשרת אלפים קדימה ועשרת אלפים ימה והיה
לעמת תרומת הקדש והיתה תבואתה ללחם
לעבדי העיר: והעבד העיר יעבדוהו מכל שבטי
ישראל: כל התרומה חמשה ועשרים אלף
בחמשה ועשרים אלף רביעית תרימו את
תרומת הקדש אל אחזת העיר: והנותר לנשיא
מזה ומזה לתרומת הקדש ולאחזת העיר אל פני
חמשה ועשרים אלף תרומה עד גבול קדימה
וימה על פני חמשה ועשרים אלף על גבול ימה
לעמת חלקים לנשיא והיתה תרומת הקדש
ומקדש הבית בתוכה: ומאחזת הלוים ומאחזת
העיר בתוך אשר לנשיא יהיה בין גבול יהודה
ובין גבול בנימן לנשיא יהיה: ויתר השבטים
מפאת קדמה עד פאת ימה בנימן אחד: ועל
גבול בנימן מפאת קדימה עד פאת ימה שמעון
אחד: ועל גבול שמעון מפאת קדימה עד פאת
ימה יששכר אחד: ועל גבול יששכר מפאת
קדימה עד פאת ימה זבולן אחד: ועל גבול
זבולן מפאת קדימה עד פאת ימה גד אחד: ועל
גבול גד אל פאת נגב תימנה והיה גבול מתמר
מי מריבת קדש נחלה על הים הגדול: זאת
הארץ אשר תפילו מנחלה לשבטי ישראל ואלה
מחלקותם נאם אדני יהוה: ואלה תוצאת העיר
מפאת צפון חמש מאות וארבעת אלפים מדה:
ושערי העיר על שמות שבטי ישראל שערים
שלושה צפונה שער ראובן אחד שער יהודה
אחד שער לוי אחד: ואל פאת קדימה חמש
מאות וארבעת אלפים ושערים שלשה ושער
יוסף אחד שער בנימן אחד שער דן אחד:
ופאת נגבה חמש מאות וארבעת אלפים מדה
ושערים שלשה שער שמעון אחד שער יששכר
אחד שער זבולן אחד: פאת ימה חמש מאות
וארבעת אלפים שעריהם שלשה שער גד אחד
שער אשר אחד שער נפתלי אחד: סביב שמנה
עשר אלף ושם העיר מיום יהוה שמה:

תם ספר יחזקאל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הושע

א דבר יהוה אשר היה אל הושע בן בא
בימי עזיה יותם אחז יחזקיה מל
יהודה ובימי ירבעם בן יואש מלך ישרא
תחלת דבר יהוה בהושע ויאמר יהוה אל הוש
לך קח לך אשת זנונים וילדי זנונים כי זנ
תזנה הארץ מאחרי יהוה: וילך ויקח את גמ
בת דבלים ותהר ותלד לו בן: ויאמר יהו
אליו קרא שמו יזרעאל כי עוד מעט ופקדתי א
דמי יזרעאל על בית יהוא והשבתי ממלכות בי
ישראל: והיה ביום ההוא ושברתי את קשת
ישראל בעמק יזרעאל: ותהר עוד ותלד ב
ויאמר לו קרא שמה לא רחמה כי לא אוסיף ע
ארחם את בית ישראל כי נשא אשא להם: וא
בית יהודה ארחם והושעתים ביהוה אלהיה
ולא אושיעם בקשת ובחרב ובמלחמה בסוסי
ובפרשים: ותגמל את לא רחמה ותהר ות
בן: ויאמר קרא שמו לא עמי כי אתם לא ע
ואנכי לא אהיה לכם:

ב והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא
ימד ולא יספר והיה במקום אשר יאמר להם ל
עמי אתם יאמר להם בני אל חי: ונקבצו ב
יהודה ובני ישראל יחדו ושמו להם ראש א
ועלו מן הארץ כי גדול יום יזרעאל: אמ
לאחיכם עמי ולאחותיכם רחמה: ריבו באמ
ריבו כי היא לא אשתי ואנכי לא אישה ות
זנוניה מפניה ונאפופיה מבין שדיה:
אפשיטנה ערמה והצגתיה כיום הולדה ושמת
כמדבר ושתה כארץ ציה והמתיה בצמא: וא
בניה לא ארחם כי בני זנונים המה: כי זנ
אמם הובישה הורתם כי אמרה אלכה אח
מאהבי נתני לחמי ומימי צמרי ופשתי שמ
ושקויי: לכן הנני שך את דרכך בסירים וגדר
את גדרה ונתיבותיה לא תמצא: ורדפה א
מאהביה ולא תשיג אתם ובקשתם ולא תמצ
ואמרה אלכה ואשובה אל אישי הראשון כי ט
לי אז מעתה: והיא לא ידעה כי אנכי נתתי
הדגן והתירוש והיצהר וכסף הרביתי לה וז
עשו לבעל: לכן אשוב ולקחתי דגני בע
ותירו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ירושי במועדו והצלתי צמרי נפשתי לכסות
ת ערותה : ועתה אגלה את נבלתה לעיני
אהביה ואיש לא יצילנה מידי : והשבתי
משושה חגה חדשה ושבתה וכל מועדה :
שמתי גפנה ותאנתה אשר אמרה אתנה המה
אשר נתנו לי מאהבי ושמתים ליער ואכלתם
ית השדה : ופקדתי עליה את ימי הבעלים
ער תקטיר להם ותעד נזמה וחליתה ותלך
חרי מאהביה ואתי שכחה נאם יהוה: לכן הנה
כי מפתיה והלכתיה המדבר ודברתי על לבה :
תתי לה את כרמיה משם ואת עמק עכור
תח תקוה וענתה שמה כימי נעוריה וכיום
ותה מארץ מצרים : והיה ביום ההוא נאם
וה תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי :
פרתי את שמות הבעלים מפיה ולא יזכרו עוד
שמם : וכרתי להם ברית ביום ההוא עם חית
שדה ועם עוף השמים ורמש האדמה וקשת
רב ומלחמה אשבור מן הארץ והשכבתים
טח: וארשתיך לי לעולם וארשתיך לי בצדק
משפט ובחסד וברחמים : וארשתיך לי
מונה וידעת את יהוה : והיה ביום ההוא
נה נאם יהוה אענה את השמים והם יענו את
ארץ : והארץ תענה את הדגן ואת התירוש
ת היצהר והם יענו את יזרעאל : וזרעתיה לי
ארץ ורחמתי את לא רחמה ואמרתי ללא עמי
עמי אתה והוא יאמר אלהי :
ויאמר יהוה אלי עוד לך אהב אשה אהבת
ומנאפת כאהבת יהוה את בני ישראל והם
ים אל אלהים אחרים ואהבי אשישי ענבים :
ברה לי בחמשה עשר כסף וחמר שערים
תך שערים: ואמר אליה ימים רבים תשבי לי
תזני ולא תהיי לאיש וגם אני אליך: כי ימים
ים ישבו בני ישראל אין מלך ואין שר ואין
ח ואין מצבה ואין אפוד ותרפים: אחר ישבו
י ישראל ובקשו את יהוה אלהיהם ואת דויד
כם ופחדו אל יהוה ואל טובו באחרית הימים:
שמעו דבר יהוה בני ישראל כי ריב ליהוה
ם יושבי הארץ כי אין אמת ואין חסד ואין
ת אלהים בארץ: אלה וכחש ורצח וגנב ונאף
צו ודמים בדמים נגעו : על כן תאבל הארץ
מלל כל יושב בה בחית השדה ובעוף השמים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וגם דגי הים יאספו׃ אך איש אל ירב ואל יוכ
איש ועמך כמריבי כהן׃ וכשלת היום וכשל גם
נביא עמך לילה ודמיתי אמך׃ נדמו עמי מבלי
הדעת כי אתה הדעת מאסת ואמאסאך מכהן ל
ותשכח תורת אלהיך אשכח בניך גם אני׃ כרב
כן חטאו לי כבודם בקלון אמיר׃ חטאת עמ
יאכלו ואל עונם ישאו נפשו׃ והיה כעם ככה
ופקדתי עליו דרכיו ומעלליו אשיב לו׃ ואכ
ולא ישבעו הזנו ולא יפרצו כי את יהוה עזב
לשמר׃ זנות ויין ותירוש יקח לב׃ עמי בעצ
ישאל ומקלו יגיד לו כי רוח זנונים התעה ויזנ
מתחת אלהיהם׃ על ראשי ההרים יזב
ועל הגבעות יקטרו תחת אלון ולבנה ואלה
טוב צלה על כן תזנינה בנותיכם וכלותיכם
תנאפנה׃ לא אפקוד על בנותיכם כי תזנינה וע
כלותיכם כי תנאפנה כי הם עם הזנות יפר
ועם הקדשות יזבחו ועם לא יבין ילבט׃ אם זנ
אתה ישראל אל יאשם יהודה ואל תבאו הגל
ואל תעלו בית און ואל תשבעו חי יהוה׃
כפרה סררה סרר ישראל עתה ירעם יהוה ככב
במרחב׃ חבור עצבים אפרים הנח לו׃ סר סבא
הזנה הזנו אהבו הבו קלון מגניה׃ צרר רו
אותה בכנפיה ויבשו מזבחותם׃

ה שמעו זאת הכהנים והקשיבו בית ישרא
ובית המלך האזינו כי לכם המשפט כי פ
הייתם למצפה ורשת פרושה על תבור׃ ושחט
שטים העמיקו ואני מוסר לכלם׃ אני ידעתי
אפרים וישראל לא נכחד ממני כי עתה הזני
אפרים נטמא ישראל׃ לא יתנו מעלליהם לשו
אל אלהיהם כי רוח זנונים בקרבם ואת יהוה
ידעו׃ וענה גאון ישראל בפניו וישראל ואפרי
יכשלו בעונם כשל גם יהודה עמם׃ בצאנ
ובבקרם ילכו לבקש את יהוה ולא ימצאו ח
מהם׃ ביהוה בגדו כי בנים זרים ילדו ע
יאכלם חדש את חלקיהם׃ תקעו שופר בגב
חצצרה ברמה הריעו בית און אחריך בנימ
אפרים לשמה תהיה ביום תוכחה בשבטי ישר
הודעתי נאמנה׃ היו שרי יהודה כמסיגי גב
עליהם אשפוך כמים עברתי׃ עשוק אפרי
רצוץ משפט כי הואיל הלך אחרי צו׃ וא
כעש לאפרים וכרקב לבית יהודה׃ ויר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פרים את חליו ויהודה את מזרו וילך אפרים
ל אשור וישלח אל מלך ירב והוא לא יוכל לרפא
כם ולא יגהה מכם מזור : כי אנכי כשחל
אפרים וככפיר לבית יהודה אני אני אטרף
ואלך אשא ואין מציל : אלך אשובה אל מקומי
ד אשר יאשמו ובקשו פני בצר להם ישחרנני :
לכו ונשובה אל יהוה כי הוא טרף וירפאנו : ו
ך ויחבשנו : יחיינו מימים ביום השלישי
קמנו נחיה לפניו : ונדעה נרדפה לדעת את
הוה כשחר נכון מצאו ויבוא כגשם לנו
מלקוש יורה ארץ : מה אעשה לך אפרים מה
עשה לך יהודה וחסדכם כענן בקר וכטל משכים
לך : על כן חצבתי בנביאים הרגתים באמרי
י ומשפטיך אור יצא : כי חסד חפצתי ולא
בח ודעת אלהים מעלות : והמה כאדם עברו
רית שם בגדו בי : גלעד קרית פעלי און עקבה
דם : וכחכי איש גדודים חבר כהנים דרך
יצחו שכמה כי זמה עשו : בבית ישראל
איתי שעריריה שם זנות לאפרים נטמא
שראל : גם יהודה שת קציר לך בשובי
בות עמי :
כרפאי לישראל ונגלה עון אפרים ורעות ז
מרון כי פעלו שקר וגנב יבוא פשט גדוד
חוץ : ובל יאמרו ללבבם כל רעתם זכרתי
תה סבבום מעלליהם נגד פני היו : ברעתם
שמחו מלך ובכחשיהם שרים : כלם מנאפים
מו תנור בערה מאפה ישבות מעיר מלוש בצק
ד חמצתו : יום מלכנו החלו שרים חמת
יין משך ידו את לצצים : כי קרבו כתנור
בם בארבם כל הלילה ישן אפהם בקר הוא
ער כאש להבה : כלם יחמו כתנור ואכלו את
פטיהם כל מלכיהם נפלו אין קרא בהם אלי :
פרים בעמים הוא יתבולל אפרים היה עגה בלי
פוכה : אכלו זרים כחו והוא לא ידע גם שיבה
יקה בו והוא לא ידע : וענה גאון ישראל
פניו ולא שבו אל יהוה אלהיהם ולא בקשהו
כל זאת : ויהי אפרים כיונה פותה אין לב
צרים קראו אשור הלכו : כאשר ילכו אפרוש
ליהם רשתי כעוף השמים אורידם איסירם :
שמע לעדתם : אוי להם כי נדדו ממני שד
הם כי פשעו בי ואנכי אפדם והמה דברו עלי

מבים׃ ולא זעקו אלי בלבם כי ייללו
משכבותם על דגן ותירוש יתגוררו יסורו ב
ואני יסרתי חזקתי זרועתם ואלי יחשבו ר
ישובו לא על היו כקשת רמיה יפלו בח
שריהם מזעם לשונם זו לעגם בארץ מצרי
ח אל חכך שפר כנשר על בית יהוה יען ע
בריתי ועל תורתי פשעו׃ לי יזעקו א
ידענוך ישראל׃ זנח ישראל טוב אויב ירדפ
הם המליכו ולא ממני השירו ולא ידעתי כס
וזהבם עשו להם עצבים למען יכרת׃ זנח ע
שמרון חרה אפי בם עד מתי לא יוכלו נקי
כי מישראל והוא חרש עשהו ולא אלהים ה
כי שבבים יהיה עגל שמרון׃ כי רוח יז
וסופתה יקצרו קמה אין לו צמח בלי יע
קמח אולי יעשה זרים יבלעהו׃ נבלע ישר
עתה היו בגוים ככלי אין חפץ בו׃ כי המה ע
אשור פרא בודד לו אפרים התנו אהבים׃ ג
כי יתנו בגוים עתה אקבצם ויחלו מעט ממש
מלך שרים׃ כי הרבה אפרים מזבחות לחט
היו לו מזבחות לחטא׃ אכתוב לו רבו תור
כמו זר נחשבו׃ זבחי הבהבי יזבחו בשר ויא
יהוה לא רצם עתה יזכור עונם ויפקד חטאת
המה מצרים ישובו׃ וישכח ישראל את ע
ויבן היכלות ויהודה הרבה ערים בצרות ושלח
אש בעריו ואכלה ארמנתיה׃
ט אל תשמח ישראל אל גיל כעמים כי זני
מעל אלהיך אהבת אתנן על כל גרנות ד
גרן ויקב לא ירעם ותירוש יכחש בה׃ לא יש
בארץ יהוה ושב אפרים מצרים ובאשור ט
יאכלו׃ לא יסכו ליהוה יין ולא יערבו לו זבח
כלחם אונים להם כל אכליו יטמאו כי לח
לנפשם לא יבוא בית יהוה׃ מה תעשו ל
מועד וליום חג יהוה׃ כי הנה הלכו מ
מצרים תקבצם מף תקברם מחמד לכ
קימוש יירשם חוח באהליהם׃ באו ימי הפ
באו ימי השלם ידעו ישראל אויל הנביא מש
איש הרוח על רב עונך ורבה משטמה׃ צ
אפרים עם אלהי נביא פח יקוש על כל ד
משטמה בבית אלהיו׃ העמיקו שחתו כ
הגבעה יזכור עונם יפקוד חטאותם׃ כענ
במדבר מצאתי ישראל בבכורה בתא

יאשתה ראיתי אבותיכם המה באו בעל פעור
נזרו לבשת ויהיו שקוצים כאהבם : אפרים
נוף יתעופף כבודם מלדה ומבטן ומהריון: כי
ו יגדלו את בניהם ושכלתים מארם כי גם אוי
ם בשורי מהם : אפרים כאשר ראיתי לצור
תולה בנוה ואפרים להוציא אל הורג בניו :
ן להם יהוה מה תתן תן להם רחם משכיל
ודים צמקים : כל רעתם בגלגל כי שם
נאתים על רע מעלליהם מביתי אגרשם לא
סף אהבתם כל שריהם סוררים : הכה אפרים
תשם יבש פרי בלי יעשון גם כי ילדון והמתי
זמרי בטנם : ימאסם אלהי כי לא שמעו לו
היו נדדים בגוים :
יוד גפן בוקק ישראל פרי ישוה לו כרב לפריו
בה למזבחות כטוב לארצו היטיבו מצבות :
ק לבם עתה יאשמו הוא יערף מזבחותם
דד מצבותם : כי עתה יאמרו אין מלך לנו
לא יראנו את יהוה והמלך מה יעשה לנו :
רו דברים אלות שוא כרת ברית ופרח כראש
ופט על תלמי שדי : לעגלות בית און יגורו
ן שמרון כי אבל עליו עמו וכמריו עליו
לו על כבודו כי גלה ממנו : גם אותו לאשור
ל מנחה למלך ירב בשנה אפרים יקח ויבוש
ראל מעצתו : נדמה שמרון מלכה כקצף על
מים : ונשמדו במות און חטאת ישראל
ן ודרדר יעלה על מזבחותם ואמרו להרים
ונו ולגבעות נפלו עלינו : מימי הגבעה
את ישראל שם עמדו לא תשיגם בגבעה
חמה על בני עלוה : באותי ואסרם ואספו
הם עמים באסרם לשתי עינתם : ואפרים
לה מלמדה אהבתי לדוש ואני עברתי על טוב
רה ארכיב אפרים יחרוש יהודה ישדד לו
ב : זרעו לכם לצדקה קצרו לפי חסד נירו
ם ניר ועת לדרוש את יהוה עד יבוא ויורה
ק לכם : חרשתם רשע עולתה קצרתם
תם פרי כחש כי בטחת בדרכך ברב גבוריך :
ם שאון בעמיך וכל מבצריך יושד כשד
מן בית ארבאל ביום מלחמה אם על בנים
טה : ככה עשה לכם בית אל מפני רעת
נכם בשחר נדמה נדמה מלך ישראל :
יא כי נער ישראל ואהבהו וממצרים קראתי

לבכי: קראו להם כן הלכו מפניהם לבעלים
יזבחו ולפסלים יקטרון: ואנכי תרגלתי לאפרים
קחם על זרועתיו ולא ידעו כי רפאתים: בחבלי
אדם אמשכם בעבתות אהבה ואהיה להם כמרימי
על על לחיהם ואט אליו אוכיל: לא ישוב אל
ארץ מצרים ואשור הוא מלכו כי מאנו לשוב:
וחלה חרב בעריו וכלתה בדיו ואכלה
ממועצותיהם: ועמי תלואים למשובתי ואל
על יקראהו יחד לא ירומם: איך אתנך אפרים
אמגנך ישראל איך אתנך כאדמה אשימך
כצבאים נהפך עלי לבי יחד נכמרו נחומי: לא
אעשה חרון אפי לא אשוב לשחת אפרים כי אל
אנכי ולא איש בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר:
אחרי יהוה ילכו כאריה ישאג כי הוא ישאג
ויחרדו בנים מים: יחרדו כצפור ממצרים
וכיונה מארץ אשור והושבתים על בתיהם נאם
יהוה:

יב סבבני בכחש אפרים ובמרמה בית ישראל
ויהודה עד רד עם אל ועם קדושים נאמן:
אפרים רעה רוח ורדף קדים כל היום כזב ושד
ירבה וברית עם אשור יכרתו ושמן למצרים
יובל: וריב ליהוה עם יהודה ולפקד על יעקב
כדרכיו כמעלליו ישיב לו: בבטן עקב את אחיו
ובאונו שרה את אלהים: וישר אל מלאך ויכל
בכה ויתחנן לו בית אל ימצאנו ושם ידבר עמנו:
ויהוה אלהי הצבאות יהוה זכרו: ואתה באלהיך
תשוב חסד ומשפט שמר וקוה אל אלהיך תמיד:
כנען בידו מאזני מרמה לעשק אהב: ויאמר
אפרים אך עשרתי מצאתי און לי כל יגיעי לא
ימצאו לי עון אשר חטא: ואנכי יהוה אלהיך
מארץ מצרים עד אושיבך באהלים כימי מועד:
ודברתי על הנביאים ואנכי חזון הרביתי וביד
הנביאים אדמה: אם גלעד און אך שוא היו
בגלגל שורים זבחו גם מזבחותם כגלים על
תלמי שדי: ויברח יעקב שדה ארם ויעבד
ישראל באשה ובאשה שמר: ובנביא העלה
יהוה את ישראל ממצרים ובנביא נשמר: הכעיס
אפרים תמרורים ודמיו עליו יטוש וחרפתו ישיב
לו אדניו:

יג כדבר אפרים רתת נשא הוא בישראל ויאשם
בבעל וימת: ועתה יוספו לחטא ויעשו להם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כה מכספם בתבונם עצבים מעשה חרשים
ה להם הם אמרים זבחי אדם עגלים ישקון:
ן יהיו כענן בקר וכטל משכים הלך כמץ יסער
גרן וכעשן מארבה: ואנכי יהוה אלהיך
ארץ מצרים ואלהים זולתי לא תדע ומושיע
ן בלתי: אני ידעתיך במדבר בארץ תלאובת:
געיתם וישבעו שבעו וירם לבם על כן
כחוני: ואהי להם כמו שחל כנמר על דרך
שור: אפגשם כדב שכול ואקרע סגור לבם
כלם שם כלביא חית השדה תבקעם: שחתך
זראל כי בי בעזרך: אהי מלכך אפוא ויושיעך
ל עריך ושפטיך אשר אמרת תנה לי מלך
ורים: אתן לך מלך באפי ואקח בעברתי:
רור עון אפרים צפונה חטאתו: חבלי יולדה
או לו הוא בן לא חכם כי עת לא יעמד במשבר
נים: מיד שאול אפדם ממות אגאלם אהי
ריך מות אהי קטבך שאול נחם יסתר מעיני:
הוא בין אחים יפריא יבוא קדים רוח יהוה
מדבר עלה ויבוש מקורו ויחרב מעינו הוא
זסה אוצר כל כלי חמדה:
יד תאשם שמרון כי מרתה באלהיה בחרב יפלו
ליהם ירטשו והריותיו יבקעו: שובה
ראל עד יהוה אלהיך כי כשלת בעונך: קחו
כם דברים ושובו אל יהוה אמרו אליו כל
שא עון וקח טוב ונשלמה פרים שפתינו:
צור לא יושיענו על סוס לא נרכב ולא נאמר
ד אלהינו למעשה ידינו אשר בך ירחם יתום:
רפא משובתם אהבם נדבה כי שב אפי ממנו:
היה כטל לישראל יפרח כשושנה ויך שרשיו
בנון: ילכו ינקותיו ויהי כזית הודו וריח
כלבנון: ישבו ישבי בצלו יחיו דגן ויפרחו
גפן זכרו כיין לבנון: אפרים מה לי עוד
עצבים אני עניתי ואשורנו אני כברוש רענן
מני פריך נמצא: מי חכם ויבן אלה נבון
דעם כי ישרים דרכי יהוה וצדקים ילכו בם
ושעים יכשלו בם:

יואל

א בר יהוה אשר היה אל יואל בן פתואל:
שמעו זאת הזקנים והאזינו כל

יושבי הארץ ההיתה זאת בימיכם ואם בי
אבתיכם: עליה לבניכם ספרו ובניכם לבני
ובניהם לדור אחר: יתר הגזם אכל הארבה וי
הארבה אכל הילק ויתר הילק אכל החסי
הקיצו שכורים ובכו והילילו כל שתי יין ע
עסיס כי נכרת מפיכם: כי גוי עלה על אר
עצום ואין מספר שניו שני אריה ומתלעו
לביא לו: שם גפני לשמה ותאנתי לקצפ
חשף חשפה והשליך הלבינו שריגיה: א
כבתולה חגרת שק על בעל נעוריה: הכר
מנחה ונסך מבית יהוה אבלו הכהנים משר
יהוה: שדד שדה אבלה אדמה כי שדד ד
הוביש תירוש אמלל יצהר: הובישו אכרי
הילילו כרמים על חטה ועל שעורה כי א
קציר שדה: הגפן הובישה והתאנה אמלל
רמון גם תמר ותפוח כל עצי השדה יבשו
הביש ששון מן בני אדם: חגרו וספדו הכהנ
הילילו משרתי מזבח באו לינו בשקים משר
אלהי כי נמנע מבית אלהיכם מנחה ונסך: קד
צום קראו עצרה אספו זקנים כל ישבי הא
בית יהוה אלהיכם וזעקו אל יהוה: אהה ל
כי קרוב יום יהוה וכשד משדי יבוא: הל
נגד עינינו אכל נכרת מבית אלהינו שמח
וגיל: עבשו פרדות תחת מגרפתיהם נש
אצרות נהרסו ממגרות כי הביש דגן: מ
נאנחה בהמה נבכו עדרי בקר כי אין מרעה ל
גם עדרי הצאן נאשמו: אליך יהוה אקרא
אש אכלה נאות מדבר ולהבה להטה כל ע
השדה: גם בהמות שדה תערוג אליך כי יבש
אפיקי מים ואש אכלה נאות המדבר:
ב תקעו שופר בציון והריעו בהר קדשי ירג
כל יושבי הארץ כי בא יום יהוה כי קרוב: יו
חשך ואפלה יום ענן וערפל כשחר פרש ע
ההרים עם רב ועצום כמהו לא נהיה מן העול
ואחריו לא יוסף עד שני דור ודור: לפנ
אכלה אש ואחריו תלהט להבה כגן עדן האר
לפניו ואחריו מדבר שממה וגם פליטה לא היה
לו: כמראה סוסים מראהו וכפרשים כן ירוצו
כקול מרכבות על ראשי ההרים ירקדון כקו
להב אש אכלה קש כעם עצום ערוך מלחמה
מפניו יחילו עמים כל פנים קבצו פארור
כגבורים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בורים ירוצון כאנשי מלחמה יעלו חומה
ש בדרכיו ילכון ולא יעבטון ארחותם: ואיש
יו לא ידחקון גבר במסלתו ילכון ובעד השלח
לו לא יבצעו: בעיר ישקו בחומה ירצון
תים יעלו בעד החלונים יבאו כגנב: לפניו
זה ארץ רעשו שמים שמש וירח קדרו
כבים אספו נגהם: ויהוה נתן קולו לפני
לו כי רב מאד מחנהו כי עצום עשה דברו כי
ול יום יהוה ונורא מאד ומי יכילנו: וגם
ה נאם יהוה שבו עדי בכל לבבכם ובצום
בכי ובמספד: וקרעו לבבכם ואל בגדיכם
ובו אל יהוה אלהיכם כי חנון ורחום הוא ארך
ים ורב חסד ונחם על הרעה: מי יודע ישוב
ם והשאיר אחריו ברכה מנחה ונסך ליהוה
היכם: תקעו שופר בציון קדשו צום קראו
רה: אספו עם קדשו קהל קבצו זקנים
פו עוללים ויונקי שדים יצא חתן מחדרו
לה מחפתה: בין האולם ולמזבח יבכו
הנים משרתי יהוה ויאמרו חוסה יהוה על
ך ואל תתן נחלתך לחרפה למשל בם גוים
ה יאמרו בעמים איה אלהיהם: ויקנא יהוה
רצו ויחמל על עמו: ויען יהוה ויאמר לעמו
ני שלח לכם את הדגן והתירוש והיצהר
בעתם אתו ולא אתן אתכם עוד חרפה בגוים:
ת הצפוני ארחיק מעליכם והדחתיו אל ארץ
ה ושממה את פניו אל הים הקדמני וסופו אל
ם האחרון ועלה באשו ותעל צחנתו כי הגדיל
שות: אל תיראי אדמה גילי ושמחי כי הגדיל
וה לעשות: אל תיראו בהמות שדי כי
או נאות מדבר כי עץ נשא פריו תאנה וגפן
נו חילם: ובני ציון גילו ושמחו ביהוה
היכם כי נתן לכם את המורה לצדקה ויורד
ם גשם מורה ומלקוש בראשון: ומלאו
רנות בר והשיקו היקבים תירוש ויצהר:
לטתי לכם את השנים אשר אכל הארבה הילק
חסיל והגזם חילי הגדול אשר שלחתי בכם:
כלתם אכול ושבוע והללתם את שם יהוה
היכם אשר עשה עמכם להפליא ולא יבשו עמי
עולם: וידעתם כי בקרב ישראל אני ואני יהוה
להיכם ואין עוד ולא יבשו עמי לעולם:
והיה אחרי כן אשפוך את רוחי על כל בשר ג

ונבאו בניכם ובנתיכם זקניכם חלמות יחלמו
בחוריכם חזינות יראו׃ וגם על העבדים ועל
השפחות בימים ההמה אשפוך את רוחי׃ ונתתי
מופתים בשמים ובארץ דם ואש ותמרות עשן׃
השמש יהפך לחשך והירח לדם לפני בוא יום
יהוה הגדול והנורא׃ והיה כל אשר יקרא
בשם יהוה ימלט כי בהר ציון ובירושלם תהיה
פליטה כאשר אמר יהוה ובשרידים אשר יהוה
קרא׃ כי הנה בימים ההמה ובעת ההיא אשר
אשיב את שבות יהודה וירושלם׃ וקבצתי את
כל הגוים והורדתים אל עמק יהושפט ונשפטתי
עמם שם על עמי ונחלתי ישראל אשר פזרו
בגוים ואת ארצי חלקו׃ ואל עמי ידו גורל ויתנו
הילד בזונה והילדה מכרו ביין וישתו׃ וגם
מה אתם לי צר וצידון וכל גלילות פלשת הגמול
אתם משלמים עלי ואם גמלים אתם עלי קל
מהרה אשיב גמלכם בראשכם׃ אשר כספי
וזהבי לקחתם ומחמדי הטבים הבאתם להיכליכם׃
ובני יהודה ובני ירושלם מכרתם לבני היונים
למען הרחיקם מעל גבולם׃ הנני מעירם מן
המקום אשר מכרתם אתם שמה והשבתי גמלכם
בראשכם׃ ומכרתי את בניכם ואת בנותיכם
ביד בני יהודה ומכרום לשבאים אל גוי רחוק
כי יהוה דבר׃

ד קראו זאת בגוים קדשו מלחמה העירו
הגבורים יגשו יעלו כל אנשי המלחמה׃ כתו
אתיכם לחרבות ומזמרותיכם לרמחים החלש
יאמר גבור אני׃ עושו ובאו כל הגוים מסביב
ונקבצו שמה הנחת יהוה גבוריך׃ יעורו ויעלו
הגוים אל עמק יהושפט כי שם אשב לשפט את
כל הגוים מסביב׃ שלחו מגל כי בשל קציר באו
רדו כי מלאה גת השיקו היקבים כי רבה רעתם׃
המנים המנים בעמק החרוץ כי קרוב יום
יהוה בעמק החרוץ׃ שמש וירח קדרו וכוכבים
אספו נגהם׃ ויהוה מציון ישאג ומירושלם
יתן קולו ורעשו שמים וארץ ויהוה מחסה לעמו
ומעוז לבני ישראל׃ וידעתם כי אני יהוה
אלהיכם שכן בציון הר קדשי והיתה ירושלם
קדש וזרים לא יעברו בה עוד׃ והיה ביום
ההוא יטפו ההרים עסיס והגבעות תלכנה חלב
כל אפיקי יהודה ילכו מים ומעין מבית יהוה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

א׳ והשקה את נחל השטים׃ מצרים
ומסה תהיה ואדום למדבר שממה תהיה
מס בני יהודה אשר שפכו דם נקיא בארצם׃
יהודה לעולם תשב וירושלם לדור ודור׃
קיתי דמם לא נקיתי ויהוה שכן בציון׃

עמוס

דברי עמוס אשר היה בנקדים מתקוע
אשר חזה על ישראל בימי עזיה מלך א
ודה ובימי ירבעם בן יואש מלך ישראל
נתים לפני הרעש׃ ויאמר יהוה מציון ישאג
ירושלם יתן קולו ואבלו נאות הרעים ויבש
ש הכרמל׃ כה אמר יהוה על שלשה פשעי
שק ועל ארבעה לא אשיבנו על דושם
רצות הברזל את הגלעד׃ ושלחתי אש בבית
אל ואכלה ארמנות בן הדד׃ ושברתי בריח
שק והכרתי יושב מבקעת און ותומך שבט
בית עדן וגלו עם ארם קירה אמר יהוה׃ כה
ר יהוה על שלשה פשעי עזה ועל ארבעה לא
יבנו על הגלותם גלות שלמה להסגיר
רום׃ ושלחתי אש בחומת עזה ואכלה
מנתיה׃ והכרתי יושב מאשדוד ותומך
בט מאשקלון והשיבותי ידי על עקרון ואבדו
רית פלשתים אמר אדני יהוה׃ כה אמר
וה על שלשה פשעי צר ועל ארבעה לא
יבנו על הסגירם גלות שלמה לאדום ולא
רו ברית אחים׃ ושלחתי אש בחומת צר
כלה ארמנותיה׃ כה אמר יהוה על שלשה
שעי אדום ועל ארבעה לא אשיבנו על רדפו
חרב אחיו ושחת רחמיו ויטרף לעד אפו
ברתו שמרה נצח׃ ושלחתי אש בתימן
כלה ארמנות בצרה׃ כה אמר יהוה על
לשה פשעי בני עמון ועל ארבעה לא אשיבנו
ל בקעם הרות הגלעד למען הרחיב את גבולם׃
צתי אש בחומת רבה ואכלה ארמנותיה
תרועה ביום מלחמה בסער ביום סופה׃ והלך
לכם בגולה הוא ושריו יחדו אמר יהוה׃
כה אמר יהוה על שלשה פשעי מואב ועל ב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ארבעה לא אשיבנו על שרפו עצמות מלך אדו
לשיד : ושלחתי אש במואב ואכלה ארמנו
הקריות ומת בשאון מואב בתרועה בקול שופ
והכרתי שופט מקרבה וכל שריה אהרוג עמ
אמר יהוה : כה אמר יהוה על שלשה פשע
יהודה ועל ארבעה לא אשיבנו על מאסם את
תורת יהוה וחקיו לא שמרו ויתעום כזביהם
אשר הלכו אבותם אחריהם : ושלחתי א
ביהודה ואכלה ארמנות ירושלם : כה אמ
יהוה על שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא
אשיבנו על מכרם בכסף צדיק ואבין בעבו
נעלים : השאפים על עפר ארץ בראש דלים
ודרך ענוים יטו ואיש ואביו ילכו אל הנערה
למען חלל את שם קדשי : ועל בגדים חבלי
יטו אצל כל מזבח ויין ענושים ישתו בית
אלהיהם : ואנכי השמדתי את האמרי מפניה
אשר כגבה ארזים גבהו וחסן הוא כאלונים
ואשמיד פריו ממעל ושרשיו מתחת : ואנכ
העליתי אתכם מארץ מצרים ואולך אתכם במדב
ארבעים שנה לרשת את ארץ האמרי : ואקים
מבניכם לנבאים ומבחוריכם לנזרים האף א
זאת בני ישראל נאם יהוה : ותשקו את הנזרי
יין ועל הנביאים צויתם לאמר לא תנבאו : הנ
אנכי מעיק תחתיכם כאשר תעיק העגלה
המלאה לה עמיר : ואבד מנוס מקל וחזק לא
יאמץ כחו וגבור לא ימלט נפשו : ותפש הקש
לא יעמד וקל ברגליו לא ימלט ורכב הסוס לא
ימלט נפשו : ואמיץ לבו בגבורים ערום ינו
ביום ההוא נאם יהוה :

ג
שמעו את הדבר הזה אשר דבר יהוה עליכ
בני ישראל על כל המשפחה אשר העליתי מאר
מצרים לאמר : רק אתכם ידעתי מכל משפחו
האדמה על כן אפקד עליכם את כל עונתיכם
הילכו שנים יחדו בלתי אם נועדו : הישא
אריה ביער וטרף אין לו היתן כפיר קו
ממענתו בלתי אם לכד : התפול צפור על פ
הארץ ומוקש אין לה היעלה פח מן האדמ
ולכוד לא ילכוד : אם יתקע שופר בעיר וע
לא יחרדו אם תהיה רעה בעיר ויהוה לא עשה
כי לא יעשה אדני יהוה דבר כי אם גלה סודו א
עבדיו הנביאים : אריה שאג מי לא ירא אד
יהוה

הוה דבר מי לא ינבא ׃ השמיעו על ארמנות
אשדוד ועל ארמנות בארץ מצרים ואמרו
אספו על הרי שמרון וראו מהומת רבות בתוכה
עשוקים בקרבה ׃ ולא ידעו עשות נכחה
אם יהוה האוצרים חמס ושד בארמנותיהם ׃
כן כה אמר אדני יהוה צר וסביב הארץ והוריד
מך עזך ונבזו ארמנותיך ׃ כה אמר יהוה
אשר יציל הרעה מפי הארי שתי כרעים או בדל
זן כן ינצלו בני ישראל הישבים בשמרון בפאת
טה ובדמשק ערש ׃ שמעו והעידו בבית
עקב נאם אדני יהוה אלהי הצבאות ׃ כי ביום
קדי פשעי ישראל עליו ופקדתי על מזבחות
ית אל ונגדעו קרנות המזבח ונפלו לארץ ׃
הכיתי בית החרף על בית הקיץ ואבדו בתי השן
ספו בתים רבים נאם יהוה ׃
שמעו הדבר הזה פרות הבשן אשר בהר ד
מרון העשקות דלים הרצצות אביונים
אמרות לאדניהם הביאה ונשתה ׃ נשבע אדני
הוה בקדשו כי הנה ימים באים עליכם ונשא
תכם בצנות ואחריתכן בסירות דוגה ׃ ופרצים
צאנה אשה נגדה והשלכתנה ההרמונה נאם
והה ׃ באו בית אל ופשעו הגלגל הרבו לפשע
ביאו לבקר זבחיכם לשלשת ימים מעשרתיכם ׃
טר מחמץ תודה וקראו נדבות השמיעו כי כן
הבתם בני ישראל נאם אדני יהוה ׃ וגם אני
תתי לכם נקיון שנים בכל עריכם וחסר לחם
ל מקומתיכם ולא שבתם עדי נאם יהוה ׃ וגם
כי מנעתי מכם את הגשם בעוד שלשה
שים לקציר והמטרתי על עיר אחת ועל עיר
חת לא אמטיר חלקה אחת תמטר וחלקה אשר
א תמטיר עליה תיבש ׃ ונעו שתים שלוש
רים אל עיר אחת לשתות מים ולא ישבעו ולא
בתם עדי נאם יהוה ׃ הכיתי אתכם בשדפון
ירקון הרבות גנותיכם וכרמיכם ותאניכם
תיכם יאכל הגזם ולא שבתם עדי נאם יהוה ׃
לחתי בכם דבר בדרך מצרים הרגתי בחרב
וריכם עם שבי סוסיכם ואעלה באש מחניכם
אפכם ולא שבתם עדי נאם יהוה ׃ הפכתי
ם כמהפכת אלהים את סדם ואת עמרה ותהיו
וד מצל משרפה ולא שבתם עדי נאם יהוה ׃
ן כה אעשה לך ישראל עקב כי זאת אעשה לך

הכון לקראת אלהיך ישראל: כי הנה יוצר הרים
ובורא רוח ומגיד לאדם מה שחו עשה שחר
עיפה ודרך על במתי ארץ יהוה אלהי צבאות
שמו:

ה שמעו את הדבר הזה אשר אנכי נשא עליכם
קינה בית ישראל: נפלה לא תוסף קום בתולת
ישראל נטשה על אדמתה אין מקימה: כי כה
אמר אדני יהוה העיר היצאת אלף תשאיר מאה
והיוצאת מאה תשאיר עשרה לבית ישראל: כי
כה אמר יהוה לבית ישראל דרשוני וחיו: ואל
תדרשו בית אל והגלגל לא תבאו ובאר שבע לא
תעברו כי הגלגל גלה יגלה ובית אל יהיה לאון
דרשו את יהוה וחיו פן יצלח כאש בית יוסף
ואכלה ואין מכבה לבית אל: ההפכים ללענה
משפט וצדקה לארץ הניחו: עשה כימה וכסיל
והפך לבקר צלמות ויום לילה החשיך הקורא
למי הים וישפכם על פני הארץ יהוה שמו:
המבליג שד על עז ושד על מבצר יבוא: שנאו
בשער מוכיח ודבר תמים יתעבו: לכן יען
בושסכם על דל ומשאת בר תקחו ממנו בתי
גזית בניתם ולא תשבו בם כרמי חמד נטעתם
ולא תשתו את יינם: כי ידעתי רבים פשעיכם
ועצמים חטאתיכם צררי צדיק לקחי כפר
ואביונים בשער הטו: לכן המשכיל בעת ההיא
ידם כי עת רעה היא: דרשו טוב ואל רע למען
תחיו ויהי כן יהוה אלהי צבאות אתכם כאשר
אמרתם: שנאו רע ואהבו טוב והציגו בשער
משפט אולי יחנן יהוה אלהי צבאות שארית
יוסף: לכן כה אמר יהוה אלהי צבאות אדני
בכל רחבות מספד ובכל חוצות יאמרו הו הו
וקראו אכר אל אבל ומספד אל יודעי נהי: ובכל
כרמים מספד כי אעבר בקרבך אמר יהוה: הוי
המתאוים את יום יהוה למה זה לכם יום יהוה
הוא חשך ולא אור: כאשר ינוס איש מפני
הארי ופגעו הדב ובא הבית וסמך ידו על הקיר
ונשכו הנחש: הלא חשך יום יהוה ולא אור
ואפל ולא נגה לו: שנאתי מאסתי חגיכם ולא
אריח בעצרתיכם: כי אם תעלו לי עלות
ומנחתיכם לא ארצה ושלם מריאיכם לא אביט
הסר מעלי המון שריך וזמרת נבליך לא אשמע
ויגל כמים משפט וצדקה כנחל איתן: הזבחים
ומנחה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ונחה הגשתם לי במדבר ארבעים שנה בית
זראל : ונשאתם את סכות מלככם ואת כיון
'מיכם כוכב אלהיכם אשר עשיתם לכם :
גליתי אתכם מהלאה לדמשק אמר יהוה אלהי
אות שמו :

ו הוי השאננים בציון והבטחים בהר שמרון
כי ראשית הגוים ובאו להם בית ישראל :
רו כלנה וראו ולכו משם חמת רבה ורדו גת
שתים הטובים מן הממלכות האלה אם רב
ולם מגבלכם : המנדים ליום רע ותגשון
ת חמס : השכבים על מטות שן וסרחים
ערשתם ואכלים כרים מצאן ועגלים מתוך
ובק : הפרטים על פי הנבל כדויד חשבו להם
שיר : השתים במזרקי יין וראשית שמנים
שחו ולא נחלו על שבר יוסף : לכן עתה י לו
אש גלים וסר מרזח סרוחים : נשבע אדני
וה בנפשו נאם יהוה אלהי צבאות מתאב אנכי
גאון יעקב וארמנתיו שנאתי והסגרתי עיר
לאה : והיה אם יותרו עשרה אנשים בבית
ד ומתו : ונשאו דודו ומסרפו להוציא
מים מן הבית ואמר לאשר בירכתי הבית
וד עמך ואמר אפס ואמר הס כי לא להזכיר
ם יהוה : כי הנה יהוה מצוה והכה הבית
דול רסיסים והבית הקטן בקעים : הירצון
לע סוסים אם יחרוש בבקרים כי הפכתם
אש משפט ופרי צדקה ללענה : השמחים
א דבר האמרים הלוא בחזקנו לקחנו לנו
נים : כי הנני מקים עליכם בית ישראל
ם יהוה אלהי הצבאות גוי ולחצו אתכם מלבוא
ת עד נחל הערבה :

ז כה הראני אדני יהוה והנה יוצר גבי בתחלת
ות הלקש והנה לקש אחר גזי המלך : והיה
כלה לאכול את עשב הארץ ואמר אדני יהוה
ח נא מי יקום יעקב כי קטן הוא : נחם
וה על זאת לא תהיה אמר יהוה : כה הראני
ני יהוה והנה קרא לרב באש אדני יהוה
אכל את תהום רבה ואכלה את החלק : ואמר
ני יהוה חדל נא מי יקום יעקב כי קטן הוא :
ם יהוה על זאת גם היא לא תהיה אמר אדני
וה : כה הראני והנה אדני נצב על חומת
ך ובידו אנך : ויאמר יהוה אלי מה אתה ראה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עמוס ואמר אנך ויאמר ארני הנני שם א
בקרב עמי ישראל לא אוסיף עוד עבור ל
ונשמו במות ישחק ומקדשי ישראל יחר
וקמתי על בית ירבעם בחרב: וישלח אמצי
כהן בית אל אל ירבעם מלך ישראל לאמר קש
עליך עמוס בקרב בית ישראל לא תוכל הא
להכיל את כל דבריו: כי כה אמר עמוס בחר
ימות ירבעם וישראל גלה יגלה מעל אדמתו
ויאמר אמציה אל עמוס חזה לך ברח לך אל אר
יהודה ואכל שם לחם ושם תנבא: ובית אל ל
תוסיף עוד להנבא כי מקדש מלך הוא ובי
ממלכה הוא: ויען עמוס ויאמר אל אמציה ל
נביא אנכי ולא בן נביא אנכי כי בוקר אנ
ובולס שקמים: ויקחני יהוה מאחרי הצאן ויאמ
אלי יהוה לך הנבא אל עמי ישראל: ועתה שמ
דבר יהוה אתה אמר לא תנבא על ישראל ול
תטיף על בית ישחק: לכן כה אמר יהוה אש
בעיר תזנה ובניך ובנתיך בחרב יפלו ואדמ
בחבל תחלק ואתה על אדמה טמאה תמו
וישראל גלה יגלה מעל אדמתו:

ח כה הראני ארני יהוה והנה כלוב קיץ
ויאמר מה אתה ראה עמוס ואמר כלוב קי
ויאמר יהוה אלי בא הקץ אל עמי ישראל ל
אוסיף עוד עבור לו: והילילו שירות היכל בי
ההוא נאם ארני יהוה רב הפגר בכל מקו
השליך הס: שמעו זאת השאפים אבי
ולשבית ענוי ארץ: לאמר מתי יעבר החד
ונשבירה שבר והשבת ונפתחה בר להקט
איפה ולהגדיל שקל ולעות מאזני מרמה: לקנו
בכסף דלים ואביון בעבור נעלים ומפל ב
נשביר: נשבע יהוה בגאון יעקב אם אשכ
לנצח כל מעשיהם: העל זאת לא תרגז האר
ואבל כל יושב בה ועלתה כאר כלה ונגרש
ונשקה כיאור מצרים: והיה ביום ההוא נא
אדני יהוה והבאתי השמש בצהרים והחשכ
לארץ ביום אור: והפכתי חגיכם לאבל ו
שיריכם לקינה והעליתי על כל מתנים שק וע
כל ראש קרחה ושמתיה כאבל יחיד ואחריתה
כיום מר: הנה ימים באים נאם ארני יהוה
והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא
למים כי אם לשמע את דברי יהוה: ונעו מי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ים ומצפון ועד מזרח ישוטטו לבקש את דבר
וה ולא ימצאו : ביום ההוא תתעלפנה
תולות היפות והבחורים בצמא: הנשבעים
שמת שמרון ואמרו חי אלהיך דן וחי דרך
ר שבע ונפלו ולא יקומו עוד : ראיתי את
ני נצב על המזבח ויאמר הך הכפתור וירעשו
פים ובצעם בראש כלם ואחריתם בחרב
רג לא ינוס להם נס ולא ימלט להם פליט: אם
תרו בשאול משם ידי תקחם ואם יעלו
מים משם אורידם : ואם יחבאו בראש
רמל משם אחפש ולקחתים ואם יסתרו מנגד
ני בקרקע הים משם אצוה את הנחש ונשכם:
ם ילכו בשבי לפני איביהם משם אצוה את
רב והרגתם ושמתי עיני עליהם לרעה ולא
ובה : וארני יהוה הצבאות הנוגע בארץ
מוג ואבלו כל יושבי בה ועלתה כיאור כלה
קעה כיאור מצרים: הבונה בשמים מעלותו
גדתו על ארץ יסדה הקורא למי הים וישפכם
פני הארץ יהוה שמו : הלוא כבני כשיים
ם לי בני ישראל נאם יהוה הלוא את ישראל
ליתי מארץ מצרים ופלשתיים מכפתור וארם
יר : הנה עיני ארני יהוה בממלכה החטאה
שמדתי אתה מעל פני האדמה אפס כי לא
מיד אשמיד את בית יעקב נאם יהוה : כי
ה אנכי מצוה והנעותי בכל הגוים את בית
ראל כאשר ינוע בכברה ולא יפול צרור ארץ :
רב ימותו כל חטאי עמי האמרים לא תגיש
קדים בעדינו הרעה : ביום ההוא אקים
סכת דויד הנפלת וגדרתי את פרציהן
יסתיו אקים ובניתיה כימי עולם : למען
שו את שארית אדום וכל הגוים אשר נקרא
י עליהם נאם יהוה עשה זאת : הנה
ם באים נאם יהוה ונגש חורש בקוצר ודרך
נים במשך הזרע והטיפו ההרים עסיס וכל
עות תתמוגגנה : ושבתי את שבות עמי
ראל ובנו ערים נשמות וישבו ונטעו כרמים
נו את יינם ועשו גנות ואכלו את פריהם :
עתים על אדמתם : ולא ינתשו עוד מעל
תם אשר נתתי להם אמר יהוה אלהיך :

עובדיה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עובדיה

א חזון עבדיה כה אמר ארני יהוה לארו
שמועה שמענו מאת יהוה וצי
בגוים שלח קומו ונקימה עליה למלחמה: הנ
קטן נתתיך בגוים בזוי אתה מאד : זדון לב
השיאך שכני בחגוי סלע מרום שבתו אמר בל
מי יורדני ארץ : אם תגביה כנשר ואם ב
כוכבים שים קנך משם אורידך נאם יהוה : אם
גנבים באו לך אם שודדי לילה איך נדמיתה הל
יגנבו דים אם בצרים באו לך הלוא ישאי
עללות : איך נחפשו עשו נבעו מצפניו : ע
הגבול שלחוך כל אנשי בריתך השיאוך יכלו ו
אנשי שלמך לחמך ישימו מזור תחתיך א
תבונה בו : הלוא ביום ההוא נאם יהוה והאבד
חכמים מאדום ותבונה מהר עשו : וח
גבוריך תימן למען יכרת איש מהר עשו מקט
מחמס אחיך יעקב תכסך בושה ונכרת לעולם
ביום עמדך מנגד ביום שבות זרים חילו ונכר
באו שערו ועל ירושלם ידו גורל גם אתה כא
מהם : ואל תרא ביום אחיך ביום נכרו ו
תשמח לבני יהודה ביום אבדם ואל תגדל פ
ביום צרה : אל תבוא בשער עמי ביום אי
אל תרא גם אתה ברעתו ביום אידו ו
תשלחנה בחילו ביום אידו : ואל תעמד
הפרק להכרית את פליטיו ואל תסגר שרי
ביום צרה : כי קרוב יום יהוה על כל הגוים כא
עשית יעשה לך גמלך ישוב בראשך :
כאשר שתיתם על הר קדשי ישתו כל הגוי
תמיד ושתו ולעו והיו כלוא היו : ובהר צ
תהיה פליטה והיה קדש וירשו בית יעקב א
מורשיהם : והיה בית יעקב אש ובית יו
להבה ובית עשו לקש ודלקו בהם ואכלום ו
יהיה שריד לבית עשו כי יהוה דבר : ויר
הנגב את הר עשו והשפלה את פלשתים ויר
את שדה אפרים ואת שדה שמרון ובנימן
הגלעד : וגלת החל הזה לבני ישראל א
כנענים עד צרפת : וגלת ירושלם אשר בספ
ירשו את ערי הנגב : ועלו מושיעים בהר צ
לשפט את הר עשו והיתה ליהוה המלוכה :

יונה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יונה

ויהי דבר יהוה אל יונה בן אמתי לאמר׃ א
קום לך אל נינוה העיר הגדולה וקרא
עליה כי עלתה רעתם לפני׃ ויקם יונה לברח
תרשישה מלפני יהוה וירד יפו וימצא אניה
באה תרשיש ויתן שכרה וירד בה לבוא עמהם
תרשישה מלפני יהוה׃ ויהוה הטיל רוח גדולה
אל הים ויהי סער גדול בים והאניה חשבה
להשבר׃ וייראו המלחים ויזעקו איש אל אלהיו
ויטלו את הכלים אשר באניה אל הים להקל
מעליהם ויונה ירד אל ירכתי הספינה וישכב
וירדם׃ ויקרב אליו רב החבל ויאמר לו מה לך
נרדם קום קרא אל אלהיך אולי יתעשת האלהים
לנו ולא נאבד׃ ויאמרו איש אל רעהו לכו
ונפילה גורלות ונדעה בשלמי הרעה הזאת לנו
ויפלו גורלות ויפל הגורל על יונה׃ ויאמרו
אליו הגידה נא לנו באשר למי הרעה הזאת לנו
מה מלאכתך ומאין תבוא מה ארצך ואי מזה עם
אתה׃ ויאמר אליהם עברי אנכי ואת יהוה
אלהי השמים אני ירא אשר עשה את הים ואת
היבשה׃ וייראו האנשים יראה גדולה ויאמרו
אליו מה זאת עשית כי ידעו האנשים כי מלפני
יהוה הוא ברח כי הגיד להם׃ ויאמרו אליו מה
נעשה לך וישתק הים מעלינו כי הים הולך
וסער׃ ויאמר אליהם שאוני והטילני אל הים
וישתק הים מעליכם כי יודע אני כי בשלי הסער
הגדול הזה עליכם׃ ויחתרו האנשים להשיב אל
היבשה ולא יכלו כי הים הולך וסער עליהם׃
ויקראו אל יהוה ויאמרו אנה יהוה אל נא נאבדה
בנפש האיש הזה ואל תתן עלינו דם נקיא כי
אתה יהוה כאשר חפצת עשית׃ וישאו את
יונה ויטלהו אל הים ויעמד הים מזעפו׃
וייראו האנשים יראה גדולה את יהוה ויזבחו
זבח ליהוה וידרו נדרים׃ וימן יהוה דג גדול
לבלע את יונה ויהי יונה במעי הדג שלשה
ימים ושלשה לילות׃
ויתפלל יונה אל יהוה אלהיו ממעי הדגה׃ ב
ויאמר קראתי מצרה לי אל יהוה ויענני מבטן
שאול שועתי שמעת קולי׃ ותשליכני מצולה

בלבב ימים ונהר יסבבני כל משבריך וגליך על
עברו : ואני אמרתי נגרשתי מנגד עיניך אך
אוסיף להביט אל היכל קדשך : אפפוני מים
עד נפש תהום יסבבני סוף חבוש לראשי
לקצבי הרים ירדתי הארץ בריחיה בעדי לעולם
ותעל משחת חיי יהוה אלהי : בהתעטף עלי
נפשי את יהוה זכרתי ותבוא אליך תפלתי אל
היכל קדשך : משמרים הבלי שוא חסדם יעזבו
ואני בקול תודה אזבחה לך אשר נדרתי אשלמה
ישועתה ליהוה : ויאמר יהוה לדג ויקא את
יונה אל היבשה :
ויהי דבר יהוה אל יונה שנית לאמר : קום
ג לך אל נינוה העיר הגדולה וקרא אליה את
הקריאה אשר אנכי דבר אליך : ויקם יונה וילך
אל נינוה כדבר יהוה ונינוה היתה עיר גדולה
לאלהים מהלך שלשת ימים : ויחל יונה לבוא
בעיר מהלך יום אחד ויקרא ויאמר עוד ארבעים
יום ונינוה נהפכת : ויאמינו אנשי נינוה
באלהים ויקראו צום וילבשו שקים מגדולם
ועד קטנם : ויגע הדבר אל מלך נינוה ויקם
מכסאו ויעבר אדרתו מעליו ויכס שק וישב על
האפר : ויזעק ויאמר בנינוה מטעם המלך
וגדליו לאמר האדם והבהמה הבקר והצאן אל
יטעמו מאומה אל ירעו ומים אל ישתו : ויתכסו
שקים האדם והבהמה ויקראו אל אלהים בחזקה
וישבו איש מדרכו הרעה ומן החמס אשר
בכפיהם : מי יודע ישוב ונחם האלהים ושב
מחרון אפו ולא נאבד : וירא האלהים את
מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה וינחם האלהים
על הרעה אשר דבר לעשות להם ולא עשה :
ד וירע אל יונה רעה גדולה ויחר לו : ויתפלל
אל יהוה ויאמר אנה יהוה הלוא זה דברי עד
היותי על אדמתי על כן קדמתי לברח תרשישה
כי ידעתי כי אתה אל חנון ורחום ארך אפים
ורב חסד ונחם על הרעה : ועתה יהוה קח נא
את נפשי ממני כי טוב מותי מחיי : ויאמר
יהוה ההיטב חרה לך : ויצא יונה מן העיר וישב
מקדם לעיר ויעש לו שם סכה וישב תחתיה
בצל עד אשר יראה מה יהיה בעיר : וימן יהוה
אלהים קיקיון ויעל מעל ליונה להיות צל על
ראשו להציל לו מרעתו וישמח יונה על הקיקיון
שמחה

מחה גדולה : וימן האלהים תולעת בעלות
חר למחרת ותך את הקיקיון וייבש : ויהי
רח השמש וימן אלהים רוח קדים חרשית
ך השמש על ראש יונה ויתעלף וישאל את
שו למות ויאמר טוב מותי מחיי : ויאמר
הים אל יונה ההיטב חרה לך על הקיקיון
אמר היטב חרה לי עד מות : ויאמר יהוה
נה חסת על הקיקיון אשר לא עמלת בו ולא
לתו שבן לילה היה ובן לילה אבד : ואני לא
וס על נינוה העיר הגדולה אשר יש בה
בה משתים עשרה רבו אדם אשר לא ידע בין
ינו לשמאלו ובהמה רבה :

מיכה

בר יהוה אשר היה אל מיכה המרשתי א
בימי יותם אחז יחזקיה מלכי יהודה
ר חזה על שמרון וירושלם : שמעו עמים
ם הקשיבי ארץ ומלאה ויהי ארני יהוה בכם
ר ארני מהיכל קדשו : כי הנה יהוה יצא
קמו וירד ודרך על במותי ארץ : ונמסו
רים תחתיו והעמקים יתבקעו כדונג מפני
ש כמים מגרים במורד : בפשע יעקב כל
ובחטאות בית ישראל מי פשע יעקב הלוא
רון ומי במות יהודה הלוא ירושלם : ושמתי
רון לעי השדה למטעי כרם והגרתי לגי
ניה ויסדיה אגלה : וכל פסיליה יכתו וכל
נניה ישרפו באש וכל עצביה אשים שממה
מאתנן זונה קבצה ועד אתנן זונה ישובו :
זאת אספדה ואילילה אילכה שילל וערום
שה מספד כתנים ואבל כבנות יענה : כי
שה מכותיה כי באה עד יהודה נגע עד שער
י עד ירושלם : בגת אל תגידו בכו אל תבכו
רת לעפרה עפר התפלשתי : עברי לכם
ת שפיר עריה בשת לא יצאה יושבת צאנן
פד בית האצל יקח מכם עמדתו : כי חלה
ב יושבת מרות כי ירד רע מאת יהוה לשער
שלם : רתם המרכבה לרכש יושבת לכיש
שית חטאת היא לבת ציון כי בך נמצאו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פשעי ישראל: לכן תתני שלוחים על מורש
גת בתי אכזיב לאכזב למלכי ישראל: עד הירש
אבי לך יושבת מרשה עד עדלם יבוא כבו
ישראל: קרחי וגזי על בני תענוגיך הרחב
קרחתך כנשר כי גלו ממך:

ב הוי חשבי און ופעלי רע על משכבותם באו
הבקר יעשוה כי יש לאל ידם: וחמדו שדות
וגזלו ובתים ונשאו ועשקו גבר וביתו ואיש
ונחלתו: לכן כה אמר יהוה הנני חשב ע
המשפחה הזאת רעה אשר לא תמישו משם
צוארתיכם ולא תלכו רומה כי עת רעה היא
ביום ההוא ישא עליכם משל ונהה נהי נהיה
אמר שדוד נשדנו הלק עמי ימיר איך ימיש
לשובב שדינו יחלק: לכן לא יהיה לך משל
חבל בגורל בקהל יהוה: אל תטיפו יטיפון
יטיפו לאלה לא יסג כלמות: האמור בית יע
הקצר רוח יהוה אם אלה מעלליו הלוא דב
ייטיבו עם הישר הולך: ואתמול עמי לאו
יקומם ממול שלמה אדר תפשטון מעברים בט
שובי מלחמה: נשי עמי תגרשון מבית
תענגיה מעל עלליה תקחו הדרי לעולם: קו
ולכו כי לא זאת המנוחה בעבור טמאה תח
וחבל נמרץ: לו איש הולך רוח ושקר כזב א
לך ליין ולשכר והיה מטיף העם הזה: א
אאסף יעקב כלך קבץ אקבץ שארית ישראל י
אשימנו כצאן בצרה כעדר בתוך הדברו תהימ
מאדם: עלה הפרץ לפניהם פרצו ויעברו ש
ויצאו בו ויעבר מלכם לפניהם ויהוה בראש

ג ואמר שמעו נא ראשי יעקב וקציני בי א
ישראל הלוא לכם לדעת את המשפט: שנ
טוב ואהבי רעה גזלי עורם מעליהם ושאר
מעל עצמותם: ואשר אכלו שאר עמי וע
מעליהם הפשיטו ואת עצמתיהם פצחו ופר
כאשר בסיר וכבשר בתוך קלחת: אז יזע
אל יהוה ולא יענה אותם ויסתר פניו מהם בע
ההיא כאשר הרעו מעלליהם: כה אמר יה ה
על הנביאים המתעים את עמי הנשכים בשני
וקראו שלום ואשר לא יתן על פיהם וקדשו ע
מלחמה: לכן לילה לכם מחזון וחשכה לכ
מקסם ובאה השמש על הנביאים וקדר עלי
היום: ובשו החזים וחפרו הקסמים ועטו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ם כלם כי אין מענה אלהים: ואולם אנכי
לאתי כח את רוח יהוה ומשפט וגבורה להגיד
עקב פשעו ולישראל חטאתו: שמעו נא
ת ראשי בית יעקב וקציני בית ישראל
התעבים משפט ואת כל הישרה יעקשו:
ה ציון בדמים וירושלם בעולה: ראשיה
שחד ישפטו וכהניה במחיר יורו ונביאיה
סף יקסמו ועל יהוה ישענו לאמר הלוא יהוה
קרבנו לא תבוא עלינו רעה: לכן בגללכם
ן שדה תחרש וירושלם עיין תהיה והר
ית לבמות יער:

והיה באחרית הימים יהיה הר בית יהוה ד
ן בראש ההרים ונשא הוא מגבעות ונהרו
ו עמים: והלכו גוים רבים ואמרו לכו
עלה אל הר יהוה ואל בית אלהי יעקב ויורנו
דרכיו ונלכה בארחתיו כי מציון תצא תורה
ר יהוה מירושלם: ושפט בין עמים רבים
הוכיח לגוים עצמים עד רחוק וכתתו
חרבתיהם לאתים וחניתתיהם למזמרות לא ישאו
אל גוי חרב ולא ילמדון עוד מלחמה: וישבו
ש תחת גפנו ותחת תאנתו ואין מחריד כי
פי יהוה צבאות דבר: כי כל העמים ילכו איש
ם אלהיו ואנחנו נלך בשם יהוה אלהינו
עולם ועד: ביום ההוא נאם יהוה אספה
הצלעה והנדחה אקבצה ואשר הרעתי: ושמתי
את הצלעה לשארית והנהלאה לגוי עצום ומלך
ה עליהם בהר ציון מעתה ועד עולם: ואתה
יל עדר עפל בת ציון עדיך תאתה ובאה
ממשלה הראשנה ממלכת לבת ירושלם: עתה
ה תריעי רע המלך אין בך אם יועצך אבד כי
החזיקך חיל כיולדה: חולי וגחי בת ציון
ולדה כי עתה תצאי מקריה ושכנת בשדה
ת עד בבל שם תנצלי שם יגאלך יהוה מכף
יך: ועתה נאספו עליך גוים רבים האמרים
נף ותחז בציון עינינו: והמה לא ידעו
שבות יהוה ולא הבינו עצתו כי קבצם
מיר גרנה: קומי ודושי בת ציון כי קרנך
ים ברזל ופרסתיך אשים נחושה והדקות
ים רבים והחרמתי ליהוה בצעם וחילם לאדון
הארץ: עתה תתגדדי בת גדוד מצור שם
נו בשבט יכו על הלחי את שפט ישראל:

ה ואתה בית לחם אפרתה צעיר להיות באלפי
יהודה ממך לי יצא להיות מושל בישראל
ומוצאתיו מקדם מימי עולם : לכן יתנם עד
עת יולדה ילדה ויתר אחיו ישובון על בני
ישראל : ועמד ורעה בעז יהוה בגאון שם
יהוה אלהיו וישבו כי עתה יגדל עד אפסי ארץ
והיה זה שלום אשור כי יבא בארצנו וכי ידרך
בארמנותינו והקמנו עליו שבעה רעים ושמנה
נסיכי אדם : ורעו את ארץ אשור בחרב ואת
ארץ נמרוד בפתחיה והציל מאשור כי יבוא
בארצנו וכי ידרך בגבולנו : והיה שארית יעקב
בקרב עמים רבים כטל מאת יהוה כרביבים על
עשב אשר לא יקוה לאיש ולא ייחל לבני אדם :
והיה שארית יעקב בגוים בקרב עמים רבים
כאריה בבהמות יער ככפיר בעדרי צאן אשר אם
עבר ורמס וטרף ואין מציל : תרם ידך על
צריך וכל איביך יכרתו : והיה ביום ההוא נאם
יהוה והכרתי סוסיך מקרבך והאבדתי מרכבתיך
והכרתי ערי ארצך והרסתי כל מבצריך : והכרתי
כשפים מידך ומעוננים לא יהיו לך : והכרתי
פסיליך ומצבותיך מקרבך ולא תשתחוה עוד
למעשה ידיך : ונתשתי אשיריך מקרבך
והשמדתי עריך : ועשיתי באף ובחמה נקם
את הגוים אשר לא שמעו :

ו שמעו נא את אשר יהוה אמר קום ריב
את ההרים ותשמענה הגבעות קולך : שמעו
הרים את ריב יהוה והאתנים מוסדי ארץ כי ריב
ליהוה עם עמו ועם ישראל יתוכח : עמי מה
עשיתי לך ומה הלאתיך ענה בי : כי העלתיך
מארץ מצרים ומבית עבדים פדיתיך ואשלח
לפניך את משה אהרן ומרים : עמי זכר נא
מה יעץ בלק מלך מואב ומה ענה אתו בלעם
בעור מן השטים עד הגלגל למען דעת צדקות
יהוה : במה אקדם יהוה אכף לאלהי מרום
האקדמנו בעולות בעגלים בני שנה : הירצה
יהוה באלפי אילים ברבבות נחלי שמן האתן
בכורי פשעי פרי בטני חטאת נפשי : הגיד לך
אדם מה טוב ומה יהוה דורש ממך כי אם עשות
משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלהיך :
קול יהוה לעיר יקרא ותושיה יראה שמך שמעו
מטה ומי יעדה : עוד האש בית רשע אצרות

שע ואיפת רזון זעומה : האזכה במאזני רשע
כים אבני מרמה: אשר עשיריה מלאו חמס
שביה דברו שקר ולשונם רמיה בפיהם: וגם
י החליתי הכותך השמם על חטאותיך : אתה
כל ולא תשבע וישחך בקרבך ותסג ולא
ליט ואשר תפלט לחרב אתן : אתה תזרע
א תקצור אתה תדרך זית ולא תסוך שמן
ירוש ולא תשתה יין : וישתמר חקות עמרי
ל מעשה בית אחאב ותלכו במעצותם למען
ני אתך לשמה וישביה לשרקה וחרפת עמי
שאו :

אללי לי כי הייתי כאספי קיץ כעללת בציר ז
ן אשכול לאכל בכורה אותה נפשי : אבד
זיד מן הארץ וישר באדם אין כלם לדמים
רבו איש את אחיהו יצודו חרם : על הרע
פים להיטיב השר שואל והשפט בשלום והגדול
ר הות נפשו הוא ויעבתוה : טובם כחדק
זר ממסוכה יום מצפיך פקדתך באה עתה
היה מבוכתם : אל תאמינו ברע אל תבטחו
אלוף משכבת חיקך שמר פתחי פיך : כי בן
בל אב בת קמה באמה כלה בחמתה איבי איש
שי ביתו : ואני ביהוה אצפה אוחילה לאלהי
עי ישמעני אלהי : אל תשמחי איבתי לי כי
לתי קמתי כי אשב בחשך יהוה אור לי : זעף
וה אשא כי חטאתי לו עד אשר יריב ריבי
שה משפטי יוציאני לאור אראה בצדקתו :
רא איבתי ותכסה בושה האמרה אלי איו יהוה
היך עיני תראינה בה עתה תהיה למרמס כטיט
צות : יום לבנות גדריך יום ההוא ירחק חק :
ם הוא ועדיך יבוא למני אשור ועדי מצור
מני מצור ועד נהר וים מים והר ההר : והיתה
ארץ לשממה על ישביה מפרי מעלליהם :
נה עמך בשבטך צאן נחלתך שכני לבדד יער
תוך כרמל ירעו בשן וגלעד כימי עולם : כימי
אתך מארץ מצרים אראנו נפלאות : יראו
ים ויבשו מכל גבורתם ישימו יד על פה
ניהם תחרשנה : ילחכו עפר כנחש כזחלי
רץ ירגזו ממסגרתיהם אל יהוה אלהינו יפחדו
וראו ממך : מי אל כמוך נשא עון ועבר על
שע לשארית נחלתו לא החזיק לעד אפו כי
פץ חסד הוא : ישוב ירחמנו יכבוש עונתינו

ותשליך במצולות ים כל חטאתם: תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבתינו מימי קדם:

נחום

א משא נינוה ספר חזון נחום האלקשי: אל קנוא ונקם יהוה נקם יהוה ובעל חמה נקם יהוה לצריו ונוטר הוא לאיביו: יהוה ארך אפים וגדול כח ונקה לא ינקה יהוה בסופה ובשערה דרכו וענן אבק רגליו: גוער בים ויבשהו וכל הנהרות החריב אמלל בשן וכרמל ופרח לבנון אמלל: הרים רעשו ממנו והגבעות התמגגו ותשא הארץ מפניו ותבל וכל יושבי בה: לפני זעמו מי יעמוד ומי יקום בחרון אפו חמתו נתכה כאש והצרים נתצו ממנו: טוב יהוה למעוז ביום צרה וידע חוסי בו: ובשטף עבר כלה יעשה מקומה ואיביו ירדף חשך: מה תחשבון אל יהוה כלה הוא עשה לא תקום פעמים צרה: כי עד סירים סבכים וכסבאם סבואים אכלו כקש יבש מלא: ממך יצא חשב על יהוה רעה יעץ בליעל: כה אמר יהוה אם שלמים וכן רבים וכן נגוזו ועבר ועניתך לא אענך עוד: ועתה אשבר מטהו מעליך ומוסרתיך אנתק: וצוה עליך יהוה לא יזרע משמך עוד מבית אלהיך אכרית פסל ומסכה אשים קברך כי קלות:

ב הנה על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום חגי יהודה חגיך שלמי נדריך כי לא יוסיף עוד לעבור בך בליעל כלה נכרת: עלה מפיץ על פניך נצור מצורה צפה דרך חזק מתנים אמץ כח מאד: כי שב יהוה את גאון יעקב כגאון ישראל כי בקקום בקקים וזמריהם שחתו: מגן גבוריהו מאדם אנשי חיל מתלעים באש פלדות הרכב ביום הכינו והברושים הרעלו: בחוצות יתהוללו הרכב ישתקשקון ברחבות מראיהן כלפידים כברקים ירוצצו: יזכר אדיריו יכשלו בהליכותם ימהרו חומתה והכן הסכך: שערי הנהרות נפתחו וההיכל נמוג: והצב גלתה העלתה ואמהתיה מנהגות כקול יונים מתפפות על לבבהן:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בתן ׃ ונינוה כברכת מים מימי היא והמה
ים עמדו עמדו ואין מפנה׃ בזו כסף בזו זהב
ין קצה לתכונה כבד מכל כלי חמדה׃ בוקה
בוקה ומבלקה ולב נמס ופיק ברכים וחלחלה
ל מתנים ו כי כלם קבצו פארור ׃ איה מעון
יות ומרעה הוא לכפרים אשר הלך אריה לביא
גור אריה ואין מחריד ׃ אריה טרף
י גרותיו ומחנק ללבאתיו וימלא טרף חריו
עונתיו טרפה ׃ הנני אליך נאם יהוה צבאות
בערתי בעשן רכבה וכפיריך תאכל חרב
כרתי מארץ טרפך ולא ישמע עוד קול
אככה ׃

ג הוי עיר דמים כלה כחש פרק מלאה לא
יש טרף׃ קול שוט וקול רעש אופן וסוס דהר
רכבה מרקדה׃ פרש מעלה ולהב חרב וברק
ית ורב חלל וכבד פגר ואין קצה לגויה יכשלו
ויתם׃ מרב זנוני זונה טובת חן בעלת כשפים
וכרת גוים בזנוניה ומשפחות בכשפיה׃ הנני
יך נאם יהוה צבאות וגליתי שוליך על פניך
איתי גוים מערך וממלכות קלונך׃ והשלכתי
יך שקצים ונבלתיך ושמתיך כראי׃ והיה כל
יך ידוד ממך ואמר שדדה נינוה מי ינוד לה
ין אבקש מנחמים לך ׃ התיטבי מנא אמון
שבה ביארים מים סביב לה אשר חיל ים מים
מתה ׃ כוש עצמה ומצרים ואין קצה פוט
בים היו בעזרתך׃ גם היא לגלה הלכה בשבי
עלליה ירטשו בראש כל חוצות ועל נכבדיה
גורל וכל גדוליה רתקו בזקים ׃ גם את
שכרי תהי נעלמה גם את תבקשי מעוז
יב׃ כל מבצריך תאנים עם בכורים אם ינועו
לו על פי אוכל ׃ הנה עמך נשים בקרבך
יביך פתוח נפתחו שערי ארצך אכלה אש
יחיך׃ מי מצור שאבי לך חזקי מבצריך באי
יט ורמסי בחמר החזיקי מלבן׃ שם תאכלך
תכריתך חרב תאכלך כילק התכבד כילק
כבדי כארבה׃ הרבית רכליך מכוכבי השמים
ק פשט ויעף׃ מנזריך כארבה וטפסריך כגוב
י החונים בגדרות ביום קרה שמש זרחה
דד ולא נודע מקומו אים ׃ נמו רעיך מלך
ור ישכנו אדיריך נפשו עמך על ההרים ואין
בץ׃ אין כהה לשברך נחלה מכתך כל שמעי

שמעך תקעו כף עליך כי על מי לא עברה רעת
תמיד :

חבקוק

א המשא אשר חזה חבקוק הנביא : ע
אנה יהוה שועתי ולא תשמ
אזעק אליך חמס ולא תושיע : למה תראנ
און ועמל תביט ושד וחמס לנגדי ויהי רי
ומדון ישא : על כן תפוג תורה ולא יצ
לנצח משפט כי רשע מכתיר את הצדיק על כ
יצא משפט מעקל : ראו בגוים והביטו והתמה
תמהו כי פעל פעל בימיכם לא תאמינו כי יספ
כי הנני מקים את הכשדים הגוי המר והנמה
ההולך למרחבי ארץ לרשת משכנות לא לו : אי
ונורא הוא ממנו משפטו ושאתו יצא : וק
מנמרים סוסיו וחדו מזאבי ערב ופשו פרש
ופרשיו מרחוק יבאו יעפו כנשר חש לאכול
כלה לחמס יבוא מגמת פניהם קדימה ויאס
כחול שבי : והוא במלכים יתקלס ורזנים משח
לו הוא לכל מבצר ישחק ויצבר עפר וילכדה :
חלף רוח ויעבר ואשם זו כחו לאלהו : הלוא את
מקדם יהוה אלהי קדשי לא נמות יהוה למשפ
שמתו וצור להוכיח יסדתו : טהור עינים מרא
רע והביט אל עמל לא תוכל למה תביט בוגדי
תחריש בבלע רשע צדיק ממנו : ותעשה אד
כדגי הים כרמש לא משל בו : כלה בחכה העלה
יגרהו בחרמו ויאספהו במכמרתו על כן ישמ
ויגיל : על כן יזבח לחרמו ויקטר למכמרתו
בהמה שמן חלקו ומאכלו בראה : העל כן ירי
חרמו ותמיד להרג גוים לא יחמול :
ב על משמרתי אעמדה ואתיצבה על מצ
ואצפה לראות מה ידבר בי ומה אשיב ע
תוכחתי : ויענני יהוה ויאמר כתב חזון ובאר ע
הלחות למען ירוץ קורא בו : כי עוד חזון למוע
ויפח לקץ ולא יכזב אם יתמהמה חכה לו כי ב
יבא לא יאחר : הנה עפלה לא ישרה נפשו ב
וצדיק באמונתו יחיה : ואף כי היין בוגד גב
יהיר ולא ינוה אשר הרחיב כשאול נפשו והוא
כמות ולא ישבע ויאסף אליו כל הגוים ויקב
אל

כל העמים: הלוא אלה כלם עליו משל ישאו
נה חידות לו ויאמר הוי המרבה לא לו עד
מכביד עליו עבטיט: הלוא פתע יקומו
ך ויקצו מזעזעיך והיית למשסות למו: כי
שלות גוים רבים ישלוך כל יתר עמים
י אדם וחמס ארץ קריה וכל ישבי בה: הוי
בצע רע לביתו לשום במרום קנו להנצל
רע: יעצת בשת לביתך קצות עמים רבים
א נפשך: כי אבן מקיר תזעק וכפיס מעץ
ה: הוי בנה עיר בדמים וכונן קריה בעולה:
הנה מאת יהוה צבאות וייגעו עמים בדי
לאמים בדי ריק יעפו: כי תמלא הארץ
ת את כבוד יהוה כמים יכסו על ים: הוי
קה רעהו מספח חמתך ואף שכר למען
ט על מעוריהם: שבעת קלון מכבוד שתה
אתה והערל תסוב עליך כוס ימין יהוה
קלון על כבודך: כי חמס לבנון יכסך ושד
ות יחיתן מדמי אדם וחמס ארץ קריה וכל
י בה: מה הועיל פסל כי פסלו יצרו מסכה
ה שקר כי בטח יצר יצרו עליו לעשות
לים אלמים: הוי אמר לעץ הקיצה עורי לאבן
ם הוא יורה הנה הוא תפוש זהב וכסף וכל
אין בקרבו: ויהוה בהיכל קדשו הס מפניו
הארץ:

ג תפלה לחבקוק הנביא על שגינות: יהוה
עתי שמעך יראתי יהוה פעלך בקרב שנים
הו בקרב שנים תודיע ברגז רחם תזכור:
ה מתימן יבוא וקדוש מהר פארן סלה כסה
ים הודו ותהלתו מלאה הארץ: ונגה כאור
יה קרנים מידו לו ושם חביון עזה: לפניו
דבר ויצא רשף לרגליו: עמד וימדד ארץ
ה ויתר גוים ויתפצצו הררי עד שחו גבעות
לם הליכות עולם לו: תחת און ראיתי אהלי
ן ירגזון יריעות ארץ מדין: הבנהרים חרה
ה אם בנהרים אפך אם בים עברתך כי תרכב
סוסיך מרכבתיך ישועה: עריה תעור קשתך
עות מטות אמר סלה נהרות תבקע ארץ:
וך יחילו הרים זרם מים עבר נתן תהום קולו
ם ידיהו נשא: שמש ירח עמד זבלה לאור
יך יהלכו לנגה ברק חניתך: בזעם תצעד ארץ
ה תדוש גוים: יצאת לישע עמך לישע את
משיחך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

משיחך מחצת ראש מבית רשע ערות יסוד
צואר סלה׃ נקבת במטיו ראש פרזו יסע
להפיצני עליצתם כמו לאכל עני במסתר׃ דר
בים סוסיך חמר מים רבים׃ שמעתי ותרגז בט
לקול צללו שפתי יבוא רקב בעצמי ותחתי אר
אשר אנוח ליום צרה לעלות לעם יגודנו׃
תאנה לא תפרח ואין יבול בגפנים כחש מעש
זית ושדמות לא עשה אכל גזר ממכלה צאן ו
בקר ברפתים׃ ואני ביהוה אעלוזה אגילה באל
ישעי׃ יהוה אדני חילי וישם רגלי כאילות ו
במותי ידריכני למנצח בנגינותי׃

צפניה

א דבר יהוה אשר היה אל צפניה בן כוש
בן גדליה בן אמריה בן חזקיה בי
יאשיהו בן אמון מלך יהודה׃ אסף אסף כל מ
פני האדמה נאם יהוה׃ אסף אדם ובהמה אס
עוף השמים ודגי הים והמכשלות את הרשעי
והכרתי את האדם מעל פני האדמה נאם יהוה
ונטיתי ידי על יהודה ועל כל יושבי ירושל
והכרתי מן המקום הזה את שאר הבעל את ש
הכמרים עם הכהנים׃ ואת המשתחוים
על הגגות לצבא השמים ואת המשתחוים
הנשבעים ליהוה והנשבעים במלכם׃ ואת
הנסוגים מאחרי יהוה ואשר לא בקשו את יה
ולא דרשהו׃ הס מפני אדני יהוה כי קרוב י
יהוה כי הכין יהוה זבח הקדיש קראיו׃ והי
ביום זבח יהוה ופקדתי על השרים ועל ב
המלך ועל כל הלבשים מלבוש נכרי׃ ופקדתי
כל הדולג על המפתן ביום ההוא הממלאים בית
אדניהם חמס ומרמה׃ והיה ביום ההוא נאם
יהוה קול צעקה משער הדגים ויללה מ
המשנה ושבר גדול מהגבעות׃ הילילו יש
המכתש כי נדמה כל עם כנען נכרתו כל נטי
כסף׃ והיה בעת ההיא אחפש את ירושלם
בנרות ופקדתי על האנשים הקפאים ע
שמריהם האמרים בלבבם לא ייטיב יהוה ול
ירע׃ והיה חילם למשסה ובתיהם לשממה ובנ
בתים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תים ולא ישבו ונטעו כרמים ולא ישתו את
נם : קרוב יום יהוה הגדול קרוב ומהר מאד
ול יום יהוה מר צרח שם גבור : יום עברה היום
הוא יום צרה ומצוקה יום שאה ומשואה יום
שך ואפלה יום ענן וערפל : יום שופר ותרועה
ל הערים הבצרות ועל הפנות הגבהות : והצרתי
אדם והלכו כעורים כי ליהוה חטאו ושפך דמם
פר ולחמם כגללים : גם כספם גם זהבם לא
כל להצילם ביום עברת יהוה ובאש קנאתו
אכל כל הארץ כי כלה אך נבהלה יעשה את כל
שבי הארץ :

ב התקוששו וקושו הגוי לא נכסף : בטרם לדת
ק כמוץ עבר יום בטרם לא יבוא עליכם חרון
יהוה בטרם לא יבוא עליכם יום אף יהוה :
קשו את יהוה כל ענוי הארץ אשר משפטו
לו בקשו צדק בקשו ענוה אולי תסתרו ביום
יהוה : כי עזה עזובה תהיה ואשקלון לשממה
שדוד בצהרים יגרשוה ועקרון תעקר : הוי
בי חבל הים גוי כרתים דבר יהוה עליכם
ען ארץ פלשתים והאבדתיך מאין יושב :
יתה חבל הים נות כרות רעים וגדרות צאן :
יה חבל לשארית בית יהודה עליהם ירעון
תי אשקלון בערב ירבצון כי יפקדם יהוה
היהם ושב שבותם : שמעתי חרפת מואב
ופי בני עמון אשר חרפו את עמי ויגדילו על
ולם : לכן חי אני נאם יהוה צבאות אלהי
ראל כי מואב כסדם תהיה ובני עמון כעמרה
שק חרול ומכרה מלח ושממה עד עולם
ארית עמי יבזום ויתר גויי ינחלום : זאת להם
חת גאונם כי חרפו ויגדילו על עם יהוה
באות : נורא יהוה עליהם כי רזה את כל אלהי
רץ וישתחוו לו איש ממקומו כל איי הגוים :
אתם כושים חללי חרבי המה : ויט ידו על
ון ויאבד את אשור וישם את נינוה לשממה
ה כמדבר : ורבצו בתוכה עדרים כל חיתו גוי
קאת גם קפד בכפתריה ילינו קול ישורר
לון חרב בסף כי ארזה ערה : זאת העיר
ליזה היושבת לבטח האמרה בלבבה אני
פסי עוד איך היתה לשמה מרבץ לחיה כל
בר עליה ישרק יניע ידו :

ג הוי מוראה ונגאלה העיר היונה : לא שמעה
בקול

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בקול לא לקחה מוסר ביהוה לא בטחה אל אלה
לא קרבה: שריה בקרבה אריות שא ים שפ
זאבי ערב לא גרמו לבקר: נביאיה פוחזים א
בגדות כהניה חללו קדש חמסו תורה: יה
צדיק בקרבה לא יעשה עולה בבקר בב
משפטו יתן לאור לא נעדר ולא יודע עול בש
הכרתי גוים נשמו פנותם החרבתי חוצו
מבלי עובר נצדו עריהם מבלי איש מאין יוש
אמרתי אך תיראי אותי תקחי מוסר ולא יכר
מעונה כל אשר פקדתי עליה אכן השכ
השחיתו כל עלילותם: לכן חכו לי נאם יה
ליום קומי לעד כי משפטי לאסף גוים לקב
ממלכות לשפך עליהם זעמי כל חרון אפי
באש קנאתי תאכל כל הארץ: כי אז אהפך
עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהוה לע
שכם אחד: מעבר לנהרי כוש עתרי בת פ
יובלון מנחתי: ביום ההוא לא תבושי מ
עלילותיך אשר פשעת בי כי אז אסיר מקר
עלזי גאותך ולא תוספי לגבהה עוד בהר קד
והשארתי בקרבך עם עני ודל וחסו בשם יה
שארית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו
ולא ימצא בפיהם לשון תרמית כי המה יר
ורבצו ואין מחריד: רני בת ציון הריעו ישר
שמחי ועלזי בכל לב בת ירושלם: הסיר יה
משפטיך פנה איבך מלך ישראל יהוה בקר
לא תיראי רע עוד: ביום ההוא יאמר לירושל
אל תיראי ציון אל ירפו ידיך: יהוה אלה
בקרבך גבור יושיע ישיש עליך בשמחה יחר
באהבתו יגיל עליך ברנה: נוגי ממועד אספ
ממך היו משאת עליה חרפה: הנני עשה את
מעניך בעת ההיא והושעתי את הצלעה והנד
אקבץ ושמתים לתהלה ולשם בכל הארץ בש
בעת ההיא אביא אתכם ובעת קבצי אתכם
אתן אתכם לשם ולתהלה בכל עמי הארץ בש
את שבותיכם לעיניכם אמר יהוה:

חגי

א בשנת שתים לדריוש המלך בח
הששי ביום אחד לחדש ה
ד

ר יהוה ביד חגי הנביא אל זרבבל בן
אלתיאל פחת יהודה ואל יהושע בן יהוצדק
הן הגדול לאמר: כה אמר יהוה צבאות לאמר
נם הזה אמרו לא עת בא עת בית יהוה
בנות: ויהי דבר יהוה ביד חגי הנביא לאמר:
נת לכם אתם לשבת בבתיכם ספונים והבית
ה חרב: ועתה כה אמר יהוה צבאות שימו
בכם על דרכיכם: זרעתם הרבה והבא מעט
ל ואין לשבעה שתו ואין לשכרה לבוש ואין
ם לו והמשתכר משתכר אל צרור נקוב: כה
ר יהוה צבאות שימו לבבכם על דרכיכם: עלו
ר והבאתם עץ ובנו הבית וארצה בו ואכבד
ר יהוה: פנה אל הרבה והנה למעט והבאתם
ית ונפחתי בו יען מה נאם יהוה צבאות יען
תי אשר הוא חרב ואתם רצים איש לביתו: על
עליכם כלאו שמים מטל והארץ כלאה יבולה:
קרא חרב על הארץ ועל ההרים ועל הדגן ועל
ירוש ועל היצהר ועל אשר תוציא האדמה
האדם ועל הבהמה ועל כל יגיע כפים:
מע זרבבל בן שלתיאל ויהושע בן יהוצדק
הן הגדול וכל שארית העם בקול יהוה
היהם ועל דברי חגי הנביא כאשר שלחו יהוה
היהם וייראו העם מפני יהוה: ויאמר חגי
אך יהוה במלאכות יהוה לעם לאמר אני אתכם
יהוה: ויער יהוה את רוח זרבבל בן שלתיאל
ת יהודה ואת רוח יהושע בן יהוצדק
ן הגדול ואת רוח כל שארית העם ויבאו
שו מלאכה בבית יהוה צבאות אלהיהם:
ב ביום עשרים וארבעה לחדש בששי
נת שתים לדריוש המלך: בשביעי
רים ואחד לחדש היה דבר יהוה ביד
הנביא לאמר: אמר נא אל זרבבל בן
תיאל פחת יהודה ואל יהושע בן יהוצדק
ן הגדול ואל שארית העם לאמר: מי בכם
אר אשר ראה את הבית הזה בכבודו
אשון ומה אתם ראים אתו עתה הלוא כמהו
ן בעיניכם: ועתה חזק זרבבל נאם יהוה וחזק
ע בן יהוצדק הכהן הגדול וחזק כל עם
ץ נאם יהוה ועשו כי אני אתכם נאם יהוה
ות: את הדבר אשר כרתי אתכם בצאתכם
צרים ורוחי עמדת בתוככם אל תיראו: כי כה
אמר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אמר יהוה צבאות עוד אחת מעט היא ו
מרעיש את השמים ואת הארץ ואת הים וא
החרבה׃ והרעשתי את כל הגוים ובאו חמדת
הגוים ומלאתי את הבית הזה כבוד אמר יה
צבאות׃ לי הכסף ולי הזהב נאם יהוה צבא
גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הרא
אמר יהוה צבאות ובמקום הזה אתן שלום נ
יהוה צבאות׃ בעשרים וארבעה לתשיעי בש
שתים לדריוש היה דבר יהוה ביד חגי הנב
לאמר׃ כה אמר יהוה צבאות שאל נא
הכהנים תורה לאמר׃ הן ישא איש בשר ק
בכנף בגדו ונגע בכנפו אל הלחם ואל הנזיד
היין ואל שמן ואל כל מאכל היקדש וי
הכהנים ויאמרו לא׃ ויאמר חגי אם יגע ט
נפש בכל אלה היטמא ויענו הכהנים ויא
יטמא׃ ויען חגי ויאמר כן העם הזה וכן ה
הזה לפני נאם יהוה וכן כל מעשה ידיהם וא
יקריבו שם טמא הוא׃ ועתה שימו נא לב
מן היום הזה ומעלה מטרם שום אבן אל
בהיכל יהוה׃ מהיותם בא אל ערמת עשר
והיתה עשרה בא אל היקב לחשף חמשים פ
והיתה עשרים׃ הכיתי אתכם בשדפון ובי
ובברד את כל מעשה ידיכם ואין אתכם אלי נ
יהוה׃ שימו נא לבבכם מן היום הזה ומ
מיום עשרים וארבעה לתשיעי למן היום א
יסד היכל יהוה שימו לבבכם׃ העוד ה
במגורה ועד הגפן והתאנה והרמון ועץ הז
לא נשא מן היום הזה אברך׃ ויהי דבר י
שנית אל חגי בעשרים וארבעה לחדש לא
אמר אל זרבבל פחת יהודה לאמר אני מר
את השמים ואת הארץ׃ והפכתי כסא ממ
והשמדתי חזק ממלכות הגוים והפכתי מר
ורכביה וירדו סוסים ורכביהם איש ב
אחיו׃ ביום ההוא נאם יהוה צבאות א
זרבבל בן שאלתיאל עבדי נאם יהוה ושמ
כחותם כי בך בחרתי נאם יהוה צבאות׃

זכ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

זכריה

חדש השמיני בשנת שתים לדריוש א
היה דבר יהוה אל זכריה בן
כיה בן עדו הנביא לאמר : קצף יהוה על
יתיכם קצף : ואמרת אליהם כה אמר יהוה
אות שובו אלי נאם יהוה צבאות ואשוב
יכם אמר יהוה צבאות : אל תהיו כאבותיכם
ר קראו אליהם הנביאים הראשנים לאמר כה
ר יהוה צבאות שובו נא מדרכיכם הרעים
עליליכם הרעים ולא שמעו ולא הקשיבו אלי
ם יהוה: אבתיכם איה הם והנביאים הלעולם
ו : אך דברי וחקי אשר צויתי את עבדי
ביאים הלוא השיגו אבתיכם וישובו ויאמרו
ער זמם יהוה צבאות לעשות לנו כדרכינו
עללינו כן עשה אתנו: ביום עשרים וארבעה
שתי עשר חדש הוא חדש שבט בשנת
ים לדריוש היה דבר יהוה אל זכריה בן
יהו בן עדוא הנביא לאמר : ראיתי הלילה
ה איש רכב על סוס אדם והוא עמד בין
סים אשר במצלה ואחריו סוסים אדמים
קים ולבנים: ואמר מה אלה אדני ויאמר אלי
אך הדבר בי אני אראך מה המה אלה: ויען
ש העמד בין ההדסים ויאמר אלה אשר
יהוה להתהלך בארץ: ויענו את מלאך יהוה
ר בין ההדסים ויאמרו התהלכנו בארץ
ה כל הארץ ישבת ושקטת: ויען מלאך יהוה
ר יהוה צבאות עד מתי אתה לא תרחם את
ולם ואת ערי יהודה אשר זעמתה זה
ים שנה : ויען יהוה את המלאך הדבר בי
ים טובים דברים נחמים: ויאמר אלי המלאך
י בי קרא לאמר כה אמר יהוה צבאות קנאתי
שלם ולציון קנאה גדולה: וקצף גדול אני
אל הגוים השאננים אשר אני קצפתי מעט
ה עזרו לרעה : לכן כה אמר יהוה שבתי
לם ברחמים ביתי יבנה בה נאם יהוה
ת וקוה ינטה על ירושלם: עוד קרא לאמר
ר יהוה צבאות עוד תפוצנה ערי מטוב
יהוה עוד את ציון ובחר עוד בירושלם:
שא את עיני וארא והנה ארבע קרנות : ב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואמר אל המלאך הדבר בי מה אלה ויאמר א
אלה הקרנות אשר זרו את יהודה את ישר
וירושלם׃ ויראני יהוה ארבעה חרשים׃ וא
מה אלה באים לעשות ויאמר לאמר א
הקרנות אשר זרו את יהודה כפי איש לא נש
ראשו ויבאו אלה להחריד אתם לידות א
קרנות הגוים הנשאים קרן אל ארץ יהו
לזרותה׃ ואשא עיני וארא והנה איש ובידו ח
מדה׃ ואמר אנה אתה הלך ויאמר אלי למד
ירושלם לראות כמה רחבה וכמה ארכה׃ וה
המלאך הדבר בי יצא ומלאך אחר יצא לקראת
ויאמר אלו רץ דבר אל הנער הלז לאמר פרזו
תשב ירושלם מרב אדם ובהמה בתוכה׃ וא
אהיה לה נאם יהוה חומת אש סביב ולכ
אהיה בתוכה׃ הוי הוי ונסו מארץ צפון נא
יהוה כי כארבע רוחות השמים פרשתי אתכ
נאם יהוה׃ הוי ציון המלטי יושבת בת בבל׃
כה אמר יהוה צבאות אחר כבוד שלחני
הגוים השללים אתכם כי הנגע בכם נגע בבב
עינו׃ כי הנני מניף את ידי עליהם והיו ש
לעבדיהם וידעתם כי יהוה צבאות ׳להני׃
ושמחי בת ציון כי הנני בא ושכנתי בתוכך נ
יהוה׃ ונלוו גוים רבים אל יהוה ביום הה
והיו לי לעם ושכנתי בתוכך וידעת כי יה
צבאות ׳להני אליך׃ ונחל יהוה את יהודה ח
על אדמת הקדש ובחר עוד בירושלם׃ הס
בשר מפני יהוה כי נעור ממעון קדשו׃

ג ויראני את יהושע הכהן הגדול עמד ל
מלאך יהוה והשטן עמד על ימינו לשט
ויאמר יהוה אל השטן יגער יהוה בך הש
ויגער יהוה בך הבחר בירושלם הלוא זה
מצל מאש׃ ויהושע היה לבוש בגדים צוא
ועמד לפני המלאך׃ ויען ויאמר אל העמד
לפניו לאמר הסירו הבגדים הצאים מעליו ויא
אליו ראה העברתי מעליך עונך והלבש א
מחלצות׃ ואמר ישימו צניף טהור על רא
וישימו הצניף הטהור על ראשו וילבש
בגדים ומלאך יהוה עמד׃ ויעד מלאך יה
ביהושע לאמר׃ כה אמר יהוה צבאות אם בד
תלך ואם את משמרתי תשמר וגם אתה ת
את ביתי וגם תשמר את חצרי ונתתי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הולכים בין העמדים האלה: שמע נא יהושע
הכהן הגדול אתה ורעיך הישבים לפניך כי
אנשי מופת המה כי הנני מביא את עבדי צמח:
כי הנה האבן אשר נתתי לפני יהושע על אבן
אחת שבעה עינים הנני מפתח פתחה נאם יהוה
צבאות ומשתי את עון הארץ ההיא ביום אחד:
ביום ההוא נאם יהוה צבאות תקראו איש אל
רעהו אל תחת גפן ואל תחת תאנה:

ד וישב המלאך הדבר בי ויעירני כאיש אשר
יעור משנתו: ויאמר אלי מה אתה ראה ויאמר
ראיתי והנה מנורת זהב כלה וגלה על ראשה
ושבעה נרתיה עליה שבעה ושבעה מוצקות
לנרות אשר על ראשה: ושנים זיתים עליה אחד
מימין הגלה ואחד על שמאלה: ואען ואמר אל
המלאך הדבר בי לאמר מה אלה אדני: ויען
המלאך הדבר בי ויאמר אלי הלוא ידעת מה
המה אלה ואמר לא אדני: ויען ויאמר אלי
לאמר זה דבר יהוה אל זרבבל לאמר לא בחיל
ולא בכח כי אם ברוחי אמר יהוה צבאות: מי
אתה הר הגדול לפני זרבבל למישר והוציא את
האבן הראשה תשאות חן חן לה: ויהי דבר יהוה
אלי לאמר: ידי זרבבל יסדו הבית הזה וידיו
תבצענה וידעת כי יהוה צבאות שלחני אליכם:
כי מי בז ליום קטנות ושמחו וראו את האבן
הבדיל ביד זרבבל שבעה אלה עיני יהוה המה
משוטטים בכל הארץ: ואען ואמר אליו מה שני
הזיתים האלה על ימין המנורה ועל שמאולה:
ואען שנית ואמר אליו מה שתי שבלי הזיתים
אשר ביד שני צנתרות הזהב המריקים
מעליהם הזהב: ויאמר אלי לאמר הלוא ידעת מה
אלה ואמר לא אדני: ויאמר אלה שני בני היצהר
העמדים על אדון כל הארץ:

ה ואשוב ואשא עיני ואראה והנה מגלה עפה:
ויאמר אלי מה אתה ראה ואמר אני ראה מגלה
עפה ארכה עשרים באמה ורחבה עשר באמה:
ויאמר אלי זאת האלה היוצאת על פני כל הארץ
כי כל הגנב מזה כמוה נקה וכל הנשבע מזה
כמוה נקה: הוצאתיה נאם יהוה צבאות ובאה אל
בית הגנב ואל בית הנשבע בשמי לשקר ולנה
בתוך ביתו וכלתו ואת עציו ואת אבניו: ויצא
המלאך הדבר בי ויאמר אלי שא נא עיניך וראה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מה היוצאת הזאת: ואמר מה היא ויאמר זאת
האיפה היוצאת ויאמר זאת עינם בכל הארץ:
והנה ככר עפרת נשאת וזאת אשה אחת יושבת
בתוך האיפה: ויאמר זאת הרשעה וישלך אתה
אל תוך האיפה וישלך את אבן העופרת אל פיה:
ואשא עיני וארא והנה שתים נשים יוצאות
ורוח בכנפיהם ולהנה כנפים ככנפי החסידה
ותשנה את האיפה בין הארץ ובין השמים:
ט ואמר אל המלאך הדבר בי אנה המה מולכות את
האיפה: ויאמר אלי לבנות לה בית בארץ שנער
והוכן והניחה שם על מכנתה:

ו
א ואשב ואשא עיני ואראה והנה ארבע
מרכבות יצאות מבין שני ההרים וההרים הרי
נחשת: במרכבה הראשנה סוסים אדמים
ובמרכבה השנית סוסים שחרים: ובמרכבה
השלישית סוסים לבנים ובמרכבה הרביעית
סוסים ברדים אמצים: ואען ואמר אל המלאך
ה הדבר בי מה אלה אדני: ויען המלאך ויאמר אלי
אלה ארבע רוחות השמים יוצאות מהתיצב על
אדון כל הארץ: אשר בה הסוסים השחרים
יצאים אל ארץ צפון והלבנים יצאו אל אחריהם
והברדים יצאו אל ארץ התימן: והאמצים יצאו
ויבקשו ללכת להתהלך בארץ ויאמר לכו התהלכו
בארץ ותתהלכנה בארץ: ויזעק אתי וידבר אלי
לאמר ראה היוצאים אל ארץ צפון הניחו את
רוחי בארץ צפון: ויהי דבר יהוה אלי לאמר:
י לקוח מאת הגולה מחלדי מאת טוביהו ומאת
ידעיה ובאת אתה ביום ההוא ובאת בית יאשיה
בן צפניה אשר באו מבבל: ולקחת כסף וזהב
ועשית עטרות ושמת בראש יהושע בן יהוצדק
הכהן הגדול: ואמרת אליו לאמר כה אמר יהוה
צבאות לאמר הנה איש צמח שמו ומתחתיו
יצמח ובנה את היכל יהוה: והוא יבנה את היכל
יהוה והוא ישא הוד וישב ומשל על כסאו והיה
כהן על כסאו ועצת שלום תהיה בין שניהם:
והעטרת תהיה לחלם ולטוביה ולידעיה ולחן בן
צפניה לזכרון בהיכל יהוה: ורחוקים יבאו ובנו
בהיכל יהוה וידעתם כי יהוה צבאות שלחני
אליכם והיה אם שמוע תשמעון בקול יהוה
אלהיכם:

ז
א ויהי בשנת ארבע לדריוש המלך היה דבר
יהוה

יהוה אל זכריה בארבעה לחדש התשעי בכסלו:
וישלח בית אל שראצר ורגם מלך ואנשיו
לחלות את פני יהוה: לאמר אל הכהנים אשר
לבית יהוה צבאות ואל הנביאים לאמר האבכה
בחדש החמשי הנזר כאשר עשיתי זה כמה
ח שנים: ויהי דבר יהוה צבאות אלי לאמר: אמר
אל כל עם הארץ ואל הכהנים לאמר כי צמתם
וספוד בחמישי ובשביעי וזה שבעים שנה
הצום צמתני אני: וכי תאכלו וכי תשתו הלוא
אתם האכלים ואתם השתים: הלוא את הדברים
אשר קרא יהוה ביד הנביאים הראשנים בהיות
ירושלם ישבת ושלוה ועריה סביבותיה והנגב
והשפלה ישב: ויהי דבר יהוה אל זכריה לאמר:
כה אמר יהוה צבאות לאמר משפט אמת שפטו
וחסד ורחמים עשו איש את אחיו: ואלמנה
ויתום גר ועני אל תעשקו ורעת איש אחיו אל
תחשבו בלבבכם: וימאנו להקשיב ויתנו כתף
סררת ואזניהם הכבידו משמוע: ולבם שמו
שמיר משמוע את התורה ואת הדברים
אשר שלח יהוה צבאות ברוחו ביד הנביאים
הראשנים ויהי קצף גדול מאת יהוה צבאות:
ויהי כאשר קרא ולא שמעו כן יקראו ולא אשמע
אמר יהוה צבאות: ואסערם על כל הגוים אשר
לא ידעום והארץ נשמה אחריהם מעבר ומשב
וישימו ארץ חמדה לשמה:

א ויהי דבר יהוה צבאות לאמר: כה אמר יהוה ח
צבאות קנאתי לציון קנאה גדולה וחמה גדולה
קנאתי לה: כה אמר יהוה שבתי אל ציון
ושכנתי בתוך ירושלם ונקראה ירושלם עיר
האמת והר יהוה צבאות הר הקדש: כה אמר
יהוה צבאות עד ישבו זקנים וזקנות ברחבות
ה ירושלם ואיש משענתו בידו מרב ימים: ורחבות
העיר ימלאו ילדים וילדות משחקים ברחבותיה:
כה אמר יהוה צבאות כי יפלא בעיני שארית
העם הזה בימים ההם גם בעיני יפלא נאם יהוה
צבאות: כה אמר יהוה צבאות הנני מושיע את
עמי מארץ מזרח ומארץ מבוא השמש: והבאתי
אתם ושכנו בתוך ירושלם והיו לי לעם ואני
אהיה להם לאלהים באמת ובצדקה: כה אמר
יהוה צבאות תחזקנה ידיכם השמעים בימים
האלה את הדברים האלה מפי הנביאים אשר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ביום יסד בית יהוה צבאות ההיכל להבנות:
לפני הימים ההם שכר האדם לא נהיה ושכר
הבהמה איננה וליוצא ולבא אין שלום מן הצר
ואשלח את כל האדם איש ברעהו: ועתה לא
כימים הראשנים אני לשארית העם הזה נאם
יהוה צבאות: כי זרע השלום הגפן תתן פריה
והארץ תתן את יבולה והשמים יתנו טלם
והנחלתי את שארית העם הזה את כל אלה:
והיה כאשר הייתם קללה בגוים בית יהודה
ובית ישראל כן אושיע אתכם והייתם ברכה אל
תיראו תחזקנה ידיכם: כי כה אמר יהוה צבאות
כאשר זממתי להרע לכם בהקציף אבתיכם אתי
אמר יהוה צבאות ולא נחמתי: כן שבתי זממתי
בימים האלה להיטיב את ירושלם ואת בית
יהודה אל תיראו: אלה הדברים אשר תעשו
דברו אמת איש את רעהו אמת ומשפט שלום
שפטו בשעריכם: ואיש את רעת רעהו אל
תחשבו בלבבכם ושבעת שקר אל תאהבו כי את
כל אלה אשר שנאתי נאם יהוה: ויהי דבר יהוה
צבאות אלי לאמר: כה אמר יהוה צבאות צום
הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום
העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה
ולמעדים טובים והאמת והשלום אהבו: כה אמר
יהוה צבאות עד אשר יבאו עמים וישבי ערים
רבות: והלכו יושבי אחת אל אחת לאמר נלכה
הלוך לחלות את פני יהוה ולבקש את יהוה
צבאות אלכה גם אני: ובאו עמים רבים וגוים
עצומים לבקש את יהוה צבאות בירושלם
ולחלות את פני יהוה: כה אמר יהוה צבאות
בימים ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל
לשנות הגוים והחזיקו בכנף איש יהודי לאמר
נלכה עמכם כי שמענו אלהים עמכם:

ט משא דבר יהוה בארץ חדרך ודמשק מנחתו
כי ליהוה עין אדם וכל שבטי ישראל: וגם חמת
תגבל בה צר וצידון כי חכמה מאד: ותבן צר
מצור לה ותצבר כסף כעפר וחרוץ כטיט חוצות
הנה אדני יורשנה והכה בים חילה והיא באש
תאכל: תרא אשקלון ותירא ועזה ותחיל מאד
ועקרון כי הוביש מבטה ואבד מלך מעזה
ואשקלון לא תשב: וישב ממזר באשדוד
והכרתי גאון פלשתים: והסירתי דמיו מפיו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ישקציו מבין שניו ונשאר גם הוא לאלהינו
והיה כאלף ביהודה ועקרון כיבוסי׃ וחניתי
לביתי מצבה מעבר ומשב ולא יעבר עליהם עוד
נגש כי עתה ראיתי בעיני׃ גילי מאד בת ציון
הריעי בת ירושלם הנה מלכך יבוא לך צדיק
ונושע הוא עני ורכב על חמור ועל עיר בן
אתנות׃ והכרתי רכב מאפרים וסוס מירושלם
ונכרתה קשת מלחמה ודבר שלום לגוים ומשלו
מים עד ים ומנהר עד אפסי ארץ׃ גם את בדם
בריתך שלחתי אסיריך מבור אין מים בו׃ שובו
לבצרון אסירי התקוה גם היום מגיד משנה
אשיב לך׃ כי דרכתי לי יהודה קשת מלאתי
אפרים ועוררתי בניך ציון על בניך יון ושמתיך
כחרב גבור׃ ויהוה עליהם יראה ויצא כברק חצו
ואדני יהוה בשופר יתקע והלך בסערות תימן׃
יהוה צבאות יגן עליהם ואכלו וכבשו אבני קלע
ושתו המו כמו יין ומלאו כמזרק כזוית מזבח׃
והושיעם יהוה אלהיהם ביום ההוא כצאן עמו יוד
כי אבני נזר מתנוססות על אדמתו׃ כי מה טובו
ומה יפיו דגן בחורים ותירוש ינובב בתלות׃
שאלו מיהוה מטר בעת מלקוש יהוה עשה
חזיזים ומטר גשם יתן להם לאיש עשב בשדה׃
כי התרפים דברו און והקוסמים חזו שקר
וחלמות השוא ידברו הבל ינחמון על כן נסעו
ה כמו צאן יענו כי אין רעה׃ על הרעים חרה אפי
ועל העתודים אפקוד כי פקד יהוה צבאות את
עדרו את בית יהודה ושם אותם כסוס הודו
במלחמה׃ ממנו פנה ממנו יתד ממנו קשת
מלחמה ממנו יצא כל נוגש יחדו׃ והיו כגברים
בוסים בטיט חוצות במלחמה ונלחמו כי יהוה
עמם והבישו רכבי סוסים׃ וגברתי את בית
יהודה ואת בית יוסף אושיע והושבותים כי
רחמתים והיו כאשר לא זנחתים כי אני יהוה
אלהיהם ואענם׃ והיו כגבור אפרים ושמח לבם
כמו יין ובניהם יראו ושמחו יגל לבם ביהוה׃
ד אשרקה להם ואקבצם כי פדיתים ורבו כמו רבו׃
ואזרעם בעמים ובמרחקים יזכרוני וחיו את
בניהם ושבו׃ והשבותים מארץ מצרים ומאשור
אקבצם ואל ארץ גלעד ולבנון אביאם ולא ימצא
להם׃ ועבר בים צרה והכה בים גלים והבישו כל
מצולות יאור והורד גאון אשור ושבט מצרים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יסור: וגברתים ביהוה ובשמו יתהלכו נאם
יהוה:
יא פתח לבנון דלתיך ותאכל אש בארזיך: הילל א
ברוש כי נפל ארז אשר אדירים שדדו הילילו
אלוני בשן כי ירד יער הבציר: קול יללת
הרעים כי שדדה אדרתם קול שאגת כפירים כי
שדד גאון הירדן: כה אמר יהוה אלהי רעה את
צאן ההרגה: אשר קניהן יהרגן ולא יאשמו ה
ומכריהן יאמר ברוך יהוה ואעשר ורעיהם לא
יחמול עליהן: כי לא אחמול עוד על יושבי הארץ
נאם יהוה והנה אנכי ממציא את האדם איש ביד
רעהו וביד מלכו וכתתו את הארץ ולא אציל
מידם: וארעה את צאן ההרגה לכן עניי הצאן
ואקח לי שני מקלות לאחד קראתי נעם ולאחד
קראתי חבלים וארעה את הצאן: ואכחד את
שלשת הרעים בירח אחד ותקצר נפשי בהם
וגם נפשם בחלה בי: ואמר לא ארעה אתכם
המתה תמות והנכחדת תכחד והנשארות
תאכלנה אשה את בשר רעותה: ואקח את מקלי י
את נעם ואגדע אתו להפיר את בריתי אשר
כרתי את כל העמים: ותפר ביום ההוא וידעו כן
עניי הצאן השמרים אתי כי דבר יהוה הוא:
ואמר אליהם אם טוב בעיניכם הבו שכרי ואם לא
חדלו וישקלו את שכרי שלשים כסף: ויאמר
יהוה אלי השליכהו אל היוצר אדר היקר אשר
יקרתי מעליהם ואקחה שלשים הכסף ואשליך
אתו בית יהוה אל היוצר: ואגדע את מקלי השני
את החבלים להפר את האחוה בין יהודה ובין
ישראל: ויאמר יהוה אלי עוד קח לך כלי רעה טו
אולי: כי הנה אנכי מקים רעה בארץ הנכחדות לא
יפקד הנער לא יבקש והנשברת לא ירפא הנצבה
לא יכלכל ובשר הבריאה יאכל ופרסיהן יפרק:
הוי רעי האליל עזבי הצאן חרב על זרועו ועל עין
ימינו זרעו יבוש תיבש ועין ימינו כהה תכהה:
יב משא דבר יהוה על ישראל נאם יהוה נטה א
שמים ויסד ארץ ויצר רוח אדם בקרבו: הנה
אנכי שם את ירושלם סף רעל לכל העמים סביב
וגם על יהודה יהיה במצור על ירושלם: והיה
ביום ההוא אשים את ירושלם אבן מעמסה לכל
העמים כל עמסיה שרוט ישרטו ונאספו עליה
כל גויי הארץ: ביום ההוא נאם יהוה אכה כל סוס
בתמהון.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בתמהון ורכבו בשגעון ועל בית יהודה אפקח
את עיני וכל סוס העמים אכה בעורון : ואמרו
אלפי יהודה בלבם אמצה לי ישבי ירושלם
ביהוה צבאות אלהיהם : ביום ההוא אשים
את אלפי יהודה ככיור אש בעצים וכלפיד אש
בעמיר ואכלו על ימין ועל שמאול את כל
העמים סביב וישבה ירושלם עוד תחתיה
בירושלם : והושע יהוה את אהלי יהודה
בראשנה למען לא תגדל תפארת בית דויד
ותפארת ישב ירושלם על יהודה : ביום
ההוא יגן יהוה בעד יושב ירושלם והיה הנכשל
בהם ביום ההוא כדויד ובית דויד כאלהים
כמלאך יהוה לפניהם : והיה ביום ההוא אבקש
להשמיד את כל הגוים הבאים על ירושלם :
ושפכתי על בית דויד ועל יושב ירושלם רוח חן
ותחנונים והביטו אלי את אשר דקרו וספדו
עליו כמספד על היחיד והמר עליו כהמר על
הבכור : ביום ההוא יגדל המספד בירושלם
כמספד הדדרמון בבקעת מגדון : וספדה הארץ
משפחות משפחות לבד משפחת בית דויד לבד
ונשיהם לבד משפחת בית נתן לבד ונשיהם
לבד : משפחת בית לוי לבד ונשיהם לבד
משפחת השמעי לבד ונשיהם לבד : כל
המשפחות הנשארות משפחת משפחות לבד
ונשיהם לבד :

יג ביום ההוא יהיה מקור נפתח לבית
דויד ולישבי ירושלם לחטאת ולנדה : והיה
ביום ההוא נאם יהוה צבאות אכרית
את שמות העצבים מן הארץ ולא יזכרו
עוד וגם את הנביאים ואת רוח הטמאה
אעביר מן הארץ : והיה כי ינבא איש עוד ואמרו
אליו אביו ואמו ילדיו לא תחיה כי שקר דברת
בשם יהוה ודקרהו אביהו ואמו ילדיו בהנבאו :
והיה ביום ההוא יבשו הנביאים איש מחזינו
בהנבאתו ולא ילבשו אדרת שער למען כחש :
ואמר לא נביא אנכי איש עבד אדמה אנכי כי
אדם הקנני מנעורי : ואמר אליו מה המכות
האלה בין ידיך ואמר אשר הכיתי בית מאהבי :
חרב עורי על רעי ועל גבר עמיתי נאם יהוה
צבאות הך את הרעה ותפוצין הצאן והשבתי ידי
על הצערים : והיה בכל הארץ נאם יהוה פי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שנים בה יכרתו יגועו והשלישית יותר בה:
והבאתי את השלישית באש וצרפתים כצרף את
הכסף ובחנתים כבחן את הזהב הוא יקרא בשמי
ואני אענה אתו אמרתי עמי הוא והוא יאמר
יהוה אלהי:

יד הנה יום בא ליהוה וחלק שללך בקרבך:
ואספתי את כל הגוים אל ירושלם למלחמה
ונלכדה העיר ונשסו הבתים והנשים תשגלנה
ויצא חצי העיר בגולה ויתר העם לא יכרת מן
העיר: ויצא יהוה ונלחם בגוים ההם כיום
הלחמו ביום קרב: ועמדו רגליו ביום ההוא על
הר הזיתים אשר על פני ירושלם מקדם ונבקע
הר הזיתים מחציו מזרחה וימה גיא גדולה מאד
ומש חצי ההר צפונה וחציו נגבה: ונסתם גיא ה
הרי כי יגיע גיא הרים אל אצל ונסתם כאשר
נסתם מפני הרעש בימי עזיה מלך יהודה ובא
יהוה אלהי כל קדשים עמך: והיה ביום ההוא לא
יהיה אור יקרות יקפאון: והיה יום אחד הוא
יודע ליהוה לא יום ולא לילה והיה לעת ערב
יהיה אור: והיה ביום ההוא יצאו מים חיים
מירושלם חצים אל הים הקדמוני וחצים אל הים
האחרון בקיץ ובחרף יהיה: והיה יהוה למלך על
כל הארץ ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד:
יסוב כל הארץ כערבה מגבע לרמון נגב ירושלם
וראמה וישבה תחתיה למשער בנימן עד מקום
שער הראשון עד שער הפנים ומגדל חננאל עד
יקבי המלך: וישבו בה וחרם לא יהיה עוד
וישבה ירושלם לבטח: וזאת תהיה המגפה אשר
יגף יהוה את כל העמים אשר צבאו על ירושלם
המק בשרו והוא עמד על רגליו ועיניו תמקנה
בחריהן ולשונו תמק בפיהם: והיה ביום ההוא
תהיה מהומת יהוה רבה בהם והחזיקו איש יד
רעהו ועלתה ידו על יד רעהו: וגם יהודה תלחם
בירושלם ונאסף חיל כל הגוים סביב זהב וכסף
ובגדים לרב מאד: וכן תהיה מגפת הסוס הפרד
הגמל והחמור וכל הבהמה אשר יהיה במחנות
ההמה כמגפה הזאת: והיה כל הנותר מכל הגוים
הבאים על ירושלם ועלו מדי שנה בשנה
להשתחות למלך יהוה צבאות ולחג את חג
הסכות: והיה אשר לא יעלה מאת משפחות
הארץ אל ירושלם להשתחות למלך יהוה צבאות
ולא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ולא עליהם יהיה הגשם ׃ ואם משפחת מצרים
לא תעלה ולא באה ולא עליהם תהיה המגפה
אשר יגף יהוה את הגוים אשר לא יעלו לחג את
חג הסכות׃ זאת תהיה חטאת מצרים וחטאת כל
כ הגוים אשר לא יעלו לחג את חג הסכות׃ ביום
ההוא יהיה על מצלות הסוס קדש ליהוה והיה
הסירות בבית יהוה כמזרקים לפני המזבח׃
והיה כל סיר בירושלם וביהודה קדש ליהוה
צבאות ובאו כל הזבחים ולקחו מהם ובשלו בהם
ולא יהיה כנעני עוד בבית יהוה צבאות ביום
ההוא׃

מלאכי

א משא דבר יהוה אל ישראל ביד
מלאכי׃ אהבתי אתכם אמר יהוה
ואמרתם במה אהבתנו הלוא אח עשו ליעקב
נאם יהוה ואהב את יעקב׃ ואת עשו שנאתי
ואשים את הריו שממה ואת נחלתו לתנות
מדבר׃ כי תאמר אדום רששנו ונשוב ונבנה
חרבות כה אמר יהוה צבאות המה יבנו ואני
אהרוס וקראו להם גבול רשעה והעם אשר זעם
ה יהוה עד עולם׃ ועיניכם תראינה ואתם תאמרו
יגדל יהוה מעל לגבול ישראל׃ בן יכבד אב
ועבד אדניו ואם אב אני איה כבודי ואם אדונים
אני איה מוראי אמר יהוה צבאות לכם הכהנים
בוזי שמי ואמרתם במה בזינו את שמך׃
מגישים על מזבחי לחם מגאל ואמרתם במה
גאלנוך באמרכם שלחן יהוה נבזה הוא׃ וכי
תגשון עור לזבח אין רע וכי תגישו פסח וחלה
אין רע הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא
פניך אמר יהוה צבאות׃ ועתה חלו נא פני אל
ויחננו מידכם היתה זאת הישא מכם פנים אמר
יהוה צבאות׃ מי גם בכם ויסגר דלתים ולא
תאירו מזבחי חנם אין לי חפץ בכם אמר יהוה
צבאות ומנחה לא ארצה מידכם׃ כי ממזרח
שמש ועד מבואו גדול שמי בגוים ובכל מקום
מקטר מגש לשמי ומנחה טהורה כי גדול שמי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בגוים אמר יהוה צבאות׃ ואתם מחללים אותו
באמרכם שלחן יהוה מגאל הוא וניבו נבזה
אכלו׃ ואמרתם הנה מתלאה והפחתם אותו אמר
יהוה צבאות והבאתם גזול ואת הפסח ואת
החולה והבאתם את המנחה הארצה אותה
מידכם אמר יהוה׃ וארור נוכל ויש בעדרו זכר
ונדר וזבח משחת לאדני כי מלך גדול אני אמר
יהוה צבאות ושמי נורא בגוים׃

ב ועתה אליכם המצוה הזאת הכהנים׃ אם לא א
תשמעו ואם לא תשימו על לב לתת כבוד לשמי
אמר יהוה צבאות ושלחתי בכם את המארה
וארותי את ברכותיכם וגם ארותיה כי אינכם
שמים על לב׃ הנני גער לכם את הזרע וזריתי
פרש על פניכם פרש חגיכם ונשא אתכם אליו׃
וידעתם כי שלחתי אליכם את המצוה הזאת
להיות בריתי את לוי אמר יהוה צבאות׃ בריתי ה
היתה אתו החיים והשלום ואתנם לו מורא
וייראני ומפני שמי נחת הוא׃ תורת אמת היתה
בפיהו ועולה לא נמצא בשפתיו בשלום
ובמישור הלך אתי ורבים השיב מעון׃ כי שפתי
כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך
יהוה צבאות הוא׃ ואתם סרתם מן הדרך
הכשלתם רבים בתורה שחתם ברית הלוי אמר
יהוה צבאות׃ וגם אני נתתי אתכם נבזים
ושפלים לכל העם כפי אשר אינכם שמרים את
דרכי ונשאים פנים בתורה׃ הלוא אב אחד לכלנו י
הלוא אל אחד בראנו מדוע נבגד איש באחיו
לחלל ברית אבתינו׃ בגדה יהודה ותועבה
נעשתה בישראל ובירושלם כי חלל יהודה קדש
יהוה אשר אהב ובעל בת אל נכר׃ יכרת יהוה
לאיש אשר יעשנה ער ועונה מאהלי יעקב
ומגיש מנחה ליהוה צבאות׃ וזאת שנית תעשו
כסות דמעה את מזבח יהוה בכי ואנקה מאין
עוד פנות אל המנחה ולקחת רצון מידכם׃
ואמרתם על מה על כי יהוה העיד בינך ובין
אשת נעוריך אשר אתה בגדתה בה והיא חברתך
ואשת בריתך׃ ולא אחד עשה ושאר רוח לו ומה ט
האחד מבקש זרע אלהים ונשמרתם ברוחכם
ובאשת נעוריך אל יבגד׃ כי שנא שלח אמר
יהוה אלהי ישראל וכסה חמס על לבושו אמר
יהוה צבאות ונשמרתם ברוחכם ולא תבגדו׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הוגעתם יהוה בדבריכם ואמרתם במה הוגענו
באמרכם כל עשה רע טוב בעיני יהוה ובהם הוא
חפץ או איה אלהי המשפט: הנני שלח מלאכי
ופנה דרך לפני ופתאם יבוא אל היכלו האדון
אשר אתם מבקשים ומלאך הברית אשר אתם
חפצים הנה בא אמר יהוה צבאות: ומי מכלכל
את יום בואו ומי העמד בהראותו כי הוא כאש
מצרף וכברית מכבסים: וישב מצרף ומטהר
כסף וטהר את בני לוי וזקק אתם כזהב וככסף
והיו ליהוה מגישי מנחה בצדקה: וערבה ליהוה
מנחת יהודה וירושלם כימי עולם וכשנים
קדמניות: וקרבתי אליכם למשפט והייתי עד
ממהר במכשפים ובמנאפים ובנשבעים לשקר
ובעשקי שכר שכיר אלמנה ויתום ומטי גר ולא
יראוני אמר יהוה צבאות:
כי אני יהוה לא שניתי ואתם בני יעקב לא ג
כליתם: למימי אבתיכם סרתם מחקי ולא
שמרתם שובו אלי ואשובה אליכם אמר יהוה
צבאות ואמרתם במה נשוב: היקבע אדם אלהים
כי אתם קבעים אתי ואמרתם במה קבענוך
המעשר והתרומה: במארה אתם נארים ואתי
אתם קבעים הגוי כלו: הביאו את כל המעשר אל
בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא בזאת
אמר יהוה צבאות אם לא אפתח לכם את ארבות
השמים והריקתי לכם ברכה עד בלי די: וגערתי
לכם באכל ולא ישחת לכם את פרי האדמה ולא
תשכל לכם הגפן בשדה אמר יהוה צבאות:
ואשרו אתכם כל הגוים כי תהיו אתם ארץ חפץ
אמר יהוה צבאות: חזקו עלי דבריכם אמר יהוה
ואמרתם מה נדברנו עליך: אמרתם שוא עבד
אלהים ומה בצע כי שמרנו משמרתו וכי הלכנו
קדרנית מפני יהוה צבאות: ועתה אנחנו
מאשרים זדים גם נבנו עשי רשעה גם בחנו
אלהים וימלטו: אז נדברו יראי יהוה איש אל
רעהו ויקשב יהוה וישמע ויכתב ספר זכרון
לפניו ליראי יהוה ולחשבי שמו: והיו לי אמר
יהוה צבאות ליום אשר אני עשה סגלה וחמלתי
עליהם כאשר יחמל איש על בנו העבד אתו:
ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עבד
אלהים לאשר לא עבדו:
כי הנה היום בא בער כתנור והיו כל זדים ד
וכל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וכל עשה רשעה קש ולהט אתם היום הבא אמר
יהוה צבאות אשר לא יעזב להם שרש וענף:
הרחה לכם יראי שמי שמש צרקה ומרפא
בכנפיה ויצאתם ופשתם כעגלי מרבק: ועסותם
רשעים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם ביום
אשר אני עשה אמר יהוה צבאות: זכרו תורת
משה עבדי אשר צויתי אותו בחרב על כל
ישראל חקים ומשפטים: הנה אנכי שלח לכם
את אליה הנביא לפני בוא יום יהוה הגדול
והנורא: והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על
אבותם פן אבוא והכיתי את הארץ חרם:

תם ספר מלאכי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ספר כתובים

תהלים

משלי איוב

שיר השירים רות

איכה קהלת

מגילת אסתר

דניאל עזרא

דברי הימים,

נדפסו עם רב העיון על ידי
בני פרנציסקוס רפלנגיוס
פה
לידה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תהלים

אשרי האיש אשר לא הלך בעצת א
רשעים ובדרך חטאים לא עמד
ובמושב לצים לא ישב: כי אם בתורת יהוה
חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה: והיה כעץ
שתול על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו ועלהו
לא יבול וכל אשר יעשה יצליח: לא כן הרשעים
כי אם כמוץ אשר תדפנו רוח: על כן לא יקמו
רשעים במשפט וחטאים בעדת צדיקים: כי
יודע יהוה דרך צדיקים ודרך רשעים תאבד:
למה רגשו גוים ולאמים יהגו ריק: יתיצבו ב
מלכי ארץ ורוזנים נוסדו יחד על יהוה ועל
משיחו: ננתקה את מוסרותימו ונשליכה ממנו
עבתימו: יושב בשמים ישחק אדני ילעג
למו: אז ידבר אלימו באפו ובחרונו יבהלמו:
ואני נסכתי מלכי על ציון הר קדשי: אספרה
אל חק יהוה אמר אלי בני אתה אני היום
ילדתיך: שאל ממני ואתנה גוים נחלתך
ואחזתך אפסי ארץ: תרעם בשבט ברזל ככלי
יוצר תנפצם: ועתה מלכים השכילו הוסרו
שפטי ארץ: עבדו את יהוה ביראה וגילו
ברעדה: נשקו בר פן יאנף ותאבדו דרך כי
יבער כמעט אפו אשרי כל חוסי בו:
מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו: ג
יהוה מה רבו צרי רבים קמים עלי: רבים
אמרים לנפשי אין ישועתה לו באלהים סלה:
ואתה יהוה מגן בעדי כבודי ומרים ראשי: קולי
אל יהוה אקרא ויענני מהר קדשו סלה: אני
שכבתי ואישנה הקיצותי כי יהוה יסמכני: לא
אירא מרבבות עם אשר סביב שתו עלי: קומה
יהוה הושיעני אלהי כי הכית את כל איבי לחי
שני רשעים שברת: ליהוה הישועה על עמך
ברכתך סלה:
למנצח בנגינות מזמור לדוד: בקראי ענני ד
אלהי צדקי בצר הרחבת לי חנני ושמע תפלתי:
בני איש עד מה כבודי לכלמה תאהבון ריק
תבקשו כזב סלה: ודעו כי הפלה יהוה חסיד
לו יהוה ישמע בקראי אליו: רגזו ואל תחטאו
אמרו בלבבכם על משכבכם ודמו סלה: זבחו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

זבחי צדק ובטחו אל יהוה : רבים אמרים מי
יראנו טוב נסה עלינו אור פניך יהוה : נתתה
שמחה בלבי מעת דגנם ותירושם רבו : בשלום
יחדו אשכבה ואישן כי אתה יהוה לבדד לבטח
תושיבני :
ה למנצח אל הנחילות מזמור לדוד : אמרי
האזינה יהוה בינה הגיגי : הקשיבה לקול שועי
מלכי ואלהי כי אליך אתפלל : יהוה בקר תשמע
קולי בקר אערך לך ואצפה : כי לא אל חפץ
רשע אתה לא יגרך רע : לא יתיצבו הוללים
לנגד עיניך שנאת כל פעלי און : תאבד דברי
כזב איש דמים ומרמה יתעב יהוה : ואני ברב
חסדך אבוא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך
ביראתך : יהוה נחני בצדקתך למען שוררי
הושר לפני דרכך : כי אין בפיהו נכונה קרבם
הוות קבר פתוח גרנם לשונם יחליקון :
האשימם אלהים יפלו ממעצותיהם ברב
פשעיהם הדיחמו כי מרו בך : וישמחו כל חוסי
בך לעולם ירננו ותסך עלימו ויעלצו בך אהבי
שמך : כי אתה תברך צדיק יהוה כצנה רצון
תעטרנו :
ו למנצח בנגינות על השמינית מזמור לדוד
יהוה אל באפך תוכיחני ואל בחמתך תיסרני
חנני יהוה כי אמלל אני רפאני יהוה כי נבהלו
עצמי : ונפשי נבהלה מאד ואת יהוה עד מתי
שובה יהוה חלצה נפשי הושיעני למען חסדך
כי אין במות זכרך בשאול מי יודה לך : יגעתי
באנחתי אשחה בכל לילה מטתי בדמעתי ערשי
אמסה : עששה מכעס עיני עתקה בכל צוררי
סורו ממני כל פעלי און כי שמע יהוה קול בכיי
שמע יהוה תחנתי יהוה תפלתי יקח : יבשו
ויבהלו מאד כל איבי ישבו יבשו רגע :
ז שגיון לדוד אשר שר ליהוה על דברי כוש
ימיני : יהוה אלהי בך חסיתי הושיעני מ
רדפי והצילני : פן יטרף כאריה נפשי פ
ואין מציל : יהוה אלהי אם עשיתי זאת אם י
עול בכפי : אם גמלתי שלמי רע ואחלצה צור
ריקם : ירדף אויב נפשי וישג וירמס לא
חיי וכבודי לעפר ישכן סלה : קומה יהו
באפך הנשא בעברות צוררי ועורה אלי מש
צוית : ועדת לאמים תסובבך ועליה למרו

שובה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שובה: יהוה ידין עמים שפטני יהוה כצדקי
וכתמי עלי: יגמר נא רע רשעים ותכונן צדיק
ובחן לבות וכליות אלהים צדיק: מגני על
אלהים מושיע ישרי לב: אלהים שופט צדיק
ואל זעם בכל יום: אם לא ישוב חרבו ילטוש
קשתו דרך ויכוננה: ולו הכין כלי מות חציו
לדלקים יפעל: הנה יחבל און והרה עמל וילד
שקר: בור כרה ויחפרהו ויפל בשחת יפעל:
ישוב עמלו בראשו ועל קדקדו חמסו ירד:
אודה יהוה כצדקו ואזמרה שם יהוה עליון:
למנצח על הגתית מזמור לדוד: יהוה ח
אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה
הודך על השמים: מפי עוללים וינקים יסדת עז
למען צורריך להשבית אויב ומתנקם: כי
אראה שמיך מעשה אצבעתיך ירח וכוכבים
אשר כוננתה: מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם
כי תפקדנו: ותחסרהו מעט מאלהים וכבוד
והדר תעטרהו: תמשילהו במעשי ידיך כל
שתה תחת רגליו: צנה ואלפים כלם וגם
בהמות שדי: צפור שמים ודגי הים עבר ארחות
ימים: יהוה אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ:
למנצח על מות לבן מזמור לדוד: אודה יהוה ט
בכל לבי אספרה כל נפלאותיך: אשמחה ואעלצה
בך אזמרה שמך עליון: בשוב איבי אחור
יכשלו ויאבדו מפניך: כי עשית משפטי ודיני
ישבת לכסא שופט צדק: גערת גוים אבדת
רשע שמם מחית לעולם ועד: האויב תמו
חרבות לנצח וערים נתשת אבד זכרם המה:
ויהוה לעולם ישב כונן למשפט כסאו: והוא
ישפט תבל בצדק ידין לאמים במישרים:
ויהי יהוה משגב לדך משגב לעתות בצרה:
ויבטחו בך יודעי שמך כי לא עזבת דרשיך יהוה:
זמרו ליהוה ישב ציון הגידו בעמים עלילותיו:
כי דרש דמים אותם זכר לא שכח צעקת עניים:
חננני יהוה ראה עניי משנאי מרוממי משערי
מות: למען אספרה כל תהלתיך בשערי בת ציון
אגילה בישועתך: טבעו גוים בשחת עשו
ברשת זו טמנו נלכדה רגלם: נודע יהוה משפט
עשה בפעל כפיו נוקש רשע היון סלה:
ישובו רשעים לשאולה כל גוים שכחי אלהים:
כי לא לנצח ישכח אביון תקות עניים תאבד

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לעד׃ קומה יהוה אל יעז אנוש ישפטו גוים
על פניך׃ שיתה יהוה מורה להם ידעו גוים
אנוש המה סלה׃
י למה יהוה תעמד ברחוק תעלים לעתות בצרה׃
בגאות רשע ידלק עני יתפשו במזמות זו
חשבו׃ כי הלל רשע על תאות נפשו ובצע ברך
נאץ יהוה׃ רשע כגבה אפו בל ידרש אין
אלהים כל מזמותיו׃ יחילו דרכו בכל עת
מרום משפטיך מנגדו כל צורריו יפיח בהם׃
אמר בלבו בל אמוט לדר ודר אשר לא ברע׃ אלה
פיהו מלא ומרמות ותך תחת לשונו עמל ואון׃
ישב במארב חצרים במסתרים יהרג נקי עיניו
לחלכה יצפנו׃ יארב במסתר כאריה בסכה
יארב לחטוף עני יחטף עני במשכו ברשתו׃
ודכה ישח ונפל בעצומיו חלכאים׃ אמר בלבו
שכח אל הסתיר פניו בל ראה לנצח׃ קומה
יהוה אל נשא ידך אל תשכח עניים׃ על מה נאץ
רשע אלהים אמר בלבו לא תדרש׃ ראתה כי
אתה עמל וכעס תביט לתת בידך עליך יעזב
חלכה יתום אתה היית עוזר׃ שבר זרוע רשע
ורע תדרוש רשעו בל תמצא׃ יהוה מלך עולם
ועד אבדו גוים מארצו׃ תאות ענוים שמעת
יהוה תכין לבם תקשיב אזנך׃ לשפט יתום
ודך בל יוסיף עוד לערץ אנוש מן הארץ׃
יא למנצח לדוד ביהוה חסיתי איך תאמרו
לנפשי נודו הרכם צפור׃ כי הנה הרשעים
ידרכון קשת כוננו חצם על יתר לירות במו
אפל לישרי לב׃ כי השתות יהרסון צדיק מה
פעל׃ יהוה בהיכל קדשו יהוה בשמים כסאו
עיניו יחזו עפעפיו יבחנו בני אדם׃ יהוה
צדיק יבחן ורשע ואהב חמס שנאה נפשו׃
ימטר על רשעים פחים אש וגפרית ורוח
זלעפות מנת כוסם׃ כי צדיק יהוה צדקות
אהב ישר יחזו פנימו׃
יב למנצח על השמינית מזמור לדוד׃ הושיעה
יהוה כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם׃
שוא ידברו איש את רעהו שפת חלקות בלב
ולב ידברו׃ יכרת יהוה כל שפתי חלקות לשון
מדברת גדלות׃ אשר אמרו ללשננו נגביר
שפתינו אתנו מי אדון לנו׃ משד עניים
מאנקת אביונים עתה אקום יאמר יהוה אשית
בישע

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בישע יפיח לו: אמרות יהוה אמרות טהרות
בכסף צרוף בעליל לארץ מזקק שבעתים: אתה
יהוה תשמרם תצרנו מן הדור זו לעולם: סביב
רשעים יתהלכון כרם זלות לבני אדם:
למנצח מזמור לדוד: עד אנה יהוה תשכחני יג
נצח עד אנה תסתיר את פניך ממני: עד אנה
אשית עצות בנפשי יגון בלבבי יומם עד אנה
ירום איבי עלי: הביטה ענני יהוה אלהי
ה האירה עיני פן אישן המות: פן יאמר איבי
יכלתיו צרי יגילו כי אמוט: ואני בחסדך
בטחתי יגל לבי בישועתך אשירה ליהוה כי
גמל עלי:
א למנצח לדוד אמר נבל בלבו אין אלהים יד
השחיתו התעיבו עלילה אין עשה טוב: יהוה
משמים השקיף על בני אדם לראות היש משכיל
דרש את אלהים: הכל סר יחדו נאלחו אין
עשה טוב אין גם אחד: הלוא ידעו כל פעלי און
ח אכלי עמי אכלו לחם יהוה לא קראו: שם
פחדו פחד כי אלהים בדור צדיק: עצת עני
תבישו כי יהוה מחסהו: מי יתן מציון ישועת
ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח
ישראל:
א מזמור לדוד יהוה מי יגור באהלך מי ישכן טו
בהר קדשך: הולך תמים ופעל צדק ודבר אמת
בלבבו: לא רגל על לשנו לא עשה לרעהו רעה
וחרפה לא נשא על קרבו: נבזה בעיניו נמאס
ואת יראי יהוה יכבד נשבע להרע ולא ימר:
ה כספו לא נתן בנשך ושחד על נקי לא לקח עשה
אלה לא ימוט לעולם:
א מכתם לדוד שמרני אל כי חסיתי בך: יו
אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל עליך:
לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם:
ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסיך נסכיהם
ה מדם ובל אשא את שמותם על שפתי: יהוה
מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי: חבלים
נפלו לי בנעימים אף נחלת שפרה עלי: אברך
את יהוה אשר יעצני אף לילות יסרוני כליותי:
שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני בל אמוט:
לכן שמח לבי ויגל כבודי אף בשרי ישכן לבטח:
כי לא תעזב נפשי לשאול לא תתן חסידיך
לראות שחת: תודיעני ארח חיים שבע
שמחות

שמחות את פניך נעמות בימינך נצח׃
יז תפלה לדוד שמעה יהוה צדק הקשיבה רנתי
האזינה תפלתי בלא שפתי מרמה׃ מלפניך
משפטי יצא עיניך תחזינה מישרים׃ בחנת
לבי פקדת לילה צרפתני בל תמצא זמתי בל
יעבר פי׃ לפעלות אדם בדבר שפתיך אני
שמרתי ארחות פריץ׃ תמך אשרי במעגלותיך
בל נמוטו פעמי׃ אני קראתיך כי תענני אל
הט אזנך לי שמע אמרתי׃ הפלה חסדיך מושיע
חוסים ממתקוממים בימינך׃ שמרני כאישון
בת עין בצל כנפיך תסתירני׃ מפני רשעים זו
שדוני איבי בנפש יקיפו עלי׃ חלבמו סגרו
פימו דברו בגאות׃ אשרנו עתה סבבוני
עיניהם ישיתו לנטות בארץ׃ דמינו כאריה
יכסוף לטרף וככפיר ישב במסתרים׃ קומה
יהוה קדמה פניו הכריעהו פלטה נפשי מרשע
חרבך׃ ממתים ידך יהוה ממתים מחלד חלקם
בחיים וצפינך תמלא בטנם ישבעו בנים
והניחו יתרם לעולליהם׃ אני בצדק אחזה
פניך אשבעה בהקיץ תמונתך׃
יח למנצח לעבד יהוה לדוד אשר דבר ליהוה את
דברי השירה הזאת ביום הציל יהוה אותו
מכף כל איביו ומיד שאול׃ ויאמר ארחמך יהוה
חזקי׃ יהוה סלעי ומצודתי ומפלטי אלי צורי
אחסה בו מגני וקרן ישעי משגבי׃ מהלל
אקרא יהוה ומן איבי אושע׃ אפפוני חבלי
מות ונחלי בליעל יבעתוני׃ חבלי שאול
סבבוני קדמוני מוקשי מות׃ בצר לי אקרא
יהוה ואל אלהי אשוע ישמע מהיכלו קולי
ושועתי לפניו תבא באזניו׃ ותגעש ותרעש
הארץ ומוסדי הרים ירגזו ויתגעשו כי חרה לו׃
עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל גחלים בערו
ממנו׃ ויט שמים וירד וערפל תחת רגליו׃
וירכב על כרוב ויעף וירא על כנפי רוח׃ ישת
חשך סתרו סביבותיו סכתו חשכת מים עבי
שחקים׃ מנגה נגדו עביו עברו ברד וגחלי
אש׃ וירעם בשמים יהוה ועליון יתן קלו ברד
וגחלי אש׃ וישלח חציו ויפיצם וברקים רב
ויהמם׃ ויראו אפיקי מים ויגלו מוסדות
תבל מגערתך יהוה מנשמת רוח אפך׃ ישלח
ממרום יקחני ימשני ממים רבים׃ יצילני

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מאיבי עז ומשנאי כי אמצו ממני׃ יקדמוני
כ ביום אידי ויהי יהוה למשען לי׃ ויוציאני
למרחב יחלצני כי חפץ בי׃ יגמלני יהוה כצדקי
כבר ידי ישיב לי׃ כי שמרתי דרכי יהוה ולא
רשעתי מאלהי׃ כי כל משפטיו לנגדי וחקתיו
לא אסיר מני׃ ואהי תמים עמו ואשתמר מעוני׃
וישב יהוה לי כצדקי כבר ידי לנגד עיניו׃
עם חסיד תתחסד עם גבר תמים תתמם׃
עם נבר תתברר ועם עקש תתפתל׃ כי אתה
עם עני תושיע ועינים רמות תשפיל׃ כי אתה
ל תאיר נרי יהוה אלהי יגיה חשכי׃ כי בך ארץ
גדוד ובאלהי ארלג שור׃ האל תמים דרכו
אמרת יהוה צרופה מגן הוא לכל החוסים בו׃
כי מי אלוה מבלעדי יהוה ומי צור זולתי אלהינו׃
האל המאזרני חיל ויתן תמים דרכי׃ משוה
רגלי כאילות ועל במותי יעמידני׃ מלמד ידי
למלחמה ונחתה קשת נחושה זרועתי׃ ותתן
לי מגן ישעך וימינך תסעדני וענותך תרבני׃
תרחיב צעדי תחתי ולא מעדו קרסלי׃ ארדוף
אויבי ואשיגם ולא אשוב עד כלותם׃ אמחצם
מ ולא יכלו קום יפלו תחת רגלי׃ ותאזרני חיל
למלחמה תכריע קמי תחתי׃ ואיבי נתתה לי
ערף ומשנאי אצמיתם׃ ישועו ואין מושיע
על יהוה ולא ענם׃ ואשחקם כעפר על פני רוח
כטיט חוצות אריקם׃ תפלטני מריבי עם
תשימני לראש גוים עם לא ידעתי יעבדוני׃
ה לשמע אזן ישמעו לי בני נכר יכחשו לי׃ בני
נכר יבלו ויחרגו ממסגרותיהם׃ חי יהוה
וברוך צורי וירום אלהי ישעי׃ האל הנותן
נקמות לי וידבר עמים תחתי׃ מפלטי מאיבי
נ אף מן קמי תרוממני מאיש חמס תצילני׃ על
כן אודך בגוים יהוה ולשמך אזמרה׃ מגדל
ישועות מלכו ועשה חסד למשיחו לדוד ולזרעו
עד עולם׃
א למנצח מזמור לדוד׃ השמים מספרים כבוד יט
אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע׃ יום ליום
יביע אמר ולילה ללילה יחוה דעת׃ אין אמר
ה ואין דברים בלי נשמע קולם׃ בכל הארץ יצא
קום ובקצה תבל מליהם לשמש שם אהל בהם׃
והוא כחתן יצא מחפתו ישיש כגבור לרוץ
ארח׃ מקצה השמים מוצאו ותקופתו על

קצותם ואין נסתר מחמתו: תורת יהוה תמימה
משיבת נפש עדות יהוה נאמנה מחכימת פתי:
פקודי יהוה ישרים משמחי לב מצות יהוה
ברה מאירת עינים: יראת יהוה טהורה
עומדת לעד משפטי יהוה אמת צדקו יחדו:
הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש
ונפת צופים: גם עבדך נזהר בהם בשמרם
עקב רב: שגיאות מי יבין מנסתרות נקני:
גם מזדים חשוך עבדך אל ימשלו בי אז איתם
ונקיתי מפשע רב: יהיו לרצון אמרי פי והגיון
לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:
כ למנצח מזמור לדוד: יענך יהוה ביום
צרה ישגבך שם אלהי יעקב: ישלח עזרך
מקדש ומציון יסעדך: יזכר כל מנחתיך ועולתך
ידשנה סלה: יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא:
נרננה בישועתך ובשם אלהינו נדגל ימלא
יהוה כל משאלותיך: עתה ידעתי כי הושיע
יהוה משיחו יענהו משמי קדשו בגבורות
ישע ימינו: אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו
בשם יהוה אלהינו נזכיר: המה כרעו ונפלו
ואנחנו קמנו ונתעודד: יהוה הושיעה המלך
יעננו ביום קראנו:
כא למנצח מזמור לדוד: יהוה בעזך ישמח מלך
ובישועתך מה יגיל מאד: תאות לבו נתתה לו
וארשת שפתיו בל מנעת סלה: כי תקדמנו
ברכות טוב תשית לראשו עטרת פז: חיים שאל
ממך נתתה לו ארך ימים עולם ועד: גדול
כבודו בישועתך הוד והדר תשוה עליו: כי
תשיתהו ברכות לעד תחדהו בשמחה את פניך:
כי המלך בטח ביהוה ובחסד עליון בל ימוט:
תמצא ידך לכל איביך ימינך תמצא שנאיך:
תשיתמו כתנור אש לעת פניך יהוה באפו
יבלעם ותאכלם אש: פרימו מארץ תאבד
וזרעם מבני אדם: כי נטו עליך רעה חשבו
מזמה בל יוכלו: כי תשיתמו שכם במיתריך
תכונן על פניהם: רומה יהוה בעזך נשירה
ונזמרה גבורתך:
כב למנצח על אילת השחר מזמור לדוד: אלי
אלי למה עזבתני רחוק מישועתי דברי שאגתי:
אלהי אקרא יומם ולא תענה ולילה ולא דומיה
לי: ואתה קדוש יושב תהלות ישראל: בך

בטחו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בטחו אבתינו בטחו ותפלטמו: אליך זעקו
ונמלטו בך בטחו ולא בושו: ואנכי תולעת
ולא איש חרפת אדם ובזוי עם: כל ראי ילעיגו
לי יפטירו בשפה יניעו ראש: גלאל יהוה
יפלטהו יצילהו כי חפץ בו: כי אתה גחי מבטן
מבטיחי על שדי אמי: עליך השלכתי מרחם
מבטן אמי אלי אתה: אל תרחק ממני כי צרה
קרובה כי אין עוזר: סבבוני פרים רבים
אבירי בשן כתרוני: פצו עלי פיהם אריה
טרף ושאג: כמים נשפכתי והתפרדו כל
עצמותי היה לבי כדונג נמס בתוך מעי: יבש
כחרש כחי ולשוני מדבק מלקוחי ולעפר מות
תשפתני: כי סבבוני כלבים עדת מרעים
הקיפוני כארי ידי ורגלי: אספר כל עצמותי
המה יביטו יראו בי: יחלקו בגדי להם ועל
לבושי יפילו גורל: ואתה יהוה אל תרחק
אילותי לעזרתי חושה: הצילה מחרב נפשי
מיד כלב יחידתי: הושיעני מפי אריה
ומקרני רמים עניתני: אספרה שמך לאחי
בתוך קהל אהללך: יראי יהוה הללוהו כל זרע
יעקב כבדוהו וגורו ממנו כל זרע ישראל: כי
לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו
ממנו ובשועו אליו שמע: מאתך תהלתי בקהל
רב נדרי אשלם נגד יראיו: יאכלו ענוים
וישבעו יהללו יהוה דרשיו יחי לבבכם לעד:
יזכרו וישבו אל יהוה כל אפסי ארץ וישתחוו
לפניך כל משפחות גוים: כי ליהוה המלוכה
ל ומושל בגוים: אכלו וישתחוו כל דשני ארץ
לפניו יכרעו כל יורדי עפר ונפשו לא חיה:
זרע יעבדנו יספר לאדני לדור: יבאו ויגידו
צדקתו לעם נולד כי עשה:

כג א מזמור לדוד יהוה רעי לא אחסר: בנאות
דשא ירביצני על מי מנוחות ינהלני: נפשי
ישובב ינחני במעגלי צדק למען שמו: גם כי
אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי
ה שבטך ומשענתך המה ינחמני: תערך לפני
שלחן נגד צררי דשנת בשמן ראשי כוסי רויה:
אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי ושבתי בבית
יהוה לארך ימים:

כד א לדוד מזמור ליהוה הארץ ומלואה תבל וישבי
בה: כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה:

מי יעלה בהר יהוה ומי יקום במקום קדשו׃
נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשו
ולא נשבע למרמה׃ ישא ברכה מאת יהוה
וצדקה מאלהי ישעו׃ זה דור דורשו מבקשי
פניך יעקב סלה׃ שאו שערים ראשיכם
והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד׃ מי זה
מלך הכבוד יהוה עזוז וגבור יהוה גבור מלחמה׃
שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא
מלך הכבוד׃ מי הוא זה מלך הכבוד יהוה צבאות
הוא מלך הכבוד סלה׃

כה לדוד אליך יהוה נפשי אשא׃ אלהי בך בטחתי
אל אבושה אל יעלצו אויבי לי׃ גם כל קויך לא
יבשו יבשו הבוגדים ריקם׃ דרכיך יהוה
הודיעני ארחותיך למדני׃ הדריכני באמתך
ולמדני כי אתה אלהי ישעי אותך קויתי כל
היום׃ זכר רחמיך יהוה וחסדיך כי מעולם
המה׃ חטאות נעורי ופשעי אל תזכר כחסדך
זכר לי אתה למען טובך יהוה׃ טוב וישר יהוה
על כן יורה חטאים בדרך׃ ידרך ענוים במשפט
וילמד ענוים דרכו׃ כל ארחות יהוה חסד
ואמת לנצרי בריתו ועדתיו׃ למען שמך יהוה
וסלחת לעוני כי רב הוא׃ מי זה האיש ירא
יהוה יורנו בדרך יבחר׃ נפשו בטוב תלין
וזרעו יירש ארץ׃ סוד יהוה ליראיו ובריתו
להודיעם׃ עיני תמיד אל יהוה כי הוא יוציא
מרשת רגלי׃ פנה אלי וחנני כי יחיד ועני
אני׃ צרות לבבי הרחיבו ממצוקותי הוציאני׃
ראה עניי ועמלי ושא לכל חטאותי׃ ראה איבי
כי רבו ושנאת חמס שנאוני׃ שמרה נפשי
והצילני אל אבוש כי חסיתי בך׃ תם וישר
יצרוני כי קויתיך׃ פדה אלהים את ישראל
מכל צרותיו׃

כו לדוד שפטני יהוה כי אני בתמי הלכתי
וביהוה בטחתי לא אמעד׃ בחנני יהוה ונסני
צרופה כליותי ולבי׃ כי חסדך לנגד עיני
והתהלכתי באמתך׃ לא ישבתי עם מתי שוא
ועם נעלמים לא אבוא׃ שנאתי קהל מרעים
ועם רשעים לא אשב׃ ארחץ בנקיון כפי
ואסובבה את מזבחך יהוה׃ לשמע בקול
תודה ולספר כל נפלאותיך׃ יהוה אהבתי
מעון ביתך ומקום משכן כבודך׃ אל תאסף עם
חטאים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חטאים נפשי ועם אנשי דמים חיי: אשר
בידיהם זמה וימינם מלאה שחד: ואני בתמי
אלך פדני וחנני: רגלי עמדה במישור
במקהלים אברך יהוה:
כז לדוד יהוה אורי וישעי ממי אירא יהוה
מעוז חיי ממי אפחד: בקרב עלי מרעים לאכל
את בשרי צרי ואיבי לי המה כשלו ונפלו: אם
תחנה עלי מחנה לא יירא לבי אם תקום עלי
מלחמה בזאת אני בוטח: אחת שאלתי מאת
יהוה אותה אבקש שבתי בבית יהוה כל ימי
חיי לחזות בנעם יהוה ולבקר בהיכלו: כי
יצפנני בסכה ביום רעה יסתירני בסתר אהלו
בצור ירוממני: ועתה ירום ראשי על איבי
סביבותי ואזבחה באהלו זבחי תרועה אשירה
ואזמרה ליהוה: שמע יהוה קולי אקרא וחנני
וענני: לך אמר לבי בקשו פני את פניך יהוה
אבקש: אל תסתר פניך ממני אל תט באף
עבדך עזרתי היית אל תטשני ואל תעזבני
אלהי ישעי: כי אבי ואמי עזבוני ויהוה
יאספני: הורני יהוה דרכך ונחני בארח מישור
למען שררי: אל תתנני בנפש צרי כי קמו בי
עדי שקר ויפח חמס: לולא האמנתי לראות
בטוב יהוה בארץ חיים: קוה אל יהוה חזק
ויאמץ לבך וקוה אל יהוה:
כח לדוד אליך יהוה אקרא צורי אל תחרש
ממני פן תחשה ממני ונמשלתי עם יורדי בור:
שמע קול תחנוני בשועי אליך בנשאי ידי אל
דביר קדשך: אל תמשכני עם רשעים ועם
פעלי און דברי שלום עם רעיהם ורעה בלבבם:
תן להם כפעלם וכרע מעלליהם כמעשה ידיהם
תן להם השב גמולם להם: כי לא יבינו אל
פעלת יהוה ואל מעשה ידיו יהרסם ולא יבנם:
ברוך יהוה כי שמע קול תחנוני: יהוה עזי
ומגני בו בטח לבי ונעזרתי ויעלז לבי ומשירי
אהודנו: יהוה עז למו ומעוז ישועות משיחו
הוא: הושיעה את עמך וברך את נחלתך
ורעם ונשאם עד העולם:
כט מזמור לדוד הבו ליהוה בני אלים הבו ליהוה
כבוד ועז: הבו ליהוה כבוד שמו השתחוו
ליהוה בהדרת קדש: קול יהוה על המים אל
הכבוד הרעים יהוה על מים רבים: קול
יהוה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהוה בכח קול יהוה בהדר׃ קול יהוה שבר
ארזים וישבר יהוה את ארזי הלבנון׃ וירקידם
כמו עגל לבנון ושריון כמו בן ראמים׃ קול
יהוה חצב להבות אש׃ קול יהוה יחיל מדבר
יחיל יהוה מדבר קדש׃ קול יהוה יחולל
אילות ויחשף יערות ובהיכלו כלו אמר כבוד׃
יהוה למבול ישב וישב יהוה מלך לעולם׃
יהוה עז לעמו יתן יהוה יברך את עמו בשלום׃
ל מזמור שיר חנכת הבית לדוד׃ ארוממך
יהוה כי דליתני ולא שמחת איבי לי׃ יהוה
אלהי שועתי אליך ותרפאני׃ יהוה העלית
מן שאול נפשי חייתני מירדי בור׃ זמרו
ליהוה חסידיו והודו לזכר קדשו׃ כי רגע
באפו חיים ברצונו בערב ילין בכי ולבקר רנה׃
ואני אמרתי בשלוי בל אמוט לעולם׃ יהוה
ברצונך העמדתה להררי עז הסתרת פניך הייתי
נבהל׃ אליך יהוה אקרא ואל יהוה אתחנן׃
מה בצע בדמי ברדתי אל שחת היודך עפר
היגיד אמתך׃ שמע יהוה וחנני יהוה היה
עוזר לי׃ הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי
ותאזרני שמחה׃ למען יזמרך כבוד ולא ידם
יהוה אלהי לעולם אודך׃
לא למנצח מזמור לדוד׃ בך יהוה חסיתי אל
אבושה לעולם בצדקתך פלטני׃ הטה אלי
אזנך מהרה הצילני היה לי לצור מעוז לבית
מצודות להושיעני׃ כי סלעי ומצודתי אתה
ולמען שמך תנחני ותנהלני׃ תוציאני מרשת
זו טמנו לי כי אתה מעוזי׃ בידך אפקיד רוחי
פדיתה אותי יהוה אל אמת׃ שנאתי השמרים
הבלי שוא ואני אל יהוה בטחתי׃ אגילה
ואשמחה בחסדך אשר ראית את עניי ידעת
בצרות נפשי׃ ולא הסגרתני ביד אויב העמדת
במרחב רגלי׃ חנני יהוה כי צר לי עששה
בכעס עיני נפשי ובטני׃ כי כלו ביגון חיי
ושנותי באנחה כשל בעוני כחי ועצמי עששו׃
מכל צררי הייתי חרפה ולשכני מאד ופחד
למידעי ראי בחוץ נדדו ממני׃ נשכחתי כמת
מלב הייתי ככלי אבד׃ כי שמעתי דבת רבים
מגור מסביב בהוסדם יחד עלי לקחת נפשי
זממו׃ ואני עליך בטחתי יהוה אמרתי אלהי
אתה׃ בידך עתותי הצילני מיד אויבי ומרדפי׃

האירה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

האירה פניך על עבדך הושיעני בחסדך: יהוה
אל אבושה כי קראתיך יבשו רשעים ידמו
לשאול: תאלמנה שפתי שקר הדברות על
כ צדיק עתק בגאוה ובוז: מה רב טובך אשר
צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם:
תסתירם בסתר פניך מרכסי איש תצפנם
בסכה מריב לשונות: ברוך יהוה כי הפליא
חסדו לי בעיר מצור: ואני אמרתי בחפזי
נגרזתי מנגד עיניך אכן שמעת קול תחנוני
בשועי אליך: אהבו את יהוה כל חסידיו
אמונים נצר יהוה ומשלם על יתר עשה גאוה:
חזקו ויאמץ לבבכם כל המיחלים ליהוה:
א לדוד משכיל אשרי נשוי פשע כסוי חטאה: לב
אשרי אדם לא יחשב יהוה לו עון ואין ברוחו
רמיה: כי החרשתי בלו עצמי בשאגתי כל
היום: כי יומם ולילה תכבד עלי ידך נהפך לשדי
ה בחרבוני קיץ סלה: חטאתי אודיעך ועוני לא
כסיתי אמרתי אודה עלי פשעי ליהוה ואתה
נשאת עון חטאתי סלה: על זאת יתפלל כל
חסיד אליך לעת מצא רק לשטף מים רבים אליו
לא יגיעו: אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט
תסובבני סלה: אשכילך ואורך בדרך זו תלך
איעצה עליך עיני: אל תהיו כסוס כפרד אין
הבין במתג ורסן עדיו לבלום בל קרוב אליך:
י רבים מכאובים לרשע והבוטח ביהוה חסד
יסובבנו: שמחו ביהוה וגילו צדיקים והרנינו
כל ישרי לב:
א רננו צדיקים ביהוה לישרים נאוה תהלה: לג
הודו ליהוה בכנור בנבל עשור זמרו לו: שירו
לו שיר חדש היטיבו נגן בתרועה: כי ישר
ה דבר יהוה וכל מעשהו באמונה: אהב צדקה
ומשפט חסד יהוה מלאה הארץ: בדבר יהוה
שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם: כנס כנד
מי הים נתן באוצרות תהומות: ייראו מיהוה
כל הארץ ממנו יגורו כל ישבי תבל: כי הוא
י אמר ויהי הוא צוה ויעמד: יהוה הפיר עצת
גוים הניא מחשבות עמים: עצת יהוה לעולם
תעמד מחשבות לבו לדר ודר: אשרי הגוי אשר
יהוה אלהיו העם בחר לנחלה לו: משמים
הביט יהוה ראה את כל בני האדם: ממכון
טו שבתו השגיח אל כל ישבי הארץ: היוצר יחד
לבם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לְגַם המבין אל כל מעשיהם: אין המלך נושע
ברב חיל גבור לא ינצל ברב כח: שקר הסוס
לתשועה וברב חילו לא ימלט: הנה עין יהוה
אל יראיו למיחלים לחסדו: להציל ממות
נפשם ולחיותם ברעב: נפשנו חכתה ליהוה
עזרנו ומגננו הוא: כי בו ישמח לבנו כי
בשם קדשו בטחנו: יהי חסדך יהוה עלינו
כאשר יחלנו לך:

לד לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך
ויגרשהו וילך: אברכה את יהוה בכל עת תמיד
תהלתו בפי: ביהוה תתהלל נפשי ישמעו
ענוים וישמחו: גדלו ליהוה אתי ונרוממה שמו
יחדו: דרשתי את יהוה וענני ומכל מגורותי
הצילני: הביטו אליו ונהרו ופניהם אל
יחפרו: זה עני קרא ויהוה שמע ומכל צרותיו
הושיעו: חנה מלאך יהוה סביב ליראיו
ויחלצם: טעמו וראו כי טוב יהוה אשרי הגבר
יחסה בו: יראו את יהוה קדשיו כי אין מחסור
ליראיו: כפירים רשו ורעבו ודרשי יהוה לא
יחסרו כל טוב: לכו בנים שמעו לי יראת
יהוה אלמדכם: מי האיש החפץ חיים אהב
ימים לראות טוב: נצר לשונך מרע ושפתיך
מדבר מרמה: סור מרע ועשה טוב בקש
שלום ורדפהו: עיני יהוה אל צדיקים ואזניו
אל שועתם: פני יהוה בעושי רע להכרית מארץ
זכרם: צעקו ויהוה שמע ומכל צרותם הצילם
קרוב יהוה לנשברי לב ואת דכאי רוח יושיע
רבות רעות צדיק ומכלם יצילנו יהוה: שמר
כל עצמתיו אחת מהנה לא נשברה: תמותת
רשע רעה ושנאי צדיק יאשמו: פודה יהוה
נפש עבדיו ולא יאשמו כל החוסים בו:

לה לדוד ריבה יהוה את יריבי לחם את לחמי
החזק מגן וצנה וקומה בעזרתי: והרק חנית
וסגור לקראת רדפי אמר לנפשי ישעתך אני
יבשו ויכלמו מבקשי נפשי יסגו אחור ויחפרו
חשבי רעתי: יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך יהוה
דוחה: יהי דרכם חשך וחלקלקות ומלאך יהוה
רדפם: כי חנם טמנו לי שחת רשתם חנם
חפרו לנפשי: תבואהו שואה לא ידע ורשתו
אשר טמן תלכדו בשואה יפל בה: ונפשי תגיל
ביהוה תשיש בישועתו: כל עצמתי תאמרנה
יהוה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהוה מי כמוך מציל עני מחזק ממנו ועני
ואביון מגזלו: יקומון עדי חמס אשר לא ידעתי
ישאלוני: ישלמוני רעה תחת טובה שכול
לנפשי: ואני בחלותם לבושי שק עניתי בצום
נפשי ותפלתי על חיקי תשוב: כרע כאח לי
התהלכתי כאבל אם קדר שחותי: ובצלעי שמחו
ונאספו נאספו עלי נכים ולא ידעתי קרעו ולא
דמו: בחנפי לעגי מעוג חרק עלי שנימו: אדני
כמה תראה השיבה נפשי משאיהם מכפירים
יחידתי: אודך בקהל רב בעם עצום אהללך:
אל ישמחו לי איבי שקר שנאי חנם יקרצו עין:
כי לא שלום ידברו ועל רגעי ארץ דברי מרמות
יחשבון: וירחיבו עלי פיהם אמרו האח האח
ראתה עינינו: ראיתה יהוה אל תחרש אדני אל
תרחק ממני: העירה והקיצה למשפטי אלהי
ואדני לריבי: שפטני כצדקך יהוה אלהי ואל
ישמחו לי: אל יאמרו בלבם האח נפשנו אל
יאמרו בלענוהו: יבשו ויחפרו יחדו שמחי רעתי
ילבשו בשת וכלמה המגדילים עלי: ירנו
וישמחו חפצי צדקי ויאמרו תמיד יגדל יהוה
החפץ שלום עבדו: ולשוני תהגה צדקך כל
היום תהלתך:

לו למנצח לעבד יהוה לדוד: נאם פשע
לרשע בקרב לבי אין פחד אלהים לנגד עיניו:
כי החליק אליו בעיניו למצא עונו לשנא:
דברי פיו און ומרמה חדל להשכיל להיטיב:
און יחשב על משכבו יתיצב על דרך לא טוב
רע לא ימאס: יהוה בהשמים חסדך אמונתך עד
שחקים: צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה
אדם ובהמה תושיע יהוה: מה יקר חסדך אלהים
ובני אדם בצל כנפיך יחסיון: ירוין מדשן ביתך
ונחל עדניך תשקם: כי עמך מקור חיים באורך
נראה אור: משך חסדך לידעיך וצדקתך לישרי
לב: אל תבואני רגל גאוה ויד רשעים אל
תנדני: שם נפלו פעלי און דחו ולא יכלו קום:

לז לדוד אל תתחר במרעים אל תקנא בעשי
עולה: כי כחציר מהרה ימלו וכירק דשא
יבולון: בטח ביהוה ועשה טוב שכן ארץ
ורעה אמונה: והתענג על יהוה ויתן לך
משאלות לבך: גול על יהוה דרכך ובטח
עליו והוא יעשה: והוציא כאור צדקך ומשפטך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כצהרים: דום ליהוה והתחולל לו אל התחר
במצליח דרכו באיש עשה מזמות: הרף מאף
ועזב חמה אל תתחר אך להרע: כי מרעים
יכרתון וקוי יהוה המה יירשו ארץ: ועוד מעט
ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו: וענוים
יירשו ארץ והתענגו על רב שלום: זמם רשע
לצדיק וחרק עליו שניו: אדני ישחק לו כי ראה
כי יבוא יומו: חרב פתחו רשעים ודרכו קשתם
להפיל עני ואביון לטבוח ישרי דרך: חרבם
תבוא בלבם וקשתותם תשברנה: טוב מעט
לצדיק מהמון רשעים רבים: כי זרועות
רשעים תשברנה וסומך צדיקים יהוה: יודע
יהוה ימי תמימם ונחלתם לעולם תהיה: לא
יבשו בעת רעה ובימי רעבון ישבעו: כי רשעים
יאבדו ואיבי יהוה כיקר כרים כלו בעשן כלו:
לוה רשע ולא ישלם וצדיק חונן ונותן: כי
מברכיו יירשו ארץ ומקלליו יכרתו: מיהוה
מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ: כי יפל לא יוטל
כי יהוה סומך ידו: נער הייתי גם זקנתי ולא
ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם: כל היום
חונן ומלוה וזרעו לברכה: סור מרע ועשה
טוב ושכן לעולם: כי יהוה אהב משפט ולא
יעזב את חסידיו לעולם נשמרו וזרע רשעים
נכרת: צדיקים יירשו ארץ וישכנו לעד עליה:
פי צדיק יהגה חכמה ולשונו תדבר משפט:
תורת אלהיו בלבו לא תמעד אשריו: צופה
רשע לצדיק ומבקש להמיתו: יהוה לא יעזבנו
בידו ולא ירשיענו בהשפטו: קוה אל יהוה
ושמר דרכו וירוממך לרשת ארץ בהכרת רשעים
תראה: ראיתי רשע עריץ ומתערה כאזרח
רענן: ויעבר והנה איננו ואבקשהו ולא נמצא:
שמר תם וראה ישר כי אחרית לאיש שלום:
ופשעים נשמדו יחדו אחרית רשעים נכרתה:
ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה:
ויעזרם יהוה ויפלטם יפלטם מרשעים ויושיעם
כי חסו בו:

לח מזמור לדוד להזכיר: יהוה אל בקצפך
תוכיחני ובחמתך תיסרני: כי חציך נחתו בי
ותנחת עלי ידך: אין מתם בבשרי מפני זעמך
אין שלום בעצמי מפני חטאתי: כי עונתי
עברו ראשי כמשא כבד יכבדו ממני: הבאישו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נמקו חבורתי מפני אולתי: נעויתי שחותי עד
מאד כל היום קדר הלכתי: כי כסלי מלאו נקלה
ואין מתם בבשרי: נפוגתי ונדכיתי עד מאד
שאגתי מנהמת לבי: אדני נגדך כל תאותי
ואנחתי ממך לא נסתרה: לבי סחרחר עזבני
כחי ואור עיני גם הם אין אתי: אהבי ורעי
מנגד נגעי יעמדו וקרובי מרחק עמדו: וינקשו
מבקשי נפשי ודרשי רעתי דברו הוות ומרמות
כל היום יהגו: ואני כחרש לא אשמע וכאלם
לא יפתח פיו: ואהי כאיש אשר לא שמע
ואין בפיו תוכחות: כי לך יהוה הוחלתי אתה
תענה אדני אלהי: כי אמרתי פן ישמחו לי
במוט רגלי עלי הגדילו: כי אני לצלע נכון
ומכאובי נגדי תמיד: כי עוני אגיד אדאג
מחטאתי: ואיבי חיים עצמו ורבו שנאי שקר:
ומשלמי רעה תחת טובה ישטנוני תחת רדופי
טוב: אל תעזבני יהוה אלהי אל תרחק ממני:
חושה לעזרתי אדני תשועתי:

למנצח לידיתון מזמור לדוד: אמרתי לט
אשמרה דרכי מחטוא בלשוני אשמרה לפי
מחסום בעוד רשע לנגדי: נאלמתי דומיה
החשיתי מטוב וכאבי נעכר: חם לבי בקרבי
בהגיגי תבער אש דברתי בלשוני: הודיעני
יהוה קצי ומדת ימי מה היא ארעה מה חדל
אני: הנה טפחות נתתה ימי וחלדי כאין
נגדך אך כל הבל כל אדם נצב סלה: אך בצלם
יתהלך איש אך הבל יהמיון יצבר ולא ידע מי
אספם: ועתה מה קויתי אדני תוחלתי לך היא:
מכל פשעי הצילני חרפת נבל אל תשימני:
נאלמתי לא אפתח פי כי אתה עשית: הסר
מעלי נגעך מתגרת ידך אני כליתי: בתוכחות
על עון יסרת איש ותמס כעש חמודו אך הבל
כל אדם סלה: שמעה תפלתי יהוה ושועתי
האזינה אל דמעתי אל תחרש כי גר אנכי עמך
תושב ככל אבותי: השע ממני ואבליגה בטרם
אלך ואינני:

למנצח לדוד מזמור: קוה קויתי יהוה מ
ויט אלי וישמע שועתי: ויעלני מבור שאון
מטיט היון ויקם על סלע רגלי כונן אשרי: ויתן
בפי שיר חדש תהלה לאלהינו יראו רבים וייראו
ויבטחו ביהוה: אשרי הגבר אשר שם יהוה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מבטחו ולא פנה אל רהבים ושטי כזב : רבות
עשית אתה יהוה אלהי נפלאתיך ומחשבתיך
אלינו אין ערך אליך אגידה ואדברה עצמו
מספר : זבח ומנחה לא חפצת אזנים כרית לי
עולה וחטאה לא שאלת : אז אמרתי הנה באתי
במגלת ספר כתוב עלי : לעשות רצונך אלהי
חפצתי ותורתך בתוך מעי : בשרתי צדק בקהל
רב הנה שפתי לא אכלא יהוה אתה ידעת :
צדקתך לא כסיתי בתוך לבי אמונתך ותשועתך
אמרתי לא כחדתי חסדך ואמתך לקהל רב :
אתה יהוה לא תכלא רחמיך ממני חסדך ואמתך
תמיד יצרוני : כי אפפו עלי רעות עד אין מספר
השיגוני עונתי ולא יכלתי לראות עצמו
משערות ראשי ולבי עזבני : רצה יהוה להצילני
יהוה לעזרתי חושה : יבשו ויחפרו יחד מבקשי
נפשי לספותה יסגו אחור ויכלמו חפצי רעתי
ישמו על עקב בשתם האמרים לי האח האח
ישישו וישמחו בך כל מבקשיך יאמרו תמיד
יגדל יהוה אהבי תשועתך : ואני עני ואביון
אדני יחשב לי עזרתי ומפלטי אתה אלהי אל
תאחר :

מא למנצח מזמור לדוד : אשרי משכיל אל דל
ביום רעה ימלטהו יהוה : יהוה ישמרהו ויחיהו
יאשר בארץ ואל תתנהו בנפש איביו : יהוה
יסעדנו על ערש דוי כל משכבו הפכת בחליו :
אני אמרתי יהוה חנני רפאה נפשי כי חטאתי
לך : אויבי יאמרו רע לי מתי ימות ואבד שמו :
ואם בא לראות שוא ידבר לבו יקבץ און לו יצא
לחוץ ידבר : יחד עלי יתלחשו כל שנאי עלי
יחשבו רעה לי : דבר בליעל יצוק בו ואשר
שכב לא יוסיף לקום : גם איש שלומי אשר
בטחתי בו אוכל לחמי הגדיל עלי עקב : ואתה
יהוה חנני והקימני ואשלמה להם : בזאת
ידעתי כי חפצת בי כי לא יריע איבי עלי : ואני
בתמי תמכת בי ותציבני לפניך לעולם : ברוך
יהוה אלהי ישראל מהעולם ועד העולם אמן
ואמן :

מב למנצח משכיל לבני קרח : כאיל תערג על
אפיקי מים כן נפשי תערג אליך אלהים :
צמאה נפשי לאלהים לאל חי מתי אבוא ואראה
פני אלהים : היתה לי דמעתי לחם יומם
ולילה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ולילה באמר אלי כל היום איה אלהיך: אלה
אזכרה ואשפכה עלי נפשי כי אעבר בסך אדדם
עד בית אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג:
מה תשתוחחי נפשי ותהמי עלי הוחלי לאלהים
כי עוד אודנו ישועות פניו: אלהי עלי נפשי
תשתוחח על כן אזכרך מארץ ירדן וחרמונים
מהר מצער: תהום אל תהום קורא לקול צנוריך
כל משבריך וגליך עלי עברו: יומם יצוה יהוה
חסדו ובלילה שירה עמי תפלה לאל חיי: אומרה
לאל סלעי למה שכחתני למה קדר אלך בלחץ
אויב: ברצח בעצמותי חרפוני צוררי באמרם
אלי כל היום איה אלהיך: מה תשתוחחי
נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים כי עוד
אודנו ישועת פני ואלהי:
שפטני אלהים וריבה ריבי מגוי לא חסיד מג
מאיש מרמה ועולה תפלטני: כי אתה אלהי
מעוזי למה זנחתני למה קדר אתהלך בלחץ
אויב: שלח אורך ואמתך המה ינחוני יביאוני
אל הר קדשך ואל משכנותיך: ואבואה אל מזבח
אלהים אל אל שמחת גילי ואודך בכנור אלהים
אלהי: מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי
הוחילי לאלהים כי עוד אודנו ישועות פני
ואלהי:
למנצח לבני קרח משכיל: אלהים באזנינו מד
שמענו אבותינו ספרו לנו פעל פעלת בימיהם
בימי קדם: אתה ידך גוים הורשת ותטעם
תרע לאמים ותשלחם: כי לא בחרבם ירשו
ארץ וזרועם לא הושיעה למו כי ימינך וזרועך
ואור פניך כי רציתם: אתה הוא מלכי אלהים
צוה ישועות יעקב: בך צרינו ננגח בשמך
נבוס קמינו: כי לא בקשתי אבטח וחרבי לא
תושיעני: כי הושעתנו מצרינו ומשנאינו
הבישות: באלהים הללנו כל היום ושמך לעולם
נודה סלה: אף זנחת ותכלימנו ולא תצא
בצבאותינו: תשיבנו אחור מני צר ומשנאינו
שסו למו: תתננו כצאן מאכל ובגוים
זריתנו: תמכר עמך בלא הון ולא רבית
במחיריהם: תשימנו חרפה לשכנינו לעג וקלס
לסביבותינו: תשימנו משל בגוים מנוד ראש
בלאמים: כל היום כלמתי נגדי ובשת פני
כסתני: מקול מחרף ומגדף מפני אויב
ומתנקם:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ומתנקם: כל זאת באתנו ולא שכחנוך ולא
שקרנו בבריתך: לא נסוג אחור לבנו ותט
אשרנו מני ארחך: כי דכיתנו במקום תנים
ותכס עלינו בצלמות: אם שכחנו שם אלהינו
ונפרש כפינו לאל זר: הלוא אלהים יחקר זאת
כי הוא ידע תעלמות לב: כי עליך הורגנו כל
היום נחשבנו כצאן טבחה: עורה למה תישן
אדני הקיצה אל תזנח לנצח: למה פניך
תסתיר תשכח ענינו ולחצנו: כי שחה לעפר
נפשנו דבקה לארץ בטננו: קומה עזרתה לנו
ופדנו למען חסדך:
מה למנצח על ששנים לבני קרח משכיל שיר
ידידת: רחש לבי דבר טוב אמר אני מעשי
למלך לשוני עט סופר מהיר: יפיפית מבני
אדם הוצק חן בשפתותיך על כן ברכך אלהים
לעולם: חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך:
והדרך צלח רכב על דבר אמת וענוה צדק ותורך
נוראות ימינך: חציך שנונים עמים תחתיך
יפלו בלב אויבי המלך: כסאך אלהים עולם ועד
שבט מישור שבט מלכותך: אהבת צדק
ותשנא רשע על כן משחך אלהים אלהיך שמן
ששון מחבריך: מר ואהלות קציעות כל
בגדתיך מן היכלי שן מני שמחוך: בנות
מלכים ביקרותיך נצבה שגל לימינך בכתם
אופיר: שמעי בת וראי והטי אזנך ושכחי
עמך ובית אביך: ויתאו המלך יפיך כי הוא
אדניך והשתחוי לו: ובת צר במנחה פניך
יחלו עשירי עם: כל כבודה בת מלך פנימה
ממשבצות זהב לבושה: לרקמות תובל למלך
בתולות אחריה רעותיה מובאות לך: תובלנה
בשמחת וגיל תבאינה בהיכל מלך: תחת אבתיך
יהיו בניך תשיתמו לשרים בכל הארץ: אזכירה
שמך בכל דר ודר על כן עמים יהודוך לעלם ועד:
מו למנצח לבני קרח על עלמות שיר: אלהים
לנו מחסה ועז עזרה בצרות נמצא מאד: על כן
לא נירא בהמיר ארץ ובמוט הרים בלב ימים:
יהמו יחמרו מימיו ירעשו הרים בגאותו סלה:
נהר פלגיו ישמחו עיר אלהים קדש משכני
עליון: אלהים בקרבה בל תמוט יעזרה אלהים
לפנות בקר: המו גוים מטו ממלכות נתן
בקולו תמוג ארץ: יהוה צבאות עמנו משגב
לנו

לנו אלהי יעקב סלה : לכו חזו מפעלות יהוה
אשר שם שמות בארץ : משבית מלחמות עד
קצה הארץ קשת ישבר וקצץ חנית עגלות
ישרף באש : הרפו ודעו כי אנכי אלהים ארום
בגוים ארום בארץ : יהוה צבאות עמנו משגב
לנו אלהי יעקב סלה :
למנצח לבני-קרח מזמור : כל העמים תקעו מז
כף הריעו לאלהים בקול רנה : כי יהוה עליון
נורא מלך גדול על כל הארץ : ידבר עמים
תחתינו ולאמים תחת רגלינו : יבחר לנו את
נחלתנו את גאון יעקב אשר אהב סלה : עלה
אלהים בתרועה יהוה בקול שופר : זמרו אלהים
זמרו זמרו למלכנו זמרו : כי מלך כל הארץ
אלהים זמרו משכיל : מלך אלהים על גוים אלהים
ישב על כסא קדשו : נדיבי עמים נאספו עם
אלהי אברהם כי לאלהים מגני ארץ מאד נעלה :
א שיר מזמור לבני קרח : גדול יהוה ומהלל מח
מאד בעיר אלהינו הר קדשו : יפה נוף משוש כל
הארץ הר ציון ירכתי צפון קרית מלך רב :
ה אלהים בארמנותיה נודע למשגב : כי הנה
המלכים נועדו עברו יחדו : המה ראו כן תמהו
נבהלו נחפזו : רעדה אחזתם שם חיל כיולדה :
ברוח קדים תשבר אניות תרשיש : כאשר
שמענו כן ראינו בעיר יהוה צבאות בעיר
י אלהינו אלהים יכוננה עד עולם סלה : דמינו
אלהים חסדך בקרב היכלך : כשמך אלהים כן
תהלתך על קצוי ארץ צדק מלאה ימינך : ישמח
הר ציון תגלנה בנות יהודה למען משפטיך :
סבו ציון והקיפוה ספרו מגדליה : שיתו לבכם
לחילה פסגו ארמנותיה למען תספרו לדור
אחרון : כי זה אלהים אלהינו עולם ועד הוא
ינהגנו על מות :
א למנצח לבני קרח מזמור : שמעו זאת כל מט
העמים האזינו כל ישבי חלד : גם בני אדם גם
בני איש יחד עשיר ואביון : פי ידבר חכמות
ה והגות לבי תבונות : אטה למשל אזני אפתח
בכנור חידתי : למה אירא בימי רע עון עקבי
יסבני : הבטחים על חילם וברב עשרם יתהללו :
אח לא פדה יפדה איש לא יתן לאלהים כפרו :
י ויקר פדיון נפשם וחדל לעולם : ויחי עוד לנצח
לא יראה השחת : כי יראה חכמים ימותו יחד

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כסיל ובער יאבדו ועזבו לאחרים חילם: קרבם
בתימו לעולם משכנתם לדור ודר קראו
בשמותם עלי אדמות: ואדם ביקר בל ילין
נמשל כבהמות נדמו: זה דרכם כסל למו
ואחריהם בפיהם ירצו סלה: כצאן לשאול שתו
מות ירעם וירדו בם ישרים לבקר וצירם לבלות
שאול מזבל לו: אך אלהים יפדה נפשי מיד
שאול כי יקחני סלה: אל תירא כי יעשר איש כי
ירבה כבוד ביתו: כי לא במותו יקח הכל לא ירד
אחריו כבודו: כי נפשו בחייו יברך ויודך כי
תיטיב לך: תבוא עד דור אבותיו עד נצח לא
יראו אור: אדם ביקר ולא יבין נמשל כבהמות
נדמו:

נ מזמור לאסף אל אלהים יהוה דבר ויקרא
ארץ ממזרח שמש עד מבאו: מציון מכלל יפי
אלהים הופיע: יבא אלהינו ואל יחרש אש לפניו
תאכל וסביביו נשערה מאד: יקרא אל השמים
מעל ואל הארץ לדין עמו: אספו לי חסידי כרתי
בריתי עלי זבח: ויגידו שמים צדקו כי אלהים
שפט הוא סלה: שמעה עמי ואדברה ישראל
ואעידה בך אלהים אלהיך אנכי: לא על זבחיך
אוכיחך ועולתיך לנגדי תמיד: לא אקח מביתך
פר ממכלאתיך עתודים: כי לי כל חיתו יער
בהמות בהררי אלף: ידעתי כל עוף הרים וזיז
שדי עמדי: אם ארעב לא אמר לך כי לי תבל
ומלאה: האוכל בשר אבירים ודם עתודים
אשתה: זבח לאלהים תודה ושלם לעליון נדריך:
וקראני ביום צרה אחלצך ותכבדני: ולרשע אמר
אלהים מה לך לספר חקי ותשא בריתי עלי פיך:
ואתה שנאת מוסר ותשלך דברי אחריך: אם
ראית גנב ותרץ עמו ועם מנאפים חלקך: פיך
שלחת ברעה ולשונך תצמיד מרמה: תשב
באחיך תדבר בבן אמך תתן דפי: אלה עשית
והחרשתי דמית היות אהיה כמוך אוכיחך
ואערכה לעיניך: בינו נא זאת שכחי אלוה פן
אטרף ואין מציל: זבח תודה יכבדנני ושם דרך
אראנו בישע אלהים:

נא למנצח מזמור לדוד: בבוא אליו נתן הנביא
כאשר בא אל בת שבע: חנני אלהים כחסדך כרב
רחמיך מחה פשעי: הרבה כבסני מעוני
ומחטאתי טהרני: כי פשעי אני ארע וחטאתי

נגדי תמיד׃ לך לבדך חטאתי והרע בעיניך
עשיתי למען תצדק בדברך תזכה בשפטך׃ הן
בעוון חוללתי ובחטא יחמתני אמי׃ הן אמת
חפצת בטחות ובסתם חכמה תודיעני׃ תחטאני
באזוב ואטהר תכבסני ומשלג אלבין׃ תשמיעני
ששון ושמחה תגלנה עצמות דכית׃ הסתר
פניך מחטאי וכל עונתי מחה׃ לב טהור ברא לי
אלהים ורוח נכון חדש בקרבי׃ אל תשליכני
מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממני׃ השיבה לי
ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני׃ אלמדה
פשעים דרכיך וחטאים אליך ישובו׃ הצילני
מדמים אלהים אלהי תשועתי תרנן לשוני
צדקתך׃ אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך׃
כי לא תחפוץ זבח ואתנה עולה לא תרצה׃ זבחי
אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלהים לא
תבזה׃ היטיבה ברצונך את ציון תבנה חומות
ירושלם׃ אז תחפץ זבחי צדק עולה וכליל אז
יעלו על מזבחך פרים׃

נב למנצח משכיל לדוד׃ בבוא דואג האדומי
ויגד לשאול ויאמר לו בא דוד אל בית אחימלך׃
מה תתהלל ברעה הגבור חסד אל כל היום׃ הוות
תחשב לשונך כתער מלטש עשה רמיה׃ אהבת
רע מטוב שקר מדבר צדק סלה׃ אהבת כל דברי
בלע לשון מרמה׃ גם אל יתצך לנצח יחתך
ויסחך מאהל ושרשך מארץ חיים סלה׃ ויראו
צדיקים וייראו ועליו ישחקו׃ הנה הגבר לא
ישים אלהים מעוזו ויבטח ברב עשרו יעז בהותו׃
ואני כזית רענן בבית אלהים בטחתי בחסד
אלהים עולם ועד׃ אודך לעולם כי עשית ואקוה
שמך כי טוב נגד חסידיך׃

נג למנצח על מחלת משכיל לדוד׃ אמר נבל
בלבו אין אלהים השחיתו והתעיבו עול אין עשה
טוב׃ אלהים משמים השקיף על בני אדם
לראות היש משכיל דרש את אלהים׃ כלו סג
יחדו נאלחו אין עשה טוב אין גם אחד׃ הלא
ידעו פעלי און אכלי עמי אכלו לחם אלהים לא
קראו׃ שם פחדו פחד לא היה פחד כי אלהים
פזר עצמות חנך הבישתה כי אלהים מאסם׃ מי
יתן מציון ישעות ישראל בשוב אלהים שבות
עמו יגל יעקב ישמח ישראל׃

נד למנצח בנגינות משכיל לדוד׃ בבוא הזיפים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויאמרו לשאול הלוא דוד מסתתר עמנו: אלהים
בשמך הושיעני ובגבורתך תדינני: אלהים
שמע תפלתי האזינה לאמרי פי: כי זרים קמו
עלי ועריצים בקשו נפשי לא שמו אלהים
לנגדם סלה: הנה אלהים עזר לי אדני בסמכי
נפשי: ישוב הרע לשררי באמתך הצמיתם:
בנדבה אזבחה לך אודה שמך יהוה כי טוב: כי
מכל צרה הצילני ובאיבי ראתה עיני:

נה למנצח בנגינות משכיל לדוד: האזינה
אלהים תפלתי ואל תתעלם מתחנתי: הקשיבה
לי וענני אריד בשיחי ואהימה: מקול אויב
מפני עקת רשע כי ימיטו עלי און ובאף
ישטמוני: לבי יחיל בקרבי ואימות מות נפלו
עלי: יראה ורעד יבא בי ותכסני פלצות: ואמר
מי יתן לי אבר כיונה אעופה ואשכנה: הנה
ארחיק נדד אלין במדבר סלה: אחישה מפלט לי
מרוח סעה מסער: בלע אדני פלג לשונם כי
ראיתי חמס וריב בעיר: יומם ולילה יסובבה על
חומתיה ואון ועמל בקרבה: הוות בקרבה ולא
ימיש מרחבה תך ומרמה: כי לא אויב יחרפני
ואשא לא משנאי עלי הגדיל ואסתר ממנו:
ואתה אנוש כערכי אלופי ומידעי: אשר יחדו
נמתיק סוד בבית אלהים נהלך ברגש: ישי מות
עלימו ירדו שאול חיים כי רעות במגורם
בקרבם: אני אל אלהים אקרא ויהוה יושיעני
ערב ובקר וצהרים אשיחה ואהמה וישמע
קולי: פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים הי
עמדי: ישמע אל ויענם וישב קדם סלה אשר
אין חליפות למו ולא יראו אלהים: שלח ידיו
בשלמיו חלל בריתו: חלקו מחמאת פיו וקרב
לבו רכו דבריו משמן והמה פתחות: השלך על
יהוה יהבך והוא יכלכלך לא יתן לעולם מוט
לצדיק: ואתה אלהים תורדם לבאר שחת אנשי
דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

נו למנצח על יונת אלם רחוקים לדוד מכתם
באחז אותו פלשתים בגת: חנני אלהים כי
שאפני אנוש כל היום לחם ילחצני: שאפו
שוררי כל היום כי רבים לחמים לי מרום: יום
אירא אני אליך אבטח: באלהים אהלל דברו
באלהים בטחתי לא אירא מה יעשה בשר לי: כל
היום דברי יעצבו עלי כל מחשבתם לרע: יגורו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יצפינו המה עקבי ישמרו כאשר קוו נפשי: על
און פלט למו באף עמים הורד אלהים: נדי
ספרתה אתה שימה דמעתי בנאדך הלא
בספרתך: אז ישובו איבי אחור ביום אקרא זה
ידעתי כי אלהים לי: באלהים אהלל דבר ביהוה
אהלל דבר: באלהים בטחתי לא אירא מה יעשה
אדם לי: עלי אלהים נדריך אשלם תודות לך: כי
הצלת נפשי ממות הלוא רגלי מדחי להתהלך
לפני אלהים באור החיים:

נז למנצח אל תשחת לדוד מכתם בברחו מפני
שאול במערה: חנני אלהים חנני כי בך חסיה
נפשי ובצל כנפיך אחסה עד יעבר הות: אקרא
לאלהים עליון לאל גמר עלי: ישלח משמים
ויושיעני חרף שאפי סלה ישלח אלהים חסדו
ואמתו: נפשי בתוך לבאם אשכבה להטים בני
אדם שניהם חנית וחצים ולשונם חרב חדה:
רומה על השמים אלהים על כל הארץ כבודך:
רשת הכינו לפעמי כפף נפשי כרו לפני שיחה
נפלו בתוכה סלה: נכון לבי אלהים נכון לבי
אשירה ואזמרה: עורה כבודי עורה הנבל וכנור
אעירה שחר: אודך בעמים אדני אזמרך
בלאמים: כי גדל עד שמים חסדך ועד שחקים
אמתך: רומה על שמים אלהים על כל הארץ
כבודך:

נח למנצח אל תשחת לדוד מכתם: האמנם אלם
צדק תדברון מישרים תשפטו בני אדם: אף בלב
עולת תפעלון בארץ חמס ידיכם תפלסון: זרו
רשעים מרחם תעו מבטן דברי כזב: חמת למו
כדמות חמת נחש כמו פתן חרש יאטם אזנו:
אשר לא ישמע לקול מלחשים חובר חברים
מחכם: אלהים הרס שנימו בפימו מלתעות
כפירים נתץ יהוה: ימאסו כמו מים יתהלכו
למו ידרך חצו כמו יתמללו: כמו שבלול תמס
יהלך נפל אשת בל חזו שמש: בטרם יבינו
סירתיכם אטד כמו חי כמו חרון ישערנו: ישמח
צדיק כי חזה נקם פעמיו ירחץ בדם הרשע:
ויאמר אדם אך פרי לצדיק אך יש אלהים שפטים
בארץ:

נט למנצח אל תשחת לדוד מכתם בשלח שאול
וישמרו את הבית להמיתו: הצילני מאיבי אלהי
ממתקוממי תשגבני: הצילני מפעלי און
ומאנשי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ומאנשי דמים הושיעני׃ כי הנה ארבו לנפשי
יגורו עלי עזים לא פשעי ולא חטאתי יהוה׃ בלי
עון ירצון ויכוננו עורה לקראתי וראה׃ ואתה
יהוה אלהים צבאות אלהי ישראל הקיצה לפקד
כל הגוים אל תחן כל בגדי און סלה׃ ישובו
לערב יהמו ככלב ויסובבו עיר׃ הנה יביעון
בפיהם חרבות בשפתותיהם כי מי שמע׃ ואתה
יהוה תשחק למו תלעג לכל גוים׃ עזו אליך
אשמרה כי אלהים משגבי׃ אלהי חסדו יקדמני
אלהים יראני בשוררי׃ אל תהרגם פן ישכחו
עמי הניעמו בחילך והורידמו מגננו אדני׃
חטאת פימו דבר שפתימו וילכדו בגאונם ומאלה
ומכחש יספרו׃ כלה בחמה כלה ואינמו וידעו כי
אלהים משל ביעקב לאפסי הארץ סלה׃ וישובו
לערב יהמו ככלב ויסובבו עיר׃ המה ינועון
לאכל אם לא ישבעו וילינו׃ ואני אשיר עזך
וארנן לבקר חסדך כי היית משגב לי ומנוס
ביום צר לי׃ עזי אליך אזמרה כי אלהים משגבי
אלהי חסדי׃
ס למנצח על שושן עדות מכתם לדוד ללמד׃
בהצותו את ארם נהרים ואת ארם צובה וישב
יואב ויך את אדום בגיא מלח שנים עשר אלף׃
אלהים זנחתנו פרצתנו אנפת תשובב לנו׃
הרעשתה ארץ פצמתה רפה שבריה כי מטה׃
הראית עמך קשה השקיתנו יין תרעלה׃ נתתה
ליראיך נס להתנוסס מפני קשט סלה׃ למען
יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננו׃ אלהים
דבר בקדשו אעלזה אחלקה שכם ועמק סכות
אמדד׃ לי גלעד ולי מנשה ואפרים מעוז ראשי
יהודה מחקקי׃ מואב סיר רחצי על אדום אשליך
נעלי עלי פלשת התרועעי׃ מי יבלני עיר מצור
מי נחני עד אדום׃ הלא אתה אלהים זנחתנו ולא
תצא אלהים בצבאותינו׃ הבה לנו עזרת מצר
ושוא תשועת אדם׃ באלהים נעשה חיל והוא
יבוס צרינו׃
סא למנצח על נגינת לדוד׃ שמעה אלהים רנתי
הקשיבה תפלתי׃ מקצה הארץ אליך אקרא
בעטף לבי בצור ירום ממני תנחני׃ כי היית
מחסה לי מגדל עז מפני אויב׃ אגורה באהלך
עולמים אחסה בסתר כנפיך סלה׃ כי אתה
אלהים שמעת לנדרי נתת ירשת יראי שמך׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ימים על ימי מלך תוסיף שנותיו כמו דור ודור:
ישב עולם לפני אלהים חסד ואמת מן ינצרהו:
כן אזמרה שמך לעד לשלמי נדרי יום יום:
סב למנצח על ידותון מזמור לדוד: אך אל
אלהים דומיה נפשי ממנו ישועתי: אך הוא
צורי וישועתי משגבי לא אמוט רבה: עד אנה
תהותתו על איש תרצחו כלכם כקיר נטוי גדר
הדחויה: אך משאתו יעצו להדיח ירצו כזב בפיו
יברכו ובקרבם יקללו סלה: אך לאלהים דומי
נפשי כי ממנו תקותי: אך הוא צורי וישועתי
משגבי לא אמוט: על אלהים ישעי וכבודי צור
עזי מחסי באלהים: בטחו בו בכל עת עם שפכו
לפניו לבבכם אלהים מחסה לנו סלה: אך הבל
בני אדם כזב בני איש במאזנים לעלות המה
מהבל יחד: אל תבטחו בעשק ובגזל אל תהבלו
חיל כי ינוב אל תשיתו לב: אחת דבר אלהים
שתים זו שמעתי כי עז לאלהים: ולך אדני חסד
כי אתה תשלם לאיש כמעשהו:
סג מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה: אלהים
אלי אתה אשחרך צמאה לך נפשי כמה לך בשרי
בארץ ציה ועיף בלי מים: כן בקדש חזיתיך
לראות עזך וכבודך: כי טוב חסדך מחיים שפתי
ישבחונך: כן אברכך בחיי בשמך אשא כפי: כמו
חלב ודשן תשבע נפשי ושפתי רננות יהלל פי:
אם זכרתיך על יצועי באשמרות אהגה בך: כי
היית עזרתה לי ובצל כנפיך ארנן: דבקה נפשי
אחריך בי תמכה ימינך: והמה לשואה יבקשו
נפשי יבאו בתחתיות הארץ: יגירהו על ידי
חרב מנת שועלים יהיו: והמלך ישמח באלהים
יתהלל כל הנשבע בו כי יסכר פי דוברי שקר:
סד למנצח מזמור לדוד: שמע אלהים קולי
בשיחי מפחד אויב תצר חיי: תסתירני מסוד
מרעים מרגשת פעלי און: אשר שננו כחרב
לשונם דרכו חצם דבר מר: לירות במסתרים תם
פתאם ירהו ולא ייראו: יחזקו למו דבר רע יספרו
לטמון מוקשים אמרו מי יראה למו: יחפשו
עולות תמנו חפש מחפש וקרב איש ולב עמק:
וירם אלהים חץ פתאום היו מכותם: ויכשילוהו
עלימו לשונם יתנודדו כל ראה בם: וייראו כל
אדם ויגידו פעל אלהים ומעשהו השכילו: ישמח
צדיק ביהוה וחסה בו ויתהללו כל ישרי לב:

למנצח

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

סה למנצח מזמור לדוד שיר׃ לך דמיה תהלה אלהים
בציון ולך ישלם נדר׃ שמע תפלה עדיך
כל בשר יבאו׃ דברי עונת גברו מני פשעינו
אתה תכפרם׃ אשרי תבחר ותקרב ישכן חצריך
נשבעה בטוב ביתך קדש היכלך׃ נוראות בצדק
תעננו אלהי ישענו מבטח כל קצוי ארץ וים
רחקים׃ מכין הרים בכחו נאזר בגבורה׃ משביח
שאון ימים שאון גליהם והמון לאמים׃ וייראו
ישבי קצות מאותתיך מוצאי בקר וערב תרנין׃
פקדת הארץ ותשקקה רבת תעשרנה פלג
אלהים מלא מים תכין דגנם כי כן תכינה׃
תלמיה רוה נחת גדודה ברביבים תמוגגנה
צמחה תברך׃ עטרת שנת טובתך ומעגליך
ירעפון דשן׃ ירעפו נאות מדבר וגיל גבעות
תחגרנה׃ לבשו כרים הצאן ועמקים יעטפו בר
יתרועעו אף ישירו׃

סו למנצח שיר מזמור הריעו לאלהים כל
הארץ׃ זמרו כבוד שמו שימו כבוד תהלתו׃
אמרו לאלהים מה נורא מעשיך ברב עזך יכחשו
לך איביך׃ כל הארץ ישתחוו לך ויזמרו לך
יזמרו שמך סלה׃ לכו וראו מפעלות אלהים נורא
עלילה על בני אדם׃ הפך ים ליבשה בנהר
יעברו ברגל שם נשמחה בו׃ משל בגבורתו
עולם עיניו בגוים תצפינה הסוררים אל ירימו
למו סלה׃ ברכו עמים אלהינו והשמיעו קול
תהלתו׃ השם נפשנו בחיים ולא נתן למוט
רגלנו׃ כי בחנתנו אלהים צרפתנו כצרף כסף׃
הבאתנו במצודה שמת מועקה במתנינו׃
הרכבת אנוש לראשנו באנו באש ובמים
ותוציאנו לרויה׃ אבוא ביתך בעולות אשלם לך
נדרי׃ אשר פצו שפתי ודבר פי בצר לי׃ עלות
מיחים אעלה לך עם קטרת אילים אעשה בקר
עם עתודים סלה׃ לכו שמעו ואספרה כל יראי
אלהים אשר עשה לנפשי׃ אליו פי קראתי
ורומם תחת לשוני׃ און אם ראיתי בלבי לא
ישמע אדני׃ אכן שמע אלהים הקשיב בקול
תפלתי׃ ברוך אלהים אשר לא הסיר תפלתי
וחסדו מאתי׃

סז למנצח בנגינות מזמור שיר׃ אלהים יחננו
ויברכנו יאר פניו אתנו סלה׃ לדעת בארץ דרכך
בכל גוים ישועתך׃ יודוך עמים אלהים יודוך
עמים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עמים כלם : ישמחו וירננו לאמים כי תשפט
עמים מישר ולאמים בארץ תנחם סלה : יודוך
עמים אלהים יודוך עמים כלם: ארץ נתנה יבולה
יברכנו אלהים אלהינו : יברכנו אלהים וייראו
אותו כל אפסי ארץ :

סח למנצח לדוד מזמור שיר : יקום אלהים
יפוצו אויביו וינוסו משנאיו מפניו : כהנדף
עשן תנדף כהמס דונג מפני אש יאבדו רשעים
מפני אלהים : וצדיקים ישמחו יעלצו לפני
אלהים וישישו בשמחה : שירו לאלהים זמרו
שמו סלו לרכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו :
אבי יתומים ודין אלמנות אלהים במעון קדשו :
אלהים מושיב יחידים ביתה מוציא אסירים
בכושרות אך סוררים שכנו צחיחה : אלהים
בצאתך לפני עמך בצעדך בישימון סלה : ארץ
רעשה אף שמים נטפו מפני אלהים זה סיני
מפני אלהים אלהי ישראל : גשם נדבות תניף
אלהים נחלתך ונלאה אתה כוננתה : חיתך ישבו
בה תכין בטובתך לעני אלהים : אדני יתן אמר
המבשרות צבא רב : מלכי צבאות ידדון ידדון
ונות בית תחלק שלל : אם תשכבון בין שפתים
כנפי יונה נחפה בכסף ואברותיה בירקרק חרוץ :
בפרש שדי מלכים בה תשלג בצלמון : הר
אלהים הר בשן הר גבננים הר בשן : למה
תרצדון הרים גבננים ההר חמד אלהים לשבתו
אף יהוה ישכן לנצח : רכב אלהים רבותים אלפי
שנאן אדני בם סיני בקדש : עלית למרום שבית
שבי לקחת מתנות באדם ואף סוררים לשכן יה
אלהים : ברוך אדני יום יום יעמס לנו האל
ישועתינו סלה : האל לנו אל למושעות וליהוה
אדני למות תוצאות : אך אלהים ימחץ ראש
איביו קדקד שער מתהלך באשמיו : אמר אדני
מבשן אשיב אשיב ממצלות ים : למען תמחץ
רגלך בדם לשון כלביך מאיבים מנהו : ראו
הליכותיך אלהים הליכות אלי מלכי בקדש :
קדמו שרים אחר נגנים בתוך עלמות תופפות :
במקהלות ברכו אלהים אדני ממקור ישראל :
שם בנימן צעיר רדם שרי יהודה רגמתם שרי
זבלון שרי נפתלי : צוה אלהיך עזך עוזה אלהים
זו פעלת לנו : מהיכלך על ירושלם לך יובילו
מלכים שי : גער חית קנה עדת אבירים בעגלי
עמים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עמים מתרפס ברצי כסף בזר עמים קרבות
יחפצו: יאתיו חשמנים מני מצרים כוש תריץ
ידיו לאלהים: ממלכות הארץ שירו לאלהים
זמרו אדני סלה: לרכב בשמי שמי קדם הן יתן
בקולו קול עז: תנו עז לאלהים על ישראל גאותו
ועזו בשחקים: נורא אלהים ממקדשיך אל
ישראל הוא נתן עז ותעצמות לעם ברוך אלהים:
סט למנצח על שושנים לדוד: הושיעני אלהים
כי באו מים עד נפש: טבעתי ביון מצולה ואין
מעמד באתי במעמקי מים ושבלת שטפתני:
יגעתי בקראי נחר גרוני כלו עיני מיחל לאלהי:
רבו משערות ראשי שנאי חנם עצמו מצמיתי
איבי שקר אשר לא גזלתי אז אשיב: אלהים אתה
ידעת לאולתי ואשמותי ממך לא נכחדו: אל
יבשו בי קויך אדני יהוה צבאות אל יכלמו בי
מבקשיך אלהי ישראל: כי עליך נשאתי חרפה
כסתה כלמה פני: מוזר הייתי לאחי ונכרי לבני
אמי: כי קנאת ביתך אכלתני וחרפות חורפיך
נפלו עלי: ואבכה בצום נפשי ותהי לחרפות לי:
ואתנה לבושי שק ואהי להם למשל: ישיחו בי
ישבי שער ונגינות שותי שכר: ואני תפלתי לך
יהוה עת רצון אלהים ברב חסדך ענני באמת
ישעך: הצילני מטיט ואל אטבעה אנצלה
משנאי וממעמקי מים: אל תשטפני שבלת מים
ואל תבלעני מצולה ואל תאטר עלי באר פיה:
ענני יהוה כי טוב חסדך כרב רחמיך פנה אלי:
ואל תסתר פניך מעבדך כי צר לי מהר ענני:
קרבה אל נפשי גאלה למען איבי פדני: אתה
ידעת חרפתי ובשתי וכלמתי נגדך כל צוררי:
חרפה שברה לבי ואנושה ואקוה לנוד ואין
ולמנחמים ולא מצאתי: ויתנו בברותי ראש
ולצמאי ישקוני חמץ: יהי שלחנם לפניהם לפח
ולשלומים למוקש: תחשכנה עיניהם מראות
ומתניהם תמיד המעד: שפך עליהם זעמך
וחרון אפך ישיגם: תהי טירתם נשמה באהליהם
אל יהי ישב: כי אתה אשר הכית רדפו ואל
מכאוב חלליך יספרו: תנה עון על עונם ואל יבאו
בצדקתך: ימחו מספר חיים ועם צדיקים אל
יכתבו: ואני עני וכואב ישועתך אלהים
תשגבני: אהללה שם אלהים בשיר ואגדלנו
בתודה: ותיטב ליהוה משור פר מקרן מפריס

ד

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ראו ענוים ישמחו דרשי אלהים ויחי לבבכם: כי
שמע אל אביונים יהוה ואת אסיריו לא בזה:
יהללוהו שמים וארץ ימים וכל רמש בם: כי
אלהים יושיע ציון ויבנה ערי יהודה וישבו
שם וירשוה: וזרע עבדיו ינחלוה ואהבי שמו
ישכנו בה:

ע למנצח לדוד להזכיר: אלהים להצילני יהוה א
לעזרתי חושה: יבשו ויחפרו מבקשי נפשי
יסגו אחור ויכלמו חפצי רעתי: ישובו על עקב
בשתם האמרים האח האח: ישישו וישמחו בך
כל מבקשיך ויאמרו תמיד יגדל אלהים אהבי
ישועתך ואני עני ואביון אלהים חושה לי עזרי
ומפלטי אתה יהוה אל תאחר:

עא בך יהוה חסיתי אל אבושה לעולם: בצדקתך א
תצילני ותפלטני הטה אלי אזנך והושיעני: היה
לי לצור מעון לבוא תמיד צוית להושיעני כי
סלעי ומצודתי אתה: אלהי פלטני מיד רשע
מכף מעול וחומץ: כי אתה תקותי אדני יהוה ה
מבטחי מנעורי: עליך נסמכתי מבטן ממעי
אמי אתה גוזי בך תהלתי תמיד: כמופת הייתי
לרבים ואתה מחסי עז: ימלא פי תהלתך כל היום
תפארתך: אל תשליכני לעת זקנה ככלות כחי אל
תעזבני: כי אמרו אויבי לי ושמרי נפשי נועצו
יחדו: לאמר אלהים עזבו רדפו ותפשוהו כי אין
מציל: אלהים אל תרחק ממני אלהי לעזרתי
חושה: יבשו יכלו שטני נפשי יעטו חרפה
וכלמה מבקשי רעתי: ואני תמיד איחל
והוספתי על כל תהלתך: פי יספר צדקתך כל
היום תשועתך כי לא ידעתי ספרות: אבוא
בגברות אדני יהוה אזכיר צדקתך לבדך: אלהים
למדתני מנעורי ועד הנה אגיד נפלאותיך: וגם
עד זקנה ושיבה אלהים אל תעזבני עד אגיד
זרועך לדור לכל יבוא גבורתך: וצדקתך אלהים
עד מרום אשר עשית גדלות אלהים מי כמוך:
אשר הראיתנו צרות רבות ורעות תשוב תחיינו כ
ומתהומות הארץ תשוב תעלנו: תרב גדלתי
ותסב תנחמני: גם אני אודך בכלי נבל אמתך
אלהי אזמרה לך בכנור קדוש ישראל: תרננה
שפתי כי אזמרה לך ונפשי אשר פדית: גם
לשוני כל היום תהגה צדקתך כי בשו כי חפרו
מבקשי רעתי:

עב לשלמה אלהים משפטיך למלך תן וצדקתך
לבן מלך: ידין עמך בצדק וענייך במשפט: ישאו
הרים שלום לעם וגבעות בצדקה: ישפט עניי
עם יושיע לבני אביון וידכא עושק: ייראוך ע
שמש ולפני ירח דור דורים: ירד כמטר על ג
כרביבים זרזיף ארץ: יפרח בימיו צדיק ור
שלום עד בלי ירח: וירד מים עד ים ומנהר ע
אפסי ארץ: לפניו יכרעו ציים ואיביו עפ
ילחכו: מלכי תרשיש ואיים מנחה ישיבו מל
שבא וסבא אשכר יקריבו: וישתחוו לו כ
מלכים כל גוים יעבדוהו: כי יציל אביון משו
ועני ואין עזר לו: יחס על דל ואביון ונפשו
אביונים יושיע: מתוך ומחמס יגאל נפשם
וייקר דמם בעיניו: ויחי ויתן לו מזהב שבא
ויתפלל בעדו תמיד כל היום יברכנהו: יהי פס
בר בארץ בראש הרים ירעש כלבנון פר
ויציצו מעיר כעשב הארץ: יהי שמו לעולם
לפני שמש ינין שמו ויתברכו בו כל גוים
יאשרהו: ברוך יהוה אלהים אלהי ישראל עש
נפלאות לבדו: וברוך שם כבודו לעולם וימ
כבודו את כל הארץ אמן ואמן: כלו תפלות ד
בן ישי:
עג מזמור לאסף אך טוב לישראל אלהים לב
לבב: ואני כמעט נטוי רגלי כאין שפכה אש
כי קנאתי בהוללים שלום רשעים אראה: כי א
חרצבות למותם ובריא אולם: בעמל אנו
אינימו ועם אדם לא ינגעו: לכן ענקתמו גא
יעטף שית חמס למו: יצא מחלב עינמו עב
משכיות לבב: ימיקו וידברו ברע עשק ממר
ידברו: שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך באר
לכן ישיב עמו הלם ומי מלא ימצו למו: ואמ
איכה ידע אל ויש דעה בעליון: הנה אל
רשעים ושלוי עולם השגו חיל: אך ריק זכי
לבבי וארחץ בנקיון כפי: ואהי נגוע כל היו
ותוכחתי לבקרים: אם אמרתי אספרה כמו הנ
דור בניך בגדתי: ואחשבה לדעת זאת עמל ה
בעיני: עד אבוא אל מקדשי אל אבינ
לאחריתם: אך בחלקות תשית למו הפלת
למשואות: איך היו לשמה כרגע ספו תמו
בלהות: כחלום מהקיץ אדני בעיר צלמם תב
כי יתחמץ לבבי וכליותי אשתונן: ואני בער ו
א

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ארץ בהמות הייתי עמך: ואני תמיד עמך אחזת
ביד ימיני: בעצתך תנחני ואחר כבוד תקחני:
מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ: כלה
שארי ולבבי צור לבבי וחלקי אלהים לעולם: כי
הנה רחקיך יאבדו הצמתה כל זונה ממך: ואני
קרבת אלהים לי טוב שתי באדני יהוה מחסי
לספר כל מלאכותיך:

עד משכיל לאסף למה אלהים זנחת לנצח יעשן
אפך בצאן מרעיתך: זכר עדתך קנית קדם
גאלת שבט נחלתך הר ציון זה שכנת בו:
הרימה פעמיך למשאות נצח כל הרע אויב
בקדש: שאגו צורריך בקרב מועדך שמו אותתם
אתות: יודע כמביא למעלה בסבך עץ קרדמות:
ועת פתוחיה יחד בכשיל וכילפות יהלמון: שלחו
באש מקדשך לארץ חללו משכן שמך: אמרו
בלבם נינם יחד שרפו כל מועדי אל בארץ:
אתותינו לא ראינו אין עוד נביא ולא אתנו יודע
עד מה: עד מתי אלהים יחרף צר ינאץ אויב
שמך לנצח: למה תשיב ידך וימינך מקרב חוקך
כלה: ואלהים מלכי מקדם פעל ישועות בקרב
הארץ: אתה פוררת בעזך ים שברת ראשי
תנינים על המים: אתה רצצת ראשי לויתן
תתננו מאכל לעם לציים: אתה בקעת מעין ונחל
אתה הובשת נהרות איתן: לך יום אף לך לילה
אתה הכינות מאור ושמש: אתה הצבת כל
גבולות ארץ קיץ וחרף אתה יצרתם: זכר זאת
אויב חרף יהוה ועם נבל נאצו שמך: אל תתן
לחית נפש תורך חית ענייך אל תשכח לנצח:
הבט לברית כי מלאו מחשכי ארץ נאות חמס:
אל ישב דך נכלם עני ואביון יהללו שמך: קומה
אלהים ריבה ריבך זכר חרפתך מני נבל כל
היום: אל תשכח קול צרריך שאון קמיך עולה
תמיד:

עה למנצח אל תשחת מזמור לאסף שיר:
הודינו לך אלהים הודינו וקרוב שמך ספרו
נפלאותיך: כי אקח מועד אני מישרים אשפט:
נמגים ארץ וכל ישביה אנכי תכנתי עמודיה
סלה: אמרתי להוללים אל תהלו ולרשעים אל
תרימו קרן: אל תרימו למרום קרנכם תדברו
בצואר עתק: כי לא ממוצא וממערב ולא ממדבר
הרים: כי אלהים שפט זה ישפיל וזה ירים: כי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כוס ביד יהוה ויין חמר מלא מסך ויגר מזה אך
שמריה ימצו ישתו כל רשעי ארץ ׃ ואני אגיד
לעלם אזמרה לאלהי יעקב׃ וכל קרני רשעים
אגדע תרוממנה קרנות צדיק ׃

עו למנצח בנגינת מזמור לאסף שיר ׃ נודע
ביהודה אלהים בישראל גדול שמו ׃ ויהי בשלם
סכו ומעונתו בציון ׃ שמה שבר רשפי קשת
מגן וחרב ומלחמה סלה ׃ נאור אתה אדיר
מהררי טרף׃ אשתוללו אבירי לב נמו שנתם ולא
מצאו כל אנשי חיל ידיהם׃ מגערתך אלהי יעקב
נרדם ורכב וסוס ׃ אתה נורא אתה ומי יעמד
לפניך מאז אפך ׃ משמים השמעת דין ארץ
יראה ושקטה׃ בקום למשפט אלהים להושיע כל
ענוי ארץ סלה׃ כי חמת אדם תודך שארית חמת
תחגר׃ נדרו ושלמו ליהוה אלהיכם כל סביביו
יובילו שי למורא ׃ יבצר רוח נגידים נורא
למלכי ארץ ׃

עז למנצח על ידיתון לאסף מזמור ׃ קולי אל
אלהים ואצעקה קולי אל אלהים והאזין אלי
ביום צרתי אדני דרשתי ידי לילה נגרה ולא
תפוג מאנה הנחם נפשי ׃ אזכרה אלהים ואהמיה
אשיחה ותתעטף רוחי סלה ׃ אחזת שמרות
עיני נפעמתי ולא אדבר׃ חשבתי ימים מקדם
שנות עולמים׃ אזכרה נגינתי בלילה עם לבבי
אשיחה ויחפש רוחי׃ הלעולמים יזנח אדני ולא
יסיף לרצות עוד׃ האפס לנצח חסדו גמר אמר
לדר ודר׃ השכח חנות אל אם קפץ באף רחמיו
סלה׃ ואמר חלותי היא שנות ימין עליון׃ אזכיר
מעללי יה כי אזכרה מקדם פלאך ׃ והגיתי בכל
פעלך ובעלילותיך אשיחה׃ אלהים בקדש דרכך
מי אל גדול כאלהים ׃ אתה האל עשה פלא
הודעת בעמים עזך ׃ גאלת בזרוע עמך בני
יעקב ויוסף סלה ׃ ראוך מים אלהים ראוך מים
יחילו אף ירגזו תהמות׃ זרמו מים עבות קול
נתנו שחקים אף חצציך יתהלכו ׃ קול רעמך
בגלגל האירו ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ
בים דרכך ושביליך במים רבים ועקבותיך לא
נודעו ׃ נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן

עח משכיל לאסף האזינה עמי תורתי הטו
אזנכם לאמרי פי ׃ אפתחה במשל פי אביעה
חידות מני קדם׃ אשר שמענו ונדעם ואבתינו

ספרו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ספרו לנו : לא נכחד מבניהם לדור אחרון
מספרים תהלות יהוה ועזוזו ונפלאתיו אשר
ה עשה : ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל
אשר צוה את אבותינו להודיעם לבניהם: למען
ידעו דור אחרון בנים יולדו יקמו ויספרו
לבניהם : וישימו באלהים כסלם ולא ישכחו
מעללי אל ומצותיו ינצרו: ולא יהיו כאבותם דור
סורר ומרה דור לא הכין לבו ולא נאמנה את אל
י רוחו: בני אפרים נושקי רומי קשת הפכו ביום
קרב: לא שמרו ברית אלהים ובתורתו מאנו
ללכת: וישכחו עלילותיו ונפלאותיו אשר הראם:
נגד אבותם עשה פלא בארץ מצרים שדה צען :
בקע ים ויעבירם ויצב מים כמו נד: וינחם בענן
טו יומם וכל הלילה באור אש: יבקע צרים במדבר
וישק כתהמות רבה : ויוצא נוזלים מסלע ויורד
כנהרות מים : ויוסיפו עוד לחטא לו למרות
עליון בציה : וינסו אל בלבבם לשאל אכל
לנפשם: וידברו באלהים אמרו היוכל אל לערך
כ שלחן במדבר: הן הכה צור ויזובו מים ונחלים
ישטפו הגם לחם יוכל תת אם יכין שאר לעמו :
לכן שמע יהוה ויתעבר ואש נשקה ביעקב וגם
אף עלה בישראל : כי לא האמינו באלהים ולא
בטחו בישועתו : ויצו שחקים ממעל ודלתי
שמים פתח : וימטר עליהם מן לאכל ודגן
כה שמים נתן למו : לחם אבירים אכל איש צידה
שלח להם לשבע : יסע קדים בשמים וינהג
בעזו תימן : וימטר עליהם כעפר שאר וכחול
ימים עוף כנף : ויפל בקרב מחנהו סביב
למשכנותיו: ויאכלו וישבעו מאד ותאותם יבא
ל להם: לא זרו מתאותם עוד אכלם בפיהם: ואף
אלהים עלה בהם ויהרג במשמניהם ובחורי
ישראל הכריע: בכל זאת חטאו עוד ולא האמינו
בנפלאותיו: ויכל בהבל ימיהם ושנותם בבהלה:
לה אם הרגם ודרשוהו ושבו ושחרו אל: ויזכרו כי
אלהים צורם ואל עליון גאלם: ויפתוהו בפיהם
ובלשונם יכזבו לו : ולבם לא נכון עמו ולא
נאמנו בבריתו: והוא רחום יכפר עון ולא
ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו :
מ ויזכר כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב : כמה
ימרוהו במדבר יעציבוהו בישימון : וישובו
וינסו אל וקדוש ישראל התוו: לא זכרו את ידו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יום אשר פדם מני צר : אשר שם במצרים
אתותיו ומופתיו בשדה צען : ויהפך לדם
יאריהם ונוזליהם בל ישתיון : ישלח בהם ערב
ויאכלם וצפרדע ותשחיתם : ויתן לחסיל יבולם
ויגיעם לארבה : יהרג בברד גפנם ושקמותם
בחנמל : ויסגר לברד בעירם ומקניהם לרשפים
ישלח בם חרון אפו עברה וזעם וצרה משלחת
מלאכי רעים : יפלס נתיב לאפו לא חשך ממות
נפשם וחיתם לדבר הסגיר : ויך כל בכור
במצרים ראשית אונים באהלי חם : ויסע כצא
עמו וינהגם כעדר במדבר : וינחם לבטח ולא
פחדו ואת אויביהם כסה הים : ויביאם אל גבול
קדשו הר זה קנתה ימינו : ויגרש מפניהם גוים
ויפילם בחבל נחלה וישכן באהליהם שבטי
ישראל : וינסו וימרו את אלהים עליון ועדותיו
לא שמרו : ויסגו ויבגדו כאבותם נהפכו כקשת
רמיה : ויכעיסוהו בבמותם ובפסיליהם
יקניאוהו : שמע אלהים ויתעבר וימאס מא
בישראל : ויטש משכן שלו אהל שכן באדם
ויתן לשבי עזו ותפארתו ביד צר : ויסגר לחרב
עמו ובנחלתו התעבר : בחוריו אכלה אש
ובתולתיו לא הוללו : כהניו בחרב נפלו
ואלמנתיו לא תבכינה : ויקץ כישן אדני כגבור
מתרונן מיין : ויך צריו אחור חרפת עולם נתן
למו : וימאס באהל יוסף ובשבט אפרים לא בחר
ויבחר את שבט יהודה את הר ציון אשר אהב
ויבן כמו רמים מקדשו כארץ יסדה לעולם
ויבחר בדוד עבדו ויקחהו ממכלאת צאן : מאחר
עלות הביאו לרעות ביעקב עמו ובישראל
נחלתו : וירעם כתם לבבו ובתבונות כפיו ינחם
עט מזמור לאסף אלהים באו גוים בנחלתך
טמאו את היכל קדשך שמו את ירושלם לעיים
נתנו את נבלת עבדיך מאכל לעוף השמים בשר
חסידיך לחיתו ארץ : שפכו דמם כמים סביבות
ירושלם ואין קובר : היינו חרפה לשכנינו לעג
וקלס לסביבותינו : עד מה יהוה תאנף לנצח
תבער כמו אש קנאתך : שפך חמתך אל הגוים
אשר לא ידעוך ועל ממלכות אשר בשמך לא
קראו : כי אכל את יעקב ואת נוהו השמו :
תזכר לנו עונת ראשנים מהר יקדמונו רחמיך
כי דלונו מאד : עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד
שמ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שמך והצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך:
למה יאמרו הגוים איה אלהיהם יודע בגוים
לעינינו נקמת דם עבדיך השפוך: תבוא לפניך
אנקת אסיר כגדל זרועך הותר בני תמותה:
והשב לשכנינו שבעתים אל חיקם חרפתם
אשר חרפוך אדני: ואנחנו עמך וצאן מרעיתך
נודה לך לעולם לדור ודור נספר תהלתך:
למנצח אל ששנים עדות לאסף מזמור: פ
רעה ישראל האזינה נהג כצאן יוסף ישב
הכרבים הופיעה: לפני אפרים ובנימן ומנשה
עוררה את גבורתך ולכה לישעתה לנו: אלהים
השיבנו והאר פניך ונושעה: יהוה אלהים
צבאות עד מתי עשנת בתפלת עמך: האכלתם
לחם דמעה ותשקמו בדמעות שליש: תשימנו
מדון לשכנינו ואיבינו ילעגו למו: אלהים
צבאות השיבנו והאר פניך ונושעה: גפן
ממצרים תסיע תגרש גוים ותטעה: פנית
לפניה ותשרש שרשיה ותמלא ארץ: כסו הרים
צלה וענפיה ארזי אל: תשלח קצירה עד ים
ואל נהר יונקותיה: למה פרצת גדריה וארוה
כל עברי דרך: יכרסמנה חזיר מיער וזיז שדי
ירענה: אלהים צבאות שוב נא הבט משמים
וראה ופקד גפן זאת: וכנה אשר נטעה
ימינך ועל בן אמצתה לך: שרפה באש כסוחה
מגערת פניך יאבדו: תהי ידך על איש ימינך
על בן אדם אמצת לך: ולא נסוג ממך תחיינו
נ ובשמך נקרא: יהוה אלהים צבאות השיבנו
האר פניך ונושעה:
א למנצח על הגתית לאסף: הרנינו לאלהים פא
עוזנו הריעו לאלהי יעקב: שאו זמרה ותנו
תף כנור נעים עם נבל: תקעו בחדש שופר
ה בכסה ליום חגנו: כי חק לישראל הוא משפט
לאלהי יעקב: עדות ביהוסף שמו בצאתו על
ארץ מצרים שפת לא ידעתי אשמע: הסירותי
מסבל שכמו כפיו מדוד תעברנה: בצרה קראת
ואחלצך אענך בסתר רעם אבחנך על מי מריבה
סלה: שמע עמי ואעידה בך ישראל אם
ו תשמע לי: לא יהיה בך אל זר ולא תשתחוה
לאל נכר: אנכי יהוה אלהיך המעלך מארץ
מצרים הרחב פיך ואמלאהו: ולא שמע עמי
לקולי וישראל לא אבה לי: ואשלחהו
בשרירות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בשרירות לבם ילכו במועצותיהם : לו עמי
שמע לי ישראל בדרכי יהלכו : כמעט אויביהם
אכניע ועל צריהם אשיב ידי : משנאי יהוה
יכחשו לו ויהי עתם לעולם : ויאכילהו מחלב
חטה ומצור דבש אשביעך :

פב מזמור לאסף אלהים נצב בעדת אל בקרב
אלהים ישפט : עד מתי תשפטו עול ופני
רשעים תשאו סלה : שפטו דל ויתום עני ורש
הצדיקו : פלטו דל ואביון מיד רשעים הצילו :
לא ידעו ולא יבינו בחשכה יתהלכו ימוטו כל
מוסדי ארץ : אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון
כלכם : אכן כאדם תמותון וכאחד השרים
תפלו : קומה אלהים שפטה הארץ כי אתה תנחל
בכל הגוים :

פג שיר מזמור לאסף : אלהים אל דמי לך
אל תחרש ואל תשקט אל : כי הנה אויביך
יהמיון ומשנאיך נשאו ראש : על עמך יערימו
סוד ויתיעצו על צפוניך : אמרו לכו ונכחידם
מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד : כי נועצו
לב יחדו עליך ברית יכרתו : אהלי אדום
וישמעאלים מואב והגרים : גבל ועמון ועמלק
פלשת עם ישבי צור : גם אשור נלוה עמם
היו זרוע לבני לוט סלה : עשה להם כמדין
כסיסרא כיבין בנחל קישון : נשמדו בעין דאר
היו דמן לאדמה : שיתמו נדיבמו כערב וכזאב
וכזבח וכצלמנע כל נסיכמו : אשר אמרו נירשה
לנו את נאות אלהים : אלהי שיתמו כגלגל כקש
לפני רוח : כאש תבער יער וכלהבה תלהט
הרים : כן תרדפם בסערך ובסופתך תבהלם :
מלא פניהם קלון ויבקשו שמך יהוה : יבשו
ויבהלו עדי עד ויחפרו ויאבדו : וידעו כי אתה
שמך יהוה לבדך עליון על כל הארץ :

פד למנצח על הגתית לבני קרח מזמור : מה
ידידות משכנותיך יהוה צבאות : נכספה וגם
כלתה נפשי לחצרות יהוה לבי ובשרי ירננו
אל אל חי : גם צפור מצאה בית ודרור קן
לה אשר שתה אפרחיה את מזבחותיך יהוה
צבאות מלכי ואלהי : אשרי יושבי ביתך עוד
יהללוך סלה : אשרי אדם עוז לו בך מסלות
בלבבם : עברי בעמק הבכא מעין ישיתוהו גם
ברכות יעטה מורה : ילכו מחיל אל חיל יראה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אל אלהים בציון ׃ יהוה אלהים צבאות שמעה
תפלתי האזינה אלהי יעקב סלה ׃ מגננו ראה
אלהים והבט פני משיחך ׃ כי טוב יום בחצריך
מאלף בחרתי הסתופף בבית אלהי מדור באהלי
רשע ׃ כי שמש ומגן יהוה אלהים חן וכבוד
יתן יהוה לא ימנע טוב להלכים בתמים ׃
יהוה צבאות אשרי אדם בטח בך ׃

פה למנצח לבני קרח מזמור ׃ רצית יהוה ארצך
שבת שבות יעקב ׃ נשאת עון עמך כסית
כל חטאתם סלה ׃ אספת כל עברתך השיבות
מחרון אפך ׃ שובנו אלהי ישענו והפר כעסך
עמנו ׃ הלעולם תאנף בנו תמשך אפך לדר
ודור ׃ הלא אתה תשוב תחיינו ועמך ישמחו בך ׃
הראנו יהוה חסדך וישעך תתן לנו ׃ אשמעה
מה ידבר האל יהוה כי ידבר שלום אל עמו
ואל חסידיו ואל ישובו לכסלה ׃ אך קרוב
ליראיו ישעו לשכן כבוד בארצנו ׃ חסד ואמת
נפגשו צדק ושלום נשקו ׃ אמת מארץ תצמח
וצדק משמים נשקף ׃ גם יהוה יתן הטוב
וארצנו תתן יבולה ׃ צדק לפניו יהלך וישם
לדרך פעמיו ׃

פו תפלה לדוד הטה יהוה אזנך ענני כי עני
ואביון אני ׃ שמרה נפשי כי חסיד אני
הושע עבדך אתה אלהי הבוטח אליך ׃ חנני
אדני כי אליך אקרא כל היום ׃ שמח נפש עבדך
כי אליך אדני נפשי אשא ׃ כי אתה אדני
טוב וסלח ורב חסד לכל קראיך ׃ האזינה
יהוה תפלתי והקשיבה בקול תחנונותי ׃ ביום
צרתי אקראך כי תענני ׃ אין כמוך באלהים
אדני ואין כמעשיך ׃ כל גוים אשר עשית
יבואו וישתחוו לפניך אדני ויכבדו לשמך ׃ כי
גדול אתה ועשה נפלאות אתה אלהים לבדך ׃
הורני יהוה דרכך אהלך באמתך יחד לבבי ליראה
שמך ׃ אודך אדני אלהי בכל לבבי ואכבדה
שמך לעולם ׃ כי חסדך גדול עלי והצלת
נפשי משאול תחתיה ׃ אלהים זדים קמו עלי
ועדת עריצים בקשו נפשי ולא שמוך לנגדם ׃
ואתה אדני אל רחום וחנון ארך אפים ורב
חסד ואמת ׃ פנה אלי וחנני תנה עזך לעבדך
והושיעה לבן אמתך ׃ עשה עמי אות לטובה ויראו
שנאי ויבשו כי אתה יהוה עזרתני ונחמתני ׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לבני קרח מזמור שיר יסודתו בהררי קדש׃
פז אהב יהוה שערי ציון מכל משכנות יעקב׃
נכבדות מדבר בך עיר האלהים סלה׃ אזכיר
רהב ובבל לידעי הנה פלשת וצור עם כוש
זה ילד שם׃ ולציון יאמר איש ואיש ילד
בה והוא יכוננה עליון׃ יהוה יספר בכתוב
עמים זה ילד שם סלה׃ ושרים כחללים כל
מעיני בך׃
שיר מזמור לבני קרח למנצח על מחלת
פח לענות משכיל להימן האזרחי׃ יהוה אלהי
ישועתי יום צעקתי בלילה נגדך׃ תבוא לפניך
תפלתי הטה אזנך לרנתי׃ כי שבעה ברעות
נפשי וחיי לשאול הגיעו׃ נחשבתי עם יורדי
בור הייתי כגבר אין איל׃ במתים חפשי כמו
חללים שכבי קבר אשר לא זכרתם עוד והמה
מידך נגזרו׃ שתני בבור תחתיות במחשכים
במצלות׃ עלי סמכה חמתך וכל משבריך ענית
סלה׃ הרחקת מידעי ממני שתני תועבות למו
כלא ולא אצא׃ עיני דאבה מני עני קראתיך
יהוה בכל יום שטחתי אליך כפי׃ הלמתים
תעשה פלא אם רפאים יקומו יודוך סלה׃
היספר בקבר חסדך אמונתך באבדון׃ היודע
בחשך פלאך וצדקתך בארץ נשיה׃ ואני אליך
יהוה שועתי ובבקר תפלתי תקדמך׃ למה יהוה
תזנח נפשי תסתיר פניך ממני׃ עני אני וגוע
מנער נשאתי אמיך אפונה׃ עלי עברו חרוניך
בעותיך צמתתוני׃ סבוני כמים כל היום הקיפו
עלי יחד׃ הרחקת ממני אהב ורע מידעי
מחשך׃
פט משכיל לאיתן האזרחי׃ חסדי יהוה עולם
אשירה לדר ודר אודיע אמונתך בפי׃ כי אמרתי
עולם חסד יבנה שמים תכן אמונתך בהם׃
כרתי ברית לבחירי נשבעתי לדוד עבדי׃ עד
עולם אכין זרעך ובניתי לדר ודור כסאך סלה׃
ויודו שמים פלאך יהוה אף אמונתך בקהל
קדשים׃ כי מי בשחק יערך ליהוה ידמה
ליהוה בבני אלים׃ אל נערץ בסוד קדשים
רבה ונורא על כל סביביו׃ יהוה אלהי צבאות
מי כמוך חסין יה ואמונתך סביבותיך׃ אתה
מושל בגאות הים בשוא גליו אתה תשבחם׃
אתה דכאת כחלל רהב בזרוע עזך פזרת אויביך׃
לך

לך שמים אף לך ארץ תבל ומלאה אתה יסדתם׃
צפון וימין אתה בראתם תבור וחרמון בשמך
ירננו׃ לך זרוע עם גבורה תעז ידך תרום
ימינך׃ צדק ומשפט מכון כסאך חסד ואמת
יקדמו פניך׃ אשרי העם יודעי תרועה יהוה
באור פניך יהלכון׃ בשמך יגילון כל היום
ובצדקתך ירומו׃ כי תפארת עזמו אתה וברצונך
תרים קרננו׃ כי ליהוה מגננו ולקדוש ישראל
ב מלכנו׃ אז דברת בחזון לחסידך ותאמר שויתי
עזר על גבור הרימותי בחור מעם׃ מצאתי
דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו׃ אשר ידי
תכון עמו אף זרועי תאמצנו׃ לא ישא אויב
בו ובן עולה לא יעננו׃ וכתותי מפניו צריו
ומשנאיו אגוף׃ ואמונתי וחסדי עמו ובשמי
תרום קרנו׃ ושמתי בים ידו ובנהרות ימינו׃
הוא יקראני אבי אתה אלי וצור ישועתי׃ אף
אני בכור אתנהו עליון למלכי ארץ׃ לעולם
אשמור לו חסדי ובריתי נאמנת לו׃ ושמתי
לעד זרעו וכסאו כימי שמים׃ אם יעזבו בניו
תורתי ובמשפטי לא ילכון׃ אם חקתי יחללו
ומצותי לא ישמרו׃ ופקדתי בשבט פשעם
ובנגעים עונם׃ וחסדי לא אפיר מעמו ולא
אשקר באמונתי׃ לא אחלל בריתי ומוצא שפתי
לא אשנה׃ אחת נשבעתי בקדשי אם לדוד
אכזב׃ זרעו לעולם יהיה וכסאו כשמש נגדי׃
כירח יכון עולם ועד בשחק נאמן סלה׃ ואתה
ט זנחת ותמאס התעברת עם משיחך׃ נארתה
ברית עבדך חללת לארץ נזרו׃ פרצת כל גדרתיו
שמת מבצריו מחתה׃ שסהו כל עברי דרך
היה חרפה לשכניו׃ הרימות ימין צריו
השמחת כל אויביו׃ אף תשיב צור חרבו ולא
ה הקמתו במלחמה׃ השבת מטהרו וכסאו לארץ
מגרתה׃ הקצרת ימי עלומיו העטית עליו
בושה סלה׃ עד מה יהוה תסתר לנצח תבער
כמו אש חמתך׃ זכר אני מה חלד על מה
שוא בראת כל בני אדם׃ מי גבר יחיה ולא
ב יראה מות ימלט נפשו מיד שאול סלה׃ איה
חסדיך הראשנים אדני נשבעת לדוד באמונתך׃
זכר אדני חרפת עבדיך שאתי בחיקי כל רבים
עמים׃ אשר חרפו אויביך יהוה אשר חרפו
עקבות משיחך׃ ברוך יהוה לעולם אמן ואמן׃

תפלה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

צ תפלה למשה איש האלהים אדני מעון
אתה היית לנו בדר ודר : בטרם הרים ילדו
ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד עולם אתה אל:
תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם :
כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבר
ואשמורה בלילה : זרמתם שנה יהיו בבקר
כחציר יחלף : בבקר יציץ וחלף לערב ימולל
ויבש : כי כלינו באפך ובחמתך נבהלנו : שת
עונותינו לנגדך עלמנו למאור פניך : כי כל
ימינו פנו בעברתך כלינו שנינו כמו הגה : ימי
שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות
שמונים שנה ורהבם עמל ואון כי גז חיש
ונעפה : מי יודע עז אפך וכיראתך עברתך :
למנות ימינו כן הודע ונביא לבב חכמה :
שובה יהוה עד מתי והנחם על עבדיך : שבענו
בבקר חסדך ונרננה ונשמחה בכל ימינו :
שמחנו כימות עניתנו שנות ראינו רעה : יראה
אל עבדיך פעלך והדרך על בניהם : ויהי
נעם יהוה אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה
עלינו ומעשה ידינו כוננהו :

צא ישב בסתר עליון בצל שדי יתלונן : אמר
ליהוה מחסי ומצודתי אלהי אבטח בו : כי הוא
יצילך מפח יקוש מדבר הוות : באברתו יסך
לך ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו : לא
תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם : מדבר
באפל יהלך מקטב ישוד צהרים : יפל מצדך
אלף ורבבה מימינך אליך לא יגש : רק בעיניך
תביט ושלמת רשעים תראה : כי אתה יהוה
מחסי עליון שמת מעונך : לא תאנה אליך
רעה ונגע לא יקרב באהלך : כי מלאכיו יצוה
לך לשמרך בכל דרכיך : על כפים ישאונך פן
תגוף באבן רגלך : על שחל ופתן תדרך תרמס
כפיר ותנין : כי בי חשק ואפלטהו אשגבהו
כי ידע שמי : יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה
אחלצהו ואכבדהו : ארך ימים אשביעהו
ואראהו בישועתי :

צב מזמור שיר ליום השבת : טוב להודות
ליהוה ולזמר לשמך עליון : להגיד בבקר
חסדך ואמונתך בלילות : עלי עשור ועלי נבל
עלי הגיון בכנור : כי שמחתני יהוה בפעלך
במעשי ידיך ארנן : מה גדלו מעשיך יהוה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מאד עמקו מחשבתיך ׃ איש בער לא ידע
וכסיל לא יבין את זאת ׃ בפרח רשעים
כמו עשב ויציצו כל פעלי און להשמדם עדי
עד ׃ ואתה מרום לעולם יהוה ׃ כי הנה
איביך יהוה כי הנה איביך יאבדו יתפרדו כל
פעלי און ׃ ותרם כראים קרני בלתי בשמן
רענן ׃ ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים
תשמענה אזני׃ צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון
ישגה ׃ שתולים בבית יהוה בחצרות
אלהינו יפריחו ׃ עוד ינובון בשיבה דשנים
ורעננים יהיו׃ להגיד כי ישר יהוה צורי ולא
עולתה בו ׃

יהוה מלך גאות לבש לבש יהוה עז צג
התאזר אף תכון תבל בל תמוט ׃ נכון כסאך
מאז מעולם אתה ׃ נשאו נהרות יהוה נשאו
נהרות קולם ישאו נהרות דכים ׃ מקלות מים
רבים אדירים משברי ים אדיר במרום יהוה ׃
עדתיך נאמנו מאד לביתך נאוה קדש יהוה
לארך ימים ׃

אל נקמות יהוה אל נקמות הופיע׃ הנשא צד
שפט הארץ השב גמול על גאים ׃ עד מתי
רשעים יהוה עד מתי רשעים יעלזו ׃ יביעו
ידברו עתק יתאמרו כל פעלי און ׃ עמך יהוה
ידכאו ונחלתך יענו׃ אלמנה וגר יהרגו ויתומים
ירצחו׃ ויאמרו לא יראה יה ולא יבין אלהי
יעקב ׃ בינו בערים בעם וכסילים מתי תשכילו
הנטע אזן הלא ישמע אם יצר עין הלא יביט׃
היסר גוים הלא יוכיח המלמד אדם דעת׃
יהוה ידע מחשבות אדם כי המה הבל ׃ אשרי
הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו׃
להשקיט לו מימי רע עד יכרה לרשע שחת׃
כי לא יטש יהוה עמו ונחלתו לא יעזב ׃ כי
עד צדק ישוב משפט ואחריו כל ישרי לב׃ מי
יקום לי עם מרעים מי יתיצב לי עם פעלי
און ׃ לולי יהוה עזרתה לי כמעט שכנה דומה
נפשי ׃ אם אמרתי מטה רגלי חסדך יהוה
יסעדני׃ ברב שרעפי בקרבי תנחומיך ישעשעו
נפשי ׃ היחברך כסא הוות יצר עמל עלי חק׃
יגודו על נפש צדיק ודם נקי ירשיעו׃ ויהי יהוה
לי למשגב ואלהי לצור מחסי ׃ וישב עליהם את
אונם וברעתם יצמיתם יצמיתם יהוה אלהינו ׃
לכו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

צה לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו:
נקדמה פניו בתודה בזמרות נריע לו: כי
אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים: אשר
בידו מחקרי ארץ ותועפות הרים לו: אשר
לו הים והוא עשהו ויבשת ידיו יצרו: באו
נשתחוה ונכרעה נברכה לפני יהוה עשנו:
כי הוא אלהינו ואנחנו עם מרעיתו וצאן ידו
היום אם בקלו תשמעו: אל תקשו לבבכם
כמריבה כיום מסה במדבר: אשר נסוני
אבותיכם בחנוני גם ראו פעלי: ארבעים שנה
אקוט בדור ואמר עם תעי לבב הם והם לא ידעו
דרכי: אשר נשבעתי באפי אם יבאון אל
מנוחתי:

צו שירו ליהוה שיר חדש שירו ליהוה כל
הארץ: שירו ליהוה ברכו שמו בשרו מיום
ליום ישועתו: ספרו בגוים ° כבודו בכל העמים
נפלאותיו: כי גדול יהוה ומהלל מאד נורא
הוא על כל אלהים: כי כל אלהי העמים
אלילים ויהוה שמים עשה: הוד והדר לפניו
עז ותפארת במקדשו: הבו ליהוה משפחות
עמים הבו ליהוה כבוד ועז: הבו ליהוה כבוד
שמו שאו מנחה ובאו לחצרותיו: השתחוו
ליהוה בהדרת קדש חילו מפניו כל הארץ:
אמרו בגוים יהוה מלך אף תכון תבל בל תמוט
ידין עמים במישרים: ישמחו השמים ותגל
הארץ ירעם הים ומלאו: יעלז שדי וכל אשר
בו אז ירננו כל עצי יער: לפני יהוה כי בא
כי בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים
באמונתו:

צז יהוה מלך תגל הארץ ישמחו איים רבים:
ענן וערפל סביביו צדק ומשפט מכון כסאו:
אש לפניו תלך ותלהט סביב צריו: האירו
ברקיו תבל ראתה ותחל הארץ: הרים כדונג
נמסו מלפני יהוה מלפני אדון כל הארץ: הגידו
השמים צדקו וראו כל העמים כבודו: יבשו
כל עבדי פסל המתהללים באלילים השתחוו
לו כל אלהים: שמעה ותשמח ציון ותגלנה
בנות יהודה למען משפטיך יהוה: כי אתה
יהוה עליון על כל הארץ מאד נעלית על כל
אלהים: אהבי יהוה שנאו רע שמר נפשות
חסידיו מיד רשעים יצילם: אור זרע לצדיק
ולישרי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ולישרי לב שמחה: שמחו צדיקים ביהוה
והודו לזכר קדשו:
צח מזמור שירו ליהוה שיר חדש כי נפלאות
עשה הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו: הודיע
יהוה ישועתו לעיני הגוים גלה צדקתו: זכר
חסדו ואמונתו לבית ישראל ראו כל אפסי ארץ
את ישועת אלהינו: הריעו ליהוה כל הארץ
פצחו ורננו וזמרו: זמרו ליהוה בכנור בכנור
וקול זמרה: בחצצרות וקול שופר הריעו לפני
המלך יהוה: ירעם הים ומלאו תבל וישבי
בה: נהרות ימחאו כף יחד הרים ירננו:
לפני יהוה כי בא לשפט הארץ ישפט תבל
בצדק ועמים במישרים:
צט יהוה מלך ירגזו עמים ישב כרובים תנוט
הארץ: יהוה בציון גדול ורם הוא על כל העמים:
יודו שמך גדול ונורא קדוש הוא: ועז מלך
משפט אהב אתה כוננת מישרים משפט וצדקה
ביעקב אתה עשית: רוממו יהוה אלהינו
והשתחוו להדום רגליו קדוש הוא: משה ואהרן
בכהניו ושמואל בקראי שמו קראים אל יהוה
והוא יענם: בעמוד ענן ידבר אליהם שמרו
עדתיו וחק נתן למו: יהוה אלהינו אתה עניתם
אל נשא היית להם ונקם על עלילותם: רוממו
יהוה אלהינו והשתחוו להר קדשו כי קדוש
יהוה אלהינו:
ק מזמור לתודה הריעו ליהוה כל הארץ: עבדו
את יהוה בשמחה באו לפניו ברננה: דעו כי
יהוה הוא אלהים הוא עשנו ולא אנחנו עמו וצאן
מרעיתו: באו שעריו בתודה חצרתיו בתהלה
הודו לו ברכו שמו: כי טוב יהוה לעולם חסדו
ועד דר ודר אמונתו:
קא לדוד מזמור חסד ומשפט אשירה לך יהוה
אזמרה: אשכילה בדרך תמים מתי תבוא אלי
אתהלך בתם לבבי בקרב ביתי: לא אשית לנגד
עיני דבר בליעל עשה סטים שנאתי לא ידבק
בי: לבב עקש יסור ממני רע לא אדע: מלושני
בסתר רעהו אותו אצמית גבה עינים ורחב לבב
אותו לא אוכל: עיני בנאמני ארץ לשבת עמדי
הלך בדרך תמים הוא ישרתני: לא ישב בקרב
ביתי עשה רמיה דבר שקרים לא יכון לנגד
עיני: לבקרים אצמית כל רשעי ארץ להכרית

מעיר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מעיר יהוה כל פעלי און:

קב תפלה לעני כי יעטף ולפני יהוה ישפך
שיחו: יהוה שמעה תפלתי ושועתי אליך תבוא
אל תסתר פניך ממני ביום צר לי הטה אלי אזנך
ביום אקרא מהר ענני: כי כלו בעשן ימי
ועצמותי כמוקד נחרו: הוכה כעשב ויבש
לבי כי שכחתי מאכל לחמי: מקול אנחתי דבקה
עצמי לבשרי: דמיתי לקאת מדבר הייתי כבו
חרבות: שקדתי ואהיה כצפור בודד על גג: כ
היום חרפוני אויבי מהוללי בי נשבעו: כי אפ
כלחם אכלתי ושקוי בבכי מסכתי: מפני זעמ
וקצפך כי נשאתני ותשליכני: ימי כצל נט
ואני כעשב איבש: ואתה יהוה לעולם תש
וזכרך לדר ודר: אתה תקום תרחם ציון כי ע
לחננה כי בא מועד: כי רצו עבדיך את אבני
ואת עפרה יחננו: וייראו גוים את שם יהוה וכ
מלכי הארץ את כבודך: כי בנה יהוה ציון נרא
בכבודו: פנה אל תפלת הערער ולא בזה את
תפלתם: תכתב זאת לדור אחרון ועם נברא יה
יה: כי השקיף ממרום קדשו יהוה משמים
ארץ הביט: לשמע אנקת אסיר לפתח ב
תמותה: לספר בציון שם יהוה ותהל
בירושלם: בהקבץ עמים יחדו וממלכות לע
את יהוה: ענה בדרך כחי קצר ימי: אמר אלי
תעלני בחצי ימי בדור דורים שנותיך: לפנ
הארץ יסדת ומעשה ידיך שמים: המה יאב
ואתה תעמד וכלם כבגד יבלו כלבוש תחליפ
ויחלפו: ואתה הוא ושנותיך לא יתמו: ב
עבדיך ישכנו וזרעם לפניך יכון:

קג לדוד ברכי נפשי את יהוה וכל קרבי את
קדשו: ברכי נפשי את יהוה ואל תשכחי
גמוליו: הסלח לכל עונכי הרפא לכל תחלואי
הגואל משחת חייכי המעטרכי חסד ורחמי
המשביע בטוב עדיך תתחדש כנשר נעורי
עשה צדקות יהוה ומשפטים לכל עשוקי
יודיע דרכיו למשה לבני ישראל עלילות
רחום וחנון יהוה ארך אפים ורב חסד: לא לנ
יריב ולא לעולם יטור: לא כחטאינו עשה
ולא כעונתינו גמל עלינו: כי כגבה שמים
הארץ גבר חסדו על יראיו: כרחק מזרח ממ
הרחיק ממנו את פשעינו: כרחם אב על ב

יהוה על יראיו: כי הוא ידע יצרנו זכור כי
עפר אנחנו: אנוש כחציר ימיו כציץ השדה כן
יציץ: כי רוח עברה בו ואיננו ולא יכירנו עוד
מקומו: וחסד יהוה מעולם ועד עולם על יראיו
וצדקתו לבני בנים: לשמרי בריתו ולזכרי פקדיו
לעשותם: יהוה בשמים הכין כסאו ומלכותו
בכל משלה: ברכו יהוה מלאכיו גברי כח עשי
דברו לשמע בקול דברו: ברכו יהוה כל צבאיו
משרתיו עשי רצונו: ברכו יהוה כל מעשיו
בכל מקמות ממשלתו ברכי נפשי את יהוה:

קד ברכי נפשי את יהוה יהוה אלהי גדלת
מאד הוד והדר לבשת: עטה אור כשלמה נוטה
שמים כיריעה: המקרה במים עליותיו השם
עבים רכובו המהלך על כנפי רוח: עשה מלאכיו
רוחות משרתיו אש להט: יסד ארץ על מכוניה
בל תמוט עולם ועד: תהום כלבוש כסיתו על
הרים יעמדו מים: מן גערתך ינוסון מן קול
רעמך יחפזון: יעלו הרים ירדו בקעות אל
מקום זה יסדת להם: גבול שמת בל יעברון בל
ישבון לכסות הארץ: המשלח מעינים
בנחלים בין הרים יהלכון: ישקו כל חיתו
שדי ישברו פראים צמאם: עליהם עוף השמים
ישכון מבין עפאים יתנו קול: משקה הרים
מעליותיו מפרי מעשיך תשבע הארץ: מצמיח
חציר לבהמה ועשב לעבדת האדם להוציא לחם
מן הארץ: ויין ישמח לבב אנוש להצהיל
פנים משמן ולחם לבב אנוש יסעד: ישבעו
עצי יהוה ארזי לבנון אשר נטע: אשר שם
צפרים יקננו חסידה ברושים ביתה: הרים
הגבהים ליעלים סלעים מחסה לשפנים: עשה
ירח למועדים שמש ידע מבואו: תשת חשך
ויהי לילה בו תרמש כל חיתו יער: הכפירים
שאגים לטרף ולבקש מאל אכלם: תזרח השמש
יאספון ואל מעונתם ירבצון: יצא אדם
לפעלו ולעבדתו עדי ערב: מה רבו מעשיך
יהוה כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך:
זה הים גדול ורחב ידים שם רמש ואין מספר
חיות קטנות עם גדלות: שם אניות יהלכון
לויתן זה יצרת לשחק בו: כלם אליך ישברון
לתת אכלם בעתו: תתן להם ילקטון תפתח ידך
ישבעון טוב: תסתיר פניך יבהלון תסף רוחם

יגועון ואל עפרם ישובון ׃ תשלח רוח
יבראון ותחדש פני אדמה ׃ יהי כבוד יהוה
לעולם ישמח יהוה במעשיו ׃ המביט לאר
ותרעד יגע בהרים ויעשנו ׃ אשירה ליהוה
בחיי אזמרה לאלהי בעודי ׃ יערב עליו שיח
אנכי אשמח ביהוה ׃ יתמו חטאים מן האר
ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את יהו
הללו יה ׃

קה הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים
עלילותיו ׃ שירו לו זמרו לו שיחו בכ
נפלאתיו ׃ התהללו בשם קדשו ישמח
מבקשי יהוה ׃ דרשו יהוה ועזו בקשו פנ
תמיד ׃ זכרו נפלאתיו אשר עשה מפ
ומשפטי פיו ׃ זרע אברהם עבדו בני יעק
בחיריו ׃ הוא יהוה אלהינו בכל הארץ משפטי
זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור ׃ א
כרת את אברהם ושבועתו לישחק ׃ ויעמיד
ליעקב לחק לישראל ברית עולם ׃ לאמר
אתן את ארץ כנען חבל נחלתכם ׃ בהיותם מ
מספר כמעט וגרים בה ׃ ויתהלכו מגוי אל ג
ממלכה אל עם אחר ׃ לא הניח אדם לעשק
ויוכח עליהם מלכים ׃ אל תגעו במשי
ולנביאי אל תרעו ׃ ויקרא רעב על הארץ
מטה לחם שבר ׃ שלח לפניהם איש לעבד נמ
יוסף ׃ ענו בכבל רגליו ברזל באה נפשו ׃
עת בא דברו אמרת יהוה צרפתהו ׃ שלח מ
ויתירהו משל עמים ויפתחהו ׃ שמו א
לביתו ומשל בכל קנינו ׃ לאסר שריו בנפ
וזקניו יחכם ׃ ויבא ישראל מצרים ויע
גר בארץ חם ׃ ויפר את עמו מאד ויעצמ
מצריו ׃ הפך לבם לשנא עמו להתנכל בעבד
שלח משה עבדו אהרן אשר בחר בו ׃ שמו
דברי אתותיו ומופתים בארץ חם ׃ שלח ח
ויחשך ולא מרו את דבריו ׃ הפך את מימיה
לדם וימת את דגתם ׃ שרץ ארצם צפרדעי
בחדרי מלכיהם ׃ אמר ויבא ערב כנים ב
גבולם ׃ נתן גשמיהם ברד אש להבות בארצ
ויך גפנם ותאנתם וישבר עץ גבולם ׃ א
ויבא ארבה וילק ואין מספר ׃ ויאכל כל ע
בארצם ויאכל פרי אדמתם ׃ ויך כל ב
בארצם ראשית לכל אונם ׃ ויוציאם ב

וז

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וזהב ואין בשבטיו כושל: שמח מצרים בצאתם
כי נפל פחדם עליהם: פרש ענן למסך ואש
להאיר לילה: שאל ויבא שלו ולחם שמים
ישביעם: פתח צור ויזובו מים הלכו בציות
נהר: כי זכר את דבר קדשו את אברהם עבדו:
ויוצא עמו בששון ברנה את בחיריו: ויתן
להם ארצות גוים ועמל לאמים יירשו: בעבור
ישמרו חקיו ותורתיו ינצרו הללו יה:
הללו יה הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו: קו
מי ימלל גבורות יהוה ישמיע כל תהלתו: אשרי
שמרי משפט עשה צדקה בכל עת: זכרני יהוה
ברצון עמך פקדני בישועתך: לראות בטובת
בחיריך לשמח בשמחת גויך להתהלל עם נחלתך:
חטאנו עם אבותינו העוינו הרשענו: אבותינו
במצרים לא השכילו נפלאותיך לא זכרו את
רוב חסדיך וימרו על ים בים סוף: ויושיעם
למען שמו להודיע את גבורתו: ויגער בים
סוף ויחרב ויוליכם בתהמות כמדבר: ויושיעם
מיד שונא ויגאלם מיד אויב: ויכסו מים
צריהם אחד מהם לא נותר: ויאמינו בדבריו
ישירו תהלתו: מהרו שכחו מעשיו לא חכו
לעצתו: ויתאוו תאוה במדבר וינסו אל
בישימון: ויתן להם שאלתם וישלח רזון
בנפשם: ויקנאו למשה במחנה לאהרן קדוש
יהוה: תפתח ארץ ותבלע דתן ותכס על עדת
אבירם: ותבער אש בעדתם להבה תלהט רשעים:
יעשו עגל בחרב וישתחוו למסכה: וימירו
את כבודם בתבנית שור אכל עשב: שכחו אל
מושיעם עשה גדלות במצרים: נפלאות בארץ
חם נוראות על ים סוף: ויאמר להשמידם לולי
משה בחירו עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו
מהשחית: וימאסו בארץ חמדה לא האמינו
לדברו: וירגנו באהליהם לא שמעו בקול יהוה:
וישא ידו להם להפיל אותם במדבר: ולהפיל
זרעם בגוים ולזרותם בארצות: ויצמדו
לבעל פעור ויאכלו זבחי מתים: ויכעיסו
במעלליהם ותפרץ בם מגפה: ויעמד פינחס
ויפלל ותעצר המגפה: ותחשב לו לצדקה לדר
ודר עד עולם: ויקציפו על מי מריבה וירע
למשה בעבורם: כי המרו את רוחו ויבטא
בשפתיו: לא השמידו את העמים אשר אמר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהוה להם ׃ ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם ׃
ויעבדו את עצביהם ויהיו להם למוקש ׃
ויזבחו את בניהם ואת בנותיהם לשדים ׃
וישפכו דם נקי דם בניהם ובנותיהם אשר זבחו
לעצבי כנען ותחנף הארץ בדמים ׃ ויטמאו
במעשיהם ויזנו במעלליהם ׃ ויחר אף יהוה
בעמו ויתעב את נחלתו ׃ ויתנם ביד גוים
וימשלו בהם שנאיהם ׃ וילחצום אויביהם ויכנעו
תחת ידם ׃ פעמים רבות יצילם והמה ימרו
בעצתם וימכו בעונם ׃ וירא בצר להם בשמעו
את רנתם ׃ ויזכר להם בריתו וינחם כרב חסדו ׃
ויתן אותם לרחמים לפני כל שוביהם ׃
הושיענו יהוה אלהינו וקבצנו מן הגוים
להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך ׃ ברוך
יהוה אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר
כל העם אמן הללו יה ׃

קז הדו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו ׃ יאמרו
גאולי יהוה אשר גאלם מיד צר ׃ ומארצות
קבצם ממזרח וממערב מצפון ומים ׃ תעו
במדבר בישימון דרך עיר מושב לא מצאו ׃
רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף ׃ ויצעקו
אל יהוה בצר להם ממצוקותיהם יצילם ׃
וידריכם בדרך ישרה ללכת אל עיר מושב ׃ יודו
ליהוה חסדו ונפלאותיו לבני אדם ׃ כי השביע
נפש שוקקה ונפש רעבה מלא טוב ׃ ישבי
חשך וצלמות אסירי עני וברזל ׃ כי המרו אמרי
אל ועצת עליון נאצו ׃ ויכנע בעמל לבם כשלו
ואין עזר ׃ ויזעקו אל יהוה בצר להם
ממצוקותיהם יושיעם ׃ יוציאם מחשך
וצלמות ומוסרותיהם ינתק ׃ יודו ליהוה
חסדו ונפלאותיו לבני אדם ׃ כי שבר דלתות
נחשת ובריחי ברזל גדע ׃ אוילים מדרך
פשעם ומעונתיהם יתענו ׃ כל אכל תתעב
נפשם ויגיעו עד שערי מות ׃ ויזעקו אל יהוה
בצר להם ממצוקותיהם יושיעם ׃ ישלח דברו
וירפאם וימלט משחיתותם ׃ יודו ליהוה חסדו
ונפלאותיו לבני אדם ׃ ויזבחו זבחי תודה
ויספרו מעשיו ברנה ׃ יורדי הים באניות
עשי מלאכה במים רבים ׃ המה ראו מעשי
יהוה ונפלאותיו במצולה ׃ ויאמר ויעמד רוח
סערה ותרומם גליו ׃ יעלו שמים ירדו תהומות
נפשם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נפשם ברעה תתמוגג׃ יחוגו וינועו כשכור
וכל חכמתם תתבלע׃ ויצעקו אל יהוה בצר
להם וממצוקותיהם יוציאם׃ יקם סערה
לדממה ויחשו גליהם׃ וישמחו כי ישתקו
וינחם אל מחוז חפצם׃ יודו ליהוה חסדו
ונפלאותיו לבני אדם׃ וירוממוהו בקהל עם
ובמושב זקנים יהללוהו׃ ישם נהרות למדבר
ומצאי מים לצמאון׃ ארץ פרי למלחה מרעת
יושבי בה׃ ישם מדבר לאגם מים וארץ ציה
למצאי מים׃ ויושב שם רעבים ויכוננו עיר
מושב׃ ויזרעו שדות ויטעו כרמים ויעשו פרי
תבואה׃ ויברכם וירבו מאד ובהמתם לא
ימעיט׃ וימעטו וישחו מעצר רעה ויגון׃ שפך
בוז על נדיבים ויתעם בתהו לא דרך׃ וישגב
אביון מעוני וישם כצאן משפחות׃ יראו
ישרים וישמחו וכל עולה קפצה פיה׃ מי חכם
וישמר אלה ויתבוננו חסדי יהוה׃

קח　שיר מזמור לדוד׃ נכון לבי אלהים
אשירה ואזמרה אף כבודי׃ עורה הנבל וכנור
אעירה שחר׃ אודך בעמים יהוה ואזמרך
בלאמים׃ כי גדול מעל שמים חסדך ועד
שחקים אמתך׃ רומה על שמים אלהים ועל כל
הארץ כבודך׃ למען יחלצון ידידיך הושיעה
ימינך ועננו׃ אלהים דבר בקדשו אעלזה
אחלקה שכם ועמק סכות אמדד׃ לי גלעד לי
מנשה ואפרים מעוז ראשי יהודה מחקקי׃
מואב סיר רחצי על אדום אשליך נעלי עלי פלשת
אתרועע׃ מי יבלני עיר מבצר מי נחני עד
אדום׃ הלא אלהים זנחתנו ולא תצא אלהים
בצבאתינו׃ הבה לנו עזרת מצר ושוא תשועת
אדם׃ באלהים נעשה חיל והוא יבוס צרינו׃

קט　למנצח לדוד מזמור אלהי תהלתי אל תחרש׃
כי פי רשע ופי מרמה עלי פתחו דברו אתי
לשון שקר׃ ודברי שנאה סבבוני וילחמוני
חנם׃ תחת אהבתי ישטנוני ואני תפלה׃
וישימו עלי רעה תחת טובה ושנאה תחת
אהבתי׃ הפקד עליו רשע ושטן יעמד על ימינו׃
בהשפטו יצא רשע ותפלתו תהיה לחטאה׃
יהיו ימיו מעטים פקדתו יקח אחר׃ יהיו בניו
יתומים ואשתו אלמנה׃ ונוע ינועו בניו
ושאלו ודרשו מחרבותיהם׃ ינקש נושה

לכל אשר לו ויבזו זרים יגיעו : אל יהי לו משך
חסד ואל יהי חונן ליתומיו : יהי אחריתו
להכרית בדור אחר ימח שמם: יזכר עון אבתיו
אל יהוה וחטאת אמו אל תמח: יהיו נגד יהוה
תמיד ויכרת מארץ זכרם : יען אשר לא זכר
עשות חסד וירדף איש עני ואביון ונכאה לבב
למותת: ויאהב קללה ותבואהו ולא חפץ
בברכה ותרחק ממנו: וילבש קללה כמדו ותבא
כמים בקרבו וכשמן בעצמותיו : תהי לו כבגד
יעטה ולמזח תמיד יחגרה: זאת פעלת שטני
מאת יהוה והדברים רע על נפשי: ואתה
יהוה אדני עשה אתי למען שמך כי טוב חסדך
הצילני : כי עני ואביון אנכי ולבי חלל בקרבי:
כצל כנטותו נהלכתי ננערתי כארבה : ברכי
כשלו מצום ובשרי כחש משמן: ואני הייתי
חרפה להם יראוני יניעון ראשם : עזרני יהוה
אלהי הושיעני כחסדך : וידעו כי ידך זאת
אתה יהוה עשיתה : יקללו המה ואתה תברך
קמו ויבשו ועבדך ישמח: ילבשו שוטני כלמה
ויעטו כמעיל בשתם : אודה יהוה מאד בפי
ובתוך רבים אהללנו : כי יעמד לימין אביון
להושיע משפטי נפשו :

קי לדוד מזמור נאם יהוה לאדני שב לימיני עד
אשית איביך הדם לרגליך : מטה עזך ישלח
יהוה מציון רדה בקרב איביך : עמך נדבת
ביום חילך בהדרי קדש מרחם משחר לך טל
ילדתך : נשבע יהוה ולא ינחם אתה כהן לעולם
על דברתי מלכי צדק : אדני על ימינך מחץ
ביום אפו מלכים : ידין בגוים מלא גויות
מחץ ראש על ארץ רבה: מנחל בדרך ישתה על
כן ירים ראש :

קיא הללו יה אודה יהוה בכל לבב בסוד ישרים
ועדה : גדלים מעשי יהוה דרושים לכל
חפציהם: הוד והדר פעלו וצדקתו עמדת לעד
זכר עשה לנפלאתיו חנון ורחום יהוה : טרף
נתן ליראיו יזכר לעולם בריתו : כח מעשיו
הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים : מעשי
ידיו אמת ומשפט נאמנים כל פקודיו:
סמוכים לעד לעולם עשוים באמת וישר:
פדות שלח לעמו צוה לעולם בריתו קדוש
ונורא שמו: ראשית חכמה יראת יהוה
שכל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שכל טוב לכל עשיהם תהלתו עמדת לעד :
קי הללו יה אשרי איש ירא את יהוה במצותיו
חפץ מאד : גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים
יברך : הון ועשר בביתו וצדקתו עומדת
לעד : זרח בחשך אור לישרים חנון ורחום
וצדיק : טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו
במשפט : כי לעולם לא ימוט לזכר עולם יהיה
צדיק : משמועה רעה לא יירא נכון לבו בטח
ביהוה : סמוך לבו לא יירא עד אשר יראה
בצריו : פזר נתן לאביונים צדקתו עמדת לעד
קרנו תרום בכבוד : רשע יראה וכעס שניו
יחרק ונמס תאות רשעים תאבד :
קיג הללו יה הללו עבדי יהוה הללו את שם יהוה :
יהי שם יהוה מברך מעתה ועד עולם : ממזרח
שמש עד מבואו מהלל שם יהוה : רם על כל
גוים יהוה על השמים כבודו : מי כיהוה
אלהינו המגביהי לשבת : המשפילי לראות
בשמים ובארץ : מקימי מעפר דל מאשפת
ירים אביון : להושיבי עם נדיבים עם נדיבי
עמו : מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה
הללויה :
קיד בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לעז :
היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו : הים
ראה וינס הירדן יסב לאחור : ההרים רקדו
כאלים גבעות כבני צאן : מה לך הים כי תנוס
הירדן תסב לאחור : ההרים תרקדו כאילים
גבעות כבני צאן : מלפני אדון חולי ארץ
מלפני אלוה יעקב : ההפכי הצור אגם מים
חלמיש למעינו מים :
קטו לא לנו יהוה לא לנו כי לשמך תן כבוד על
חסדך על אמתך : למה יאמרו הגוים איה נא
אלהיהם : ואלהינו בשמים כל אשר חפץ עשה :
עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם : פה להם
ולא ידברו עינים להם ולא יראו : אזנים
להם ולא ישמעו אף להם ולא יריחון : ידיהם
ולא ימישון רגליהם ולא יהלכו לא יהגו
בגרונם : כמוהם יהיו עשיהם כל אשר בטח
בהם : ישראל בטח ביהוה עזרם ומגנם הוא :
בית אהרן בטחו ביהוה עזרם ומגנם הוא :
יראי יהוה בטחו ביהוה עזרם ומגנם הוא :
יהוה זכרנו יברך יברך את בית ישראל יברך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

את בית אהרן: יברך יראי יהוה הקטנים עם
הגדלים: יסף יהוה עליכם עליכם ועל בניכם:
ברוכים אתם ליהוה עשה שמים וארץ:
השמים שמים ליהוה והארץ נתן לבני אדם:
לא המתים יהללו יה ולא כל ירדי דומה: ואנחנו
נברך יה מעתה ועד עולם הללו יה:

קיו אהבתי כי ישמע יהוה את קולי תחנוני: כי
הטה אזנו לי ובימי אקרא: אפפוני חבלי מות
ומצרי שאול מצאוני צרה ויגון אמצא: ובשם
יהוה אקרא אנה יהוה מלטה נפשי: חנון יהוה
וצדיק ואלהינו מרחם: שמר פתאים יהוה
דלותי ולי יהושיע: שובי נפשי למנוחיכי כי
יהוה גמל עליכי: כי חלצת נפשי ממות את
עיני מן דמעה את רגלי מדחי: אתהלך לפני
יהוה בארצות החיים: האמנתי כי אדבר אני
עניתי מאד: אני אמרתי בחפזי כל האדם כזב:
מה אשיב ליהוה כל תגמולוהי עלי: כוס
ישועות אשא ובשם יהוה אקרא: נדרי
ליהוה אשלם נגדה נא לכל עמו: יקר בעיני
יהוה המותה לחסידיו: אנה יהוה כי אני
עבדך אני עבדך בן אמתך פתחת למוסרי: לך
אזבח זבח תודה ובשם יהוה אקרא: נדרי
ליהוה אשלם נגדה נא לכל עמו: בחצרות
בית יהוה בתוככי ירושלם הללו יה:

קיז הללו את יהוה כל גוים שבחוהו כל האמים:
כי גבר עלינו חסדו ואמת יהוה לעולם
הללו יה:

קיח הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו: יאמר
נא ישראל כי לעולם חסדו: יאמרו נא בית
אהרן כי לעולם חסדו: יאמרו נא יראי יהוה
כי לעולם חסדו: מן המצר קראתי יה ענני
במרחב יה: יהוה לי לא אירא מה יעשה לי
אדם: יהוה לי בעזרי ואני אראה בשנאי: טוב
לחסות ביהוה מבטח באדם: טוב לחסות
ביהוה מבטח בנדיבים: כל גוים סבבוני
בשם יהוה כי אמילם: סבוני גם סבבוני
בשם יהוה כי אמילם: סבוני כדברים דעכו
כאש קוצים בשם יהוה כי אמילם: דחה
דחיתני לנפל ויהוה עזרני: עזי וזמרת יה
ויהי לי לישועה: קול רנה וישועה באהלי
צדיקים ימין יהוה עשה חיל: ימין יהוה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

רוממה ימין יהוה עשה חיל : לא אמות כי
אחיה ואספר מעשי יה : יסר יסרני יה ולמות
לא נתנני : פתחו לי שערי צדק אבא בם אודה
יה : זה השער ליהוה צדיקים יבאו בו : אודך
כי עניתני ותהי לי לישועה : אבן מאסו
הבונים היתה לראש פנה : מאת יהוה היתה
זאת היא נפלאת בעינינו : זה היום עשה
יהוה נגילה ונשמחה בו : אנא יהוה הושיעה
נא אנא יהוה הצליחה נא : ברוך הבא בשם
יהוה ברכנוכם מבית יהוה : אל יהוה ויאר לנו
אסרו חג בעבתים עד קרנות המזבח : אלי
אתה ואודך אלהי ארוממך : הודו ליהוה כי
טוב כי לעולם חסדו :

קיט אשרי תמימי דרך ההלכים בתורת יהוה :
אשרי נצרי עדתיו בכל לב ידרשוהו : אף לא
פעלו עולה בדרכיו הלכו : אתה צויתה פקדיך
לשמר מאד : אחלי יכנו דרכי לשמר חקיך :
אז לא אבוש בהביטי אל כל מצותיך : אודך
בישר לבב בלמדי משפטי צדקך : את חקיך
אשמר אל תעזבני עד מאד : במה יזכה נער את
ארחו לשמר כדברך : בכל לבי דרשתיך אל
תשגני ממצותיך : בלבי צפנתי אמרתך למען
לא אחטא לך : ברוך אתה יהוה למדני חקיך :
בשפתי ספרתי כל משפטי פיך : בדרך עדותיך
ששתי כעל כל הון : בפקודיך אשיחה ואביטה
ארחתיך : בחקתיך אשתעשע לא אשכח דבריך :
גמל על עבדך אחיה ואשמרה דברך : גל עיני
ואביטה נפלאות מתורתך : גר אנכי בארץ אל
תסתר ממני מצותיך : גרסה נפשי לתאבה אל
משפטיך בכל עת : גערת זדים ארורים השגים
ממצותיך : גל מעלי חרפה ובוז כי עדתיך
נצרתי : גם ישבו שרים בי נדברו עבדך
ישיח בחקיך : גם עדתיך שעשעי אנשי עצתי :
דבקה לעפר נפשי חיני כדברך : דרכי ספרתי
ותענני למדני חקיך : דרך פקודיך הבינני
ואשיחה בנפלאותיך : דלפה נפשי מתוגה
קימני כדבריך : דרך שקר הסר ממני ותורתך
חנני : דרך אמונה בחרתי משפטיך שויתי :
דבקתי בעדותיך יהוה אל תבישני : דרך
מצותיך ארוץ כי תרחיב לבי : הורני יהוה דרך
חקיך ואצרנה עקב : הבינני ואצרה תורתך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואשמרנה בכל לב : הדריכני בנתיב מצותיך
כי בו חפצתי : הט לבי אל עדותיך ואל אל בצע :
העבר עיני מראות שוא בדרכך חיני : הקם
לעבדך אמרתך אשר ליראתך : העבר חרפתי
אשר יגרתי כי משפטיך טובים : הנה תאבתי
לפקודיך בצדקתך חיני : ויבאני חסדך יהוה
תשועתך כאמרתך : ואענה חרפי דבר כי
בטחתי בדברך : ואל תצל מפי דבר אמת עד
מאד כי למשפטך יחלתי : ואשמרה תורתך
תמיד לעולם ועד : ואתהלכה ברחבה כי פקדיך
דרשתי : ואדברה בעדתיך נגד מלכים ולא
אבוש : ואשתעשע במצותיך אשר אהבתי :
ואשא כפי אל מצותיך אשר אהבתי ואשיחה
בחקיך : זכר דבר לעבדך על אשר יחלתני :
זאת נחמתי בעניי כי אמרתך חיתני : זדים
הליצני עד מאד מתורתך לא נטיתי : זכרתי
משפטיך מעולם יהוה ואתנחם : זלעפה אחזתני
מרשעים עזבי תורתך : זמירות היו לי
חקיך בבית מגורי : זכרתי בלילה שמך יהוה
ואשמרה תורתך : זאת היתה לי כי פקדיך
נצרתי : חלקי יהוה אמרתי לשמר דבריך
חליתי פניך בכל לב חנני כאמרתך : חשבתי
דרכי ואשיבה רגלי אל עדתיך : חשתי ולא
התמהמהתי לשמר מצותיך : חבלי רשעים
עודני תורתך לא שכחתי : חצות לילה אקום
להודות לך על משפטי צדקך : חבר אני לכל
אשר יראוך ולשמרי פקודיך : חסדך יהוה
מלאה הארץ חקיך למדני : טוב עשית עם
עבדך יהוה כדברך : טוב טעם ודעת למדני
כי במצותיך האמנתי : טרם אענה אני שגג
ועתה אמרתך שמרתי : טוב אתה ומטיב למדני
חקיך : טפלו עלי שקר זדים אני בכל לב אצר
פקודיך : טפש כחלב לבם אני תורתך
שעשעתי : טוב לי כי עניתי למען אלמד חקיך
טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף : ידיך
עשוני ויכוננוני הבינני ואלמדה מצותיך
יראיך יראוני וישמחו כי לדברך יחלתי : ידעתי
יהוה כי צדק משפטיך ואמונה עניתני : יהי
נא חסדך לנחמני כאמרתך לעבדך : יבאוני
רחמיך ואחיה כי תורתך שעשעי : יבשו
זדים כי שקר עותוני אני אשיח בפקודיך
ישוב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ישובו לי יראיך וידעי עדתיך : יהי לבי תמים
בחקיך למען לא אבוש : כלתה לתשועתך
נפשי לדברך יחלתי : כלו עיני לאמרתך לאמר
מתי תנחמני : כי הייתי כנאד בקיטור חקיך
לא שכחתי : כמה ימי עבדך מתי תעשה
ברדפי משפט : כרו לי זדים שיחות אשר
לא כתורתך : כל מצותיך אמונה שקר רדפוני
עזרני : כמעט כלוני בארץ ואני לא עזבתי
פקודיך : כחסדך חיני ואשמרה עדות פיך :
לעולם יהוה דברך נצב בשמים : לדר ודר
אמונתך כוננת ארץ ותעמד : למשפטיך עמדו
היום כי הכל עבדיך : לולי תורתך שעשעי
אז אבדתי בעניי : לעולם לא אשכח פקודיך
כי בם חייתני : לך אני הושיעני כי פקודיך
דרשתי : לי קוו רשעים לאבדני עדתיך אתבונן :
לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד : מה
אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי : מאיבי
תחכמני מצותיך כי לעולם היא לי : מכל מלמדי
השכלתי כי עדותיך שיחה לי : מזקנים
אתבונן כי פקודיך נצרתי : מכל ארח רע כלאתי
רגלי למען אשמר דברך : ממשפטיך לא סרתי
כי אתה הורתני : מה נמלצו לחכי אמרתך
מדבש לפי : מפקודיך אתבונן על כן שנאתי
כל ארח שקר : נר לרגלי דבריך ואור לנתיבתי :
נשבעתי ואקימה לשמר משפטי צדקך : נעניתי
עד מאד יהוה חיני כדברך : נדבות פי רצה
נא יהוה ומשפטיך למדני : נפשי בכפי תמיד
ותורתך לא שכחתי : נתנו רשעים פח לי
ומפקודיך לא תעיתי : נחלתי עדותיך לעולם
כי ששון לבי המה : נטיתי לבי לעשות חקיך
לעולם עקב : סעפים שנאתי ותורתך אהבתי :
סתרי ומגני אתה לדברך יחלתי : סורו ממני
מרעים ואצרה מצות אלהי : סמכני כאמרתך
ואחיה ואל תבישני משברי : סעדני ואושעה
ואשעה בחקיך תמיד : סלית כל שוגים מחקיך
כי שקר תרמיתם : סגים השבת כל רשעי
ארץ לכן אהבתי עדתיך : סמר מפחד בשרי
וממשפטיך יראתי : עשיתי משפט וצדק בל
תניחני לעשקי : ערב עבדך לטוב אל יעשקני
זדים : עיני כלו לישועתך ולאמרת צדקך :
עשה עם עבדך כחסדך וחקיך למדני : עבדך

אני הבינני ואדעה עדתיך: עת לעשות
ליהוה הפרו תורתך: על כן אהבתי מצותיך
מזהב ומפז: על כן כל פקודי כל ישרתי כל
ארח שקר שנאתי: פלאות עדותיך על כן
נצרתם נפשי: פתח דבריך יאיר מבין פתיים:
פי פערתי ואשאפה כי למצותיך יאבתי: פנה
אלי וחנני כמשפט לאהבי שמך: פעמי הכן
באמרתך ואל תשלט בי כל און: פדני מעשק
אדם ואשמרה פקודיך: פניך האר בעבדך
ולמדני את חקיך: פלגי מים ירדו עיני על לא
שמרו תורתך: צדיק אתה יהוה וישר משפטיך:
צוית צדק עדתיך ואמונה מאד: צמתתני
קנאתי כי שכחו דבריך צרי: צרופה אמרתך
מאד ועבדך אהבה: צעיר אנכי ונבזה פקודיך
לא שכחתי: צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת:
צר ומצוק מצאוני מצותיך שעשעי: צדק
עדותיך לעולם הבינני ואחיה: קראתי בכל
לב ענני יהוה חקיך אצרה: קראתיך הושיעני
ואשמרה עדתיך: קדמתי בנשף ואשועה
לדבריך יחלתי: קדמו עיני אשמרות לשיח
באמרתך: קולי שמעה כחסדך יהוה כמשפטך
חייני: קרבו רדפי זמה מתורתך רחקו: קרוב
אתה יהוה וכל מצותיך אמת: קדם ידעתי
מעדתיך כי לעולם יסדתם: ראה עניי
וחלצני כי תורתך לא שכחתי: ריבה ריבי
וגאלני לאמרתך חייני: רחוק מרשעים ישועה
כי חקיך לא דרשו: רחמיך רבים יהוה
כמשפטיך חייני: רבים רדפי וצרי מעדותיך
לא נטיתי: ראיתי בגדים ואתקוטטה אשר
אמרתך לא שמרו: ראה כי פקודיך אהבתי
יהוה כחסדך חייני: ראש דברך אמת ולעולם
כל משפט צדקך: שרים רדפוני חנם ומדבריך
פחד לבי: שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל
רב: שקר שנאתי ואתעבה תורתך אהבתי
שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך: שלום
רב לאהבי תורתך ואין למו מכשול: שברתי
לישועתך יהוה ומצותיך עשיתי: שמרה נפשי
עדתיך ואהבם מאד: שמרתי פקודיך ועדתיך
כי כל דרכי נגדך: תקרב רנתי לפניך יהוה
כדברך הבינני: תבוא תחנתי לפניך כאמרתך
הצילני: תבענה שפתי תהלה כי תלמדני
חקיך:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חקיך: תען לשוני אמרתך כי כל מצותיך צדק:
יהי ידך לעזרני כי פקודיך בחרתי: תאבתי
לישועתך יהוה ותורתך שעשעי: תחי נפשי
ותהללך ומשפטך יעזרני: תעיתי כשה אבד
בקש עבדך כי מצותיך לא שכחתי:

שיר המעלות אל יהוה בצרתה לי קראתי קכ
ויענני: יהוה הצילה נפשי משפת שקר מלשון
רמיה: מה יתן לך ומה יסיף לך לשון רמיה:
חצי גבור שנונים עם גחלי רתמים: אויה לי כי
גרתי משך שכנתי עם אהלי קדר: רבת שכנה
לה נפשי עם שונא שלום: אני שלום וכי אדבר
המה למלחמה:

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין קכא
יבוא עזרי: עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ:
אל יתן למוט רגלך אל ינום שמרך: הנה לא ינום
ולא יישן שומר ישראל: יהוה שמרך יהוה צלך
על יד ימינך: יומם השמש לא יככה וירח
בלילה: יהוה ישמרך מכל רע ישמר את נפשך:
יהוה ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם:

שיר המעלות לדוד שמחתי באמרים לי בית קכב
יהוה נלך: עמדות היו רגלינו בשעריך ירושלם:
ירושלם הבנויה כעיר שחברה לה יחדו: ששם
עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל להודות
לשם יהוה: כי שמה ישבו כסאות למשפט
כסאות לבית דוד: שאלו שלום ירושלם ישליו
אהביך: יהי שלום בחילך שלוה בארמנותיך:
למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך: למען בית
יהוה אלהינו אבקשה טוב לך:

שיר המעלות אליך נשאתי את עיני הישבי קכג
בשמים: הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם
כעיני שפחה אל יד גברתה כן עינינו אל יהוה
אלהינו עד שיחננו: חננו יהוה חננו כי רב
שבענו בוז: רבת שבעה לה נפשנו הלעג
השאננים הבוז לגאיונים:

שיר המעלות לדוד לולי יהוה שהיה לנו קכד
יאמר נא ישראל: לולי יהוה שהיה לנו בקום
עלינו אדם: אזי חיים בלעונו בחרות אפם בנו:
אזי המים שטפונו נחלה עבר על נפשנו: אזי
עבר על נפשנו המים הזידונים: ברוך יהוה
שלא נתננו טרף לשניהם: נפשנו כצפור
נמלטה מפח יוקשים הפח נשבר ואנחנו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כמלטנו: עזרנו בשם יהוה עשה שמים וארץ:

קכה שיר המעלות הבטחים ביהוה כהר ציון לא
ימוט לעולם ישב: ירושלם הרים סביב לה
ויהוה סביב לעמו מעתה ועד עולם: כי לא ינוח
שבט הרשע על גורל הצדיקים למען לא ישלחו
הצדיקים בעולתה ידיהם: הטיבה יהוה לטובים
ולישרים בלבותם: והמטים עקלקלותם יוליכם
יהוה את פעלי האון שלום על ישראל:

קכו שיר המעלות בשוב יהוה את שיבת ציון
היינו כחלמים: אז ימלא שחוק פינו ולשוננו
רנה אז יאמרו בגוים הגדיל יהוה לעשות עם
אלה: הגדיל יהוה לעשות עמנו היינו שמחים:
שובה יהוה את שבותנו כאפיקים בנגב: הזרעים
בדמעה ברנה יקצרו: הלוך ילך ובכה נשא משך
הזרע בא יבא ברנה נשא אלמתיו:

קכז שיר המעלות לשלמה אם יהוה לא יבנה
בית שוא עמלו בוניו בו אם יהוה לא ישמר עיר
שוא שקד שומר: שוא לכם משכימי קום
מאחרי שבת אכלי לחם העצבים כן יתן לידיד
שנא: הנה נחלת יהוה בנים שכר פרי הבטן
כחצים ביד גבור כן בני הנעורים: אשרי הגבו
אשר מלא את אשפתו מהם לא יבשו כי ידבר
את אויבים בשער:

קכח שיר המעלות אשרי כל ירא יהוה ההל
בדרכיו: יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך
אשתך כגפן פריה בירכתי ביתך בניך כשתל
זיתים סביב לשלחנך: הנה כי כן יברך גבר יר
יהוה: יברכך יהוה מציון וראה בטוב ירושלם כ
ימי חייך: וראה בנים לבניך שלום על ישראל

קכט שיר המעלות רבת צררוני מנעורי יאמר נ
ישראל: רבת צררוני מנעורי גם לא יכלו לי: ע
גבי חרשו חרשים האריכו למענותם: יהו
צדיק קצץ עבות רשעים: יבשו ויסגו אחור כ
שנאי ציון: יהיו כחציר גגות שקדמת של
יבש: שלא מלא כפו קוצר וחצנו מעמר: ול
אמרו העברים ברכת יהוה אליכם ברכנו אתכ
בשם יהוה:

קל שיר המעלות ממעמקים קראתיך יהוה
אדני שמעה בקולי תהיינה אזניך קשבות לק
תחנוני: אם עונות תשמר יה אדני מי יעמד:
עמך הסליחה למען תורא: קויתי יהוה קוח

נפשי ולדברו הוחלתי : נפשי לאדני משמרים
לבקר שמרים לבקר: יחל ישראל אל יהוה כי עם
יהוה החסד והרבה עמו פדות : והוא יפדה את
ישראל מכל עונותיו :
קלא שיר המעלות לדוד יהוה לא גבה לבי ולא
רמו עיני ולא הלכתי בגדלות ובנפלאות ממני :
אם לא שויתי ודוממתי נפשי כגמל עלי אמו
כגמל עלי נפשי : יחל ישראל אל יהוה מעתה
ועד עולם :
קלב שיר המעלות זכור יהוה לדוד את כל ענותו :
אשר נשבע ליהוה נדר לאביר יעקב : אם אבא
באהל ביתי אם אעלה על ערש יצועי : אם אתן
שנת לעיני לעפעפי תנומה : עד אמצא מקום
ליהוה משכנות לאביר יעקב : הנה שמענוה
באפרתה מצאנוה בשדי יער : נבואה
למשכנותיו נשתחוה להדם רגליו : קומה יהוה
למנוחתך אתה וארון עזך : כהניך ילבשו צדק
וחסידיך ירננו : בעבור דוד עבדך אל תשב פני
משיחך : נשבע יהוה לדוד אמת לא ישוב ממנה
מפרי בטנך אשית לכסא לך : אם ישמרו בניך
בריתי ועדתי זו אלמדם גם בניהם עדי עד
ישבו לכסא לך : כי בחר יהוה בציון אוה למושב
לו : זאת מנוחתי עדי עד פה אשב כי אויתיה :
צידה ברך אברך אביוניה אשביע לחם : וכהניה
אלביש ישע וחסידיה רנן ירננו : שם אצמיח
קרן לדוד ערכתי נר למשיחי : אויביו אלביש
בשת ועליו יציץ נזרו :
קלג שיר המעלות לדוד הנה מה טוב ומה נעים
שבת אחים גם יחד : כשמן הטוב על הראש ירד
על הזקן זקן אהרן שירד על פי מדותיו : כטל
חרמון שירד על הררי ציון כי שם צוה יהוה את
הברכה חיים עד העולם :
קלד שיר המעלות הנה ברכו את יהוה כל עבדי
יהוה העמדים בבית יהוה בלילות : שאו ידכם
קדש וברכו את יהוה : יברכך יהוה מציון עשה
שמים וארץ :
קלה הללו יה הללו את שם יהוה הללו עבדי
יהוה : שעמדים בבית יהוה בחצרות בית
אלהינו : הללו יה כי טוב יהוה זמרו לשמו כי
נעים : כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגלתו : כי
אני ידעתי כי גדול יהוה ואדנינו מכל אלהים :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כל אשר חפץ יהוה עשה בשמים ובארץ בימים
וכל תהמות : מעלה נשאים מקצה הארץ ברקים
למטר עשה מוצא רוח מאוצרותיו: שהכה בכורי
מצרים מאדם עד בהמה : שלח אתות ומפתים
בתוככי מצרים בפרעה ובכל עבדיו: שהכה גוים
רבים והרג מלכים עצומים: לסיחון מלך האמרי
ולעוג מלך הבשן ולכל ממלכות כנען : ונתן
ארצם נחלה נחלה לישראל עמו : יהוה שמך
לעולם יהוה זכרך לדר ודר : כי ידין יהוה עמו
ועל עבדיו יתנחם : עצבי הגוים כסף וזהב
מעשה ידי אדם: פה להם ולא ידברו עינים להם
ולא יראו: אזנים להם ולא יאזינו אף אין יש רוח
בפיהם: כמוהם יהיו עשיהם כל אשר בטח בהם:
בית ישראל ברכו את יהוה בית אהרן : ברכו את
יהוה : בית הלוי ברכו את יהוה יראי יהוה ברכו
את יהוה : ברוך יהוה מציון שכן ירושלם
הללויה :

קלו הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו : הודו
לאלהי האלהים כי לעולם חסדו : הודו לאדני
הארנים כי לעולם חסדו: לעשה נפלאות גדלות
לברו כי לעולם חסדו : לעשה השמים בתבונה
כי לעולם חסדו : לרוקע הארץ על המים כי
לעולם חסדו : לעשה אורים גדלים כי לעולם
חסדו : את השמש לממשלת ביום כי לעולם
חסדו : את הירח וכוכבים לממשלות בלילה כי
לעולם חסדו. למכה מצרים בבכוריהם כי לעולם
חסדו : ויוצא ישראל מתוכם כי לעולם חסדו
ביד חזקה ובזרוע נטויה כי לעולם חסדו : לגזר
ים סוף לגזרים כי לעולם חסדו: והעביר ישראל
בתוכו כי לעולם חסדו : ונער פרעה וחילו בים
סוף כי לעולם חסדו : למוליך עמו במדבר כי
לעולם חסדו : למכה מלכים גדלים כי לעולם
חסדו: ויהרג מלכים אדירים כי לעולם חסדו
לסיחון מלך האמרי כי לעולם חסדו: ולעוג מלך
הבשן כי לעולם חסדו : ונתן ארצם לנחלה כי
לעולם חסדו : נחלה לישראל עבדו כי לעולם
חסדו : שבשפלנו זכר לנו כי לעולם חסדו
ויפרקנו מצרינו כי לעולם חסדו: נתן לחם לכל
בשר כי לעולם חסדו : הודו לאל השמים כי
לעולם חסדו :

קלז על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו

את ציון: על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו: כי
שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה
שירו לנו משיר ציון: איך נשיר את שיר יהוה
על אדמת נכר: אם אשכחך ירושלם תשכח
ימיני: תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי אם לא
אעלה את ירושלם על ראש שמחתי: זכר יהוה
לבני אדום את יום ירושלם האמרים ערו ערו עד
היסוד בה: בת בבל השדודה אשרי שישלם לך
את גמולך שגמלת לנו: אשרי שיאחז ונפץ את
עולליך אל הסלע:

קלח לדוד אודך בכל לבי נגד אלהים אזמרך:
אשתחוה אל היכל קדשך ואודה את שמך על
חסדך ועל אמתך כי הגדלת על כל שמך
אמרתך: ביום קראתי ותענני תרהבני בנפשי
עז: יודוך יהוה כל מלכי ארץ כי שמעו אמרי
פיך: וישירו בדרכי יהוה כי גדול כבוד יהוה: כי
רם יהוה ושפל יראה וגבוה ממרחק יידע: אם
אלך בקרב צרה תחיני על אף איבי תשלח ידך
ותושיעני ימינך: יהוה יגמר בעדי יהוה חסדך
לעולם מעשי ידיך אל תרף:

קלט למנצח לדוד מזמור יהוה חקרתני ותדע:
אתה ידעת שבתי וקומי בנתה לרעי מרחוק:
ארחי ורבעי זרית וכל דרכי הסכנתה: כי אין
מלה בלשוני הן יהוה ידעת כלה: אחור
וקדם צרתני ותשת עלי כפכה: פלאיה דעת
ממני נשגבה לא אוכל לה: אנה אלך מרוחך
ואנה מפניך אברח: אם אסק שמים שם
אתה ואציעה שאול הנך: אשא כנפי שחר
אשכנה באחרית ים: גם שם ידך תנחני
ותאחזני ימינך: ואמר אך חשך ישופני ולילה
אור בעדני: גם חשך לא יחשיך ממך ולילה
כיום יאיר כחשיכה כאורה: כי אתה קנית
כליתי תסכני בבטן אמי: אודך על כי נוראות
נפליתי נפלאים מעשיך ונפשי ידעת מאד:
לא נכחד עצמי ממך אשר עשיתי בסתר רקמתי
בתחתיות ארץ: גלמי ראו עיניך ועל ספרך
כלם יכתבו ימים יצרו ולא אחד בהם: ולי
מה יקרו רעיך אל מה עצמו ראשיהם: אספרם
מחול ירבון הקיצתי ועודי עמך: אם תקטל
אלוה רשע ואנשי דמים סורו מני: אשר
ימרוך למזמה נשוא לשוא עריך: הלוא משנאיך

יהוה אשנא ובתקוממיך אתקוטט: תכלית
שנאה שנאתים לאויבים היו לי: חקרני אל
ודע לבבי בחנני ודע שרעפי: וראה אם דרך
עצב בי ונחני בדרך עולם:

קמ למנצח מזמור לדוד: חלצני יהוה מאדם
רע מאיש חמסים תנצרני: אשר חשבו רעות
בלב כל יום יגורו מלחמות: שננו לשונם
כמו נחש חמת עכשוב תחת שפתימו סלה:
שמרני יהוה מידי רשע מאיש חמסים תנצרני
אשר חשבו לדחות פעמי: טמנו גאים פח לי
וחבלים פרשו רשת ליד מעגל מקשים שתו
לי סלה: אמרתי ליהוה אלי אתה האזינה יהוה
קול תחנוני: יהוה אדני עז ישועתי סכותה
לראשי ביום נשק: אל תתן יהוה מאויי רשע
זממו אל תפק ירומו סלה: ראש מסבי עמל
שפתימו יכסומו: ימיטו עליהם גחלים באש
יפלם במהמרות בל יקומו: איש לשון בל יכון
בארץ איש חמס רע יצודנו למדחפת: ידעתי
כי יעשה יהוה דין עני משפט אבינים: אך
צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך:

קמא מזמור לדוד יהוה קראתיך חושה לי האזינה
קולי בקראי לך: תכון תפלתי קטרת לפניך
משאת כפי מנחת ערב: שיתה יהוה שמרה
לפי נצרה על דל שפתי: אל תט לבי לדבר
רע להתעולל עלילות ברשע את אישים פעלי
און ובל אלחם במנעמיהם: יהלמני צדיק
חסד ויוכיחני שמן ראש אל יני ראשי כי עוד
ותפלתי ברעותיהם: נשמטו בידי סלע שפטיהם
ושמעו אמרי כי נעמו: כמו פלח ובקע בארץ
נפזרו עצמינו לפי שאול: כי אליך יהוה אדני
עיני בכה חסיתי אל תער נפשי: שמרני מידי
פח יקשו לי ומקשות פעלי און: יפלו במכמריו
רשעים יחד אנכי עד אעבור:

קמב משכיל לדוד בהיותו במערה תפלה: קולי
אל יהוה אזעק קולי אל יהוה אתחנן: אשפך
לפניו שיחי צרתי לפניו אגיד: בהתעטף עלי
רוחי ואתה ידעת נתיבתי בארח זו אהלך טמנו
פח לי: הביט ימין וראה ואין לי מכיר אבד
מנוס ממני אין דורש לנפשי: זעקתי אליך
יהוה אמרתי אתה מחסי חלקי בארץ החיים
הקשיבה אל רנתי כי דלותי מאד הצילני מרדפי

כי אמצו ממני: הוציאה ממסגר נפשי להודות
את שמך בי יכתרו צדיקים כי תגמל עלי:
מזמור לדוד יהוה שמע תפלתי האזינה אל קמג
תחנוני באמנתך ענני בצדקתך: ואל תבוא
במשפט את עבדך כי לא יצדק לפניך כל חי: כי
רדף איב נפשי דכא לארץ חיתי הושיבני
במחשכים כמתי עולם: ותתעטף עלי רוחי
בתוכי ישתומם לבי: זכרתי ימים מקדם
הגיתי בכל פעלך במעשה ידיך אשוחח: פרשתי
ידי אליך נפשי כארץ עיפה לך סלה: מהר
ענני יהוה כלתה רוחי אל תסתר פניך ממני
ונמשלתי עם ירדי בור: השמיעני בבקר חסדך
כי בך בטחתי הודיעני דרך זו אלך כי אליך
נשאתי נפשי: הצילני מאיבי יהוה אליך כסתי:
למדני לעשות רצונך כי אתה אלוהי רוחך טובה
תנחני בארץ מישור: למען שמך יהוה תחייני
בצדקתך תוציא מצרה נפשי: ובחסדך תצמית
איבי והאבדת כל צררי נפשי כי אני עבדך:
לדוד ברוך יהוה צורי המלמד ידי לקרב קמד
אצבעותי למלחמה: חסדי ומצודתי משגבי
ומפלטי לי מגני ובו חסיתי הרודד עמי תחתי:
יהוה מה אדם ותדעהו בן אנוש ותחשבהו: אדם
להבל דמה ימיו כצל עובר: יהוה הט שמיך ותרד
גע בהרים ויעשנו: ברוק ברק ותפיצם שלח
חציך ותהמם: שלח ידיך ממרום פצני והצילני
ממים רבים מיד בני נכר: אשר פיהם דבר שוא
וימינם ימין שקר: אלהים שיר חדש אשירה לך
בנבל עשור אזמרה לך: הנותן תשועה למלכים
הפוצה את דוד עבדו מחרב רעה: פצני והצילני
מיד בני נכר אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין
שקר: אשר בנינו כנטעים מגדלים בנעוריהם
בנותינו כזוית מחטבות תבנית היכל: מזוינו
מלאים מפיקים מזן אל זן צאוננו מאליפות
מרבבות בחוצותינו: אלופינו מסבלים אין פרץ
ואין יוצאת ואין צוחה ברחבתינו: אשרי העם
שככה לו אשרי העם שיהוה אלהיו:
תהלה לדוד ארוממך אלוהי המלך ואברכה קמה
שמך לעולם ועד: בכל יום אברכך ואהללה
שמך לעולם ועד: גדול יהוה ומהלל מאד ולגדלתו
אין חקר: דור לדור ישבח מעשיך וגבורתיך
יגידו: הדר כבוד הודך ודברי נפלאתיך אשיחה:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ועזוז נוראותיך יאמרו וגדולותיך אספרנה:
זכר רב טובך יביעו וצדקתך ירננו: חנון ורחום
יהוה ארך אפים וגדול חסד: טוב יהוה לכל
ורחמיו על כל מעשיו: יודוך יהוה כל מעשיך
וחסידיך יברכוכה: כבוד מלכותך יאמרו
וגבורתך ידברו: להודיע לבני האדם גבורתיו
וכבוד הדר מלכותו: מלכותך מלכות כל עלמים
וממשלתך בכל דור ודר: סומך יהוה לכל הנפלים
וזוקף לכל הכפופים: עיני כל אליך ישברו
ואתה נותן להם את אכלם בעתו: פותח את
ידך ומשביע לכל חי רצון: צדיק יהוה בכל
דרכיו וחסיד בכל מעשיו: קרוב יהוה לכל
קראיו לכל אשר יקראהו באמת: רצון יראיו
יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם: שומר
יהוה את כל אהביו ואת כל הרשעים ישמיד:
תהלת יהוה ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו
לעולם ועד:

קמו הללויה הללי נפשי את יהוה: אהללה יהוה
בחיי אזמרה לאלהי בעודי: אל תבטחו בנדיבים
בבן אדם שאין לו תשועה: תצא רוחו ישב
לאדמתו ביום ההוא אבדו עשתנתיו: אשרי
שאל יעקב בעזרו שברו על יהוה אלהיו: עשה
שמים וארץ את הים ואת כל אשר בם השמר
אמת לעולם: עשה משפט לעשוקים נתן לחם
לרעבים יהוה מתיר אסורים: יהוה פקח
עורים יהוה זקף כפופים יהוה אהב צדיקים:
יהוה שמר את גרים יתום ואלמנה יעודד ודרך
רשעים יעות: ימלך יהוה לעולם אלהיך ציון
לדר ודר הללו יה:

קמז הללויה כי טוב זמרה אלהינו כי נעים
נאוה תהלה: בונה ירושלם יהוה נדחי ישראל
יכנס: הרופא לשבורי לב ומחבש לעצבותם:
מונה מספר לכוכבים לכלם שמות יקרא: גדול
אדונינו ורב כח לתבונתו אין מספר: מעודד
ענוים יהוה משפיל רשעים עדי ארץ: ענו
ליהוה בתודה זמרו לאלהינו בכנור: המכסה
שמים בעבים המכין לארץ מטר המצמיח הרים
חציר: נותן לבהמה לחמה לבני ערב אשר
יקראו: לא בגבורת הסוס יחפץ לא בשוקי
האיש ירצה: רוצה יהוה את יראיו את
המיחלים לחסדו: שבחי ירושלם את יהוה הללי
אלהיך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אלהיך ציון : כי חזק בריחי שעריך ברך בניך
בקרבך : השם גבולך שלום חלב חטים ישביעך :
השלח אמרתו ארץ עד מהרה ירוץ דברו : הנתן
שלג כצמר כפור כאפר יפזר : משליך קרחו
כפתים לפני קרתו מי יעמד : ישלח דברו וימסם
ישב רוחו יזלו מים : מגיד דברו ליעקב חקיו
ומשפטיו לישראל : לא עשה כן לכל גוי
ומשפטים בל ידעום הללו יה :
הללויה הללו את יהוה מן השמים הללוהו קמח
במרומים : הללוהו כל מלאכיו הללוהו כל
צבאו : הללוהו שמש וירח הללוהו כל כוכבי
אור : הללוהו שמי השמים והמים אשר מעל
השמים : יהללו את שם יהוה כי הוא צוה
ונבראו : ויעמידם לעד לעולם חק נתן ולא
יעבור : הללו את יהוה מן הארץ תנינים וכל
תהמות : אש וברד שלג וקיטור רוח סערה
עשה דברו : ההרים וכל גבעות עץ פרי וכל
י ארזים : החיה וכל בהמה רמש וצפור כנף :
מלכי ארץ וכל לאמים שרים וכל שפטי ארץ :
בחורים וגם בתולת זקנים עם נערים : יהללו
את שם יהוה כי נשגב שמו לבדו הודו על ארץ
ושמים : וירם קרן לעמו תהלה לכל חסידיו
לבני ישראל עם קרבו הללו יה :
ו הללויה שירו ליהוה שיר חדש תהלתו בקהל קמט
חסידים : ישמח ישראל בעשיו בני ציון יגילו
במלכם : יהללו שמו במחול בתף וכנור יזמרו
לו : כי רוצה יהוה בעמו יפאר ענוים בישועה :
ה יעלזו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם :
רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם :
לעשות נקמה בגוים תוכחות בלאמים : לאסר
מלכיהם בזקים ונכבדיהם בכבלי ברזל : לעשות
בהם משפט כתוב הדר הוא לכל חסידיו
הללו יה :
א הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו : קנ
הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו : הללוהו
בתקע שופר הללוהו בנבל וכנור : הללוהו בתף
ח ומחול הללוהו במנים ועגב : הללוהו בצלצלי
שמע הללוהו בצלצלי תרועה : כל הנשמה
תהלל יה הללויה :

תם ספר תהלים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

משלי

א משלי שלמה בן דוד מלך ישראל : לדעת
חכמה ומוסר להבין אמרי בינה :
לקחת מוסר השכל צדק ומשפט ומשרים :
לתת לפתאים ערמה לנער דעת ומזמה :
ישמע חכם ויוסף לקח ונבון תחבלות יקנה :
להבין משל ומליצה דברי חכמים וחידתם :
יראת יהוה ראשית דעת חכמה ומוסר אוילים
בזו : שמע בני מוסר אביך ואל תטש תורת
אמך : כי לוית חן הם לראשך וענקים
לגרגרתיך : בני אם יפתוך חטאים אל תבא
אם יאמרו לכה אתנו נארבה לדם נצפנה לנקי
חנם : נבלעם כשאול חיים ותמימים כיורדי
בור : כל הון יקר נמצא נמלא בתינו שלל :
גורלך תפיל בתוכנו כיס אחד יהיה לכלנו : בני
אל תלך בדרך אתם מנע רגלך מנתיבתם : כי
רגליהם לרע ירוצו וימהרו לשפך דם : כי חנם
מזורה הרשת בעיני כל בעל כנף : והם לדמם
יארבו יצפנו לנפשתם : כן ארחות כל בצע
בצע את נפש בעליו יקח : חכמות בחוץ תרנה
ברחבות תתן קולה : בראש המיות תקרא
בפתחי שערים בעיר אמריה תאמר : עד מתי
פתים תאהבו פתי ולצים לצון חמדו להם
וכסילים ישנאו דעת : תשבו לתוכחתי הנה
אביעה לכם רוחי אודיעה דברי אתכם : יען
קראתי ותמאנו נטיתי ידי ואין מקשיב : ותפרעו
כל עצתי ותוכחתי לא אביתם : גם אני
באידכם אשחק אלעג בבא פחדכם : בבא
כשאוה פחדכם ואידכם כסופה יאתה בבא
עליכם צרה וצוקה : אז יקראנני ולא אענה
ישחרנני ולא ימצאנני : תחת כי שנאו דעת
ויראת יהוה לא בחרו : לא אבו לעצתי נאצו
כל תוכחתי : ויאכלו מפרי דרכם וממעצתיהם
ישבעו : כי משובת פתים תהרגם ושלות
כסילים תאבדם : ושמע לי ישכן בטח ושאנן
מפחד רעה :
ב בני אם תקח אמרי ומצותי תצפן אתך :
להקשיב לחכמה אזנך תטה לבך לתבונה :
אם לבינה תקרא לתבונה תתן קולך : אם
תבקשנה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תבקשנה ככסף וכמטמנים תחפשנה: אז תבין
יראת יהוה ודעת אלהים תמצא: כי יהוה
יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: וצפן לישרים
תושיה מגן להלכי תם: לנצר ארחות משפט
ודרך חסידו ישמר: אז תבין צדק ומשפט
ומישרים כל מעגל טוב: כי תבוא חכמה
בלבך ודעת לנפשך ינעם: מזמה תשמר עליך
תבונה תנצרכה: להצילך מדרך רע מאיש
מדבר תהפכות: העזבים ארחות ישר ללכת
בדרכי חשך: השמחים לעשות רע יגילו
בתהפכות רע: אשר ארחתיהם עקשים ונלוזים
במעגלותם: להצילך מאשה זרה מנכריה
אמריה החליקה: העזבת אלוף נעוריה ואת
ברית אלהיה שכחה: כי שחה אל מות ביתה
ואל רפאים מעגלתיה: כל באיה לא ישובון
כ ולא ישיגו ארחות חיים: למען תלך בדרך
טובים וארחות צדיקים תשמר: כי ישרים
ישכנו ארץ ותמימים יותרו בה: ורשעים
מארץ יכרתו ובוגדים יסחו ממנה:

בני תורתי אל תשכח ומצותי יצר לבך: ג
כי ארך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך:
חסד ואמת אל יעזבך קשרם על גרגרותיך
כתבם על לוח לבך: ומצא חן ושכל טוב
ה בעיני אלהים ואדם: בטח אל יהוה בכל לבך
ואל בינתך אל תשען: בכל דרכיך דעהו והוא
יישר ארחתיך: אל תהי חכם בעיניך ירא את
יהוה וסור מרע: רפאות תהי לשרך ושקוי
לעצמותיך: כבד את יהוה מהונך ומראשית כל
י תבואתך: וימלאו אסמיך שבע ותירוש יקביך
יפרצו: מוסר יהוה בני אל תמאס ואל תקץ
בתוכחתו: כי את אשר יאהב יהוה יוכיח וכאב
את בן ירצה: אשרי אדם מצא חכמה ואדם
יפיק תבונה: כי טוב סחרה מסחר כסף
טו ומחרוץ תבואתה: יקרה היא מפניים וכל
חפציך לא ישוו בה: ארך ימים בימינה
בשמאולה עשר וכבוד: דרכיה דרכי נעם וכל
נתיבתיה שלום: עץ חיים היא למחזיקים
בה ותמכיה מאשר: יהוה בחכמה יסד ארץ
ט כונן שמים בתבונה: בדעתו תהומות נבקעו
ושחקים ירעפו טל: בני אל ילזו מעיניך נצר
תושיה ומזמה: ויהיו חיים לנפשך וחן
לגרגרתיך:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לגרגרתיך: אז תלך לבטח דרכך ורגלך לא תגוף:
אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך:
אל תירא מפחד פתאם ומשאת רשעים כי תבא:
כי יהוה יהיה בכסלך ושמר רגלך מלכד: אל
תמנע טוב מבעליו בהיות לאל ידיך לעשות:
אל תאמר לרעך לך ושוב ומחר אתן ויש אתך:
אל תחרש על רעך רעה והוא יושב לבטח אתך:
אל תרוב עם אדם חנם אם לא גמלך רעה:
אל תקנא באיש חמס ואל תבחר בכל דרכיו:
כי תועבת יהוה נלוז ואת ישרים סודו: מארת
יהוה בבית רשע ונוה צדיקים יברך: אם
ללצים הוא יליץ ולענוים יתן חן: כבוד חכמים
ינחלו וכסילים מרים קלון:
ד שמעו בנים מוסר אב והקשיבו לדעת
בינה: כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו:
כי בן הייתי לאבי רך ויחיד לפני אמי: וירני
ויאמר לי יתמך דברי לבך שמר מצותי וחיה:
קנה חכמה קנה בינה אל תשכח ואל תט מאמרי
פי: אל תעזבה ותשמרך אהבה ותצרך: ראשית
חכמה קנה חכמה ובכל קנינך קנה בינה:
סלסלה ותרוממך תכבדך כי תחבקנה: תתן
לראשך לוית חן עטרת תפארת תמגנך: שמע
בני וקח אמרי וירבו לך שנות חיים: בדרך
חכמה הרתיך הדרכתיך במעגלי ישר: בלכתך
לא יצר צעדך ואם תרוץ לא תכשל: החזק
במוסר אל תרף נצרה כי היא חייך: בארח
רשעים אל תבא ואל תאשר בדרך רעים:
פרעהו אל תעבר בו שטה מעליו ועבר: כי לא
ישנו אם לא ירעו ונגזלה שנתם אם לא יכשולו:
כי לחמו לחם רשע ויין חמסים ישתו: וארח
צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום:
דרך רשעים כאפלה לא ידעו במה יכשלו:
בני לדברי הקשיבה לאמרי הט אזנך: אל יליזו
מעיניך שמרם בתוך לבבך: כי חיים הם
למצאיהם ולכל בשרו מרפא: מכל משמר נצר
לבך כי ממנו תוצאות חיים: הסר ממך
עקשות פה ולזות שפתים הרחק ממך: עיניך
לנכח יביטו ועפעפיך יישירו נגדך: פלס מעגל
רגלך וכל דרכיך יכונו: אל תט ימין ושמאול
הסר רגלך מרע:
ה בני לחכמתי הקשיבה לתבונתי הט אזנך:
לשמור

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לשמר מזמות ודעת שפתיך ינצרו : כי נפת
תטפנה שפתי זרה וחלק משמן חכה : ואחריתה
מרה כלענה חדה כחרב פיות : רגליה ירדות
מות שאול צעדיה יתמכו : ארח חיים פן
תפלס נעו מעגלתיה לא תדע : ועתה בנים
שמעו לי ואל תסורו מאמרי פי : הרחק מעליה
דרכך ואל תקרב אל פתח ביתה : פן תתן
לאחרים הודך ושנתיך לאכזרי : פן ישבעו זרים
כחך ועצביך בבית נכרי : ונהמת באחריתך
בכלות בשרך ושארך : ואמרת איך שנאתי מוסר
ותוכחת נאץ לבי : ולא שמעתי בקול מורי
ולמלמדי לא הטיתי אזני : כמעט הייתי בכל
רע בתוך קהל ועדה : שתה מים מבורך ונזלים
מתוך בארך : יפצו מעינתיך חוצה ברחבות
פלגי מים : יהיו לך לבדך ואין לזרים אתך :
יהי מקורך ברוך ושמח מאשת נעוריך : אילת
אהבים ויעלת חן דדיה ירוך בכל עת באהבתה
תשגה תמיד : ולמה תשגה בני בזרה ותחבק
חק נכריה : כי נכח עיני יהוה דרכי איש וכל
מעגלתיו מפלס : עוונותיו ילכדנו את הרשע
ובחבלי חטאתו יתמך : הוא ימות באין מוסר
וברב אולתו ישגה :
בני אם ערבת לרעך תקעת לזר כפיך : ו
נוקשת באמרי פיך נלכדת באמרי פיך : עשה
זאת איפוא בני והנצל כי באת בכף רעך לך
התרפס ורהב רעיך : אל תתן שנה לעיניך
ותנומה לעפעפיך : הנצל כצבי מיד וכצפור מיד
יקוש : לך אל נמלה עצל ראה דרכיה וחכם :
אשר אין לה קצין שטר ומשל : תכין בקיץ
לחמה אגרה בקציר מאכלה : עד מתי עצל
תשכב מתי תקום משנתך : מעט שנות מעט
תנומות מעט חבק ידים לשכב : ובא כמהלך
ראשך ומחסרך כאיש מגן : אדם בליעל איש
און הלך עקשות פה : קורץ בעיניו מולל
ברגלו מרה באצבעתיו : תהפכות בלבו חרש
רע בכל עת מדנים ישלח : על כן פתאם יבא
אידו פתע ישבר ואין מרפא : שש הנה שנא
יהוה ושבע תועבת נפשו : עינים רמות לשון
שקר וידים שפכות דם נקי : לב חרש מחשבות
און רגלים ממהרת לרוץ לרעה : יפיח כזבים
עד שקר ומשלח מדנים בין אחים : נצר בני

מצוה אביך ואל תטש תורת אמך: קשרם
על לבך תמיד ענדם על גרגרתיך: בהתהלכך
תנחה אתך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא
תשיחך: כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים
תוכחות מוסר: לשמרך מאשת רע מחלקת
לשון נכריה: אל תחמד יפיה בלבבך ואל
תקחך בעפעפיה: כי בעד אשה זונה עד ככר
לחם ואשת איש נפש יקרה תצוד: היחתה
איש אש בחיקו ובגדיו לא תשרפנה: אם
יהלך איש על הגחלים ורגליו לא תכוינה: כן
הבא אל אשת רעהו לא ינקה כל הנגע בה: לא
יבוזו לגנב כי יגנוב למלא נפשו כי ירעב
ונמצא ישלם שבעתים את כל הון ביתו יתן
נאף אשה חסר לב משחית נפשו הוא יעשנה
נגע וקלון ימצא וחרפתו לא תמחה: כי קנאה
חמת גבר ולא יחמול ביום נקם: לא ישא
פני כל כפר ולא יאבה כי תרבה שחד:
ז בני שמר אמרי ומצותי תצפן אתך: שמר
מצותי וחיה ותורתי כאישון עיניך: קשרם על
אצבעתיך כתבם על לוח לבך: אמר לחכמה
אחתי את ומודע לבינה תקרא: לשמרך מאשה
זרה מנכריה אמריה החליקה: כי בחלון
ביתי בעד אשנבי נשקפתי: וארא בפתאים
אבינה בבנים נער חסר לב: עבר בשוק אצל
פנה ודרך ביתה יצעד: בנשף בערב יום
באישון לילה ואפלה: והנה אשה לקראתו שית
זונה ונצרת לב: המיה היא וסוררת בביתה
לא ישכנו רגליה: פעם בחוץ פעם ברחבות
ואצל כל פנה תארב: והחזיקה בו ונשקה
העזה פניה ותאמר לו: זבחי שלמים עלי היום
שלמתי נדרי: על כן יצאתי לקראתך לשחר
פניך ואמצאך: מרבדים רבדתי ערשי חטבות
אטון מצרים: נפתי משכבי מר אהלים
וקנמון: לכה נרוה דדים עד הבקר נתעלסה
באהבים: כי אין האיש בביתו הלך בדרך
מרחוק: צרור הכסף לקח בידו ליום הכסא
יבוא ביתו: הטתו ברב לקחה בחלק שפתיה
תדיחנו: הולך אחריה פתאום כשור אל טבח
יבוא וכעכס אל מוסר אויל: עד יפלח חץ
כבדו כמהר צפור אל פח ולא ידע כי בנפשו
הוא: ועתה בנים שמעו לי והקשיבו לאמרי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פי : אל ישט אל דרכיה לבך אל תתע
בנתיבותיה : כי רבים חללים הפילה ועצמים
כל הרוגיה : דרכי שאול ביתה יורדות אל
חדרי מות :

ח הלא חכמה תקרא ותבונה תתן קולה :
בראש מרומים עלי דרך בית נתיבות נצבה :
ליד שערים לפי קרת מבוא פתחים תרנה :
אליכם אישים אקרא וקולי אל בני אדם :
הבינו פתאים ערמה וכסילים הבינו לב : שמעו
כי נגידים אדבר ומפתח שפתי מישרים : כי
אמת יהגה חכי ותועבת שפתי רשע : בצדק
כל אמרי פי אין בהם נפתל ועקש : כלם
נכחים למבין וישרים למצאי דעת : קחו
מוסרי ואל כסף ודעת מחרוץ נבחר : כי טובה
חכמה מפנינים וכל חפצים לא ישוו בה :
אני חכמה שכנתי ערמה ודעת מזמות אמצא :
יראת יהוה שנאת רע גאה וגאון ודרך רע ופי
תהפכות שנאתי : לי עצה ותושיה אני בינה
לי גבורה : בי מלכים ימלכו ורזנים יחוקקו
צדק : בי שרים ישרו ונדיבים כל שפטי ארץ :
אני אהבי אהב ומשחרי ימצאנני : עשר וכבוד
אתי הון עתק וצדקה : טוב פריי מחרוץ ומפז
ותבואתי מכסף נבחר : בארח צדקה אהלך בתוך
נתיבות משפט : להנחיל אהבי יש ואצרתיהם
אמלא : יהוה קנני ראשית דרכו קדם מפעליו
מאז : מעולם נסכתי מראש מקדמי ארץ : באין
תהמות חוללתי באין מעינות נכבדי מים :
בטרם הרים הטבעו לפני גבעות חוללתי : עד
לא עשה ארץ וחוצות וראש עפרות תבל :
בהכינו שמים שם אני בחקו חוג על פני
תהום : באמצו שחקים ממעל בעזוז עינות
תהום : בשומו לים חקו ומים לא יעברו פיו
בחוקו מוסדי ארץ : ואהיה אצלו אמון ואהיה
שעשועים יום יום משחקת לפניו בכל עת :
משחקת בתבל ארצו ושעשעי את בני אדם :
ועתה בנים שמעו לי ואשרי דרכי ישמרו :
שמעו מוסר וחכמו ואל תפרעו : אשרי אדם
שמע לי לשקד על דלתתי יום יום לשמר מזוזת
פתחי : כי מצאי מצא חיים ויפק רצון מיהוה :
וחטאי חמס נפשו כל משנאי אהבו מות :

ט חכמות בנתה ביתה חצבה עמודיה שבעה :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

טבחה טבחה מסכה יינה אף ערכה שלחנה
שלחה נערתיה תקרא על גפי מרומי קרת
מי פתי יסר הנה חסר לב אמרה לו : לכ
לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי : עזבו פתאים
וחיו ואשרו בדרך בינה : יסר לץ לוקח ל
קלון ומוכיח לרשע מומו : אל תוכח לץ פ
ישנאך הוכח לחכם ויאהבך : תן לחכם ויחכם
עוד הודע לצדיק ויוסף לקח : תחלת חכמה
יראת יהוה ודעת קדשים בינה : כי בי ירבו
ימיך ויוסיפו לך שנות חיים : אם חכמת חכמ
לך ולצת לבדך תשא : אשת כסילות המיה
פתיות ובל ידעה מה : וישבה לפתח ביתה ע
כסא מרמי קרת : לקרא לעברי דרך המישרים
ארחותם : מי פתי יסר הנה וחסר לב ואמרה
לו : מים גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם
ולא ידע כי רפאים שם בעמקי שאול קראיה
יוד משלי שלמה בן חכם ישמח אב ובן כסיל
תוגת אמו : לא יועילו אוצרות רשע וצדקה
תציל ממות : לא ירעיב יהוה נפש צדיק
והות רשעים יהדף : ראש עשה כף רמיה
ויד חרוצים תעשיר : אגר בקיץ בן משכיל
נרדם בקציר בן מביש : ברכות לראש צדיק
ופי רשעים יכסה חמס : זכר צדיק לברכה
ושם רשעים ירקב : חכם לב יקח מצות
ואויל שפתים ילבט : הולך בתום ילך בטח
ומעקש דרכיו יודע : קרץ עין יתן עצבת
ואויל שפתים ילבט : מקור חיים פי צדיק ו
רשעים יכסה חמס : שנאה תעורר מדנים ו
כל פשעים תכסה אהבה : בשפתי נבון תמצא
חכמה ושבט לגו חסר לב : חכמים יצפנו
דעת ופי אויל מחתה קרבה : הון עשיר קרית
עזו מחתת דלים רישם : פעלת צדיק לחיים
תבואת רשע לחטאת : ארח לחיים שומר מוסר
ועזב תוכחת מתעה : מכסה שנאה שפתי
שקר ומוציא דבה הוא כסיל : ברב דברים
לא יחדל פשע וחושך שפתיו משכיל : כסף
נבחר לשון צדיק לב רשעים כמעט : שפתי
צדיק ירעו רבים ואוילים בחסר לב ימותו
ברכת יהוה היא תעשיר ולא יוסיף עצב עמה
כשחוק לכסיל עשות זמה וחכמה לאיש
תבונה : מגורת רשע היא תבואנו ותאות

צדיקים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ריקים יתן : כעבור סופה ואין רשע וצדיק
סוד עולם : כחמץ לשנים וכעשן לעינים כן
עצל לשלחיו : יראת יהוה תוסיף ימים
שנות רשעים תקצרנה : תוחלת צדיקים
שמחה ותקות רשעים תאבד : מעוז לתם
רך יהוה ומחתה לפעלי און : צדיק לעולם
ל ימוט ורשעים לא ישכנו ארץ : פי צדיק
נוב חכמה ולשון תהפכות תכרת : שפתי צדיק
רעון רצון ופי רשעים תהפכות :
מאזני מרמה תועבת יהוה ואבן שלמה יא
צונו : בא זדון ויבא קלון ואת צנועים
חכמה : תמת ישרים תנחם וסלף בגדים
שדם : לא יועיל הון ביום עברה וצדקה
הציל ממות : צדקת תמים תישר דרכו
ברשעתו יפל רשע : צדקת ישרים תצילם
בהות בגדים ילכדו : במות אדם רשע תאבד
תקוה ותוחלת אונים אבדה : צדיק מצרה נחלץ
יבא רשע תחתיו : בפה חנף ישחית רעהו
בדעת צדיקים יחלצו : בטוב צדיקים תעלץ
קריה ובאבד רשעים רנה : בברכת ישרים
תרום קרת ובפי רשעים תהרס : בז לרעהו
חסר לב ואיש תבונות יחריש : הולך רכיל
מגלה סוד ונאמן רוח מכסה דבר : באין
תחבלות יפל עם ותשועה ברב יועץ : רע ירוע
כי ערב זר ושונא תקעים בוטח : אשת חן
תתמך כבוד ועריצים יתמכו עשר : גמל נפשו
איש חסד ועכר שארו אכזרי : רשע עשה
פעלת שקר וזרע צדקה שכר אמת : כן צדקה
לחיים ומרדף רעה למותו : תועבת יהוה עקשי
לב ורצונו תמימי דרך : יד ליד לא ינקה רע
וזרע צדיקים נמלט : נזם זהב באף חזיר אשה
יפה וסרת טעם : תאות צדיקים אך טוב
תקות רשעים עברה : יש מפזר ונוסף עוד
וחשך מישר אך למחסור : נפש ברכה תדשן
ומרוה גם הוא יורא : מנע בר יקבהו לאום
וברכה לראש משביר : שחר טוב יבקש רצון
ודרש רעה תבואנו : בוטח בעשרו הוא יפל
וכעלה צדיקים יפרחו : עכר ביתו ינחל רוח
ועבד אויל לחכם לב : פרי צדיק עץ חיים
ולקח נפשות חכם : הן צדיק בארץ ישלם אף
כי רשע וחוטא :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יב אהב מוסר אהב דעת ושונא תוכחת בער
טוב יפיק רצון מיהוה ואיש מזמות ירשיע
לא יכון אדם ברשע ושרש צדיקים בל ימו
אשת חיל עטרת בעלה וכרקב בעצמותיו מ ישו
מחשבות צדיקים משפט תחבלות רשעי
מרמה : דברי רשעים ארב דם ופי ישרי
יצילם : הפוך רשעים ואינם ובית צדיקי
יעמד : לפי שכלו יהלל איש ונעוה לב יהיו
לבוז : טוב נקלה ועבד לו ממתכבד וחסר לח
יודע צדיק נפש בהמתו ורחמי רשעים אכזר
עבד אדמתו ישבע לחם ומרדף ריקים חסר ל
חמד רשע מצוד רעים ושרש צדיקים ית
בפשע שפתים מוקש רע ויצא מצרה צדי
מפרי פי איש ישבע טוב וגמול ידי אדם יש
לו : דרך אויל ישר בעיניו ושמע לעצה חכ
אויל ביום יודע כעסו וכסה קלון ערום : יפ
אמונה יגיד צדק ועד שקרים מרמה : יש בו
כמדקרות חרב ולשון חכמים מרפא : ש
אמת תכון לעד ועד ארגיעה לשון שק
מרמה בלב חרשי רע וליועצי שלום שמח
לא יאנה לצדיק כל און ורשעים מלאו ר
תועבת יהוה שפתי שקר ועשי אמונה רצו
אדם ערום כסה דעת ולב כסילים יק
אולת : יד חרוצים תמשול ורמיה תהיה למ
דאגה בלב איש ישחנה ודבר טוב ישמחנ
יתר מרעהו צדיק ודרך רשעים תתעם : י
יחרך רמיה צידו והון אדם יקר חרוץ : בא
צדקה חיים ודרך נתיבה אל מות :
יג בן חכם מוסר אב ולץ לא שמע גערה
מפרי פי איש יאכל טוב ונפש בגדים חמ
נצר פיו שמר נפשו פשק שפתיו מחתה
מתאוה ואין נפשו עצל ונפש חרצים תד
דבר שקר ישנא צדיק ורשע יבאיש ויחפי
צדקה תצר תם דרך ורשעה תסלף חטא
יש מתעשר ואין כל מתרושש והון רב : נ
נפש איש עשרו ורש לא שמע גערה :
צדיקים ישמח ונר רשעים ידעך : רק בז
יתן מצה ואת נועצים חכמה : הון מהבל ימ
וקבץ על יד ירבה : תוחלת ממשכה מח
לב ועץ חיים תאוה באה : בז לדבר יחבל
וירא מצוה הוא ישלם : תורת חכם מ

חיים לסור ממקשי מות: שכל טוב יתן חן
ודרך בגדים איתן: כל ערום יעשה בדעת
וכסיל יפרש אולת: מלאך רשע יפל ברע
וציר אמונים מרפא: ריש וקלון פורע מוסר
ושמר תוכחת יכבד: תאוה נהיה תערב לנפש
ותועבת כסילים סור מרע: הלך את חכמים
יחכם ורעה כסילים ירוע: חטאים תרדף רעה
ואת צדיקים ישלם טוב: טוב ינחיל בני בנים
וצפון לצדיק חיל חוטא: רב אכל ניר ראשים
ויש נספה בלא משפט: חושך שבטו שונא
בנו ואהבו שחרו מוסר: צדיק אכל לשבע
נפשו ובטן רשעים תחסר:
חכמות נשים בנתה ביתה ואולת בידיה יד
תהרסנו: הולך בישרו ירא יהוה ונלוז דרכיו
בוזהו: בפי אויל חטר גאוה ושפתי חכמים
תשמורם: באין אלפים אבוס בר ורב תבואות
בכח שור: עד אמונים לא יכזב ויפיח
כזבים עד שקר: בקש לץ חכמה ואין ודעת
לנבון נקל: לך מנגד לאיש כסיל ובל ידעת
שפתי דעת: חכמת ערום הבין דרכו ואולת
כסילים מרמה: אולים יליץ אשם ובין
ישרים רצון: לב יודע מרת נפשו ובשמחתו
לא יתערב זר: בית רשעים ישמד ואהל ישרים
יפריח: יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי
מות: גם בשחוק יכאב לב ואחריתה שמחה
תוגה: מדרכיו ישבע סוג לב ומעליו איש
טוב: פתי יאמין לכל דבר וערום יבין לאשרו:
חכם ירא וסר מרע וכסיל מתעבר ובוטח:
קצר אפים יעשה אולת ואיש מזמות ישנא:
נחלו פתאים אולת וערומים יכתירו דעת:
שחו רעים לפני טובים ורשעים על שערי
צדיק: גם לרעהו ישנא רש ואהבי עשיר
רבים: בז לרעהו חוטא ומחונן ענוים אשריו:
הלא יתעו חרשי רע וחסד ואמת חרשי טוב:
בכל עצב יהיה מותר ודבר שפתים אך למחסור:
עטרת חכמים עשרם אולת כסילים אולת:
מציל נפשות עד אמת ויפח כזבים מרמה:
ביראת יהוה מבטח עז ולבניו יהיה מחסה:
יראת יהוה מקור חיים לסור ממקשי מות:
ברב עם הדרת מלך ובאפס לאם מחתת רזון:
ארך אפים רב תבונה וקצר רוח מרים אולת:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חיי בשרים לב מרפא ורקב עצמות קנאה
עשק דל חרף עשהו ומכבדו חנן אביון: ברעת
ידחה רשע וחסה במותו צדיק : בלב נבו
תנוח חכמה ובקרב כסילים תודע : צדקה
תרמם גוי וחסד לאמים חטאת : רצון מל
לעבד משכיל ועברתו תהיה מביש :

טו מענה רך ישיב חמה ודבר עצב יעלה אף
לשון חכמים תיטיב דעת ופי כסילים יביע
אולת: בכל מקום עיני יהוה צופות רעים
וטובים : מרפא לשון עץ חיים וסלף בה שב
ברוח : אויל ינאץ מוסר אביו ושמר תכח
יערים : בית צדיק חסן רב ובתבואת רש
נעכרת : שפתי חכמים יזרו דעת ולב כסילי
לא כן : זבח רשעים תועבת יהוה ותפל
ישרים רצונו : תועבת יהוה דרך רשע ומרד
צדקה יאהב : מוסר רע לעזב ארח שונ
תוכחת ימות : שאול ואבדון נגד יהוה אף
לבות בני אדם : לא יאהב לץ הוכח לו א
חכמים לא ילך: לב שמח ייטיב פנים ובעצב
לב רוח נכאה : לב נבון יבקש דעת ופ
כסילים ירעה אולת: כל ימי עני רעים וט
לב משתה תמיד : טוב מעט ביראת יהו
מאוצר רב ומהומה בו : טוב ארחת ירק ואהב
שם משור אבוס ושנאה בו : איש חמ
יגרה מדון וארך אפים ישקיט ריב : ד
עצל כמשכת חדק וארח ישרים סללה :
חכם ישמח אב וכסיל אדם בוזה אמו : או
שמחה לחסר לב ואיש תבונה יישר לכ
הפר מחשבות באין סוד וברב יועצים תקו
שמחה לאיש במענה פיו ודבר בעתו מה טו
ארח חיים למעלה למשכיל למען סור משא
מטה : בית גאים יסח יהוה ויצב גבול אלמנ
תועבת יהוה מחשבות רע וטהורים א
נעם : עכר ביתו בוצע בצע ושונא מתנ
יחיה : לב צדיק יהגה לענות ופי רשעי
יביע רעות : רחוק יהוה מרשעים ותפ
צדיקים ישמע : מאור עינים ישמח
שמועה טובה תדשן עצם : אזן שמעת תוכ
חיים בקרב חכמים תלין : פורע מוסר מו
נפשו ושומע תוכחת קונה לב: יראת יהו
מוסר חכמה ולפני כבוד ענוה :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לאדם מערכי לב ומיהוה מענה לשון׃ כל טז
דרכי איש זך בעיניו ותכן רוחות יהוה׃ גל
אל יהוה מעשיך ויכנו מחשבתיך׃ כל פעל
יהוה למענהו וגם רשע ליום רעה׃ תועבת
יהוה כל גבה לב יד ליד לא ינקה׃ בחסד
ואמת יכפר עון וביראת יהוה סור מרע׃
ברצות יהוה דרכי איש גם אויביו ישלם אתו׃
טוב מעט בצדקה מרב תבואות בלא משפט׃
לב אדם יחשב דרכו ויהוה יכין צעדו׃ קסם
על שפתי מלך במשפט לא ימעל פיו׃ פלס
ומאזני משפט ליהוה מעשהו כל אבני כיס׃
תועבת מלכים עשות רשע כי בצדקה יכון
כסא׃ רצון מלכים שפתי צדק ודבר ישרים
יאהב׃ חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם
יכפרנה׃ באור פני מלך חיים ורצונו כעב
מלקוש׃ קנה חכמה מה טוב מחרוץ וקנות
בינה נבחר מכסף׃ מסלת ישרים סור מרע
שומר נפשו נצר דרכו׃ לפני שבר גאון
ולפני כשלון גבה רוח׃ טוב שפל רוח את
ענוים מחלק שלל את גאים׃ משכיל על דבר
ימצא טוב ובוטח ביהוה אשריו׃ לחכם לב
יקרא נבון ומתק שפתים יסיף לקח׃ מקור
חיים שכל בעליו ומוסר אולים אולת׃ לב
חכם ישכיל פיהו ועל שפתיו יסיף לקח׃ צוף
דבש אמרי נעם מתוק לנפש ומרפא לעצם׃
יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות׃
נפש עמל עמלה לו כי אכף עליו פיהו׃ איש
בליעל כרה רעה ועל שפתיו כאש צרבת׃ איש
תהפכות ישלח מדון ונרגן מפריד אלוף׃ איש
חמס יפתה רעהו והוליכו בדרך לא טוב׃ עצה
עיניו לחשב תהפכות קרץ שפתיו כלה רעה׃
עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא׃
טוב ארך אפים מגבור ומשל ברוחו מלכד
עיר׃ בחיק יוטל את הגורל ומיהוה כל
משפטו׃

טובה פת חרבה ושלוה בה מבית מלא זבחי יז
ריב׃ עבד משכיל ימשל בבן מביש ובתוך אחים
יחלק נחלה׃ מצרף לכסף וכור לזהב ובחן לבות
יהוה׃ מרע מקשיב על שפת און שקר מזין על
לשון הות׃ לעג לרש חרף עשהו שמח לאיד לא
ינקה׃ עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים

אבותם׃ לא נאוה לנבל שפת יתר אף כי לנדיב
שפת שקר׃ אבן חן השחד בעיני בעליו אל כל
אשר יפנה ישכיל׃ מכסה פשע מבקש אהבה
ושנה בדבר מפריד אלוף׃ תחת גערה במבין
מהכות כסיל מאה׃ אך מרי יבקש רע ומלאך
אכזרי ישלח בו׃ פגוש דב שכול באיש ואל כסיל
באולתו׃ משיב רעה תחת טובה לא תמיש רעה
מביתו׃ פוטר מים ראשית מדון ולפני התגלע
הריב נטוש׃ מצדיק רשע ומרשיע צדיק תועבת
יהוה גם שניהם׃ למה זה מחיר ביד כסיל לקנות
חכמה ולב אין׃ בכל עת אהב הרע ואח לצרה
יולד׃ אדם חסר לב תוקע כף ערב ערבה לפני
רעהו׃ אהב פשע אהב מצה מגביה פתחו מבקש
שבר׃ עקש לב לא ימצא טוב ונהפך בלשונו
יפול ברעה׃ ילד כסיל לתוגה לו ולא ישמח אבי
נבל׃ לב שמח ייטיב גהה ורוח נכאה תיבש
גרם׃ שחד מחיק רשע יקח להטות ארחות
משפט׃ את פני מבין חכמה ועיני כסיל בקצה
ארץ׃ כעס לאביו בן כסיל וממר ליולדתו׃ גם
ענוש לצדיק לא טוב להכות נדיבים על ישר׃
חושך אמריו יודע דעת וקר רוח איש תבונה׃
גם אויל מחריש חכם יחשב אטם שפתיו נבון׃
יח לתאוה יבקש נפרד בכל תושיה יתגלע׃ לא
יחפץ כסיל בתבונה כי אם בהתגלות לבו׃ בבוא
רשע בא גם בוז ועם קלון חרפה׃ מים עמקים
דברי פי איש נחל נבע מקור חכמה׃ שאת פני
רשע לא טוב להטות צדיק במשפט׃ שפתי כסיל
יבאו בריב ופיו למהלמות יקרא׃ פי כסיל מחתה
לו ושפתיו מוקש נפשו׃ דברי נרגן כמתלהמים
והם ירדו חדרי בטן׃ גם מתרפה במלאכתו אח
הוא לבעל משחית׃ מגדל עוז שם יהוה בו ירוץ
צדיק ונשגב׃ הון עשיר קרית עזו וכחומה
נשגבה במשכיתו׃ לפני שבר יגבה לב איש
ולפני כבוד ענוה׃ משיב דבר בטרם ישמע
אולת היא לו וכלמה׃ רוח איש יכלכל מחלהו
ורוח נכאה מי ישאנה׃ לב נבון יקנה דעת ואזן
חכמים תבקש דעת׃ מתן אדם ירחיב לו ולפני
גדולים ינחנו׃ צדיק הראשון בריבו ובא רעהו
וחקרו׃ מדינים ישבית הגורל ובין עצומים
יפריד׃ אח נפשע מקרית עז ומדונים כבריח
ארמון׃ מפרי פי איש תשבע בטנו תבואת
שפת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

פתיו ישבע׃ מות וחיים ביד לשון ואהביה
כל פריה׃ מצא אשה מצא טוב ויפק רצון
יהוה׃ תחנונים ידבר רש ועשיר יענה עזות׃
ש רעים להתרועע ויש אהב דבק מאח׃
טוב רש הולך בתמו מעקש שפתיו והוא יט
יל׃ גם בלא דעת נפש לא טוב ואץ ברגלים
וטא׃ אולת אדם תסלף דרכו ועל יהוה יזעף
בו הון יסיף רעים רבים ודל מרעהו יפרד׃ עד
קרים לא ינקה ויפיח כזבים לא ימלט׃ רבים
חלו פני נדיב וכל הרע לאיש מתן׃ כל אחי רש
נאהו אף כי מרעהו רחקו ממנו מרדף אמרים
א המה׃ קנה לב אהב נפשו שמר תבונה למצא
וב׃ עד שקרים לא ינקה ויפיח כזבים יאבד׃
א נאוה לכסיל תענוג אף כי לעבד משל
שרים׃ שכל אדם האריך אפו ותפארתו עבר על
שע׃ נהם ככפיר זעף מלך וכטל על עשב
צונו׃ הות לאביו בן כסיל ודלף טרד מדיני
שה׃ בית והון נחלת אבות ומיהוה אשה
משכלת׃ עצלה תפיל תרדמה ונפש רמיה
רעב׃ שמר מצוה שמר נפשו בוזה דרכיו
ומת׃ מלוה יהוה חונן דל וגמלו ישלם לו׃ יסר
נך כי יש תקוה ואל המיתו אל תשא נפשך׃
רל חמה נשא ענש כי אם תציל ועוד תוסף׃
שמע עצה וקבל מוסר למען תחכם באחריתך׃
בות מחשבות בלב איש ועצת יהוה היא
תקום׃ תאות אדם חסדו וטוב רש מאיש כזב׃
ראת יהוה לחיים ושבע ילין בל יפקד רע׃ טמן
עצל ידו בצלחת גם אל פיהו לא ישיבנה׃ לץ
תכה ופתי יערם והוכיח לנבון יבין דעת׃ משדד
אב יבריח אם בן מביש ומחפיר׃ חדל בני
לשמע מוסר לשגות מאמרי דעת׃ עד בליעל
ליץ משפט ופי רשעים יבלע און׃ נכונו ללצים
שפטים ומהלמות לגו כסילים׃
לץ היין המה שכר וכל שגה בו לא יחכם׃ כ
נהם ככפיר אימת מלך מתעברו חוטא נפשו׃
כבוד לאיש שבת מריב וכל אויל יתגלע׃ מחרף
עצל לא יחרש ישאל בקציר ואין׃ מים עמקים
עצה בלב איש ואיש תבונה ידלנה׃ רב אדם
יקרא איש חסדו ואיש אמונים מי ימצא׃
מתהלך בתמו צדיק אשרי בניו אחריו׃ מלך
יושב על כסא דין מזרה בעיניו כל רע׃ מי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יאמר זכיתי לבי טהרתי מחטאתי׃ אבן ואבן
איפה ואיפה תועבת יהוה גם שניהם׃ גם
במעלליו יתנכר נער אם זך ואם ישר פעלו׃ אזן
שמעת ועין ראה יהוה עשה גם שניהם׃ אל
תאהב שנה פן תורש פקח עיניך שבע לחם׃
רע רע יאמר הקונה ואזל לו אז יתהלל׃ יש זהב
ורב פנינים וכלי יקר שפתי דעת׃ לקח בגדו כי
ערב זר ובעד נכרים חבלהו׃ ערב לאיש לחם
שקר ואחר ימלא פיהו חצץ׃ מחשבות בעצה
תכון ובתחבלות עשה מלחמה׃ גולה סוד הולך
רכיל ולפתה שפתיו לא תתערב׃ מקלל אביו
ואמו ידעך נרו באישון חשך׃ נחלה מבהלת
בראשונה ואחריתה לא תברך׃ אל תאמר אשלמה
רע קוה ליהוה וישע לך׃ תועבת יהוה אבן ואבן
ומאזני מרמה לא טוב׃ מיהוה מצעדי גבר ואדם
מה יבין דרכו׃ מוקש אדם ילע קדש ואחר
נדרים לבקר׃ מזרה רשעים מלך חכם וישב
עליהם אופן׃ נר יהוה נשמת אדם חפש כל
חדרי בטן׃ חסד ואמת יצרו מלך וסעד בחסד
כסאו׃ תפארת בחורים כחם והדר זקנים שיבה׃
חברות פצע תמריק ברע ומכות חדרי בטן׃
כא פלגי מים לב מלך ביד יהוה על כל אשר
יחפץ יטנו׃ כל דרך איש ישר בעיניו ותכן
לבות יהוה׃ עשה צדקה ומשפט נבחר ליהוה
מזבח׃ רום עינים ורחב לב נר רשעים חטאת׃
מחשבות חרוץ אך למותר וכל אץ אך למחסור׃
פעל אצרות בלשון שקר הבל נדף מבקשי מות׃
שד רשעים יגורם כי מאנו לעשות משפט׃
הפכפך דרך איש וזר וזך ישר פעלו׃ טוב לשבת
על פנת גג מאשת מדונים ובית חבר׃ נפש
רשע אותה רע לא יחן בעיניו רעהו׃ בענש לץ
יחכם פתי ובהשכיל לחכם יקח דעת׃ משכיל
צדיק לבית רשע מסלף רשעים לרע׃ אטם אזנו
מזעקת דל גם הוא יקרא ולא יענה׃ מתן בסתר
יכפה אף ושחד בחק חמה עזה׃ שמחה לצדיק
עשות משפט ומחתה לפעלי און׃ אדם תועה
מדרך השכל בקהל רפאים ינוח׃ איש מחסור
אהב שמחה אהב יין ושמן לא יעשיר׃ כפר
לצדיק רשע ותחת ישרים בוגד׃ טוב שבת
בארץ מדבר מאשת מדונים וכעס׃ אוצר נחמד
ושמן בנוה חכם וכסיל אדם יבלענו׃ רדף צדקה
וחסד

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חסד ימצא חיים צדקה וכבוד: עיר גברים עלה
חכם וירד עז מבטחה: שמר פיו ולשונו שמר
מצרות נפשו: זד יהיר לץ שמו עושה בעברת
זדון: תאות עצל תמיתנו כי מאנו ידיו לעשות:
כל היום התאוה תאוה וצדיק יתן ולא יחשך:
זבח רשעים תועבה אף כי בזמה יביאנו: עד
כזבים יאבד ואיש שומע לנצח ידבר: העז איש
רשע בפניו וישר הוא יכין דרכו: אין חכמה
ואין תבונה ואין עצה לנגד יהוה: סוס מוכן
ליום מלחמה וליהוה התשועה:
נבחר שם מעשר רב מכסף ומזהב חן טוב: כב
עשיר ורש נפגשו עשה כלם יהוה: ערום ראה
רעה ויסתר ופתיים עברו ונענשו: עקב ענוה
יראת יהוה עשר וכבוד וחיים: צנים פחים בדרך
עקש שומר נפשו ירחק מהם: חנך לנער על פי
דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה: עשיר ברשים
ימשול ועבד לוה לאיש מלוה: זורע עולה יקצור
און ושבט עברתו יכלה: טוב עין הוא יברך כי
נתן מלחמו לדל: גרש לץ ויצא מדון וישבת דין
וקלון: אהב טהר לב חן שפתיו רעהו מלך: עיני
יהוה נצרו דעת ויסלף דברי בגד: אמר עצל ארי
בחוץ בתוך רחבות ארצח: שוחה עמקה פי
זרות זעום יהוה יפול שם: אולת קשורה בלב
נער שבט מוסר ירחיקנה ממנו: עשק דל
להרבות לו נתן לעשיר אך למחסור: הט אזנך
ושמע דברי חכמים ולבך תשית לדעתי: כי
נעים כי תשמרם בבטנך יכנו יחדו על שפתיך:
להיות ביהוה מבטחך הודעתיך היום אף אתה:
הלא כתבתי לך שלשים במעצות ודעת:
להודיעך קשט אמרי אמת להשיב אמרים אמת
לשלחיך: אל תגזל דל כי דל הוא ואל תדכא עני
בשער: כי יהוה יריב ריבם וקבע את קבעיהם
נפש: אל תתרע את בעל אף ואת איש חמות לא
תבוא: פן תאלף ארחתו ולקחת מוקש לנפשך:
אל תהי בתקעי כף בערבים משאות: אם אין לך
לשלם למה יקח משכבך מתחתיך: אל תסג גבול
עולם אשר עשו אבותיך: חזית איש מהיר
במלאכתו לפני מלכים יתיצב בל יתיצב לפני
חשכים:
כי תשב ללחום את מושל בין תבין את אשר כג
לפניך: ושמת שכין בלעך אם בעל נפש אתה:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אל תתאו למטעמותיו והוא לחם כזבים : א
תיגע להעשיר מבינתך חדל: התעוף עיניך ב
ואיננו כי עשה יעשה לו כנפים כנשר יעו
השמים : אל תלחם את לחם רע עין ואל תת
למטעמתיו : כי כמו שער בנפשו כן הוא אכ
ושתה יאמר לך ולבו בל עמך : פתך אכלת
תקיאנה ושחת דבריך הנעימים: באזני כסיל
תדבר כי יבוז לשכל מליך : אל תסג גבול עו
ובשדי יתומים אל תבא: כי גאלם חזק הוא יר
את ריבם אתך : הביאה למוסר לבך ואזנ
לאמרי דעת : אל תמנע מנער מוסר כי תכ
בשבט לא ימות : אתה בשבט תכנו ונפש
משאול תציל : בני אם חכם לבך ישמח לבי ג
אני : ותעלזנה כליותי בדבר שפתיך מישרי
אל יקנא לבך בחטאים כי אם ביראת יהוה
היום: כי אם יש אחרית ותקותך לא תכרת: שמ
אתה בני וחכם ואשר בדרך לבך: אל תהי בסב
יין בזללי בשר למו : כי סובא וזולל יו
וקרעים תלביש נומה : שמע לאביך זה ילד
ואל תבוז כי זקנה אמך : אמת קנה ואל תמ
חכמה ומוסר ובינה : גול יגול אבי צדיק יו
חכם וישמח בו : ישמח אביך ואמך ות
יולדתך: תנה בני לבך לי ועיניך דרכי תרצ
כי שוחה עמוקה זונה ובאר צרה נכריה: אף ה
כחתף תארב ובוגדים באדם תוסיף : למי
למי אבוי למי מדינים למי שיח למי פצעי
חנם למי חכלילות עינים : למאחרים על ה
לבאים לחקור ממסך: אל תרא יין כי יתאדם
יתן בכיס עינו יתהלך במשרים: אחריתו כנח
ישך וכצפעני יפרש : עיניך יראו זרות ול
ידבר תהפכות : והיית כשכב בלב ים וכש
בראש חבל: הכוני בל חליתי הלמוני בל ידע
מתי אקיץ אוסיף אבקשנו עוד :
כד אל תקנא באנשי רעה ואל תתאו להיו
אתם : כי שד יהגה לבם ועמל שפתיה
תדברנה: בחכמה יבנה בית ובתבונה יתכו
ובדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים : ג
חכם בעוז ואיש דעת מאמץ כח : כי בתחבל
תעשה לך מלחמה ותשועה ברב יועץ: ראמ
לאויל חכמות בשער לא יפתח פיהו : מחש
להרע לו בעל מזמות יקראו : זמת אולת חט
ותועב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תועבת לאדם לץ: התרפית ביום צרה צר
כחכה: הצל לקחים למות ומטים להרג אם
תחשוך: כי תאמר הן לא ידענו זה הלא תכן
לבות הוא יבין ונצר נפשך הוא ידע והשיב
לאדם כפעלו: אכל בני דבש כי טוב ונפת מתוק
על חכך: כן דעה חכמה לנפשך אם מצאת ויש
אחרית ותקותך לא תכרת: אל תארב רשע לנוה
צדיק אל תשדד רבצו: כי שבע יפול צדיק וקם
ורשעים יכשלו ברעה: בנפל אויבך אל תשמח
ובכשלו אל יגל לבך: פן יראה יהוה ורע בעיניו
והשיב מעליו אפו: אל תתחר במרעים אל תקנא
ברשעים: כי לא תהיה אחרית לרע נר רשעים
ידעך: ירא את יהוה בני ומלך עם שונים אל
תתערב: כי פתאם יקום אידם ופיד שניהם מי
יודע: גם אלה לחכמים הכר פנים במשפט בל
טוב: אמר לרשע צדיק אתה יקבהו עמים
יזעמוהו לאמים: ולמוכיחים ינעם ועליהם תבוא
ברכת טוב: שפתים ישק משיב דברים נכחים:
הכן בחוץ מלאכתך ועתדה בשדה לך אחר
ובנית ביתך: אל תהי עד חנם ברעך והפתית
בשפתיך: אל תאמר כאשר עשה לי כן אעשה לו
אשיב לאיש כפעלו: על שדה איש עצל עברתי
ועל כרם אדם חסר לב: והנה עלה כלו קמשונים
כסו פניו חרלים וגדר אבניו נהרסה: ואחזה אנכי
אשית לבי ראיתי לקחתי מוסר: מעט שנות
מעט תנומות מעט חבק ידים לשכב: ובא
מתהלך רישך ומחסריך כאיש מגן: גם אלה
משלי שלמה אשר העתיקו אנשי חזקיה מלך
יהודה:
כה כבוד אלהים הסתר דבר וכבוד מלכים חקר
דבר: שמים לרום וארץ לעמק ולב מלכים אין
חקר: הגו סיגים מכסף ויצא לצרף כלי: הגו
רשע לפני מלך ויכון בצדק כסאו: אל תתהדר
לפני מלך ובמקום גדלים אל תעמד: כי טוב
אמר לך עלה הנה מהשפילך לפני נדיב אשר
ראו עיניך: אל תצא לרב מהר פן מה תעשה
באחריתה בהכלים אתך רעך: ריבך ריב את רעך
וסוד אחר אל תגל: פן יחסדך שמע ודבתך לא
תשוב: תפוחי זהב במשכיות כסף דבר דבר על
אפניו: נזם זהב וחלי כתם מוכיח חכם על אזן
שמעת: כצנת שלג ביום קציר ציר נאמן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לשלחיו ונפש אדניו ישיב: נשיאים ורוח וגשם
אין איש מתהלל במתת שקר: בארך אפים יפתה
קצין ולשון רכה תשבר גרם: דבש מצאת אכל
דיך פן תשבענו והקאתו: הקר רגלך מבית רעך
פן ישבעך ושנאך: מפיץ וחרב וחץ שנון איש
ענה ברעהו עד שקר: שן רעה ורגל מועדת
מבטח בוגד ביום צרה: מעדה בגד ביום קרה
חמץ על נתר ושר בשרים על לב רע: אם רעב
שנאך האכלהו לחם ואם צמא השקהו מים: כי
גחלים אתה חתה על ראשו ויהוה ישלם לך:
רוח צפון תחולל גשם ופנים נזעמים לשון
סתר: טוב שבת על פנת גג מאשת מדינים
ובית חבר: מים קרים על נפש עיפה ושמועה
טובה מארץ מרחק: מעין נרפש ומקור משחת
צדיק מט לפני רשע: אכל דבש הרבות לא טוב
וחקר כבודם כבוד: עיר פרוצה אין חומה איש
אשר אין מעצר לרוחו:
כו כשלג בקיץ וכמטר בקציר כן לא נאוה
לכסיל כבוד: כצפור לנוד כדרור לעוף כן קללת
חנם לא תבא: שוט לסוס מתג לחמור ושבט לגו
כסילים: אל תען כסיל כאולתו פן תשוה לו גם
אתה: ענה כסיל כאולתו פן יהיה חכם בעיניו:
מקצה רגלים חמס שתה שלח דברים ביד כסיל:
דליו שקים מפסח ומשל בפי כסילים: כצרור
אבן במרגמה כן נותן לכסיל כבוד: חוח עלה
ביד שכור ומשל בפי כסילים: רב מחולל כל
ושכר כסיל ושכר עברים: ככלב שב על קאו
כסיל שונה באולתו: ראית איש חכם בעיניו
תקוה לכסיל ממנו: אמר עצל שחל בדרך ארי
בין הרחבות: הדלת תסוב על צירה ועצל על
מטתו: טמן עצל ידו בצלחת נלאה להשיבה אל
פיו: חכם עצל בעיניו משבעה משיבי טעם:
מחזיק באזני כלב עבר מתעבר על ריב לא לו:
כמתלהלה הירה זקים חצים ומות: כן איש רמה
את רעהו ואמר הלא משחק אני: באפס עצים
תכבה אש ובאין נרגן ישתק מדון: פחם לגחלים
ועצים לאש ואיש מדינים לחרחר ריב: דברי
נרגן כמתלהמים והם ירדו חדרי בטן: כסף
סיגים מצפה על חרש שפתים דלקים ולב רע:
בשפתו ינכר שונא ובקרבו ישית מרמה: כי
יחנן קולו אל תאמן בו כי שבע תועבות בלבו:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תכסה שנאה במשאון תגלה רעתו בקהל: כרה
שחת בה יפל וגולל אבן אליו תשוב: לשון שקר
ישנא דכיו ופה חלק יעשה מדחה:
כז אל תתהלל ביום מחר כי לא תדע מה ילד
יום: יהללך זר ולא פיך נכרי ואל שפתיך: כבד
אבן ונטל החול וכעס אויל כבד משניהם:
אכזריות חמה ושטף אף ומי יעמד לפני קנאה:
טובה תוכחת מגלה מאהבה מסתרת: נאמנים
פצעי אוהב ונעתרות נשיקות שונא: נפש
שבעה תבוס נפת ונפש רעבה כל מר מתוק:
כצפור נודדת מן קנה כן איש נודד ממקומו:
שמן וקטרת ישמח לב ומתק רעהו מעצת נפש:
רעך ורעה אביך אל תעזב ובית אחיך אל תבוא
ביום אידך טוב שכן קרוב מאח רחוק: חכם בני
ושמח לבי ואשיבה חרפי דבר: ערום ראה רעה
נסתר פתאים עברו נענשו: קח בגדו כי ערב זר
ובעד נכריה חבלהו: מברך רעהו בקול גדול
בבקר השכים קללה תחשב לו: דלף טורד ביום
סגריר ואשת מדונים נשתוה: צפניה צפן רוח
ושמן ימינו יקרא: ברזל בברזל יחד ואיש יחד
פני רעהו: נצר תאנה יאכל פריה ושמר אדניו
יכבד: כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם:
שאול ואבדה לא תשבענה ועיני האדם לא
תשבענה: מצרף לכסף וכור לזהב ואיש לפי
מהללו: אם תכתוש את האויל במכתש בתוך
הריפות בעלי לא תסור מעליו אולתו: ידע תדע
פני צאנך שית לבך לעדרים: כי לא לעולם חסן
ואם נזר לדור דור: גלה חציר ונראה דשא
ונאספו עשבות הרים: כבשים ללבושך ומחיר
שדה עתודים: ודי חלב עזים ללחמך ללחם
ביתך וחיים לנערותיך:
כח נסו ואין רדף רשע וצדיקים ככפיר יבטח:
בפשע ארץ רבים שריה ובאדם מבין ידע כן
יאריך: גבר רש ועשק דלים מטר סחף ואין
לחם: עזבי תורה יהללו רשע ושומרי תורה
יתגרו גם: אנשי רע לא יבינו משפט ומבקשי
יהוה יבינו כל: טוב רש הולך בתמו מעקש
דרכים והוא עשיר: נוצר תורה בן מבין ורעה
זוללים יכלים אביו: מרבה הונו בנשך ותרבית
לחונן דלים יקבצנו: מסיר אזנו משמע תורה
גם תפלתו תועבה: משגה ישרים בדרך רע

בשחותו הוא יפול ותמימים ינחלו טוב : חכם
בעיניו איש עשיר ודל מבין יחקרנו : בעלץ
צדיקים רבה תפארת ובקום רשעים יחפש
אדם : מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועזב
ירחם : אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו
יפול ברעה: ארי נהם ודב שוקק מושל רשע על
עם דל: נגיד חסר תבונות ורב מעשקות שנאי
בצע יאריך ימים: אדם עשק בדם נפש עד בור
ינוס אל יתמכו בו : הולך תמים יושע ונעקש
דרכים יפול באחת : עבד אדמתו ישבע לחם
ומרדף ריקים ישבע ריש : איש אמונות רב
ברכות ואץ להעשיר לא ינקה : הכר פנים לא
טוב ועל פת לחם יפשע גבר : נבהל להון איש
רע עין ולא ידע כי חסר יבאנו : מוכיח אדם
אחרי חן ימצא ממחליק לשון: גוזל אביו ואמו
ואמר אין פשע חבר הוא לאיש משחית : רחב
נפש יגרה מדון ובוטח על יהוה ידשן : בוטח
בלבו הוא כסיל והולך בחכמה הוא ימלט : נותן
לרש אין מחסור ומעלים עיניו רב מארות :
בקום רשעים יסתר אדם ובאבדם ירבו צדיקים:
כט איש תוכחות מקשה ערף פתע ישבר ואין
מרפא : ברבות צדיקים ישמח העם ובמשל
רשע יאנח עם : איש אהב חכמה ישמח אביו
ורעה זונות יאבד הון: מלך במשפט יעמיד ארץ
ואיש תרומות יהרסנה : גבר מחליק על רעהו
רשת פורש על פעמיו : בפשע איש רע מוקש
וצדיק ירון ושמח : ידע צדיק דין דלים רשע
לא יבין דעת: אנשי לצון יפיחו קריה וחכמים
ישיבו אף: איש חכם נשפט את איש אויל ורגז
ושחק ואין נחת : אנשי דמים ישנאו תם
וישרים יבקשו נפשו : כל רוחו יוציא כסיל
וחכם באחור ישבחנה: מושל מקשיב על דבר
שקר כל משרתיו רשעים : רש ואיש תככים
נפגשו מאיר עיני שניהם יהוה : מלך שופט
באמת דלים כסאו לעד יכון: שבט ותוכחת יתן
חכמה ונער משלח מביש אמו : ברבות רשעים
ירבה פשע וצדיקים במפלתם יראו : יסר בנך
ויניחך ויתן מעדנים לנפשך: באין חזון יפרע
עם ושמר תורה אשרהו : בדברים לא יוסר עבד
כי יבין ואין מענה: חזית איש אץ בדבריו תקוה
לכסיל ממנו : מפנק מנער עבדו ואחריתו יהיה
מנון:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מנון: איש אף יגרה מדון ובעל חמה רב פשע:
גאות אדם תשפילנו ושפל רוח יתמך כבוד:
חולק עם גנב שונא נפשו אלה ישמע ולא יגיד:
חרדת אדם יתן מוקש ובוטח ביהוה ישגב:
רבים מבקשים פני מושל ומיהוה משפט איש:
תועבת צדיקים איש עול ותועבת רשע ישר
דרך:

ל דברי אגור בן יקה המשא נאם הגבר
לאיתיאל לאיתיאל ואכל: כי בער אנכי מאיש ולא
בינת אדם לי: ולא למדתי חכמה ודעת קדשים
אדע: מי עלה שמים וירד מי אסף רוח בחפניו
מי צרר מים בשמלה מי הקים כל אפסי ארץ
מה שמו ומה שם בנו כי תדע: כל אמרת אלוה
צרופה מגן הוא לחסים בו: אל תוסף על דבריו
פן יוכיח בך ונכזבת: שתים שאלתי מאתך אל
תמנע ממני בטרם אמות: שוא ודבר כזב הרחק
ממני ראש ועשר אל תתן לי הטריפני לחם
חקי: פן אשבע וכחשתי ואמרתי מי יהוה ופן
אורש וגנבתי ותפשתי שם אלהי: אל תלשן
עבד אל אדניו פן יקללך ואשמת: דור אביו
יקלל ואת אמו לא יברך: דור טהור בעיניו
ומצאתו לא רחץ: דור מה רמו עיניו ועפעפיו
ינשאו: דור חרבות שניו ומאכלות מתלעתיו
לאכל עניים מארץ ואביונים מאדם: לעלוקה
שתי בנות הב הב שלוש הנה לא תשבענה
ארבע לא אמרו הון: שאול ועצר רחם ארץ לא
שבעה מים ואש לא אמרה הון: עין תלעג לאב
ותבז ליקהת אם יקרוה ערבי נחל ויאכלוה בני
נשר: שלשה המה נפלאו ממני וארבעה לא
ידעתים: דרך הנשר בשמים דרך נחש עלי צור
דרך אניה בלב ים ודרך גבר בעלמה: כן דרך
אשה מנאפת אכלה ומחתה פיה ואמרה לא
פעלתי און: תחת שלוש רגזה ארץ ותחת ארבע
לא תוכל שאת: תחת עבד כי ימלוך ונבל כי
ישבע לחם: תחת שנואה כי תבעל ושפחה כי
תירש גברתה: ארבעה הם קטני ארץ והמה
חכמים מחכמים: הנמלים עם לא עז ויכינו
בקיץ לחמם: שפנים עם לא עצום וישימו
בסלע ביתם: מלך אין לארבה ויצא חצץ כלו:
שממית בידים תתפש והיא בהיכלי מלך:
שלשה המה מיטיבי צעד וארבעה מטיבי לכת:

ליש גבור בבהמה ולא ישוב מפני כל: זרזיר
מתנים או תיש ומלך אלקום עמו: אם נבלת
בהתנשא ואם זמות יד לפה: כי מיץ חלב יוציא
חמאה ומיץ אף יוציא דם ומיץ אפים יוציא ריב:
לא דברי למואל מלך משא אשר יסרתו אמו:
מה ברי ומה בר בטני ומה בר נדרי: אל תתן
לנשים חילך ודרכיך למחות מלכין: אל
למלכים למואל אל למלכים שתו יין ולרוזנים
או שכר: פן ישתה וישכח מחקק וישנה
דין כל בני עני: תנו שכר לאובד ויין למרי
נפש: ישתה וישכח רישו ועמלו לא יזכר עוד:
פתח פיך לאלם אל דין כל בני חלוף: פתח
פיך שפט צדק ודין עני ואביון: אשת חיל מי
ימצא ורחק מפנינים מכרה: בטח בה לב בעלה
ושלל לא יחסר: גמלתהו טוב ולא רע כל ימי
חייה: דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה:
היתה כאניות סוחר ממרחק תביא לחמה: ותקם
בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערתיה:
זממה שדה ותקחהו מפרי כפיה נטעה כרם:
חגרה בעוז מתניה ותאמץ זרועתיה: טעמה כי
טוב סחרה לא יכבה בלילה נרה: ידיה שלחה
בכישור וכפיה תמכו פלך: כפה פרשה לעני
וידיה שלחה לאביון: לא תירא לביתה משלג כי
כל ביתה לבש שנים: מרבדים עשתה לה שש
וארגמן לבושה: נודע בשערים בעלה בשבתו
עם זקני ארץ: סדין עשתה ותמכור וחגור
נתנה לכנעני: עוז והדר לבושה ותשחק ליום
אחרון: פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על
לשונה: צופיה הליכות ביתה ולחם עצלות לא
תאכל: קמו בניה ויאשרוה בעלה ויהללה: רבות
בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה: שקר החן
והבל היפי אשה יראת יהוה היא תתהלל: תנו
לה מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה:

איוב

איש היה בארץ עוץ איוב שמו והיה
האיש ההוא תם וישר וירא אלהים
וסר מרע: ויולדו לו שבעה בנים ושלש בנות
ויה

ויהי מקנהו שבעת אלפי צאן ושלשת אלפי
גמלים וחמש מאות צמד בקר וחמש מאות
אתונות ועבדה רבה מאד ויהי האיש ההוא גדול
מכל בני קדם : והלכו בניו ועשו משתה בית
איש יומו ושלחו וקראו לשלשת אחיתיהם
לאכל ולשתות עמהם : ויהי כי הקיפו ימי
המשתה וישלח איוב ויקדשם והשכים בבקר
והעלה עלות מספר כלם כי אמר איוב אולי
חטאו בני וברכו אלהים בלבבם ככה יעשה איוב
כל הימים : ויהי היום ויבאו בני האלהים
להתיצב על יהוה ויבא גם השטן בתוכם: ויאמר
יהוה אל השטן מאין תבא ויען השטן את יהוה
ויאמר משוט בארץ ומהתהלך בה: ויאמר יהוה
אל השטן השמת לבך על עבדי איוב כי אין
כמהו בארץ איש תם וישר ירא אלהים וסר
מרע : ויען השטן את יהוה ויאמר החנם ירא
איוב אלהים : הלא את שכת בעדו ובעד ביתו
ובעד כל אשר לו מסביב מעשה ידיו ברכת
ומקנהו פרץ בארץ: ואולם שלח נא ידך וגע בכל
אשר לו אם לא על פניך יברכך: ויאמר יהוה אל
השטן הנה כל אשר לו בידך רק אליו אל תשלח
ידך ויצא השטן מעם פני יהוה : ויהי היום
ובניו ובנתיו אכלים ושתים יין בבית אחיהם
הבכור : ומלאך בא אל איוב ויאמר הבקר היו
חרשות והאתנות רעות על ידיהם: ותפל שבא
ותקחם ואת הנערים הכו לפי חרב ואמלטה רק
אני לבדי להגיד לך: עוד זה מדבר וזה בא ויאמר
אש אלהים נפלה מן השמים ותבער בצאן
ובנערים ותאכלם ואמלטה רק אני לבדי להגיד
לך : עוד זה מדבר וזה בא ויאמר כשדים שמו
שלשה ראשים ויפשטו על הגמלים ויקחום ואת
הנערים הכו לפי חרב ואמלטה רק אני לבדי
להגיד לך : עד זה מדבר וזה בא ויאמר בניך
ובנותיך אכלים ושתים יין בבית אחיהם הבכור:
והנה רוח גדולה באה מעבר המדבר ויגע
בארבע פנות הבית ויפל על הנערים וימותו
ואמלטה רק אני לבדי להגיד לך: ויקם איוב ויקרע
את מעלו ויגז את ראשו ויפל ארצה וישתחו :
ויאמר ערם יצתי מבטן אמי וערם אשוב שמה
יהוה נתן ויהוה לקח יהי שם יהוה מברך: בכל
זאת לא חטא איוב ולא נתן תפלה לאלהים :

ויהי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ב ויהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב
על יהוה ויבוא גם השטן בתכם להתיצב על
יהוה: ויאמר יהוה אל השטן אי מזה תבא
ויען השטן את יהוה ויאמר משוט בארץ
ומהתהלך בה: ויאמר יהוה אל השטן השמת
לבך אל עבדי איוב כי אין כמהו בארץ איש תם
וישר ירא אלהים וסר מרע ועדנו מחזיק בתמתו
ותסיתני בו לבלעו חנם: ויען השטן את
יהוה ויאמר עור בעד עור וכל אשר לאיש יתן
בעד נפשו: אולם שלח נא ידך וגע אל עצמו
ואל בשרו אם לא אל פניך יברכך: ויאמר
יהוה אל השטן הנו בידך אך את נפשו שמר:
ויצא השטן מאת פני יהוה ויך את איוב בשחין
רע מכף רגלו ועד קדקדו: ויקח לו חרש
להתגרד בו והוא ישב בתוך האפר: ותאמר
לו אשתו עדך מחזיק בתמתך ברך אלהים ומת:
ויאמר אליה כדבר אחת הנבלות תדברי גם
את הטוב נקבל מאת האלהים ואת הרע לא
נקבל בכל זאת לא חטא איוב בשפתיו: וישמעו
שלשת רעי איוב את כל הרעה הזאת הבאה
עליו ויבאו איש ממקמו אליפז התימני ובלדד
השוחי וצופר הנעמתי ויועדו יחדו לבוא לנוד
לו ולנחמו: וישאו את עיניהם מרחוק ולא
הכירהו וישאו קולם ויבכו ויקרעו איש מעלו
ויזרקו עפר על ראשיהם השמימה: וישבו
אתו לארץ שבעת ימים ושבעת לילות ואין
דבר אליו דבר כי ראו כי גדל הכאב מאד:
אחרי כן פתח איוב את פיהו ויקלל את
יומו:

ג ויען איוב ויאמר: יאבד יום אולד בו
והלילה אמר הרה גבר: היום ההוא יהי חשך
אל ידרשהו אלוה ממעל ואל תופע עליו נהרה:
יגאלהו חשך וצלמות תשכן עליו עננה יבעתהו
כמרירי יום: הלילה ההוא יקחהו אפל
אל יחד בימי שנה במספר ירחים אל יבא:
הנה הלילה ההוא יהי גלמוד אל תבוא רננה בו:
יקבהו אררי יום העתידים ערר לויתן: יחשכו
כוכבי נשפו יקו לאור ואין ואל יראה בעפעפי
שחר: כי לא סגר דלתי בטני ויסתר עמל
מעיני: למה לא מרחם אמות מבטן יצאתי
ואגוע: מדוע קדמוני ברכים ומה שדים כי
א'נק

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ינק: כי עתה שכבתי ואשקוט ישנתי אז
נוח לי: עם מלכים ויעצי ארץ הבנים חרבות
מו: או עם שרים זהב להם הממלאים בתיהם
סף: או כנפל טמון לא אהיה כעללים לא
או אור: שם רשעים חדלו רגז ושם ינוחו
גיעי כח: יחד אסירים שאננו לא שמעו קול
נש: קטן וגדול שם הוא ועבד חפשי מאדניו:
מה יתן לעמל אור וחיים למרי נפש: המחכים
מות ואיננו ויחפרהו ממטמונים: השמחים
לי גיל ישישו כי ימצאו קבר: לגבר אשר
רכו נסתרה ויסך אלוה בעדו: כי לפני לחמי
נחתי תבא ויתכו כמים שאגתי: כי פחד
הדרתי ויאתיני ואשר יגרתי יבא לי: לא
שלותי ולא שקטתי ולא נחתי ויבא רגז:
ד ויען אליפז התימני ויאמר: הנסה דבר
אליך תלאה ועצר במלין מי יוכל: הנה יסרת
בים וידים רפות תחזק: כושל יקימון מליך
ברכים כרעות תאמץ: כי עתה תבוא אליך
ותלא תגע עדיך ותבהל: הלא יראתך כסלתך
תקותך ותם דרכיך: זכר נא מי הוא נקי אבד
איפה ישרים נכחדו: כאשר ראיתי חרשי
און וזרעי עמל יקצרהו: מנשמת אלוה יאבדו
מרוח אפו יכלו: שאגת אריה וקול שחל ושני
כפירים נתעו: ליש אבד מבלי טרף ובני לביא
תפרדו: ואלי דבר יגנב ותקח אזני שמץ
מנהו: בשעפים מחזינות לילה בנפל תרדמה
על אנשים: פחד קראני ורעדה ורב עצמותי
הפחיד: ורוח על פני יחלף תסמר שערת
בשרי: יעמד ולא אכיר מראהו תמונה לנגד
עיני דממה וקול אשמע: האנוש מאלוה יצדק
אם מעשהו יטהר גבר: הן בעבדיו לא יאמין
ובמלאכיו ישים תהלה: אף שכני בתי חמר
אשר בעפר יסודם ידכאום לפני עש: מבקר
לערב יכתו מבלי משים לנצח יאבדו: הלא
נסע יתרם בם ימותו ולא בחכמה:
ה קרא נא היש עונך ואל מי מקדשים תפנה:
כי לאויל יהרג כעש ופתה תמית קנאה: אני
ראיתי אויל משריש ואקוב נוהו פתאם: ירחקו
בניו מישע וידכאו בשער ואין מציל: אשר
קצירו רעב יאכל ואל מצנים יקחהו ושאף
צמים חילם: כי לא יצא מעפר און ומאדמה
לא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לא יצמח עמל: כי אדם לעמל יולד ובני רש
יגביהו עוף: אולם אני אדרש אל אל ואל אלהי
אשים דברתי: עשה גדלות ואין חקר נפלאות
עד אין מספר: הנתן מטר על פני ארץ ושלח
מים על פני חוצות: לשום שפלים למרום
וקדרים שגבו ישע: מפר מחשבות ערומים
ולא תעשנה ידיהם תושיה: לכד חכמים
בערמם ועצת נפתלים נמהרה: יומם יפגש
חשך וכלילה ימששו בצהרים: ויֹשע מחרב
מפיהם ומיד חזק אביון: ותהי לדל תקוה
ועולתה קפצה פיה: הנה אשרי אנוש יוכיחנ
אלוה ומוסר שדי אל תמאס: כי הוא יכאיב
ויחבש ימחץ וידו תרפינה: בשש צרות יציל
ובשבע לא יגע בך רע: ברעב פדך ממו
ובמלחמה מידי חרב: בשוט לשון תחבא ול
תירא משוד כי יבוא: לשד ולכפן תשחק ומחיו
הארץ אל תירא: כי עם אבני השדה ברית
וחית השדה השלמה לך: וידעת כי שלו
אהלך ופקדת נוך ולא תחטא: וידעת כי ר
זרעך וצאצאיך כעשב הארץ: תבוא בכלח א
קבר כעלות גדיש בעתו: הנה זאת חקרנו
כן היא שמענה ואתה דע לך:

ו ויען איוב ויאמר: לו שקול ישקל כעש
והותי במאזנים ישאו יחד: כי עתה מחו
ימים יכבד על כן דברי לעו: כי חצי שד
עמדי אשר חמתם שתה רוחי בעותי אלו
יערכוני: הינהק פרא עלי דשא אם יגע
שור על בלילו: היאכל תפל מבלי מלח אם
יש טעם בריר חלמות: מאנה לנגוע נפש
המה כדוי לחמי: מי יתן תבוא שאלת
ותקותי יתן אלוה: ויאל אלוה וידכאני ית
ידו ויבצעני: ותהי עוד נחמתי ואסלד
בחילה לא יחמול כי לא כחדתי אמרי קדוש:
מה כחי כי איחל ומה קצי כי אאריך נפשי
אם כח אבנים כחי אם בשרי נחוש: האם א
עזרתי בי ותושיה נדחה ממני: למס מרעה
חסד ויראת שדי יעזוב: אחי בגדו כמו נח
כאפיק נחלים יעברו: הקדרים מני קרח עלי
יתעלם שלג: בעת יזרבו נצמתו בחמו נדעכ
ממקומם: ילפתו ארחות דרכם יעלו בתה
ויאבדו: הביטו ארחות תמא הליכות שב

קוו למו׃ בשו כי בטח באו עדיה ויחפרו׃ כי
עתה הייתם לא תראו חתת ותיראו׃ הכי אמרתי
הבו לי ומכחכם שחדו בעדי׃ ומלטוני מיד צר
ומיד עריצים תפדוני׃ הורוני ואני אחריש ומה
שגיתי הבינו לי׃ מה נמרצו אמרי ישר ומה
יוכיח הוכח מכם׃ הלהוכח מלים תחשבו ולרוח
אמרי נואש׃ אף על יתום תפילו ותכרו על
רי עכם׃ ועתה הואילו פנו בי ועל פניכם אם
אכזב׃ שובו נא אל תהי עולה ושבי עוד צדקי
בה׃ היש בלשוני עולה אם חכי לא יבין הוות׃
ז הלא צבא לאנוש עלי ארץ וכימי שכיר ימיו׃
כעבד ישאף צל ובשכיר יקוה פעלו׃ כן הנחלתי
לי ירחי שוא ולילות עמל מנו לי׃ אם שכבתי
ואמרתי מתי אקום ומדד ערב ושבעתי נדדים
עדי נשף׃ לבש בשרי רמה וגוש עפר עורי רגע
וי מאס׃ ימי קלו מני ארג ויכלו באפס תקוה׃
זכר כי רוח חיי לא תשוב עיני לראות טוב׃ לא
תשורני עין ראי עיניך בי ואינני׃ כלה ענן
וילך כן יורד שאול לא יעלה׃ לא ישוב עוד
לביתו ולא יכירנו עוד מקומו׃ גם אני לא
אחשך פי אדברה בצר רוחי אשיחה במר נפשי׃
הים אני אם תנין כי תשים עלי משמר׃ כי
אמרתי תנחמני ערשי ישא בשיחי משכבי׃
וחתתני בחלומות ומחזיונות תבעתני׃ ותבחר
מחנק נפשי מות מעצמותי׃ מאסתי לא לעלם
אחיה חדל ממני כי הבל ימי׃ מה אנוש
כי תגדלנו וכי תשית אליו לבך׃ ותפקדנו
לבקרים לרגעים תבחננו׃ כמה לא תשעה
ממני לא תרפני עד בלעי רקי׃ חטאתי מה אפעל
לך נצר האדם למה שמתני למפגע לך ואהיה
עלי למשא׃ ומה לא תשא פשעי ותעביר את
עוני כי עתה לעפר אשכב ושחרתני ואינני׃
ח ויען בלדד השוחי ויאמר׃ עד אן תמלל
אלה ורוח כביר אמרי פיך׃ האל יעות משפט
ואם שדי יעות צדק׃ אם בניך חטאו לו
וישלחם ביד פשעם׃ אם אתה תשחר אל אל ואל
שדי תתחנן׃ אם זך וישר אתה כי עתה יעיר
עליך ושלם נות צדקך׃ והיה ראשיתך מצער
ואחריתך ישגה מאד׃ כי שאל נא לדור רישון
וכונן לחקר אבותם׃ כי תמול אנחנו ולא נדע
כי צל ימינו עלי ארץ׃ הלא הם יורוך יאמרו

לך ומלבם יוציאו מלים : היגאה גמא בלא
בצה ישגה אחו בלי מים : עודנו באבו לא יקטף
ולפני כל חציר ייבש : כן ארחות כל שכחי אל
ותקות חנף תאבד : אשר יקוט כסלו ובית
עכביש מבטחו : ישען על ביתו ולא יעמד
יחזיק בו ולא יקום : רטב הוא לפני שמש ועל
גנתו יונקתו תצא : על גל שרשיו יסבכו בית
אבנים יחזה : אם יבלענו ממקומו וכחש בו
לא ראיתיך : הן הוא משוש דרכו ומעפר אחר
יצמחו : הן אל לא ימאס תם ולא יחזיק ביד
מרעים : עד ימלה שחוק פיך ושפתיך תרועה :
שנאיך ילבשו בשת ואהל רשעים איננו :
ט ויען איוב ויאמר : אמנם ידעתי כי כן ומה
יצדק אנוש עם אל : אם יחפץ לריב עמו לא
יעננו אחת מני אלף : חכם לבב ואמיץ כח מי
הקשה אליו וישלם : המעתיק הרים ולא
ידעו אשר הפכם באפו : המרגיז ארץ ממקומה
ועמודיה יתפלצון : האמר לחרס ולא יזרח
ובעד כוכבים יחתם : נטה שמים לבדו ודורך
על במתי ים : עשה עש כסיל וכימה וחדרי
תמן : עשה גדלות עד אין חקר ונפלאות עד
אין מספר : הן יעבר עלי ולא אראה ויחלף
ולא אבין לו : הן יחתף מי ישיבנו מי יאמר
אליו מה תעשה : אלוה לא ישיב אפו תחתו
שחחו עזרי רהב : אף כי אנכי אעננו אבחרה
דברי עמו : אשר אם צדקתי לא אענה למשפטי
אתחנן : אם קראתי ויענני לא אאמין כי יאזין
קולי : אשר בשערה ישופני והרבה פצעי חנם :
לא יתנני השב רוחי כי ישבעני ממררים :
אם לכח אמיץ הנה ואם למשפט מי יועידני :
אם אצדק פי ירשיעני תם אני ויעקשני : תם
אני לא אדע נפשי אמאס חיי : אחת היא על כן
אמרתי תם ורשע הוא מכלה : אם שוט ימית
פתאם למסת נקים ילעג : ארץ נתנה ביד רשע
פני שפטיה יכסה אם לא אפו מי הוא : וימי קלו
מני רץ ברחו לא ראו טובה : חלפו עם אניות
אבה כנשר יטוש עלי אכל : אם אמרי אשכחה
שיחי אעזבה פני ואבליגה : יגרתי כל עצבתי
ידעתי כי לא תנקני : אנכי ארשע למה זה הבל
איגע : אם התרחצתי במו שלג והזכותי בבור
כפי : אז בשחת תטבלני ותעבוני שלמותי :
כי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כי לא איש כמני אעננו נבוא יחדו במשפט :
לא יש בינינו מוכיח ישת ידו על שנינו : יסר
מעלי שבטו ואמתו אל תבעתני : אדברה ולא
איראנו כי לא כן אנכי עמדי :
נקטה נפשי בחיי אעזבה עלי שיחי אדברה י
במר נפשי : אמר אל אלוה אל תרשיעני
הודיעני על מה תריבני : הטוב לך כי תעשק
כי תמאס יגיע כפיך ועל עצת רשעים הופעת :
העיני בשר לך אם כראות אנוש תראה: הכימי
אנוש ימיך אם שנותיך כימי גבר : כי תבקש
לעוני ולחטאתי תדרש : על דעתך כי לא ארשע
ואין מידך מציל : ידיך עצבוני ויעשוני יחד
סביב ותבלעני : זכר נא כי כחמר עשיתני ואל
עפר תשיבני : הלא כחלב תתיכני וכגבינה
תקפיאני : עור ובשר תלבישני ובעצמות
וגידים תשככני : חיים וחסד עשית עמדי
ופקדתך שמרה רוחי : ואלה צפנת בלבבך
ידעתי כי זאת עמך : אם חטאתי ושמרתני
ומעוני לא תנקני : אם רשעתי אללי לי
וצדקתי לא אשא ראשי שבע קלון וראה עניי :
ויגאה כשחל תצודני ותשב תתפלא בי : תחדש
עדיך נגדי ותרב כעשך עמדי חליפות וצבא
עמי : ולמה מרחם הוצאתני אגוע ועין לא
תראני : כאשר לא הייתי אהיה מבטן לקבר
אובל: הלא מעט ימי יחדל ישית ממני ואבליגה
מעט : בטרם אלך ולא אשוב אל ארץ חשך
וצלמות : ארץ עיפתה כמו אפל צלמות ולא
סדרים ותפע כמו אפל :
ויען צפר הנעמתי ויאמר : הרב דברים לא יא
יענה ואם איש שפתים יצדק : בדיך מתים
יחרישו ותלעג ואין מכלים : ותאמר זך לקחי
ובר הייתי בעיניך : ואולם מי יתן אלוה דבר
ויפתח שפתיו עמך : ויגד לך תעלמות חכמה כי
כפלים לתושיה ודע כי ישה לך אלוה מעונך :
החקר אלוה תמצא אם עד תכלית שדי תמצא:
גבהי שמים מה תפעל עמקה משאול מה תדע:
ארכה מארץ מדה ורחבה מני ים : אם יחלף
ויסגיר ויקהיל ומי ישיבנו : כי הוא ידע מתי
שוא וירא און ולא יתבונן : ואיש נבוב ילבב
ועיר פרא אדם יולד : אם אתה הכינות לבך
ופרשת אליו כפיך : אם און בידך הרחיקהו

ואל תשכן באהליך עולה׃ כי אז תשא פניך
ממום והיית מוצק ולא תירא׃ כי אתה עמל
תשכח כמים עברו תזכר׃ ומצהרים יקום
חלד תעפה כבקר תהיה׃ ובטחת כי יש תקוה
וחפרת לבטח תשכב׃ ורבצת ואין מחריד
וחלו פניך רבים׃ ועיני רשעים תכלינה
ומנוס אבד מנהם ותקותם מפח נפש׃

יב ויען איוב ויאמר׃ אמנם כי אתם עם
ועמכם תמות חכמה׃ גם לי לבב כמוכם לא
נפל אנכי מכם ואת מי אין כמו אלה׃ שחק
לרעהו אהיה קרא לאלוה ויענהו שחוק צדיק
תמים׃ לפיד בוז לעשתות שאנן נכון למועדי
רגל׃ ישליו אהלים לשודדים ובטחות למרגיזי
אל לאשר הביא אלוה בידו׃ ואולם שאל נא
בהמות ותרך ועוף השמים ויגד לך׃ או שיח
לארץ ותרך ויספרו לך דגי הים׃ מי לא ידע בכל
אלה כי יד יהוה עשתה זאת׃ אשר בידו נפש
כל חי ורוח כל בשר איש׃ הלא אזן מלין תבחן
וחך אכל יטעם לו׃ בישישים חכמה וארך
ימים תבונה׃ עמו חכמה וגבורה לו עצה
ותבונה׃ הן יהרוס ולא יבנה יסגר על איש
ולא יפתח׃ הן יעצר במים ויבשו וישלחם
ויהפכו ארץ׃ עמו עוז ותושיה לו שגג ומשגה׃
מוליך יועצים שולל ושפטים יהולל׃ מוסר
מלכים פתח ויאסר אזור במתניהם׃ מוליך
כהנים שולל ואיתנים יסלף׃ מסיר שפה
לנאמנים וטעם זקנים יקח׃ שופך בוז על
נדיבים ומזיח אפיקים רפה׃ מגלה עמקות
מני חשך ויצא לאור צלמות׃ משגיא לגוים
ויאבדם שטח לגוים וינחם׃ מסיר לב ראשי
עם הארץ ויתעם בתהו לא דרך׃ ימששו חשך
ולא אור ויתעם כשכור׃

יג הן כל ראתה עיני שמעה אזני ותבן לה׃
כדעתכם ידעתי גם אני לא נפל אנכי מכם
אולם אני אל שדי אדבר והוכח אל אל אחפץ׃
ואולם אתם טפלי שקר רפאי אלל כלכם׃ מי
יתן החרש תחרישון ותהי לכם לחכמה׃
שמעו נא תוכחתי ורבות שפתי הקשיבו׃ הלא
תדברו עולה ולו תדברו רמיה׃ הפניו תשאון
אם לאל תריבון׃ הטוב כי יחקר אתכם אם
כהתל באנוש תהתלו בו׃ הוכח יוכיח אתכם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אם בסתר פנים תשאון : הלא שאתו תבעת
אתכם ופחדו יפל עליכם : זכרניכם משלי
אפר לגבי חמר גביכם : החרישו ממני ואדברה
אני ויעבר עלי מה : על מה אשא בשרי בשני
ונפשי אשים בכפי : הן יקטלני לא איחל אך
דרכי אל פניו אוכיח : גם הוא לי לישועה כי
לא לפניו חנף יבוא : שמעו שמוע מלתי
ואחותי באזניכם : הנה נא ערכתי משפט
ידעתי כי אני אצדק : מי הוא יריב עמדי כי
עתה אחריש ואגוע : אך שתים אל תעש עמדי
אז מפניך לא אסתר : כפך מעלי הרחק ואימתך
אל תבעתני : וקרא ואנכי אענה או אדבר
והשיבני : כמה לי עונות וחטאות פשעי
וחטאתי הודיעני : למה פניך תסתיר ותחשבני
לאויב לך : העלה נדף תערוץ ואת קש יבש
תרדף : כי תכתב עלי מרורות ותורישני
עונות נעורי : ותשם בסד רגלי ותשמור כל
ארחותי על שרשי רגלי תתחקה : והוא כרקב
יבלה כבגד אכלו עש :
אדם ילוד אשה קצר ימים ושבע רגז : כציץ יד
יצא וימל ויברח בצל ולא יעמוד : אף על זה
פקחת עיניך ואתי תביא במשפט עמך : מי יתן
טהור מטמא לא אחד : אם חרוצים ימיו מספר ה
חדשיו אתך חקו עשית ולא יעבר : שעה מעליו
ויחדל עד ירצה כשכיר יומו : כי יש לעץ תקוה
אם יכרת ועוד יחליף וינקתו לא תחדל : אם
יזקין בארץ שרשו ובעפר ימות גזעו : מריח
מים יפרח ועשה קציר כמו נטע : וגבר ימות י
ויחלש ויגוע אדם ואיו : אזלו מים מני ים ונהר
יחרב ויבש : ואיש שכב ולא יקום עד בלתי
שמים לא יקיצו ולא יערו משנתם : מי יתן
בשאול תצפנני תסתירני עד שוב אפך תשית
לי חק ותזכרני : אם ימות גבר היחיה כל ימי
צבאי איחל עד בוא חליפתי : תקרא ואנכי אענך ו
למעשה ידיך תכסף : כי עתה צעדי תספור
לא תשמור על חטאתי : חתם בצרור פשעי
ותטפל על עוני : ואולם הר נופל יבול וצור
יעתק ממקומו : אבנים שחקו מים תשטף
ספיחיה עפר ארץ ותקות אנוש האבדת :
תתקפהו לנצח ויהלך משנה פניו ותשלחהו : כ
יבכדו בניו ולא ידע ויצערו ולא יבין למו :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אך בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל :
טו ניען אליפז התימני ויאמר: החכם יענה
דעת רוח וימלא קדים בטנו : הוכח בדבר לא
יסכון ומלים לא יועיל בם: אף אתה תפר יראה
ותגרע שיחה לפני אל : כי יאלף עונך פיך
ותבחר לשון ערומים : ירשיעך פיך ולא אני
ושפתיך יענו בך : הראישון אדם תולד ולפני
גבעות חוללת : הבסוד אלוה תשמע ותגרע
אליך חכמה : מה ידעת ולא נדע תבין ולא
עמנו הוא : גם שב גם ישיש בנו כביר מאביך
ימים : המעט ממך תנחומות אל ודבר לאט
עמך : מה יקחך לבך ומה ירזמון עיניך : כי
תשיב אל אל רוחך והוצאת מפיך מלין : מה
אנוש כי יזכה וכי יצדק ילוד אשה : הן
בקדשיו לא יאמין ושמים לא זכו בעיניו :
אף כי נתעב ונאלח איש שתה כמים עולה :
אחוך שמע לי וזה חזיתי ואספרה : אשר
חכמים יגידו ולא כחדו מאבותם : להם לבדם
נתנה הארץ ולא עבר זר בתוכם : כל ימי רשע
הוא מתחולל ומספר שנים נצפנו לעריץ :
קול פחדים באזניו בשלום שודד יבואנו : לא
יאמין שוב מני חשך וצפו הוא אלי חרב : נדד
הוא ללחם איה ידע כי נכון בידו יום חשך :
יבעתהו צר ומצוקה תתקפהו כמלך עתיד
לכידור : כי נטה אל אל ידו ואל שדי יתגבר :
ירוץ אליו בצואר בעבי גבי מגניו : כי כסה
פניו בחלבו ויעש פימה עלי כסל : וישכון
ערים נכחדות בתים לא ישבו למו אשר התעתדו
לגלים: לא יעשר ולא יקום חילו ולא יטה לארץ
מנלם : לא יסור מני חשך יונקתו תיבש
שלהבת ויסור ברוח פיו : אל יאמן בשו נתעה
כי שוא תהיה תמורתו : בלא יומו תמלא וכפתו
לא רעננה : יחמס כגפן בסרו וישלך כזית
נצתו : כי עדת חנף גלמוד ואש אכלה אהלי
שחד: הרה עמל וילד און ובטנם תכין מרמה :
יו ויען איוב ויאמר: שמעתי כאלה רבות
מנחמי עמל כלכם : הקץ לדברי רוח או מה
ימריצך כי תענה : גם אנכי ככם אדברה לו יש
נפשכם תחת נפשי אחבירה עליכם במלים
ואניעה עליכם במו ראשי : אאמצכם במו פי
וניד שפתי יחשך : אם אדברה לא יחשך כאבי
ואחדלה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואחדלה מה מני יהלך: אך עתה הלאני השמות
כל עדתי: ותקמטני לעד היה ויקם בי כחשי
בפני יענה: אפו טרף וישטמני חרק עלי בשניו
צרי ילטוש עיניו לי: פערו עלי בפיהם
בחרפה הכו לחיי יחד עלי יתמלאון: יסגירני
אל אל עויל ועל ידי רשעים ירטני: שלו
הייתי ויפרפרני ואחז בערפי ויפצפצני
ויקימני לו למטרה: יסבו עלי רביו יפלח
כליותי ולא יחמל ישפך לארץ מררתי: יפרצני
פרץ על פני פרץ ירץ עלי כגבור: שק תפרתי
עלי גלדי ועללתי בעפר קרני: פני חמרמרה
מני בכי ועל עפעפי צלמות: על לא חמס
בכפי ותפלתי זכה: ארץ אל תכסי דמי ואל יהי
מקום לזעקתי: גם עתה הנה בשמים עדי
ושהדי במרומים: מליצי רעי אל אלוה דלפה
עיני: ויוכח לגבר עם אלוה ובן אדם לרעהו:
כי שנות מספר יאתיו וארח לא אשוב אהלך: יז
רוחי חבלה ימי נזעכו קברים לי: אם לא התלים
עמדי ובהמרותם תלן עיני: שימה נא ערבני
עמך מי הוא לידי יתקע: כי לבם צפנת משכל
על כן לא תרומם: לחלק יגיד רעים ועיני בניו
תכלינה: והציגני למשל עמים ותפת לפנים
אהיה: ותכה מכעש עיני ויצרי כצל כלם: ישמו
ישרים על זאת ונקי על חנף יתערר: ויאחז צדיק
דרכו וטהר ידים יסיף אמץ: ואלם כלם תשבו
ובאו נא ולא אמצא בכם חכם: ימי עברו זמתי
נתקו מורשי לבבי: לילה ליום ישימו אור קרוב
מפני חשך: אם אקוה שאול ביתי בחשך רפדתי
יצועי: לשחת קראתי אבי אתה אמי ואחתי
לרמה: ואיה אפו תקותי ותקותי מי ישורנה:
בדי שאול תרדנה אם יחד על עפר נחת:
ויען בלדד השחי ויאמר: עד אנה תשימון יח
קנצי למלין תבינו ואחר נדבר: מדוע נחשבנו
כבהמה נטמינו בעיניכם: טרף נפשו באפו
הלמענך תעזב ארץ ויעתק צור ממקומו: גם
אור רשעים ידעך ולא יגה שביב אשו: אור
חשך באהלו ונרו עליו ידעך: יצרו צעדי אונו
ותשליכהו עצתו: כי שלח ברשת ברגליו ועל
שבכה יתהלך: יאחז בעקב פח יחזק עליו צמים:
טמון בארץ חבלו ומלכדתו עלי נתיב: סביב
בעתהו בלהות והפיצהו לרגליו: יהי רעב אנו

ואיד נכון לצלעו: יאכל בדי עורו יאכל בדיו
בכור מות: ינתק מאהלו מבטחו ותצעידהו
למלך בלהות: תשכון באהלו מבלי לו יזרה
על נוהו גפרית: מתחת שרשיו יבשו וממעל
ימל קצירו: זכרו אבד מני ארץ ולא שם לו על
פני חוץ: יהדפהו מאור אל חשך ומתבל
ינדהו: לא נין לו ולא נכד בעמו ואין שריד
במגוריו: על יומו נשמו אחרונים וקדמנים
אחזו שער: אך אלה משכנות עול וזה מקום
לא ידע אל:

יט ויען איוב ויאמר: עד אנה תוגיון נפשי
ותדכאונני במלים: זה עשר פעמים תכלימוני לא
תבשו תהכרו לי: ואף אמנם שגיתי אתי תלין
משוגתי: אם אמנם עלי תגדילו ותוכיחו עלי
חרפתי: דעו אפו כי אלוה עותני ומצודו עלי
הקיף: הן אצעק חמס ולא אענה אשוע ואין
משפט: ארחי גדר ולא אעבור ועל נתיבותי חשך
ישים: כבודי מעלי הפשיט ויסר עטרת ראשי:
יתצני סביב ואלך ויסע כעץ תקותי: ויחר עלי
אפו ויחשבני לו כצריו: יחד יבאו גדודיו ויסלו
עלי דרכם ויחנו סביב לאהלי: אחי מעלי הרחיק
וידעי אך זרו ממני: חדלו קרובי ומידעי
שכחוני: גרי ביתי ואמהותי לזר תחשבני נכרי
הייתי בעיניהם: לעבדי קראתי ולא יענה במו
פי אתחנן לו: רוחי זרה לאשתי וחנותי לבני
בטני: גם עוילים מאסו בי אקומה וידברו בי:
תעבוני כל מתי סודי וזה אהבתי נהפכו בי:
בעורי ובבשרי דבקה עצמי ואתמלטה בעור
שני: חנני חנני אתם רעי כי יד אלוה נגעה בי:
למה תרדפני כמו אל ומבשרי לא תשבעו: מי
יתן אפו ויכתבון מלי מי יתן בספר ויחקו: בעט
ברזל ועפרת לעד בצור יחצבון: ואני ידעתי
גאלי חי ואחרון על עפר יקום: ואחר עורי נקפו
זאת ומבשרי אחזה אלוה: אשר אני אחזה לי
ועיני ראו ולא זר כלו כליתי בחקי: כי תאמרו
מה נרדף לו ושרש דבר נמצא בי: גורו לכם
מפני חרב כי חמה עונות חרב למען תדעון
שדון:

כ ויען צופר הנעמתי ויאמר: לכן שעפי
ישיבוני ובעבור חושי בי: מוסר כלמתי אשמע
ורוח מבינתי יענני: הזאת ידעת מני עד מני

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שים אדם עלי ארץ: כי רננת רשעים מקרוב
ושמחת חנף עדי רגע: אם יעלה לשמים שיאו
וראשו לעב יגיע: כגללו לנצח יאבד ראיו יאמרו
איו: כחלום יעוף ולא ימצאהו וידד כחזיון לילה:
עין שזפתו ולא תוסיף ולא עוד תשורנו
מקומו: בניו ירצו דלים וידיו תשבנה אונו:
עצמותיו מלאו עלומו ועמו על עפר תשכב: אם
תמתיק בפיו רעה יכחידנה תחת לשונו: יחמל
עליה ולא יעזבנה וימנענה בתוך חכו: לחמו
במעיו נהפך מרורת פתנים בקרבו: חיל בלע
ויקאנו מבטנו יורשנו אל: ראש פתנים יינק
תהרגהו לשון אפעה: אל ירא בפלגות נהרי
נחלי דבש וחמאה: משיב יגע ולא יבלע כחיל
תמורתו ולא יעלס: כי רצץ עזב דלים בית גזל
ולא יבנהו: כי לא ידע שלו בבטנו בחמודו לא
ימלט: אין שריד לאכלו על כן לא יחיל טובו:
במלאות שפקו יצר לו כל יד עמל תבואנו: יהי
למלא בטנו ישלח בו חרון אפו וימטר עלימו
בלחומו: יברח מנשק ברזל תחלפהו קשת
נחושה: שלף ויצא מגוה וברק ממררתו יהלך
עליו אמים: כל חשך טמון לצפוניו תאכלהו אש
לא נפח ירע שריד באהלו: יגלו שמים עונו
וארץ מתקוממה לו: יגל יבול ביתו נגרות ביום
אפו: זה חלק אדם רשע מאלהים ונחלת אמרו
מאל:

ויען איוב ויאמר: שמעו שמוע מלתי ותהי כא
זאת תנחומותיכם: שאוני ואנכי אדבר ואחר
דברי תלעיגו: האנכי לאדם שיחי ואם מדוע לא
תקצר רוחי: פנו אלי והשמו ושימו יד על פה:
ואם זכרתי ונבהלתי ואחז בשרי פלצות: מדוע
רשעים יחיו עתקו גם גברו חיל: זרעם נכון
לפניהם עמם וצאצאיהם לעיניהם: בתיהם שלום
מפחד ולא שבט אלוה עליהם: שורו עבר ולא
יגעל תפלט פרתו ולא תשכל: ישלחו כצאן
עויליהם וילדיהם ירקדון: ישאו בתף וכנור
וישמחו לקול עוגב: יבלו בטוב ימיהם וברגע
שאול יחתו: ויאמרו לאל סור ממנו ודעת דרכיך
לא חפצנו: מה שדי כי נעבדנו ומה נועיל כי
נפגע בו: הן לא בידם טובם עצת רשעים רחקה
מני: כמה נר רשעים ידעך ויבא עלימו אידם
חבלים יחלק באפו: יהיו כתבן לפני רוח וכמוץ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

גנבתו סופה: אלוה יצפן לבניו אונו ישלם אליו
וירע: יראו עינו כידו ומחמת שדי ישתה: כי
מה חפצו בביתו אחריו ומספר חדשיו חצצו:
הלאל ילמד דעת והוא רמים ישפוט: זה ימות
בעצם תמו כלו שלאנן ושליו: עטיניו מלאו חלב
ומח עצמותיו ישקה: וזה ימות בנפש מרה ולא
אכל בטובה: יחד על עפר ישכבו ורמה תכסה
עליהם: הן ידעתי מחשבותיכם ומזמות על
תחמסו: כי תאמרו איה בית נדיב ואיה אהל
משכנות רשעים: הלא שאלתם עוברי דרך
ואתותם לא תנכרו: כי ליום איד יחשך רע ליו
עברות יובלו: מי יגיד על פניו דרכו והוא עשה
מי ישלם לו: והוא לקברות יובל ועל גדיש
ישקוד: מתקו לו רגבי נחל ואחריו כל אדם
ימשוך ולפניו אין מספר: ואיך תנחמוני הבל
ותשובותיכם נשאר מעל:
כב ויען אליפז התמני ויאמר: הלאל יסכן גב
כי יסכן עלימו משכיל: החפץ לשדי כי תצדק
ואם בצע כי תתם דרכיך: המיראתך יוכיחך יבוא
עמך במשפט: הלא רעתך רבה ואין ק
לעונותיך: כי תחבל אחיך חנם ובגדי ערומים
תפשיט: לא מים עיף תשקה ומרעב תמנ
לחם: ואיש זרוע לו הארץ ונשוא פנים ישב בה
אלמנות שלחת ריקם וזרעות יתמים ידכא: ע
כן סביבותיך פחים ויבהלך פחד פתאום: א
חשך לא תראה ושפעת מים תכסך: הלא אלו
גבה שמים וראה ראש כוכבים כי רמו: ואמר
מה ידע אל הבעד ערפל ישפוט: עבים סתר ל
ולא יראה וחוג שמים יתהלך: הארח עולם
תשמור אשר דרכו מתי און: אשר קמטו ולא ע
נהר יוצק יסודם: האמרים לאל סור ממנו ומ
יפעל שדי למו: והוא מלא בתיהם טוב ועצ
רשעים רחקה מני: יראו צדיקים וישמחו ונק
ילעג למו: אם לא נכחד קימנו ויתרם אכלה אש
הסכן נא עמו ושלם בהם תבואתך טובה: קח נ
מפיו תורה ושים אמריו בלבבך: אם תשוב ע
שדי תבנה תרחיק עולה מאהליך: ושית ע
עפר בצר ובצור נחלים אופיר: והיה ש
בצריך וכסף תועפות לך: כי אז על שדי תתענ
ותשא אל אלוה פניך: תעתיר אליו וישמע
ונדריך תשלם: ותגזר אמר ויקם לך ועל דרכ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

גה אור : כי השפילו ותאמר גוה ושח עינים
ושיע : ימלט אי נקי ונמלט בבר כפיך :
ויען איוב ויאמר : גם היום מרי שחי ידי כג
בדה על אנחתי : מי יתן ידעתי ואמצאהו אבוא
ד תכונתו : אערכה לפניו משפט ופי אמלא
וכחות : אדעה מלים יענני ואבינה מה יאמר
י : הברב כח יריב עמדי לא אך הוא ישם בי :
שם ישר נוכח עמו ואפלטה לנצח משפטי : הן
קדם אהלך ואיננו ואחור ולא אבין לו : שמאל
עשתו ולא אחז יעטף ימין ולא אראה : כי ידע
רך עמדי בחנני כזהב אצא : באשרו אחזה רגלי
רכו שמרתי ולא אט : מצות שפתיו ולא אמיש
חקי צפנתי אמרי פיו : והוא באחד ומי ישיבנו
נפשו אותה ויעש : כי ישלים חקי וכהנה רבות
מו : על כן מפניו אבהל אתבונן ואפחד ממנו :
אל הרך לבי ושדי הבהילני : כי לא נצמתי
פני חשך ומפני כסה אפל :
מדוע משדי לא נצפנו עתים וידעו לא חזו כד
מיו : גבולת ישיגו עדר גזלו וירעו : חמור
תומים ינהגו יחבלו שור אלמנה : יטו אבינים
דרך יחד חבאו עניי ארץ : הן פראים במדבר
צאו בפעלם משחרי לטרף ערבה לו לחם
נערים : בשדה בלילו יקצורו וכרם רשע
לקשו : ערום ילינו מבלי לבוש ואין כסות
קרה : מזרם הרים ירטבו ומבלי מחסה חבקו
ור : יגזלו משד יתום ועל עני יחבלו : ערום
לכו בלי לבוש ורעבים נשאו עמר : בין שורתם
צהירו יקבים דרכו ויצמאו : מעיר מתים ינאקו
נפש חללים תשוע ואלוה לא ישים תפלה : המה
יו במרדי אור לא הכירו דרכיו ולא ישבו
נתיבתיו : לאור יקום רוצח יקטל עני ואביון
בלילה יהי כגנב : ועין נאף שמרה נשף לאמר
א תשורני עין וסתר פנים ישים : חתר בחשך
תים יומם חתמו למו לא ידעו אור : כי יחדו
קר למו צלמות כי יכיר בלהות צלמות : קל הוא
ל פני מים תקלל חלקתם בארץ לא יפנה דרך
רמים : ציה גם חם יגזלו מימי שלג שאול
טאו : ישכחהו רחם מתקו רמה עוד לא יזכר
תשבר כעץ עולה : רעה עקרה לא תלד ואלמנה
א ייטיב : ומשך אבירים בכחו יקום ולא יאמין
חיין : יתן לו לבטח וישען ועיניהו על
דרכיהם :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

דרכיהם : רמו מעט ואיננו והמכו ככל יקפצו
וכראש שבלת ימלו: ואם לא אפו מי יכזיבני
וישם לאל מלתי :
כה ויען בלדד השחי ויאמר: המשל ופחד עמ
עשה שלום במרומיו: היש מספר לגדודיו וע
מי לא יקום אורהו: ומה יצדק אנוש עם אל ומ
יזכה ילוד אשה: הן עד ירח ולא יאהיל וכוכבי
לא זכו בעיניו : אף כי אנוש רמה ובן ארם
תולעה :
כו ויען איוב ויאמר: מה עזרת ללא כח הושע
זרוע לא עז: מה יעצת ללא חכמה ותושיה לר
הודעת : את מי הגדת מלין ונשמת מי יצאה
ממך : הרפאים יחוללו מתחת מים ושכניהם
ערום שאול נגדו ואין כסות לאבדון: נטה צפ
על תהו תלה ארץ על בלימה : צרר מים בעב
ולא נבקע ענן תחתם : מאחז פני כסה פרש
עליו עננו: חק חג על פני מים עד תכלית א
עם חשך : עמודי שמים ירופפו ויתמה
מגערתו: בכחו רגע הים ובתבונתו מחץ רהב
ברוחו שמים שפרה חללה ידו נחש ברח
הן אלה קצות דרכו ומה שמץ דבר נשמע
ורעם גבורתו מי יתבונן :
כז ויסף איוב שאת משלו ויאמר: חי אל הס
משפטי ושדי המר נפשי: כי כל עוד נשמתי
ורוח אלוה באפי: אם תדברנה שפתי עול
ולשוני אם יהגה רמיה : חלילה לי אם אצדי
אתכם עד אגוע לא אסיר תמתי ממני: בצדק
החזקתי ולא ארפה לא יחרף לבבי מימי: י
ברשע איבי ומתקוממי כעול: כי מה תקות ח
כי יבצע כי ישל אלוה נפשו : הצעקתו ישמ
אל כי תבוא עליו צרה: אם על שדי יתענג יק
אלוה בכל עת : אורה אתכם ביד אל אשר ע
שדי לא אכחד : הן אתם כלכם חזיתם ולמה
הבל תהבלו : זה חלק אדם רשע עם אל ונח
עריצים משדי יקחו: אם ירבו בניו למו ח
וצאצאיו לא ישבעו לחם: שרידיו במות יקב
ואלמנותיו לא תבכינה : אם יצבר כעפר כ
וכחמר יכין מלבוש: יכין וצדיק ילבש וכסף נ
יחלק: בנה כעש ביתו וכסכה עשה נצר: עש
ישכב ולא יאסף עיניו פקח ואיננו : תשיג
כמים בלהות לילה גנבתו סופה : ישאהו קד
וי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ך וישערהו ממקומו: וישלך עליו ולא יחמול
דו ברוח יברח: ישפק עלימו כפימו וישרק
יו ממקומו:

כח כי יש לכסף מוצא ומקום לזהב יזקו: ברזל
עפר יקח ואבן יצוק נחושה: קץ שם לחשך
כל תכלית הוא חקר אבן אפל וצלמות: פרץ
ל מעם גר הנשכחים מני רגל דלו מאנוש
נו: ארץ ממנה יצא לחם ותחתיה נהפך כמו
ש: מקום ספיר אבניה ועפרות זהב לו: נתיב
ידעו עיט ולא שזפתו עין איה: לא הדריכהו
י שחץ לא עדה עליו שחל: בחלמיש שלח
ו הפך משרש הרים: בצורות יארים בקע וכל
ר ראתה עינו: מבכי נהרות חבש ותעלמה
א אור: והחכמה מאין תמצא ואי זה מקום
נה: לא ידע אנוש ערכה ולא תמצא בארץ
חיים: תהום אמר לא בי היא וים אמר אין
מדי: לא יתן סגור תחתיה ולא ישקל כסף
חירה: לא תסלה בכתם אופיר בשהם יקר
ספיר: לא יערכנה זהב וזכוכית ותמורתה כלי
: ראמות וגביש לא יזכר ומשך חכמה
פנינים: לא יערכנה פטדת כוש בכתם טהור
א תסלה: והחכמה מאין תבוא ואי זה מקום
בינה: ונעלמה מעיני כל חי ומעוף השמים
סתרה: אבדון ומות אמרו באזנינו שמענו
שמעה: אלהים הבין דרכה והוא ידע את
מקומה: כי הוא לקצות הארץ יביט תחת כל
שמים יראה: לעשות לרוח משקל ומים תכן
מדה: בעשותו למטר חק ודרך לחזיז קולות: אז
אה ויספרה הכינה וגם חקרה: ויאמר לאדם הן
יראת אדני היא חכמה וסור מרע בינה:

כט ויסף איוב שאת משלו ויאמר: מי יתנני
רחי קדם כימי אלוה ישמרני: בהלו נרו עלי
ראשי לאורו אלך חשך: כאשר הייתי בימי חרפי
סוד אלוה עלי אהלי: בעוד שדי עמדי
סביבותי נערי: ברחץ הליכי בחמה וצור יצוק
עמדי פלגי שמן: בצאתי שער עלי קרת ברחוב
אכין מושבי: ראוני נערים ונחבאו וישישים
קמו עמדו: שרים עצרו במלים וכף ישימו
לפיהם: קול נגידים נחבאו ולשונם לחכם
דבקה: כי אזן שמעה ותאשרני ועין ראתה
ותעידני: כי אמלט עני משוע ויתום ולא עזר
לו:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לו: ברכת אובד עלי תבא ולב אלמנה ארנן: צדק
לבשתי וילבשני כמעיל וצניף משפטי: עינים
הייתי לעור ורגלים לפסח אני: אב אנכי
לאביונים ורב לא ידעתי אחקרהו: ואשברה
מתלעות עול ומשניו אשליך טרף: ואמר עם
קני אגוע וכחול ארבה ימים: שרשי פתוח אלי
מים וטל ילין בקצירי: כבודי חדש עמדי
וקשתי בידי תחליף: לי שמעו ויחלו וידמו למו
עצתי: אחרי דברי לא ישנו ועלימו תטף מלתי
ויחלו כמטר לי ופיהם פערו למלקוש: אשחק
אליהם לא יאמינו ואור פני לא יפילון: אבחר
דרכם ואשב ראש ואשכון כמלך בגדוד כאשר
אבלים ינחם:

ל ועתה שחקו עלי צעירים ממני לימים אשר
מאסתי אבותם לשית עם כלבי צאני: גם כח
ידיהם למה לי עלימו אבד כלח: בחסר ובכפן
גלמוד הערקים ציה אמש שואה ומשאה:
הקטפים מלוח עלי שיח ושרש רתמים לחמם
מן גו יגרשו יריעו עלימו כגנב: בערוץ נחלים
לשכן חרי עפר וכפים: בין שיחים ינהקו תחת
חרול יספחו: בני נבל גם בני בלי שם נכאו מ
הארץ: ועתה נגינתם הייתי ואהי להם למלה
תעבוני רחקו מני ומפני לא חשכו רק: כי יתר
פתח ויענני ורסן מפני שלחו: על ימין פרחח
יקומו רגלי שלחו ויסלו עלי ארחות אידם
נתסו נתיבתי להותי יעילו לא עזר למו: כפרץ
רחב יאתיו תחת שאה התגלגלו: ההפך על
בלהות תרדף כרוח נדבתי וכעב עברה ישעתי
ועתה עלי תשתפך נפשי יאחזוני ימי עני
לילה עצמי נקר מעלי וערקי לא ישכבון: ברב
כח יתחפש לבושי כפי כתנתי יאזרני: הרני
לחמר ואתמשל כעפר ואפר: אשוע אליך ולא
תענני עמדתי ותתבנן בי: תהפך לאכזר ל
בעצם ידך תשטמני: תשאני אל רוח תרכיבנ
ותמגגני תשיה: כי ידעתי מות תשיבני ובית
מועד לכל חי: אך לא בעי ישלח יד אם בפידו
להן שוע: אם לא בכיתי לקשה יום עגמה נפשי
לאביון: כי טוב קויתי ויבא רע ואיחלה לאור
ויבא אפל: מעי רתחו ולא דמו קדמני ימי עני
קדר הלכתי בלא חמה קמתי בקהל אשוע: א
הייתי לתנים ורע לבנות יענה: עורי שחר מעל
ועצ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עצמי חרה מני חרב: ויהי לאבל כנרי ועגבי
קול בכים:

לא ברית כרתי לעיני ומה אתבונן על בתולה:
מה חלק אלוה ממעל ונחלת שדי ממרומים:
לא איד לעול ונכר לפעלי און: הלא הוא יראה
רכי וכל צעדי יספור: אם הלכתי עם שוא
תחש על מרמה רגלי: ישקלני במאזני צדק
ידע אלוה תמתי: אם תטה אשרי מני הדרך
אחר עיני הלך לבי ובכפי דבק מאום: אזרעה
אחר יאכל וצאצאי ישרשו: אם נפתה לבי על
שה ועל פתח רעי ארבתי: תטחן לאחר אשתי
עליה יכרעון אחרין: כי הוא זמה והיא עון
לילים: כי אש היא עד אבדון תאכל ובכל
בואתי תשרש: אם אמאס משפט עבדי ואמתי
רבם עמדי: ומה אעשה כי יקום אל וכי יפקד
ה אשיבנו: הלא בבטן עשני עשהו ויכוננו
רחם אחד: אם אמנע מחפץ דלים ועיני
למנה אכלה: ואכל פתי לבדי ולא אכל יתום
מנה: כי מנעורי גדלני כאב ומבטן אמי
נחנה: אם אראה אובד מבלי לבוש ואין כסות
אביון: אם לא ברכוני חלצו ומגז כבשי
תחמם: אם הניפותי על יתום ידי כי אראה
שער עזרתי: כתפי משכמה תפול ואזרעי
קנה תשבר: כי פחד אלי איד אל ומשאתו לא
וכל: אם שמתי זהב כסלי ולכתם אמרתי
בטחי: אם אשמח כי רב חילי וכי כביר מצאה
די: אם אראה אור כי יהל וירח יקר הולך: ויפת
סתר לבי ותשק ידי לפי: גם הוא עון פלילי כי
חשתי לאל ממעל: אם אשמח בפיד משנאי
התעוררתי כי מצאו רע: ולא נתתי לחטא חכי
שאל באלה נפשו: אם לא אמרו מתי אהלי מי
תן מבשרו לא נשבע: בחוץ לא ילין גר דלתי
ארח אפתח: אם כסיתי כאדם פשעי לטמון
חבי עוני: כי אערוץ המון רבה ובוז משפחות
חתני ואדם לא אצא פתח: מי יתן לי שמע לי
ן תוי שדי יענני וספר כתב איש ריבי: אם לא
ל שכמי אשאנו אענדנו עטרות לי: מספר
עדי אגידנו כמו נגיד אקרבנו: אם עלי אדמתי
זעק ויחד תלמיה יבכיון: אם כחה אכלתי בלי
סף ונפש בעליה הפחתי: תחת חטה יצא חוח
תחת שערה באשה תמו דברי איוב:

וישבתו

לב וישבתו שלשת האנשים האלה מענות את
איוב כי הוא צדיק בעיניו: ויחר אף אליהוא בן
ברכאל הבוזי ממשפחת רם באיוב חרה אפו על
צדקו נפשו מאלהים: ובשלשת רעיו חרה אפו
על אשר לא מצאו מענה וירשיעו את איוב:
ואליהו חכה את איוב בדברים כי זקנים המה
ממנו לימים: וירא אליהוא כי אין מענה בפי
שלשת האנשים ויחר אפו: ויען אליהוא בן
ברכאל הבוזי ויאמר צעיר אני לימים ואתם
ישישים על כן זחלתי ואירא מחות דעי אתכם
אמרתי ימים ידברו ורב שנים ידיעו חכמה
אכן רוח היא באנוש ונשמת שדי תבינם: לא
רבים יחכמו וזקנים יבינו משפט: לכן אמרת
שמעה לי אחוה דעי אף אני: הן הוחלת
לדבריכם אזין עד תבונותיכם עד תחקרון מלי
ועדיכם אתבונן והנה אין לאיוב מוכיח עונה
אמריו מכם: פן תאמרו מצאנו חכמה אל ידפנו
לא איש: ולא ערך אלי מלין ובאמריכם לא
אשיבנו: חתו לא ענו עוד העתיקו מהם מלים
והוחלתי כי לא ידברו כי עמדו לא ענו עוד
אענה אף אני חלקי אחוה דעי אף אני: כי מלתי
מלים הציקתני רוח בטני: הנה בטני כיין ל
יפתח כאבות חדשים יבקע: אדברה וירוח ל
אפתח שפתי ואענה: אל נא אשא פני איש וא
אדם לא אכנה: כי לא ידעתי אכנה כמעט ישא
עשני:

לג ואולם שמע נא איוב מלי וכל דברי האזינ
הנה נא פתחתי פי דברה לשוני בחכי: ישר ל
אמרי ודעת שפתי ברור מללו: רוח אל עשת
ונשמת שדי תחיני: אם תוכל השיבני ערכ
לפני התיצבה: הן אני כפיך לאל מחמר קרצ
גם אני: הנה אימתי לא תבעתך ואכפי עליך
יכבד: אך אמרת באזני וקול מלין אשמע:
אני בלי פשע חף אנכי ולא עון לי: הן תנוא
עלי ימצא יחשבני לאויב לו: ישם בסד ר
ישמר כל ארחתי: הן זאת לא צדקת אענ
ירבה אלוה מאנוש: מדוע אליו ריבות כי
דבריו לא יענה: כי באחת ידבר אל ובשתים
ישורנה: בחלום חזיון לילה בנפל תרדמה
אנשים בתנומות עלי משכב: אז יגלה א
אנשים ובמסרם יחתם: להסיר אדם מע

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וגוה מגבר יכסה: יחשך נפשו מני שחת וחיתו
מעבר בשלח: והוכח במכאוב על משכבו ורוב
עצמיו אתן: וזהמתו חיתו לחם ונפשו מאכל
תאוה: יכל בשרו מראו ושפו עצמתיו לא ראו:
ותקרב לשחת נפשו וחיתו לממתים: אם יש
עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להגיד לאדם
ישרו: ויחננו ויאמר פדעהו מרדת שחת
מצאתי כפר: רטפש בשרו מנער ישוב לימי
עלומיו: יעתר אל אלוה וירצהו וירא פניו
בתרועה וישב לאנוש צדקתו: ישר על אנשים
ויאמר חטאתי וישר העויתי ולא שוה לי: פדה
נפשו מעבר בשחת וחיתו באור תראה: הן כל
אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר: להשיב
נפשו מני שחת לאור באור החיים: הקשב איוב
שמע לי החרש ואנכי אדבר: אם יש מלין
השיבני דבר כי חפצתי צדקך: אם אין אתה
שמע לי החרש ואאלפך חכמה:
ויען אליהוא ויאמר: שמעו חכמים מלי לד
וידעים האזינו לי: כי אזן מלין תבחן וחיך
יטעם לאכל: משפט נבחרה לנו נדעה
בינינו מה טוב: כי אמר איוב צדקתי ואל
הסיר משפטי: על משפטי אכזב אנוש חצי
בלי פשע: מי גבר כאיוב ישתה לעג כמים:
וארח לחברה עם פעלי און וללכת עם אנשי
רשע: כי אמר לא יסכן גבר ברצתו עם אלהים:
לכן אנשי לבב שמעו לי חללה לאל מרשע
ושדי מעול: כי פעל אדם ישלם לו וכארח
איש ימצאנו: אף אמנם אל לא ירשיע ושדי
לא יעות משפט: מי פקד עליו ארצה ומי
שם תבל כלה: אם ישים אליו לבו רוחו
ונשמתו אליו יאסף: יגוע כל בשר יחד ואדם
על עפר ישוב: ואם בינה שמעה זאת האזינה
לקול מלי: האף שונא משפט יחבוש ואם
צדיק כביר תרשיע: האמר למלך בליעל רשע
אל נדיבים: אשר לא נשא פני שרים ולא נכר
שוע לפני דל כי מעשה ידיו כלם: רגע ימתו
וחצות לילה יגעשו עם ויעברו ויסירו אביר לא
ביד: כי עיניו על דרכי איש וכל צעדיו
יראה: אין חשך ואין צלמות להסתר שם
פעלי און: כי לא על איש ישים עוד להלך
אל אל במשפט: ירע כבירים לא חקר ויעמד

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אחרים תחתם : לכן יכיר מעבדיהם והפך לילה
וידכאו : תחת רשעים ספקם במקום ראים :
אשר על כן סרו מאחריו וכל דרכיו לא השכילו :
להביא עליו צעקת דל וצעקת עניים ישמע :
והוא ישקט ומי ירשע ויסתר פנים ומי
ישורנו ועל גוי ועל אדם יחד : ממלך אדם
חנף ממקשי עם : כי אל אל האמר נשאתי לא
אחבל : בלעדי אחזה אתה הרני אם עול פעלתי
לא אסיף : המעמך ישלמנה כי מאסת כי אתה
תבחר ולא אני ומה ידעת דבר : אנשי לבב
יאמרו לי וגבר חכם שמע לי : איוב לא בדעת
ידבר ודבריו לא בהשכיל : אבי יבחן איוב עד
נצח על תשבת באנשי און : כי יסיף על
חטאתו פשע בינינו יספוק וירב אמריו לאל :
לה ויען אליהוא ויאמר : הזאת חשבת למשפט
אמרת צדקי מאל : כי תאמר מה יסכן לך
מה אעיל מחטאתי : אני אשיבך מלין ואת
רעיך עמך : הבט שמים וראה ושור שחקים
גבהו ממך : אם חטאת מה תפעל בו ורבו
פשעיך מה תעשה לו : אם צדקת מה תתן לו
או מה מידך יקח : לאיש כמוך רשעך ולבן
אדם צדקתך : מרוב עשוקים יזעיקו ישועו
מזרוע רבים : ולא אמר איה אלוה עשי נתן
זמירות בלילה : מלפנו מבהמות ארץ ומעוף
השמים יחכמנו : שם יצעקו ולא יענה מפני
גאון רעים : אך שוא לא ישמע אל ושדי לא
ישורנה : אף כי תאמר לא תשורנו דין לפניו
ותחולל לו : ועתה כי אין פקד אפו ולא ידע
בפש מאד : ואיוב הבל יפצה פיהו בבלי דעת
מלין יכביר :
לו ויסף אליהוא ויאמר : כתר לי זעיר ואחוך
כי עוד לאלוה מלים : אשא דעי למרחוק
ולפעלי אתן צדק : כי אמנם לא שקר מלי
תמים דעות עמך : הן אל כביר ולא ימאס
כביר כח לב : לא יחיה רשע ומשפט עניים
יתן : לא יגרע מצדיק עיניו ואת מלכים לכסא
וישיבם לנצח ויגבהו : ואם אסורים בזקים
ילכדון בחבלי עני : ויגד להם פעלם ופשעיהם
כי יתגברו : ויגל אזנם למוסר ויאמר כי
ישובון מאון : אם ישמעו ויעבדו יכלו ימיהם
בטוב ושניהם בנעימים : ואם לא ישמעו

בשל

בשלח יעברו ויגועו בבלי דעת : וחנפי לב
ישימו אף לא ישועו כי אסרם : תמת בנער
נפשם וחיתם בקדשים : יחלץ עני בעניו ויגל
בלחץ אזנם : ואף הסיתך מפי צר רחב לא
מוצק תחתיה ונחת שלחנך מלא דשן : ודין
רשע מלאת דין ומשפט יתמכו : כי חמה פן
יסיתך בספק ורב כפר אל יטך : היערך שועך
לא בצר וכל מאמצי כח : אל תשאף הלילה
לעלות עמים תחתם : השמר אל תפן אל און
כי על זה בחרת מעני : הן אל ישגיב בכחו מי
כמהו מורה : מי פקד עליו דרכו ומי אמר
פעלת עולה : זכר כי תשגיא פעלו אשר
שררו אנשים : כל אדם חזו בו אנוש יביט
מרחוק : הן אל שגיא ולא נדע מספר שניו
ולא חקר : כי יגרע נטפי מים יזקו מטר לאדו :
אשר יזלו שחקים ירעפו עלי אדם רב : אף אם
יבין מפרשי עב תשאות סכתו : הן פרש עליו
אורו ושרשי הים כסה : כי בם ידין עמים יתן
אכל למכביר : על כפים כסה אור ויצו עליה
במפגיע : יגיד עליו רעו מקנה אף על
עולה :

לז אף לזאת יחרד לבי ויתר ממקומו : שמעו
שמוע ברגז קלו והגה מפיו יצא : תחת כל
השמים ישרהו ואורו על כנפות הארץ : אחריו
ישאג קול ירעם בקול גאונו ולא יעקבם כי
ישמע קולו : ירעם אל בקולו נפלאות עשה
גדלות ולא נדע : כי לשלג יאמר הוא ארץ
וגשם מטר וגשם מטרות עזו : ביד כל אדם
יחתום לדעת כל אנשי מעשהו : ותבוא חיה
במו ארב ובמעונותיה תשכן : מן החדר תבוא
סופה וממזרים קרה : מנשמת אל יתן קרח
ורחב מים במוצק : אף ברי יטריח עב יפיץ
ענן אורו : והוא מסבות מתהפך בתחבולתו
לפעלם כל אשר יצום על פני תבל ארצה :
אם לשבט אם לארצו אם לחסד ימצאהו :
האזינה זאת איוב עמד והתבונן נפלאות אל :
התדע בשום אלוה עליהם והופיע אור עננו :
התדע על מפלשי עב מפלאות תמים דעים :
אשר בגדיך חמים בהשקט ארץ מדרום :
תרקיע עמו לשחקים חזקים כראי מוצק :
הודיענו מה נאמר לו לא נערך מפני חשך :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

היספר לו כי אדבר אם אמר איש כי יבלע :
ועתה לא ראו אור בהיר הוא בשחקים ורות
עברה ותטהרם : מצפון זהב יאתה על אלוה
נורא הוד : שדי לא מצאנהו שגיא כח ומשפט
ורב צדקה לא יענה : לכן יראוהו אנשים לא
יראה כל חכמי לב :

לח ויען יהוה את איוב מן הסערה ויאמר : מי
זה מחשיך עצה במלין בלי דעת : אזר נא
כגבר חלציך ואשאלך והודיעני : איפה היית
ביסדי ארץ הגד אם ידעת בינה : מי שם
ממדיה כי תדע או מי נטה עליה קו : על מה
אדניה הטבעו או מי ירה אבן פנתה : ברן
יחד כוכבי בקר ויריעו כל בני אלהים : ויסך
בדלתים ים בגיחו מרחם יצא : בשומי ענן
לבשו וערפל חתלתו : ואשבר עליו חקי
ואשים בריח ודלתים : ואמר עד פה תבוא ולא
תוסיף ופא ישית בגאון גליך : המימיך צוית
בקר ידעתה שחר מקומו : לאחוז בכנפות
הארץ וינערו רשעים ממנה : תתהפך כחמר
חותם ויתיצבו כמו לבוש : וימנע מרשעים
אורם וזרוע רמה תשבר : הבאת עד נבכי ים
ובחקר תהום התהלכת : הנגלו לך שערי מות
ושערי צלמות תראה : התבננת עד רחבי
ארץ הגד אם ידעת כלה : אי זה הדרך ישכן
אור וחשך אי זה מקומו : כי תקחנו אל גבולו
וכי תבין נתיבות ביתו : ידעת כי אז תולד
ומספר ימיך רבים : הבאת אל אצרות של
ואוצרות ברד תראה : אשר חשכתי לעת צר
ליום קרב ומלחמה : אי זה הדרך יחלק אור
יפץ קדים עלי ארץ : מי פלג לשטף תעלה ודרך
לחזיז קלות : להמטיר על ארץ לא איש מדבר
לא אדם בו : להשביע שואה ומשואה ולהצמיח
מוצא דשא : היש למטר אב או מי הוליד אגלי
טל : מבטן מי יצא הקרח וכפר שמים מי
ילדו : כאבן מים יתחבאו ופני תהום יתלכדו
התקשר מעדנות כימה או מושכות כסיל
תפתח : התוציא מזרות בעתו ועיש על בניה
תנחם : הידעת חקות שמים אם תשים
משטרו בארץ : התרים לעב קולך ושפעת מים
תכסך : התשלח ברקים וילכו ויאמרו לך הננו
מי שת בטחות חכמה או מי נתן לשכוי
בינה :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בינה : מי יספר שחקים בחכמה ונבלי שמים
מי ישכיב : בצקת עפר למוצק ורגבים
ידבקו : התצוד ללביא טרף וחית כפירים
תמלא : כי ישחו במעונות ישבו בסכה למו
ארב : מי יכין לערב צידו כי ילדו אל אל ישועו
יתעו לבלי אכל :

לט הידעת עת לדת יעלי סלע חלל אילות
תשמור : תספר ירחים תמלאנה וידעת עת
לדתנה : תכרענה ילדיהן תפלחנה חבליהם
תשלחנה : יחלמו בניהם ירבו בבר יצאו ולא
שבו למו : מי שלח פרא חפשי ומסרות ערוד
מי פתח : אשר שמתי ערבה ביתו ומשכנותיו
מלחה : ישחק להמון קריה תשאות נוגש
לא ישמע : יתור הרים מרעהו ואחר כל ירוק
ידרוש : היאבה רים עבדך אם ילין על אבוסך :
התקשר רים בתלם עבתו אם ישדד עמקים
אחריך : התבטח בו כי רב כחו ותעזב אליו
יגיעך : התאמין בו כי ישיב זרעך וגרנך יאסף :
כנף רננים נעלסה אם אברה חסידה ונצה :
כי תעזב לארץ ביציה ועל עפר תחמם :
ותשכח כי רגל תזורה וחית השדה תדושה :
הקשיח בניה ללא לה לריק יגיעה בלי פחד :
כי השה אלוה חכמה ולא חלק לה בבינה : כעת
במרום תמריא תשחק לסוס ולרכבו : התתן
לסוס גבורה התלביש צוארו רעמה :
התרעישנו כארבה הוד נחרו אימה : יחפרו
בעמק וישיש בכח יצא לקראת נשק : ישחק
לפחד ולא יחת ולא ישוב מפני חרב : עליו
תרנה אשפה להב חנית וכידון : ברעש ורגז
יגמא ארץ ולא יאמין כי קול שופר : בדי
שופר יאמר האח ומרחוק יריח מלחמה רעם
שרים ותרועה : המבינתך יאבר נץ יפרוש
כנפיו לתימן : אם על פיך יגביה נשר וכי ירים
קנו : סלע ישכן ויתלונן על שן סלע ומצודה :
משם חפר אכל למרחוק עיניו יביטו : ואפרחו
יעלעו דם ובאשר חללים שם הוא :

מ ויען יהוה את איוב ויאמר : הרב עם
שדי יסור מוכיח אלוה יעננה : ויען איוב את
יהוה ויאמר : הן קלתי מה אשיבך ידי שמתי
למו פי : אחת דברתי ולא אענה ושתים ולא
אוסיף : ויען יהוה את איוב מן סערה ויאמר :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אזר נא כגבר חלציך אשאלך והודיעני : האף
תפר משפטי תרשיעני למען תצדק : ואם זרוע
כאל לך ובקול כמהו תרעם : עדה נא גאון
וגבה והוד והדר תלבש : הפץ עברות אפך
וראה כל גאה והשפילהו : ראה כל גאה
הכניעהו והדך רשעים תחתם : טמנם בעפר
יחד פניהם חבוש בטמון : וגם אני אודך כי
תושיע לך ימינך : הנה נא בהמות אשר עשיתי
עמך חציר כבקר יאכל: הנה נא כחו במתניו
ואונו בשרירי בטנו: יחפץ זנבו כמו ארז גידי
פחדו ישרגו : עצמיו אפיקי נחושה גרמיו
כמטיל ברזל : הוא ראשית דרכי אל העשו
יגש חרבו : כי בול הרים ישאו לו וכל חית
השדה ישחקו שם : תחת צאלים ישכב
בסתר קנה ובצה : יסכהו צאלים צללו יסבהו
ערבי נחל : הן יעשק נהר לא יחפוז יבטח כי
יגיח ירדן אל פיהו : בעיניו יקחנו במקשים
ינקב אף : תמשך לויתן בחכה ובחבל תשקיע
לשונו : התשים אגמן באפו ובחוח תקב לחיו :
הירבה אליך תחנונים אם ידבר אליך רכות :
היכרת ברית עמך תקחנו לעבד עולם :
התשחק בו כצפור ותקשרנו לנערותיך : יכרו
עליו חברים יחצוהו בין כנענים : התמלא
בשכות עורו ובצלצל דגים ראשו : שים עליו
כפך זכר מלחמה אל תוסף : הן תוחלתו נכזבה
הגם אל מראיו יטל :

מא לא אכזר כי יעורנו ומי הוא לפני יתיצב :
מי הקדימני ואשלם תחת כל השמים לי הוא :
לא אחריש בדיו ודבר גבורות וחין ערכו : מי
גלה פני לבושו בכפל רסנו מי יבוא : דלתי
פניו מי פתח סביבות שניו אימה : גאוה
אפיקי מגנים סגור חותם צר : אחד באחד
יגשו ורוח לא יבא ביניהם : איש באחיהו
ידבקו יתלכדו ולא יתפרדו : עטישתיו תהל אור
ועיניו כעפעפי שחר : מפיו לפידים יהלכו כידודי
אש יתמלטו : מנחיריו יצא עשן כדוד נפוח
ואגמן : נפשו גחלים תלהט ולהב מפיו יצא :
בצוארו ילין עז ולפניו תדוץ דאבה : מפלי
בשרו דבקו יצוק עליו בל ימוט : לבו יצוק
כמו אבן ויצוק כפלח תחתית : משתו יגורו
אילים משברים יתחטאו : משיגהו חרב בלי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

קום תנירת מסע ושריה׃ יחשב לתבן ברזל
עץ רקבון נחושה׃ לא יבריחנו בן קשת
קש נהפכו לו אבני קלע׃ כקש נחשבו תותח
ישחק לרעש כידון׃ תחתיו חדודי חרש ירפד
רוץ עלי טיט׃ ירתיח כסיר מצולה ים ישים
מרקחה׃ אחריו יאיר נתיב יחשב תהום
לשיבה׃ אין על עפר משלו העשו לבלי
חת׃ את כל גבה יראה הוא מלך על כל בני
שחץ׃

מב ויען איוב את יהוה ויאמר׃ ידעת כי כל
תוכל ולא יבצר ממך מזמה׃ מי זה מעלים
עצה בלי דעת לכן הגדתי ולא אבין נפלאות
ממני ולא אדע׃ שמע נא ואנכי אדבר אשאלך
והודיעני׃ לשמע אזן שמעתיך ועתה עיני
ראתך׃ על כן אמאס ונחמתי על עפר ואפר׃
ויהי אחר דבר יהוה את הדברים האלה אל איוב
ויאמר יהוה אל אליפז התימני חרה אפי בך
ובשני רעיך כי לא דברתם אלי נכונה כעבדי
איוב׃ ועתה קחו לכם שבעה פרים ושבעה
אילים ולכו אל עבדי איוב והעליתם עולה בעדכם
ואיוב עבדי יתפלל עליכם כי אם פניו אשא
לבלתי עשות עמכם נבלה כי לא דברתם אלי
נכונה כעבדי איוב׃ וילכו אליפז התימני ובלדד
השוחי צפר הנעמתי ויעשו כאשר דבר אליהם
יהוה וישא יהוה את פני איוב׃ ויהוה שב
את שבות איוב בהתפללו בעד רעהו ויסף יהוה
את כל אשר לאיוב למשנה׃ ויבאו אליו כל
אחיו וכל אחיתיו וכל ידעיו לפנים ויאכלו עמו
לחם בביתו וינדו לו וינחמו אתו על כל הרעה
אשר הביא יהוה עליו ויתנו לו איש קשיטה
אחת ואיש נזם זהב אחד׃ ויהוה ברך את
אחרית איוב מראשיתו ויהי לו ארבעה עשר
אלף צאן וששת אלפים גמלים ואלף צמד בקר
ואלף אתונות׃ ויהי לו שבענה בנים ושלוש
בנות׃ ויקרא שם האחת ימימה ושם השנית
קציעה ושם השלישית קרן הפוך׃ ולא נמצא
נשים יפות כבנות איוב בכל הארץ ויתן להם
אביהם נחלה בתוך אחיהם׃ ויחי איוב אחרי
זאת מאה וארבעים שנה ויראה את בניו ואת
בני בניו ארבעה דרות׃ וימת איוב זקן
ושבע ימים׃

שיר השירים

א שיר השירים אשר לשלמה: ישקני
מנשיקות פיהו כי טובים דדיך מיין:
לריח שמניך טובים שמן תורק שמך על כן
עלמות אהבוך: משכני אחריך נרוצה הביאני
המלך חדריו נגילה ונשמחה בך נזכירה דדיך
מיין מישרים אהבוך: שחורה אני ונאוה בנות
ירושלם כאהלי קדר כיריעות שלמה: אל
תראני שאני שחרחרת ששזפתני השמש בני
אמי נחרו בי שמני נטרה את הכרמים כרמי
שלי לא נטרתי: הגידה לי שאהבה נפשי
איכה תרעה איכה תרביץ בצהרים שלמה
אהיה כעטיה על עדרי חבריך: אם לא תדעי
לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את
גדיתיך על משכנות הרעים: לססתי ברכבי
פרעה דמיתיך רעיתי: נאוו לחייך בתורים
צוארך בחרוזים: תורי זהב נעשה לך עם
נקדות הכסף: עד שהמלך במסבו נרדי נתן
ריחו: צרור המור דודי לי בין שדי ילין:
אשכל הכפר דודי לי בכרמי עין גדי: הנך יפה
רעיתי הנך יפה עיניך יונים: הנך יפה דודי
אף נעים אף ערשנו רעננה: קרות בתינו
ארזים רחיטנו ברותים:
ב אני חבצלת השרון שושנת העמקים:
כשושנה בין החוחים כן רעיתי בין הבנות:
כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים בצלו
חמדתי וישבתי ופריו מתוק לחכי: הביאני
אל בית היין ודגלו עלי אהבה: סמכוני
באשישות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה
אני: שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני:
השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או
באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את
האהבה עד שתחפץ: קול דודי הנה זה
בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות:
דומה דודי לצבי או לעפר האילים הנה זה
עומד אחר כתלנו משגיח מן החלנות מציץ מן
החרכים: ענה דודי ואמר לי קומי לך רעיתי
יפתי ולכי לך: כי הנה הסתו עבר הגשם חלף
הלך לו: הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע
וקול

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

קול התור נשמע בארצנו : התאנה חנטה
פגיה והגפנים סמדר נתנו ריח קומי לכי רעיתי
יפתי ולכי לך: יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה
הראיני את מראיך השמיעני את קולך כי קולך
ערב ומראיך נאוה : אחזו לנו שועלים שעלים
קטנים מחבלים כרמים וכרמינו סמדר : דודי
לי ואני לו הרעה בשושנים : עד שיפוח היום
ונסו הצללים סב דמה לך דודי לצבי או לעפר
האילים על הרי בתר :

ג על משכבי בלילות בקשתי את שאהבה
נפשי בקשתיו ולא מצאתיו : אקומה נא
ואסובבה בעיר בשוקים וברחבות אבקשה את
שאהבה נפשי בקשתיו ולא מצאתיו : מצאוני
השמרים הסבבים בעיר את שאהבה נפשי
ראיתם : כמעט שעברתי מהם עד שמצאתי
את שאהבה נפשי אחזתיו ולא ארפנו עד
שהביאתיו אל בית אמי ואל חדר הורתי :
השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או
באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את
האהבה עד שתחפץ : מי זאת עלה מן המדבר
כתימרות עשן מקטרת מר ולבונה מכל אבקת
רוכל : הנה מטתו שלשלמה ששים גברים
סביב לה מגברי ישראל : כלם אחזי חרב
מלמדי מלחמה איש חרבו על ירכו מפחד
בלילות : אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי
הלבנון: עמודיו עשה כסף רפידתו זהב מרכבו
ארגמן תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלם :
צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה
שעטרה לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת
לבו :

ד הנך יפה רעיתי הנך יפה עיניך יונים
מבעד לצמתך שערך כעדר העזים שגלשו מהר
גלעד : שניך כעדר הקצובות שעלו מן
הרחצה שכלם מתאימות ושכלה אין בהם :
כחוט השני שפתותיך ומדברך נאוה כפלח
הרמון רקתך מבעד לצמתך : כמגדל דויד
צוארך בנוי לתלפיות אלף המגן תלוי עליו
כל שלטי הגבורים : שני שדיך כשני עפרים
תאומי צביה הרעים בשושנים : עד שיפוח
היום ונסו הצללים אלך לי אל הר המור ואל
גבעת הלבונה : כלך יפה רעיתי ומום אין בך :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אתי מלבנון כלה אתי מלבנון תבואי תשורי
מראש אמנה מראש שניר וחרמון ממענות
אריות מהררי נמרים : לבבתני אחתי כלה
לבבתני באחד מעיניך באחד ענק מצורניך:
מה יפו דודיך אחתי כלה מה טבו דדיך מיין
וריח שמניך מכל בשמים : נפת תטפנה
שפתותיך כלה דבש וחלב תחת לשונך וריח
שלמתיך כריח לבנון: גן נעול אחתי כלה
גל נעול מעין חתום : שלחיך פרדס רמונים
עם פרי מגדים כפרים עם נרדים : נרד
וכרכם קנה וקנמון עם כל עצי לבונה מר
ואהלות עם כל ראשי בשמים: מעין גנים
באר מים חיים ונזלים מן לבנון: עורי
צפון ובואי תימן הפיחי גני יזלו בשמיו יבא
דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו:
ה באתי לגני אחתי כלה אריתי מורי עם בשמי
אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי אכלו
רעים שתו ושכרו דודים : אני ישנה ולבי ער
קול דודי דופק פתחי לי אחתי רעיתי יונתי
תמתי שראשי נמלא טל קוצותי רסיסי לילה:
פשטתי את כתנתי איככה אלבשנה רחצתי את
רגלי איככה אטנפם : דודי שלח ידו מן החור
ומעי המו עליו: קמתי אני לפתח לדודי וידי
נטפו מור ואצבעתי מור עבר על כפות
המנעול: פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר
נפשי יצאה בדברו בקשתיהו ולא מצאתיהו
קראתיו ולא ענני: מצאני השמרים הסבבים
בעיר הכוני פצעוני נשאו את רדידי מעלי
שמרי החמות: השבעתי אתכם בנות
ירושלם אם תמצאו את דודי מה תגידו לו
שחולת אהבה אני: מה דודך מדוד היפה
בנשים מה דודך מדוד שככה השבעתנו:
דודי צח ואדום דגול מרבבה: ראשו כתם
פז קוצותיו תלתלים שחרות כעורב: עיניו
כיונים על אפיקי מים רחצות בחלב ישבות על
מלאת: לחיו כערוגת הבשם מגדלות
מרקחים שפתותיו שושנים נטפות מור עבר
ידיו גלילי זהב ממלאים בתרשיש מעיו עשת
שן מעלפת ספירים: שוקיו עמודי שש
מיסדים על אדני פז מראהו כלבנון בחור
כארזים: חכו ממתקים וכלו מחמדים זה דודי

אנה

זה רעי בנות ירושלם: אנה הלך דודך היפה
בנשים אנה פנה דודך ונבקשנו עמך:
ו דודי ירד לגנו לערוגות הבשם לרעות בגנים
וללקט שושנים: אני לדודי ודודי לי הרועה
בשושנים: יפה את רעיתי כתרצה נאוה כירושלם
אימה כנדגלות: הסבי עיניך מנגדי שהם הרהיבני
שערך כעדר העזים שגלשו מן הגלעד: שניך
כעדר הרחלים שעלו מן הרחצה שכלם
מתאימות ושכלה אין בהם: כפלח הרמון
רקתך מבעד לצמתך: ששים המה מלכות
ושמנים פילגשים ועלמות אין מספר: אחת
היא יונתי תמתי אחת היא לאמה ברה
היא ליולדתה ראוה בנות ויאשרוה מלכות
ופילגשים ויהללוה: מי זאת הנשקפה כמו
שחר יפה כלבנה ברה כחמה אימה כנדגלות:
אל גנת אגוז ירדתי לראות באבי הנחל לראות
הפרחה הגפן הנצו הרמנים: לא ידעתי נפשי
שמתני מרכבות עמי נדיב:
ז שובי שובי השולמית שובי שובי ונחזה בך
מה תחזו בשולמית כמחלת המחנים: מה יפו
פעמיך בנעלים בת נדיב חמוקי ירכיך כמו
חלאים מעשה ידי אמן: שררך אגן הסהר אל
יחסר המזג בטנך ערמת חטים סוגה בשושנים:
שני שדיך כשני עפרים תאמי צביה: צוארך
כמגדל השן עיניך ברכות בחשבון על שער
בת רבים אפך כמגדל הלבנון צופה פני
דמשק: ראשך עליך ככרמל ודלת ראשך
כארגמן מלך אסור ברהטים: מה יפית ומה
נעמת אהבה בתענוגים: זאת קומתך דמתה
לתמר ושדיך לאשכלות: אמרתי אעלה בתמר
אחזה בסנסניו ויהיו נא שדיך כאשכלות הגפן
וריח אפך כתפוחים: וחכך כיין הטוב הולך
לדודי למישרים דובב שפתי ישנים: אני
לדודי ועלי תשוקתו: לכה דודי נצא השדה
נלינה בכפרים: נשכימה לכרמים נראה אם
פרחה הגפן פתח הסמדר הנצו הרמונים שם
אתן את דדי לך: הדודאים נתנו ריח ועל
פתחינו כל מגדים חדשים גם ישנים דודי
צפנתי לך:
ח מי יתנך כאח לי יונק שדי אמי אמצאך בחוץ
אשקך גם לא יבוזו לי: אנהגך אביאך אל בית

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אמי תלמדני אשקך מיין הרקח מעסיס רמני
שמאלו תחת ראשי וימינו תחבקני: השבעתי
אתכם בנות ירושלם מה תעירו ומה תעררו
את האהבה עד שתחפץ: מי זאת עלה מן
המדבר מתרפקת על דודה תחת התפוח
עוררתיך שמה חבלתך אמך שמה חבלה ילדתך
שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך כי
עזה כמות אהבה קשה כשאול קנאה רשפיה
רשפי אש שלהבתיה: מים רבים לא יוכלו
לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה אם יתן
איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו:
אחות לנו קטנה ושדים אין לה מה נעשה
לאחותנו ביום שידבר בה: אם חומה היא נבנה
עליה טירת כסף ואם דלת היא נצור עליה
לוח ארז: אני חומה ושדי כמגדלות אז הייתי
בעיניו כמוצאת שלום: כרם היה לשלמה
בבעל המון נתן את הכרם לנטרים איש יבא
בפריו אלף כסף: כרמי שלי לפני האלף לך
שלמה ומאתים לנטרים את פריו: היושבת
בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני
ברח דודי ודמה לך לצבי או לעפר האילים
על הרי בשמים:

חזק

רות

א ויהי בימי שפט השפטים ויהי רעב
בארץ וילך איש מבית לחם יהודה
לגור בשדי מואב הוא ואשתו ושני בניו
ושם האיש אלימלך ושם אשתו נעמי ושם שני
בניו מחלון וכליון אפרתים מבית לחם יהודה
ויבאו שדי מואב ויהיו שם: וימת אלימלך
איש נעמי ותשאר היא ושני בניה: וישאו
להם נשים מאביות שם האחת ערפה ושם
השנית רות וישבו שם כעשר שנים: וימותו
גם שניהם מחלון וכליון ותשאר האשה משני
ילדיה ומאישה: ותקם היא וכלתיה ותשב
משדי מואב כי שמעה בשדה מואב כי פקד
יהוה את עמו לתת להם לחם: ותצא מן
המקום אשר היתה שמה ושתי כלתיה עמה
ותלכנה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ותלכנה בדרך לשוב אל ארץ יהודה: ותאמר
נעמי לשתי כלתיה לכנה שבנה אשה לבית
אמה יעשה יהוה עמכם חסד כאשר עשיתם
עם המתים ועמדי: יתן יהוה לכם ומצאן
מנוחה אשה בית אישה ותשק להן ותשאנה
י קולן ותבכינה: ותאמרנה לה כי אתך נשוב
לעמך: ותאמר נעמי שבנה בנתי למה תלכנה
עמי העוד לי בנים במעי והיו לכם לאנשים:
שבנה בנתי לכן כי זקנתי מהיות לאיש כי
אמרתי יש לי תקוה גם הייתי הלילה לאיש
וגם ילדתי בנים: הלהן תשברנה עד אשר
יגדלו הלהן תעגנה לבלתי היות לאיש אל בנתי
כי מר לי מאד מכם כי יצאה בי יד יהוה:
ותשנה קולן ותבכינה עוד ותשק ערפה
לחמותה ורות דבקה בה: ותאמר הנה שבה
יבמתך אל עמה ואל אלהיה שובי אחרי יבמתך:
ותאמר רות אל תפגעי בי לעזבך לשוב מאחריך
כי אל אשר תלכי אלך ובאשר תליני אלין עמך
עמי ואלהיך אלהי: באשר תמותי אמות ושם
אקבר כה יעשה יהוה לי וכה יסיף כי המות
יפריד ביני ובינך: ותרא כי מתאמצת היא
ללכת אתה ותחדל לדבר אליה: ותלכנה
שתיהם עד בואנה בית לחם ויהי כבאנה
בית לחם ותהם כל העיר עליהן ותאמרנה
ב הזאת נעמי: ותאמר אליהן אל תקראנה לי נעמי
קראן לי מרא כי המר שדי לי מאד: אני מלאה
הלכתי וריקם השיבני יהוה למה תקראנה לי
נעמי ויהוה ענה בי ושדי הרע לי: ותשב נעמי
ורות המואביה כלתה עמה השבה משדי מואב
והמה באו בית לחם בתחלת קציר שערים:

א ולנעמי מידע לאישה איש גבור חיל
ממשפחת אלימלך ושמו בעז: ותאמר
רות המואביה אל נעמי אלכה נא השדה
ואלקטה בשבלים אחר אשר אמצא חן בעיניו
ותאמר לה לכי בתי: ותלך ותבוא ותלקט
בשדה אחרי הקצרים ויקר מקרה חלקת השדה
לבעז אשר ממשפחת אלימלך: והנה בעז
בא מבית לחם ויאמר לקוצרים יהוה עמכם
ה ויאמרו לו יברכך יהוה: ויאמר בעז לנערו
הנצב על הקוצרים למי הנערה הזאת: ויען
הנער הנצב על הקוצרים ויאמר נערה מואביה

היא השבה עם נעמי משדי מואב: ותאמר
אלקטה נא ואספתי בעמרים אחרי הקוצרים
ותבוא ותעמוד מאז הבקר ועד עתה זה שבתה
הבית מעט: ויאמר בעז אל רות הלוא שמעת
בתי אל תלכי ללקט בשדה אחר וגם לא תעבורי
מזה וכה תדבקין עם נערתי: עיניך בשדה
אשר יקצרון והלכת אחריהן הלוא צויתי את
הנערים לבלתי נגעך וצמית והלכת אל הכלים
ושתית מאשר ישאבון הנערים: ותפל על פניה
ותשתחו ארצה ותאמר אליו מדוע מצאתי חן
בעיניך להכירני ואנכי נכריה: ויען בעז ויאמר
לה הגד הגד לי כל אשר עשית את חמותך
אחרי מות אישך ותעזבי אביך ואמך וארץ
מולדתך ותלכי אל עם אשר לא ידעת תמול
שלשם: ישלם יהוה פעלך ותהי משכרתך
שלמה מעם יהוה אלהי ישראל אשר באת
לחסות תחת כנפיו: ותאמר אמצא חן בעיניך
אדני כי נחמתני וכי דברת על לב שפחתך ואנכי
לא אהיה כאחת שפחתך: ויאמר לה בעז לעת
האכל גשי הלם ואכלת מן הלחם וטבלת פתך
בחמץ ותשב מצד הקצרים ויצבט לה קלי
ותאכל ותשבע ותתר: ותקם ללקט ויצו בעז
את נעריו לאמר גם בין העמרים תלקט ולא
תכלימוה: וגם של תשלו לה מן הצבתים
ועזבתם ולקטה ולא תגערו בה: ותלקט
בשדה עד הערב ותחבט את אשר לקטה ויהי
כאיפה שערים: ותשא ותבוא העיר ותרא
חמותה את אשר לקטה ותוצא ותתן לה את
אשר הותרה משבעה: ותאמר לה חמותה
איפה לקטת היום ואנה עשית יהי מכירך
ברוך ותגד לחמותה את אשר עשתה עמו
ותאמר שם האיש אשר עשיתי עמו היום בעז:
ותאמר נעמי לכלתה ברוך הוא ליהוה אשר
לא עזב חסדו את החיים ואת המתים
ותאמר לה נעמי קרוב לנו האיש מגאלנו הוא:
ותאמר רות המואביה גם כי אמר אלי עם
הנערים אשר לי תדבקין עד אם כלו את כל
הקציר אשר לי: ותאמר נעמי אל רות כלתה טוב
בתי כי תצאי עם נערותיו ולא יפגעו בך בשדה
אחר: ותדבק בנערות בעז ללקט עד כלות קציר
השערים וקציר החטים ותשב את חמותה:

ותא

ותאמר לה נעמי חמותה בתי הלא ג
אבקש לך מנוח אשר ייטב לך׃ ועתה הלא
בעז מדעתנו אשר היית את נערותיו הנה הוא
זרה את גרן השערים הלילה׃ ורחצת וסכת
ושמתי שמלתיך עליך וירדתי הגרן אל תודעי
לאיש עד כלתו לאכל ולשתות׃ ויהי בשכבו
וידעת את המקום אשר ישכב שם ובאת
וגלית מרגלתיו ושכבתי והוא יגיד לך את אשר
תעשין׃ ותאמר אליה כל אשר תאמרי ° אעשה׃
ותרד הגרן ותעש ככל אשר צותה חמותה׃
ויאכל בעז וישת וייטב לבו ויבא לשכב בקצה
הערמה ותבא בלט ותגל מרגלתיו ותשכב׃
ויהי בחצי הלילה ויחרד האיש וילפת והנה
אשה שכבת מרגלתיו׃ ויאמר מי את ותאמר
אנכי רות אמתך ופרשת כנפך על אמתך כי
גאל אתה׃ ויאמר ברוכה את ליהוה בתי
היטבת חסדך האחרון מן הראשון לבלתי לכת
אחרי הבחורים אם דל ואם עשיר׃ ועתה בתי
אל תיראי כל אשר תאמרי אעשה לך כי יודע
כל שער עמי כי אשת חיל את׃ ועתה כי
אמנם כי אם גאל אנכי וגם יש גאל קרוב
ממני׃ ליני הלילה והיה בבקר אם יגאלך
טוב יגאל ואם לא יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי
חי יהוה שכבי עד הבקר׃ ותשכב מרגלותו עד
הבקר ותקם בטרום יכיר איש את רעהו
ויאמר אל יודע כי באה האשה הגרן׃ ויאמר
הבי המטפחת אשר עליך ואחזי בה ותאחז
בה וימד שש שערים וישת עליה ויבא העיר׃
ותבוא אל חמותה ותאמר מי את בתי ותגד לה
את כל אשר עשה לה האיש׃ ותאמר שש
השערים האלה נתן לי כי אמר ° אל תבואי
ריקם אל חמותך׃ ותאמר שבי בתי עד אשר
תדעין איך יפל דבר כי לא ישקט האיש כי אם
כלה הדבר היום׃
ובעז עלה השער וישב שם והנה הגואל ד
עבר אשר דבר בעז ויאמר סורה שבה פה פלני
אלמני ויסר וישב׃ ויקח עשרה אנשים מזקני
העיר ויאמר שבו פה וישבו׃ ויאמר לגאל
חלקת השדה אשר לאחינו לאלימלך מכרה נעמי
השבה משדה מואב׃ ואני אמרתי אגלה אזנך
לאמר קנה נגד הישבים ונגד זקני עמי אם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

תגאל גאל ואם לא יגאל הגידה לי ואדע כי א
זולתך לגאול ואנכי אחריך ויאמר אנכי אגאל
ויאמר בעז ביום קנותך השדה מיד נעמי ומא
רות המואביה אשת המת קניתי להקים ש
המת על נחלתו: ויאמר הגאל לא אוכל לגא
לי פן אשחית את נחלתי גאל לך אתה א
גאלתי כי לא אוכל לגאול: וזאת לפני
בישראל על הגאלה ועל התמורה לקים כל ד
שלף איש נעלו ונתן לרעהו וזאת התעוד
בישראל: ויאמר הגאל לבעז קנה לך ויש
נעלו: ויאמר בעז לזקנים וכל העם עדי
אתם היום כי קניתי את כל אשר לאלימ
ואת כל אשר לכליון ומחלון מיד נעמי: וג
את רות המואביה אשת מחלון קניתי לי לאש
להקים שם המת על נחלתו ולא יכרת ש
המת מעם אחיו ומשער מקומו עדים את
היום: ויאמרו כל העם אשר בשער והזקני
עדים יתן יהוה את האשה הבאה אל בי
כרחל וכלאה אשר בנו שתיהם את בית ישר
ועשה חיל באפרתה וקרא שם בבית לחם
ויהי ביתך כבית פרץ אשר ילדה תמר ליהו
מן הזרע אשר יתן יהוה לך מן הנערה הזא
ויקח בעז את רות ותהי לו לאשה ויבא אלי
ויתן יהוה לה הריון ותלד בן: ותאמר
הנשים אל נעמי ברוך יהוה אשר לא השבי
לך גאל היום ויקרא שמו בישראל: והיה
למשיב נפש ולכלכל את שבתך כי כלתך א
אהבתך ילדתו אשר היא טובה לך משבע
בנים: ותקח נעמי את הילד ותשתהו בחי
ותהי לו לאמנת: ותקראנה לו השכנות ש
לאמר ילד בן לנעמי ותקראנה שמו עובד ה
אבי ישי אבי דוד: ואלה תולדות פרץ פ
הוליד את חצרון: וחצרון הוליד את רם ור
הוליד את עמינדב: ועמינדב הוליד את נחש
ונחשון הוליד את שלמה: ושלמון הוליד א
בעז ובעז הוליד את עובד: ועובד הוליד י
ישי וישי הוליד את דוד:

איו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

איכה

איכה ישבה בדד העיר רבתי עם היתה א
כאלמנה רבתי בגוים שרתי
במדינות היתה למס : בכו תבכה בלילה
ודמעתה על לחיה אין לה מנחם מכל אהביה
כל רעיה בגדו בה היו לה לאיבים : גלתה
יהודה מעני ומרב עבדה היא ישבה בגוים
לא מצאה מנוח כל רדפיה השיגוה בין
המצרים : דרכי ציון אבלות מבלי באי
מועד כל שעריה שוממין כהניה נאנחים
בתולתיה נוגות והיא מר לה : היו צריה לראש
איביה שלו כי יהוה הוגה על רב פשעיה
עולליה הלכו שבי לפני צר : ויצא מן בת
ציון כל הדרה היו שריה כאילים לא מצאו
מרעה וילכו בלא כח לפני רודף : זכרה ירושלם
ימי עניה ומרודיה כל מחמדיה אשר היו
מימי קדם בנפל עמה ביד צר ואין עוזר לה
ראוה צרים שחקו על משבתה : חטא חטאה
ירושלם על כן לנידה היתה כל מכבדיה הזילוה
כי ראו ערותה גם היא נאנחה ותשב אחור :
טמאתה בשוליה לא זכרה אחריתה ותרד
פלאים אין מנחם לה ראה יהוה את עניי כי
הגדיל אויב : ידו פרש צר על כל מחמדיה
כי ראתה גוים באו מקדשה אשר צויתה לא
יבאו בקהל לך : כל עמה נאנחים מבקשים
לחם נתנו מחמודיהם באכל להשיב נפש ראה
יהוה והביטה כי הייתי זוללה : לוא אליכם
כל עברי דרך הביטו וראו אם יש מכאוב כמכאבי
אשר עולל לי אשר הוגה יהוה ביום חרון
אפו : ממרום שלח אש בעצמתי וירדנה פרש
רשת לרגלי השיבני אחור נתנני שוממה כל
היום דוה : נשקד על פשעי בידו ישתרגו עלו
על צוארי הכשיל כחי נתנני אדני בידי לא אוכל
קום : סלה כל אבירי אדני בקרבי קרא עלי
מועד לשבר בחורי גת דרך אדני לבתולת בת
יהודה : על אלה אני בוכיה עיני עיני ירדה
מים כי רחק ממני מנחם משיב נפשי היו
בני שוממים כי גבר אויב : פרשה ציון בידיה
אין מנחם לה צוה יהוה ליעקב סביביו צריו

היתה ירושלם לנדה ביניהם : צדיק הוא
יהוה כי פיהו מריתי שמעו נא כל ° עמים וראו
מכאבי בתולתי ובחורי הלכו בשבי : קראתי
למאהבי המה רמוני כהני וזקני בעיר גועו כי
בקשו אכל למו וישיבו את נפשם : ראה יהוה
כי צר לי מעי חמרמרו נהפך לבי בקרבי כי מרו
מריתי מחוץ שכלה חרב בבית כמות : שמעו
כי נאנחה אני אין מנחם לי כל איבי שמעו
רעתי ששו כי אתה עשית הבאת יום קראת
ויהיו כמוני : תבא כל רעתם לפניך ועולל למו
כאשר עוללת לי על כל פשעי כי רבות אנחתי
ולבי דוי :

ב איכה יעיב באפו אדני את בת ציון
השליך משמים ארץ תפארת
ישראל ולא זכר הדום רגליו ביום אפו : בלע
אדני ° לא חמל את כל נאות יעקב הרס בעברתו
מבצרי בת יהודה הגיע לארץ חלל ממלכה
ושריה : גדע בחרי אף כל קרן ישראל השיב
אחור ימינו מפני אויב ויבער ביעקב כאש להבה
אכלה סביב : דרך קשתו כאויב נצב ימינו
כצר ויהרג כל מחמדי עין באהל בת ציון שפ
כאש חמתו : היה אדני כאויב בלע ישראל בלע
כל ארמנותיה שחת מבצריו וירב בבת יהודה
תאניה ואניה : ויחמס כגן שכו שחת מעדו שכח
יהוה בציון מועד ושבת וינאץ בזעם אפו מלך
וכהן : זנח אדני מזבחו נאר מקדשו הסגיר
ביד אויב חומת ארמנותיה קול נתנו בבית
יהוה כיום מועד : חשב יהוה להשחית חומת
בת ציון נטה קו לא השיב ידו מבלע ויאבל חיל
וחומה יחדו אמללו : טבעו בארץ שעריה אבד
ושבר בריחיה מלכה ושריה בגוים אין תורה
גם נביאיה לא מצאו חזון מיהוה : ישבו
לארץ ידמו זקני בת ציון העלו עפר על ראשם
חגרו שקים הורידו לארץ ראשן בתולת
ירושלם : כלו בדמעות עיני חמרמרו מעי
נשפך לארץ כבדי על שבר בת עמי בעטף
עולל ויונק ברחבות קריה : לאמתם יאמרו
איה דגן ויין בהתעטפם כחלל ברחבות עיר
בהשתפך נפשם אל חיק אמתם : מה אעידך
מה אדמה לך הבת ירושלם מה אשוה לך
ואנחמך בתולת בת ציון כי גדול כים שברך

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מי ירפא לך : נביאיך חזו לך שוא ותפל
ולא גלו על עונך להשיב שביתך ויחזו לך
משאות שוא ומדוחים : ספקו עליך כפים כל
עברי דרך שרקו ויניעו ראשם על בת ירושלם
הזאת העיר שיאמרו כלילת יפי משוש לכל
הארץ : פצו עליך פיהם כל איביך שרקו
ויחרקו שן אמרו בלענו אך זה היום שקוינהו
מצאנו ראינו : עשה יהוה אשר זמם בצע
אמרתו אשר צוה מימי קדם הרס ולא חמל
וישמח עליך אויב הרים קרן צריך : צעק לבם
אל אדני חומת בת ציון הורידי כנחל דמעה
יומם ולילה אל תתני פוגת לך אל תדם בת
עינך : קומי רני בליל לראש אשמרות שפכי
כמים לבך נכח פני אדני שאי אליו כפיך על
נפש עולליך העטופים ברעב בראש כל
חוצות : ראה יהוה והביטה למי עוללת כה אם
תאכלנה נשים פרים עוללי טפחים אם יהרג
במקדש אדני כהן ונביא : שכבו לארץ חוצות
נער וזקן בתולתי ובחורי נפלו בחרב הרגת
ביום אפך טבחת לא חמלת : תקרא כיום
מועד מגורי מסביב ולא היה ביום אף
יהוה פליט ושריד אשר טפחתי ורביתי איבי
כלם :

אני הגבר ראה עני בשבט עברתו : אותי ג
נהג וילך חשך ולא אור : אך בי ישב
יהפך ידו כל היום : בלה בשרי ועורי שבר
עצמותי : בנה עלי ויקף ראש ותלאה :
במחשכים הושיבני כמתי עולם : גדר בעדי
ולא אצא הכביד נחשתי : גם כי אזעק ואשוע
שתם תפלתי : גדר דרכי בגזית נתיבותי עוה :
דב ארב הוא לי אריה במסתרים : דרכי
סורר ויפשחני שמני שומם : דרך קשתו
ויציבני כמטרא לחץ : הביא בכליותי בני
אשפתו : הייתי שחק לכל עמי נגינתם כל
היום : השביעני במרורים הרוני לענה : ויגרס
בחצץ שני הכפישני באפר : ותזנח משלום
נפשי נשיתי טובה : ואמר אבד נצחי ותוחלתי
מיהוה : זכר עניי ומרודי לענה וראש : זכור
תזכור ותשיח עלי נפשי : זאת אשיב אל לבי
על כן אוחיל : חסדי יהוה כי לא תמנו כי לא
כלו רחמיו : חדשים לבקרים רבה אמונתך :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חלקי יהוה אמרה נפשי על כן אוחיל לו: טו
יהוה לקוו לנפש תדרשנו: טוב ויחיל ודומ
לתשועת יהוה: טוב לגבר כי ישא ע
בנעוריו: ישב בדד וידם כי נטל עליו
יתן בעפר פיהו אולי יש תקוה: יתן למכהו
לחי ישבע בחרפה: כי לא יזנח לעולם אדני
כי אם הוגה ורחם כרב חסדו: כי ל
ענה מלבו ויגה בני איש: לדכא תחת רגלי
כל אסירי ארץ: להטות משפט גבר נגד פ
עליון: לעות אדם בריבו אדני לא ראה: מי
זה אמר ותהי אדני לא צוה: מפי עליון ל
תצא הרעות והטוב: מה יתאונן אדם חי גב
על חטאו: נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה
עד יהוה: נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמי
נחנו פשענו ומרינו אתה לא סלחת: סכותה בא
ותרדפנו הרגת לא חמלת: סכתה בענן מ
מעבור תפלה: סחי ומאוס תשימנו בקרב
העמים: פצו עלינו פיהם כל איבינו: פח
ופחת היה לנו השאת והשבר: פלגי מים
תרד עיני על שבר בת עמי: עיני נגרה ו
תדמה מאין הפגות: עד ישקיף וירא יהוה
משמים: עיני עוללה לנפשי מכל בנות עירי
צוד צדוני כצפור איבי חנם: צמתו בבור ח
וידו אבן בי: צפו מים על ראשי אמרתי
נגזרתי: קראתי שמך יהוה מבור תחתיות
קולי שמעת אל תעלם אזנך לרוחתי לשועתי
קרבת ביום אקראך אמרת אל תירא: רב
אדני ריבי נפשי גאלת חיי: ראיתה יהוה
עותתי שפטה משפטי: ראיתה כל נקמתם כ
מחשבתם לי: שמעת חרפתם יהוה כ
מחשבתם עלי: שפתי קמי והגיונם עלי כ
היום: שבתם וקימתם הביטה אני מנגינתם
תשיב להם גמול יהוה כמעשה ידיהם: תת
להם מגנת לב תאלתך להם: תרדף בא
ותשמידם מתחת שמי יהוה:

ד **איכה** יועם זהב ישנא הכתם הט
תשתפכנה אבני קדש בראש כ
חוצות: בני ציון היקרים המסלאים בפז איכה
נחשבו לנבלי חרש מעשה ידי יוצר: גם
תנין חלצו שד היניקו גוריהן בת עמי לאכזר
כיענים במדבר: דבק לשון יונק אל חכו בצמא
עוללים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עוללים שאלו לחם פרש אין להם : האכלים
למעדנים נשמו בחוצות האמנים עלי תולע
חבקו אשפתות : ויגדל עון בת עמי מחטאת
סדם ההפוכה כמו רגע ולא חלו בה ידים :
זכו נזיריה משלג צחו מחלב אדמו עצם
מפנינים ספיר גזרתם : חשך משחור תארם
לא נכרו בחוצות צפד עורם על עצמם יבש
היה כעץ : טובים היו חללי חרב מחללי רעב
שהם יזבו מדקרים מתנובות שדי : ידי
נשים רחמניות בשלו ילדיהן היו לברות למו
בשבר בת עמי : כלה יהוה את חמתו שפך
חרון אפו ויצת אש בציון ותאכל יסדתיה : לא
האמינו מלכי ארץ וכל ישבי תבל כי יבא צר
ואויב בשערי ירושלם : מחטאת נביאיה עונות
כהניה השפכים בקרבה דם צדיקים : נעו
עורים בחוצות נגאלו בדם בלא יוכלו יגעו
בלבשיהם : סורו טמא קראו למו סורו סורו
אל תגעו כי נצו גם נעו אמרו בגוים לא
יוסיפו לגור : פני יהוה חלקם לא יוסיף
להביטם פני כהנים לא נשאו זקנים לא חננו :
עודינה תכלינה עינינו אל עזרתנו הבל
בצפיתנו צפינו אל גוי לא יושיע : צדו צעדינו
מלכת ברחבתינו קרב קצנו מלאו ימינו כי
בא קצנו : קלים היו רדפינו מנשרי שמים
על ההרים דלקנו במדבר ארבו לנו : רוח
אפינו משיח יהוה נלכד בשחיתותם אשר
אמרנו בצלו נחיה בגוים : שישי ושמחי בת
אדום יושבתי בארץ עוץ גם עליך תעבר כוס
תשכרי ותתערי : תם עונך בת ציון לא יוסיף
להגלותך פקד עונך בת אדום גלה על
חטאתיך :

ה זכר יהוה מה היה לנו הביט וראה את
חרפתנו : נחלתנו נהפכה לזרים בתינו לנכרים :
יתומים היינו אין אב אמתינו כאלמנות :
מימינו בכסף שתינו עצינו במחיר יבאו : על
צוארנו נרדפנו יגענו לא הונח לנו : מצרים
נתנו יד אשור לשבע לחם : אבתינו חטאו
ואינם ואנחנו עונתיהם סבלנו : עבדים
משלו בנו פרק אין מידם : בנפשנו נביא
לחמנו מפני חרב המדבר : עורנו כתנור נכמרו
מפני זלעפות רעב : נשים בציון ענו בתלת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בערי יהודה ׃ שרים בידם נתלו פני זקנים לא
נהדרו ׃ בחורים טחון נשאו ונערים בע
כשלו ׃ זקנים משער שבתו בחורים מנגינתם
שבת משוש לבנו נהפך לאבל מחולנו ׃ נפלה
עטרת ראשנו אוי נא לנו כי חטאנו ׃ על זה
היה דוה לבנו על אלה חשכו עינינו ׃ על
הר ציון ששמם שועלים הלכו בו ׃ אתה יהוה
לעולם תשב כסאך לדור ודור ׃ למה לנצח
תשכחנו תעזבנו לארך ימים ׃ השיבנו יהוה
אליך ונשובה חדש ימינו כקדם ׃ כי אם מאס
מאסתנו קצפת עלינו עד מאד ׃

קהלת

א דברי קהלת בן דוד מלך בירושלם ׃ הב
הבלים אמר קהלת הבל הבלים הכ
הכל ׃ מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת
השמש ׃ דור הלך ודור בא והארץ לעולם עמדת
וזרח השמש ובא השמש ואל מקומו שואף
זורח הוא שם ׃ הולך אל דרום וסובב אל צפון
סובב סבב הולך הרוח ועל סביבתיו שב הרוח
כל הנחלים הלכים אל הים והים איננו מלא א
מקום שהנחלים הלכים שם הם שבים ללכת
כל הדברים יגעים לא יוכל איש לדבר לא תשבע
עין לראות ולא תמלא אזן משמע ׃ מה שהיה
הוא שיהיה ומה שנעשה הוא שיעשה ואין כל
חדש תחת השמש ׃ יש דבר שיאמר ראה זה
חדש הוא כבר היה לעלמים אשר היה מלפנינו
אין זכרון לראשנים וגם לאחרנים שיהיו לא
יהיה להם זכרון עם שיהיו לאחרנה ׃ אני קהלת
הייתי מלך על ישראל בירושלם ׃ ונתתי את לבי
לדרוש ולתור בחכמה על כל אשר נעשה תחת
השמים הוא ענין רע נתן אלהים לבני האדם
לענות בו ׃ ראיתי את כל המעשים שנעשו תחת
השמש והנה הכל הבל ורעות רוח ׃ מעות לא
יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות ׃ דברתי אני
עם לבי לאמר אני הנה הגדלתי והוספתי חכמה
על כל אשר היה לפני על ירושלם ולבי ראה
הרבה חכמה ודעת ׃ ואתנה לבי לדעת חכמה
ודעת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ולדעת הוללות ושכלות ידעתי שגם זה הוא
רעיון רוח: כי ברב חכמה רב כעס ויוסיף דעת
יוסיף מכאוב:

ב אמרתי אני בלבי לכה נא אנסכה בשמחה
וראה בטוב והנה גם הוא הבל: לשחוק אמרתי
מהולל ולשמחה מה זה עשה: תרתי בלבי
למשוך ביין את בשרי ולבי נהג בחכמה ולאחז
בסכלות עד אשר אראה אי זה טוב לבני האדם
אשר יעשו תחת השמים מספר ימי חייהם:
הגדלתי מעשי בניתי לי בתים נטעתי לי
כרמים: עשיתי לי גנות ופרדסים ונטעתי בהם
עץ כל פרי: עשיתי לי ברכות מים להשקות
מהם יער צומח עצים: קניתי עבדים ושפחות
ובני בית היה לי גם מקנה בקר וצאן הרבה היה
לי מכל שהיו לפני בירושלם: כנסתי לי גם כסף
וזהב וסגלת מלכים והמדינות עשיתי לי שרים
ושרות ותענגות בני האדם שדה ושדות:
וגדלתי והוספתי מכל שהיה לפני בירושלם אף
חכמתי עמדה לי: וכל אשר שאלו עיני לא
אצלתי מהם לא מנעתי את לבי מכל שמחה כי
לבי שמח מכל עמלי וזה היה חלקי מכל עמלי:
ופניתי אני בכל מעשי שעשו ידי ובעמל
שעמלתי לעשות והנה הכל הבל ורעות רוח
ואין יתרון תחת השמש: ופניתי אני לראות
חכמה והוללות וסכלות כי מה האדם שיבוא
אחרי המלך את אשר כבר עשוהו: וראיתי אני
שיש יתרון לחכמה מן הסכלות כיתרון האור
מן החשך: החכם עיניו בראשו והכסיל בחשך
הולך וידעתי גם אני שמקרה אחד יקרה את
כלם: ואמרתי אני בלבי כמקרה הכסיל גם אני
יקרני ולמה חכמתי אני אז יותר ודברתי בלבי
שגם זה הבל: כי אין זכרון לחכם עם הכסיל
לעולם בשכבר הימים הבאים הכל נשכח ואיך
ימות החכם עם הכסיל: ושנאתי את החיים כי
רע עלי המעשה שנעשה תחת השמש כי הכל
הבל ורעות רוח: ושנאתי אני את כל עמלי
שאני עמל תחת השמש שאניחנו לאדם
שיהיה אחרי: ומי יודע החכם יהיה או סכל
וישלט בכל עמלי שעמלתי ושחכמתי תחת
השמש גם זה הבל: וסבותי אני ליאש את לבי כ
על כל העמל שעמלתי תחת השמש: כי יש אדם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שעמלו בחכמה ובדעת ובכשרון ולאדם שלא
עמל בו יתננו חלקו גם זה הבל ורעה רבה : כי
מה הוה לאדם בכל עמלו וברעיון לבו שהוא
עמל תחת השמש : כי כל ימיו מכאבים וכעס
ענינו גם בלילה לא שכב לבו גם זה הבל הוא :
אין טוב באדם שיאכל ושתה והראה את נפשו
טוב בעמלו גם זה ראיתי אני כי מיד האלהים
היא : כי מי יאכל ומי יחוש חוץ ממני : כי
לאדם שטוב לפניו נתן חכמה ודעת ושמחה
ולחוטא נתן ענין לאסוף ולכנוס לתת לטוב
לפני האלהים גם זה הבל ורעות רוח :
ג לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים :
עת ללדת ועת למות עת לטעת ועת לעקור
נטוע : עת להרוג ועת לרפוא עת לפרוץ
ועת לבנות : עת לבכות ועת לשחוק עת
ספוד ועת רקוד : עת להשליך אבנים ועת
כנוס אבנים עת לחבוק ועת לרחק מחבק :
עת לבקש ועת לאבד עת לשמור ועת
להשליך : עת לקרוע ועת לתפור עת
לחשות ועת לדבר : עת לאהב ועת לשנא
עת מלחמה ועת שלום : מה יתרון העושה
באשר הוא עמל : ראיתי את הענין אשר נתן
אלהים לבני האדם לענות בו : את הכל עשה יפה
בעתו גם את העלם נתן בלבם מבלי אשר לא
ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים
מראש ועד סוף : ידעתי כי אין טוב בם כי אם
לשמוח ולעשות טוב בחייו : וגם כל האדם
שיאכל ושתה וראה טוב בכל עמלו מתת אלהים
היא : ידעתי כי כל אשר יעשה האלהים הוא
יהיה לעולם עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע
והאלהים עשה שייראו מלפניו : מה שהיה כבר
הוא ואשר להיות כבר היה והאלהים יבקש את
נרדף : ועוד ראיתי תחת השמש מקום המשפט
שמה הרשע ומקום הצדק שמה הרשע : אמרתי
אני בלבי את הצדיק ואת הרשע ישפט האלהים
כי עת לכל חפץ ועל כל המעשה שם : אמרתי
אני בלבי על דברת בני האדם לברם האלהים
ולראות שהם בהמה המה להם : כי מקרה בני
האדם ומקרה הבהמה ומקרה אחד להם כמות
זה כן מות זה ורוח אחד לכל ומותר האדם מן
הבהמה אין כי הכל הבל : הכל הולך אל מקום

אחד

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אחד הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר: מי
יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח
הבהמה הירדת היא למטה לארץ: וראיתי כי אין
טוב מאשר ישמח האדם במעשיו כי הוא חלקו
כי מי יביאנו לראות במה שיהיה אחריו:

ושבתי אני ואראה את כל העשקים אשר ד
נעשים תחת השמש והנה דמעת העשקים ואין
להם מנחם ומיד עשקיהם כח ואין להם מנחם:
ושבח אני את המתים שכבר מתו מן החיים
אשר המה חיים עדנה: וטוב משניהם את אשר
עדן לא היה אשר לא ראה את המעשה הרע
אשר נעשה תחת השמש: וראיתי אני את כל
עמל ואת כל כשרון המעשה כי היא קנאת איש
מרעהו גם זה הבל ורעות רוח: הכסיל חבק את
ידיו ואכל את בשרו: טוב מלא כף נחת ממלא
חפנים עמל ורעות רוח: ושבתי אני ואראה הבל
תחת השמש: יש אחד ואין שני גם בן ואח אין
לו ואין קץ לכל עמלו גם עיניו לא תשבע עשר
ולמי אני עמל ומחסר את נפשי מטובה גם זה
הבל וענין רע הוא: טובים השנים מן האחד
אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו
האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין
שני להקימו: גם אם ישכבו שנים וחם להם
ולאחד איך יחם: ואם יתקפו האחד השנים
יעמדו נגדו והחוט המשלש לא במהרה ינתק:
טוב ילד מסכן וחכם ממלך זקן וכסיל אשר לא
ידע להזהר עוד: כי מבית הסורים יצא למלך כי
גם במלכותו נולד רש: ראיתי את כל החיים
המהלכים תחת השמש עם הילד השני אשר
יעמד תחתיו: אין קץ לכל העם לכל אשר היה
לפניהם גם האחרונים לא ישמחו בו כי גם זה
הבל ורעיון רוח: שמר רגליך כאשר תלך אל
בית האלהים וקרוב לשמע מתת הכסילים זבח
כי אינם יודעים לעשות רע:

אל תבהל על פיך ולבך אל ימהר להוציא ה
דבר לפני האלהים כי האלהים בשמים ואתה על
הארץ על כן יהיו דבריך מעטים: כי בא החלום
ברב ענין וקול כסיל ברב דברים: כאשר תדר
נדר לאלהים אל תאחר לשלמו כי אין חפץ
בכסילים את אשר תדר שלם: טוב אשר לא תדר
משתדור ולא תשלם: אל תתן את פיך לחטיא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

את בשרך ואל תאמר לפני המלאך כי שגגה הי
למה יקצף האלהים על קולך וחבל את מעש
ידיך: כי ברב חלמות והבלים ודברים הרבה כ
את האלהים ירא: אם עשק רש וגזל משפ
וצדק תראה במדינה אל תתמה על החפץ כ
גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם: ויתרון אר
בכל היא מלך לשדה נעבד: אהב כסף לא ישב
כסף ומי אהב בהמון לא תבואה גם זה הבל
ברבות הטובה רבו אוכליה ומה כשרון לבעלי
כי אם ראית עיניו: מתוקה שנת העבד אם מע
ואם הרבה יאכל והשבע לעשיר איננו מניח ל
לישון: יש רעה חולה ראיתי תחת השמש עש
שמור לבעליו לרעתו: ואבד העשר ההוא בענ
רע והוליד בן ואין בידו מאומה: כאשר יצ
מבטן אמו ערום ישוב ללכת כשבא ומאומה לא
ישא בעמלו שילך בידו: וגם זה רעה חולה כ
עמת שבא כן ילך ומה יתרון לו שיעמל לרוח
גם כל ימיו בחשך יאכל וכעס הרבה וחל
וקצף: הנה אשר ראיתי אני טוב אשר יפ
לאכול ולשתות ולראות טובה בכל עמלו שיעמ
תחת השמש מספר ימי חיו אשר נתן ל
האלהים כי הוא חלקו: גם כל האדם אשר נתן ל
האלהים עשר ונכסים והשליטו לאכל ממנ
ולשאת את חלקו ולשמח בעמלו זה מתת אלהי
היא: כי לא הרבה יזכר את ימי חייו כי האלהי
מענה בשמחת לבו:
ו יש רעה אשר ראיתי תחת השמש ורב
היא על האדם: איש אשר יתן לו האלהים עש
ונכסים וכבוד ואיננו חסר לנפשו מכל אש
יתאוה ולא ישליטנו האלהים לאכל ממנו כ
איש נכרי יאכלנו זה הבל וחלי רע הוא: אם
יוליד איש מאה ושנים רבות יחיה ורב שיהי
ימי שניו ונפשו לא תשבע מן הטובה וגם
קבורה לא היתה לו אמרתי טוב ממנו הנפל: כ
בהבל בא ובחשך ילך ובחשך שמו יכסה: גם
שמש לא ראה ולא ידע נחת לזה מזה: ואלו חיה
אלף שנים פעמים וטובה לא ראה הלא אל מק
אחד הכל הולך: כל עמל האדם לפיהו וגם
הנפש לא תמלא: כי מה יותר לחכם מ
הכסיל מה לעני יודע להלך נגד החיים: טו
מראה עינים מהלך נפש גם זה הבל ורעות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

רוח : מה שהיה כבר נקרא שמו ונודע אשר
הוא אדם ולא יוכל לדין עם שהתקיף ממנו : כי
יש דברים הרבה מרבים הבל מה יותר לאדם :
כי מי יודע מה טוב לאדם בחיים מספר ימי חיי
הבלו ויעשם כצל אשר מי יגיד לאדם מה יהיה
אחריו תחת השמש :

טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו : ז
טוב ללכת אל בית אבל מלכת אל בית משתה
באשר הוא סוף כל האדם והחי יתן אל לבו :
טוב כעס משחוק כי ברע פנים ייטב לב :
לב חכמים בבית אבל ולב כסילים בבית שמחה :
טוב לשמע גערת חכם מאיש שמע שיר
כסילים : כי כקול הסירים תחת הסיר כן
שחק הכסיל וגם זה הבל : כי העשק יהולל
חכם ויאבד את לב מתנה : טוב אחרית דבר
מראשיתו טוב ארך רוח מגבה רוח : אל תבהל
ברוחך לכעוס כי כעס בחיק כסילים ינוח : אל
תאמר מה היה שהימים הראשנים היו טובים
מאלה כי לא מחכמה שאלת על זה : טובה
חכמה עם נחלה ויתר לראי השמש : כי
בצל החכמה בצל הכסף ויתרון דעת החכמה
תחיה בעליה : ראה את מעשה האלהים כי מי
יוכל לתקן את אשר עותו : ביום טובה היה
בטוב וביום רעה ראה גם את זה לעמת זה עשה
האלהים על דברת שלא ימצא האדם אחריו
מאומה : את הכל ראיתי בימי הבלי יש צדיק
אבד בצדקו ויש רשע מאריך ברעתו : אל תהי
צדיק הרבה ואל תתחכם יותר למה תשומם :
אל תרשע הרבה ואל תהי סכל למה תמות בלא
עתך : טוב אשר תאחז בזה וגם מזה אל תנח
את ידך כי ירא אלהים יצא את כלם : החכמה
תעז לחכם מעשרה שליטים אשר היו בעיר :
כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא
יחטא : גם לכל הדברים אשר ידברו אל תתן
לבך אשר לא תשמע את עבדך מקללך : כי גם
פעמים רבות ידע לבך אשר גם אתה קללת
אחרים : כל זה נסיתי בחכמה אמרתי אחכמה
והיא רחוקה ממני : רחוק מה שהיה ועמק
עמק מי ימצאנו : סבותי אני ולבי לדעת
ולתור ובקש חכמה וחשבון ולדעת רשע כסל
והסכלות הוללות : ומוצא אני מר ממות את
האשה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

האשה אשר היא מצודים וחרמים לבה אסורים
ידיה טוב לפני האלהים ימלט ממנה וחוטא
ילכד בה: ראה זה מצאתי אמרה קהלת אחת
לאחת למצא חשבון: אשר עוד בקשה נפשי
ולא מצאתי אדם אחד מאלף מצאתי ואשה
בכל אלה לא מצאתי: לבד ראה זה מצאתי אשר
עשה האלהים את האדם ישר והמה בקשו
חשבונות רבים:

ח מי כהחכם ומי יודע פשר דבר חכמת אדם
תאיר פניו ועז פניו ישנא: אני פי מלך שמור
ועל דברת שבועת אלהים: אל תבהל מפניו תלך
אל תעמד בדבר רע כי כל אשר יחפץ יעשה:
באשר דבר מלך שלטון ומי יאמר לו מה תעשה:
שומר מצוה לא ידע דבר רע ועת ומשפט ידע
לב חכם: כי לכל חפץ יש עת ומשפט כי רעת
האדם רבה עליו: כי איננו ידע מה שיהיה כי
כאשר יהיה מי יגיד לו: אין אדם שליט ברוח
לכלוא את הרוח ואין שלטון ביום המות ואין
משלחת במלחמה ולא ימלט רשע את בעליו:
את כל זה ראיתי ונתון את לבי לכל מעשה אשר
נעשה תחת השמש עת אשר שלט האדם באדם
לרע לו: ובכן ראיתי רשעים קברים ובאו וממקום
קדוש יהלכו וישתכחו בעיר אשר כן עשו גם
זה הבל: אשר אין נעשה פתגם מעשה הרעה
מהרה על כן מלא לב בני האדם בהם לעשות
רע: אשר חטא עשה רע מאת ומאריך לו כי גם
יודע אני אשר יהיה טוב ליראי האלהים אשר
ייראו מלפניו: וטוב לא יהיה לרשע ולא יאריך
ימים כצל אשר איננו ירא מלפני אלהים:
יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים
אשר מגיע אלהם כמעשה הרשעים ויש
רשעים שמגיע אלהם כמעשה הצדיקים
אמרתי שגם זה הבל: ושבחתי אני את
השמחה אשר אין טוב לאדם תחת השמש כי
אם לאכל ולשתות ולשמוח והוא ילונו בעמלו
ימי חייו אשר נתן לו האלהים תחת השמש:
כאשר נתתי את לבי לדעת חכמה ולראות את
הענין אשר נעשה על הארץ כי גם ביום ובלילה
שנה בעיניו איננו ראה: וראיתי את כל מעשה
האלהים כי לא יוכל האדם למצוא את המעשה
אשר נעשה תחת השמש בשל אשר יעמל
האדם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

האדם לבקש ולא ימצא וגם אם יאמר החכם
לדעת לא יוכל למצא :
ט כי את כל זה נתתי אל לבי ולבור את
כל זה אשר הצדיקים והחכמים ועבדיהם
ביד האלהים גם אהבה גם שנאה אין
יודע האדם הכל לפניהם : הכל כאשר לכל
מקרה אחד לצדיק ולרשע לטוב ולטהור ולטמא
ולזבח ולאשר איננו זבח כטוב כחוטא הנשבע
כאשר שבועה ירא : זה רע בכל אשר נעשה
תחת השמש כי מקרה אחד לכל וגם לב בני
האדם מלא רע והוללות בלבבם בחייהם ואחריו
אל המתים : כי מי אשר יבחר אל כל החיים
יש בטחון כי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת :
כי החיים יודעים שימתו והמתים אינם יודעים
מאומה ואין עוד להם שכר כי נשכח זכרם :
גם אהבתם גם שנאתם גם קנאתם כבר אבדה
וחלק אין להם עוד לעולם בכל אשר נעשה
תחת השמש : לך אכל בשמחה לחמך ושתה
בלב טוב יינך כי כבר רצה האלהים את מעשיך :
בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל
יחסר : ראה חיים עם אשה אשר אהבת כל
ימי חיי הבלך אשר נתן לך תחת השמש כל
ימי הבלך כי הוא חלקך בחיים ובעמלך אשר
אתה עמל תחת השמש : כל אשר תמצא
ידך לעשות בכחך עשה כי אין מעשה וחשבון
ודעת וחכמה בשאול אשר אתה הלך שמה :
שבתי וראה תחת השמש כי לא לקלים המרוץ
ולא לגבורים המלחמה וגם לא לחכמים לחם
וגם לא לנבנים עשר וגם לא לידעים חן
כי עת ופגע יקרה את כלם : כי גם לא
ידע האדם את עתו כדגים שנאחזים במצודה
רעה וכצפרים האחזות בפח כהם יוקשים
בני האדם לעת רעה כשתפול עליהם פתאם :
גם זה ראיתי חכמה תחת השמש וגדולה היא
אלי : עיר קטנה ואנשים בה מעט ובא אליה
מלך גדול וסבב אתה ובנה עליה מצודים
גדולים : ומצא בה איש מסכן חכם ומלט
הוא את העיר בחכמתו ואדם לא זכר את האיש
המסכן ההוא : ואמרתי אני טובה חכמה
מגבורה וחכמת המסכן בזויה ודבריו אינם
נשמעים : דברי חכמים בנחת נשמעים

מזעקת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מזעקת מושל בכסילים : טובה חכמה מ
קרב וחוטא אחד יאבד טובה הרבה :
יוד זבובי מות יבאיש יביע שמן רוקח יקר מחכמ
מכבוד סכלות מעט : לב חכם לימינו ולב כס
לשמאלו : וגם בדרך כשהסכל הלך לבו ח
ואמר לכל סכל הוא : אם רוח המושל תעל
עליך מקומך אל תנח כי מרפא יניח חטאי
גדולים: יש רעה ראיתי תחת השמש כשג
שיצא מלפני השליט : נתן הסכל במרומי
רבים ועשירים בשפל ישבו : ראיתי עבדי
על סוסים ושרים הלכים כעבדים על הארץ
חפר גומץ בו יפל ופרץ גדר ישכנו נחש : מס
אבנים יעצב בהם בוקע עצים יסכן בם : א
קהה הברזל והוא לא פנים קלקל וחילים יג
ויתרון הכשיר חכמה : אם ישך הנחש בלו
לחש ואין יתרון לבעל הלשון: דברי פי חכ
חן ושפתות כסיל תבלענו : תחלת דברי פי
סכלות ואחרית פיהו הוללות רעה : והסכל ירב
דברים לא ידע האדם מה שיהיה ואשר יה
מאחריו מי יגיד לו : עמל הכסילים תיגע
אשר לא ידע ללכת אל עיר : אי לך ארץ שמל
נער ושריך בבקר יאכלו : אשריך ארץ שמל
בן חורים ושריך בעת יאכלו בגבורה ולא בשת
בעצלתים ימך המקרה ובשפלות ידים יד
הבית : לשחוק עשים לחם ויין ישמח חיי
והכסף יענה את הכל: גם במדעך מלך אל תק
ובחדרי משכבך אל תקלל עשיר כי עוף השמי
יוליך את הקול ובעל הכנפים יגיד דבר :
יא שלח לחמך על פני המים כי ברב הימי
תמצאנו: תן חלק לשבעה וגם לשמונה כי ל
תדע מה יהיה רעה על הארץ : אם ימלא
העבים גשם על הארץ יריקו ואם יפול עץ בדרו
ואם בצפון מקום שיפול העץ שם יהוא : שמ
רוח לא יזרע וראה בעבים לא יקצור : כאש
אינך יודע מה דרך הרוח כעצמים בבטן המלא
ככה לא תדע את מעשה האלהים אשר יעשה
את הכל : בבקר זרע את זרעך ולערב אל תנ
ידך כי אינך יודע אי זה יכשר הזה או זה ואם
שניהם כאחד טובים: ומתוק האור וטוב לעינים
לראות את השמש : כי אם שנים הרבה יחיה
האדם בכלם ישמח ויזכר את ימי החשך כי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יבה יהיו כל שבא הבל : שמח בחור בילדותך
טיבך לבך בימי בחורותיך והלך בדרכי לבך
מראה עיניך ודע כי על כל אלה יביאך
אלהים במשפט : והסר כעס מלבך והעבר רעה
בשרך כי הילדות והשחרות הבל :
וזכר את בוראיך בימי בחורותיך עד אשר לא יב
או ימי הרעה והגיעו שנים אשר תאמר אין לי
ם חפץ : עד אשר לא תחשך השמש והאור
ירח והכוכבים ושבו העבים אחר הגשם :
ום שיזעו שמרי הבית והתעותו אנשי החיל
טלו הטחנות כי מעטו וחשכו הראות
ארבות : וסגרו דלתים בשוק בשפל קול
טחנה ויקום לקול הצפור וישחו כל בנות
שיר : גם מגבה יראו וחתחתים בדרך וינאץ
שקד ויסתבל החגב ותפר האביונה כי הלך
אדם אל בית עלמו וסבבו בשוק הסופדים :
אשר לא ירחק חבל הכסף ותרץ גלת הזהב
תשבר כד על המבוע ונרץ הגלגל אל הבור :
שב העפר על הארץ כשהיה והרוח תשוב אל
אלהים אשר נתנה : הבל הבלים אמר הקוהלת
ל הבל : ויתר שהיה קהלת חכם עוד למד
ת את העם ואזן וחקר תקן משלים הרבה :
קש קהלת למצא דברי חפץ וכתוב ישר דברי
מת : דברי חכמים כדרבנות וכמשמרות
טועים בעלי אספות נתנו מרעה אחד : ויתר
המה בני הזהר עשות ספרים הרבה אין קץ
הג הרבה יגעת בשר : סוף דבר הכל נשמע
ת האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל
אדם : כי את כל מעשה האלהים יבא
משפט על כל נעלם אם טוב ואם רע :

אסתר

ויהי בימי אחשורוש הוא אחשורוש א
המלך מהדו ועד כוש שבע
שרים ומאה מדינה : בימים ההם כשבת
מלך אחשורוש על כסא מלכותו אשר בשושן
בירה : בשנת שלוש למלכו עשה משתה
ל שריו ועבדיו חיל פרס ומדי הפרתמים
ושרי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ושרי המדינות לפניו: בהראתו את עשר כבוד
מלכותו ואת יקר תפארת גדולתו ימים רבים
שמונים ומאת יום: ובמלואת הימים האלה
עשה המלך לכל העם הנמצאים בשושן הבירה
למגדול ועד קטן משתה שבעת ימים בחצר גנת
ביתן המלך: חור כרפס ותכלת אחוז בחבלי
בוץ וארגמן על גלילי כסף ועמודי שש מטות
זהב וכסף על רצפת בהט ושש ודר וסחרת:
והשקות בכלי זהב וכלים מכלים שונים ויין
מלכות רב כיד המלך: והשתיה כדת אין אנס
כי כן יסד המלך על כל רב ביתו לעשות כרצון
איש ואיש: גם ושתי המלכה עשתה משתה
נשים בית המלכות אשר למלך אחשורוש: ביום
השביעי כטוב לב המלך ביין אמר למהומן בזתא
חרבונא בגתא ואבגתא זתר וכרכס שבעת
הסריסים המשרתים את פני המלך אחשורוש:
להביא את ושתי המלכה לפני המלך בכתר
מלכות להראות העמים והשרים את יפיה כי
טובת מראה היא: ותמאן המלכה ושתי לבוא
בדבר המלך אשר ביד הסריסים ויקצף המלך
מאד וחמתו בערה בו: ויאמר המלך לחכמים
יודעי העתים כי כן דבר המלך לפני כל ידעי דת
ודין: והקרב אליו כרשנא שתר אדמתא תרשיש
מרס מרסנא ממוכן שבעת שרי פרס ומדי ראי
פני המלך הישבים ראשנה במלכות: כדת מה
לעשות במלכה ושתי על אשר לא עשתה את
מאמר המלך אחשורוש ביד הסריסים: ויאמר
מומכן לפני המלך והשרים לא על המלך לבדו
עותה ושתי המלכה כי על כל השרים ועל כל
העמים אשר בכל מדינות המלך אחשורוש:
כי יצא דבר המלכה על כל הנשים להבזות
בעליהן בעיניהן באמרם המלך אחשורוש אמר
להביא את ושתי המלכה לפניו ולא באה: והיום
הזה תאמרנה שרות פרס ומדי אשר שמעו את
דבר המלכה לכל שרי המלך וכדי בזיון וקצף:
אם על המלך טוב יצא דבר מלכות מלפניו ויכתב
בדתי פרס ומדי ולא יעבור אשר לא תבוא ושתי
לפני המלך אחשורוש ומלכותה יתן המלך
לרעותה הטובה ממנה: ונשמע פתגם המלך
אשר יעשה בכל מלכותו כי רבה היא וכל הנשים
יתנו יקר לבעליהן למגדול ועד קטן: וייטב
הדבר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הדבר בעיני המלך והשרים ויעש המלך כדבר
ממוכן: וישלח ספרים אל כל מדינות המלך אל
מדינה ומדינה ככתבה ואל עם ועם כלשונו
להיות כל איש שרר בביתו ומדבר כלשון עמו:

אחר הדברים האלה כשך חמת המלך ב
אחשורוש זכר את ושתי ואת אשר עשתה ואת
אשר נגזר עליה: ויאמרו נערי המלך משרתיו
יבקשו למלך נערות בתולות טובות מראה:
ויפקד המלך פקידים בכל מדינות מלכותו
ויקבצו את כל נערה בתולה טובת מראה אל
שושן הבירה אל בית הנשים אל יד הגא סריס
המלך שמר הנשים ונתון תמרוקיהן: והנערה
אשר תיטב בעיני המלך תמלך תחת ושתי וייטב
הדבר בעיני המלך ויעש כן: איש יהודי היה
בשושן הבירה ושמו מרדכי בן יאיר בן שמעי
בן קיש איש ימיני: אשר הגלה מירושלם עם
הגלה אשר הגלתה עם יכניה מלך יהודה אשר
הגלה נבוכדנצר מלך בבל: ויהי אמן את
הדסה היא אסתר בת דדו כי אין לה אב ואם
והנערה יפת תאר וטובת מראה ובמות אביה
ואמה לקחה מרדכי לו לבת: ויהי בהשמע
דבר המלך ודתו ובהקבץ נערות רבות אל שושן
הבירה אל יד הגי ותלקח אסתר אל בית המלך אל
יד הגי שמר הנשים: ותיטב הנערה בעיניו
ותשא חסד לפניו ויבהל את תמרוקיה ואת
מנותיה לתת לה ואת שבע הנערות הראיות
לתת לה מבית המלך וישנה ואת נערותיה לטוב
בית הנשים: לא הגידה אסתר את עמה ואת
מולדתה כי מרדכי צוה עליה אשר לא תגיד:
ובכל יום ויום מרדכי מתהלך לפני חצר בית
הנשים לדעת את שלום אסתר ומה יעשה בה:
ובהגיע תר נערה ונערה לבוא אל המלך
אחשורוש מקץ היות לה כדת הנשים שנים
עשר חדש כי כן ימלאו ימי מרוקיהן ששה
חדשים בשמן המר וששה חדשים בבשמים
ובתמרוקי הנשים: ובזה הנערה באה אל
המלך את כל אשר תאמר ינתן לה לבוא עמה
מבית הנשים עד בית המלך: בערב היא באה
ובבקר היא שבה אל בית הנשים שני אל יד
שעשגז סריס המלך שמר הפילגשים לא תבוא
עוד אל המלך כי אם חפץ בה המלך ונקראה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בשם : ובהגיע תר אסתר בת אביחיל
מרדכי אשר לקח לו לבת לבוא אל המלך ל
בקשה דבר כי אם את אשר יאמר הגי סר
המלך שמר הנשים ותהי אסתר נשאת חן בעי
כל ראיה : ותלקח אסתר אל המלך אחשור
אל בית מלכותו בחדש העשירי הוא חדש טב
בשנת שבע למלכותו : ויאהב המלך את אס
מכל הנשים ותשא חן וחסד לפניו מכל הבתו
וישם כתר מלכות בראשה וימליכה תחת וש
ויעש המלך משתה גדול לכל שריו ועבדיו א
משתה אסתר והנחה למדינות עשה ויתן מש
כיד המלך : ובהקבץ בתולות שנית ומרד
ישב בשער המלך : אין אסתר מגדת מולדת
ואת עמה כאשר צוה עליה מרדכי ואת מא
מרדכי אסתר עשה כאשר היתה באמנה א
בימים ההם ומרדכי ישב בשער המלך ק
בגתן ותרש שני סריסי המלך משמרי ה
ויבקשו לשלח יד במלך אחשורש : וי
הדבר למרדכי ויגד לאסתר המלכה ותא
אסתר למלך בשם מרדכי : ויבקש הדבר וימ
ויתלו שניהם על עץ ויכתב בספר דברי הימ
לפני המלך :

ג אחר הדברים האלה גדל המלך אחשור
את המן בן המדתא האגגי וינשאהו וישם
כסאו מעל כל השרים אשר אתו : וכל ע
המלך אשר בשער המלך כרעים ומשתחו
להמן כי כן צוה לו המלך ומרדכי לא יכרע ו
ישתחוה : ויאמרו עבדי המלך אשר בשע
המלך למרדכי מדוע אתה עובר את מצו
המלך : ויהי באמרם אליו יום ויום ולא ש
אליהם ויגידו להמן לראות היעמדו דברי מרד
כי הגיד להם אשר הוא יהודי : וירא המ
אין מרדכי כרע ומשתחוה לו וימלא המן ח
ויבז בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו כי ה
לו את עם מרדכי ויבקש המן להשמיד את
היהודים אשר בכל מלכות אחשורוש עם מרד
בחדש הראשון הוא חדש ניסן בשנת שת
עשרה למלך אחשורוש הפיל פור הוא הג
לפני המן מיום ליום ומחדש לחדש שנים ע
הוא חדש אדר : ויאמר המן למלך אחשור
ישנו עם אחד מפזר ומפרד בין העמים ב

מדינות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מדינות מלכותך ודתיהם שנות מכל עם ואת
דתי המלך אינם עשים ולמלך אין שוה להניחם:
אם על המלך טוב יכתב לאבדם ועשרת אלפים
ככר כסף אשקול על ידי עשי המלאכה להביא
אל גנזי המלך: ויסר המלך את טבעתו מעל
ידו ויתנה להמן בן המדתא האגגי צרר
היהודים: ויאמר המלך להמן הכסף נתון לך
והעם לעשות בו כטוב בעיניך: ויקראו ספרי
המלך בחדש הראשון בשלושה עשר יום בו
ויכתב ככל אשר צוה המן אל אחשדרפני המלך
ואל הפחות אשר על מדינה ומדינה ואל שרי
עם ועם מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם כלשונו
בשם המלך אחשורש נכתב ונחתם בטבעת
המלך: ונשלוח ספרים ביד הרצים אל כל
מדינות המלך להשמיד להרג ולאבד את כל
היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד
בשלושה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר
ושללם לבוז: פתשגן הכתב להנתן דת בכל
מדינה ומדינה גלוי לכל העמים להיות
עתידים ליום הזה: הרצים יצאו דחופים
בדבר המלך והדת נתנה בשושן הבירה והמלך
והמן ישבו לשתות והעיר שושן נבוכה:
ומרדכי ידע את כל אשר נעשה ויקרע מרדכי ד
את בגדיו וילבש שק ואפר ויצא בתוך העיר
ויזעק זעקה גדולה ומרה: ויבוא עד לפני
שער המלך כי אין לבוא אל שער המלך בלבוש
שק: ובכל מדינה ומדינה מקום אשר דבר
המלך ודתו מגיע אבל גדול ליהודים וצום ובכי
ומספד שק ואפר יצע לרבים: ותבואינה נערות
אסתר וסריסיה ויגידו לה ותתחלחל המלכה
מאד ותשלח בגדים להלביש את מרדכי ולהסיר
שקו מעליו ולא קבל: ותקרא אסתר להתך
מסריסי המלך אשר העמיד לפניה ותצוהו על
מרדכי לדעת מה זה ועל מה זה: ויצא התך אל
מרדכי אל רחוב העיר אשר לפני שער המלך:
ויגד לו מרדכי את כל אשר קרהו ואת פרשת
הכסף אשר אמר המן לשקול על גנזי המלך
ביהודיים לאבדם: ואת פתשגן כתב הדת
אשר נתן בשושן להשמידם נתן לו להראות
את אסתר ולהגיד לה ולצוות עליה לבוא אל
המלך להתחנן לו ולבקש מלפניו על עמה:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויבא התך ויגד לאסתר את דברי מרדכי
ותאמר אסתר להתך ותצוהו אל מרדכי: כ
עבדי המלך ועם מדינות המלך יודעים אשר כ
איש ואשה אשר יבוא אל המלך אל החצ
הפנימית אשר לא יקרא אחת דתו להמית לב
מאשר יושיט לו המלך את שרביט הזהב וחי
ואני לא נקראתי לבוא אל המלך זה שלושים
יום: ויגידו למרדכי את דברי אסתר: ויאמ
מרדכי להשיב אל אסתר אל תדמי בנפש
להמלט בית המלך מכל היהודים: כי אם החר
תחרישי בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודי
ממקום אחר ואת ובית אביך תאבדו ומי יוד
אם לעת כזאת הגעת למלכות: ותאמר אסת
להשיב אל מרדכי: לך כנוס את כל היהודים
הנמצאים בשושן וצומו עלי ואל תאכלו וא
תשתו שלשת ימים לילה ויום גם אני ונערת
אצום כן ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדו
וכאשר אבדתי אבדתי: ויעבר מרדכי ויע
ככל אשר צותה עליו אסתר:
ה ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות
ותעמד בחצר בית המלך הפנימית נכח בי
המלך והמלך יושב על כסא מלכותו בבי
המלכות נכח פתח הבית: ויהי כראות המ
את אסתר המלכה עמדת בחצר נשאה חן בעינ
ויושט המלך לאסתר את שרביט הזהב א
בידו ותקרב אסתר ותגע בראש השרבי
ויאמר לה המלך מה לך אסתר המלכה ומ
בקשתך עד חצי המלכות וינתן לך: ותא
אסתר אם על המלך טוב יבוא המלך והמן היו
אל המשתה אשר עשיתי לו: ויאמר המ
מהרו את המן לעשות את דבר אסתר ויבא המ
והמן אל המשתה אשר עשתה אסתר: ויא
המלך לאסתר במשתה היין מה שאלתך וינ
לך ומה בקשתך עד חצי המלכות ותעש: ות
אסתר ותאמר שאלתי ובקשתי: אם מצאתי
בעיני המלך ואם על המלך טוב לתת א
שאלתי ולעשות את בקשתי יבוא המלך וה
אל המשתה אשר אעשה להם ומחר אעשה כד
המלך: ויצא המן ביום ההוא שמח וטוב
וכראות המן את מרדכי בשער המלך ולא ק
ולא זע ממנו וימלא המן על מרדכי חמ
ויתא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויתאפק המן ויבוא אל ביתו וישלח ויבא את
אהביו ואת זרש אשתו : ויספר להם המן את
כבוד עשרו ורב בניו ואת כל אשר גדלו המלך
ואת אשר נשאו על השרים ועבדי המלך :
ויאמר המן אף לא הביאה אסתר המלכה עם
המלך אל המשתה אשר עשתה כי אם אותי וגם
למחר אני קרוא לה עם המלך : וכל זה איננו
שוה לי בכל עת אשר אני ראה את מרדכי היהודי
יושב בשער המלך : ותאמר לו זרש אשתו וכל
אהביו יעשו עץ גבה חמשים אמה ובבקר אמר
למלך ויתלו את מרדכי עליו ובא עם המלך אל
המשתה שמח וייטב הדבר לפני המן ויעש
העץ :
ו בלילה ההוא נדדה שנת המלך ויאמר להביא
את ספר הזכרנות דברי הימים ויהיו נקראים
לפני המלך : וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי
על בגתנא ותרש שני סריסי המלך משמרי הסף
אשר בקשו לשלח יד במלך אחשורש : ויאמר
המלך מה נעשה יקר וגדולה למרדכי על זה
ויאמרו נערי המלך משרתיו לא נעשה עמו דבר :
ויאמר המלך מי בחצר והמן בא לחצר בית
המלך החיצונה לאמר למלך לתלות את מרדכי
על העץ אשר הכין לו : ויאמרו נערי המלך
אליו הנה המן עמד בחצר ויאמר המלך יבוא :
ויבוא המן ויאמר לו המלך מה לעשות באיש
אשר המלך חפץ ביקרו ויאמר המן בלבו למי
יחפץ המלך לעשות יקר יותר ממני : ויאמר
המן אל המלך איש אשר המלך חפץ ביקרו :
יביאו לבוש מלכות אשר לבש בו המלך וסוס
אשר רכב עליו המלך ואשר נתן כתר מלכות
בראשו : ונתון הלבוש והסוס על יד איש
משרי המלך הפרתמים והלבשו את האיש אשר
המלך חפץ ביקרו והרכיבהו על הסוס ברחוב
העיר וקראו לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך
חפץ ביקרו : ויאמר המלך להמן מהר קח את
הלבוש ואת הסוס כאשר דברת ועשה כן
למרדכי היהודי היושב בשער המלך אל תפל
דבר מכל אשר דברת : ויקח המן את הלבוש
ואת הסוס וילבש את מרדכי וירכיבהו ברחוב
העיר ויקרא לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך
חפץ ביקרו : וישב מרדכי אל שער המלך והמן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נדחף אל ביתו אבל וחפוי ראש: ויספר המ
לזרש אשתו ולכל אהביו את כל אשר קר
ויאמרו לו חכמיו וזרש אשתו אם מזרע היהודי
מרדכי אשר החלות לנפל לפניו לא תוכל לו כ
נפול תפול לפניו: עודם מדברים עמו וסריס
המלך הגיעו ויבהלו להביא את המן אל המשת
אשר עשתה אסתר:

ז ויבא המלך והמן לשתות עם אסתר המלכה:
ויאמר המלך לאסתר גם ביום השני במשתה
היין מה שאלתך אסתר המלכה ותנתן לך ומה
בקשתך עד חצי המלכות ותעש: ותען אסתר
המלכה ותאמר אם מצאתי חן בעיניך המ
ואם על המלך טוב תנתן לי נפשי בשאלתי וע
בבקשתי: כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להר
ולאבד ואלו לעבדים ולשפחות נמכרנו החרשת
כי אין הצר שוה בנזק המלך: ויאמר המ
אחשורוש ויאמר לאסתר המלכה מי הוא זה
ואי זה הוא אשר מלאו לבו לעשות כן: ותאמ
אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה והמן נבע
מלפני המלך והמלכה: והמלך קם בחמת
ממשתה היין אל גנת הביתן והמן עמד לבק
על נפשו מאסתר המלכה כי ראה כי כלתה אל
הרעה מאת המלך: והמלך שב מגנת הביתן א
בית משתה היין והמן נפל על המטה אש
אסתר עליה ויאמר המלך הגם לכבוש את
המלכה עמי בבית הדבר יצא מפי המלך ופני
המן חפו: ויאמר חרבונה אחד מן הסריסים
לפני המלך גם הנה העץ אשר עשה המן למרד
אשר דבר טוב על המלך עמד בבית המן גבה
חמשים אמה ויאמר המלך תלהו עליו: ויתל
את המן על העץ אשר הכין למרדכי וחמת
המלך שככה:

ח ביום ההוא נתן המלך אחשורוש לאסתר
המלכה את בית המן צרר היהודיים ומרד
בא לפני המלך כי הגידה אסתר מה הוא לה:
ויסר המלך את טבעתו אשר העביר מהמן ויתנ
למרדכי ותשם אסתר את מרדכי על בית המן:
ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך ותפל לפנ
רגליו ותבך ותתחנן לו להעביר את רעת המ
האגגי ואת מחשבתו אשר חשב על היהודים:
ויושט המלך לאסתר את שרבט הזהב ותקם
אסת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

סתר ותעמד לפני המלך: ותאמר אם על
מלך טוב ואם מצאתי חן לפניו וכשר הדבר
פני המלך וטובה אני בעיניו יכתב להשיב את
ספרים מחשבת המן בן המדתא האגגי אשר
תב לאבד את היהודים אשר בכל מדינות המלך:
י איככה אוכל וראיתי ברעה אשר ימצא את
מי ואיככה אוכל וראיתי באבדן מולדתי:
אמר המלך אחשורש לאסתר המלכה ולמרדכי
יהודי הנה בית המן נתתי לאסתר ואתו תלו
ל העץ על אשר שלח ידו ביהודיים: ואתם
תבו על היהודים כטוב בעיניכם בשם המלך
התמו בטבעת המלך כי כתב אשר נכתב בשם
מלך ונחתום בטבעת המלך אין להשיב:
יקראו ספרי המלך בעת ההיא בחדש השלישי
הוא חדש סיון בשלושה ועשרים בו ויכתב ככל
אשר צוה מרדכי אל היהודים ואל האחשדרפנים
הפחות ושרי המדינות אשר מהדו ועד כוש
שבע ועשרים ומאה מדינה מדינה ומדינה
ככתבה ועם ועם כלשנו ואל היהודים ככתבם
וכלשונם: ויכתב בשם המלך אחשורוש
ויחתם בטבעת המלך וישלח ספרים ביד
הרצים בסוסים רכבי הרכש האחשתרנים
בני הרמכים: אשר נתן המלך ליהודים אשר
בכל עיר ועיר להקהל ולעמד על נפשם להשמיד
ולהרג ולאבד את כל חיל עם ומדינה הצרים
אתם טף ונשים ושללם לבוז: ביום אחד בכל
מדינות המלך אחשורוש בשלושה עשר לחדש
שנים עשר הוא חדש אדר: פתשגן הכתב
להנתן דת בכל מדינה ומדינה גלוי לכל
העמים ולהיות היהודים עתודים ליום הזה
להנקם מאיביהם: הרצים רכבי הרכש
האחשתרנים יצאו מבהלים ודחופים בדבר
המלך והדת נתנה בשושן הבירה: ומרדכי יצא
מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור
ועטרת זהב גדולה ותכריך בוץ וארגמן והעיר
שושן צהלה ושמחה: ליהודים היתה אורה
ושמחה וששן ויקר: ובכל מדינה ומדינה
ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר המלך ודתו
מגיע שמחה וששון ליהודים משתה ויום טוב
ורבים מעמי הארץ מתיהדים כי נפל פחד
היהודים עליהם:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ובשנים עשר חדש הוא חדש אדר בשלושה
עשר יום בו אשר הגיע דבר המלך ודתו
להעשות ביום אשר שברו איבי היהודים לשלוט
בהם ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה
בשנאיהם : נקהלו היהודים בעריהם בכל
מדינות המלך אחשורוש לשלח יד במבקשי
רעתם ואיש לא עמד בפניהם כי נפל פחדם על
כל העמים : וכל שרי המדינות והאחשדרפנים
והפחות ועשי המלאכה אשר למלך מנשאים
את היהודים כי נפל פחד מרדכי עליהם : כי
גדול מרדכי בבית המלך ושמעו הולך בכל
המדינות כי האיש מרדכי הולך וגדול : ויכו
היהודים בכל איביהם מכת חרב והרג ואבדן
ויעשו בשנאיהם כרצונם : ובשושן הבירה
הרגו היהודים ואבד חמש מאות איש :

ואת פרשנדתא   ואת דלפון
ואת אספתא :   ואת פורתא
ואת אדליא   ואת ארידתא:
ואת פרמשתא   ואת אריסי
ואת ארדי   ואת ויזתא:

עשרת בני המן בן המדתא צרר היהודים
הרגו ובבזה לא שלחו את ידם : ביום ההוא
בא מספר ההרוגים בשושן הבירה לפני המלך :
ויאמר המלך לאסתר המלכה בשושן הבירה
הרגו היהודים ואבד חמש מאות איש ואת
עשרת בני המן בשאר מדינות המלך מה עשו
ומה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך עוד ותעש :
ותאמר אסתר אם על המלך טוב ינתן גם מחר
ליהודים אשר בשושן לעשות כדת היום ואת
עשרת בני המן יתלו על העץ : ויאמר המלך
להעשות כן ותנתן דת בשושן ואת עשרת בני
המן תלו : ויקהלו היהודיים אשר בשושן גם
ביום ארבעה עשר לחדש אדר ויהרגו בשושן
שלש מאות איש ובבזה לא שלחו את ידם :
ושאר היהודים אשר במדינות המלך נקהלו
ועמד על נפשם ונוח מאיביהם והרוג בשנאיהם
חמשה ושבעים אלף ובבזה לא שלחו את
ידם : ביום שלושה עשר לחדש אדר ונוח
בארבעה עשר בו ועשה אתו יום משתה
ושמחה : והיהודיים אשר בשושן נקהלו
בשלושה עשר בו ובארבעה עשר בו ונוח

בחמשה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בחמשה עשר בו ועשה אתו יום משתה
ושמחה : על כן היהודים הפרוזים הישבים
בערי הפרזות עשים את יום ארבעה עשר לחדש
אדר שמחה ומשתה ויום טוב ומשלח מנות
איש לרעהו : ויכתב מרדכי את הדברים האלה
וישלח ספרים אל כל היהודים אשר בכל מדינות
המלך אחשורוש הקרובים והרחוקים : לקים
עליהם להיות עשים את יום ארבעה עשר
לחדש אדר ואת יום חמשה עשר בו בכל שנה
ושנה : כימים אשר נחו בהם היהודים
מאיביהם והחדש אשר נהפך להם מיגון
לשמחה ומאבל ליום טוב לעשות אותם ימי
משתה ושמחה ומשלוח מנות איש לרעהו
ומתנות לאבינים : וקבל היהודים את אשר
החלו לעשות ואת אשר כתב מרדכי אליהם :
כי המן בן המדתא האגגי צרר כל היהודים
חשב על היהודים לאבדם והפיל פור הוא
הגורל להמם ולאבדם : ובבאה לפני המלך אמר
עם הספר ישוב מחשבתו הרעה אשר חשב על
היהודים על ראשו ותלו אתו ואת בניו על העץ:
על כן קראו לימים האלה פורים על שם הפור
על כן על כל דברי האגרת הזאת ומה ראו על
ככה ומה הגיע אליהם : קימו וקבל היהודים
עליהם ועל זרעם ועל כל הנלוים עליהם
ולא יעבור להיות עשים את שני הימים האלה
ככתבם וכזמנם בכל שנה ושנה : והימים
האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור משפחה
ומשפחה מדינה ומדינה ועיר ועיר וימי הפורים
האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף
מזרעם : ותכתב אסתר המלכה בת אביחיל
ומרדכי היהודי את כל תקף לקים את אגרת
הפרים הזאת השנית : וישלח ספרים אל כל
היהודים אל שבע ועשרים ומאה מדינה
מלכות אחשורוש דברי שלום ואמת : לקים
את ימי הפרים האלה בזמניהם כאשר קים
עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה וכאשר
קימו על נפשם ועל זרעם דברי הצומות
וזעקתם : ומאמר אסתר קים דברי הפרים
האלה ונכתב בספר :
וישם המלך אחשורוש מס על הארץ ואיי יוד
הים : וכל מעשה תקפו וגבורתו ופרשת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

גדלת מרדכי אשר גדלו המלך הלוא הם
כתובים על ספר דברי הימים למלכי מדי ופרס:
כי מרדכי היהודי משנה למלך אחשורוש וגדול
ליהודים ורצוי לרוב אחיו דרש טוב לעמו ודבר
שלום לכל זרעו:

חזק

דניאל

א בשנת שלוש למלכות יהויקים מלך
יהודה בא נבוכדנאצר מלך בבל
ירושלם ויצר עליה: ויתן אדני בידו את
יהויקים מלך יהודה ומקצת כלי בית האלהים
ויביאם ארץ שנער בית אלהיו ואת הכלים
הביא בית אוצר אלהיו: ויאמר המלך לאשפנז
רב סריסיו להביא מבני ישראל ומזרע המלוכה
ומן הפרתמים: ילדים אשר אין בהם כל מאום
וטובי מראה ומשכילים בכל חכמה וידעי דעת
ומביני מדע ואשר כח בהם לעמד בהיכל המלך
וללמדם ספר ולשון כשדים: וימן להם המלך
דבר יום ביומו מפת בג המלך ומיין משתיו
ולגדלם שנים שלוש ומקצתם יעמדו לפני
המלך: ויהי בהם מבני יהודה דניאל חנניה
מישאל ועזריה: וישם להם שר הסריסים שמות
וישם לדניאל בלטשאצר ולחנניה שדרך
ולמישאל מישך ולעזריה עבד נגו: וישם
דניאל על לבו אשר לא יתגאל בפתבג המלך
וביין משתיו ויבקש משר הסריסים אשר לא
יתגאל: ויתן האלהים את דניאל לחסד ולרחמים
לפני שר הסריסים: ויאמר שר הסריסים
לדניאל ירא אני את אדני המלך אשר מנה את
מאכלכם ואת משתיכם אשר למה יראה את
פניכם זעפים מן הילדים אשר כגילכם וחיבתם
את ראשי למלך: ויאמר דניאל אל המלצר
אשר מנה שר הסריסים על דניאל חנניה
מישאל ועזריה: נס נא את עבדיך ימים עשרה
ויתנו לנו מן הזרעים ונאכלה ומים ונשתה:
ויראו לפניך מראינו ומראה הילדים האכלים את
פת בג המלך וכאשר תראה עשה עם עבדיך:
וישמע

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וישמע להם לדבר הזה וינסם ימים עשרה:
ומקצת ימים עשרה נראה מראיהם טוב ובריאי
בשר מן כל הילדים האכלים את פתבג המלך:
ויהי המלצר נשא את פתבגם ויין משתיהם
ונתן להם זרענים: והילדים האלה ארבעתם
נתן להם האלהים מדע והשכל בכל ספר וחכמה
ודניאל הבין בכל חזון וחלמות: ולמקצת
הימים אשר אמר המלך להביאם ויביאם שר
הסריסים לפני נבכדנצר: וידבר אתם המלך
ולא נמצא מכלם כדניאל חנניה מישאל ועזריה
ויעמדו לפני המלך: וכל דבר חכמת בינה אשר
בקש מהם המלך וימצאם עשר ידות על כל
החרטמים האשפים אשר בכל מלכותו: ויהי
דניאל עד שנת אחת לכורש המלך:
ב ובשנת שתים למלכות נבכדנצר חלם
נבכדנצר חלמות ותתפעם רוחו ושנתו נהיתה
עליו: ויאמר המלך לקרא לחרטמים ולאשפים
ולמכשפים ולכשדים להגיד למלך חלמתיו ויבאו
ויעמדו לפני המלך: ויאמר להם המלך חלום
חלמתי ותפעם רוחי לדעת את החלום: וידברו
הכשדים למלך ארמית מלכא לעלמין חיי אמר
חלמא לעבדיך ופשרא נחוא: ענה מלכא ואמר
לכשדיא מלתה מני אזדא הן לא תהודעונני
חלמא ופשרה הדמין תתעבדון ובתיכון נולי
יתשמון: והן חלמא ופשרה תהחון מתנן
ונבזבה ויקר שגיא תקבלון מן קדמי להן חלמא
ופשרה החוני: ענו תנינות ואמרין מלכא
חלמא יאמר לעבדוהי ופשרה נהחוה: ענה
מלכא ואמר מן יציב ידע אנה די עדנא אנתון
זבנין כל קבל די חזיתון די אזדא מני מלתא:
די הן חלמא לא תהודענני חדה היא דתכון ומלה
כדבה ושחיתה הזמנתון למאמר קדמי עד די
עדנא ישתנא להן חלמא אמרו לי ואנדע די
פשרה תהחונני: ענו כשדיא קדם מלכא
ואמרין לא איתי אנש על יבשתא די מלת מלכא
יוכל להחויה כל קבל די כל מלך רב ושליט מלה
כדנה לא שאל לכל חרטם ואשף וכשדי: ומלתא
די מלכה שאל יקירה ואחרן לא איתי די יחונה
קדם מלכא להן אלהין די מדרהון עם בשרא לא
איתוהי: כל קבל דנה מלכא בנס וקצף שגיא
ואמר להובדא לכל חכימי בבל: ודתא נפקת
וחכימיא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וחכימיא מתקטלין ובעו דניאל וחברוהי
להתקטלה: באדין דניאל התיב עטא וטעם
לאריוך רב טבחיא די מלכא די נפק לקטלה
לחכימי בבל: ענה ואמר לאריוך שליטא די
מלכא על מה דתא מהחצפה מן קדם מלכא אדין
מלתא הודע אריוך לדניאל: ודניאל על ובעה מן
מלכא די זמן ינתן לה ופשרא להחויה למלכא:
אדין דניאל לביתה אזל ולחנניה מישאל ועזריה
חברוהי מלתא הודע: ורחמין למבעא מן קדם
אלה שמיא על רזא דנה די לא יהובדון דניאל
וחברוהי עם שאר חכימי בבל: אדין לדניאל
בחזוא די ליליא רזא גלי אדין דניאל ברך לאלה
שמיא: ענה דניאל ואמר להוא שמה די אלהא
מברך מן עלמא ועד עלמא די חכמתא וגבורתא
די לה היא: והוא מהשנא עדניא וזמניא מהעדה
מלכין ומהקים מלכין יהב חכמתא לחכימין
ומנדעא לידעי בינה: הוא גלא עמיקתא
ומסתרתא ידע מה בחשוכא ונהורא עמה שרא:
לך אלה אבהתי מהודא ומשבח אנה די חכמתא
וגבורתא יהבת לי וכען הודעתני די בעינא מנך
די מלת מלכא הודעתנא: כל קבל דנה דניאל
על על אריוך די מני מלכא להובדא לחכימי בבל
אזל וכן אמר לה לחכימי בבל אל תהובד העלני
קדם מלכא ופשרא למלכא אחוא: אדין אריוך
בהתבהלה הנעל לדניאל קדם מלכא וכן אמר
לה די השכחת גבר מן בני גלותא די יהוד די
פשרא למלכא יהודע: ענה מלכא ואמר לדניאל
די שמיה בלטשאצר האיתיך כהל להודעתני
חלמא די חזית ופשרה: ענה דניאל קדם מלכא
ואמר רזא די מלכא שאל לא חכימין אשפין
חרטמין גזרין יכלין להחויה למלכא: ברם איתי
אלה בשמיא גלה רזין והודע למלכא נבוכדנצר
מה די להוא באחרית יומיא חלמך וחזוי ראשך
על משכבך דנה הוא: אנתה מלכא רעיונך על
משכבך סליקו מה די להוא אחרי דנה וגלא רזיא
הודעך מה די להוא: ואנה לא בחכמה די איתי
בי מן כל חייא רזא דנה גלי לי להן על דברת די
פשרא למלכא יהודעון ורעיוני לבבך תנדע:
אנתה מלכא חזה הוית ואלו צלם חד שגיא
צלמא דכן רב וזיוה יתיר קאם לקבלך ורוה
דחיל: הוא צלמא ראשה די דהב טב חדוהי
ודרעוהי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ודרעוהי די כסף מעוהי וירכתה די נחש:
שקוהי די פרזל רגלוהי מנהון די פרזל ומנהון
די חסף: חזה הוית עד די התגזרת אבן די לא
בידין ומחת לצלמא על רגלוהי די פרזלא וחספא
והדקת המון: באדין דקו כחדה פרזלא חספא
נחשא כספא ודהבא והוו כעור מן אדרי קיט
ונשא המון רוחא וכל אתר לא השתכח להון
ואבנא די מחת לצלמא הות לטור רב ומלאת
כל ארעא: דנה חלמא ופשרה נאמר קדם
מלכא: אנתה מלכא מלך מלכיא די אלה שמיא
מלכותא חסנא ותקפא ויקרא יהב לך: ובכל די
דארין בני אנשא חיות ברא ועוף שמיא יהב
בידך והשלטך בכלהון אנתה הוא ראשה די
דהבא: ובתרך תקום מלכו אחרי ארעא מנך
ומלכו תליתיה אחרי די נחשא די תשלט בכל
ארעא: ומלכו רביעיה תהוה תקיפה כפרזלא כל
קבל די פרזלא מהדק וחשל כלא וכפרזלא די
מרעע כל אלין תדק ותרע: ודי חזיתה רגליא
ואצבעתא מנהין חסף די פחר ומנהין פרזל
מלכו פליגה תהוה ומן נצבתא די פרזלא להוא
בה כל קבל די חזיתה פרזלא מערב בחסף טינא:
ואצבעת רגליא מנהון פרזל ומנהין חסף מן
קצת מלכותא תהוה תקיפא ומנה תהוא תבירה:
ודי חזית פרזלא מערב בחסף טינא מתערבין
להון בזרע אנשא ולא להון דבקין דנה עם דנה
הא כדי פרזלא לא מתערב עם חספא:
וביומיהון די מלכיא אנון יקים אלה שמיא
מלכו די לעלמין לא תתחבל ומלכותה לעם אחרן
לא השתבק תדק ותסף כל אלין מלכותא והיא
תקום לעלמיא: כל קבל די חזית די מטורא
אתגזרת אבן די לא בידין והדקת פרזלא נחשא
חספא כספא ודהבא אלה רב הודע למלכא מה
די להוא אחרי דנה ויציב חלמא ומהימן פשרה:
באדין מלכא נבוכדנצר נפל על אנפוהי ולדניאל
סגד ומנחה וניחוחין אמר לנסכה לה: ענה
מלכא לדניאל ואמר מן קשט די אלהכון הוא
אלה אלהין ומרא מלכין וגלה רזין די יכלת
למגלא רזא דנה: אדין מלכא לדניאל רבי ומתנן
רברבן שגיאן יהב לה והשלטה על כל מדינת
בבל ורב סגנין על כל חכימי בבל: ודניאל
בעא מן מלכא ומני על עבידתא די מדינת בבל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לשדרך מישך ועבד נגו ודניאל בתרע מלכא :
ג נבוכדנצר מלכא עבד צלם די דהב רומה
אמין שתין פתיה אמין שת אקימה בבקער
דורא במדינת בבל : ונבוכדנצר מלכא שלח
למכנש לאחשדרפניא סגניא ופחותא אדרגזריא
גדבריא דתבריא תפתיא וכל שלטוני מדינת
למתא לחנכת צלמא די הקים נבוכדנצר מלכא
באדין מתכנשין אחשדרפניא סגניא ופחות
אדרגזריא גדבריא דתבריא תפתיא וכ
שלטוני מדינתא לחנכת צלמא די הקים
נבוכדנצר מלכא וקאמין לקבל צלמא די הקים
נבוכדנצר : וכרוזא קרא בחיל לכון אמרי
עממיא אמיא ולשניא : בעדנא די תשמעון ק
קרנא משרוקיתא קיתרס סבכא פסנתרי
סומפניה וכל זני זמרא תפלון ותסגדון לצלם
דהבא די הקים נבוכדנצר מלכא : ומן די ל
יפל ויסגד בה שעתא יתרמא לגוא אתון נור
יקידתא : כל קבל דנה בה זמנא כדי שמעי
כל עממיא קל קרנא משרוקיתא קיתרס שבכ
פסנטרין וכל זני זמרא נפלין כל עממיא אמיא
ולשניא סגדין לצלם דהבא די הקים נבוכדנצ
מלכא : כל קבל דנה בה זמנא קרבו גברי
כשדאין ואכלו קרציהון די יהודיא : ענו ואמרי
לנבוכדנצר מלכא מלכא לעלמין חיי : אנת
מלכא שמת טעם די כל אנש די ישמע קל קרנ
משרוקיתא קיתרוס שבכא פסנתרין וסומפני
וכל זני זמרא יפל ויסגד לצלם דהבא : ומ
די לא יפל ויסגד יתרמא לגוא אתון נורא
יקידתא : איתי גברין יהודאין די מנית יתה
על עבידת מדינת בבל שדרך מישך ועבד נג
גבריא אלך לא שמו עליך מלכא טעם לאלהי
לא פלחין ולצלם דהבא די הקימת לא סגדין
באדין נבוכדנצר ברגז וחמא אמר להיתיה
לשדרך מישך ועבד נגו באדין גבריא אלך היתי
קדם מלכא : ענה נבוכדנצר ואמר להון הצד
שדרך מישך ועבד נגו לאלהי לא איתיכון פלח
ולצלם דהבא די הקימת לא סגדין : כען ד
איתיכון עתידין די בעדנא די תשמעון קל קרנ
משרוקיתא קיתרס שבכא פסנתרין וסומפוני
וכל זני זמרא תפלון ותסגדון לצלמא די עבד
והן לא תסגדון בה שעתא התרמון לגוא את
נור

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נורא יקירתא ומן הוא אלה די ישזבינכון מן
ידי: ענו שדרך מישך ועבד נגו ואמרין למלכא
נבוכדנצר לא חשחין אנחנא על דנה פתגם
להתבותך: הן איתי אלהנא די אנחנא פלחין
יכיל לשזבותנא מן אתון נורא יקידתא ומן ידך
מלכא ישזיב: והן לא ידיע להוא לך מלכא
די לאלהיך לא איתנא פלחין ולצלם דהבא די
הקימת לא נסגד: באדין נבוכדנצר התמלי חמא
וצלם אנפוהי אשתנו על שדרך מישך ועבד נגו
ענה ואמר למזא לאתונא חד שבעה על די חזה
למזיה: ולגברין גברי חילדי בחילה אמר
לכפתה לשדרך מישך ועבד נגו למרמא לאתון
נורא יקדתא: באדין גבריא אלך כפתו
בסרבליהון פטשיהון וכרבלתהון ולבושיהון
ורמיו לגוא אתון נורא יקידתא: כל קבל דנה
מן די מלת מלכא מחצפה ואתונא אזה יתירה
גבריא אלך די הסקו לשדרך מישך ועבד נגו
קטיל המון שביבא די נורא: וגבריא אלך
תלתהון שדרך מישך ועבד נגו נפלו לגוא אתון
נורא יקדתא מכפתין: אדין נבוכדנצר מלכא
תוה וקם בהתבהלה ענה ואמר להדברוהי הלא
גברין תלתה רמינא לגוא נורא מכפתין ענין
ואמרין למלכא יציבא מלכא: ענה ואמר הא אנה
חזה גברין ארבעה שרין מהלכין בגו נורא וחבל
לא איתי בהון ורוה די רביעיא דמה לבר אלהין:
באדין קרב נבוכדנצר לתרע אתון נורא יקדתא
ענה ואמר שדרך מישך ועבד נגו עבדוהי די
אלהא עליא פוקו ואתו באדין נפקין שדרך
מישך ועבד נגו מן גוא נורא: ומתכנשין
אחשדרפניא סגניא ופחותא והדברי מלכא
חזין לגבריא אלך די לא שלט נורא בגשמיהון
ושער ראשהון לא התחרך וסרבליהון לא שנו
וריח נור לא עדת בהון: ענה נבוכדנצר ואמר
בריך אלההון די שדרך מישך ועבדנגו די שלח
מלאכה ושיזב לעבדוהי די התרחצו עלוהי ומלת
מלכא שניו ויהבו גשמהון די לא יפלחון ולא
יסגדון לכל אלה להן לאלההון: ומני שים
טעם די כל עם אמה ולשן די יאמר שלה על
אלההון די שדרך מישך ועבד נגוא הדמין יתעבד
וביתה נולי ישתוה כל קבל די לא איתי אלה
אחרן די יכל להצלה כדנה: באדין מלכא הצלח

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לשדרך מישך ועבד נגו במדינת בבל
נבוכדנצר מלכא לכל עממיא אמיא ולשניא די
דארין בכל ארעא שלמכון ישגא: אתיא ותמהיא
די עבד עמי אלהא עליא שפר קדמי להחויה
אתוהי כמה רברבין ותמהוהי כמה תקיפין
מלכותיה מלכות עלם ושלטניה עם דר ודר:
ד אנה נבוכדנצר שלה הוית בביתי ורענן
בהיכלי: חלם חזית וידחלנני והרהרין על משכבי
וחזוי ראשי יבהלנני: ומני שים טעם להנעלה
קדמי לכל חכימי בבל די פשר חלמא יהודענני
באדין עלין חרטמיא אשפיא כשדיא וגזריא
וחלמא אמר אנה קדמיהון ופשריה לא מהודעין
לי: ועד אחרין על קדמי דניאל די שמה
בלטשאצר כשם אלהי ודי רוח אלהין קדישין
בה וחלמא קדמוהי אמרת: בלטשאצר רב
חרטמיא די אנה ידעת די רוח אלהין קדישין ב
וכל רז לא אנס לך חזוי חלמי די חזית ופשרה
אמר: וחזוי ראשי על משכבי חזה הוית ואלו איל
בגוא ארעא ורומה שגיא: רבה אילנא ותקף
ורומה ימטא לשמיא וחזותה לסוף כל ארעא
עפיה שפיר ואנבה שגיא ומזון לכלא בה תחתוהי
תטלל חיות ברא ובענפוהי ידרון צפרי שמיא
ומנה יתזין כל בשרא: חזה הוית בחזוי ראשי
על משכבי ואלו עיר וקדיש מן שמיא נחת
קרא בחיל וכן אמר גדו אילנא וקצצו ענפוהי
אתרו עפיה ובדרו אנבה תנד חיותא מן תחתוהי
וצפריא מן ענפוהי: ברם עקר שרשוהי בארעא
שבקו ובאסור די פרזל ונחש בדתאא די ברא
ובטל שמיא יצטבע ועם חיותא חלקה בעשב
ארעא: לבבה מן אנושא ישנון ולבב חיוא
יתיהב לה ושבעה עדנין יחלפון עלוהי: בגזרת
עירין פתגמא ומאמר קדישין שאלתא ע
דברת די ינדעון חייא די שליט עליא במלכות
אנושא ולמן די יצבא יתננה ושפל אנשים
יקים עליה: דנה חלמא חזית אנה מלכא
נבוכדנצר ואנתה בלטשאצר פשרא אמר כל קבל
די כל חכימי מלכותי לא יכלין פשרא להודעותני
ואנתה כהל די רוח אלהין קדישין בך: אדין
דניאל די שמה בלטשאצר אשתומם כשעה
חדה ורעינהי יבהלנה ענה מלכא ואמר
בלטשאצר חלמא ופשרה אל יבהלך ענה
בלטשאצר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בלטשאצר ואמר מראי חלמא לשנאיך ופשרה
לעריך : אילנא די חזית די רבה ותקף ורומה
ימטא לשמיא וחזותה לכל ארעא : ועפיה
שפיר ואנבה שגיא ומזון לכלא בה תחותוהי
תדור חיות ברא ובענפוהי ישכנן צפרי שמיא :
אנתה הוא מלכא די רבית ותקפת ורבותך רבת
ומטת לשמיא ושלטנך לסוף ארעא : ודי חזא
מלכא עיר וקדיש נחת מן שמיא ואמר גדו
אילנא וחבלוהי ברם עקר שרשוהי בארעא
שבקו ובאסור די פרזל ונחש בדתאא די ברא
ובטל שמיא יצטבע ועם חיות ברא חלקה עד
די שבעה עדנין יחלפון עלוהי : דנה פשרא
מלכא וגזרת עליא היא די מטת על מראי מלכא :
ולך טרדין מן אנשא ועם חיות ברא להוה
מדורך ועשבא כתורין לך יטעמון ומטל שמיא
לך מצבעין ושבעה עדנין יחלפון עליך עד די
תנדע די שליט עליא במלכות אנשא ולמן די
יצבא יתננה : ודי אמרו למשבק עקר שרשוהי
די אילנא מלכותך לך קימא מן די תנדע די
שליטין שמיא : להן מלכא מלכי ישפר עליך
וחטיך בצדקה פרק ועויתך במחן ענין הן
תהוה ארכה לשלותך : כלא מטא על נבוכדנצר
מלכא : לקצת ירחין תרי עשר על היכל
מלכותא די בבל מהלך הוה : ענה מלכא ואמר
הלא דא היא בבל רבתא די אנה בניתה לבית
מלכו בתקף חסני וליקר הדרי : עוד מלתא
בפום מלכא קל מן שמיא נפל לך אמרין
נבוכדנצר מלכא מלכותא עדת מנך : ומן
אנשא לך טרדין ועם חיות ברא מדרך עשבא
כתורין לך יטעמון ושבעה עדנין יחלפון עליך
עד די תנדע די שליט עליא במלכות אנשא
ולמן די יצבא יתננה : בה שעתא מלתא ספת
על נבוכדנצר ומן אנשא טריד ועשבא כתורין
יאכל ומטל שמיא גשמה יצטבע עד די שערה
כנשרין רבה וטפרוהי כצפרין : ולקצת יומיא
אנה נבוכדנצר עיני לשמיא נטלת ומנדעי עלי
יתוב ולעליא ברכת ולחי עלמא שבחת והדרת
די שלטנה שלטן עלם ומלכותה עם דר ודר :
וכל דארי ארעא כלה חשיבין וכמצביה עבד
בחיל שמיא ודארי ארעא ולא איתי די ימחא
בידה ויאמר לה מה עבדת : בה זמנא מנדעי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יתוב עלי וליקר מלכותי הדרי וזיוי יתוב עלי
ולי הדברי ורברבני יבעון ועל מלכותי התקנת
ורבו יתירה הוספת לי : כען אנה נבכדנצר
משבח ומרומם ומהדר למלך שמיא די כל
מעבדוהי קשוט וארחתה דין ודי מהלכין בגוה
יכל להשפלה :

ה בלשאצר מלכא עבד לחם רב לרברבנוהי
אלף ולקבל אלפא חמרא שתה : בלשאצר אמר
בטעם חמרא להיתיה למאני דהבא וכספא די
הנפק נבוכדנצר אבוהי מן היכלא די בירושלם
וישתון בהון מלכא ורברבנוהי שגלתה ולחנתה:
באדין היתיו מאני דהבא די הנפקו מן היכלא
די בית אלהא די בירושלם ואשתיו בהון מלכא
ורברבנוהי שגלתה ולחנתה : אשתיו חמרא
ושבחו לאלהי דהבא וכספא נחשא פרזלא אעא
ואבנא : בה שעתה נפקו אצבען די יד אנש
וכתבן לקבל נברשתא על גירא די כתל היכלא די
מלכא ומלכא חזה פס ידא די כתבה : אדין מלכא
זיוהי שנוהי ורעינהי יבהלונה וקטרי חרצה
משתרין וארכבתה דא לדא נקשן : קרא מלכא
בחיל להעלה לאשפיא כשדיא וגזריא ענה מלכא
ואמר לחכימי בבל די כל אנש די יקרה כתבה
דנה ופשרה יחונני ארגונא ילבש והמונכא די
דהבא על צוארה ותלתי במלכותא ישלט : אדין
עללין כל חכימי מלכא ולא כהלין כתבא למקרא
ופשרא להודעה למלכא : אדין מלכא בלשאצר
שגיא מתבהל וזיוהי שנין עלוהי ורברבנוהי
משתבשין: מלכתא לקבל מלי מלכא ורברבנוהי
לבית משתיא עללת ענת מלכתא ואמרת מלכא
לעלמין חיי אל יבהלוך רעיונך וזיוך אל ישתנו
איתי גבר במלכותך די רוח אלהין קדישין בה
וביומי אבוך נהירו ושכלתנו וחכמה כחכמת
אלהין השתכחת בה ומלכא נבוכדנצר אבוך רב
חרטמין אשפין כשדאין גזרין הקימה אבוך
מלכא : כל קבל די רוח יתירא ומנדע ושכלתנו
מפשר חלמין ואחוית אחידן ומשרא קטרין
השתכחת בה בדניאל די מלכא שם שמה
בלטשאצר כען דניאל יתקרי ופשרה יהחוה
באדין דניאל העל קדם מלכא ענה מלכא ואמר
לדניאל אנתה הוא דניאל די מן בני גלותא די
יהוד די היתי מלכא אבי מן יהוד : ושמעת

עלי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עליך די רוח אלהין בך ונהירו ושכלתנו וחכמה
יתירה השתכחת בך: וכען העלו קדמי חכימיא
אשפיא די כתבה דנה יקרון ופשרה להודעתני
ולא כהלין פשר מלתא להחויה: ואנה שמעת
עליך די תוכל פשרין למפשר וקטרין למשרא
כען הן תוכל כתבא למקרא ופשרה להודעותני
ארגונא תלבש והמונכא די דהבא על צוארך
ותלתא במלכותא תשלט: באדין ענה דניאל
ואמר קדם מלכא מתנתך לך להוין ונבזביתך
לאחרן הב ברם כתבא אקרא למלכא ופשרא
אהודענה: אנתה מלכא אלהא עליא מלכותא
ורבותא ויקרא והדרא יהב לנבוכדנצר אבוך:
ומן רבותא די יהב לה כל עממיא אמיא ולשניא
הוו זאעין ודחלין מן קדמוהי די הוה צבא הוה
קטל ודי הוה צבא הוה מחא ודי הוה צבא הוה
מרים ודי הוה צבא הוה משפיל: וכדי רם
לבבה ורוחה תקפת להזדה הנחת מן כרסא
מלכותה ויקרה העדיו מנה: ומן בני אנשא
טריד ולבבה עם חיותא שוי ועם ערדיא מדורה
עשבא כתורין יטעמונה ומטל שמיא גשמה
יצטבע עד די ידע די שליט אלהא עליא במלכות
אנשא ולמן די יצבא יהקים עליה: ואנתה
ברה בלשאצר לא השפלת לבבך כל קבל די כל
דנה ידעת: ועל מרא שמיא התרוממת
ולמאניא די ביתה היתיו קדמך ואנתה ורברבניך
שגלתך ולחנתך חמרא שתין בהון ולאלהי כספא
ודהבא נחשא פרזלא אעא ואבנא די לא חזין
ולא שמעין ולא ידעין שבחת ולאלהא די נשמתך
בידה וכל ארחתך לה לא הדרת: באדין מן
קדמוהי שליח פסא די ידא וכתבא דנה רשים:
ודנה כתבא די רשים מנא מנא תקל ופרסין:
דנה פשר מלתא מנא מנה אלהא מלכותך
והשלמה: תקל תקילתא במאזניא והשתכחת
חסיר: פרס פריסת מלכותך ויהיבת למדי
ופרס: באדין אמר בלשאצר והלבישו לדניאל
ארגונא והמונכא די דהבא על צוארה והכרזו
עלוהי די להוא שליט תלתא במלכותא: בה
בליליא קטיל בלשאצר מלכא כשדיא:

ודריוש מדיא קבל מלכותא כבר שנין שתין
ותרתין: שפר קדם דריוש והקים על מלכותא
לאחשדרפניא מאה ועשרין די להון בכל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מלכותא ׃ ועלא מנהון סרכין תלתה די דניאל
חד מנהון די להון אחשדרפניא אלין יהבין להון
טעמא ומלכא לא להוא נזק ׃ אדין דניאל דנה
הוא מתנצח על סרכיא ואחשדרפניא כל קבל די
רוח יתירא בה ומלכא עשית להקמותיה על כל
מלכותא ׃ אדין סרכיא ואחשדרפניא הוו בעין
עלה להשכחה לדניאל מצד מלכותא וכל עלה
ושחיתה לא יכלין להשכחה כל קבל די מהימן
הוא וכל שלו ושחיתה לא השתכחת עלוהי
אדין גבריא אלך אמרין די לא נהשכח לדניאל
דנה כל עלה להן השכחנא עלוהי בדת אלהה
אדין סרכיא ואחשדרפניא אלן הרגישו על
מלכא וכן אמרין לה דריוש מלכא לעלמין חיי
אתיעטו כל סרכי מלכותא סגניא ואחשדרפניא
הדבריא ופחותא לקימה קים מלכא ולתקפה אסר
די כל די יבעא בעו מן כל אלה ואנש עד יומין
תלתין להן מנך מלכא יתרמא לגב אריותא
בען מלכא תקים אסרא ותרשם כתבא די לא
להשניה כדת מדי ופרס די לא תעדא ׃ כל קבל
דנה מלכא דריוש רשם כתבא ואסרא ׃ ודניאל
כדי ידע די רשים כתבא על לביתה וכוין פתיחן
לה בעליתה נגד ירושלם וזמנין תלתה ביומא
הוא ברך על ברכוהי ומצלא ומודא קדם אלהה כל
קבל די הוא עבד מן קדמת דנה ׃ אדין גבריא
אלך הרגשו והשכחו לדניאל בעה ומתחנן קדם
אלהה ׃ באדין קרבו ואמרין קדם מלכא על אסר
מלכא הלא אסר רשמת די כל אנש די יבעא מן
כל אלה ואנש עד יומין תלתין להן מנך מלכא
יתרמא לגוב אריותא ענה מלכא ואמר יציבא
מלתא כדת מדי ופרס די לא תעדא ׃ באדין ענו
ואמרין קדם מלכא די דניאל די מן בני גלותא
די יהוד לא שם עליך מלכא טעם ועל אסרא די
רשמת וזמנין תלתה ביומא בעא בעותה ׃ אדין
מלכא כדי מלתא שמע שגיא באש עלוהי ועל
דניאל שם בל לשיזבותה ועד מעלי שמשא הוא
משתדר להצלותה׃ באדין גבריא אלך הרגשו על
מלכא ואמרין למלכא דע מלכא די דת למדי ופרס
די כל אסר וקים די מלכא יהקים לא להשניה ׃
באדין מלכא אמר והיתיו לדניאל ורמו לגבא
אריותא ענה מלכא ואמר לדניאל אלהך די אנת
פלח לה בתדירא הוא ישיזבנך ׃ והיתית אבן

חד

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

חודה: ושמת על פם גבא וחתמה מלכא בעזקתה
ובעזקת רברבנוהי די לא תשנא צבו בדניאל :
אדין אזל מלכא להיכלה ובת טות ודחון לא הנעל
קדמוהי ושנתה נדת עלוהי : באדין מלכא
בשפרפרא יקום בנגהא ובהתבהלה לגבא די
אריותא אזל : וכמקרבה לגבא לדניאל בקל
עציב זעק ענה מלכא ואמר לדניאל דניאל עבד
אלהא חיא אלהך די אנתה פלח לה בתדירא
היכל לשיזבותך מן אריותא : אדין דניאל עם
מלכא מלל מלכא לעלמין חיי : אלהי שלח
מלאכה וס ר פם אריותא ולא חבלוני כל קבל די
קדמוהי זכו השתכחת לי ואף קדמיך מלכא
חבולה לא עבדת : באדין מלכא שגיא טאב
עלוהי ולדניאל אמר להנסקה מן גבא והסק
דניאל מן גבא וכל חבל לא השתכח בה די הימן
באלהה : ואמר מלכא והיתיו גבריא אלך די
אכלו קרצוהי די דניאל ולגב אריותא רמו אנון
בניהון ונשיהון ולא מטו לארעית גבא עד די
שלטו בהון אריותא וכל גרמיהון הדיקו : באדין
דריוש מלכא כתב לכל עממיא אמיא ולשניא די
דארין בכל ארעא שלמכון ישגא : מן קדמי
שים טעם די בכל שלטן מלכותי להון זאעין
ודחלין מן קדם אלהה די דניאל די הוא אלהא
חיא וקים לעלמין ומלכותה די לא תתחבל
ושלטנה עד סופא : משיזב ומצל ועבד אתין
ותמהין בשמיא ובארעא די שיזב לדניאל מן יד
אריותא : ודניאל דנה הצלח במלכות דריוש
ובמלכות כורש פרסאה :
ז בשנת חדה לבלשאצר מלך בבל דניאל חלם
חזה וחזוי ראשה אל משכבה באדין חלמא כתב
ראש מלין אמר : ענה דניאל ואמר חזה הוית
בחזוי עם ליליא וארו ארבע רוחי שמיא מגיחן
לימא רבא : וארבע חיון רברבן סלקן מן ימא
שנין דא מן דא : קדמיתא כאריה וגפין די
נשר לה חזה הוית עד די מריטו גפה ונטילת מן
ארעא ועל רגלין כאנש הקימת ולבב אנש יהיב
לה : וארו חיוה אחרי תנינה דמיה לדב ולשטר
חד הקימת ותלת עלעין בפמה בין שנה וכן
אמרין לה קומי אכלי בשר שגיא : באתר דנה
חזה הוית וארו אחרי כנמר ולה גפין ארבע די
עוף על גביה וארבעה ראשין לחיותא ושלטן

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהיב לה׃ באתר דנה חזה הוית בחזוי ליליא
וארו חיוה רביעיא דחילה ואמתני ותקיפא יתירה
ושנין די פרזל לה רברבן אכלה ומדקה ושארא
ברגליה רפסה והיא משניה מן כל חיותא די
קדמיה וקרנין עשר לה׃ משתכל הוית
בקרניא ואלו קרן אחרי זעירה סלקת ביניהן
ותלת מן קרניא קדמיתא איתעקרו מן קדמיה
ואלו עינין כעיני אנשא בקרנא דא ופם ממלל
רברבן׃ חזה הוית עד די כרסון רמיו ועתיק
יומין יתיב לבושה כתלג חור ושער ראשה
כעמר נקא כרסיה שביבין די נור גלגלוהי נור
דלק׃ נהר די נור נגד ונפק מן קדמוהי אלף
אלפים ישמשונה ורבו רבון קדמוהי יקומון
דינא יתב וספרין פתיחו׃ חזה הוית באדין מן
קל מליא רברבתא די קרנא ממללה חזה הוית
עד די קטילת חיותא והובד גשמה ויהיבת
ליקדת אשא׃ ושאר חיותא העדיו שלטנהון
וארכה בחיין יהיבת להון עד זמן ועדן׃ חזה
הוית בחזוי ליליא וארו עם ענני שמיא כבר
אנש אתה הוא ועד עתיק יומיא מטה וקדמוהי
הקרבוהי׃ ולה יהב שלטן ויקר ומלכו וכל
עממיא אמיא ולשניא לה יפלחון שלטנה שלטן
עלם די לא יעדה ומלכותה די לא תתחבל׃
אתכרית רוחי אנה דניאל בגו נדנה וחזוי ראשי
יבהלנני׃ קרבת על חד מן קאמיא ויציבא
אבעא מנה על כל דנה ואמר לי ופשר מליא
יהודענני׃ אלין חיותא רברבתא די אנין ארבע
ארבעה מלכין יקומון מן ארעא׃ ויקבלון
מלכותא קדישי עליונין ויחסנון מלכותא עד
עלמא ועד עלם עלמיא׃ אדין צבית ליצבא על
חיותא רביעיתא די הות שניה מן כלהון דחילה
יתירה שניה די פרזל וטפריה די נחש אכלה
מדקה ושארא ברגליה רפסה׃ ועל קרניא
עשר די בראשה ואחרי די סלקת ונפלו מן
קדמיה תלת וקרנא דכן ועינין לה ופם ממלל
רברבן וחזוה רב מן חברתה׃ חזה הוית וקרנא
דכן עבדא קרב עם קדישין ויכלה להון׃ עד די
אתה עתיק יומיא ודינא יהב לקדישי עליונין
וזמנא מטא ומלכותא החסנו קדישין׃ כן אמר
חיותא רביעיתא מלכו רביעיא תהוא בארעא די
תשנא מן כל מלכותא ותאכל כל ארעא ותדושנה
ותדקנה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ותדקנה: וקרניא עשר מנה מלכותה עשרה
מלכין יקמון ואחרן יקום אחריהון והוא ישנא
מן קדמיא ותלתה מלכין יהשפל: ומלין לצד
עליא ימלל ולקדישי עליונין יבלא ויסבר
להשניה זמנין ודת ויתיהבון בידה עד עדן
ועדנין ופלג עדן: ודינא יתיב ושלטנה יהעדון
להשמדה ולהובדה עד סופא: ומלכותא ושלטנא
ורבותא די מלכות תחות כל שמיא יהיבת לעם
קדישי עליונין מלכותה מלכות עלם וכל
שלטניא לה יפלחון וישתמעון: עד כה סופא
די מלתא אנה דניאל שגיא רעיוני יבהלנני וזיוי
ישתנון עלי ומלתא בלבי נטרת:

ח בשנת שלוש למלכות בלשאצר המלך חזון
נראה אלי אני דניאל אחרי הנראה אלי בתחלה:
ואראה בחזון ויהי בראתי ואני בשושן הבירה
אשר בעילם המדינה ואראה בחזון ואני הייתי
על אובל אולי: ואשא עיני ואראה והנה איל
אחד עמד לפני האובל ולו קרנים והקרנים
גבהות והאחת גבהה מן השנית והגבהה עלה
באחרונה: ראיתי את האיל מנגח ימה וצפונה
ונגבה וכל חיות לא יעמדו לפניו ואין מציל
מידו ועשה כרצנו והגדיל: ואני הייתי מבין
והנה צפיר העזים בא מן המערב על פני כל
הארץ ואין נוגע בארץ והצפיר קרן חזות בין
עיניו: ויבא עד האיל בעל הקרנים אשר
ראיתי עמד לפני האובל וירץ אליו בחמת כחו:
וראיתיו מגיע אצל האיל ויתמרמר אליו ויך את
האיל וישבר את שתי קרניו ולא היה כח באיל
לעמד לפניו וישליכהו ארצה וירמסהו ולא היה
מציל לאיל מידו: וצפיר העזים הגדיל עד
מאד וכעצמו נשברה הקרן הגדלה ותעלנה
חזות ארבע תחתיה לארבע רוחות השמים:
ומן האחת מהם יצא קרן אחת מצעירה ותגדל
יתר אל הנגב ואל המזרח ואל הצבי: ותגדל עד
צבא השמים ותפל ארצה מן הצבא ומן הכוכבים
ותרמסם: ועד שר הצבא הגדיל וממנו הרם
התמיד והשלך מכון מקדשו: וצבא תנתן על
התמיד בפשע ותשלך אמת ארצה ועשתה
והצליחה: ואשמעה אחד קדוש מדבר ויאמר
אחד קדוש לפלמוני המדבר עד מתי החזון
התמיד והפשע שמם תת וקדש וצבא מרמס:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויאמר אלי עד ערב בקר אלפים ושלש מאות
ונצדק קדש: ויהי בראתי אני דניאל את החזון
ואבקשה בינה והנה עמד לנגדי כמראה גבר:
ואשמע קול אדם בין אולי ויקרא ויאמר גבריאל
הבן להלז את המראה: ויבא אצל עמדי ובבאו
נבעתי ואפלה על פני ויאמר אלי הבן בן אדם כי
לעת קץ החזון: ובדברו עמי נרדמתי על פני
ארצה ויגע בי ויעמידני על עמדי: ויאמר
הנני מודיעך את אשר יהיה באחרית הזעם כי
למועד קץ: האיל אשר ראית בעל הקרנים
מלכי מדי ופרס: והצפיר השעיר מלך יון והקרן
הגדולה אשר בין עיניו הוא המלך הראשון:
והנשברת ותעמדנה ארבע תחתיה ארבע
מלכיות מגוי יעמדנה ולא בכחו: ובאחרית
מלכותם כהתם הפשעים יעמד מלך עז פנים
ומבין חידות: ועצם כחו ולא בכחו ונפלאות
ישחית והצליח ועשה והשחית עצומים ועם
קדשים: ועל שכלו והצליח מרמה בידו ובלבבו
יגדיל ובשלוה ישחית רבים ועל שר שרים
יעמד ובאפס יד ישבר: ומראה הערב והבקר
אשר נאמר אמת הוא ואתה סתם החזון כי
לימים רבים: ואני דניאל נהייתי ונחליתי ימים
ואקום ואעשה את מלאכת המלך ואשתומם על
המראה ואין מבין:

ט בשנת אחת לדריוש בן אחשורוש מזרע
מדי אשר המלך על מלכות כשדים: בשנת
אחת למלכו אני דניאל בינתי בספרים מספר
השנים אשר היה דבר יהוה אל ירמיה הנביא
למלאות לחרבות ירושלם שבעים שנה: ואתנה
את פני אל אדני האלהים לבקש תפלה ותחנונים
בצום ושק ואפר: ואתפללה ליהוה אלהי ואתודה
ואמרה אנא אדני האל הגדול והנורא שמר
הברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותיו: חטאנו
ועוינו והרשענו ומרדנו וסור ממצותיך
וממשפטיך: ולא שמענו אל עבדיך הנביאים
אשר דברו בשמך אל מלכינו שרינו ואבתינו
ואל כל עם הארץ: לך אדני הצדקה ולנו בשת
הפנים כיום הזה לאיש יהודה וליושבי ירושלם
ולכל ישראל הקרבים והרחקים בכל הארצות
אשר הדחתם שם במעלם אשר מעלו בך: אדני
לנו בשת הפנים למלכינו לשרינו ולאבתינו
אשר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אשר חטאנו לך : לאדני אלהינו הרחמים
והסליחות כי מרדנו בו: ולא שמענו בקול יהוה
אלהינו ללכת בתורתיו אשר נתן לפנינו ביד
עבדיו הנביאים : וכל ישראל עברו את תורתך
וסור לבלתי שמוע בקלך ותתך עלינו האלה
והשבעה אשר כתובה בתורת משה עבד האלהים
כי חטאנו לו : ויקם את דבריו אשר דבר עלינו
ועל שפטינו אשר שפטונו להביא עלינו רעה
גדלה אשר לא נעשתה תחת כל השמים כאשר
נעשתה בירושלם : כאשר כתוב בתורת משה
את כל הרעה הזאת באה עלינו ולא חלינו את
פני יהוה אלהינו לשוב מעונינו ולהשכיל
באמתך : וישקד יהוה על הרעה ויביאה עלינו
כי צדיק יהוה אלהינו על כל מעשיו אשר עשה
ולא שמענו בקלו : ועתה אדני אלהינו אשר
הוצאת את עמך מארץ מצרים ביד חזקה ותעש
לך שם כיום הזה חטאנו רשענו : אדני ככל
צדקתיך ישב נא אפך וחמתך מעירך ירושלם הר
קדשך כי בחטאינו ובעונות אבתינו ירושלם
ועמך לחרפה לכל סביבתינו : ועתה שמע
אלהינו אל תפלת עבדך ואל תחנוניו והאר פניך
על מקדשך השמם למען אדני : הטה אלהי
אזנך ושמע פקחה עיניך וראה שממתינו והעיר
אשר נקרא שמך עליה כי לא על צדקתינו
אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על רחמיך
הרבים: אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה
ועשה אל תאחר למענך אלהי כי שמך נקרא על
עירך ועל עמך : ועוד אני מדבר ומתפלל
ומתודה חטאתי וחטאת עמי ישראל ומפיל
תחנתי לפני יהוה אלהי על הר קדש אלהי: ועוד
אני מדבר בתפלה והאיש גבריאל אשר ראיתי
בחזון בתחלה מעף ביעף נגע אלי כעת מנחת
ערב: ויבן וידבר עמי ויאמר דניאל עתה יצאתי
להשכילך בינה : בתחלת תחנוניך יצא דבר
ואני באתי להגיד כי חמודות אתה ובין בדבר
והבן במראה : שבעים שבעים נחתך על עמך
ועל עיר קדשך לכלא הפשע ולחתם חטאות
ולכפר עון ולהביא צדק עלמים ולחתם חזון
ונביא ולמשח קדש קדשים : ותדע ותשכל מן
מצא דבר להשיב ולבנות ירושלם עד משיח
נגיד שבעים שבעה ושבעים ששים ושנים

תשוב ונבנתה רחוב וחרוץ ובצוק העתים:
ואחרי השבעים ששים ושנים יכרת משיח ואין
לו והעיר והקדש ישחית עם נגיד הבא וקצו
בשטף ועד קץ מלחמה נחרצת שממות: והגביר
ברית לרבים שבוע אחד וחצי השבוע ישבית
זבח ומנחה ועל כנף שקוצים משמם ועד כלה
ונחרצה תתך על שומם:
יוד בשנת שלוש לכורש מלך פרס דבר נגלה
לדניאל אשר נקרא שמו בלטשאצר ואמת הדבר
וצבא גדול ובין את הדבר ובינה לו במראה:
בימים ההם אני דניאל הייתי מתאבל שלשה
שבעים ימים: לחם חמדות לא אכלתי ובשר
ויין לא בא אל פי וסוך לא סכתי עד מלאת שלשת
שבעים ימים: וביום עשרים וארבעה לחדש
הראשון ואני הייתי על יד הנהר הגדול הוא
חדקל: ואשא את עיני וארא והנה איש אחד
לבוש בדים ומתניו חגרים בכתם אופז: וגויתו
כתרשיש ופניו כמראה ברק ועיניו כלפידי אש
וזרעתיו ומרגלתיו כעין נחשת קלל וקול דבריו
כקול המון: וראיתי אני דניאל לבדי את המראה
והאנשים אשר היו עמי לא ראו את המראה אבל
חרדה גדולה נפלה עליהם ויברחו בהחבא
ואני נשארתי לבדי ואראה את המראה הגדלה
הזאת ולא נשאר בי כח והודי נהפך על
למשחית ולא עצרתי כח: ואשמע את קול
דבריו וכשמעי את קול דבריו ואני הייתי נרדם
על פני ופני ארצה: והנה יד נגעה בי ותניעני
על ברכי וכפות ידי: ויאמר אלי דניאל איש
חמדות הבן בדברים אשר אנכי דבר אליך ועמד
על עמדך כי עתה שלחתי אליך ובדברו עמי את
הדבר הזה עמדתי מרעיד: ויאמר אלי אל תירא
דניאל כי מן היום הראשון אשר נתת את לבך
להבין ולהתענות לפני אלהיך נשמעו דבריך
ואני באתי בדבריך: ושר מלכות פרס עמד
לנגדי עשרים ואחד יום והנה מיכאל אחד
השרים הראשנים בא לעזרני ואני נותרתי שם
אצל מלכי פרס: ובאתי להבינך את אשר יקרה
לעמך באחרית הימים כי עוד חזון לימים:
ובדברו עמי כדברים האלה נתתי פני ארצה
ונאלמתי: והנה כדמות בני אדם נגע על
שפתי ואפתח פי ואדברה ואמרה אל העמד
לנגדי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

די אדני במראה נהפכו צירי עלי ולא עצרתי
ו׃ והיך יוכל עבד אדני זה לדבר עם אדני זה
ני מעתה לא יעמד בי כח ונשמה לא נשארה׃
׃ ויסף ויגע בי כמראה אדם ויחזקני׃ ויאמר
ל תירא איש חמדות שלום לך חזק וחזק וכדברו
מי התחזקתי ואמרה ידבר אדני כי חזקתני׃
אמר הידעת למה באתי אליך ועתה אשוב
הלחם עם שר פרס ואני יוצא והנה שר יון בא׃
בל אגיד לך את הרשום בכתב אמת ואין אחד
תחזק עמי על אלה כי אם מיכאל שרכם׃
ואני בשנת אחת לדריוש המדי עמדי יא
מחזיק ולמעוז לו׃ ועתה אמת אגיד לך הנה
וד שלשה מלכים עמדים לפרס והרביעי
עשיר עשר גדול מכל וכחזקתו בעשרו יעיר
כל את מלכות יון׃ ועמד מלך גבור ומשל
ממשל רב ועשה כרצונו׃ וכעמדו תשבר
לכותו ותחץ לארבע רוחות השמים ולא
אחריתו ולא כמשלו אשר משל כי תנתש
לכותו ולאחרים מלבד אלה׃ ויחזק מלך הנגב
מן שריו ויחזק עליו ומשל ממשל רב
ממשלתו׃ ולקץ שנים יתחברו ובת מלך הנגב
בוא אל מלך הצפון לעשות מישרים ולא תעצר
וח הזרוע ולא יעמד וזרעו ותנתן היא ומביאיה
הילדה ומחזקה בעתים׃ ועמד מנצר שרשיה
נו ויבא אל החיל ויבא במעוז מלך הצפון ועשה
הם והחזיק׃ וגם אלהיהם עם נסכיהם עם כלי
חמדתם כסף וזהב בשבי יבא מצרים והוא שנים
עמד ממלך הצפון׃ ובא במלכות מלך הנגב
שב אל אדמתו׃ ובניו יתגרו ואספו המון
חילים רבים ובא בוא ושטף ועבר וישב ויתגרו
עד מעזה׃ ויתמרמר מלך הנגב ויצא ונלחם
עמו עם מלך הצפון והעמיד המון רב ונתן
ההמון בידו׃ ונשא ההמון ירם לבבו והפיל
רבאות ולא יעוז׃ ושב מלך הצפון והעמיד
המון רב מן הראשון ולקץ העתים שנים יבוא
בוא בחיל גדול וברכוש רב׃ ובעתים ההם
רבים יעמדו על מלך הנגב ובני פריצי עמך
ינשאו להעמיד חזון ונכשלו׃ ויבא מלך הצפון
וישפך סוללה ולכד עיר מבצרות וזרעות הנגב
לא יעמדו ועם מבחריו ואין כח לעמד׃ ויעש
הבא אליו כרצונו ואין עומד לפניו ויעמד בארץ
האבי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הצבי וכלה בידו: וישם פניו לבוא בתקף כ
מלכותו וישרים עמו ועשה ובת הנשים יתן לו
להשחיתה ולא תעמד ולא לו תהיה: וישב פני
לאיים ולכד רבים והשבית קצין חרפתו לו בלת
חרפתו ישיב לו: וישב פניו למעוזי ארצ
ונכשל ונפל ולא ימצא: ועמד על כנו מעביר
נוגש הדר מלכות ובימים אחדים ישבר ולא
באפים ולא במלחמה: ועמד על כנו נבזה ולא
נתנו עליו הוד מלכות ובא בשלוה והחזיק מלכו
בחלקלקות: וזרעות השטף ישטפו מלפני
וישברו וגם נגיד ברית: ומן התחברות אלי
יעשה מרמה ועלה ועצם במעט גוי: בשלו
ובמשמני מדינה יבוא ועשה אשר לא עש
אבותיו ואבות אבותיו בזה ושלל ורכוש להם
יבזור ועל מבצרים יחשב מחשבתיו ועד עת
ויער כחו ולבבו על מלך הנגב בחיל גדול ומל
הנגב יתגרה למלחמה בחיל גדול ועצום עד מא
ולא יעמד כי יחשבו עליו מחשבות: ואכל
פתבגו ישברוהו וחילו ישטוף ונפלו חללים
רבים: ושניהם המלכים לבבם למרע ועל של
אחד כזב ידברו ולא תצלח כי עוד קץ למועד
וישב ארצו ברכוש גדול ולבבו על ברית קד
ועשה ושב לארצו: למועד ישוב ובא בנ
ולא תהיה כראשנה וכאחרונה: ובאו בו צי
כתים ונכאה ושב וזעם על ברית קודש ועש
ושב ויבן על עזבי ברית קדש: וזרעים ממ
יעמדו וחללו המקדש המעוז והסירו התמ
ונתנו השקוץ משמם: ומרשיעי ברית יחנ
בחלקות ועם ידעי אלהיו יחזקו ועשו: ומשכי
עם יבינו לרבים ונכשלו בחרב ובלהבה בש
ובבזה ימים רבים: ובהכשלם יעזרו עזר מע
ונלוו עליהם רבים בחלקלקות: ומן המשכיל
יכשלו לצרוף בהם ולברר וללבן עד עת קץ
עוד למועד: ועשה כרצנו המלך ויתרומ
ויתגדל על כל אל ועל אל אלים ידבר נפלאו
והצליח עד כלה זעם כי נחרצה נעשתה: וע
אלהי אבותיו לא יבין ועל חמדת נשים ועל
אלוה לא יבין כי על כל יתגדל: ולאלה מעזי
על כנו יכבד ולאלוה אשר לא ידעהו אבות
יכבד בזהב ובכסף ובאבן יקרה ובחמדות: ועש
למבצרי מעזים עם אלוה נכר אשר הכיר ירב

הכבוד והמשילם ברבים ואדמה יחלק במחיר:
ובעת קץ יתנגח עמו מלך הנגב וישתער עליו
מלך הצפון ברכב ובפרשים ובאניות רבות ובא
בארצות ושטף ועבר: ובא בארץ הצבי ורבות
יכשלו ואלה ימלטו מידו אדום ומואב וראשית
בני עמון: וישלח ידו בארצות וארץ מצרים
לא תהיה לפליטה: ומשל במכמני הזהב והכסף
ובכל חמדות מצרים ולבים וכשים במצעדיו:
ושמעות יבהלהו ממזרח ומצפון ויצא בחמא
גדלה להשמיד ולהחרים רבים: ויטע אהלי
אפדנו בין ימים להר צבי קדש ובא עד קצו
ואין עוזר לו:
יב ובעת ההיא יעמד מיכאל השר הגדול העמד
על בני עמך והיתה עת צרה אשר לא נהיתה
מהיות גוי עד העת ההיא ובעת ההיא ימלט עמך
כל הנמצא כתוב בספר: ורבים מישני אדמת
עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות
לדראון עולם: והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע
ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד: ואתה
דניאל סתם הדברים וחתם הספר עד עת קץ
ישטטו רבים ותרבה הדעת: וראיתי אני דניאל
והנה שנים אחרים עמדים אחד הנה לשפת
היאר ואחד הנה לשפת היאר: ויאמר לאיש
לבוש הבדים אשר ממעל למימי היאר עד מתי
קץ הפלאות: ואשמע את האיש לבוש הבדים
אשר ממעל למימי היאר וירם ימינו ושמאלו אל
השמים וישבע בחי העולם כי למועד מועדים
וחצי וככלות נפץ יד עם קדש תכלינה כל אלה:
ואני שמעתי ולא אבין ואמרה ארני מה אחרית
אלה: ויאמר לך דניאל כי סתמים וחתמים
הדברים עד עת קץ: יתבררו ויתלבנו ויצרפו
רבים והרשיעו רשעים ולא יבינו כל רשעים
והמשכילים יבינו: ומעת הוסר התמיד ולתת
שקוץ שמם ימים אלף מאתים ותשעים: אשרי
המחכה ויגיע לימים אלף שלש מאות שלשים
וחמשה: ואתה לך לקץ ותנוח ותעמד לגרלך
לקץ הימין:

עזרא

ובשנת אחת לכורש מלך פרס לכל
דבר יהוה מפי ירמיה העי
יהוה את רוח כרש מלך פרס ויעבר קול בכ
מלכותו וגם במכתב לאמר : כה אמר כרש מל
פרס כל ממלכות הארץ נתן לי יהוה אל
השמים והוא פקד עלי לבנות לו בית בירושל
אשר ביהודה : מי בכם מכל עמו יהי אלהי
עמו ויעל לירושלם אשר ביהודה ויבן את בי
יהוה אלהי ישראל הוא האלהים אשר בירושלם
וכל הנשאר מכל המקמות אשר הוא גר ש
ינשאוהו אנשי מקמו בכסף ובזהב וברכו
ובבהמה עם הנדבה לבית האלהים אש
בירושלם: ויקומו ראשי האבות ליהודה ובני
והכהנים והלוים לכל העיר האלהים את רוח
לעלות לבנות את בית יהוה אשר בירושלם
וכל סביבתיהם חזקו בידיהם בכלי כסף בזה
ברכוש ובבהמה ובמגדנות לבד על כל התנדב
והמלך כורש הוציא את כלי בית יהוה אש
הוציא נבוכדנצר מירושלם ויתנם בבית אלהי
ויוציאם כורש מלך פרס על יד מתרדת הגז
ויספרם לששבצר הנשיא ליהודה : ואל
מספרם אגרטלי זהב שלשים אגרטלי כסף א
מחלפים תשעה ועשרים : כפורי זהב שלש
כפורי כסף משנים ארבע מאות ועשרה כלי
אחרים אלף : כל כלים לזהב ולכסף חמש
אלפים וארבע מאות הכל העלה ששבצר ע
העלות הגולה מבבל לירושלם :
ב ואלה בני המדינה העלים משבי הגול
אשר הגלה נבוכדנצור מלך בבל לבבל וישו
לירושלם ויהודה איש לעירו : אשר באו ע
זרבבל ישוע נחמיה שריה רעליה מרדכי בל
מספר בגוי רחום בענה מספר אנשי ע
ישראל: בני פרעש אלפים מאה שבעים ושנ
בני שפטיה שלש מאות שבעים ושנים :
ארח שבע מאות חמשה ושבעים : בני פח
מואב לבני ישוע יואב אלפים שמנה מא
ושנים עשר : בני עילם אלף מאתים חמש
וארבעה : בני זתוא תשע מאות וארבע
וחמש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וחמשה : בני זכי שבע מאות וששים : בני
בני שש מאות ארבעים ושנים : בני בבי שש
מאות עשרים ושלשה : בני עזגד אלף מאתים
עשרים ושנים : בני אדניקם שש מאות ששים
וששה : בני בגוי אלפים חמשים וששה : בני
עדין ארבע מאות חמשים וארבעה : בני אטר
ליחזקיה תשעים ושמנה : בני בצי שלש מאות
עשרים ושלשה : בני יורה מאה ושנים עשר :
בני חשם מאתים עשרים ושלשה : בני גבר
תשעים וחמשה : בני בית לחם מאה עשרים
ושלשה : אנשי נטפה חמשים וששה : אנשי
ענתות מאה עשרים ושמנה : בני עזמות
ארבעים ושנים : בני קרית ערים כפירה ובארות
שבע מאות וארבעים ושלשה : בני הרמה
וגבע שש מאות עשרים ואחד : אנשי מכמס
מאה עשרים ושנים : אנשי ביתאל והעי מאתים
עשרים ושלשה : בני נבו חמשים ושנים :
בני מגביש מאה חמשים וששה : בני עילם
אחר אלף מאתים חמשים וארבעה : בני חרם
שלש מאות ועשרים : בני לד חדיד ואונו שבע
מאות עשרים וחמשה : בני ירחו שלש מאות
ארבעים וחמשה : בני סנאה שלשת אלפים
ושש מאות ושלשים : הכהנים בני ידעיה לבית
ישוע תשע מאות שבעים ושלשה : בני אמר
אלף חמשים ושנים : בני פשחור אלף מאתים
ארבעים ושבעה : בני חרים אלף ושבעה עשר :
הלוים בני ישוע וקדמיאל לבני הודויה שבעים
וארבעה : המשררים בני אסף מאה עשרים
ושמנה : בני השערים בני שלום בני אטר בני
טלמן בני עקוב בני חטיטא בני שבי הכל מאה
שלשים ותשעה : הנתינים בני ציחא בני
חשופא בני טבעות : בני קרס בני סיעהא בני
פדון : בני לבנה בני חגבה בני עקוב : בני
חגב בני שמלי בני חנן : בני גדל בני גחר בני
ראיה : בני רצין בני נקודא בני גזם : בני
עזא בני פסח בני בסי : בני אסנה בני מעונים
בני נפיסים : בני בקבוק בני חקופא בני
חרחור : בני בצלות בני מחידא בני חרשא : בני
ברקוס בני סיסרא בני תמח : בני נציח בני
חטיפא : בני עבדי שלמה בני סטי בני הספרת
בני פרודא : בני יעלה בני דרקון בני גדל : בני

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שפטיה בני חטיל בני פכרת הצביים בני אמי
כל הנתינים ובני עבדי שלמה שלש מאות
תשעים ושנים : ואלה העולים מתל מלח ת
חרשא כרוב אדן אמר ולא יכלו להגיד בית אבתם
וזרעם אם מישראל הם : בני דליה בני טוביה
בני נקודא שש מאות חמשים ושנים : ומבנ
הכהנים בני חביה בני הקוץ בני ברזלי אש
לקח מבנות ברזלי הגלעדי אשה ויקרא ע
שמם : אלה בקשו כתבם המתיחשים ולא
נמצאו ויגאלו מן הכהנה : ויאמר התרשתא
להם אשר לא יאכלו מקדש הקדשים עד עמ
כהן לאורים ולתמים : כל הקהל כאחד ארב
רבוא אלפים שלש מאות ששים : מלבד עבדיה
ואמהתיהם אלה שבעת אלפים שלש מאות
שלשים ושבעה ולהם משררים ומשררות
מאתים : סוסיהם שבע מאות שלשים וששה
פרדיהם מאתים ארבעים וחמשה : גמליהם
ארבע מאות שלשים וחמשה חמרים ששת
אלפים שבע מאות ועשרים : ומראשי האבות
בבואם לבית יהוה אשר בירושלם התנדבו לבית
האלהים להעמידו על מכונו : ככחם נתנו לאוצ
המלאכה זהב דרכמונים שש רבאות ואלף וכס
מנים חמשת אלפים וכתנת כהנים מאה: ויש
הכהנים והלוים ומן העם והמשררים והשוער
והנתינים בעריהם וכל ישראל בעריהם :
ג ויגע החדש השביעי ובני ישר
בערים ויאספו העם כאיש אחד אל ירושלם
ויקם ישוע בן יוצדק ואחיו הכהנים וזרבבל
שאלתיאל ואחיו ויבנו את מזבח אלהי ישר
להעלות עליו עלות ככתוב בתורת משה אי
האלהים : ויכינו המזבח על מכונתו כי באימ
עליהם מעמי הארצות ויעל עליו עלות ליהו
עלות לבקר ולערב : ויעשו את חג הסכו
ככתוב ועלת יום ביום במספר כמשפט דבר יו
ביומו : ואחרי כן עלת תמיד ולחדשים ול
מועדי יהוה המקדשים ולכל מתנדב נדב
ליהוה: מיום אחד לחדש השביעי החלו להעל
עלות ליהוה והיכל יהוה לא יסד : ויתנו כ
לחצבים ולחרשים ומאכל ומשתה ושמן לצרנ
ולצרים להביא עצי ארזים מן הלבנון אל י
יפוא כרשין כורש מלך פרס עליהם : ובש

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

השנית לבואם אל בית האלהים לירושלם בחדש
השני החלו זרבבל בן שאלתיאל וישוע בן יוצדק
ושאר אחיהם הכהנים והלוים וכל הבאים מהשבי
ירושלם ויעמידו את הלוים מבן עשרים שנה
ומעלה לנצח על מלאכת בית יהוה: ויעמד ישוע
בניו ואחיו קדמיאל ובניו בני יהודה כאחד
לנצח על עשה המלאכה בבית האלהים בני
חנדד בניהם ואחיהם הלוים: ויסדו הבנים
את היכל יהוה ויעמידו הכהנים מלבשים
בחצצרות והלוים בני אסף במצלתים להלל את
יהוה על ידי דויד מלך ישראל: ויענו בהלל
ובהודות ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו על
ישראל וכל העם הריעו תרועה גדולה בהלל
ליהוה על הוסד בית יהוה: ורבים מהכהנים
והלוים וראשי האבות הזקנים אשר ראו את
הבית הראשון ביסדו זה הבית בעיניהם בכים
בקול גדול ורבים בתרועה בשמחה להרים קול:
ואין העם מכירים קול תרועת השמחה לקול בכי
העם כי העם מריעים תרועה גדולה והקול
נשמע על למרחוק:
ד וישמעו צרי יהודה ובנימן כי בני הגולה
בונים היכל ליהוה אלהי ישראל: ויגשו אל
זרבבל ואל ראשי האבות ויאמרו להם נבנה
עמכם כי ככם נדרוש לאלהיכם ולא אנחנו זבחים
מימי אסר חדון מלך אשור המעלה אתנו פה:
ויאמר להם זרבבל וישוע ושאר ראשי האבות
לישראל לא לכם ולנו לבנות בית לאלהינו כי
אנחנו יחד נבנה ליהוה אלהי ישראל כאשר
צונו המלך כורש מלך פרס: ויהי עם הארץ
מרפים ידי עם יהודה ומבלהים אותם לבנות:
וסכרים עליהם יועצים להפר עצתם כל ימי כורש
מלך פרס ועד מלכות דריוש מלך פרס: ובמלכות
אחשורוש בתחלת מלכותו כתבו שטנה על ישבי
יהודה וירושלם: ובימי ארתחששתא כתב
בשלם מתרדת טבאל ושאר כנותו על
ארתחששתא מלך פרס וכתב הנשתון כתוב
ארמית ומתרגם ארמית: רחום בעל טעם
ושמשי ספרא כתבו אגרא חדא על ירושלם
לארתחששתא מלכא כנמא: אדין רחום בעל
טעם ושמשי ספרא ושאר כנותהון דיניא
ואפרסתכיא טרפליא אפרסיא ארכוי בבליא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שושנכיא דהוא עלמיא : ושאר אמיא די הגלי
אסנפר רבא ויקירא והותב המו בקריה די
שמרין ושאר עבר נהרה וכענת : דנה פרשגן
אגרתא די שלחו עלוהי על ארתחששתא מלכא
עבדיך אנש עבר נהרה וכענת : ידיע להוא
למלכא די יהודיא די סליקו מן לותך עלינא אתו
לירושלם קריתא מרדתא ובאושתא בנין ושוריא
שכללו ואשיא יחיטו : כען ידיע להוא למלכא
די הן קריתא דך תתבנא ושוריא ישתכללון
מנדה בלו והלך לא ינתנון ואפתם מלכים
תהנזק : כען כל קבל די מלח היכלא מלחנא
וערות מלכא לא אריך לנא למחזא על דנה
שלחנא והודענא למלכא : די יבקר בספר
דכרניא די אבהתך ותהשכח בספר דכרניא
ותנדע די קריתא דך קריא מרדא והנזקת מלכין
ומדנן ואשתדור עבדין בגוה מן יומת עלמא על
דנה קריתא דך החרבת : מהודעין אנחנה
למלכא די הן קריתא דך תתבנא ושוריה
ישתכללון לקבל דנה חלק בעבר נהרא לא איתי
לך : פתגמא שלח מלכא על רחום בעל טעם
ושמשי ספרא ושאר כנותהון די יתבין בשמרין
ושאר עבר נהרה שלם וכעת : נשתונא די
שלחתון עלינא מפרש קרי קדמי : ומני שים
טעם ובקרו והשכחו די קריתא דך מן יומת
עלמא על מלכין מתנשאה ומרד ואשתדור
מתעבד בה : ומלכין תקיפין הוו על ירושלם
ושליטין בכל עבר נהרה ומדה בלו והלך מתיהב
להון : כען שימו טעם לבטלא גבריא אלך
וקריתא דך לא תתבנא עד מני טעמא יתשם
וזהירין הוו שלו למעבד על דנה למה ישגא חבלא
להנזקת מלכין : אדין מן די פרשגן נשתונא
די ארתחששתא מלכא קרי קדם רחום ושמשי
ספרא וכנותהון אזלו בבהילו לירושלם על
יהודיא ובטלו המו באדרע וחיל : באדין בטלת
עבידת בית אלהא די בירושלם והות בטלא עד
שנת תרתין למלכות דריוש מלך פרס :
ה והתנבי חגי נביאה וזכריה בר עדוא נביאיא
על יהודיא די ביהוד ובירושלם בשם אלה
ישראל עליהון : באדין קמו זרבבל בר שאלתיאל
וישוע בר יוצדק ושריו למבנא בית אלהא די
בירושלם ועמהון נביאיה די אלהא מסעדין
להון :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

להון : בה זמנא אתה עליהון תתני פחת עבר
נהרה ושתר בוזני וכנותהון וכן אמרין להם מן
שם לכם טעם ביתא דנה לבנא ואשרנא דנה
לשכללה : אדין כנמא אמרנא להם מן אנון
שמהת גבריא די דנה בנינא בנין : ועין אלההם
הות על שבי יהודיא ולא בטלו המו עד טעמא
לדריוש יהך ואדין יתיבון נשתונא על דנה :
פרשגן אגרת די שלח תתני פחת עבר נהרה
ושתר בוזני וכנותה אפרסכיא די בעבר נהרה
על דריוש מלכא : פתגמא שלחו עלוהי וכדנה
כתיב בגוה לדריוש מלכא שלמא כלא : ידיע
להוא למלכא די אזלנא ליהוד מדינתא לבית
אלהא רבא והוא מתבנא אבן גלל ואע מתשם
בכתליא ועבידתא דך אספרנא מתעבדא ומצלח
בידהם : אדין שאלנא לשביא אלך כנמא אמרנא
להם מן שם לכם טעם ביתא דנה למבניה
ואשרנא דנה לשכללה : ואף שמהתהם שאלנא
להם להודעותך די נכתב שם גבריא די
בראשהם : וכנמא פתגמא התיבונא למימר
אנחנא המו עבדוהי די אלה שמיא וארעא ובנין
ביתא די הוא בנה מקדמת דנה שנין שגיאן
ומלך לישראל רב בנהי ושכללה : להן מן די
הרגזו אבהתנא לאלה שמיא יהב המו ביד
נבוכדנצר מלך בבל כסדיא וביתה דנה סתרה
ועמה הגלי לבבל : ברם בשנת חדה לכורש
מלכא די בבל כורש מלכא שם טעם בית אלהא
דנה לבנא : ואף מאניא די בית אלהא די דהבה
וכספא די נבוכדנצר הנפק מן היכלא די
בירושלם והיבל המו להיכלא די בבל הנפק המו
כורש מלכא מן היכלא די בבל ויהיבו לששבצר
שמה די פחה שמה : ואמר לה אלה מאניא שא
אזל אחת המו בהיכלא די בירושלם ובית אלהא
יתבנא על אתרה : אדין ששבצר דך אתא יהב
אשיא די בית אלהא די בירושלם ומן אדין ועד
כען מתבנא ולא שלים : וכען הן על מלכא טב
יתבקר בבית גנזיא די מלכא תמה די בבבל הן
איתי די מן כורש מלכא שים טעם למבנא בית
אלהא דך בירושלם ורעות מלכא על דנה ישלח
עלינא :

ו באדין דריוש מלכא שם טעם ובקרו בבית
ספריא די גנזיא מהחתין תמה בבבל : והשתכח

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

באחמתא בבירתא די במדי מדינתא מגלה חדה
וכן כתיב בגוה דכרונה: בשנת חדה לכורש
מלכא כורש מלכא שם טעם בית אלהא בירושלם
ביתא יתבנא אתר די דבחין דבחין ואשוהי
מסובלין רומה אמין שתין פתיה אמין שתין:
נדבכין די אבן גלל תלתא ונדבך די אע חדת
ונפקתא מן בית מלכא תתיהב: ואף מאני בית
אלהא די דהבה וכספא די נבוכדנצר הנפק מן
היכלא די בירושלם והיבל לבבל יהתיבון ויהך
להיכלא די בירושלם לאתרה ותחת בבית אלהא:
כען תתני פחת עבר נהרה שתר בוזני וכנותהון
אפרסכיא די בעבר נהרה רחיקין הוו מן תמה:
שבקו לעבידת בית אלהא דך פחת יהודיא
ולשבי יהודיא בית אלהא דך יבנון על אתרה:
ומני שים טעם למא די תעבדון עם שבי יהודיא
אלך למבנא בית אלהא דך ומנכסי מלכא די מדת
עבר נהרה אספרנא נפקתא תהוא מתיהבא
לגבריא אלך די לא לבטלא: ומה חשחן ובני
תורין ודכרין ואמרין לעלון לאלה שמיא חנטין
מלח חמר ומשח כמאמר כהניא די בירושלם
להוא מתיהב להם יום ביום די לא שלו: די להון
מהקרבין ניחוחין לאלה שמיא ומצלין לחיי
מלכא ובנוהי: ומני שים טעם די כל אנש די
יהשנא פתגמא דנה יתנסח אע מן ביתה וזקיף
יתמחא עלהי וביתה נולו יתעבד על דנה:
ואלהא די שכן שמה תמה ימגר כל מלך ועם די
ישלח ידה להשניא לחבלה בית אלהא דך די
בירושלם אנא דריוש שמת טעם אספרנא
יתעבד: אדין תתני פחת עבר נהרה שתר בוזני
וכנותהון לקבל די שלח דריוש מלכא כנמא
אספרנא עבדו: ושבי יהודיא בנין ומצלחין
בנבואת חגי נביאה וזכריה בר עדוא ובנו
ושכללו מן טעם אלה ישראל ומטעם כורש
ודריוש וארתחששתא מלך פרס: ושיציא ביתה
דנה עד יום תלתה לירח אדר די היא שנת שת
למלכות דריוש מלכא: ועבדו בני ישראל
כהניא ולויא ושאר בני גלותא חנכת בית אלהא
דנה בחדוה: והקרבו לחנכת בית אלהא דנה
תורין מאה דכרין מאתין אמרין ארבע מאה
וצפירי עזין לחטיא על כל ישראל תרי עשר
למנין שבטי ישראל: והקימו כהניא בפלגתהון
ולויא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ולויא במחלקתהון על עבידת אלהא די בירושלם
ככתב ספר משה׃ ויעשו בני הגולה את הפסח
בארבעה עשר לחדש הראשון׃ כי הטהרו
הכהנים והלוים כאחד כלם טהורים וישחטו
הפסח לכל בני הגולה ולאחיהם הכהנים ולהם׃
ויאכלו בני ישראל השבים מהגולה וכל הנבדל
מטמאת גויי הארץ אלהם לדרש ליהוה אלהי
ישראל׃ ויעשו חג מצות שבעת ימים בשמחה
כי שמחם יהוה והסב לב מלך אשור עליהם
לחזק ידיהם במלאכת בית האלהים אלהי ישראל׃
ואחר הדברים האלה במלכות ארתחשסתא ז
מלך פרס עזרא בן שריה בן עזריה בן חלקיה׃
בן שלום בן צדוק בן אחיטוב׃ בן אמריה בן
עזריה בן מריות׃ בן זרחיה בן עזי בן בקי׃ בן
אבישוע בן פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן
הראש׃ הוא עזרא עלה מבבל והוא סופר מהיר
בתורת משה אשר נתן יהוה אלהי ישראל ויתן
לו המלך כיד יהוה אלהיו עליו כל בקשתו׃ ויעלו
מבני ישראל ומן הכהנים והלוים והמשררים
והשערים והנתינים אל ירושלם בשנת שבע
לארתחשסתא המלך׃ ויבא ירושלם בחדש
החמישי היא שנת השביעית למלך׃ כי באחד
לחדש הראשון הוא יסד המעלה מבבל ובאחד
לחדש החמישי בא אל ירושלם כיד אלהיו
הטובה עליו׃ כי עזרא הכין לבבו לדרש את
תורת יהוה ולעשת וללמד בישראל חק ומשפט׃
וזה פרשגן הנשתון אשר נתן המלך ארתחשסתא
לעזרא הכהן הספר ספר דברי מצות יהוה וחקיו
על ישראל׃ ארתחשסתא מלך מלכיא לעזרא
כהנא ספר דתא די אלה שמיא גמיר וכענת׃
מני שים טעם די כל מתנדב במלכותי מן עמה
ישראל וכהנוהי ולויא למהך לירושלם עמך יהך׃
כל קבל די מן קדם מלכא ושבעת יעטהי שליח
לבקרה על יהוד ולירושלם בדת אלהך די בידך׃
ולהיבלה כסף ודהב די מלכא ויעטוהי התנדבו
לאלה ישראל די בירושלם משכנה׃ וכל כסף
ודהב די תהשכח בכל מדינת בבל עם התנדבות
עמא וכהניא מתנדבין לבית אלההם די
בירושלם׃ כל קבל דנה אספרנא תקנא בכספא
דנה תורין דכרין אמרין ומנחתהון ונסכיהון
ותקרב המו על מדבחה די בית אלהכם די

בירושלם : ומה די עליך ועל אחיך ייטב בשאר
כספא ודהבה למעבד כרעות אלהכם תעבדון :
ומאניא די מתיהבין לך לפלחן בית אלהך השלם
קדם אלה ירושלם : - ושאר חשחות בית אלהך
די יפל לך למנתן תנתן מן בית גנזי מלכא :
ומני אנא ארתחשסתא מלכא שים טעם לכל
גזבריא די בעבר נהרה די כל די ישאלנכון עזרא
כהנא ספר דתא די אלה שמיא אספרנא יתעבד :
עד כסף ככרין מאה ועד חנטין כורין מאה ועד
חמר בתין מאה ועד בתין משח מאה ומלח די
לא כתב : כל די מן טעם אלה שמיא יתעבד
אדרזדא לבית אלה שמיא די למה להוא קצף על
מלכות מלכא ובנוהי : ולכם מהודעין די כ
כהניא ולויא זמריא תרעיא נתיניא ופלחי בית
אלהא דנה מנדה בלו והלך לא שליט למרמא
עליהם : ואנת עזרא כחכמת אלהך די בידך מנ
שפטין ודינין די להון דאנין לכל עמא די בעבר
נהרה לכל ידעי דתי אלהך ודי לא ידע תהודעון
וכל די לא להוא עבד דתא די אלהך ודתא די
מלכא אספרנא דינה להוא מתעבד מנה הן למו
הן לשרשו הן לענש נכסין ולאסורין: ברוך יהו
אלהי אבתינו אשר נתן כזאת בלב המלך לפא
את בית יהוה אשר בירושלם : ועלי הטה חס
לפני המלך ויועציו ולכל שרי המלך הגברים
ואני התחזקתי כיד יהוה אלהי עלי ואקבצה
מישראל ראשים לעלות עמי :

ח ואלה ראשי אבתיהם והתיחשם העלים עמ
במלכות ארתחשסתא המלך מבבל: מבני פינח
גרשם מבני איתמר דניאל מבני דויד חטוש
מבני שכניה מבני פרעש זכריה ועמו התיח
לזכרים מאה וחמשים : מבני פחת מוא
אליהועיני בן זרחיה ועמו מאתים הזכרים
מבני שכניה בן יחזיאל ועמו שלש מאו
הזכרים : ומבני עדין עבד בן יונתן וע
חמשים הזכרים: ומבני עילם ישעיה בן עתל
ועמו שבעים הזכרים : ומבני שפטיה זבדיה
מיכאל ועמו שמנים הזכרים : מבני יו
עובדיה בן יחיאל ועמו מאתים ושמנה ע
הזכרים : ומבני שלומית בן יוספיה ועמו מ
וששים הזכרים : ומבני בבי זכריה בן ב
ועמו עשרים ושמנה הזכרים : ומבני עז
יוח

יוחנן בן הקטן ועמו מאה ועשרה הזכרים:
ומבני אדניקם אחרנים ואלה שמותם אליפלט
יעואל ושמעיה ועמהם ששים הזכרים: ומבני
בגוי עותי וזבוד ועמהם שבעים הזכרים:
ואקבצם אל הנהר הבא אל אהוא ונחנה שם
ימים שלשה ואבינה בעם ובכהנים ומבני לוי לא
מצאתי שם: ואשלחה לאליעזר לאריאל
לשמעיה ולאלנתן וליריב ולאלנתן ולנתן
ולזכריה ולמשלם ראשים ולויריב ולאלנתן
מבינים: ואוצאה אותם על אדו הראש בכספיא
המקום ואשימה בפיהם דברים לדבר אל אדו
אחיו הנתונים בכספיא המקום להביא לנו
משרתים לבית אלהינו: ויביאו לנו כיד אלהינו
הטובה עלינו איש שכל מבני מחלי בן לוי בן
ישראל ושרביה ובניו ואחיו שמנה עשר: ואת
חשביה ואתו ישעיה מבני מררי אחיו ובניהם
עשרים: ומן הנתינים שנתן דויד והשרים
לעבדת הלוים נתינים מאתים ועשרים כלם נקבו
בשמות: ואקרא שם צום על הנהר אהוא
להתענות לפני אלהינו לבקש ממנו דרך ישרה
לנו ולטפנו ולכל רכושנו: כי בשתי לשאול מן
המלך חיל ופרשים לעזרנו מאויב בדרך כי
אמרנו למלך לאמר יד אלהינו על כל מבקשיו
לטובה ועזו ואפו על כל עזביו: ונצומה ונבקשה
מאלהינו על זאת ויעתר לנו: ואבדילה משרי
הכהנים שנים עשר לשרביה חשביה ועמהם
מאחיהם עשרה: ואשקולה להם את הכסף
ואת הזהב ואת הכלים תרומת בית אלהינו
ההרימו המלך ויעציו ושריו וכל ישראל
הנמצאים: ואשקלה על ידם כסף ככרים שש
מאות וחמשים וכלי כסף מאה לככרים זהב
מאה ככר: וכפורי זהב עשרים לאדרכנים אלף
וכלי נחשת מצהב טובה שנים חמודות כזהב:
ואמרה אליהם אתם קדש ליהוה והכלים קדש
והכסף והזהב נדבה ליהוה אלהי אבותיכם:
שקדו ושמרו עד תשקלו לפני שרי הכהנים
והלוים ושרי האבות לישראל בירושלם הלשכות
בית יהוה: וקבלו הכהנים והלוים משקל הכסף
והזהב והכלים להביא לירושלם לבית אלהינו:
ונסעה מנהר אהוא בשנים עשר לחדש הראשון
ללכת ירושלם ויד אלהינו היתה עלינו ויצילנו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מכף אויב ואורב על הדרך: ונבוא ירושלם ונשב
שם ימים שלשה: וביום הרביעי נשקל הכסף
והזהב והכלים בבית אלהינו על יד מרמות בן
אוריה הכהן ועמו אלעזר בן פינחס ועמהם
יוזבד בן ישוע ונועדיה בן בנוי הלוים: במספר
במשקל לכל ויכתב כל המשקל בעת ההיא:
הבאים מהשבי בני הגולה הקריבו עלות לאלהי
ישראל פרים שנים עשר על כל ישראל אילים
תשעים וששה כבשים שבעים ושבעה צפירי
חטאת שנים עשר הכל עולה ליהוה: ויתנו
את דתי המלך לאחשדרפני המלך ופחות עבר
הנהר ונשאו את העם ואת בית האלהים:
ט וככלות אלה נגשו אלי השרים לאמר
לא נבדלו העם ישראל והכהנים והלוים מעמי
הארצות כתעבתיהם לכנעני החתי הפרזי היבוסי
העמני המאבי המצרי והאמרי: כי נשאו
מבנתיהם להם ולבניהם והתערבו זרע הקדש
בעמי הארצות ויד השרים והסגנים היתה
במעל הזה ראשונה: וכשמעי את הדבר הזה
קרעתי את בגדי ומעילי ואמרטה משער ראשי
וזקני ואשבה משומם: ואלי יאספו כל חרד
בדברי אלהי ישראל על מעל הגולה ואני ישב
משומם עד למנחת הערב: ובמנחת הערב
קמתי מתעניתי ובקרעי בגדי ומעילי ואכרעה
על ברכי ואפרשה כפי אל יהוה אלהי: ואמרה
אלהי בשתי ונכלמתי להרים אלהי פני אליך כי
עונתינו רבו למעלה ראש ואשמתנו גדלה עד
לשמים: מימי אבתינו אנחנו באשמה גדלה
עד היום הזה ובעונתינו נתנו אנחנו מלכינו
כהנינו ביד מלכי הארצות בחרב בשבי ובבזה
ובבשת פנים כהיום הזה: ועתה כמעט רגע
היתה תחנה מאת יהוה אלהינו להשאיר לנו
פליטה ולתת לנו יתד במקום קדשו להאיר
עינינו אלהינו ולתתנו מחיה מעט בעבדתנו:
כי עבדים אנחנו ובעבדתנו לא עזבנו אלהינו
ויט עלינו חסד לפני מלכי פרס לתת לנו מחיה
לרומם את בית אלהינו ולהעמיד את חרבתיו
ולתת לנו גדר ביהודה ובירושלם: ועתה מה
נאמר אלהינו אחרי זאת כי עזבנו מצותיך: אשר
צוית ביד עבדיך הנביאים לאמר הארץ אשר
אתם באים לרשתה ארץ נדה היא בנדת עמי
הארצות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הארצות בתועבתיהם אשר מלאוה מפה אל פה
בטמאתם : ועתה בנותיכם אל תתנו לבניהם
ובנתיהם אל תשאו לבניכם ולא תדרשו שלמם
וטובתם עד עולם למען תחזקו ואכלתם את
טוב הארץ והורשתם לבניכם עד עולם : ואחרי
כל הבא עלינו במעשינו הרעים ובאשמתנו
הגדלה כי אתה אלהינו חשכת למטה מעוננו
ונתתה לנו פליטה כזאת : הנשוב להפר מצותיך
ולהתחתן בעמי התעבות האלה הלוא תאנף בנו
עד כלה לאין שארית ופליטה : יהוה אלהי
ישראל צדיק אתה כי נשארנו פליטה כהיום
הזה הננו לפניך באשמתינו כי אין לעמוד לפניך
על זאת :
וכהתפלל עזרא וכהתודתו בכה ומתנפל יוד
לפני בית האלהים נקבצו אליו מישראל קהל רב
מאד אנשים ונשים וילדים כי בכו העם הרבה
בכה : ויען שכניה בן יחיאל מבני עולם ויאמר
לעזרא אנחנו מעלנו באלהינו ונשב נשים
נכריות מעמי הארץ ועתה יש מקוה לישראל
על זאת : ועתה נכרת ברית לאלהינו להוציא
כל נשים והנולד מהם בעצת אדני והחרדים
במצות אלהינו וכתורה יעשה : קום כי עליך
הדבר ואנחנו עמך חזק ועשה : ויקם עזרא
וישבע את שרי הכהנים הלוים וכל ישראל
לעשות כדבר הזה וישבעו : ויקם עזרא מלפני
בית האלהים וילך אל לשכת יהוחנן בן אלישיב
וילך שם לחם לא אכל ומים לא שתה כי מתאבל
על מעל הגולה : ויעבירו קול ביהודה וירושלם
לכל בני הגולה להקבץ ירושלם : וכל אשר לא
יבוא לשלשת הימים כעצת השרים והזקנים
יחרם כל רכושו והוא יבדל מקהל הגולה :
ויקבצו כל אנשי יהודה ובנימן ירושלם
לשלשת הימים הוא חדש התשיעי בעשרים
בחדש וישבו כל העם ברחוב בית האלהים
מרעידים על הדבר ומהגשמים : ויקם עזרא
הכהן ויאמר אלהם אתם מעלתם ותשיבו נשים
נכריות להוסיף על אשמת ישראל : ועתה תנו
תודה ליהוה אלהי אבתיכם ועשו רצונו והבדלו
מעמי הארץ ומן הנשים הנכריות : ויענו כל
הקהל ויאמרו קול גדול כן כדבריך עלינו
לעשות : אבל העם רב והעת גשמים ואין כח

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לעמוד בחוץ והמלאכה לא ליום אחד ולא
לשנים כי הרבינו לפשע בדבר הזה ׃ יעמדו
נא שרינו לכל הקהל וכל אשר בערינו ההשיב
נשים נכריות יבא לעתים מזמנים ועמהם
זקני עיר ועיר ושפטיה עד להשיב חרון אף
אלהינו ממנו עד לדבר הזה ׃ אך יונתן בן
עשהאל ויחזיה בן תקוה עמדו על זאת ומשלם
ושבתי הלוי עזרם ׃ ויעשו כן בני הגולה
ויבדלו עזרא הכהן אנשים ראשי האבות לבית
אבתם וכלם בשמות וישבו ביום אחד לחדש
העשירי לדריוש הדבר ׃ ויכלו בכל אנשים
ההשיבו נשים נכריות עד יום אחד לחדש
הראשון ׃ וימצא מבני הכהנים אשר השיבו
נשים נכריות מבני ישוע בן יוצדק ואחיו
מעשיה ואליעזר ויריב וגדליה ׃ ויתנו ידם
להוציא נשיהם ואשמים איל צאן על אשמתם ׃
ומבני אמר חנני וזבדיה ׃ ומבני חרם מעשיה
ואליה ושמעיה ויחיאל ועזיה ׃ ומבני פשחור
אליועיני מעשיה ישמעאל נתנאל יוזבד
ואלעשה ׃ ומן הלוים יוזבד ושמעי וקליה הוא
קליטא פתחיה יהודה ואליעזר ׃ ומן המשררים
אלישיב ומן השערים שלם וטלם ואורי ׃
ומישראל מבני פרעש רמיה ויזיה ומלכיה
ומימן ואלעזר ומלכיה ובניה ׃ ומבני עילם
מתניה זכריה ויחיאל ועבדי וירמות ואליה ׃
ומבני זתוא אליועני אלישיב מתניה וירמות
וזבד ועזיזא ׃ ומבני בבי יהוחנן חנניה זבי
עתלי ׃ ומבני בני משלם מלוך ועדיה ישוב
ושאל ירמות ׃ ומבני פחת מואב ערנא וכלל
בניה מעשיה מתניה בצלאל ובנוי ומנשה
ובני חרים אליעזר ישיה מלכיה שמעיה
שמעון ׃ בנימן מלוך שמריה ׃ מבני חשם
מתני מתתה זבד אליפלט ירמי מנשה שמעי
מבני בני מעדי עמרם ואואל ׃ בניה בדיה כלוהי
וניה מרמות אלישיב ׃ מתניה מתני ויעשו ׃ ובני
ובנוי שמעי ׃ ושלמיה ונתן ועדיה ׃ מכנדבי
ששי שרי ׃ עזראל ושלמיהו שמריה ׃ שלום
אמריה יוסף ׃ מבני נבו יעיאל מתתיה זבד
זבינא ידו ויואל בניה ׃ כל אלה נשאי נשים
נכריות ויש מהם נשים וישימו בנים ׃

ספר

ספר נחמיה

א דברי נחמיה בן חכליה ויהי בחדש כסלו שנת עשרים ואני הייתי בשושן הבירה : ויבא חנני אחד מאחי הוא ואנשים מיהודה ואשאלם על היהודים הפליטה אשר נשארו מן השבי ועל ירושלם : ויאמרו לי הנשארים אשר נשארו מן השבי שם במדינה ברעה גדלה ובחרפה וחומת ירושלם מפרצת ושעריה נצתו באש : ויהי כשמעי את הדברים האלה ישבתי ואבכה ואתאבלה ימים ואהי צם ומתפלל לפני אלהי השמים : ואמר אנא יהוה אלהי השמים האל הגדול והנורא שמר הברית וחסד לאהביו ולשמרי מצותיו : תהי נא אזנך קשבת ועיניך פתוחות לשמע אל תפלת עבדך אשר אנכי מתפלל לפניך היום יומם ולילה על בני ישראל עבדיך ומתודה על חטאות בני ישראל אשר חטאנו לך ואני ובית אבי חטאנו : חבל חבלנו לך ולא שמרנו את המצות ואת החקים ואת המשפטים אשר צוית את משה עבדך : זכר נא את הדבר אשר צוית את משה עבדך לאמר אתם תמעלו אני אפיץ אתכם בעמים : ושבתם אלי ושמרתם מצותי ועשיתם אתם אם יהיה נדחכם בקצה השמים משם אקבצם והבואתים אל המקום אשר בחרתי לשכן את שמי שם : והם עבדיך ועמך אשר פדית בכחך הגדול ובידך החזקה : אנא אדני תהי נא אזנך קשבת אל תפלת עבדך ואל תפלת עבדיך החפצים ליראה את שמך והצליחה נא לעבדך היום ותנהו לרחמים לפני האיש הזה ואני הייתי משקה למלך :

ב ויהי בחדש ניסן שנת עשרים לארתחשסתא המלך יין לפניו ואשא את היין ואתנה למלך ולא הייתי רע לפניו : ויאמר לי המלך מדוע פניך רעים ואתה אינך חולה אין זה כי אם רע לב ואירא הרבה מאד : ואמר למלך המלך לעולם יחיה מדוע לא ירעו פני אשר העיר בית קברות אבתי חרבה ושעריה אכלו באש : ויאמר לי המלך על מה זה אתה מבקש ואתפלל אל אלהי השמים : ואמר למלך אם על המלך טוב ואם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ייטב עבדך לפניך אשר תשלחני אל יהודה אל
עיר קברות אבתי ואבננה: ויאמר לי המלך
והשגל יושבת אצלו עד מתי יהיה מהלכך ומתי
תשוב וייטב לפני המלך וישלחני ואתנה לו
זמן: ואומר למלך אם על המלך טוב אגרות
יתנו לי על פחוות עבר הנהר אשר יעבירוני
עד אשר אבוא אל יהודה: ואגרת אל אסף שמר
הפרדס אשר למלך אשר יתן לי עצים לקרות
את שערי הבירה אשר לבית ולחומת העיר
ולבית אשר אבוא אליו ויתן לי המלך כיד אלהי
הטובה עלי: ואבוא אל פחוות עבר הנהר
ואתנה להם את אגרות המלך וישלח עמי המלך
שרי חיל ופרשים: וישמע סנבלט החרני
וטוביה העבד העמני וירע להם רעה גדלה אשר
בא אדם לבקש טובה לבני ישראל: ואבוא
אל ירושלם ואהי שם ימים שלשה: ואקום
לילה אני ואנשים מעט עמי ולא הגדתי לאדם
מה אלהי נתן אל לבי לעשות לירושלם ובהמה
אין עמי כי אם הבהמה אשר אני רכב בה:
ואצאה בשער הגיא לילה ואל פני עין התנין ואל
שער האשפת ואהי שבר בחומת ירושלם
אשר המ°פרוצים ושעריה אכלו באש: ואעבר
אל שער העין ואל ברכת המלך ואין מקום
לבהמה לעבר תחתי: ואהי עלה בנחל לילה
ואהי שבר בחומה ואשוב ואבוא בשער הגיא
ואשוב: והסגנים לא ידעו אנה הלכתי ומה
אני עשה וליהודים ולכהנים ולחרים ולסגנים
וליתר עשה המלאכה עד כן לא הגדתי: ואומר
אלהם אתם ראים הרעה אשר אנחנו בה אשר
ירושלם חרבה ושעריה נצתו באש לכו ונבנה
את חומת ירושלם ולא נהיה עוד חרפה: ואגיד
להם את יד אלהי אשר היא טובה עלי ואף דברי
המלך אשר אמר לי ויאמרו נקום ובנינו ויחזקו
ידיהם לטובה: וישמע סנבלט החרני וטביה
העבד העמוני וגשם הערבי וילעגו לנו ויבזו
עלינו ויאמרו מה הדבר הזה אשר אתם עשים
העל המלך אתם מרדים: ואשיב אתם דבר
ואומר להם אלהי השמים הוא יצליח לנו ואנחנו
עבדיו נקום ובנינו ולכם אין חלק וצדקה
וזכרון בירושלם:

ג ויקם אלישיב הכהן הגדול ואחיו הכהנים
ויבנו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בנו את שער הצאן המה קדשוהו ויעמידו
דלתתיו ועד מגדל המאה קדשוהו עד מגדל
חננאל: ועל ידו בנו אנשי ירחו ועל ידו בנה
זכור בן אמרי: ואת שער הדגים בנו בני
הסנאה המה קרוהו ויעמידו דלתתיו מנעוליו
ובריחיו: ועל ידם החזיק מרמות בן אוריה
בן הקוץ ועל ידם החזיק משלם בן ברכיה
בן משיזבאל ועל ידם החזיק צדוק בן בענא:
ועל ידם החזיקו התקועים ואדיריהם לא הביאו
צורם בעבדת אדניהם: ואת שער הישנה
החזיקו יוידע בן פסח ומשלם בן בסודיה המה
קרוהו ויעמידו דלתתיו ומנעליו ובריחיו: ועל
ידם החזיק מלטיה הגבעני וידון המרנתי אנשי
גבעון והמצפה לכסא פחת עבר הנהר: על ידו
החזיק עזיאל בן חרהיה צורפים ועל ידו החזיק
חנניה בן הרקחים ויעזבו ירושלם עד החומה
הרחבה: ועל ידם החזיק רפיה בן חור שר חצי
פלך ירושלם: ועל ידם החזיק ידיה בן חרומף
ונגד ביתו ועל ידו החזיק חטוש בן חשבניה:
מדה שנית החזיק מלכיה בן חרם וחשוב
בן פחת מואב ואת מגדל התנורים: ועל ידו
החזיק שלום בן הלוחש שר חצי פלך ירושלם
הוא ובנותיו: את שער הגיא החזיק חנון
וישבי זנוח המה בנוהו ויעמידו דלתתיו
מנעליו ובריחיו ואלף אמה בחומה עד שער
השפות: ואת שער האשפות החזיק מלכיה בן
רכב שר פלך בית הכרם הוא יבננו ויעמיד
דלתתיו מנעליו ובריחיו: ואת שער העין
החזיק שלון בן כל חזה שר פלך המצפה הוא
יבננו ויטללנו ויעמידו דלתתיו מנעליו ובריחיו
ואת חומת ברכת השלח לגן המלך ועד המעלות
היורדות מעיר דויד: אחריו החזיק נחמיה בן
עזבוק שר חצי פלך בית צור עד נגד קברי דויד
ועד הברכה העשויה ועד בית הגברים: אחריו
החזיקו הלוים רחום בן בני על ידו החזיק
חשביה שר חצי פלך קעילה לפלכו: אחריו
החזיקו אחיהם בוי בן חנדד שר חצי פלך
קעילה: ויחזק על ידו עזר בן ישוע שר המצפה
מדה שנית מנגד עלת הנשק המקצע: אחריו
אחרה החזיק ברוך בן זבי מדה שנית מן המקצע
עד פתח בית אלישיב הכהן הגדול: אחריו

החזיק

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

החזיק מרמות בן אוריה בן הקוץ מדה שנית
מפתח בית אלישיב ועד תכלית בית אלישיב:
ואחריו החזיקו הכהנים אנשי הככר: אחריו
החזיק בנימן וחשוב נגד ביתם אחריו החזיק
עזריה בן מעשיה בן ענניה אצל ביתו: אחריו
החזיק בנוי בן חנדד מדה שנית מבית עזריה
עד המקצוע ועד הפנה: פלל בן אוזי מנגד
המקצוע והמגדל היוצא מבית המלך העליון אשר
לחצר המטרה אחריו פדיה בן פרעש: והנתינים
היו ישבים בעפל עד נגד שער המים למזרח
והמגדל היוצא: אחריו החזיקו התקעים מדה
שנית מנגד המגדל הגדול היוצא ועד חומת
העפל: מעל שער הסוסים החזיקו הכהנים
איש לנגד ביתו: אחריו החזיק צדוק בן אמר
נגד ביתו ואחריו החזיק שמעיה בן שכניה
שמר שער המזרח: אחרי החזיק חנניה בן
שלמיה וחנון בן צלף הששי מדה שני אחריו
החזיק משלם בן ברכיה נגד נשכתו: אחרי
החזיק מלכיה בן הצרפי עד בית הנתינים
והרכלים נגד שער המפקד ועד עלית הפנה:
ובין עלית הפנה לשער הצאן החזיקו הצרפים
והרכלים: ויהי כאשר שמע סנבלט כי אנחנו
בונים את החומה ויחר לו ויכעס הרבה וילעג
על היהודים: ויאמר לפני אחיו וחיל שמרון
ויאמר מה היהודים האמללים עשים היעזבו
להם היזבחו היכלו ביום היחיו את האבנים
מערמות העפר והמה שרופות: וטוביה העמני
אצלו ויאמר גם אשר הם בונים אם יעלה
שועל ופרץ חומת אבניהם: שמע אלהינו כי
היינו בוזה והשב חרפתם אל ראשם ותנם
לבזה בארץ שביה: ואל תכס על עונם
וחטאתם מלפניך אל תמחה כי הכעיסו לנגד
הבונים: ונבנה את החומה ותקשר כל החומה
עד חציה ויהי לב לעם לעשות:

ד ויהי כאשר שמע סנבלט וטוביה והערבים
והעמנים והאשדודים כי עלתה ארוכה לחמות
ירושלם כי החלו הפרצים להסתם ויחר להם
מאד: ויקשרו כלם יחדו לבוא להלחם בירושלם
ולעשות לו תועה: ונתפלל אל אלהינו ונעמיד
משמר עליהם יומם ולילה מפניהם: ויאמר
יהודה כשל כח הסבל והעפר הרבה ואנחנו לא

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

נוכל לבנות בחומה : ויאמרו צרינו לא ידעו
ולא יראו עד אשר נבוא אל תוכם והרגנום
והשבתנו את המלאכה : ויהי כאשר באו
היהודים הישבים אצלם ויאמרו לנו עשר פעמים
מכל המקמות אשר תשובו עלינו : ואעמיד
מתחתיות למקום מאחרי לחומה בצחחיים
ואעמיד את העם למשפחות עם חרבתיהם
רמחיהם וקשתתיהם : וארא ואקום ואמר אל
החרים ואל הסגנים ואל יתר העם אל תיראו
מפניהם את אדני הגדול והנורא זכרו והלחמו על
אחיכם בניכם ובנתיכם נשיכם ובתיכם : ויהי
כאשר שמעו אויבינו כי נודע לנו ויפר האלהים
את עצתם ונשוב כלנו אל החומה איש אל
מלאכתו : ויהי מן היום ההוא חצי נערי עשים
במלאכה וחצים מחזיקים והרמחים המגנים
והקשתות והשריונים והשרים אחרי כל בית
יהודה: הבונים בחומה והנשאים בסבל עמשים
באחת ידו עשה במלאכה ואחת מחזקת
השלח : והבונים איש חרבו אסורים על מתניו
ובונים והתוקע בשופר אצלי : ואמר אל החרים
ואל הסגנים ואל יתר העם המלאכה הרבה
ורחבה ואנחנו נפרדים על החומה רחוקים
איש מאחיו : במקום אשר תשמעו את קול
השופר שמה תקבצו אלינו אלהינו ילחם לנו :
ואנחנו עשים במלאכה וחצים מחזיקים
ברמחים מעלות השחר עד צאת הכוכבים : גם
בעת ההיא אמרתי לעם איש ונערו ילינו בתוך
ירושלם והיו לנו הלילה משמר והיום מלאכה :
ואין אני ואחי ונערי ואנשי המשמר אשר אחרי
אין אנחנו פשטים בגדינו איש שלחו המים :
ותהי צעקת העם ונשיהם גדולה אל אחיהם ה
היהודים : ויש אשר אומרים בנינו ובנתינו
אנחנו רבים ונקחה דגן ונאכלה ונחיה : ויש
אשר אמרים שדתינו וכרמינו ובתינו אנחנו
ערבים ונקחה דגן ברעב : ויש אשר אמרים
לוינו כסף למדת המלך שדתינו וכרמינו : ועתה
כבשר אחינו בשרנו כבניהם בנינו והנה אנחנו
כבשים את בנינו ואת בנתינו לעבדים ויש
מבנתינו נכבשות ואין לאל ידינו ושדתינו
וכרמינו לאחרים : ויחר לי מאד כאשר שמעתי
את זעקתם ואת הדברים האלה : וימלך לבי
עלי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עלי ואריבה את החרים ואת הסגנים ואמרה
להם משא איש באחיו אתם נשאים ואתן
עליהם קהלה גדולה: ואמרה להם אנחנו
קנינו את אחינו היהודים הנמכרים לגוים כדי
בנו וגם אתם תמכרו את אחיכם ונמכרו לנו
ויחרישו ולא מצאו דבר: ויאמר לא טוב הדבר
אשר אתם עשים הלוא ביראת אלהינו תלכו
מחרפת הגוים אויבינו: וגם אני אחי ונערי
נשים בהם כסף ודגן נעזבה נא את המשא
הזה: השיבו נא להם כהיום שדתיהם
כרמיהם זיתיהם ובתיהם ומאת הכסף והדגן
התירוש והיצהר אשר אתם נשים בהם:
ויאמרו נשיב ומהם לא נבקש כן נעשה כאשר
אתה אומר ואקרא את הכהנים ואשביעם
לעשות כדבר הזה: גם חצני נערתי ואמרה
ככה ינער האלהים את כל האיש אשר לא
יקים את הדבר הזה מביתו ומיגיעו וככה יהיה
נעור ורק ויאמרו כל הקהל אמן ויהללו את יהוה
ויעש העם כדבר הזה: גם מיום אשר צוה
אותי להיות פחם בארץ יהודה משנת עשרים
ועד שנת שלשים ושתים לארתחשסתא המלך
שנים שתים עשרה אני ואחי לחם הפחה
לא אכלתי: והפחות הראשונים אשר לפני
הכבידו על העם ויקחו מהם בלחם ויין אחר
כסף שקלים ארבעים גם נעריהם שלטו על
העם ואני לא עשיתי כן מפני יראת אלהים:
וגם במלאכת החומה הזאת החזקתי ושדה לא
קנינו וכל נערי קבוצים שם על המלאכה:
והיהודים והסגנים מאה וחמשים איש
והבאים אלינו מן הגוים אשר סביבתינו על
שלחני: ואשר היה נעשה ליום אחד שור
אחד צאן שש ברורות וצפרים נעשו לי ובין
עשרת ימים בכל יין להרבה ועם זה לחם הפחה
לא בקשתי כי כבדה העבדה על העם הזה: זכרה
לי אלהי לטובה כל אשר עשיתי על העם הזה:
ו ויהי כאשר נשמע לסנבלט וטוביה ולגשם
הערבי וליתר איבינו כי בניתי את החומה ולא
נותר בה פרץ גם עד העת ההיא דלתות לא
העמדתי בשערים: וישלח סנבלט וגשם
לאמר לכה ונועדה יחדו בכפרים בבקעת אונו
והמה חשבים לעשות לי רעה: ואשלחה עליהם
מלאכים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מלאכים לאמר מלאכה גדלה אני עשה ולא אוכל
לרדת למה תשבת המלאכה כאשר ארפה וירדתי
אליכם׃ וישלחו אלי כדבר הזה ארבע פעמים
ואשיב אותם כדבר הזה׃ וישלח אלי סנבלט
כדבר הזה פעם חמישית את נערו ואגרת
פתוחה בידו׃ כתוב בה בגוים נשמע וגשמו
אמר אתה והיהודים חשבים למרוד על כן
אתה בונה החומה ואתה הוה להם למלך כדברים
האלה׃ וגם נביאים העמדת לקרא עליך
בירושלם לאמר מלך ביהודה ועתה ישמע למלך
כדברים האלה ועתה לכה ונועצה יחדו׃
ואשלחה אליו לאמר לא נהיה כדברים האלה
אשר אתה אומר כי מלבך אתה בודאם׃ כי
כלם מיראים אותנו לאמר ירפו ידיהם מן
המלאכה ולא תעשה ועתה חזק את ידי׃ ואני
באתי בית שמעיה בן דליה בן מהיטבאל והוא
עצור ויאמר נועד אל בית האלהים אל תוך
ההיכל ונסגרה דלתות ההיכל כי באים להרגך
ולילה באים להרגך׃ ואמרה האיש כמוני
יברח ומי כמוני אשר יבוא אל ההיכל וחי לא
אבוא׃ ואכירה והנה לא אלהים שלחו כי
הנבואה דבר עלי וטוביה וסנבלט שכרו׃ למען
שכור הוא למען אירא ואעשה כן וחטאתי והיה
להם לשם רע למען יחרפוני׃ זכרה אלהי
לטוביה ולסנבלט כמעשיו אלה וגם לנועדיה
הנביאה וליתר הנביאים אשר היו מיראים אותי׃
ותשלם החומה בעשרים וחמשה לאלול לחמשים
ושנים יום׃ ויהי כאשר שמעו כל אויבינו
ויראו כל הגוים אשר סביבתינו ויפלו מאד
בעיניהם וידעו כי מאת אלהינו נעשתה
המלאכה הזאת׃ גם בימים ההם מרבים חרי
יהודה אגרותיהם הולכות על טוביה ואשר
לטוביה באות אליהם׃ כי רבים ביהודה בעלי
שבועה לו כי חתן הוא לשכניה בן ארח ויהוחנן
בנו לקח את בת משלם בן ברכיה׃ גם טובתיו
היו אמרים לפני ודברי היו מוציאים לו אגרות
שלח טוביה ליראני׃
ויהי כאשר נבנתה החומה ואעמיד הדלתות ז
ויפקדו השוערים והמשררים והלוים׃ ואצוה
את חנני אחי ואת חנניה שר הבירה על ירושלם
כי הוא כאיש אמת וירא את האלהים מרבים׃

ויאמר להם לא יפתחו שערי ירושלם עד חם
השמש ועד הם עמדים יגיפו הדלתות ואחזו
והעמיד משמרות ישבי ירושלם איש במשמרו
ואיש נגד ביתו : והעיר רחבת ידים וגדלה
והעם מעט בתוכה ואין בתים בנוים : ויתן
אלהי אל לבי ואקבצה את החרים ואת הסגנים
ואת העם להתיחש ואמצא ספר היחש העולים
בראשונה ואמצא כתוב בו : אלה בני המדינה
העלים משבי הגולה אשר הגלה נבוכדנצר
מלך בבל וישובו לירושלם וליהודה איש
לעירו : הבאים עם זרבבל ישוע נחמיה עזריה
רעמיה נחמני מרדכי בלשן מספרת בגוי נחום
בענה מספר אנשי עם ישראל : בני פרעש
אלפים מאה ושבעים ושנים: בני שפטיה שלש
מאות שבעים ושנים : בני ארח שש מאות
חמשים ושנים : בני פחת מואב לבני ישוע
ויואב אלפים ושמנה מאות שמנה עשר : בני
עילם אלף מאתים חמשים וארבעה : בני זתוא
שמנה מאות ארבעים וחמשה : בני זכי שבע
מאות וששים : בני בנוי שש מאות ארבעים
ושמנה: בני בבי שש מאות עשרים ושמנה :
בני עזגד אלפים שלש מאות עשרים ושנים :
בני אדניקם שש מאות ששים ושבעה : בני
בגוי אלפים ששים ושבעה: בני עדין שש
מאות חמשים וחמשה : בני אטר לחזקיה
תשעים ושמנה : בני חשם שלש מאות עשרים
ושמנה: בני בצי שלש מאות עשרים וארבעה:
בני חרף מאה שנים עשר : בני גבעון תשעים
וחמשה : אנשי בית לחם ונטפה מאה שמנים
ושמנה : אנשי ענתות מאה עשרים ושמנה :
אנשי בית עזמות ארבעים ושנים : אנשי
קרית יערים כפירה ובארות שבע מאות
ארבעים ושלשה : אנשי הרמה וגבע שש מאות
עשרים ואחד : אנשי מכמס מאה ועשרים
ושנים : אנשי בית אל והעי מאה עשרים
ושלשה : אנשי נבו אחר חמשים ושנים :
בני עילם אחר אלף מאתים חמשים וארבעה :
בני חרם שלש מאות ועשרים: בני ירחו שלש
מאות ארבעים וחמשה : בני לד חדיד ואנו
שבע מאות ועשרים ואחד : בני סנאה שלשת
אלפים תשע מאות ושלשים : הכהנים בני
ירעיה

ידעיה לבית ישוע תשע מאות שבעים ושלשה:
בני אמר אלף חמשים ושנים: בני פשחור
אלף מאתים ארבעים ושבעה: בני חרים
אלף שבעה עשר: הלוים בני ישוע לקדמיאל
לבני להודוה שבעים וארבעה: המשררים
בני אסף מאה ארבעים ושמנה: השערים
בני שלם בני אטר בני טלמן בני עקוב בני
חטיטא בני שבי מאה שלשים ושמנה: הנתינים
בני צחא בני חשפא בני טבעות: בני קירס
בני סיעא בני פדון: בני לבנא בני חגבא בני
שלמי: בני חנן בני גדל בני גחר: בני ראיה
בני רצין בני נקודא: בני גזם בני עזא בני
פסח: בני בסי בני מעונים בני נפושסים:
בני בקבוק בני חקופא בני חרחור: בני בצלית
בני מחידא בני חרשא: בני ברקוס בני סיסרא
בני תמח: בני נציח בני חטיפא: בני עבדי
שלמה בני סוטי בני ספרת בני פרידא: בני
יעלא בני דרקון בני גדל: בני שפטיה בני
חטיל בני פכרת הצביים בני אמון: כל הנתינים
ובני עבדי שלמה שלש מאות תשעים ושנים:
ואלה העולים מתל מלח תל חרשא כרוב אדון
ואמר ולא יכלו להגיד בית אבתם וזרעם אם
מישראל הם: בני דליה בני טוביה בני נקודא
שש מאות ארבעים ושנים: ומן הכהנים בני
חביה בני הקוץ בני ברזלי אשר לקח מבנות
ברזלי הגלעדי אשה ויקרא על שמם: אלה
בקשו כתבם המתיחשים ולא נמצא ויגאלו מן
הכהנה: ויאמר התרשתא להם אשר לא יאכלו
מקדש הקדשים עד עמד הכהן לאורים ותמים:
כל הקהל כאחד ארבע רבוא אלפים שלש מאות
וששים: מלבד עבדיהם ואמהתיהם אלה
שבעת אלפים שלש מאות שלשים ושבעה
ולהם משררים ומשררות מאתים וארבעים
וחמשה: סוסיהם שבע מאות שלשים וששה
פרדיהם מאתים ארבעים וחמשה: גמלים ארבע
מאות שלשים וחמשה חמרים ששת אלפים
שבע מאות ועשרים: ומקצת ראשי האבות
נתנו למלאכה התרשתא נתן לאוצר זהב
דרכמנים אלף מזרקות חמשים כתנות כהנים
שלשים וחמש מאות: ומראשי האבות נתנו
לאוצר המלאכה זהב דרכמנים שתי רבות וכסף

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מנים אלפים ומאתים׃ ואשר נתנו שארית
העם זהב דרכמונים שתי רבוא וכסף מנים
אלפים וכתנות כהנים ששים ושבעה׃ וישבו
הכהנים והלוים והשוערים והמשררים ומן
העם והנתינים וכל ישראל בעריהם ויגע החדש
השביעי ובני ישראל בעריהם׃

ח ויאספו כל העם כאיש אחד אל הרחוב אשר
לפני שער המים ויאמרו לעזרא הספר להביא
את ספר תורת משה אשר צוה יהוה את ישראל׃
ויביא עזרא הכהן את התורה לפני הקהל מאיש
ועד אשה וכל מבין לשמע ביום אחד לחדש
השביעי׃ ויקרא בו לפני הרחוב אשר לפני שער
המים מן האור עד מחצית היום נגד האנשים
והנשים והמבינים ואזני כל העם אל ספר התורה׃
ויעמד עזרא הספר על מגדל עץ אשר עשו לדבר
ויעמד אצלו מתתיה ושמע ועניה ואוריה וחלקיה
ומעשיה על ימינו ומשמאלו פדיה ומישאל
ומלכיה וחשם וחשבדנה זכריה משלם׃ ויפתח
עזרא הספר לעיני כל העם כי מעל כל העם היה
וכפתחו עמדו כל העם׃ ויברך עזרא את יהוה
האלהים הגדול ויענו כל העם אמן אמן במעל
ידיהם ויקדו וישתחו ליהוה אפים ארצה׃
וישוע ובני ושרביה ימין עקוב שבתי הודיה
מעשיה קליטא עזריה יוזבד חנן פלאיה והלוים
מבינים את העם לתורה והעם על עמדם׃ ויקראו
בספר בתורת האלהים מפרש ושום שכל ויבינו
במקרא׃ ויאמר נחמיה הוא התרשתא ועזרא
הכהן הספר והלוים המבינים את העם לכל העם
היום קדש הוא ליהוה אלהיכם אל תתאבלו ואל
תבכו כי בוכים כל העם כשמעם את דברי
התורה׃ ויאמר להם לכו אכלו משמנים ושתו
ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש
היום לאדנינו ואל תעצבו כי חדות יהוה היא
מעזכם׃ והלוים מחשים לכל העם לאמר הסו
כי היום קדש ואל תעצבו׃ וילכו כל העם לאכל
ולשתות ולשלח מנות ולעשות שמחה גדולה
כי הבינו בדברים אשר הודיעו להם׃ וביום
השני נאספו ראשי האבות לכל העם הכהנים
והלוים אל עזרא הספר ולהשכיל אל דברי
התורה׃ וימצאו כתוב בתורה אשר צוה יהוה
ביד משה אשר ישבו בני ישראל בסכות בחג

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בחדש השביעי : ואשר ישמיעו ויעבירו קול
בכל עריהם ובירושלם לאמר צאו ההר והביאו
עלי זית ועלי עץ שמן ועלי הדס ועלי תמרים
ועלי עץ עבת לעשת סכת ככתוב : ויצאו העם
ויביאו ויעשו להם סכות איש על גגו
ובחצרתיהם ובחצרות בית האלהים וברחוב שער
המים וברחוב שער אפרים : ויעשו כל הקהל
השבים מן השבי סכות וישבו בסכות כי לא
עשו מימי ישוע בן נון כן בני ישראל עד היום
ההוא ותהי שמחה גדולה מאד : ויקרא בספר
תורת האלהים יום ביום מן היום הראשון עד
היום האחרון ויעשו חג שבעת ימים וביום
השמיני עצרת כמשפט :

ט וביום עשרים וארבעה לחדש הזה נאספו
בני ישראל בצום ובשקים ואדמה עליהם: ויבדלו
זרע ישראל מכל בני נכר ויעמדו ויתודו על
חטאתיהם ועונות אבתיהם : ויקומו על עמדם
ויקראו בספר תורת יהוה אלהיהם רביעית היום
ורביעית מתודים ומשתחוים ליהוה אלהיהם :
ויקם על מעלה הלוים ישוע ובני קדמיאל
שבניה בני שרביה בני כנני ויזעקו בקול גדול
אל יהוה אלהיהם: ויאמרו הלוים ישוע וקדמיאל
בני חשבניה שרביה הודיה שבניה פתחיה
קומו ברכו את יהוה אלהיכם מן העולם עד
העולם ויברכו שם כבודך ומרומם על כל ברכה
ותהלה : אתה הוא יהוה לבדך את עשית את
השמים שמי השמים וכל צבאם הארץ וכל אשר
עליה הימים וכל אשר בהם ואתה מחיה את כלם
וצבא השמים לך משתחוים : אתה הוא יהוה
האלהים אשר בחרת באברם והוצאתו מאור
כשדים ושמת שמו אברהם : ומצאת את לבבו
נאמן לפניך וכרות עמו הברית לתת את ארץ
הכנעני החתי האמרי והפרזי והיבוסי והגרגשי
לתת לזרעו ותקם את דבריך כי צדיק אתה :
ותרא את עני אבתינו במצרים ואת זעקתם
שמעת על ים סוף : ותתן אתת ומפתים בפרעה
ובכל עבדיו ובכל עם ארצו כי ידעת כי הזידו
עליהם ותעש לך שם כהיום הזה : והים בקעת
לפניהם ויעברו בתוך הים ביבשה ואת רדפיהם
השלכת במצולת כמו אבן במים עזים : ובעמוד
ענן הנחיתם יומם ובעמוד אש לילה להאיר להם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

את הדרך אשר ילכו בה : ועל הר סיני ירדת
ודבר עמהם משמים ותתן להם משפטים ישרים
ותורות אמת חקים ומצות טובים : ואת שבת
קדשך הודעת להם ומצוות וחקים ותורה צוית
להם ביד משה עבדך : ולחם משמים נתתה
להם לרעבם ומים מסלע הוצאת להם לצמאם
ותאמר להם לבוא לרשת את הארץ אשר נשאת
את ידך לתת להם : והם ואבתינו הזידו ויקשו
את ערפם ולא שמעו אל מצותיך : וימאנו
לשמע ולא זכרו נפלאתיך אשר עשית עמהם
ויקשו את ערפם ויתנו ראש לשוב לעבדתם
במרים ואתה אלוה סליחות חנון ורחום ארך
אפים ורב חסד ולא עזבתם : אף כי עשו להם
עגל מסכה ויאמרו זה אלהיך אשר העלך
ממצרים ויעשו נאצות גדלות : ואתה ברחמיך
הרבים לא עזבתם במדבר את עמוד הענן לא סר
מעליהם ביומם להנחתם בהדרך ואת עמוד
האש בלילה להאיר להם ואת הדרך אשר ילכו
בה : ורוחך הטובה נתת להשכילם ומנך לא
מנעת מפיהם ומים נתתה להם לצמאם :
וארבעים שנה כלכלתם במדבר לא חסרו
שלמתיהם לא בלו ורגליהם לא בצקו : ותתן
להם ממלכות ועממים ותחלקם לפאה ויירשו
את ארץ סיחון ואת ארץ מלך חשבון ואת ארץ
עוג מלך הבשן : ובניהם הרבית ככבבי השמים
ותביאם אל הארץ אשר אמרת לאבתיהם לבוא
לרשת : ויבאו הבנים ויירשו את הארץ ותכנע
לפניהם את ישבי הארץ הכנענים ותתנם בידם
ואת מלכיהם ואת עממי הארץ לעשות בהם
כרצונם : וילכדו ערים בצורות ואדמה שמנה
ויירשו בתים מלאים כל טוב ברות חצובים
כרמים וזיתים ועץ מאכל לרב ויאכלו וישבעו
וישמינו ויתעדנו בטובך הגדול : וימרו וימרדו
בך וישלכו את תורתך אחרי גום ואת נביאיך
הרגו אשר העידו בם להשיבם אליך ויעשו
נאצות גדולת : ותתנם ביד צריהם ויצרו להם
ובעת צרתם יצעקו אליך ואתה משמים תשמע
וכרחמיך הרבים תתן להם מושיעים ויושיעום
מיד צריהם : וכנוח להם ישובו לעשות רע
לפניך ותעזבם ביד איביהם וירדו בהם וישובו
ויזעקוך ואתה משמים תשמע ותצילם ברחמיך
רבות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

רבות עתים : ותעד בהם להשיבם אל תורתך
והמה הזידו ולא שמעו למצותיך ובמשפטיך
חטאו בם אשר יעשה אדם וחיה בהם ויתנו
כתף סוררת וערפם הקשו ולא שמעו : ותמשך
עליהם שנים רבות ותעד בם ברוחך ביד נביאיך
ולא האזינו ותתנם ביד עמי הארצת : וברחמיך
הרבים לא עשיתם כלה ולא עזבתם כי אל חנון
ורחום אתה : ועתה אלהינו האל הגדול הגבור
והנורא שומר הברית והחסד אל ימעט לפניך
את כל התלאה אשר מצאתנו למלכינו לשרינו
ולכהנינו ולנביאינו ולאבתינו ולכל עמך מימי
מלכי אשור עד היום הזה : ואתה צדיק על כל
הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו :
ואת מלכינו שרינו כהנינו ואבתינו לא עשו
תורתך ולא הקשיבו אל מצותיך ולעדותיך אשר
העידת בהם : והם במלכותם ובטובך הרב אשר
נתת להם ובארץ הרחבה והשמנה אשר נתת
לפניהם לא עבדוך ולא שבו ממעלליהם הרעים :
הנה אנחנו היום עבדים והארץ אשר נתתה
לאבתינו לאכל את פריה ואת טובה הנה אנחנו
עבדים עליה : ותבואתה מרבה למלכים אשר
נתתה עלינו בחטאותינו ועל גויתינו משלים
ובבהמתנו כרצונם ובצרה גדולה אנחנו :

ובכל זאת אנחנו כרתים אמנה וכתבים ועל יוד
החתום שרינו לוינו כהנינו : ועל החתומים
נחמיה התרשתא בן חכליה וצדקיה : שריה
עזריה ירמיה : פשחור אמריה מלכיה : חטוש
שבניה מלוך : חרם מרמות עבדיה : דניאל
גנתון ברוך : משלם אביה מימן : מעזיה
בלגי שמעיה אלה הכהנים : והלוים וישוע בן
אזניה בנוי מבני חנדד קדמיאל : ואחיהם
שבניה הודיה קליטא פלאיה חנן : מיכא רחוב
חשביה : זכור שרביה שבניה : הודיה בני
בנינו : ראשי העם פרעש פחת מואב עילם
זתוא בני : בני עזגד בבי : אדניה בגוי עדין :
כ אטר חזקיה עזור : הודיה חשם בצי : חריף
ענתות נובי : מגפיעש משלם חזיר : משיזבאל
צדוק ידוע : פלטיה חנן עניה : הושע חנניה
כה חשוב : הלוחש פלחא שובק : רחום חשבנה
מעשיה : ואחיה חנן ענן : מלוך חרם בענה :
ושאר העם הכהנים הלוים השוערים המשררים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

הנתינים וכל הנבדל מעמי הארצות אל תורת
האלהים נשיהם בניהם ובנתיהם כל יודע מבין:
מחזיקים על אחיהם אדיריהם ובאים באלה
ובשבועה ללכת בתורת האלהים אשר נתנה ביד
משה עבד האלהים ולשמור ולעשות את כל
מצות יהוה אדנינו ומשפטיו וחקיו: ואשר לא
נתן בנתינו לעמי הארץ ואת בנתיהם לא נקח
לבנינו: ועמי הארץ המביאים את המקחות
וכל שבר ביום השבת למכור לא נקח מהם
בשבת וביום קדש ונטש את השנה השביעית
ומשא כל יד: והעמדנו עלינו מצות לתת
עלינו שלישית השקל בשנה לעבדת בית
אלהינו: ללחם המערכת ומנחת התמיד ולעולת
התמיד השבתות החדשים למועדים ולקדשים
ולחטאות לכפר על ישראל וכל מלאכת בית
אלהינו: והגורלות הפלנו על קרבן העצים
הכהנים הלוים והעם להביא לבית אלהינו לבית
אבתינו לעתים מזמנים שנה בשנה לבער על
מזבח יהוה אלהינו ככתוב בתורה: ולהביא את
בכורי אדמתנו ובכורי כל פרי כל עץ שנה בשנה
לבית יהוה: ואת בכרות בנינו ובהמתנו ככתוב
בתורה ואת בכורי בקרינו וצאנינו להביא לבית
אלהינו לכהנים המשרתים בבית אלהינו: ואת
ראשית עריסתינו ותרומתינו ופרי כל עץ
תירוש ויצהר נביא לכהנים אל לשכות בית
אלהינו ומעשר אדמתנו ללוים והם הלוים
המעשרים בכל ערי עבדתנו: והיה הכהן בן
אהרן עם הלוים בעשר הלוים והלוים יעלו את
מעשר המעשר לבית אלהינו אל הלשכות לבית
האוצר: כי אל הלשכות יביאו בני ישראל ובני מ
הלוי את תרומת הדגן התירוש והיצהר ושם
כלי המקדש והכהנים המשרתים והשוערים
והמשררים ולא נעזב את בית אלהינו:
יא וישבו שרי העם בירושלם ושאר העם
הפילו גורלות להביא אחד מן העשרה לשבת
בירושלם עיר הקדש ותשע הידות בערים:
ויברכו העם לכל האנשים המתנדבים לשבת
בירושלם: ואלה ראשי המדינה אשר ישבו
בירושלם ובערי יהודה ישבו איש באחזתו
בעריהם ישראל הכהנים והלוים והנתינים
ובני עבדי שלמה: ובירושלם ישבו מבני

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהודה ומבני בנימן מבני יהודה עתיה בן עזיה
בן זכריה בן אמריה בן שפטיה בן מהללאל מבני
פרץ : ומעשיה בן ברוך בן כל חזה בן חזיה בן
עדיה בן יויריב בן זכריה בן השלני: כל בני פרץ
הישבים בירושלם ארבע מאות ששים ושמנה
אנשי חיל: ואלה בני בנימן סלא בן משלם
בן יועד בן פדיה בן קוליה בן מעשיה בן איתיאל
בן ישעיה : ואחריו גבי סלי תשע מאות
עשרים ושמנה : ויואל בן זכרי פקיד עליהם
ויהודה בן הסנואה על העיר משנה: מן הכהנים
ידעיה בן יויריב יכין : שריה בן חלקיה בן
משלם בן צדוק בן מריות בן אחיטוב נגד בית
האלהים : ואחיהם עשי המלאכה לבית שמנה
מאות עשרים ושנים ועדיה בן ירחם בן פלליה
בן אמצי בן זכריה בן פשחור בן מלכיה: ואחיו
ראשים לאבות מאתים ארבעים ושנים ועמשסי
בן עזראל בן אחזי בן משלמות בן אמר: ואחיהם
גברי חיל מאה עשרים ושמנה ופקיד עליהם
זבדיאל בן הגדולים : ומן הלוים שמעיה בן
חשוב בן עזריקם בן חשביה בן בוני : ושבתי
ויוזבד על המלאכה החיצנה לבית האלהים
מראשי הלוים : ומתניה בן מיכא בן זבדי בן
אסף ראש התחלה יהודה לתפלה ובקבקיה משנה
מאחיו ועבדא בן שמוע בן גלל בן ידיתון : כל
הלוים בעיר הקדש מאתים שמנים וארבעה:
והשוערים עקוב טלמון ואחיהם השמרים
בשערים מאה שבעים ושנים : ושאר ישראל
הכהנים הלוים בכל ערי יהודה איש בנחלתו :
והנתינים ישבים בעפל וציחא וגישפא על
הנתינים : ופקיד הלוים בירושלם עזי בן בני
בן חשביה בן מתניה בן מיכא מבני אסף
המשררים לנגד מלאכת בית האלהים: כי מצות
המלך עליהם ואמנה על המשררים דבר יום
ביומו : ופתחיה בן משיזבאל מבני זרח בן
יהודה ליד המלך לכל דבר לעם : ואל החצרים
בשדתם מבני יהודה ישבו בקרית הארבע
ובנתיה ובדיבן ובנתיה ויקבצאל וחצריה :
ובישוע ובמלדה ובבית פלט : ובחצר שועל
ובבאר שבע ובנתיה : ובצקלג ובמכנה
ובבנתיה : ובעין רמון ובצרעה ובירמות: זנח
עדלם וחצריהם לכיש ושדתיה עזקה ובנתיה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויחנו מבאר שבע עד גיא הנם : ובני בנימן
מגבע מכמש ועיא ובית אל ובנתיה : ענתות
נב ענניה : חצור רמה גתים : חדיד צבעים
נבלט : לד ואונו גי החרשים : ומן הלוים
מחלקות יהודה לבנימין :
יב ואלה הכהנים והלוים אשר עלו עם זרבבל בן
שאלתיאל וישוע שריה ירמיה עזרא : אמריה
מלוך חטוש : שכניה רחם מרמת : עדוא
גנתוי אביה : מימין מעדיה בלגה: שמעיה
ויויריב ידעיה : סלו עמוק חלקיה ידעיה אלה
ראשי הכהנים ואחיהם בימי ישוע : והלוים
ישוע בנוי קדמיאל שרביה יהודה מתניה על
הידות הוא ואחיו : ובקבקיה וענו אחיהם
לנגדם למשמרות : וישוע הוליד את יויקים
ויויקים הוליד את אלישיב ואלישיב הוליד את
יוידע : ויוידע הוליד את יונתן ויונתן הוליד
את ידוע : ובימי יויקים היו כהנים ראשי
האבות לשריה מריה לירמיה חנניה : לעזרא
משלם לאמריה יהוחנן : למלוכי יונתן לשבניה
יוסף: לחרם עדנא למריות חלקי: לעדיא זכריה
לגנתון משלם : לאביה זכרי למנימין למועדיה
פלטי : לבלגה שמוע לשמעיה יהונתן :
וליויריב מתני לידעיה עזי : לסלי קלי לעמוק
עבר : לחלקיה חשביה לידעיה נתנאל : הלוים
בימי אלישיב יוידע ויוחנן וידוע כתובים
ראשי אבות והכהנים על מלכות דריוש הפרסי :
בני לוי ראשי האבות כתובים על ספר דברי
הימים ועד ימי יוחנן בן אלישיב: וראשי הלוים
חשביה שרביה וישוע בן קדמיאל ואחיהם
לנגדם להלל להודות במצות דויד איש האלהים
משמר לעמת משמר: מתניה ובקבקיה עבדיה
משלם טלמון עקוב שמרים שוערים משמר
באספי השערים : אלה בימי יויקים בן ישוע
בן יוצדק ובימי נחמיה הפחה ועזרא הכהן
הסופר : ובחנכת חומת ירושלם בקשו את
הלוים מכל מקומתם להביאם לירושלם לעשת
חנכה ושמחה ובתודות ובשיר מצלתים נבלים
ובכנרות : ויאספו בני המשררים ומן הככר
סביבות ירושלם ומן חצרי נטפתי : ומבית
הגלגל ומשדות גבע ועזמות כי חצרים בנו להם
המשררים סביבות ירושלם : ויטהרו הכהנים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

והלוים ויטהרו את העם ואת השערים ואת
החומה: ואעלה את שרי יהודה מעל לחומה
ואעמידה שתי תודת גדולת ותהלכת לימין מעל
לחומה לשער האשפת: וילך אחריהם הושעיה
וחצי שרי יהודה: ועזריה עזרא ומשלם:
יהודה ובנימן ושמעיה וירמיה: ומבני
הכהנים בחצצרות זכריה בן יונתן בן שמעיה בן
מתניה בן מיכיה בן זכור בן אסף: ואחיו
שמעיה ועזראל מללי גללי מעי נתנאל ויהודה
חנני בכלי שיר דויד איש האלהים ועזרא הסופר
לפניהם: ועל שער העין ונגדם עלו על מעלות
עיר דויד במעלה לחומה מעל לבית דויד ועד
שער המים מזרח: והתודה השנית ההולכת
למואל ואני אחריה וחצי העם מעל להחומה מעל
למגדל התנורים ועד החומה הרחבה: ומעל
לשער אפרים ועל שער הישנה ועל שער הדגים
ומגדל חננאל ומגדל המאה ועד שער הצאן
ועמדו בשער המטרה: ותעמדנה שתי התודת
בבית האלהים ואני וחצי הסגנים עמי והכהנים
אליקים מעשיה מנימין מיכיה אליועני זכריה
חנניה בחצצרות: ומעשיה ושמעיה ואלעזר
ועזי ויהוחנן ומלכיה ועילם ועזר וישמיעו
המשררים ויזרחיה הפקיד: ויזבחו ביום ההוא
זבחים גדולים וישמחו כי האלהים שמחם
שמחה גדולה וגם הנשים והילדים שמחו
ותשמע שמחת ירושלם עד מרחוק: ויפקדו
ביום ההיא אנשים על הנשכות לאוצרות
לתרומות לראשית ולמעשרות לכנוס בהם לשדי
הערים מנאות התורה לכהנים וללוים כי שמחת
יהודה על הכהנים ועל הלוים העמדים: וישמרו
משמרת אלהיהם ומשמרת הטהרה והמשררים
והשערים כמצות דויד שלמה בנו: כי בימי
דויד ואסף מקדם ראש המשררים ושיר תהלה
והודות לאלהים: וכל ישראל בימי זרבבל
ובימי נחמיה נתנים מניות המשררים והשערים
דבר יום ביומו ומקדשים ללוים והלוים מקדשים
לבני אהרן:
יג ביום ההוא נקרא בספר משה באזני העם
ונמצא כתוב בו אשר לא יבוא עמוני ומואבי
בקהל האלהים עד עולם: כי לא קדמו את בני
ישראל בלחם ובמים וישכר עליו את בלעם
לקלל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לקללו ויהפך אלהינו את הקללה לברכה: ויהי
כשמעם את התורה ויבדילו כל ערב מישראל:
ולפני מזה אלישיב הכהן נתון בלשכת בית
אלהינו קרוב לטוביה: ויעש לו לשכה גדולה
ושם היו לפנים נתנים את המנחה הלבונה
והכלים ומעשר הדגן התירוש והיצהר מצות
הלוים והמשררים והשוערים ותרומת הכהנים:
ובכל זה לא הייתי בירושלם כי בשנת שלשים
ושתים לארתחשסתא מלך בבל באתי אל המלך
ולקץ ימים נשאלתי מן המלך: ואבוא לירושלם
ואבינה ברעה אשר עשה אלישיב לטוביה
לעשות לו לשכה בחצרי בית האלהים: וירע לי
מאד ואשליכה את כל כלי בית טוביה החוץ מן
הלשכה: ואמרה ויטהרו הלשכות ואשיבה שם
כלי בית האלהים את המנחה והלבונה: ואדעה
כי מניות הלוים לא נתנה ויברחו איש לשדהו
הלוים והמשררים עשי המלאכה: ואריבה את
הסגנים ואמרה מדוע נעזב בית האלהים ואקבצם
ואעמדם על עמדם: וכל יהודה הביאו מעשר
הדגן והתירוש והיצהר לאוצרות: ואוצרה על
אוצרות שלמיה הכהן וצדוק הסופר ופדיה מן
הלוים ועל ידם חנן בן זכור בן מתניה כי
נאמנים נחשבו ועליהם לחלק לאחיהם: זכרה לי
אלהי על זאת ואל תמח חסדי אשר עשיתי בבית
אלהי ובמשמריו: בימים ההמה ראיתי ביהודה
דרכים גתות בשבת ומביאים הערמות ועמסים
על החמרים ואף יין ענבים ותאנים וכל משא
ומביאים ירושלם ביום השבת ואעיד ביום מכרם
ציד: והצרים ישבו בה מביאים דאג וכל מכר
ומוכרים בשבת לבני יהודה ובירושלם: ואריבה
את חרי יהודה ואמרה להם מה הדבר הרע הזה
אשר אתם עשים ומחללים את יום השבת: הלוא
כה עשו אבתיכם ויבא אלהינו עלינו את כל
הרעה הזאת ועל העיר הזאת ואתם מוסיפים
חרון על ישראל לחלל את השבת: ויהי כאשר
צללו שערי ירושלם לפני השבת ואמרה ויסגרו
הדלתות ואמרה אשר לא יפתחום עד אחר
השבת ומנערי העמדתי על השערים לא יבוא
משא ביום השבת: וילינו הרכלים ומכרי כל
ממכר מחוץ לירושלם פעם ושתים: ואעידה
בהם ואמרה אליהם מדוע אתם לנים נגד החומה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אם תשנו יד אשלח בכם מן העת ההוא לא באו
בשבת: ואמרה ללוים אשר יהיו מטהרים
ובאים שמרים השערים לקדש את יום השבת
גם זאת זכרה לי אלהי וחוסה עלי כרב חסדך:
גם בימים ההם ראיתי את היהודים השיבו
נשים אשדודיות עמוניות מואביות: ובניהם
חצי מדבר אשדודית ואינם מכירים לדבר
יהודית וכלשון עם ועם: ואריב עמם ואקללם
ואכה מהם אנשים ואמרטם ואשביעם באלהים
אם תתנו בנתיכם לבניהם ואם תשאו מבנתיהם
לבניכם ולכם: הלוא על אלה חטא שלמה מלך
ישראל ובגוים הרבים לא היה מלך כמהו ואהוב
לאלהיו היה ויתנהו אלהים מלך על כל ישראל
גם אותו החטיאו הנשים הנכריות: ולכם
הנשמע לעשת את כל הרעה הגדולה הזאת
למעל באלהינו להשיב נשים נכריות: ומבני
יוידע בן אלישיב הכהן הגדול חתן לסנבלט
החרני ואבריחהו מעלי: זכרה להם אלהי על
גאלי הכהנה וברית הכהנה והלוים: וטהרתים
מכל נכר ואעמידה משמרות לכהנים וללוים
איש במלאכתו: ולקרבן העצים בעתים
מזמנות ולבכורים זכרה לי אלהי לטובה:

דברי הימים א

אדם שת אנוש: קינן מהללאל ירד:
חנוך מתושלח למך: נח שם
חם ויפת: בני יפת גמר ומגוג ומדי ויון ותובל
ומשך ותירס: ובני גמר אשכנז וריפת
ותוגרמה: ובני יון אלישה ותרשישה כתים
ודודנים: בני חם כוש ומצרים פוט וכנען:
ובני כוש סבא וחוילה וסבתא ורעמא וסבתכא
ובני רעמה שבא ודדן: וכוש ילד את נמרוד
הוא החל להיות גבור בארץ: ומצרים ילד את
לודיים ואת ענמים ואת להבים ואת נפתחים:
ואת פתרסים ואת כסלחים אשר יצאו משם
פלשתים ואת כפתרים: וכנען ילד את צידון
בכרו ואת חת: ואת היבוסי ואת האמרי ואת
הגרגשי: ואת החוי ואת הערקי ואת הסיני:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואת הארודי ואת הצמרי ואת החמתי : בני
שם עילם ואשור וארפכשד ולוד וארם ועוץ
וחול וגתר ומשך : וארפכשד ילד את שלח
ושלח ילד את עבר : ולעבר ילד שני בנים שם
האחד פלג כי בימיו נפלגה הארץ ושם אחיו
יקטן : ויקטן ילד את אלמודד ואת שלף ואת
חצרמות ואת ירח : ואת הדורם ואת אוזל ואת
דקלה : ואת עיבל ואת אבימאל ואת שבא :
ואת אופיר ואת חוילה ואת יובב כל אלה בני
יקטן : שם ארפכשד שלח : עבר פלג רעו :
שרוג נחור תרח : אברם הוא אברהם : בני
אברהם יצחק וישמעאל : אלה תולדתם בכור
ישמעאל נביות וקדר ואדבאל ומבשם : משמע
ודומה משא חדד ותימא : יטור נפיש וקדמה
אלה הם בני ישמעאל : ובני קטורה פילגש
אברהם ילדה את זמרן ויקשן ומדן ומדין
וישבק ושוח ובני יקשן שבא ודדן : ובני
מדין עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה כל
אלה בני קטורה : ויולד אברהם את יצחק בני
יצחק עשו וישראל : בני עשו אליפז רעואל
ויעוש ויעלם וקרח : בני אליפז תימן ואומר
צפי וגעתם קנז ותמנע ועמלק : בני רעואל
נחת זרח שמה ומזה : ובני שעיר לוטן ושובל
וצבעון וענה ודישון ואצר ודישן : ובני לוטן
חורי והומם ואחות לוטן תמנע : בני שובל
עלין ומנחת ועיבל שפי ואונם ובני צבעון איה
וענה : בני ענה דישון ובני דישון חמרן
ואשבן ויתרן וכרן : בני אצר בלהן וזעון יעקן :
בני דישן עוץ וארן : ואלה המלכים אשר מלכו
בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל בלע בן
בעור ושם עירו דנהבה : וימת בלע וימלך
תחתיו יובב בן זרח מבצרה : וימת יובב וימלך
תחתיו חושם מארץ התימני : וימת חושם
וימלך תחתיו הדד בן בדד המכה את מדין
בשדה מואב ושם עירו עוית : וימת הדד וימלך
תחתיו שמלה ממשרקה : וימת שמלה וימלך
תחתיו שאול מרחבות הנהר : וימת שאול
וימלך תחתיו בעל חנן בן עכבור : וימת בעל
חנן וימלך תחתיו הדד ושם עירו פעי ושם
אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב : וימת
הדד ויהיו אלופי אדום אלוף תמנע אלוף עליה
אלוף

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אלוף יתת: אלוף אהליבמה אלוף אלה אלוף
פינן: אלוף קנז אלוף תימן אלוף מבצר: אלוף
מגדיאל אלוף עירם אלה אלופי אדום:
ב אלה בני ישראל ראובן שמעון לוי ויהודה:
יששכר וזבלון: דן יוסף ובנימן נפתלי גד
ואשר: בני יהודה ער ואונן ושלה שלושה
נולד לו מבת שוע הכנענית ויהי ער בכור יהודה
רע בעיני יהוה וימיתהו: ותמר כלתו ילדה לו
את פרץ ואת זרח כל בני יהודה חמשה: בני
פרץ חצרון וחמול: ובני זרח זמרי ואיתן
והימן וכלכל ודרע כלם חמשה: ובני כרמי עכר
עוכר ישראל אשר מעל בחרם: ובני איתן
עזריה: ובני חצרון אשר נולד לו את ירחמאל
ואת רם ואת כלובי: ורם הוליד את עמינדב
ועמינדב הוליד את נחשון נשיא בני יהודה:
ונחשון הוליד את שלמא ושלמא הוליד את
בעז: ובעז הוליד את עובד ועובד הוליד את ישי:
ואישי הוליד את בכרו את אליאב ואבינדב השני
ושמעא השלישי: נתנאל הרביעי רדי
החמישי: אצם הששי דויד השבעי: ואחיתיהם
צרויה ואביגיל ובני צרויה אבשי ויואב ועשהאל
שלשה: ואביגיל ילדה את עמשא ואבי
עמשא יתר הישמעאלי: וכלב בן חצרון הוליד
את עזובה אשה ואת יריעות ואלה בניה ישר
ושובב וארדון: ותמת עזובה ויקח לו כלב את
אפרת ותלד לו את חור: וחור הוליד את אורי
ואורי הוליד את בצלאל: ואחר בא חצרון אל
בת מכיר אבי גלעד והוא לקחה והוא בן ששים
שנה ותלד לו את שגוב: ושגוב הוליד את
יאיר ויהי לו עשרים ושלוש ערים בארץ הגלעד:
ויקח גשור וארם את חות יאיר מאתם את קנת
ואת בנתיה ששים עיר כל אלה בני מכיר אבי
גלעד: ואחר מות חצרון בכלב אפרתה ואשת
חצרון אביה ותלד לו את אשחור אבי תקוע:
ויהיו בני ירחמאל בכור חצרון הבכור רם ובונה
וארן ואצם אחיה: ותהי אשה אחרת לירחמאל
ושמה עטרה היא אם אונם: ויהיו בני רם
בכור ירחמאל מעץ וימין ועקר: ויהיו בני אונם
שמי וידע ובני שמי נדב ואבישור: ושם
אשת אבישור אביהיל ותלד לו את אחבן ואת
מוליד: ובני נדב סלד ואפים וימת סלד לא
בנים:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בנים : ובני אפים ישעי ובני ישעי ששן ובני
ששן אחלי : ובני ידע אחי שמי יתר ויונתן
וימת יתר לא בנים : ובני יונתן פלת וזזא אלה
היו בני ירחמאל : ולא היה לששן בנים כי אם
בנות ולששן עבד מצרי ושמו ירחע : ויתן
ששן את בתו לירחע עבדו לאשה ותלד לו את
עתי : ועתי הליד את נתן ונתן הוליד את זבד :
וזבד הוליד את אפלל ואפלל הוליד את עובד :
ועובד הליד את יהוא ויהוא הליד את עזריה :
ועזריה הליד את חלץ וחלץ הליד את אלעשה :
ואלעשה הליד את ססמי וססמי הליד את שלום :
ושלום הוליד את יקמיה ויקמיה הליד את
אלישמע : ובני כלב אחי ירחמאל מישע בכרו
הוא אבי זיף ובני מרשה אבי חברון : ובני
חברון קרח ותפח ורקם ושמע : ושמע הליד
את רחם אבי ירקעם ורקם הוליד את שמי : ובן
שמי מעון ומעון אבי בית צור : ועיפה פילגש
כלב ילדה את חרן ואת מוצא ואת גזז וחרן הליד
את גזז : ובני יהדי רגם ויותם וגישן ופלט
ועיפה ושעף : פילגש כלב מעכה ילד שבר ואת
תרחנה : ותלד שעף אבי מדמנה את שוא אבי
מכבנה ואבי גבעא ובת כלב עכסא : אלה היו
בני כלב בן חור בכור אפרתה שובל אבי קרית
יערים : שלמא אבי בית לחם חרף אבי בית
גדר : ויהיו בנים לשובל אבי קרית יערים
הראה חצי המנחות : ומשפחות קרית יערים
היתרי והפותי והשמתי והמשרעי מאלה יצאו
הצרעתי והאשתאלי : בני שלמא בית לחם
ונטופתי עטרות בית יואב וחצי המנחתי
הצרעי : ומשפחות סופרים ישבו יעבץ תרעתים
שמעתים שוכתים המה הקינים הבאים מחמת
אבי בית רכב :
ואלה היו בני דויד אשר נולד לו בחברון
הבכור אמנן לאחינעם היזרעאלית שני דניאל
לאביגיל הכרמלית : השלשי לאבשלום בן
מעכה בת תלמי מלך גשור הרביעי אדניה בן
חגית : החמישי שפטיה לאביטל הששי
יתרעם לעגלה אשתו : ששה נולד לו בחברון
וימלך שם שבע שנים וששה חדשים ושלשים
ושלוש שנה מלך בירושלם : ואלה נולדו לו
בירושלם שמעא ושובב ונתן ושלמה ארבעה
לבת

לבת שוע בת עמיאל: ויבחר ואלישמע ואליפלט:
ונגה ונפג ויפיע: ואלישמע ואלידע ואליפלט
תשעה: כל בני רויד מלבד בני פילגשים
ותמר אחותם: ובן שלמה רחבעם אביה בנו
אסא בנו יהושפט בנו: יורם בנו אחזיהו בנו
יואש בנו: אמציהו בנו עזריה בנו יותם בנו:
אחז בנו חזקיהו בנו מנשה בנו: אמון בנו
יאשיהו בנו: ובני יאשיהו הבכור יוחנן השני
יהויקים השלישי צרקיהו הרביעי שלום: ובני
יהויקים יכניה בנו צדקיה בנו: ובני יכניה
אסר שאלתיאל בנו: ומלכירם ופדיה ושנאצר
יקמיה הושמע ונדביה: ובני פדיה זרבבל
ושמעי ובן זרבבל משלם וחנניה ושלמית
אחותם: וחשבה ואהל וברכיה וחסדיה יושב
חסד חמש: ובן חנניה פלטיה וישעיה בני
רפיה בני ארנן בני עבדיה בני שכניה: ובני
שכניה שמעיה ובני שמעיה חטוש ויגאל
ובריח ונעריה ושפט ששה: ובן נעריה
אליועיני וחזקיה ועזריקם שלשה: ובני
אליועיני הודיוהו ואלישיב ופליה ועקוב ויוחנן
ודליה וענני שבעה:

ד בני יהודה פרץ חצרון וכרמי וחור ושובל:
וראיה בן שובל הליד את יחת ויחת הליד את
אחומי ואת להד אלה משפחות הצרעתי: ואלה
אבי עיטם יזרעאל וישמא וידבש ושם אחתם
הצללפוני: ופנואל אבי גדר ועזר אבי חושה
אלה בני חור בכור אפרתה אבי בית לחם:
ולאשחור אבי תקוע היו שתי נשים הלאה
ונערה: ותלד לו נערה את אחזם ואת חפר
ואת תימני ואת האחשתרי אלה בני נערה: ובני
חלאה צרת יצהר ואתנן: וקוץ הוליד את ענוב
ואת הצבבה ומשפחת אחרחל בן הרם: ויהי
יעבץ נכבד מאחיו ואמו קראה שמו יעבץ לאמר
כי ילדתי בעצב: ויקרא יעבץ לאלהי ישראל
לאמר אם ברך תברכני והרבית את גבולי והיתה
ידך עמי ועשית מרעה לבלתי עצבי ויבא אלהים
את אשר שאל: וכלוב אחי שוחה הוליד את
מחיר הוא אבי אשתון: ואשתון הוליד את
בית רפא ואת פסח ואת תחנה אבי עיר נחש
אלה אנשי רכה: ובני קנז עתניאל ושריה
ובני עתניאל חתת: ומעונתי הוליד את

עפרה ושריה הוליד את יואב אבי גיא חרשים
כי חרשים היו׃ ובני כלב בן יפנה עירו אלה
ונעם ובני אלה וקנז׃ ובני יהללאל זיף וזיפה
תיריא ואשראל׃ ובן עזרה יתר ומרד ועפר
וילון ותהר את מרים ואת שמי ואת ישבח אבי
אשתמע׃ ואשתו היהדיה ילדה את ירד אבי
גדר ואת חבר אבי שוכו ואת יקותיאל אבי זנוח
ואלה בני בתיה בת פרעה אשר לקח מרד׃ ובני
אשת הודיה אחות נחם אבי קעילה הגרמי
ואשתמע המעכתי׃ ובני שימון אמנון ורנה
בן חנן ותולון ובני ישעי זוחת ובן זוחת׃ בני
שלה בן יהודה ער אבי לכה ולעדה אבי מרשה
ומשפחת בית עבדת הבץ לבית אשבע׃ ויוקים
ואנשי כזבא ויואש ושרף אשר בעלו למואב
וישבי לחם והדברים עתיקים׃ המה היוצרים
וישבי נטעים וגדרה עם המלך במלאכתו ישבו
שם׃ בני שמעון נמואל וימין יריב זרח שאול
שלם בנו מבשם בנו משמע בנו׃ ובני משמע
חמואל בנו זכור בנו שמעי בנו׃ ולשמעי
בנים ששה עשר ובנות שש ולאחיו אין
בנים רבים וכל משפחתם לא הרבו עד
בני יהודה׃ וישבו בבאר שבע ומולדה
וחצר שועל׃ ובבלהה ובעצם ובתולד
ובבתואל ובחרמה ובצקלג׃ ובבית מרכבות
ובחצר סוסים ובבית בראי ובשערים אלה עריהם
עד מלך דויד׃ וחצריהם עיטם ועין רמון ותכן
ועשן ערים חמש׃ וכל חצריהם אשר סביבות
הערים האלה עד בעל זאת מושבתם והתיחשם
להם׃ ומשובב וימלך ויושה בן אמציה׃ ויואל
ויהוא בן יושביה בן שריה בן עשיאל
ואליועיני ויעקבה וישוחיה ועשיה ועדיאל
וישימאל ובניה׃ וזיזא בן שפעי בן אלון
ידיה בן שמרי בן שמעיה׃ אלה הבאים
בשמות נשיאים במשפחותם ובית אבותיהם
פרצו לרוב׃ וילכו למבוא גדר עד למזרח הגיא
לבקש מרעה לצאנם׃ וימצאו מרעה שמן וטוב
והארץ רחבת ידים ושקטת ושלוה כי מן חם
הישבים שם לפנים׃ ויבאו אלה הכתובים
בשמות בימי יחזקיהו מלך יהודה ויכו את
אהליהם ואת המעינים אשר נמצאו שמה
ויחרימם עד היום הזה וישבו תחתיהם
מר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שעירה לצאנם שם׃ ומהם מן בני שמעון
הלכו להר שעיר אנשים חמש מאות ופלטיה
ונעריה ורפיה ועזיאל בני ישעי בראשם׃ ויכו
את שארית הפלטה לעמלק וישבו שם עד
היום הזה׃

ה
א ובני ראובן בכור ישראל כי הוא הבכור
ובחללו יצועי אביו נתנה בכרתו לבני יוסף בן
ישראל ולא להתיחש לבכרה׃ כי יהודה גבר
באחיו ולנגיד ממנו והבכרה ליוסף׃ בני ראובן
בכור ישראל חנוך ופלוא חצרון וכרמי׃ בני
ה יואל שמעיה בנו גוג בנו שמעי בנו׃ מיכה
בנו ראיה בנו בעל בנו׃ בארה בנו אשר הגלה
תלגת פלנאסר מלך אשר הוא נשיא לראובני׃
ואחיו למשפחתיו בהתיחש לתלדותם הראש
יעיאל וזכריהו׃ ובלע בן עזז בן שמע בן יואל
הוא יושב בערער ועד נבו ובעל מעון׃ ולמזרח
ישב עד לבוא מדברה למן הנהר פרת כי
י מקניהם רבו בארץ גלעד׃ ובימי שאול עשו
מלחמה עם ההגראים ויפלו בידם וישבו
באהליהם על כל פני מזרח לגלעד׃ ובני גד
לנגדם ישבו בארץ הבשן עד סלכה׃ יואל
הראש ושפם המשנה ויעני ושפט בבשן׃
ואחיהם לבית אבותיהם מיכאל ומשלם ושבע
ויורי ויעכן וזיע ועבר שבעה׃ אלה בני
אביחיל בן חורי בן ירוח בן גלעד בן מיכאל
טו בן ישישי בן יחדו בן בוז׃ אחי בן עבדיאל בן
גוני ראש לבית אבותם׃ וישבו בגלעד בבשן
ובבנתיה ובכל מגרשי שרון על תוצאותם׃
כלם התיחשו בימי יותם מלך יהודה ובימי
ירבעם מלך ישראל׃ בני ראובן וגדי וחצי
שבט מנשה מן בני חיל אנשים נשאי מגן
וחרב ודרכי קשת ולמודי מלחמה ארבעים
וארבעה אלף ושבע מאות וששים יצאי צבא׃
ויעשו מלחמה עם ההגריאים ויטור ונפיש
כ ונודב׃ ויעזרו עליהם וינתנו בידם ההגריאים
וכל שעמהם כי לאלהים זעקו במלחמה ונעתור
להם כי בטחו בו׃ וישבו מקניהם גמליהם
חמשים אלף וצאן מאתים וחמשים אלף
וחמורים אלפים ונפש אדם מאה אלף׃ כי
חללים רבים נפלו כי מהאלהים המלחמה וישבו
תחתיהם עד הגלה׃ ובני חצי שבט מנשה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ישבו בארץ מבשן עד בעל חרמון ושניר והר
חרמון המה רבו׃ ואלה ראשי בית אבותם
ועפר וישעי ואליאל ועזריאל וירמיה והודויה
ויחדיאל אנשים גבורי חיל אנשי שמות
ראשים לבית אבותם׃ וימעלו באלהי אבתיהם
ויזנו אחרי אלהי עמי הארץ אשר השמיד
אלהים מפניהם׃ ויער אלהי ישראל את רוח פול
מלך אשור ואת רוח תלגת פלנסר מלך אשור
ויגלם לראובני ולגדי ולחצי שבט מנשה ויביאם
לחלח וחבור והרא ונהר גוזן עד היום הזה׃
בני לוי גרשון קהת ומררי׃ ובני קהת עמרם
יצהר וחברון ועזיאל׃ ובני עמרם אהרן ומשה
ומרים ובני אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר׃
אלעזר הוליד את פינחס פינחס הליד את
אבישוע׃ ואבישוע הוליד את בקי ובקי הוליד
את עזי׃ ועזי הוליד את זרחיה וזרחיה הוליד
את מריות׃ מריות הוליד את אמריה ואמריה
הוליד את אחיטוב׃ ואחיטוב הוליד את צדוק
וצדוק הוליד את אחימעץ׃ ואחימעץ הוליד
את עזריה ועזריה הוליד את יוחנן׃ ויוחנן
הוליד את עזריה הוא אשר כהן בבית אשר
בנה שלמה בירושלם׃ ויולד עזריה את אמריה
ואמריה הוליד את אחיטוב׃ ואחיטוב הוליד
את צדוק וצדוק הוליד את שלום׃ ושלום
הוליד את חלקיה וחלקיה הוליד את עזריה׃
ועזריה הוליד את שריה ושריה הוליד את
יהוצדק׃ ויהוצדק הלך בהגלות יהוה את יהודה
וירושלם ביד נבכד נאצר׃

בני לוי גרשם קהת ומררי׃ ואלה שמות
בני גרשום לבני ושמעי׃ ובני קהת עמרם
ויצהר וחברון ועזיאל׃ בני מררי מחלי ומשי
ואלה משפחות הלוי לאבתיהם׃ לגרשום לבני
בנו יחת בנו זמה בנו׃ יואח בנו עדו בנו זרח
בנו יאתרי בנו׃ בני קהת עמינדב בנו קרח
בנו אסיר בנו׃ אלקנה בנו ואביסף בנו ואסיר
בני׃ תחת בנו אוריאל בנו עזיה בנו ושאול
בנו׃ ובני אלקנה עמשי ואחימות׃ אלקנה בנו
אלקנה צופי בנו ונחת בנו׃ אליאב בנו ירחם
בנו אלקנה בנו׃ ובני שמואל הבכר ושני
ואביה׃ בני מררי מחלי לבני בנו שמעי בנו
עזה בנו׃ שמעא בנו חגיה בנו עשיה בנו׃
ואלה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואלה אשר העמיד דויד על ידי שיר בית יהוה
ממנוח הארון : ויהיו משרתים לפני משכן
אהל מועד בשיר עד בנות שלמה את בית יהוה
בירושלם ויעמדו כמשפטם על עבודתם: ואלה
העמדים ובניהם מבני הקהתי הימן המשורר בן
יואל בן שמואל : בן אלקנה בן ירחם בן אליאל
בן תוח: בן ציף בן אלקנה בן מחת בן עמשי :
בן אלקנה בן יואל בן עזריה בן צפניה : בן
תחת בן אסיר בן אביסף בן קרח : בן יצהר
בן קהת בן לוי בן ישראל : ואחיו אסף העמד
על ימינו אסף בן ברכיהו בן שמעא: בן מיכאל
בן בעשיה בן מלכיה : בן אתני בן זרח בן
עדיה : בן איתן בן זמה בן שמעי : בן יחת
בן גרשם בן לוי : ובני מררי אחיהם על
השמאל איתן בן קישי בן עבדי בן מלוך : בן
חשביה בן אמציה בן חלקיה : בן אמצי בן
בני בן שמר : בן מחלי בן מושי בן מררי בן
לוי : ואחיהם הלוים נתונים לכל עבודת
משכן בית האלהים : ואהרן ובניו מקטירים
על מזבח העולה ועל מזבח הקטרת לכל מלאכת
קדש הקדשים ולכפר על ישראל ככל אשר צוה
משה עבד האלהים : ואלה בני אהרן אלעזר
בנו פינחס בנו אבישוע בנו: בקי בנו עזי
בנו זרחיה בנו: מריות בנו אמריה בנו אחיטוב
בנו: צדוק בנו אחימעץ בנו : ואלה מושבותם
לטירותם בגבולם לבני אהרן למשפחת הקהתי
כי להם היה הגורל: ויתנו להם את חברון בארץ
יהודה ואת מגרשיה סביבתיה : ואת שדה העיר
ואת חצריה נתנו לכלב בן יפנה : ולבני אהרן
נתנו את ערי המקלט את חברון ואת
לבנה ואת מגרשיה ואת יתר ואת אשתמע ואת
מגרשיה : ואת חילן ואת מגרשיה את דביר
ואת מגרשיה : ואת עשן ואת מגרשיה ואת
בית שמש ואת מגרשיה : וממטה בנימן את
גבע ואת מגרשיה ואת עלמת ואת מגרשיה ואת
ענתות ואת מגרשיה כל עריהם שלש עשרה
עיר במשפחותיהם : ולבני קהת הנותרים
ממשפחת המטה ממחצית מטה חצי מנשה
בגורל ערים עשר : ולבני גרשום למשפחותם
ממטה יששכר וממטה אשר וממטה נפתלי
וממטה מנשה בבשן ערים שלש עשרה : לבני

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מררי למשפחותם ממטה ראובן וממטה גד
וממטה זבלון בגורל ערים שתים עשרה: ויתנו
בני ישראל ללוים את הערים ואת מגרשיהם :
ויתנו בגורל ממטה בני יהודה וממטה בני נ
שמעון וממטה בני בנימן את הערים האלה
אשר יקראו אתהם בשמות: וממשפחות בני
קהת ויהי ערי גבולם ממטה אפרים : ויתנו
להם את ערי המקלט את שכם ואת מגרשיה
בהר אפרים ואת גזר ואת מגרשיה : ואת
יקמעם ואת מגרשיה ואת בית חורון ואת
מגרשיה : ואת אילון ואת מגרשיה ואת
גת רמון ואת מגרשיה: וממחצית מטה מנשה
את ענר ואת מגרשיה ואת בלעם ואת מגרשיה נ
למשפחת לבני קהת הנותרים : לבני גרשום
ממשפחת חצי מטה מנשה את גולן בבשן ואת
מגרשיה ואת עשתרות ואת מגרשיה : וממטה
יששכר את קדש ואת מגרשיה את דברת ואת
מגרשיה : ואת ראמות ואת מגרשיה ואת ענם
ואת מגרשיה : . וממטה אשר את משל ואת
מגרשיה ואת עבדון ואת מגרשיה : ואת חוקק ס
ואת מגרשיה ואת רחב ואת מגרשיה : וממטה
נפתלי את קדש בגליל ואת מגרשיה ואת חמון
ואת מגרשיה ואת קריתים ואת מגרשיה :
לבני מררי הנותרים ממטה זבלון את רמונו ואת
מגרשיה את תבור ואת מגרשיה: ומעבר לירדן
ירחו למזרח הירדן ממטה ראובן את בצר
במדבר ואת מגרשיה ואת יהצה ואת מגרשיה :
ואת קדמות ואת מגרשיה ואת מיפעת ואת
מגרשיה : וממטה גד את ראמות בגלעד ואת י
מגרשיה ואת מחנים ואת מגרשיה : ואת
חשבון ואת מגרשיה ואת יעזיר ואת מגרשיה:
ז ולבני יששכר תולע ו ואה ישיב ושמרון א
ארבעה : ובני תולע עזי ורפיה ויריאל ויחמי
ויבשם ושמואל ראשים לבית אבותם לתולע
גבורי חיל לתלדותם מספרם בימי דויד עשרים
ושנים אלף ושש מאות : ובני עזי יזרחיה
ובני יזרחיה מיכאל ועבדיה ויואל ישיה חמשה
ראשים כלם: ועליהם לתלדותם לבית אבותם
גדודי צבא מלחמה שלשים וששה אלף כי
הרבו נשים ובנים : ואחיהם לכל משפחות ז
יששכר גבורי חילים שמונים ושבעה אלף

ההיתחשם

התיחשם לכל: בנימן בלע ובכר וידיעאל
שלשה: ובני בלע אצבון ועזי ועזיאל וירימות
ועירי חמשה ראשי בית אבות גבורי חילים
והתיחשם עשרים ושנים אלף ושלשים
וארבעה: ובני בכר זמירה ויועש ואליעזר
ואליועיני ועמרי וירימות ואביה וענתות ועלמת
כל אלה בני בכר: והתיחשם לתלדותם ראשי
בית אבותם גבורי חיל עשרים אלף ומאתים:
ובני ידיעאל בלהן ובני בלהן יעיש ובנימן
ואהוד וכנענה וזיתן ותרשיש ואחישחר: כל
אלה בני ידיעאל לראשי האבות גבורי חילים
שבעה עשר אלף ומאתים יצאי צבא למלחמה:
ושפם וחפם בני עיר חשם בני אחר: בני נפתלי
יחציאל וגוני ויצר ושלום בני בלהה: בני
מנשה אשריאל אשר ילדה פילגשו הארמיה
ילדה את מכיר אבי גלעד: ומכיר לקח אשה
לחפים ולשפים ושם אחתו מעכה ושם השני
צלפחד ותהינה לצלפחד בנות: ותלד מעכה אשת
מכיר בן ותקרא שמו פרש ושם אחיו שרש ובניו
אולם ורקם: ובני אולם בדן אלה בני גלעד
בן מכיר בן מנשה: ואחתו המלכת ילדה את
אישהוד ואת אביעזר ואת מחלה: ויהיו בני
שמידע אחין ושכם ולקחי ואניעם: ובני
אפרים שותלח וברד בנו ותחת בנו ואלעדה
בנו ותחת בנו: וזבד בנו ושותלח בנו ועזר
ואלעד והרגום אנשי גת הנולדים בארץ כי ירדו
ל חת את מקניהם: ויתאבל אפרים אביהם
ימים רבים ויבאו אחיו לנחמו: ויבא אל
אשתו ותהר ותלד בן ויקרא את שמו בריעה
כי ברעה היתה בביתו: ובתו שארה ותבן את
בית חורון התחתון ואת העליון ואת אזן שארה:
ורפח בנו ורשף ותלח בנו ותחן בנו: לעדן
בנו עמיהוד בנו אלישמע בנו: נון בנו יהושע
בנו: ואחזתם ומשבותם בית אל ובנתיה
ולמזרח נערן ולמערב גזר ובנתיה ושכם
ובנתיה עד עזה ובנתיה: ועל ידי בני מנשה
בית שאן ובנתיה תענך ובנתיה מגדו ובנותיה
דור ובנותיה באלה ישבו בני יוסף בן ישראל:
ל בני אשר ימנה וישוה וישוי ובריעה ושרח
אחותם: ובני בריעה חבר ומלכיאל הוא אבי
ברזות: וחבר הוליד את יפלט ואת שומר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ואת חותם ואת שועא אחותם : ובני יפלט
פסך ובמהל ועשות אלה בני יפלט : ובני שמר
אחי ורוהגה יחבה וארם : ובן הלם אחיו
צופח וימנע ושלש ועמל : בני צופח סוח
וחרנפר ושועל וברי וימרה : בצר והוד ושמא
ושלשה ויתרן ובארא : ובני יתר יפנה ופספה
וארא : ובני עלא ארח וחניאל ורציא : כל אלה מ
בני אשר ראשי בית האבות ברורים גבורי
חיילים ראשי הנשיאים והתיחשם בצבא
במלחמה מספרם אנשים עשרים וששה אלף :

ח ובנימן הוליד את בלע בכרו אשבל השני א
ואחרח השלישי : נוחה הרביעי ורפא
החמישי : ויהיו בנים לבלע אדר וגרא ואביהוד :
ואבישוע ונעמן ואחוח : וגרא ושפופן וחורם : ה
ואלה בני אחוד אלה הם ראשי אבות ליושבי
גבע ויגלום אל מנחת : ונעמן ואחיה וגרא
הוא הגלם והוליד את עזא ואת אחיחד :
ושחרים הוליד בשדה מואב מן שלחו אתם
חושים ואת בערא נשיו : ויולד מן חדש
אשתו את יובב ואת צביא ואת מישא ואת מלכם :
ואת יעוץ ואת שכיה ואת מרמה אלה בניו י
ראשי אבות : ומחשים הוליד את אביטוב ואת
אלפעל : ובני אלפעל עבר ומשעם ושמד הוא
בנה את אונו ואת לד ובנתיה : ובריעה ושמע
המה ראשי האבות ליושבי אילון המה הבריחו
את יושבי גת : ואחיו ששק וירמות : וזבדיה טו
וערד ועדר : ומיכאל וישפה ויוחא בני בריעה :
וזבדיה ומשלם וחזקי וחבר : וישמרי ויזליאה
ויובב בני אלפעל : ויקים וזכרי וזבדי : ואליעיני כ
וצלתי ואליאל : ועדיה ובראיה ושמרת בני
שמעי : וישפן ועבר ואליאל : ועבדון וזכרי
וחנן : וחנניה ועילם וענתתיה : ויפדיה כה
ופניאל בני ששק : ושמשרי ושחריה ועתליה :
ויערשיה ואליה וזכרי בני ירחם : אלה ראשי
אבות לתלדותם ראשים אלה ישבו בירושלם :
ובגבעון ישבו אבי גבעון ושם אשתו מעכה :
ובנו הבכור עבדון וצור וקיש ובעל ונדב : ל
וגדור ואחיו וזכר : ומקלות הוליד את שמאה
ואף המה נגד אחיהם ישבו בירושלם עם
אחיהם : ונר הוליד את קיש וקיש הוליד את
שאול ושאול הוליד את יהונתן ואת מלכי שוע
ואת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וארת אבינדב ואת אשבעל : ובן יהונתן מריב
בעל ומריב בעל הוליד ארת מיכה : ובני מיכה
פיתון ומלך ותארע ואחז : ואחז הוליד ארת
יהועדה ויהועדה הוליד את עלמרת ואת עזמות
וארת זמרי וזמרי הוליד ארת מוצא : ומוצא
הוליד את בנעה רפה בנו אלעשה בנו אצל בנו :
ולאצל ששה בנים ואלה שמותם עזריקם בכרו
וישמעאל ושעריה ועבדיה וחנן כל אלה בני
אצל : ובני עשק אחיו אולם בכורו יעוש
השני ואליפלט השלישי : ויהיו בני אולם
אנשים גבורי חיל דרכי קשת ומרבים בנים ובני
בנים מאה וחמשים כל אלה מבני בנימן :

וכל ישראל התיחשו והנם כתובים על ספר ט
מלכי ישראל ויהודה הגלו לבבל במעלם :
והיושבים הראשנים אשר באחזתם בעריהם
ישראל הכהנים הלוים והנתינים : ובירושלם ישבו
מן בני יהודה ומן בני בנימן ומן בני אפרים
ומנשה : עותי בן עמיהוד בן עמרי בן אמרי
בן בני מן בני פרץ בן יהודה : ומן השילני
עשיה הבכור ובניו : ומן בני זרח יעואל
ואחיהם שש מאות ותשעים : ומן בני בנימן
סלוא בן משלם בן הודויה בן הסנאה : ויבניה
בן ירחם ואלה בן עזי בן מכרי ומשלם בן
שפטיה בן רעואל בן יבניה : ואחיהם לתלדותם
תשע מאות וחמשים וששה כל אלה אנשים
ראשי אבות לבית אבתיהם : ומן הכהנים
ידעיה ויהויריב ויכין : ועזריה בן חלקיה בן
משלם בן צדוק בן מריות בן אחיטוב נגד בית
האלהים : ועדיה בן ירחם בן פשחור
בן מלכיה ומעשי בן עדיאל בן יחזרה בן
משלם בן משלמית בן אמר : ואחיהם ראשים
לבית אבותם אלף ושבע מאות וששים גבורי
חיל מלאכת עבודת בית האלהים : ומן הלוים
שמעיה בן חשוב בן עזריקם בן חשביה מן
בני מררי : ובקבקר חרש וגלל ומתניה בן
מיכא בן זכרי בן אסף : ועבדיה בן שמעיה
בן גלל בן ידותון וברכיה בן אסא בן אלקנה
היושב בחצרי נטופתי : והשערים שלום
ועקוב וטלמון ואחימן ואחיהם שלום הראש :
ועד הנה בשער המלך מזרחה המה השערים
למחנות בני לוי : ושלום בן קורא בן אביסף

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בן קרח ואחיו לבית אביו הקרחים על מלאכת
העבדה שמרי הספים לאהל ואבתיהם על
מחנה יהוה שמרי המבוא: ופינחס בן אלעזר כ
נגיד היה עליהם לפנים יהוה עמו: זכריה
בן משלמיה שער פתח לאהל מועד: כלם
הברורים לשערים בספים מאתים ושנים
עשר המה בחצריהם התיחשם המה יסד דויד
ושמואל הראה באמונתם: והם ובניהם על
השערים לבית יהוה לבית האהל למשמרות:
לארבע רוחות יהיו השערים מזרח ימה צפונה
ונגבה: ואחיהם בחצריהם לבוא לשבעת הימים ה
מעת אל עת עם אלה: כי באמונה המה
ארבעת גברי השערים הם הלוים והיו על
הלשכות ועל האוצרות בית האלהים: וסביבות
בית האלהים ילינו כי עליהם משמרת והם
על המפתח ולבקר לבקר: ומהם על כלי
העבדה כי במספר יביאום ובמספר יוציאום:
ומהם ממנים על הכלים ועל כל כלי הקדש
ועל הסלת והיין והשמן והלבונה והבשמים:
ומן בני הכהנים רקחי המרקחת לבשמים: ל
ומתתיה מן הלוים הוא הבכור לשלם הקרחי
באמונה על מעשה החבתים: ומן בני הקהתי
מן אחיהם על לחם המערכת להכין שבת שבת:
ואלה המשררים ראשי אבות ללוים בלשכת
פטירים כי יומם ולילה עליהם במלאכה: אלה
ראשי האבות ללוים לתלדותם ראשים אלה
ישבו בירושלם: ובגבעון ישבו אבי גבעון ה
יעואל ושם אשתו מעכה: ובנו הבכור עבדון
וצור וקיש ובעל ונר ונדב: וגדור ואחיו
וזכריה ומקלות: ומקלות הוליד את שמאם ואף
הם נגד אחיהם ישבו בירושלם עם אחיהם:
ונר הוליד את קיש וקיש הוליד את שאול
ושאול הוליד את יהונתן ואת מלכי שוע ואת
אבינדב ואת אשבעל: ובן יהונתן מריב בעל מ
ומרי בעל הוליד את מיכה: ובני מיכה פיתון
ומלך ותחרע: ואחז הוליד את יערה ויערה
הוליד את עלמת ואת עזמות ואת זמרי וזמרי
הוליד את מוצא: ומוצא הוליד את בנעא
ורפיה בנו אלעשה בנו אצל בנו: ולאצל ששה
בנים ואלה שמותם עזריקם בכרו וישמעאל
ושעריה ועבדיה וחנן אלה בני אצל:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יוד ופלשתים נלחמו בישראל וינס איש ישראל
מפני פלשתים ויפלו חללים בהר גלבע: וידבקו
פלשתים אחרי שאול ואחרי בניו ויכו פלשתים
את יונתן ואת אבינדב ואת מלכי שוע בני
שאול: ותכבד המלחמה על שאול וימצאהו
המורים בקשת ויחל מן היורים: ויאמר שאול
אל נשא כליו שלף חרבך ודקרני בה פן יבאו
הערלים האלה והתעללו בי ולא אבה נשא
כליו כי ירא מאד ויקח שאול את החרב ויפל
עליה: וירא נשא כליו כי מת שאול ויפל גם
הוא על החרב וימת: וימת שאול ושלשת
בניו וכל ביתו יחדו מתו: ויראו כל איש ישראל
אשר בעמק כי נסו וכי מתו שאול ובניו ויעזבו
עריהם וינסו ויבאו פלשתים וישבו בהם:
ויהי ממחרת ויבאו פלשתים לפשט את החללים
וימצאו את שאול ואת בניו נפלים בהר גלבע:
ויפשיטהו וישאו את ראשו ואת כליו וישלחו
בארץ פלשתים סביב לבשר את עצביהם ואת
העם: וישימו את כליו בית אלהיהם ואת
גלגלתו תקעו בית דגון: וישמעו כל יבש גלעד
את כל אשר עשו פלשתים לשאול: ויקומו
כל איש חיל וישאו את גופת שאול ואת גופת
בניו ויביאום יבישה ויקברו את עצמותיהם
תחת האלה ביבש ויצומו שבעת ימים: וימת
שאול במעלו אשר מעל ביהוה על דבר יהוה
אשר לא שמר וגם לשאול באוב לדרוש: ולא
דרש ביהוה וימיתהו ויסב את המלוכה לדויד
בן ישי:

יא ויקבצו כל ישראל אל דויד חברונה לאמר
הנה עצמך ובשרך אנחנו: גם תמול גם
שלשום גם בהיות שאול מלך אתה המוציא
והמביא את ישראל ויאמר יהוה אלהיך לך אתה
תרעה את עמי את ישראל ואתה תהיה נגיד על
עמי ישראל: ויבאו כל זקני ישראל אל המלך
חברונה ויכרת להם דויד ברית בחברון לפני
יהוה וימשחו את דויד למלך על ישראל כדבר
יהוה ביד שמואל: וילך דויד וכל ישראל
ירושלם היא יבוס ושם היבוסי ישבי הארץ:
ויאמרו ישבי יבוס לדויד לא תבוא הנה וילכד
דויד את מצדת ציון היא עיר דויד: ויאמר
דויד כל מכה יבוסי בראשונה יהיה לראש ולשר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויעל בראשונה יואב בן צרויה ויהי לראש ׃
וישב דויד במצד על כן קראו לו עיר דויד ׃
ויבן העיר מסביב מן המלוא ועד הסביב ויואב
יחיה את שאר העיר ׃ וילך דויד הלוך וגדול
ויהוה צבאות עמו ׃ ואלה ראשי הגבורים אשר
לדויד המתחזקים עמו במלכותו עם כל ישראל
להמליכו כדבר יהוה על ישראל ׃ ואלה מספר
הגבורים אשר לדויד ישבעם בן חכמוני ראש
השלושים הוא עורר את חניתו על שלש מאות
חלל בפעם אחת ׃ ואחריו אלעזר בן דודו
האחוחי הוא בשלושה הגברים ׃ הוא היה עם
דויד בפס דמים והפלשתים נאספו שם למלחמה
ותהי חלקת השדה מלאה שעורים והעם נסו
מפני פלשתים ׃ ויתיצבו בתוך החלקה ויצילוה
ויכו את פלשתים ויושע יהוה תשועה גדולה ׃
וירדו שלושה מן השלושים ראש על הצר אל
דויד אל מערת עדלם ומחנה פלשתים חנה
בעמק רפאים ׃ ודויד אז במצודה ונציב
פלשתים אז בבית לחם ׃ ויתאו דויד ויאמר
מי ישקני מים מבור בית לחם אשר בשער ׃
ויבקעו השלשה במחנה פלשתים וישאבו מים
מבור בית לחם אשר בשער וישאו ויבאו אל
דויד ולא אבה דויד לשתותם וינסך אתם ליהוה ׃
ויאמר חלילה לי מאלהי מעשות זאת הדם
האנשים האלה אשתה בנפשותם כי בנפשותם
הביאום ולא אבה לשתותם אלה עשו שלשת
הגבורים ׃ ואבשי אחי יואב הוא היה ראש
השלושה והוא עורר את חניתו על שלש מאות
חלל ולא שם בשלשה ׃ מן השלושה בשנים
נכבד ויהי להם לשר ועד השלשה לא בא ׃
בניה בן יהוידע בן איש חיל רב פעלים מן
קבצאל הוא הכה את שני אריאל מואב והוא
ירד והכה את הארי בתוך הבור ביום השלג ׃
והוא הכה את האיש המצרי איש מדה חמש
באמה וביד המצרי חנית כמנור ארגים וירד
אליו בשבט ויגזל את החנית מיד המצרי
ויהרגהו בחניתו ׃ אלה עשה בניהו בן יהוידע
ולו שם בשלושה הגברים ׃ מן השלושים
הנו נכבד הוא ואל השלושה לא בא וישימהו
דויד על משמעתו ׃ וגבורי החילים עשהאל
אחי יואב אלחנן בן דודו מבית לחם ׃ שמות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ההרורי חלץ הפלוני : עירא בן עקש התקועי
אביעזר הענתותי : סבכי החשתי עילי
האחוחי : מהרי הנטופתי חלד בן בענה
הנטופתי : איתי בן ריבי מגבעת בני בנימן
בניה הפרעתוני : חורי מנחלי געש אביאל
הערבתי : עזמות הבחרומי אליחבא השעלבני :
בני השם הגזוני יונתן בן שגה ההררי : אחיאם
בן שכר ההררי אליפל בן אור : חפר המכרתי
אחיה הפלני : חצרו הכרמלי נערי בן אזבי :
יואל אחי נתן מבחר בן הגרי : צלק העמוני
נחרי הברתי נשא כלי יואב בן צרויה : עירא
היתרי גרב היתרי : אוריה החתי זבד בן אחלי :
עדינא בן שיזא הראובני ראש לראובני ועליו
שלשים : חנן בן מעכה ויושפט המתני : עזיא
העשתרתי שמע ויעואל בני חותם הערערי :
ידיעאל בן שמרי ויוחא אחיו התיצי : אליאל
המחוים ויריבי ויושויה בני אלנעם ויתמה
המואבי : אליאל ועובד ויעשיאל המצביה :
יב ואלה הבאים אל דויד לציקלג עוד עצור
מפני שאול בן קיש והמה בגבורים עזרי
המלחמה : נשקי קשת מימינים ומשמאלים
באבנים ובחצים בקשת מאחי שאול מבנימן :
הראש אחיעזר ויואש בני השמעה הגבעתי
ויזואל ופלט בני עזמות וברכה ויהוא הענתתי :
וישמעיה הגבעוני גבור בשלשים ועל השלשים
וירמיה ויחזיאל ויוחנן ויוזבד הגדרתי : אלעוזי
וירימות ובעליה ושמריהו ושפטיהו החרופי :
אלקנה וישיהו ועזראל ויועזר וישבעם הקרחים :
ויועאלה וזבדיה בני ירחם מן הגדור : ומן
הגדי נבדלו אל דויד למצד מדברה גברי החיל
אנשי צבא למלחמה ערכי צנה ומגן ופני אריה
פניהם וכצבאים על ההרים למהר : עזר הראש
עבדיה השני אליאב השלישי : משמנה
הרביעי ירמיה החמשי : עתי הששי אליאל
השבעי : יוחנן השמיני אלזבד התשיעי :
ירמיהו העשירי מכבני עשתי עשר : אלה מבני
גד ראשי הצבא אחד למאה הקטן והגדול לאלף :
אלה הם אשר עברו את הירדן בחדש הראשון
והוא ממלא על כל גדיתיו ויבריחו את כל
העמקים למזרח ולמערב : ויבאו מן בני בנימן
ויהודה עד למצד לדויד : ויצא דויד לפניהם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויען ויאמר להם אם לשלום באתם אלי לעזרני
יהיה לי עליכם לבב ליחד ואם לרמותני לצרי
בלא חמס בכפי ירא אלהי אבותינו ויוכח:
ורוח לבשה את עמשי ראש השלושים לך
דויד ועמך בן ישי שלום שלום לך ושלום לעזרך
כי עזרך אלהיך ויקבלם דויד ויתנם בראשי
הגדוד: וממנשה נפלו על דויד בבאו עם
פלשתים על שאול למלחמה ולא עזרם כ
בעצה שלחהו סרני פלשתים לאמר בראשינ
יפול אל אדניו שאול: בלכתו אל ציקלג נפל
עליו ממנשה עדנה ויוזבד וידיעאל ומיכא
ויוזבד ואליהוא וצלתי ראשי האלפים אש
למנשה: והמה עזרו עם דויד על הגדוד כ
גבורי חיל כלם ויהיו שרים בצבא: כי לעת
יום ביום יבאו על דויד לעזרו עד למחנה גדו
כמחנה אלהים: ואלה מספרי ראשי החלו
לצבא באו על דויד חברונה להסב מלכות שאו
אליו כפי יהוה: בני יהודה נשאי צנה ורמ
ששת אלפים ושמנה מאות חלוצי צבא: מ
בני שמעון גבורי חיל לצבא שבעת אלפים
ומאה: מן בני הלוי ארבעת אלפים וש
מאות: ויהוידע הנגיד לאהרן ועמו שלשת
אלפים ושבע מאות: וצדוק נער גבור חי
ובית אביו שרים עשרים ושנים: ומן בנ
בנימן אחי שאול שלשת אלפים ועד הנ
מרביתם שמרים משמרת בית שאול: ומן בנ
אפרים עשרים אלף ושמונה מאות גבורי ח
אנשי שמות לבית אבותם: ומחצי מט
מנשה שמונה עשר אלף אשר נקבו בשמ
לבוא להמליך את דויד: ומבני יששכר יוד
בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל ראשי
מאתים וכל אחיהם על פיהם: מזבולן יוצ
צבא ערכי מלחמה בכל כלי מלחמה חמשי
אלף ולעדר בלא לב ולב: ומנפתלי שרים א
ועמהם בצנה וחנית שלשים ושבעה אלף: ו
הדני ערכי מלחמה עשרים ושמנה אלף וש
מאות: ומאשר יוצאי צבא לערך מלח
ארבעים אלף: ומעבר לירדן מן הראובני וה
וחצי שבט מנשה בכל כלי צבא מלחמה מא
ועשרים אלף: כל אלה אנשי מלחמה ע
מערכה בלבב שלם באו חברונה להמליך
דו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

דויד על כל ישראל וגם כל שרית ישראל לב
אחד להמליך את דויד : ויהיו שם עם דויד
ימים שלושה אכלים ושותים כי הכינו להם
אחיהם: וגם הקרובים אליהם עד יששכר וזבלון
ונפתלי מביאים לחם בחמורים ובגמלים
ובפרדים ובבקר מאכל קמח דבלים וצמקים
ויין ושמן ובקר וצאן לרב כי שמחה בישראל:

יג ויועץ דויד עם שרי האלפים והמאות לכל
נגיד : ויאמר דויד לכל קהל ישראל אם עליכם
טוב ומן יהוה אלהינו נפרצה נשלחה על אחינו
הנשארים בכל ארצות ישראל ועמהם הכהנים
והלוים בערי מגרשיהם ויקבצו אלינו : ונסבה
את ארון אלהינו אלינו כי לא דרשנהו בימי
שאול : ויאמרו כל הקהל לעשות כן כי ישר
הדבר בעיני כל העם : ויקהל דויד את כל
ישראל מן שיחור מצרים ועד לבוא חמת להביא
את ארון האלהים מקרית יערים: ויעל דויד וכל
ישראל בעלתה אל קרית יערים אשר ליהודה
להעלות משם את ארון האלהים יהוה יושב
הכרבים אשר נקרא שם : וירכיבו את ארון
האלהים על עגלה חדשה מבית אבינדב ועזא
ואחיו נהגים בעגלה : ודויד וכל ישראל
משחקים לפני האלהים בכל עז ובשירים
ובכנרות ובנבלים ובתפים ובמצלתים
ובחצצרות : ויבאו עד גרן כידן וישלח עזא
את ידו לאחז את הארון כי שמטו הבקר : ויחר
אף יהוה בעזא ויכהו על אשר שלח ידו על
הארון וימת שם לפני אלהים : ויחר לדויד כי
פרץ יהוה פרץ בעזא ויקרא למקום ההוא פרץ
עזא עד היום הזה : ויירא דויד את האלהים
ביום ההוא לאמר היך אביא אלי את ארון
האלהים : ולא הסיר דויד את הארון אליו אל
עיר דויד ויטהו אל בית עבד אדם הגתי : וישב
ארון האלהים עם בית עבד אדם בביתו שלשה
חדשים ויברך יהוה את בית עבד אדם ואת
כל אשר לו :

יד וישלח חירם מלך צר מלאכים אל דויד ועצי
ארזים וחרשי קיר וחרשי עצים לבנות לו בית:
וידע דויד כי הכינו יהוה למלך על ישראל כי
נשאת למעלה מלכותו בעבור עמו ישראל:
ויקח דויד עוד נשים בירושלם ויולד דויד עוד

בנים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בנים ובנות : ואלה שמות הילודים אשר היו לו
בירושלם שמוע ושובב נתן ושלמה : ויבחר
ואלישוע ואלפלט : ונגה ונפג ויפיע : ואלישמע
ובעלידע ואליפלט : וישמעו פלשתים כי נמשח
דויד למלך על כל ישראל ויעלו כל פלשתים לבקש
את דויד וישמע דויד ויצא לפניהם : ופלשתים
באו ויפשטו בעמק רפאים : וישאל דויד
באלהים לאמר האעלה על פלשתים ונתתם בידי
ויאמר לו יהוה עלה ונתתים בידך : ויעלו
בבעל פרצים ויכם שם דויד ויאמר דויד פרץ
האלהים את אויבי בידי כפרץ מים על כן
קראו שם המקום ההוא בעל פרצים : ויעזבו
שם את אלהיהם ויאמר דויד וישרפו באש :
ויסיפו עוד פלשתים ויפשטו בעמק : וישאל
עוד דויד באלהים ויאמר לו האלהים לא תעלה
אחריהם הסב מעליהם ובאת להם ממול
הבכאים : ויהי כשמעך את קול הצעדה בראשי
הבכאים אז תצא במלחמה כי יצא האלהים
לפניך להכות את מחנה פלשתים : ויעש דויד
כאשר צוהו האלהים ויכו את מחנה פלשתים
מגבעון ועד גזרה : ויצא שם דויד בכל
הארצות ויהוה נתן את פחדו על כל הגוים :
טו ויעש לו בתים בעיר דויד ויכן מקום לארון
האלהים ויט לו אהל : אז אמר דויד לא לשאת
את ארון האלהים כי אם הלוים כי בם בחר
יהוה לשאת את ארון האלהים ולשרתו עד עולם
ויקהל דויד את כל ישראל אל ירושלם להעלות
את ארון יהוה אל מקומו אשר הכין לו : ויאסף
דויד את בני אהרן ואת הלוים : לבני קהת
אוריאל השר ואחיו מאה ועשרים : לבני מררי
עשיה השר ואחיו מאתים ועשרים : לבני
גרשם יואל השר ואחיו מאה ושלשים : לבני
אליצפן שמעיה השר ואחיו מאתים : לבני
חברון אליאל השר ואחיו שמונים : לבני עזיאל
עמינדב השר ואחיו מאה ושנים עשר : ויקרא
דויד לצדוק ולאביתר הכהנים וללוים לאוריאל
עשיה ויואל שמעיה ואליאל ועמינדב : ויאמר
להם אתם ראשי האבות ללוים התקדשו אתם
ואחיכם והעליתם את ארון יהוה אלהי ישראל
אל הכינותי לו : כי למבראשונה לא אתם
פרץ יהוה אלהינו בנו כי לא דרשנהו כמשפט :
ויתקדשו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויתקדשו הכהנים והלוים להעלות את ארון
י יהוה אלהי ישראל : וישאו בני הלוים את
ארון האלהים כאשר צוה משה כדבר יהוה
בכתפם במטות עליהם : ויאמר דויד לשרי
הלוים להעמיד את אחיהם המשררים בכלי שיר
נבלים וכנרות ומצלתים משמיעים להרים בקול
לשמחה: ויעמידו הלוים את הימן בן יואל ומן
אחיו אסף בן ברכיהו ומן בני מררי אחיהם
איתן בן קושיהו : ועמהם אחיהם המשנים
זכריהו בן ויעזיאל ושמירמות ויחיאל ועניאליאב
ובניהו ומעשיהו ומתתיהו ואליפלהו ומקניהו
ועבד אדם ויעיאל השוערים : והמשררים
הימן אסף ואיתן במצלתים נחשת להשמיע :
כ וזכריה ועזיאל ושמירמות ויחיאל ועני ואליאב
ומעשיהו ובניהו בנבלים על עלמות : ומתתיהו
ואליפלהו ומקניהו ועבד אדם ויעיאל ועזזיהו
בכנרות על השמינית לנצח : וכנניהו שר
הלוים במשא יסר במשא כי מבין הוא :
וברכיה ואלקנה שערים לארון : ושבניהו
ויושפט ונתנאל ועמשי וזכריהו ובניהו ואליעזר
הכהנים מחצצרים בחצצרות לפני ארון האלהים
ה ועבד אדם ויחיה שערים לארון : ויהי דויד
וזקני ישראל ושרי האלפים ההלכים להעלות את
ארון ברית יהוה מן בית עבד אדם בשמחה :
ויהי בעזר האלהים את הלוים נשאי ארון
ברית יהוה ויזבחו שבעה פרים ושבעה אילים :
ודויד מכרבל במעיל בוץ וכל הלוים הנשאים
את הארון והמשררים וכנניה השר המשא
המשררים ועל דויד אפוד בד : וכל ישראל
מעלים את ארון ברית יהוה בתרועה ובקול
שופר ובחצצרות ובמצלתים משמעים בנבלים
וכנרות : ויהי ארון ברית יהוה בא עד עיר
דויד ומיכל בת שאול נשקפה בעד החלון
ותרא את המלך דויד מרקד ומשחק ותבז לו
בלבה :

א ויביאו את ארון האלהים ויציגו אתו בתוך יו
האהל אשר נטה לו דויד ויקריבו עלות ושלמים
לפני האלהים : ויכל דויד מהעלות העלה
והשלמים ויברך את העם בשם יהוה : ויחלק
לכל איש ישראל מאיש ועד אשה לאיש ככר
לחם ואשפר ואשישה : ויתן לפני ארון יהוה

מן הלוים משרתים ולהזכיר ולהודות
ולהלל ליהוה אלהי ישראל: אסף הראש ה
ומשנהו זכריה יעיאל ושמירמות ויחיאל
ומתתיה ואליאב ובניהו ועבד אדם ויעיאל
בכלי נבלים ובכנרות ואסף במצלתים משמיע:
ובניהו ויחזיאל הכהנים בחצצרות תמיד לפני
ארון ברית האלהים: ביום ההוא אז נתן דויד
בראש להדות ליהוה ביד אסף ואחיו: הודו
ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילתיו:
שירו לו זמרו לו שיחו בכל נפלאתיו: התהללו י
בשם קדשו ישמח לב מבקשי יהוה: דרשו
יהוה ועזו בקשו פניו תמיד: זכרו נפלאתיו
אשר עשה מפתיו ומשפטי פיהו: זרע ישראל
עבדו בני יעקב בחיריו: הוא יהוה אלהינו
בכל הארץ משפטיו: זכרו לעולם בריתו דבר ט
צוה לאלף דור: אשר כרת את אברהם ושבועתו
ליצחק: ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית
עולם: לאמר לך אתן ארץ כנען חבל נחלתכם:
בהיותכם מתי מספר כמעט וגרים בה: ויתהלכו כ
מגוי אל גוי וממלכה אל עם אחר: לא הניח
לאיש לעשקם ויוכח עליהם מלכים: אל תגעו
במשיחי ובנביאי אל תרעו: שירו ליהוה כל
הארץ בשרו מיום אל יום ישועתו: ספרו
בגוים את כבודו בכל העמים נפלאתיו: כי
גדול יהוה ומהלל מאד ונורא הוא על כל אלהים:
כי כל אלהי העמים אלילים ויהוה שמים עשה:
הוד והדר לפניו עז וחדוה במקמו: הבו ליהוה
משפחות עמים הבו ליהוה כבוד ועז: הבו
ליהוה כבוד שמו שאו מנחה ובאו לפניו
השתחוו ליהוה בהדרת קדש: חילו מלפניו כל ל
הארץ אף תכון תבל בל תמוט: ישמחו השמים
ותגל הארץ ויאמרו בגוים יהוה מלך: ירעם
הים ומלואו יעלץ השדה וכל אשר בו: אז
ירננו עצי היער מלפני יהוה כי בא לשפוט את
הארץ: הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו:
ואמרו הושיענו אלהי ישענו וקבצנו והצילנו
מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך:
ברוך יהוה אלהי ישראל מן העולם ועד העלם
ויאמרו כל העם אמן והלל ליהוה: ויעזב שם
לפני ארון ברית יהוה לאסף ולאחיו לשרת
לפני הארון תמיד לדבר יום ביומו: ועבד
אדם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ארם ואחיהם ששים ושמונה ועבד ארם בן
ידיתון וחסה לשערים : ואת צדוק הכהן ואחיו
הכהנים לפני משכן יהוה בבמה אשר בגבעון :
מ להעלות עלות ליהוה על מזבח העלה תמיד
לבקר ולערב ולכל הכתוב בתורת יהוה אשר
צוה על ישראל : ועמהם הימן וידותון ושאר
הברורים אשר נקבו בשמות להודות ליהוה כי
לעולם חסדו : ועמהם הימן וידותון חצצרות
ומצלתים למשמיעים וכלי שיר האלהים ובני
ידותון לשער : וילכו כל העם איש לביתו
ויסב דויד לברך את ביתו :
א ויהי כאשר ישב דויד בביתו ויאמר דויד אל יז
נתן הנביא הנה אנכי יושב בבית הארזים וארון
ברית יהוה תחת יריעות : ויאמר נתן אל דויד
כל אשר בלבבך עשה כי האלהים עמך : ויהי
בלילה ההוא ויהי דבר אלהים אל נתן לאמר : לך
ואמרת אל דויד עבדי כה אמר יהוה לא אתה
ה תבנה לי הבית לשבת : כי לא ישבתי בבית מן
היום אשר העליתי את ישראל עד היום הזה
ואהיה מאהל אל אהל וממשכן : בכל אשר
התהלכתי בכל ישראל הדבר דברתי את אחד
שפטי ישראל אשר צויתי לרעות את עמי לאמר
למה לא בניתם לי בית ארזים : ועתה כה
תאמר לעבדי לדויד כה אמר יהוה צבאות אני
לקחתיך מן הנוה מן אחרי הצאן להיות נגיד על
עמי ישראל : ואהיה עמך בכל אשר הלכת
ואכרית את כל אויביך מפניך ועשיתי לך שם
כשם הגדולים אשר בארץ : ושמתי מקום
לעמי ישראל ונטעיהו ושכן תחתיו ולא ירגז
עוד ולא יוסיפו בני עולה לבלתו כאשר
בראשונה : ולמימים אשר צויתי שפטים על
עמי ישראל והכנעתי את כל אויביך ואגד לך
ובית יבנה לך יהוה : והיה כי מלאו ימיך ללכת
עם אבתיך והקימותי את זרעך אחריך אשר יהיה
מבניך והכינותי את מלכותו : הוא יבנה לי
בית וכננתי את כסאו עד עולם : אני אהיה לו
לאב והוא יהיה לי לבן וחסדי לא אסיר מעמו
כאשר הסירותי מאשר היה לפניך : והעמדתיהו
בביתי ובמלכותי עד העולם וכסאו יהיה נכון
י עד עולם : ככל הדברים האלה וככל החזון הזה
כן דבר נתן אל דויד : ויבא המלך דויד וישב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לפני יהוה ויאמר מי אני יהוה אלהים ומי ביתי
כי הביאתני עד הלם : ותקטן זאת בעיניך
אלהים ותדבר על בית עבדך למרחוק וראיתני
כתור האדם המעלה יהוה אלהים : מה יוסיף
עוד דויד אליך לכבוד את עבדך ואתה את עבדך
ידעת : יהוה בעבור עבדך וכלבך עשית את כל
הגדולה הזאת להדיע את כל הגדלות : יהוה
אין כמוך ואין אלהים זולתך ככל אשר שמענו
באזנינו : ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ אשר
הלך האלהים לפדות לו עם לשום לך שם גדלות
ונוראות לגרש מפני עמך אשר פדית ממצרים
גוים : ותתן את עמך ישראל לך לעם עד עולם
ואתה יהוה היית להם לאלהים : ועתה יהוה
הדבר אשר דברת על עבדך ועל ביתו יאמן עד
עולם ועשה כאשר דברת : ויאמן ויגדל שמך
עד עולם לאמר יהוה צבאות אלהי ישראל אלהים
לישראל ובית דויד עבדך נכון לפניך : כי אתה
אלהי גלית את אזן עבדך לבנות לו בית על כן
מצא עבדך להתפלל לפניך : ועתה יהוה אתה
הוא האלהים ותדבר על עבדך הטובה הזאת :
ועתה הואלת לברך את בית עבדך להיות לעולם
לפניך כי אתה יהוה ברכת ומברך לעולם :
יח ויהי אחרי כן ויך דויד את פלשתים ויכניעם
ויקח את גת ובנתיה מיד פלשתים: ויך את מואב
ויהיו מואב עבדים לדויד נשאי מנחה : ויך
דויד את הדרעזר מלך צובה חמתה בלכתו להציב
ידו בנהר פרת : וילכד דויד ממנו אלף רכב
ושבעת אלפים פרשים ועשרים אלף איש רגלי
ויעקר דויד את כל הרכב ויותר ממנו מאה רכב:
ויבא ארם דרמשק לעזור להדרעזר מלך צובה
ויך דויד בארם עשרים ושנים אלף איש : וישם
דויד בארם דרמשק ויהי ארם לדויד עבדים
נשאי מנחה ויושע יהוה לדויד בכל אשר הלך :
ויקח דויד את שלטי הזהב אשר היו על עבדי
הדרעזר ויביאם ירושלם : ומטבחת ומכון ערי
הדרעזר לקח דויד נחשת רבה מאד בה עשה
שלמה את ים הנחשת ואת העמודים ואת כלי
הנחשת : וישמע תעו מלך חמת כי הכה דויד
את כל חיל הדרעזר מלך צובה : וישלח את
הדורם בנו אל המלך דויד לשאול לו לשלום
ולברכו על אשר נלחם בהדרעזר ויכהו כי איש
מלחמות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מלחמות תעו היה הדרעזר וכל כלי זהב וכסף
ונחשת : גם אתם הקדיש המלך דויד ליהוה
עם הכסף והזהב אשר נשא מכל הגוים מאדום
וממואב ומבני עמון ומפלשתים ומעמלק :
ואבשי בן צרויה הכה את אדום בגיא המלח
שמונה עשר אלף : וישם בארום נציבים ויהיו
כל אדום עבדים לדויד ויושע יהוה את דויד בכל
אשר הלך : וימלך דויד על כל ישראל ויהי עשה
משפט וצדקה לכל עמו : ויואב בן צרויה על
הצבא ויהושפט בן אחילוד מזכיר : וצדוק בן
אחיטוב ואבימלך בן אביתר כהנים ושושא ספר :
ובניהו בן יהוידע על הכרתי והפלתי ובני דויד
הראשנים ליד המלך :

יט ויהי אחרי כן וימת נחש מלך בני עמון א
וימלך בנו תחתיו : ויאמר דויד אעשה חסד
עם חנון בן נחש כי עשה אביו עמי חסד וישלח
דויד מלאכים לנחמו על אביו ויבאו עבדי דויד
אל ארץ בני עמון אל חנון לנחמו : ויאמרו שרי
בני עמון לחנון המכבד דויד את אביך בעיניך
כי שלח לך מנחמים הלא בעבור לחקר ולהפך
ולרגל הארץ באו עבריו אליך : ויקח חנון את
עבדי דויד ויגלחם ויכרת את מדויהם בחצי עד
המפשעה וישלחם : וילכו ויגידו לדויד על ה
האנשים וישלח לקראתם כי היו האנשים
נכלמים מאד ויאמר המלך שבו בירחו עד אשר
יצמח זקנכם ושבתם : ויראו בני עמון כי
התבאשו עם דויד וישלח חנון ובני עמון אלף
ככר כסף לשכר להם מן ארם נהרים ומן ארם
מעכה ומצובה רכב ופרשים : וישכרו להם
שנים ושלשים אלף רכב ואת מלך מעכה ואת
עמו ויבאו ויחנו לפני מידבא ובני עמון נאספו
מעריהם ויבאו למלחמה : וישמע דויד וישלח
את יואב ואת כל צבא הגבורים : ויצאו בני עמון
ויערכו מלחמה פתח העיר והמלכים אשר באו
לבדם בשדה : וירא יואב כי היתה פני המלחמה י
אליו פנים ואחור ויבחר מכל בחור בישראל
ויערך לקראת ארם : ואת יתר העם נתן ביד
אבשי אחיו ויערכו לקראת בני עמון : ויאמר
אם תחזק ממני ארם והיית לי לתשועה ואם בני
עמון יחזקו ממך והושעתיך : חזק ונתחזקה
בעד עמנו ובעד ערי אלהינו ויהוה הטוב בעיניו

יעשה: ויגש יואב והעם אשר עמו לפני ארם
טו למלחמה וינוסו מפניו: ובני עמון ראו כי נס
ארם וינוסו גם הם מפני אבשי אחיו ויבאו
העירה ויבא יואב ירושלם: וירא ארם כי נגפו
לפני ישראל וישלחו מלאכים ויוציאו את ארם
אשר מעבר הנהר ושופך שר צבא הדרעזר
לפניהם: ויגד לדויד ויאסף את כל ישראל
ויעבר הירדן ויבא אלהם ויערך אלהם ויערך
דויד לקראת ארם מלחמה וילחמו עמו: וינס
ארם מלפני ישראל ויהרג דויד מארם שבעת
אלפים רכב וארבעים אלף איש רגלי ואת שופך
שר הצבא המית: ויראו עבדי הדרעזר כי
נגפו לפני ישראל וישלימו עם דויד ויעבדהו
ולא אבה ארם להושיע את בני עמון עוד:

כ א ויהי לעת תשובת השנה לעת צאת המלכים
וינהג יואב את חיל הצבא וישחת את ארץ בני
עמון ויבא ויצר את רבה ודויד ישב בירושלם
ויך יואב את רבה ויהרסה: ויקח דויד את
עטרת מלכם מעל ראשו וימצאה משקל ככר זהב
ובה אבן יקרה ותהי על ראש דויד ושלל העיר
הוציא הרבה מאד: ואת העם אשר בה הוציא
וישר במגרה ובחריצי הברזל ובמגרות וכן
יעשה דויד לכל ערי בני עמון וישב דויד וכל
העם ירושלם: ויהי אחרי כן ותעמד מלחמה
בגזר עם פלשתים אז הכה סבכי החשתי את
ה ספי מילידי הרפא ויכנעו: ותהי עוד מלחמה
את פלשתים ויך אלחנן בן יעור את לחמי אחי
גלית הגתי ועץ חניתו כמנור ארגים: ותהי
עוד מלחמה בגת ויהי איש מדה ואצבעתיו שש
ושש עשרים וארבע וגם הוא נולד להרפא:
ויחרף את ישראל ויכהו יהונתן בן שמעא אחי
דויד: אל נולדו להרפא בגת ויפלו ביד דויד
וביד עבדיו:

כא א ויעמד שטן על ישראל ויסת את דויד למנות
את ישראל: ויאמר דויד אל יואב ואל שרי
העם לכו ספרו את ישראל מבאר שבע ועד דן
והביאו אלי ואדעה את מספרם: ויאמר יואב
יוסף יהוה על עמו כהם מאה פעמים הלא אדני
המלך כלם לאדני לעבדים למה יבקש זאת אדני
למה יהיה לאשמה לישראל: ודבר המלך חזק
על יואב ויצא יואב ויתהלך בכל ישראל ויבא
ירושלם:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ה ירושלם : ויתן יואב את מספר מפקד העם אל
דויד ויהי כל ישראל אלף אלפים ומאה אלף איש
שלף חרב ויהודה ארבע מאות ושבעים אלף איש
שלף חרב : ולוי ובנימן לא פקד בתוכם כי
נתעב דבר המלך את יואב : וירע בעיני האלהים
על הדבר הזה ויך את ישראל : ויאמר דויד אל
האלהים חטאתי מאד אשר עשיתי את הדבר הזה
ועתה העבר נא את עוון עבדך כי נסכלתי מאד :
ט וידבר יהוה אל גד חזה דויד לאמר : לך ודברת
אל דויד לאמר כה אמר יהוה שלוש אני נטה
עליך בחר לך אחת מהנה ואעשה לך : ויבא גד
אל דויד ויאמר לו כה אמר יהוה קבל לך : אם
שלוש שנים רעב ואם שלשה חדשים נספה
מפני צריך וחרב אויביך למשגת ואם שלשת
ימים חרב יהוה ודבר בארץ ומלאך יהוה משחית
בכל גבול ישראל ועתה ראה מה אשיב את שלחי
דבר : ויאמר דויד אל גד צר לי מאד אפלה נא
ביד יהוה כי רבים רחמיו מאד וביד אדם אל אפל :
ויתן יהוה דבר בישראל ויפל מישראל שבעים
ו אלף איש : וישלח האלהים מלאך לירושלם
להשחיתה וכהשחית ראה יהוה וינחם על הרעה
ויאמר למלאך המשחית רב עתה הרף ידך ומלאך
יהוה עמד עם גרן ארנן היבוסי : וישא דויד
את עיניו וירא את מלאך יהוה עמד בין הארץ
ובין השמים וחרבו שלופה בידו נטויה על
ירושלם ויפל דויד והזקנים מכסים בשקים על
פניהם : ויאמר דויד אל האלהים הלא אני
אמרתי למנות בעם ואני הוא אשר חטאתי והרע
הרעותי ואלה הצאן מה עשו יהוה אלהי תהי נא
ידך בי ובבית אבי ובעמך לא למגפה : ומלאך
יהוה אמר אל גד לאמר לדויד כי יעלה דויד
להקים מזבח ליהוה בגרן ארנן היבסי : ויעל דויד
כ בדבר גד אשר דבר בשם יהוה : וישב ארנן
וירא את המלאך וארבעת בניו עמו מתחבאים
וארנן דש חטים : ויבא דויד עד ארנן ויבט
ארנן וירא את דויד ויצא מן הגרן וישתחו לדויד
אפים ארצה : ויאמר דויד אל ארנן תנה לי מקום
הגרן ואבנה בו מזבח ליהוה בכסף מלא תנהו לי
ותעצר המגפה מעל העם : ויאמר ארנן אל
דויד קח לך ויעש אדני המלך הטוב בעיניו ראה
נתתי הבקר לעלות והמוריגים לעצים והחטים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

למנחה הכל נתתי : ויאמר המלך דויד לארנן
לא כי קנה אקנה בכסף מלא כי לא אשא אשר לך
ליהוה והעלות עולה חנם : ויתן דויד לארנן כו
במקום שקלי זהב משקל שש מאות : ויבן שם
דויד מזבח ליהוה ויעל עלות ושלמים ויקרא אל
יהוה ויענהו באש מן השמים על מזבח העלה :
ויאמר יהוה למלאך וישב חרבו אל נדנה: בעת
ההיא בראות דויד כי ענהו יהוה בגרן ארנן
היבוסי ויזבח שם : ומשכן יהוה אשר עשה
משה במדבר ומזבח העלה בעת ההיא בבמה
בגבעון: ולא יכל דויד ללכת לפניו לדרש אלהים ל
כי נבעת מפני חרב מלאך יהוה:

כב ויאמר דויד זה הוא בית יהוה האלהים וזה א
מזבח לעלה לישראל : ויאמר דויד לכנוס את
הגרים אשר בארץ ישראל ויעמד חצבים לחצוב
אבני גזית לבנות בית האלהים : וברזל לרב
למסמרים לדלתות השערים ולמחברות הכין
דויד ונחשת לרב אין משקל : ועצי ארזים
לאין מספר כי הביאו הצידנים והצרים עצי
ארזים לרב לדויד : ויאמר דויד שלמה בני ה
נער ורך והבית לבנות ליהוה להגדיל למעלה
לשם ולתפארת לכל הארצות אכינה נא לו ויכן
דויד לרב לפני מותו : ויקרא לשלמה בנו
ויצוהו לבנות בית ליהוה אלהי ישראל : ויאמר
דויד לשלמה בנו אני היה עם לבבי לבנות בית
לשם יהוה אלהי : ויהי עלי דבר יהוה לאמר
דם לרב שפכת ומלחמות גדלות עשית לא
תבנה בית לשמי כי דמים רבים שפכת ארצה
לפני : הנה בן נולד לך הוא יהיה איש מנוחה
והניחותי לו מכל אויביו מסביב כי שלמה יהיה
שמו ושלום ושקט אתן על ישראל בימיו : הוא
יבנה בית לשמי והוא יהיה לי לבן ואני לו לאב
והכינותי את כסא מלכותו על ישראל עד עולם :
עתה בני יהי יהוה עמך והצלחת ובנית בית
יהוה אלהיך כאשר דבר עליך : אך יתן לך יהוה
שכל ובינה ויצוך על ישראל ולשמור את תורת
יהוה אלהיך : אז תצליח אם תשמור לעשות
את החקים ואת המשפטים אשר צוה יהוה את
משה על ישראל חזק ואמץ אל תירא ואל תחת:
והנה בעניי הכינותי לבית יהוה זהב ככרים
מאה אלף וכסף אלף אלפים ככרים ולנחשת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ולברזל אין משקל כי לרב היה ועצים ואבנים
הכינותי ועליהם תוסיף: ועמך לרב עשי
מלאכה חצבים וחרשי אבן ועץ וכל חכם בכל
מלאכה: לזהב לכסף ולנחשת ולברזל אין מספר
קום ועשה ויהי יהוה עמך: ויצו דויד לכל שרי
ישראל לעזר לשלמה בנו: הלא יהוה אלהיכם
עמכם והניח לכם מסביב כי נתן בידי את ישבי
הארץ ונכבשה הארץ לפני יהוה ולפני עמו:
עתה תנו לבבכם ונפשכם לדרוש ליהוה אלהיכם
וקומו ובנו את מקדש יהוה האלהים להביא את
ארון ברית יהוה וכלי קדש האלהים לבית הנבנה
לשם יהוה:

ודויד זקן ושבע ימים וימלך את שלמה בנו כג
על ישראל: ויאסף את כל שרי ישראל והכהנים
והלוים: ויספרו הלוים מבן שלשים שנה
ומעלה ויהי מספרם לגלגלתם לגברים שלשים
ושמנה אלף: מאלה לנצח על מלאכת בית
יהוה עשרים וארבעה אלף ושטרים ושפטים
ששת אלפים: וארבעת אלפים שערים וארבעת
אלפים מהללים ליהוה בכלים אשר עשיתי להלל:
ויחלקם דויד מחלקות לבני לוי לגרשון קהת
ומררי: לגרשני לעדן ושמעי: בני לעדן
הראש יחיאל וזתם ויואל שלשה: בני שמעי
שלמות וחזיאל והרן שלשה אלה ראשי האבות
ללעדן: ובני שמעי יחת זינא ויעוש ובריעה
אלה בני שמעי ארבעה: ויהי יחת הראש וזיזה
השני ויעוש ובריעה לא הרבו בנים ויהיו לבית
אב לפקדה אחת: בני קהת עמרם יצהר חברון
ועזיאל ארבעה: בני עמרם אהרן ומשה ויבדל
אהרן להקדישו קדש קדשים הוא ובניו עד
עולם להקטיר לפני יהוה לשרתו ולברך בשמו
עד עולם: ומשה איש האלהים בניו יקראו על
שבט הלוי: בני משה גרשום ואליעזר: בני
גרשום שבואל הראש: ויהיו בני אליעזר רחביה
הראש ולא היה לאליעזר בנים אחרים ובני
רחביה רבו למעלה: בני יצהר שלמית הראש:
בני חברון יריהו הראש אמריה השני יחזיאל
השלישי ויקמעם הרביעי: בני עזיאל מיכה
הראש וישיה השני: בני מררי מחלי ומושי
בני מחלי אלעזר וקיש: וימת אלעזר ולא
היו לו בנים כי אם בנות וישאום בני קיש
אחיהם:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אחיהם: בני מושי מחלי ועדר וירמות שלושה:
אלה בני לוי לבית אבותיהם ראשי האבות
לפקודיהם במספר שמות לגלגלתם עשה
המלאכה לעבדת בית יהוה מבן עשרים שנה
ומעלה: כי אמר דויד הניח יהוה אלהי ישראל
לעמו וישכן בירושלם עד לעולם: וגם ללוים
אין לשאת את המשכן ואת כל כליו לעבדתו: כי
בדברי דויד האחרונים המה מספר בני לוי מבן
עשרים שנה ולמעלה: כי מעמדם ליד בני
אהרן לעבודת בית יהוה על החצרות ועל
הלשכות ועל טהרת לכל קדש ומעשה עבדת
בית האלהים: וללחם המערכת ולסלת למנחה
ולרקיקי המצות ולמחבת ולמרבכת ולכל משורה
ומדה: ולעמד בבקר בבקר להדות ולהלל ליהוה
וכן לערב: ולכל העלות עלות ליהוה לשבתות
לחדשים ולמעדים במספר כמשפט עליהם תמיד
לפני יהוה: ושמרו את משמרת אהל מועד
ואת משמרת הקדש ומשמרת בני אהרן אחיהם
לעבדת בית יהוה:
כד ולבני אהרן מחלקותם בני אהרן נדב
ואביהוא אלעזר ואיתמר: וימת נדב ואביהוא
לפני אביהם ובנים לא היו להם ויכהנו אלעזר
ואיתמר: ויחלקם דויד וצדוק מן בני אלעזר
ואחימלך מן בני איתמר לפקדתם בעבדתם:
וימצאו בני אלעזר רבים לראשי הגברים מן בני
איתמר ויחלקום לבני אלעזר ראשים לבית
אבות ששה עשר ולבני איתמר לבית אבותם
שמונה: ויחלקום בגורלות אלה עם אלה כי
היו שרי קדש ושרי האלהים מבני אלעזר ובבני
איתמר: ויכתבם שמעיה בן נתנאל הסופר מן
הלוי לפני המלך והשרים וצדוק הכהן ואחימלך
בן אביתר וראשי האבות לכהנים וללוים בית אב
אחד אחז לאלעזר ואחז אחז לאיתמר: ויצא הגורל
הראשון ליהויריב לידעיה השני: לחרם
השלישי לשערים הרבעי: למלכיה החמישי
למימן הששי: להקוץ השבעי לאביה השמיני:
לישוע התשעי לשכניהו העשרי: לאלישיב
עשתי עשר ליקים שנים עשר: לחפה שלושה
עשר לישבאב ארבעה עשר: לבלגה חמשה
עשר לאמר ששה עשר: לחזיר שבעה עשר
להפצץ שמנה עשר: לפתחיה תשעה עשר
ליחזקאל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לחזקאל העשרים : ליכין אחד ועשרים לגמול
שנים ועשרים : לדליהו שלשה ועשרים
למעזיהו ארבעה ועשרים : אלה פקדתם
לעבדתם לבוא לבית יהוה כמשפטם ביד אהרן
אביהם כאשר צוהו יהוה אלהי ישראל : ולבני
לוי הנותרים לבני עמרם שובאל לבני שובאל
יחדיהו : לרחביהו לבני רחביהו הראש ישיה :
ליצהרי שלמות לבני שלמות יחת : ובני יריהו
אמריהו השני יחזיאל השלישי יקמעם הרביעי :
בני עזיאל מיכה לבני מיכה שמור : אחי מיכה
ישיה לבני ישיה זכריהו : בני מררי מחלי
ומושי בני יעזיהו בנו : בני מררי ליעזיהו בנו
ושהם וזכור ועברי : למחלי אלעזר ולא היה לו
בנים : לקיש בני קיש ירחמאל : ובני מושי
מחלי ועדר וירימות אלה בני הלוים לבית
אבתיהם : ויפילו גם הם גורלות לעמת אחיהם
בני אהרן לפני דויד המלך וצדוק ואחימלך
וראשי האבות לכהנים וללוים אבות הראש
לעמת אחיו הקטן :

כה ויבדל דויד ושרי הצבא לעבדה לבני אסף
והימן וידותון הנביאים בכנרות בנבלים
ובמצלתים ויהי מספרם אנשי מלאכה לעבדתם :
לבני אסף זכור ויוסף ונתניה ואשראלה בני
אסף על יד אסף הנבא על ידי המלך : לידותון
בני ידותון גדליהו וצרי וישעיהו חשביהו
ומתתיהו ששה על ידי אביהם ידותון בכנור
הנבא על הודות והלל ליהוה : להימן בני הימן
בקיהו מתניהו עזיאל שבואל וירימות חנניה
חנני אליאתה גדלתי ורממתי עזר ישבקשה
מלותי הותיר מחזיאות : כל אלה בנים להימן
חזה המלך בדברי האלהים להרים קרן ויתן
האלהים להימן בנים ארבעה עשר ובנות שלוש :
כל אלה על ידי אביהם בשיר בית יהוה
במצלתים נבלים וכנרות לעבדת בית האלהים
על ידי המלך אסף וידותון והימן : ויהי מספרם
עם אחיהם מלמדי שיר ליהוה כל המבין מאתים
שמונים ושמנה : ויפילו גורלות משמרת
לעמת כקטן כגדול מבין עם תלמיד : ויצא
הגורל הראשון לאסף ליוסף גדליהו השני הוא
ואחיו ובניו שנים עשר : השלישי זכור בניו
ואחיו שנים עשר : הרביעי ליצרי בניו ואחיו
שנים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שנים עשר : החמישי נתניהו בניו ואחיו
שנים עשר: הששי בקיהו בניו ואחיו שנים
עשר : השבעי ישראלה בניו ואחיו שנים
עשר : השמיני ישעיהו בניו ואחיו שנים
עשר : התשיעי מתניהו בניו ואחיו שנים
עשר : העשירי שמעי בניו ואחיו שנים
עשר : עשתי עשר עזראל בניו ואחיו שנים
עשר: השנים עשר לחשביה בניו ואחיו שנים
עשר : לשלשה עשר שובאל בניו ואחיו שנים
עשר: לארבעה עשר מתתיהו בניו ואחיו שנים
עשר: לחמשה עשר לירמות בניו ואחיו שנים
עשר: לששה עשר לחנניהו בניו ואחיו שנים
עשר: לשבעה עשר לישבקשה בניו ואחיו
שנים עשר: לשמונה עשר לחנני בניו ואחיו
שנים עשר: לתשעה עשר למלותי בניו ואחיו
שנים עשר: לעשרים לאליתה בניו ואחיו
שנים עשר: לאחד ועשרים להותיר בניו
ואחיו שנים עשר: לשנים ועשרים לגדלתי
בניו ואחיו שנים עשר: לשלשה ועשרים
למחזיאות בניו ואחיו שנים עשר: לארבעה
ועשרים לרוממתי עזר בניו ואחיו שנים עשר:

כו למחלקות לשערים לקרחים משלמיהו בן
קרא מן בני אסף: ולמשלמיהו בנים זכריהו
הבכור ידיעאל השני זבדיהו השלישי יתניאל
הרביעי: עילם החמישי יהוחנן הששי
אליהועיני השביעי: ולעבד אדם בנים שמעיה
הבכור יהוזבד השני יואח השלישי ושכר
הרביעי ונתנאל החמישי: עמיאל הששי
יששכר השביעי פעלתי השמיני כי ברכו
אלהים: ולשמעיה בנו נולד בנים הממשלים
לבית אביהם כי גבורי חיל המה: בני שמעיה
עתני ורפאל ועובד אלזבד אחיו בני חיל אליהו
וסמכיהו: כל אלה מבני עבד אדם המה ובניהם
ואחיהם איש חיל בכח לעבדה ששים ושנים
לעבד אדם: ולמשלמיהו בנים ואחים בני חיל
שמונה עשר: ולחסה מן בני מררי בנים שמרי
הראש כי לא היה בכור וישימהו אביהו לראש:
חלקיהו השני טבליהו השלישי זכריהו הרבעי
כל בנים ואחים לחסה שלשה עשר: לאלה
מחלקות השערים לראשי הגברים משמרות
לעמת אחיהם לשרת בבית יהוה: ויפילו גורלות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כקטן כגדול לבית אבותם לשער ושער׃ ויפל
הגורל מזרחה לשלמיהו וזכריהו בנו יועץ בשכל
הפילו גורלות ויצא גורלו צפונה׃ לעבד אדם
נגבה ולבניו בית האספים׃ לשפים ולחסה
למערב עם שער שלכת במסלה העולה משמר
לעמת משמר׃ למזרח הלוים ששה לצפונה
ליום ארבעה לנגבה ליום ארבעה ולאספים
שנים שנים׃ לפרבר למערב ארבעה למסלה
שנים לפרבר׃ אלה מחלקות השערים לבני
הקרחי ולבני מררי׃ והלוים אחיה על אוצרות
בית האלהים ולאצרות הקדשים׃ בני לעדן בני
הגרשני ללעדן ראשי האבות ללעדן הגרשני
יחיאלי׃ בני יחיאלי זתם ויואל אחיו על אצרות
בית יהוה׃ לעמרמי ליצהרי לחברוני לעזיאלי׃
ושבאל בן גרשום בן משה נגיד על האצרות׃
ואחיו לאליעזר רחביהו בנו וישעיהו בנו וירם
בנו וזכרי בנו ושלמות בנו׃ הוא שלמות ואחיו
על כל אצרות הקדשים אשר הקדיש דויד
המלך וראשי האבות לשרי האלפים והמאות
ושרי הצבא׃ מן המלחמות ומן השלל הקדישו
לחזק לבית יהוה׃ וכל ההקדיש שמואל הראה
ושאול בן קיש ואבנר בן נר ויואב בן צרויה כל
המקדיש על יד שלמית ואחיו׃ ליצהרי כנניהו
ובניו למלאכה החיצונה על ישראל לשטרים
ולשפטים׃ לחברוני חשביהו ואחיו בני חיל
אלף ושבע מאות על פקדת ישראל מעבר לירדן
מערבה לכל מלאכת יהוה ולעבדת המלך׃
לחברוני יריה הראש לחברוני לתלדתיו
לאבות בשנת הארבעים למלכות דויד נדרשו
וימצא בהם גבורי חיל ביעזיר גלעד׃ ואחיו
בני חיל אלפים ושבע מאות ראשי האבות
ויפקידם דויד המלך על הראובני והגדי וחצי
שבט המנשי לכל דבר האלהים ודבר המלך׃
כז ובני ישראל למספרם ראשי האבות ושרי
האלפים והמאות ושטריהם המשרתים את
המלך לכל דבר המחלקות הבאה והיצאת חדש
בחדש לכל חדשי השנה המחלקת האחת
עשרים וארבעה אלף׃ על המחלקת הראשונה
לחדש הראשון ישבעם בן זבדיאל ועל מחלקתו
עשרים וארבעה אלף׃ מן בני פרץ הראש לכל
שרי הצבאות לחדש הראשון׃ ועל מחלקת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

החדש השני דודי האחוחי ומחלקתו ומקלות
הנגיד ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: שר
הצבא השלישי לחדש השלישי בניהו בן יהוידע
הכהן ראש ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף:
הוא בניהו גבור השלשים ועל השלשים
ומחלקתו עמיזבד בנו: הרביעי לחדש הרביעי
עשהאל אחי יואב וזבדיה בנו אחריו ועל
מחלקתו עשרים וארבעה אלף: החמישי
לחדש החמישי השר שמהות היזרח ועל
מחלקתו עשרים וארבעה אלף: הששי לחדש
הששי עירא בן עקש התקועי ועל מחלקתו
עשרים וארבעה אלף: השביעי לחדש השביעי
חלץ הפלוני מן בני אפרים ועל מחלקתו עשרים
וארבעה אלף: השמיני לחדש השמיני סבכי
החשתי לזרחי ועל מחלקתו עשרים וארבעה
אלף: התשיעי לחדש התשיעי אביעזר הענתותי
לבנימיני ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף:
העשירי לחדש העשירי מהרי הנטופתי לזרחי
ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: עשתי
עשר לעשתי עשר החדש בניה הפרעתוני מן
בני אפרים ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף:
השנים עשר לשנים עשר החדש חלדי הנטופתי
לעתניאל ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף:
ועל שבטי ישראל לראובני נגיד אליעזר בן זכרי
לשמעוני שפטיהו בן מעכה: ללוי חשביה בן
קמואל לאהרן צדוק: ליהודה אליהו מאחי דויד
ליששכר עמרי בן מיכאל: לזבולן ישמעיהו
בן עבדיהו לנפתלי ירימות בן עזריאל: לבני
אפרים הושע בן עזזיהו לחצי שבט מנשה יואל
בן פדיהו: לחצי המנשה גלעדה ידו בן זכריה
לבנימן יעשיאל בן אבנר: לדן עזראל בן
ירחם אלה שרי שבטי ישראל: ולא נשא דויד
מספרם למבן עשרים שנה ולמטה כי אמר
יהוה להרבות את ישראל ככוכבי השמים: יואב
בן צרויה החל למנות ולא כלה ויהי בזאת קצף
על ישראל ולא עלה המספר במספר דברי הימים
למלך דויד: ועל אצרות המלך
עזמות בן עדיאל ועל האצרות בשדה בערים
ובכפרים ובמגדלות יהונתן בן עזיהו: ועל
עשי מלאכת השדה לעבדת האדמה עזרי בן
כלוב: ועל הכרמים שמעי הרמתי ועל

שבכרמים לאצרות היין זבדי השפמי׃ ועל
זיתים והשקמים אשר בשפלה בעל חנן הגדרי
על אצרות השמן יועש׃ ועל הבקר הרעים
שרון שטרי השרוני ועל הבקר בעמקים שפט
ן עדלי׃ ועל הגמלים אוביל הישמעלי ועל
האתנות יחדיהו המרנתי׃ ועל הצאן יזיז
הגרי כל אלה שרי הרכוש אשר למלך דויד׃
יהונתן דוד דויד יועץ איש מבין וסופר הוא
חיאל בן חכמוני עם בני המלך׃ ואחיתפל
יעץ למלך וחושי הארכי רע המלך׃ ואחרי
חיתפל יהוידע בן בניהו ואביתר ושר צבא
מלך יואב׃

כח ויקהל דויד את כל שרי ישראל שרי השבטים
ושרי המחלקות המשרתים את המלך ושרי
אלפים ושרי המאות ושרי כל רכוש ומקנה
מלך ולבניו עם הסריסים והגבורים ולכל גבור
ל אל ירושלם׃ ויקם דויד המלך על רגליו
אמר שמעוני אחי ועמי אני עם לבבי לבנות
ת מנוחה לארון ברית יהוה ולהדם רגלי אלהינו
כינותי לבנות׃ והאלהים אמר לי לא תבנה
ת לשמי כי איש מלחמות אתה ודמים שפכת׃
בחר יהוה אלהי ישראל בי מכל בית אבי
יות למלך על ישראל לעולם כי ביהודה בחר
גיד ובבית יהודה בית אבי ובבני אבי בי רצה
מליך על כל ישראל׃ ומכל בני כי רבים
ים נתן לי יהוה ויבחר בשלמה בני לשבת
כסא מלכות יהוה על ישראל׃ ויאמר לי
למה בנך הוא יבנה ביתי וחצרותי כי בחרתי
לי לבן ואני אהיה לו לאב׃ והכינותי את
כותו עד לעולם אם יחזק לעשות מצותי
שפטי כיום הזה׃ ועתה לעיני כל ישראל
ל יהוה ובאזני אלהינו שמרו ודרשו כל מצות
ה אלהיכם למען תירשו את הארץ הטובה
חלתם לבניכם אחריכם עד עולם׃ ואתה
מה בני דע את אלהי אביך ועבדהו בלב
ם ובנפש חפצה כי כל לבבות דורש יהוה
יצר מחשבות מבין אם תדרשנו ימצא לך
תעזבנו יזניחך לעד׃ ראה עתה כי יהוה
בך לבנות בית למקדש חזק ועשה׃ ויתן
ר לשלמה בנו את תבנית האולם ואת בתיו
ביו ועליתיו וחדריו הפנימים ובית הכפרת׃

ותבנית

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ותבנית כל אשר היה ברוח עמו לחצרות בית
יהוה ולכל הלשכות סביב לאצרות בית האלהים
ולאצרות הקדשים׃ ולמחלקות הכהנים והלוים
ולכל מלאכת עבודת בית יהוה ולכל כלי עבודת
בית יהוה׃ לזהב במשקל לזהב לכל כלי עבודה
ועבודה לכל כלי הכסף במשקל לכל כלי עבודה
ועבודה׃ ומשקל למנרות הזהב ונרתיהם זהב
במשקל מנורה ומנורה ונרתיה ולמנורות הכסף
במשקל למנורה ונרתיה כעבודת מנורה
ומנורה׃ ואת הזהב משקל לשלחנות המערכת
לשלחן ושלחן וכסף לשלחנות הכסף׃ והמזלגות
והמזרקות והקשות זהב טהור ולכפורי הזהב
במשקל לכפור וכפור ולכפורי הכסף במשקל
לכפור וכפור׃ ולמזבח הקטרת זהב מזקק
במשקל ולתבנית המרכבה הכרובים זהב
לפרשים וסככים על ארון ברית יהוה׃ הכל
בכתב מיד יהוה עלי השכיל כל מלאכות התבנית׃
ויאמר דויד לשלמה בנו חזק ואמץ ועשה אל
תירא ואל תחת כי יהוה אלהים אלהי עמך לא
ירפך ולא יעזבך עד לכלות כל מלאכת עבודת
בית יהוה׃ והנה מחלקות הכהנים והלוים
לכל עבודת בית האלהים ועמך בכל מלאכה לכל
נדיב בחכמה לכל עבודה והשרים וכל העם לכל
דבריך׃

כט ויאמר דויד המלך לכל הקהל שלמה בני אחד
בחר בו אלהים נער ורך והמלאכה גדולה כי לא
לאדם הבירה כי ליהוה אלהים׃ וככל כחי
הכינותי לבית אלהי הזהב לזהב והכסף לכסף
והנחשת לנחשת הברזל לברזל והעצים לעצים
אבני שהם ומלואים אבני פוך ורקמה וכל אבן
יקרה ואבני שיש לרב׃ ועוד ברצותי בבית
אלהי יש לי סגלה זהב וכסף נתתי לבית אלהי
למעלה מכל הכינותי לבית הקדש׃ שלשת
אלפים ככרי זהב מזהב אופיר ושבעת אלפים
ככר כסף מזקק לטוח קירות הבתים׃ לזהב
לזהב ולכסף לכסף ולכל מלאכה ביד חרשים ומי
מתנדב למלאות ידו היום ליהוה׃ ויתנדבו שרי
האבות ושרי שבטי ישראל ושרי האלפים
והמאות ולשרי מלאכת המלך׃ ויתנו לעבודת
בית האלהים זהב ככרים חמשת אלפים
ואדרכנים רבו וכסף ככרים עשרת אלפים
ונחשת

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ונחשת רבו ושמונת אלפים ככרים וברזל מאה
אלף ככרים : והנמצא אתו אבנים נתנו לאוצר
בית יהוה על יד יחיאל הגרשני : וישמחו
העם על התנדבם כי בלב שלם התנדבו ליהוה
וגם דויד המלך שמח שמחה גדולה : ויברך
דויד את יהוה לעיני כל הקהל ויאמר דויד ברוך
אתה יהוה אלהי ישראל אבינו מעולם ועד עולם :
לך יהוה הגדלה והגבורה והתפארת והנצח
וההוד כי כל בשמים ובארץ לך יהוה הממלכה
והמתנשא לכל לראש : והעשר והכבוד מלפניך
ואתה מושל בכל ובידך כח וגבורה ובידך לגדל
ולחזק לכל : ועתה אלהינו מודים אנחנו לך
ומהללים לשם תפארתך : וכי מי אני ומי עמי
כי נעצר כח להתנדב כזאת כי ממך הכל ומידך
נתנו לך : כי גרים אנחנו לפניך ותושבים ככל
אבותינו כצל ימינו על הארץ ואין מקוה : יהוה
אלהינו כל ההמון הזה אשר הכינונו לבנות
לך בית לשם קדשך מידך היא ולך הכל : וידעתי
אלהי כי אתה בחן לבב ומישרים תרצה אני
בישר לבבי התנדבתי כל אלה ועתה עמך
הנמצאו פה ראיתי בשמחה להתנדב לך : יהוה
אלהי אברהם יצחק וישראל אבותינו שמרה
זאת לעולם ליצר מחשבות לבב עמך והכן
לבבם אליך : ולשלמה בני תן לבב שלם לשמור
מצותיך עדותיך וחקיך ולעשות הכל ולבנות
הבירה אשר הכינותי : ויאמר דויד לכל הקהל
ברכו נא את יהוה אלהיכם ויברכו כל הקהל
ליהוה אלהי אבתיהם ויקדו וישתחוו ליהוה
ולמלך : ויזבחו ליהוה זבחים ויעלו עלות ליהוה
למחרת היום ההוא פרים אלף אלים אלף
כבשים אלף ונסכיהם וזבחים לרב לכל ישראל :
ויאכלו וישתו לפני יהוה ביום ההוא בשמחה
גדולה וימליכו שנית לשלמה בן דויד וימשחו
ליהוה לנגיד ולצדוק לכהן : וישב שלמה
על כסא יהוה למלך תחת דויד אביו ויצלח
וישמעו אליו כל ישראל : וכל השרים והגברים
וגם כל בני המלך דויד נתנו יד תחת שלמה
המלך : ויגדל יהוה את שלמה למעלה לעיני כל
ישראל ויתן עליו הוד מלכות אשר לא היה על
כל מלך לפניו על ישראל : ודויד בן ישי מלך
על כל ישראל : והימים אשר מלך על ישראל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ארבעים שנה בחברון מלך שבע שנים
בירושלם מלך שלשים ושלוש : וימת בשיבה
טובה שבע ימים עשר וכבוד וימלך שלמה
בנו תחתיו : ודברי דויד המלך הראשנים
והאחרנים הנם כתובים על דברי שמואל
הראה ועל דברי נתן הנביא ועל דברי גד החזה :
עם כל מלכותו וגבורתו והעתים אשר עברו
עליו ועל ישראל ועל כל ממלכות הארצות :

ספר שני

א ויתחזק שלמה בן דויד על מלכותו ויהוה
אלהיו עמו ויגדלהו למעלה : ויאמר שלמה
לכל ישראל לשרי האלפים והמאות ולשפטים
ולכל נשיא לכל ישראל ראשי האבות : וילכו
שלמה וכל הקהל עמו לבמה אשר בגבעון כי שם
היה אהל מועד האלהים אשר עשה משה עבד
יהוה במדבר : אבל ארון האלהים העלה
דויד מקרית יערים בהכין לו דויד כי נטה לו ה
אהל בירושלם : ומזבח הנחשת אשר עשה
בצלאל בן אורי בן חור שם לפני משכן יהוה
וידרשהו שלמה והקהל : ויעל שלמה שם על
מזבח הנחשת לפני יהוה אשר לאהל מועד ויעל
עליו עלות אלף : בלילה ההוא נראה אלהים
לשלמה ויאמר לו שאל מה אתן לך : ויאמר
שלמה לאלהים אתה עשית עם דויד אבי חסד
גדול והמלכתני תחתיו : עתה יהוה אלהים
יאמן דברך עם דויד אבי כי אתה המלכתני על
עם רב כעפר הארץ : עתה חכמה ומדע תן לי י
ואצאה לפני העם הזה ואבואה כי מי ישפט את
עמך הזה הגדול : ויאמר אלהים לשלמה יען
אשר היתה זאת עם לבבך ולא שאלת עשר
נכסים וכבוד ואת נפש שנאיך וגם ימים רבים
לא שאלת ותשאל לך חכמה ומדע אשר תשפוט
את עמי אשר המלכתיך עליו : החכמה
והמדע נתון לך ועשר ונכסים וכבוד אתן לך
אשר לא היה כן למלכים אשר לפניך ואחריך
לא יהיה כן : ויבא שלמה לבמה אשר בגבעון
ירושלם מלפני אהל מועד וימלך על ישראל :
ויאסף

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויאסף שלמה רכב ופרשים ויהי לו אלף וארבע
מאות רכב ושנים עשר אלף פרשים ויניחם
בערי הרכב ועם המלך בירושלם: ויתן המלך את
הכסף ואת הזהב בירושלם כאבנים ואת
הארזים נתן כשקמים אשר בשפלה לרב: ומוצא
הסוסים אשר לשלמה ממצרים ומקוא סחרי
המלך מקוא יקחו במחיר: ויעלו ויציאו ממצרים
מרכבה בשש מאות כסף וסוס בחמשים ומאה
וכן לכל מלכי החתים ומלכי ארם בידם יוציאו:
ויאמר שלמה לבנות בית לשם יהוה ובית
למלכותו :

ב ויספר שלמה שבעים אלף איש סבל ושמנים
אלף איש חצב בהר ומנצחים עליהם שלשת
אלפים ושש מאות : וישלח שלמה אל חורם
מלך צר לאמר כאשר עשית עם דויד אבי
ותשלח לו ארזים לבנות לו בית לשבת בו :
הנה אני בונה בית לשם יהוה אלהי להקדיש
לו להקטיר לפניו קטרת סמים ומערכת תמיד
ועלות לבקר ולערב לשבתות ולחדשים
ולמועדי יהוה אלהינו לעולם זאת על ישראל:
והבית אשר אני בונה גדול כי גדול אלהינו
מכל האלהים : ומי יעצר כח לבנות לו בית כי
השמים ושמי השמים לא יכלכלהו ומי אני אשר
אבנה לו בית כי אם להקטיר לפניו : ועתה
שלח לי איש חכם לעשות בזהב ובכסף ובנחשת
ובברזל ובארגון וכרמיל ותכלת וידע לפתח
פתוחים עם החכמים אשר עמי ביהודה
ובירושלם אשר הכין דויד אבי : ושלח לי
עצי ארזים ברושים ואלגומים מהלבנון כי אני
ידעתי אשר עבדיך יודעים לכרות עצי לבנון
והנה עבדי עם עבדיך: ולהכין לי עצים לרב
כי הבית אשר אני בונה גדול והפלא: והנה
לחטבים לכרתי העצים נתתי חטים מכות
לעבדיך כרים עשרים אלף ושערים כרים
עשרים אלף ויין בתים עשרים אלף ושמן בתים
עשרים אלף : ויאמר חורם מלך צר בכתב
וישלח אל שלמה באהבת יהוה את עמו נתנך
עליהם מלך : ויאמר חורם ברוך יהוה אלהי
ישראל אשר עשה את השמים ואת הארץ אשר
נתן לדויד המלך בן חכם יודע שכל ובינה אשר
יבנה בית ליהוה ובית למלכותו : ועתה שלחתי

איש חכם יודע בינה לחורם אבי׃ בן אשה מן
בנות דן ואביו איש צרי יודע לעשות בזהב
ובכסף בנחשת בברזל באבנים ובעצים בארגמן
בתכלת ובבוץ ובכרמיל ולפתח כל פתוח ולחשב
כל מחשבת אשר ינתן לו עם חכמיך וחכמי אדני
דויד אביך׃ ועתה החטים והשערים השמן
והיין אשר אמר אדני ישלח לעבדיו׃ ואנחנו
נכרות עצים מן הלבנון ככל צרכך ונביאם לך
רפסדות על ים יפו ואתה תעלה אתם ירושלם׃
ויספר שלמה כל האנשים הגירים אשר בארץ
ישראל אחרי הספר אשר ספרם דויד אביו
וימצאו מאה וחמשים אלף ושלשת אלפים
ושש מאות׃ ויעש מהם שבעים אלף סבל
ושמנים אלף חצב בהר ושלשת אלפים ושש
מאות מנצחים להעביד את העם׃

ג ויחל שלמה לבנות את בית יהוה בירושלם א
בהר המוריה אשר נראה לדויד אביהו אשר הכין
במקום דויד בגרן ארנן היבוסי׃ ויחל לבנות
בחדש השני בשני בשנת ארבע למלכותו׃
ואלה הוסד שלמה לבנות את בית האלהים
הארך אמות במדה הראשונה אמות ששים
ורחב אמות עשרים׃ והאולם אשר על פני
הארך על פני רחב הבית אמות עשרים והגבה
מאה ועשרים ויצפהו מפנימה זהב טהור׃
ואת הבית הגדול חפה עצי ברושים ויחפהו
זהב טוב ויעל עליו תמרים ושרשרות׃ ויצף
את הבית אבן יקרה לתפארת והזהב זהב פרוים׃
ויחף את הבית הקרות הספים וקירותיו
ודלתותיו זהב ופתח כרובים על הקירות׃ ויעש
את בית קדש הקדשים ארכו על פני רחב הבית
אמות עשרים ורחבו אמות עשרים ויחפהו זהב
טוב לככרים שש מאות׃ ומשקל למסמרות
לשקלים חמשים זהב והעליות חפה זהב׃
ויעש בבית קדש הקדשים כרובים שנים
מעשה צעצעים ויצפו אתם זהב׃ וכנפי
הכרובים ארכם אמות עשרים כנף האחד לאמות
חמש מגעת לקיר הבית והכנף האחרת אמות
חמש מגיע לכנף הכרוב האחר׃ וכנף הכרוב
האחד אמות חמש מגיע לקיר הבית והכנף
האחרת אמות חמש דבקה לכנף הכרוב האחר׃
כנפי הכרובים האלה פרשים אמות עשרים והם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עמדים על רגליהם ופניהם לבית: ויעש את
הפרכת תכלת וארגמן וכרמיל ובוץ ויעל עליו
כרובים: ויעש לפני הבית עמודים שנים אמות
שלשים וחמש ארך והצפת אשר על ראשו
אמות חמש: ויעש שרשרות בדביר ויתן על
ראש העמדים ויעש רמונים מאה ויתן
בשרשרות: ויקם את העמודים על פני ההיכל
אחד מימין ואחד מהשמאול ויקרא שם הימיני
יכין ושם השמאלי בעז:
ד ויעש מזבח נחשת עשרים אמה ארכו
ועשרים אמה רחבו ועשר אמות קומתו: ויעש
את הים מוצק עשר באמה משפתו אל שפתו
עגול סביב וחמש באמה קומתו וקו שלשים
באמה יסב אתו סביב: ודמות בקרים תחת לו
סביב סביב סובבים אתו עשר באמה מקיפים
את הים סביב שנים טורים הבקר יצוקים
במצקתו: עומד על שנים עשר בקר שלשה
פנים צפונה ושלשה פנים ימה ושלשה פנים
נגבה ושלשה פנים מזרחה והים עליהם
מלמעלה וכל אחריהם ביתה: ועביו טפח
ושפתו כמעשה שפת כוס פרח שושנה מחזיק
בתים שלשת אלפים יכיל: ויעש כיורים
עשרה ויתן חמשה מימין וחמשה משמאול
לרחצה בהם את מעשה העולה ידיחו בם
והים לרחצה לכהנים בו: ויעש את מנרות
הזהב עשר כמשפטם ויתן בהיכל חמש מימין
וחמש משמאול: ויעש שלחנות עשרה וינח
בהיכל חמשה מימין וחמשה משמאול ויעש
מזרקי זהב מאה: ויעש חצר הכהנים והעזרה
הגדולה ודלתות לעזרה ודלתותיהם צפה נחשת:
ואת הים נתן מכתף הימנית קדמה ממול
נגבה: ויעש חורם את הסירות ואת היעים
ואת המזרקות ויכל חירם לעשות את המלאכה
אשר עשה למלך שלמה בבית האלהים:
עמודים שנים והגלות והכתרות על ראש
העמדים שתים והשבכות שתים לכסות את שתי
גלות הכתרות אשר על ראש העמודים: ואת
הרמונים ארבע מאות לשתי השבכות שנים
טורים רמונים לשבכה האחת לכסות את שתי
גלות הכתרות אשר על פני העמודים: ואת
המכנות עשה ואת הכירות עשה על המכנות:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

את הים אחד ואת הבקר שנים עשר תחתיו:
ואת הסירות ואת היעים ואת המזלגות ואת
כל כליהם עשה חורם אביו למלך שלמה לבית
יהוה נחשת מרוק: בככר הירדן יצקם המלך
בעבי האדמה בין סכות ובין צרדתה: ויעש
שלמה כל הכלים האלה לרב מאד כי לא נחקר
משקל הנחשת: ויעש שלמה את כל הכלים
אשר בית האלהים ואת מזבח הזהב ואת
השלחנות ועליהם לחם הפנים: ואת המנרות כ
ונרתיהם לבערם כמשפט לפני הדביר זהב
סגור: והפרח והנרות והמלקחים זהב הוא
מכלות זהב: והמזמרות והמזרקות והכפות
והמחתות זהב סגור ופתח הבית דלתותיו
הפנימיות לקדש הקדשים ודלתי הבית להיכל
זהב:

ה ותשלם כל המלאכה אשר עשה שלמה לבית
יהוה ויבא שלמה את קדשי דויד אביו ואת
הכסף ואת הזהב ואת כל הכלים נתן באצרות
בית האלהים: אז יקהיל שלמה את זקני ישראל
ואת כל ראשי המטות נשיאי האבות לבני
ישראל אל ירושלם להעלות את ארון ברית יהוה
מעיר דויד היא ציון: ויקהלו אל המלך כל
איש ישראל בחג הוא החדש השבעי: ויבאו
כל זקני ישראל וישאו הלוים את הארון:
ויעלו את הארון ואת אהל מועד ואת כל כלי ה
הקדש אשר באהל העלו אתם הכהנים הלוים:
והמלך שלמה וכל עדת ישראל הנועדים עליו
לפני הארון מזבחים צאן ובקר אשר לא יספרו
ולא ימנו מרב: ויביאו הכהנים את ארון ברית
יהוה אל מקומו אל דביר הבית אל קדש
הקדשים אל תחת כנפי הכרובים: ויהיו
הכרובים פרשים כנפים על מקום הארון
ויכסו הכרובים על הארון ועל בדיו מלמעלה:
ויאריכו הבדים ויראו ראשי הבדים מן הארון
על פני הדביר ולא יראו החוצה ויהי שם עד
היום הזה: אין בארון רק שני הלחות אשר
נתן משה בחרב אשר כרת יהוה עם בני ישראל
בצאתם ממצרים: ויהי בצאת הכהנים מן
הקדש כי כל הכהנים הנמצאים התקדשו אין
לשמור למחלקות: והלוים המשררים לכלם
לאסף להימן לידתון ולבניהם ולאחיהם מלבשים
בוץ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בוץ במצלתים ובנבלים ובכנרות עמדים מזרח
למזבח ועמהם כהנים למאה ועשרים מחצררים
בחצצרות: ויהי כאחד למחצצרים ולמשררים
להשמיע קול אחד להלל ולהדות ליהוה וכהרים
קול בחצצרות ובמצלתים ובכלי השיר ובהלל
ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו והבית מלא ענן
בית יהוה: ולא יכלו הכהנים לעמוד לשרת
מפני הענן כי מלא כבוד יהוה את בית
האלהים:

אז אמר שלמה יהוה אמר לשכון בערפל: ו
ואני בניתי בית זבל לך ומכון לשבתך עולמים:
ויסב המלך את פניו ויברך את כל קהל ישראל
וכל קהל ישראל עומד: ויאמר ברוך יהוה
אלהי ישראל אשר דבר בפיו את דויד אבי
ובידיו מלא לאמר: מן היום אשר הוצאתי את
עמי מארץ מצרים לא בחרתי בעיר מכל שבטי
ישראל לבנות בית להיות שמי שם ולא בחרתי
באיש להיות נגיד על עמי ישראל: ואבחר
בירושלם להיות שמי שם ואבחר בדויד להיות
על עמי ישראל: ויהי עם לבב דויד אבי לבנות
בית לשם יהוה אלהי ישראל: ויאמר יהוה
אל דויד אבי יען אשר היה עם לבבך לבנות
בית לשמי הטיבות כי היה עם לבבך: רק
אתה לא תבנה הבית כי בנך היוצא מחלציך
הוא יבנה הבית לשמי: ויקם יהוה את דברו
אשר דבר ואקום תחת דויד אבי ואשב על כסא
ישראל כאשר דבר יהוה ואבנה הבית לשם
יהוה אלהי ישראל: ואשים שם את הארון
אשר שם ברית יהוה אשר כרת עם בני ישראל:
ויעמד לפני מזבח יהוה נגד כל קהל ישראל
ויפרש כפיו: כי עשה שלמה כיור נחשת
ויתנהו בתוך העזרה חמש אמות ארכו וחמש
אמות רחבו ואמות שלוש קומתו ויעמד עליו
ויברך על ברכיו נגד כל קהל ישראל ויפרש
כפיו השמימה: ויאמר יהוה אלהי ישראל אין
כמוך אלהים בשמים ובארץ שמר הברית והחסד
לעבדיך ההלכים לפניך בכל לבם: אשר שמרת
לעבדך דויד אבי את אשר דברת לו ותדבר
בפיך ובידך מלאת כיום הזה: ועתה יהוה
אלהי ישראל שמר לעבדך דויד אבי את אשר
דברת לו לאמר לא יכרת לך איש מלפני יושב

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

על כסא ישראל רק אם ישמרו בניך את דרכם
ללכת בתורתי כאשר הלכת לפני: ועתה
יהוה אלהי ישראל יאמן דברך אשר דברת
לעבדך לדויד: כי האמנם ישב אלהים את
האדם על הארץ הנה שמים ושמי השמים לא
יכלכלוך אף כי הבית הזה אשר בניתי: ופנית
אל תפלת עבדך ואל תחנתו יהוה אלהי לשמע
אל הרנה ואל התפלה אשר עבדך מתפלל לפניך:
להיות עיניך פתוחות אל הבית הזה יומם כ
ולילה אל המקום אשר אמרת לשום שמך שם
לשמוע אל התפלה אשר יתפלל עבדך אל המקום
הזה: ושמעת אל תחנוני עבדך ועמך ישראל
אשר יתפללו אל המקום הזה ואתה תשמע
ממקום שבתך מן השמים ושמעת וסלחת:
אם יחטא איש לרעהו ונשא בו אלה להאלתו
ובא אלה לפני מזבחך בבית הזה: ואתה
תשמע מן השמים ועשית ושפטת את עבדיך
להשיב לרשע לתת דרכו בראשו ולהצדיק צדיק
לתת לו כצדקתו: ואם ינגף עמך ישראל
לפני אויב כי יחטאו לך ושבו והודו את שמך
והתפללו והתחננו לפניך בבית הזה: ואתה כח
תשמע מן השמים וסלחת לחטאת עמך ישראל
והשיבותם אל האדמה אשר נתתה להם
ולאבתיהם: בהעצר השמים ולא יהיה מטר
כי יחטאו לך והתפללו אל המקום הזה והודו את
שמך מחטאתם ישובון כי תענם: ואתה תשמע
השמים וסלחת לחטאת עבדיך ועמך ישראל כי
תורם אל הדרך הטובה אשר ילכו בה ונתתה
מטר על ארצך אשר נתתה לעמך לנחלה:
רעב כי יהיה בארץ דבר כי יהיה שדפון וירקון
ארבה וחסיל כי יהיה כי יצר לו איביו בארץ
שעריו כל נגע וכל מחלה: כל תפלה כל תחנה
אשר יהיה לכל האדם ולכל עמך ישראל אשר
ידעו איש נגעו ומכאבו ופרש כפיו אל הבית
הזה: ואתה תשמע מן השמים מכון שבתך ל
וסלחת ונתתה לאיש ככל דרכיו אשר תדע את
לבבו כי אתה לבדך ידעת את לבב בני האדם:
למען ייראוך ללכת בדרכיך כל הימים אשר הם
חיים על פני האדמה אשר נתתה לאבתינו:
וגם אל הנכרי אשר לא מעמך ישראל הוא
ובא מארץ רחוקה למען שמך הגדול וידך

החזקה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

החזקה וזרועך הנטויה ובאו והתפללו אל הבית
הזה: ואתה תשמע מן השמים ממכון שבתך
ועשית ככל אשר יקרא אליך הנכרי למען ידעו
כל עמי הארץ את שמך וליראה אתך כעמך
ישראל ולדעת כי שמך נקרא על הבית הזה
אשר בניתי: כי יצא עמך למלחמה על איביו
בדרך אשר תשלחם והתפללו אליך דרך העיר
הזאת אשר בחרת בה והבית אשר בניתי לשמך:
ושמעת מן השמים את תפלתם ואת תחנתם
ועשית משפטם: כי יחטאו לך כי אין אדם אשר
לא יחטא ואנפת בם ונתתם לפני אויב ושבום
שוביהם אל ארץ רחוקה או קרובה: והשיבו
אל לבבם בארץ אשר נשבו שם ושבו והתחננו
אליך בארץ שבים לאמר חטאנו העוינו ורשענו:
ושבו אליך בכל לבם ובכל נפשם בארץ שבים
ראש שבו אתם והתפללו דרך ארצם אשר נתתה
לאבותם והעיר אשר בחרת ולבית אשר בניתי
לשמך: ושמעת מן השמים ממכון שבתך את
תפלתם ואת תחנתיהם ועשית משפטם וסלחת
לעמך אשר חטאו לך: עתה אלהי יהיו נא עיניך
פתחות ואזניך קשבות לתפלת המקום הזה:
ועתה קומה יהוה אלהים לנוחך אתה וארון
עזך כהניך יהוה אלהים ילבשו תשועה וחסידיך
ישמחו בטוב: יהוה אלהים אל תשב פני
משיחך זכרה לחסדי דויד עבדך:
ז וככלות שלמה להתפלל והאש ירדה מהשמים
ותאכל העלה והזבחים וכבוד יהוה מלא את
הבית: ולא יכלו הכהנים לבוא אל בית יהוה
כי מלא כבוד יהוה את בית יהוה: וכל בני
ישראל ראים ברדת האש וכבוד יהוה על הבית
ויכרעו אפים ארצה על הרצפה וישתחוו והודות
ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו: והמלך וכל
העם זבחים זבח לפני יהוה: ויזבח המלך
שלמה את זבח הבקר עשרים ושנים אלף וצאן
מאה ועשרים אלף ויחנכו את בית האלהים
המלך וכל העם: והכהנים על משמרותם
עמדים והלוים בכלי שיר יהוה אשר עשה
דויד המלך להדות ליהוה כי לעולם חסדו בהלל
דויד בידם והכהנים מחצצרים נגדם וכל ישראל
עמדים: ויקדש שלמה את תוך החצר אשר לפני
בית יהוה כי עשה שם העלות ואת חלבי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

השלמים כי מזבח הנחשת אשר עשה שלמה
לא יכול להכיל את העלה ואת המנחה ואת
החלבים: ויעש שלמה את החג בעת ההיא
שבעת ימים וכל ישראל עמו קהל גדול מאד
מלבוא חמת עד נחל מצרים: ויעשו ביום
השמיני עצרת כי חנכת המזבח עשו שבעת
ימים והחג שבעת ימים: וביום עשרים י
ושלשה לחדש השביעי שלח את העם לאהליהם
שמחים וטובי לב על הטובה אשר עשה יהוה
לדויד ולשלמה ולישראל עמו: ויכל שלמה את
בית יהוה ואת בית המלך ואת כל הבא על לב
שלמה לעשות בבית יהוה ובביתו הצליח: וירא
יהוה אל שלמה בלילה ויאמר לו שמעתי את
תפלתך ובחרתי במקום הזה לי לבית זבח: הן
אעצר השמים ולא יהיה מטר והן אצוה על חגב
לאכול הארץ ואם אשלח דבר בעמי: ויכנעו
עמי אשר נקרא שמי עליהם ויתפללו ויבקשו
פני וישבו מדרכיהם הרעים ואני אשמע מן
השמים ואסלח לחטאתם וארפא את ארצם:
עתה עיני יהיו פתחות ואזני קשבות לתפלת טו
המקום הזה: ועתה בחרתי והקדשתי את הבית
הזה להיות שמי שם עד עולם והיו עיני ולבי
שם כל הימים: ואתה אם תלך לפני כאשר
הלך דויד אביך ולעשות ככל אשר צויתיך וחקי
ומשפטי תשמור: והקימותי את כסא מלכותך
כאשר כרתי לדויד אביך לאמר לא יכרת לך איש
מושל בישראל: ואם תשובון אתם ועזבתם
חקותי ומצותי אשר נתתי לפניכם והלכתם
ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם:
ונתשתים מעל אדמתי אשר נתתי להם ואת כ
הבית הזה אשר הקדשתי לשמי אשליך מעל פני
ואתננו למשל ולשנינה בכל העמים: והבית
הזה אשר היה עליון לכל עבר עליו ישם ואמר
במה עשה יהוה ככה לארץ הזאת ולבית הזה:
ואמרו על אשר עזבו את יהוה אלהי אבתיהם
אשר הוציאם מארץ מצרים ויחזיקו באלהים
אחרים וישתחוו להם ויעבדום על כן הביא
עליהם את כל הרעה הזאת:

פרק ח ויהי מקץ עשרים שנה אשר בנה שלמה את א
בית יהוה ואת ביתו: והערים אשר נתן חורם
לשלמה בנה שלמה אותם ויושב שם את בני
ישראל:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ישראל : וילך שלמה חמת צובה ויחזק עליה :
ויבן את תדמר במדבר ואת כל ערי המסכנות
אשר בנה בחמת : ויבן את בית חורון העליון
ואת בית חורון התחתון ערי מצור חומות
דלתים ובריח: ואת בעלת ואת כל ערי המסכנות
אשר היו לשלמה ואת כל ערי הרכב ואת ערי
הפרשים ואת כל חשק שלמה אשר חשק לבנות
בירושלם ובלבנון ובכל ארץ ממשלתו : כל
העם הנותר מן החתי והאמרי והפרזי והחוי
והיבוסי אשר לא מישראל המה : מן בניהם
אשר נותרו אחריהם בארץ אשר לא כלום בני
ישראל ויעלם שלמה למס עד היום הזה : ומן
בני ישראל אשר לא נתן שלמה לעבדים
למלאכתו כי המה אנשי מלחמה ושרי שלישיו
ושרי רכבו ופרשיו : ואלה שרי הנציבים אשר
למלך שלמה חמשים ומאתים הרדים בעם: ואת
בת פרעה העלה שלמה מעיר דויד לבית אשר
בנה לה כי אמר לא תשב אשה לי בבית דויד
מלך ישראל כי קדש המה אשר באה אליהם
ארון יהוה : אז העלה שלמה עלות ליהוה על
מזבח יהוה אשר בנה לפני האולם : ובדבר יום
ביום להעלות כמצות משה לשבתות ולחדשים
ולמועדות שלוש פעמים בשנה בחג המצות
ובחג השבעות ובחג הסכות : ויעמד כמשפט
דויד אביו את מחלקות הכהנים על עבדתם
והלוים על משמרותם להלל ולשרת נגד הכהנים
לדבר יום ביומו והשוערים במחלקותם לשער
ושער כי כן מצות דויד איש האלהים : ולא
סרו מצות המלך על הכהנים והלוים לכל דבר
ולאצרות : ותכן כל מלאכת שלמה עד היום
מוסד בית יהוה ועד כלתו שלם בית יהוה : אז
הלך שלמה לעציון גבר ואל אילות על שפת
הים בארץ אדום : וישלח לו חורם ביד
עבדיו אניות ועבדים יודעי ים ויבאו עם
עבדי שלמה אופירה ויקחו משם ארבע מאות
וחמשים ככר זהב ויביאו אל המלך שלמה :
ומלכת שבא שמעה את שמע שלמה ותבוא
לנסות את שלמה בחידות בירושלם בחיל
כבד מאד וגמלים נשאים בשמים וזהב לרב
ואבן יקרה ותבוא אל שלמה ותדבר עמו את
כל אשר היה עם לבבה : ויגד לה שלמה את

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כל דבריה ולא נעלם דבר משלמה אשר לא הגיד
להו: ותרא מלכת שבא את חכמת שלמה והבית
אשר בנה: ומאכל שלחנו ומושב עבדיו
ומעמד משרתיו ומלבושיהם ומשקיו
ומלבושיהם ועליתו אשר יעלה בית יהוה ולא
היה עוד בה רוח: ותאמר אל המלך אמת הדבר ה
אשר שמעתי בארצי על דבריך ועל חכמתך:
ולא האמנתי לדבריהם עד אשר באתי ותראינה
עיני והנה לא הגד לי חצי מרבית חכמתך יספת
על השמועה אשר שמעתי: אשרי אנשיך
ואשרי עבדיך אלה העמדים לפניך תמיד
ושמעים את חכמתך: יהי יהוה אלהיך ברוך
אשר חפץ בך לתתך על כסאו למלך ליהוה אלהיך
באהבת אלהיך את ישראל להעמידו לעולם
ויתנך עליהם למלך לעשות משפט וצדקה:
ותתן למלך מאה ועשרים ככר זהב ובשמים
לרב מאד ואבן יקרה ולא היה כבשם ההוא אשר
נתנה מלכת שבא למלך שלמה: וגם עבדי י
חורם ועבדי שלמה אשר הביאו זהב מאופיר
הביאו עצי אלגומים ואבן יקרה: ויעש
המלך את עצי האלגומים מסלות לבית יהוה
ולבית המלך וכנרות ונבלים לשרים ולא נראו
כהם לפנים בארץ יהודה: והמלך שלמה נתן
למלכת שבא את כל חפצה אשר שאלה מלבד
אשר הביאה אל המלך ותהפך ותלך לארצה היא
ועבדיה: ויהי משקל הזהב אשר בא לשלמה
בשנה אחת שש מאות וששים ושש ככרי זהב:
לבד מאנשי התרים והסחרים מביאים וכל
מלכי ערב ופחות הארץ מביאים זהב וכסף
לשלמה: ויעש המלך שלמה מאתים צנה זהב
שחוט שש מאות זהב שחוט יעלה על הצנה
האחת: ושלש מאות מגנים זהב שחוט שלש
מאות זהב יעלה על המגן האחת ויתנם המלך
בבית יער הלבנון: ויעש המלך כסא שן גדול
ויצפהו זהב טהור: ושש מעלות לכסא וכבש
בזהב לכסא מאחזים וידות מזה ומזה על מקום
השבת ושנים אריות עמדים אצל הידות:
ושנים עשר אריות עמדים שם על שש המעלות
מזה ומזה לא נעשה כן לכל ממלכה: וכל כ
כלי משקה המלך שלמה זהב וכלי כלי בית יער
הלבנון זהב סגור אין כסף נחשב בימי שלמה
למאומה:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

למאומה: כי אניות למלך הלכות תרשיש עם
עבדי חורם אחת לשלוש שנים תבואנה אניות
תרשיש נשאות זהב וכסף שנהבים וקופים
ותוכיים: ויגדל המלך שלמה מכל מלכי
הארץ לעשר וחכמה: וכל מלכי הארץ מבקשים
את פני שלמה לשמע את חכמתו אשר נתן
האלהים בלבו: והם מביאים איש מנחתו
כלי כסף וכלי זהב ושלמות נשק ובשמים
כה סוסים ופרדים דבר שנה בשנה: ויהי
לשלמה ארבעת אלפים אריות סוסים ומרכבות
ושנים עשר אלף פרשים ויניחם בערי הרכב
ועם המלך בירושלם: ויהי מושל בכל המלכים
מן הנהר ועד ארץ פלשתים ועד גבול מצרים:
ויתן המלך את הכסף בירושלם כאבנים ואת
הארזים נתן כשקמים אשר בשפלה לרב:
ומוציאים סוסים ממצרים לשלמה ומכל
הארצות: ושאר דברי שלמה הראשנים
והאחרונים הלוא הם כתובים על דברי נתן
הנביא ועל נבואת אחיה השילוני ובחזות יעדי
ל החזה על ירבעם בן נבט: וימלך שלמה
בירושלם על כל ישראל ארבעים שנה: וישכב
שלמה עם אבתיו ויקברהו בעיר דויד אביו
וימלך רחבעם בנו תחתיו:

א וילך רחבעם שכמה כי שכם באו כל ישראל יוד
להמליך אתו: ויהי כשמע ירבעם בן נבט
והוא במצרים אשר ברח מפני שלמה המלך
וישב ירבעם ממצרים: וישלחו ויקראו לו
ויבא ירבעם וכל ישראל וידברו אל רחבעם
לאמר: אביך הקשה את עלנו ועתה הקל
מעבודת אביך הקשה ומעלו הכבד אשר נתן
ה עלינו ונעבדך: ויאמר אלהם עוד שלשת
ימים ושובו אלי וילך העם: ויועץ המלך
רחבעם את הזקנים אשר היו עמדים לפני
שלמה אביו בהיתו חי לאמר איך אתם נועצים
להשיב לעם הזה דבר: וידברו אליו לאמר
אם תהיה לטוב להעם הזה ורציתם ודברת
אלהם דברים טובים והיו לך עבדים כל הימים:
ויעזב את עצת הזקנים אשר יעצהו ויועץ את
הילדים אשר גדלו אתו העמדים לפניו: ויאמר
אלהם מה אתם נועצים ונשיב דבר את העם הזה
אשר דברו אלי לאמר הקל מן העל אשר נתן
אבין

אביך עלינו ׃ וידברו אתו הילדים אשר גדלו י
אתו לאמר כה תאמר לעם אשר דברו אליך לאמר
אביך הכביד את עלנו ואתה הקל מעלינו כה
תאמר אלהם קטני עבה ממתני אבי׃ ועתה
אבי העמיס עליכם על כבד ואני אסיף על עלכם
אבי יסר אתכם בשוטים ואני בעקרבים ׃
ויבא ירבעם וכל העם אל רחבעם ביום השלישי
כאשר דבר המלך לאמר שובו אלי ביום השלשי ׃
ויענם המלך קשה ויעזב המלך רחבעם את
עצת הזקנים ׃ וידבר אלהם כעצת הילדים
לאמר אבי הכביד את עלכם ואני אסיף עליו
אבי יסר אתכם בשוטים ואני בעקרבים ׃ ולא ט
שמע המלך אל העם כי היתה נסבה מעם
האלהים למען הקים יהוה את דברו אשר דבר
ביד אחיהו השלוני אל ירבעם בן נבט ׃ וכל
ישראל ראו כי לא שמע המלך להם וישיבו העם
את המלך לאמר מה לנו חלק בדויד ולא נחלה
בבן ישי איש לאהליך ישראל עתה ראה ביתך
דויד וילך כל ישראל לאהליו ׃ ובני ישראל
הישבים בערי יהודה וימלך עליהם רחבעם׃
וישלח המלך רחבעם את הדרם אשר על המס
וירגמו בו בני ישראל אבן וימת והמלך רחבעם
התאמץ לעלות במרכבה לנוס ירושלם ׃
ויפשעו ישראל בבית דויד עד היום הזה ׃

יא ויבא רחבעם ירושלם ויקהל את בית יהודה א
ובנימן מאה ושמונים אלף בחור עשה מלחמה
להלחם עם ישראל להשיב את הממלכה
לרחבעם ׃ ויהי דבר יהוה אל שמעיהו איש
האלהים לאמר ׃ אמר אל רחבעם בן שלמה
מלך יהודה ואל כל ישראל ביהודה ובנימן
לאמר ׃ כה אמר יהוה לא תעלו ולא תלחמו
עם אחיכם שובו איש לביתו כי מאתי נהיה
הדבר הזה וישמעו את דברי יהוה וישבו מלכת
אל ירבעם ׃ וישב רחבעם בירושלם ויבן ה
ערים למצור ביהודה ׃ ויבן את בית לחם
ואת עיטם ואת תקוע ׃ ואת בית צור ואת שוכו
ואת עדלם ׃ ואת גת ואת מרשה ואת זיף ׃
ואת אדורים ואת לכיש ואת עזקה ׃ ואת ו
צרעה ואת אילון ואת חברון אשר ביהודה
ובבנימן ערי מצורות׃ ויחזק את המצורות ויתן
בהם נגידים ואצרות מאכל ושמן ויין ׃ ובכל

עיר ועיר צנות ורמחים ויחזקם להרבה מאד
ויהי לו יהודה ובנימן : והכהנים והלוים אשר
בכל ישראל התיצבו עליו מכל גבולם : כי
עזבו הלוים את מגרשיהם ואחזתם וילכו ליהודה
ולירושלם כי הזניחם ירבעם ובניו מכהן ליהוה :
ויעמד לו כהנים לבמות ולשעירים ולעגלים
אשר עשה : ואחריהם מכל שבטי ישראל
הנתנים את לבבם לבקש את יהוה אלהי ישראל
באו ירושלם לזבוח ליהוה אלהי אבותיהם :
ויחזקו את מלכות יהודה ויאמצו את רחבעם
בן שלמה לשנים שלוש כי הלכו בדרך דויד
ושלמה לשנים שלוש : ויקח לו רחבעם אשה
את מחלת בן ירימות בן דויד אביהיל בת אליאב
בן ישי : ותלד לו בנים את יעוש ואת שמריה
ואת זהם : ואחריה לקח את מעכה בת
אבשלום ותלד לו את אביה ואת עתי ואת זיזא
ואת שלמית : ויאהב רחבעם את מעכה בת
אבשלום מכל נשיו ופילגשיו כי נשים שמונה
עשרה נשא ופילגשים ששים ויולד עשרים
ושמונה בנים וששים בנות : ויעמד לראש
רחבעם את אביה בן מעכה לנגיד באחיו כי
להמליכו : ויבן ויפרץ מכל בניו לכל ארצות
יהודה ובנימין לכל ערי המצרות ויתן להם
המזון לרב וישאל המון נשים :

ויהי כהכין מלכות רחבעם וכחזקתו עזב את יב
תורת יהוה וכל ישראל עמו : ויהי בשנה
החמישית למלך רחבעם עלה שישק מלך
מצרים על ירושלם כי מעלו ביהוה : באלף
ומאתים רכב ובששים אלף פרשים ואין
מספר לעם אשר באו עמו ממצרים לובים סכיים
וכושים : וילכד את ערי המצרות אשר ליהודה
ויבא עד ירושלם : ושמעיה הנביא בא אל
רחבעם ושרי יהודה אשר נאספו אל ירושלם
מפני שישק ויאמר להם כה אמר יהוה אתם
עזבתם אתי ואף אני עזבתי אתכם ביד שישק :
ויכנעו שרי ישראל והמלך ויאמרו צדיק יהוה :
ובראות יהוה כי נכנעו היה דבר יהוה אל
שמעיה לאמר נכנעו לא אשחיתם ונתתי להם
כמעט לפליטה ולא תתך חמתי בירושלם ביד
שישק : כי יהיו לו לעבדים וידעו עבודתי
ועבודת ממלכות הארצות : ויעל שישק מלך
מצרים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מצרים על ירושלם ויקח את אצרות בית יהוה
ואת אצרות בית המלך את הכל לקח ויקח
את מגני הזהב אשר עשה שלמה׃ ויעש
המלך רחבעם תחתיהם מגני נחשת והפקיד
על יד שרי הרצים השמרים פתח בית המלך׃
ויהי מדי בוא המלך בית יהוה באו הרצים
ונשאום והשבום אל תא הרצים׃ ובהכנעו
שב ממנו אף יהוה ולא להשחית לכלה וגם
ביהודה היה דברים טובים׃ ויתחזק המלך
רחבעם בירושלם וימלך כי בן ארבעים ואחת
שנה רחבעם במלכו ושבע עשרה שנה מלך
בירושלם העיר אשר בחר יהוה לשום את
שמו שם מכל שבטי ישראל ושם אמו נעמה
העמנית׃ ויעש הרע כי לא הכין לבו לדרוש
את יהוה׃ ודברי רחבעם הראשנים והאחרונים
הלא הם כתובים בדברי שמעיה הנביא ועדו
החזה להתיחש ומלחמות רחבעם וירבעם כל
הימים׃ וישכב רחבעם עם אבתיו ויקבר בעיר
דויד וימלך אביה בנו תחתיו׃

יג בשנת שמונה עשרה למלך ירבעם וימלך
אביה על יהודה׃ שלוש שנים מלך בירושלם
ושם אמו מיכיהו בת אוריאל מן גבעה ומלחמה
היתה בין אביה ובין ירבעם׃ ויאסר אביה את
המלחמה בחיל גבורי מלחמה ארבע מאות אלף
איש בחור וירבעם ערך עמו מלחמה בשמונה
מאות אלף איש בחור גבור חיל׃ ויקם
אביה מעל להר צמרים אשר בהר אפרים ויאמר
שמעוני ירבעם וכל ישראל׃ הלא לכם לדעת
כי יהוה אלהי ישראל נתן ממלכה לדויד על
ישראל לעולם לו ולבניו ברית מלח׃ ויקם
ירבעם בן נבט עבד שלמה בן דויד וימרד על
אדניו׃ ויקבצו עליו אנשים רקים בני בליעל
ויתאמצו על רחבעם בן שלמה ורחבעם היה
נער ורך לבב ולא התחזק לפניהם׃ ועתה
אתם אמרים להתחזק לפני ממלכת יהוה ביד בני
דויד ואתם המון רב ועמכם עגלי זהב אשר
עשה לכם ירבעם לאלהים׃ הלא הדחתם
את כהני יהוה את בני אהרן והלוים
ותעשו לכם כהנים כעמי הארצות כל הבא
למלא ידו בפר בן בקר ואילם שבעה והיה כהן
ללא אלהים׃ ואנחנו יהוה אלהינו ולא עזבנהו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

וכהנים משרתים ליהוה בני אהרן והלוים
במלאכת׃ ומקטרים ליהוה עלות בבקר בבקר
ובערב בערב וקטרת סמים ומערכת לחם על
השלחן הטהור ומנורת הזהב ונרתיה לבער
בערב בערב כי שמרים אנחנו את משמרת
יהוה אלהינו ואתם עזבתם אתו׃ והנה עמנו
בראש האלהים וכהניו וחצצרות התרועה להריע
עליכם בני ישראל אל תלחמו עם יהוה אלהי
אבתיכם כי לא תצליחו׃ וירבעם הסב את
המארב לבוא מאחריהם ויהיו לפני יהודה
והמארב מאחריהם׃ ויפנו יהודה והנה להם
המלחמה פנים ואחור ויצעקו ליהוה והכהנים
מחצצרים בחצצרות׃ ויריעו איש יהודה ויהי
בהריע איש יהודה והאלהים נגף את ירבעם
וכל ישראל לפני אביה ויהודה׃ וינוסו בני
ישראל מפני יהודה ויתנם אלהים בידם׃ ויכו
בהם אביה ועמו מכה רבה ויפלו חללים
מישראל חמש מאות אלף איש בחור׃ ויכנעו
בני ישראל בעת ההיא ויאמצו בני יהודה כי
נשענו על יהוה אלהי אבותיהם׃ וירדף אביה
אחרי ירבעם וילכד ממנו ערים את בית אל ואת
בנותיה ואת ישנה ואת בנותיה ואת עפרין
ובנתיה׃ ולא עצר כח ירבעם עוד בימי אביהו
ויגפהו יהוה וימת׃ ויתחזק אביהו וישא לו
נשים ארבע עשרה ויולד עשרים ושנים בנים
ושש עשרה בנות׃ ויתר דברי אביה ודרכיו
ודבריו כתובים במדרש הנביא עדו׃ וישכב
אביה עם אבתיו ויקברו אתו בעיר דויד וימלך
אסא בנו תחתיו בימיו שקטה הארץ עשר
שנים׃

יד ויעש אסא הטוב והישר בעיני יהוה אלהיו׃
ויסר את מזבחות הנכר והבמות וישבר את
המצבות ויגדע את האשרים׃ ויאמר ליהודה
לדרוש את יהוה אלהי אבותיהם ולעשות
התורה והמצוה׃ ויסר מכל ערי יהודה את
הבמות ואת החמנים ותשקט הממלכה לפניו׃
ויבן ערי מצורה ביהודה כי שקטה הארץ ואין
עמו מלחמה בשנים האלה כי הניח יהוה לו׃
ויאמר ליהודה נבנה את הערים האלה ונסב
חומה ומגדלים דלתים ובריחים עודנו הארץ
לפנינו כי דרשנו את יהוה אלהינו דרשנו וינח

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

לנו מסביב ויבנו ויצליחו׃ ויהי לאסא חיל
נשא צנה ורמח מיהודה שלש מאות אלף
ומבנימן נשאי מגן ודרכי קשת מאתים
ושמונים אלף כל אלה גבורי חיל׃ ויצא אליהם
זרח הכושי בחיל אלף אלפים ומרכבות שלש
מאות ויבא עד מרשה׃ ויצא אסא לפניו ויערכו
מלחמה בגיא צפתה למרשה׃ ויקרא אסא
אל יהוה אלהיו ויאמר יהוה אין עמך לעזר בין
רב לאין כח עזרנו יהוה אלהינו כי עליך נשענו
ובשמך באנו על ההמון הזה יהוה אלהינו אתה
אל יעצר עמך אנוש׃ ויגף יהוה את הכושים
לפני אסא ולפני יהודה וינסו הכושים׃ וירדפם
אסא והעם אשר עמו עד לגרר ויפל מכושים
לאין להם מחיה כי נשברו לפני יהוה ולפני
מחנהו וישאו שלל הרבה מאד׃ ויכו את כל
הערים סביבות גרר כי היה פחד יהוה עליהם
ויבזו את כל הערים כי בזה רבה היתה בהם׃ וגם
אהלי מקנה הכו וישבו צאן לרב וגמלים וישבו
ירושלם׃

טו
ועזריהו בן עודד היתה עליו רוח אלהים׃ א
ויצא לפני אסא ויאמר לו שמעוני אסא וכל
יהודה ובנימן יהוה עמכם בהיותכם עמו ואם
תדרשהו ימצא לכם ואם תעזבהו יעזב אתכם׃
וימים רבים לישראל ללא אלהי אמת וללא כהן
מורה וללא תורה׃ וישב בצר לו על יהוה
אלהי ישראל ויבקשהו וימצא להם׃ ובעתים
ההם אין שלום ליוצא ולבא כי מהומות רבות
על כל ישבי הארצות׃ וכתתו גוי בגוי ועיר
בעיר כי אלהים הממם בכל צרה׃ ואתם
חזקו ואל ירפו ידיכם כי יש שכר לפעלתכם׃
וכשמע אסא הדברים האלה והנבואה עדד
הנביא התחזק ויעבר השקוצים מכל ארץ יהודה
ובנימן ומן הערים אשר לכד מהר אפרים
ויחדש את מזבח יהוה אשר לפני אולם יהוה׃
ויקבץ את כל יהודה ובנימן והגרים עמהם
מאפרים ומנשה ומשמעון כי נפלו עליו
מישראל לרב בראתם כי יהוה אלהיו עמו׃
ויקבצו ירושלם בחדש השלישי לשנת חמש
עשרה למלכות אסא׃ ויזבחו ליהוה ביום
ההוא מן השלל הביאו בקר שבע מאות וצאן
שבעת אלפים׃ ויבאו בברית לדרוש את

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

יהוה אלהי אבותיהם בכל לבבם ובכל נפשם:
וכל אשר לא ידרש ליהוה אלהי ישראל יומת למן
קטן ועד גדול למאיש ועד אשה: וישבעו ליהוה
בקול גדול ובתרועה ובחצצרות ובשופרות:
וישמחו כל יהודה על השבועה כי בכל לבבם
נשבעו ובכל רצונם בקשהו וימצא להם וינח
יהוה להם מסביב: וגם מעכה אם אסא המלך
הסירה מגבירה אשר עשתה לאשרה מפלצת
ויכרת אסא את מפלצתה וידק וישרף בנחל
קדרון: והבמות לא סרו מישראל רק לבב אסא
היה שלם כל ימיו: ויבא את קדשי אביו
וקדשיו בית האלהים כסף וזהב וכלים: ומלחמה
לא היתה עד שנת שלשים וחמש למלכות אסא:
א טז בשנת שלשים ושש למלכות אסא עלה
בעשא מלך ישראל על יהודה ויבן את הרמה
לבלתי תת יוצא ובא לאסא מלך יהודה: ויצא
אסא כסף וזהב מאצרות בית יהוה ובית המלך
וישלח אל בן הדד מלך ארם היושב בדרמשק
לאמר: ברית ביני ובינך ובין אבי ובין אביך
הנה שלחתי לך כסף וזהב לך הפר בריתך את
בעשא מלך ישראל ויעלה מעלי: וישמע בן
הדד אל המלך אסא וישלח את שרי החילים
אשר לו אל ערי ישראל ויכו את עיון ואת דן
ואת אבל מים ואת כל מסכנות ערי נפתלי:
ה ויהי כשמע בעשא ויחדל מבנות את הרמה
וישבת את מלאכתו: ואסא המלך לקח את כל
יהודה וישאו את אבני הרמה ואת עציה אשר
בנה בעשא ויבן בהם את גבע ואת המצפה:
ובעת ההיא בא חנני הראה אל אסא מלך יהודה
ויאמר אליו בהשענך על מלך ארם ולא נשענת
על יהוה אלהיך על כן נמלט חיל מלך ארם
מידך: הלא הכושים והלובים היו לחיל לרב
לרכב ולפרשים להרבה מאד ובהשענך על יהוה
נתנם בידך: כי יהוה עיניו משטטות בכל
הארץ להתחזק עם לבבם שלם אליו נסכלת
על זאת כי מעתה יש עמך מלחמות: ויכעס
אסא אל הראה ויתנהו בית המהפכת כי בזעף
עמו על זאת וירצץ אסא מן העם בעת ההיא:
והנה דברי אסא הראשונים והאחרונים
הנם כתובים על ספר המלכים ליהודה וישראל:
ויחלא אסא בשנת שלושים ותשע למלכותו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ברגליו עד למעלה חליו וגם בחליו לא דרש את
יהוה כי ברפאים: וישכב אסא עם אבתיו וימת
בשנת ארבעים ואחת למלכו: ויקברהו בקברתיו
אשר כרה לו בעיר דויד וישכיבהו במשכב
אשר מלא בשמים וזנים מרקחים במרקחת
מעשה וישרפו לו שרפה גדולה עד למאד:

יז א וימלך יהושפט בנו תחתיו ויתחזק על ישראל:
ויתן חיל בכל ערי יהודה הבצרות ויתן נציבים
בארץ יהודה ובערי אפרים אשר לכד אסא אביו:
ויהי יהוה עם יהושפט כי הלך בדרכי דויד
אביו הראשנים ולא דרש לבעלים: כי לאלהי
אביו דרש ובמצותיו הלך ולא כמעשה ישראל:
ה ויכן יהוה את הממלכה בידו ויתנו כל יהודה
מנחה ליהושפט ויהי לו עשר וכבוד לרב:
ויגבה לבו בדרכי יהוה ועוד הסיר את הבמות
ואת האשרים מיהודה: ובשנת שלוש למלכו
שלח לשריו לבן חיל ולעבדיה ולזכריה ולנתנאל
ולמיכיהו ללמד בערי יהודה: ועמהם הלוים
שמעיהו ונתניהו וזבדיהו ועשהאל ושמרימות
ויהונתן ואדניהו וטוביהו וטוב אדוניה הלוים
ועמהם אלישמע ויהורם הכהנים: וילמדו
ביהודה ועמהם ספר תורת יהוה ויסבו בכל ערי
י יהודה וילמדו בעם: ויהי פחד יהוה על כל
ממלכות הארצות אשר סביבות יהודה ולא
נלחמו עם יהושפט: ומן פלשתים מביאים
ליהושפט מנחה וכסף משא גם הערביאים
מביאים לו צאן אילים שבעת אלפים ושבע
מאות ותישים שבעת אלפים ושבע מאות:
ויהי יהושפט הלך וגדל עד למעלה ויבן ביהודה
בירניות וערי מסכנות: ומלאכה רבה היה לו
בערי יהודה ואנשי מלחמה גבורי חיל
בירושלם: ואלה פקדתם לבית אבותיהם ליהודה
שרי אלפים עדנה השר ועמו גבורי חיל שלש
ט מאות אלף: ועל ידו יהוחנן השר ועמו מאתים
ושמונים אלף: ועל ידו עמסיה בן זכרי
המתנדב ליהוה ועמו מאתים אלף גבור חיל:
ומן בנימן גבור חיל אלידע ועמו נשקי קשת
ומגן מאתים אלף: ועל ידו יהוזבד ועמו מאה
ושמונים אלף חלוצי צבא: אלה המשרתים
את המלך מלבד אשר נתן המלך בערי המבצר
בכל יהודה:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

א ויהי ליהושפט עשר וכבוד לרב ויתחתן יח
לאחאב: וירד לקץ שנים אל אחאב לשמרון
ויזבח לו אחאב צאן ובקר לרב ולעם אשר עמו
ויסיתהו לעלות אל רמת גלעד: ויאמר אחאב
מלך ישראל אל יהושפט מלך יהודה התלך עמי
רמת גלעד ויאמר לו כמוני כמוך וכעמך עמי
ועמך במלחמה: ויאמר יהושפט אל מלך
ה ישראל דרש נא כיום את דבר יהוה: ויקבץ
מלך ישראל את הנביאים ארבע מאות איש
ויאמר אליהם הנלך אל רמת גלעד למלחמה אם
אחדל ויאמרו עלה ויתן האלהים ביד המלך:
ויאמר יהושפט האין פה נביא ליהוה עוד
ונדרשה מאתו: ויאמר מלך ישראל אל יהושפט
עוד איש אחד לדרש את יהוה מאתו ואני
שנאתיהו כי איננו מתנבא עלי לטובה כי כל
ימיו לרעה הוא מיכיהו בן ימלא ויאמר יהושפט
אל יאמר המלך כן: ויקרא מלך ישראל אל
סריס אחד ויאמר מהר מיכהו בן ימלא: ומלך
ישראל ויהושפט מלך יהודה יושבים איש על
כסאו מלבשים בגדים ויושבים בגרן פתח שער
ט שמרון וכל הנביאים מתנבאים לפניהם: ויעש
לו צדקיהו בן כנענה קרני ברזל ויאמר כה אמר
יהוה באלה תנגח את ארם עד כלותם: וכל
הנביאים נבאים כן לאמר עלה רמת גלעד והצלח
ונתן יהוה ביד המלך: והמלאך אשר הלך לקרא
למיכיהו דבר אליו לאמר הנה דברי הנביאים פה
אחד טוב אל המלך ויהי נא דברך כאחד מהם
ודברת טוב: ויאמר מיכיהו חי יהוה כי את
אשר יאמר אלהי אתו אדבר: ויבא אל המלך
ויאמר המלך אליו מיכה הנלך אל רמת גלעד
למלחמה אם אחדל ויאמר עלו והצליחו וינתנו
טו בידכם: ויאמר אליו המלך עד כמה פעמים אני
משביעך אשר לא תדבר אלי רק אמת בשם
יהוה: ויאמר ראיתי את כל ישראל נפוצים על
ההרים כצאן אשר אין להן רעה ויאמר יהוה לא
אדנים לאלה ישובו איש לביתו בשלום: ויאמר
מלך ישראל אל יהושפט הלא אמרתי אליך לא
יתנבא עלי טוב כי אם לרע: ויאמר לכן שמעו
דבר יהוה ראיתי את יהוה יושב על כסאו וכל
צבא השמים עמדים על ימינו ושמאלו: ויאמר
יהוה מי יפתה את אחאב מלך ישראל ויעל ויפל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ברמת גלעד ויאמר זה אמר ככה וזה אמר ככה:
ויצא הרוח ויעמד לפני יהוה ויאמר אני אפתנו כ
ויאמר יהוה אליו במה: ויאמר אצא והייתי
לרוח שקר בפי כל נביאיו ויאמר תפתה וגם
תוכל צא ועשה כן: ועתה הנה נתן יהוה רוח
שקר בפי נביאיך אלה ויהוה דבר עליך רעה:
ויגש צדקיהו בן כנענה ויך את מיכיהו על
הלחי ויאמר אי זה הדרך עבר רוח יהוה מאתי
לדבר אתך: ויאמר מיכיהו הנך ראה ביום ההוא
אשר תבוא חדר בחדר להחבא: ויאמר מלך כה
ישראל קחו את מיכיהו והשיבהו אל אמון שר
העיר ואל יואש בן המלך: ואמרתם כה אמר
המלך שימו זה בית הכלא והאכילהו לחם לחץ
ומים לחץ עד שובי בשלום: ויאמר מיכיהו
אם שוב תשוב בשלום לא דבר יהוה בי ויאמר
שמעו עמים כלם: ויעל מלך ישראל ויהושפט
מלך יהודה אל רמת גלעד: ויאמר מלך ישראל
אל יהושפט התחפש ובוא במלחמה ואתה לבש
בגדיך ויתחפש מלך ישראל ויבאו במלחמה:
ומלך ארם צוה את שרי הרכב אשר לו לאמר לא ל
תלחמו את הקטן את הגדול כי אם את מלך
ישראל לבדו: ויהי כראות שרי הרכב את
יהושפט והמה אמרו מלך ישראל הוא ויסבו
עליו להלחם ויזעק יהושפט ויהוה עזרו ויסיתם
אלהים ממנו: ויהי כראות שרי הרכב כי לא
היה מלך ישראל וישבו מאחריו: ואיש משך
בקשת לתמו ויך את מלך ישראל בין הדבקים
ובין השרין ויאמר לרכב הפך ידיך והוצאתני מן
המחנה כי החליתי: ותעל המלחמה ביום
ההוא ומלך ישראל היה מעמיד במרכבה נכח
ארם עד הערב וימת לעת בוא השמש:
וישב יהושפט מלך יהודה אל ביתו בשלום א
לירושלם: ויצא אל פניו יהוא בן חנני החזה
ויאמר אל המלך יהושפט הלרשע לעזר ולשנאי
יהוה תאהב ובזאת עליך קצף מלפני יהוה: אבל
דברים טובים נמצאו עמך כי בערת האשרות
מן הארץ והכינות לבבך לדרש האלהים: וישב
יהושפט בירושלם וישב ויצא בעם מבאר שבע
עד הר אפרים וישיבם אל יהוה אלהי אבותיהם:
ויעמד שפטים בארץ בכל ערי יהודה הבצרות ה
לעיר ועיר: ויאמר אל השפטים ראו מה אתם
עשים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

שפטים כי לא לאדם תשפטו כי ליהוה ועמכם
בדבר משפט : ועתה יהי פחד יהוה עליכם
שמרו ועשו כי אין עם יהוה אלהינו עולה ומשא
פנים ומקח שחד : וגם בירושלם העמיד
יהושפט מן הלוים והכהנים ומראשי האבות
לישראל למשפט יהוה ולריב וישבו ירושלם :
ויצו עליהם לאמר כה תעשון ביראת יהוה
באמונה ובלבב שלם : וכל ריב אשר יבוא
עליכם מאחיכם הישבים בעריהם בין דם לדם
בין תורה למצוה לחקים ולמשפטים והזהרתם
אתם ולא יאשמו ליהוה והיה קצף עליכם ועל
אחיכם כה תעשון ולא תאשמו : והנה אמריהו
כהן הראש עליכם לכל דבר יהוה וזבדיהו בן
ישמעאל הנגיד לבית יהודה לכל דבר המלך
ושטרים הלוים לפניכם חזקו ועשו ויהי יהוה
עם הטוב :

א ויהי אחרי כן באו בני מואב ובני עמון כ
ועמהם מהעמונים על יהושפט למלחמה : ויבאו
ויגידו ליהושפט לאמר בא עליך המון רב מעבר
לים מארם והנם בחצצון תמר היא עין גדי :
וירא ויתן יהושפט את פניו לדרוש ליהוה
ויקרא צום על כל יהודה : ויקבצו יהודה
לבקש מיהוה גם מכל ערי יהודה באו לבקש את
ה יהוה : ויעמד יהושפט בקהל יהודה וירושלם
בבית יהוה לפני החצר החדשה : ויאמר יהוה
אלהי אבתינו הלא אתה הוא אלהים בשמים
ואתה מושל בכל ממלכות הגוים ובידך כח
וגבורה ואין עמך להתיצב : הלא אתה אלהינו
הורשת את ישבי הארץ הזאת מלפני עמך
ישראל ותתנה לזרע אברהם אהבך לעולם :
וישבו בה ויבנו לך בה מקדש לשמך לאמר :
אם תבוא עלינו רעה חרב שפוט ודבר ורעב
נעמדה לפני הבית הזה ולפניך כי שמך בבית
הזה ונזעק אליך מצרתנו ותשמע ותושיע :
ועתה הנה בני עמון ומואב והר שעיר אשר לא
נתתה לישראל לבוא בהם בבאם מארץ מצרים
כי סרו מעליהם ולא השמידום : והנה הם
גמלים עלינו לבוא לגרשנו מירשתך אשר
הורשתנו : אלהינו הלא תשפט בם כי אין בנו
כח לפני ההמון הרב הזה הבא עלינו ואנחנו
לא נדע מה נעשה כי עליך עינינו : וכל יהודה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

עמדים לפני יהוה גם טפם נשיהם ובניהם׃
ויחזיאל בן זכריהו בן בניה בן יעיאל בן מתניה
הלוי מן בני אסף היתה עליו רוח יהוה בתוך
טו הקהל׃ ויאמר הקשיבו כל יהודה וישבי ירושלם
והמלך יהושפט כה אמר יהוה לכם אתם אל
תיראו ואל תחתו מפני ההמון הרב הזה כי לא
לכם המלחמה כי לאלהים׃ מחר רדו עליהם
הנם עלים במעלה הציץ ומצאתם אתם בסוף
הנחל פני מדבר ירואל׃ לא לכם להלחם בזאת
התיצבו עמדו וראו את ישועת יהוה עמכם
יהודה וירושלם אל תיראו ואל תחתו מחר צאו
לפניהם ויהוה עמכם׃ ויקד יהושפט אפים
ארצה וכל יהודה וישבי ירושלם נפלו לפני יהוה
להשתחות ליהוה׃ ויקמו הלוים מן בני הקהתים
ומן בני הקרחים להלל ליהוה אלהי ישראל בקול
כ גדול למעלה׃ וישכימו בבקר ויצאו למדבר תקוע
ובצאתם עמד יהושפט ויאמר שמעוני יהודה
וישבי ירושלם האמינו ביהוה אלהיכם ותאמנו
האמינו בנביאיו והצליחו׃ ויועץ אל העם
ויעמד משררים ליהוה ומהללים להדרת קדש
בצאת לפני החלוץ ואמרים הודו ליהוה כי
לעולם חסדו׃ ובעת החלו ברנה ותהלה נתן
יהוה מארבים על בני עמון מואב והר שעיר
הבאים ליהודה וינגפו׃ ויעמדו בני עמון ומואב
על ישבי הר שעיר להחרים ולהשמיד וככלותם
ביושבי שעיר עזרו איש ברעהו למשחית׃
ויהודה בא על המצפה למדבר ויפנו אל ההמון
כה והנם פגרים נפלים ארצה ואין פליטה׃ ויבא
יהושפט ועמו לבז את שללם וימצאו בהם לרב
ורכוש ופגרים וכלי חמדות וינצלו להם לאין
משא ויהיו ימים שלושה בזזים את השלל כי רב
הוא׃ וביום הרבעי נקהלו לעמק ברכה כי שם
ברכו את יהוה על כן קראו את שם המקום ההוא
עמק ברכה עד היום׃ וישבו כל איש יהודה
וירושלם ויהושפט בראשם לשוב אל ירושלם
בשמחה כי שמחם יהוה מאויביהם׃ ויבאו
ירושלם בנבלים ובכנרות ובחצצרות אל בית
יהוה׃ ויהי פחד אלהים על כל ממלכות
הארצות בשמעם כי נלחם יהוה עם אויבי
ל ישראל׃ ותשקט מלכות יהושפט וינח לו
אלהיו מסביב׃ וימלך יהושפט על יהודה בן

שלשים וחמש שנה במלכו ועשרים וחמש שנה
מלך בירושלם ושם אמו עזובה בת שלחי: וילך
בדרך אביו אסא ולא סר ממנה לעשות הישר
בעיני יהוה: אך הבמות לא סרו ועוד העם לא
הכינו לבבם לאלהי אבתיהם: ויתר דברי
יהושפט הראשנים והאחרנים הנם כתובים
בדברי יהוא בן חנני אשר העלה על ספר מלכי
ישראל: ואחרי כן אתחבר יהושפט מלך יהודה
עם אחזיה מלך ישראל הוא הרשיע לעשות:
ויחברהו עמו לעשות אניות ללכת תרשיש
ויעשו אניות בעציון גבר: ויתנבא אליעזר בן
דודוהו ממרשה על יהושפט לאמר כהתחברך
עם אחזיהו פרץ יהוה את מעשיך וישברו
אניות ולא עצרו ללכת אל תרשיש:

כא וישכב יהושפט עם אבתיו ויקבר עם אבתיו
בעיר דויד וימלך יהורם בנו תחתיו: ולו אחים
בני יהושפט עזריה ויחיאל וזכריהו ועזריהו
ומיכאל ושפטיהו כל אלה בני יהושפט מלך
ישראל: ויתן להם אביהם מתנות רבות לכסף
ולזהב ולמגדנות עם ערי מצורות ביהודה ואת
הממלכה נתן ליהורם כי הוא הבכור: ויקם
יהורם על ממלכת אביו ויתחזק ויהרג את כל
אחיו בחרב וגם משרי ישראל: בן שלשים
ושתים שנה יהורם במלכו ושמונה שנים מלך
בירושלם: וילך בדרך מלכי ישראל כאשר עשו
בית אחאב כי בת אחאב היתה לו אשה ויעש
הרע בעיני יהוה: ולא אבה יהוה להשחית את
בית דויד למען הברית אשר כרת לדויד וכאשר
אמר לתת לו ניר ולבניו כל הימים: בימיו
פשע אדום מתחת יד יהודה וימליכו עליהם
מלך: ויעבר יהורם עם שריו וכל הרכב עמו
ויהי קם לילה ויך את אדום הסובב אליו ואת
שרי הרכב: ויפשע אדום מתחת יד יהודה עד
היום הזה אז תפשע לבנה בעת ההיא מתחת ידו
כי עזב את יהוה אלהי אבתיו: גם הוא עשה
במות בהרי יהודה ויזן את ישבי ירושלם וידח
את יהודה: ויבא אליו מכתב מאליהו הנביא
לאמר כה אמר יהוה אלהי דויד אביך תחת אשר
לא הלכת בדרכי יהושפט אביך ובדרכי אסא מלך
יהודה: ותלך בדרך מלכי ישראל ותזנה את
יהודה ואת ישבי ירושלם כהזנות בית אחאב וגם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

את אחיך בית אביך הטובים ממך הרגת : הנה
יהוה נגף מגפה גדולה בעמך ובבניך ובנשיך
ט ובכל רכושך : ואתה בחליים רבים במחלה
מעיך עד יצאו מעיך מן החלי ימים על ימים :
ויער יהוה על יהורם את רוח הפלשתים
והערבים אשר על יד כושים : ויעלו ביהודה
ויבקעוה וישבו את כל הרכוש הנמצא לבית
המלך וגם בניו ונשיו ולא נשאר לו בן כי אם
יהואחז קטן בניו : ואחרי כל זאת נגפו יהוה
במעיו לחלי לאין מרפא : ויהי לימים מימים
וכעת צאת הקץ לימים שנים יצאו מעיו עם
חליו וימת בתחלאים רעים ולא עשו לו עמו
כ שרפה כשרפת אבתיו : בן שלשים ושתים
היה במלכו ושמונה שנים מלך בירושלם וילך
בלא חמדה ויקברהו בעיר דויד ולא בקברות
המלכים :

כב
א וימליכו יושבי ירושלם את אחזיהו בנו
הקטן תחתיו כי כל הראשנים הרג הגדוד הבא
בערבים למחנה וימלך אחזיהו בן יהורם מלך
יהודה : בן ארבעים ושתים שנה אחזיהו במלכו
ושנה אחת מלך בירושלם ושם אמו עתליהו בת
עמרי : גם הוא הלך בדרכי בית אחאב כי אמו
היתה יועצתו להרשיע : ויעש הרע בעיני
יהוה כבית אחאב כי המה היו לו יועצים אחרי
ה מות אביו למשחית לו : גם בעצתם הלך וילך
את יהורם בן אחאב מלך ישראל למלחמה על
חזאל מלך ארם ברמות גלעד ויכו הרמים את
יורם : וישב להתרפא ביזרעאל כי המכים אשר
הכהו ברמה בהלחמו את חזהאל מלך ארם
ועזריהו בן יהורם מלך יהודה ירד לראות את
יהורם בן אחאב ביזרעאל כי חלה הוא: ומאלהים
היתה תבוסת אחזיהו לבוא אל יורם ובבאו יצא
עם יהורם אל יהוא בן נמשי אשר משחו יהוה
להכרית את בית אחאב : ויהי בהשפט יהוא
עם בית אחאב וימצא את שרי יהודה ובני אחי
אחזיהו משרתים לאחזיהו ויהרגם : ויבקש את
אחזיהו וילכדהו והוא מתחבא בשמרון ויבאהו
אל יהוא וימיתהו ויקברהו כי אמרו בן יהושפט
הוא אשר דרש את יהוה בכל לבבו ואין לבית
י אחזיהו לעצר כח לממלכה : ועתליהו אם
אחזיהו ראתה כי מת בנה ותקם ותדבר את כל

זרע הממלכה לבית יהודה׃ ותקח יהושבעת
בת המלך את יואש בן אחזיהו ותגנב אתו מתוך
בני המלך המומתים ותתן אתו ואת מניקתו
בחדר המטות ותסתירהו יהושבעת בת המלך
יהורם אשת יהוידע הכהן כי היא היתה אחות
אחזיהו מפני עתליהו ולא המיתתהו׃ ויהי
אתם בבית האלהים מתחבא שש שנים ועתליה
מלכת על הארץ׃

כג ובשנה השביעית התחזק יהוידע ויקח את
שרי המאות לעזריהו בן ירחם ולישמעאל בן
יהוחנן ולעזריהו בן עובד ואת מעשיה בן עדיהו
ואת אלישפט בן זכרי עמו בברית׃ ויסבו
ביהודה ויקבצו את הלוים מכל ערי יהודה
וראשי האבות לישראל ויבאו אל ירושלם׃
ויכרת כל הקהל ברית בבית האלהים עם המלך
ויאמר להם הנה בן המלך ימלך כאשר דבר יהוה
על בני דויד׃ זה הדבר אשר תעשו השלשית
מכם באי השבת לכהנים וללוים לשערי הספים׃
והשלישית בבית המלך והשלשית בשער היסוד
וכל העם בחצרות בית יהוה׃ ואל יבוא בית
יהוה כי אם הכהנים והמשרתים ללוים המה
יבאו כי קדש המה וכל העם ישמרו משמרת
יהוה׃ והקיפו הלוים את המלך סביב איש
וכליו בידו והבא אל הבית יומת והיו את המלך
בבאו ובצאתו׃ ויעשו הלוים וכל יהודה ככל
אשר צוה יהוידע הכהן ויקחו איש את אנשיו
באי השבת עם יוצאי השבת כי לא פטר יהוידע
הכהן את המחלקות׃ ויתן יהוידע הכהן לשרי
המאות את החניתים ואת המגנות ואת השלטים
אשר למלך דויד אשר בית האלהים׃ ויעמד
את כל העם ואיש שלחו בידו מכתף הבית
תימנית עד כתף הבית השמאלית למזבח ולבית
על המלך סביב׃ ויוציאו את בן המלך ויתנו
עליו את הנזר ואת העדות וימליכו אתו
וימשחהו יהוידע ובניו ויאמרו יחי המלך׃
ותשמע עתליהו את קול העם הרצים והמהללים
את המלך ותבוא אל העם בית יהוה׃ ותרא
והנה המלך עומד על עמודו במבוא והשרים
והחצצרות על המלך וכל עם הארץ שמח ותוקע
בחצצרות והמשוררים בכלי השיר ומודיעים
להלל ותקרע עתליהו את בגדיה ותאמר קשר
קשר׃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

קשר : ויוצא יהוידע הכהן את שרי המאות
פקודי החיל ויאמר אלהם הוציאוה אל מבית
השדרות והבא אחריה יומת בחרב כי אמר
הכהן לא תמיתוה בית יהוה : וישימו לה ידים
ותבוא אל מבוא שער הסוסים בית המלך
וימיתוה שם : ויכרת יהוידע ברית בינו ובין
כל העם ובין המלך להיות לעם ליהוה : ויבאו
כל העם בית הבעל ויתצהו ואת מזבחתיו ואת
צלמיו שברו ואת מתן כהן הבעל הרגו לפני
המזבחות : וישם יהוידע פקדת בית יהוה ביד
הכהנים הלוים אשר חלק דויד על בית יהוה
להעלות עלות יהוה ככתוב בתורת משה בשמחה
ובשיר על ידי דויד : ויעמד השוערים על
שערי בית יהוה ולא יבוא טמא לכל דבר :
ויקח את שרי המאות ואת האדירים ואת
המושלים בעם ואת כל עם הארץ ויורד את
המלך מבית יהוה ויבאו בתוך שער העליון בית
המלך ויושיבו את המלך על כסא הממלכה :
וישמחו כל עם הארץ והעיר שקטה ואת עתליהו
המיתו בחרב :

כד   בן שבע שנים יאש במלכו וארבעים שנה
מלך בירושלם ושם אמו צביה מבאר שבע :
ויעש יואש הישר בעיני יהוה כל ימי יהוידע
הכהן : וישא לו יהוידע נשים שתים ויולד
בנים ובנות : ויהי אחרי כן היה עם לב יואש
לחדש את בית יהוה : ויקבץ את הכהנים
והלוים ויאמר להם צאו לערי יהודה וקבצו מכל
ישראל כסף לחזק את בית אלהיכם מדי שנה
בשנה ואתם תמהרו לדבר ולא מהרו הלוים :
ויקרא המלך ליהוידע הראש ויאמר לו מדוע
לא דרשת על הלוים להביא מיהודה ומירושלם
את משאת משה עבד יהוה והקהל לישראל
לאהל העדות : כי עתליהו המרשעת בניה
פרצו את בית האלהים וגם כל קדשי בית יהוה
עשו לבעלים : ויאמר המלך ויעשו ארון אחד
ויתנהו בשער בית יהוה חוצה : ויתנו קול
ביהודה ובירושלם להביא ליהוה משאת משה
עבד האלהים על ישראל במדבר : וישמחו כל
השרים וכל העם ויביאו וישליכו לארון עד
לכלה : ויהי בעת יביא את הארון אל פקדת
המלך ביד הלוים וכראותם כי רב הכסף ובא

סופר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

סופר המלך ופקיד כהן הראש ויערו את הארון
וישאהו וישיבהו אל מקמו כה עשו ליום ביום
ויאספו כסף לרב : ויתנהו המלך ויהוידע אל
עושה מלאכת עבודת בית יהוה ויהיו שכרים
חצבים וחרשים לחרש בית יהוה וגם לחרשי
ברזל ונחשת לחזק את בית יהוה : ויעשו עשי
המלאכה ותעל ארוכה למלאכה בידם ויעמידו את
בית האלהים על מתכנתו ויאמצהו : וככלותם
הביאו לפני המלך ויהוידע את שאר הכסף
ויעשהו כלים לבית יהוה כלי שרת והעלות
וכפות וכלי זהב וכסף ויהיו מעלים עלות בבית
יהוה תמיד כל ימי יהוידע : ויזקן יהוידע וישבע
ימים וימת בן מאה ושלשים שנה במותו :
ויקברהו בעיר דויד עם המלכים כי עשה טובה
בישראל ועם האלהים וביתו : ואחרי מות
יהוידע באו שרי יהודה וישתחוו למלך אז שמע
המלך אליהם : ויעזבו את בית יהוה אלהי
אבותיהם ויעבדו את האשרים ואת העצבים
ויהי קצף על יהודה וירושלם באשמתם זאת :
וישלח בהם נביאים להשיבם אליהוה ויעידו בם
ולא האזינו : ורוח אלהים לבשה את זכריה בן
יהוידע הכהן ויעמד מעל לעם ויאמר להם כה
אמר האלהים למה אתם עברים את מצות יהוה
ולא תצליחו כי עזבתם את יהוה ויעזב אתכם :
ויקשרו עליו וירגמהו אבן במצות המלך בחצר
בית יהוה : ולא זכר יואש המלך החסד אשר
עשה יהוידע אביו עמו ויהרג את בנו וכמותו
אמר ירא יהוה וידרש : ויהי לתקופת השנה
עלה עליו חיל ארם ויבאו אל יהודה וירושלם
וישחיתו את כל שרי העם מעם וכל שללם
שלחו למלך דרמשק : כי במצער אנשים באו
חיל ארם ויהוה נתן בידם חיל לרב מאד כי עזבו
את יהוה אלהי אבותיהם ואת יואש עשו שפטים :
ובלכתם ממנו כי עזבו אתו במחליים רבים
התקשרו עליו עבדיו בדמי בני יהוידע הכהן
ויהרגהו על מטתו וימת ויקברהו בעיר דויד ולא
קברהו בקברות המלכים : ואלה המתקשרים
עליו זבד בן שמעת העמונית ויהוזבד בן
שמרית המואבית : ובניו ורב המשא עליו
ויסוד בית האלהים הנם כתובים על מורש ספר
המלכים וימלך אמציהו בנו תחתיו :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מצח בן עשרים וחמש שנה מלך אמציהו ועשרים
ותשע שנה מלך בירושלם ושם אמו יהועדן
מירושלים: ויעש הישר בעיני יהוה רק לא
בלבב שלם: ויהי כאשר חזקה הממלכה עליו
ויהרג את עבדיו המכים את המלך אביו: ואת
בניהם לא המית כי ככתוב בתורה בספר משה
אשר צוה יהוה לאמר לא ימותו אבות על בנים
ובנים לא ימותו על אבות כי איש בחטאו ימותו:
ויקבץ אמציהו את יהודה ויעמידם לבית אבות
לשרי האלפים ולשרי המאות לכל יהודה ובנימן
ויפקדם למבן עשרים שנה ומעלה וימצאם שלש
מאות אלף בחור יוצא צבא אחז רמח וצנה:
וישכר מישראל מאה אלף גבור חיל במאה ככר
כסף: ואיש האלהים בא אליו לאמר המלך אל
יבוא עמך צבא ישראל כי אין יהוה עם ישראל
כל בני אפרים: כי אם בא אתה עשה חזק
למלחמה יכשילך האלהים לפני אויב כי יש כח
באלהים לעזור ולהכשיל: ויאמר אמציהו לאיש
האלהים ומה לעשות למאות הככר אשר נתתי
לגדוד ישראל ויאמר איש האלהים יש ליהוה
לתת לך הרבה מזה: ויבדילם אמציהו להגדוד
אשר בא אליו מאפרים ללכת למקומם ויחר אפם
מאד ביהודה וישובו למקומם בחרי אף:
ואמציהו התחזק וינהג את עמו וילך גיא המלח
ויך את בני שעיר עשרת אלפים: ועשרת
אלפים חיים שבו בני יהודה ויביאום לראש
הסלע וישליכום מראש הסלע וכלם נבקעו: ובני
הגדוד אשר השיב אמציהו מלכת עמו למלחמה
ויפשטו בערי יהודה משמרון ועד בית חורון
ויכו מהם שלשת אלפים ויבזו בזה רבה: ויהי
אחרי בוא אמציהו מהכות את אדומים ויבא את
אלהי בני שעיר ויעמידם לו לאלהים ולפניהם
ישתחוה ולהם יקטר: ויחר אף יהוה באמציהו
וישלח אליו נביא ויאמר אליו למה דרשת את
אלהי העם אשר לא הצילו את עמם מידך: ויהי
בדברו אליו ויאמר לו הליועץ למלך נתנוך חדל
לך למה יכוך ויחדל הנביא ויאמר ידעתי כי יעץ
אלהים להשחיתך כי עשית זאת ולא שמעת
לעצתי: ויועץ אמציהו מלך יהודה וישלח אל
יואש בן יהואחז בן יהוא מלך ישראל לאמר לך
נתראה פנים: וישלח יואש מלך ישראל אל

אמציהו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ציהו מלך יהודה לאמר החוח אשר בלבנון
לח אל הארז אשר בלבנון לאמר תנה את בתך
ני לאשה ותעבר חית השדה אשר בלבנון
רמס את החוח : אמרת הנה הכית את אדום
ושאך לבך להכביד עתה שבה בביתך למה
תגרה ברעה ונפלת אתה ויהודה עמך : ולא
מע אמציהו כי מהאלהים היא למען תתם ביד
דרשו את אלהי אדום : ויעל יואש מלך
ראל ויתראו פנים הוא ואמציהו מלך יהודה
ית שמש אשר ליהודה : וינגף יהודה לפני
ראל וינסו איש לאהליו : ואת אמציהו מלך
ודה בן יואש בן יהואחז תפש יואש מלך
ראל בבית שמש ויביאהו ירושלם ויפרץ
חומת ירושלם משער אפרים עד שער הפונה
בע מאות אמה : וכל הזהב והכסף ואת כל
לים הנמצאים בבית האלהים עם עבד אדום
ת אצרות בית המלך ואת בני התערבות וישב
מרון : ויחי אמציהו בן יואש מלך יהודה
רי מות יואש בן יהואחז מלך ישראל חמש
שרה שנה : ויתר דברי אמציהו הראשנים
אחרונים הלא הנם כתובים על ספר מלכי
ורה וישראל : ומעת אשר סר אמציהו
אחרי יהוה ויקשרו עליו קשר בירושלם
ס לכישה וישלחו אחריו לכישה וימיתהו
ם : וישאהו על הסוסים ויקברו אתו עם
תיו בעיר יהודה :
כו ויקחו כל עם יהודה את עזיהו והוא בן שש
שרה שנה וימליכו אתו תחת אביו אמציהו :
א בנה את אילות וישיבה ליהודה אחרי שכב
לך עם אבתיו : בן שש עשרה שנה עזיהו
לכו וחמשים ושתים שנה מלך בירושלם
ם אמו יכיליה מן ירושלם : ויעש הישר
יני יהוה ככל אשר עשה אמציהו אביו : ויהי
רש אלהים בימי זכריהו המבין בראות האלהים
מי דרשו את יהוה הצליחו האלהים : ויצא
חם בפלשתים ויפרץ את חומת גת ואת חומת
נה ואת חומת אשדוד ויבנה ערים באשדוד
פלשתים : ויעזרהו האלהים על פלשתים
ל הערביים היושבים בגור בעל והמעונים :
תנו העמונים מנחה לעזיהו וילך שמו עד
וא מצרים כי החזיק עד למעלה : ויבן עזיהו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מגדלים בירושלם על שער הפנה ועל שער
הגיא ועל המקצוע ויחזקם : ויבן מגדלים
במדבר ויחצב ברות רבים כי מקנה רב היה לו
ובשפלה ובמישור אכרים וכרמים בהרים
ובכרמל כי אהב אדמה היה : ויהי לעזיהו חיל
עשה מלחמה יוצאי צבא לגדוד במספר פקדתם
ביד יעואל הסופר ומעשיהו השוטר על יד
חנניהו משרי המלך : כל מספר ראשי האבות
לגבורי חיל אלפים ושש מאות : ועל ידם חיל
צבא שלש מאות אלף ושבעת אלפים וחמש
מאות עושי מלחמה בכח חיל לעזר למלך על
האויב : ויכן להם עזיהו לכל הצבא מגנים
ורמחים וכובעים ושרינות וקשתות ולאבני
קלעים : ויעש בירושלם חשבנות מחשבת
חושב להיות על המגדלים ועל הפנות לירוא
בחצים ובאבנים גדלות ויצא שמו עד למרחוק
כי הפליא להעזר עד כי חזק : וכחזקתו גבה
לבו עד להשחית וימעל ביהוה אלהיו ויבא אל
היכל יהוה להקטיר על מזבח הקטרת : ויבא
אחריו עזריהו הכהן ועמו כהנים ליהוה שמונים
בני חיל : ויעמדו על עזיהו המלך ויאמרו לו לא
לך עזיהו להקטיר ליהוה כי לכהנים בני אהרן
המקדשים להקטיר צא מן המקדש כי מעלת ולא
לך לכבוד מיהוה אלהים : ויזעף עזיהו ובידו
מקטרת להקטיר ובזעפו עם הכהנים והצרעת
זרחה במצחו לפני הכהנים בבית יהוה מעל
למזבח הקטרת : ויפן אליו עזריהו כהן הראש
וכל הכהנים והנה הוא מצרע במצחו ויבהילוהו
משם וגם הוא נדחף לצאת כי נגעו יהוה : ויהי
עזיהו המלך מצרע עד יום מותו וישב בית
החפשות מצרע כי נגזר מבית יהוה ויותם בנו
על בית המלך שופט את עם הארץ : ויתר
דברי עזיהו הראשנים והאחרנים כתב ישעיהו
בן אמוץ הנביא : וישכב עזיהו עם אבתיו
ויקברו אתו עם אבתיו בשדה הקבורה אשר
למלכים כי אמרו מצורע הוא וימלך יותם בנו
תחתיו :

כז בן עשרים וחמש שנה יותם במלכו ושש
עשרה שנה מלך בירושלם ושם אמו ירושה בת
צדוק : ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר עשה
עזיהו אביו רק לא בא אל היכל יהוה ועוד העם
משחיתים :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

משחיתים : הוא בנה את שער בית יהוה
העליון ובחומת העפל בנה לרב : וערים בנה
בהר יהודה ובחרשים בנה בירניות ומגדלים :
והוא נלחם עם מלך בני עמון ויחזק עליהם
ויתנו לו בני עמון בשנה ההיא מאה ככר כסף
ועשרת אלפים כרים חטים ושעורים עשרת
אלפים זאת השיבו לו בני עמון ובשנה השנית
והשלשית : ויתחזק יותם כי הכין דרכיו לפני
יהוה אלהיו : ויתר דברי יותם וכל מלחמתיו
ודרכיו הנם כתובים על ספר מלכי ישראל
ויהודה : בן עשרים וחמש שנה היה במלכו
ושש עשרה שנה מלך בירושלם : וישכב יותם
עם אבתיו ויקברו אתו בעיר דויד וימלך אחז
בנו תחתיו :

בן עשרים שנה אחז במלכו ושש עשרה כח
שנה מלך בירושלם ולא עשה הישר בעיני יהוה
כדויד אביו : וילך בדרכי מלכי ישראל וגם
מסכות עשה לבעלים : והוא הקטיר בגיא בן
הנם ויבער את בניו באש כתעבות הגוים אשר
הריש יהוה מפני בני ישראל : ויזבח ויקטר
בבמות ועל הגבעות ותחת כל עץ רענן : ויתנהו
יהוה אלהיו ביד מלך ארם ויכו בו וישבו ממנו
שביה גדולה ויביאו דרמשק וגם ביד מלך
ישראל נתן ויך בו מכה גדולה : ויהרג פקח בן
רמליהו ביהודה מאה ועשרים אלף ביום אחד
הכל בני חיל בעזבם את יהוה אלהי אבותם :
ויהרג זכרי גבור אפרים את מעשיהו בן המלך
ואת עזריקם נגיד הבית ואת אלקנה משנה
המלך : וישבו בני ישראל מאחיהם מאתים
אלף נשים בנים ובנות וגם שלל רב בזזו מהם
ויביאו את השלל לשמרון : ושם היה נביא
ליהוה עדד שמו ויצא לפני הצבא הבא לשמרון
ויאמר להם הנה בחמת יהוה אלהי אבותיכם על
יהודה נתנם בידכם ותהרגו בם בזעף עד לשמים
הגיע : ועתה בני יהודה וירושלם אתם אמרים
לכבוש לעבדים ולשפחות לכם הלא רק אתם
עמכם אשמות ליהוה אלהיכם : ועתה שמעוני
והשיבו השביה אשר שביתם מאחיכם כי חרון
אף יהוה עליכם : ויקמו אנשים מראשי בני
אפרים עזריהו בן יהוחנן ברכיהו בן משלמות
ויחזקיהו בן שלם ועמשא בן חדלי על הבאים

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מן הצבא : ויאמרו להם לא תביאו את השביה
הנה כי לאשמת יהוה עלינו אתם אמרים להסיף
על חטאתנו ועל אשמתנו כי רבה אשמה לנו
וחרון אף על ישראל : ויעזב החלוץ את השביה
ואת הבזה לפני השרים וכל הקהל : ויקמו ט
האנשים אשר נקבו בשמות ויחזיקו בשביה וכל
מערמיהם הלבישו מן השלל וילבשום וינעלום
ויאכלום וישקום ויסכום וינהלום בחמרים לכל
כושל ויביאום ירחו עיר התמרים אצל אחיהם
וישובו שמרון : בעת ההיא שלח המלך אחז
על מלכי אשור לעזר לו : ועוד אדומים באו ויכו
ביהודה וישבו שבי : ופלשתים פשטו בערי
השפלה והנגב ליהודה וילכדו את בית שמש
ואת אילון ואת הגדרות ואת שוכו ובנותיה ואת
תמנה ואת בנותיה ואת גמזו ואת בנותיה וישבו
שם : כי הכניע יהוה את יהודה בעבור אחז מלך
ישראל כי הפריע ביהודה ומעול מעל ביהוה :
ויבא עליו תלגת פלנאסר מלך אשור ויצר לו ולא כ
חזקו : כי חלק אחז את בית יהוה ואת בית
המלך והשרים ויתן למלך אשור ולא לעזרה לו :
ובעת הצר לו ויוסף למעול ביהוה הוא המלך
אחז : ויזבח לאלהי דרמשק המכים בו ויאמר
כי אלהי מלכי ארם הם מעזרים אתם להם אזבח
ויעזרוני והם היו לו להכשילו ולכל ישראל :
ויאסף אחז את כלי בית האלהים ויקצץ את כלי
בית האלהים ויסגר את דלתות בית יהוה ויעש
לו מזבחות בכל פנת בירושלם : ובכל עיר ועיר
ליהודה עשה במות לקטר לאלהים אחרים ויכעס
את יהוה אלהי אבתיו : ויתר דבריו וכל דרכיו
הראשנים והאחרונים הנם כתובים על ספר
מלכי יהודה וישראל : וישכב אחז עם אבתיו
ויקברהו בעיר בירושלם כי לא הביאהו לקברי
מלכי ישראל וימלך יחזקיהו בנו תחתיו :

כט יחזקיהו מלך בן עשרים וחמש שנה ועשרים
ותשע שנה מלך בירושלם ושם אמו אביה בת
זכריהו : ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר
עשה דויד אביו : הוא בשנה הראשונה למלכו
בחדש הראשון פתח את דלתות בית יהוה
ויחזקם : ויבא את הכהנים ואת הלוים ויאספם
לרחוב המזרח : ויאמר להם שמעוני הלוים
עתה התקדשו וקדשו את בית יהוה אלהי
אבותיכם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

אבותיכם והוציאו את הנדה מן הקדש: כי מעלו
אבתינו ועשו הרע בעיני יהוה אלהינו ויעזבהו
ויסבו פניהם ממשכן יהוה ויתנו ערף: גם
סגרו דלתות האולם ויכבו את הנרות וקטרת לא
הקטירו ועלה לא העלו בקדש לאלהי ישראל:
ויהי קצף יהוה על יהודה וירושלם ויתנם
לזועה לשמה ולשרקה כאשר אתם ראים
בעיניכם: והנה נפלו אבותינו בחרב ובנינו
ובנותינו ונשינו בשבי על זאת: עתה עם
לבבי לכרות ברית ליהוה אלהי ישראל וישב
ממנו חרון אפו: בני עתה אל תשלו כי בכם
בחר יהוה לעמד לפניו לשרתו ולהיות לו
משרתים ומקטרים: ויקמו הלוים מחת בן
עמשי ויואל בן עזריהו מן בני הקהתי ומן בני
מררי קיש בן עבדי ועזריהו בן יהללאל ומן
הגרשני יואח בן זמה ועדן בן יואח: ומן בני
אליצפן שמרי ויעואל ומן בני אסף זכריהו
ומתניהו: ומן בני הימן יחואל ושמעי ומן
בני ידותון שמעיה ועזיאל: ויאספו את אחיהם
ויתקדשו ויבאו כמצות המלך בדברי יהוה לטהר
בית יהוה: ויבאו הכהנים לפנימה בית יהוה
לטהר ויוציאו את כל הטמאה אשר מצאו
בהיכל יהוה לחצר בית יהוה ויקבלו הלוים
להוציא לנחל קדרון חוצה: ויחלו באחד לחדש
הראשון לקדש וביום שמונה לחדש באו לאולם
יהוה ויקדשו את בית יהוה לימים שמונה
וביום ששה עשר לחדש הראשון כלו: ויבואו
פנימה אל חזקיהו המלך ויאמרו טהרנו את כל
בית יהוה ואת מזבח העולה ואת כל כליו ואת
שלחן המערכת ואת כל כליו: ואת כל הכלים
אשר הזניח המלך אחז במלכותו במעלו הכנו
והקדשנו והנם לפני מזבח יהוה: וישכם כ
יחזקיהו המלך ויאסף את שרי העיר ויעל בית
יהוה: ויביאו פרים שבעה ואילים שבעה
וכבשים שבעה וצפירי עזים שבעה לחטאת על
הממלכה ועל המקדש ועל יהודה ויאמר לבני
אהרן הכהנים להעלות על מזבח יהוה: וישחטו
הבקר ויקבלו הכהנים את הדם ויזרקו המזבחה
וישחטו האלים ויזרקו הדם המזבחה וישחטו
הכבשים ויזרקו הדם המזבחה: ויגישו את
שעירי החטאת לפני המלך והקהל ויסמכו

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ידיהם עליהם׃ וישחטום הכהנים ויחטאו את
דמם המזבחה לכפר על כל ישראל כי לכל ישראל
אמר המלך העולה והחטאת׃ ויעמד את הלוים כה
בית יהוה במצלתים בנבלים ובכנרות במצות
דויד וגד חזה המלך ונתן הנביא כי ביד יהוה
המצוה ביד נביאיו׃ ויעמדו הלוים בכלי דויד
והכהנים בחצצרות׃ ויאמר חזקיהו להעלות
העלה להמזבח ובעת החל העולה החל שיר יהוה
והחצצרות ועל ידי כלי דויד מלך ישראל׃ וכל
הקהל משתחוים והשיר משורר והחצצרות
מחצצרים הכל עד לכלות העלה׃ וככלות
להעלות כרעו המלך וכל הנמצאים אתו וישתחוו׃
ל ויאמר יחזקיהו המלך והשרים ללוים להלל
ליהוה בדברי דויד ואסף החזה ויהללו עד
לשמחה ויקדו וישתחוו׃ ויען יחזקיהו ויאמר
עתה מלאתם ידכם ליהוה גשו והביאו זבחים
ותודות לבית יהוה ויביאו הקהל זבחים ותודות
וכל נדיב לב עלות׃ ויהי מספר העלה אשר
הביאו הקהל בקר שבעים אילים מאה כבשים
מאתים לעלה ליהוה כל אלה׃ והקדשים בקר
שש מאות וצאן שלשת אלפים׃ רק הכהנים
היו למעט ולא יכלו להפשיט את כל העלות
ויחזקום אחיהם הלוים עד כלות המלאכה ועד
ל יתקדשו הכהנים כי הלוים ישרי לבב להתקדש
מהכהנים׃ וגם עולה לרב בחלבי השלמים
ובנסכים לעלה ותכון עבודת בית יהוה׃ וישמח
יחזקיהו וכל העם על ההכין האלהים לעם כי
בפתאם היה הדבר׃

ל וישלח יחזקיהו על כל ישראל ויהודה וגם א
אגרות כתב על אפרים ומנשה לבוא לבית יהוה
בירושלם לעשות פסח ליהוה אלהי ישראל׃
ויועץ המלך ושריו וכל הקהל בירושלם לעשות
הפסח בחדש השני׃ כי לא יכלו לעשתו בעת
ההיא כי הכהנים לא התקדשו למדי והעם לא
נאספו לירושלם׃ ויישר הדבר בעיני המלך
ובעיני כל הקהל׃ ויעמידו דבר להעביר קול ה
בכל ישראל מבאר שבע ועד דן לבוא לעשות
פסח ליהוה אלהי ישראל בירושלם כי לא לרב
עשו ככתוב׃ וילכו הרצים באגרות מיד המלך
ושריו בכל ישראל ויהודה וכמצות המלך לאמר
בני ישראל שובו אל יהוה אלהי אברהם יצחק
וישראל

וישראל וישב אל הפליטה הנשארת לכם מכף
מלכי אשור: ואל תהיו כאבותיכם וכאחיכם אשר
מעלו ביהוה אלהי אבותיהם ויתנם לשמה כאשר
אתם ראים: עתה אל תקשו ערפכם כאבותיכם
תנו יד ליהוה ובאו למקדשו אשר הקדיש לעולם
ועבדו את יהוה אלהיכם וישב מכם חרון אפו:
כי בשובכם על יהוה אחיכם ובניכם לרחמים
לפני שוביהם ולשוב לארץ הזאת כי חנון ורחום
יהוה אלהיכם ולא יסיר פנים מכם אם תשובו
אליו: ויהיו הרצים עברים מעיר לעיר בארץ
אפרים ומנשה ועד זבלון ויהיו משחיקים עליהם
ומלעגים בם: אך אנשים מאשר ומנשה ומזבלון
נכנעו ויבאו לירושלם: גם ביהודה היתה יד
האלהים לתת להם לב אחד לעשות מצות המלך
והשרים בדבר יהוה: ויאספו ירושלם עם רב
לעשות את חג המצות בחדש השני קהל לרב
מאד: ויקמו ויסירו את המזבחות אשר בירושלם
ואת כל המקטרות הסירו וישליכו לנחל קדרון:
ו וישחטו הפסח בארבעה עשר לחדש השני
והכהנים והלוים נכלמו ויתקדשו ויביאו עלות
בית יהוה: ויעמדו על עמדם כמשפטם כתורת
משה איש האלהים הכהנים זרקים את הדם מיד
הלוים: כי רבת בקהל אשר לא התקדשו והלוים
על שחיטת הפסחים לכל לא טהור להקדיש
ליהוה: כי מרבית העם רבת מאפרים ומנשה
יששכר וזבלון לא הטהרו כי אכלו את הפסח בלא
ככתוב כי התפלל יחזקיהו עליהם לאמר יהוה
הטוב יכפר בעד: כל לבבו הכין לדרוש האלהים
כ יהוה אלהי אבותיו ולא כטהרת הקדש: וישמע
יהוה אל יחזקיהו וירפא את העם: ויעשו בני
ישראל הנמצאים בירושלם את חג המצות
שבעת ימים בשמחה גדולה ומהללים ליהוה יום
ביום הלוים והכהנים בכלי עז ליהוה: וידבר
יחזקיהו על לב כל הלוים המשכילים שכל טוב
ליהוה ויאכלו את המועד שבעת הימים מזבחים
זבחי שלמים ומתודים ליהוה אלהי אבותיהם:
ויועצו כל הקהל לעשות שבעת ימים אחרים
ויעשו שבעת ימים שמחה: כי חזקיהו מלך
יהודה הרים לקהל אלף פרים ושבעת אלפים צאן
והשרים הרימו לקהל פרים אלף וצאן עשרת
ז אלפים ויתקדשו כהנים לרב: וישמחו כל קהל

יהודה והכהנים והלוים וכל הקהל הבאים
מישראל והגרים הבאים מארץ ישראל והיושבים
ביהודה: ותהי שמחה גדולה בירושלם כי מימי
שלמה בן דויד מלך ישראל לא כזאת בירושלם:
ויקמו הכהנים הלוים ויברכו את העם וישמע
בקולם ותבוא תפלתם למעון קדשו לשמים:
לא וככלות כל זאת יצאו כל ישראל הנמצאים א
לערי יהודה וישברו המצבות ויגדעו האשרים
וינתצו את הבמות ואת המזבחות מכל יהודה
ובנימן ובאפרים ומנשה עד לכלה וישובו כל
בני ישראל איש לאחזתו לעריהם: ויעמד
יחזקיהו את מחלקות הכהנים והלוים על
מחלקותם איש כפי עבדתו לכהנים וללוים לעלה
ולשלמים לשרת ולהדות ולהלל בשערי מחנות
יהוה: ומנת המלך מן רכושו לעלות לעלות
הבקר והערב והעלות לשבתות ולחדשים
ולמעדים ככתוב בתורת יהוה: ויאמר לעם
ליושבי ירושלם לתת מנת הכהנים והלוים
למען יחזקו בתורת יהוה: וכפרץ הדבר ה
הרבו בני ישראל ראשית דגן תירוש ויצהר
ודבש וכל תבואת שדה ומעשר הכל לרב
הביאו: ובני ישראל ויהודה היושבים בערי
יהודה גם הם מעשר בקר וצאן ומעשר קדשים
המקדשים ליהוה אלהיהם הביאו ויתנו ערמות
ערמות: בחדש השלשי החלו הערמות ליסוד
ובחדש השביעי כלו: ויבאו יחזקיהו והשרים
ויראו את הערמות ויברכו את יהוה ואת עמו
ישראל: וידרש יחזקיהו על הכהנים והלוים י
על הערמות: ויאמר אליו עזריהו הכהן הראש
לבית צדוק ויאמר מהחל התרומה לביא בית
יהוה אכול ושבוע והותר עד לרוב כי יהוה ברך
את עמו והנותר את ההמון הזה: ויאמר
יחזקיהו להכין לשכות בבית יהוה ויכינו: ויביאו
את התרומה והמעשר והקדשים באמונה
ועליהם נגיד כונניהו הלוי ושמעי אחיהו
משנה: ויחיאל ועזזיהו ונחת ועשהאל וירימות
ויוזבד ואליאל ויסמכיהו ומחת ובניהו פקידים
מיד כונניהו ושמעי אחיו במפקד יחזקיהו
המלך ועזריהו נגיד בית האלהים: וקורא בן
ימנה הלוי השוער למזרחה על נדבות האלהים
לתת תרומת יהוה וקדשי הקדשים: ועל ידו ט
עדן

עדן ומנימן וישוע ושמעיהו אמריהו ושכניהו
בערי הכהנים באמונה לתת לאחיהם במחלקות
כגדול כקטן: מלבד התיחשם לזכרים מבן
שלוש שנים ולמעלה לכל הבא לבית יהוה לדבר
יום ביומו לעבודתם במשמרותם כמחלקותיהם:
ואת התיחש הכהנים לבית אבותיהם והלוים
מבן עשרים שנה ולמעלה במשמרותיהם
במחלקותיהם: ולהתיחש בכל טפם נשיהם
ובניהם ובנותיהם לכל קהל כי באמונתם יתקדשו
קדש: ולבני אהרן הכהנים בשדי מגרש
עריהם בכל עיר ועיר אנשים אשר נקבו בשמות
לתת מנות לכל זכר בכהנים ולכל התיחש בלוים:
כ ויעש כזאת יחזקיהו בכל יהודה ויעש הטוב
והישר והאמת לפני יהוה אלהיו: ובכל מעשה
אשר החל בעבודת בית האלהים ובתורה
ובמצוה לדרש לאלהיו בכל לבבו עשה והצליח:

א אחרי הדברים והאמת האלה בא סנחריב לב
מלך אשור ויבא ביהודה ויחן על הערים
הבצרות ויאמר לבקעם אליו: וירא יחזקיהו כי
בא סנחריב ופניו למלחמה על ירושלם: ויועץ
עם שריו וגבריו לסתום את מימי העינות אשר
מחוץ לעיר ויעזרהו: ויקבצו עם רב ויסתמו
את כל המעינות ואת הנחל השוטף בתוך הארץ
לאמר למה יבואו מלכי אשור ומצאו מים רבים:
ה ויתחזק ויבן את כל החומה הפרוצה ויעל על
המגדלות ולחוצה החומה אחרת ויחזק את
המלוא עיר דויד ויעש שלח לרב ומגנים: ויתן
שרי מלחמות על העם ויקבצם אליו אל רחוב
שער העיר וידבר על לבבם לאמר: חזקו ואמצו
אל תיראו ואל תחתו מפני מלך אשור ומלפני כל
ההמון אשר עמו כי עמנו רב מעמו: עמו
זרוע בשר ועמנו יהוה אלהינו לעזרנו ולהלחם
מלחמתנו ויסמכו העם על דברי יחזקיהו מלך
יהודה: אחר זה שלח סנחריב מלך אשור
עבדיו ירושלימה והוא על לכיש וכל ממשלתו
עמו על יחזקיהו מלך יהודה ועל כל יהודה אשר
י בירושלם לאמר: כה אמר סנחריב מלך אשור
על מה אתם בטחים וישבים במצור בירושלם:
הלא יחזקיהו מסית אתכם לתת אתכם למות
ברעב ובצמא לאמר יהוה אלהינו יצילנו מכף
מלך אשור: הלא הוא יחזקיהו הסיר את במתיו

ואת מזבחתיו ויאמר ליהודה ולירושלם לאמר
לפני מזבח אחד תשתחוו ועליו תקטירו : הלא
תדעו מה עשיתי אני ואבותי לכל עמי הארצות
היכול יכלו אלהי גויי הארצות להציל את ארצם
מידי : מי בכל אלהי הגוים האלה אשר החרימו
אבותי אשר יכול להציל את עמו מידי כי יוכל
אלהיכם להציל אתכם מידי : ועתה אל ישיא טו
אתכם חזקיהו ואל יסית אתכם כזאת ואל
תאמינו לו כי לא יוכל כל אלוה כל גוי וממלכה
להציל עמו מידי ומיד אבותי אף כי אלהיכם לא
יצילו אתכם מידי : ועוד דברו עבדיו על יהוה
האלהים ועל יחזקיהו עבדו : וספרים כתב לחרף
ליהוה אלהי ישראל ולאמר עליו לאמר כאלהי
גויי הארצות אשר לא הצילו עמם מידי כן לא
יציל אלהי יחזקיהו עמו מידי : ויקראו בקול
גדול יהודית על עם ירושלם אשר על החומה
ליראם ולבהלם למען ילכדו את העיר : וידברו
אל אלהי ירושלם כעל אלהי עמי הארץ מעשה
ידי האדם : ויתפלל יחזקיהו המלך וישעיהו בן כ
אמוץ הנביא על זאת ויזעקו השמים : וישלח
יהוה מלאך ויכחד כל גבור חיל ונגיד ושר
במחנה מלך אשור וישב בבשת פנים לארצו
ויבא בית אלהיו ומיציאו מעיו שם הפלהו
בחרב : ויושע יהוה את יחזקיהו ואת ישבי
ירושלם מיד סנחריב מלך אשור ומיד כל וינהלם
מסביב : ורבים מביאים מנחה ליהוה לירושלם
ומגדנות ליחזקיהו מלך יהודה וינשא לעיני כל
הגוים מאחרי כן : בימים ההם חלה יחזקיהו
עד למות ויתפלל אל יהוה ויאמר לו ומופת נתן כד
לו : ולא כגמול עליו השיב יחזקיהו כי גבה לבו
ויהי עליו קצף ועל יהודה וירושלם : ויכנע
יחזקיהו בגבה לבו הוא ויושבי ירושלם ולא
בא עליהם קצף יהוה בימי יחזקיהו : ויהי
ליחזקיהו עשר וכבוד הרבה מאד ואוצרות עשה
לו לכסף ולזהב ולאבן יקרה ולבשמים ולמגנים
ולכל כלי חמדה : ומסכנות לתבואת דגן ותירוש
ויצהר וארות לכל בהמה ובהמה ועדרים לאורות :
וערים עשה לו ומקנה צאן ובקר לרב כי נתן לו
אלהים רכוש רב מאד : והוא יחזקיהו סתם את ל
מוצא מימי גיחון העליון ויישרם למטה מערבה
לעיר דויד ויצלח יחזקיהו בכל מעשהו : וכן
במליצי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

במליצי שרי בבל המשלחים עליו לדרוש המופת
אשר היה בארץ עזבו האלהים לנסותו לדעת כל
בלבבו׃ ויתר דברי יחזקיהו וחסדיו הנם
כתובים בחזון ישעיהו בן אמוץ הנביא על ספר
מלכי יהודה וישראל׃ וישכב יחזקיהו עם
אבתיו ויקברהו במעלה קברי בני דויד וכבוד
עשו לו במותו כל יהודה וישבי ירושלם וימלך
מנשה בנו תחתיו׃

לג

בן שתים עשרה שנה מנשה במלכו א
וחמשים וחמש שנה מלך בירושלם׃ ויעש
הרע בעיני יהוה כתועבות הגוים אשר הוריש
יהוה מפני בני ישראל׃ וישב ויבן את הבמות
אשר נתץ יחזקיהו אביו ויקם מזבחות לבעלים
ויעש אשרות וישתחו לכל צבא השמים ויעבד
אתם׃ ובנה מזבחות בבית יהוה אשר אמר
יהוה בירושלם יהיה שמי לעולם׃ ויבן מזבחות ה
לכל צבא השמים בשתי חצרות בית יהוה׃ והוא
העביר את בניו באש בגי בן הנם ועונן ונחש
וכשף ועשה אוב וידעני הרבה לעשות הרע
בעיני יהוה להכעיסו׃ וישם את פסל הסמל
אשר עשה בבית האלהים אשר אמר אלהים אל
דויד ואל שלמה בנו בבית הזה ובירושלם אשר
בחרתי מכל שבטי ישראל אשים את שמי
לעילום׃ ולא אוסיף להסיר את רגל ישראל
מעל האדמה אשר העמדתי לאבתיכם רק אם
ישמרו לעשות את כל אשר צויתים לכל התורה
והחקים והמשפטים ביד משה׃ ויתע מנשה את
יהודה וישבי ירושלם לעשות רע מן הגוים אשר
השמיד יהוה מפני בני ישראל׃ וידבר יהוה י
אל מנשה ואל עמו ולא הקשיבו׃ ויבא יהוה
עליהם את שרי הצבא אשר למלך אשור וילכדו
את מנשה בחוחים ויאסרהו בנחשתים ויוליכהו
בבלה׃ וכהצר לו חלה את פני יהוה אלהיו
ויכנע מאד מלפני אלהי אבתיו׃ ויתפלל אליו
ויעתר לו וישמע תחנתו וישיבהו ירושלם
למלכותו וידע מנשה כי יהוה הוא האלהים׃
ואחרי כן בנה חומה חיצונה לעיר דויד מערבה
לגיחון בנחל ולבוא בשער הדגים וסבב לעפל
ויגביהה מאד וישם שרי חיל בכל הערים
הבצרות ביהודה׃ ויסר את אלהי הנכר ואת ו
הסמל מבית יהוה וכל המזבחות אשר בנה בהר

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

בית יהוה ובירושלם וישלך חוצה לעיר ׃ ויבן
את מזבח יהוה ויזבח עליו זבחי שלמים ותודה
ויאמר ליהודה לעבוד את יהוה אלהי ישראל ׃
אבל עוד העם זבחים בבמות רק ליהוה אלהיהם ׃
ויתר דברי מנשה ותפלתו אל אלהיו ודברי
החזים המדברים אליו בשם יהוה אלהי ישראל
הנם על דברי מלכי ישראל ׃ ותפלתו והעתר לו
וכל חטאתו ומעלו והמקמות אשר בנה בהם
במות והעמיד האשרים והפסלים לפני הכנעו
הנם כתובים על דברי חוזי ׃ וישכב מנשה עם כ
אבתיו ויקברהו ביתו וימלך אמון בנו תחתיו ׃
בן עשרים ושתים שנה אמון במלכו ושתים
שנים מלך בירושלם ׃ ויעש הרע בעיני יהוה
כאשר עשה מנשה אביו ולכל הפסילים אשר
עשה מנשה אביו זבח אמון ויעבדם ׃ ולא נכנע
מלפני יהוה כהכנע מנשה אביו כי הוא אמון
הרבה אשמה ׃ ויקשרו עליו עבדיו וימיתהו
בביתו ׃ ויכו עם הארץ את כל הקשרים על כה
המלך אמון וימליכו עם הארץ את יאשיהו בנו
תחתיו ׃

לד בן שמנה שנים יאשיהו במלכו ושלשים א
ואחת שנה מלך בירושלם ׃ ויעש הישר בעיני
יהוה וילך בדרכי דויד אביו ולא סר ימין
ושמאול ׃ ובשמונה שנים למלכו והוא עודנו
נער החל לדרוש לאלהי דויד אביו ובשתים
עשרה שנה החל לטהר את יהודה וירושלם מן
הבמות והאשרים והפסילים והמסכות ׃ וינתצו
לפניו את מזבחות הבעלים והחמנים אשר
למעלה מעליהם גדע והאשרים והפסילים
והמסכות שבר והדק ויזרק על פני הקברים
הזבחים להם ׃ ועצמות כהנים שרף על ה
מזבחותים ויטהר את יהודה ואת ירושלם ׃
ובערי מנשה ואפרים ושמעון ועד נפתלי בחר
בתיהם סביב ׃ וינתץ את המזבחות ואת
האשרים והפסילים כתת להדק וכל החמנים גדע
בכל ארץ ישראל וישב ירושלם ׃ ובשנת שמנה
עשרה למלכו לטהר את הארץ והבית שלח את
שפן בן אצליהו ואת מעשיהו שר העיר ואת
יואח בן יואחז המזכיר לחזק את בית יהוה
אלהיו ׃ ויבאו אל חלקיהו הכהן הגדול ויתנו את
הכסף המובא בית אלהים אשר אספו הלוים
שמרי

שמרי הסף מיד מנשה ואפרים ומכל שארית
ישראל ומכל יהודה ובנימן וישבי ירושלם :
ויתנו על יד עשה המלאכה המפקדים בבית
יהוה ויתנו אתו עושי המלאכה אשר עשים
בבית יהוה לבדוק ולחזק הבית: ויתנו לחרשים
ולבנים לקנות אבני מחצב ועצים למחברות
ולקרות את הבתים אשר השחיתו מלכי יהודה :
והאנשים עשים באמונה במלאכה ועליהם
מפקדים יחת ועבדיהו הלוים מן בני מררי
וזכריה ומשלם מן בני הקהתים לנצח והלוים
כל מבין בכלי שיר : ועל הסבלים ומנצחים
לכל עשה מלאכה לעבודה ועבודה ומהלוים
סופרים ושטרים ושוערים : ובהוציאם את
הכסף המובא בית יהוה מצא חלקיהו הכהן את
ספר תורת יהוה ביד משה : ויען חלקיהו
ויאמר אל שפן הסופר ספר התורה מצאתי
בבית יהוה ויתן חלקיהו את הספר אל שפן :
ויבא שפן את הספר אל המלך וישב עוד את
המלך דבר לאמר כל אשר נתן ביד עבדיך הם
עשים : ויתיכו את הכסף הנמצא בבית יהוה
ויתנוהו על יד המפקדים ועל יד עושי המלאכה :
ויגד שפן הסופר למלך לאמר ספר נתן לי
חלקיהו הכהן ויקרא בו שפן לפני המלך : ויהי
כשמע המלך את דברי התורה ויקרע את בגדיו :
ויצו המלך את חלקיהו ואת אחיקם בן שפן ואת
עבדון בן מיכה ואת שפן הסופר ואת עשיה
עבד המלך לאמר : לכו דרשו את יהוה בעדי
ובעד הנשאר בישראל וביהודה על דברי הספר
אשר נמצא כי גדולה חמת יהוה אשר נתכה
בנו על אשר לא שמרו אבותינו את דבר יהוה
לעשות ככל הכתוב על הספר הזה: וילך חלקיהו
ואשר המלך אל חלדה הנביאה אשת שלם בן
תוקהת בן חסרה שומר הבגדים והיא יושבת
בירושלם במשנה וידברו אליה כזאת : ותאמר
להם כה אמר יהוה אלהי ישראל אמרו לאיש
אשר שלח אתכם אלי : כה אמר יהוה הנני
מביא רעה על המקום הזה ועל יושביו את כל
האלות הכתובות על הספר אשר קראו לפני
מלך יהודה: תחת אשר עזבוני ויקטירו לאלהים
אחרים למען הכעיסני בכל מעשי ידיהם ותתך
חמתי במקום הזה ולא תכבה : ואל מלך יהודה
השלח

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

השלח אתכם לדרוש ביהוה כה תאמרו אליו כה
אמר יהוה אלהי ישראל הדברים אשר שמעת :
יען רך לבבך ותכנע מלפני אלהים בשמעך את
דבריו על המקום הזה ועל ישביו ותכנע לפני
ותקרע את בגדיך ותבך לפני וגם אני שמעתי
נאם יהוה : הנני אספך אל אבתיך ונאספת
אל קברותיך בשלום ולא תראינה עיניך בכל
הרעה אשר אני מביא על המקום הזה ועל ישביו
וישיבו את המלך דבר: וישלח המלך ויאסף את
כל זקני יהודה וירושלם : ויעל המלך בית ל
יהוה וכל איש יהודה וישבי ירושלם והכהנים
והלוים וכל העם מגדול ועד קטן ויקרא באזניהם
את כל דברי ספר הברית הנמצא בית יהוה :
ויעמד המלך על עמדו ויכרת את הברית לפני
יהוה ללכת אחרי יהוה ולשמור את מצותיו
ועדותיו וחקיו בכל לבבו ובכל נפשו לעשות
את דברי הברית הכתובים על הספר הזה :
ויעמד את כל הנמצא בירושלם ובנימן ויעשו
ישבי ירושלם כברית אלהים אלהי אבותיהם :
ויסר יאשיהו את כל התעבות מכל הארצות
אשר לבני ישראל ויעבד את כל הנמצא בישראל
לעבוד את יהוה אלהיהם כל ימיו לא סרו מאחרי
יהוה אלהי אבותיהם :
לה ויעש יאשיהו בירושלם פסח ליהוה וישחטו א
הפסח בארבעה עשר לחדש הראשון : ויעמד
הכהנים על משמרותם ויחזקם לעבודת בית
יהוה : ויאמר ללוים המבונים לכל ישראל
הקדושים ליהוה תנו את ארון הקדש בבית
אשר בנה שלמה בן דויד מלך ישראל אין לכם
משא בכתף עתה עבדו את יהוה אלהיכם ואת
עמו ישראל : והכינו לבית אבתיכם
כמחלקותיכם בכתב דויד מלך ישראל ובמכתב
שלמה בנו : ועמדו בקדש לפלגות בית האבות ה
לאחיכם בני העם וחלקת בית אב ללוים :
ושחטו הפסח והתקדשו והכינו לאחיכם לעשות
כדבר יהוה ביד משה : וירם יאשיהו לבני העם
צאן כבשים ובני עזים הכל לפסחים לכל הנמצא
למספר שלשים אלף ובקר שלשת אלפים אלה
מרכוש המלך : ושריו לנדבה לעם לכהנים
וללוים הרימו חלקיה וזכריהו ויחיאל נגידי בית
האלהים לכהנים נתנו לפסחים אלפים ושש
מאות

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

מאות ובקר שלש מאות׃ וכונניהו ושמעיהו
ונתנאל אחיו וחשביהו ויעיאל ויוזבד שרי
הלוים הרימו ללוים לפסחים חמשת אלפים
ובקר חמש מאות׃ ותכון העבודה ויעמדו
הכהנים על עמדם והלוים על מחלקותם כמצות
המלך׃ וישחטו הפסח ויזרקו הכהנים מידם
והלוים מפשיטים׃ ויסירו העלה לתתם
למפלגות לבית אבות לבני העם להקריב ליהוה
ככתוב בספר משה וכן לבקר׃ ויבשלו הפסח
באש כמשפט והקדשים בשלו בסירות ובדודים
ובצלחות ויריצו לכל בני העם׃ ואחר הכינו
להם ולכהנים כי הכהנים בני אהרן בהעלות
העולה והחלבים עד לילה והלוים הכינו להם
ולכהנים בני אהרן׃ והמשררים בני אסף על
מעמדם כמצות דויד ואסף והימן וידתון חוזה
המלך והשערים לשער ושער אין להם לסור
מעל עבדתם כי אחיהם הלוים הכינו להם׃
ותכון כל עבודת יהוה ביום ההוא לעשות הפסח
והעלות עלות על מזבח יהוה כמצות המלך
יאשיהו׃ ויעשו בני ישראל הנמצאים את הפסח
בעת ההיא ואת חג המצות שבעת ימים׃ ולא
נעשה פסח כמהו בישראל מימי שמואל הנביא
וכל מלכי ישראל לא עשו כפסח אשר עשה
יאשיהו והכהנים והלוים וכל יהודה וישראל
הנמצא ויושבי ירושלם׃ בשמונה עשרה שנה
למלכות יאשיהו נעשה הפסח הזה׃ אחרי כל
זאת אשר הכין יאשיהו את הבית עלה נכו מלך
מצרים להלחם בכרכמיש על פרת ויצא לקראתו
יאשיהו׃ וישלח אליו מלאכים לאמר מה לי ולך
מלך יהודה לא עליך אתה היום כי אל בית
מלחמתי ואלהים אמר לבהלני חדל לך מאלהים
אשר עמי ואל ישחיתך׃ ולא הסב יאשיהו פניו
ממנו כי להלחם בו התחפש ולא שמע אל דברי
נכו מפי אלהים ויבא להלחם בבקעת מגדו׃
וירו הירים למלך יאשיהו ויאמר המלך לעבדיו
העבירוני כי החליתי מאד׃ ויעבירהו עבדיו
מן המרכבה וירכיבהו על רכב המשנה אשר
לו ויוליכהו ירושלם וימת ויקבר בקברות אבתיו
וכל יהודה וירושלם מתאבלים על יאשיהו׃
ויקונן ירמיהו על יאשיהו ויאמרו כל השרים
והשרות בקינותיהם על יאשיהו עד היום

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

ויתנום לחק על ישראל והנם כתובים על
הקינות: ויתר דברי יאשיהו וחסדיו ככתוב
בתורת יהוה: ודבריו הראשנים והאחרנים
הנם כתובים על ספר מלכי ישראל ויהודה:
לו א ויקחו עם הארץ את יהואחז בן יאשיהו
וימליכהו תחת אביו בירושלם: בן שלש
ועשרים שנה יואחז במלכו ושלשה חדשים מלך
בירושלם: ויסירהו מלך מצרים בירושלם
ויענש את הארץ מאה ככר כסף וככר זהב:
וימלך מלך מצרים את אליקים אחיו על יהודה
וירושלם ויסב את שמו יהויקים ואת יואחז
אחיו לקח נכו ויביאהו מצרימה: בן עשרים ה
וחמש שנה יהויקים במלכו ואחת עשרה שנה
מלך בירושלם ויעש הרע בעיני יהוה אלהיו:
עליו עלה נבוכדנאצר מלך בבל ויאסרהו
בנחשתים להליכו בבלה: ומכלי בית יהוה
הביא נבוכדנאצר לבבל ויתנם בהיכלו בבבל:
ויתר דברי יהויקים ותועבתיו אשר עשה
והנמצא עליו הנם כתובים על ספר מלכי
ישראל ויהודה וימלך יהויכין בנו תחתיו: בן
שמונה שנים יהויכין במלכו ושלשה חדשים
ועשרת ימים מלך בירושלם ויעש הרע בעיני
יהוה: ולתשובת השנה שלח המלך נבוכדנאצר
ויבאהו בבלה עם כלי חמדת בית יהוה וימלך
את צדקיהו אחיו על יהודה וירושלם: בן
עשרים ואחת שנה צדקיהו במלכו ואחת
עשרה שנה מלך בירושלם: ויעש הרע בעיני
יהוה אלהיו לא נכנע מלפני ירמיהו הנביא
מפי יהוה: וגם במלך נבוכדנצר מרד אשר
השביעו באלהים ויקש את ערפו ויאמץ את
לבבו משוב אל יהוה אלהי ישראל: גם כל
שרי הכהנים והעם הרבו למעול מעל ככל
תועבות הגוים ויטמאו את בית יהוה אשר
הקדיש בירושלם: וישלח יהוה אלהי
אבותיהם עליהם ביד מלאכיו השכם ושלוח
כי חמל על עמו ועל מעונו: ויהיו מלעבים
במלאכי האלהים ובוזים דבריו ומתעתעים
בנביאיו עד עלות חמת יהוה בעמו עד לאין
מרפא: ויעל עליהם את מלך כשדיים ויהרג
בחוריהם בחרב בבית מקדשם ולא חמל על
בחור ובתולה זקן וישש הכל נתן בידו: וכל

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

כלי בית האלהים הגדלים והקטנים ואצרות
בית יהוה ואוצרות המלך ושריו הכל הביא
בבל׃ וישרפו את בית האלהים וינתצו את
חומת ירושלם וכל ארמנותיה שרפו באש וכל
כלי מחמדיה להשחית׃ ויגל השארית מן
החרב אל בבל ויהיו לו ולבניו לעבדים עד מלך
מלכות פרס׃ למלאות דבר יהוה בפי ירמיהו
עד רצתה הארץ את שבתותיה כל ימי השמה
שבתה למלאות שבעים שנה׃ ובשנת
אחת לכורש מלך פרס לכלות דבר יהוה בפי
ירמיהו העיר יהוה את רוח כורש מלך פרס
ויעבר קול בכל מלכותו וגם במכתב לאמר׃
כה אמר כורש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן
לי יהוה אלהי השמים והוא פקד עלי לבנות
לו בית בירושלם אשר ביהודה מי בכם מכל
עמו יהוה אלהיו עמו ויעל׃

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 A 27 [1]